

2
Sermones sancti Vincentij
fratris ordinis predicatorū
De sanctis

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Fragment of text from the adjacent page, including a large blue initial 'A' and various lines of text.

Tabula

Tabula i fmones de sanctis scilicet Vincentij p
tori anni circuli specialium puctoz i his pte
toz alphabetice directiua z ostensiu Incipit

De littera A

Aron summus potifex sol pcedere so
ler altare sanctis sanctoz qd nob h de
signat. p. ser. scdo scilicet Johis baptiste.
Abraa no in iuuetute s. ano. lxxv. locut e cu
deo. ser. j. eiusde baptiste xpi
Abstinentia corpal bonoz opez multiplicatio
ne coporat z aministrat. ser. d. scro lauretio
Abstinentias qs sancti anthoni habuit nob
in creplu factas. Reque de eode
Actiua ad vitā qtuoz cause. s. efficiēs. mate
rialis. formal. finalis. pcurrūt. vt habet i f/
mone de sancto georgio.
Adolēscētes hūiles erūt z misericordes z fide
les i puerfatōe. caritate z fide. f. ij. scilicet marti
Adoratio fiet ad deū n ad idola. f. j. martini.
Adoratio idolorū subtili disputatōe scilicet Ka
therina hgis anihilat. ser. de eadem
Ad gubernādū equū duo reqrūt q ad nostras
emedatōz dirigūt. ser. de scro iohē euāge.
Ad ueritatibz circūdat quō paties eē debe
at. de h hēt qdā moralisatio d scro siluestro
Afflictio q cor p nrm affligere dēm? vt deo
placeam? f. de scro Nicolao
Agatha brā filis xpo i ser fuit. vt habet i ser
mone de ei festo
Alexāder magn? qre iterfecit leonidē mgm
suū. ser. de scro Laurentio.
Altare dei qta reuerētia d; hūi. z qles est mi
nistri altar. ser. ij. scilicet Johis bap.
Amauit xps brm Johem pp puritatē h gina
lē. vt i octaua scilicet Johis euāgeliste
Amici dei efficiuntur p tria. s. p orōz spūalē. p
vniuersalē subiectōz. z p martiriale afflictō
nem. f. mone de scro Bartholomeo
Amoz diuini tres sūt gēd. z qro gdu xps di
lexit iohem euāgelistā. ser. Joh euāgeliste
Angeli nob vtilitates septē pferūt z ammini
strāt. ser. de scro Michaele
Angloz chozi sine ordies qrtz q sūt z quō fm
sub z sup differūt. f. d. cōmemoratōe pauli.
An in hac vita possit sciri certitudinalit de
aliq psona an sit i grā. f. de scro siluestro.
Angeli dei oēs vidēt sanctissimā incarnati
onē filij dei. vt hēt ser. viij. scilicet stephani.
Angel saluans beatā hginē qre dixit. Ecce
picipies i vtero. cū tū alibi nō picipis. f. mone
de incarnatiōe filij dei.

Angel dñi hginē mariā salutās i bñdicta in
carnatōe declarauit sibi octo secreta fidei q
habēt f. mone de incarnatōe filij dei
Aiaz pditio ptingit ex septē vichs capitalibz
Reque illa fm ordinē ser. scilicet Cecilie
Aiaz defunctorū qtuPLEX ē gēd? siue stat? .z q
bus p sūt suffragia z p qbz nō. ser. j. aiaz
Aнна genitrix marie qre pl? colit q scilicet iō
achim pē marie. ser. de sancta anna
Apli p? receptōz spūscilicet mortalit peccare nō
potuerūt. vt hēt ser. de scro andrea.
Apli an fuerit duodecim vl? qttuordecim. q
re h in f. mone de scro Barnaba.
Aploz duoz. s. petri z pauli cōpatio. qd iter
illos duos d; maior. ser. de cōmemoratōe
beati pauli.
Archana dei vidit paul? rapt? in celū. q nō li
cet boi loq. Reque ibidem
Argumēta rethoz z p hoz subtilia diuicit fa
cillime scilicet Katherina. ser. de eadem
Argumēta q fecerūt legisperiti d scm stepha
nū qbz ipse p tuose restitit. vt hēt ser. de scro
Stephano
Assimilamur z placem? xpo si fecerim? opa q
ipse fecit. f. mone de scro Nicolao

De littera B

Bella qnqz in h mō sūt. d qbz victori
am hñi dat corona paradisi. f. mone de
scro Petro mediolanensi.
Bñficiū petēs cū cura. hō etiā qntūcūqz san
ctus efficiit symoniac? ser. d scro thoma cā
thuariensi.
Benedicti sancti creplo diabolo resistere de
bem? ser. de scro Benedicto.
Biblia d; liber vite. sed codices poetaz libri
moris. ser. de cōmemoratōe pauli
Blaspemās deū efficiuntur? Uide miracu
lū in scro Petro mediolanensi
Bona duo singularia de scro stephano ostē
dunt in f. mone eodē de scro stephano.
Bonoz vita crescit z augmētāt. malozū hō
decrefcit z minuit. ser. de sancto Iacobo
Bonū p successum z variationē tēpis efficiit
reprobabilit malū. ser. de scro Marco
Bonitas veri fui dei nō solū ad seipm s; ad
omēs primos suos misericordiā z pietatē
respiciet. f. mone de scro Barnaba

De littera C

Carcere tenebrosō detēti sūt pctōrum
militudie inoluti. f. petri ad vincula
§ :

Tabula

Carmīna angloꝝ magdalenā septies in die
 eleuatiū in aera q̄ fuerit. ser. d̄ magdalena
Caritat̄. tñ. ḡd̄. q̄re i f. de sc̄o thoma ap̄lo.
Caritat̄ diuine exēpla marie nob̄ fructuosa
 ponūt f̄mōe sc̄i **Francisci**
Cataracta q̄d significet z quō interpret. ha
 bet in ser. de sancto thoma ap̄lo.
Castitatē sc̄tūs iohes euā. fuauit vltra om̄s
 sc̄os paradisi. de p̄ta castissima m̄fe xp̄i. z quō
 xp̄s ip̄s ad castitatē vocauit. f. d̄ s. ioh. euā.
Cat̄ leticie. f. gla i excels̄. **Ala. zc.** nō canit in
 die inocētū. q̄re h̄. h̄et f̄mone innocentū
Casus de duob̄ icarcerat̄ z rege q̄ tenebāt
 soluere regi q̄d p̄rigit. f. de sc̄o **Siluestro**
Carbene due sūt q̄b̄ p̄ctōz fixe ligat̄ z detine
 tur i p̄ctis. p̄ma ē p̄suetudo lōga. sc̄da ē soci
 etas mala. ser. ad vincula **Petri**
Catholicē fidei lucida declaratiō manifesta
 q̄s demōstratio. f. sc̄tē **Katherine**
Celoz tres dispositōes q̄re i octa. sc̄i **Stepha.**
Cerēs i die z toridē i nocte fletis genib̄ ora
 bat sanct̄ **Bartholome.** vt i ser. de eodem.
Cymbala bñ sonātia z cymbalū iubilatiōis.
 quō d̄nt i psalmo. p̄z ser. oīm sc̄tōz in fine.
Cōformēs efficimur dō cū vestigia ei⁹ opan
 do bona seq̄mur in hūilitate z patia. sermōe
 simonis z iude. z ser. ij. beati **Martini**
Cōsuetudo mala z lōga p̄cipitatōes bonozū
 inducit z infinita scandala generat. f̄mone
 ad vincula **Petri**
Cōtēplatiue vite ḡd̄. q̄re de sc̄o **Gregorio**
Cōsiliū demōes habuerit quō bñm anthoni
 um de heremo z bona vita reuocarēt. f. de
 sancto anthonio
Cōceptiōes q̄nq̄ beatissime p̄gis marie. de
 clarant ser. de p̄ceptōe br̄e p̄gis.
Chozi siue ordines angloꝝ q̄ z q̄t sunt. f̄mo
 ne omniū sanctoz
Correctio q̄dā nō fuātes ieiunia. p̄cepta. ser
 mone de sancto **Nicolao.**
Coronā glie recipiet q̄ in bellis q̄nq̄ victoz
 extiterit. ser **Petri** mediolanēsis
Corona p̄ginitat̄ p̄ginitatē fuantib̄ dat. vt
 habet in f̄mone de sc̄tā **Lucia.**
Corona vñ cōponi solet z q̄re d̄z dyadema.
 patet ser. de corona spinea
Corp̄ n̄m sp̄i cōparatū equ⁹ d̄z. sermōe d̄
 sc̄o **Iohē euāgelista.**
Correctio q̄dā p̄ has p̄gies q̄ clādestine ma
 trimoniū adeūt. f. sine sc̄itu parentū. i ser. de
 sancta **Agnera.**
Cōtra vagos studētes h̄et q̄dā correctoria i

formatio. quō se exēplo vincētū i studio ha
 bere d̄nt. in ser. de sc̄o **Vincēntio.**
Corp̄ ihu xp̄i glorioſissimi post venerabilez
 resurrectōz xp̄i q̄ttuor florib̄ siue donis flo
 ruit. ser. p̄uersionis sancti **Pauli**
Creatura cui p̄dicādū est euāgelii xp̄i q̄ est.
 q̄re d̄t xp̄s. oi creature. z ite i oꝝb̄ vniuersū
 p̄z f̄mone de cōmemoratiōe **Pauli**
Creaturas iterficere v̄l destruere an sit pec
 catū vel nō. z q̄re de sc̄e creaturas. sermone
 de sc̄o **Iohē euāgelista**
Chris̄t̄ z ch̄ristian⁹ debēt scribi p̄ l̄ram **C. q̄**
 re m̄ in l̄ra **X**
Ch̄ristiana fides ānulo cōpat̄. vt habet in f̄
 mone de sancta **agneta**
Cruc̄ xp̄i festiuitas q̄re bis i āno fuat ab ec
 clesia. q̄re sub cruc̄ tormēto voluit mori xp̄s
Un̄ cruc̄ lignū cepit ortū z initiū. patet h̄
 oia ser. exaltatiōis. z etiā inuētiōis cruc̄is
Cruc̄is scandalū euacuatū est m̄ltis modis
Itē crux q̄ndā supplicii latronū iā trāsit ad
 frōtes impatoꝝ. f. ij. de inuētiōe cruc̄is

De littera **D**

Dantes elemosynā d̄ bonis male acq̄
 sitis. m̄iam q̄dē faciūt. f. non cū iusti
 cia. ser. de sancto **Nicolao**
Defuncti sūt i triplici ḡdu v̄l d̄za. f. i. aiaz
Dei volūtas ē cā oīm fiendoꝝ vt habetur in
 f̄mone de sc̄o **mathia** ap̄lo
Desperare nemo d̄z d̄ m̄ia dei vt d̄z in q̄daz
 moralisatiōe. in sermone de sancto **Andrea.**
Deuotio sp̄ualis in duob̄ p̄sistit. vt in f̄mōe
 de sancto **Nicolao**
Dies d̄nica sc̄rificari d̄z a nob̄. h̄ demōstrat
 p̄ exēpla ihu z marie. q̄re i sabbato i l̄ra **S.**
Dies vite n̄fe q̄ z q̄t sunt. patet ser. ij. de san
 cto **Martino**
Dives q̄s se dicat̄ habet p̄ distinctionē eu
 iusdā q̄stionis. ser. de sancto **andrea**
Differētia vite bone z male. bonoz z maloz
 ser. de sancto **Jacobo**
Digiti q̄nq̄ i manu dei designē q̄nq̄ sp̄alia
 attributa q̄ dō insunt. p̄z f. ij. **Iohis** bap̄ti.
Digiti m̄ie d̄i q̄ntuplices. p̄z. ser. sc̄tē **marga.**
Dilectōis diuine tres sūt ḡd̄. f. general. sp̄eal.
 z singlaris. ser. d̄ sc̄o **Iohāne euāgelista.**
Diligētib̄ deū oia coopāt i bonū. d̄ sc̄o **Jac.**
Dies i sacra scriptura q̄nq̄ p̄ die nafali. q̄nq̄
 pro die vsuali sumit. ser. de sancto **Nicolao**
Disputatiōes q̄s increduli p̄ bñm **Siluestriū**
 habuerūt. habent ser. de sc̄o **Siluestro**

Tabula

Disputatōes q̄s increduli s̄ b̄m̄ mathiā dis/
putabāt. habet ser. de sc̄to mathiā
Disputatōes triplices s̄ tres star̄ hoim̄ s̄go
deo dilecta sup̄auit. ser. de sc̄tā katherina.
Doctrina q̄dā quō more pentū sci nicolai pa/
rētes suos natos dirigere d̄nt. ser. sci nicolai
Dona septē maḡ q̄ de b̄tē agnete tribuit. ha
ben̄ in s̄mone de sancta agneta
Doctrina sc̄ti thome quō approbata sit q̄ nul
lus i ea diffidere d̄z. s̄. d̄ sc̄o thoma d̄ aq̄no.
Doctrina sc̄ti pauli excedebat doctrias alioꝝ
ap̄loꝝ i tribu. ser. de cōmemoratōe eiusdem.
Doctrina sapiētū h̄o mūdi sophistica d̄z r̄ va
cillās i p̄paratōe ad doctrinā sp̄s̄sci q̄ verissi
ma est r̄ inuincibil. ser. sancte katherine
Dñica dies sc̄ificāda ē. q̄re d̄ sabbato i s̄mōe
Dormire i petis r̄ i carcere diaboli teneri pe
riculosissimū ē. vide i octaua sc̄ti dñici
Dubiū est quō sc̄iri possit ab aliq̄ q̄ apparitō
q̄ in somnio apparet. an sit reuelatio vel som
niū. ser. in octaua sc̄toꝝ innocentū

De littera E

Ecclesia dei d̄z nauis. m̄stri p̄fessores.
r̄ s̄bi dei seminatores dicūt piscatores
doctrina r̄ p̄dicatio eoz̄ d̄z rethē siue
ham̄. q̄re h̄. ser. beati petri apl̄i
Effectualia signa q̄nq̄s q̄ in sc̄o siluestro rep
ta fuerūt. s̄mone de sc̄to siluestro
Effect̄ p̄p̄ij s̄e sapie q̄ etiā in br̄o thoma de
aq̄no repti sūt. s̄. de sc̄to thoma de aq̄no.
Electi pauci sūt r̄ t̄n̄ innumerabiles sūt. quō s̄
intelligi d̄z. ser. ij. de oib̄ sc̄tis
Elemosynā faciētes d̄ bono iniuste acq̄s̄ito.
m̄iam q̄dē faciūt s̄z n̄ iusticiā. s̄. sc̄ti martini
Elemosynā faciētes maxie diligunt a d̄o. s̄. i
octaua sancti Johis euangeliste
Electio dei et̄na quō sit p̄ncipiū r̄ fundamē
tū saluatōis hoim̄. s̄. d̄ p̄uersione sc̄ti pauli
Electio regere debētū exēplo xp̄i q̄ nō elegit
germanū aliquē. s̄z mathiā. Sic i cōitatib̄
regēdis nō d̄z fieri electio nisi p̄ cōi bono to
tius cōitat̄. s̄mone de sancto mathiā.
Epycuri felicitatē ponūt i delectatōnib̄ car
nis. vide diuersitatē sectaz̄. s̄. sc̄ti Clemētis
Equū in q̄ eq̄tauit sanct̄ thomas d̄ aq̄no q̄
mō p̄ mortē eꝝ crepuit q̄n̄ pot̄ eiusdē p̄uētul
in q̄ sanct̄ thomas obiit i eodē eq̄ eq̄tare vo
luerat. ser. de sancto thoma de aq̄no
Etates septē mūdi v̄l hois habēt in s̄. d̄ icar
natiōe filij dei. s̄. sc̄ti Johis baptiste.
Etatib̄ q̄nq̄s large accep̄s̄ placebim̄ d̄o. i.

toto tpe vite n̄re. s̄. ij. de sc̄to martino.
Euacuātū est scandalū cruc̄s multipl̄. vide
infra in scandalo de l̄ra **S**
Euāgelij xp̄i p̄dicādū ē vniuerso m̄do nullō
loco d̄pto. oī crease. i. oī hoī. nō aut̄ doctri
na poetaz̄ l̄ ḡeriliū. s̄. d̄ cōmemoratōe pauli
Excellētie. r̄ repiūt in d̄o. r̄ q̄libet illaz̄ decez̄
h̄z effect̄. r̄ sic decies decē faciūt cētū. q̄re cē
ties i die r̄ cēties i nocte flectebat sc̄tus bar
tholomeꝝ genua sua deuote orādo r̄ ḡaruꝝ
actiōes faciēdo. s̄. de sc̄to bartholomeo
Excellētias q̄ttuor h̄uit sc̄tā katherina. p̄z
s̄mone eiusdem
Expositiōe sacre scripture triplicē. Req̄re i
s̄mone petri ad vincula.
Excellētias q̄nq̄s de xp̄o. q̄re. s̄mone de san
cto Johē euangelista
Exēplo sc̄ti andree nō d̄m̄ nos ip̄licare ne
gocijs secularib̄. ser. de sc̄to andrea
Exēplū d̄ sc̄o nicolao quō tres filias militis
q̄s ad lupanaria dare voluit redemit. i ser.
de sancto nicolao
Expositio subtil̄ h̄o auctat̄. In p̄ncipio cre
auit de celū r̄ terrā. Gen. i. q̄d p̄ celū. r̄ q̄d p̄
terrā itelligit̄. h̄et̄ s̄. de p̄ceptōe b̄tē s̄ginis
Exēplū d̄ q̄dā pb̄zo cui sanct̄ thomas cātū
ariēsis misse celebratōz̄ p̄hibuit. cui postea a
b̄tā s̄gie d̄m̄ fuit q̄ ip̄m celebrare p̄mitter̄z̄
s̄mōe de sc̄to thoma cantuariensi
Exēpla pl̄ q̄ s̄ba s̄tutes i ḡerib̄ generāt. v̄t
habet s̄mone in octaua innocentū
Exēplū d̄ t̄bo socijs q̄z p̄m̄ elegit vitā solita
riā. sc̄ds̄ elegit f̄uire infirmis i hospitali. ter
tīo elegit tractare pacē. s̄. in octaua innocentū
Exēplū de q̄dā p̄ncipe latronū i q̄dā via ad
dep̄dandū et̄ns quō p̄ q̄ndā abbatē p̄uersus
fuit. ser. p̄uersionis sancti pauli

De littera F

Fabule poetaz̄ nō d̄nt p̄dicari p̄lo. s̄z
euāgelium xp̄i p̄ vniuersum mūduz̄.
sup̄ in euāgelio de l̄ra **E**.
Facies dei ē p̄dicatio euāgelica q̄ aīas ḡui
dat. s̄. de p̄ceptōe beate s̄ginis
Familiaritatē magnā fec̄ xp̄s̄ ambulās sup̄
trā pctōib̄ r̄ peccatricib̄. q̄re d̄ magdalēa
Femie castitatē f̄uare cupiētes quō se i p̄uer
satiōib̄ suis h̄būt. s̄. ij. natiuitatis marie
Festū sc̄e agnes̄ q̄re int̄ festū sci sebastiani et
sc̄ti vincētij mediat. s̄. d̄ sc̄tā agneta
Festa tria de sc̄to Petro p̄ncipe ap̄loꝝ colit̄
ecc̄lia. q̄re h̄ ē. p̄z ser. ad vincula petri
§ 3

Tabula

Festū conceptōis sc̄tissime ꝑgis marie triplici
rōe colit. vt hēt i f. de conceptōe b̄tē ꝑginis
Festū purificatōis ꝑgis gl̄ose. q̄ tñ purifica
ri n̄ indiguit. pulcre declarat f. d̄ purificatō
ne beate ꝑginis
Fidei catholice corroboratōz z eiusdē defen
sionē marie fec̄ sc̄a ꝑgo katherina. vide d̄ ea
Finis secl̄oz nūc ē. p̄z f̄ d̄ sc̄o Ioh̄e baptista.
Finiri ad infinitū nlla est portio. quō ḡ diuī
nitas z hūanitas i x̄po sūt vnite cū in infini
tū distāt. ser. de sancta katherina
Finis z p̄ncipiū vite x̄pi differt. vt hēt f̄mo/
ne de innocentibus
Filij desēdi v̄l nō desēdi quō. habet in ser/
mone de sanctis innocentibz
Fili n̄ portabit iniquitatē p̄ris. z p̄z n̄ portabit
iniquitatē. zc. q̄ auctas hēt Ezech. xviij. Ex/
positio z similitudo habet f̄mone innocentū
Firmitas siue stabilitas vite bone nullū re/
cusat laborē. nō exrollit in p̄sp̄s. nec tristat
in aduersis. ser. j. de sc̄o Martino.
Flumis ip̄e p̄ctificat ciuitatē dei. q̄druplex
repiit flumē p̄ctōz. penitēt̄. s. olei. mellis. aq̄.
z sanguis. quō h̄ intelligit. Req̄re f̄mōe d̄ sc̄o
Ioh̄e baptista
Fornicatōz simplicē dicētes n̄ eē p̄ctm̄ mor
tale z hos q̄re q̄ndā correctiōz i f̄mōe d̄ san
cta Agatha
Frācile minor q̄nq̄ radios claritas hūit in
se. q̄ z q̄les fuerit illi. p̄z f̄mone de eodem.
Frustrificauit maria q̄li vite. q̄drupl̄ p̄z de
natiuitate ei f̄mone p̄mo
Fuga x̄pi p̄nuosa pulcherrime describit f̄mo
ne innocentum
Fuga marie z ioseph cū x̄po i egyptū. i tribz
pūct̄ pulcherrime declarat. f. i octa. innocētū
Fuga x̄pi i egyptū q̄re fuit b̄tē marie ꝑgi ab
scōdita. s. pot̄ ip̄i Ioseph i somnis fuit ma
nifestata. cū tñ brā ꝑgo melior sit Ioseph. f̄
mone in octaua innocentum.

De littera G

Gaudēs gaudebo i d̄no. zc. Istō ꝑbz
Isa. lxi. positū p̄ q̄ttuor clausulas. pul
cherrime declarat i f̄ d̄ sc̄o Ioh̄e euāgelista
Gaudia h̄mōi tristitiāz doloribz sūt admī
ta. p̄z f̄ ex t̄bo. vid̄ i f. iij. natiuitatis Marie
Gaudia p̄ncipalia b̄tē marie q̄ fuerūt. ibidē
Genua flectebat cēties i die sc̄is bartolome
z totidē i nocte. q̄re vid̄ s. Cēties i l̄ra L.
Gloriā mūdā q̄res z placere hoībz rebus
efficit corā d̄o. p̄z f̄. ad vincula Petri

Gloriari ver̄ x̄pian̄ n̄ d̄z nisi i cruce d̄ni per
quā oēs ad verā gl̄az z p̄fectissimū gaudiū
sum̄ reuocati. f. d̄ inuētōe sc̄e crucis.
Brad̄. xv. ascēdebat ꝑgo maria cū p̄ntabat i
tēplū. z q̄d desiḡt p̄ illos. p̄z f̄. p̄mo natiuita
tis Marie
Brad̄ oīm sup̄celestiū creaturaz. s. sc̄tōz z
angl̄oz sūt. r. ser. j. de oībz sanctis
Brad̄ seu stat̄ aiaz oīm defunctorz triplex f̄
mone oīm fidelīū aiaz p̄mo
Brad̄ sex sanctificatōis. q̄re in f̄mone d̄ p̄ce
ptione beate ꝑginis
Brad̄ tres phic̄ q̄s beate Hieronym̄ ponit
vi. c. ad paulinū. Req̄re ser. d̄ sc̄o vincētio
Brad̄ tres sc̄tōz de q̄bz festa fiūt. hūit f̄mone
purificatōis b̄tē Marie ꝑgis.
Brad̄ q̄ttuor sc̄titat̄ i sc̄o matthia ap̄lo iue
ri. declarant in f̄mone de eodē
Brad̄ triplici doctores sacre sc̄pture distin
guunt. vt hēt in f̄. de sc̄o thoma de aq̄no
Brad̄ tres fuitij dī. q̄re i f̄. d̄ sc̄o Grego. pap̄
B̄ra dei quō i hoīe sit mutabil̄ z n̄ mutabil̄.
habet in f̄mone de sc̄o Ambrosio

De littera H

Heresis orit̄ z nutrit̄ vbi euāgelīū x̄pi
nō p̄dicat̄. f. d̄ p̄memoratiōe b. pauli
Historia sancti ioachim z sc̄e anne. p̄z i ser.
de sc̄a anna. z i f̄mōe natiuitat̄ Marie.
Historia d̄ p̄stātino lepro q̄ ex innocētū puero
rū sanguie baptizari iussus fuit. f. d̄ sancto
Siluestro
Historia martyrizatōis sc̄tōz innocētū pul
cre describit in f̄mone innocentum.
Homo p̄mus de generatōe carnali d̄z fuisse
adā. ser. vigilie natiuitatis x̄pi
Honores q̄s x̄ps br̄o Ioh̄i euāgeliste oñdit
z dotauit. habet f̄. de sc̄o Ioh̄e euāgelista.
Hoīm z iumētōz differentiā. q̄re ser. octauē
sancti Stephani.
Honorē dei in oībz fact̄z z actibz n̄ris p̄ferre
d̄m̄ exēplo sci vincētij. vt hēt i f̄mone de
sancto vincētio.
Hospita x̄pi dicebat sc̄a martha p̄ cūct̄ hoī
bus. z h̄p̄t opa ml̄ta pietat̄z z mie ei q̄ exbi
buit x̄po. q̄re de sc̄o Martino.
Hūilitas cordis ꝑa ad pl̄ma bōa disponit.
nihil de se ip̄o p̄sumēs. ser. j. d̄ sc̄o Martino.
z sermone de sc̄o clemente
Hūilitas z pietas i adolescētia magis plac̄z
deo. ser. ij. de sc̄o martino
Hūilitatē duplicē. Req̄re ser. d̄ sc̄o Blasio.

Tabula

De littera J

Jeiunātes hora nona comedere dñt. q̄
re h̄. q̄re ser. de scō Nicolao

Jhs ē nomē suauissimū z mire strus qd̄ ca/
pur sci pauli abscisuz ter saltādo tribz vicibz
vociferādo exp̄ssit. ser. de memoratōe pauli

Jnfirmitas corpis a malo retrahit z ad bo/
nū inducit. Nota de sancta Barbara

Johes euāgelista cū i pectore dñi q̄ruit. z in
cena r̄cubuit coronabat corona q̄ttuor flo/
res hūte. vt i f. d̄ eodē

Joachim sanct⁹ cur n̄ venerat ab eccia tm̄ si
cut scā anna. q̄re s̄. in l̄ra A.

Johes baptista q̄nqz mirabilia alta z singu/
laria habuit a deo. ptz f̄mone de eodem.

Judeoz duas sectas distinctas. s̄. saduceoz
z phariseoz. habes ser. de scō clemente.

Judices t̄pales nullā excipiēt p̄sonā nec pa/
rētes nec fr̄es nec amicos. s̄. oibz eq̄lit̄ faciet̄
iusticiā. vide f̄mōe ad vincula Petri.

Jugū dñi ab adulescētia portādū ē. Req̄re h̄
in ser. sancti Laurentij.

Jurās false v̄l sine necitate dō blasphemāt. i
octaua sc̄i dñice f̄mone d̄mo.

Jctu triplici p̄ns mūd⁹ bellās mltos nescien/
tes se defendere occidit. ser. d̄ scō anthoio.

Jgnorātes aut i aliq̄ deuīātes istructōez ab
exp̄tiozibz peſe n̄ formidēt. de q̄ h̄et̄ subtilis
istructō z correctō. i f. de scō thoma ap̄lo.

Jntētio oim̄ n̄foz bonoz op̄z. dz ad deum
dirigi. f. de scō Nicolao

Jnicoz vindictā exēplo btē agathe porta/
re z sufferre n̄ dēm⁹. ser. de agatha.

Jnstructio pentū pueros h̄ntiū quō exēplo
parētū sc̄i mathie suos natos dirigere dñt
f̄mone de scō mathia

Jnicici p̄ncipales t̄pianoꝝ z marie clerico
rū. q̄ s̄nt. Req̄re f̄mone de scō mathia.

De littera K

Katherina s̄go btā i tribz strict⁹ z ar/
duis dis̄pnatōibz vicioria obtinuit.

sermone de sancta katherina

Katherina scā q̄tuor excellētiās hūit. s̄. nobi/
litate gener⁹. pulcritudine corpis. potētiā in
diuinitis. z sapiām intellectu. ptz ibidem.

Katheria ab hemita puertit. t̄po p̄ anulū de
sp̄satur. q̄nqz doctrias i visidē vt sp̄so suo
placēz a maria r̄cepit. q̄nq̄ginta rethoz ar/
gumēta s̄bellia sup̄pauit. martirij palmā p̄ ca/
pit. trūcatōz p̄meruit. z i mōte synai māibz

angelic⁹ deportata sepulcz r̄cepit. de q̄ oleū
muls⁹ medicamēt⁹ incessantē fluit. ptz ibidem

De littera L

Labores p̄ncipis ap̄loꝝ. vide de p̄di/
catōe in l̄ra B

Laudis sp̄s patēt i ser. de scā agnete

Laudare deū tenemur quō z q̄lit̄. Ibidem.

Legēda s̄. adree ppulcrez i tricate declarat̄ f̄

Legēda z vita sci nicolai (mo. d̄ scō adrea
ppulcre declarat̄ ser. de sancto Nicolao

Legēda sci stephāi ppulcre cū alijs i tricatis
habet ser. de scō Stephano

Legēda z vita sci siluestri pulcre describit̄ f̄/
mone de eodem

Leges generales hoim̄ tres sūt. s̄. paganica.
mosayca. z euāgelica. f. de scō marco

Legēda sci marci. vide i f. d̄ eodē. s̄. p̄fect⁹ et
pleni⁹ d̄ eoz alijs sc̄tis repies i nouo passio/
Leonides mḡr z i formator (nali sc̄toꝝ

alexādr̄i magni ab alexādro i terfici. q̄ d̄ cā
vide in sermone de sancto Laurentio

Leticia z gaudiū mūdānū. ptz s̄. in l̄ra S.

Lex moysi q̄ndā bona. q̄re nūc reprobaf. pa/
tet̄ h̄ in ser. de sancto Marco.

Libri sacre scripture dicūt libri vite. libri s̄o
poetaz z rethoz gētiliū dicūt libri mortis.
ser. de cōmemoracione sancti pauli.

Lignū sancte crucis v̄l traxit origine. q̄re s̄
de cruce in l̄ra C

Loc⁹ corpis defuncti q̄druplex repit̄. z quis
loc⁹ est nobilior. ptz ser. ij. aiaz

Loc⁹ aiaz defunctoz q̄druplex ē. ptz Ibidem.

Lucia s̄go scā m̄rem suā ad diuinos r̄curre/
re volētē ad deū fugere cōpultit. z ab ip̄o de
fluxu sanguis sanitate r̄cepit. ser. d̄ scā lucia

Lucifer quō p̄t̄ sup̄biā cū oibz sibi adherē/
tibz detrusus sit. ser. d̄ p̄ceptōe btē s̄ginis

Lucis q̄ttuor p̄ditōes q̄s etiā habuit btā lu/
cia. vt in ser. de sancta Lucia

Lumen i die purificatōis tria q̄ in x̄po sūt si/
gnificat. ser. purificatōis beate s̄ginis

Lucerne p̄sone deuote z r̄teplatiue dicūtur
vt in ser. de sancto Benedicto

Lucernas septē x̄p̄s in s̄ mūdo fecit q̄n ab
eo separi voluit q̄ habent̄ ibidem

De littera M

Macule septē repiunt̄ q̄b̄ tot⁹ mūdus
infect⁹ est. ser. de scō georgio

Maculis duabz nascit̄ q̄libet infans dēptis
paucis. sermone in nocentum

Tabulā

Benedicere creaturꝝ dei ē qđāmō deū blasphemare. ser. de scđo **J**ohē euāgelista.
Banꝝ paupēz dicūt mēsa cāpsōz qz thesaurus paupibꝝ h̄ distributꝝ i alio mōdō n̄ dimittit. sꝫ cū magꝝ lucro repicet. f. d. scđo laurētio
Bartinꝝ appuit pꝝ obitū scđo ābrofio i medio lano. z scđo feuerio i colonia. f. ij. d. scđo marti.
Batrimonij tres gēdꝝ. q̄rei f. de scđa **L**ucia.
Baria ꝑgo sacratissima expectabat vide q̄t tuoz de filio suo dilectissimo. q̄ declarātur i ꝑmone vigilię natiuitatis xp̄i
Batres z p̄res scđoz in qđo deū peccauerūt qꝫ deꝝ talē stragē z plagā d̄ eos. s. occisionē filioz ꝑmisit. ser. innocentum
Bartha dicebat hospita xp̄i. vide d̄ h̄ i **B**.
Batrimonij fecūdū quō ꝑuabit inē viz et vxorē. vide i f. scē anne z natiuitatꝝ marie.
Bedacij nō est inuentū in ore eoz qđo merito ascribit. vide i ꝑmone innocentū
Berces scđoz quō copiosa erit i celꝝ cū tñ sit solū vnū celū scđoz. s. empireū. f. iij. d. oibꝝ f.
Bichael q̄re i festiuitate oim bonoz āgloz noialitꝝ exp̄mit. cū tñ mille milia sūt i celo eomaiotes. ꝑmone de eodem
Bilitē q̄t tuoz trahūt ad supbiā. s. nobilitas generꝝ. pulcritudo corpis. dñiū de hoibꝝ. et victoria d̄ inimicꝝ. f. d. scđo georgia
Biracꝝ d̄ honorēdo iudicio. ꝑmo. d. corona spinea
Biraculū quō ad ꝑces scđi blasij qđā puer ex spina ꝑscis i gutture suffocatꝝ reuixit. f. de sancto **B**lasio
Biraculū quō sanctꝝ sebastianꝝ duos romanos a fide declinare volētes ꝑfortauit. f. de sancto **S**ebastiano.
Biraculū quō auicula a niso capta auxiliū a brō thoma cātuarienti ꝑtijt. f. d. scđo **T**homa cantuarienti
Biraculū quō brūis thomas cātuarieꝝ cece mulieri visum recupauit. ser. de eodē.
Biraculū quō d̄mōes i qđā ciuitate corda hoim ad discordiā alliciebāt. q̄s vidit scđus frācisꝝ. f. viij. scđi **J**ohis euāgeliste.
Biraculū d̄ qđā dño q̄ audita fama scđi sebastiani ipꝝ ad se vocabat vt ipꝝ a lāguozibꝝ redimeret. cui scđus sebastianꝝ negauit. f. d. scđo **S**ebastiano
Bisericordia dei erga paupes d̄ manꝝ quō h̄ intelligit. ser. ij. margarethe.
Bia libalipmerē salariū gl̄e celestꝝ. f. luce.
Bia n̄ ꝑt repiri i dō sine iusticia. nec iusticia sine mia. f. de scđa **K**atherina

Dissimprimā q̄s post xp̄m celebrauit. ꝑz ser. philippi z iacobi
Dysterioz xp̄i lucida declaratio. ꝑz ser. scđe **K**atherine. scđi marci. scđi petri mediolanēsis.
Dodꝝ dādi elemosynā hēf. f. d. scđo siluestro.
Dodū quē f̄uat deꝝ sua puidētia. Redre i ser. de sancta lucia
Dors innocentū in vno ꝑūcto sub̄ilit notat. f. **I**nnocentū.
Dortalia ꝑctā omia ad septē ꝑctā capitalia reducūt. f. i octaua scđi stephani
Dodi septē qđo ꝑctōz morte scđi pauli ad xp̄z ꝑuertit d̄z. f. ꝑuerfionis pauli
Donumētū hois q̄druplex. f. ij. aiaz
Donumētū aiaz etiā q̄druplex ē. **I**bidem.
Dortꝝ piculū q̄ntuplex sustinuit xp̄s i h̄ mūdo. sꝫ solū i vltio. s. crucifixionis voluit mortē gustare. f. ex altatōis scđe crucis

De littera **R**

Rasciꝝ puer q̄libꝝ xp̄o z brā ꝑgie dēꝑtꝝ cū duabꝝ macul. f. **I**nnocentum
Ratiuitates scđoz totiꝝ noui testa. n̄ colūt vt festināt nisi triū. s. xp̄i. marie z brī ioh. bap. z q̄re fit d̄ ill. ꝑz ser. **J**ohis bap.
Romē ihs maxie ꝑtus est. vt s̄ i l̄ra **J**. De h̄noie **J**hs iocūdas iuenies ꝑtēplatiōes. f. de cōmemoratōe scđi pauli (pauli)
Roiaꝝ scđus petrꝝ diuersis noibꝝ. ser. **P**etri z **R**uerꝝ elcōz paucꝝ ē. tñ inuērabil. quō itellr.

De littera **D**

Dificia tria exercuit matheꝝ malaz ꝑericulosa. ꝑz f. d. scđo matheo
Dfficiū oibꝝ creaturꝝ corporalibꝝ cōe qđ ē illud ser. de scđo **D**ñico
Dpartꝝ dignꝝ ē mercede sua. ser. scđi **L**uce
Dꝑapieratꝝ z mic trāscēdunt alia bona opa patet de sancta **B**artha
Dꝑiones q̄t uoz falsas scđus paulꝝ añꝝ ꝑuerfioz h̄uit. vt hēf i ser. de ꝑuerfioe scđi pauli.
Dꝑa ser in qđo si q̄s se exercitauerit deo ꝑlacebit. ser. de sancto **A**icolao
Dorigine ꝑctm̄ qđ sit. z qđā subtilꝝ declaratio ad itelligēdū ꝑctm̄ originale. hēf ser. sanctorum innocentum
Dꝑabat cēties flexis genibꝝ in die. z totidē in nocte. vide s̄ de centies in l̄ra **L**.
Dꝑōes z obsecratōes quō fiēt z qñ exaudiūt. ser. de scđo petro ad vincula
Dꝑare tenemur ꝑ platoz dño terre. qz capita sunt totiꝝ cōitatis. patet ibidem

Tabula

- O**rdines angloꝝ q̄ z q̄c sūt. patet in sermone omnium sanctorum primo z tertio
- O**rdines siue star' oim sup'celestium creaturarū. patet in sermone primo oim sanctorum
- O**rdines angloꝝ z eoz noia q̄re sermone de conceptōe beate virginis
- O**rdines corporis q̄sqz spūaliū z deuotoꝝ recusare tenet. q̄re de sancto Augustino.
- Q**uis dicitōes z proprietates. f. de corona spinosa

De littera S

- D**radisi glam meremur singulariter q̄tuor sturibz. q̄ patet in sermone sancti luce euangeliste
- P**arietis tps elizabet̄ q̄d nob' desigt. vide in sermone Johis baptiste
- P**arturire q̄d sit. z quōd quilibet a malo declinās z bono inherere volēs pturire dicit. in sermone de conceptōe beatissime virginis marie
- P**assio z vita sc̄a quā habuit beatus thomas ap̄ls subtilit' declaraf in sermone de eodem
- P**atiētia martyrial' consistit in tormētoꝝ susceptione. in sermone de sancto Laurentio
- P**res sc̄i an̄ xp̄i natiuitatē sanctissimā ardēt desiderauerūt. q̄t modis q̄ habent. in sermone vigilie natiuitatis xp̄i
- P**auli labor z p̄dicatio p̄cellerat oim ap̄loꝝ p̄dicatōz. ser. de cōmēmoratōe b̄i pauli
- P**ctm̄ q̄d p̄pniaz statū nō diluit. moꝝ suo pōdere ad aliud trahit
- P**ctōes vocat xp̄s z nō iustos. quōd h̄ intelligitur. ptz sermone de sancto Matheo
- P**erfectōes z excellēcias tres i vita sc̄i sebastiani reptas. Redre i ser. de sancto sebastiano.
- P**ersonae multe sunt caste sine h̄gitate. ser. de sancta Agneta
- P**ersonas bonas z deuotas tres disputatōnes vincere optet. vt h̄t ser. de sc̄a agatha
- P**ersonaz q̄tuor p̄ditōes q̄bz subuenire est magna mia. ser. de sancto gregorio
- P**erditionē aīe. vide s̄ de aīa. in l̄ra S
- P**eripatheticoꝝ secta poit felicitatē hūanaz i h̄itate intellectuā. vide d̄zā m̄ illaz sectarū in sermone sancti Clemētis
- P**etri z pauli ap̄li p̄p̄t ad inuicē i dignitate tribz modis. f. de p̄mēmoratōe sancti pauli.
- P**ietas opis ornatū z delicias p̄p̄ij corporis abijcit. z penurias alioꝝ cōpatiēdo s̄bleuat in sermone primo Martini
- P**lacebim' dō q̄nqz t̄pibz sine etatibz vite noſtre. vide infra T̄pibz i l̄ra T (ad vincula)
- P**lacere volēs hoīb' displicet deo. ser. Petri

- P**otētia diuitiaz an possim' dimittere. q̄re de sancta Lucia
- P**relatio nisi iuuet a xp̄o on' h̄z ipozabile. in sermone beati ambrosij
- P**resentiā dei cognouit Johes baptista in vtero xp̄is. qz vsus liberi arbitrij in q̄sdā i eo fuit accelerat ser. i. Johis baptiste
- P**redicatio sc̄i ambrosij i duobz p̄ncipaliter consistebat. vt ptz in sermone de eodem.
- P**ris vita q̄ ad corp' z q̄ ad aīam cāp' p̄lij dicit. vt declaraf in ser. de sc̄o anthonio.
- P**redicator imbr̄i assilat. f. de sc̄o vincentio
- P**ntari i rēplū xp̄s sp̄ b̄ndict' p̄t q̄tuor voluit. f. de purificatōe beate virginis
- P**ncipiū z cā bonoꝝ nedū de'. s̄z etiā maloꝝ de' est. ser. de sancto sebastiano.
- P**rolē in m̄fimonio suscitare cupiētes. q̄lem medicinā adhibebūt. ptz f. de sc̄a anna. z in sermone natiuitat' marie p̄mo
- P**romissio marie z mirabil' quā xp̄s sp̄ benedict' suis discipul' alijsqz martyribz z sc̄is tribuit q̄ fuerit q̄re p̄mōe de sc̄o stephano
- P**rodigiū q̄d sit. h̄t ser. de sc̄a agneta
- P**roximal' mia duplex est. f. corp'al' z spūal'. p̄ma nutrit corp'. f. reficiēdo. colligēdo. vt reficiēdo. sc̄da nutrit aīam. p̄fortādo i fide z i bonis opibz a malo f̄trahēdo. f. de sc̄o laurē.
- P**rudēcias siue sapias q̄nqz sc̄tis vincēt' i h̄ mūdo habuit. ser. de sc̄o vincentio
- P**urificatio marie celebrat. cū tñ ipa purificari nō indiguit. f. de purificatōe
- P**ulcritudo b. virginis i t̄bz d̄clarat. qz i t̄bz pulcritudinē h̄uit. f. i die purificatōis b̄e virginis
- P**urgatōis festū vt h̄ant mulieres p̄ p̄tū. q̄re de' h̄ac legē instituit. Et q̄ differēt z mltis modis mulieres q̄p̄ceperūt z pepererunt peccauerūt. ser. purificatōis beate virginis
- P**ueri de societatis maloꝝ subtrahēdi sunt ne ex p̄suetudine sequant' vestigia p̄ueroꝝ in sermone de sc̄o Laurentio
- P**ueri q̄lit a parētibz erudiūt dicēdo **P**atnē due maria. Credo. ser. ij. de sc̄o marino.

De littera R

- Q**uare dicit de sc̄is innocētibz. Rachel plorauit filios suos. cū tñ ipi filij Rachel nō fuerūt. ser. Innocētium
- Q**uare sc̄tis ambrosij ep̄atū recusauit. cum sciret se mltā bōa posse facere. f. de sc̄o amb.
- Q**uaternio q̄s dicit. ser. Petri ad vincula.
- Q**uestio q̄re Joachim vir iust' nō colit tān' sic vxor ei' sc̄a anna. ser. sancte anne.

Tabula

Questio in theologos. quō p̄t h̄bū xp̄i veri-
ficari. cū d̄t. pauci sūt electi. cū tñ iohes euā-
gelista vidit turbā elcōz tā magnā q̄ nemo
eā dinumerare poterat. p̄z istō liq̄ de fmo/
ne. ij. z. iij. de oibz sanctis

Querit q̄re merces sc̄tōz d̄r copiosa ī cel. cū
tñ vnicū sit celū. s. empyreū loc̄ sc̄tōz. **S**o-
lutio habet f. iij. de oibz sanctis

Questio est q̄lit brā h̄go añ creatōz abyssi cō-
cepta ab etno fuit. cū tñ p̄z ei⁹ z m̄r ei⁹ vene-
rabiles p̄ntes n̄ erāt añ creatōz abyssi sub-
tilit̄ declaraf̄ f̄mone de p̄ceptōe br̄e h̄gis.

Questio q̄re xp̄s ī egypto septē ānis morari
voluit. ser. in octaua innocentū.

Questio ē p̄sūda q̄re fili⁹ q̄ idē est subalit̄ euz
p̄ze z sp̄s sc̄tō h̄ūanitatē assūpsit. zc. d̄claraf̄
subtili exēplo ī f̄mōe d̄ icarnatōe filij dei

Quis f̄uelavit nob̄ noīa z ordiatōes ordinū
br̄tōz. h̄ h̄et f̄mōe de p̄ceptōe br̄e h̄gis

Quinqz lumia beat⁹ ambrosi⁹ h̄ūit in q̄bz de
claratio sue sc̄tē vite p̄sistit. f̄mone de eodē

Quinqz sunt q̄ faciūt hoīem valde p̄fectū. f̄/
mone p̄mo Martini

Quinqz ginta reb̄bores h̄ m̄di sapientissimi
p̄ vnā puellā sp̄ū v̄itatis plenā sunt sup̄ati. f̄/
mone de sancta Katherina

Quintupl̄r arguit ip̄ator katherine h̄gini p̄
q̄ntuplicē locū seu modū arguēdi. p̄z ibidē

Quō ad p̄ces sc̄tē agnere q̄dā infidel̄ r̄surre-
xerit z postea fidē suscepit. f̄. d̄ sc̄tā agnere

Quō differēt festū fiat ī die purificatōis ma-
rie de xp̄o br̄a h̄gic simeone. habet̄ f̄mo. pu-
rificatōis beate h̄ginis

De littera K

Radio q̄ntuplici illuminat⁹ fuit beatus
francisc⁹. f̄mone de eodē

Ratiōes decē antiq̄s q̄re de⁹ p̄posuit
creare beatissimā h̄ginē mariā habent̄ f̄mo-
ne de p̄ceptōe beate h̄gis

Ratio q̄re xp̄s saluator n̄r deo p̄zi ī oibz obe-
dire voluit. habet̄ f̄mone innocentum.

Rōes mort⁹ inocētū. q̄re ser. de innocētibz

Radios sc̄tū septē br̄ūs b̄ndict⁹ h̄ūit. q̄bus
h̄ūc m̄dm̄ illustrauit. f̄. d̄ sancto B̄ndicto

Regulas q̄t q̄les z q̄re instituit francisc⁹. ser/
mone de eodem

Regulas p̄hoz p̄fectissime nouit sc̄tā kathe-
rina. patet̄ f̄mone de eadem

Reuertētiē h̄nqz q̄ fiunt aīe bone a corpore rece-
dēt. ser. vigilie natiuitat⁹ xp̄i

Religiosus fact⁹ ep̄s. an ad h̄c teneat̄ suare

suas ceremonias sic añ. ser. de sc̄tō thoma
cantuariensi

Redimī xp̄s voluit q̄nqz siclis ī tēplo. euz tñ
sit m̄di redēptor. f̄. d̄ purificatōe h̄gis ma.

Regula quā de⁹ ab initio m̄di ī missiōe ali-
cui⁹ sc̄ti ob̄fauit. declarat̄ tripl̄r. s. p̄ tres le-
ges a deo datas. vt̄ habetur in f̄mone d̄ sc̄o
thoma de aq̄no

Reb̄bores eloquētissimos h̄ m̄di disputā-
do deuicit h̄go tenera sc̄tā Katherina. p̄z
in f̄mone de sancta Katherina.

Roman⁹ q̄dā sanct⁹ ī martyrio br̄i Laurētij.
p̄mo fuit p̄uersus. z ab eodem baptisat⁹. ser
mone de sancto Laurentio

Rub̄ ardēs quē vidit moyses. de q̄ habetur.
Exo. iij. de beatissima h̄gine exponitur. vt̄
habetur f̄mone de p̄ceptōe br̄e h̄ginis.

De littera S

Sabbatū siue diē festū solēnizare tene-
mur. vide exēpla quō xp̄s z br̄a Ma-
ria festuabat̄ ī die d̄nica. z q̄ d̄ causa.
f̄mone p̄mo in octaua br̄i d̄nici

Sacerdos necessario tria habebit. s. claram
sciam. sanctā vitā. z bonā famā. p̄z f̄mone
de sancto Marco

Sal tres bonas p̄ditōes h̄z. emūdat de infe-
ctione p̄seruat̄ d̄ corruptōe. z delectat̄ in re-
fectione. quō iste p̄ditōes p̄ueniūt h̄bi dei p̄-
dicatozibz. p̄z f̄mone de sc̄tō d̄nico

Salarū gl̄e celestis acq̄ritur singl̄r q̄tuoz
p̄rutibz. f̄mone de sancto Luca

Sanctificat̄ de⁹ hoīem q̄ntuplicē. de sc̄tō
Iohē baptista

Sanctitat⁹ tota p̄fectio p̄sistit ī q̄nqz p̄tutī-
bus. ser. de sancta Margaretha

Sanctificata sūt differēt br̄a h̄go electa dei
mat. beat⁹ iohes. hieremias. maria magda-
lena. sanct⁹ paul⁹. h̄o mox baptisat⁹. latro. h̄
oia ppulcre in f̄mone de p̄ceptione beate h̄-
ginis marie

Sacrificioz tres sp̄s. z p̄ q̄libet eoz fiebat
f̄mo. in octaua sancti iohis euāgeliste

Sanct⁹ anthoni⁹ tres victorias ī h̄ mundo
habuit. vt̄ habetur f̄mone de eodem.

Sanitatē h̄ze volēs q̄ z q̄t suare d̄z. f̄mone
de sancto sebastiano

Sapiētē a scia pulcrā inuenies differētiam
in f̄mone de sancto vincētio

Sanctitatē sanct⁹ matthias magnā habuit
ex ieiunio. zc. manet̄ in f̄mone de eodem.

Sapiētia cū p̄ctō stare nō p̄t. sic nec a lūbz z

Tabula

nigrū. ser. de scō **Thoma** de aqno
Sapiētia diuina in hoīe q̄le exercitiū z gu
bernationē h̄z. ser. scī **Luce**
Sapiētia diuina d̄z corona triplici rōe. fmo/
ne de corona spinea
Scandalū qd̄ ē z q̄ruplex ē. q̄ruplicit̄ euacu
atū ē scādalu crucis. p̄z f. iij. d̄ iuētōe crucis.
Sciētia h̄ mūdi stulticia corā dō. fmo de
sancta **Katherina**
Scole vl̄ studia q̄nq̄ q̄ndā vigeāt i roma
. s. tres phoz z due theologoz. f. scī clemētis.
Seculū duplex repit̄. f. ij. natiuitat̄ marie
Senibz necessariū est h̄zē p̄tutē patie. sermo
ne. ij. sancti **Martini**
Sepulture tres iueniūt̄. d̄ scō iohē baptista
Sepulcrū hoīm q̄druplex ē quō hoies p̄sci
entia fecidi dicūt̄ sepulcra. ser. ij. aiaz
Signo crucis q̄libz xp̄ian̄ sepe seipm̄ z pue
ros d̄z munire. f. d̄ cōmēmoratōe scī pauli
Synagoga qd̄ sit. z q̄re doctozes synagoge
pl̄ insurrexerūt sc̄m̄ stephanū q̄s d̄ discipu
los xp̄i q̄ p̄ tūc etiā hierosolymis fuerūt. **Rō**
h̄ habet in ser. de sancto stephano
Si volum̄ saluari q̄nq̄ siclis exēplo xp̄i nos
redimi opter. f. de purificatōe br̄e h̄ginis
Symon z iudas pl̄ ceter̄ apl̄is fuerūt xp̄o
siles. s. corpe martyriali. aia rōnali. ope p̄tua
li. p̄uersatōe spūali. p̄dicatōe euāgelicali. z
passione martyriali. fmo eozundem.
Societas mala pl̄imos ad casū trahit et ad
infernī baratra duc̄. ser. ad vincula **Petri**
Solēnsat̄ ter i anno festū iohis bapti. p̄pter
tres excellētias bone vite sue. ser. de eodem.
Sozoz scī thome d̄ aqno i purgatorio p̄p̄
excessus nimios vestīū detēta. quō p̄cibz scī
thome fuit liberata. f. de scō thoma d̄ aqno
Spōsa xp̄i d̄z sc̄ta katherina p̄ excellētiam p̄
ceter̄ h̄ginibz. ser. de sc̄ta **Katherina**
Spōsum quē aliq̄ puella vl̄ matrona m̄i
monio sumpsit an ip̄um derelinq̄re poterit
vl̄ ecōuerso. ser. de sancta **Lucia**
Steriles q̄bz modis p̄curabūt suscitare pl̄.
vide ser. sc̄te anne. z natiuitat̄ marie p̄mo.
Strocy ponebāt felicitatē h̄uanā i honesta
te p̄tutē. epycuri i delectatōe carnis. peripa
tetici i vitatē intellectuāli. ser. scī **Clemētis**
Studiū in q̄ studuit paul̄ apl̄s. q̄le fuit. vid̄
in fmo de cōmēmoratōe ei
Suffragia z orōes q̄bz defunct̄ p̄sunt. z q̄
bus nō. fmo p̄mo aiaz.
Supbia q̄ magnū p̄ctm̄ sit. q̄re sermone de
p̄ceptione beate virginis

De littera T

Taciturnitas plaga p̄cussus fuit **Za**
charias p̄z **Johis baptiste**. q̄re h̄ in
fra de zacharia in l̄ra **Z**
Temporibz q̄nq̄ placebim̄ deo. i. oibz etati
bus vite n̄re. ser. ij. de scō **Martino**.
Temptatōes q̄s habuit sanct̄ **Anthoni** i B
mūdo. q̄re in fmo de eodem
Tēptatōibz diaboli resistēs coronari p̄mere
tur i celesti p̄adiso. f. infra octa. scī d̄nici.
Timor dei i oibz agēdis p̄ponēd̄ est. qz spūa
lium gr̄az fons est redūdans. ser. de sancto
Marco
Timores q̄s habuit br̄a virgo z **Joseph** q̄n
xp̄m ducere ad egyptū debebāt. **Req̄re** in f
mone in octaua innocentū.
Thomas h̄ nomē tribz sc̄tis. cōe est sic nomi
natis. **Et** quō diuersis anni xp̄ibz taliū san
ctoz festa celebrāt̄. habet̄ fmo de sancto
thoma cantuariensi
Thomas sanct̄ cantuariensis q̄nq̄ d̄ditōi
bus z obseruat̄ijs deo sedule m̄strauit. vt
habet̄ in fmo de eodem
Tormēta octo q̄ sanct̄ vincētius p̄p̄essus ē.
habet̄ sermone de sancto vincēntio
Tormēta q̄ passus est sanct̄ blas̄i p̄ xp̄i noie
habet̄ fmo de sancto blas̄io
Thōme sancti de aqno excellētias sup̄ alios
doctozes. q̄re in fmo de eodem.
Tormēto triplici martyrizat̄ fuit sanct̄ bar
tholomē z q̄libz martir d̄cip̄meruit. f. eod̄
Tormētis decē martyrizat̄ fuit sc̄tus laurē
tius. patēt̄ fmo de eodem.
Trāsīt̄ q̄nq̄ q̄s iuerūt vl̄ trāsīerūt scī z electi.
habet̄ ser. de sancto **Bregorio**.
Tres plagas z penas de m̄mittit̄ illos q̄ cō
tra deū hoībz placēt. ser. innocētum.
Tres d̄ditōes p̄sonaz sūt. q̄ nō artediāt de q̄
busdā negotijs. ser. purificatōis br̄e h̄ginis
Tres similitudines int̄ deū z hoīem. z d̄ q̄ simi
tudine th̄ea itelligat̄. d̄ q̄ est f. d̄ sc̄ta agatha
Tria alta z trāscēdētia d̄ incarnatōe filij dei
deklarāt̄. f. de incarnatōe filij dei
Tria didicit ambrosī ab augustino m̄l̄tū p̄
ficta. **Req̄re** in fmo de scō augustino.
Tribun̄ q̄s d̄z. ser. j. sancti **Martini**
Turbā magnā sanctoz vidit iohēs euāgel
sta quā nemo dinūerare poterat. quō itelli
git̄ h̄ cū pauci sūt electi. ser. ij. d̄ oibz sanctis

De littera W

Tabula

Ultim^o fuit sanct^o **Johes** de eodē pā-
no cū xpo. vt habet f^mone de scō **Jo-**
hanne

Veste duplici nos induere dēm^o exēplo scē
agnete. vt hēt f^mone de scā agneta

Vigilat qdā ex q̄tuor rōib^o. s. l. p. lucro tpali.
vl p̄t piculū vl afflictōz corpis. vl p̄t vocē
alicui^o. f. i. octa. scī dñici. f. **Tu** vero.

Vinculat p̄ctōz carcere iniquitatis tenebroso
duab^o catenis de difficili solubilib^o. f^mōe
Petri ad vincula

Vincētī qnqz bella h^o mūdi corona paradī-
si dabit. ser. de scō petro mediolanēsi

Virtutes sex q̄ de scō andrea fore facte. hñt
in f^mone de scō andrea

Virtutes sex q̄s beat^o thomas ap̄ls habuit.
declaran^t in f^mōe de scō andrea ap̄lo.

Virtutes septē beat^o iohes euāgelista habu-
it. vt hēt i f^mone in octaua scī iohis euan-
geliste. **Quib^o** f^muat a nob a dō diligimur.

Virtutes q̄s dñt h̄re hoies q̄ non hñt p̄p̄is
manib^o laborare. f^mone d scō sebastiano.

Virtutes qnqz i themate declarāt. z i beato
blasio repte. de q̄b^o ē f^mo de scō blasio

Virtutes h^o nois **Jhs**. vidē s de noie i lra **H**

Virtutes nob infuse a dō dicūt lucerne ar-
dētēs. quō h̄ exponit. f. d scō bartholomeo

Virginitatē fuare volentē. q̄ z q̄t necessario
respiciet. ser. ij. natiuitat^{is} marie

Vita triplex repit. s. nature. gr̄e. z gl̄e. z q̄re p̄
ma d̄z bona. scōa melior. tertia optia. f^mōe
de assumptione marie.

Vite stabilitas fuoz dei nā deficiet vl agita-
bit vlqz ad mortē. ser. scē **Margarethe**

Vitas siue legēdas scōz p̄fecti^o q̄re in passi-
onali nouo de q̄ plurimis sanctis

Ubi sit beat^o **Johes** euāgelista. qz aliq̄ dicūt
eū esse i paradiso terrestri. Aliq̄ h̄o dicūt ip̄m
esse assumptū cū corpez aia. **Quid** tñ dicen-
dū z tenendū sit habet f^mone de scō **Johe**

euangelista

Universitas siue laticudo creaturaz abyssus
d̄z. vt habet ser. de p̄ceptōe br̄e v̄ginis.

Unū est necessariū nobis q̄uis erga pl̄ima
turbamur. ser. scē margarethe z assūptōis
marie. z. f^mone de maria magdalena

Vocare venit p̄ctōres z nō iustos. quō intel-
ligit. **Req̄re** s̄ in lra **P**

Votū religiōis l̄ melioz stat^o d̄z qnqz insuffi-
ciēs z stultū ex trib^o f. p̄mo natiuitat^{is} marie

Vura cōmittit i mltiplici statu hoim diuer-
sis negocijs z officijs se questuantib^o. f^mo

ne de sancto **Bartheo**
Utilitates septē p̄ferūt nobis ab angelo. ser
de sancto **Michaele**

De littera x

Xp̄s añqz naceret nouē mētib^o i vte
ro h̄ginco stare voluit. q̄re h̄. q̄re f^mo
ne vigile natiuitat^{is} xpi

Xp̄s saluator n̄ eodē die q̄ adā de tra forma
uit p̄cipi voluit. ser. vigile natiuitat^{is} xpi

Xp̄s in hūc mūdū venit vt ap̄iret tres portas
paradisi. f^mone de **Innocentib^o**

Xp̄s sol^o mori voluit z n̄ in societate aliq̄rum
sc̄taz p̄sonaz. f^mone de innocētib^o

Xp̄s cognomē est. **Jhs** p̄p̄iū nomē est salua-
toris. ser. de cōmemoratōe sancti pauli.

Xp̄iani q̄le gaudiūz q̄les scolas i p̄mitia ec-
clesia fuabāt. f^mone scī clementis

Xp̄s quō fuit p̄ncipiū z p̄ncipiātū. factor z fa-
ctus. finit^o z infinit^o. causa z causat^o. p̄t^o ser/
mone sancte **Katherine**.

De littera y

Ydolo^o adoratio maxie z lucidissime
reprobata fuit vide f^mone de sancta
Katherina

Ydola dabant responsa paganis. f^mone p̄ri-
mo **Martini**.

Ymago p̄p̄ia filij dei que est. z quō in ea tāqz
in speculo trāsfor^o memur de imp̄fecto ad p̄-
fertum. f^mone ibidem.

Ymaginē dei q̄sqz hoium tenet in se. sermone
p̄mo animarum

Ymagines q̄re venerāt a xp̄ianis. z n̄ adorāt
s̄c̄ ydola infidelīū. f^mone scē **Katherine**

De littera z

Zacharias diu stās i m̄rimonio cum
v̄roze sua elizabeth sine ple tēplum i
trauit orās deū vt messia v̄ez mitte-

ret de p̄p̄io fructu desperās. qz sterilis erat
cum p̄uge sua. **Statim** p̄ angelū p̄solatus
est vt **Elizabeth** p̄cipet. sermone de scō **Jo-**

hanne baptista

Zacharias qz incredul^o extiterat plaga faci-
turnitat^{is} p̄cussus fuit. qd h̄ desiḡt. vidē ibidē

Zacharias interpretatur memorās deū. et q̄re
Johes nō vocabatur noie p̄ris. s. zacharias
patet ibidem

Explicit tabula sermonū sancti **Uin-**
centij ordinis p̄dicatoz de sanctis

Diuini uerbi p̄reco

nis ⁊ p̄dicatoris. ac sacraz l̄raz interpretis ⁊ p̄fessoris subtilissimi sancti Vincentij con- fessoris de ualentia ordinis diuini p̄dicatorū sermones yberrimi de sanctis p̄ totius anni circulum Incipiunt feliciter.

De sancto Andrea.

Diuies est in

omnes q̄ inuocāt eum. Habetur uerbū istud originaliter ad Roma- nos. ⁊. ⁊ recitatū est sta- tim in eplā p̄sentis solē- nitatis. Sicut festum ⁊ solēnitās hodierna to- ta est beati Andree apostoli. ita etiam et ser- mo noster. Et habebim⁹ bonas doctrinas ⁊ multas p̄ nostra bona instructōe ⁊ animarū saluatione. Salutes ego Maria ⁊c. Istud uerbū scribit̄ in epistola hodierna de beato Andrea. et dicit q̄ beat⁹ Andreas ē diues in omnes q̄ inuocāt eum. ⁊ intus in corde uocāt eum. **P**ro meliori declaratōe hui⁹ uerbi et introductōe materie uolo hic declarare ynā antiquā questionē q̄ fuit inter p̄hos maxime stoycos ⁊ theologos. s̄ q̄ sūt illa p̄ q̄ homo ve- re potest dici diues. Huic questioni fuit res- ponsū tripliciter s̄m tres opiniones. **P**ri- ma fuit antiquorū p̄hor̄ dicentiū. q̄ diuitie artificiales faciūt hoīem diuitē. q̄ sunt mo- neta de auro uel de argento. que arte huma- na sunt inuente ⁊ facte. q̄ a p̄ncipio mundi nō erat moneta. sed gētes p̄mutabāt ynū pro alio et uiuebant. sicut bladū p̄ uino uel oleo. ⁊ ecōuerso. lanā p̄ carne. agrū p̄ domo. et sic uiuebant grosso mō. Istō modo patriarcha Jacob emit agrū a filijs emor. c. agnis Ben. xxxij. sed post ex arte. ingenio ⁊ subtilitate ho- minū inuēta fuit moneta auri uel argēti. **T**o- dicunt artificiales. Dixerūt ḡ illi phi. q̄ h̄c multas pecunias est esse diuitē. Ratio. quia cum illis homo habet omnia abūdanter. Pe- cunie obediūt omnia Eccl̄s. ⁊. Sed ista opi- nio est falsa. ut p̄babo etiā p̄ regulaz philoso- phie di. Ab extrinseco nō sit uera ⁊ absoluta denominatio. Uerbi gr̄a. de famelico habē- te coram se mensam opulentam ⁊ plenā efcis nisi comedat nō d̄r satiatus. quia ab extrinse- corē. **N**odo diuitie artificiales ybi p̄sistūt

in satiavel bursa. **I**deo nō satiant. q̄ nō in- trāt intus i corde ybi est fames. sed si possent comedi uel potari liquefacte tūc satiantur. Sed sicut epule nō satiant mēsam nec esuri- entē nisi comedat. sic diuitie satiant satiāvl̄ bursam quā implēt ⁊ faciūt diuitē nō hoīem quia ab extrinseco. Sic ergo nō d̄cor p̄ran- sus d̄ p̄radio alterius. nec albus de albedine alterius. nec magn⁹ d̄ magnitudine. nec pul- cer de pulcritudine alterius ⁊c. **E**cce rō cla- ra. Et p̄cordat sc̄ptura dicens de quodā ho- mine habēte pecunias. **E**st quasi diues cum nihil habeat. s̄ intra se. ⁊ est quasi paup̄ cū in multis diuitijs sit. **P**rouer. xij. **P**ater q̄ p̄ri- ma respōsio nō est uera. s̄ q̄ ex moneta artifi- ciali nō d̄r homo uere diues. **L**icet tamē mul- ti hodie sunt isti⁹ opinionis. **A**lij aut̄ volen- tes corrigere primā opinionē. dixerūt q̄ diui- tie naturales faciūt hoīem uere diuitē. Di- uitie naturales dicunt̄. quia non arte huma- na inuente sunt sed naturaliter sūt. ut bladū uinum. oleum. possessiones. ⁊ h̄mōi. dicit̄ q̄ iste diuitie faciunt hoīem diuitē. **S**ed ista opinio etiā est falsa. nō solum p̄ theologiam: sed etiam p̄ regulā philosophie dicit̄. q̄ nul- la res naturalis simul in eodē inducit effect⁹ p̄trarios. quia nulla res simul calefacit et fr̄- gefacit. nulla res simul inducit sanitatē ⁊ in- firmitatē. uel leticiam ⁊ tristitiam. **N**ō diui- tie naturales causa sunt indigētie. ergo non sunt causa diuitiarum. quia effect⁹ sunt p̄tra- riū. **S**i em̄ habetis agrum: oportet h̄c ani- malia ad arandū. ⁊ stabulum p̄ animalib⁹. et paleas ⁊ annonā. **I**tē iugum. vomerem. ara- trum. semen. falcē. messorēs. horrea. molendi- num. furnū ⁊c. **E**cce quot indigētias trahūt secum diuitie naturales. **I**dē si habetis uine- am: oportet etiā habere instrumēta. uasa. cel- laria. torcularia. famulos ⁊c. **E**cce quot indi- gētie. qui non habet uineā est liber. **I**tē si ha- betis gregē: necessario habebitis terram ybi pascat. pastorēs. tōsores. lauel lana. cardes ⁊c. **S**i ḡ nulla res naturalis ē simul causa p̄tra- rior. et diuitie naturales ⁊c. ergo res natura- les nō faciūt diuitē. **E**t concordat sc̄ptura di- cēs. **E**t ē quasi paup̄ cum in multis diuitijs sit. s̄ naturalib⁹. **P**rouer. xij. **C**ontra istas opiniones nota quattuor rationes. **P**rima ē ista. **N**ull⁹ debet dici uer⁹ d̄ns ideo q̄ tractat multas pecunias de quibus ipse nō est d̄ns ut famulus feneratoris. quia fenerator ē do- min⁹ pecuniaz. **I**ta diuites de diuitijs arti-

22970

De sancto Andrea apostolo

ficialibus siue naturalibus non sunt domini. nec debent diuites nominari. sed famuliz ad ministratores. quia christus est dominus cui habent dare computum. Sic nos existimet homo ministros christi et dispensatores. **Coz. iij.** Stulticia est dicere famulos feneratoris diuites. **Secunda ratio.** Nullus quod bastaxus. i. ille qui portat insignia regalia. puta torquere aurea de perlis et preciosissimis iocalibus. debet dici diues. **Ratio.** quia omnia sunt regis siue domini sui. Sic et vobis qui habetis diuitias artificiales vel naturales commisit deus thesaurum diuitiarum siue iocalia portare vel quod ad portam palatii. s. usque ad mortem. dans vobis pro salario victum et vestitum. et vos portatis onus. **Idem dicit de Abraham.** Erat autem Abraham diues valde. **Gen. xij.** Sic dicunt hebrei. Erat autem Abraham grauis valde. Qui enim portat costale aurum et argenti bastaxus est prope abundans. et nihilominus maius onus portat vel rex vel papa etc. **Tercia ratio.** Nullus debet dici diues de illo in quo nihil habet. licet homo videatur habere. Diuitie cuius sunt non tui sed mundi. **1. Tim. vj.** Nihil inuolumus in hunc mundum. habet dubium quia nec auferre quod possumus. **Hinc Ambrosius.** Diuites non sunt que secum afferre non possunt. Quod prope dicitur **Job postquam omnia perdidit ait.** Audite gressus suos super deuterorum. **Job. ij.** Patet per exemplum de cane sequente duos homines simul. sed in biuio altero dimisso sequitur dominum suum. et tunc cognoscitur cuius est canis. Ita modo homo et mundus vadunt simul in societate. et canis. s. diuitie sequuntur. et ignorat cuius sunt siue sint diuitie. sed in recessu quando homo pro morte recedit a mundo: diuitie sequuntur mundum et in ipso remanent. ergo ex diuitiis alterius nullus debet dici diues. **Quarta ratio est.** Nullus debet dici diues eo quod somniat habere magnas diuitias. quia somniat quod est papa vel rex. sed quando excitatur: inuenit se nudum in lecto. ita de isto mundo. Quia presens vita non est nisi somnium. Papa enim somniat quod est papa et quod dat beneficia. sed quando excitabitur pro morte. et anima aperiet oculos: inueniet se solum etc. **Idem de rege etiam somniat etc.** Sed quando excitabitur non inueniet coronam. **Ex somnio nullus nisi inter stultos debet dici diues. Auctas.** Dormierunt somnum suum: et nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Non vocat eos diuites: sed viros diuitiarum. **Tercia opinio vel prius scientia certa dicit. et videtur quod stultes opa meritoria et sancta vita faciunt hominem diuitem. s. humilitas. castitas etc. Ratio.** quia intrat in tuus. humilitas enim non est in archa seu bursa

sed in interiora animae persistit. nec multiplicat indigentiam immo diminuit. **Idem dicit de stultis castitatis et liberalitatis. et sic de alijs.** Patet ergo quod solum stultes faciunt hominem viuere diuitem in hunc mundo et etiam in alio. quia quando homo moritur portat illum thesaurum. **Et ista est vera opinio et determinatio questionis.** **Idem Gregorius improbat per primas duabus opinionibus concludendo dicit.** Ergo fratres si vere diuites esse cupitis: veras diuitias amate. Sole vere diuitie sunt quae nos fratribus diuites efficiunt. que mentem faciunt et seculum omnia portat: ut in eternum diuites faciant. **Cum ergo beatus Andreas fuerit virtuosus. et cum virtute morali et theologica.** **Idem de eo dicit thema.** Diues est in omnes qui inuocant eum. De suis fratribus dicam vobis aliquas de quibus poterimus recipe edificationem bonam pro vita nostra. et dicam sex frutes quas inueni in euangelio et in legenda sua.

Prima est sancta diligentia
Secunda est prompta obedientia.
Tercia firma confidentia.
Quarta fructuosa sapientia.
Quinta rigorosa penitentia.
Sexta virtuosa patientia.

Ex istis beatus Andreas singulariter dicitur diues. **Idem dicit thema.** Diues est in omnes qui inuocant eum etc. **Dico primo quod beatus Andreas fuit diues per hanc singularem virtutem que dicitur sancta diligentia. que est quando homo curat non solum de factis temporalibus. sed prius de spiritualibus. quod taliter debet fieri negotia temporalia ne deserant spiritualia. ita fecit beatus Andreas.** **Dicatur quomodo erat pauper piscator ipse et frater suus beatus Petrus. habentes uxores et filios. et piscabant in mari galilee.** **Tunc tamen poris beatus Iohannes exiit de deserto ubi steterat viginti quatuor annis in magna penitentia et austeritate vestitus de pilis camelozum. qui et revelatione spiritus sancti predicabat dicens. quod Messias erat natus dicens. Dedius vestitus stetit quem vos nescitis etc.** **Hoc audiens beatus Andreas fecit se discipulum beati Iohannis. ut patet Job. ij. et secundum psalmum Iohannis ordinabat vitam suam.** **Faciebat enim tres partes de nocte. et tres de die. In prima parte. s. noctis orabat dicens. Excita potentiam tuam et veni ut saluum facias nos. Deus virtutum conuertere nos. et ostende faciem tuam et saluum erimus. ps. lxxix. Secundam partem noctis expendebat in necessitate nature dormiendo. Terciam in labore piscando ut puideret domui. Et nullus**

Sermo

debet deserere vxorē nec filios vt fuit deo. In pma autē hora diei ibat ad smonē bti Johānis. z cū magna deuotōe audiebat. z post ibat ad prandium. deinde curabat de domo. Ita erat diligēs q̄ temporalibz nō dimittebat spūalia. nec ecōuerso. sic faciūt multi. **Vale** dicit q̄ totā curā ponit in rebz t̄p̄alibz. **Nec** opuit facere illa nō omittēre. **Dat. xxiij.** **Ex** ista diligētia xps fecit sibi grām q̄ fuit p̄ mus discipul⁹ eius. **Uñ** cū semel eēt cuz Johāne di. **O** p̄z qñ ostēderis nobis messyam. **Et** **Johes.** In breui ostendā vobis. **Cū** em̄ semel beat⁹ Johānes p̄dicaret: xps sol⁹ qz ad huc nō habebat discipulos trāsiiit. **Et** spūl sanct⁹ renelabat Johāni q̄ ille erat messyas. **Tunc** Johānes cepit clamare alta voce. **Ecce** agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pctā mundi. **Et** digito ostēdebat. **Xps** dissimulabat: fingēs se nō audire. **Logitate** quō tor⁹ plus surrexit volēs eū videre. **Et** qñ iudei viderūt eū paupes q̄ sperabāt z etiā nūc expectāt messyā v̄turū i magno comitatur fasturē. **Aliqui** dixerūt. **Nolum⁹** hūc regnare sup nos. **De** omni illa multitudine nō nisi duo. **s. Andreas.** ali⁹ ne scit d̄ certo. sed opinatur q̄ sit Johānes euāgelista secuti sunt xpm. recepto p̄gerio a Johāne bap. dicētes q̄ volebant seq̄ messyā. **Et** placuit iohāni dicēti. **De** optet minui: illū autē crescere Joh. iij. **Et** iuerūt post xpm. **Et** p̄uersus xps ad eos dixit. **Quid** q̄ritis. **Rū** dit b̄tus Andreas. **Rabi** vbi habitat. **Et** xps **Venit** vide. **Ecce** quāta diligētia. **Et** fuit verificatū verbū xpi dicentis post. **Dis** q̄ petit accipit zc. **Dat. vij.** **Itē** plus. **Et** q̄ b̄tus andreas inuenit xpm nō fuit p̄ctus. sed questit frat̄e suū Pet̄. cui dixit. **Inuenim⁹** messyā q̄ d̄: xps. z duxit eū ad xpm. **Nota** q̄ p̄ mo fuit discipul⁹ xpi Andreas q̄s pet̄. **Moraliter** hic habetis exemplū: nō implicare se i negocijs mūdi nec in diuitijs. qz false sunt. solū laborare. p̄ necessitate domus. z curare. p̄ spūalibz. querēdo xpm. orādo. audiendo missas. s̄mones zc. z nō p̄tētari de sua salute. sed trahere alios ad xpm. **Vir** si sit deuot⁹ dulciter trahat vxorē deuotā siue ad deuotōem. et ecōuerso. z sic de alijs. **De** mandanit vnicū q̄s de primo suo **Eccl. xvij.** **Secūda** virt⁹ zc p̄mpra obediētia. q̄ in h̄ p̄sistit qñ statim p̄ceptū implet. **Istam** habuit b̄tus Andreas. qz em̄ habebat p̄videre domū z vxorē redibat ad domū z ad officiū piscatōis. **Et** cū semel ipse z pet̄ piscarent. xps trāsiiens p̄lit⁹ ma-

ris clamauit eis dicēs. **Venite** post me faci am vos fieri piscatores hoim. **At** illi cōtinuo relictis retibz nani secuti sunt eū. **Dat. iij.** **Ecce** p̄mpra obediētia. **Dicit** hic **Gregori⁹.** **Nulla** hūc facere adhuc miracula viderant. nihil ab eo de p̄mio eterne retributōis audi erāt. et tñ ad vñū dñi p̄ceptū h̄ qd̄ possidere videbant obliti sunt. **O** diceres tu. parū dimiserūt. **Dicit** **Gregorius.** **Satis** dimittit q̄ nihil sibi retinuit. **Vultū** reliqt̄ q̄ quātumlibet paz totū deseruit. **In** hac re pot⁹ pensandus est affectus q̄s c̄sus. tñ illuminatōez mētis habuerūt i verbis xpi dicētis. **Venite** post me zc. qd̄ intellexerūt q̄ eēt magni p̄dicatores. qz p̄dicare idē quod piscare. **Sermo** est rete quo corda audientū trabūt. **Et** qñ aliq̄s dñs p̄uertit dimittēdo pompā. vanitatē zc. vult humiliari. potest dicere p̄dicato: qz cepit vñū delphinū. **Itē** de honore bili dñazc. vñū salmonē. **De** ista materia dilata sicut tibi placuerit. **Moraliter** habem⁹ hic exemplū obediēdi p̄ceptis dei: ne sim⁹ rebelles eizc. **Tercia** virt⁹ zc. est firma p̄fidentia. qz pl⁹ q̄s ali⁹ apli p̄fidebat de xpo. **Qd̄** i h̄ ostendit. qñ em̄ xps fuit in deserto cum magna multitudine populi qui secut⁹ erat xpm nec haberēt qd̄ māducarēt. xpus dixit **Philippo.** **Uñ** emem⁹ panes vt manducēt hi Johā. vi. **Rūdit** **Philippus** **Ducētoz** denarioz panes nō sufficiūt eis vt vnusq̄sq̄ modicum qd̄ accipiat. **Modicū** p̄fidebat adhuc d̄ xpo **Deinde** dixit aplis. **Vos** quid dicitis. **Rū** derūt. **Et** q̄s poterit tātos saturare panibus **Dñs** erāt desperati nisi beat⁹ **Andreas** qui dixit. **Est** puer vn⁹ hic qui habet q̄nqz panes ordea ceos z duos pisces. qñ diceret vellet s̄m **Chryf.** **Vos** dñe potestis multiplicare **Itē** habuit firmā p̄fidentia. **Ita** fecit xps vt dic b̄tus **Andreas** **Moraliter** instrumur hic scz in om̄ibz necessitatibz z piculis nostris cōfidere i dño. z nūq̄s deficiet nobis p̄uisio. **Ecce** instrumentū xpi. **Nolite** solliciti esse dicentes zc. **Dat. vij.** **Benedict⁹** vir q̄ cōfidit i domino: z erit domin⁹ fiducia eius **Diere. xvij.** **Quarta** virtus zc. que inuenit̄ est sapiētia p̄tuosa. que est qñ ex sapiētia nō solum seip̄ suz. sed z alios dirigit et gubernat. **Sic** fecit beatus **Andreas** p̄ suam sapiētia. **Dicatur** quō post xpi ascensionem z spūl sancti missio nem apostoli inceperūt predicare z discurre re p̄ mundū. beatus **Andreas** incepit p̄mo p̄ dicare i birlm et p̄uertebat multos. **Deinde**

De sancto Andrea apostolo

ptotā iudeā, galyleā z samarias. Deinde inuit
ad greciā i ciuitate achae iuxta pceptū xp̄i.
Eritis mibi testes i hierlm z in omī iudea z
samarīa vsqz ad vltimū terre. Act. j. **Qu** ibi
magnī p̄bi audiebāt secreta fidei ab eo p̄dica
ri: admirabant querēdo rōnem. **Sed, b. An**
dreas faciebat p̄batōes insolubiles. Ad pra
eticā. q̄n p̄dicabat q̄ yn^o de^o erat. quē p̄bi vo
cabāt p̄mā cām. p̄mū morozēzē. **Sed** ille de
us est tres p̄sone. p̄z. filius z sp̄s sanctus. p̄bi
p̄eum arguēdo dicebāt. **Essentiez quiddita**
tes multiplicātur fm multiplicatōem indiui
duorum. **Sed, b. Andreas ad p̄batōez veri**
tatis suscitauit mortuū d. **Sicut** hoc quod
ego p̄dico est yez. ita anima. corpus z vita sūt
vnū in isto. **Et statim mortu^o suscitabatur vi**
uus. **Ecce p̄batio.** **Idē** quando p̄dicabat de
xp̄i in carnatiōez passiōe: ne aliq̄s sibi credēs
z obedīēs suspēdatur in furca inferni. **Idēz**
de sacramento altaris. **Et sic** gentes p̄uerte
bātur ad xp̄z. **Ecce** quō sua sapiētia erat fru
ctuosa. **Si** dicatur. quō yn^o homo poterat
p̄uerrere tot infideles. qz mō cū sint tot predi
cātes: nullū p̄uertūt. **Rūdeo** p̄pter tria q̄ ha
bebat singlariter. **Primo.** qz sua sapiētia erat
euāgelicalis. qz illa tāgit cordaz p̄uertit gen
tes. sed nostra est poeticalis. q̄ solum tāgit au
res. **Idēo** xp̄s. **Euntes** i mundū vnīuersum
p̄dicate euāgelium. nō dicit **Quidūm** vel
Virgiliū. **Har. vlt.** **Sc̄do** habebat sapien
tiam virtualē. quia sicut p̄dicabat ore: ita ser
uabat ope. **Hō** sicut illi qui p̄dicāt humili
tatē z sunt sup̄bi. z sic de alijs. **Predicāt** em̄
vitā virtuosam. z ipsi seruant vitā viciosam.
Sed ap̄lus dicit. **Hō** em̄ audeo aliquid loq̄
eoz q̄ p̄ me nō efficit xp̄us. ad **Rom. xv.** **Ter**
cio sapiētia miraculosam in faciendo mira
cula. **Sed** mō miracula nostra sunt primuz
scādalizare. **Idēo** nō solū nullū p̄uertit. immo
xp̄iani p̄dūt fidē ex mala vita nostra. **Cur** vi
ta despicit: restat vt eius predicatio p̄remna
Dec **Gregorius** **Quinta** virt^o zē. penitētia
rigorosa in suo corpe. **Licet** em̄ esset plenus
sp̄s sancto z nō posset peccare mortalit. vt dī
cunt sancti doctores. qz ex quo apostoli rece
perūt sp̄m sanctū: fuerūt ita in gr̄a p̄firmati
qz nō poterant mortaliter peccare. tamē affli
gebat se rigoroze. nō solū p̄pter se sed in exem
plū alioz. **Dicat** miraculū de sene luxurioso
p̄uerso vocato nicolao. p̄ quo ieiunauit tribu
dieb; nihil comedēs **Ostenditur** hic difficul
tas ad p̄uertendū illos q̄ sunt assueti ad pec

candū. qz p̄suetudo quasi i naturā p̄uertitur
Idēo **Diere. xiiij.** **Si** p̄ot ethiops mutare pel
lē suā z vos poteritis bñ facere cū didiceritis
malū zē. **Moraliter** instruiuntur qz nō ē de
sperandū de miscōia dei q̄sticūqz hō sit pec
cator: sed facere p̄niam vt iste senex. **Un** dicit
ap̄ls. **Hortificate** mēbra v̄za q̄ sunt sup̄ ter
rā zē. ad **Col. iij.** **Sexta** virt^o ē patiētia p̄u
osa. qz postqz p̄uertit grecos: impator roma
nus **Hero** fecit magnā p̄secutiōem xp̄ianis.
Visit vnū p̄missariū suum in partib; grecie
i **Achaya** q̄ vocabat **Egeas.** z vidēs p̄lm ad
xp̄m p̄uersum. sciēs qz beat^o **Andreas** cōuer
terat ipsum: cepit eū. et volēs eū tenere dixit.
Es tu **Andreas** qui p̄tra ordinatōem impa
toris ausus es predicare nouā sectā z fallam.
Rūdit **Andreas.** **Hō** est falsa: immo est vera
Egeas dixit. **Reuoca** ala i cruce interficiam
te vt m̄gī tuus. **Rūdit** **Andreas.** **Si** crucis
patibulū expauescerē crucis gliam nō predi
carē. **Et** **Egeas.** **Et** sic respōdes. fecit eū euz
fustib; verberari. **Et** beat^o **Andreas** in quō i
bet ictu dicebat **Ihs.** **Et** p̄fortabat. **Et** sagi
ones p̄debāt vim. z renouabant p̄cepto ege
inimū q̄ viginti homines fuerūt lassati z fessi
Finaliter **Egeas** dedit sniam vt crudeliter
tur. **Et** beat^o **Andreas** gratanter acceptauit.
Atqz duceret ad cruce z videret eā a longe
adorauit flexis genib; dicēs. **Salue** crux q̄ i
corpe xp̄i dedicata es. z ex mēbris eius tanqz
ex margaritis ornata. suscipe me discipulum
e^o qui pepēdit i te. **O** crux inenarrabilis. **O**
crux inestimabilis. **O** crux q̄ p̄ totū mundū
fulges. **Hō** me dimittas. s. errantē sicut ouez
nō habentē pastorem. **Daberis** hic exemplū
honorādī cruce quādo p̄rias inuenitur zē
Et q̄n fuit iuxta cruce denudauit se vt xp̄us
z crucifixerūt eum p̄ transuersum vt plus pe
nalizaret. **Sed** interim ipse predicabat xp̄ia
nis p̄fortās z eos animās. z sic vixit duob; di
ebus. **Ecclia** dicit. **Bi**duo vinēs p̄debat in
cruce p̄ xp̄i noie beat^o **Andreas** docebat po
pulū. **Et** tot^o p̄plus z mot^o voluit occidere cō
missariū. sed bñs **Andreas** p̄hibuit. **Dic** qz
q̄n debuit mori apparuit sibi xp̄s ad ipsū de
scēdēs cū multitudine angeloz i tāta clarita
te qz p̄pls nō poterat respicere. **Cui** dixit xp̄s
fm qz tāgit **Aug.** **U**enire me cū vel vis vī
dictā de isto zē. **Rūdit.** **Dñe** vos nolūstis vin
dictā de v̄zis inimicis: quō ḡ reciperem ego.
Et tradidit aiām. **Et** visibilis ascēdit in celū
In patiētia v̄za possidebitis aiās v̄zas

De sancto Nicolao

In dieb⁹ suis pla

cuit deo **Eccli. xliij.** **T**ransumpti
ue. sicut tota solenitas et officium est
beati Nicolai. ita erit et summo maxime. quia in eius
sanctissima vita inuenimus multa bona exem
pla virtutum per informatioem vite nostre. Sed primo
salutem ergo Maria. In diebus suis. scilicet quoniam bea
tus Nicolaus vivebat in hoc mundo talis fuit eius
vita quod placuit deo. **¶** Hora quod dies in scriptura
capiunt dupliciter. scilicet per diebus naturalibus siue arti
ficialibus. seu vidualibus de puncto ad punctum. et
sunt. xxiiij. horarum. De istis auertat. In diebus
illis non erat rex in israel. sed unusquisque quod rectum
sibi videbatur habebat. **Judicium. xvij.** **S**e
cundo modo capiuntur per virtutes. quia in scriptu
ra virtutes dicuntur dies virtuales. Nam vir
tutes habent claritatem fidei. gratie et boni ex
empli. Ideo virtutes dicuntur dies virtuales.
Avertat de Heliseo virtuoso. In diebus sui
is. scilicet virtutibus. non peritumit principem et poten
tia nemo vicit illum **Eccli. xlviij.** Isto modo
maxime reperio dies in themate. Etiam si vo
lumus loqui de vidualibus diebus. in illis etiam
placuit deo etc. **¶** Quasi in amore vestri in scri
ptura iuxta hoc quod possemus placere deo. Et
inueni quod in sex operibus virtuosus quilibet in vi
ta potest si vult laborare se exercere in predi
catis operibus fideliter deo omnipotenti placere. et
sunt iste que sequuntur.

¶ Prima intentio celestialis.

¶ Secunda afflictio penitentialis.

¶ Tercia deuotio spiritualis.

¶ Quarta miseratio fraternalis.

¶ Quinta humilitas cordialis.

¶ Sexta duratio virtualis.

Ex his quilibet persona potest placere deo in
vita sua. Et quod beatus Nicolaus habuit perfecte
istas sex virtutes. Ideo de eo dicit thema. In
diebus suis placuit deo. **¶** Dico primo quod homo po
test placere deo per intentionem celestialem. quoniam perso
na in operibus que facit et dicit habet totam intentionem
celestialem. scilicet ut de honoretur et laudet. et non
habet intentionem terrenam etc. Hoc fundat sic
rone. Deus creauit hominem diuersum quantum
ad principium et finem. quia principium essendi ho
mis est de terra. quia deus a principio de terra
formauit corpus. **¶** Ade. quo formato creauit et
infudit animam. et infudit deo creauit. Idem etiam
de nobis. Corpus nostrum format in utero
matris. et ibidem creatur anima. et crean

do infunditur. ergo principium est terrenum. fi
nis vero est postquam homo vixerit bene et vir
tuose in hoc mundo finaliter quod homo habeat
gloriam celestem et eternaliter homo regnet in ce
lis. non in anima tantum. sed etiam in corpore. quod etiam iu
uit animam ad bona opera exercenda. Sed primo
habuit meritum cogitando. ordinando. ideo pri
mo habet gloriam. Licet ergo principium hominis
constitutum ad corpus et animam sit diuersum in hoc
mundo. Finis tamen eius est regnare in celo. Non est
ita de alijs animalibus. quorum principium et finis
est in terra. ideo respiciunt terram. sed deus fecit
hominem rectum ut respiciat celum. Pater di
uersitas inter principium et finem. Ideo dicitur
anime beatorum. **¶** Nostra uersatio in celo est
¶ Sed diceret aliquis eis. Et quid erit de corpo
ribus. **¶** Responderet. Expectamus saluatorem
domini nostri Iesum christum qui reformabit corpus
humilitatis nostre. ad phil. iij. Quando ergo
persona omnia opera sua ordinat taliter ut ad
celum possit peruenire tanquam ad finem. talis per
sona concordat et conformatur suam intentio
nem cum deo. et multum placet deo. Sicut
multum placet principi quando populus con
cordat cum eo in aliqua bona ordinatione et
gratis acceptatur a populo. De hoc auctori
tas. **¶** Miserere anime tue placens deo. et con
tine et congrega cor tuum in sanctitate eius
Eccli. xxx. **¶** Nota. **¶** Miserere anime tue. ni
hil dicit de corpore. quia si domicella filia regis
esset extra palatium patris inter feras nuda et
indiges: magna misericordia esset illi subue
nire. Ita anima nostra filia est regis Iesu christi
in qua nihil facit pater carnalis. et nobilis et
pulchra tantum quod si possentis eam videre etc. Et est
extra palatium paradisi in isto loco iumentorum.
Ideo dicit. **¶** Miserere anime tue. scilicet eleua
do in altum. ut dicit David. Ad te domine leua
ui animam meam. sequitur. placens deo. per bonam in
tentionem celestem. et contine. id est simul tene cor
tuum ne dispergat in negocijs mundanis etc.
Si vero sit iam dispersus in mundanis. dicit.
et congrega cor tuum in sanctitate. ut si vis ora
re vel dare elemosinam. et homini intentio est ce
lestis etc. **¶** Dicatur quoniam beatus Nicolaus mi
rabiler habuit istam virtutem. quia in omni
bus operibus suis habuit intentionem ad deum.
et non ad mundum nec vanam gloriam. Et hoc in
principio sue vite fuit ostensum. **¶** Dicat de nobilitate
parentum et genere moribus. Et quoniam beatus Ni
colaus die natiuitatis dum obstetric voluit
eum lauare: vidit ipsum stantem in pelui. que

poeta
prouerbij cum ffectus etc

De sancto nicolao

admirā vocauit p̄em rē. in quo iā ostende
batur intentio recta quā habitur⁹ erat. crexit
se ac si haberet vsum rōnis r̄ regratiaret⁹ deo.
quia fecit ipsum creaturā ratiōnālē ad yma/
ginem suā. qz nō fuit suffocatus in matr⁹ vte
rozē. **M**oraliter habem⁹ hic exemplū di/
rigendi i omnibus intērdem ad deū. Verbi
grā. **Q**uādo vis dare elemosynaz: ordina in
tentionē ad deū. dicendo intra te. vt vos do
mine faciatis elemosynam mihi quādo veni
am ad portas paradisi dabo huic elemosinā
rē. **I**tem quare oras r̄ laudas deum. quia so
lum istud officium erit in celo. **I**deo isto mō
ordinādo intērdem: omnia mala penalia eēt
meritoria. vt labor rusticorum malum pene
est. sed esset meritorium ex bona intērdem. re
ctaz celesti. **S**icut em̄ ille qui seruat peniten
tiā p̄fessoris meretur. ita de penitērdem data a
deo p̄fessore. qui dicit. **I**n sudore vultus tui
vesceris pane tuo. **B**en. iij. **I**tem de mal⁹ for
tuitis p̄ paciētā vt **J**ob. meritoria eēt **Q**uo
niam diligētibus deum omnia cooperātur in
bonum. ad **Rom.** viij. etiam mala. s. penalia.
Que sursum sunt querite. vbi christus est in
dextera dei sedens. **Q**ue sursum sunt sapite.
nō que sup̄ terram. ad **Colos.** iij. **N**ota. nō q̄
super terram. quia terrena r̄ trāsitoria sunt.
Dico secūdo quādo i hoc mūdo homo af
fligit corpus ieiunādo. vel als ex peccat⁹ que
homo fecit. r̄ vt p̄seruetur a fiendis in futur⁹
istud multū placet deo. **N**am si rex in suo re
gno haberet aliquod castrum rebelles inobe
diens. r̄ eēt aliquis miles ita valens q̄ vi ar
morum ipsum subijceret regi ad obedientiā
r̄ voluntatem: multū hoc placeret regi. **I**ta i
pposito. **C**astruz inobediēs r̄ rebelle regi chri
sto est corpus nostrū semper faciens r̄ incli
nans ad oppositum. **D**eus em̄ p̄cepit humili
tatem. r̄ corpus inclinat ad supbiā. pompāz
vanitatē. **D**eus p̄cipit miscrdiam r̄ liberalita
tem. r̄ corpus inclinat ad furta. rapinas ysu
razē. **D**eus precipit castitatem. corp⁹ incli
nat ad luxuriam. corruprdem rē. **D**eus preci
pit caritatem. r̄ corpus inclinat ad inuidiam
iram r̄ malignitatem. **D**eus p̄cipit abstinēti
am. corp⁹ inclinat ad gulam r̄ voracitatē. fran
gendo ieiunia. **D**eus p̄cipit p̄cordiā. dilecti
onēz pacez. corpus inclinat ad vindictā. **D**e
us p̄cipit diligentia. corpus inclinat ad ne
gligentiā. **C**astrum est rebelle. **I**deo apl⁹
dicit. **I**nfelix ego hō. q̄s me liberabit de cor
pore mortis hui⁹. ad **Rom.** viij. **I**deo multū

placet deo q̄ aliq̄s subijcit deo cast⁹ corpo
ris vt obediat. r̄ hoc fit p̄ p̄niam r̄ afflictōem
qz sicut domatur equus in domit⁹ amouēdo
annonā. itaz corpus. **I**sta est ratio quare pe
nitērdem placet deo. **D**icunt ignorātes. **E**t qd
bonū habet de⁹ de meo ieiunio vel vigilia. et
sic de alijs. **D**e nullū bonū habet de hoc sed
honorē. vt rex honorat q̄ sua bāneria et ve
rilla sunt pulcra. **I**deo ē hic honor deoz no
bis vt utilitas. qz ex hoc euadim⁹ penas inferna
les vel purgatorij. **J**ō apl⁹. **O**bscuro vos fra
tres p̄ miscrdiam dei vt exhibeatis corpa v̄za
hostiā viuētē. scētām. deo placētē **Rom.** xij.
Dicat q̄to. b. **N**icola⁹ habuit istā p̄turē. intā
rum q̄ simile nō legit⁹ de alio sācro. qz ad huc
puer lactans iā bis i hebdomada ieiunabat
qz quarta feria. in qua xps fuit veditus. et se
ra i qua fuit passus: semel hora nona sume
bat vbera. **A**d practicā. q̄ em̄ m̄ sua nobil⁹
r̄ pulcra corpe. sed nobilitoz r̄ pulcrior in ania
ipsa voluit lactare filiū vt virgo xpm. qz sicut
de⁹ ordinauit q̄ v̄ter m̄ris eēt camera plis.
ita ordinauit q̄ pecc⁹ et vbera eēt cellariū si
ue vinariū eius. **N**ō em̄ dedit vt ostēdantur
amatoribz. **D**icat q̄to feria quartaz sexta mē
prebuit sibi vbera. et puer nolēbat apire os.
r̄ iterum inuitabat eum. r̄ noluit. **D**ater tē
mebat q̄ vbera sua essent excicata. sed in ho
ra nona ipse aperiebat os et sumebat vbera.
rē. **S**ed quis docuit eum ieiunare in ill⁹ die
bus r̄ comedere hora nona. spū sanctus quē
habitabat in eo. **S**ed quare magis comedē
mus i hora nona q̄ in alijs horis diei. qz tali
hora xps exiuit dolores passionis p̄ mortē. et
tali hora cū xpo homo debet exire dolorē sa
mis. **I**deo. b. **N**icola⁹ spū sancto edoctus ita
faciebat. **I**deo de eo cārat ecclia. **B**rius nico
la⁹ adhuc paruul⁹ multo ieiunio macerabat
corp⁹. **C**ogitate q̄ fuit magn⁹ qualē p̄niam
fecit. qz si iā puerē. **J**ō dicit thema. **I**n die
bus suis placuit deo **M**oraliter. qd dicit⁹
i iudicio illi q̄ nō solū bis in hebdomada nō
ieiunāt. imo nec vigiliā nec q̄ttuor tempora
nec quadragesimā. cū sint corpulēti. r̄ decipi
unt p̄fessores dicētēs. **F**ortitudine indigē⁹
ad laborandū. quare ieiunare nō possumus.
Quibz deberet dicere bon⁹ p̄fessor. **L**auentis
a luxuria q̄ aufert fortitudinē. r̄ nō ieiunium
qd dat vitā longiorē. **P**ro aia nolūt ieiunare
sed obseruādo inimicos in nemoribus ieiun
nāt diabolo. **I**te p̄ deo nō portant cilicium
sed pro diabolo portant lorica rē. **I**dem de

*Albini a romo que minima
fama est medicina. Ar. 15*

Ysaia 40. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

mulleribus iam non inueniantur penitentiae nec ieiunium. quia non possem dormire. sed ut curentur de febre corporis ieiunant seruando dietam medici. sed ut curentur de luxuria que est febris anime nihil facerent. **I**dem de cilicio. quia sum delicata. quales excusatione dabis deo in iudicio. quando dabit illam penitentiam terribilem damnatois. **D**ico vobis quod nisi penitentiam egeritis. omnes simul peribitis. **Luce. xiiij. ¶** **D**ico tertio. que in duobus consistit. sicut enim est hominis consistit in duobus. scilicet in corpore et anima. quia caro sine anima non est homo. ita de uotio consistit in ardore spiritus ut letentur que sunt dei ut orationes. venire ad ecclesiam. et hominibus. **S**ed aliud requiritur. ut scilicet fiat cum reuerentia corporali. scilicet cum genuflexione. vel gestu corporis humili. **S**i alterum istorum deficit non est deuotio. **D**e istis auctoritas. **D**avid psal. lxxxiij. **C**or meum. **E**cce ardet spiritus. et caro mea. **E**cce gestus corporis. extulauerunt in deum uiuum. **I**ta est deuotio que placet deo. sicut cuilibet domino placet seruitium letum et reuerentiale seruorum. patri filiorum. viro uxoris. magistro discipulorum. **I**ta etiam placet deo quando cum leticia et reuerentia seruimus sibi. **A**uctas. **D**abemus gratiam pro qua seruamus placentes deo cum metu et reuerentia. **ad Heb. xij.** **D**icat quomodo beatus **N**icolaus habuit istam virtutem. et qualiter quando habuit discretiorem ordinauit vitam suam et deuotionem surgens qualibet nocte in media nocte dicendo matutinas ut clerici. et postea orabat cum lacrimis. premissis signo crucis. et in auroa ibat audire missam et cum silentio eam audiebat. et stibatur communicabat qualibet die. **E**cce deuotio. et quando alij filij nobilium et diuitum socij sui ibant ad vanitates. ipse ibat ad ecclesiam. **I**deo ecclesia dicit de eo. **E**cclie sancte frequens limina sacra pectori codebat madata. **E**rgo in diebus suis etc. **¶** **M**oraliter istam deuotionem habuit beatus **N**icolaus principaliter a deo tanquam a causa agente. sed instrumentaliter a parentibus. qui cum magna cura et diligentia nutriebat eum ne iuraret. ne diceret mendacium. ne faceret furta. ne prederet cum aliquo. **D**igna culpa est parentum malicia filiorum. sicut tortuositas arborum in viridario est culpa ortulani. **I**ta in viridario christi. scilicet ecclesia. ortulani estis vos de matrimonio. **I**deo quoniam filij sunt parui. nutriendi sunt ut sciunt se signare. orare sero et mane antequam mihi det panem dei. **S**cias filii mihi quod quedam regina etc. si

militer in sero. et incutiendo timorem de dyabolo quod vadit de nocte. **I**ta nutriunt pueri. **S**ed modo ostendit eis viam inferni. **I**dem de puella. **I**dem dicit scriptura. **N**e iocunderis in filiis impijs. id est in deuotis. si multiplicentur. nec oblecteris super ipsos si non est timor dei in illis. **R**om. quia melior est vnus timens deum quam mille filij impij. **E**t vtile est mori sine filiis quam reliquere filios impios. **E**ccl. xvj. **O** miseris pariter qui de usuris. furtis et rapinis congregatis pro filiis impijs. **¶** **D**ico quarto. quando homo est ita misericors quod libenter communicat alijs bona sibi a deo promissa multum placet deo talis miseratio. **N**am si aliquis vnum habet multos filios. ille qui magis assimilabit ei pro sibi placet et diligit eum. **O**mnino animal diligit sibi simile. sicut omnis homo proximum sibi. **E**ccl. xij. **D**odo videamus que sint conditiones patris nostri christi. **D**avid quo cognoscebat eum dicit nobis. **M**iseratorum misericors dominus: patiens et multum misericors. **P**er istam virtutem ergo possumus ei assimilari. **I**deo dicit. **E**stote misericordes sicut et pater vester misericors est. **Luce. vij.** **E**t possumus sibi placere. **A**uctas. **F**acere misericordiam et iudicium magis placet deo quam victimam. **P**ro uer. xij. **¶** **N**ota facere misericordiam. **M**isericordia fit quando homo subuenit pauperibus. de elemosynis de bono iusto. **J**udicium fit quando usure furta. rapine etc. restituntur. tunc fit iudicium vel iusticia. quia de illis non debet fieri elemosyna. sed restitutio. **A**liqua faciunt misericordiam sed non cum iudicio et iusticia. ut diuites usurarii quoniam dant elemosynas. construunt capellas hospitalia. misericordiam faciunt. sed sine iusticia. quia deberent restituere. **Q**uia sic facit duo mala. primum recipere per iuras vel furta seu rapinas. secundo dando. quia facit se impotentem ad restituendum illis quibus tenet. **N**ota magis placet deo quam victimam. **H**oc dicitur de illis professoribus qui nesciunt dare aliam penitentiam nisi de missis. **S**i quis habuerit iniusta: dicitur. **F**aciat dicere tot missas. ut veniant ad manus suas. sed melius est restituere his quibus abstulerunt. ut patz. xiiij. q. vj. **S**i res que quoniam aliquid peccauerunt propter luxurie faciat dicere tot missas. sed melius est eos ab iniuice separe. **de pe. di. v.** **F**alsas penitentias. **S**ed aliquid peccata sunt que requirunt missas. ut homicidij. **A**lia que requirunt aliam penitentiam amant. **I**deo dixit christus. **E**ntes discite quod est misericordiam voloz non sacrificium. **D**at. ix. **O**zee vj. **D**icat quomodo beatus **N**icolaus fuit misericors. **R**emansit enim heres diuitiarum parentum

De sancto nicolao

suoz. Cogitate quō loq̄bat sibi vroz. sed ipse pl^o volēs deo fuire. orabat deū vt sibi ostēderet modū quō posset distribuere hereditatez ad dei honorēz saluatōem anie sue sine vana glia. **Dica** t̄ quō in illa ciuitate erat vn^o miles sed ex vanitatib^o effect^o fuit paup. in t̄m q^o nō poterat maritare tres filias q̄s habebat magnas. nec sibi nec eis poterat puidere. **Dixit** p̄z filiab^o. **Filie** habeat^o lucrū si potestis h̄re. **Rūderunt** filie. **Bñ** placet nobis filandozē. **Nō** dixit p̄z. q^o illud modicū lucz cēt. sed q̄a vos estis pulcre. z q̄libet teneat suā camerā. q̄n milesz scutiferi visitabūt vos. faciat^o bñ soluere. **Cogitate** q^o flēdo ista dicebat. **Filie** hō q̄ erāt bonoz honeste dixerunt flentes. **O** p̄z est istud p̄siliū boni patris. z noluerūt cō sentire. q^o i his q̄ sunt p̄tra deū filij nō debēt obedire parētib^o. sed potius deo. **Quā** ista fuerūt dicta beato **Nicolao**. dixit. **O** domie mō possum distribuere hereditatē meam ad v̄zi bñplacitum. **Dica** t̄ quō emitt pomū z impo/suit pecunie quātitatē forte tricentoz flore nozū. z vna nocte piccit i camera militis per trapā. **Cogitate** gaudiū militis in craftinuz. **Et** de p̄mo maritauit p̄mogenitā. **Idem** d̄ scdo maritauit scdam. **Tercū** pomū dupli/cauit: vt de illo posset maritare terciā z ipse viueret. **Et** p̄z obseruās secut^o est beatū **Nicolaū**. q̄ fecit eū iurare ne i v̄ta sua reuelaret h̄ **Ecce** quāta miscdia. **Si** ḡ ex miscdia aliq̄s placet deo: quid dicem^o de brō **Nicolao**. **In** dieb^o suiszē. **Moraliter** habetis h̄ exemplū exercitādī vos in opib^o miscdie. q^o oia bona mūdi auz z argentūz alia p̄ ignē p̄flagrationis i breui p̄sument. solū remanebit misericordia facta. q^o illud q̄ d̄ dabit^o hic inuenietis i celo. **Iō** iuxta p̄siliū apli dicētis. **Caritas** fraternitatis maneat i vobis. z hospitalitatē nolite obliuisci p̄ hāc em̄ placuerūt q̄dā angel^o hospitiū receptis. **Debre**. vlt^o. **Dico** q̄ntozē. q̄n hō p̄ nulla re nec diuitiaz nec bonoz officioz dignitat^o vel scritatis inflat^o ad supbiā. immo sp̄ h̄z se humiliē cogitās q̄d sū ego nisi vas putridū corumpēs mibi grās a deo datas. q^o si ali^o h̄zēt tot grās plura bona faceret q̄s ego. tal^o multū placet deo. **Ratō** cuiuslibet volētī q̄scere placet sibi camera quietā. nō v̄tosa nec fumosa. **Camera** in q̄ deus vult q̄scere est p̄scia cuiuslibet. **Iō** placet sibi q^o nō sit v̄tosa z fumosa p̄ supbiā. pompaz zē. **Quētas**. **Neq̄** supbi placuerūt tibi ab initio. sed humiliū z māfuetoz sp̄ tibi placuit de

p̄catio. **Judith**. it. **Dica** t̄ quō btūs **Nicola^o** fuit semp̄ humil^o. immo quāto pl^o augmentabat in famaz sanctitate. tāto pl^o erat humili^o. **Postq̄** em̄ fecit illā miscdiam de pomis aureis. gētes q̄ sciebāt paup̄tatē militis. q̄ntes vñ habuerat zc. fama diuulgabat. **Iō** beatus **Nicolaus** vt vitaret vanam gloriā: recessit. et iuit ad ciuitatem de mirea. et condixit vñā domunculāz viuebat ibi in penitētia humiliter. surgēs qualibet nocte ad matutinas. z ibat ad sedem. z ibi secrete i aliqua capella dicebat officiū suū deuote. **Sed** de^o exaltat humiles. **Dica** t̄ de morte archiep̄i ill^o ciuitatis. z de p̄gregatōe ep̄oz z canonicoz p̄ electōez de reuelatiōe facta vñi sancto ep̄o. q^o ille q̄ hora matutinaz intraret p̄ talē portam vocat^o **Nicola^o** eēt ep̄s. **Hora** q̄ violēter accepit ep̄atum. z q̄s humiliter se habuit i eoz i v̄tra illud. **Quāto** maior es humilia te in omnib^o. z corā deo inuenies grām. **Omn̄** magna potētia dei solius. ab humilibus honoratur **Eccl̄i**. iij. **Iō** de^o exaltauit illū i miracul^o magnis cum adhuviueret. vt p̄z de pegrinis trib^o interfectis a carnifice. **Ite** de tritico tē pore famis. **Ite** de capt^o zē. ad libitū dicit i legenda inuenies **Moraliter** ḡ humiliem^o nos iuxta illud. **Dēs** em̄ inuicē humilitatez insinuate. q^o d̄ns supbis resistit: humilib^o autem dat grām. **Humiliam** i ḡ sub potētī manu dei: vt vos exaltet in tempe visitatōis j. **Pet**. v. **Dico** sexto zē. **Cōtinuate** opa penitētia vel ozones. nō dico multiplicare. q̄ re. forte nō posset hō adimplere. sed augmentādo ardorē z deuotōez spūs. q^o h̄ multū placet deo. **Rō**. **Inter** alias bonas p̄ditōes amīco necessarias est firmitas. aliter si sit variabilis nō placet. **Enoch**. q̄d interpretat^o dedicat^o. placuit deo. z trāslatus est in paradisum. **Eccl̄i** xliij. **Dica** t̄ quō. b. **Nicola^o** p̄senerauerit i bonavitaz placuit deo. in t̄m q^o in fine i die obitus receptis sacramētis ecclesie tradidit animā in manib^o angelozū sibi a deo missorum. z trāslatus est in paradisum. cantus angelorum fuerunt auditi. **Dicatur** de oleo quod emanauit de eius tumba. **Moraliter** continue in bona vita z in bonis operibus vsq̄ ad mortem. que est porta paradisi. **Ideo** xps. **Qui** p̄senerauerit vsq̄ i fine h̄ salu^o erit.

De conceptione virginis Marie.

Annū erāt abis
si. et ego iā concepta erā. **Prover.**

*Quintum me dicit
primum et gaudet salu
adit. quod 8. 2 fine q̄li 408*

viii. in epistola hodierna. Solēnitas et festū hodiernū est de conceptōe s̄ginis Marie. Ita erit et sermo. Materia est satis speculativa. Sed ut s̄go nobis impetret grām p̄sentem sibi salutatiōem angelicā. Verbuꝝ p̄positum in p̄sona virginis dicit. Nōdum erant abyssi. Pro hui⁹ verbi breui declaratiōe et materie introductione sciendū. q̄ tota latitudo sine vniuersitas creaturaz d̄r abyssus finem et h̄mologiam. ab a quod est sine. et byssus. Et est abyssus profunditas immēsurabilis. sicut si homo respiciet profundissimū puteum. illa profunditas dicit̄r abyssus. Ita profunditas que est a celo empir̄e vsq; ad terram d̄r abyssus. quia immēsurabilis est. Et ista ratōe vniuersitas creaturaz d̄r abyssus. Et p̄cordat auctoritas. In p̄ncipio creauit deus celum et terram. terra aut̄ erat inanis et vacua. et tenebre erant super faciem abyssi. Gen. i. Omnes doctores sancti concorditer dicunt q̄ celum sumitur ibi pro celo empir̄eo. Terra aut̄ p̄ vniuersitate creaturaz corporalium. Si ergo volumus compare omnes creaturas corporales sp̄uales visibiles et inuisibiles ad altitudinem dicuntur et posunt dici abyssi. et in isto sensu loquit̄r thema in p̄sona virginis dicens. Nōdum erāt abyssi. nec celus. nec terra. nec angeli. nec aliqua creatura. et ego iam concepta eram. Et iste est intellectus thematis quem volo mō pertractare. sed p̄ questionē volo intrare materiam. Quō virgo erat concepta vel vbi. si nondum pater et mater. Et declaratio hui⁹ questionis erit. p̄secutio sermonis. Pro cui⁹ declaratiōe sciendū. q̄ inuenio q̄nq; conceptiōes s̄ginis Marie gloriose.

Prima est conceptio diuinalis.

Secunda conceptio angelicalis.

Tercia conceptio humanalis.

Quarta conceptio septuralis.

Quinta conceptio maternalis.

Ecce hic q̄nq; mirabiles cōceptiones virginis Marie. et licet de qualibet possit intelligi thema aliquo mō. tamē p̄rie loquit̄r de prima conceptiōe dicens. Nōdum erāt abyssi. et cōdico p̄mo q̄ prima conceptio est diuinalis. ista fundatur sub ratione et aucte. vt melius intelligat̄. Rōne sic. Propositū cordis dicitur cōceptio. s̄. quando aliqua p̄sona proponit in corde. mēte seu voluntate facere aliquid illud firmū p̄positū d̄r conceptio. Et iam vulgariter dicit̄r de aliquo facto notabili fiendo

Ita concepī facere in mente mea. Verbi gratia. Quādo homo cognoscit peccā suā q̄ facit malam vitā quā tenuit. et periculū damnationis quod imminet. et p̄ponit emendare vitā suā. et vult conteri et p̄fiteri de peccat̄ et facere p̄niam. Illud p̄positum d̄r conceptio. et iam d̄r p̄muniter. Ego concepī mutare vitā meā. Auctoritas. A facie tua domine concepimus. et quasi parturiuimus et peperimus sp̄m salutis. Isa. xlvj. Nota. A facie tua domine p̄cepim⁹ et quasi parturiuim⁹. Facies dei est p̄dicatio euangelica. que grauidat animas. Ratio. q̄ sicut in facie cognoscitur homo. ita in p̄dicatione vos qui nescitis scripturas cognoscitis deū. Ideo dicit scriptura. Faciem tuam. id est p̄dicationē domine requirā. Ibi em̄ grauidant anime. q̄ multi veniunt ad p̄dicationē magni peccatores. superbi. pomposi. et in p̄dicationē attēte audita aliq̄s. p̄ponit humiliter viuere de cetero. talis p̄gnans est. Idem d̄ auaricia. luxuria. accidia. iraz. Nota parturire est h̄e dolores partus anteq̄. s̄. opus exequet̄ vel excutietur. q̄ executio boni p̄positi partus ē. Vult em̄ concipiūt a facie d̄ni. s̄. in p̄dicatione. sed in partu ibi est dolor. vt patet de usurario q̄ p̄ponit satisfacere. sed in partu. s̄. q̄ vult satisfacere. ibi est dolor. Idem de illo q̄ p̄ponit dēmittere malā societatem. Idem de illo qui p̄ponit remittere iniurias. Patet ergo ex ista aucte q̄ firmū p̄positū d̄r conceptio. Ad p̄positum dico q̄ deus anteq̄ aliquid crearet. in sua voluntate firma et in cōmutabili p̄ponit creare vnam puellā s̄ginem sanctissimā que eēt mater filij sui. camera sp̄s sancti. porta paradisi. regina celi. Auctas. Domin⁹ possedit me ab initio viaꝝ suaz. anteq̄ quicq; faceret a p̄ncipio. ab eterno ord inata sum et ex antiquis. Prover. viij. Nota. D̄s possedit me sc̄z in voluntate sua immutabili. in initio viaꝝ suarum. i. creaturarū. et ex antiq̄s. s̄. rarē onibz. Nota decē rōnes antiquas q̄re de p̄posuit ipsam creare. Prima ē. sciebat em̄ de eternaliter q̄ quedam mulier erat futura sc̄z Eva q̄ eēt initū et causa omnis mali. q̄ ipsa p̄mo peccauit. A muliere initū factū est peccati. et p̄ illam om̄es morimur Eccli. xxv. Et ista rōne p̄posuit de⁹ creare vnam mulierē. s̄. s̄ginē Mariā que eēt causa toti⁹ boni et in initium de⁹ sine muliere potuisset redimere et saluare hoīem. Secunda ratio est. q̄ sciebat q̄ mulier que eēt causa mali existens virgo peccaret

De conceptione uirginis Marie

Ideo ordinauit alia vt posset carne assumere. **Tercia**. qz mulier ca mali fuit desponsata. **De** fuit sacerdos q ipsos desposauit dicens **T**rescitez multiplicami. **Ben. j.** **J**o de muliere hginer desposata voluit nasci. **Quarta**. qa mulier q eet ca mali eet p angelu malu incitata z vilicata. s. p **Lucifer** z serpentē. **J**o pposu it q mulier q eet causa boni: p angelu bonuz eet salutata. **Quinta**. qz pma eet tentata z decepta siue seducta. **Tur** pcepit vobis de^o vt nō comederetis ex omni ligno paradisi. pposu it de^o q scda nō eet tentata sed informata. qn dicit angelus. **S**pūscūs supueniet in te zc. **Sexta**. qz pma eet inclinata ad pntienduz dyabolo. **I**deo voluit q scda eet incliata ad pntiendū angelozc. **E**cce ancilla dñi. fiat mi hi zc. **Septima**. qz pma fuit saturata fructu qz comedit z i vtero misit. **I**deo voluit hginē pcipe fructū zc. **D**e q dñi. bñdici^o fruct^o vtrius tui. **O**ctaua. qz p **E**uā fruct^o comest^o fuit causa mortis. sic fruct^o hginis natus venit ad nos z fuit causa vite. **Nona**. qz p pma in miserijs z doloribz tota natura debuit pstrari. z p **M**aria virginē reparari. **Decima**. sciebat de^o q per primā porta paradisi eet clausa. sed p virginem **M**aria impregnata. dilatata. porta paradisi eet aptra. **I**deo canit ecclia. **P**aradisi porta p **E**uā cūctis clausa est. z p **M**aria hginē itez patefacta est. **E**cce qre dicit. **D**ñs possedit me zc. **F**iat q conclusio zc. **S**i q firmū ppositū z volūtas deliberata ad aliqd fiendū dñi pceptio. **E**t de^o ab eterno z volūate immutabili pposuit facere istā glōsissimā virginem. **E**cce quare dicit thema. **H**ōdū erāt abyssi z ego iā pcepta erā. s. in mente diuina. **D**ico secūdo zc. **I**sta nō fuit añ mūdi creatōem sed fuit in pncipio creatōis mundi. **D**icūt theologi. q qñ deus creauit celum empirēuz vbi sunt mō anime beate. simul creauit in eo nouē ordines angeloz. **P**rim^o ordo inferi^o ē angelozum. **S**cōs archangelozū. **T**erc^o pncipatū. **Q**uarta^o potestati. **Q**uint^o virtutuz. **S**extus^o dominationū. **S**eptim^o thronoz. **O**ctau^o cherubinoz. **N**on^o seraphinoz. **S**i dicat. **E**t qño scitur. qñ descendit. **D**icatur q xpūs z btūs **P**aulus q h reuelauit **D**ioni. discipulo suo q de h fecit ynū libz vocatū de celesti hierarchia. z licet tūc eēt angeli. tñ nondum beati. **E**t dicit **B**regor^o q melior creaturaz in dignitate altior. quā de^o creauit tūc erat lucifer de supmo ordine. s. seraphinoz. q respiciēs vidit omnes creaturas sub se. et solū

deū supra se. voluit deo parificari. z istō peccatum manifestauit omibz angelis di. **Q**uid videtur vobis. z mlti vt serui adulatorēs volētes domino complacere. cōfenserūt sibi falsi cōsiliarij: dicēdo. **L**erte bonū eēt q habere tis illum honore. conformitatē z parificatiōnē. **B**onū autē angeli vt **M**ichael. **S**abriel. **R**aphael nō cōfenserūt. immo pstraxerunt. **V**idens deus q in domo sua mouebat talis arrogancia z guerra de superbia dixit. **N**on habitabit in medio domus mee qui facit superbiam. **C**ogitate hic quale z quantū peccatum est superbia. q de angelis sanctis fecit demones damnatos de habitatoribz celi habitatores inferni. **S**i illi ex supbia sunt expulsi de celo. qñō cū superbia nos poterim^o intrare celum. **S**i sciretis qñō est graue peccatum. teneretis p illū **T**hobie dicētis. **S**uperbia nunq in tuo sensu aut tuo verbo dominari pmitras. **I**n ipsa em inicitū sumpsit omnis pditio. **T**hobie. iij. **M**odo cogitate rōnabiliter quale tristitiā debuerūt hie sancti angeli. nō dico q haberent dolorem seu tristitiā. **S**icut haberetis vos si ista ciuitas: dñs custodiat eam: depopularet q remaneret diceret. **D**eutz. **I**ta cogitate de angel quādo in quolibet ordine viderūt tot cathedras vacuatas. potestis cogitare q supplicabant deo: dicēdo. **D**ñe ista ciuitas vestra sic remanebit depopulata. **T**ūc de^o reuelauit factis angelis. q eoz ordo repararet. nō de angelis sed de homibz penitētibz z obedientibz z credentibus. **E**t archāgelis q repararetur locus eoz d psonis deuotiz spūalibz. **P**incipatibus q d personis misericordiosis. **P**otestatibus de psonis patientibus. **V**irtutibus de psonis pacificis. **D**ominationibus de bonis pidentibus. **T**hronis de psonis paup^o tatem euangelicam. als apostolicā seruantibus. **C**herubin de psonis sapiētibz diuinam sciām. **S**eraphinis. q de psonis q sūt de sūma caritate. dicens omnibz q ipse crearet et formaret ynā virginē. ex cui^o fructu tota ciuitas ista populabit. **C**ogitate quomō sceti angeli cōceperūt illam virginem in mētibz eorum p quā eoz ruina repararetur. z inceperūt tripndiare z facere magnū festū zc. **E**cce virgo **M**aria quomodo fuit concepta in mētibz angeloz. **I**deo dicit ipsa. **E**go ex ore altissimi prodini. quando eam reuelauit sanctis angelis. primogenita ante omnē creaturā. nō in tempe sed in sanctitate z dignitate.

Bermo

Ego feci i celis vt oriret lumē in deficiēs. s. di
es reuelationis. **Eccli. xxiij.** de illa dicit. **Nō**
dum erāt abyssi. s. creaturaz inferiorz distin
ctiones. **Ego** iam cōcepta eram. s. in menti
bus angelorum. **Dico** terciore. q. fuit hu
manalis. **Ista** fuit post creatōem **Adez Eue**
z post peccata videntes z p̄siderātes eoz con
demnatōem. z totū generis humani p̄ditōez
Cogitate quāntus erat dolor z tristitia ac si
meo defectu z culpa oēs p̄sone hui⁹ ciuitatē
magne z parue deberēt iugulari z ego cū eis.
quāta eēt mea tristitia. **Dñs** ḡ **Adam** cogita
bat. q̄t mala. q̄t infirmitates. q̄t dolores i cor
poribz z q̄t damnatōes animaz seq̄rentur ex
ei⁹ culpa. qz alis nihil hoz fuisset. **Acqz** mirū
si tristabat z lamentabat. **Hoc** innuit sc̄ptu
ra sacra cū dicit. **Et** vocauit **Adam** nomē vx
oris sue **Eua**. eo q. mater eēt cunctozū vi
uētium. **Fecitqz** dñs de⁹ **Ade** z vxori eius tu
nicas pelliceas. z induit eos z ait. **Ecce** adā
Beñ. iij. **Antē** peccauerat vocauit eā virago.
sed post vocauit eam **Eua**. i. ve p̄pter miserā
z calamitatē. **Ideo** dicit **ysus**. **Dēs** dicunt e
vel a quotq̄ nascunt ab eua. i. ve p̄pter miseri
am z dolorē in quē intrāt. **Dñs** autē **Adā** z eua
eēt in illa tristitia. deus reuelauit eis q. ab
eis p̄cederet vna virgo sanctissima q̄ afferret
maius bonū q̄ ipsi p̄didissent. quia **Eua** ab
stulit nobis paradīsum terrestrē. z ḡgo **Da**
ria nobis attulit paradīsum celestē. **Illa**. s. eua
attulit mortē corp̄is. ḡgo maria nobis dona
uit vitā aiāz. **Illa** etiā fecit p̄dere deuotōem.
istā fecit inuenire dei fructiōem. **Eua** clausit
ianuam paradīsi quā virgo aperuit. **Cogita**
te **Adā** z **Eua** quomō cōceperūt virginē ma
riā ipsam desiderādo. **Qd** deus eis hoc reue
lauit expresse dicunt doctores sancti **Sz** ad
huc auētas. **Deus** maledicēs diabolo dixit.
Inimicitias ponā inter te z mulierē. et semē
tuū z semē illius. **Ipsa** p̄teret caput tuū. et tu
insidiaberis calcaneo eius. sicut habet **Beñ.**
ij. **Caput** diaboli est dominatio tyānica h⁹
mūdi quā sibi vsurpauerat. quāz sibi abstulit
ḡgo **Daria** p̄ filiū suū b̄ndictū. **De** h̄ **Sigi**
ber. **Dixit** de⁹ ad serpentē. etern⁹ ad veteres.
Inimicitias ponā inter te et mulierē. **Si**
queratur. que nā mulier operata est hui⁹ sce
modi victoriā. que nimiz illud antiq̄ serpen
tis caput venenatū virtutis pedē p̄trinit. **De**
istā p̄ceptione dicit sc̄ptura in p̄sona ḡginis
Ego in altissimis habitauī. z thronus meus
i columna nubis. **Syrum** celli circuiui sola.

z p̄fundū abyssi penetraui. et i fluctibz maris
ambulauī. z i omni terra steti. **Et** i omni popu
loz in omni gente p̄matū habui. z omniū ex
cellentūz humiliū corda virtute calcaui **Ec**
cli. xxiij. **Alii** fuerunt **Adam** z **Eua**. quia ca
put humane generatōis. **Altiores** ḡrum ad
locum paradīsi terrestris. **Altissimi** ḡstuz ad
iusticiā originalem z sanctitatem. quibz vir
go **Daria** fuit columna nubis ardore dolo
rū refrigerātis. **De** ista p̄ceptione dicit thēa.
Nōdum erāt abyssi. s. mortis z damnatōnis
qz adhuc null⁹ fuerat mortuus. z ego iam cō
cepta eram. s. in mente humana. **Quarta**
p̄ceptio ḡginis est sc̄pturalis. **Sacra** em̄ scri
ptura maxime veteris testamenti tota graui
da est p̄tinēs in se celestia mysteria. vt mulier
p̄tinet in vtero filiū. **Sic** secretū mysterium
dici pōt p̄cept⁹. **Beda** dicit de sc̄ptura sacra.
Sanctā venerandāqz p̄ntis festi memoriaz
paucis quidē ḡbis euāgelista cōp̄hēdit. sed
nō pauca celestis mysterij s̄ture grauidā reli
quit. **Cū** ḡ ḡgo **Daria** i omibz libris sacre
sc̄pturēz in omibz cāticis. immo etiā i singu
lis ḡsibz directe vel indirecte sit mystice p̄ten
ta. patet eius p̄ceptio sc̄pturalis. **Declaratur**
Legitur i hystoria **Moysi**. dū pasceret oues
in mōte synai. vidit rubum arderē. **Erodē**
ij. **Ista** sc̄ptura grauida est de virgine **Da**
ria. **Dons** synay alt⁹ est vita ḡginis **Darie**
Rubi incombustus est p̄sona ḡginis. **Ignis**
nō comburēs rubū flores nec folia. est filius
dei incarnatus sine corruptōe. **Et** sic posset
declarari p̄ceptio multis alijs hystorijs. sed
sufficiet mō. **De** ista p̄ceptiōe dicit ḡgo. **Ego**
quasi therebinth⁹. s. arbor extēdēs ramos. ex
tēdēs ramos meos. z rami mei honoris z ḡ
tie **Eccli. xxiij.** **Virgo** **Daria** p̄cepta i scri
ptura sc̄tā extēdit ramos. s. libros. **Ramūcu**
li sunt capitula. **Rami** mei dicit ipsa honorē
z ḡre apud gentes. qz p̄phetata fuit. **Dagn⁹**
em̄ honorē **Johāntē** q. d. eo dicit q. fuit in sacra
scriptura p̄pheta tus. **Malach. iij.** **Ecce** ego
mitto angelū meum zc. **Qualis** ergo honorē
ḡra est virgini que in omibz libris z capitū
lis figurat. **Ideo** dicit. **Nō**dū erāt abyssi. scz
doctrinaz euangelicaz noui testamēti z ego
iam concepta eram. s. in sc̄ptura veteris testa
menti. **Quinta** p̄ceptio est maternalis. quā
beata **Anna** in vtero suo sancto ipsam cōce
pit. z de ista fit hodie solēntas. **De** nullo sc̄tō
fit festū p̄ceptōis nisi xpi z virginis. **De** virgī
ne autē fit triplici ratione.

De conceptione uirginis Marie

Prima. qz fuit impetrata digne.

Secunda. qz fuit sanctificata alte.

Tercia. qz fuit pseruata firme.

De pmo dicat. qm p̄ ei⁹ Joachim et Anna ambo sc̄tz iusti. xx. annis fuerūt sine pie. sed orōnibz. vigilisqz elemosynis impetrauerūt istā b̄ndictā filiā p̄ cursū nature. qz de m̄se sterili. Rō est q̄v̄t de h̄ fiat festū. Cognouit belchana Annā vxorē suā. et cepit Anna et peperit. j. Reg. j. Belchana. i. possessio dei. significat Joachim q̄ fuit possessus a deo. **S**ecunda fuit. qz fuit sanctificata alte. Nota hic sex grad⁹ sanctificatōis. tres aū natiuitatē. et tres p̄ natiuitatē. Prim⁹ grad⁹ sanctificatōis post natiuitatē et infimior est p̄ p̄tritōem finale. qm em̄ aliq̄s toto tpe vite sue vixit in peccatis. s̄z aliquotiens in p̄ucto mortis dat de sibi contritiōē. et sic aīa sanctificat. Isto mō sanctificatus fuit latro. et aliq̄ qui mortui fuerūt pro fide. De isto gradu auctas. Cōgrega eos quasi gregem ad victimā. et sanctifica eos in die occisionis. **D**icere. xij. **S**ecūda grad⁹ est illorum. s. q̄ de hora bona p̄uertunt ad deum. dimittūt pctā. p̄terunt. p̄sistent. seruant p̄niam. **I**ste est melior. qz deserūt mundū et pctā aū q̄ mūdus peccata deserāt eos. et sanctificantur. Isto mō fuit sanctificatus Paulus Maria magdalena. Liberati a peccato. fuit autē facti deo: habetis fructū vestrū in sanctificatione. ad Rom. vi. **T**ercia grad⁹ est in baptismo. vbi sanctificat nō solum puer. sed etiā infideles adulti. qm nō sicte accedūt. Peccatores aliq̄n fuisistis. sed abluti estis. sed sanctificati estis. sed iustificati estis in nomine dñi n̄ri. **I**esu xp̄i in spū dei nostri. j. Cor. vi. **Q**uartus est in vtero m̄ris. vt **D**ieremias. Anteq̄ exires devulua sanctificauit te. **D**icere. j. Sanctificat⁹ est in vtero. qz dicit. Anteq̄ exires d̄ vtero. **Q**uint⁹ grad⁹ est maior. et nō legit nisi de beato **J**ohāne baptista. q̄ p̄ tres menses aū eius natiuitatē fuit sanctificatus. **S**pūctō replebitur adhuc et vtero matris sue. **L**uc. j. **D**icit **C**hrystost. q̄ in salutatione p̄ginis ely sabeth. quādo exultauit **J**ohannes in vtero: tūc fuit sanctificatus. **S**ext⁹ grad⁹ et super omnes alios est sanctificatio p̄ginis Marie quia nō quādo debuit nasci nec in vltio die nec hebdomada nec mense. sed in eadem die et hora formato corpore et anima creata. qz tūc fuit rōnalis et capax sanctificatōis fuit sanctificata. **A**uctas p̄ria. **F**luminis impetus lericat ciuitatē dei: sanctificauit tabernaculuz

suū altissim⁹. **N**ota. **F**luminis impetus fuit sanctificatio p̄ginis Marie. qz sanctificatio alioz sc̄toz nō d̄r fluminis. sed vna gutta gr̄e. **B**ern. **L**eteris p̄ partes datur gratia spūalis. **M**arie autē tota se infudit plenitudo gratiarum. **I**mpetus. s. sanctificatōis. qz eadē hora. non expectauit diē. hebdomadā et. letificat ciuitatē dei. s. sanctos angelos. **R**ō qz si gaudiuz est angel⁹ vt d̄r. sup̄ vno pctōre p̄niam agente. nō mirum si fecerunt festum de illa q̄ nunq̄ peccauit. nec corde. nec ore. nec ope. **S**anctificauit tabernaculū suuz altissim⁹. s. virginē Mariā. que fuit tabernaculuz dei. **L**egitur **E**xo. vltimo. q̄ **M**oyse ex p̄cepto dei fecit tabernaculū. **Q**ū em̄ corpus gl̄iose virginis fuit organizatū et lineatū. et aīa p̄fecta corpori p̄ creatōez. tunc altissimus sanctificauit tabernaculū suū. **S**c̄itis qualiter sicut cōstrueta ecclia et nō ante intrat ep̄s ad consecrandū. **I**ta de virgine Maria. postq̄ corp⁹ fuit organizatū. et aīa isus uenit ep̄s. i. spū sanct⁹ q̄ eā sanctificauit. **A**uctas. **P**ostq̄ cūcta perfecta sunt: operuit nubes tabernaculū. et impleuit illud gloria dñi. **E**xo. vlt. **T**ercia ratio. quia fuit p̄seruata firmiter. **J**ohānes baptista et **D**ieremias fuerūt sanctificati. **S**ed beata virgo fuit ita firma. q̄ nec ore nec corpore peccauit aliquo modo. **I**deo **D**auid dicit. **D**e in medio ei⁹ nō p̄mouebit. **D**ouere et cadere differūt. **C**adit homo et p̄strat p̄ mortale pctm̄. et p̄mouet p̄ veniale. **N**ō nunq̄ fuit sanctus qm ceciderit p̄ mortale. vel fuerit mortuus p̄ veniale. xp̄o et virgine Maria excep̄tis. **D**e xp̄o non est dubiū. **S**ed de virgine Maria dicit sc̄ptura. **D**e in medio ei⁹ nō cōmouebit. nō solū nō p̄strabitur. **I**deo **B**ern. **E**go puto q̄ copiosior sanctificatōis b̄ndictio q̄ in alios in vtero sanctificatis i eam descendit. que nō solū ipsius ortū sanctificaret. sed et vltā ei⁹ ab omni peccato deinceps immūneret. qd̄ alteri nemini i natis qd̄ mulier credit esse donatū. **E**rgo dignū est q̄ de ei⁹ p̄ceptione maternali dicit virgo in thematē. **N**ondum erant abyssus. s. enāgelistarū. p̄dicatoz. apostolorū et ecclesie determinatiōnū. et ego iam concepta eram.

De sancta Lucia.

Dico posui pro luce habere illam. **H**abetur verbuz istud originali in st. **S**ap. vii. **S**icut tota solēntas ē beate **L**ucie. ita et sermo.

Pro declaratōe b^o p^obi fm sensum quē volo p tractare introductōe materie inuenio q^d de us suat regulā i sua puidētia. q^d cuilibet scē p^one iuxta p^orietates et v^otutes q^s habitura ē ordinat ei nomē iponi. Rō. q^d tot v^otutes i vi tavn^o scē q^d hō nō posset recordari. Ideo p n^ora recordatōe vult vt vocent noie in q^s eorū vita summarie p^oineat. Videl^o em̄ de^o tenere modū istoz mg^oz facientiz libzoz. vbi in vno p^obo designat tota materia libri. h^o p^oz p^omo in p^obia i libro q^d tractat de p^oditōibz. d^o potētijs. de p^orietatibz aie q^d d^o de ania. Itē de li bro q^d d^o de celoz mūdo. Itē d^o alio libro qui tractat de creaturis inferioribz q^d d^o de gene ratione oim rez. d^o Genesis. Itē Erod^o idē itinerari^o. q^d loquit^o de via filioz isrl^o in exitu de egypto. Itē Xenitic^o grece. i. offertoriū la tine. q^d loquit^o de sacrificijs p^o peccatis vel p b^onificijs vel de sacrificijs p^o victoria. Patz idē q^d fecit libz. in titulo sūmarie p^oprehēdit totū libz sine totā materiā libri. Ita facit ep^os U ta em̄ hoīs ē q^d s^oyn^o liber tot^o p^oprehēdēs sexter nos q^d habet hō annos. tot capitula q^d men ses siue septimanas. Carte sunt dies et noctes. Carta alba ē dies. et nigra nox. in q^d carta na tusos: alba vel nigra: in illa incipit liber vite tue. De isto libro vite humane dixit de^o p^oz fi lio. Sume tibi libz grandē et scribe in eo sti lo hoīs. Ita. viij. Vita hoīs est maior liber q^d biblia vel decretū. quot anni. q^d mēses. quot hebdomade. q^d dies. q^d hore. scribit em̄ stilo idē i libero arbitrio hoīs. Qū g^o aliq^o p^osona d^o tenere sanctā vitā et stuosam i baptismo. de^o disponit et ordinat p^o reuelatōez vel als q^d vo cet nomine summarie eius vitā p^otrine. Au to. Judicū. xij. Dixit angel^o ad matrē Sam sonis. Sterilis es absq^o liberis. sed p^ocipies et paries filiū. ipse incipiet liberare isrl^o. Et se quit. peperit filiū. Et sequit. vocavit nomen eius samson. i. robust^o. In ei^o noie innuit to ta ei^o fortitudo. Et de Jesu naue d^o Eccī. xl. vj. Fuit magn^o fm nomen suū. Itē de preco ne suo d^o p^orenūciās. Ely sabeth vxoz tua pa riet filiū. et vocabit nomē ei^o Johannes. Eric em̄ magn^o corā d^ono Lu. j. Per oppositū quā do aliquis habet nomē significās bonū inf pretatine vel als. et vita est mala: multū displicet deo. Auto. Scio opa tua. i. mala quia no mē habes q^d viuas et mortu^oes. Apocalip. iij. Dicit glosa q^d vocabat mellicus. i. dulcior. et ipse erat amar^o p^o malā vitā. Ideo iohes rep^o ben debat eū. Pater g^o regula diuine puiden

tie. Eū g^o beata Lucia in tota vita sua habue rit p^orietates et virtutes et p^oditōes lucis. con grue vocata fuit Lucia que d^o a luce. Quat tuoz modis noia denominant^o ad significan duz. vel p^o p^oriā significatōem. vt hoc nomen Paul^o pacē. vel p^o derivatōem. vt lucia a luce vel p^o etimologiā. vt lucia q^d si lucina. vel p^o in terpretatōem. vt lucia q^d si lucis via. Itē d^o brā Lucia. q^d sumit lucis p^orietates dicit thema Et loquit^o xp^os. Proposui p^o luce habere illā ac si responderet questioni querētī. quare su it hoc nomine vocata. Rūdit. Proposui pro lucezē. Nota quattuoz p^oditōes lucis q^s ha buit beata Lucia. s.

- P**ulcritudinē sine deformitate.
- A**mplitudinē sine tenacitate.
- R**ectitudinē sine obliquitate.
- L**ongitudinē sine retarditate.

Dico d^omorzē. Hoc p^oz in radio solis. qui nō sordidat nec in q^dnat. licet tāgat multa immū dat corrupta. immo purificat desiccādo zē. Itā p^oditōem lucis habuit brā lucia i hac vita q^d nūq^o sordidata fuit p^o aliquā immundiciā nec corpālē nec spūālē. licet staret inter mul ras p^osonas et infideles immo purificauit eos Dicit cū eēt. xv. annoz. pulcra i corpe. s^oz pul crior in aia. et eēt desponsata. q^d antiq^o s^oz stā bāt s^oz nitas et desponsatio. nō tū mō. maxie inf nos. Itē sunt multe q^d grauide veniūt iam ad missam. Tūc t^opis m^o sua infirmabāt. de immūda. i. infirmitate. s^oz fluxu sanguinis. quā passa est p^o xvij. annos. et q^d vidit q^d medicis naturalibz nō potuit curari. cogitate q^d volu it recurrere ad diuinos et cōiuratores. Sed brā Lucia eā retraxit dicens sibi hystoriā de muliere eandē infirmitate habēte. q^d ad tactū simbrie xp^oi fuit curata. vt patz Mat. ix. indu cēs eā vt ad xp^om recurreret. Et m^o rūdit. Fi lia vbi ē mō xp^os. iā est i celo. quō g^o zē. D^o fa ciam^o q^d in nobis est. et xp^os faciet quod i se ē. Adam^o ad eccliam et tāgatis simbriā sui al taris. Et iuerūt ad eccliam beate Agathe in qua. b. Lucia orauit. et rapta vidit celū ap^oru. et scētōs angelos. et beatā Agathā sibi dicentē. Soroz mea Lucia s^ozgo deo deuota q^d a me petis q^d ipsa poteris p^ostare p^otinuo m^oi tue. Nam fides tua matri subuenit. et ecce sanata est. Ecce Lucia vt lux nō sustinēs maculam infidelitatz vitādo diuinos. q^d recurrere ad diuinos p^o q^dis causa est macula turpissima aie. Nec declinetis ad magos. nec ab ariolis aliq^d sciscitemi vt polluami p^o eos Len. i. xix.

De sancta Lucia

Ite nō habuit maculā carnalitatis. Nā cura
ta matre: hūiliter petijt ab ea. vt d' cetero nō
noīaret sibi spōsū. narrās mīi reuelatōz quā
viderat. z quō Agatha ppter ḡginitatē tantū
placuerat deo. Rūdit mī. qz mīmoniu z bo
nū estz a deo institutū in paradiso terrestri. Et
xps p mū miraculū fecit in nuptijs. Ideo fi
lia dimittatis illud ppositū. qz forte tentatio
est. Rūdit Lucia. Mater: mīmoniu bonū ē
sed melior ē ḡginitas. Ideo dimittēdo bonū
p meliori bonū est. Virgo Maria z ihs sem
per fuerūt ḡgines. Et mī. O filia vultis mi
hi auferre gaudiū qd spero de nuptijs vestris.
zē. Rūdit brā Lucia. Nf multoties gaudiū
nuptiaz vertit in luctū ad sp. ideo zē. Et fe
cit aliā rōem mater. vt haberet filiū herede z
de omībz bonis redditorē. Rūdit brā Lu
cia. Mater hēz filiū incertū est. qz multi sunt
in mīmonio q nō habēt. Sed hē certū qz
ex sine mīmonij mulier pdit meliorem the
saurū quē hz. s. ḡginitatē. Ecce quō fuit pura
a macula carnalitatis. qz non pdidit ḡginita
tē. qz licet mīmoniu fiat sine pctō. tū i eo pdi
tur ḡginitas. Iō possum dicere de ea. Nihil
in qnatū in illā incurrit. Cādor em̄ est lucis
eternae speculū sine macula. Sap. viij. Est
hic questio. cū. b. Lucia esset spōsata zē. an sic
licitū dimittere spōsum. vel econuerso. Rū
deo. tres sunt grad' in mīmonio. Primus ē
incartatio. Scōs despōsatio. Terc' mīmo
nū psummatio. Licet alia sint verba iuris. qz
fm̄ ius incartatio seu sponsalia dicunt a spō
deo spondes. i. pmitto. Scōs grad' est qn p
verba de pūti sponsant in facie ecclie vel als.
Istud licet apud nos dicat spōsare. tū iam ē
vez mīmoniu. Terc' grad' est copula car
nis. Nō videam' si ē licitū dimittēte spōsuz
vel ecōuerforē. Et videt q sic. qz. b. Lucia ip
sum dimisit. Dico de pmo gradu non de
bēt retrocedere. Nāz ille q retrocedit peccat
mortalitē. zē pūti. Sed dimissus pōt ḡbere
Dico de scōdo gradu q nō pūti diuidi aliquo
modo. qz iam est vez mīmoniu. nisi p ingres
sum religionis. si nō habuerūt copulā carna
lē. z tūc facta pessione alter poterit pstrahere
O qz sunt in mūdo q secrete faciunt mīmo
niū zē. z post ḡbūt cū alijs. Ideo pueller mu
lieres caueāt a clādestinis. Sed dicāt. si vul
tis me in vxorē loqmini cū pzevel parētibus
zē. De hoc mīmonio auctoritas. Dis qui in
mīmonio iūcti sunt p̄cipio nō ego sed dñs.
vxorē a viro non discedere. z vir vxorē nō di

mittat. j. Corinth. vij. De tercio gradu di
co. qz non pūti separi nisi p mortem. licet de li
centia prelati possint separi et intrare religio
nē. sed alter in seculo manēs nō potest cōtra
bere. Jam non sunt duo sed vna caro. Quos
de' pūxit homo nō seper. Dat. xij. Brā autē
Lucia erat in pmo gradu. et poterat separi
a sponso ppter impedimētū qd dī dispar cul
tus. qz eius sponsus erat infidelis. Dico se
cūdorē. qz in instanti illuminat mediū z dat
lumen sine sui diminutione. vt patet de can
dela accēsa. Istā p̄ditōem habuit beata Lu
cia p opera misericōdie z pietatis: dando elemo
synas. Ad practicam. Postqz em̄ obtinuit a
matre qz sibi nō nominaret sponsum. alia die
humiliter petijt a matre di. Illud qd mibi
datura eras eunti ad hominē mortalem ad
corruptōem. da mibi cūti ad dñm ihs xpm
integritatis mee custodē. Filia. Xps nō in
diget aliquo. qz dñi est terra z plenitudo ei'
zē. Et Lucia. Nō indiget aliq sua psona. sed
in mēbris. s. paupibz. di. Quod vni ex mimis
meis fecistis: mibi fecistis. Et mater. Tege
pmo oculos meos. z postea facias de omībz
facultatibz q̄cqd vis. Dicatur quō antiquus
erat p̄suetudinis. qz heres p̄mogenit' claudē
bat oculos et singulari officio. Quētas de p̄
mogenito Jacob qui fuit Ruben. sed ex deli
cto pdidit p̄mogeniturā. z data fuit Joseph
dixit de' Jacob. Joseph quoqz ponat man'
suas sup oculos tuos. Gen. xlvi. In signū qz
esset heres. Itē de Thobia. Reuersus est au
tem ad soceros suos. inuenitqz eos incolu
mes in senectute bona. z curam eoz gessit. z
ipse clausit oculos eoz. z omnē hereditatez
dom' raguei ipse pcepit. Thob. xiiij. Ex ista
p̄suetudine dixit mī. Tege p̄mū oculos me
os zē. q. d. vulgare puerbiuz. Nemo debet se
exnere quousqz vult ire ad lectū ad dormien
dū. Respondit. b. Lucia. Nō est magnū da
re deo qd pferri nō potest. viuēs ḡ da tpo qd
possides. qz illud est meritū. Obtena autē a
matre: incepit distribuere et vendere localia.
z dare in elemosynis zē. Dum em̄ iocalia vē
derent spōsus cognouit. z venit ad nutricē q
re illa vendebant. Nutrix autē xpiana et de
vota respondit sapienter. dicēs qz vnam ma
gnā vellet emere hereditatē. ipsa intelligebat
de gloria celesti quam sponsa volebat emere
vt sibi cūctis bene esset. Ipse autē vt carnal'
nō intellexit de gloria. sed d' baronia aliqua
iuit eam ad videndū. vt sciret territorium zē.

Sermo

Dicat quō se repntauit derisū qñ intellexit. **E**cce quō habuit scōdam lucis pprietatē dās et distribuēs zc. **R**ecte tenuit p̄siliū euangeli ce p̄fectōis. **S**i uis eē p̄fect. vade z v̄de oia q̄ habes z da paup̄ibz. et veni seq̄re me. **D**at. xij. **M**oralit. **N**os ex necessitate nō tenem̄ q̄cqd̄ habetis dare nec dimittere **D**imittere em̄ diuitias est in triplici gradu.

Primo totaliter derelinquēdo.

Scōdo miscōiter distribuēdo.

Tercio liberaliter restituēdo.

Primo gradus p̄petit religiosi q̄ ex voto se obligarūt ad p̄silia euāgelica p̄uāda nihil h̄re p̄ p̄ziū. **S**ūdic̄ ē ille q̄ poterit dicere cū **P**etro **E**cce nos reliqm̄ oia zc. **D**at. xij. **N**ota. cū dicit oia. qz q̄ totū dicit nihil excludit. om̄ia. scz diuitias. honores. dignitates. familiaritates. oia habitat habēda. **Q**uātū ad scōz gradū distribuēdo. hoc p̄uenit om̄ibz. marime aut̄ clericis. **N**ō est necessariū eis dimittere b̄n̄ficia. nisi simoniae sint habita. nec red dit. sed nō debēt p̄gregare. qz q̄ habet fontē i domo nō optet facere cisternā. **B**erū. **Q**uic qd̄ clerice de facultatibz ecclie tibi retinuer̄ p̄ter simplicē uictū z uictiū. furtū facis. sacri legiū p̄mittis. **Q**uātū ad terciū gradū cōuenit vsurarijs. raptoribz. latronibz. et om̄ibz q̄ sciūt se aliqd̄ h̄re de malo iusto tenent̄ restituere illis a quibz receperūt si ē certū. s̄ incertis aut̄ fm̄ consiliū boni cōfessoris. restituere vsuras. furta secreta. rapinas. seruitoribz soli datā. elemosynas mortuis iuxta eoz uolūta tes. **R**edditē ḡ om̄ibz debita. **H**em̄i q̄c̄qz de beat̄ Rom̄. xij. **D**ico terciōz. **N**ā recte mittit z dirigit radios suos. vt patet i radijs solaribz cādele. **I**stā pprietatē habuit beata **L**ucia q̄ in om̄ibz suis opibz habuit suam intentionē. s̄. rectā. nec amore. odio. nec fauore seu timore aliqñ deuiauit. **A**d practicā quō oia postqz distribuit cōduxit quādā domunculam uiuēs pp̄ijs manibz vt beggina. uenit sp̄sus ad nutricē dicens. vbi erat illa baroniarz. **E**t illa declarauit sibi totū. **I**lle autē uidēs se p̄sum z delusum accusauit eaz. imponēs ei titulū xp̄ianitatis. z p̄tra legē augustinorū uiuentē. **P**ascalius aut̄ p̄fectus uocauit eam. querēs ab ea vbi eēt patrimonium. **Q**ue r̄ndit se p̄stituisse i loco tuto. **E**t iudex. **T**u patrimoniu tuū cum corruptoribz expēdisti. **Q**ue r̄ndit. **C**orruptiones corpis z aie nūqz cognoui. **E**t pascalius. **S**acrificadijs als zc. **R**ūdit beata **L**ucia. **E**go p̄ tres ānos

nō cessauī sacrificare deo q̄cqd̄ habui. nō qz nihil superest me ipsam offero. faciat de hostia sua q̄cqd̄ uoluerit. **E**t iudex. **I**sta uerba potes dicere xp̄iano. **D**ibi aut̄ q̄ p̄ncipum de creta custodio ista frustra p̄sc̄q̄ris. **E**t **L**ucia **T**u p̄ncipū leges artēdis. ego dei leges artēdo. **T**u illos times. ego deuz timeo. **T**u illis placere desideras. ego deo. **E**t iudex. **C**essabū h̄ba cū p̄uentū fuerit ad uerba. **E**t **L**ucia. **A**ncilla xp̄i sum q̄ dixit. sp̄s̄c̄s loquit̄ i uobis. z ideo nō cessabū. **E**t iudex. **I**n te ḡ est sp̄s̄ sanctus. **R**ūdit et noluit dicere q̄ sic. uirādo uanā gliam. sed dixit. **A**plus dixit qz caste uiuētēs templū sunt dei. z sp̄s̄c̄s habitat i eis. **E**t iudex. **E**go te duci faciā ad lupanarū a te fcedat sp̄s̄c̄s. **R**ūdit. **S**i me inuitā uolare fecer̄ castitas mihi duplicabitur ad coronā. **D**icat hystoria quō nō potuit moueri. **N**ota qz p̄ginibz daf̄ vna corona uirginitatis qñ custodiūt p̄ginitatē nō soluz i corpore nō faciēdo actū sed in mēbris om̄ibz in ore nō loquēdo de illa materia zc. in ocul. auribus. manibus zc. sed si eis fiat uolentia ipsis nō consentiētibus daf̄ alia corona. **J**ō dixit **C**astitas mihi duplicabitur ad coronā **E**cce quō habuit rectitudinē in tenrōis sine obliquitate. **R**ectas facite in solitudine semitas dei nostri. **I**sa. xl. et **L**uce. iij. **M**oralit. cōtra mulieres meretrices que sunt i hospitibz zc. digni sunt morte nō solū q̄ faciunt ea sed etiā q̄ consentiūt facientibz. ad **R**om̄. j. **E**t xvij. q. iij. **O**m̄s pari pena puniēdi sunt agētes et consensētes. **S**lo. **A**ugustini. **C**ōsentire dicunt̄ q̄ debent z p̄nt corrigere et nō faciunt. **E**t. xvij. q. iij. **Q**ui potest vbi d̄. **R**esistere posse pueris z nō facere est eis consentire **D**ico quarto zc. q̄ lux subito emittit radios. **U**erbi gr̄a. de sole qui qñ orit̄ in primo mittit radios ad occidentē. **I**dez de cereo il luminato. **I**stā conditōem siue pprietatē habuit beata **L**ucia. qz in instanti p̄ martyriū aia sua intrauit in celū empireū. **A**d practicā zc. **D**icat quō. **P**ascalius fecit p̄conizatōem. qz q̄cunqz uellēt peccare cū tali domicella uenirent ad lupanarē. **Q**uē milui uenerunt ad cadauer. z cum uellent eā ducere ad lupanar nō potuerūt eā mouere zc. **D**icat de oleo feruēt̄ sup̄ eā zc. **E**cce quō habuit p̄ditōes siue pprietates luc̄. ita etiā luc̄ effect̄ illis q̄ h̄nt ad eā deuorōem illuminādo mentē oculos aie z corpis. **E**t calefaciēdo uoluntatē z deuotionē erga christū

De sancto thoma apostolo

De sancto Thoma aplo.

Thomas unus ex
duodecim in quibus dicitur Job. xx. et
recitatum est in euangelio hodierno. Si
cut tota solennitas hodierna est beati Thome
apli. ita etiam et sermo. Sed saluetur primo
virgo Maria. Verbum thematis est responsio
questionis quam possent facere ignorantes
dicendo. quod festum est hodie. et iste sanctus quomodo
vocabatur. et qualis dignitatis fuit. Respondet
thema. vnde ex duodecim etc. Et est quasi descri-
ptio continens nomen et conditiones sancti Thome.
Quasi amor vestri virtutes apostoli huius
tam in historia euangelij quam in legenda. Et in
ueni de eo sex magnas virtutes. Tres enim colli-
guntur ex textu euangelij Joh. alie tres de epi-
loga que subtiliter et ingeniose possunt notari in
thematate iuxta singula verba.

Prima est alta caritas. quia thomas

Secunda vera humilitas. quia vnus.

Tercia clara fidelitas. quia ex duodecim.

Quarta castimonia grata. quia qui.

Quinta misericordia copiosa. quia dicitur.

Sexta patientia fortitiosa. quia didimus.

Ecce hic tota nostra materia comprehendens totam
vitam sancti Thome etc. **D**ico primo etc. alta
caritas. que est maior. et deuotio ad deum super
omnia. de qua dicam vobis duodecim gradus
et videbitis in quo gradu caritatis fuit bea-
tus Thomas. **P**rimus gradus est quoniam habet tam
tam caritate ad deum quam totum intellectum dat
deo ad cogitandum et exemplandum. **I**ta scitis
quod res valde dilecta sepe cogitat. et non facili-
ter oblitiscitur. vt patet de filio etc. **S**ecundus gra-
dus altior quam non solum intellectus. sed voluntas
desiderat honorem dei et esse cum eo. quia res ama-
ta est multum desiderata. **T**ercius quoniam homo recorda-
tur de beneficiis creatiois. redemptionis. iustifi-
cationis etc. voluit enim suspensum. ne aliquis sibi obe-
diens etc. **Q**uartus in ore loquendo. non vanita-
tes nec mendacia. sed loqui de deo. orando
non iurando. legendum vel predicando. quia liben-
ter homo de re valde dilecta loquitur. **Q**uintus
in oculis ad plorandum ex christi passione et christi
passione et peccatorum remissione. **S**extus
auribus audiendo missas cum deuotione. quia liben-
ter audit homo noua de re dilecta. **S**eptimus
in manibus ex elemosynarum largitione amo-
re sui. **O**ctauus in uestigiis et pedibus peregrina-
do amore sui. **N**onus in toto corpore. in ieiunijs. vi-
gilijs. cilicio. disciplinis. cauendo a delicijs lu-

xurie. **D**ecimus dare diuitias et bona tempora-
lia amore sui. et viuere in paupertate apostolica.
Undecimus renunciare honoribus et dignitatibus
huius mundi. **D**uodecimus et super omnia. quoniam amore
sui homo dat vitam corporalem. quando homo
est ita philocaptus de deo quam amore sui homo
sustineret mortem antequam aliquid faceret contra
eum. **S**i enim homines mundani pro vna muliere
vana sustinerent etc. quanto magis pro deo etc. **E**t
iste est maior et altior gradus caritatis. **V**a-
riorem caritatem nemo habere potest animam suam po-
nat quis pro amicis suis Joh. xv. Nullus est tam
bonus amicus sicut christus. **I**ta dicitur alta ca-
ritas. **I**n isto gradu fuit beatus Thomas. **D**i-
ceret aliquis. etiam et alij apostoli. **D**ico quod non
ita excellenter in casu quem dicam vobis. **L**egi-
tur Johannis. viij. quod cum christus predicasset
iudeis de sua eternitate et diuinitate. iudei vo-
luerunt lapidare christum tanquam blasphemum. sed
quia nondum venerat hora sue passionis. nec ta-
li morte erat moriturus. dicit Johannes quod
abscondit se. scilicet fecit se invisibilem. et iuit ad aliam
provinciam. scilicet galilee. **S**ed cum tempus passi-
onis appropinquaret. dixit apostolis. **E**am
iterum in iudeam Joh. xj. **C**ogitate quoniam aposto-
li qui erant adhuc timidi audiuerunt etc. et di-
xerunt christo. **R**abi nunc querebant te iudei la-
pidare. et iterum vadis illuc. **T**homas autem su-
per alios dixit. **E**am et nos et moriamur cum
illo. quasi dicit. **N**unquid gloriosius nos pos-
sumus mori. **I**n isto casu omnes apostoli timue-
runt preter beatum Thomam. **E**cce quomodo erat in
altiori caritate. **I**ste gradus caritatis ostendi-
tur in hoc quod dicitur Thomas. quod hebraice interp-
tatur abyssus que est profunditas obscura et
immensurabilis. et fuit in eo completa prophetia da-
uid di. **A**byssus abyssum inuocat di. **E**am
et nos etc. **H**ors enim abyssus erat ante christi
passionem. quia per eam omnes descendebant in
abyssum inferni. in voce catharactarum. **C**o-
ta. catharacte sunt prima significatio sunt
ostia sine aperture acute fluminoz vnde aqua flu-
it. vt patet de nilo fluuio egypti. et quando aqua exi-
bat faciebat sonum. **T**ranssupriue autem nubes
dicunt catharacte. **C**atharacte celi apte sunt.
et facta est pluuia super terram Gen. viij. **F**igu-
ratiue autem apostoli dicunt catharacte sunt be-
atum Augustinum in glosa ordinaria. ex abun-
dantia aquarum. scilicet doctrinarum euangelicarum
cum magnis vocibus predicando. quas doctri-
nas deus misit in hoc mundo sterili per aposto-
los ad fructificandum. **V**ox autem catharactarum

Bermo

Idē aploz fuit tremulosa qñ dixit xpo. **Ra-**bi nūc iudei zc. **Sz** abyssus. i. thomas. abyf sū. i. mortē iuocat. i. sup vocē catharactaz. i. aploz di. **Eam** z nos z moriamur cuz illo. **Moralit.** h mlti sūt filies aplis. et nō btō thome. qz multi sūt q nō audēt ire cū xpo p bonā vitā. q timent lapidari cū aplis. **Lapi-**des duri sūt pba derisoria et truffe q fiunt a malis ad infernū cūtibz cū iudeis. **Mlti** religiofi sūt z clerici q nō audēt seq xpm. ne dicat eis ypocrita zc. **Sz** sic thomas nō timeam^o dicēdo. **Eam** z nos. s. p bonā vitā z p penitentiā moriamur cū ipso. **Uult** cognoscere debilitatē illoz q isto timore nō sequūt xpm **Dicat** silitudo de puero puulo qui mittit a matre. q vidēs carellū i via latratē nō audet trāsire. cū tñ nō posset sibi nocere. **Mlti** se bodie i ista stulticia. qz p nō ihs xps et mat nra ecclia sancta mittit nos vt portem^o iocalia bone vite vsqz ad portā paradisi. q est mors. **Et** multi nō audēt trāsire et latratu caniculoz. i. malaz psonaz timore. **De** qbz dic^o **Dō.** **Sagitte** puuloz facte sūt plage eoz. z infirmitate sūt s lingue eoz. ps. lxiij. **Mo.** de sagittis z balistis pueroz. **Sagitte** sūt quasi palee q nō interficiūt muscā. **Tales** sūt lingue obloquētiū. infirmate. i. debilitate s eoz scz bonos. **Jō** reqrit solū q intētio sit bona. z dicere cū aplo. **Sagittificabit** xps i corpe meo siue p vitā siue p mortē. **Mibi** autē viue re xps z mori lucrū. ad **Phil.** i. **Dico** scdo de ei^o vera hūilitate. **Videam** vera hūilitas vñ pcedit. **Sciendū** q sicut supbia venit in corde cogitādo pprios excellētiās. **Ira** hūilitas venit in corde cogitādo pprios defectus **Verbi** gfa. qñ hō cogitat suū genus magnū z nobile zc. cor ei^o mouet ad supbiā zc. sed si cogitēt defect^o dicētes. **Miser** ego sū generosus fm corp^o. sed fm animā ex pctis meis sum turpis z deformis. **Idē** de pulchritudinē z dispositiōe corpis. de q multi habēt supbiā z vanā gloriā. **Sz** cogita quō aia est turpis z maculata. **Idē** cogitādo q hō habz magnas diuitias. reddit^o possessiōes zc. sed cogita quō in aia es paup sine meritis z quō nud^o apparebis corā deo i morte. z sic humiliat hō. **Idē** q supbit de scia di. **Miser** de^o dedit mibi magnā sciam. et ego habeo malā pscia z hūiliaberis cogitādo defect^o. **Sic** pauo qñ respicit caudam pulchrā z plumas pulchras supbit. sz qñ respicit pedes turpes z deformes hūiliat z deponit caudā. **Ira** de

illis q hnt supbiā respiciēdo plumas vanta tis zc. **Sz** qñ respiciūt pedes. s. pctāz vilitates z defect^o hūiliant. **Jō** beat^o **Bern.** **Diffi-**niēs hūilitatē p eām dic. **Hūilitas** ē verissi ma ppriū defect^o cognitio. **Qui** g vult hūilitari sepe cogitē pprios defect^o. **Istā** sicutē hūilitatis habuit beat^o **Tho.** sup oēs alios apostolos i casu quē vob dicā. **Dñs** ihs xps i nocte passiois facta cena recipiens cōgeriū ab aplis psolabat eos. int alia dicens eis. **Quo** ego vado scit^o. z viā scit^o. **Dicit** ei **Thomas.** **Dñe** nescim^o q vadis. **Et** quō viā scire possu m^o. **Joh.** xiiij. **Apli** autē tacebāt qñsi gauderēt qz xps cōmēdabat eos de scia et tñ nesciebāt q xps ibat. vl qz verecū dabāt pete q ibat ne viderent ignari. **Sz** beat^o **Tho.** cognoscēs z pfitens defectū suū p se z palis dicit. **Dñe** nescim^o q vadis. z quō possum^o viā scire. **Est** h qstio. **Xps** dicebat. **Quo** ego vado scit^o zc. **Tho.** di. **Dñe** nescim^o quo vadis. videt q alter ipoz dicat falsum. **Risio.** **Termin^o** ad quē xps ibat erat dolorosa passio. **Hōne** bec oportuit pati xpm z ita intrare i glia suā **Lu.** xiiij. **Xps** hō multotiens pdicauerat de sua passioe z resurrectione. **Jō** apli sciebāt viā et terminū. z h dicebat xps. **Quo** ego vado scit^o. z viā scit^o. **Sed** apli nesciebāt q xps iret ad illū terminū nec p illā viā. **Sic** pbi gfa. si dicere vob. habeo ire ad talē locū. z dicere vobis. q ego vado scit^o zc. **Sic** de aplis nesciebāt viā zc. q nesciebāt q p viā passiois. xps iret ad gliaz resurrectionis. **Jō** dixit. quō possum^o viā scire. **Ecce** mag^o hūilitas beati **Tho.** **Jō** dicit vñ. i. singulari int alios ad cognoscendū ppriū defectū. **Et** videt i eo completa fuisse ppha illa. **Un^o** ē. s. thomas aplo singularis. s. i collegio aploz. z scdm nō hz. q scz cognosceret defectū. nō filiū. nō frēm. **Fili^o** est **Johes** euāgelista. de q xps dixit pginī. **Ecce** fili^o tuus. **Frat** petr^o. qz sic frater fratris cōmittit domū. ita xps petro pmissit ecclesiā. **Hec** alij apli coguerūt defectū suū nisi beat^o **Tho.** z ideo dic. et tñ laborare nō cessat. **Ecēs.** iij. supple scire veritatē di. **Dñe** nescim^o quo zc. **Moraliter** instrui mnr h exemplo beati **Tho.** ne verecūdemur cōfiteri nostrā ignorantiā z petere dubia ab illis qui sciūt. **Quia** ista supbia q est i mundo. s. verecūdia dō dubijs certificari ne homo reputet ignar^o multa mala facit. **Verbi** gfa. **Mlti** nesciūt se signare z verecūdant petere. **Idē** de **Pz** nī. **Aue** maria. z **Credo** in deū. **Itē**

De sancto Thoma apostolo

quot clerici q̄ errāt in formis sac̄roz. et q̄ dā
natio. et ex verecūdia nolūt petere zc. **Ite** q̄
notarij ignorātes q̄ recipiūt tract̄ z nesci
unt clausulas zc. nihil valebit instr̄m vl̄ testa
mentū. **Et** ideo sequūt q̄stiones z diuisiones.
Ite q̄t male snie. q̄t false aduocatōes ex igno
rantia. z nolūt appetere ab antiquis iuristis.
Ite q̄t moztēs sequūt ex ignorātia medicoz
z nolūt petere. **Sed** zc. **Ite** q̄t errores pdi
cant̄a religiosis vel clericis ex ignorātia. et
nolūt petere. imo verecūdant̄ smones pdi
care alteri. s; vadūt ad cōcordātiās. **Berū**
veniāt vel nō hēbo smonē. **Ite** q̄t iciunia frā
gunt z festa ex ignorātia. qz nō fuerūt i missa
in dñica zc. **Jō** dicit sc̄ptura talib; **Ue** q̄ sapi
entes estis in oculis v̄ris. sed nō dei nec gen
tū. z corā vobis metipsis prudētes. **Isa. v.** **Jō**
deponat̄ talis verecūdia dānata. tenētes cō
siliū moysi dicētis. **Interroga** patrē tuum z
annūciabit tibi. maiores tuos z dicent tibi.
Deut. xxxij. **Dico** tertio clara fidelitas. **F**
idelitas em̄ nō est obscura qm̄ in corde credit
q̄d dicit ore. **Sicut** **Dō** dicit ps. cxv. et **Paul**
ij. ad **Cor.** iij. dicit sc̄ptū est. **Credidi.** s. i cor
de. p̄pter q̄d locur̄ sum. z nos credim̄. p̄pter
q̄d z loq̄mur. **Istā** habuit beat̄ **Tho.** super
oēs alios ap̄los in isto casu. **Postq̄** em̄ x̄ps
surrexit a mortuis apparuit ap̄lis. s; nō erat
ibi beat̄ **Tho.** **Ap̄li** aut̄ gauisi sūt viso dño.
habuerūt em̄ fidē resurrectionis in corde. sed
nō legūt aliqd̄ dixisse eos ore. **Ap̄li** aut̄ dice
runt **Thome.** quō viderūt dñm. **Qui** dixit
eis. **Nisi** videro in manib; eius figurā clauo
rū. et mittā digitū meū in locū clauorū. non
credā. **Joh. xx.** **Deinde** post dies octo iteruz
apparuit eis ih̄s. z **Thomas** erat cū eis. q̄b;
salutatis dixit **Thome.** **Infer** digitū tuū zc
q̄ credidit in corde. z locur̄ ē ore clamando
di. **Dñs** me⁹ z deus me⁹. dicit̄ **Augustin**
⁹ z **Breg.** qz x̄ps voluit vt palpādo p̄baret vt se
quētes p̄firmaret. **Non** legūt q̄ aliq̄s ap̄loz
post x̄pi resurrectionē ita cōfiteret̄ fidem di
uinitatis x̄pi. deus me⁹. z hūanitatē. et dñs
me⁹. **Ideo** dicit̄ ex duodecim. **Rō** est. **X̄ps** em̄
volens ostēdere claritatē fidei ap̄loz dixit.
Flōne. xij. hore sunt diei. **Joh. xj.** **Dices** clara
est x̄ps. **Duodecim** hore clare h̄mōi diei sunt
duodecim ap̄li. **Inter** q̄s beat̄ **Tho.** in hoc
qz ore p̄fessus est fidē fuit clarior. **Hoc** patet
auctoritate eccl̄ie. q̄ ap̄los nominādo i sacro
canone ponit **Thomam** sexto loco di. **Petri**
pauli. andree. iacobi. ioh̄is. thome. vbi sexto

loco ponit **Thomom.** **Luce** 10. vi. z **Matth.**
x. septimo loco ponit. **Nō** clarum est. qz qm̄
dies h; xij horas. hore sexta diei clarior est.
et fuit hore qm̄ x̄ps dixit. **Si** q̄s ambulat in
die nō offendit. qz lucē hui⁹ mūdi videt. **Jo.**
xi. **Sic** **thomas** ambulauit i luce clare fide
litaris. **Horat.** h in h mūdo o; h̄e cla
rā fidelitatē in corde credēdo z in ore loquē
dor fidē p̄fitendo. dicēdo. **Credo** in deū. ma
ne z sero. cū p̄testatiōe sicut miles faciēs regi
homagiū. talis p̄tute fidei ad bonū finē veit
Auctas. **Corde** credis ad iusticiā. ore aut̄ cō
fessio fit ad salutē. ad **Ro. x.** **Tres** p̄tutes alie
sunt de legenda siue de historia. **Dico** q̄r
to zc. **Castimonia** gratiosa. **Fuit** em̄ castissi
mus int̄m qz loquendo verbis imp̄ssit volū
tatē castitatis in cordib; audientū. qz verba
recipiunt sapore a p̄ferente. **Si** p̄ferens su
p̄bus fuerit s̄ba recipiūt sapore sup̄bie. **Si**
humilis hūilitatis. z sic de alijs. **Dicat** quo
modo post penthe. ap̄li diuiserūt sibi mōm
ad pdicādū. **Dicat** historia quō beat̄ **Tho**
mas iuit ad **Indiā.** z dum iret fuit in q̄dam
ciuitate. et audiuit p̄conē di. qz om̄s q̄ essent
i ciuitate essent in cōiunio de nuptijs filie re
gis sub pena indignationis. **D**ixit beatus
Thomas. non possum⁹ etiā esse ibi. z fuit in
nuptijs. z sicut erat male indur⁹ cogitate qz
fuit de vltimis. **Jam** scitis in nuptijs quot
dissolutōnes z excessus fiūt. qd̄ vidēs beat̄
Thomas p̄ quādā fenestrā respiciens celuz
cōtemplabat. siue p̄templādo flebat. **Quod**
videns vnus qui seruiebat de aqua p̄cussit
eū alapa di. **Ite** pditor p̄fundit regē. om̄es
letant̄ z gaudēt. z ipse plorat. **Subito** beat̄
Thomas. vt tangit **Aug.** habuit reuelatio
nē de punitione p̄cutientis. **Ad** quem dixit
beat̄ **Tho.** non ad vindictā s; dixit vt diuina
virt⁹ manifestaret̄ corā om̄ib;. **Anteq̄** surga
mus man⁹ tua pos canis portabit̄ huc. **Et**
ita factū est vel fuit zc. **Ex** isto miraculo rex
voluit vt b̄ndiceret sp̄sum z sp̄sam. qui ad
huc erat p̄gines z b̄ndixit eis dicēs. **Dñe** ih̄s
x̄pe amator castitatis z puritatis da b̄ndicti
onē tuā sup̄ istos zc. **Subito** em̄ corda eoz
fuerūt ita alterata int̄m qz fecerūt vorū virgī
nitatis. **Ecce** virt⁹ sue castimoniae quid fecit.
Et baptisauit eos. z fuerunt sancti. et multi
fuerūt ibi cōuersi. **Ecce** castimonia gratiosa
de ip̄o transiens ad alios. **Ideo** dicit̄. **Qui**
em̄ scribit̄ trib; l̄ris. ita castitas cōseruat̄ cus
trib;. s. in corde nō desiderando illud zc. nec

Sermo

ore loquēdo. nec corpe faciēdo. De isto qui
auēras. Qui diligit cordis mūdiciā. p̄f̄ gr̄az
labioz habebit amīcū regem. **Prouerb. xxiij.**
Moraliter. audiuit q̄ illi sp̄si f̄gines ve/
nerūt ad m̄f̄imoniū. videat mō quō veniūt
qz nisi p̄quiserint oīa lupanaria. **Dō ps. xiiij.**
Corrupti sunt z abomiabiles facti sūt. nō est
q̄ faciat bonū. s. caritatis. nō est vsqz ad vnū. s.
de adult. Domicelle credo q̄ veniūt f̄gines
vtinā nō mētīar. Jō pdunt gratiā dei i m̄f̄i
monijs. Ideo x̄ps. Sine lūbi v̄zi p̄cincti et
lucerne ardētes. i. bona opa. in manibz v̄zis.
Luc. xij. Dico q̄nto zc. s. miscdia copiosa.
ope z f̄bō p̄dicando vt facerēt elemosynas.
qz tales nunqz sūt egētes. Dicat quō q̄n fuit
in India. rex volebat fabricare palatiū. tunc
Thomas habuit occasionem. z dixit regi q̄
īpe erat magister zc. dicēs q̄ faceret funda
mēta q̄ nō possēt dirui. nec parietes. z q̄ pal
latiū eēt iexpugnabile. z nō mētīebat. qz loq̄
bat sp̄ualiter. Fūdāmēta sunt articuli fidei.
Fundamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter
id qd̄ positū est. quod est x̄ps ihs. Glo. fides
īhu. p̄ma ad Corinth. iij. Parietes sūt virtute
tes. Fenestre sūt p̄tēplatiōes. Tectū est cha
ritas. Rex aut̄ erat tor⁹ carnalis. z nō intelli
gebat. Et qz erat recessur⁹ a regno. tradidit
magnas pecunias b̄tō Thome. et dedit sibi
vt scutifero vt custodiret pecunias zc. Tho
mas aut̄ intra se dixit. Oportet p̄mo me con
uertēre istū zc. z ita fecit. Deinde obtēta l̄ra
a rege q̄ in toto regno et ciuitate fieret illud
qd̄ Thomas p̄cipet. Tūc beat⁹ thomas in
cepit p̄dicare x̄pm. z edificare ecclesias de ill
pecunijs. intm̄ q̄ acq̄sūt x̄pō magnā multi
tudinē gentiū. Tū aut̄ rex rediret. obutanti
bus sibi suis d̄ regno. quesitit de palatio zc.
Rūderunt. De q̄ pallatio. Nihil est. Rex f̄o
reputauit se deceptū. Ideo cepit et incarce
rauit beatū Thomā. Dicat de resurrectōne
fratris regis zc. Ecce de sua miscdia copio
sa. Ideo d̄r. qui d̄r. i. famose noiāf. q̄a p̄sone
misericores famose noiāf. Auētas. dixit
x̄ps de magdalena q̄ fuit misericors. In to
to mūdo dicef. i. noiāf q̄ f̄ fecit in memo
riā ei⁹. Moraliter. credo q̄ nullus vestrū
est quin in celo veller h̄re pallatiū z nō cura
tis edificare. s. edificatis h̄ pallacia. domos.
cameras. q̄ destruent in breui. Edificate ḡ i
celo vnā cellam. fundat̄ em̄ elemosynis. Si
magnas elemosynas facitis. magnā domū
habebitis. Sin autē remittit vos ad hospī

ale miseroz ad infernū. Ideo auēctis vōs
vt habeatis domū vbi semp habetis stare.
Dicūt viatores q̄ vna mala nox leuit trāsīt
sed semp stare zc. Auēta. Ideo apl̄us. Sci/
mus q̄ si terrestris dom⁹ n̄ra hui⁹ habitari/
onis dissoluaf q̄ edificationē a deo habem⁹
domū nō manu factā eternā in celis. **Di**
co setto zc. Patientia virtuosa est quādo p̄
x̄pō homo est paratus sustinere patienter in
iurias verbosas vel etiam in operibz. s. mori
p̄ x̄pō. Ideo x̄ps. Trademini a parētibus z
fratribz cognatis z amicis. z morte afficiēt
er vobis. z eritis odio omnibz hominibz pro
pter nomen meū zc. In patientia vestrā pos
sidebitis animas vestrās. Luc. xxiij. Dicatur
eius martyriū quod fuit in vltima Indiarū
vbi adorabant solem tanqz deum. qz non vi
debant pulchriorē creaturam. Beatus autē
Thomas incepit p̄dicare p̄ istū errorez. De
hoc vide in sermone Symonis z Jude. Di
catur quō volebant q̄ discalciatūs iret sup
lamina ferreas ignitas. et signant se signo
crucis. fons erupit et eas extintit. Sc̄do
fuit posit⁹ in furno ferreo ignito. in quo ste
tit p̄ diem orando ac si esset in prato. Tunc
dixit quidā incantator. Deus suus cōseruat
eum. sed faciam⁹ q̄ faciat aliquid cōtra do
minū seu deum suum z dimittet eum. Tūc
duxerūt eum ad templū solis vt adoraret p̄
vim. tūc nō fuisset peccatū si vi adorasset. q̄a
peccatū ideo peccatū. qz voluntariū. Et di
xit. Ego adoro nō solem sed deū. nō creatu
ram sed creatorē. Et p̄cepit demoni vt egre
deref de idolo z cōminueret. et ita factū est.
Quod videntes pōtīfices templi z sacerdo
tes cum lanceis interfecerūt eum zc. J̄do d̄r
didimus. i. deo dubi⁹ vel gemin⁹. i. duplica
tus. Angeli em̄ sunt simplices. Nos autē su
mus gemini. quia habem⁹ sp̄m vt angeli. et
carnem vt animalia. Sp̄s quidē p̄mptus
est. s. ad patiendū. caro autē infirma. Mat̄.
xxvi. vel dubius. quia caro dubitat mori.
Moraliter. si tantum deconstitit paradīsus
apostolis amicis dei. quid faciem⁹ nos. quo
precio emem⁹. Simus penitētes. vt ad suaz
pueniamus societatem. Amē.

On vigilia natiuitatis x̄pi Sermo.

Expectabo deum
saluatorem meum. **Psalm. vij.**
Hodie virgo Maria expectabat
natiuitatē filij dei. qz licz ego semp expecta

In uigilia natiuitatis chrisi

ret in deū z i nullo alio. s; singulariter mō in
ptu expectabat uidere q̄ttuor de filio suo. s.

Primo natiuitas gaudiosa.

Secūdo maiestas virtuosa.

Tertio dignitas copiosa.

Quarto potestas gloriosa.

Et q̄ subtiliter uellet p̄dicare esset nimis lō/
gus. Ita quattuor notant i themate i q̄ sūt
q̄ttuor dicitōes. Primū in p̄ma. Secūdū in
sc̄da. zc. **D**ico p̄mo. zc. s. in natiuitatē gau/
diosa. z magis modo q̄ i alio tpe. Rō. qz in/
uenim⁹ q̄ s̄go maria cōcepit filium dei. die
xxv. **M**arcij eadē. s. die qua adā fuit forma/
tus d̄ terra s̄gine z patre deo. **U**irgo d̄z p̄so/
na q̄ nūq̄ sensit corruptionē. nec in corde de/
siderādo. nec i ore loquēdo. nec i corpe ope/
rādo actū illuz. **T**alis erat tūc mater **A**de/
scz terra. quia quādo adam fuit format⁹ ad/
huc in terra nullū peccatū fuerat cōmissum.
Tali die uoluit x̄ps in utero matris forma/
ri ope sp̄s sancti. **P**rim⁹ homo de terra ter/
renus. secūd⁹ hō de celo celestis. j. **C**oz. xv.
Nota **A**dā dicit p̄mus hō. uerū est. sed q̄
chrisi⁹ fuerit secūdus. quō est uerū. cum tot
fuerint homines in mūdo. **R**ūdeo q̄ adā fuit
prim⁹. **C**hristus s̄o secūdus. quia ambo fue/
runt p̄ncipiū vni⁹ generatiōis. s. **A**dā fuit
p̄ncipiū de generatiōe carnali. **X̄ps** s̄o de
generatiōe sp̄ali. **I**deo dicebat x̄ps xp̄ianis
om̄s uos fratres estis. z patrē nolite uocare
uobis sup̄ terrā. **U**n⁹ est em̄ p̄r uester qui in
celis est **M**ath. xxiij. **I**tez secūd⁹ hō de celo
celestis. **E**x ista auētate aliq̄ heretici dixerūt
q̄ x̄ps habuit corp⁹ celeste. qd̄ falsuz est. **S**z
uirgo dicit celū. **C**elū celi d̄no. s. ad habitā/
dum. **E**t nūquid uterus uirginalis fuit ha/
bitatio dei. **I**mmo **A**mbrosi⁹. **V**enter ca/
paciōz celo. qz quē celi capere non poterant.
tuo gremio cōtulisti. **S**i ḡ uolum⁹ cōputa/
re mēses a. xxv. die **M**arcij erūt nouem mē/
ses lunaz. s. xxx. dierū completi. **S**ciens autē
uirgo s̄m cōmunē cursum q̄ mulieres por/
tant nouē mensibz proles. ipsa cum **J**oseph
computabat menses zc. **I**deo uirgo maria
hodie expectabat illam gaudiosam natiuita/
tem uidere. **E**t sicut mulieres que sunt iuxta
partū parāt sibi necessaria. **I**ta uirgo **M**a/
ria. et expectabat cū magno gaudio. z pote/
rat dicere. **E**xpectans expectaui dominum
et intendit mibi. **P̄s.** xxxix. **N**ota. expectans
sc̄z deum semp. expectaui modo maxime. et
intendit mibi. i. accensum desideriu; accen/
dit intente. formalis est q̄n ignitū plus ignit⁹
Sic desideriu; incensum uirginis plus in/
cendebat hodie. **C**hristus autem recepit sex
dies de decimo mense z fuit completa p̄p̄e/
tia q̄ d̄ h̄ dicit. **I**n utero matris figurat⁹ sum
caro. x. mensibz tempe. **S**ap. viij. **M**oralr
quicquid x̄ps fecit in sua b̄ndicta p̄ceptōne.
nō sine magna ratōne fecit. **U**oluit em̄ i ure
ro. ix. menses stare. ad innuendū fructū. s. re/
parationis. ix. ordinū angeloz q̄ sūt in celo.
de quibz mali angeli ceciderūt ex peccato zc.
Item recepit sexv̄l septē dies d̄ decimo mēse
innuens ex sua incarnatiōe sex uel septē stat⁹
sanctoz in celo. s. patriarcharū. apostolorū.
martyz. s̄ssoz z doctoz z uirginū. **I**tez qz
in h̄ mūdo meremur decē p̄ceptis. z septem
opibz misericordie. qz sepelire mortuos. paz
est. **D**e p̄ceptis dicit x̄ps. **S**i uis ad uitā in/
gredi serua mādata. **M**ath. xix. **D**e opibz au/
tē dicit chrisi⁹ in iudicio. **U**eite b̄ndicti pa/
tris mei zc. **M**atth. xxv. **M**ulta alia ope/
ra allegabit. tamē nō dicit si fuisti sciens. po/
tens. diues. generosus. sed zc. **D**ico secū/
do zc. s. maiestas virtuosa. expectabat enim
filium dei et suum sine homie patre. **I**ud
desiderium fundatur sic. **N**am inuenitur in
scriptura q̄ ex quo deus pater promisit filiū
suum mittere pro mūdi redemptione. sancti
patres ardentē ip̄m desiderabāt. **P**rimū
Abrāham cui specialiter fuit p̄missus. **D**e
quo dicit x̄ps. **A**brāhā pater uester exultauit
ut uideret diē meū. uidit z gauisus est. **J**oh.
viiij. **Q**uanto magis si ipsum uidisset in p̄p̄ia
p̄sona. **S**ecūdo **M**oyse qui. xl. diebz fuit
cum eo locutus in monte synai. z non uide/
bat eum dicit. **S**i inueni gratiā in cōpectu
tuo ostende mihi faciē tuā. ut scia te. et inue/
niam gratiā ante oculos tuos. **E**rod. xxxiij.
Et nō uidit eum. **T**ertio **d**auid q̄ de hoc se/
cit vñū psalmū dicēs. **Q**uēadmodū deside/
rat ceruus ad fōtes aquaz. zc. **p̄s.** xli. **Q**uar/
to **S**alomon di. deo. **Q**uis mihi det te fra/
trem meū sugentē ubera matris mee. ut inue/
niam te solum foris z de osculer. **C**anti. viij.
Quinto **I**saias di. **U**tinam dirumpes ce/
los z descenderes **I**sa. lxiij. **S**exto **A**thob.
di. **B**eat⁹ ero si fuerint reliquie seminis mei
ad uidendū claritatē hierlem. **T**hob. xiiij.
Septimo om̄s aliq̄ sancti s̄m **A**mbrosium
clamādo dicebant. **Q**ñ ueniet. q̄n nascet. q̄n
apparebit. putas ne hic me inueniet illa nati/
uitas. **O** si oculi mei uideāt per quem oculi

cordis renelabunt. **O** si oculi mei videbunt
in scripturis pmissus. **A**d ostendēdū istas sep-
tē desideratōes cantam⁹ septē **O** añ xpi nati-
uitatē. **F**iat grō. **S**i illi sancti p̄ses ita ardē-
ter eū videre desiderabāt in h̄ mūdo. **Q**uid
dicem⁹ d̄ h̄gine maria q̄ eū habebat in vtero
Desiderabat videre istā faciē q̄ dat gl̄iaz an-
gelis z beat⁹. **O**s euangelizās nouam legē
Dan⁹ q̄ celū z terrā creauerūt. **H**ecq̄ mirū
si d̄siderabat videre istā maiestātē. z poterat
dicere. **E**xpectabo d̄n̄m q̄ abscondit faciem
suā a domo **J**acob z p̄stolabor eū **J**sa. viij.
Hora abscondit faciē. z scz atiq̄s patrib⁹ ip̄m
desiderantib⁹ videre qui mortui sūt ante zc.
Moralit̄ hic. **S**i virgo maria z **J**oseph
facti patres ita ardēter desiderabāt videre i
h̄ mūdo puerū paruum passibile z mortalez
cū quātō desiderio nos d̄m⁹ ip̄m d̄siderare
vt eū possim⁹ videre i gl̄ia magnū impassibi-
lē et immortalē. **S**i ardētes essemus itatim
vellem⁹ esse cū eo. s̄z malū signū est qz coacti
erimus d̄ h̄ mūdo vt capi⁹ de carcere ad au-
diēdū sniam qm̄ sentit se culpabilē. **I**nnocēs
n̄ libēter venit ad iudiciū corā iudice. **J**ō
Dauid. **D**ñe d̄ virtutū p̄uerte nos. z oñde
faciē tuā z salutē erimus. ps. lxxix. **H**ora p̄uer-
te nos. s̄. ad bonā vitā. qz als meli⁹ esset ani-
me in iudicio videre. c. milia demones q̄s fa-
ciē xpi irati. **A**poē. vj. **T**ūc dicent mōrib⁹
z petris. cadite sup nos. z abscondite nos a fa-
cie sedentis sup thronū z ab ira agni. qm̄ ve-
nit dics magn⁹ ire ip̄oz. **J**ō d̄c. p̄uerte nos.
scz coopando taliter q̄ est supbus. pompo-
sus zc. cōuertat z fiat hūilis. z sic d̄ alijs. **E**t
tūc lete z cū gaudio videbit faciē xpi in iudi-
cio. **I**ste versus. d̄ne d̄ zc. ter replicat i p̄ri-
mo ps. qz tres sunt status eccl̄ie. s̄. religiosoz
clericoz. z laicoz. qz om̄s debēt cōuersionē
ad bonū desiderare. **D**ico tertio zc. **D**i-
gnitas copiosa fundit sic p̄ rōnem theologi-
cam. **Q**n̄ psonis dat aliqua gr̄a nō p̄tentant
de gr̄e inchoatione in ip̄is sed ad p̄fectionem
anbelāt paulatim augmētando. qz nemo re-
pente fit summ⁹. **J**ō disponūt se p̄pare vt in
eis gr̄a p̄ficiat. **A**uctas. **N**on q̄ iam accepe-
rim aut iam p̄fectus sim. sequar autēz si quo-
mō cōprehendā. ad **P**hil. iij. **J**ō ad **H**eb. vj.
Intermittētes inchoatōnis xpi sermonē ad
p̄fectionē e⁹ seramur. **I**stā regulā seruaūt
virgo **M**aria in q̄ deus incepit maiorē gra-
tiā q̄ vnq̄ fecerit alicui q̄ scz esset mater dei.
nō regis. seu impatoris. quia alijs mulierib⁹

hoc etiā cōcessum est. **S**ed d̄ sine virginita-
tis detrimento. **N**ō ex virili semie sed mysti-
co spiramie verbū dei factū ē caro. fructusq̄
ventris floruit. canit eccl̄ia. **V**irgo autē non
cōtenta de gr̄e inchoatiōe. nec de e⁹ p̄tinua-
tione ip̄m nouē mētib⁹ in vtero portādo. sed
affectabat videre p̄fectionē. **I**deo dauid in
p̄sona virginis dicebat. **E**xpectabā euz qui
saluū me fecit a pusillanimitate sp̄s. s̄. in cō-
cipiēdo. in qua alie mulieres habēt sp̄m pu-
sillanimē ex timore z miseria. **S**ed h̄go ma-
ria habuit sp̄m magnanimū releuatū pl⁹ q̄s
fuerit vnq̄ alicui mulieri. z tēpestare. s̄. tedio
portandī a qua fuit salua. **M**oraliter. nū-
quid reputatis ad magnanimitatē z digni-
tatē virginis marie q̄ sit mater dei et virgo.
Ita etiā z vos oēs potestis esse si vultis. z an-
gelo nūciante filiū dei portabitis. et h̄gines
parietis. **D**eclearē. **A**ngelus nūcians z **B**a-
briel est p̄dicator. **A**uctas. **L**abia sacerdotis.
qz p̄dicator debet eē sacerdos. custodiūt sci-
entiā z legem requirēt de ore eius. qz angel⁹
d̄ni exercitū est. **M**alach. ij. **E**t mittitur a
deo. **E**t quō p̄dicabunt nisi mittant. ad **R**o.
z. **S**alutat vos p̄mo dicēdo **A**ue maria. **D**e
inde venit plamētum p̄dicationis. z qm̄ vos
p̄sentitis. p̄ponendo corrigere et emēdare vi-
tam z ordinare in meli⁹. tunc anima vestra ē
grauida. **E**t virgo. quia sine corruptiōe con-
cepit. **A**uctas. **A** faciē tuā d̄ne cōcepimus et
quasi parturiuim⁹ z peperimus sp̄m salutē.
Jsa. lxxvj. **E**t portat iste partus quantū du-
rat bonum p̄positum. quando autē executat
opere tūc parit. **I**stū partū debet expecta-
re quilibet nostrū. **P**aret q̄ qm̄ quilibet po-
test dici mater dei isto modo. nō p̄ equiparā-
tiam. **A**utoritas. **D**icatur breuiter historia
Cum t̄ps p̄dicasset. virgo maria cum aliq̄-
bus consanguineis suis venit ad domū vbi
xps p̄dicabat z p̄gentiū multitudinē non
potuit intrare. **E**t vn⁹ volens t̄pm p̄turba-
re dixit. **E**cce mater tua et fratres tui foris
stāt quērētes te. **Q**ui respōdens dixit. **P**ater
mea et fratres mei hi sunt qui verbū dei
audiunt z faciunt. **L**uc. viij. z **M**atthei. xij.
Dixi quarto zc. scz potestas gaudiofa fun-
dat sic. **O**m̄ia miracula q̄ in hoc mūdo fiūt
sunt a potestate dei z in gloriā suā. quia nul-
lus sanct⁹ p̄pria auctoritate seu potestate po-
test facere miracula nisi instrumētaliter z ad
dei gloriā. **P**ropter futurā resurrectionē **L**a-
zari miraculosam dixit xps. **I**nfirmas hec

De sancto Stephano

nō est ad mortē. s. tanq̄ terminū ad quez. sed
bñ p que. qz p illā erat ventur⁹. s. p glia dei.
vt glorificet fil⁹ dei p eam. **Joh. xj.** In par-
tu h̄ginis em̄ m̄tra miracula debebāt ptinge-
re in glia dei. **Dicas** p̄mū de claritate noctis
secūdū de apparitione angeloz ad pastores.
terciū de cantu ipoz. de glia i excelsis deo. q̄r
tū de adoratiōe bouis et asini. **Ideo Isa. ix.**
Paruul⁹ nat⁹ ē nobis. et fili⁹ dat⁹ est nob rē.
Hora de miraculis ppter miracula natiuita-
tis. **Dec** ḡ sciēs h̄go maria uehemēter expe-
crabat singula videre. et poterat dicere. **Ue-**
niat q̄ mittend⁹ ē et ipse erit expectatio gentiū
Ben. xlij. **Moralit.** ista q̄nqz mirabilia de-
bem⁹ nos expectare q̄ ventura sunt in partu
corpis qm̄ p mortē parit bonū spm̄. qz alio ni-
si sit bon⁹ fili⁹ nō fiūt ista mirabilia. **Primo**
em̄ in partu honorū qm̄ aia erit de corpe per
mortē. nox p̄ntis vite q̄ nox d̄ respectu diei
glie clarescit. et aia diē. **Hoc** p̄cessit. dies autē
appropinq̄bit. ad **Ro. xij.** **Secūdo** qm̄ angeli
mittunt ad eam. **Anima** em̄ bona qm̄ egredi-
tur de corpe nō inuenit se solā s. associatam
angelis bonis. mala autē malis angelis asso-
ciat. **Tercio** angeli cantādo ducūt eā ad glo-
riā vt sponsa ducit ad ecclesiā. **Factū** est vt
moreret medicus. et portaret ab angelis i si-
nū **Abrahe Lu. xvj.** **Quarto** qz bestie. s. infer-
nales in aere existētes faciūt reuerentiā i trāsi-
tu fugiētes. **Quito** de leticia et gaudio qd̄ sit
in plateis vel ordinibz angeloz. **Quia** gau-
diū est i celis angelis dei sup vno peccatore
pniam agere. **Luc. xv.** **Dulto** magis est eis
gaudiū de sancto pniam cōplente. **Uidet** ḡ
vobis si ille partus debet ardēter desiderari
quē admodū domicella expectat et desiderat
gloriā nupriarū. que nihil est respectu illius
glie et honoris. **Ideo** dicit de his omibz **Dō**
Dec. supple miracula recordat⁹ sum. et effudi
in me animā meā. **Ecce** partus. qm̄ transi-
bo in locū tabernaculi admirabilis vsqz ad
domū dei. **Ps. xlij.**

Sermonē secūdum vigilię natiuitatis
xpi quere in parte h̄yemali de tēpore.

De sancto Stephano.

Disputantes cum
Stephano non poterant resistere
sapientie et spiritui qui loquebatur
Act. vj. **Inter** oēs alias pmissiōes magnas
et mirabiles q̄s xps fecit aplis et discipulis
singularis fuit illa. **Ego** dabo vobis os et sa-

piētiā cui nō poterūt resistere et d̄dicere om-
nes aduersarij v̄i. **Luc. xxi.** **Nota.** **Ego** da-
bo vob eloquentiā ad loquēdum p̄dicandū
et disputandū. et dabo vobis sapiāz. s. p infu-
sionē. **Rō** hui⁹ pmissiōis fuit qz volebat eos
mittere p mūdū ad p̄dicandū. iō fuit necessa-
ria ista pmissio. matie si vultis cogitare de-
fect⁹ aploz xpi et discipuloz. qz erant rudēs
piscatores et sine eloq̄ntia. **Iā** scitis qz p ma-
lam locutionē homo p̄dit ius suūz. **Deficie-**
bant autē in scientia intellectuali. qz nunq̄
studuerāt logicā philosophiā theologicāz. et
habebant disputare etiā p̄ncipia philo-
sophie cū magnis philosophis. **Ecce** ratio
quare eis p̄misit dicens. **Ego** dabo vobis
os. id est eloquentiā in ore. corā regibz p̄ncipi-
bus et philosophis. ne rōnibz v̄is et argumē-
tis possint resistere. et argumenta sophistica
philosophoz intelligere. **Ista** pmissio i om-
nibz apostoloz et discipulis fuit cōpleta. **Sz**
singulariter ostendit thema fuisse cōpletū in
beato stephano. cū dicit. **Disputātes** cū ste-
phano rē. **Patet** thema. **Secūdo** verba the-
matis notauit in beato stephano duo singu-
laria. scz. **Primo** ex parte iudeozū bellū mul-
tum rigorosum. ibi. **Disputantes** cū stepha-
no. **Secūdo** ex parte xpi victoria miraculo-
sa. ibi. et nō poterāt resistere sapientie et sp̄i-
tūi qui loquebat. **Dico** p̄mo qz fm̄ verba
thematis oñdit i beato stephano bellū mul-
tū rigorosum. qz de fide catholica. de mate-
ria tā alta et subtili. et tot arguētēs p̄tra vnūz
respōdentē. sicut plium esset rigorosum et pi-
culosum alicui militi habēti plures p̄ eū pre-
liantes diuersis generibz armorūz. lozicat⁹. ri-
goros⁹ et piculosus est plium vbi de fide ca-
tholica cū inimicis fidei disputat. et vn⁹ sol⁹
p̄tra multos cū tot argumētis. rōnibus. de-
ductionibz. et p̄sationibz. que sūt lancee. gla-
di⁹ rē. **Ita** fuit de bello sancti stephani. quia
ipse solus inuenit se in cāpo. et venerit ad eū
magistri et arabes et rabini de q̄nqz synagogz
siue studijs generalibz disputātes p̄ eū. **Diē**
text⁹. **Surrexerūt** autē quidā de synagoga q̄
appellabāt libertinoz et cirenensū et alexan-
drinoz. et eoz qui erāt a cilicia et asia dispu-
tantes cū stephano. **Act. vj.** **Synagoga** autē
idem est qz cōgregatio doctoz rabinoz. rē.
Questio est hic. **Errum** est qz tūc r̄pis qm̄
iste synagoge insurrexerūt p̄ beatū stephanū
qz apli xpi et discipuli erant in hierl̄m. **Qua-**
re ergo surrexerūt p̄ stephanū et nō p̄ petrū

et **Johannē** vel **Jacobum** zc. **Respondeo.** potestis cogitare q̄ aliqd singularitatis gr̄e z p̄tutis erat in p̄dicatiōe beati **Stephani** i cōuertendo gentes pl̄ q̄ in alijs. hoc diē text⁹ **Stephan⁹** plenus gr̄a et fortitudine faciebat signa z pdigia magna in ppl̄o. **Actū. vj.** **Hora.** plenus gr̄a. s. illa de q̄ **David.** **Diffusa** est gratia in labijs tuis. p̄terea b̄ndixit te de⁹ in eternū. **Ps̄. xliij.** **Secūdo** erat plenus fortitudine. **Legit** autē. **vj. et. vij.** capitulo q̄ in p̄mitiua ecclesia multi homines z mulieres p̄uertebant z volebant stare in societate ap̄loz. int̄m q̄ inter mulieres erat dissensio. p̄ter qd̄ apl̄i p̄posuerūt eis i rectorē vnū hominē sanctū castū et fortē. iste fuit beatus **Stephan⁹.** **Ita** fuit fortis q̄ nulla occasione peccauit et rexit eas laudabiliter. **Ecce** fortitudo. qz vn⁹ hō satis habet facere q̄ gubernet vxorē z filias. z beatus **Stephan⁹** regebat tot. d̄ quo regimine apostoli excusarūt se rōne p̄dicatiōis. z cum toto hoc beatus **Stephan⁹** non dimittebat p̄dicatiōnē. **Item** faciebat prodigia. i. p̄cula digito. que vullo posse creature possunt fieri. vt suscitare mortuos. illuminare cecos. z sic de alijs. que p̄ naturā nō possēt fieri. **Itē** faciebat signa. sicut sunt illa q̄ possunt fieri p̄ naturam sed non illo mō. **Verbi gr̄a.** De febre curat homo naturaliter. **Sed** non p̄uertebant p̄ter qd̄ q̄nqz synagoge iudeoz surrexerūt tra beatus **Stephanū.** **Ecce** bellum rigorosum. qz disputātes cū **Stephano.** **Dico** scdo q̄ in sb̄is thematicis notat in beato **Stephano** ex pte ih̄u xp̄i victoria miraculosa. cū dicit. nō poterāt resistere sapientie z sp̄i q̄ loquebat. **Ita** erat armatus beatus **Stephan⁹** q̄ nec sagitte argumētōz nec gladij ratiōnū nec baliste psuasionū. nec lancee deductionū ip̄m potuerūt vulnerare. **Verbi gr̄a.** **Surrexit** ē eū synagoga libertinozū p̄mo cōtra beatus **Stephanū** cum p̄dicaret de materia aduentus xp̄i di. q̄ iam messias in lege p̄missus venerat. d. q̄ erat cecus q̄ h̄ nō videbat clare. mat̄ie cuz patriarcha **Jacob** de hoc dedisset signūz dicens. **Non** auferet sceptrū de **Juda.** nec dux de femore eius donec veniat q̄ mittend⁹ est. z ipse erit expectatio gentium. **Ben. xlix.** **Modo** dicebat ipse iam videris q̄ sceptrum p̄ditum est. qz herodes alienigena regnat. **Idē** nō oportet messiam expectare. licz multi deceptores veniēt post eū dicendo se messiam esse. **Item** de. lxx. hebdomadib⁹ annozū. **Dan. ix.** que sunt. ccccij.

anni. et iam sunt cōpleti. **Contra** h̄ synagoga libertinoz volens cōfundere beatus **Stephanū** corā tota multitudine surrexit dicēs **Et** nūquid dicit **Isaias.** **Egrediet** virga de radice yesse. **Hōne** ista debet eē mater messie **Rūdit** beatus **Stephan⁹.** imo et flos de radice eius ascēdet. s. messias fili⁹ eius. imo. **Et** nūquid ibi ponit signa de messie aduētū dicēs **Habitabit** lupus cū agno. z pard⁹ cū hedo accubabit. **Vitul⁹** z leo z ouis simul morabunt. z puer paruulus minabit eos. **Isa. xj.** **Cū** ergo ista signa nō sint cōpleta. qz lupus nō habitat cū agno. imo deuorat. nec pard⁹ cū hedo. ergo **Stephane** reuoca qd̄ dixisti. **Ecce** victoria. **Rūdit** beatus **Stephan⁹** dulciter. **Signū** p̄phete verū est. z iam completū est. nec intelligendū est q̄ loquat de illis bestijs. q̄a ille naturaliter possent domari. sed p̄pheta loquit figuratiter de hominib⁹ p̄ bestias figuratis. **Sicut** locut⁹ fuit **Jacob** dicens. **Catulus** leonis **Juda.** ysachar asinus fortis. **Reptalim** ceru⁹ emissus. **Beniamin** lupus rapax. **Ben. xlii.** **Lex** ergo nostra moisaica vocat bestias fm̄ p̄rietates. z p̄ditiōes q̄s habituri erāt bestiales. **Hō** enī intelligebat **Jacob** q̄ iuda esset leo nisi fm̄ p̄rietates quia sicut leo dominat bestijs. ita iuda. et de **David** ex illa tribu debebat dominari **Idē** **Isaias** dans illa signa. de hominib⁹ loquebatur. **Lupus** enī rapax fuit **Mattheus** vt dicit **Beda** p̄ter ysuras zc. **Agnus** purus z simplex fuit **Johannes** euāgelista. simul habitant. **Pardus** dinerforū colorum fuit **Hi** codemus pharise⁹. **Hedus** **Petrus** apostolus. qui simul habitabāt **Vitul⁹** enī de quo fiebat p̄ncipale sacrificiū signat corpus xp̄i. **Ovis** simplex animā christi. **Leo** potentissimus significat diuinitatem. **Et** puer paruulus scilicet christus nouiter natus minabit eos. **Et** caro et anima et diuinitas tria h̄ simul erant in christo. **Et** q̄ **Isaias** loquebatur de hominibus patet ibidem. quia sequitur in textu. **Non** nocebunt et non occident in vniuerso monte meo. quia repleta est terra scientia domini. sicut aque maris operietis. **Isaie. xj.** **Clarū** est q̄ loquit de bestijs q̄ significabant exemplū de hominib⁹ bestiales cōditiones habentib⁹. **Et** nō poterant resistere zc. **Ecce** victoria rigorosa de tam rigoroso bello. **Secūdo** surrexit ē eū synagoga cirenensū. p̄dicantē d̄ materia diuinitatis christi et humanitatis. quia sicut deus

De sancto Stephano

quoniam voluit dare legem iudeis assumpsit formam ignis. ut patet Exo. xix. 7. xx. Et vocabatur ignis. **Auctas.** Dominus deus tuus ignis consumens est dixit moyses populo. Deut. i. iii. Sic quoniam voluit dare legem nona euangelicam gratiam et assumpsit formam humanam. quae est nobilior et melior forma ignis vel humanitatis. clarum est quod humanitatis. **Iohannes** nunquam dimittet istam formam. **Et** iam dimisit formam ignis. quia est irrationalis. **Ite** nisi esset deus non posset saluare aliquem nec etiam seipsum. quia sic lucerna sine lumine non potest illuminare. nec etiam humanitas sine diuinitate. **Tunc** illi. Sed vos predicatis errores. **Et** nunquam legis psalterium et in psalms. lxxx. dicit. **Audi** popule meum et contestabor. i. prestabor tibi. **Israel** si audieris me non erit tibi deus recessus neque adorabis deum alienum. **Cum** ergo ille vidit Iesus sit deus recessus. quia de matre ubi hunc initium natus. igitur etc. **Ruditer** Stephanus. **Christus** Iesus non est deus recessus. sed eternus sed est homo recessus. **Sic** de filio regis. xxx. annorum quoniam sit nouem miles esset non miles. sed non esset nouus filius regis. **Ira** dominus Iesus christus est eternus filius dei secundum diuinitatem. **Sed** in aula vteri originalis factus est nouus miles recipiens habitum humanitatis ut posset bellare. **Et** sic si fuerit homo recessus. non tamen fuit deus recessus nec alienus. **Hoc** patet cum in eodem psalms. sequitur. **Ego** sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti. dilata os tuum et implebo illud. **De** enim in hebraico ore stricte nominatur. scilicet. et etiam in latino deus. sed dilata os tuum et implebo illud. in hebraico dicens **Adam**. i. homo. in latino dicens homo. vult dicere quod ero deus et homo. et victi recesserunt. **Populus** autem gaudebat. quia non poterat resistere sapientiae et spiritui etc. **Tertio** cum semel predicaret de trinitate. dicens. quia si sit vnus deus solus. tamen ille tres personae patris generans. filius generatus. et spiritus sanctus spirans. **Exemplificando** in sole vno. in quo est pater generans. scilicet. suba. et qui generat pater potest dici. et filius generatus. scilicet. radius. et spiritus sanctus spirans. scilicet. calor. **Ira** deus de sua suba generat radii quem filium dicimus quem misit in hoc mundo. et non recedit ab eo sicut nec radius a sole. et caritas spirata a patre et filio spiritus dicitur. **Dicebat** beatus Stephanus non intelligat quod tres personae sint ut tres reges vel gygates. quia non sic sumuntur personae sed sicut dixi. **Ideo** dicit psalms. xvii. **In** sole posuit tabernaculum suum. i. similitudine suam **Tunc** surrexit in eum synagoga alexandrinorum dicens. **Et** nunquam dicit. **Audi** israel dominus deus tuus deus vnus est. **Deut.** i. iii. et vos ponit tres deos reuocate etc. **Ruditer** beatus Stephanus. **Verum** est quod deus non est nisi vnus in sua essentia. sed ille deus vnus est tres personae. et homo non est nisi moyses i auto

ritate allegata per vos. imo moyses in dicta autoritate ponit tres personae secrete. quia ponit ibi tria vocabula. volens nominare deum dicit. **Audi** israel dominus. dominus enim est nomen potentiae. **Ecce** persona patris cui attribuit potentia. **Secundum** dicit deus quod est nomen sapientiae. **Ecce** persona filii cui appropriatur sapientia. **Tertium** dicit tuus quod est nomen clementiae et bonitatis quod spiritus sanctus attribuit. **Et** nunquam in principio biblicae habetur. **In** principio creauit eorum in plurali ubi accipit pluralitas personarum. et non poterat resistere sapientiae et spiritui qui loquebatur. **Quarto** cum semel predicaret de sacramento altaris. dicens quod anima panis illa est panis. sed dicitur panis a christo ordinatur a sacerdote. statim sub panis inuertitur in corpus christi. et continetur infra illam cortinam albam et adoratur. **Quoadmodum** rex quoniam audit missam est infra cortinas. et milites sed non videant regem inclinatur in cortinas. **Rogare** deus in circuitu istud sacramentum. fuit. quia sic dyabolus per fructum introduxit totum malum in mundum de datione. ita de sapientiorum dyabolo voluit per fructum afferre omne bonum mundo et saluationem. de quo dicitur in genesi marie. **Benedicite** fructum ventris tui. **Iohannes** dixit christus. **Dicit** est panis qui de celo descendit. qui manducat hunc panem uiuet in eternum. **Ioh.** vi. **Populus** autem hunc clare videns et intelligens inuertebatur. tunc surrexit in eum synagoga cilicianorum cum furia dicit. **Vos** predicatis stulticias. quia panis non est adorandus. nunquam dixit deus. **Domini** deum tuum adorabis et illi soli seruies. **Deut.** x. **Ideo** reuocate quod dixistis. quia panis non debet adorari. **Ruditer** beatus Stephanus dicit. **Verum** est quod adoratione latrice solus deus adorandus est. **Ideo** deus adoratur in hostia consecrata quoadmodum adoratur a moyses et aaron. et alijs in archa. **Non** enim adorabant lignum. nec aurum vel figuram. quia fuissent idolatre sed adorabant deum. quia tunc in figura arche voluit adorari. **Rogare**. quia sicut dicit deus vita gratia hinc et glorie in futuro. **Iohannes** sicut tunc non reputatur in conueniens adorare deum. nec modo debet reputari in conueniens adorando deum in hostia. **Illi** autem consulti recedebant. quia non poterant resistere sapientiae. **Quinto** cum semel predicabat quod lex moysi cessabat et erat dimittenda quantum ad iudicialia et ceremonialia. non autem quantum ad moralia. scilicet. precepta. quia si esset bona per illo tempore non raram per se. quia est bonum et melius quoadmodum in formatione hominis. **Ber.** ii. **Formauit** deus hominem de limbo terre. et inspirauit in faciem eius spiraculum vite etc. **Bonum** fuit corpus formatum. sed melius a iustis

Bermo

anima inspirata. optimū autē fuit quā hō fuit
pfect^o in corpe aīa z vita. Ita lex moysi de li
mo terre. qā tota ē terrena ī pmissiōibz nihil
celeste pmittit. bona erat vt corp^o. sed melior
est aīa. qz est spūalis. Ita melior ē lex euāgeli
ca tota spūalis et pfecta q̄ nō pmittit tpaia.
imo dī q̄ despiciant. z pmittit celestia glīaz
z beatitudinē. Bon^o est puer. sed melior est
vir magn^o fort^{is} z discret^o. S; de q̄ fecit pue
rū. facit ipm magnū etiā zc. Ita de lege vete
ri puerorū z noua viroz zc. Surrexerūt de
synagoga asianoz dī. ptra. Et nūqd dīc dō.
Fidelia oīa mādata ei^o pfirmata ī seculū se
culi. facta ī dīrate z eqtate. ps. c. Rndit bea
tus stephan^o. imo ista anētas declarat q̄ lex
moysi debebat durare in seculū seculi. Pri
mū seculū fuit ex q̄ fuerūt ī t̄ra pmissiōis p^o
exitū de egypto. z durauit vsqz ad trāsmigra
tionē. Scdm sc̄m fuit a trāsmigraōe vsqz
xpm messiaz. De h̄ dauid. Redēptionē misit
dñs p̄lo suo. mādauit in eternū testamētū
suū. Et nō poterāt eū supare. Tūc venerunt
ad man^o. z accusauerūt eū corā iudicibz etiā
obstinat^o. z habuerūt tres falsos testes accu
santes eū de blasphemia in deū. ī moysen. z
in legē. Beat^o stephan^o excusans se facta est
facies eius vt angeli. et illi stridebāt dentibz
in eū. Videns beatus stephan^o q̄ nec ei^o ex
cusatio nec p̄dicatio p̄ficiēbat. incepte eos
redarguere zc. Harra breuit ei^o martyriū.

De sancto Jobāne euangelista.

Erat uir magn^o
apud dñm suū et honoratus. iij.
Regū. v. Pro declaratiōe h^o s̄bi
z introductiōe materie p̄dicāde recordor de
quadā historia q̄ habet Hester. vi. de q̄ reci
piā fundamētū mei fmonis. Ille magn^o rex
z impator Assucrus fecit semel q̄stionē cui
dā subreli p̄siliario suo. querēs ab eo cōsiliū
dicēs. Quid debet fieri viro quē rex hono
rare desiderat. Cogitās modicū ille. post re
spōdit. Homo quē rex honorare vult debet
indui vestibz regijs. z imponi sup equū q̄ de
sella regis est. z accipe regiū dyadema super
caput suū. Et p̄m^o de regis p̄ncipibz teneat
equū ei^o. z p̄ plateas ciuitat^{is} vadēs clamet z
dicat. Sic honorabis quēcūqz voluerit rex
honorare. Hester. vi. Dia ista debēt fieri. scz
ista q̄ncqz homī quē rex vult honorare. Dñs
tesus rex potentissim^o oīa ista q̄ncqz magnifi
ce cōpleuit in beato Jobe euāgelista. Ideo

de eo p̄posul vob̄ thema dī. Erat uir magn^o
z honorat^o apud dñm suū. Ex his q̄ncqz parz
thema. Nō videam^o de q̄libet vnū modicū
Quārum ad p̄mū dīc. Homo quem rex
vult honorare d; indui vestibz regijs. Dico
q̄ beat^o Jobes fuit induit^o vestibz regalibz d
eodē panno cū xpo. Et ecce quō hūanitas q̄
xps induit^o est ī vtero vginis d; vest^{is}. Rō. qā
sic vestis coopit corp^o ne caro videat. ita dīc
sc̄ptura. Qui cū in forma dei esset. semetipm
exinaniuit formā sui accipiēs. in similitudi
nē hoim fact^o et habitu inuentus vt homo.
ad Phil. ij. Dico q̄ de eodē panno. s. de eadē
carne induit^o fuit beat^o Jobes. Vñ cogitate
ac si de eadē pecia panni p̄ciosi. s. scarlata in
dueret rex z miles. Rex de vno capite et mi
les de alio. Ita fuit de rege xpo. z milite Jo
hāne. Pecia p̄ciosi panni habuit brā Anna
q̄ vt pecia pāni habuit duo capita. i. duas fi
lias. Prima tanq̄ caput p̄ncipale fuit virgo
Maria. vltima maria salome. De primo ca
pite. s. virgine maria fuit induit^o xps. de vlti
mo capite fuit induit^o beat^o Jobes euange
lista. Ecce quō habuit p̄mū honorē. qā fuit
frater ihu xpi p̄ singularē filiationē virginis
marie. qū em̄ xps rex in die veneris sc̄rā fuit
in p̄sio. equitās sup equū cruc^{is} dixit virginī
matri sue de Jobāne. Mulier ecce fili^o tu^o
nō solū nepos. sed fili^o spūalis. Et ideo dixit
Ecce mater tua. nō solū cognata siue auun
cula. z ex illa hora accepit eā discipul^o in suā
scz matrē. Nōdo ista singularitas de nullo
alio legit. Ideo ac si de eodē capite pāni cēt
induit^o xgo maria vocabat eū filiū. Idē Jo
hannes vocabat eam matrē. z Jobes consi
derans istū honorē. let^o cantabat cancionēz
dicens. Gaudens gaudebo in dño. z exulta
bit anima mea in deo meo. Quia induit me
vestimētis salutis z indumēto iusticie circū
dedit me. Isa. lxx. Nota in auctate q̄ttuoz
clausulas reddēdo singula singulis. Prima
gaudēs. s. de sanguinitate xpi. qz de eadem
pecia panni induit^o. Secūda gaudebo etiā
qz fili^o vginis marie. Tertia et exultabit. id ē
extra saltabit anima mea in deo meo. qā in
duit me vestimētis salutis. i. ihu. q̄ hebraice
salus interpretat. vestimētis. s. consanguinita
ris et germanitatis ihu fuit indurus. Quar
ta z indumento iusticie. Moralit. Dan
tellus est bona vita vel p̄nia cooperiēs ma
las vestes inferiores. s. supbie. auaricie. z lu
xurie. inuidie. gule. ire. accidie. Induite vos

De sancto Iohanne euangelista

matello pnie z nullū petm̄ apparebit i p̄fusi-
onē vii. **Jō** dō. **Beati** q̄z remisse sūt iniqui-
tes. z q̄z recta sunt pctā. **Ecce** q̄re dixit. indu-
mēto iusticie. s. pnie. circūdedit me. **Uel** alit̄
si vis. **Indumēto** iusticie. i. bone vite et iusti-
cie. circūdedit me. s. anteversus deū p obedi-
entiā ad diuina p̄cepta. pl̄ facere fm̄ dei vo-
luntatē q̄ fm̄ sensualitatē. **Retro** p beniuolē-
tiā ad oēs. tam xp̄ianos q̄ infideles. tā amī-
cos q̄ inimicos. **A dextris** p̄spirat̄is p̄ rem-
pantiā nō sup̄bire nec excessum facere. **A si-**
nistris. s. aduersitat̄is p̄ patiēt̄iā. z lz nō por-
tabit̄ vestimēta p̄sanguinat̄is vt **Iohes.** in por-
tabit̄ matellū bone vite. de q̄ pl̄ gaudebat
Iohes. qz licz cēt de xp̄i parētela nisi habuis-
set bonā vitā nō habuisset paradisum. **Jō** apo-
stol̄. **Renouami** spū mēt̄is v̄z z induite no-
uū hoīem. s. sanctā vitā. q̄ fm̄ deū creat̄ ē in
iusticia z sanctitate. **Si** aliq̄s sit discopul̄
aū p̄ inobediēt̄iā. retro p̄ inimiciā. **A dextris**
p̄ intempantiā. a sinistr̄ p̄ ipatiēt̄iā induat se
matello bone vite zc. **Quartū** ad scdm̄ gra-
dū honoris dō. **Vir** quē rex voluerit hono-
rare d̄z iponi sup̄ equū d̄ sella reḡ. **Istū** ho-
norē fecit xps̄ iohi. **Eq̄tauit** em̄ equū xp̄i de
sella freno z calcaribz ei. **Si** dicat̄. **Xps̄** nō
eq̄tauit equū lz asinū p̄ necessitate. **P̄o** quo
sciēdū q̄ i sc̄pta sc̄ta corp̄ n̄m spūi cōpatuz
d̄z equ. **Rō.** qz sic miles regit equū. ita corp̄
n̄m regit a spūi eq̄tate cūdo aū p̄ bona opa l̄
refrenādo p̄ ipantiā a dextris vel a sinistris.
Nota q̄ ad gubernādū equū req̄runt̄ duo.
P̄o frenū. sc̄do calcaria. **Freno** retinet̄ si ē
indomit̄. **Calcaribz** pcutit̄ si ē piger. **Dul-**
ti em̄ tā religiosi q̄ clerici q̄ etiā seclares eq̄-
tant equū sine freno. **Jō** p̄ficiunt̄ i luto luxu-
rie z corruptiōis cōpatrū et cōmatrū zc. tot̄
mūd̄ est̄ corrupt̄. **Dulti** dicūt. **Ego** vellē
viuere caste si de⁹ faceret̄ mibi gr̄am. sed non
possum zc. **Rō.** qz equitatis sine freno. **Ecce**
stulticie. ac si miles vellet equitare equū ido-
mitū sine freno. si cadit culpa est̄ sui. **Ideo** qz
null̄ equ⁹ est̄ tam infrenis q̄ corp̄ hoīs. **Jō**
d̄t ap̄ls. **Equis** frena in ora mittim⁹ ad p̄sen-
tiēdū nob. z om̄e corp̄ illoz circūferimus.
Jaē. iij. **Calcaria** aūt sūt amor de saluatiōe
de pede dextro. z timor de damnatiōe de pe-
de sinistro. **Si** equus tu⁹ sit piger ad ieuunā-
dū vigilandū orandū vl̄ veniēdi ad eccl̄iaz
pcutiat̄ euz calcari de pede dextro dicendo.
Corp̄ labora modo. q̄a resurges ipassibile
clarum subtile. leue zc. **Si** aūt sic nō vult se

mouere pcutiat̄ cū illo de pede sinistro. s. ti-
more dānatiōis. dicēdo. si mō nō vis ieiuna-
re i inferno nūq̄ comedes. **Hdē** de vigilia ci-
licio zc. **Qui** h̄ nō vult facere p̄niam faciet in
iferno z sine fructu. **Jō** d̄t sc̄ptura d̄ istis cal-
caribz. **Qui** timet̄ deū. **Ecce** vnū calcar. di-
ligite illū. **Ecce** sc̄dū **Eccl̄.** ij. **Et** aliq̄ malī
eq̄tāt. vt luxuriosi. qz spūs nō eq̄tat sup̄ car-
nē regēdo vt miles equū lz ecōuerso. qz caro
dominat̄. **De** q̄bz d̄t ap̄ls. **Qui** fm̄ carnē sūt
q̄ carnis sūt sapiūt. ad **Ro.** viij. **Aliq̄** aūt eq̄-
tant ad os sine sella. vt sūt illi d̄ m̄rimonio q̄
tangūt carnē. lz nō cadāt fuādo modū circa
mutuā fidelitatē. **Virgines** em̄ eq̄tāt cū sella
equū q̄ nūq̄ tangūt carnē. nec corde deside-
rādo. nec ore loq̄ndo. nec ope faciēdo. **De** q̄
bus ap̄lus. **In** carne ambulātes nō fm̄ car-
nē militam⁹. ij. ad **Coz.** x. **Xps̄** aūt rex z dñs
n̄ eq̄tauit equū carnis sue siue corp̄is sui cū
sella p̄ginitatis. qz nunq̄ sciuit experimental-
ter illaz delectationē quā luxuriosus querit
Ideo ap̄lus. **Talis** decebat vt nob̄ esset pō-
tifer. sanct⁹. innocēs. impollut⁹. segregatus a
pctōribz. z excelsior celis factus. ad **Heb.** vij.
Quinq̄ excellētias d̄ xpo d̄t d̄ q̄nq̄ modos
peccādi p̄ luxuriā. **Primus** modus est cogi-
tando desiderando z delectando. sed qz xps̄
non cogitauit nec talia vnq̄ desiderauit. qz
sanctitas p̄ncipaliter cōsistit in corde. **Se-**
cūdus mod⁹ est loquēdo de materia vel can-
tando zc. **Corrūpūt** em̄ bonos mores collo-
quia praua. s. ad **Coz.** xv. tales nō sūt inno-
centes. **Diononym⁹.** **Nō** lōge est a facto q̄ de-
lectat̄ in s̄bo. **Et** qz xps̄ nunq̄ de tali mate-
ria loq̄bat̄ nisi resp̄ndēdo. id̄ d̄t innocens.
Tern⁹ mod⁹ est mollicies de illis q̄ p se pol-
luunt timētes p̄fundi si cū alijs zc. id̄ d̄t i-
pollut⁹. **Quart⁹** q̄ peccāt cū mulieribz faciē-
do op⁹. xps̄ s̄o nūq̄. ideo d̄t segregat⁹ a pec-
catoribz. **Quint⁹** mod⁹ est d̄ naturam q̄ nō
potest sequi generatio zc. christ⁹ d̄t altior ce-
lis factus. s. in puritate. **In** isto equo eq̄tauit
beat⁹ **Iohes.** sciuit em̄ regere corp⁹ suū cum
freno abstīnētie z calcaribz zc. qz nunq̄ ceci-
dit de sella p̄ginitat̄is. **Ecce** equ⁹ de sella reḡ
Ideo de ip̄o potest intelligi qd̄ ip̄emet̄ dicit.
Ecce equus albus. s. corpus beati **Iohānis**
z q̄ sedebat sup̄ equū vocabat̄ fidelis z verat̄
Apocal. xix. **Fidelitas** respicit cor qz nunq̄
corde desiderauit in honestatē. z verat̄ qz nō
fecit ope actū carnalem. **Si** dicat̄. **H̄** nō fuit
singulare i iohāne. qz mlti alijs fuerūt p̄gics

Sermo

Dico q̄ multi sūt in paradiso ḡgines ⁊ i b̄ mū/
do s̄z nō credo q̄ tali mō sic̄ **Johes**. q̄z nō cre
do q̄ aliq̄s i tali p̄cto seruasset ḡginitatē sic̄
fecit **beat⁹ Johes**. Cū em̄ fuisset. xxxvij. an
norū despōsavit vxorē. deinde fecit puiliū
nuptiaz in q̄ fuit x̄ps et mater ei⁹ ḡgo maria.
vt dicit **Hiero**. vbi x̄ps mutauit aquā in vinū.
Et factō cōiuiū in sero. forte iā spōsa erat in
camera ⁊ forte in lecto. Et spōsi q̄d nūc cogi
tat⁹. vos scitis q̄ trāsuiistis a capite vsq̄ ad pe
des. sūt carnales. Tūc x̄ps vocauit eū dicēs
Veni mecū volo q̄ sis religios⁹. Q̄z vt dicit s̄c̄
ctus **Tho**. in sc̄da sc̄de. apli faciebāt tria vo
ta. castitatis. paupertatis. ⁊ obediētie. Et statim
Johes recepto cōgerio a spōsa secut⁹ ē x̄pm.
ip̄a potuit ducere aliū virū. Et ex hoc etiaz
determinat⁹ q̄ despōsati p̄nt separi p̄ ingressū
religionis. Ecce in q̄li p̄cto expectauit dñs
eū vocare. nō ante despōsationē nec ante cō
iuiū. s̄z q̄ lupus volebat deuorare ouē. **Jō**
dic̄ **Hieronim⁹** in plogo sup euangeliū **Jo**
hānis. **Hic** est **Joh** euāgelista. vnus. i. singu
laris ex discipulis dñi. q̄ ḡgo a deo elect⁹ est
quē de nuptiis volentē nubere vocauit de⁹
Moraliter. **Johes** piscator. xxxvij. anno
rū ⁊ ḡgo venit ad matrimoniū. mō sic̄ēt vn⁹
talis. nō inueniret vxorē. statim dicerēt. non
dabo illi rē. Itē q̄z statim obediuit x̄po dimittē
tendo spōsam. X̄ps nō p̄cepit vobis dimittē
vxores nec spōsas. s̄z q̄ caueatis ab imundi
cijs. ⁊ q̄ sitis p̄tenti de vxore v̄za. alba vl̄ bru
na. iuvene vl̄ antiq̄. sana vl̄ infirma. q̄z illud
est onus m̄rimoniū. Qui ḡo nō sūt de matri
monio. abstineāt. viuāt caste fm̄ p̄siliū **Tho**
bie dicētis. Attēde tibi fili ab omī fornicati
one. ⁊ p̄ter vxorē tuā nunq̄ patiaris crimen
scire. **Thob**. iij. ¶ Quātuz ad tertiuū gradū
honoris dic̄. Vir quē rex honorare vult dz
accipe regis dyadema sup caput suū. Coro
na q̄ x̄ps fuit coronat⁹ in quātū hō in die cō
ceptiōis sue fuit sapiētia p̄fecta oim̄ rez. Rō
q̄z sic̄ corona portat⁹ in capite. ita ⁊ sapia. **Jō**
d̄ vulgariter de sapiēte. bonā testā h̄z. Co
rona autē x̄pi habuit q̄ttuor flores ad simili
tudinē corone regis circū quaq̄z. Ante p̄ scien
tiā trinitat⁹ quā habuit i cōceptiōe. nō solum
in q̄stū deus. s̄z in q̄stum hō vidit trinitatē ita
clare sicut modo in celo. Vidit em̄ patrē et
filiū spirātes sp̄m̄ sanctū. Retro habuit scien
tiā ⁊ cognitiōē omniū creaturaz ⁊ oim̄ rez
factaz ⁊ fiendaz. q̄t homines fuerunt ante. ⁊
post crūt. ⁊ q̄t aialia. de die iudicij. et de omī

bus cordiū cogitationib⁹. **A** dextris habuit
cognitiōē ⁊ sciam de gl̄ia paradisi. q̄z i instāti
cōceptiōis aperuit sibi lib̄ū p̄destinatiōis. et
cognouit q̄t essent saluādi et cām saluatōnis
A sinistris autē habuit sciam ⁊ cognitiōem
penaz in ferni ⁊ omniū dānandorū. in libro
p̄scientie vidēs clare ⁊ causas dānatiōis. De
ista em̄ corona x̄pi fuit coronat⁹ in p̄cto sue
cōceptiōis q̄n ḡgo p̄sentēs dixit. Ecce ancil
la dñi. fiat mihi fm̄ ḡbū tuū. In vltimo ver
bo cor⁹ x̄pi fuit formatū. ⁊ aia infusa statim
hūit sciam oim̄ p̄dictoz. De ista corona au
toritas. **E**gredimī filie syon ⁊ videte regem
Salomonē in diademate q̄ corona uit cum
mater sua i die despōsatiōis illi⁹ et in die leti
cie cordis ei⁹. **Cañ**. iij. ¶ **H**ora. **F**ilie syon. i.
p̄tēplatiōis aie. Et videte regē salomonē. i.
x̄pm. Regula est tā iudeoz q̄z etiam doctoz
n̄roz q̄ in libro canticorū vbi dicit. **Salo**
mon vel dilect⁹ vel spōsus intelligit de⁹. In
dyademate q̄ coronauit eū mat̄ sua. q̄z ex pte
m̄ris sibi debebat de iure regnū dauid. ⁊ nō
ex pte patris. q̄z nō habuit hoīem patrē. i die
despōsatiōis illi⁹. i. assumptiōis hūanitat⁹ et
v̄nitatis suppositi. q̄z sicut vir et vxor nō sunt
oīno duo sed vna caro. Itaq̄ iam non sunt
duo. sed vna caro. Q̄d ergo deus coniūxit
hō nō separat. **Mat̄**. xij. Ita humanitas ⁊
diuinitas in x̄po nō sunt nisi vna p̄sona diuī
na. Et in die leticie cordis ei⁹. ⁊ scientia quā
habuit subito. De ista corona sapientie fuit
etiā coronatus **Johānes** euāgelista sup oēs
alios in nocte passiōis christi. Dicat quō be
atus **Johannes** quia al̄s non fecisset reclī
nauit caput quasi veller coronari super pe
ctus christi in cena. ⁊ tūc habuit scientiā. q̄a
tūc fuit sibi imposta corona regis quattuor
habens flores. Ante p̄ cognitiōē dei. Ideo
beatus **Johānes** fecit euangeliū. Retro per
cognitiōē omniū creaturaz rē. **A**dextris
p̄ cognitiōem gl̄ie ⁊ saluandoz. Ideo fecit
primā epistolā canonicā. **A** sinistris p̄ cog
nitiōē damnatoz. Ideo fecit secūdam ⁊ ter
tiam epistolas canonicas. Ideo possumus
de eo dicere. Corona aurea sup caput eius
exp̄ssa signo sanctitatis. **Eccl̄**. xlv. ¶ **N**ota.
exp̄ssa signo sanctitatis. q̄z sicut intus in anī
ma habebat coronā sapientie. Ita etiā exp̄s
sabat extra p̄ signum sanctitatis ⁊ bone vite.
Multi em̄ hodie portant coronam sapien
tie. sed nō expressam signo sanctitatis sed va
nitatis. habent magnam scientiā sed malam

De sancto Iohanne euangelista

scientiā. Sūt em̄ multi hñtes coronā sapi-
entie i capite q̄ttuoꝝ flores lilij ornata in cir-
cuitu. Ante p̄sciam quā hñt de deo. legēdo.
disputādo de attributis relatiōibz et nomibz
diuinis s̄z nō exp̄ssat signo sc̄t̄itatis. qz nullū
saporē sentiūt deuotiōis. **R**etro p̄ sciaz crea-
turaz disputādo de imp̄ssiōibz cōstellatiōibz
corpoz celestiu. de generatiōe z corruptiōe
zē. s̄z nō exp̄ssa signo sanctitatis. despiciendo
creaturas corruptibiles. imo aliq̄ maculant
ibi. **A**dextris p̄sciam de gl̄ia celesti de illis
q̄ saluant. z p̄ q̄ opa p̄dicādo. disputādo. dis-
ponēdo. de ordinibz angeloz. de gradibz glo-
rie disputādo. s̄z nō exp̄ssat signo sanctitatis.
qz nō param⁹ nos p̄ bonā vitā vt ad illā p̄ue-
niam⁹ nec illā ardēter desideram⁹. **A** sinistris
p̄sciam certā quā habem⁹ de inferno. de pe-
nis dānatoꝝ disputādo zē. sed nō exp̄ssat sig-
sanctitatis canēdo a peccatis ne illuc descēda-
mus. **Q**uātū ad q̄rtū gradū honoris dic̄.
Uir quē rex honorari vult. p̄m⁹ de regi p̄n-
cipibz teneat equū ei⁹. **I**stū honorē fecit x̄ps
beato Iohāni. **D**aior p̄nceps curie x̄pi int̄
angelos q̄ veniūt ad nos ē **M**ichael. **E**cce
michael vn⁹. i. singularis de p̄ncipibz p̄mis.
Dañ. x. **I**ste p̄nceps ex mādato x̄pi tenuit
equū. i. corp⁹ beati Iohis. int̄m q̄ nō impe-
git cadendo p̄ mortē in aliq̄ tormētōz. cū m̄
aliq̄ apli mortui sunt in tormētis. **I**ohes aut̄
nec i tormētō olei feruētis in q̄ fuit missus a
Domiciano impatore p̄pter x̄pm. cūz tñ esset
tam senex. **I**tē nec exilio i insula deserta ca-
ptiuus fuit mortu⁹ fame zē. nec venenū sibi
datū ab **A**ristodemo p̄ncipe idoloꝝ sibi no-
cuit. **R**ō. qz maior p̄nceps curie x̄pi tenuit et
duxit equū suum. z fuit cōpleta p̄phetia in eo
dicēs. **S**eru⁹ meus es tu. **L**uz trāsieris per
aquas. s̄. qñ ducebat in exiliuz in pathmos.
te cū ero. z flumina nō operiēt te. z cū ambu-
laueris in igne. s̄. in tormētō olei nō cōbure-
ris. z flama nō ardebit i te. **I**sa. cliij. **Q**uā-
tū ad q̄ntū gradū dicit. z p̄ plateas ciuitatis
incedens. s̄. equitādo cū corona in capite. et
p̄ncipe equū ducente. clamat p̄nceps dicens
Sic honorabit quēcūqz rex voluerit hono-
rare. **I**stū honorē fecit de⁹ brō Iohāni. **C**i-
uitas est paradysus. **D**e qua **D**anid. **G**loriosa
dicta sunt de te ciuitas dei. ps. lxxvi. **P**latee
late sunt ordines angeloz. **E**t platee ciuita-
tis aurū mundū tanq̄ vitrū plucidū **A**poꝝ.
xii. **H**odo videam⁹ quō p̄nceps magn⁹ s̄z
Michael clamauit p̄ plateas bui⁹ ciuitatis

Dicas. cū beatus **I**ohes fuisset centū an-
noꝝ senex. x̄ps sibi apparuit inuitās cum ad
gloriā. **D**icas quō beatus **I**ohes ante diem
sui obit⁹ fecit fieri foueā q̄dratā in ecclesia. et
p̄ici terrā extra ecclesiā. **E**t vocato p̄lo p̄re-
dicauit magnū sermonē de pace di. **F**ilioli
diligite inuicē. **L**ūqz nihil aliō diceret. **C**o-
gita quō p̄lus debuit dicere. **P**z et oblit⁹
estis tā pulchros s̄mones zē. **R**ndit. qz erat
recessur⁹. ideo dicebat ista vltima s̄ba. vt re-
cordarent⁹ qz si diligit⁹ vos ad inuicē nō ha-
bebitis int̄ vos rixas. discordias nec malas
volūtates nec inuidiam de honore. diuitijs.
officijs zē. **F**acto sermone intrauit foueā po-
pulo respiciente. **C**ogitate flet⁹ de recessu tā-
ti patris dicens. **I**nuitatus ad cōmuniū tuū
dñe ihu x̄pe ecce venio. **E**t subito x̄pus cum
aplis et sanctis angelis descēdit cum tanta
claritate qz p̄lus nō poterat respicere. z bea-
tus **I**ohannes sine dolore tradidit animaz
in manibz x̄pi. **I**deo dicit **H**ieronym⁹. tā ex-
trane⁹ fuit a dolore mortis q̄ a corruptiōe
carnis inuenit alien⁹. **P**ost recessum clara-
tis p̄lus iuit ad foueam z nō inuenit nisi
manna ibi q̄ scaturiebat. **P** dixerunt aliqui.
iſte est de⁹. **E**cce anhelit⁹ eius q̄d facti. s̄z sal-
sum est. sed istud bullire de māna significat
qz sic sua doctrina euangelica scaturiuit per
mundū. **A**liq̄ dixerunt qz est in paradiso t̄reſtri.
vt p̄dicet s̄ antix̄pm. vt sint tres testes cōtra
eum. vn⁹ de lege nature. vt **E**noch. **A**lius d̄
lege ſepture. vt **H**elyas. **A**lius de lege gr̄e. z
erit tert⁹ vt **I**ohānes. sed hoc est falsum. qm̄
ip̄emet dicit in **A**poca. qz erunt solū duo te-
stes. s̄. **H**elyas et **E**noch. p̄dicantes s̄ anti-
christū. **E**rgo vbi est. tene doctrinā z opini-
onē sancti **T**home doctoris ordinis frat̄rū
p̄dicatoꝝ q̄ in postilla super **I**ohannē d̄t. qz
postq̄s fuit mortu⁹ in fouea ibidē resurrexit z
in corpe z in anima iuit in celū sine in paradī-
sum. **E**t intrauit paradysūz transiēs p̄ plateas
id est ordines angeloz equitans. quia. s̄. i cor-
pore z aia transibat **M**ichael p̄nceps clama-
bat dicēs. **S**ic honorabit quē rex voluerit
honorare. **E**t sic cū tali honore ascendit vsqz
ad ordinē seraphin ad pedes domini nostri
ihu christi et virginis **M**arie vbi habebat
cathedram. **I**deo potest dicere **I**ohannes.
Quādo p̄cedebam ad portā ciuitatis in pla-
tea. sup̄le superiori. parabant mibi cathedrā
Job. xxix. **E**cce quare dicit thema. **E**rat vir
magnus zē.

De innocentibus

Pueros percussisse

Pueri gladio. et euasi ego solus. Job. 1.
 Hodie est tertium festum iunctum natiuitati domini nostri ihesu christi. Ratione societatis est ista. Christus venit in hunc mundum ut aperiret tres portas paradisi. Prima est de peccatis per quam possent intrare peccatores. Iohannes dixit christus. Non veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Lu. 11. Et quod beatus stephanus fuit magne penitentie non solum in ieiunijs. vigilijs. et sic etiam volutarie patienter sustinendo martyrium. Et sic intravit per portam penitentie. id iungitur natiuitati christi. Secunda porta est de obedientia. Et quod beatus iohannes fuit obediens non solum ad precepta sed ad consilia euangelica. Iohannes fuit singulariter dilectus a domino. Iohannes iungitur natiuitati christi in secundo loco. Tertia porta est innocentie. et istam aperuit pueri innocentes. Iohannes in tertio loco iungitur natiuitati christi. Festum hodiernum de quo modo volo predicare erit de innocentibus. Sed prius salute rego maria. Pro declaratione huius verbi et introductione materie sciendum. quod in principio sacratissime vite domini nostri ihesu christi quam tenuit in huius mundo. xxxiij. annis et sine inuenio magnam diuinitatem et diuersitatem et quasi contrarietatem. Nam in fine voluit mori sine societate alicuius persone licet inter latrones voluerit mori. non tamen cum societate sanctorum personarum. sed solus voluit portare onus. Ratione. quod si aliqua persona sancta et innocens cum eo fuisset mortua. dixissent aliqui infideles quod sua passio non fuisset sufficiens. Imo fuisset necessarium quod talis sanctus cum eo fuisset mortuus. Iohannes ad expellendum istum errorem solus voluit mori cum latronibus. de quibus nulla fuisset huiusmodi suspitio seu error. Iohannes in nocte passionis quam debuit capi a iudeis. obtulit se eis dicens. Quis queritis. At illi. Iesum nazarenum. Et ille. Ego sum. Et precipiens eis ait. Si ergo me queritis. sinite habere. Ioh. xix. Solus voluit pati. ostendens quod sua passio fuit precium sufficiens superabundans et fuit completa propheta. Isa. lxxiij. Torcular calcaui solus. et de gentibus non est vir mecum. Torcular fuit sancta crux. vbi calcatus fuit racemum humanitatis. et vinum sanguis effusus cum sberibus. corona spinarum. clavis. et cetera. Et de gentibus non est vir mecum. scilicet a parte sancti et iusti. Non est vir mecum. sed solus voluit pati. Ecce finem vite christi. scilicet principium vite sue gloriose fuit diuersum. quia ipso nato omnes innocentes illius patrie de athena de bethleem mortui sunt. et ipse solus euasit. Ratione. quod licet fuisset redempti per mortem illam

si voluisset. tamen adhuc indigebam instructione euangelice doctrine ab ore eius. Item quod dixisset infideles quod inuoluntarie fuisset mortuus. Iohannes noluit mori puer. sed in meliori etate voluit volutarie mori. De huius moyses prophetas. et est figura christi et preceptum iudeis. dixit. Non coques edum in lacte matris sue. Exo. xxxij. Iudei ut rudes exponunt ad istam rationem. ac si de fecisset se eorum coquinarium. sed est sberibus prophie et dirigit herodi regi. Non coques. scilicet per anticipationem mortis edum. id est christum. in lacte matris sue. scilicet puerum puuluz lactentem. Istud verbum ter replicat a Moyses scilicet Exo. xxxij. et xxxiij. Et Deut. xxiij. Et ter pposuit Herodes occidere puerum ihesum. sed de impediuit. Primo in eius natiuitate quam auditis miraculis de claritate noctis. de pastoribus de animalibus. de angelis in aere cantantibus. cogitavit ipsum occidere. sed non fuit ausus timens insultum. quod erat nouus. Secundo in aduentu regum orientis quarentium et dicentium. Ubi est qui natus est rex iudeorum. tunc etiam pposuit ipsum occidere sed non potuit. quod filij sui insurrexerunt eum et in illis occuparunt. Tercio quam fuit quod dra gestimo die pntat in templum in hierusalem vbi erat herodes. et sanctus simeon et anna prophetissa oibus pphetabat quod ille erat rex messias. Cogitate quod ista sberibus venerunt ad aures herodis. et tunc herodes voluit eum occidere. Sed angelus in somnis apparuit Ioseph dicens. Accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum. Tunc alij pueri fuerunt occisi. et christus euasit per fugam. Ideo dicit thema. Pueros percussit gladio. et euasi ego solus. Istud thema tangit duas materias. Primo de morte innocentium preciosa. cum dicit. Pueros percussit gladio. Secundo de fuga christi et tuosa. cum dicit. Et euasi ego solus. Solus predicabo de prima materia. scilicet de morte innocentium de qua inueni tres rationes siue causas. Prima ex parte christi. secunda ex parte herodis. tertia ex parte iudeorum. Si enim mors istorum puerorum causa seu ratio sumit ex parte christi. venit per obedientiam copiosam. Ex parte herodis venit per malitiam venenosam. Ex parte iudeorum venit per duriciam maliciosam. Dico primo quod ratio fundat sic. In tota vita sua voluit deo patri obedire in quantum habuendo omnia precepta legis veteris usque ad mortem. Ratione. ad complendum eam. quod sicut fuit initium noue legis. ita fuit complementum veteris. Iohannes voluit fuare vtrumque. quod sic sol est initium diei et finis noctis. Practice. Ita christus fuit terminus siue finis. ut dicunt omnes doctores. Quasdam christi. Ego sum alpha et omega et nouissimus

De innocentibus

mus. p̄ncipiū z finis. Apo. vi. Nota. sic em̄ i n̄ro alphabeto p̄ma l̄ra ē a. z vltia est z. In al phabeto iudeoz p̄ma l̄ra est aleph. vltia tau. Ita i greco alphabeto p̄ma l̄ra est alpha. et vltia o. **Jō dr.** Ego sum alpha. i. p̄ncipiū no ue legi. z o. i. finis veteri legi. **Jō** mortuo x̄po mortua ē lex moſayca. Et reſurgēdo reſurre xit lex noua. **Auctas.** Nolite putare qm̄ ve ni ſoluere legē aut p̄phas. **Nō** veni ſoluere ſed adimplere. **Amē** q̄ppe dico vob̄ donec trāſe/ at celū z tra. i. ora vniū aut vniū ap̄er n̄ p̄teribit a lege donec oīa fiāt. **Dat. v.** Nota celū. Celū p̄cines ſecreta celeſtia ē aīa x̄pi. terra corpus. Celū z terra trāſierūt i morte x̄pi qm̄ aīa cuz diuinitate trāſiuit ad limbū. z corp⁹ ad ſepulcz tūc lex moſi trāſiuit quā x̄ps ſuauit nec ali qd̄ p̄ceptū dimiſit. **Nō** int̄ alia p̄cepta erat vniū de p̄mitijs offerēdis. **Verbi** gr̄a. q̄ habe bāt agrū. tpe meſſis colligebāt p̄mas ſpicas albas. z ponebāt i canistroz offerēbāt ea deo in tēplo. **Jdē** de p̄mis racemis maturi. et de alijs fructibz fuit p̄ceptū. **Cū** intrauer̄ terrā quā dñs dē tu datur⁹ eſt tibi poſſidendam z obrinuer̄ eā atqz habitauer̄ i illa. tolles cū/ ctis frugibz tuis p̄mitias z ponas i cartallo p̄geſqz ad locū quē dñs d̄s tu⁹ elegerit. vt ibi inuocet̄ nomē ei⁹. **Deut. xxvi.** **Hoc** ſil' fuit p̄ ceptū z figura d̄ x̄po. **In** q̄tū eſt p̄ceptū eſt v̄ bum dei ad pl̄miſr̄. **In** q̄tū eſt figura ē ver bum dei p̄cis ad filiū di. **Cū**qz itrauer̄ t̄ram quā intrauit die icarnatōis. z obrinuer̄ eaz atqz habitauer̄. ſ. naſcēdo. **Tolles** d̄ cunctis frugibz tuis. fruct⁹ q̄s x̄pus expectabat erant martyreſ z doctores. p̄feſſoreſ. ſḡieſ. penitē teſ. p̄cineſ. z innocēteſ. q̄ fuer̄t innumerabi leſ. **In** t̄m q̄ iohes q̄ vidit dixit **Vidi** turbā magnā quā d̄nuerare nemo poſat. **Apo. viij** **Primitie** at̄ iſtoz fructū fuer̄t ſc̄i innocen teſ. q̄s x̄ps obrulit d̄o p̄i d̄ fructibz ſui agri. ſz h̄ m̄di. **Ecce** p̄ma rō ſiue cauſa mortis i nocentū ex pte x̄pi. ſ. obediētia copioſa ſuan d̄o p̄ceptū p̄iſ. z plēdo p̄phiam. **Sed** nota cū dr̄. **Et** ponet̄ i cartallo. i. i caniſtro. **Et** nū/ qd̄ t̄m valeret aliud vas. non. p̄pter figuram **Cartall⁹** ei figurabat limbū inferni ſc̄toz pa trum. ibi innocēteſ fuer̄t poſiti. xxxij. ānis. poſt paſſionē x̄pi in die aſcēſionis obrulit in tēplo paſiſi p̄mitias d̄o p̄i. **Jō** dr̄. pergeſqz ad locū. zc. **De** h̄ auctas noui teſtamēti. **Nū** empti ſunt ex oībz. ſ. ſc̄tis futur̄. p̄mitie deoz agno. z i ore ip̄oz nō eſt inuentū z mēdaciū **Sine** macula ei ſūt aī thronū dei. **Apo. xiiij**

Nota qm̄ dr̄. **In** ore eoz nō eſt inuentū mēdaci/ um. **Que** mēdatio eſt iſta. cū ipi nūqz fuer̄t locuti. **Nō** dicere mēdaciū i adult̄ loq̄ntibz ē vire⁹. ſz in puer̄ nōdū loquētibz. q̄ virtus eſt **Rū**deo q̄ iſ m̄do n̄ fuer̄t locuti. ſz i cartallo. id eſt. i limbo. **Cogite** h̄ qm̄ illi ſc̄ti p̄ceſ vide/ rūt ſimul venire tot pueroz. **Et** interroga bāt eos vñ veniebāt. zc. **Pueri** iceperūt loq̄. zc. dixerūt eis cām mortis eoz. q̄ p̄pter x̄pm̄ vez meſſiā natū. **Cogitate** quale gaudiū fu it ſanctis patribz. **Cogitate** moſeſ q̄ p̄phe/ tauerat de iſtis p̄mitijs ponendis i cartallo. quō fuit gauſus qm̄ vidit ſuā p̄phetiā cōple/ tam. **Et** qz pueri dixerūt purā veritatē. idco dr̄. **In** ore eoz nō eſt inuentū mendaciū **Jtē** dr̄. **Sine** macula em̄ ſunt. ſ. mō i paradifo aī thronū dei. **Nota** qz pueri qm̄ naſcuntur. de lege cōmuni naſcunt̄ cum duabus maculis ſz cū macula culpe. q̄ a theologis d̄ p̄ctūm originale. z cū macula pene. ſ. ignorātia. q̄ eſt pena peccati originalis. **Dicat** qd̄ ſit peccatū originale. ac ſi iſta villa feciſſet imaginem de auro vel argēto. vt ponat̄ in tēplo. z dū por/ taf cadit in luto. zc. **Nā** homis eſt p̄p̄riſſima imago dei. pulera int̄m q̄ ſi poſſet videri. zc. **dē** vt bon⁹ argētari⁹ fec̄ eam vt ponat̄ i tem plo paſiſi. ſz cadit in luto generatōis hūane. in vtero m̄ris vbi creat̄ z inſundit̄. ibi reci/ pit maculā ſine culpa ſua. z niſi lauetur p̄ ba ptiſmū. nō intrat tēplū paſiſi. ſz qz nō eſt cul pa ſui. ideo nō habebit penam. **Ecce** quid eſt p̄ctūm originale. **Jō** dr̄ ſc̄ptura. **Quid** eſt hō. vt immaculat⁹ ſit. ſ. ſine p̄ctō originali. z vt iu ſtus appareat nat⁹ d̄ muliere. **Job. xv.** **Sc̄da** macula eſt pena. ſ. ignorātia. qz pueri quādo naſcunt̄ nullā h̄nt ſciam. aīa aūt z aues qm̄ naſcunt̄. iam h̄nt ſciam ſuā z induſtriam. vt pull⁹ ſtatim natus ſcit eligere grana milij ſiue panis inter perlas ſi apponant̄. **Jtē** agnus vl capriolus nouit̄ naſt̄ ſtatim inuenit̄ vbera. z puer nihil. **Jtē** in clamore cognoſcit̄ m̄cm̄ z puer nihil. **Jtē** pulluſ ſi videt̄ miluū. z agn⁹ lupum. ſtatim cognoſcūt̄ q̄ ſunt inimici ſui. puer nihil. **Jō** p̄hs coactus eſt dicere. qz aīa i p̄ncipio ſue creatōis eſt tanqz tabula raſa in qua nihil eſt depictū. **Nō** iſtis duabz macul pueri iſti innocēteſ p̄ martyriū fuerūt mun/ dati. licet eis diſplicuerit. ſic mundātur ab eadē pueri in baptiſmo. ſz diſpliceat eis. ſz in fide parentū purificant̄. **Nō** purificat̄ baptil mus ſanguis. qz aq̄. qz nō ſolū purificat̄ aīam nō t̄m vt fiat feſtum. purificabātur em̄ in fide.

Heremo

parentū. s. xpi. in cuius noīe occidebāt. et matrē eccie. **H**i sūt q̄ venerūt ex maḡ tribulatiōe et lauerūt stolas suas et dealbauerūt eas i sanguie agni Apo. viij. qz̄ p̄tute passiōis xpi purificati sūt. **I**te mūdant a culpa ignorātie. qz̄ statū aiabz̄ sepatis p̄ martirium infusa et data fuit eis tāta scia de phia et theologia pl̄ q̄z̄ habuerit aliq̄s mḡr seu doctor vnq̄z̄ i hac vita. **L**z̄ nō statū habuerūt glām. habuerūt tamē sciam **D**icat silicudo d̄ tacea febrida sub cappa abscondita. nō clarescit **I**ta d̄ aiabz̄ sub carne absconditis. s. a carne extus seu sepatis hnt tāta sciam. **B**rego. **Q**uid ē qd̄ nō vidēt q̄ vidēt oīa vidēt. **E**cce q̄re d̄t **S**ine macla em̄ sunt scz̄ culpe et ignorātie. **S**cda rō seu cā mortis scōz̄ innocentū ex pte herodis fuit malicia venenosa. **N**ō ei audiuit xpm̄ natū fuisse et miracula et reges oriēt̄. timuit ne plus in sultaret p̄ eū et cogitavit euz̄ occidere. **E**t qz̄ ipm̄ nesciebat determinate occidit innocētes **E**cce malicia venenosa. **F**ūdaf sic p̄ phiaz̄ moralē et theologiā diuinalē. **R**egula est q̄ idē act̄ respectu diuersaz̄ cāz̄ ē virtuosus et viciosus. bon⁹ et mal⁹ **S**ic cū iuūecule paup̄i elemosina mittit a dño pio p̄ malū seruū et lubz̄ cum. q̄ occasiōe illi elemosyne peccat cum ea **I**lla elemosyna hz̄ duas p̄rias cās. bona et p̄tuosa ex pte dñi. mala et viciosa ex pte sui **I**dē in pposito iuūecula gratiosa erat gēs iudaeā et paup̄cula de bonis et scis p̄sonis **E**t domini⁹ **I**hs d̄ mēsa glē voluit mittere elemosynam sibi vnū manipulū denarioz̄. s. mltitu/dinē scōz̄ innocentū quā misit p̄ suū lubz̄icū scz̄ herodē. **I**ntētiō xpi fuit bona vt abundaret i scis. zc. **I**ntētiō aut̄ herodis mlti mala. qz̄ vt corrupet eū et tyrānice occidret. **I**do d̄t euāgelii. **H**erodes mittēs occidit oēs pueros q̄ erāt i bethleē et i oibz̄ finibz̄ ei⁹ a bima/tu et infra. **D**at. ij. **D**icat practica fm̄ q̄ rati onabilē p̄t cogitari quō sc̄tm̄ fuit. **H**erodes vocauit gētes armoz̄ q̄s tenebat. qz̄ nōdum reputabat se secuz̄ dicēs eis. **J**ā audiistis d̄ isto puero nato. et murmurat q̄ est rex isrl̄. t̄i/ meo q̄ vna die popul⁹ insurgat p̄ me et p̄ vos zc. mal⁹ rex et mali mlti dixerūt. **E**rgo moriatur ille puer. **D**ixit herodes. **N**ō possuz̄ scire vbi est. bñ tñ scio q̄ est i bethleē nat⁹. ideo ibi est vel in locis vicinis. **J**ō cogitauit vt omēs pueri illi⁹ p̄zie interficiant. **E**t mlti **B**onuz̄ est. **S**z̄ quō fiet ne popul⁹ se auiser̄ ne abscondat pueros filios. **D**ixit herodes. **N**ō optz̄ q̄ h̄ sic secretū. et ordinauit talit̄ q̄ eodē die et ho

ra interficerēt. **C**ogitate q̄ sub aliq̄ colore **E**t dixit herodes. **N**ō inuenio aliū modū nisi q̄ si cut octauian⁹ ipator mādauit describi omēs magnos vt soluerēt vnū denariū d̄ argento sic et ego ordiabo q̄si volēs scire q̄t pueri sint in terra. nolēs q̄ aliqd̄ soluāt ne forte abscondant. imo dicet q̄ dabo eis strenas. et sic fuit ordinatū. **I**ta fuit p̄conisatū i terra bethleēz. q̄ tali die et tali hora oēs pueri fuissent p̄gre gati i platea. et ita fuit. **E**t hoīes armoz̄ posuerūt se i angul⁹ plateaz̄ ne aliq̄s p̄ aut m̄ cū filiis possent fugere. vlti vellēt se defendē q̄ i terficerēt. et q̄libet m̄ leta portabat vlt̄ mittebat p̄ nutrice suū filiū sperās strenas h̄ze. etiam forte clenodia. **D**icat d̄ crudeli stragez̄ occisiōe innocentū. **D**icebāt aliq̄. nō est fili⁹ s. z̄ filia volēs filiū saluare a morte. **A**lie abscondebāt ne etiāz̄ p̄derēt. **D**einde p̄q̄rebāt domos si inuenirēt p̄ tecas et iterficiebāt pueros. tot innocētes occiderūt q̄ innumerabiles q̄si fuerūt. **P**arētes s̄o vidētes tot gētes armoz̄ nō poterāt resistere. **A**liq̄ volētes defendere filios mortui fuerūt cū ipis. **E**cce ista effusio sanguinis scōz̄ innocentū qlit̄ fuit scā ex crudelitate herodis. **D**e h̄ p̄phauerat hieremias dicēs **V**ox i rama. i. i excelso. audita ē. plorat⁹ et vlt̄ latus mult⁹. **R**achel plorās filios suos. et noluit solari. qz̄ n̄ sūt. **H**iere. xxxj. **E**t allegatur **D**at. ij. **C**ogitate q̄t lamētatiōes et flet⁹ erāt i locis illi⁹ p̄zie. **D**iceret aliq̄s. q̄re d̄t. **R**achel plorās. zc. qz̄ nō fuerūt filij rachel s. z̄ lye que fuit m̄ tribz̄ iude. **D**uas rñsiōes dabo. vnā lra/lem. aliā allegoricā. **L**falīs est. qz̄ rachel fuit sepulta iuxta bethleē. et qz̄ erat sc̄ta reputabatur mat̄ tribz̄ iude et patrona. vt br̄a eulalia tuchie. **J**ō d̄t. rachel plo. zc. **A**llegorice rachel. i. visum p̄ncipiū. et siḡt sc̄dam xpi v̄tozem. **P**rima fuit synagoga. s. vt putana x̄p̄z̄ abnegauit p̄ bentosinā. **S**cda ē scā m̄ eccia **L**yalipa siḡt synagogā. **R**achel pulcra ecclesiam **R**achel. i. eccia plorās filios suos. **I**deo hodie dimittit cār̄ leticie. s. **B**la in excelsis. **E**deū laudam⁹. **A**lla. et noluit solari. qz̄ nō sūt nec in h̄ mūdo. nec i glā. qz̄. xxxij. ānis steterunt i limbo. **J**ō cessant cant⁹ leticie. **J**ō hieremias q̄i solado dicebat. **Q**uiescat vox tua a ploratu. et oculi tui a lachrymis. qz̄ est merces op̄i tuo ait dñs oipotēs. et reuertentur d̄ terra inimici. et est spes nouissimis tuis ait dñs **E**t reuertent filij tui ad terminos suos. **D**iere. xxxj. **L**imbo d̄t loc⁹ inimici. **I**deo quia ip̄e procurauit illum locū. **D**oraliter habetis

De innocentibus

exemplū i dicta aueritate. q̄ filij sūt flēdi i mor-
te. z q̄ nō. Rachel. i. ecclia plorat filios. q̄a nō
sunt. i. i gl'ia. Ita qm̄ moriūt filij q̄ nō intrāt i
celū. sic pueri nō baptizati. q̄ ex culpa parētū
moriunt. aliquoties ex culpa p̄ris q̄ male tra-
ctat vxorē gravidā. v'l ip̄i m̄ris grauide que
tripudiādo v'l equitādo. v'l pctm̄ absconden-
do fecit abortiuū. illi sunt flēdi. z i iudicio pe-
tent iusticiā a dō zc. Itē flēdi sunt filijz filie
adulti. z filij z filie male vite. ribaldi. truffato-
res. zc. qz illi nō intrāt i celū. s; ad furcam in-
ferni. S; in morte filioz innocentū postba-
ptismū. mai' festū deberet fieri q̄ in nuptijs.
Dicat de dño q̄ in morte p̄mogeniti gaudēs
vestit' de scarlata. iō zc. Iō apl's. Nolumus
vos ignorare d̄ dormiētib; vt n̄ tristēmī sic
ceteri q̄ spem non h̄nt. j. Thef. iij. **T**ertia
rō est. Et pre iudeoz. s. parentū puerozū. fuit
duricia malignosa. Fundat sic ista rō. Deus
h; istud in sua puidencia q̄ nunqm̄ dimittat
pctm̄ impunitū. qz vel punit in h̄ mundo. v'l
in alio mūdo. vel in vtroz; Sicut enim nō
dimittit aliq̄s bonū irremuneratū. qz v'l h̄ic
vel in alio mūdo v'l vtrobiz remunerat. Et
dicūt doctores q̄ in punitionib; p̄nia corre-
spondet culpe. Aug'. De p̄nia tua pctm̄ tuū
accusa. Verbi gr̄a. Si doles caput. cogita q̄
p̄ caput peccasti supbiendo vel vane ornan-
do crines. zc. qz p̄ q̄s peccat p̄h̄ z torquet.
Sap. xj. Idem si p̄ oculos vidēdo vane tor-
ue ex odio vel inuidia. vel p̄ nares. zc. De pe-
nitētia tua vel de pena tua pctm̄ tuū accusa.
Si in facie cogita q̄ ex picur'. Dicat d̄ illa
nobili muliere que effecta fuit leprosa. Item
de alia que habuit cancrū in vberib; q̄ osten-
debat. z mortua ē. Patet q̄ fm̄ culpā de' dat
penā. Dicat exemplū de rege Adonibezech
supbissimo. q̄ sibi subijciebat reges mltos. q̄a
tūc quelibet ciuitas habebat regem sicut mo-
do ep̄m. z seindebat eis man' z pedes. et sine
manib; z pedib; faciebat eos comedē sub mē-
sa cum canib; p̄iciēdo ossa. z qm̄ se pcutiebāt
p̄pter ossa ip̄e ridebat. Ecce q̄lis crudelitas.
Cū autē semel intrasset p̄lium s; p̄plum israhel.
p̄cussus fuit. z pdidit man' z pedes. Et dixit
p̄cussorib; Anteq; interficiatis me audite
modicū. z dicit. Septuaginta reges ampu-
tatis manū ac pedum summitatib; collige-
bant sub mensa mea ciboz relictas. sicut feci.
Ita reddidit mibi dñs Judic. j. Per q̄ q̄s pec-
cat. zc. Patet reglā. zc. **A**d p̄positū videa-
mus p̄res z m̄res innocentū in q̄ peccauerūt

s; deuz. **N**ōne in h̄ q̄ noluerūt hospitis recipere
p̄ginē guidā. nec Joseph sp̄sum. nec etiā p̄
natiuitatē v̄is tot miracul' voluerūt recipere
filiū dei z m̄sem z Joseph. ne herodi regi dis-
plicerēt. Iō de' puocauit s; eos herodem. zc
qz p̄ que q̄s peccat. p̄ bec z torq̄t. Et fuit cō-
pletap̄bia Dzee. ix. Ipsi intrauerunt ad be-
elphégor. i. ad herodē. i. deuozantem. z abalie
nati sunt. s. a rege suo in p̄fusione. Qd z si enu-
trierit filios suos. absq; liber; eos faciā i ho-
minibus. Si dicat dño qm̄ erit h̄. Respondet
Ue eis cum recessero ab eis. s. fugiēs in egyptum
Adoralit' habetis h̄ doctrinam z in-
structionē ne cōplaceatis creature s; deū. q̄a
als de' puocabit s; vos dñm. Iō pauci diu-
durant in amore dñoz. qz s; deū zc. Idem d̄
muliere complacere viro p̄tra deū. Deus p̄-
uocabit istū p̄tra eā. David. Qm̄ de' dissipauit
ossa eoz q̄ hominib; placēt. confusi sunt
qm̄ deus sp̄cuit eos. ps. lxx. **A**ora duas pe-
nas quas de' dat talib; q̄ hoib; placēt s; deū.
Prima. de' dissipauit ossa eoz. s. diuitias. ho-
nores. z officia. que sustinēt. Scda p̄fusio
scz in morte. quia nihil obtinent a deo. Ter-
tia. qz in iudicio particulari vel generali ta-
les despiciunt a deo z sanctis. zc. S; est h̄ q̄
stio. Diceret aliq̄s subtilis. Et q̄ iusticia dei
fuit ex peccatis parentū punire filios. Et nū
qd̄ d̄ scriptura. Filij nō portabit iniquitatem
patris. z pater nō portabit iniquitatem filij.
Ezech. xviij. Rñdeo q̄ patres fuerūt puniti.
z non filij. Primop̄pter crep̄cordiū de morte
filioz. Scdo. qz multi p̄res volentes filios
defendere mortui sunt vel fuerūt. z damnati
ex eoz peccatis. filij autem non fuerūt puni-
ti. Declarat p̄ similitudinem de male induto
cui ret mortis cōpassione facit dilacerare illā
malā tunicā quā portat. vt post induat eū de
serico vel de auro. licet displiceat sibi z triste-
tur qm̄ tunica dilacerat. tñ qm̄ videt se optie i-
dutū gaudet. nunqd̄ dicit h̄ p̄nitio. Ita
est de carne. Non est nisi vn' face'. sed post in-
duti sunt scarlata glorie. Ideo nō filij dicuntur
puniti. s; patres. Iō apl's. Dportz corru-
ptibile h̄ induere incorruptionem. et mortu-
le h̄ induere immortalitatem. j. Coz. xv. Vel
de rege qui facit destruere domūz ruinosa m-
rustico. z post dat sibi castrum. nō d̄ h̄ p̄ni-
tio. sed remuneratio. Idem de corporib; sant-
ctozum innocentū. domus erat ruinosā q̄b;
destructis p̄ martyriū dedit castrum paradī-
si in Christi ascensione. Ideo poterant di-

cere sancti innocētes. Scim⁹ qm̄ si terrestri dom⁹ nra b⁹ habitatio dissoluat q̄ edificatio nē ex deo hēm⁹ domū nō manufactā eternam in cel.ij. *Coz. v.*

De sancto Thoma cantuariensi

Ubi ego sum illic
 z mister me⁹ erit *Joh. xij.* De tribus sanctis vocatis h̄ noine thoma sic festū in ecclia dei. Et p̄mo de brō aplo Thoma añ natiuitatē dñi. de scdo thoma q̄ d̄r de cantuaria. qz fuit archieps ciuitatis de cantuaria in anglia. sic festū hodie. q̄ est q̄nta dies p̄ natiuitatē dñi. De tertio q̄ d̄r beat⁹ Thomas de aq̄no ordinis nri fratꝝ p̄dicatoꝝ sic festū i p̄ncipio martij. Ideo non intelligatis q̄ isti tres sint vn⁹ z idē thomas. Et de isto de quo facim⁹ hodie festū dicit christus in themate. **U**bi ego sum illic z mister me⁹ erit **P**ro cuius declaratione sciendū q̄ doctrina est communis in sancta theologia. q̄ xps̄ adhuc in utero virginis existēs etiā in instāti sue conceptionis habuit tantā grām z b̄ndictionē z tantā glām z fruitionē quantā h̄z hodie i celo. Non cogitetis q̄ beata trinitas dederit gr̄tiam. sapiam. sanctitatē. z benedictionē z po sicut nobis datur gradatim z paulatim. **D**ic Beda. q̄ nemo repente fit summus. sed gradatim ascendendo cōtinuando bonam vitā z virtuosam. **S**z dñs Jhs̄ xps̄ repente fact⁹ fuit summus. quia sancta trinitas in instāti sue conceptionis dedit sibi summū gradum sanctitatis z gl̄ie. Hoc potest exemplo declarari. Et fundatur p̄ regulā phie. Dicit phus in libro de causis. q̄ omne agens p̄fectū necessario habet p̄tutes p̄p̄ioꝝ effectū p̄ductiuas. Verbi gr̄a. Ignis est agens p̄fectum in multis effectib⁹. qz calefacit. illuminat. decoquit. liquefacit metalla. icinerat ligna. **N**on necessario oportet q̄ habeat p̄tutes istorum effectū p̄ductiuas. s. calozē. claritatē. actiuitatē. zc. Etia z potest declarari regula in istis mūdānis. Si rex p̄stituit vnū vicariū v̄l gubernatōz ille gubernatōz d̄r agens. qz habz p̄seruare cōitatē in iusticia z pace. Cōseruare z custodire z defendere ab inimicis. ad istos effectus p̄ducēdos optet eū h̄re p̄tutes taliū effectū p̄ductiuas. s. potentia seu potestate z regā. s. iudicandi. corrigendi. p̄corrigendi. p̄conisandi. z sic de similib⁹. Idem in p̄posito **S**ancta theologia dicit q̄ xps̄ in instāti sue conceptionis fuit p̄stituit⁹ z factus p̄ncipium et

causa illuminationis mundi. iustificationis peccatoꝝ. sanctificationis animaz. redēptionis z gl̄ificationis. **I**pe em̄. habebat illumina re mundū de virtute fidei z secretis z gloria paradisi. de pena inferni z purgatoꝝ. d̄ lymbo pueroꝝ z sanctorꝝ patꝝ. **Q**uid credēdum qd̄ fiendū. qd̄ sperandū. **I**tem alius effectus ad cum p̄tinens tanq̄ p̄ncipium cause iustificando peccatoꝝ. remittēdo peccata. **I**tem sanctificādi animas. gratias. sanctitates. v̄tam sp̄ūalem. z finaliter gloriā eternā. **A**uctoritas. **V**os estis in xpo ihu q̄ fact⁹ est nob sapiētia a deo z iusticia z sanctificatio z redēptio. *1. Coz. j.* **N**ota cum d̄r. qui factus est zc **I**nquantū de⁹ non est factus s̄z factor. **F**ilius a patre solo est. non creatus nec factus s̄z genitus. **S**ed loquitur de incarnatione in q̄ factus est nobis p̄ncipium effectiū sapiētie quantū ad fidem. z iusticie quantū ad iustificationem pctōꝝ. z sic de alijs. **E**x q̄ ḡ in instāti p̄ceptionis factus est nobis p̄ncipiū z causa taliū effectū. ḡ necessariū erat vt h̄zēt p̄tutes p̄ductiuas taliū effectū. s. sapiam. potentiam. z gloriā. zc. **S**tiam autē habuit in aīa statim in instanti sue cōceptionis. z merebat etiam habere in corpe. sed disp̄satiue fuit retenta in aīa. qz adhuc habebat facere op⁹ nostre redēptiois in corpe. **I**deo *Jsa. lxij.* **D**icite filie syon. **E**cce saluator tuus venit. ecce merces ei⁹ cum eo. z opus illi⁹ corā illo. **N**ota dicite. s. vos p̄dicatoꝝ filie syon. i. ecclie vel anime deuote z cōtemplatiue. **E**cce saluator tuus venit. ecce merces ei⁹ cū eo. **D**eclearē p̄ p̄triaratē de opib⁹ mūdānis. qz si cōducitis opantes vel laborantes p̄mo op⁹ est cum laboratoꝝib⁹ facere p̄cium siue merces vel salariū. z ponere cū eis vel coram eis. z nō vsqz ad sero soluunt. **N**on sic in xpo opante opus nre redēptionis. qz opus ei⁹. s. gl̄ia cum eo erat ab instanti p̄ceptionis. s̄z op⁹ illi⁹. s. passionis ex quo ope debuit seq̄ effect⁹ nre saluationis corā illo fuit in puncto p̄ceptiois. qz tūc deus pater aperuit sibi libꝝ p̄destinatōis dicens. **F**ili ecce q̄t sunt sancti in limbo. z quot anime in purgatorio. z nunq̄ poterūt celuz intrare nisi p̄ vestra passionem z mortē dolorosam. vultis eam sustinere. **R**espondit **P**la cet mihi. ecce opus illius corā illo. **I**te oñdie sibi pueros innocētes. q̄ sola xpi passionis p̄tute saluant sine p̄p̄is meritis. **I**tem de penitentib⁹. qz nulla p̄nia fuisse sufficiens ad gloriā nisi ex xpi passione. **I**tem de martyrib⁹

De sancto thoma cantuariensi

Fili vultis vos ieiunare. capi. ligari. vapulari spinis coronari. et ut oēs vob credentes et obedientes habeant gl'am. Rñdit. Placet. ecce opus eius coram eo. s. merces. s. gl'a paradisi quā daturus est bonis iā erat cū eo. **E**cce q're dicit. **D**icite filie syon. **E**cce saluator tuus venit. et incepit viā in die sue p'ceptionis. **P**er hanc doctrinā theologorum quod christus in instanti sue p'ceptionis habuit tā tam sciam. gr'am. s. tūc. sanctitatē. et gloriā quantā h'z mō in celo. **I**oh' dicit in themate. **U**bi ego sum illic et mister me' erit. **N**ō loquitur de hierl'm vbi tūc erat corp' palie in mēsa cū esset i cena dñi. qz modica p'missio esset illa. **N**ō dicit vbi ego ero. qz iā habebat gl'am. **I**oh' dicit. vbi ego sum illic et mister me' erit. **P**er the. **N**ota itez vbi ego sum. illic. qz nō erit mecū i cathedra. qz null' est sibi eq'lis in gl'ia. **S**ed illic. s. i ordine. zc. erit et mister me' beatus **T**homas. **N**ota ad h' q' n'q' declaratōes morales s'm q' beatus **T**homas p'po sedule m'itrat in h' mōdo cōta aia et corpe

Primo fideliter p' obedientiam

Secundo humiliter p' p'nam.

Tertio vtiliter p' misericordiam

Quarto prudēter p' diligētiam.

Quinto stabiliter p' patientiā

Dico p'mo zc. omni tēpe etiā puer. **P**uer fidel' p'po nihil faciēs qd cognosceret esse p'ra p'ceptū dei. **D**icat quōd p'pter suā sanctitatē vite et honestatē puerfatōis et sciam erat multum famosus in anglia. p'pter qd mortuo archiepo de cantuaria. fact' fuit archieps. et est dignitas pinguis. valet. lxx. milia francos annuatim. **C**ogitate quot cōpetitores habebat talis dignitas. s. sup omnes sanct' **T**homas fuit elect'. et p'sentata sibi electōe renunciauit cum instrumēto publico. **E**lectores vero recurrerūt ad papā. et papa cōfirmavit eum. q' renunciauit. **E**t papa coegit eum per sententiam excoicationis. et tūc h'ens acceptavit ne deo displiceret. **E**t post modicū tps videns tantū on' de ratōe reddenda de animab'. zc. venit ad papā **A**lexandrū supplicans sibi vt acceptaret renūciationem. et tūc fecit q' pap' acceptavit. et ad sui petitionē dedit sibi habitum beati **B**enedicti. et cū staret in quodā monasterio et null' inueniret sufficiēs archiepi scopo. itez coact' p' papā habuit reassumere on'. et p' dicere. **S**ic nos existimet homo vt mistros xpi et dispesatores misteriorū dei. nō mundi. nō diaboli. **S**equit. h' iam q'rit inter dispesatores vt fidelis q's inueniat. **J. Coz.**

iii. vt se intrēt p' portā et coacte. qz al' infideles sunt. **S**ic ille q' vsurpat sibi dñum regnum sine scitu reg' faciēs se gubernatōre. infidel' est ipse et cū manutinentes. **I**dē de illo q' mergit se ad dignitatē et p'latōz et curā aiaruz **D**icit beatus **T**homas. q' q'ntūcūq' sit dign' sanct' et iust' hō si perierit bñficiū cū cura ē symonia eius. **R**ō. qz p'sumit se dignū. et ecce temeritas et p'sumptio. et efficit indign'. vt reputat se indignū. iō nō d'z petere. **I**oh' claudit sc'tus thomas q' nullo mō bñficiū eū cura potest peti **B**ñficiū autē sine cura pōt hō petere. si alie nō h'z vñ vnat hō. **P**atet in sc'da sc'de. q. e. **S**ed mō q'libet ingerit se vel precib' vel donis zc. **I**oh' dicunt infideles. qz sine voluntate dñi **R**egit de impatorib' romanis **J**ulij cesaris q' fecerūt legē ne aliq's sine licētia imperatoris reciperet nomen regis. nec auderet v'llo modo. **E**t istā legē allegauerūt iudei p' xpm pylato dicētes. **S**i hūc dimittis. nō es amicus cesaris. **O**mnes qui se regē faciūt tradunt cesari. **I**oh. xix. **I**stā legē facit xpus impator celi et terre ne aliq's p'uret sibi nomē p'ncipis **P**relat' em' d'z p'nceps ecclie. **D**icit enim lex. **N**ec quisq's sumat sibi honore. s. p'lationis. s. q' vocat a deo tanq's aaron. **S**ic et xps nō se metipm clarificauit vt pontifex fieret. s. q' locut' est ad eū. **F**ili' me' es tu. ego hodie genuite. ad **Deb. v. C**ōtra oppositū faciētes d'z xps **I**pi regnauerūt et nō ex me. p'ncipes extiterūt et nō cognoui. **A**uz suū et argentū suū fecerūt sibi idola vt interirēt. **D**z. viij. **E**cce infidelitas. **I**deo xps puidens tps qd mō tenem'. dixit **P**etro. **Q**uis putas est fidelis. s. dispesator et prudens. quem p'stituit dñs sup familiā suā. vt det illis in tpe tritici mensuram. **L. xij. N**ota. mensura tritici ē doctrina euāgelica et sanctitas vite. **P**oterat rñdere beatus **P**etr'. **I**ste est thomas. **I**oh' xps in themate dicit. **U**bi ego sum. zc. **D**ico sc'do q' m'itratuit humiliter p' p'nam. **J**am anteq' esset p'lat' faciebat magnam penitentiā. sed maiorez fecit postq' fuit p'lat' dicens intra se. **D**o habeo magnas occasiones peccādi et abundantia diuitiaz. **I**deo modo est mihi magis necessaria penitentiā. **I**ndutus est asperro cilicio. et femoralia cilicina vsq' ad publices. dormiebat super terram. ieiunabat. et sic macerabat corp' suū. **M**agis indiget p'lat' p'na q' alij. quia nō habet maiorem p'pote **R**eligiosus et simplex cleric' timet p'latuz. zc **D**e tali mistro d'z xps. **A**mbulans in via im-

maculata h mibi miftrabit. f. ad placitū meū
 ps. c. **P**nia em̄ dī: via immaculata qz sic ille q̄
 ambulat p viā pnie dī: immaculat. sec^o d̄ gu/
 losis ambulātibz p viā humidā q̄ cadūt i lu/
 to luxurie. **Q**uerit b. **T**ho. in q̄libet. **A**n re/
 ligioſus fact^o ep̄s teneat ſeruare ceremonias
 ſue religionis. **D**eterminatio ſua eſt q̄ cerimo/
 nie icōperibiles ſue dignitati p̄nt dimitti. vt
 ſilentū. **D**icat de ſilētio religioſoz. **A**d iſtud
 nō tenet ep̄s. qz bz r̄ndere. zc. **F**act^o ep̄s tenet
 portare habitū ſue religionis. ſz p̄r dignita/
 tem p̄t portare cappā lōgiorē ſz d̄ ceremoniis
 que ſunt cōperibiles dignitati tenet ad eas.
 imo etiā decorāt dignitatē nō comedere car/
 nes. nōn vt i lineis ad carnē. **I**de de ieiunijs
 ordiſ. zc. z ſic de alijs. multū decorāt z ornāt
 z p̄ficiūt dignitatē. qz licet ceremonie nō obli/
 gent ad mortale. tñ p̄ſeruāt a mortali. **D**e iſta
 viā dī: **D**avid **B**eati immaculati in viā q̄ambu/
 lant i lege d̄ni. ps. cxvij. **Q**ualit̄ fuitiū z mi/
 niſteriū beati **T**home i p̄nia placuit deo. **D**i/
 cat miraculū de illo clerico ſui ep̄at. q̄ nescie/
 bat niſi miſſam b̄tē **M**arie quā dicebat ſem/
 per. etiā in die natal. reſurrectōis. zc. **Q**uem/
 ſanc^o **T**homas puauit miſſa ex ſua ignoran/
 tia. q̄ ſens p̄ trifticia. ſemel ſgo apparuit ſibi
 dicēs q̄ diceret archiepo q̄ ſtituerz ſibi miſ/
 ſam. zc. **E**t ille. **D**ñā nō credet mibi. **E**t ſgo.
Dicas q̄ amore illi^o que ſuit ciliciū quod in
 nocte depoſuit. z inueniet i eo adhuc vnuz ſi/
 lum de ſerico. z dabit tibi licentiā celebrandi
 zc. **E**t archieps de iure ſp̄ali ex diuina diſp̄/
 ſatione ceſſit ſibi licentiā. **A**ul^o ſacerdos fa/
 ciat de h̄o ſequentiā. **E**cce quō fuitinz beati
Thome placebat dō. **D**ixi tertio q̄ miſtra/
 nit vtilit̄ p̄ miſericōdiam. ſ. aic ſue z pauperū re/
 creationē. **A**ā de redditibz paupibz expende/
 bat. qz ſolū neceſſitatē recipiebat. nōn dabat
 hiſtrionibz nec amicis. ſz paupibz xp̄i. **S**cie/
 bat iam q̄t vidue indigētes erant in ciuitate.
 quot pupilli z paupes. **I**tē q̄t puelle ad mari/
 tandū. q̄t captiui ad redimendū. **I**n his ex/
 pendeat reddit^o. nolebat aliqd̄ recipere de or/
 dinibz. nec de ſigillo. **I**ā habebat ſuos nota/
 rios ſub certo ſalario mādans eis q̄ nihil re/
 ciperent. **I**tē quolibet die vltra elemoſynas
 dabat ad comedendū. xij. paupibz xp̄i in chri/
 ſti memoriā ap̄loz. quibz ipſemet ſeruiebat
 in aliqua camera ſecrete. poſat dicere paupi/
 bus. **Q**uis maior eſt an q̄ miſtrat. an q̄ recū/
 bit. **R**ōne q̄ recūbit **L**u. xxij. imo q̄ miſtrat
Nota qd̄ vult dicere ep̄m eſſe. manumifſorē

illius hois diuitis d̄ni n̄ri **I**hu xp̄i. q̄ licz vo/
 luit vinere vt paup cū diues erat ſm̄ ſiratez
 qz d̄ni eſt tra z plenitudo. zc. **E**t in ſuo vltio
 teſtamēto p̄ mortē ſirmato de bonis ſuis ec/
 cleſiaſticis dimiſit p̄latos manumifſores z dī/
 ſtributores. **S**ic nos. ſ. p̄latos. exiſtmet ho/
 mo vt miſtros xp̄i. z diſp̄atores miſterioz
 dei. j. **C**oz. iij. **H**ō nō cōplētes volūtātē te/
 ſtamētois. nūqd̄ dicerēt ſe p̄ditores. zc. **I**ſt
 manumifſoribz dī: petr^o. **P**aſcite eū q̄ in vob
 eſt gregē dei. puidētes nō coacte ſed ſp̄ontance
 ſm̄ deū. nō turpis lucri gr̄a. ſz volūtarie. neqz
 vt d̄nantes in cleris. ſz forma facti gregis ex/
 aio. z cū apparuerit p̄nceps paſtoz p̄cipiatis
 immarceſſibile gl̄e coronā. j. **P**er. v. **N**ota
 q̄ ſicut beat^o **T**homas dabat bona t̄palia p̄
 deo. ita de^o dabit ſibi gr̄am in miracul facien/
 dis. **D**icat miraculū de auicula fugiēte d̄ ca/
 uea ſciētē loq̄. ſc̄rē **T**homa adiuua me. **Q**uā/
 cū niſus vellet cape clamanit̄ **S**ācte thoma
 adiuua me. z ſubito mortu^o fuit niſus. z auis
 ad gabiam reuerſa. q̄to magis in p̄ſontis de/
 uoris. zc. claret miraculis. **D**iuies eſt in om̄is
 q̄ inuocāt illū. **R**oz. x. **D**icatur q̄to q̄ mi/
 niſtrauit prudētē p̄ diligentiā ſeruicēdo. viſi/
 tando ep̄atum. corrigendo peccata notoria.
 cōcubinas. vſurarios. putanas. zc. dādo ſen/
 tentiā excoīcatōis. **S**ic fecit ap̄ls. j. **C**oz. v.
Sis q̄ frater. i. xp̄ianus noiā inter vos eſt
 fornicator. auarus. aut ydolis ſeruicns. aut
 maleficus. aut ebriofus. aut rapax. cū hm̄ōi.
 nec cibum ſumere. **A**uferte malū ex vobis
Pro aiābz habebat p̄dicatores z magiſtros
 doctores vt p̄dicarēt eis. tenens p̄ſilium bea/
 ti petri. **V**os aut̄ curā omnē ſubinferētes mi/
 niſtrate in fide veſtra ſc̄rē. in ſc̄rē at̄ ſciam
 in ſcia aut̄ abſtinentiā. in abſtinentiā aut̄ pati/
 entiam. in paciētia aut̄ pietatē. in pietate aut̄
 amorem fraternitatis. in amore aut̄ frañi/
 tatis charitatē. ij. **P**e. j. **D**e pecunijs aut̄ reci/
 piendis iam habebat ſuū theſaurariuz. **D**e
 corpibz ſo nō multū curabat. **D**icat miracu/
 lum de muliere pulcra z vana. cui nihil deſi/
 ciebat niſi ocul^o. z cū arte medicine nō poſſz
 aſſeq̄. recurrit ad ſc̄m̄ **T**homā. vt ſaltem ſuis
 orationibz obtineret viſū ſanū. **D**icat quō p̄/
 didit viſum quibz cognouit ſuā fatuitatez. z
 p̄miſit de cetero deponere ornāmēta. z tunc
 orōibz ſancti **T**home recupauit viſuz. **D**icat
 ſ mulieres q̄ ornāt ſe z faciūt ſibi oculos ni/
 gros cū coloribz. z d̄s faciet eos lippos. **I**dez
 de equis de caſtello. **D**icat q̄to q̄ miſtra

De sancto Siluestro

bat stabiliter p̄ patientiam ad sustinēdū mar-
tyrium p̄ x̄po. **D**icat̄ quō rex anglie vsurpa-
uerat sibi aliquas ecclie libertates. Sic̄ p̄bi
gr̄a q̄ null' sacerdos exiret suum regnū sine
sua licētia. z sic de alijs multis. **E**t p̄decesso-
res b̄ri **T**hōme timore nō audebāt resistere.
Beat' aut' **T**homas nolēs talia sustinere. tā-
ta cōmōtio regis z suorū fuit p̄tra eū q̄ septē
annis fuit in francia exul a sua ecclia. **P**apa z
rex francoz ille sanct' **L**odovic' p̄uidebāt si-
bi z amicis etiā exulatis. z p̄mittebat sibi re-
gressus si veller sustinere sicut sui p̄decesso-
res. z noluit. **F**inalit' papa minar' est regi an-
glie. q̄ sustinuit q̄ beat' **T**homas rediret ad
suā eccliam **C**ui apparuit x̄ps nūciās ei q̄ ad
suā eccliam rediret. z p̄ martyriū celos itra-
ret. **R**egressus ḡ ad suā eccliam suscept' ē tā-
a clero q̄ a p̄lo toto. **C**ū aut' p̄ paucos dies
itez mora esset questio int̄ regem z archiep̄s
Rex extis in mensa dixit corā suis. **O** bene ē
miserabilis rex anglie q̄ nō h̄z aliq̄ē q̄ defen-
dat eum de vno capellano siue de vno sacer-
dote. **D** q̄stum debēt at̄edere magni domi-
ni q̄d loquūf. qz licet rex ille vt postmodum
iurauerat nō h̄ret int̄tionē vt archiep̄s oc-
cideret. tñ audiētes sua p̄ba q̄truo: mali ho-
mines capitanei latronū cupiētes regi place-
re. statim inest s̄ sc̄m **T**homā quē in sede in-
uenerūt. z p̄mo verbis iniuriōsis inuasērūt.
deinde eū armis. **I**po dicēte. **V**irgini **D**a-
riē z beato dionisio z sc̄tis patronis b̄ ecclie
cōmēdo cām ecclie **E**t percussus in capite di-
xit. **I**n man' tuas dñe. zc. z secund' z tert' p̄-
cusserunt in eodē vulnere. z q̄r' amouit me
dictatē capitis. z sic p̄ martyriū recept' est in
celum. **E**t ista p̄stātia ad recipiēdū ictus q̄n
canonici i sepultura volebāt facere officiū d̄
mortuis. magna multitudo angloz fuit i se-
de. q̄ inceperūt officiū martyris cātātes **L**e-
tabit iust'. zc. dixerūt totū introitū misse. tñ
canonici depositis vestimētis requiētinua
uerūt. **E**cce q̄ eodem die fuit canonizatus
a papa **I**hu in celo. mittēs canonizationem
p̄ angelos. vt fa cerēt officiū martyris. **D**eind
fuit canonisat' a papa alexādro. **I**ō pōt dici
de eo. **Q**ui mihi mīstrat me seq̄f. **E**t vbi ego
sum. illic z minister meus erit. **J**oh. xij.

Gratia Dei erat in
illo. **L**u. ij. **P**ro thematic' declaratio

ne z materie introductione sciendum. q̄ est
q̄stio in theologia. **A**n in hac vita possit sciri
certitudinalit' de aliqua p̄sona q̄ beat' gratiā
Decisio z determinatio b̄ q̄stionis p̄sistit in
duabz p̄clusionibz. **P**rima q̄ aliquā p̄sonam
h̄z gr̄am dei ex gr̄e effectibz sciet p̄iecturalit'
Secda q̄ b̄re aliquā p̄sonā gr̄am dei nō po-
test sciri certitudinalit'. **I**ste p̄clusiones d̄cla-
rant ex similitudine de arborē. **Q**uō em̄ p̄t sciri
q̄ et' radix sit vna vl' mortua. hō nō p̄scire
scientialit' p̄ cām p̄p̄riā q̄ est radix. qz radix s̄
terra est abscondita. s̄ pōt scire cōiecturalit'.
Quō em̄ arbor emittit flores. folia. fructus. ex
istis effectibz p̄iectural' q̄ radix est vna. **I**dē
in p̄posito hoies vel mulieres sūt vt arbores
in x̄pi viridario. s̄ ecclie. plātati i die baptis-
mi. **V**ideo homines vel arbores ambulātes
Dar. viij. **H**ora. ambulātes p̄ tres effect' q̄
diētas in floribz. folioz z fructū p̄ductione.
Signū ḡ est q̄ radix viuūt. s̄ gr̄a dei. q̄ ē vita
aie. **S**ic aut' aia rōnal' est a solo dō infusa. idō
p̄p̄riam cām nō pōt sciri de se vel de alio si
h̄z gr̄am dei. qz dō q̄ est p̄p̄ria z totalis causa
nō pōt h̄ a nob' videri. nec et' gr̄a etiā nec ip̄a
aia. idō scientialiter nō potest sciri. sed p̄ effe-
ctus potest p̄iecturari q̄n homo fac' flores bo-
norū verboz. dulciter loquendo. nō iuran-
do. nec mentiendo. nō diffamādo. neminem
p̄bo iniuriando. bonas doctrinas dando. si-
gnum est q̄ radix viuūt **I**dē de folijs hone-
stet' p̄seruationis. **I**dē de fructibz operū mi-
sericordie vel penitentie. **F**acite fructus di-
gnos p̄nie. **L**u. ij. **E**x his effectibz p̄iectura-
tur q̄ radix viuūt. s̄ scientialit' nō potest sciri
nisi sp̄aliter de' reuelaret. quēadmodū pau-
lo reuelauit dicēs. **S**ufficit tibi gratia mea.
ij. **C**oz. xij. **A**lter nō potest sciri scientialiter
Auctas. **S**unt iusti atqz sapiētes z opa eoz
in manu dei. s̄ scientialit'. z tñ nescit hō vtruz
amore an odio dignus sit. s̄ oia in futurū ser-
uantur incerta **E**c̄s. ix. **L**icet bñ per effect'
posset p̄iecturari. vt **P**aulus q̄ anteqz de' si-
bi reuelasset q̄ habebat gr̄am suam. dicebat
Gratia dei sum id qd' suz. j. **C**oz. xv. **E**t quō
scitis. **A**postolus r̄ndit. q̄ gratia dei i me va-
cua non fuit. quia p̄pter ipsum labores sibi
erant dulces. z laborabat diligenter. **E**cce ef-
fectus gratie. **I**deo dicit. **A**bundant' om̄i-
bus alijs laboraui. non ego solus sed gr̄a dei
mecum. j. ad **C**ozinth. xv. **C**onsiderando
ergo diligenter effect' virtuosos quasi q̄daz
manifesta signa diuine gratie in beato **Sil-**

uestro possumus dicere. **G**ratia dei erat in illo. **P**ater thema. **N**odo iuxta suam vitam et legendam inuenio quos effectualia signa diuine gracie in eo. s.

Larga misericordia in prosperis.

Firma patientia in aduersis

Digna p̄sidentia in maiestate

Clara sapientia in sanctitate

Alta eminentia in potestate

Ita quod iam in vita sua poterat dici de eo. **G**ratia dei erat in illo. **D**ico primo quod beatus Siluester habuit in vita sua largam misericordiam in prosperis. que fuit effectus diuine gracie in eo existentis. **N**ota de magno patrimonio suo in roma. cum esset filius nobilitatis. et nutritus fuit in virtutibus. **E**t sicut erat pulcher in anima. ita et in corpore. quia videbatur quasi angelus dei. et mortuo patre remansit heres. **E**t videns se in tanta prosperitate diuitiarum noluit ducere uxorem sed voluit fructum misericordie. primo de suo patrimonio fecit hospitale pro christianis qui male recipiebantur in roma propter infideles. et ministrabat eis de bonis suis. etiam seruiendo eis in propria persona. **E**cce primus effectus diuine gratie seruando verbum sacre scripture. **C**haritas fraternitatis maneat in vobis et hospitalitatem nolite obliuisci. **P**er hanc enim quam placuerunt. scilicet deo angelis hospitio receptis. ad **D**ebre. ultimo. **N**ui enim seruat hospitalitatem. antequam moriatur recipit christum in domo sua in forma pauperis. **I**tem nunquam patietur ipse indigentiam. **A**uctoritas. **D**icit scriptura de persona misericordie. **M**anus sua aperuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperes. **E**t quid consequetur ex hoc respondit. **N**on timebit domum suam a frigidibus nivis. **O**mnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. **P**rouer. ultimo. **N**ota. manum suam aperuit inopi. **N**on dicit taxiam vel bursum. **I**nnuit hic modum faciendi elemosynam. quando enim in die dominica vaditis ad ecclesiam ad petendum elemosynam a christo. ut det vobis gratiam. remissionem peccatorum. vel bona reposita. scilicet quilibet debet recipere in manu elemosynam quam vult dare. duos vel tres denarios vel plures. ne in apertione burse propter aspicientes habeatis occasionem vane glorie. **S**econdo dicit. et palmas suas extendit ad pauperes. recipiendo pauperes ad hospitium cum gaudio et charitate. **E**t sequitur. **N**on timebit domum suam a frigidibus nivis. scilicet tribulationibus. infirmitatibus vel mortalitatibus. vel sic

citatum. vel demonum. vel inimicorum. quia de virtute misericordie dat dulcem salsam ad intorij vel patientie. **O**mnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. **H**oc dicit quantum ad hoc. quod quilibet potest tenere dare filiis suis finitoribus et domesticis duplicem provisionem. corporalem scilicet et spiritualem. **C**orporalis. scilicet cibum. potum. vestitum. **S**piritualis de doctrina. ut sciant dicere **P**ater noster. **A**ne **M**aria. **C**redo. **C**onfiteri. audire missam. sermones. communicare ad minus in pascha. **A**lta. **E**cce quod dicit scriptura. **S**i quis suorum et maxime domesticorum curam non habet. fidem negauit. et est infidelis ceterior. primo ad **T**himotheum. v. **I**nfidelis iure nature prouidet suis. etc. **D**ico secundo. in eo fuit firma patientia in aduersis. quia alio modicum valeret misericordia in prosperis quia sicut salsa prosperitatis est misericordia ita salsa aduersitatis est patientia. **D**icatur de persecutione christianorum magna in roma. quia adhuc imperator erat infidelis. in tantum quod nullus christianus auderet emere vel vendere aliquid. **T**unc tempus quidam sanctus christianus **T**himotheus nomine venit romam predicans christum et doctrinam euangelicam. et cum nullus christianus auderet ipsum recipere hospitio. nec etiam episcopus. beatus **S**iluester recepit eum hospitio. **H**ac de causa **T**himotheus et **S**iluester fuerunt capti. et **T**himotheus fuit sententiarum. **T**arquilius autem prefectus vocauit **S**iluestrum. redarguens eum. quia contra edictum imperatoris recipit christianos in sua domo. **S**iluester respondit. quod primo de voluntate imperatoris recipiebat. sed equiuocabant de imperatore. quod vnus dicebat de christo. **A**lii de infideli. **C**um ergo prefectus minaretur fuisset **S**iluestro quod in crastinum sententiaret eum. **B**eatus **S**iluester habita a christo prius reuelatione dicit. **N**on poteris. quia ista nocte a dyabolo suffocaberis. et ad infernum ibis. **E**t suffocatus fuit media nocte propter spinas piscis in gutture transuersata. **D**ortuo prefecto in crastinum populus extraxit beatum siluestrum de carcere. et sic euasit pro tunc. **D**einde autem propter verbum dei passus est exilium ab imperatore in quadam montana deserta. solum comedens herbas. etc. **S**ed in omnibus habuit patientiam quia gratia dei erat in eo. **M**oraliter instruimur hic. **S**i aliquis vestrum habet aliquam aduersitatem infirmitatis. vel paupertatis. vel persecutionis. recipiatis salsam ipsam patientie. quia talis omnem cibum dulcorat. **A**uctoritas

De sancto Siluestro

Dñe gaudiū existimate fr̄es mei cū i tēptati
ones varias. i. tribulatōes varias inciderit.
sciētes q̄ p̄batio fidei v̄re patiā opaf. Pati
entia aut op̄ p̄fectū h̄z. vt s̄is p̄fecti z integri
in nullo deficiētes. **S**i q̄s aut v̄im idiget sa
piētia. postulet a deo. q̄ dat oibz affluent. **J**a
cobi. i. **N**ota h̄ casum d̄ incarcerat. q̄ tenēt
soluere regi i crastinū mille florenos. nec h̄nt
obulū v̄n reddere possent. s̄z rex pius z mitis
cōpatiēs eis imittit duas massas auri. z tūc
vni frāgit caput suū. q̄ irat̄ p̄icit massam ex
tra. **A**lteri brachiū fregit. s̄z vidēs aux̄ gau
sus est. qz hēbat v̄n soluere. **I**ta de nob. om
nes obligamur dō. zc. **R**ex aut̄ p̄ d̄ns **I**hs
mittit aux̄ tribulatōis. qz om̄e malū pene est
a deo. vt possim̄ soluere. z si patiēt recipim̄.
dimittit nobis debitū. **Q**uare **T**hobias ait
Bndictū est nomē tuū d̄s p̄m nostror̄ q̄ cū
irat̄ fueris. miam facies. z i tpe tribulatōis
petā dimitit. his q̄ inuocāt te. **T**hobi. iij. **J**ō
nō debetis indignari d̄ deū murmurādo. nec
d̄ primū se vindicādo. cogitādo q̄ ex illo the
sauro poteris soluere debitū pctōz. **E**cce q̄/
re d̄t. **D**ñe gaudiū existimate zc. **D**ico ter
tio q̄ in eo fuit digna p̄sidentia in maiestate
qz fuit papa subito. p̄ cōem inspiratōz om̄es
tam clerici q̄ laici clamauerūt. **S**iluestz vo
luntus in papā. qz tūc t̄pis nō solū cardiales
eligebāt. h̄ p̄sentiens beat̄ **S**iluester voluit
fugere. s̄z retētus fuit. z d̄ suā volūtate itroni
satus. sed vidēs diuinā volūtatez acceptauit
Nō credatis q̄ ex tāta dignitate mutasset vi
tam. s̄. misericōdiam. p̄niam. imo fact̄ papa habe
bat noia viduaz paup̄z. orphanor̄. z hospi
taliū ciuitat̄ rome. z omibz p̄uidebat. **E**x ista
digna p̄sidentia de fec̄ sibi istā grām. qz cū ce
teri p̄decessores fuissent in odiū z irā impera
toris. beat̄ **S**iluester habuit grām impato
ris. int̄m q̄ p̄uertit eū ad fidē. **D**icat̄ quō p̄stā
tinus aū suā p̄uersionez fuit crudel̄ p̄secutor
xp̄ianor̄. p̄ q̄d de p̄secut̄ est eū d̄ infirmitate
lepre i tertia specie. **D**edici aut̄ fecerūt sibi
m̄ltas medicinas. **S**z incurabil̄ erat natu
ralit̄. **D**icat̄ quō fuit curat̄ miraculose. qz no
lebat se lauare in sanguie p̄uor̄ sic medici
ordinauerūt. dicēs q̄ malebat mori vl̄ viuere
cū illo dolore q̄ cum tāta crudelitate curari
Tūc illa nocte apparuerūt sibi pet̄ z paulus
dicēs sibi q̄ vocaret siluestz q̄ ille oñderet
sibi fontē in q̄ si vellet lauari q̄ curaret. **Q**ui
statim misit p̄ eo. **B**eat̄ siluester credēs se ve
nire ad martyriū. cor̄ timid̄ venit coram eo

Lui impator assurgel. gaudius est beat̄ **S**il
uester. **A**d quē impator dixit. **S**cias in hac
nocte mihi duos deos apparuisse dicēs. q̄
tu scis fontē in q̄ si lauero. curat̄ ero. **H**oc in
telligēs siluester. r̄ndit z dixit. **I**llos nō eē de
os. s̄z ap̄los ihu xp̄i. **Q**ui dixit se seire p̄dictū
fontē. s̄z añq̄z i eo lauaret req̄rebāt tres dispo
sitiōes. **P**ria in aia. s̄. p̄ fidē ihu. quā sibi p̄redi
cavit. z dedit sibi **C**redo in deū. q̄ corde didi
cit. **S**eda dispositio i corp̄e. s̄. ieiunare. et fec̄
ip̄m ieiunare p̄ hebdomadā. **T**ertia disposi
tio in ope. vt. s̄. liberaret oēs xp̄ianos q̄s tene
bat in carceribz. z totū sc̄m est. **E**t cū bap̄ti
zaret̄ descendit sup̄ eū maḡ claritas. in q̄ dixit
se xp̄m vidisse. z ex h̄ dedit ip̄erū ecclēsie
Questio. **S**i beat̄ **S**iluester fec̄ bene vl̄
male recipiēdo impium. dicūt aliq̄ q̄ male se
cit. **J**ō vt d̄r fuit audita vox dicēs. **H**odie ef
fusum ē venenū i ecclēia dei. **A**lij dicūt q̄ b̄n
fec̄. **P**ro declaratiōe h̄ q̄stionis ponat̄ casus
de diuite q̄ in morte dimisit maḡs diuitias
distribūdas iuxta manu missor̄ discretione
Quo mortuo mali hoies occupat̄ sibi illas
diuitias z possessiones ne i man̄ manumis
sor̄ venirēt. **S**z q̄dā acut̄ z subtil̄ sciuit face
re z talit̄ ordinare q̄ illa bona venirēt i man̄
manumissor̄ vt distribuerent. **N**ō q̄s dice
ret q̄ iste doctor n̄ fecerit bonū op̄. imo fecit
Idē xp̄s magn̄ diues i morte fec̄ manumis
sores bonor̄ suor̄ platos. ep̄os zc. **C**lausula
testamēti habet **D**at. xxv. **N**ō q̄dā peregre
p̄ficiscens vocauit suos suos z tradidit illis
bo. su. **E**t vni dedit. v. talēta. alij aut̄ duo. alij
ho vñū. vñicuiq̄z fm̄ p̄riā p̄tutē. z p̄fect̄ ē zc
Ad l̄ram. xp̄s loquit̄ de se q̄ suis plat̄ dimisit
bona sua. **U**ni q̄nq̄z. i. abundantiā magnam.
Alij aut̄ duo ad sufficiētiā. **A**lij vñū. z p̄fect̄
est statim. **S**z mūdani hoies. i. ipatores roma
ni z tyrāni occupat̄ sibi bona diuit̄. **S**z b.
siluester vt doctor subtil̄ sciuit ita b̄n allega
re i iudicio diuio. q̄ h̄nt sniaz vt illa bōa ve
nirēt ad man̄ manumissor̄ z dispensatoruz.
Sic nos existit̄ hō vt mistros xp̄i. z dispen
satores. i. **C**oz. iij. **E**rgo b̄n fec̄ beat̄ **S**ilue
ster. **S**i tu dicas. vez est. s̄z plat̄ oia expēdit
in vanitatibz zc. non est culpa beati siluestri.
Nam credendū erat q̄ illa bona melī distri
buerent p̄ ip̄os platos. q̄ zc. **J**ō nulla culpa
est doctoris. **S**ed si verum sit de illa voce.
Hodie effusum est venenum. zc. **F**uit ver
bum propheticum pro isto tempore. q̄ non
tenentur prelati occupando sibi illa bona.

Sermo

Sz xps est testator: z iudex q̄ dicit. **J**udiciū durissimū in his q̄ p̄sunt fiet. eriguo em̄ p̄cedit mia. potētes aut̄ potēt tormēta patiēt. **S**apientie. vi. **D**ico q̄rto q̄ i eo fuit clara sapia i sanctitate. nō solū ad p̄solandū xp̄ianos. s̄ ad p̄uertendū infideles. **D**icaf h̄ quō helena m̄r impatoris cōstantini effecta fuerat iudea malens adorare deū celi q̄z idola q̄ fili⁹ su⁹ adorabat cū ess̄ infidel. z morabaf i iudea. **E**t q̄n audiuit q̄ fili⁹ su⁹ effect⁹ fuit xp̄ianus credidit mori p̄ dolore. z scripsit talē litterā in effectu. **F**ili⁹ dñe mi placuit mihi quando audini q̄ dimisistis idola. sed doleo q̄ estis xp̄ian⁹ z adoratis boiem crucifixum. z inducebat euz vt se faceret iudeū. **E**ni r̄ndens dixit q̄ veniret romam. z duceret secum omnes iudeos magistros rabinos. **E**t ip̄e ex alia pte habere z doctores xp̄ianos. z fieret disputatio vt videret veritas. **E**t multū placuit m̄ri credens q̄ iudei vincerent. zc. **V**enit romam. **E**t cōstituto die disputationis disposuerūt q̄ haberent iudices nō partiales sed in differentes ne scz essent xp̄iani nec iudei. z q̄ essent homines iusti. q̄ nec dōnis. amore. odio. seu seruo redicerēt oppositum. **E**t facti fuerūt iudices duo magni phi boies insuspecti. quoz vnus dicebat **T**raton. q̄ nihil terrenū habere volebat. **A**lter **X**enophon. q̄ cōsul existēs nunq̄ munus ab aliquo suscepit. **E**t placuit vtriq̄ parti. **H**elena aut̄ obtulit p̄ parte iudeorum centū iudeos aptissimos. **I**mpator aut̄ obtulit p̄ parte xp̄ianoz solū beatū **S**iluestroz. **D**ixerūt iudices. nimis esset. **J**ā de centū iudeis illis fuerūt electi duodecim q̄ disputauerūt cū beato **S**iluestro cū tali pacto z cōditione q̄ pars victa adhereret alteri in fide z credulitate. **E**t inceperunt disputationem. **P**rima conclusio fuit de trinitate personarum. **D**icaf disputatio cū auctoritatibz put habet in smone beati stephani. **D**icaf in fine quomodo iudices imposuerūt silentiū iudeis vt victis. **S**ecūda q̄stio vtz xp̄us esset deus z hō. **T**ertia de passione. **Q**uarta de sacramēto altaris. **Q**uinta de cessatione legis. **E**t sic adhibitū fm̄ questionēs iudeoz. z sic victi fuerunt vndecim iudei. remāsit duodecimuz vltim⁹ qui dicebat **Z**ambri. q̄ erat magn⁹ rabinus. qui dixit impatori. dñe nō in v̄bis sed in opibz. **D**icaf quō voluit z req̄siuit vt adducerent vnū thaurū indomitū zc. ita factuz est **E**t ait iudeus. **U**t intelligatis q̄ lex nostra ē sancta. beata. z vera. z nulla alia est bona. ego

dicam vnū verbū ad aurē thauri. z si moriet credatis legē nostrā sine fidem verā esse. z ita fuit. z om̄es iudei clamauerūt victoriam. zc. **E**t beatus **S**iluester d̄ stulticia illi⁹ incepit subridere dicēs iudeo. **J**udee nūq̄ d̄ de⁹ d̄t. **E**go occidā z ego viuere faciam. p̄cutiam z ego sanabo. z non est q̄ de manu mea possit eruere. **I**tem. **D**ñs mortificat z viuificat. deducit ad inferos z reducit. **D**eut. xxxij. **S**i in noie dōmini thaurū occidisti. in noie dñi ip̄m viuifica. bñ dixit dixerūt iudices. **R**ndit nō. sed siluester suscitet eū. **N**ō si faciet. ego z iudi omnes q̄ h̄ sum⁹ erim⁹ xp̄iani. z ita fuit compromissum. **T**ūc beatus **S**iluester de loco in quō erat clamauit dicēs. **I**n noie dñi nostri **J**uthaure surge z ferocitatem depone. z subito thaur⁹ surrexit ambulās vt ouis. **T**ūc **H**elena iudices z iudei tria milia z infideles de roma baptizati sunt. **E**rgo gr̄a dei erat i illo. **M**oraliter h̄ nota. **F**ides xp̄iana quō fuit pbata z p̄ q̄t fuz nellos purificata. **P**urior ē auro liquefacto. nō oportet q̄ dubitare in alio quo. s̄ vt floren⁹ florentie ponat in bursa cōscientie. dicēdo **C**redo in deū. **H**odicū nūc scz in hac vita si optet tristari. q̄ multi hñc multas temptatōes de fide. s̄ si eis displicet nō peccāt. in varijs temptatōibz vt probatō fidei vestre multo p̄ciosio: sit auro qd̄ p̄ ignē pbatur. s̄. **P**et. i. **D**ico q̄nto q̄ in siluestro fuit alta eminentia in potestate. scz faciendū miracula. vt dixit de boue. **S**ed mō dicā aliud de dracone. **P**ost p̄uersionem impatoris z p̄dictoz iudeoz. quidā draco posuit se in q̄ dampfunda fouea infra ciuitatem rome z ex suo anhelitu corrupto z infecto moriebatur quōtidie i ciuitate vltra. ccc. p̄sonas. intm̄ q̄ depopulabat. **P**ropter qd̄ pontifices idolorum venerūt ad impatorē indirecte innuentes q̄ ex quo fact⁹ est xp̄ian⁹ illa plaga eis accidit. quasi dicēdo. q̄ meli⁹ esset si adhuc esset gentilis. **E**cce qualis temptatio. **D**e tli casu respondit impator. **E**go p̄uidebo. z vocauit bñm **S**iluestz dicēs q̄ in h̄ p̄uideret. q̄ posuit se in oratione. in q̄ apparuit sibi beatus **P**etrus ap̄ls dicēs. q̄ sine timore d̄scenderet ad eum in foueā in qua erāt centū octuaginta q̄ d̄us. qui d̄scēdit cū cruce in vna māu z corda forti d̄ filo in alia z ligauit draconem. **D**e hac ligatione propheta **J**ohannis. **E**t vidit angelum d̄scēdentē de celo habentem clauem abyssi z carbenam magnā in manu sua z apprehēdit draconē serpētē antiquū qui

In octaua sancti Stephani

est diabolus et sathanas. et ligauit eum per annos mille. et misit eum in abyssum. et clausit et signauit super illum ut non seducat amplius gentes donec consummentur mille anni. et post hoc optet illum solui modico tempore. **Apo. xx.** Omnes sancti doctores et glorie ordinarie exponunt sathanas ligari per lucifero. qui mille annis debuit ligari. et post tempora anticipari debet solui ad temptandum. sed ligatus fuit tempore siluestri quando scilicet imperator fuit uersus. **Et dico** quod iste mille anni per quos debuit ligari inceperunt computari a beato Siluestro. qui in figura ipsum ligauit. et iam illi mille anni sunt compleri. **Sol** enim mundus stat in quadam quia pro rogatione. etc.

In octaua sancti Stephani.

Ecce uideo celos

E aptos. **Act. vii.** Volens inclinare corda vestra ad amandum celestia et despiciendum terrena. volo in hoc sermone declarare uobis aliquos celestium conditiones. **Sed** prius salutem sermo **Baria.** Pro breui declaratione et materie introductione sciendum. quod in homines et iumenta deus posuit istam diuisionem. quod iumenta sunt terrena. et nihil habent celestia. sed nos homines principaliter preformamur. scilicet animam habemus celestem. **Est** enim anima rationalis substantia spiritualis et supercelestis propter habitacionem quod licet corpus corrumpatur sicut corpora iumentorum. anima tamen in celum tanquam propria habitacione ascendit nisi originale peccatum impediatur. **Id** apostolus. **Scimus** enim non de opinamur. quoniam si terrestris domus nostra habitationis dissoluatur quod edificacione ex deo habeamus domum non manufactam sed eternam in celis. **ii. Co. v.** Iumenta homo quia nihil habent in celo terram respiciunt. **Id** de eis dicit scriptura. **De terra** facta sunt et in terram pariter reuertuntur. **Eccl. iii.** Pro differentia inter homines et iumenta. **Id** de nostra habitacione loquens thema dicit. **Ecce uideo celos** aptos etc. **Id** si volumus possumus intrare ut filii ad domum patris. **Patet** thema. **Modo** celi habent tres diuersas dispositiões seu habuerunt.

Prima. fuerunt duri impenetrabiliter.

Secunda. fuerunt molles delectabiliter.

Tertia. fuerunt aperti vniuersaliter.

De tertia loquitur thema. **Ecce uideo celos** aptos etc. **Quantum** ad primam etc. fuerunt duri impenetrabiliter. **Ista** dispositio celorum fuit a transgressione primorum parentum. et durauit usque ad christum. in tantum quod anime hominum que sunt spiritus subtilissimi per quos aer et lux que transit per fenestram vitream. et

etiam per quos vox subtiliores sunt anime. **Rō. q.** nulla creatura potest impedire eorum egressum vel ingressum. ut patet de spissitudine terre quam transeunt descendendo ad infernum vel purgatorium. **Cū** tota ista subtilitate nulla frute poterant intrare celum. **Ecce** quod erant duri impenetrabiliter. **De** hoc **Job** plangendo dicebat. **Tu** fabricatus es celos. qui solidissimi quasi ere fusi sunt **Job. xxxvii.** **Rō** huius dispositiōis fuit. quod omnes creature tam terrestres quam celestes fuerunt create per deum ad fruendum homini. quod deus per se non indigebat. **Id** de quo uoluit facere hominem dixit. **Faciā** hominem ad imaginem et similitudinem nostram. et prout piscibus maris et uolantibus celi et bestiis terre vniuersarum creature. scilicet corporali. **Gen. i.** **Id** propter peccatum hominis non solum inferiora. sed etiam celestia deteriorata sunt. **Quia** sicut quando aliquis magnus nobilis seu baro facit aliquid magnum delictum seu peccationem contra regem. rex destruit sibi terram. **Ita** deus fecit quoniam ille magnus et nobilis baro **Adam** peccauit deus vastauit terram. et uoluit omnia annihilare ut prius. sed destruxit minuendo uirtutes ad fructificandum. **Secundo** a qua et aerem. quia non est ita purus. postea ignem et celum. **Nam** scientia est indeterminate theologorum in quarto sententiarum. quod de omnibus rebus abstulit deus septem partes uirtutis et proprietatum et qualitarum. scilicet de claritate solis. lune. et stellarum. septem partes amouit. **Id** deo celum quod ante transgressionem et peccatum erat apertum hominibus. non solum animabus sed etiam corporibus propter peccatum induratum fuit. non solum corporibus humanis. sed etiam animabus. non solum peccatoribus. sed etiam sanctissimis. **De** istis auctoritas. **Si** non obedieritis mihi. addam correctiones vestras septuplum propter peccata uestra. et conteram superbiam uestre duritiei. daboque uobis celum desuper sicut ferrum et terram eneam. **Leuitici. xxvi.** **Nota** **Ad** addam correctiones uestras septuplum propter peccata uestra. **Omnia** peccata mortalia que possunt fieri reducuntur ad ista septem. **Ratio.** quia in septem posunt gentes peccare. **Primo** in honoribus. officiis. dignitatibus. possunt peccare inordinate contra deum appetendo et sibi proeudando. **Ecce** hic peccatum superbie. **Alia** autem bona sunt temporalia. ut diuitie. bladium. uinum. oleum. et huiusmodi. **Si** inordinare et contra dei preceptum lucent. **Ecce** hic peccatum auaricie. etc. **Tercia** bona sunt

Sermo

bona delectatōis carnal. z qñ inordinate re-
cipiūt seq̄t luxuria. **Quartū** ē amicitia prior
Itē bonū nō hñt iumēta qz vnū nō curat d̄
alio. **Et** qñ hoies d̄ amicitia n̄ bñ se gubnant
seq̄t inuidia. **Quintū** bonū est cib̄ p̄ necitate
vire. s̄ qñ inordinate sumit sequit̄ pctm̄ gula
Septū bonū ē inimicor̄. qz ex eis fabricant̄
corone paradisi. **Nā** si bñ laurēt̄ z vincēt̄ nō
habuissent inimicos nō fuissent vt martires
coronari. **Itē** si castitas nō habuiss̄ inimicā
luxuriā. s̄ gies nō habuissent aureolā. **Sep-**
timū bonū est tps̄. p̄ciosum bonū est incm̄ qz
si vn̄ dānat̄ posset h̄re t̄m̄ tēps̄ q̄tū duraret
vnū. **Aue maria.** ita vt ess̄ viator. posset sal-
uari. **Et** qñ male expēdit. ecce pctm̄ accidit.
Ex his septē bonis si inordinate sumat̄ sunt
septē pctā mortalia. **Ecce** q̄re d̄t. addam cor-
rectōes v̄as septuplū p̄ pctā v̄a. s̄ infirmi-
tates. mortalitates. carittas. siccitates. guer-
ras z malignitates. **Secūdo** d̄t. **Et** p̄terā sup-
biā. zc. **Et** nō fac̄ mētionē de alijs pctis. **Rñ**
deo. qz nūq̄ sit pctm̄ mortale qñ habuerit in-
itiū in supbia. **Itē** pctm̄ includit omnia alia
pctā. **Verbi** gr̄a. q̄re aliq̄s ē auar̄ facit̄ vsu-
ras. furta. zc. qz nō vult hūiliari ad fruādum
mādatū dei. **Nō** feneraber̄ fratri ad vsurāzē
Idē de luxuria. **Jā** em̄ de dedit hoi reglam
certā. s̄ in actu matrimōij fruādo moduz. zc
Alij autē vt nō curēt de illo actu s̄ nolūt sub-
ijci legi dei. **Ecce** supbia istō pctm̄ icludit. zc
Idē de gula. iā dedit reglam in cibis sume-
re necessitatē p̄ vita corpis sustērandā. s̄ gu-
losi nolūt fuare. **Ecce** supbia. **Et** s̄ n̄ dicāt
ore. nolo fuare. tñ ope oñdunt oppositū **Idē**
de inimicis. **De** p̄cepit ne recipiāt vindictā
nec in ore nec i corde habeāt eis malā volun-
tatē. z nihil fuāt. **Ecce** supbia. **Et** iam dedit
legē ne pdam̄ tps̄. s̄ in opib̄ spūalib̄ simus
diligētes. z nihil facim̄. **Ecce** supbia. **P̄t̄z** ḡ
q̄ome pctm̄ h̄z radice z initiū i supbia. **Ec-**
ce q̄re d̄t. **Et** p̄terā supbiā. zc. **Tertio.** **Et** da-
bo vob̄ celū desup sic ferz. **Dicit** scriptura qz
oīdes hūiles z deuote facte p̄ vos sūt sagitte
penetrātes celū z ascēdunt vsqz ad t̄p̄m ad-
uocādop vob̄. vt p̄curator vel aduocat̄ corā
iudice. **Dñs** hūiliātis se nubes penetrabit. et
donec appropinquet nōz solabit̄. z n̄ discedz
donec altissimus aspiciat. z dñs n̄ elongabit
Ecēi. xxxv. **S̄z** qñ sum̄ i pctis celū ē ferreū z
non possum̄ penetrare celū. **Quarto** z dabo
terrā eneā. ne. s̄ fructificet. z i cassum p̄sumet̄
labor v̄z. **Ecce** de p̄ma celozum dispositōe.

Quātū ad sc̄dam celoz dispositōz. **Trans-**
actis q̄nqz militib̄ ānis. in q̄b̄ celi fuerūt du-
ri. subdita p̄ma dispositōe celi mutauert̄ p̄di-
tionē z fuerūt molles z dulces delectabilis. **Et**
durauit ista dispositio a xpi incarnatōe vsqz
ad ascēsiōe. **Rō** h̄ dulcedis z mollificatiōis
est. qz q̄diu possz ferrū ad ignē applicari et in
igne stare liqueret. **Ita** ex q̄ ille ignis infini-
diuini amoris ardētissimi z dulcissimi de quō
apls. **De** n̄ ignis p̄sumēs est. **De** b. xij. p̄rāsū
uit celos veniēdo ad nos. iā ipi celi mollissi-
mi z melliflui facti sunt. **Jō** cārat ecclia in nā-
tiuitate dñi. **Hodie** de celo pax s̄a descendit
hodie p̄ totū mundū melliflui facti sunt celi.
Hora nō d̄t mellet. s̄ melliflui. i. stillātes gut-
tas dulcedis i cordib̄ p̄tēplatiuoz. s̄ terreni
hoies z carnales n̄ gustāt. **Rō** h̄ dispositōis
est p̄t̄riū ad p̄mā. **Nā** p̄ aduētū filij dei m̄lū
meliorata est hūana p̄ditio. z deteriorata om-
niū rex causalitate oīapportionabilis fuerūt
deteriorata. als nō fuissz p̄ortio. **Dñs** at̄ h̄
est meliorat̄. qz ex q̄ rex duxit i sp̄sam filiam
rustici. oēs de illo genere meliorant̄. **Ita** de
xpo rege ducēte sorore n̄am naturā hūanas
in sp̄sam. oēs nos sum̄ meliorati etiā create
s̄ marie celū. **De** h̄ d̄t d̄o i p̄s. **De** cū egredre
ris i sp̄ctu ppli tui. cū p̄rāsires i deserto. **Ter-**
ra mota est. et eni celi distillaueit a facie di sy-
nai. a facie dei isrl. **Pluuiā** volūtariā segregā-
bis de hereditati tue. z infirmata ē. tu v̄o p̄-
fecisti eā. **Malia** tua habitabunt i ea. p̄asti in
dulcedine tua paupi d̄. p̄s. lxxv. **Nota** secre-
ta cū d̄t. **De** cū egredreris i sp̄ctu ppli tui.
Ecce h̄ t̄git mysteriū incarnatōis filij dei.
Rō. qz q̄o est theologie. z bñ **Bern̄.** i eplā ad
hugonē d̄ sc̄to victore. qz i die incarnatōis
oīs angli viderūt ipm̄ incarnatū. **Jō** d̄t i cō-
spectu ppli tui. s̄ angli. **Dicāt** quō sunt nouez
ordies āglor̄. **Ordo** alior̄ ē seraphin **Sc̄d̄s**
cherubin. z sic d̄ alijs descēdēdo. **Cogitate** qz
modo egrediebāt. nō icelligat̄ p̄ motū locale
s̄ p̄tēplatoz eoz z visioē quō in q̄libz or-
de dicebat̄ sibi. **Dñe** assumat̄ naturā hūā-
nam. z nūq̄d hoies sunt nobiliores nobis. zc
Et sic omnes angeli scierunt in celo **In** ter-
ra autē solum sciuit virgo **Maria.** que cū p̄ce-
pit. **Cum** p̄transires in deserto. h̄ t̄git nati-
uitatem xpi. **Iste** mūdus dicebat̄ loc̄ des̄t̄.
Ratio. quia licet tūc mūdus esset bñ popula-
tus. z hominib̄ associat̄. tñ sicut p̄sona asso-
ciata nisi habeat deum dicitur deserta **Sed**
si habet deum per gratiam. licet sit in des̄to.

In octaua sancti Iohannis euāgeliste

nō est sola. Et q̄ tūc mūd⁹ ex p̄ctis non habe-
bat deū. **Jō** d̄r. Et cū p̄rāsiēs. s. p̄ virginē q̄
fuit via p̄ quā venit i desertū h⁹ mūdi Terra
mota ē. s. ex edicto impatoris. vt q̄libet p̄fite-
ret in suā ciuitatē **Eli** distillauerūt a facie di
synai igniti. s. caritate. **Ecce** cā. a facie dei isrl⁹
Ecce effect⁹. q̄ vt mūdus videret deū p̄ fidē
Ecce sc̄da celoz dispositio. **Quantū** ad ter-
tiam. zc. **Sūt** ap̄ti vniuersalit. **Jō** d̄r thema
Ecce video. zc. **Ista** dispositio incepit i xp̄i
ascensione. z durauit vsq̄ ad diē iudicij. **In**
introitu xp̄i z sanctorz porte fuerunt aperte.
Lbryf. loquēs de p̄ditōibz celoz d̄r. **Erāt** p̄
obstacula q̄dā q̄bz obsistētibz aie defunctorū
introire nō poterāt celos. **Sz** nota qualiter
xp̄o ascendente obstacula amota sunt fm q̄
tāgit p̄pha d̄d. ps. xxiij. **Attollite** portas p̄nci-
pes v̄ias. z eleuam̄ porte eternas. z introi-
bit rex gl̄e. **Et** date fuerunt due r̄nsiones. s. q̄
erāt duo obstacula. **Primū** est in regiōe aeris.
zc. vbi est maior multitudo demonū trāsitus
obseruatiū. z q̄n angli dixerūt eis. **Attollite** zc
r̄nderūt. **Quis** ē iste rex gl̄e. zc. **Et** sc̄ti angeli.
Dñs foris z potēs in pl̄io. zc. q̄. s. vicit vestruz
p̄ncipē. z fugerunt. **Et** sic amotū est p̄mū ob-
staculū sc̄is p̄sonis. **Sc̄dm** obstaculū erat
sc̄toz angeloz celū custodientū. q̄bz dictum
fuit. **Attollite** portas. zc. **R̄nderūt.** **Quis** est
iste rex gl̄e. nō ignorāter sz admiratiue. q̄ tā-
tam gl̄am dat aīabz. z sic ap̄ti sunt celi. **Ideo**
beat⁹ stephan⁹ q̄ post xp̄i ascēsiōnē passus est.
vidit celos apertos. ideo nō dubitauit mori.
Quādiu em̄ viuim⁹ celi sūt nob̄ ap̄ti. et post
mortē nō ap̄iunt nisi iā in vita fuerint ap̄ti
Cū intrauerit p̄familias. z clauserit ostium.
incipietis foris stare z pulsare dicentes. **Dñe**
dñe ap̄i nob̄. **Et** r̄ndens dicet vob̄. **Amē** di-
co vob̄. **Nescio** vos vñ sitis. zc. **Lu. xiiij.** **Ho-**
ta. clauserit ostiū. s. p̄ctōris. **Ergo** festinemus
nō expectem⁹ mortē. **Nec** iuuenis expectet se-
nectutē. q̄ etiā hirc⁹ v̄l agn⁹ morit sic et ouis
Nec san⁹ expectet infirmitatē. **Ne** accidat no-
bis sic legit de duobz viatoribz simul ad suaz
villā ambulantiybz **Dicat** pabola q̄ villa ha-
bebat p̄suetudinē portalia claudēdi i sero. q̄z
vñ remāsit i prato amenissimo. z porte fuerit
clausa. zc. **Villa** nostra ad quā nos sum⁹ am-
bulātes est paradus. q̄ nō hēm⁹ h̄ manentē ci-
uitatē. ad **Heb. viij.** **Et** in nocte. s. culpe clau-
dit. **Jō** optet venire d̄ die. s. cū claritate ḡtie.
Sz mūdani remanēt in prato luxurie. **Qua-**
ri in fonte mōtis auaricie. **Sugbi** in arboze

vanitatis. in vestitu. ornatu. zc. **Sz** prudēs
trāsit cū labore p̄nie. vt p̄tpe veniat ad portā
zc. **Jō** ap̄ls. **Festinem⁹** ḡ ingredi i illā req̄dem
ad **Heb. iij.**

In octaua sancti Iohannis euāgeliste.

Hic est discipulus

Hille quē diligebat ih̄s. **Jō. vi.** Sic i
festo beati Iohannis p̄dicauit de amo-
re quē xp̄s habebat ad beatum Iohem sup
om̄s alios. **Nō** volo p̄dicare p̄ q̄ opa possu-
mus nos diligere a xp̄o. **Sz** p̄us salutes virgo
Maria. **Verbū** themas p̄prie d̄r de beato Jo-
hanne euāgelista. **Diceret** aliq̄s **Quā** xp̄us
diligebat om̄s alios ap̄los. imo. q̄re ḡ dicit.
Hic est. zc. **Licet** em̄ xp̄s diligeret oēs alios
magno amore. singlarē tñ amorē z familiari-
tate hēbat ad br̄m Iohem. sic parētes natu-
ralit̄ diligūt om̄s filios. sz singularit̄ diligūt
eis magis similioz. gratiosoz. z pulcrosoz
Ita xp̄s diligebat om̄s. sz singularit̄ Iohem
sibi silem i puritate p̄ginitatis. **Beda.** **Dilige-**
bat Ihs iohem nō exceptis ceteris singularit̄
solum. sz p̄ ceteris q̄s diligebat familiarit̄ vñ.
quem sp̄alis p̄rogatiua castitatis ampliori
dilectione fecerat dignuz. **Ecce** quare de be-
ato Iohanne p̄prie d̄r thema. **Et** dicit **Beda**
rōem dilectionis. s. puritatez vite. **Nō** vide-
amus si sunt alie rōes sen p̄tutes et q̄bz deus
diligat nos. **Ego** amore v̄zi q̄siui z iueni se-
ptem virtutes.

Prima est p̄templatio de sapientia.

Sc̄da dilectio de beniuolētia.

Tercia obseruatio de obedientia.

Quarta simplicitas de p̄scia.

Quinta puritas de p̄nitentia.

Sexta largitas de misericordia.

Septima vnitas de p̄cordia.

Et p̄ oibz insimul pōt q̄s diligere a deo. z d̄ ta-
li poterim⁹ dicere. **Hic** est discipul⁹ ille quem
zc. **Dico** p̄mo q̄ p̄templatio sapientie ē rō
quare homo diligit a deo. **Quando** em̄ cre-
atura dat se p̄templationi diuine. legēdo. stu-
dendo. sermones audiendo. deuote orando.
z per ista visibilia deum intuendo. ex mundi
gubernatione z p̄uisione. diuinam p̄uidenci-
am p̄siderando. gloriā paradisi z penas in-
ferni meditando. talis creatura multum di-
ligitur a deo. **Auctas.** **Fundamenta** eius in
montibz sanctis. diligit dñs portas syon sup
omnia tabernacula **Jacob.** **Psalmo. lxxxviij.**
Nota secreta. **Fundamenta** eius. scilicet

Verbo

replatiui. i. mōtibz sc̄is. s. articulū fidei. **T**aliter em̄ d̄z fundari replatio ne sit ̄ aliquez articulū fidei. qz edificii sine fundam̄to cito cadet. diligit d̄ns portas syon. i. replatiōes. **P**orte dicūt sensus p̄ q̄s hō replat. Si ei hō replat legēdo sacra sc̄pturā. tē ocl̄i sūt porte. si audiēdo s̄mōes. aures sūt porte. si orando. os tē. sup̄ oia tabernacula iacob. **P**riarche nō edificabāt domos. s̄z hēbāt tēdas mobiles seu barranas. z sign̄t sc̄ias phozū mobiles z trāsitorias i sine mūdi. **A**strologia qz n̄ erit mor̄ celi. **I**te nec influētia nec generatio. nec corruptio. tūc nō erit necāria medicina. qz null̄ erit infirm̄. nec regle gr̄maticorum seu logicoz erūt tūc necessarie. **I**ō dicūt ille sc̄ie tabernacula iacob. qz mobilia. **U**ult ḡ dicere qz maḡ d̄ diligit replatiōes etiā vniūsc̄erulē. d̄ his que fidei sunt. q̄s replatiōnes phozū d̄ astr̄. zc̄. **N**eminē diligit d̄s nisi eū q̄ cū sapia inhabitat. s. replatiōnis. **S**ap̄. vij. **S**c̄da ē dilectō d̄ beniuolētia. **I**nuenit̄ ei duplex amor siue dilectō. s. de cupiscētia z beniuolētia. z ex sc̄da hō diligit a x̄po. **A**mor em̄ beniuolētie est rōne bonitat̄ rei dilecte. qz tota rō de beniuolētia amoris est i re dilecta. qz sc̄z est bona. vtilis. deuota. sc̄ta. **A**mor aut̄ cupiscētie ē qm̄ vnū amat p̄t aliud. vt f̄ uis amat d̄nm rōe salarij. vl̄ amor pedagogi rōe filij. **V**os em̄ diligit̄ m̄rem z filiū. sed alia rōe diligit̄ filiū. qz caro v̄ra. zc̄. **I**deo ille amor d̄ beniuolētie. **E**t alia rōe diligit̄ maḡ. qz p̄t filiū. **I**ō ille amor d̄ cupiscētie. **I**dē de amore filij vl̄ filie z nutric̄. **I**ta aliq̄ amat̄ deū amore cupiscētie. z n̄ placent̄ d̄o. **A**liq̄ aut̄ amat̄ eū amore beniuolētie. z istos diligit̄ d̄. **V**erbi gr̄a. **S**i tu diligit̄ deū vt det tibi diuitias tpales. honores. z dignitates. ergo p̄ diligit̄ creaturā q̄ creatorē. qz si diligit̄ m̄rem p̄t filiū. pl̄ diligit̄ filiū. qz p̄t qd̄ vnū qd̄z tale z illd̄ maḡ. s̄z si diligit̄ deū p̄t suā infinitā bonitatē. clemētiā. miām. ita qz tota rō dilectōis sit i eo. tal̄ amor est bon̄. et est amor beniuolētie. **I**ta qz de amore cupiscētie nō faciat̄ rōem antecedentē. dicēdo. diligit̄ deū vt det mibi diuitias. zc̄. bonam famā. vl̄ glam̄ etnā. **S**z faciat̄ d̄ ea effectū p̄sequentē. isto mō dicendo. **S**i bonū d̄z diligit̄ d̄ est s̄me bon̄. vtil̄. pulcer. vl̄ misericors. ideo volo diligit̄ vos d̄ne. **E**t vos d̄ne dilectoribz v̄ris dat̄ bona tpalia. honores. bonā famā. z glam̄. spero d̄ne qz etiā dabit̄ mibi. **I**sto mō nō ponit̄ amor creaturaz p̄ rōe. s̄z p̄

dispositōe. **T**al̄ amor est beniuolētie. z tales diligit̄ d̄. **A**uctas. **E**go diligentes me diligo. **E**t sequunt̄ effectū p̄sequentes cū subditur. **H**ecū s̄ d̄ iudicē z gl̄ie opes supbe z iusticia. **P**rouer. viij. **O**pes supbe sūt diuitie. honores. qz dat̄ occasionē supbie. **I**ō x̄ps. **Q**ui diligit̄ me diligit̄ a p̄re meo. **D**ne z ql̄is effectus sequit̄ vl̄ seq̄t̄. **R**ndet. **E**go diligit̄ eū. z manifestabo ei meip̄m. **I**ō. xiiij. **H**ic p̄ gr̄am. z in futuro p̄ glam̄. **T**ertia est p̄suatio obediētie ad dei mādata. **N**ō hō p̄ ista refrenat se qz an̄ pmitteret se occidē q̄s facere d̄i mādatū. tal̄ diligit̄ a x̄po. **R**ō. cuiuslibet d̄no ē amabilis p̄sona. villa. ciuitas. seu t̄ra sibi obediēs. **I**n obediētes aut̄ odit z conat̄ destruere. **I**dē d̄ deo. **S**i q̄s s̄monē meū s̄uabit. **E**cce obediētia. p̄ me diligit̄ eū. z ad eū veniemus. sc̄z ego z p̄ z sp̄s sc̄ct̄s. **I**ō. xiiij. **D**icat̄ quō aia est creata ad imaginē trinitat̄. qz sic est vnus de⁹ i essentia. z tres p̄sone. ita z aia vna z tres potētie. **C**ū ḡ d̄t. z mātionē ap̄ eū faciemus. **I**n memoria em̄ p̄sona patris manet p̄ r̄oz dationē opis creationis. **I**n intelligētia p̄sona filij. **V**olūtas aut̄ est camera sp̄s sc̄ct̄i. **E**t ad voluntatē p̄tinet desiderare dei bonitatē. que sp̄s sancto attribuit̄. **E**cce quale signūz amoris. ac si rex amore vellet v̄ire ad domū rustici z quiescere ibi. **I**ō dic̄ beatus **I**oh̄anes. **Q**ui manet in charitate in deo manet. z de⁹ in eo. **I**ō. iij. **D**e ista obedientia ad precepta dei d̄t x̄ps. **S**i p̄cepta mea seruaueritis. manebitis in dilectione mea. sicut ego p̄cepta patris mei s̄uauit̄. z manco i ei⁹ dilectōne. **E**t loquitur inquantū homo. quia seruauit̄ p̄cepta patris. **I**ō. xv. **Q**uarta est simplicitas de conscientia quando homo in omnibus suis factis dictis z operibz habz cor ad deum z intentionē rectam. non habz cor̄dis duplicitatē vel triplicitatē. placeat vl̄ displiceat cui voluerit. solum qd̄ placeat deo. **A**lter quando homo dicit. tenebo bonā vitam. zc̄. vt gentes laudent me vel honorent. vel vt habeam hominūz familiaritates. cor est multiplex. **L**egitur in tertio libro biblie. videlicet **L**euitici primo z secundo. qz erant tres species sacrificiorum. **P**rimū erat hostia pacificorum. **S**c̄d̄m erat sacrificiū p̄ peccato. **T**ertiuū sacrificiū holocausti. **P**rimū offerebāt p̄ gr̄a a d̄o recepta. **D**e q̄s fiebāt tres p̄tes. **P**inguedo z sanguis offerebāt d̄o z p̄burnabāt. **S**c̄da sc̄z pectus et spatula.

In octaua sancti Iohannis euāgeliste

dextra dabat sacerdoti. **Tertia** ps. f. totū aliud erat offerētis. **Ecce** triplicitas. **Secūda** sacrificiū erat p pccō. vt dō remittet sibi pccā. **De isto** fiebāt solū due ptes. pma offerebatur deo. **Ecce** simplicitas. **Hoc** p mū sacrificiū placebat dō. s. magi scdm. s. maxime terciū. **Ista** est de vita nra. Aliq offerūt se dō p penitentiā vl' p ingressum religionis. s. faciūt de se tres ptes. **Pinguēdine** deuotiōis dāt deo cui vellēt placere. **Secūdo** vellēt hē bonā famā. **Tercio** vellēt hē diuitias. nō tm̄ deum qz iam nō esset sacrificiū. **Istud** sacrificiū placet deo. Alij offerūt se deo scdo mō. qz cupiunt placere deo. scdo cupiūt hē bonā famā z placere gentib. nō curāt de diuitijs. **Istō** sacrificiū magi placet deo qz p mū. s. sup omnia est sacrificiū holocausti. qn̄ solum curat placere deo dicēdo. **Sufficit** dñe qv̄ vita mea placeat vob. nō curo si placet vl' displicet gētib. **Sz** diceret aliq. **Nūqd** dī apls. **Pro**uidentes bona. nō tm̄ corā deo. s. etiā corā hominib. **Roz. xij.** **Intelligit** nō rōe fame. s. timore dei. **Et** de ista simplicitate dī **Dauid.** **Scio** dñe de me qz pbes corda z simplicitate diligas. **Uñ** z ego i simplicitate cordis mei let' obruli vniuersib. **i. Paral. xxix.** **Per** cōtrariū. multiplicitate pscie odit de'. **Dicā** hic historia de **Isaac** p̄iarcha. cur' vxor peperit duos filios gemios. **Esau** z **iacob.** **Esau** aut' erat tot' multiplex z dilatat' in negocijs. **dīcē** text'. **Quibz** adules' fact' est esau vir gnarus venādi. i. astut'. z homo agricola. **Jacob** aut' vir simplex z habitabat in tabernaculis. **Ben. xxv.** **Et** dī deus **Malach. i.** **Jacob** dilexi. **Esau** odio habui. **Quinta** est puritas de p̄tinentia. **Ista** est ratio qre p alijs dilexit xps **Iohem.** **Puritas** em̄ p̄scientie est quando vir z vxor seruāt sibi mutuā fidelitatem z modū. zc. **De alijs** aut' q nō sunt de m̄imōnio non curare de illo actu quomodo cunqz. **Tales** diligunt a xpo ex puritate cōscientie. **Rō** est. **Christ'** est in domo sua que dom' sumus nos. **ad Heb. iij.** **Infidelis** aut' est domus diaboli. ideo qn̄ baptisat' exorcisatur vt diabol' eijciat'. **Iō** cauendū est ab immundicijs. **Ideo** dicebat xps deo p̄i p os **Dauid.** **Dñe** dilexi decorē domus tue. s. p̄sone xp̄iane. z locum habitationis glorie tue. **Ps. xxv.** **Nota** differentiā inter domū z locum habitationis. cum dicit. **Domine** dilexi decorē domus tue. z locum habitationis glorie tue scz si sit pulcrū. non cogitādo nec desideran-

do immūdicias. **Ideo** **Prover. xij.** **Qui** diligit cordis mundiciā ppter gr̄am labioz suorum. habebit amicū regē. **¶ Sexta** est largitas misericordie. **Qñ** em̄ p̄sona est liberalis i elemosynis dandis. vel de spūalibz vel de tēporalibus. **Elemosyne** spūales sunt bōe doctrine. p̄dicationes. zc. tunc datur prandiu z animabz de pane celesti. **Dicūt** aliq. **Fratres** semp petūt z nunqz faciūt elemosynā. imo de cibo scientie parato in coquina spiritus sancti dant elemosynam paupibz ignorātibz zc. **Item** redimūt captiuos. qn̄ p̄dicatoz cum thesauro sapientie redimit aīas de captiuitate diaboli. **Item** induūt nudos virtutibus. **Item** cōsolant' tristes ad patriam puocando. **Item** de illis qui faciūt elemosynas corporales tales diligūt a deo. **Rō** est. **Si** vos habetis plures agros. claz est q plus diligitis z seminatis campū q abundant' reddit fructum. **Iō** dñs **Ihs** xps est seminatoz. p̄sone vite humane sunt agri. diuitie sunt semina di. **Ipe** em̄ seminat abundanter dans vob libere. z vos redditis vnū denariū fractū. vel zc. sed de illo q facit magnū fructū elemosynaz. **¶** **Dicit** de' in isto agro volo seminare. quia dat abundanter. **Dilarem** datorē diligit deus. **Potens** est aut' de' omnez gr̄am abundare facere in vobis. **Dispersit** dedit pauperibus iusticia eius manet in seculū seculi. **i. Co. ix.** **Item** **Dauid.** **Diligite** misericordiā z iudiciū. **ps. xxxij.** **¶** **Septima** est vnitas de concordia. **Qñ** em̄ in domo vir z vxor p̄cordāt. **Vxor** enim obedit viro fm̄ deum. z vir non despicit eam sz p̄corditer viuūt. **Ide** de communitate qn̄ maiores non odiūt nec despiciunt minores. nec diuites paupes. tales diligunt a deo. **Rō** b' est. qlibet diligit p' domū ppriam qz alienā. **Dom' dei** z **loc'** est vbi est pax z p̄cordia. **Factus** est in pace locus eius. **Per** oppositū vbi sunt diuisiones z guerre ē diabolus z locus demonum. **Dicā** miraculum qd legi' in vita beati francisci de ciuitate ficti diuisa. z cum semel in duabz partibus essent diuisi volētes se interficere. **beat' franciscus** habuit p reuelationē qz demones faciebant illā cōmotionē totā. **elevatis** oculis vidit infinitos demones sup ciuitatē q mouebant corda gentiū zc. qz expulit **beat' franciscus.** z statim secuta est int' eos pax. **Fact'** est in pace loc' ei'. **Iō** apls. **Pacē** habete z deus pacis z dilectionis erit vobiscū. **i. ad Corinth.** vltimo.

In octava innocentum.

Accipe puerum et

māz ei⁹ z fuge. **Dat. ij.** Pro declara-
tione h⁹ verbūz introductōe materie
recordo: devno notabili s̄bo. **B.** Grego: ij di.
q̄ ad informādū hoies ī p̄tutib⁹ pl⁹ p̄ficiūt ex
empla. s. opavisa q̄ s̄bū. **Hā** maior impressio
fit in hoib⁹ ocul⁹ vidēdo q̄ aurib⁹ audiēdo.
Verbi gr̄a. s. homicidio pl⁹ p̄mouet z turbat
ille q̄ vidit q̄ ille q̄ audiuit. **Ide** s. alijs. **Ide**
dicit. q̄ meli⁹ ē exemplū devisu q̄ de auditu.
Exemplificet etiā de mgrō vicioſo q̄ docet
discipulū ore s. bonis morib⁹. pl⁹ puer infor-
mabit exemplo ei⁹ malevite q̄ s̄bis sue doct-
ne. **Ide** dicit **B.** Grego. **O**ia ī nobis vicioz ma-
la mortificat fide tuā quā lingua n̄ra loqui-
tur etiā morib⁹ vita fateat. **Ide** x̄p̄s z mgr̄ ve-
niēs ad informādū nos de p̄tutib⁹. nō solū s̄
bo voluit nos informare: s. z etiā ope. **Sicut**
pictor volēs docere discipulū. nō solū docet.
sed exemplū ī imagine ope ostēdit. **Ide** Act.
j. **Lept** ihs faceret docere. **Ad** p̄positū. **In**
alias p̄tutes nobis necessaria ē p̄tus p̄uden-
tie ī piculis vitādis. qz piculis fluminū. peri-
cul⁹ latronū zc. ij. **Coz. xj.** **Et** nisi eēt magna
necessitas. s. p̄pter honorem dei vel vtilitatez
p̄tū: homo vitādo picula debet fugere. iu-
ra dictū x̄pi. **Cū** autē p̄sequer̄ vos ī civita-
te ista fugite ī aliā **Dat. x.** **Et** p̄mo ostēdit
ope fugiēdo **Herodis** piculū. vidēs nō eē ne-
cessitate nec vtilitate mori puer fugit. **H** dicit
verbū thematis. **Accipe** puer z matrē eius z
fuge. **In** die veneris sc̄ta nō fugit. imo venit
obuiā eis di. quē querit⁹ zc. **Joh. xvij.** qz tūc
mors sua erat vtilitatis s̄m suāz p̄tis ordina-
tionē. **Pater** thēa. **Ex** q̄ scitis rōem fuge op-
tet de ea tria p̄cta declarare.

Primū quō fuit revelata diuinitus.

Secūdo quō fuit p̄ticata humanitus

Tercio quō fuit reuocata t̄p̄aliter.

Quantū ad p̄mū zc. qz x̄p̄s debuit sic muta-
ri de regno ad regnū vt deus reuelavit. **De** h̄
dicit euangelii breuiter. **Angel⁹** dñi apparu-
it ī somnis ioseph di. **Surge** z accipe puerū
z matrē eius z fuge ī egyptum z esto ibi vsqz
dū dicā tibi. **Futur** est em̄ vt **Herodes** que-
rat puer ad p̄dendū eum. **Nota** hic duas
questiones. **Prima.** quare ista reuelatio fuit
facta ī somnis de tam magno negocio. quia
multa somnia sunt q̄ credunt diuine reuela-
tiones z sunt illusiones. **Rñsio.** qz reuelatio

diuina req̄rit dispositōem ī p̄sona cui debet
fieri. s. trāquillitatē cordis z quietē mentis. et
segregationē negocioz seculariū t̄p̄alium. qz
tales sollicitudines sunt vt nubes claritatez
solis diuini radij impediētes. **Doc** ostēdit
ī vitā sp̄tz de istis trib⁹ socijs: quoz vn⁹ ele-
git vitā solitariā. **Al⁹** elegit fuisse infirmis ī
hospitali. **Terc⁹** tractare paces. **Prim⁹** habe-
bat magnas reuelatōes. alij duo non. imo
erāt multū occupati. ī bonis t̄m negocijs. **Et**
isti duo iuerūt simul ad visitandū terciū soli-
tariū. q̄ dixit eis. quō erat p̄solat⁹ zc. **Alij** r̄n-
dendo dixerūt q̄ nullā habuerūt reuelatōez.
Tūc ille accepit peluim plenā aqua z cōmo-
uit aquā zc. dixit. **Tale** ē cor homis ī nego-
cijs occupatū. sed sepatū a negocijs zc. est sic
aqua quieta. z tūc apparet ī ea imago diui-
ne reuelationis. **Pater** ḡ q̄ diuina reuelatio
req̄rit cor quietū. **Ideo** dicebat de p̄sonis ī
negocijs occupatis. **Vacate.** s. a negocijs et
curis supfluis. z videte qm̄ suavis ē dñs. ī p̄s
el. v. z. xxvij. p̄ultima p̄tacula. **Hō** ad p̄positū
Licet ioseph eēt hō iust⁹. sanct⁹ z bon⁹. tū nō
habebat vigilādo cor quietū. timebat em̄ vi-
gilādo **Herodē:** ne x̄p̄m occideret et tor⁹ alte-
ratus. **Sed** cū dormiret habebat cor quie-
tū. z tūc habuit diuinā reuelatōem. **Ecce** an-
gel⁹ dñi apparuit ī somnis zc. **Ecce** quare ī
somnia fuit facta. **De** h̄ auctas. **Per** somniū
ī visione nocturna qm̄ irruit sopor super ho-
mines z dormiūt ī lectulo **Tūc** aperit aures
viroz. z erudiens eos instruit disciplina. vt
auertat hoīem xp̄ianū. s. z liberet eū a supbia.
scz **Herodis.** **Eruēs** aiām ei⁹ a coruptōne. z
vitā illi⁹ vt nō transeat ī gladiū. **Joh. xxvij.**
Si dicat. dū ē dubiū quō p̄t se regere hō et
determinare vtz sit somniū aut reuelatio zc.
Dicat q̄ qm̄ est reuelatio dei cū tanta certitu-
dine veniit ī claritate ac si oculis p̄t̄ijs videre-
tur. **Ideo** dicit apls de q̄dā reuelatōe quam
habuit. **Scio** cui credidit cert⁹ sum. ij. **Thy**
mo. j. **Ite** dicit. b. **Aug.** ī li. p̄f. de m̄re sua
que habebat multas reuelatōes. **H̄** mea
nescio q̄ sopore. qd̄ verbis exp̄mere non pote-
rat dicebat se scire distinguere inter deū re-
uelantē z aiām somniantē. al̄s reuelatio p̄phe-
taz nō fuisset certaz vera. qz ī somnis zc. **Ec**
ce qd̄ dicit de⁹. **Si** q̄s fuerit int⁹ vos p̄pheta
dñi: ī visione apparebo ei. vel p̄ somniūz loqr̄
ad illū **Numeri. xij.** **Secūda** qd̄ ē. quare ista
reuelatio de fuga x̄pi ad infideles nō fuit fa-
cta p̄gini **Barie.** que erat sc̄ctio: ioseph. que

Bermo

considerando egyptioꝝ infidelitatē. qꝫ erāt pef
simi ydolatre. **N**ota hic fm̄ hystoriaꝝ
quō ad vaticiniū **D**ieremie eos de ydolatria
rephēdētis: fecerūt ymaginē puelle puez ge
statis quā secrete adorabant. **E**t ingrediente
dño egyptū: oia ydola corruerūt. z fuit cōple
ta pphētia **I**saie. **D**n̄ egypti. **E**cce dñs ascen
det sup nubē leuēz ingrediet egyptū. z moue
bunt simulacra egypti a facie ei⁹ **I**sa. xix. **A**u
bes est caro seu xpi humanitas. **Q**ue est vita
nostra vapor ad modicū parens. z deinceps
exterminabitur **J**acobi. iij. **D**ñs em̄ ascēdit
sup nubē. quia ipse regebat humanitatē. leuē
qꝫ sine onere peccati. **C**um autē virgo intras
set pꝫ primā ciuitatē egypti que dicitur eliopoleos
inuenit gētes plozantes. qꝫ simulacra cecide
rant z fracta fuerūt. z interrogabāt virginē
vñ veniret. **Q**ue rñdit. qꝫ de terra pmissiōis.
Dicebant ei. **S**citis vos qꝫ virgo peperit. qꝫ
tale signuz fuerat eis datum a **D**ieremia. qꝫ
qñ illa pꝫ pareret: simulacra corruerēt. **C**re
do qꝫ virgo voluit videre illam ymaginē pu
ellerē. dicens qꝫ nō adorarent eam. sed deum
in ymagine representatum. **E**t qualis consola
tio fuit ista virgini **M**arie. et poterat dicere.
Scōm multitudinē dolorū meoꝝ in corde
meo: solatōes tue letificauerūt animā meā.
Osi cognouissent eam. **M**oraliter hic p
rusticis: ne credāt se adorare ymagines: sed
xpm̄. **D**ominū deum tuū adorabis: z illi soli
seruies. **D**at. iij. **Q**uantū ad terciū quō
ista fuga fuit reuocata finaliter sine spaliē di
cit euāgelii. **E**t erat ibi vsqꝫ ad obitū **H**ero
dis. s. per. vij. annos fm̄ magistrū hystoriaꝝ
Defuncto autē **H**erode: ecce angel⁹ dñi appa
ruit i somnis **J**oseph i egypto di. **S**urge ac
cipe puerum z matrē eius z vade in terrā isrl̄.
Defuncti sunt em̄ qꝫ querebāt aiām pueri. vs
qꝫ in finem. **N**ota hic duas questiones. **C**ū
virgo fuisset quasi exul i egypto p. vij. annos
de quov uebat. qꝫ **J**oseph erat iam senex et
nō poterat laborare. **R**ñdeo. qꝫ virgo **M**aria
de manibꝫ consue. filauit. tenuit. pvidebat si
bi. filioz **J**oseph. **D**icat quō p filiū mittebat
caputia vel camillas ad domū cui⁹ erant **A**n
geli. puidissent sibi: sed noluit. **A**d hoc pꝫ
iste est textus. **C**ōsideravit semitas dom⁹ sue
scz paupertatis. humilitatis. z panē ociosa nō
comedit. **P**rouerb. vlt. **M**oraliter. mulie
res habent hic exemplū z doctrinā. qꝫ multe
pſentiūt peccato ex paupertate. nūquid habet
man⁹ zc. **I**deo apls **R**ogam⁹ aut vos frēs. vt

abūdetis magisz operā detis vt quieti sitis.
z vt veltz negociū agatis vt ogemini manibꝫ
vñs. **S**ic pꝫ pꝫ vobis vt honeste ambule
tis ad eos qꝫ foris sunt. z null⁹ aliqd desiderē
tis. j. ad **T**hes. iij. **N**ota qꝫ regula est iuristarz
qꝫ vbiqꝫ papa dicit pꝫ pꝫ: obligat sub
pena peccati mortalis. nō autē cū dicit māda
mus **S**cōda questio ē quare xps voluit sta
re. vij. annis in egypto. nec pl⁹ nec minus. qꝫ
quicqd faciebat xps erat mysterium. **R**espō
sio qꝫ triplici de causa.

Prima anagogica.

Scōda allegorica

Tercia tropologica.

Propter quā rōem filius dei virgo z **J**oseph
fuerunt in egypto. vij. annis corporaliter sed
quantū ad animas erant in terra promissio
nis. **E**t post. vij. annos angel⁹ apparuit **J**o
seph. redierunt ad terram promissionis. **I**n
quo innuitur qꝫ post. vij. etates ibim⁹ ad ter
ram pmissionis. s. gliam. i qua nūc sunt solū
anime sanctorz **S**ed post. vij. annos. id ē. vij
etates simul corpa cū animabꝫ. **D**e **H**ō. xj.
Sicut mane trāsit. ptransit rex israel. qꝫ pu
er isrl̄ z dilecti eum. z ex egypto vocauit filium
meū. **V**ocauerūt eos. sic abierūt a facie corū
zc. **S**cōda allegorica. **E**gypt⁹ septem te
nebras signat. qꝫ sicut xps. vij. annis fuit in
egyptio. z post angel⁹ apparuit. z reuersus ē in
terram pmissionis. sic peccatores septem an
nis. i. ex septez peccatis sunt in egypto id est
in tenebris peccatoꝝ. **S**upbia est vna tene
bra. qꝫ nō vidēt periculū in quo sunt. z sic s
alijs. **A**uctas. **N**escierūt neqꝫ intellexerūt in
tenebris ambulāt. ps. lxxj. **E**t loquit de pec
catoꝝibus. sed reuertunt ad terrā isrl̄. i. lucis.
qñ venit angel⁹. i. pꝫ cordis de peccatis.

Tercia ē tropologica. **C**ōclusio ē sanctorz
doctoꝝ. qꝫ p quolibet pctō mortali hō obli
gatur deo in. vij. annis de pnia in hoc mun
do. vel restat in purgatorio. **R**ñ. qꝫ in quoli
bet peccato mortali sit pꝫ. vij. dona spūssā
cti. **S**ed qualitas pnie ē arbitraria. **J**ō xps
voluit stare septem annos in egypto. id ē an
gustia. ostendens qꝫ septem annis puenit sta
re in angustia pnie. z post hoc homo est liber
a penis. **C**um completi fuerint. vij. anni. di
mittat vnusqꝫ fratrē suū hebreū. i. peniten
tē qꝫ vedit⁹ ē. s. diabolo peccatis. **D**icere. lxxij.
Transit peccator de culpa ad gratiam p pe
nitentiam.

De sancto **A**nthonio confessore.

De sancto Antonio

Certamen forte de
 dit illi ut vinceret Sap. x. Tota so
 lenitas officii pntis dici e illi bea
 tiz amici dei Antonij confessoris. Ita etiā
 erit z fmo noster zc. Salutes hgo Maria zc.
Pro declaratione huius verbiz breui intro
 ductione materie sciendū. qd est septura lfa/
 lis. z etiā hoc declarat experientia sensualis qd
 plens vita nō est nisi campus prelij. z q̄tum ad
 corp⁹ z q̄tum ad animaz. Primū q̄tum ad
 corpus. quia homo statim natus a die nati
 uitatis vsqz ad finem est in prelio. quia q̄tu
 or qualitates intra corpus continue bellant
 scz calor cum frigiditate. z siccitas cum humi
 ditate quousqz interficiūt hominē semp bel
 lāt corrupendo. alterādo. minuendo. z cō
 tradicendo ad inuicem. ac si teneret in vtero
 quattuor serpentes inter se bellātes. mordē
 tes zc. Ita potestis cogitare de quattuor q̄li
 tatibz intra corpus humanū. Item ad extra
 corpus est in prelio miseriarum. sudoruz. fri
 goruz. periculoz. infirmitatum. paupertatuz
 tristitiarum zc. Itē cum primis ad inuicem
 vel lingua vel manu seu opere. intm qd Da
 uid de isto prelio corpis fecit vnū psalmū di
 cēs. Miserere mei de⁹ qm̄ ꝑculcauit me hō.
 Hoc q̄tum ad preliuz cum primis. tota die
 impugnās tribulauit me. Cōculcauerūt me
 inimici mei. s. quattuor qualitates elemento
 rum. tota die. qm̄ multi bellātes aduersū me
 q̄tum ad miseras. ps. lv. Secundo q̄tum
 ad animā. quod est prelium periculosius. q̄a
 anima melior est corpore. Istud prelium po
 testis intelligere ꝑ talem similitudinē. ac si in
 isto campo eēt vna domicella nobilis et deli
 cata. z impugnaretur a tribz militibz armat⁹
 quoz vnus venit aū cum ense euaginato. Ali
 us a dextris cum balistaz sagitta zc. Alius a
 sinistris cum lancea. z ipsa stat innixa ad pa
 rietem. bñ talis domicella eēt in magno plio
 z periculo. gratia dei eēt qd euaderet. q̄a nul
 lum habet defensorium nisi parietem vbi su
 stinetur. Ita ē de anima cuiuslibet nostrum.
 que est domicella nobilis. qd nullū habet pa
 trē nisi deum q̄ eā creauit ad ymaginē suam.
 z stat innixa ad parietē zc. ad parietē. s. fidem
 xpianā. qd sicut paries sustinet z impedit vitū
 ita fides xpiana est appodiatum xpiani. Itē
 fides est de his que homo nō videt. Jō apo
 stolus diffinies fidem dicit. Est em̄ fides sub
 stātia sperandarum rerum. Ecce fundamen

tum. Argumentum nō apparentiū. s. de his q̄
 nō videt. Heb. ij. Ad istum parietē armat⁹
 aia xpiana. qd als iam capta eēt mortuar de/
 structa. et impugnat a tribz militibz. aū venit
 mūd⁹ ense euaginato. s. cum negocijs. cur⁹ su
 perfluis. iniusticijs zc. A dextris autē caro cū
 sagittis malaz inclinationuz luxurie zc. A
 sinistris autē dyabol⁹ cum lancea tentationuz
 diuersarum rerum. De istis militibz dicit Pe
 trus apłus. Militat aduersus animā. i. Pe.
 ij. Et ꝑpter hoc dicit Job. Militia est. s. q̄tū
 ad aiaz. qd vbi nos habem⁹ militia: alia trāssa
 tio autentica habet tentatio est. que respicit
 animā. vita homis sup terram. Et sicut mer
 cēnarij dies eius. Job. vij. Qui si fideliter la
 borat meretur salarium. als penaz. Ita dō no
 bis. si fideliter militam⁹ nō frāgendo dei pre
 cepta: habemus coronam. Si autē vt conar
 dus homo sit victus. captiuat in inferno. Er
 go bñ est verum qd tota vita nostra est preliuz
 q̄tum ad corp⁹ z q̄tum ad animā. In isto p̄
 lio de⁹ dedit gratiam beato Antonio vt vin
 ceret. Ita thema dicit. Certamen forte zc. de
 us. s. dedit illi. s. beato Antonio vt vinceret
Ad practicam quomodo beatus Antho
 nius habuit prelium. z quō habuit victoriā.
 vicit enim
Primo mundū qd venit ab ante cum gladio
 euaginato.
Scdo carnem que venit a dextris cū ba
 lista extensa.
Tercio dyabolū qd venit a sinistris cū lan
 cea vibrante.
Ideo dicit thema. Certamen forte dedit zc.
Dico primo qd beat⁹ Antonij habuit p̄
 lium cū mūdo. qd veniebat coram eo cum en
 se euaginato. Dicat quō puer fuit nutritus a
 parentibz vt timeret deū. ne iuraret. ne dice
 ret mēdacia. erat totus verecūdus. z didicit
 lfas. ibat cum parentibz semp audire missas
 fmones. pro indulgentijs. et sic de alijs. Pa
 rētes ei⁹ obierūt. z ipse erat quasi. xx. annoz. z
 remāsit heres multarum possessionum z red
 dituum. et cuiusdam magni oliuarij. Tunc
 mūdus incepit pugnare cōtra eū dicēs yma
 ginationi modos mūdi. Antonij tu es mō
 dñs dom⁹ z diuitiarum zc. z poteris ducere
 vxorem. z eris de maioribz ciuitatisz in regi
 minez. Et si vis mutare decem pro duode
 cim. poteris valde ditari vlt mutare sup pos
 sessiones. z interim recipere fruct⁹ vel emere ꝑ
 parata pecunia zc. vel vendere plus ratione

Sermo

expectatōis rē. **E**cce tentatōem mūdi. **S**ed cum beatus **Antonius** fuisset assuetus audire missam et sermones. quia tales raro faciunt malum finem. dum semel audiret missam: audiuit consilium euāgelij. **S**i vis perfectus esse: vade et vade omnia que habes et da pauperibus: et habebis thesaurum in celo. et veni et sequere me. **D**ixit. **O**dit. **b. Antonius**: habeo modicum scutum. cum isto potero me cooperire ab ictibus mundi. **D**icatur quomodo statim post missam de dit bona sua ad vendendum seruitoribus. **Q**ui bus venditis: pecunia distribuit in pijs causis et personis pauperibus. **H**oc facto secutus est consilium in vita spirituali: dimittens mundum. iuit ad desertum. et sic euasit a primo ictu mundi. scilicet percutiendo super eum. **S**ed iterum mundus inuasit eum. quia aliquotiens quando homo non potest percutere inimicum ad caput: ducit gladium per transuersum. **I**ta voluit facere mundus. **b. Antonius**. quando enim fuit in deserto et in sua paupertate seruire deo. ecce quomundus per transuersum a latere percussit dicens ymaginationi. **D**ō **Antonius** tu es in deserto. **N**ūquid fuisset bonum reservare tibi aliquid de quo fecisses vnam cellam. altare. oratorium. lectulum. tabulam. et huiusmodi. **C**ūque sic cogitando incederet per desertum: inuenit vnam plattā argenteam pulcrā. **C**ogitate quomodo statim sensualitas dixit. **Antonius** de hoc poteris facere cellam. et non audebat eam tangere. **S**ed admirans intra se dicebat. **E**t quomodo est hoc cum hic non sit via. **E**cce quomodo percussit a latere. **S**ed tunc est remedium. scilicet retrahere pedem. **E**t ita fecit. **b. Antonius** dicens. **I**hs retrahit se. **E**t scutella disparuit et fumus. **E**t potuit dicere. **b. Antonius**. **E**logium fugiens: et mansi in solitudine. ps. liiij. **I**stud est bonum remedium ne homo vincatur. **S**ed iterum mundus voluit sibi dare vnum ictum iuxta cor. **C**um enim semel staret in cella in deserto: dixit mundus ymaginatōi. **Antonius** tu es hic modicum. et cui proficies. deus fecit te hominem qui est animal sociale per naturam. et tu facis te animal. **C**ōtra illud **David**. **H**omo cum in honore est non intellexit. compatetur iumentis insipientibus. et siliis factus est illis. ps. clyij. **S**i fuisses in ciuitate: potuisses multis proficere. tractando paces. dādo consilia. corrigēdo peccata. et huiusmodi. vel ad minus si fecisses vnum monasterium hic propter alios qui vellēt fugere occasiones mundi. **D**um sic cogitaret: exiit cellam. et inuenit massam siue pomum auri. **S**tatim sen-

sualitas stulta locuta est. **O** **Antonius**: de isto auro posses adhuc construere hoc monasterium. **E**cce ictus ad cor. ut perderet amorem paupertatis qui in corde consistit. **S**ed. **b. Antonius**. iduit sed vna passera. scilicet vna aucte scripture dicit. **B**onus homo qui in uetus est sine macula. et qui post aurum non abiit. nec spauit in pecunia et thesauris. **E**ccli. xxxij. **F**orte dixit ipse posset esse tentatio. et dixit si gnādo se ihs. et aurum euasit ut fumus. **E**cce quomodo. **b. Antonius** vicit primum militem. scilicet mundum dum contra eum bellante. **I**deo thema dicit **C**ertamē forte dedit illi. **M**oralit. iste mundus triplici ictu bellas multos interficit. quia nesciunt se defendere. nec ab ictu se munire. **P**rimo ad caput superius vulnerat laicos. eos inclinans ad ysuras. furta. rapinas. calumnias. et huiusmodi. **D**icat sibi hoc iuxta audientium qualitates. **O** modernis temporibus quot interficiunt in isto vulnere. **S**ecundo per transuersum mundus vulnerat religiosos. qui per paupertatem euangelicam vel apostolicam euaserunt ab ictu superiori. scilicet ad caput. sed per transuersum ne merito possint ad paradysum ambulare per proprietatem: congregando bona. diuitias etc. **T**ercio de dega cum qua vulnerat et interficit platos et curatos. quia spiritualia sacramenta que habent ministrare. propter honorem dei et salutem animarum modicum non sic nisi ratione pecunie omnia sacramenta vendunt aliquo modo. **A**lij etiam ne habeant solueri laudes. impositōes. et huiusmodi iura. faciunt falsa iuramenta. tales occidunt per degam sigendo. **P**ropter hoc christus auisando nos dicebat **L**auete ab omni auaricia. **N**ota ab omni. scilicet his tribus modis sibi auaricia laicorum. proprietatem religiosorum. et symoniam clericorum. quia non in abundantia cuiusque vita eius est et his que possidet. **L**uce. xij. **D**ico secundo quod vicit carnem. **C**aro enim bellat cum sagittis acutis siue intoxicatis. scilicet inclinando. incitādo. et motus varios luxurie ministrando. et nisi homo sciat se defendere interficiunt. **S**ed in isto plio. **b. Antonius** sciuit se mirabiliter defendere. **C**um enim esset in deserto et viciisset primum militem. scilicet mundum. ut audiuit. secundus miles. scilicet corpus carnale incepit ipsum impugnare. quia erat in flore iuuentutis. **E**t sicut quod prolixo ponit **A**thanasius: qui suam legendam composuit. **C**aro diuersimode ipsum impugnavit. motu vigilando. dādo motus. cogitationes etc. **D**ō dormiēdo in somnis quod erat cum mulieribus etc. **E**t qualis sagitta est ista persone spirituali. quia personis carnalibus non displicent talia somnia siue motus. **O**dit. **b. Antonius**.

De sancto **A**nthonio

Ego indigeo medicina. Qui enim vult curari a vulnere sagitte oportet expellere sagittam. **D**einde apponere tyriacā venenū quod remanet intus. **I**ta fecit. **b.** **A**nthonius. **P**rimo expellebat sagittas. s. tētarōes. statim mutādo ymaginatōez. cogitādo passiōē xp̄i. v'l penas inferni. z silia. **S**ecundo venenū sagitte recipiebat tyriacā abstinētie a spūscō p̄fectā. **P**rimo abstinēbat i cibo. nihil aliud comedebat nisi panē cū sale post sol' occasu. z bibebat aquā semel in die t̄m comedebat. **E**t aliquētēs transibat duos vel tres dies quod non comedebat aliqd. **I**tē abstinēbat a somno. solū p̄ duas vel tres horas dormiēdo sup̄ terrā. **I**tem portabat aspey cilicū. desup̄ matellū. z ope manuum suarū vivebat. operabat cistelas v'l cistulas puas. z h̄mōi. z cū ista tyriaca p̄fuabat se venenū luxurie. qd̄ nūq̄ sibi nocuit. qz nūq̄ p̄sensum inclinātōi p̄beuit. tenēs p̄silium apli. **F**ugite fornicatōem. **O**mne enim peccatū quod cūq̄ fecerit hō: extra corp' est. **Q**ui autē fornicat i corp' suū peccat. **A**n nescitis quā mēbra v'ia templū sunt spūscōi q̄ i vobis ē. quem habetis a deo. z nō estis v'ia **E**mp̄i enim estis precio magno. **B**līficatez portate deū in corpore v'io. **E**cce p̄mū remediū. s. expellere venenū. s. p̄mos mor'. **j.** **C**or. vj. **E**cce scdm̄ remediū d̄ abstinētia. **I**tē. **H**ortificate mēbra v'ia q̄ sūt sup̄ terrā. fornicatōem. immūdiā. libidinē. p̄cupiscētia malā. z auariciā. q̄ est simulacrum seruit'. p̄pter q̄ venit ira dei sup̄ filios incredulitatis. in q̄b' ambulastis cū viveret' in illis. **N**ūc autē deponite z vos omnia. irā. indignatōem. maliciā. blasphemā. turpē s̄monē de ore v'io. **N**olite mētiri inuicē. expoliantes vos veterē boiem cū actibus suis. z induite nouū boiem q̄ fm̄ deū creat' est. ad **C**olos. iij. **S**ed itez. non. dixit caro. qz for' sagittabit sagitta de p̄nulis ornata. **D**icā quō dyabolus venit ad eū in specie pulcerrime mulier'. z p̄ma facie nō cognouit demonez fuisse. **D**e quo **A**nthoni' admirās ait cū spū. **E**t qualis estis vos hīc. **R**ūdit **A**nthoni' fama v'ia scitit' velle fuisse deo. z volo p̄silii a vobis quōz in q̄ loco possem facere p̄niam z h̄mōi. et fuisse deo. **S**tatim caro dixit. **A**nthoni. **E**cce ista mulier iuuenis ēz pulcra z sola. si peccares cū ea. null' sciret. nō p̄deres famā. **I**deo videns b̄tūs **A**nthoni' qz caro calefaciebat. **D**ixit ipse. **U**n' ignis expellet aliū. specta modicū. **E**lenatis fimbrijs a tergo posuit se i igne. dicēs mulier'. **S**i vis h̄re meū placitum veni

as huc zc. z disparuit dyabol'. **E**t deus fecit grām. **b.** **A**nthonio. qz i igne sedēs nō fuit cōbust'. sed fugauit tētarōem tam fortē. z poterat dicere cū **D**ō. **P**robasti cor meū et visita sti nocte. igne me examina sti. z nō est inuēta i me iniquitas. **p̄s.** xvj. **S**ic vicit scdm̄ militem. **I**deo rhema. **C**ertamē forte dedit. **A**nthoni' rali ter. habem' h̄ exemplū castitatis seruāde nos religiosi. q̄ habem' votū exp̄ssū. et clerici annexū. fugere occasiones. vitare mulier' sa mularitates z locutōes z oportunitates. **D**icebat. **b.** **H**ieronym' ad **R**usticū monachuz. **F**eminā quā b̄n' p̄uersantē didiceris: mente dilige. nō corpali p̄sentia. **E**t ille. **Q**uid d̄ matre mea. **R**esponder. **b.** **H**ieronymus. **D**atrem tuam ita videas: ne p̄ illam alias videre cogaris. **H**abet enim famulas. habet pedisse quas. z quāto melior earum p̄ditio. tanto facilioz ruina. **I**n isto p̄lio q̄ plures interficiūtur. qz nesciūt expellere sagittas tentationis. nec recipere medicināz abstinētie. **D**icā hic etiam de impedimētis matrimonij. si materia hoc requirat. **U** De tercio. **D**icā cum semel. **b.** **A**nthonius staret in sua p̄templatiōe in beremo. demones q̄ tenuerūt consilia vt idem expelleretur a cella. ne ipsi perderent illam habitatiōem in specie hominū venerunt ad eum dicentes. **E**t quid **A**nthoni. z tu vis nos expellere de nostra habitatiōe. **E**t nunquid ciuitates z ville sunt habitatiōes hominū. z deserta demonioz. **I**deo recedas v'ia das ad ciuitatem. als expellemus te. **R**espondit sanctus **A**nthonius. **D**ñs mihi adiutor nō timebo qd̄ faciat mihi homo. **D**oc idō dicit. quia ipsi erant in specie hominis. **E**t quia noluit recedere: fuit grauitē a demonibus p̄cussus. intantū qz quidam sanctus homo q̄ veniebat visitare eum tunc venit z inuenit ipsum mortuum vt credebatur. credēs ipsuz a latronibus occisum. planxit eum z reportauit eum ad cellam suam. **C**unqz vt moris est vigilaret de nocte iuxta corpus beati **A**nthonij. **A**nthonius virtute dei fortificatus aperuit oculos. z miratus vbi eēt. cogitauitqz ne gocium sicuti euenerat. **E**t dum vigilēs dormirent **A**nthoni' surrexit z secrete recessit. et reuersus est in cellam suam ad beremū. **D**e qualis miles fuit **A**nthonius. **L**ogitate quā nō inuenit eum vigilēs quātū debuerunt admirari. **Q**uādo autē. **b.** **A**nthoni' fuit i spelūca sua. statim cepit excitare demones: dicens. **D**ic sum ego. z h̄mōi. **S**tatim vene-

Sermo

runt demones in speciebus diuersarum besti-
arum. s. vnicornis. leonis. vrsi. lupi. serpētis.
z crudeliter inuasērūt eum. Cūq; iam eēt vul-
neratus ad mortem. dicebat vt poterat **Ihs**
ih̄s. ih̄s. z subito spelūca magna claritate lu-
strata respēdit. z demones fugierūt. Tūc
beatus **Antonius** vidit dñm **Ihm xp̄m** Cui
dixit. **O bone Ihu** vbi eras. z quare a princi-
pio nō affuisti mihi vt sanares vulnera mea.
Respondit **Iesus.** **Antoni** hic eram. sed ex-
pectabam videre certamen tuum. z quia taz
fortiter dimicasti. faciam te in toto orbe no-
minari. **Et curat⁹** fuit eum. **Hec demones**
de cetero ausi fuerūt ad eum accedere. Ergo
certamē forte dedit illi vt vinceret. **Sed h̄**
p questionē intrabimus ad moralitatem. **Et**
querit quare deus voluit q̄ beatus **Anto-**
nius haberet tam magnū prelium cū demo-
nibus. etiā inuisibiliter sibi apparentibus. quia
inuisibiliter etiā multi impugnant ab eis.
sed sic visibiliter nō legitur nisi de beato **An-**
thonio. **Rñso.** qz prim⁹ heremita in nouo te-
stamēto notorius post christū fuit beatus **An-**
thonius. In veteri autē testamēto legunt ali-
qui tenuisse vitam heremiticā. sicut **Hely-**
as. **Helyseus.** **Johānes baptista.** In nouo
autē testamēto xp̄s fuit primus. Deinde bea-
tus **Paulus.** sed erat secret⁹ z incognit⁹. **Sz**
beatus **Antonius** fuit reuelatus. Ideo vidē-
tes demones q. b. **Antonius** ostēdebat mul-
tis eū sequētibus in futurā viā paradisi. q̄stū in
eis fuit voluerūt ip̄m occidere. sed de⁹ nō p-
misi. qz p̄muniter in pl̄is ille qui portat ve-
xillū magis impugnat. vt ceteri sequētes de-
uēt z succumbāt. **Et qz** **Antonius** fuit p̄m⁹ et
p̄nceps hui⁹ vite. de⁹ sibi promisi vt ip̄m face-
ret in toto orbe nominari. **Moraliter** Il-
li q̄ incipiūt bonā vitam portāt vexillū sal-
uatōis. dando bonū exemplū alijs. Sic eti-
am illi qui incipiūt malā vitā vel vanitatē in-
indumētis vel ornamentis. portāt vexillū dam-
nationis. Dicūt mulieres. **Bñ** cognoscim⁹ z
vanitates z sup̄fluitates quas facimus. qz fa-
ciūt nos z viros nostros damnare. sed q̄ inci-
piet dimittere. qz si vna incipet etiā omnes di-
mitteremus. **Hvult** dicere. q̄s portabit vexil-
lū vel q̄ lucrabit coronā. qz licet oēs martyres
habeāt coronā gl̄ie. singularit̄ tñ. b. **stephan⁹**
q̄ fuit p̄m⁹. **Ite** licet omnes penitētes saluen-
tur z habeāt coronā. specialit̄ tñ. br̄a **Maria**
magdalena. Ideo **Dñs.** **Om̄is** q̄ percutiet **Je-**
buseū. s. diabolu i p̄mis erit p̄nceps et dux. s.

Paral. xj. Ita dicit xp̄s. **Om̄is** q̄ h̄z victoriā
de dyabolo. erit p̄nceps rex in paradiso. **Sz**
p̄ncipaliter incipiētes bonā vitā z eā p̄tinuā-
tes. **Vir⁹** em̄ boni opis p̄seuerātia ē. vt dicit
Bregio. **Et qz. b.** **Antonius** incepit. p̄tinua-
uit z p̄fecit bonā vitā. virtuosā z sanctā
Ideo quādo fuit. **xcix. annoz.** receptis sacra-
mentis z vale a discipulis ac si deberet ire vl-
tra mare eos osculando leua facie vidit ange-
los sanctos ad se venientes. remisit animā su-
am sanctā. z statim coronata fuit gloria. **Et**
sicut in hoc mūdo nominat ex singulari san-
ctitate. ita etiā in celo nominat ex magna di-
gnitate. **Et p̄t dici.** **Bonū** certamē certavi.
q̄stum ad primū militē. **Cursum** p̄summaui
q̄stum ad sc̄dm. **Fidem** seruavi. q̄stū ad ter-
cium. **Ideo** in celo reposita est mihi corōa ius-
ticie. s. gl̄ia eterna. ij. ad **Thymo. iij.** **De⁹** cō-
cedat nobis istas victorias. **Amen.**

De sancto Sebastiano.

Dixit me quasi
signū ad sagittā. **Habet** s̄bū istud
originaliter in libro **Trenoz xl** la-
mentationū. ij. ca. **Licet** hoc festū sit duozū
beatoz martyz. tñ de beato **Fabiano** nō ha-
bem⁹ in sua hystoria nisi q̄ fuit papa sanct⁹ et
bon⁹. z postmodū fuit martyz. **Sed** in vita s̄c-
cti **Sebastiani** legim⁹ multas p̄ntes. s. q̄
poterim⁹ recipe ad gubernādū vitā nostrā.
Sed p̄ salutē s̄go mariaz. **Dio** breuide
claratōe thematis sciendū. qz doctrina est ge-
neralis. p̄munis z vera i sancta theologia. qz
de⁹ nō solū est ratio. causa. principiū et actor
bonoz oim. immo etiā est rō. causa. principiū
z actor oim maloz. nō tñ culpe nisi p̄missiue
quia mala culpe a libero arbitrio homis p̄-
cedūt qd de⁹ nō impedit. qz h̄c libertatē de⁹
nō aufert viatori. **Sed** mala pene nō soluz
a deo p̄mittunt. immo ab ip̄so infligunt. sic
dolores. infirmitates. z silia. **Rō** est. quia om-
nia mala penalia licz carni sint dolorosa alī
quorūiens verecūdosa. sunt tñ aīe medicinalia
z p̄ficuosa. quē admodū medic⁹ qm̄ amputat
vulnera. dat purgatōem vel cauteria. talia li-
cet sint dolorosa tñ sūt medicinalia. qz danē
p̄ sanitate sequenda. **Idē** est de malis pena-
lib. **Sūt** em̄ multi q̄ in sanitate vl̄ p̄sperita-
te nō curāt de deo. viuūt i p̄ctis. corā animā
habēt vulneratā z grauit infirmā. o d̄t de⁹ vt
bon⁹ medic⁹. **Ite** vl̄ isti idigēt medicīa cura-
tiua. z infligit dolores. infirmitates. miseriae

Heremo

fuit bñ ordinat⁹ erga seipm. **P**rimo i cibo nō faciebat excessū. qz frabat ieiunia ecclie. **I**tē in vestitu sat⁹ honorabilis fñ suū statū qz nō faciebat supfluitates vel vanitates i manicis vel scissur⁹. qz milites debēt portare vestē nō nimis longā nec nimis breuē. sed medio mō se habentēz honorabilē. **I**tē i scutifer⁹ iuxta suū gradū. z dabat eis salariuz. nō sustinebat qz eēt lafores vl ruffiani. sicut multi faciunt mō. nec erat expedies qz ipsi iurarēt. als ipse puniebat eos. **D**eli⁹ ē hīc paucosz bonos. qz multos z malos. **N**ō placebat sibi audire ruffas de mulieribz. et sic custodiebat seipm fm dei pceptū. qz scptura dē cuilibet boi. **C**ustodi temetipm z aiam tuā sollicitē. **D**euto. iij. **T**ercia virt⁹ ordinās hoīem erga p̄ximū ē puidētia. **E**t hāc habuit sanct⁹ iste. qz bñ ordiat⁹ fuit erga p̄ximū. qz oibz amabilē se exhibebat et sua sapia z bono regimie. **D**icit hystoria qz impatoribz **D**ioleciāno z **D**ariano valde car⁹ fuit. et a tota eoz curia val⁹ venerabat. **E**rat em̄ in p̄silio puid⁹. nō sustinebat qz alicui fieret iniuria. **E**t ex misericōdia quā sūme habebat defendebat causas viduarū z pupilloz vt suas. z pacificabat discordātes. **E**t istud ē officiū milituz. sed mō diuites seu milites decipiūt inuenculas z vlduas. vt sint eoz putane. i. meretrices. **I**dē dicēdū est de monialibz. qz oēs faciunt meretrices. **D**e redditibz suis etiā expēdebat certū quid p̄victu. z certū qd p̄vestitu. z certū qd p̄ aialibz z certū qd p̄ aia in elynis. **I**ta debēt facere milites. sed hodie milites nullā regulā frāt. de berēt em̄ iā ordinare sua facta h̄ mō cogitando. **E**go habeo mille vel duo milia florenoz in redditibz. tot expēdā p̄ fuitio corpis. z tantū p̄ anima. z restringere se deberēt de vanitatibz. z tūc nō facerent illas rapinas vel exactiōnes a subditis. z possent facere elemosynas. **I**deo dicit scptura. **D**e mādanit vnicuiqz d̄ primo suo. **E**ccli. xvij. **I**ta faciebat beatus **S**ebastianus. **I**deo si etiā nō fuisset martyr fuisset excellētissim⁹ p̄fessor. **I**ō possum⁹ dicere de eo. **Q**uasi vas auri solidū. p̄pter caritatē. ornatū om̄i lapide p̄cioso. **E**ccli. l. sc̄z p̄tutibz multis. **Q**uantū ad sc̄dm notat doctrina gratiosa. ibi. quasi signū. et h̄ sequit ad p̄mū. qz si p̄mo homo vellet h̄e doctrinā. sc̄do vitā zc. eēt ordo p̄posterus. **V**erba em̄ sunt signa vite hoīsz eius p̄ditōis. **I**deo dicit. quasi signū. **V**erbi grā. q̄ loquit de honoribz. vanitatibz z pompis. in h̄ cognoscit p̄ditio illi⁹ cre

ature. qz signū est supbie. **S**i autē loquit de ne gocijs. ferijs zc. signū ē avaricie. **S**i autē loquitur de mulieribz immūdis zc. signū est luxurie. **S**i loquit malū de p̄ximis zc. signū ē inuidie. **S**ūt ergo ea q̄ sunt in voce eaz q̄ sunt in anima passionū vel p̄ceptionum. nore. i. si gna. p̄mo peribermēnias. **I**dem alibi. **Q**ualis vnusquisqz est talia loquit z opat. **I**dem patet i theologia. **D**ixit ille magn⁹ theologus **I**h̄s xps dñs noster. **E**t abundantia cordis os loquit. **B**onus homo de bono thesauro cordis p̄fert bona. et malus homo de malo thesauro p̄fert mala. **D**atth. xij. **I**tē **D**euto. vj. **E**runt hec verba que ego p̄cipio tibi in corde tuo. z ligabis ea quasi signū i manu tua. **I**deo dicit. quasi signū. in quo ostenditur doctrina gratiosa beati **S**ebastiani. **N**on intelligatis qz predicaret in cathedra. sed dabat bonas doctrinas. sicut tenetur facere quilibet bonus christianus particulariter instruendo vel corrigēdo. **D**icat quomō ē illo tēpore ab impatoribz fuit facta maxima p̄secutio christianoz et christianis. intātū qz **S**ebastianus cuz mantello occultabat se esse christianū. non timore. sed vt posset xp̄ianos in carceribz visitare z ad constantiā anmare ne deficerēt in fide. z de p̄firmabat doctrinā suā miraculis. **D**icat hic miraculū de illo magno domino infideli infirmo. qui auz diens famā z miraculum beati **S**ebastiani vocauit eum. dicens z rogans eum qz ipsum curaret sicut curauit talem z talem. **R**espondit qz nō erat medicus. nec faciebat miracula nisi fm hominū deuotionem. **S**i ergo habes deuotōem ad xp̄m. p̄iciēdo ydola a domo tua. christ⁹ dabit tibi sanitatem. **Q**ui statim p̄iecit omnia ydola. et in xp̄m credidit. et curat⁹ fuit. **E**cce testimoniū quod deus dedit doctrine sue. **M**oraliter notat h̄c. qz ille q̄ vult h̄e sanitatē. ille in domo sua vel p̄sona nō debet sustinere ydola. s. sortilegia vl putanas vl ludū tarilloz vbi negat deus. q̄si d̄ est maius peccatū in christiano qz ydolatria in infideli. qz de illis. s. de bestijs modicum curat deus. sed de xp̄iano siue de xp̄ianis p̄ quibz tot fecit. reputat sibi granem factā ex his iniurijs. **I**deo foras p̄iicit h̄mōi ydola. vt possitis dicere. **N**on est idolum in **J**acob. nec videtur simulacrū in israel. **N**umeri xliij. **D**icat cum semel beatus **S**ebastianus iret p̄ romam. z videret duos honorabiles cīnes rome **M**arcellianū et **M**aruz fratres

De sancta Agnete uirgine

carnales xpianos i tormētis positos. vt vide licet abnegarēt fidē vel morerent. ad q̄s uenerūt uxores. nobiles filij flentes et parentes amici vt animos illoz emollirēt. **Cū** iā incepiſſent deficere. ita vt fidē uellēt negare. **Tūc** o dixit. b. sebastianus. mō optet vt meipm manifestē. z in mediū se obijciēs dixit. **O** fortissimi milites. o diuini plij bellatores. p nimia p̄tutē pueniſtis ad palmā. z nūc p misera blā dimēta coronas deponitis sempiternas. **Dicaſ** hic q̄uo. b. sebastianus. p̄fortauit eos. z ex h̄ nō solū ipsi. sed etiā uxores eoz. filij. parētes z amici eoz oēs fuerūt martyres effecti. **Iō** de eo possum dicere. **Perfectio** tua et doctrina tua a viro sc̄to tuo quē pbasti in tētatōe **De** tro. xxxij. **Sed** hodie alia doctrina p̄dicat z p̄ticulariter docet de fornicatōe z vanitatibz zc. **Quantū** ad terciū notaſ passio dolorosa. qz ad sagittā. nō d̄ bombardā q̄ statim occidit. sed sagittā. q̄ maiorē dolorē infligit. qz positi s̄t i q̄ signo. in alias martyz mortes z ita fuit magis dolorosa. **Iō** Job volēs oīdere suos dolores: dixit. **Verba** mea dolore sunt plena. qz sagitte dñi i me sūt. qz indignatio ebibit spm̄ meū **Job**. vj. **Ad** p̄ticipā dicaſ ei? martyriū. postq̄ p̄fortauit illos dictū fuit impatori. qz erat xpianus effectus. **Qui** impator furibūd vocauit. b. sebastianus: di. **Dicit** d̄ te qz xpianus es. **Qui** r̄ndit. ita ēz volo eē. **Cui** impator ait. **O** p̄dico: decepisti me. **R̄ndit**. b. sebastianus. **Dicatis** qz ego fuerim fidelis ihu xp̄o z vobis p̄ q̄ orauit sp̄. sed ex p̄ctis v̄ris est: indignus xp̄s audiat oīones meas. **Tūc** cogitauit impator q̄uo posset maiorē penā sibi infligere. p̄cepit ipm̄ assagittari. p̄mittēs sibi remissionē si uellet xp̄m̄ abnegare. **Dicaſ** p̄ticipa de assagittatione. in quolibet ictu dicebat ih̄s. z dicit bystoria qz fecit eū q̄si ericium impleri sagittis. ita vt mortuus ab oīibz reputaret. **De** nocte autē deuoti xp̄iani volētes eū sepelire: ipm̄ viuū inuenerūt. z secrete portauerūt eū ad quandā domū. **Dicaſ** de magno ei? dolore in extrahēdo sagittas a mulieribz. z ponebāt yngentū in vulneribz in noīe ihu xp̄i. z curatū fuit. **Nō** cogitate q̄ dicebat sibi a xp̄ianis qz fugeret. **R̄ndit**. **Et** q̄lis miles eē m̄ si fugerē. **Et** nūquid xp̄s obuiā uenit crucifixoribz di. **Quē** queritis. ergo bñ poterat dicere. **Oī** sagitte tue: qz p̄ xp̄o eas recepit: infixe sūt mibi. z p̄firmasti sup me manū tuā. ps. xxxvij. **De**inde cum **Dyoclecianus** et **Maximianus** irent adorare ydola. fuit eis ob

uā. **Qui** admirātes de eo: dixit eis. **Deus** sciuit me vt rep̄hēdam vestrā maliciā. **Tūc** p̄cepto impatoris fustigatus in ypodromio. i. stabulo coronā martyrii suscepit vel accepit **Uñ** de eo p̄grue d̄ illud. **Beatus** vir q̄ suffert tentationē. qm̄ cum p̄bat fuerit accipiet coronam vite. **Jaco**. j. **Moraliter**. si uolumus coronam glorie obtinere. oportet hic nos sagittari fustigari. **Am** incipiētes deuote uiuere. sagittant z fustigantur. **Unde** apostolus **Dēs** q̄ pie uolūt uiuere in xp̄o ihu: p̄secutōz patientur. ij. **Thymo**. iij. **Dicaſ** de quibet statu. **Statim** em̄ sagittant irrationibz z detractionibz maloz. et multi timēt istas sagittas intantū qz nō audent incipere. sed nō sunt timende. quia debiles sunt. **Unde** dicit **Dauid**. **Sagitte** paruuloz facte sunt plage eorum. **Dicaſ** de balistis pueroz sagittaribus muscas zc. ps. lxxij. **Secūdo** fustigant. p̄mo a dyabolo p̄ varias tentatōes. secus de illis q̄ uiuūt in solatijs. **Unde** **Bregorius**. **Eos** tentare negligit quos q̄eto iure se possidere sentit. **Secūdo** a carne p̄ infirmitates et dolores sed p̄ multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celoz. **Act**. xiiij.

De sancta Agnete.

Collaudabo te deum saluatore meū. **Eccl**. lj. **Hoc** festū beate Agnetis positum est inter duos martyres. s. beatū **Sebastianū** z beatū **Vincentiū**. qz optime puenit vna rosa alba p̄virginalem puritatem inter duas rubeas p̄ martyriū acerbitatē. **Et** de ipsa erit sermo. z habebim̄ multas bonas doctrinas p̄ vite gubernatōe. **Sed** p̄mo salutē ego **Maria** **Thema** p̄positus in p̄sona beate Agnetis xp̄o loquētis de bñficijs receptis sibi regrati antē dicit. **Collaudabo** te deū zc. **Pro** cui? de claratōe z materie introductōe sciendū. qz in sacra scriptura inueniunt due sp̄s laudis. vt dicit. s. **Tho**. sc̄da sc̄de. q. xxi. arti. p̄mo. s. laus mentalis z laus uocalis. **Laus** em̄ mentalis est quando homo actualiter siue mentaliter cogitat gr̄as z beneficia a deo recepta cu z cordis affectione cogitādo. **Q̄** gr̄as fecit mibi de? **Primo** qz me creauit creaturaz rationalem ad ymaginē z similitudinē suā cū potuisset me fecisse lapidē. uel lignū uel animal brutū. ergo o dñe z tantū teneor vobis. **Ite** z qz de xp̄ianis inter xp̄ianos fecit me nasci. quia si in infidelibz et inter infideles fuisset

Hermod

nar⁹. etiā fuisset damnat⁹ & fuisset infidel⁹ vt ipsi. **I**te qz me redemit. **V**oluit em̄ suspēdi i ligno crucis. ne aliq̄s sibi credēs obediēs suspendat i ligno inferni. **I**te qz ad sc̄m̄ baptis mū me p̄duxit. **O** q̄c sunt filij xp̄ianoz q̄ moriunt sine baptisimo. **I**te de pctis q̄ ego feci nō me statim punit. imo dulcē ad p̄niam expectat. **I**stā grām dñe angel⁹ peccatibz nō cōcessistis. & sic de alijs bñficijs. **T**alibz cogitatioibz mētis absqz vocali exp̄ssione deū laudamus. **E**t iste sūt laudes mētales q̄ multū placēt deo. **I**sto mō sc̄i angeliz b̄i q̄ sūt in celo laudāt deū mētalit̄. **D**e ista laude **D**avid di. **L**audate dñm de celis. laudate eū i excels. ps̄ cxlvij. **S**c̄da laus ē vocalis q̄ p̄dicta bñficia a deo accepta nō solū p̄tēplānt mēte. sed p̄ferunt ore dicēdo. **O** dñe q̄t grās mibi fecistis. **P**rimo i creatōne zc. **I**sto duplici mō tenemur deū laudare. **R**ō. qz eētis hūana in duobz p̄sistit. s. in aiaz corpe. qz nō ē bō dīstīctim siue diuisim. sed totū p̄positū h̄ie hominē. s. aiaz corpus. **I**deo tenemur ad duplicē laudē. s. ad mētalē. q̄ est p̄ncipal⁹ & placet deo. **E**t ad vocalē. **P**rima corrūdet aīe. sc̄da corpi. **P**rima nō ē p̄fecta sine sc̄da. nec sc̄da sine p̄ma. qz corpe sine aīa nō est homo. **I**so ap̄ls **O**fferam⁹ hostiā laudis sp̄ deo. i. fructū labioz. p̄sententiū nomi eius. **D**ebz. vlt̄. **P**ropter plurima q̄ dona a diuina mīsc̄dia recepta dicit beata **A**gnes. **C**ollaudabo. i. sp̄ mēte & corde vel ore laudabo. s. in qualibet specie laudis. te deū saluatorē meū. **P**atet th̄ea. **R**ota. vij. dona magna que deus dedit beate agneti. scilicet p̄mū est

- S**ancta charitas.
- V**era fidelitas
- D**igna honestas
- P**erfecta puritas.
- C**lara sanctitas.
- P**lena firmitas
- A**lta felicitas.

Et istis gratijs & bñficijs a deo receptis dicit brā agnes i th̄emate xp̄o regiz deo saluatori suo. **C**ollaudabo te deū saluatorē meū. **D**ico p̄mo qz brā **A**gnes recepit a xp̄o sc̄tām caritatē. **C**aritas em̄ ē amor dei. sui ipsi⁹. & p̄mi ordinat⁹. **A**mor em̄ dei debet eē in corde xp̄iani sicut oleū i lampade natās sup aquā. om̄ia mūdāna despiciēs p̄pter deū. **I**staz caritatem habuit beata **A**gnes. **C**uz em̄ esset puella in ciuitate **R**ome valde nobil⁹ & generosa. recepit tantū amorē & deuotōē ad xp̄m

qz sicut crescebat corporaliter. ita etiam crescebat spiritualiter i aīa i dei amore. **E**t ista est optima portio. **U**n̄ cū eēt duodecim annorum: erat deuotissima in aīa. & pulcra i corpe. **R**ō ē qz sicut lucerna cristallina d̄ se est pulcra. pulcrior t̄m est q̄n candela ardēs in ea ponit. **I**ta ē de p̄sona q̄ est pulcra corpe. sed q̄n intra tenet candelā diuine gr̄e pulcrior efficit. **C**um autē fm̄ p̄suetudinē antiquā romanoz puelle nobiles addiscerēt artes liberales i certa scola. iuuenes romani semel voluerūt videre puellas a scolis redeūtes. posuerūt se iuxta portas scole. **I**nter q̄s erat filij p̄fecti. **Q**ui p̄fect⁹ erat q̄si rex. & sc̄os post impatorē. attēdentes pulcritudinē puellaz. **L**upi em̄ libenter vadūt ad cadauera. **I**nter alias autē puellas beata **A**gnes fuit iudicata pulcrior. **E**t int̄m filij p̄fecti adamauit eā. qz q̄si rabid⁹ effect⁹ ē p̄ amoris magnitudine. **E**t vt inclinaret eā ad p̄sentendū vt esset vxor sua. obtulit **A**gneti iocalia que p̄muniter placēt mulieribus. **S**icut piscator volens capere pisces ponit elcaz in bamo quam sc̄is piscibus placabilē. **B**eate autem **A**gnes videns suas stultas salutationes. noluit iocalia recipere. sed ad terram p̄iecit iocaliaz pedibus calcant̄ dicens. **D**isce a me pabulū mortis. qz iā ab alio amatore p̄uenta sum. quem euz amauero casta sum. cum accepero virgo sum. cum terigero mūda sum. **E**t sic eo despecto recessit. **L**ogitate qd dixerūt alie puellaz domicelle. **O** qd erit de ista supbiōsa. & nūquid posset habere meliorē virūz zc. **E**cce quomō habuit sc̄tām caritatem ad christuz. despiciens p̄pter amorem xp̄i omnia mundana. **E**t poterat dicere **R**egnū mundiz omnē ornatum seculi p̄temp̄si propter amorem domini mei **J**esu christi. quem vidi. quē amauit. in quē credidi. quē dilexi. vt cantat̄ in ecclia. **M**oraliter h̄ habent doctrinā om̄es mulieres cuiuslibet status. **S**i volūt esse castez bone qz nō recipiāt dona a viris. quia dona que recipiūt vēdūt eas. **S**icut em̄ pisces capiunt bamo. sic mulieres dono. **M**ulier paup̄ vt vidua vel monialis seu puella pōt recipe elemosynā a viro. **A**liud em̄ ē recipe elemosynā. aliud iocale vt mun⁹. **E**t hanc differentiā potes cognoscere ex parte dantis. ex parte dari. & ex mō dandi. **N**eqz mirum si mulieres capiuntur & obligantur donis. **Q**uia magni domini & sapientes iudices et aduocati qui volunt esse casti i iusticia caueant ne munera recipiāt. qz & leges

Bermo

Capilli em sunt volatiles et signat cogitationes volatiles et diuersas. q̄s induere dem̄ p honestate. nihil in honestu cogitare in corde secudo in corpe induamur veste cadida honeste puerfatōis. cauere ab ope imudicie carnalis. **I**te vestes sūt nob̄ necessarie. als q̄n aia sine istis apparet corā x̄po et sanct̄ ē ita ab ominabilis q̄ stati mittit ad infernū. **I**ō dicit **Johes**. **B**eat̄ q̄ vigilat et custodit vestimenta sua ne nudus ambulet et videat turpitudinē ei⁹. **A**poc. xvj. **D**ixi q̄rto q̄ quartū donū ē alta et pfecta puritas. **T**riplex ē grad⁹ puritatis. s. p̄ngalis. vidualis. et p̄ginalis. **U**nō dicit **Beda**. **B**ona ē castitas p̄ngalis. melior est p̄nētia vidualis. optima ē pfectio p̄ginalis. **D**agnā gr̄az fecit creature de⁹ quā pseruat i puritate p̄ginitatis. cū sit vitro debilitor. **U**itru em nō frangit nisi tāgat. p̄ginitas aut solo visu p̄cupiscētie ledit. nō t̄m p̄dit. nisi p opus q̄s volūtariē delectationē illā venereā fuerit exptus. vt dicit doctor sanct⁹ in sc̄da sc̄de. q. clj. ar. j. ad quartū. **B**eata aut agnes fuit a deo i puritate pseruata. **U**n cū esset in dicta domo meretric̄. et multi iuuenes eēt ibi cōgregati. et aliq̄ intrassent ad eā. vidētes tantū lumē timebāt et egrediebant̄. **I**nteriz venit pfecti fili⁹ cū sodalib⁹ suis. deridēs alios ingressus ē audacter. **E**t vidēs t̄m lumē circa virginē et irruēs in eā in ip̄o lumie pri⁹ q̄ eā manu tāgeret cecidit in faciē suā. et suffocatus a dyabolo expirauit. **U**idēs aut vn⁹ q̄ mortū faceret. credēs ip̄m cū ea delectari. ingressus ē ad iuuenē. et iuenit eū mortuū. et exclamauit dicēs. **P**ūssimi romani succurrite meretrici ista magicis artib⁹ pfecti filiū in fecit. **P**refect⁹ aut audiēs venit illuc. et vidēs filiū vnigenitū suū mortuū dixit beate agneti. **C**rudelissima femiarū i meo filio voluisti tuā magicā artem demonstrare. **R**ūdit beata **A**gnes. **I**lle cui⁹ voluntatē volebat p̄ficere in eū potestātē accepit. **P**atet ḡ alta puritas beate agnet̄ ex dictis. qz nec cogitatione nec ope p̄ginitatē amisit. **I**ō aplus dicit p̄ginib⁹. **D**espōdi em vos vni viro virginē castā exhibere x̄po. ij. **C**oz. vj. **N**ota cū dicit p̄ginē castā. **M**ulte p̄sone sūt caste sine p̄ginitate. vt ille q̄ fuerit de m̄rimonio vel als. s. post viuūt caste. **A**lie aut sunt virgines sine castitate. q̄a nunq̄ fecerūt actū s. sustinēt tact⁹. amplex⁹. et oscula. **T**alis p̄ginitas modicus valet. **D**e talib⁹ **H**ieremias fecit planctū dicēs. **V**irgines syon squalide. i. iuerecūde. impudētes

et ip̄a supple p̄ginitas oppressa amaritudine. **T**hren. j. **V**irginitas em nō solū p̄sistit cauēdo ab actu. s. oportet cauere ab actu et cogitationib⁹ malis. imo etiā virgines oēs sensib⁹ corpales debēt h̄c castos. vt. s. nolint videre vilitates nec audire nec loq̄ de materia carnali. qz als est p̄ginitas fetēs. **D**ico quito q̄ quitū donū est clara sanctitas. **A**liqui em habēt sanctitatē sed nō clarā mūdo. imo obscura est et abscondita. qz abscondūt eā timore vane gl̄ie. et bñ faciūt. iuxta x̄pi p̄siliū. **A**ttēditē ne iusticiā vestrā faciatis corāz homib⁹ vt videamini ab eis etc. **M**ath. v. **S**ed alia est sanctitas aliquoz quā de⁹ publicat et clarificat etiā miraculoz testimonio ad laudē dei. **E**t dicit x̄ps istis. **S**ic luceat lux v̄ra corā hominib⁹ vt videat opa vestra bona et glorificēt patrē vestrū qui i celis est. **M**ath. v. **T**alem sanctitatē clarā habuit beata agnes. **U**n cū p̄fectus genib⁹ fletis et flendo supplicaret sibi dicēdo. **I**n hoc apparebit q̄ cū magica arte ista fecisti. **S**i de p̄cata fueris angelū tuū et restituas mihi filiū. **R**ūdit beata agnes. **D**icit x̄pus ē vt virtus dñi mei ihu x̄pi manifestet. **E**gredimī foras. **O**ratē ḡ beata agnete apparuit ei angel⁹ dñi et eleuauit eā flentē. et iuuenē suscitauit. **C**ogitate q̄liter peritē ventā beate agnetis. **Q**ui egressus foras cepit clamare. **U**nus est de⁹ in celo i terraz in mari q̄ est de⁹ xp̄ianoz. **D**ixerūt sibi aliq̄ qd̄ dicis **R**ūdebat. **E**go scio qd̄ dico. **C**ogitate quō dixit multa de alio mūdo. de inferno in quo fuerat. de purgatorio. de paradiso. qz damnati possunt beatos videre in gl̄ia vsq̄ ad diē iudicij. **E**tiam multi ex h̄ fuerūt cōuersi. **D**icat cōtra illos q̄ dicūt q̄ null⁹ venit de alio mūdo. imo multi venerūt. **N**ūquid venit x̄ps et **L**azarus et q̄ plures aliq̄. et iste fili⁹ p̄fecti. **I**ō x̄ps. **Q**ui credit in me. opa q̄ ego facio et ipse faciet et maiora hoz faciet. **J**oh. xij. **T**unc fuit cōpleta ista p̄missio i beata agnete. **Q**uerit in glosa **A**ugustini. **Q**ue sunt ista maiora q̄ mortuos suscitare. cecos illuminare. leprosos curare. **E**t dicit ip̄e. q̄ mai⁹ est de impio instū facere q̄ celūz terrā creare. **E**t hoc etiā dicit doctor sanct⁹ p̄ma sc̄de. q. cxij. arti. li. in corpe. **I**n h̄ miraculo nota duas resurrectiones magnas. vna corpis. qz diuina p̄tate aia que erat in inferno fuit reunita corporei oronib⁹ beate agnetis. **S**c̄da fuit resurrectio aie. qz de infidelitate et mala vita ad fidē x̄pi et bonā vitā fuit p̄uersus. hoc est mai⁹ q̄

De sancto Vincentio

suscitare corp^o. **S**z aliq^o pl^o ammirant d^o mi-
raculis corp^oalib^o q^o d^o sp^oualib^o q^o s^ont maiora
Dicit aliq^o. **D** si mō fierēt ista miracula. **D**i-
co q^o maiora s^ont. **M**agnū miraculū eēt su-
scitare aliquē q^o iā p^o mēse v^ol p^o annū fuit mor-
tuus. **M**aius miraculū ē suscitare xpianos
pctōres iāia mortuos ex pctis q^o fuerūt mor-
tui q^o nō v^ol decē annis. **I**tē magnū miracu-
lū est cecū illuminare. **m**ai^o ē illuminare infide-
les cecos i fide. **I**tē magnū miraculū ē lepro-
fos curare. **s**z mai^o ē miraculū luxuriosum z
corruptū corrigere z emendare. **I**tē magnū
miraculū ē p^ocurare. maius accidiosū vt
vadat ad missā z ambulet p^o bona opa. **I**tem
de mutis. qz mō loquunt^o p^ofitentes pctā sua.
Itē orādo deuote. **I**tē de surdis. sed mō au-
diūt s^omones. **E**cce q^ore dīc. z maiora ho^oz fa-
ciēt. **I**tē magnū miraculū esset si hō mortu^o
mēbrati diuisus suscitaret. **s**z mai^o miraculū
est. q^o corp^o mysticū. s. dom^o. villa ciuitas v^o
regnū q^o est diuisum vnū z viuificat in vno
scz sp^osancto. in bona pace z cōcordia. **H**o-
mines aut^o carnales solū attēdūt ad miracu-
la carnalia q^o dīc **D**auīd. **V**enite et videte
opa d^oni q^o posuit pdigia sup^o terrā. auferens
bella vsq^o ad finē t^ore. **H**o. pdigiū est mira-
culū q^o sit sup^o naturā. q^o intellect^o n^o p^o vt
cape nec intelligere. **D**ixi sexto q^o sextū do-
nū est plena firmitas. s. in martyrio. cuz esset
tenera z delicata. xij. annoz. **V**iso miracu-
lo p^ofectus d^o filij sui suscitatiōe voluit eā libe-
rare. s. tēploz pōtīfices timētes p^odere lucrū
si p^oplus ad t^opm p^ouertēt cōmouerūt z tur-
bauerūt totū pplm. **P**refect^o em^o h^o vidēs ob-
timuit. s. ne vidēt^o tēploz pōtīfices aliqd
dicere vicariū derelinquēs recessit cuz filio
tristis. qz cā liberare nō potuit. **T**ūc vicari^o
Aspas^o igne copioso accēso iussit eā iactari i
medio. q^o cū fuisset factū flama i duas p^oes
diuisa est. ipaz in nullo p^otingebat incendiū.
s. mistros exurebat. **T**ūc beata **A**gnes o^o
nēfecit. dīcēs. **O**mīpotēs adorāde. colende.
tremēde p^o d^oni mei ihu xpi q^o p^o filiū tuū euasi
minas impioz. z spurcias diaboli impol-
luto calle trāsiui. z inter flamas intrepidā ad
te puenire bone ihu p^omittis. **V**idētes h^o gēti-
les multi p^ouertebant. **A**lij aut^o p^oradicebant
Aspas^o aut^o ppli seditionē nō ferēs gladiū in
eius gutture imergi fecit. **E**t sic migravit ad
t^opm. **P**atet g^o ei^o plena firmitas. **U**n^o sc^optu-
ra dīc. **F**ortitudo z decor indumētū eius. z
ridebit i die nouissimo. **P**rouer. vlt. **D**o-

raliter habem^o h^o exempli in beata agnete p^o
seuerādi i bona vita incepta. nō deistere tū-
more s^oboz detrahētū. nec tēptatiōib^o dya-
boli. nec occasiōib^o mōdi. **I**ō dīc ap^ols. **I**ta q^o
frēs mei dilecti stabiles stater inobiles abū-
dātes in oī ope d^oni sp^o sciētēs q^o labor v^o nō
est inanis i d^ono. j. **C**oz. xv. **D**ico septimo.
alta felicitas. **L**icē enī sit doctrina firma q^o
martyres sunt i felicitate padisi. singulariter
tū fuit ostēsum de beata agnete. **F**uit em^o ei^o
corp^o sepulcrū honorabilē. z cū iuxta ill^o pa-
tric^o p^osuetudinē parentes ei^o flētes vīgilarēt
ad ei^o sepulcrū viderūt exercitū s^oginū p^oter-
euntē cū ingēti lumie q^o oēs erāt indute cicla-
dib^o auro textis. z palme in manib^o eaz in sū-
gnū victorie. **I**nter q^os viderūt beatā agne-
tā. z ad dextrā ei^o agnū niue candidiorē. que
stans dixit eis. **V**idete ne me q^osi mortuā lu-
geatis. s. cōgaudete. qz cū his oib^o lucidissi-
mas sedes accepi z p^orasui. **E**x isto miracu-
lo sit festū agnetis secūdo. **M**oralit^o dicat
hic s^o illos q^o indiscrete flent illos de q^o sunt
certi q^o sūt in paradiso. sic sunt pueri innocētes
Iō nō sunt flendi nisi paz satisfaciēdo natu-
re. **S**icut si rex duceret secū filium vestrū vt
ipm faceret magnū d^om. z de hoc ploraret.
Idē in p^oposito zc. **I**ō dīc ap^ols. **N**olum^o vos
ignozare de dormiētib^o. vt nō cōtristemī sic
z ceteri q^o spem nō habēt. p^oma ad **Th**es. iij.
Flendi aut^o sunt mortui q^o damnant.

De sancto Vincentio.

Beatus uir qui in
sapia morabit. **H**abet verbū istud
originalit^o **E**ccl. xij. **P**er totū mū-
dū inter xpianos sit hodie festū b^oti **V**incētij
de quo erit s^omo n^o. **S**z p^omo salutes s^ogo ma-
ria zc. **B**eat^o vir. s. h^o gram. et in futuro per
gloriā. q^o in sapia morabit. **P**ro declaratione
h^o z introductiōe materie sciendū. et q^o q^ostio
fuit inter antiq^os p^ohos. imo etiaz inter theo-
logos. q^o differētia est inter sapiām z sciaz. qz
sancta scriptura loquēs d^o sapia dicit. q^o sal-
uat creaturā. s. occasionalit^o. z etiā dicit quia
scia inflat. j. **C**oz. viij. **N**ō aut^o dimittendo
opiniones p^ohoz z theologoz in textu biblie
oñdīf qd est v^o sapiētia dīcēs. **S**apiētia do-
ctrine s^o nomē ei^o est z nō in ml^oris est mani-
festa. **Q**uib^o aut^o agnita est p^omanet vsq^o ad
p^ospectū dei. **E**ccl. vi. **N**ota s^o nomē ei^o ē. qz
sapia s^o nois ethymologiā idē est q^o sapida
sciētia. **S**ciētia em^o dīc cognitiōz veritat^o de

Sermo

deo et de creaturis. **S**apientia autem patet dicitur. scilicet cognitio de deo et creaturis. cum sapore deuotionis. Verbi gratia. In theologia mei sunt que habent scientiam theologie in intellectu ad disputandum. arguendum. respondendum. legendum. predicandum. scilicet in corde non sentiunt saporis spiritualis deuotionis et dulcedinis. tales habent scientiam sed non sapientiam. Tu cum scis legendo. predicando. studendo. disputando. que est virtus de essentia et trinitate et personis. Et filius dei fuit incarnatus. natus. mortuus. et passus. In istis sentis tu saporis amoris et deuotionis. si dicas que sic. tunc habes sapientiam. si dicas que non. tunc habes scientiam solum. Idem si volueris loqui de iure canonico vel civili. quando vos dominus doctor legit vel disputatis. quando cogitatis diuinam prouidentiam que isto modo de regit mundum. scilicet que homines sapientes regunt alios. vel ut habeant meritum iusticie. pro eos ad ministrandum per ordinaciones et malorum puniciones si in his sentis saporis sapientiam habes. sin alia scientiam tantum. et debetis dici scientes et non sapientes. Idem de magnis philosophis et medicis scientibus cursu celi et stellarum et constellationes et virtutes herbarum lapidum et stellarum. In tali scientia si sentis in corde deuotionem dicendo. **O** benedictus deus. et qualiter et disposuit et ordinauit ut ista inferiora regantur a superioribus corporibus etc. tunc habes sapientiam. alia scientiam. Ecce que dicitur. sapientia secundum nomen eius est. Sed beatus cum sequitur. et non in multis est manifesta. que licet multi habeant scientiam. pauci tamen habent sapientiam. **H**inc enim magna scientiam et mala scientiam. **I**do apostolus loquens de illis magnis philosophis dicit. Qui cum cognouissent deum. non sicut deum glorificauerunt aut gratias egerunt. sed euannerunt in cogitationibus suis. dicentes enim se esse sapientes. stulti facti sunt. **R**om. i. Quibus autem cognita est permanet usque ad respectum dei. **I**do dicitur thema. **B**eatus vir. scilicet beatitudine vite. et post beatitudine patrie. que in sapientia morabitur. **A**d propriam autem themam ad beatum Vincentium inuenio que in mundo habuit quoniam sapientiam. et non sunt plures. scilicet.

Prima sapientia physica.

Secunda sapientia theologica.

Tertia sapientia apostolica.

Quarta sapientia angelica.

Quinta sapientia heroyca.

Istis quoniam sapientibus deus in hunc mundo dotauit Vincentium. **I**do de eo appropate dicitur thema **B**eatus vir. scilicet. fructuosus que in sapientia etc. **D**ico primo que beatus Vincentius habuit scientiam physicam. **S**apientia enim antiquorum virorum philosophorum in hoc erat scilicet ut haberet cognitionem veritatis de prima causa et

de alijs. **E**t abstinebat se ab omnibus delectationibus. maxime luxurie que eberat et obscurat intellectum. **V**itabat enim negocia ut haberet intellectum recollectiuum. que virtus unita fortior est se ipsa dispersa. et cauebat a peccatis. **I**do Salomon magnus philosophus de se dicit. **C**ogitavi in corde meo abstrahere a vino carne mea ut animam meam transferre ad sapientiam. **E**ccl. ij. **V**inum enim sic illa trita. primo luxuriam que eberat. **I**do apostolus. **N**olite inebriari vino in quo est luxuria. **S**ecundo negocia temporalia que dant fumositates. **T**ertio delectationes que impediunt perfectum sapientie. que uinum letificat cor hominis. **I**ta sapientiam habuit beatus Vincentius. **D**icas cum esset aragonensis de ciuitate hostiensis de nobili genere et in domo patris esset occasio peccatorum. negociorum. delectationum. et beatus Vincentius uellet habere sapientiam. dimissa domo patris iuit in insulam augustam. ubi tunc erat studium generale de philosophia. et tunc profecit que infra breue tempus omnes alios precessit. **T**enebat istum modum que summe uitabat peccata. **D**icas hanc ad correctionem studium. ne expendant in vanum pecunias parentum etc. **I**ta peccata uitabat beatus Vincentius que regine se seruauit. scientiam illud. **I**n malinola aiaz non intrabit sapientia. nec habitabit in corpe subdito peccatis. **S**ap. i. **N**ota. in malinola aiam. per inuidiam vindictam etc. non intrabit sapientia. licet intret scientia. **I**do beatus vincencius seruauit se se unadum. oradum. et habebat intellectum clarum et tenebat portam apertam. **I**te uitabat negocia mundana que spargunt cor hominis. nec potest comprehendere. **I**do oportet que sit uacuum a negocijs. **I**do dicitur sapiens. **S**apientiam scribe in tpe uacuitatis. et que minoras actu sapientiam percipiet. que sapientia replebitur. **E**ccl. xxxvij. **T**ertio uitabat omnes delectationes carnis. imo macebat corpe ut ad sapientiam eleuaret intellectum. scientiam illud. **D**is sapientia a domino deo est. et cum illo fuit semper. et est ante eum. **E**ccl. i. **N**on solum occupabat se in libris temporalibus philosophorum. sed etiam in libro spiritualis amoris et deuotionis dei. que sicut aqua descendit de alto fonte ad ortum. **I**ta sapientia descendit ab illo fonte. de quo **E**ccl. i. **F**ons sapientie fons dei in excelsis. **I**do si uultis que descendat ad ortum cordis uiri siue intellectus ponat canale orationis et deuotionis. **I**uxta consilium beati **J**acobus apostolus. **Q**ui indiget sapientia postulet a deo. que dat omnibus affluenter et non impropertat. **J**aco. i. **I**ta faciebat beatus Vincentius. **I**do habuit magnam scientiam physicam. **I**do in laudem dei et honorem beati Vincentii carat ecclesia. **S**ancus Vincentius a puericia studijs litterarum traditus superna

De sancto Vincentio

sibi puidēte clemētia gemina scia efficacissi-
me claruit. **No.** gemina scia. **Ph**i ponūt du-
plicē sciaz. speculariā. s. et practica. quā di-
cūt praxim. qñ scia specularia descendit i cor-
de p deuotionē et sapozē. et i vita p sanctā cō-
uersatiōz. **S**z mō solū curat de scia specula-
tiua vt appareāt. **No.** efficacissime claruit in
suplatiua. qz tres sūt grad^o phie scie. vt dicit
Hiero. ad **P**aulinū. c. vi. **R**ōnalis. natural.
moralis. **R**ōnalis aut ondit modū rōcinādi
disputādi zc. vt grāmatica. logica. rethorica
Et i isto gradu claruit beat^o vincēt^o. **N**atu-
ralis ē cogscere mot^o celoz et stellaz. natural
elemētōz et silia. et i ista efficaci^o claruit bea-
tus vincēt^o. **M**oralis aut docet quō est vi-
uendū fm q̄tuoz s̄ntes morales erga seipz
et erga primū suū tā in psperitate q̄ in aduer-
sitate. **E**t i ista beat^o vincēt^o excellētissime
claruit. **J**ō dicit thema. **B**eat^o vir i virtute. s.
meritoria. q̄ in sapia zc. **M**oralit. mō est
totū oppositū. **N**ā multi curāt d̄ phia rōnali
disputādo. arguēdo. legēdo zc. **A**lij autē de
naturali. sciētes mot^o et naturas. mutatiōes
generatiōes. corruptiōes. et alteratiōes rez.
Et astrologiā. **S**z d̄ tertio gradu phie et p̄n-
cipali nullus curat mō ordinare vitā suam.
Multi sunt q̄ hāt intellectū plenū q̄stionibz
et sophismatibz et volūtate infectā et plenam
corruptiōibz. et vitā plenā dissolutiōibz. **D**e-
lius esset h̄e ignorātia. qz ignorātia q̄ nō est
affectata excusat aliq̄lit. **J**ō dicit dñs ihs xps
Ille seru^o q̄ cognouit volūtate dñi sui et nō
se p̄pauit. et nō fecit fm voluntate ei^o. plagis
vapulabit multis. q̄ autē nō cognouit et fecit
digna plagis vapulabit paucis. **L**u. xij. **E**t
go meli^o eēt nescire q̄ scire et malā vitā tene-
re. **J**ō dicit de b̄to **V**incētio. efficacissime cla-
ruit. **D**ico scdo q̄ habuit sapiāz theologī-
cā q̄ maior est q̄ phisica. q̄ in h̄ psistit. q̄ ex q̄
em̄ creatura tenet bonaz vitā quā bz. et cū h̄
ondit alijs veritatē creatoris et creaturaz. nō
solū s̄bo docēdo. s̄ etiā exēplo ope adimplē-
do. ita q̄ nō solū dicat. vadatis ad paradisum.
sed veniatis. seq̄mini opa mea. qz sicut bon^o
pictor nō solū instruit puerū ore loquēdo. s̄
manibz opando et lineādo zc. **I**ta ē de bono
theologo. **J**ō d̄ eo d̄z. **I**pe tanq̄ imbres mit-
tet eloq̄a sapiē sue. palā faciet disciplinā do-
ctrine sue. **E**ccl̄. xxxix. **N**ota ipse scz p̄dicator
theolog^o tanq̄ imbres. qz p̄dicatio tanq̄ aq̄
diuinaz doctrinaz refrigerat ardorē supbie
in supbis. auaricie i auaris. luxurie i luxurio-

sis. et sic de alijs. **E**t sic pluvia facit fructificā-
re in bonis opibz et meritis. **No.** ipse palā faci-
et zc. ne dicat. **I**ste frater dicit et loquit mul-
ta bona de hūilitate. s̄ ipse est supbus. **P**ul-
chros s̄mones facit de misericordia et libera-
litate. s̄ ipse est auar^o. **M**ultū cōmēdat casti-
tate. s̄ ipse est luxuriosus. et sic de alijs. **I**sta
sapiam habuit beat^o **V**incēt^o excellēter. **E**x
quo em̄ habuit p̄mā sapiētia. s̄ phisicā. dedit
se ad studendū bibliā. et postq̄ in ea fuit b̄n
instruct^o incepit p̄dicare. nō solū s̄bo s̄ ope.
Postq̄ eniz sua fama diuulgata erat q̄ esset
deuotior. sanctior. et aptior alijs. **E**p̄us cesar
augustan^o **V**aleri^o noie volēs puidere ouibz
suis de p̄dicatiōis pastura vocauit beatum
Vincentiū et ordinauit eū vsq̄ ad diaconū.
Et qz ep̄us erat senex. iō cōmisiit sibi officiū
p̄dicatiōis p̄ totā diocesim. **N**ā p̄dicare offi-
ciū est ep̄ale. vt patet in p̄mis ep̄is. s̄ apl̄is vt
dicit **P**etrus de se et de alijs. **N**os s̄o orōni-
q̄stū ad missam. q̄ est p̄ncipalis oratio. et mi-
nisterio verbi instātes erim^o. **A**ctū. vi. **J**ō
qñ ep̄us cōsecrat in ei^o dorso ponit euāgelia-
riū aptū. et d̄z sibi. **V**ade p̄dica verbū dei. vt
dicit decretalis **C**ū ex adiuncto. **H**oc officii
fuit p̄ncipale filij dei in h̄ mūdo. q̄re ait. **E**a-
mus i vicos et ciuitates vt etiā ibi p̄dicē. **A**d
hoc em̄ veni. **M**arc. x. **T**ūc beat^o **V**incēt^o
cogitauit imitari maiorē p̄dicatorē. s̄ xpm̄ q̄
cepit faceret docere. **I**ncepit seruētē p̄dica-
re. nō solū verbo s̄ exēplo et ope. **P**rimo em̄
fundauit suaz vitā in magna hūilitate. intm̄
q̄ nec genere nec sciētia nec dignitate supbi-
ebat. **I**deo poterat p̄dicare p̄tra supbiā **I**tē
despiciēbat p̄ deo oia tp̄alia bona. **J**ō p̄dica-
bat p̄tra auariciā. vsuraz. rapinam. furta zc.
Itē qz cōseruauit se in virginitate poterat p̄-
dicare p̄tra luxuriā. rep̄hendēdo hoies. mu-
lieres. clericos. et religiosos. qz habebat faciē
ferream sine carnē de ferro zc. **I**tē quia erat
fundat^o in charitate. p̄dicabat p̄tra rācores.
malas volūtates. qz erat abstinēs. audacter
poterat p̄dicare p̄tra gulosos. ebriosos. et ie-
iunioz fractores. **E**t qz erat patiens. p̄dica-
bat p̄tra iracūdos **I**tē qz erat diligēs nūq̄
erat ociosus. s̄ laborabat in opibz sp̄ialibz.
Jō poterat rep̄hēdere ociosos q̄ pdunt t̄p̄e
eis a deo p̄cessum ad p̄niam. **P**relatis p̄dica-
bat vt magis curarēt de aiabz q̄ de redditu-
bus. **C**lericis q̄ haberēt deuotionē. **R**eligi-
osis obedientiā. **D**ñis villaz et cōmunitatū
rectoribz vt facerēt iusticiā et vitarēt peccata.

Sermo

notoria. **S**ubditis fidelitate. Diuitibus misericordia. Pauperibus et tribulatis patiam. Ecce quod habuit sapientia theologicam. **I**o de eo cantat ecclesia. **S**acritate quae insignis archidiaconatum suscepit. et vices pontificis diligenter exequabat quod tam gloriosum officium predicandi dicitur exequi cum diligentia sine diligenter. **E**t quod peritum est illorum quae solius ore curat exequi officium predicandi et non opere. **V**ultus intelligere quod peritum est ac si aliunde iret ad papam vel regem palam dignitate seu beneficio obtinendo. et rex vel papa de hoc fecit ei litteram vel bullam optime scriptam. tamen ille non curat de sigillo. nihil obtinebit quam vellet intrare possessionem dignitatis. quia non adhiberet ei fides. **I**ta est de predicantibus quibus deus permittit magnam dignitatem et beneficium in celis. **Q**ui fecerit. scilicet opera bona. et docuerit alios ore ut faciant. hoc magnum vocabitur in regno celorum. **M**atth. v. **S**i ergo nos de isto beneficio volumus habere litteram seu bullam. sermonem optime ordinatum. colore rethorico adornatum. cum magnis auctoritatibus. originallibus. realibus et vocalibus. scilicet si ibi non est sigillum bone vite. non datur fides hominibus. non penetrat corda gentium utuertant et corrigant. **I**o necessaria est sigillum quod dat auctoritatem doctrine. **I**o et sigilli defectu multi amittunt beneficium a christo permissum. dicente christo. **Q**ui. scilicet ille qui habet predicare soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines. minimus vocabitur in regno celorum. **M**atth. v. **M**inimus. id est nullus. quia nunquam intrabit in illud. **I**o dicebat apostolus vniuersalis predicator. **N**o audeo aliquid loqui. scilicet in predicacione eorum quae per me non efficit christus in obedientiam gentium. in serbo et factis. in serute signorum et prodigiorum. in serute spiritus sancti. **R**om. xv. **D**ico tertio quod tertia sapientia est sapientia applica. quae in hoc consistit. scilicet predicare serbo et opere. et cum hoc propter honorem dei et saluationem animarum laborando per mundum discurrere de villa in villam etc. etc. pro christo et precepto. **E**untes in mundum vniuersum **M**atth. x. **Q**uemadmodum mercatores per terram. et marinarios per mare laborant cum magnis periculis pro modico lucro. **I**ta apostoli et predicatorum applica laborant per mundum ut christum lucrifaciant. **Q**uod est lucrum portabunt in iudicio paulus et petrus et alii. **I**o predicantibus applicis dicit apostolus. **V**idete itaque fratres quomodo caute ambuletis. non quasi insipientes sed quasi sapientes. redimentes spiritus quoniam dies mali sunt. ad **E**ph. v. **I**sta sapientiam habuit beatus **V**incencius. quia non solum in ciuitate cesarauguste laborabat predicando. sed per villas et castra cum magnis periculis propter

infideles. **T**unc ei temporis fuit maxima persecutio christianorum. **I**mperatibus dioclecianorum maximiano. qui miserunt virum gubernatorem qui tormetis cruciabat et occidebat christianos qui nolebant fide christi abnegare. **C**rudelis dominus sed crudelior mister. **E**t fuit sibi dictum quod. **V**incencius. fuit captus et precepto daciani. qui captus et cathenas pedester misit ipsum apud valentiam ubi sunt diete multe. quas iuit onerat cathenis et ferro. **Q**uale fuit istud tormetum. et hoc fuit primum tormetum. **S**ed cogitans onus christi quod christus portauit quam ducebat ad crucifigendum patienter portauit attendens ad verbum christi dicentis. **S**i quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. **M**atth. xvi. **S**econdum tormetum fuit. quia dacianus noluit quod statim periret sibi. ut magis timeret et manseresceret et precepit ut poneret in carcere sine cibo et potu tribus diebus. et cum corpe esset ibi detentus anima ibat per plateas padisi contemplando. et cum ista confortatione transiuit. **C**ogitate quod oneratus ferro dormiebat in terra. et erat sine cibo. et poterat dicere recte cum apostolo. **N**on conuersatio in celis est. quae est ad animam. et vltimus dicitur. **T**unc etiam saluatorem expectamus dominum nostrum ihesum christum. qui reformabit corpus humilitatis nostre et figuratum corpori claritatis sue secundum operationem quam etiam posset sibi subijcere omnia. **P**hil. ii. **T**ertium tormetum fuit quoniam illa die fuit daciano peritum. et videtur ipsum pulchrum inuenit et rubicundum et in nullo alteratum. credens quod custodes ei ministrassent cibaria voluit eos occidere. **E**t dixit beatus **V**incencius. **N**on occidas eos. quia bene tenuerunt tuum crudele preceptum. **T**unc dixit sibi dacianus quod abnegaret fidem christi alia omnia tormeta expenderent in eum. **R**udit beatus **V**incencius. **S**cito nepharium esse apud christianos deitas cultum abnegare. **T**ormeta tua non timeo quia per ipsa deducimur ad coronam. et per mortem ad vitam. **I**nsurge ergo miser et toto malignitatis spiritu debachare. **V**idebis me dei serute posse dum torqueor. quae possis ipse qui torques. **Q**ualis christi miles intrepidus et statim denudarunt eum. **Q**uartum tormetum fuit. quia statim posuit in eculeo sed cogitans penam christi in cruce pendens patienter sustinuit illud tormetum. **C**ui dixit dacianus. **M**iserere tui etc. **B**eatus autem **V**incencius ala cri vultu rudit. **H**oc est quod modis omnibus exarsit in **Q**uintum tormetum fuit quoniam cum falcastri ferreis et caro crudeliter lacerabat. ipso autem dicente **N**on sunt condigne passiones habet temporis. sustinuit

De sancto Vincentio

passeter. **S**extū tormētū fuit de laminis ferreis ignitis ad ei⁹ latera applicatis. ipō dicēte. **P**robasti cor meū et visitasti nocte. s. tribulatiōis. igne me examiasti. et nō ē inuēta in me iniquitas. etiā sustinuit. **S**eptimū tormētū quā deposit⁹ de eculeo posit⁹ fuit i craticula vt beat⁹ Laurēt⁹. **D**e h⁹ cātat ecclia. **A**ssūptus ex eculeo leuita **V**incēt⁹ atq; ad patibulū rap⁹ moras carnificū arguēdo ad penā alacrit⁹ pperabat. **D**icaf cū fuit i craticula ferrea voluebāt eū pūciētes sal i ignē. **X**pī miles p̄ciosus leuita **V**incēt⁹ vt tribunal spōte rogū. i. focū ascēdit intrepid⁹. cui⁹ salis crepitātis p corp⁹ minutie sparsim ibāt atq; prune s̄nabant sanguie. **D**ecimū tormētū fuit q̄ amol⁹ de craticula posit⁹ fuit i carcere tenebroso. pedib⁹ strict⁹ ligno et tūc sternūt fragmēta testaz. vt quocūq; se s̄teret vulnēra ip̄a iueniāt. **P**riusq; oī p̄ortio b̄uano vt si nō moreret. darent⁹ sibi alia noua tormēta. **S**z assunt angeli. lux refulget in carcere. laetant ligna a pedib⁹. testarū asperitas vertit i floz molliciem. dant laudes deo. et angelice vocis suauitas pcul diffundit. **E**uigilātes custodes et h⁹ vidētes cū multis alijs cernētibus ad dñm p̄uertūt. **E**cce p̄ncipalia tormēta q̄ beat⁹ vincēt⁹ sustinuit i dei honorē et in aiaz saluatiōz. **E**cce h⁹ sapia aplica. **E**t poterat dicere cū aplo. **D**ia sustineo p̄ electos. vt et ip̄i salutē psequant⁹ q̄ est i x̄po ihu cū glia celesti. ij. **T**rimo. ij. **I**git. **B**eat⁹ vir q̄ in sapientia zc. **M**oralit⁹ meli⁹ foz possum⁹ nos h̄re de paradiso. **C**ōtemplate h⁹ quō care vēdidit x̄ps suis amicis. **J**ō faciam⁹ p̄niam et laborē i bonis opib⁹. **D**e illis q̄ nolūt laborare dic⁹ dauid. **I**n labore hoīm nō sūt. et cū homib⁹ nō flagellabunt. **G**lo. s. cū demontibus i inferno. **D**ico q̄rto q̄ q̄rta sapia est sapia angelica. q̄ in h⁹ s̄stitit. s. in oib⁹ angelorū opib⁹. **I**p̄i p̄ferūt et p̄ponūt honorē dei et gliaz sup oia. **H**oc declarat sic. **I**n p̄ncipio em̄m dī aūq; de⁹ creasset hoīem. de⁹ creauit angelos. int⁹ q̄s lucifer erat maior et sanctior. vt dicit **B**reg⁹. **Q**ui voluit deo parificari. et reuelant⁹ h⁹ alijs angelis. et multi p̄senserunt dicēdo q̄ esset bonū. velut adulatorē cupientes dñis complacere. **B**oni autē angeli vt michael. gabriel et raphael nō p̄senserūt. imo p̄traderūt. p̄ferētes et p̄ponētes honorē dei et glia. **E**cce sapia angelorū. **J**ō p̄firmati sunt in gra. **P**er sapiāz sanati sunt q̄cūq; placuerūt tibi dñe a p̄ncipio. **S**ap. ij. **N**o. **P**er

sapiētia sanati sūt. ab infirmitate. s. creaturā. q̄ ē peccabilitas. qz oēs creature erāt peccabiles. sed sanati tūc fuerūt sancti angeli. qz p̄firmati fuerūt tūc i gra et i glia quā tūc habuerūt. **I**sta ē sapia angeloz. **I**sta sapiāz habuit sanct⁹ vincēt⁹. qz in nullo tormētorum mortu⁹ fuit. vt dacia⁹ p̄funderet. et de⁹ haberet glia et honorē. **Q**ū em̄ dacia⁹ audiuit miraculū de hīs q̄ in carcere visa sunt et audira de p̄uersiōe multoz dixit victi sumus et insaniēs dixit. **R**eponat⁹ in q̄t i lecti mollicie. vt post renouet⁹ itez ad tormēta. **E**t habuit medicos et fingens se ip̄m dimisisse. p̄misit vt xp̄iani curaret de eo vt cito fortificat⁹ duriora tormēta sibi daret. **Q**ū cū fieret p̄s credentū manib⁹ x̄po sp̄m reddidit. vt de⁹ haberet glia et honorē. qz null⁹ p̄t aliq̄ue inescere nisi de⁹ velit p̄mittere. **E**t poterat dicere cū aplo. **M**agnificabit⁹ x̄ps in corpe meo siue p vitam siue p mortē. **D**ibi autē viuere x̄ps est et mori lucrū. ad **Phil. j.** **N**ota. **D**ibi autē viuere x̄ps est. qz supnaturaliter et miraculose vixit in tā asperis tormētis. et mori in xp̄ianos recept⁹ eccliaisticis sacramētis. lucz. **M**oralit⁹ istā sapiam debem⁹ nos habere **I**n oib⁹ dictis et factis n̄ris p̄feram⁹ dei honorē et glia. nō mētiēdo. nec p̄ximū decipiēdo. nec iurādo. nec renegando. nec blasphemādo. **I**n oib⁹ honorificet deus p̄ ihm x̄pm dñm n̄rm. cui est glia et imperiū in secula seculoz amē. p̄ma **Per. iij.** **D**ico q̄nto q̄ habuit sciam heroycā. **S**apia heroyca. i. diuina. **I**sta ē alijs maior. q̄ in h⁹ s̄stitit q̄ de⁹ obtinēt de creatura finē quē ip̄e intēdit in fallibilis. qz nulla cā p̄t impedire q̄n enuiciat q̄d ip̄e ordinauit de creatura. imo p̄ regulas logicales. **D**icit em̄ logic⁹ q̄ ex puris negatiuis nō sequit⁹ p̄clusio affirmatiua. **S**z de⁹ ex negatiuis p̄cludit affirmatiua vt sibi placet. **H**us autē dic⁹. **E**x p̄rijs nō p̄ducit cōtrariū. imo de⁹ ex p̄trarijs p̄ducit effectū cōtrariū vt patet in **I**oseph de quo ordinauit q̄ esset dñs fratrū suoz. q̄ intelligētes frēs sui ip̄m vendiderūt vt esset captiu⁹ et nō dñs eozum. **E**t ex illi⁹ venditiōe secutū fuit q̄ **I**oseph fuit dñs eoz. **E**cce quō ex p̄trarijs de⁹ p̄cludit suū p̄positū. **A**d h⁹ auctas. **S**apia. supple dī uinā. nō vincit malicia. supple creaturarum. **A**ttigit a fine vsq; ad finē fortiter. et disponit oia suauit. **S**apie. viij. et viij. **I**sta sapiāz habuit beat⁹ **V**incēt⁹ dei voluntate. qz eā. scz cōcauit. **J**ō d̄z vincēt⁹ q̄ si vincēs dacia⁹

qz dacia n^o ordinavit qz moreret in tormētis. Et qñ audiuit qz mortu^o fuerat i lecto. dixit. victi sum^o. sz ex quo i vita nō potuit ipm vincere. in morte cogitavit hēe victoriā d^o corpe. **E**cce malicia. Et mādaui ei^o corpe^o pūci in campū a feris z auib^o psumēdū. sz affuit coruus qz aues cū feris abigebat. Et credit fuisse angel^o. **N**ō reuelatū fuit Daciano. qz fecit corpe^o pūci i mari cū mola funib^o collo ligata. et qñ in fra nō poterat eū vincere. ad min^o i mari vinceret eū. **S**z nō erat ita. qz sapia diuina alit^o ordinauit. Et dū submersores redirent ad denūciādū quō piecissent corpe^o i mari. dei p^ote corpe^o delatū est ad lit^o quoddā. z facta reuelatiōe sup hoc cuidā viro fideli z cuidā vidue. cōcurrētib^o illuc fidelib^o reptū corpe^o sepultū ē ab eis i qdaz pua basilica ibi ppe. **C**essante vō rabie psecutiōis deuotio fidelū honorabil^o eū extra muros ciuitatis valētie sepeliuit. **J**ō cantam^o. **V**incētē mūdū adozem^o dñm. in quo pssurā mūdi mar^o ty^o dicit vincētē. **E**rgo **B**eat^o vir qz in sapientia. s. diuina morabit^o.

De cōuersione sancti Pauli apli sermo.

Us electionis est mihi iste. **H**abet verbū istud i actibus aploz. ca. ix. **H**odie fit festū i ecclia de pueriōe sancti Pauli. **D**e nll^o sancto fit festū cōuersionis nisi de beato Paulo aplo. **N**ō solū rōne sui. qz fuit miraculosa. sz etiā rōne nrī. qz fuit peccatorib^o p^ouosa. qz i sua pueriōe oñdit quō pctōr d^oz ad xpm conuerti. **S**z pmo salutē vgo maria zc. **P**robreni declaratiōe z materie introductione sciendū qz pncipale fundamentū z pncipiū saluatōnis hoim est electio dei eterna. **A**nqz de^o crearet celū z terrā nec aliqd. iā in secreto scō sistorio trinitat^o facta fuit electio de saluādis tali mō. **T**ot dñi impatores. reges. duces. comites zc. erūt in mūdo. **D**e istis dixit p^o fili^o z spū sanctus. tot saluabunt amore iusticie. quā faciēt in subditoz correctiōe. **I**tem tot plati. pape. cardinales. patriarche. archiepi z epīz. erūt in mūdo. **D**e istis tot saluabunt p^ote charitatis z diligētie suaz ouū. **I**tem tot religiosi erūt. de qbz tot saluabunt p^ote obediētie suū ordinē seruādo. **I**te tot clerici p^ote deuotiōis. **I**te tot diuites p^ote misericordie. **T**ot paupes p^ote patiētie. **I**te tot milieres p^ote honestat^o z p^onetie. **I**ta qz ista electio est p^omū fundamentū z pncipale. z p^on

cipiū saluatōnis hoim ac mulierū. **A**uctas. **E**legit nos in ipso ante mūdi p^ostitutionē vt essem^o sancti z imaculati in cōspectu eius in charitate. qz pdestinauit nos i adoptōez filiorū per ihm xpm dñm nostrū. ad **E**phe. j. **E**t ista electio d^o pdestinatio. **E**t qz beat^o paul^o fuit a deo eternalit^o elect^o vt esset de maiorib^o sanctis paradisi. **D**e eo dicit xps i themate. **V**as electiōis. i. electū passine. est mihi iste. s. Paulus. **S**z qz diuina electio facta in eternitate habet executionē in tpe. dicā vobis practica executione electiōis beati Pauli. put in eplā hodierna p^onet. **D**icā hystoria. put dicit Lucas in eplā hodierna. **A**ctu. ix. **Q**uō psequeretur xpianos vt lupus oues. intm qz multi xpiani fugerūt de hierlm. **J**ō dixit ipse. **E**go sequar eos. **D**icā quō furis infeci^o ibat dā mascū zc. **S**aulē saule qd me psequeris. **N**ota non dicit. cur psequeris meos seruitores. qz tant^o est amor xpi ad suos seruitores qz illoz psecutiōe reputabat suā. **S**icut enim bonū qd fit suis seruitozib^o amore sui recipit in psonam suā. ita z malū. **J**ō dicit i iudicio vniuersali. **E**surui z nō dedistis mihi manducare zc. **T**ūc dicit. **Q**uā vidim^o te esurientē z dedimus tibi māducare zc. **Q**uibus dicit. **Q**uādin fecistis vni ex mimis meis. mihi fecistis. **D**ath. xxv. **D**ic patet quō homo debet cauere ne displiceat seruitozib^o dei. qz ipse recipit in psona sua quē ad modū rex recipit in se qñ offendit miles vel eius officialis. **E**t ppter h^o tñm time^o ne offenda^o regis officialis. **J**ō dixit xps. **S**aulē. **S**ic em vocabat^o añ ei^o pueriōe. **S**aulē qd me psequeris. **E**cce amor xpi ad nos. **E**t paul^o timēs ac stupēs dixit. **Q**uis es dñe. **R**ndit ih̄s. **E**go suz ih̄s nazaren^o quē tu psequeris. **D**urū est tibi cōtra stimulū calcitrare. **N**ota qz Paul^o añ cōuersionē suā habebat q^otuor falsas credētiāz seu opinionēz z errores dñm nostrū **J**esum xpm. **P**rima qz nō credebat ipm eē deū. sz purū hoim. **S**ecda qz nō fuit saluator mūdi sz deceptor. **T**ertia qz non surzexit a mortuis. **Q**uarta qz nō erat iudex bonoz et maloz. **S**ed xps in rñsiōe qñ dixit. **E**go sum **J**esus nazaren^o zc. fugauit oēs errores. **E**t pmo qñ dixit. **E**go sum. qd est nomē diuinitatis. qz de^o pprie habet esse. **N**ostrū aut esse est nobis a deo datū. iō nō debet dici eē. **S**icut null^o debet dici diues de pecunijs tuo receptis. **T**otū em nostrū esse mutuatū est nobis a deo. **I**deo pprie loquēdo null^o bz

De cōuersione sancti Pauli

esse nisi solus deus. **I**tem legimus **E**xod. iij. q. qm deus voluit mittere moysen vt liberaret pplm isrl de egypto. dicit sibi moyses. **S**i dixerint mihi qd e nome dei. qd dica eis. **R**ndit dñs ad moysen. **E**go sum qd sū. **S**ic dices filijs isrl. **Q**ui e misit me ad vos. **E**xo. iij. **E**cce quare rndit paulo. **E**go sū. **z** dicit **A**ug. in libro de videndo deū. q. xps oñdit tūc paulo diuinā essentiā vt ibi determinat **A**ug. **C**ōtra scdm erroze dixit **I**hs. qd idē est qd saluator. ostē dēs sibi clare q nullus pōt intrare paradisu nec saluari. nisi sibi credēdo et obediēdo. **C**ōtra tertiu dixit nazarenus. i. floridus. q. ei corpus in resurrectione sua gl'iosa floruit qtuor floribz. **P**rima impassibilitatis. **S**ecunda leuitatis. **T**ertia subtilitatis. **Q**uarta claritatis. **I**tem dixit nazarenus. **C**ōtra qrtu erroze dixit. **D**urū ē tibi stimulu calcitrare. **S**timulu est snia dura quā dabit vt iudex vniuersalis bonoz et maloz. qm dicit malis **D**iscēdite a me maledicti in ignē eternū zc. **M**atth. xxv. **T**ūc paulus tremēs ac stupēs dixit. **D**ñe qd me vis facere. s. vt possim salu' fieri. **N**ō em video clare errores in qbz erā. **E**t ait dñs ad eū. **S**urge et ingredere ciuitatē et dicit tibi qd te oporteat facere. **S**urrexit autē de terra. apertisqz oculis nihil videbat. **T**āta fuit claritas q eū circūfulsit q pdidit visum. ac si bō diu respiceret solē amitteret visum. **A**d man' autē illū trahētes viri q comitabant cū illo q stabāt stupefacti introduxerunt damascū. **E**t erat ibi tribz diebz nō vidēs. et nō māducauit neqz bibit. **D**icūt doctores q in hīs tribz diebz didicit et vidit i scola paradisi qēqd postmodū pdicauit. **I**nterī xps appuit cuidā discipulo suo in damasco existēti q dicebat **A**nania. et dixit ei. **A**nania. **E**t ille. **E**cce ego dñe. **E**t ait. **S**urge et vade in vicū q vocat rectus. et qre in domo **I**ude sanlū noie tarsensez. **E**t timuit anania dicēs. **D**ñe audiui a multis qm psequi nomē vestrū zc. **I**tem dñe nō mittatis me ad illū lupū zc. **T**ūc dixit dñs ad eū. **V**ade qm vas electiōis est mihi iste vt portet nomē meū corā gentibz et regibz filijs isrl. **Q**uia sicut in vase auri vel argēti pstant fructus domini. **I**ta iste portabit nomē meū zc. **P**erficiatur historia eplē pcludēdo thema. **V**as electionis est mihi iste. **E**cce electio eterna. **Q**uātū ad secūdū dico q in pueriōe beati Pauli oñdit modus pueriōis pctoris ad deū. **I**tem eccl'ia facit festū d' ista pueriōe pauli solū. **E**t sūt septē modi qb peccator puer-

tis ad deū vt Paulus. q sequunt. scz

Illuminatio diuinalis.

Humiliatio psonalis.

Reprehensio fraternalis.

Ostensio iudicialis.

Instructio doctrinalis.

Exemplificatio virtualis.

Affliccio penitentialis.

Primus modus illuminatio diuinalis. qm peccator puerit ad deū vt paulus. a deo subito illuminat. qz pctor qd diu existit in pctoris est cecus. **C**ecus em nō videt piculū in q est. **S**icut em ille q trāsit p vicū. et modo cadit in luto. mō inter lapides. mō inter vepres. cecus iudicat. qz se ille est cecus. **I**ta de pctorē transeūte p viā huius mundi vel vite. mō em cadit in luto fetētis luxurie. mō inter spinas pungētis auaricie. mō inter lapides iracūdie et malicie. **I**tem scriptura sancta tales iudicat cecos. **A**mbulabūt vt ceci. qz dño peccauerūt. **S**opho. j. **I**tem necessaria est lux diuina illustrās mentē pctoris. **I**sto lumine illuminat pctor qm dicit. **O** miser qd annis sui in luto luxurie vel spinis auaricie. et sic de alijs. **O** miser qd erit de me siue de aia mea. **Q**uā diuinū lumē irradiat et psciam cognoscat pctor. qz lux naturalis intellectus nō sufficit. nec etiā lux scie acqsite. s. lux diuina est necessaria. **H**oc ostendit in pueriōe sancti pauli vbi dicit. **E**t cū iter faceret subito circūfulsit eū lux de celo. **N**o. lux de celo. **A**ctu. ix. **N**ō de intellectu naturali seu ingenio hūano. **I**tem modus pueriōis est multū dulcis qm de subito illuminat pctor rem in domo camera lecto vt in via existentē vt cognoscat pctor sua dicēs. **O** miser qd erit de me zc. **I**stud lumē petebat dauid dicēs. **O**rādo. **I**llumina oculos meos ne vnqz obdormiā in morte zc. **S**ecundus modus est hūiliatio psonalis vt delectio. **Q**uā em psona pōt inflare q nō curat nisi de mūdānis. deij cinnē vel hūiliant. **E**t si cōtingit. qz **O** dicit de. isti alio remedio indigēt. et facit eos pde rebona spalia. amorē dñoz in qbz cōfidebāt. **E**t tūc puertunt ad deū. qz al' nō curarent de eo. **I**tem **D**avid **I**mple facies eoz ignominia. et querēt nomē tuū dñe. **B**ndicta est aduersitas seu tribulatio paupertatis vt aduersitatis infirmitatis seu psecutiōis dñoz q puerit pctorē ad deū. **I**tem modus oñdit in paulo. qibat furijs infect' dirisqz toto pectore vir' efflabat. et cadēs in terrā ex psecutore fact' est vas electiōis dicēs. **D**ñe quid me vis facere

Sermo

Ecce quod ex aduersitate fuit uersus. **T**ertius est reprehensio fraternalis. Sunt enim aliqui qui nec primo nec secundo modo uertuntur. quod de non exequitur in eis die prima. sed quando aliquis ut amicus fratris. socius. pater. uel uicinus dulciter corrigit amicum suum uel filium dicens. Hoc dicit de uobis. **I**am gressus loquitur de uobis ista. **I**o amore dei corrigatur. **I**sto modo multi uertuntur ad christum. **I**do dicit christus. Si autem peccauerit in te frater tuus. uade et corripe eum in te et ipsum solum. Si te audierit lucratur es fratri tuo. **D**at. xviii. **I**ste modus ostendit in paulo quando christus corrigendo eum dixit ei. **S**aule saule quid me persequeris. **Q**uartus est ostensio iudicialis. quando deus per se inuisibiliter uel per os alicuius sancti et deuoti hominis ostendit sibi rigorem iusticie tali modo. **U**ideamus tu si uis perseuerare in ista mala uita. quod dices in iudicio. quod respondebis christo dicenti. **Q**uid fecisti pro me. ostendes uulnera et dices. **E**cce quod ego feci pro te. cognosces ista uulnera. uideamus tu quod fecisti pro me. quod dices tu quod modo stas et uiuis in peccatis. et nihil boni facis. quod euades inferni penas. **T**ales ostensiones iudiciales faciunt uertere multos. **P**itentur et faciunt penitentiam ut possint aliquid ostendere in iudicio. **I**o **D**avid. **C**ognosces dominus iudicia faciens. in operibus manuum suarum comprehendens est peccator. **C**onuertantur peccatores in infernum. scilicet per cogitationem. **P**s. ix. **I**ste modus ostendit in paulo. cui christus ostendit se in forma iudiciali. quem ad modum debet stare in die iudicii. quando dixit sibi **D**urum est tibi contra stimulum calcitrare. **E**t stetit paulus dixit. **D**omine quid me uis facere. **Q**uintus est instructio doctrinalis. ut in predicacione. ad quam multi ueniunt peccatores et in magnis peccatis inuoluti. et redeunt conuersi ad deum. quod in predicacione quando predicator predicat bonas doctrinas. peccatores cognoscunt suam uitam malam. et dicunt. **O** miser sum in malo statu sum ego. **E**t isto modo uertuntur plures quam alius super dictis modis. **I**o dicebat apostolus. **N**on erubescam euangelium. **A**irius ei dei est in salutem omnium credenti. **R**o. i. **N**o. **N**on erubescam euangelium sicut illi quod magis curat de poetis quam de euangelis. **D**octrina poetarum neminem saluat. **I**o predicatores euangelice doctrine singulariter coronati sunt in paradiso. **I**ste modus uersiois ostensus fuit in paulo. cui dixit christus. **S**urge et ingredere ciuitatem. et dicet tibi quod te oportet facere. si uoluisset dicere **P**aulus. **D**omine ostendat mihi uos quod habeo facere. **E**t me ad alium remittitis. dixisset christus **U**ade quod te deo instructionem christianam ut quod tu iuisti ita ipsi faciant et instructionem habeant.

Nota illa ciuitas ad quam christus remisit paulum. dicens. **S**urge et ingredere ciuitatem etc. **D**icebat **D**amasus. qui interpretatur sanguinosa. et significat ecciam ubi sanguis christi conficitur. et sumitur. **N**on ergo dicit. **I**ngredere ciuitatem. id est ecciam ad audiendam missam et sermonem. **I**bi enim dicit tibi quod te oportet facere. **I**ste est principalis modus conuersiois peccatorum. **S**extus modus est exempli et uitalis. quando enim uidetur quod aliquis tenet bonam uitam sanctam. etiam si non loquitur predicando. exemplo tamen illius multum uertuntur. **D**icitur huiusmodi de uersioe cuiusdam principis latronum in quadam uia ad predicandum existentem. **Q**uidam eius factus abbas uolens ipsum ad christum conuertere iuit ad eum. et statim captus est ut eum denuciaret. etc. **A**bbas hoc interrogauit eum si quid uiuere in tali heremo. **D**ixit abbas. in magno labore et periculo uiuis. si uultis mecum venire ad monasterium ego prouidebo uobis opulenter. **I**lle timens de captione non audebat ire. sed abbas ipsum assicurauit. et securus est eum. et dedit illi optimam cameram et unum monachum deuotissimum in seruitore ut seruiret sibi dans ei et ministrans quicquid uellet gallinas pedicis capones. **E**t postquam ipse erat presens. frater ille seruitore coram eo comedebat panem et aquam. **I**te quando ipse iacebat in lecto. frater orabat genibus flexis cum lachrymis etc. **P**ost multos dies ille capitaneus dixit fratri. **E**t quale uitam tenuistis uos in modo. quod tantam penitentiam facitis. **R**espondit frater quod fuit ualde peccator. **E**t ille. **E**t dicatis mihi et in quibus peccastis. **E**t dixit frater. **I**n multis domine. **E**t dicatis mihi si placet uobis. **E**go dicam. **R**isi excessiue et truffaui. et sic de alijs uenialibus. **E**t capitaneus. **O** miser et quod erit de me quod tot homines deperdat super et occidat. quod uos de tanta penitentia peccatis facitis. tantam penitentiam. de cetero uolo uiuere ut uos. non deris mihi lectum nec gallinas. **E**t sic fuit exemplo illius conuersus. **I**o dicit **B**regorius. **P**lus mouet exempla quam sermo. et exempla. scilicet bone uite. **F**orte si centum annis aliquis predicasset illi non conuertisset eum. et in exemplo bone uite uersus est. **L**egitur quod tempore beati Petri apostoli quando ipse predicabat in roma. aliqui bone mulieres iam ad christum conuerse habebant viros uersos conuertere. **E**t eis ostendens istum modum dixit. **M**ulieres subdite sint uiris. ut si quod non credunt seruis per mulierum conuersationem sine serbo lucrifaciant. **C**onsiderantes in timore sanctam conuersationem uestram. **J**o. **I**ste modus ostensus fuit in paulo quando ad manum illum trahendo in ciuitatem introduxerunt. **D**anus signat opera quod manibus operamur. **I**o dicit ad manum illum trahentes. in quantum inuisibilis quod exemplo operum trahuntur peccatores ad deum.

De purificatione beate Marie uirginis

Septimus modus est afflictio penalis. dicitur. **D**ne licet sim malus et peccator. spero tamen quod ex ista pena extraheris me de peccato et uertes ad bonam vitam. **I**tem licet homo sentiat se in peccatis non debet penam dimittere. quia dispositio est ad uersionem. et finaliter ad saluationem. Penam agere appropinquabit enim regnum celorum. **Matth. iij.** **I**ste modus ostenditur in uersione beati pauli. qui tribus diebus non manducauit neque bibit. quibus afflictio penalis. signum fuit quod ex pena deus ducit peccatorem ad uersionem et saluationem. **E**cce quare ecclesia facit festum de uersione beati pauli. quia non solum fuit miraculosa sed etiam peccatoribus fuit proficiosa. **A**men.

De purificatione uirginis Marie sermo

Dies purificationis

De Marie. **Luc. ij.** **I**stud presens festum unum est de maioribus totius anni. **R**espondeo quia tres sunt sanctorum gradus de quibus facimus festum.

Primus de persona eminenti. id est alta.

Secundus maior. id est de persona sancta excellenti.

Tertius multo maior de persona sancta transcendentem.

Dico primo quod de primo gradu fuit quilibet apostolorum **Petrus. Paulus. et ceteros. Johannes baptista. martyres. confessores. et ceteros.** **I**tem eorum festa sunt magis.

De secundo gradu est uirgo **María** que non solum est sancta sed habet excellentiam super omnes sanctos. **I**deo eius festa sunt maiora. **I**n tertio gradu est solus christus qui transcendit omnes altitudines creaturarum. **I**tem eius festa ut natiuitas. epiphania. presentationis. resurrectionis. et ceteros. sunt multo plus maiora. **I**tem tres gradus sanctorum inuenio in festo hodierno. quia hodie fit festum.

De **Symeone** sancto eminenter.

De uirgine sancta super omnes excellentem.

De christo sanctissimo transcendente.

Qui hodie fuit in templo presentat a uirgine **maria** sicut modo mulieres post partum ueniunt ad ecclesiam cum plebe. **I**tem istud festum habet tria nomina. **I**n quibus est symeonis dicitur dies obuiationis symeonis. **I**n quibus est ihesu christi dicitur dies presentationis. **I**n quibus pro est uirginis **Marie** intitulationis dies purificationis marie. **E**t quia specialiter hodie fit festum de uirgine **maria**. **I**tem singulariter dicitur thema. **D**ies purificationis. **I**tem primo loquitur de uirgine. **S**ecundo de christo. **T**ertio de sancto **Symeone**. **Q**uartum ad primum et in quibus presens festum tangit uirginem. dicitur dies purificationis marie. **Q**uoniam autem audis istud nomen purgatio non intel-

ligatis quod uirgo **maria** indigeret purificatione. quia nunquam peccauit aliquid modo. nec corde male cogitando. nec ore uane loquendo. nec corpore male operando. imo fuit purior sole. interius quam spiritus sanctus de ea **philocaptus** de sua puritate fecit unam cantilenam dicens. **Q**uoniam pulchra es amica mea quoniam pulchra es tota et macula non est in te. **L**uca. iij. **N**ota quod est dictio admirabilis. **E**t dicitur ter pulchra. quia pulchra fuit in anima. quia nunquam habuit malam nec uanam cogitationem. secundum de nobis. **S**ecundo pulchra in ore. quia nunquam uane seu ociose uel indiscrete locuta fuit. **N**os pro non habemus os pulchrum. **T**ertio pulchra in toto corpore. quia sine omni defectu et negligentia. reperta in cibo et potu. diligens in seruitio dei. secundum de nobis. **Q**uare ergo dicitur thema. **D**ies purificationis marie. **I**tem ista questione declarat beatus **Lucas** in euangelio hodierno dicens. **D**ies purificationis marie. statim dicit secundum legem moysi. et non dicit secundum personam suam quia non indiguit. **N**on uideamus quod lex est moysi quia dedit mulieribus parientibus masculos. **D**icit enim lex. **M**ulier que suscepto semine pepererit masculum. imunda erit septem diebus. nec ingredietur in sanctuarium donec impleantur dies purificationis sue. **L**uca. xij. **H**oc ergo preceptum non tanquam uirginem **maria**. quia non peperit suscepto semine. **U**bi dicitur sanctus **Thom.** iij. pte. q. xxxvij. ar. iij. **A**n ueniens in dei purgata ad templum dei accesserit. **E**t respondet quod sic. quia sic plenitudo gratie a christo deriuat in matre. ita decuit ut matris humilitati filij profunderetur. **H**umiliter enim deus dedit gratiam. ut dicitur **Isa.** iij. **E**t ideo sic christus licet legi non esset obnoxius. uoluit tamen circuncisionem et alia legum onera subire. ad ostendendum humilitatem et obedientiam exemplum. et ut approbaret legem. et ut calunie occasione iudeis tolleretur. **P**ropter easdem rationes uoluit matrem suam implere legum obseruationes. que bus tamen non erat obnoxia. **L**icet enim beata uirgo nullam haberet immunditiam uoluit tamen purificationis obseruationem implere. non propter indigentiam. sed propter legum preceptum. **E**t ideo signanter euangelizans **Luc.** ij. dicit quod impleti sunt dies purificationis marie secundum legem moysi. **I**tem enim secundum se purificationem non indigebat. **H**abens **L**uca. xij. dicitur. **M**ulier si suscepto semine pepererit masculum. imunda erit. **U**bi moyses uidet fuisse locum ad excipiendam matrem dei ab immundicia. que non peperit suscepto semine. et ideo patet quod non obligabat ad impletionem illius precepti sed uoluntarie purificationis obseruationem impleuit. **S**ed hoc est questio. **Q**uare deus ordinauit istam legem. nunquid est peccatum generare filios in statu matrimoniali. **R**espondet quod non. sed

Bermo

multe rōnes assignant a sanctis doctoribz. s3 vnā solā ego volo declarare. Rō illi⁹ legis ē. qz oīa pceptaleg⁹ reducunt⁹ z includunt⁹ i de cē pceptis decalogi. q̄ frāgunt⁹ q̄druplici⁹. s. opatiōe omisiōe. locutiōe. z cogitatiōe. Et q̄ tuoz decies faciat numerū quadragenariū. **M**ulieres autē i p̄cipiēdo. portādo. pariēdo z nutriēdo. istis q̄ttuoz modis peccāt p̄ dei p̄cepta. iō faciūt dies purgatiōis. **P**rimo peccāt in opatiōe p̄cipiēdo. **H**ā deus ordinauit actū generatiōis ad p̄seruatiōem hūane nature. Et mltōriēs nō mouent ad eā nisi sic equ⁹ z mul⁹ canis vl⁹ porc⁹ fm carnis sensualitate. cū tñ deberēt h̄ie intentionē p̄dicatiōis q̄ p̄dicat vt p̄uertat gentes ad deū vt paradysus impleat filijs dei. ita genitores debēt h̄ie intentionē generādi filios p̄ paradiso. **V**irgo autē maria nō peccauit opatiōe. qz nō ab hoīe. s3 a spūsancto p̄cepit. q̄ formauit illud corpus dñi nri ihu xp̄i. vt formaf granū infra auel/lanā vl⁹ amigdalū. **I**ō ecclia cātat. **N**ō ex virili semine s3 mystico spiramie sbū dei factū ē caro fructusq̄ v̄tris floruit. **S**ecdo peccant mulieres obmissiōe portādo. qz si p̄mo faciebāt p̄nias. s. ieiunia. oīoes. pegrinationes. et hmōi. qñ sūt gūide totū omittūt. Et licz sine satis fastidiose. tñ ip̄se faciūt plus fastidiosas z magis delicatas se fingūt. **S**3 ego maria in hoc nō peccauit aliqd obmittendo. qz dicit **B**erñ. q̄ erat grauida sine gūamie. imo p̄gnat⁹ portabat eā. **S**ic de nube q̄ nō p̄t eleuari. s3 qñ radi⁹ solis tāgit eā eleuaf. et est magis leuis. **I**ta radi⁹ solis eterni in vtero p̄ginis existēs. **I**ō nō dimittebat aliquid de suis deuotiōibz. imo ampli⁹ faciebat. quēad modū sacerdos qñ portat custodiā eucharistie est deuotior. **I**ta ego q̄ custodia erat tñc corpis xp̄i. **T**ertio mulieres peccāt locutiōe p̄turiēdo. qñ ei sentiūt dolores part⁹. dicūt multa s̄ba vana z indiscreta. **C**ū tñ deberēt recurrere ad xp̄m dicēdo **I**hs. et ad virginē **M**ariā q̄ sine dolore pepit. z ad sanctos dei. **I**pe tñ aliq̄ maledicūt eūā. alie viros. alia dicit. **O** si mō euadā nunq̄ accedo ad virū. sed ego in h̄ nō peccauit. qz sine dolore et miseria pepit. **S**ic radi⁹ solis trāsīt p̄ fenestrā vitreā sine ruptura. imo pulchriorē reddit eaz. **I**ō **I**sa. **B**erminās germiabit z exultabit le tabūda z laudās. **S**la libani data ē ei. decor carmeli z zaron. **I**sa. xxxv. **Q**uarto mulieres peccant cogitatiōe nutriendo. **C**ogitat em̄. **N**ō habeo heredē. mō sum dñia cū tñ in ma-

gno timore dicere deberent. **O** dñe dedistis mihi istū filiū. qd scio mō qd erit de isto filio meo. si erit mal⁹ hō. talit⁹ vt me interficiat. vl⁹ q̄ faciat aliqd malū vt sit suspēsus z finaliter dānat⁹. s3 ego in h̄ nō peccauit. **S**ciebat em̄ scpturas. **I**ō qñ in p̄tu ip̄a vidit mirabilia q̄ facta fuerūt cogitabat suā passionē. **I**ō dic̄ beat⁹ **L**ucas. **M**aria autē p̄seruabat oīa verba hec p̄ferēs i corde suo. **L**u. ij. **N**ō vidit puerū ih̄m natū z nudū cogitauit in corde suo dicēs. **O** ve sic fili⁹ me⁹ erit nud⁹ i cruce. **D**e inde p̄anis eū inuoluit cogitans q̄ sic e⁹ corpus inuolueret syndone i e⁹ sepultura. **D**e inde posuit eū in p̄sepio i medio duoz aialitū cogitās q̄ sic suspenderet in medio duoz latronū. **P**atet ḡ q̄ ego maria nullo mō peccauit. nec cōcipiēdo opatiōe nec portādo obmissiōe. nec piēdo locutiōe. nec nutriēdo cogitatiōe tñ voluit hūiliari ad suādū legē moy si ac si eēt imōda z peccatrix vt ceterē ml̄ieres. **R**ecte dic̄ **B**erñ. q̄ fuit filius filio suo q̄ voluit circūcisionē recipe ad quā nō tenebat. qz dābat in signū peccati. vt scindunt aures latroni in signū furti. **I**ta ego voluit seruare istā legē ad quā nō tenebat. **D**icat practice hic z pbabilē quō fuit ab ea lex ista suata. qz i. xl. die a natiuitate filij sui vt est dies hodierna venit ad tēplū dñi in q̄ seorsum stabāt mulieres generose z diuites. z seorsuz simplices et paupes. z seorsuz p̄gines. **E**t iste mos hodie a iudeis seruat. **E**go autē maria i ingressu tēpli respexit cogitās quibz se associaret. qz licz esset generosa z nobilis de genere dauid. tñ erat paup⁹ z simplici⁹ induta qz totū p̄rimoniū dedit amore dei z totū aux qd sibi obtulerūt reges oriētis. z volebat viuere manibz p̄rijs. **I**ō si iūgeret se ml̄eribz diuitibz potuisset sibi dicere. **V**adat⁹ ad locū v̄im. **B**ñdi/ct⁹ de⁹ v̄roz vni⁹ paupibz carpētarij vult se nob sociare zē. **S**i cū p̄ginibz. s3 suisz ego dixisset sibi. z vos q̄ hētis viz z filiū venitis nobiscū. z vñ h̄ zē. **I**ō posuit se cū simplicibz z paupibz ml̄eribz. **E**t fuit cōpleta qdā p̄phia quā p̄dixit spūsanct⁹ p̄ os salomonis dicēs **S**icut liliū inter spinas. sic amica mea. supple est inter filias. **C**an. ij. **D**abem⁹ h̄ exēplū hūilitatis. z tñ mō qlibet se ingerit qz qlibet vult esse i capite i cōiunjs zē. **E**t iō ego maria regina paradisi posuit se retro. **I**deo dicit **M**aria. **O**nia respexit hūilitatē ancille sue zē. **N**ō dicit c̄baritatē nec virginitates. **E**cce em̄ ex hoc beatā me dicent oīes generatiōes.

De purificatione beate Marie uirginis

Et hec fuit p̄ma humilitas quā hodie fecit i
impletiōe legis. **H**ic nota aliā magnā hūili
tate in s̄gine **M**aria. qz dicit euāgelii hodie
nū vt faceret s̄m p̄suetudinē legis p̄ eo. **C**ō
suetudo em̄ legis erat. vt patet **L**euic. xij. qz
qū post p̄m̄ in. xl. die mulier veniebat ad tē
plū s̄ctis genibz corā sacerdote dicebat. **E**c
ce oblationē. offeratis p̄ me sacrificiū vt de
remittat mibi pctā q̄ comisi cōcipiēdo. por
tādo. pariēdo. z nutriēdo. **S**acerdos aut̄ re
cepta oblatiōe z facto sacrificio dabat mul
eri b̄ndictionē. z recedebat m̄lier. **I**stā p̄sue
tudinē voluit s̄go maria hodierna die sua
re veniēs in tēplo dicēs sacerdoti. nō symeo
ni. qz nō legit̄ ip̄m fuisse sacerdotē. s̄z hominē
sanctū. **H**odie est q̄dragēsimā dies qz peperit
istū filiū. z octaua die fuit circūcis̄. z vocat̄
fuit **I**hs. z dedit sibi oblationē par turturū
aut duos pullos colūbaz. dicēs vt oraret p̄
ea. **M**axima hūilitas. sanctissima dicebat
pctōri. orate p̄ me. **E**t sacerdos nō cognosce
bat eā. **D**el̄ cognoscebat eā **I**saias. **E**cce
s̄go cōcipiet z pariet filiū. z vocabit̄ nomen
ei⁹ emanuel. **I**sa. vij. **T**ūc fuit cōpleta p̄be
tia salomonis dicētis i p̄sona s̄ḡinis. **A**gra
sum sed forma filie hierl̄m. **H**olite me cōsi
derare q̄a fusca sum. qz decolorauit me sol.
Can. j. **V**irgo erat nigra oculis ignaris eaz
nō cognoscētibz. sed erat forma angelis dei
Holite me p̄siderare. supple despiciēdo qz de
colorauit me sol. q̄a ardor diuini amoris sic
hūiliari faciebat. supple incedēdo **I**ō p̄t̄ no
bis dicere illud **M**at̄h. xij. **D**iscite a me quia
mitis sum z hūilis corde. z inueniet̄ requiē
aīabz v̄ris. **J**ugū em̄ meū suauē ē z on⁹ meū
leue. **Q**uātū ad secundū punctū tūc hoc
festū tangit dñm nostrū ih̄m xp̄m. **I**ntitulā
em̄ dice p̄ntatiōis ih̄u xp̄i. **N**on intelligatis
qz xp̄us indigeret p̄sentatione. qz nūc̄ fuit
elongatus a deo patre. nec vnq̄s fuit absens.
imo sicut sol mittit ad nos suū radiū. z tamē
semp̄ est cū sole. **I**ta de christo. **N**os aut̄ pec
catis elongamur a deo. ideo indigem⁹ p̄sen
tatione. **C**hristus aut̄ semp̄ fuit p̄sens p̄ri.
etiā in vtero virginis existens de die z etiaz
de nocte. **I**deo dicebat pater ad eū. **T**u fili
semp̄ meū es. **L**uce. xv. **L**ic̄z miserim te in
mundū ad illuminandū in fide euangelica.
calefaciendū in amore dei. z fructificanduz
in bonis opibz. **I**deo hodierna xp̄i p̄ntatio
nō fuit necessitatis s̄z hūilitatis. sicut virgi
nis matris purgatio. **V**oluit em̄ christ⁹ sua

re legē p̄ntationis. vt dicit sanct⁹ **T**homas.
iij. p̄t. q. xxxvij. arti. iij. vbi sic dicit qz xp̄s vo
luit sub lege fieri vt eos q̄ sub lege erāt redi
meret. et vt iustificatio legis i suis membris
sp̄ualiter impleret. **E**t in solutiōe ad tertiiū
dicit qz p̄pter hoc ipsuz etiā voluit legales ho
stias p̄ se offerri. qui erat vera hostia. vt figu
ra veritati cōiungeret. z p̄ veritatē figura ap
probaret. **E**t illud dicitū est p̄tra illos q̄ deū
legis negāt a xp̄o fuisse in euāgelio p̄dicatū.
Nō em̄ putandū est. vt **O**rigenes dic̄. qz filiū
suū bon⁹ deus sub lege nascifecerit quā ipse
nō dederat. **H**ec ille ibidē. **U**nd̄ vt ex corpe
ist⁹ articuli terrij z ex solutiōibz argumētō
rū colligit̄ christ⁹ voluit in tēplo hodie p̄nta
ri p̄pter quattuor. **P**rimo p̄pter legis imple
tionem. **E**t hoc tangit doctor ibidē in corpe
articuli vbi dicit sic. **E**t prole nata duplex p̄
ceptum in lege tradit. **U**num quidē genera
le quo ad om̄s. vt sc̄z cōpletis diebz purgati
onis matris offerret̄ sacrificiū p̄ filio siue p̄
filia. vt habet **L**euic. xij. **E**t hoc quidē sacrifi
ciū erat z ad expiationē peccati in quo plea
erat cōcepta z nata. z etiā ad p̄secratiōez q̄n
dam ipsi⁹. qz p̄mo p̄ntabat in tēplo. z ideo ali
qd̄ offerebat in holocaustū. z aliqd̄ pro pctō
Aliud aut̄ p̄ceptū erat sp̄ale in lege d̄ p̄mo
genitis tam in hoībz q̄s in iumentis. **S**ibi em̄
deputauerat om̄e p̄mogenitū filioz israel p̄
eo qz ad liberationē ppli israel p̄cusserat p̄mo
genita egypti ab hoīe vsqz ad pecus. p̄moge
nitis filioz israel reseruat̄ **E**t hoc mādātū
ponit̄ **E**xod. xij. **I**n q̄ etiā p̄figurabat xp̄s
q̄ est p̄mogenitus in multis fratribz. vt d̄ ad
Ro. vij. **Q**uia igit̄ xp̄s ex muliere nat⁹ erat
q̄s p̄mogenit⁹. ideo voluit fieri sub lege z in tē
plo offerri z p̄ntari. **E**t hec duo circa christū
Lucas on̄dit obseruata. **P**rimo quidē id qd̄
p̄tinet ad p̄mogenitos cū dicit. **T**ulerūt illū
in hierl̄m vt sisterēt eū dño. sicut scriptū est in
lege dñi. qz om̄e masculinū adaperiens vul
uam sanctū dño vocabit̄. **S**ec̄do illud qd̄ p̄
tinet cōiter ad oēs. cū dicit. vt darēt hostiaz
s̄m qz dicitū erat in lege dñi. par turturū aut
duos pullos colūbaz. **S**ec̄do voluit christ⁹
in tēplo offerri p̄t̄ tēpli sanctificatiōez. **E**t
h̄ tangit ibidē doctor i solutiōe ad p̄mū. vbi d̄
sic. **S**ic̄ dic̄ **B**regō. nisen⁹. illud legi p̄ceptū.
Sanctifica mibi om̄e p̄mogenitū qd̄ aperit
vuluā in filiis israel. **E**xod. xij. **I**n solo deo
incarnato singulariter z ab alijs differenter
impleri videt̄. **I**ps̄ nāqz solus ineffabiliter

Sermo

receptus ac incōprehensibiliter editus. & gina
lem vterū apuit. nō antea cōnubio referatū
pseruās etiā post p̄tū inuiolabile signaculū
castitatis. **U**n̄ cū dic. adaperies vuluā desige
q̄ nihil antea intrauerat vel exierat. **P**er h̄
etiā q̄ d̄r masculinū significat. q̄ nihil de fe
minitate culpe portauit. **S**ingularit̄ etiā
sanct̄ d̄r q̄ terrene p̄tagia corruptele imacu
lari p̄t̄ nouitate nō sensit. id nō indigebat s̄a/
ctificari in tēplo. s̄z pot̄ tēplū debebat san
ctificari p̄ ip̄m q̄ erat z est sanctus t̄oz. **U**n̄ d̄
Aggei. ij. **A**dbuc vnū modicū et ego moue
celū z terrā mare z aridā. **E**t mouebo celū et
terrā z veniet desiderat̄ cunctis gentibz zc.
Magna erit gl̄ia dom̄ ist̄ nouissime pl̄ q̄
p̄me. et **Malach. iij. d̄r.** **S**tati veniet ad tem
plū suū d̄nator quē vos q̄ritis. z angel̄ testa
mētī quē vos vult̄ zc. **T**ertio voluit x̄ps in
tēplo offerri. p̄pter nostrā instructiōez. vt do
ctor ibidē tāgit ad sc̄dm. q̄ sic dei fil̄. nō p̄
seip̄m fact̄ est hō z circūcisus i carne. sed vt
nos p̄ gr̄az faceret deos. z vt sp̄ualit̄ circūci
damur. sic p̄ nos s̄istit d̄no. vt discam̄ deo
p̄ntare nos ipsos. **E**t h̄ post circūcisionē eī fa
ctū est vt oñdat neminē nisi circūcisus vic̄is
dignū ee diuis̄ spectibz. **Q**uarto voluit i tē
plo offerri p̄ mysticā significatiōē. vt ibi/
dē doctor tāgit ad q̄rtū. **N**ā **Leuit. xij. p̄cipit**
vt illi q̄ possent offerret agnū sil̄ z turturē si
ne colūbā p̄ filio aut filia. q̄ s̄o nō sufficeret
ad offerendū agnū offerrent duos turtures
aut duos pullos colūbe. **X**ps ḡ cū diues cēt
p̄pter nos egen̄ fact̄ ē vt ill̄ inopia diuites
esset. **U**n̄ d̄r. **ij. Cor. viij. p̄ se pauperē ho**
stia offerri voluit sic z in ip̄a natiuitate p̄anis
inuoluit. reclinat̄ i p̄sep̄io. Nihilomin̄ tamē
hm̄oi aues figure cōgruūt. **T**urtur em̄ q̄ est
aial z auis loq̄. p̄dicatiōz z p̄fessionē fidei i
portat. q̄ s̄o est aial castū s̄gt̄ castitatē. q̄ s̄o
est aial solitariū significat p̄tēplatiōz. **C**olū
ba s̄o est aial simplex z māsuētū. et significat
māsuētudinē z simplicitatē. **E**st aut̄ aial gre
gale. vñ significat vitā actiuā. et h̄ hostia si
gnificat p̄fectōz x̄pi z mēbroz eī. vtrūq̄ aut̄
p̄ p̄suetudinē gemēdi p̄ntes sctōz lucr̄ de
s̄gt̄. **S**z turtur q̄ est solitaria p̄cat orationū
lachrymas. **C**olūba s̄o q̄ est gregalis signi
ficat publicas oīones eccl̄ie. vtrūq̄ aut̄ aial
duplicatū offerebat. vt sanctitas nō solū sit
in aia s̄z etiā in corpe. **H**ec sanct̄ **Thomas**
ibidem dicit. **E**t p̄pter hec quattuor x̄ps vo
luit in tēplo p̄ntari. **T**ū etiā ex dicit̄ p̄z rō l̄ra/

lis q̄re x̄ps sibi refuauerat om̄ie p̄mogenitū.
Sz rō moralis ē ista. sic em̄ int̄ virū z vxorē
sit m̄rimoniū ad p̄les generādas ita int̄ sp̄m
z carnē est q̄si m̄rimonialis p̄iunctio ad gene
randū p̄les. s̄. act̄ s̄tuosos et opa meritoria.
q̄z caro sine sp̄u nihil valet. **N**ā sp̄s mouet
carnē ad opa s̄tutū et meritorū exercenda q̄
p̄les dicunt̄. **U**n̄ dic̄ **D̄s.** **F**ilij tui sic nouel
le oliuaz i circūitu mēse tue. **D**e istis filijs. s̄.
actibz s̄tuosis dē vult p̄mogenitū sibi offer
ri. **S**z q̄s est ille p̄mogenit̄. **R**egula ē p̄hie.
q̄ illud qd̄ ex̄timū in executiōe est p̄mū i in
tentiōe erga deū. **V**erbi gr̄a. si q̄rat q̄re ho
die venistis ad missam. q̄ fuit vestra p̄ma in
tentio. si dicitis p̄pter honorē dei z virginis.
z ex ordinatiōe eccl̄ie. tūc bñ statis in p̄scien
tia. q̄ p̄mogenitū offertis deo. q̄z intētio v̄za
bona est. quia p̄pter deū venistis. si s̄o dicitis
veni ad ecclesiā vt videā tantū mulieres zc.
tunc p̄mogenitū offertis dyabolo et nō deo.
quia vestra intētio mala est. **I**dē de elemosy
na si datis eam intētiōe vane glorie. vel hu
iusmodi. primogenitus datur dyabolo. **S**i
autē datur vt dē faciat vobis elemosynā d̄
gratia quā ab eo petit̄. quādo anima vestra
veniet ad portā paradisi pulsans z petēs ele
mosynā q̄ dē vobis faciat elemosynā. tunc
offertur primogenit̄ deo. **I**deo in quolibet
ope virtuoso q̄ratis inter vos cui dat̄ et of
fertur p̄mogenitus. ne meritū p̄dat̄ et mala
intentiōe. q̄z nihil valet opus virtuosū ma
la intētiōe factū. z multa z magna opa vir
tuosa perdunt̄ et mala intētiōe facta. q̄z p̄
mogenit̄ nō offertur deo. **E**cce q̄re deus p̄
cipit sibi offerri primogenita. **I**dē dicit apo
stol̄ **S**ine ḡ māducatis sine bibitis. omnia
in gloriā dei facite. **j. Corinth. x.** **I**dē d̄ns no
ster ihs x̄ps vt primogenit̄ et vnigenit̄ vir
ginis **M**arie voluit in tēplo p̄ntari deo p̄zi
z i manibz sacerdotis offerri. **E**t q̄nq̄z siclis
quasi q̄nq̄z regalibz argēti redimī iuxta legē
que habet̄ **Numeri. xvij. vbi dicit.** **Q**uicqd̄
p̄mū erūpet a vulua cūcte carnis quā offerret̄
d̄no. siue ex homibz siue d̄ pecoribz fuerit. tū
iuris erit. **I**ta d̄ntarat vt p̄ homis p̄mogenit̄
to p̄ciū accipias. et facias redimī q̄nq̄z siclis
qui viginti obolos habet. **E**t sic nisi redime
retur erat sacerdotis. z seruiebat in templo.
Dicatur practica p̄sentationis. **V**irgo enīz
Maria obtulit filiū suū x̄pm in manibz sa
cerdotis. z ille obtulit eū domino. **D** q̄ fatu
us sacerdos. si cognouisset eū. ip̄m adorasset

De purificatione beate Marie uirginis

Deinde voluit eum retinere sacerdos, videns virginem matrem pauperem. Et ait ergo. Non retineat eum. Ecce quoniam siclos habeo. Hos pauperem congregauit, et recepit a labore suo proprio. forte minus comedens ut filium suum redimeret, et aperuit bursam non de auro vel serico, et soluit quoniam siclos secundum legis consuetudinem. **Quoniam** ista est. Quare Christus voluit redimi quoniam siclos cum esset mundi redemptor, et hac de causa fuerit missus a deo patre. Nota duas ad hunc rursus vias allegoricas, aliam moralem. Allegorica est ista. Voluit enim quoniam siclos redimi quem admodum ipse redemptus erat modo quoniam principalibus plagis in quibus consistit tota nostra redemptio, scilicet circumcisio, crucifixione. **Io** dauid. Apud dominum misericordia et copiosa apud eum redemptio. Secunda ratio est moralis dicit nobis exemplum ut quoniam homo est venditus a dyabolo ex peccato, quod peccare mortaliter est seipsum vendere dyabolo. Verbi gratia, quod facit pompam et vanitatem proicio superbie statim vendit se dyabolo. Auarus recipiens usuram et pecuniam quod vendit dyabolo et etiam per furtum, rapinam, et sic de alijs speciebus auaricie, luxuriosus illa delectatione dat suam animam dyabolo. **Idem** de alijs peccatis. **Io** optet redimi quoniam siclos si volumus saluari, scilicet operibus penitentiae. Primum est contritio cum proposito non redeundi ad peccatum. Secundum oratio et confessio. Tertium corporis afflictio. Quartum debitorum restitutio. Quintum iniuriarum remissio. Et verificat illud sacre scripture verbum. Est qui multa redimat modico pretio, restituens ea in septuplum. **Eccl. xx.** **Quoniam** ad tertium hunc festum incertum tunc scriptum simeone dicitur dies oblationis simeonis. Dicitur peccata. Nam tunc temporis quoniam ergo peperit filium suum, omnes iudei apertum et in lege eruditi per certo habebant quod messias erat natus, quod videbant tempora in prophetis assignatum completum, sed non cognoscebant eum. Et propter hoc dixit Iohannes baptista. **Uerum** vestrum stetit quem vos nescitis. **Ioh. j.** **Io** multi orabant ut videret se eis, singulariter sanctus simeon et iustus. Et rursus accepit simeon a spiritu sancto, non visurum se mortem nisi videret Christum dominum. Et sciens illam prophetiam. **Statim** venit ad templum sanctum suum dominator quem vos queritis et angelus testamenti quem vos vultis. **Malach. ij.** **Propter** hoc quilibet die veniebat ad templum, et quoniam videbat aliquam mulierem portare plectrum, ipse petebat, est ne filius vel filia, et spiritus sanctus nihil sibi dicebat usque in hodiernum diem in quo sibi dixit. **Hodie** obuiabis in templo messie regi, ipsum quod videbis. **Io** post somnum bono mane surrexit et iuit ad tem-

plum mundas ipsum et ornatas, quod quoniam rex debet intrare domum debet domus ornari. **Io** carat ecclesia. **Adorna** thalamum tuum syon et suscipe regem Christum, et cum magna deuotione expectabat videre eum, secundo sacerdote quem expectabat eum ut acciperet potestatem oblationes et haret turturam et columbam. **Des** est quod sua sunt querunt, non quod ihesu christo, ad phil. ij. **Haec** tres conditiones personarum sunt, quod non attendant de quibusdam negocijs. **Primo** de ludo pueri. **Secundo** mulieres de choristatione. **Tertio** sacerdotes de offeritorio. **Sed** de illis quod sunt ihesu christo statim attendant. **Cum** autem ergo cum ioseph intrauit templum, spiritus sanctus dixit symeoni. **Symeon** ista est misericordia eius, et filius eius est rex et messias in lege promissus. **Statim** senex flexus pro genua adorauit eum, et ipsum recipiens in vlnas suas incepit carere vnam carilena pulchram quantum pro se suo. **Hunc** dimittis fructum tuum domine secundum verbum tuum in pacem. **Ecce** die oblationis symeonis. **Io** hodie carat ecclesia. **Cum** induceret puerum ihesum parentes eius, accepit eum symeon in vlnas suas et dixit. **Hunc** dimittis seruum tuum domine secundum verbum tuum in pace. **Quoniam** querit quare sanctus symeon accepit eum in vlnis suis, quod non fuerat sibi a spiritu sancto promissum, sed promissus fuit sibi quod non moreretur nisi prius videret Christum dominum. **Unde** ergo tanta presumptio quod ipsum accepit. **Respondeo** quod ad saluationem nostram non sufficit videre Christum per fidem, sed ipsum recipere oportet in manibus per bona opera, ideo **Barci** vlti. **Qui** crediderit et baptisatus fuerit saluus erit. **Diceret** aliquis. **Ego** habeo istos oculos anime, sed dextrum credendo Christi diuinitatem, et sinistrum Christi humanitatem. **Sic** videtur Christus a nobis in via, quid ergo oportet me aliud facere. **Dico** quod sicut symeon quod accipiat Christus in manibus per bona opera. **Quid** proderit fratres mei si fide quis dicat se habere, opera autem non habeat. **Aliquid** poterit fides saluare eum. **Fides** sine operibus mortua est. **Jacobi. ij.** **In** signum huius hodie portamus candelas accensas in manu que significant tria que sunt in Christo. **Cera** mollis signat carnem Christi quam habuit passibilem, quod liquefacta fuit in passione. **Lignum** album signat animam Christi purissimam. **Lumen** pro signat Christi diuinitatem immensam. **Non** enim sufficit videre lumen in altari, nec Christum per fidem, sed manibus per bona opera ipsum recipere. **Ideo** apostolus. **Glorificate** et portate deum in corde. **prima** ad Corinthios. **vi.** **Tunc** enim portat Christus a nobis quando eius amore vitamus peccata. **Deo** gratias,

Sermo

De sancto Blasio Sermo.

Granum frumen

Gra cadēs in terrā mortuū. Verbum istud habet Job. xij. Sicut tota solenitas hodierna est beati blasij epi et martyris gloriosissimi. Ita erit et sermo. maxie qz i e bona vita sunt multe stutes et exempla. d quibz poterit recipere bonā instructionē p bo no vite nre regimie. Sed pus salutē virgo Maria zc. Istud thema est rnsio ad qstionē qrentē p aliquē ignorantē. Quis fuit iste. s. Blasius. et cui? additiōis. Rndet thema. Gra nū frumēti cadēs in terra zc. Verba sunt figuratiua secrete indicātia virtutes et excellēcias iuxta qnqz verba thematis.

Prima virtus est humilitas virtuosa. qā granū et non palea.

Secūda est sublimitas gratiosa. qz frumenti. et non orde.

Tertia est aduersitas rigorosa. qz cadēs scz dignitate.

Quarta est acerbitas dolorosa. qz in terram. scz p tormenta.

Quinta est felicitas p̄ciosa vel gloriosa. quia mortuū.

Quātū ad p̄mū dico qz vna virtus magna et excellētia vna beati Blasij fuit eius humilitas virtuosa. Licz em̄ esset plen⁹ stutibz. tñ eas pseruabat i bursa hūilitatis. als em̄ perderent. Greg. Qui stutē sine hūilitate congregat. qsi puluerē in ventū portat. Nota h̄ duplicē humilitatē.

Prima est virtuosa.

Secūda est viciosa.

Virtuosa ē qñ hō ex vna pte cogitat dei imē sitatē et potētā infinitā. Ex alia p̄riā sui paruitatē et defect⁹. et sic cor hūiliat. Et talis humilitas q est respectu dei est stutiosa. et multū placet deo. qz isto mō creatura nihil se reputat nec p̄sumit de se. Istā laudat beatus Jacobus dicens. Hūiliamī in cōspectu dei. nō dic hoim. et exaltabit vos. Jac. iij. Scda hūilitas est viciosa qñ qd in p̄spectu hoim hūiliat et tñ int⁹ habet cor inflatū. vt vter mulieris grauide. et corā hoibz faciūt vt ypocrite. De illis dicit scriptura sancta. Est q neqter se hūiliat. et interiora ei plena sūt dolo. Eccl. xij. Hūilitas autē beati Blasij fuit stutiosa. qz humilitabat i p̄spectu dñi. abscedebat ei sua opa vt vitaret vanā gloriā. Pernoctabat ei orādo et p̄tēplando. et secrete tenebat lectū p̄nic

et portabat ciliciū. et extraibat honeste indutus. Jeunabat. et quātū poterat ex hūilitate abscedebat suā sanctitatē. s. de⁹ exaltauit eū. Auctas. Hūiliamī sub potētī manu dei. vt vos exaltat i tpe visitatiōis. p̄ma Def. v. Itē hūiliamī i cōspectu dei et exaltabit vos. Jac. iij. zc. qz de⁹ vult cām manifestare ad gloriā dei. et bonū exēplū hoim. Nota sup illo p̄bo. Nō pōt ciuitas abscedi supra montē posita. dicit glo. Augustini. i. p̄sona sup ingentē vitā. sec⁹ de hypocritis q appetūt videri et laudari. Et fite faciūt multa opa. et tales vt fumus transeūt totalitē. et nō habēt fūdamentū in deo. qz dicit scriptura. Hauditū hypocrite ad instar pūcti. Job. xx. Hūilitas stutiosa beati Blasij notat cū dicit. granū. Nam palea fige supbos. Rō. qz plures sunt eoz qz hūiliū. Secūdo etiā qz palea est vana et leuis. et sp̄ eminet. granū vō parū. et sp̄ subijciē. sic hūilis zc. Iuxta h̄ dicit scriptura. qd futurū est. s. p̄sona sancta. feminas. s. in h̄ mūdo. s. nudū granū. s. a vanitatibz. Ecce hūilitas. j. Coz. xv. Deus autē dat illi zc. Quāto magis beatus Blasius abscedebat suā sanctitatē. tāto magis publicabat i miraculis q faciebat. Dicatur quō erat de ciuitate capadocie zc. Et dicat miraculū de puero curato filio vidue i cui⁹ gutture spina piscis trāsuerfa ipm suffocauit vel suffocabat zc. Xps vō cōcessit sanitatē p illo et poibz q de malo gutture ipm iuocarēt ex h̄ hodie bndicif i honore beati Blasij panis. vinū et h̄mōi. et verificat illud in b̄to blasio Lu. xvij. Dis q se hūiliat exaltabit. No. Qui se hūiliat. s. de hūilitate vera. exaltabit. Dico scdo qz secūda virtus ē sublimitas gratiosa. s. i dignitate. qz fuit ep̄us ciuitatē sebastie. iō dicit frumēti. qz. s. int alia grana est mel⁹. Jō plari q in p̄lo sunt maiores et nobiliores significant p frumētū. Zach. ix. Quid bonū eius. s. p̄li xpiani. et qd pulchriū ei⁹ nisi frumētū electoz. i. platorū. Et qz beatus blasius fuit ep̄us. iō dicit frumēti. Dicat quō fuit elect⁹ nō solū a canonicis s. etiā ab omibz laicis sebastie orātibz zc. Et subito de⁹ inspirauit i cordē bus. s. taliū oim vt peterēt blasiiū in ep̄m alta voce. Jpo autē p̄tradicēte oino fuit electus et flens assumpsit. Rō quare ipse flebat quia iudicio epi h̄nt reddere rōem nō solū d suis p̄rijs aiabz s. de oibz sibi cōmissis. Jō dicit scriptura. Iudiciū durissimū in bis qui p̄sunt fiet. Eriguo em̄ cōcedit misericordia. potentes em̄ potēter tormēta patient. Sapie. vi.

De sancto Blasio

Nota iudiciū durissimū. **T**ria em̄ iudicia fiūt platis. **P**rimū ē quō intravit dignitatē. **S**i p̄ portā. qñ. s. sine scitu eligit. v̄l papa p̄ videt sine sui vel suoz requisitōe. **S**i s̄o aliter intrat. fur est z latro. nec p̄t saluari nisi renūciat. **U**n̄ septura de h̄ dic̄. **A**mē amē dico vobis q̄ nō intrat p̄ ostiū in ouile ouīū s̄z ascendet aliūde vel p̄ l̄ras vel p̄ p̄ces armatas vel p̄ dona zc. ille fur est z latro. **J**oh. x. **D**urū iudiciū fiet ei. **S**ecūdū erit durū iudiciū quō ei fiet. s. quō vixit postq̄z intravit. z quō redit̄ expēdit. qz tres pres̄ dz̄ facere de eis. v̄nā p̄ se. secūdā p̄ sua familia. tertiā p̄ paup̄ibus. **T**ertū erit. s. iudiciū durissimū. quō fiet ei quō reddet cōputū de aiabz dānatis ex sua negligētia. **N**am cui libet tali dz̄ **E**zech. xxxij. **S**peculatozē te dedi domui isrl̄. **A**udiēs ḡ et ore meo s̄monē. annūciabis eis ex me. **S**i me dicēte ad impiū impie morte morieris. nō fueris locut̄ vt se custodiat impi⁹ a via sua. ip̄e impi⁹ i iniquitate sua moriet̄. sanguinē aut̄ ei⁹ de manu tua requirā. **S**i aut̄ annūciāte ad impiū vt a v̄ijs suis p̄uertat. z nō fuerit p̄uersus. ip̄e moriet̄. tu aut̄ aiāz tuā liberasti. **J**am videtis quō et qualiter curat̄ de aiabz. quia parū. **E**cce q̄re dicit. **J**udiciū durissimū zc. **I**sta p̄siderātes antiq̄ sancti cū maximo timore accipiebāt on⁹ ep̄atus. z p̄dicebāt quousq̄z sciebāt dei volūtatē. z tūc p̄sido de auxilio diuino accipiebāt. **D**icat̄ quō beatus **B**lasius fact⁹ ep̄us nō mutauit statū suū vt faciūt multi mali. statim em̄ faciūt vanitates i familia nimis magna. in eq̄s z p̄p̄is. dicēdo. **H**onores mutāt mores. s. in malis. z in bonis nō est verū. **E**t qz̄ beat⁹ blasius nō dimisit suū statū. ergo nec deus abstulit sibi gratiā miraculoz. imo augmētāuit eā. qz̄ nō solū curabat hoīes. s̄z etiā aialia ferocissima que etiā sibi obediebant. **D**icat̄ miraculū de muliere paup̄cula habēte vnicū porcū. q̄ a lupo fuit capt⁹. q̄ cū maxima festinatōe accurrat ad beatū blasium vt p̄ciperet lupo vt restitueret sibi porcū quē emerat zc. **Q**uō z̄ fecit. **S**tatim em̄ viuū p̄stitit sibi lupo. **H**odo cogitate h̄ duo diligēter. **P**rimo p̄tutē beati **B**lasij. **S**ecūdo duriciā nostrā. **V**irtus em̄ erat beati **B**lasij. qz̄ mouit cor lupi ferocissimi ad restituendū carnes q̄s tantū ip̄e diligit. obediedo beato blasio. qz̄ erat amic⁹ dei z deo obediēs. **S**ic etiā fuit in p̄mo statu q̄ p̄sidiū adā fuit deo obediēs. aialia obedierūt ei. **S**ecūdo p̄siderate duriciā nostrā. **L**up⁹

em̄ rapax ad p̄ceptū beati blasij restituit furtū. **E**t tu fur latro nō ex p̄cepto blasij sed dei nō vis restituere furtū seu vsurā. peiores sum⁹ q̄ bestie. **Q**uō vsurarij sunt q̄ mutuāt de cē florenos z ponit̄ i instrumēto q̄ sūt. xij. vel emūt minoz p̄cio parato. vel vendūt i plus p̄pter p̄ciū speratū. vel sup̄ possessiōes accomodat̄ pecuniā. interim recipiunt fruct⁹. vel recipiūt a cōsitate zc. vel retinēt sibi solidataz seruoꝝ vel bona ecclesie. vt decimas vel p̄micias vel bona defunctoꝝ. nō possunt saluari nisi restituāt. **N**ō em̄ dimittit̄ peccatū nisi restituat̄ ablatū. **R**egula est iurista z. xiiij. q. vi. **S**i res. z etiā theologoꝝ z ē **A**ugustini originaliter. **H**ic dicere poteris p̄ ip̄os vsurarios. **D**ico tertio q̄ tertia virt⁹ est aduersitas rigorosa cum dz̄. cadēs zc. s. de dignitate ep̄ali. **C**um em̄ fuisset diu i suo ep̄atu. venit aduersitas p̄ xp̄ianos. vel q̄ abnegarent fidē xp̄i. vel q̄ morerent̄ p̄pter qd̄ beat⁹ blasius fuit deposit⁹ z erul a suo ep̄atu a p̄fecto. z inuit in desertū vbi in quodā monte z in quadā spelunca vixit in maria p̄nia. **E**cce quō p̄t dici cadēs. **E**t poterat dicere cū **D**avid. **I**mpulsus euersus sum vt caderem. et dñs suscepit me. s. de deserto. **E**t quia in tāta aduersitate noluit deū deserere. nec de⁹ ipsum desernit. **N**ā cū esset in deserto nec haberet ad comedendū p̄sidiens i deo dixit. **O**culi omnīū i te sperat̄ dñerz. dicens suas horas deuote ac si fuisset i ciuitate. **E**t hora prandij exhibat speluncam. **E**t dicit̄ historia q̄ volucres veniebant ad eū portātes ei cibū de illo quod ipse aues comedebāt. **P**ortabant enim sibi hora prandij. scz̄ hora nona veniebāt q̄nquaginta vel centū colūbi cū granis tritici. **I**te stoznell⁹ cū oliuo in rostro. **I**te cozuī portabant ficus nouas. **I**te falcones veniebāt cū pdi/cibz. **E**t beat⁹ blasius dicebat p̄suz z oēs aues erāt in circuitu. **N**ota q̄ null⁹ ep̄us nec rex habet tot seruitoꝝ z comedebat illud qd̄ sibi placebat. non carnes. **E**t p̄ diuidebat eis cibum. p̄cipiēs eis q̄ nō litigarēt. **D**icat̄ quō est p̄sidendū de deo. **Q**ui em̄ bñ seruiūt deo nō oportet eos timere q̄ eis deficiat. **N**ō dicat̄ ḡ religio⁹. **D** miser vñ habebo aliā cap/pam qñ ista erit rupta zc. **S**eruiatis deo diligerter. qz̄ nihil vobis deficiet. **N**unq̄d̄ dic̄ ip̄e de⁹ ihs xp̄s scz̄. **P**rimū q̄rite regnū dei z iusticiā eius. z hec oīa adijciēt vobis. **M**athe. vi. **I**dē de clericis z laicis. **S**z̄ mō istis est vita mltioꝝ q̄ mirū est quō inueniūt aqm̄

Bermo

in fontibz. qz nō sunt digni. **S**ed de ill' q ser
uiūt deo dicit xps. Nolite solliciti eē dicētes
qd māducabim' aut qd bibem' aut quo opi
emur. scit em' p̄uester qz his om̄ibz indiget
Dat. vi. Itē nō solū aues: sed etiā aīalia. vt
leones. vrsi. lupi. si aliqñ infirmabant. qz ha
bebāt aliqd in gutturezē. vel spinā. veniebāt
ad eū: ostēdētes ei vulnera. qz curabat ea i no
mine **J**hu cū signo crucis facto sup plagam
di. **D**e cetero caueatis. nulli nocentis. qā ex
malicia vīaz ex culpa euenit vobis hoc malū
vel silia verba. **N**ota hic. qz aīalia irrōnabi
lia p sanitate obtinēda recurrebāt ad xpm. z
vos ad quem recurrītis: ad dyabolū. qā ad
diuinos vel sortilegos. **S**i dicat. **H**oc faci
mus qz nō habem' medicos. apothecarios.
nec medicinaszē. **D**icat de virtute hui' nois
Jhs. **J**urta illud. **H**omiesz iumenta salua
bis dñe: quēadmodū multiplicasti magnifi
centiā tuā deus. ps. xxxv. zc. **I**deo **D**s. **B**ea
tus vir cui' ē nomē dñi spes eius: z nō respe
xit in vanitates. et insanias falsas. ps. xxxix.
Quarta virt' est acerbitas dolorosa. s. mul
toz tormētōz. qd innuit eū dz. i terra. quia d
desertoduct' fuit ad trā suā. vt ibi p martyri
um coronā glorie acquireret. **J**sa. xxiij. **C**oro
nās coronabit te in tribulatōe. quasi pilam
mittet te in terrā latam z spaciosam. s. de tor
mēto in tormentū. **C**um em' fuisset in deser
to vt dixi i spelūca. xpus sibi apparuit dicens
qz sibi offerret sacrificium. qz intellexit qz dice
ret missam z surrexit. z interim venerūt ad eū
aliq' homines missi a p̄missario impatoris vt
ipm adducerēt captum. **E**t tūc. b. **B**lasi' in
tellerit. qz xps dicebat d sacrificio corporis sui
in martyrio. **E**t flexis genibus grās egit xpo
quia recordabat de seruo suo. **L**ū aut duce
retur captus. p̄uertit multos videntes mira
eula que faciebat. **L**ū aut adduct' eēt corā p̄
fide: dixit ei p̄ses. **S**au de **B**lasi' amice deozū.
salutās euz dulciter. **E**t ait **B**lasi'. **N**ō dicas
deos: sed demones. **T**ūc irat' p̄ses dedit sibi
qñqz tormēta. **P**rimū. qz fecit eū sustibz ce
di. z i quolibet ictu. b. **B**lasi' dicebat. **J**hs
xps. z sture hui' nois viuebat. qz als mirum
erat quomō poterat viuere. **S**cōm fuit ca
ptio carceris fetētis sine ciboz potu. sed licz
corp' detineret i carcere. ania tamē ipsius di
scurrebat p palacia padīsi: deuote p̄templā
do ordines angeloz. **F**uit etiā p̄fortat' a mu
liere cui lup' porcū restituerat. **Q**ue audiens
bit **B**lasi' captōem: portauit caput porci co

ctū. z panē z vinū cū lucerna accēsa ad beatū
Blasiū. **Q**ue habita licētia a carcerario itra
uit carcerē. **A**d quā dicit. b. **B**lasi'. **F**iliavo
lo tibi soluere charitatē quam erga me fecisti
Roueris p ego i breui debeo martyrizari. et
impetrabo tibi solutōez. **E**t quia filia tu es
paup: dabo tibi modū ditādi. **Q**uolibet enī
anno cū cādela accēsa venies ad eccliaz me
am. **E**t ita fecit. z ditata est infra breue sps.
De nullo alio scō legit p̄mississe alicui diuiti
as tpales. **T**erciu tormētū fuit eculens
in quo nud' z ferreis pectinibz dilaniat' fuit
intm qz fluu' sanguis decurrebat de corpo
re ei'. **I**psō aut dicēte. **N**ō sunt p̄digne passi
ones hui' tēpis ad futurā gliam. **R**om. viij.
nō curauit hoc tormētū. **E**t itez reducit ad
carcerē: vt interim pararent' fortiora tormē
ta. **S**eptē aut mulieres q sanguinē martyri
colligebāt ex deuotōe: capite trūcāt. **Q**uar
tū tormētū fuit. qz p̄ses iussit ipm mitti in la
cum. qui signat' ab eo stetit sicut arida. z ipse
i medio. **C**ultores xpo ydoloꝝ volētes ad euz
venire dimersi sunt. **A**qua em' sustinet leuia
sed nō graua onera: peccatoꝝ marie. **M**i
co qnto qz qnta virt' ē felicitas gliosa. euz dz.
mortuū. **N**ullū em' tormētū facit martyri
gliosum nisi mors. **I**deo ait **D**avid. **P**recio
sa i p̄spectu dñi mors sanctoꝝ eius. **S**ic oz
dinatum est a xpo qz nullus habet felicitatez
glorie nisi p mortē. quia nec ipse xps. nec ei'
mater virgo **M**aria aliter habuerūt **N**onne
sic oportuit pati xpm. et ita intrare in gliam
suā. **L**u. xxiij. **I**deo dz mortuum i themate
Nota ei' martyrium. **L**ū em' fuisset in stag
no: angel' dñi dixit ei. **D** gloriose egredere et
suscipe coronā. **I**psō aut egresso apparuit lux
magna an faciem eius. **E**t dixit p̄sidi. **U**t co
gnoscas quia reputo mibi ad gliam mori p
xpo. ecce me huc p̄sento. **E**t qz multi cōuer
tebātur ex ei' miraculis. ideo dedit p̄ses cō
tra eum sniam decapitatōis. **C**um autē. b.
Blasi' oraret: dixit ei dominus. **O**mnē pe
titōem tuam adimplebo. promittēs inuare
om̄es aduocantes eum **E**t hoc dicto capite
cessus est. **N**ota hic sanctiz amici dei cū quā
ta pnia habuerūt paradīsum. z nos credim'
illum habere sine pnia. sed mentita est iniq̄
tas sibi zc. **I**deo oportet nos facere peniten
tiam. s. in corde p̄ tritōem. in ore p̄ confessi
onem. z in corpe p̄ aliquā afflictōem. **I**ō ait
xps. **P**niā agite qm̄ appropinquabit regnū
celoz. **D**atth. iij.

De sancta Agatha

De sancta Agatha virgine et martyre.

Similis est homini patrifamilias. Habet verbum istud **Mat. xiiij.** Sicut tota solenitas et officium hodiernum est. b. Agathe virginis preciosissime et martyris. ita erit sermo. **Sz** primo salutare ego maria. **I**stud sermo secundum quod ego volo istud tractare de patre huius tale intellectum. q. b. Agatha est filia hominis patrifamilias. **Q**ueris quod quod est iste patrifamilias. **D**ico quod nullus alius nisi christus. **U**n ipse ait. **P**ater. s. vniuersale. nolite vocare vos super terram. **U**n est enim pater vniuersalis. qui in celis est **Mat. xiiij.** **D**icit quod thema nostrum. q. b. Agatha est filia hominis patrifamilias. i. generis christiane quod genitum singularis est secundum declinationem grecam. **S**ciendum autem quod in sacra scriptura inueniuntur clare tres similitudines inter deum et hominem. **E**t sic videbimus de qua loquitur thema.

Prima est per essentialem vel substantialem creationem.

Secunda per humanalem incarnationem.

Tercia per humanalem imitationem.

Per primam hominem factum est ad imaginem et similitudinem dei. **Q**uia enim deus creat animam impermissam in ea sua imagine. **S**icut tu quando imprimis sigillum cere impermissis similes et ymaginem sigilli. velut etiam mulieres sigillando panem in forno. **I**ta quando deus creat animam: in ea impermissam suam ymaginem. **C**ogita quod deus sit ut sigillum ymaginem essentie vel substantie et triuisionis personarum. **I**ta anima est ymaginem essentie et triuisionis personarum.

Prima est memoria que est de preteritis. **S**ecunda est intelligentia. s. de presentibus. **E**t tertia est voluntas de futuris. **N**ulla alia creatura bene mundi habet istam similitudinem cum deo nisi homo. non solum licet sit tam pulchra creatura. nec lunare. **E**t sicut deus est ymaginem in toto mundo. et ipsum regit et gubernat. ita anima est ymaginem in toto corpore. et tota in qualibet parte. ut vult philosophus in secundo de anima. **E**t ex ista similitudine dicit deus quod qui voluit creare hominem. **F**aciam hominem ad ymaginem et similitudinem nostram. **B**ea. i. **V**erbum est dei patris ad filium spiritum sanctum. qui potest creare hominem. et non ad angelos. ut false dicunt iudei. **I**ta est prima similitudo inter deum et hominem. sed ista similitudo sola non sufficit ad salutem. quia omnes homines habent istam similitudinem cum deo. et tamen non omnes saluantur. **I**deo damnabile est tantam similitudinem diuine ymaginis indigne suare. **D**agnum enim peccatum est peccare ymaginem crucifixi in luto vel in igne. **M**aius peccatum est illorum qui peccant animam quam fecit non solum lignarius vel ar-

gentarius. sed deus ad ymaginem suam. **E**t tu auare peccas eam in luto auaricie. **E**t tu luxuriose in igne luxurie. **I**deo seruanda est honestissime ut relique ligni crucis vel virginis **M**arie. quod preciosior est anima quam quecumque reliquie. **S**ecunda similitudo inter deum et hominem est per humanalem incarnationem. quando deus factus est ad ymaginem et similitudinem hominis assumens perfectam humanitatem in unitate persone. **S**icut enim in creatione homo factus fuit ad ymaginem dei. ita deus factus est ad ymaginem et similitudinem hominis. **N**on dicit scriptura. **Q**ui cum in forma dei esset: non rapinam arbitratus est esse se equalis deo. sed semetipsum exinanivit formam serui accipiens. in similitudinem hominis factus. et habitum inuenit ut homo. ad **Phil. ij.** **N**ec ista etiam similitudo sufficit ad salutem. immo sequenter aggrauat damnationem hominis indigne tractatis naturam quam deus assumpsit. **D**eus enim exaltauit humanitatem in gloria super angelos. et tu vitupas eam viuendo ut potest luxuriose. **T**ercia similitudo est per humanalem imitationem. **P**er hoc enim homo reficit ad ymaginem et similitudinem dei. sicut ad exemplar omnium virtutum. **V**erbi gratia. **S**icut fuit misericors et liberalis contra auariciam. noluit esse auarus peruersam. furum vel fraudentem. **S**icut christus fuit castus et purus. abstinentes charitativus et plenus amore. ita et tu. **I**ta similitudo sufficit ad salutem. presuppositis primis. **E**t ista est melior. et dat complementum alij. quia sine ista alie similitudines non saluaretur. **I**deo dicit scriptura. **E**stote imitatores. id est similes dei. sicut filij charissimi. et ambulate in dilectione sicut et christus dilexit vos. ad **Eph. v.** **J**uxta istam similitudinem tertiariam dicitur thema de b. Agatha **S**imilis est homini. non solum per primam et secundam ut alij. sed per virtuales imitationem. **N**odo videamus similitudines virtuales maiores Agathe ad christum. et de quibus possumus recipere bonam instructionem. per regimine vite nostre. **E**t notaui sex in eorum vita. **F**uit enim similes christo

Primo in fructuosa conuersatione.

Secundo in fructuosa predicatione.

Tercio in luminosa disputatione.

Quarto in sua passione.

Quinto in sua defunctione.

Sexto in sua tumulatione.

Quanti ad primam dico quod beata Agatha similis fuit christo in conuersatione virtuosa. quia recte ut christus fuit conuersari in hoc mundo. ita voluit etiam am. b. Agatha conuersari. quia sicut pictor vel mulieres que operantur de serico iuxta exemplar de pingunt ymaginem. ita b. Agatha ad ymaginem

Bermo

scz vite xpi depingebat suā vitā sicut opibus bonis. **Primo** em̄ respiciebat facies xpi pncipiū vite hūane. qz cum eēt alti⁹ i suo palacio padisi cū p̄ter spūsācto cū suis baronib⁹ idē angel⁹ voluit descēderez claudi i pua cel la yteri ginal. **In** q. b. **Agatha** notauit infirmitā xpi humilitatē. **Et** voluit ei in hā assimilari. qz cū eēt nobilioz genere. pulcrioz corpe. et famosioz bonitate ciuitat⁹ cathanēsis. **Et** mortuis parentib⁹ remāsie heres illi⁹ magni palaci⁹ p̄ris sui. q̄ exemplo xpi dimisit palacium p̄ris. z ornāmetaz vasa aurea z argētea. et restrinxit se i quadā pua domo vt simplex psona. **Ecce** quō fuit similis xpo i humilitate. **Itē** sicut xps i sua pueritatē fuit purissim⁹ z castus. qz nūq̄ gustauit de illa delectatōe venerea. **Ita** b. **Agatha** i hoc fuit sibi filis. **Ecce** quomō ad xpi exemplū depingebat vitam suam. vitabat familiaritates hoim. qz als⁹ s̄ ginitas nō potest bñ conseruari. **Dicatur** p correctōe beginaru vt vitēt familiaritates zc. **Sicut** etiā xps i hoc mūdo voluit tenere asperā vitā. qz vltra quadagesimā quā fecit tora vita xpi fuit. xl. **Dicit** mḡ hystoriarū qz nunq̄ comedit carnes nisi forte de agno pascali volēs suare legē. nūq̄ cenabat. **Ita** b. **Agatha** in h̄ voluit sibi assimilari. ieiunabat dimisit carnes. qz s̄ ginitas cum abstinentia p̄seruatur. **Persona** em̄ gulosa semperit luxuriosa. **Et** si ad extra ostendat casta. secreta tñ faciet multas corruptōes. nisi sit abstinēs. **Itē** xps i h̄ m̄do voluit eē paup. cū tñ eēt domin⁹ oim rez. qz dñi ē terra z plenitudo eius. tñ. xxxij. annis portauit eandē vestē quā sibi fecit m̄ sua cum eēt puer. **Ita** b. **Agatha** voluit indui pauperrime vt beginā. z dabat patrimoniu paupibus amore dei. et viuebat p̄ p̄ris manib⁹. filauit. insuit. teruit. qz null⁹ potest p̄tinue orare zc. **Itō** mō s̄go **Maria** pui debat sibi. filioz **Joseph**. **O** bñdictus ē q̄ sic diuidit tps. mō orando. mō opando zc. **Itē** xps fuit diligēs laborādo. p̄dicādo de villa i villā. **Ita** b. **Agatha** fuit diligēs in opib⁹ suis spūalib⁹. **Burgebat** i media nocte ad orā dū zc. q̄libet hebdomada p̄fitebat. etiā cum lachrymis. z qualibet die dñica cōicabat cū maxima deuotōe. **Ecce** quō fuit filis hoī p̄i familias. **Moraliter** si nō possum⁹ ita esse filles xpi vt fuit s̄go. b. **Agatha**: ad min⁹ quolibet die teneatis certā ozoem manez sero. cogitādo qz videris xpm p̄ntē. **Itē** p̄ laborē sex diez hebdomade i dñica q̄scatis ab om

ni ope tpali. nō tāgatis ptē dñi. sed audiatissimam p̄pletā cum silētio. **Aliud** autē tps sic tuū ad delectādū. ludendū. nō ad taxillos zc. sed ad balistā. nō p pecunia. z h̄mōi. nō eundo ad lupanar. vel ad furandū fruct⁹ vel aliud. qz si sic feceritis: mel⁹ eēt fodere zc. qz nō eēt tā magnū pctm̄. **Dicit** em̄ deus. **Demē** to vt die sabbati sc̄rifices. **Ser** dieb⁹ opaberis. z facies oīa opa tua. septimo autē die sabbatum dñi dei tui est. **Nō** facies in eo omne opus. **Ero**. xx. **Sabbatū** q̄eris est dñica in q̄ xps quicuit ab ope nostre redemptōis. **Sā** crificat em̄ audiēdo missam. s̄monez c. **Itē** i quolibet anno p̄municate i pasca. **Si** istā regulā velleris seruare: iretis ad padisū absq̄ purgatorio. **Oīa** honeste. i. deuote z fm̄ ordinē fiāt in vobis. j. **Coz**. xiiij. **Dico** sc̄do q. b. **Agatha** fuit filis xpo i fructuosa predicatorē. **Ad** videam⁹ xps quomō i hoc mūdo predicauit. **Deinde** videbim⁹ quomō. b. **Agatha** p̄dicauit. **Christ⁹** p̄dicauit solum in vna domo. s. indeoz. **Nō** sum missus nisi ad oues que pierūt dom⁹ isrl. **Dat**. xv. **Et** nunquid xps venit p̄ redemptōe oim. quare ergo dicit. **Nō** sum missus zc. s. ad predicādū p̄sonaliter. **Et** p̄dicabat s̄. vij. pctā seu vicia in quibus ille populus stabat. **Nō** predicabat phiam. nec poetrías nec d̄ astrologia. licet sc̄i ret oīa. sed ad correctōem vicioz. **In** hoc sibi filis fuit. b. **Agatha**. que predicauit in vna domo s̄. vij. pctā seu. vij. vicia. **Cum** em̄. b. **Agatha** viueret simplr vt dixi. venit omissarius impatoris **Quincian⁹** nomine p̄tra xpi anos vt abnegarent xpm vel interficerentur z fuit sibi dictum de vitaz sanctitate. b. **Agathe**. que erat nobilioz z pulcrioz dicioz alijs. z quō erat xpiana. **Ideo** qz faceret eam abnegare. z posset eā ducere in vxorez. **Et** qz erat supbus illud attentabat. vt sonaret in aurbus vulgi qz tātus eēt qz posset nobiles subiugare. **Et** qz erat libidinosus: ad aspectū s̄ ginitis pulcerrime suā p̄cupiscentiam p̄mouebat. z vt auar⁹ ad suas diuitias siue ad eius facultates suspirabat. **Et** vt idolatra xpi nomē audire nō poterat. **Et** volēs. b. **Agathā** peruertere tradidit eā cuidā meretrici noie **Afrodisie** pulcrā corpe. sed meretrici. que habebat nouē filias corpe pulcras. sed etiā meretrices. vt ei⁹ animū immutarēt. **H̄** venalis docet vt filia sit tal. **Queliber** etiā illarū tenebat camerā suā ornata in eadē domo vt peccādo acq̄rerent magnas pecunias. et dabāt

De sancta Agatha

se delicijsz placit, z multis mulieribz aufere
bāt viros. nō curabāt de deo. z corā. b. Aga-
tha faciebāt dissolutōes. tact^o z oscula vt eā
accēderēt. **I**tē inhonestas locutōes. vt pos-
sent eā inclinare ad pmissarij volūtate vt sen-
tiret vt eētyroz ei^o. z eēt magna dñā aliqñ cū
minis. **B**tā Agatha rñdebat. Verba vestra
nō sunt nisi venē. pmissiones vt pluuia. mi-
nefo q̄si vnde. **E**go autē fundatai petra for-
tissima. s. xpo. nō timeo aliqñ. **F**ilie fo affro-
disie cogitātes eā vanitatibz inclinare: orna-
bāt se vestimētis aureis z sericis: dicētes Aga-
the. q̄ ita posset ipsa ornari si vellet. **I**psa autē
rephēdēs eas dicebat. **M**iserere tñ cōsta-
bit ille ornati alia vita. z flebat. **I**tē comede-
bāt capones. perdicēs zc. qz ignis luxurieli-
gnis ciboz pseruat. **A**gatha dicebat eis. qz i
inferno eēt sp esurientes. z ipsa comedebat
panēz aquā. **E**cce quō filis fuit p̄familias i
p̄dicatōe. **Q**uia sicut xps p̄dicauit i domo il-
li^o meretricis. s. iudaice. qz meretrix ētyroz q̄ di-
misso viro recedit cū alio. **I**ta iudea zc. **S**ic
b. Agatha in domo illi^o meretricis **A**ffrodisie
igit zc. **F**ilis est homi p̄familias. **M**o-
raliter. illa meretrix **A**ffrodisia cū filiabz suis
corrūpebat totā illā ciuitatē. **Q**ñ em̄ meretri-
ces sustinent p̄vicos ciuitatis: corrumpunt
totā ciuitatē. **I**deo ciues debēt ad partē fa-
cere lupanar añ portas. **D**icāz q̄ illuz erro-
rem. qz simplex fornicatio nō sit peccm̄ morta-
le: sic dicēdo. **E**go sum liber. z ipsa filr. z pla-
cet sibi z mibi. cui q̄ facio iniuriā. **I**ta rōe de-
cipiunt z dānant multe aie. **R**ñdeat ad hoc
p̄ similitudinē de rege habēte plures filias. z tu
peccas cū aliqua filia sua. z sibi placet et tibi
z dicis. cui facio iniuriā. **N**ūqd dñō tuo fac
p̄ditionē. **I**ta xps rex tuus ē pater oim̄ muli-
erū iure creatōis z redemptōis. **E**t qz eas ge-
nuit i regeneratōe baptismali **V**el etiā si pec-
cas cū captiua nūquid dñō suo facis iniuri-
am. **O**ēs ml̄ieres sunt captiue xpi. quia suo
sanguine empte sunt. **E**rgo heresis est dicere
qz simplex fornicatio nō ē peccm̄ mortale. **I**ō
dicite scriptura. **A**bominatio facta est in israel
id est xpianitate. z in hierl̄m a clericis. qz fili-
am dei habuerūt alieni. s. q̄ nō erāt eius viri.
Malach. ij. **S**ip̄o rex dat tibi filiā suā in vx-
orē. recipias eā: z habeas placitū cū ipsa. **A**-
li ter nō vult de^o qz fiat. **I**deo **A**nm̄. v. **L**ocut^o ē
dñs ad **M**oyfen di. **P**recipe filijs isrl̄ vt eij-
ciāt de castris omnē leprosum. z q̄ semine stu-
it. s. p̄sonas publice notorie luxuriosas **D**i-

co tercio qz fuit filis xpo in sua disputatione.
Xps disputauit solēniter cū diabolo **P**ostq̄
ieiunauit. xl. diebz: diabol^o voluit ipm̄ incli-
re ad peccm̄ gulae primo. sc̄dyane gl̄ie. tercio
auaricie. **S**ed xps habuit victoriā. **I**ta btā
Agatha disputauit cum diabolo. s. **Q**uinci-
ano pmissario. in cui^o ore diabolus loquebat^o
Nā videns **A**ffrodisia qz nihil faciebat. abiit
ad **Q**uincianū dicēs ei **F**acili^o p̄nt facta emol-
liri q̄ ab intentōe xpiana mēs isti^o puelle re-
uocari. **T**ūc **Q**uincian^o fecit eā ad se adduci.
tūc incepit disputatio. **Q**ñ autē **Q**uincianus
vt carnalis expectabat videre **A**gathā orna-
tā. qz ita fuerat sibi laudata. qñ vidit eā in ba-
bitu despecto. cū despectu dixit. **C**ui^o p̄ditio-
nis es. **R**ñdit **A**gatha. **I**ngenua sum z no-
bilis z spectabilis genere. vt om̄is parentela
mea testat. **C**ui **Q**uincian^o. **Q**uō ergo i habi-
tu tali despecto icedis. **R**ñdit **A**gatha. qz an-
cilla xpi sum. suo sanguine empta. iō me ostē-
do suile p̄sonā. **E**t **Q**uincian^o dixit. **C**ontra-
dicis tibi ipsi. qz dicis te nobile. z captiuā si-
ue fuilez. **E**t **A**gatha. **S**ūma ingenuitas. i.
nobilitas ista est i qua seruit^o xpi p̄probat **E**t
sic fuit **Q**uincian^o vict^o d̄ p̄ma q̄stione. **E**t qz
nō potuit replicare: minat^o est ei dicēs. **E**lige
vnū de duobz aut diuersas penas incurrere
aut dñs sacrificare. **H**oies adorabāt ydoliū
iouis. **E**t mulieres aliū qui dicebat venus.
Agatha rñdit. **S**ityroz tua talis qualis est
dea tua venus. z tu tal^o q̄lis de^o tu^o **J**upiter.
Tūc **Q**uincian^o indignat^o insit eā alapis ce-
di di. **I**n iniuriā iudicis noli garrire. **A**gatha
autē cogitās quō xps fuit etiā cefus sustinuit
patiēter: dicēs **Q**uinciano. **D**iroz te virum
prudētē. qz iō impator te pmissariū suū insti-
tuit: ad tātā stulticiā deuolutū. vt illos dicat
deos quoz vitā nec te nec tyroz tuā vel imi-
tari. **S**i ei credis qz sint boni: bonū tibi ora-
ni. **S**i vero mali: dimittas eos. **E**t sic fuit vl-
t^o de sc̄da. **E**t iussit eā i carcerē mitti di. **L**o-
gita tecū vt possis euadere. **A** illa. **T**u mini-
ster sathane. cogitar penite vt possis euadē
damnatōz eternā. **T**ercia disputatio fuit nō
rōibz. s. tormēt. **S**equenti ei die fecit eā addu-
ci corā se. z ait. **Q**uid tractasti circa salutē tu-
am. **A**gatha rñdit. **S**al^o mea xps ē. **E**t **Q**ui-
cian^o. **L**essabit ista rñsio friuola. qz tormentis
te affligā. **A**gatha rñdit. **S**i bestias p̄mittis
audito noīe xpi māfuescūt. **S**i ignē virtute
xpi angeli roze celi extinguūt **B**audū meum
est pati p̄ xpo. **R**escis tu. qz granū tritici non

Sermo

reponit in granario vsq; excussum e a palea
Ita nec aia mea quicq; sit a corpe soluta per
mortē: poterit celū intrare. **Ecce** quō dispu-
tauit. **Jō** filis e hoīz. **Moralit.** Ita optet p
sonas bonas et deuotas vincere tres disputa-
tōes. **Prima** e male loqntiū. illoz. s. qui va-
dūt ad paradīsum tā inter religioſos q̄ int̄ cle-
ricos. q̄ etiā inter laicos. **Ista** disputatio vi-
ciſ cogitādo hū xp̄i dicentē. **Cū** maledixerit
vobis hoies. et psecuti vos fuerint. et dixerint
omne malū aduersus vos mētientes ppter me
Baudete et exultate. qz ecce merces v̄ra copi-
osa ē i celo. **Dat. v.** **Secūda** disputatio est
carnis. s. infirmitatū. **dolorz.** vincit em̄ tal
cogitādo illud hū apli. **Per** multas tribula-
tōes oportet nos intrare i regnū celoꝝ. **Act.**
iiij. **Tercia** est diaboli p varias tētatōes
vel fide. q̄ pōt hoc sustinere. **Dico** q̄ r-
to q̄ fuit filis xp̄o i sua passione. **Legitur** de
xp̄o q̄ i nocte passionis cū oraret. et tota pas-
sio sil fuit xp̄o p̄ns. **fac** est sudor ei⁹ vt gutte
sanguis decurrētis i terrā. qz vne strinxerūt
se. et sic sanguis abū de exiuit. **Statim** affuit
angel⁹ de celo pfortās eū. licet nō indigeret.
sed angel⁹ exhibuit debitū famulatū dño suo
Ita fuit de. b. **Agatha.** q̄ i passione sua posi-
ta fuit i eculeo: et in māmillaꝝ tortura. s. i ab-
scissione eaz. ad quā dicebat. **Nō** habes qd̄
optabas. **Nō** videam⁹ an ille **Jhs** liberabit
te de manib⁹ meis. et si poterit ipse tñ quan-
tū ego. **Agatha** ex infinito dolore. qz māmil-
la est ps delicata et iuxta cor: in cepit clamare
di. **Adiua** me dñe i tortura māmillaꝝ. **Tūc**
ille iniqu⁹ pcepit abscidi ei⁹ māmillas. **Logi-**
tate vulnera siue foramina q̄ remāserūt. et ri-
uos sanguis defluētis. et apposuit sibi man⁹
retinens sanguinē. et ait **Quinciano.** **Impie**
crudelior dire tyrāne. nō es p̄fusus amputa-
re i femina qd̄ ipse in m̄re suxisti. **Ego** habeo
māmillas integras int̄ aia mea q̄s ab infā-
tia dño p̄secraui. **Et** tota sanguinolēta iterū
posita est i carcere. **Et** euz oraret. ecce circa
mediā noctē: sener qd̄ā in forma medici quē
antecedebat puer lumis portitor. q̄ credit̄ fu-
isse angel⁹ ferēs diuersa medicamenta. et illu-
minato carcere salutauit eam. et postea dixit.
Cū te afflixerit p̄sularis ibi crā. et vidi qz potes
curā suscipere. **Agatha** dixit. **Medicinā** car-
nalis nūq; corpi meo exhibui. sed habeo salua-
toꝝ dñm **Jhm** xp̄m q̄ solo hō curat omnia.
Tūc subridēs senior ait. **Et** ipse me misit ad
te. **Nā** et ego apls ei⁹. s. p̄ct̄ sū. et i noie ei⁹ scias

te esse sanandā. **Et** h̄dicto disparuit. **Tūc**
Agatha p̄strauit se in oꝛoc: gr̄as agēs. et fini-
ta oꝛone in noie **Jhu** xp̄i inuenit se oimino sa-
natā. **Per** totā aut noctē lux refluxit i carcere
Quo viso custodes territi fugierunt: relicto
carceris ostio ap̄o. **Ipa** aut nolebat fugere ne
coronā martyrii amitteret. et custodes in tri-
bulatōe poneret. **Ecce** quō filis fuit xp̄o. q̄a
pfortata ab ap̄o. q̄ filis e hoīz. **Moralit.**
Agatha noluit fugere. nec custodes i angu-
stias ponere cū tñ eēt inimici sui. **Habem⁹**
h̄ exemplū ne velis vindictā iimicoꝝ. ne por-
tetis eis malā volūtate. q̄ diu em̄ sum⁹ in ma-
lā volūtate: sum⁹ i ira dei. **Jō** optet remittere
Alter aut dixit xp̄us. **Nō** me⁹ celestis tradet
vos tormentib⁹ si nō remiserit̄ vnusq; s̄fri suo
de cordib⁹ v̄ris. **Dat. xvij.** **Dico** quō q̄
fuit filis xp̄o i sua defunctōe. **Xps** em̄ p̄ mul-
ta tormēta in cruce clamādo. **Nō** in manus
tuas p̄mēdo sp̄m meū. et cū lacrimis mortu⁹
fuit. **Cū** clamore valido et lachrymis se obtu-
lit deo. **Heb. v.** **Ira** recte. b. **Agatha** p̄ plu-
rima tormēta. **Nā** postq̄ fuit curata **Quin-**
cian⁹ fecit eā sibi p̄ntari. q̄ admirās de cura
tōe. et querēs q̄s eā sanauit. **Agatha** respōdit
Dñs **Jhs** q̄ e sal⁹ mea. **Indigē** quincian⁹ qz
ad huc **Jhm** noiabat. q̄ p̄silio duoz malozū
hoim fecit eā sup acutissimas testas et carbo-
nes volutari. ligatis pedib⁹ manib⁹ ne se iu-
uare posset. **Crudel** dñs et crudelior es p̄sili-
arij. sed statim vindicta seq̄ba. qz subito mor-
e loq̄ste. et ps pariet̄ corruēs opp̄siliarios
p̄dictos. et ois ciuitas exagitata est et p̄mota
i iudicē. **Et** cū curreret̄ ciues tumultuātes
ad **Quincianū.** ipse iussit eā poni i carcerē et
fugit. **Brā** aut **Agatha** cū in carcere rogaret
dñm vt acciper̄ sp̄m ei⁹. regratiādo deo qz cō-
seruauit ei⁹ corpa corruptōe. et aiam a mal-
desiderijs. et de victoria inimici. et de paciētia
in tormētis. et clamās. **In** man⁹ tuas dñe rē.
emisit sp̄m. **Silis** est q̄ p̄familias. **Mo-**
ralit habem⁹ hic exēplū faciēdi aliquā p̄nias
qz sic truffando et ridēdo nō possum⁹ intrare
paradīsum. **Jō** recipiam⁹ tormētū p̄nie si volu-
mus obtinere p̄miū gl̄ie. **Jō** xps. **P̄nias** agi-
te: appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. **Dat. iij.**
Dico sexto q̄ fuit filis xp̄o i ei⁹ tumulatōe
vel sepultura. **Xps** em̄ licet habuerit mortē
ignominiosam. crudelē et dolorosā. tñ habu-
it sepulturā honorabilē et gl̄iosā. **Dicat** quō
d̄ **Isa. xj.** **Et** erit sepulchꝝ ei⁹ gl̄iosum. **Ira** de
brā **Agatha.** postq̄ fuit mortua. xp̄iani rece-
f 3

De sancto Matthea apostolo

perunt ei? corp? .z cū balsamor mirraz aloes
honorificer pcessionalit clerici ciuitatis nō req
em. s3 gaudeam? oēs idñ orē. portauerit corp?
ad eccliam vt poneret i monumento nouo. s. tū
ba lapidea. **Lū** aut corp? sepeliret: ecce qdaz
iuuenis seric? induit? que sequebāt p? qz cēru
alij armati et pulcri. qz nō vnqz viderat. an
geli aut erat. z posuit ad caput ei? tabulā bre
uē ex marmore. i q? erat scriptū. **Ventē** scām
spōtaneā honorē deoz patrie liberatiōz. **Est**
H figura q? dicitur eclipsis vult dīcere. **Ventē** sā
crā. supple habuit. spōtaneā. s. martyrio se ex
hibuit. honorē deo. supple dedit. z patrie libe
ratiōem. supple acqsiuit. **Ista** q? tuor? bba sic in
telligūt. **Errūc** q? tā in dei qz gētiles ceperit ve
nerari sepulch? ei?. **Quicūqz** p? pauces di
es i flumine inierit. **Silis** ē q? hoi p?fallias
¶ Moralit. **Ista** q? tuor? dēm? nos bze. p mū
mentē scām z cor? iudū a mal? cogitaciōibus
Ibi ei ē initiū boni vite. expellēdo malas co
gitaciōes a corde vt prunas a māu subito. als
pburere? man?. **Imaginatio** em? hoi? tādoz
miēdo qz vigiliādo apta ē diabolo. in q? p? po
nere prunas malaz cogitaciōnū siue tēratio
nū. s3 nisi velit? eas retinere delectabilē cogi
tādo. nō pburēt vos: si statim expellit? dīcēdo
Ihs ihszē. **Jō** dīcē scriptura. **Di** custodia? fug
cor tuū. qz ex ipso vita pcedit. **Prouer.** iij. si
bñ custodia? als moza. **¶ Secō** spōtaneā. s.
ad faciēdū pñiam. qz nō vi sed gētis pñiam de
bem? facere. qz pñiaz coactā faciūt illi d? infer
no. sed nihil valet eis. **Jō. j. De. v.** **Nō** coacte
s3 spōtaneē fm deū. supple pñiam faciamus.
¶ Tercio honorē deo nō sustinēdo ludū taxil
loz. i q? vitupat de? .z dānat tot aie. **Vñ** de **H**
scriptura. **In** oīb? honorificet de? .j. **De. iij.**
¶ Quarto patrie liberatiōz: iuuādo cōitatē vt
liberet ab oīb? onerib?. **Aliq?** tñ reddūt terrā i
captiuitatē z destructōz. vt vsurarij q? vsuras
false vocāt cēsualia. **Si** dicat. **In** q? cogitaciō
sit cēsualē vt vsura **Ad** cēsualē reqrūt due p di
tōes. pma q? sit emptōz n? mutuā. scda q? p cū
sit iustū. **¶ Vñ** ē mutuū. tūc vsura dānata.
¶ De sancto Matthea apostolo.

Ita pater quoniā
sic fuit placitū aī te **Dat. xj. terna**
lit. z i euāgel. hodierno officialr **Si**
ent totū officiū eccliez tota solēntas ē illius
glīosi apli. b. matthe. **Ita** etiāz fmo. marie
qz de sua scissima vita poterim? recipe bonas
informatōes z instructōes. **Salutes** pgo ma

riarē. **Verbū** ppositū fm intellectū quē volo
tractare indiget declaratiōe theologica. et
sic declarādo itabo materiā quā volo p dīca
re. **Secō** m scām verā theologiā oīa illa opa
q? sūt in **H** mōdo siue sint nafalia siue volūtaria
siue meritoria: hñt vnā cāz pncipalē. s. bñ pla
citū dīne volūtatis. licet p pñiam assignēt alie
cause. oēs tñ alie cause sūt instrales in mēdie
z qsi dispositiue. **Principal** cā oīm ē volūtas
dei. **Si** dicat. **Quare** hoc fuit factū. q? fuit cā
isti?. **Rñdēt.** volūtas dei. qz de? voluit. **Et** **H**
facilit p videri p similitudinē i horologio. i quo
oīm motiōnū cā tādē redit i m gfm seu gu
bernatorē horologij. **Silr** pōt deduci i natu
ralib? artificialib? moralib? z meritorijs
Si qrat em? qre mō sit venē? diceret pbs. qz
terra emittit vapores. q? nō pnt ascēdere. z qz
tal? planeta regnarē. **Si** vltra qrat qre habz
planeta talē pntē. **Rñdēt.** qz de? a pncipio si
bi dedit. z si qrat qre. rñdendū est. qz placuit
sibi. **Si** vltra. z quare sibi placuit. stulta est q?
stio. **Hic** iuber? **Plato** qesere. **Idem** qñ qre
qre sūt fames alcubi. rñderet pbs q? nō semī
nauerūt nec collegerūt. **Si** vltra qrat. qre sñ
qz terra erat arida diceret ipse z etiā sicca q?
nō pluerat. qre nō pluerat. qz vapores nō ele
uabant in altū nec p dēnsabant. **H** rñderet
pbs. qre nō. qz de? dedit talē pntē. qre dedit
qz sibi placuit. **Sola** ista rō satiat. **Alie** aut
rōes nō satiat. **Idē** de mortalitatib? z infir
mitatib?. nō ē attribuēdū caus? scdis z instrali
bus. sed diuine volūtati. **Idē** idē p? i caus? ar
tificialib?. **Notari** em? volēs bñ scribere car
tā multis indiget. z multa pcurrūt ad illam
scripturā carte. s. calam? . scindipendij. regula.
Incaustū. tñ bonitas sīe nō attribuit calamo
nec alijs. sed notario q? est cā pncipal?. **Idē** d
cista que ē optime fabricata. nō attribuit axe
seu martello sed carpētario. **Idē** d cīpho ar
gētizē. **Idē** d iil? opib? q? sūt in **H** mōdo. sola dī
uina volūtas ē cā oīm q? sūt. dempro pctō.
qd nō ē op? suū. **Idē** in opib? volūtarijs z me
ritorijs. si dicat? qrat. qre **David**: z ita intel
ligit de qlibet alio: fuit ita sanct?. **Si** dicat.
qz tenuit? bonā vitā z vitauit pctā. qz nōle
bat facere? diuinā volūtati z ordinatiōem.
nōdū satiat rñsio. sed si dicat. qz ita placuit
deo. ista rñsio satiat. **Et** si querat. qre placuit
deo. qstio ē stulta. qz vltra sū mū g dū nō est alē
nd. **Jō** d d in ps. d se dixit. **Eduxit** me in lati
tudine. s. scripsit z bone vite. saluum me fecit.
rō. qm voluit me. z etiā bñ. **Reg. xij. Quia**

Bermo

placuit ei. qđ idē ē. **Ex** ista rōe sci p̄ses totū atē
buebāt deo. et in h̄ nō pōt hō errare. z sic deo
magn⁹ honor. **De** exemplū i Job ditissimo
q̄yna die pdidit q̄agēta paria bouz totidem
paria asinaz. qz sabei secū durerūt. z volue-
rūt interficere custodes qz defendebāt. **Ite**
habebat. vij. milia capita ouiu. z eadē die du-
terūt secū. z etiā tria milia cameloz. **Ite** ha-
bebat. vij. filios milites. z tres filias. z eadez
die dū comederēt in eadē domo faciētes iui-
niū. venit vēr⁹ z diruit domū. z oppōsit om̄s.
qñ autē venerūt noua ad Job. credit qz ipse di-
gesser. h̄ fecerūt inimici. ignis vēr⁹. nō cura-
uit d̄ sc̄dis caus. qz solū sunt instr̄a. sed totū
attribuit deo. d. **Dñs** dedit. dñs abstulit sic
dño placuit ita factū ē. **Job. j.** **Ite** iacob qñ
esau fr̄ su⁹ q̄siuit ab eo. Quid sibi volūt isti. et
si ad te p̄tinēt. **Rūdit.** puuli sunt q̄s donauit
mibi de⁹ suo tuo. **Gen. xxxij.** **Ecce** q̄o p̄z
docēna. qz oia q̄ sūt i m̄do siue oibz nafali-
bus siue artificialibz siue volūt. q̄s. de⁹ cā
p̄ncipal oim. de p̄t. culp̄is pctōz. de q̄b act⁹
a deo. culpa o a pctōre. **Jō** d̄ mgr̄ ien. in. j.
z allegat **Aug.** dicētē. **Sufficiat** xp̄iano sci
ret p̄fiteri oim rez opationū q̄ sūt in h̄ mū-
do cām esse diuinā volūtate. **Ideo** qz. b. mat-
thias fuit ita sanct⁹. **Si** q̄rat. q̄ fuit cā ei⁹ sa-
cilitatis. **Rūdet** qz ozones z ieiunia vel p̄nia.
nō qz iste cause solū qz sunt instr̄ales z dispo-
sitiue. sed cā p̄ncipal fuit bñplacitū dīneyo-
lūtatis. **Ideo** xps dicit p̄zi. **Ita** p̄z. s̄. cā san-
ct⁹. b. matthias. **Et** inde sic fuit placitū ante
te. **p̄z** thema. **Et** notauit q̄tuoz q̄d sc̄cilitatis
Matthie. **Prim⁹** sc̄cilitas laical. **Secūda** sc̄cili-
tas clerical. **Tercia** sc̄cilitas p̄ncipal. **Quart⁹**
sc̄cilitas martyrial. **Si** q̄rat q̄re habuit tot
q̄d sc̄cilitat. **Rūdz** thema **Ita** p̄z. qm̄ sic fuit
placitū ante te. **Dico** p̄mo qz in **Barthia**
fuit sanctitas laical. **Que** in h̄ p̄sistit. vt ser-
uent stricte dei p̄cepta. z qz homies ponāt in
corde suo nihil facere qđ sit d̄ deū. etiā p̄ to-
to mūdo acq̄redo. **Quid** em̄ p̄dest homi si
mudū vniuersū lucrel. a se o suē detrimentū
patiat. **Mat. xvj.** **Modicū** lucrat q̄ aīam p̄-
dit. **Qñ** hō mag⁹ vult viuere fm̄ diuinā or-
dinatōz q̄ fm̄ p̄ria inclinātōz. qñ. s̄. dicit ca-
ro ad deū. **Vos** dñe ordinastis oppositū p̄ ma-
lā inclinātōz. iō volo hūiliari ad fūidū v̄z̄is
mādati. z sic discurredo pctā. vt erit expedi-
ens. **Ista** ē sc̄cilitas laical. **De** h̄ auctas. **Sā-**
ctificamiz estote sancti. qz ego sanct⁹ sū dñs
de⁹ v̄z̄. **Et** si q̄rat. dñe q̄o sanctificabimur.

Rūdet. Custodite p̄cepta mea et facite ea.
Ego dñs q̄ sanctifico vos. **Leuit. xx.** **Isto** mō
b. **Matthias** habuit sanctitatem laicalē. **Luz**
em̄ fuisset laic⁹ potius gubernabat se fm̄ dei
mādata q̄ fm̄ p̄ria sentimēta. **Dicit** hysto-
ria qz fuit ciuitatis betleem de tribu iuda
Iā scitis q̄o fuerit. xij. triboz p̄ncipal fuit tri-
bus iudade qua fuit xps. etiā. b. **Matthias**
P̄z q̄o erat nobilis genere. z parētes ei⁹
erāt diuites in diuitijs z moribz. z habuerūt
magnā diligentiam ad nutriendū p̄uez. b. ma-
thiam. qz pueri in puericia lucrant v̄l p̄dunt
et negligētia parentū. qz dimittūt eos ad li-
bitū eoz zc. **Dic** hystoria qz parētes ip̄z ab an-
nis puerilibz dīne leg⁹ instr̄ctōibz māciparūt
Ad p̄ctā dicit. q̄o p̄z ei⁹ vocabat eū corā
se dices ei. **Fili** scias qz de⁹ dedit nobis p̄ce-
ptaz ordinatōes fm̄ q̄s debem⁹ viuere nō
fm̄ n̄fam volūtate seu inclinātōem. iō caue
ne dicas mēdaciū. **Ide.** ne iures nisi p̄ncē-
tate. s̄. coact⁹ i iudicior vtilitate. z tūc cū p̄ita-
te. **Aut** em̄ iurare sp̄ ē pctm̄. **Ite** qz nō dissa-
maret aliquē. v̄l diceret maluz de primo. ne
p̄cederet. ne iniuriā alicui faceret. **Ite** ne fur-
tū faceret. nec inuentū aliqd retineret. ne vel-
let vindictā de iniuria. vt ozaret z ad templū
iret. z cā silētio officiū audiret. **Ecce** quōdi-
uine leg⁹ instr̄ctōibz māciparūt. **Et** sic aug-
mētabat etate: etiā augmentabat sanctitate.
Hō legis ip̄m fecisse carnalitatem. imo dicit hy-
storia qz erat corpe mudissim⁹. **Dūdi** sunt
virz vroz ei⁹ p̄uātes sibi mutuā fidelitatem z
modū zc. **Dūdi** ores sunt p̄ncētes. **Sz** mū-
dissimi sūt v̄gines. **Ecce** sc̄citas laical. ita p̄z.
q̄m zc. **Moraliter** habetis hic instructio-
nē nutriendi filios. **Magnā** damnatio ē parē-
tū qz nō curāt de sp̄iali instructōe pueroz: um-
vult cogscere qđ pctm̄ ē. sic si p̄z nollet p̄u-
dere filijs puul de cibo. potu. vestitu z more-
rent fame. nūqd eēt mag⁹ crudelitas z magnū
pctm̄. mal⁹ pctm̄ ē qñ nō curāt instr̄uere d̄ his
q̄ p̄tinēt ad aīam. q̄ pl⁹ valet q̄ corpe. qđ est
corpe nisi face⁹ stercoz z ciboz vermū. qđ morit⁹
z corrupit nō aīa. **Jō** **Jo. vj.** **Sp̄s** ē q̄ viui-
ficat. caro autē nō p̄. q̄c̄q̄. si ḡ tā magnū pctm̄
ē parētū nō curare de corpe filioz. q̄to ma-
gis de aīa eoz z maxie q̄ndo sūt puuli tūc em̄
flecti possūt vt arbores tennes. magni at̄ mi-
me. sed i furca inferni castigabūt. iō parētibz
dic̄ scriptura. **P̄zes** nolite ad iracūdiā. supple-
dei. puocare filios v̄z̄os. sed educate illos in
discipline z correptione d̄mini. ad **Eph. vj.**

De sancto Matthea apostolo

Dico secundo quod in eo fuit scitatus clericali. quod in hoc consistit ut dicitur zacharias per Johannis baptiste quod fuit sacerdos. De manibus inimicorum nostrorum liberati fuimus illi. In scitate iusticia coram illo: oibz diebz nris. **L**u. j. Tres sunt inimici omnium christianorum principales. scilicet precipue clericorum. scilicet diabolus. caro. mundus. Diabolus cum manu sua capit. **M**anus diaboli est ludus taxillorum. cum ista manu diabolus aufert ludetes. **S**ecundo presententes. **T**ercio aspicientes. **Q**uarto mutuantes taxillos. **Q**uinto pecunias. **S**exto domum tabularium. **S**eptimo rectores civitatis presententes ludum. **D**es isti capiunt a manu diaboli i ludo. **J**o fuggere debet ut possit dicere cum thobia. **H**undam suam aiaz meam ab omni cupiditate. nunquam ludetibus miscui me. neque cum his qui in levitate ambulat precipue me probui. **T**hob. ij. **B**enedicere quod ludet clericus cum sit eis prohibitus. di. xxxv. c. **E**ps. vbi dicit. **E**pus. sacerdos. diaconus aut subdiaconus ebrietati aut alece deficiens aut defistat aut certe dānet. **S**ecundo inimicus est caro cui manus est cum qui capit multas aiaz. scilicet omnes illos qui volunt habere delectationes per illas partes. **P**tervixit vixit. quod non vult de quod illud opus turpe fiat nisi in vixit vixit matrimonialiter diuictos suaves modum. **S**i autem dicat **U**xor mea est senex vel infirmus vel dimisit me. **D**ico quod vixit vixit quent caste. **I**stus est non matrimonij. **C**lerici non tenent vivere caste ex voto ordibz annexo. **T**ercio inimicus est mundus. cui manus ad capiendum est usura in laicis. et symonia in clericis. **C**um ista manus capit primo omnes ad usuram mutuantes. **S**ecundo notarium. quod piurum est infamis. quoniam enim sit notarius. iurat non recipere **S**er illicitos. **T**ercio testes dantes fauore usurarij. **Q**uarto vixit vixit usurarij si de illo lucro facit vixit vixit. **Q**uinto filios recipientes hereditate. et filias recipientes de usura dotem. quod deberet dicere pater. quod daret eis simplicem dotem vel hereditate. **S**exto generos. quod recipientes dotem. **S**eptimo filij usurarij succedentes quod deberet totum restituere non faciunt. ab ista usura. **S**ymonia marie cauere dicitur clericis. **D**icitur aliquid clericis. religiosi vixit vixit recipientes per usuram. **H** est falsus error. **S**i papa mutua ret ad usuram dānet. **I**n hoc consistit scitatus clericali. ut sint liberati de manu inimicorum. scilicet diaboli. carnis et mundi. **I**ta scitatus habuit. **M**attheas. **P**ostquam enim habuit scitatus laicale audiuit christum predicatorem miracula facere. omnides quod ipse erat messias in lege promissus. **D**ixit. **M**attheas. **P**utare statim optet ascendere aliquid. vixit statim intrauit societate christi. et christus se

cit eum vixit d. lxxij. discipul. **R**o. quod per diluuium mundus diuisus fuit in lxxij. presertim linguas. **S**en. xj. **E**t quod christus venit ad puerendum mundum totum. elegit lxxij. discipulos qui fuerunt sacerdotes. d. quod **L**uce. x. **D**esignauit dominus Iesus et alios. lxxij. et misit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem locum qui erat ipse venturus. **E**t quando verba ad. **M**attheas quoniam christus misit ipsum ad predicandum penitentiam. **E**cce materia de qua predicabatur. **R**espondebat. **D**ne non credet mihi. **E**t christus ait. **J**edo tibi pretere facienda miracula. curare infirmos. **D**icat petice. **E**cce quoniam habuit scitatus clericale liberatus de manu inimicorum diaboli. carnis et mundi. **I**ta per quoniam. **I**deo affilemur ei in aliquid nos ecclesiastici vincendo diabolum. subiungendo carnem. et despiciendo mundum et mundana. **D**ico tercio quod in eo fuit scitatus pontificali. quod in hoc consistit. scilicet apostolus christi. quod sic discipuli christi fuerunt sacerdotes. ita omnes apostoli fuerunt epi. **S**acritas episcopalis in hoc consistit. ut dicit apostolus ad **T**ytum. j. **O**portet episcopum sine crimine esse sic dei dispensatorem. non superbum. non iracundum. non vino lentum. non percussorem. non turpis lucri cupidum. sed hospitalem. benignum. sobrium. iustum. sanctum. continentem. **S**ed quod est habere laudabim eum. **I**ta sanctitate habuit. **M**attheas. **E**x die vixit in scitatus clericali per christi ascensionem spiritus sancti missionem. **B**onifacius papa per christum. scilicet **P**etrus. vocatus petrii grade. **E**rat autem turba fere. cxx. **A**ct. j. dices. quoniam numerus apostolorum erat duodena. rursus. sed diminutus erat per mortem **J**ude. d. **O**portet impleri scripturam quoniam dicitur spiritus sanctus per **D**avid de **J**uda qui erat dux eorum qui comperenderunt in hunc mundum. quod numeratus erat in nobis. et sortitus est sortitus misterij huius. **A**ct. j. **D**icatur quoniam in consilio aliquid tenebat quod loco iude eligere tur **J**oseph qui cognominatus est iustus ex sua sanctitate. qui erat sanguine germanus christi. et nepos virginis **M**arie. qui erat pater in consilio. et filius **M**arie cleophe qui habuit quatuor filios. scilicet **J**acobum minorem. **S**ymonem iudam qui fuerunt christi apostoli et **J**oseph iustum. **A**lij autem dicebant quod mattheas sua scitatus et magna scia. **I**deo statuerunt eos in medio. **E**t oratio fieris genibus apostoli dixerunt hanc orationem **T**u domine qui nosti corda hominum omnium de quem elegeris ex his duobus vixit accipe locum misterij huius et apostolus de quem pater noster est **J**udas ut abiret in locum suum. **E**t dederunt sortes eis. et cecidit sortis super **M**attheam. **A**ct. j. **B**eatus **D**ionysius declaratus qui fuit ista sortis. dicit quod fuit radi ignis qui de celo descendens posuit se super caput **M**atthei. **E**cce quoniam fuit electus.

Sermo

Doraliter habemus exemplum in electis sanctis. Christus enim non elegit sanguineum germanum suum, licet esset sanctus, et haberet tres fratres apostolos. et per go Maria esset auuncula. tunc radi descendit super Bartholaeum. Cogitate qualiter e recedendum debuit hinc Joseph, sed non curavit, imo regratiatur est christo. Exemplum habetis ne in electione iuratorum seu consulum vel aliorum qui habent regere civitatem vel civitatem respiciatis parentes vel amicos seu propriam utilitatem, sed bonum commune. Dicatur illis qui faciunt, procurant regimen per amicos ut se manuteneant in regimine. Christus noluit eligere sanguineum germanum suum. Ex ista affectio ne amicorum perdunt civitates, quia assumunt in sufficientes. Quod periculum est. Contra hoc dicit apostolus Deus qui sua sunt querunt, non que Iesu christi. Phil. ij. Dico quarto quod eo fuit sanctitas martyrialis. De qua dicit ecclesia. Isti sunt sancti qui pro dei amore minas hominum contempserunt. Sancti martyres in regno celorum exultant cum angelis. Sanctitas ergo martyrialis in hoc consistit, per manuteneant sanctitatis et honoris dei effundere sanguinem suum. Ista habuit, b. Bartholaeus. Dicatur quomodo post christi ascensionem sancti apostoli dividerunt sibi mundum ad predicandum, b. Petrus iit ad Antiochiam, Andreas achaiam, Iohannes asiam, Iacobus hispaniam, Bartholomaeus et Thomas in india. Et, b. Bartholaeus per dicitur in iudea. R. q. erat nobilis genere, et iudei habebant ipsum in reuerentia. Et quia erat de magna scia, dabat ei fidem in tantum quod multi iudeorum ex sua predicatioe convertebant ad christum, propter quod summus pontifex voluit eum occidere, et ne diceret quod ex invidia eius occidisset, noluit ipsum statim occidere, sed disputare cum eo de mysterio trinitatis. Tu Bartholaeus predicabas tres deos per verbum Deum, vi. Audi israel deus tuus unus est. R. dicit Bartholaeus, quod ipse solus predicabat unum deum, sed ille unus deus est tres personae, pater, filius, et spiritus sanctus. Non enim in deo accipiunt personae sic in nobis, nec intelligat quod tres personae divine sint ut tres reges, sed sic in sole est pater, filius, et spiritus sanctus. Aliquid deus est maior, et tunc quod solus. Iohannes dicit. In sole posuit tabernaculum, i. filium suum. Secundo dicit christo quod est deus et homo. Contra, quia dicit scriptura, Audi populus meus et testabor tibi: israel si me audieris non erit in te deus recedens, neque adorabis deum alienum. R. dicit, quod christus est deus eternus, sed homo recedens, ut filius regis incipit esse novus miles, licet sit rex, annorum quoniam sit miles, sed non incipit esse novus filius regis. Tercio dicit christi passione. Si erat deus quod quod optebat ipsum mori, quia frustra sit per plura

quod potest fieri per pauciora. R. sio, quod iste modus fuit convenientior pro nostra salute. Nam si villa obligat regi sub pena mortis solvere mille milia florenorum non potest solvere centum, si aliquis solvit pro eis, ipsi evadent morte. Sic totum genus humanum erat sniatum ad mortem, vel quod solveret deus, et nullus homo sufficiens erat ad solvendum, nisi fuisset deus. Quarto disputabant de sacro altaris ubi adoratur deus, ut antiqui in archa Moyse. Quito de circuncisione, et primus fuit abraham, et ultimus debuit esse christus. Beatus xvij. dicit historia, quod facta est longa disputatio inter summum pontificem et ipsum. Ipse homo per legem prophetias ostendebat maiestatem de qua erat, propter quod pontifex tunc in blasphemum prulicium eum sniam, dicitur et martyrium.

De sancto Thoma de aquino.

Precedebat me ista sapia. Verbum istud habet originem in li. Sap. vij. et recitatum est statim in epla patris solennitatis. Iam scitis quod hodie in nostra sancta religione ordinis fratrum predicatorum per totum mundum sit festum illius sanctissimi professoris, et gloriosissimi doctoris, b. Thome de aquino. Ita etiam de eo est fermo noster, et de eius vita, scitatur, et poterimus recipere exempla doctrinas ad gubernandum vitam nostram. Salutes ergo Mariae. Verbum positum in persona, b. Thome vult dicere, Antecedebat me. Homo istud verbum indiget declaratione, et sic declarando intrabo materiam quam volo predicare. Pro declaratione recipio tanquam per regula generali in sancta theologia, quam regula deus suavitatis predicavit. Ab initio hominibus mundi usque modo quoniam vult mittere aliquem sanctum per generali mundi illuminatione seu reformatione succurrit divina providentia ipsum sanctum primo ostendere, vel per prophetam, vel per signum universaliter cognitum. Hoc potest statim declarari in quolibet statu mundi siue lege nature, scripturae gratiae. Primo per predicta regula in statu siue lege nature. Dicit autem lex nature quod tunc gentes gubernabant se solo intellectu naturali. Non enim habebant legem scriptam, nec libros nec magistros seu doctores, et duravit illud tempus ab Adamo usque ad moysen, et transacti miller quoniam gentes annis, et cum multiplicarentur peccata in terra, deus voluit mittere unum hominem ad illuminandum et reformationem mundi, s. noe, qui centum annis predicavit penitentiam, tandem duravit etiam fabricatio archae, per dicitur ut converterentur, quod diluivum instabat. Et tanta erat malicia peccatorum in mundo, quod infra centum annos non convertit nisi, vij. personas, scilicet ysaacem suamque tres filios, et ysaacem filiorum

De sancto Thoma de aquino

Tamē anteq̄ de ip̄m mitteret: oñderat ip̄m
verbo p̄phético dicere p̄re ip̄s. **A**oe i nomis
impositōe: dicēs. **I**ste uocabit̄ **A**oe. iste con-
solabit̄ nos ab operibz laboribz manuū no-
strarū in terra cui maledixit dñs. **Gen. v.** **E**t
iudei q̄ solū vadūt ad isram. exponūt istā con-
solatōem fuisse. qz p̄mo **A**oe inuenit qz terra
coleret animalibz arando. qz añ cum manibz
p̄p̄is colebant terrā. **E**t iste est intellectus isra-
elis. **S**ed alti speculādo intellectus sp̄ualis ē qz
Aoe consolaretur eos. s. dupliciter. **P**rimo p̄
dicādo spaciū penitētie centū annis ex parte
dei. **S**ecūdo p̄mittēdo ueniā de peccatis cer-
titudinaliter si uellent cōuerti. istā practicā
seruauit deus. **S**ecūdo hec regula patet in
lege scripta. que incepit tpe **M**oyse. qñ deus
in scriptis dedit legem s̄m quā homines ui-
uerēt. qz lex nature nō sufficiebat. **I**deo de-
scendit de in monte synai. z dedit in scriptis
q̄cquid facturi eēt. **T**ūc em̄ misit **M**oyse
quē ostēdit nō uerbo p̄phético. sed signo diu-
ino. **D**icit mḡ hystoriarz etiā **J**oseph⁹ qz cū
Moyse eēt puer pulcherrimus. z fuisset p̄ fi-
liā **P**haraonis in filiū adoptatus et. picisset
coronā de capite **P**haraonis regis. dixerūt
sapientes **P**haraonis. **D**ñe moriatur iste pu-
er. qm̄ hoc est signū qz iste puer debet uos de-
struere regnū uestrū. **A**lij autē uolētes ip̄m a
morte defendere: dixerūt factum fuisse ex ig-
norātiāz puericia. **E**t ad hoc p̄bandū z expe-
riendū. posuerunt in manu sua vnā prunā de
igne. i. carbonē ignitū quā immediate misit i
ore. **I**deo fuit innocēs iudicatus. z sic euasit
mortē. **J**ō qñ de⁹ uoluit ip̄m mittere. excusa-
bat se di. **D**ñe nō sum eloq̄ns ab heri et nudi-
usterc⁹ impeditoris tardioris lingue sum.
Ero. iij. **D**icit h̄ glose qz ex illo carbone igni-
to uel pruna quā apposuit ori nō fuit eloq̄ns.
Sed ista depositio corone fuit signū diuini
scz qz ipse **M**oyse eēt destructoz **P**haraonis
z regni sui. z reformatoz ppli israhel. **P**runa ig-
nis significabat legem dei quā de⁹ i forma ig-
nis sibi tradidit. z moyses ore suo p̄lo expo-
suit z publicauit. **E**cce quō de⁹ p̄mo dedit si-
gnū añq̄ fieret factū. **T**ercio p̄t̄ p̄tica dicte
regule in lege gr̄e in qua de⁹ ordinauit mitte-
re **J**ohem baptistā. ut oēs crederēt p̄ illū **J**o.
J. **E**tia ip̄m p̄mōstrauit uerbo p̄phético p̄ an-
gelū dicentē. **D**ic erit magn⁹ corā dño. uinū
z sicerā nō bibet. z sp̄sctō replebit̄ adhuc in
uero m̄is sue. z multos filios israhel uertet
ad dñm deū ip̄soz **L**u. j. **I**tē signo diuino. qñ

Igo **M**aria p̄ceptōem filij dei uenit ad ely-
sabet̄. **J**ohes exultauit in uero m̄is. **D**e q̄
dicit. s. **T**ho. in. iij. sen. di. vi. q. j. ar. j. q. j. et. ij.
qz vsus liberi arbitrij fuit accelerat⁹ **J**ohes sa-
lutando xpm̄ z exultādo in uero m̄is **J**ō di-
cit **E**lysabet̄. **E**t q̄ facta ē uox salutarōis tue
i auribz meis: exultauit infans i gaudio i uero
meo. **N**ō ad p̄positū uidentū ē z sciendū.
qz de⁹ ad illuminādū z reformādū mūdū mi-
sit. b. **T**ho. mā. q̄ ex sua uita sc̄tāz scia clara to-
tū mūdū illuminauit. **E**t nunq̄d iā añ eū m̄i-
sit de⁹ doctozes sc̄tōs. s. **R**emigiū. **H**ylarium
Hieronymū. **C**hr̄yostomū z c. qre ḡiste fuit
missus singulariter ad illuminādū mūdū. **P**ro-
r̄sione nota. qz doctozes theoloḡi sunt i tri-
plici gradu. **A**lij doctozes fuerūt q̄ habuerūt
de se magnāz altā auctē. sed nō habuerūt cla-
ritatē. ut sc̄ti apl̄z euāgelistez doctozes q̄ sūt
antiq̄. qz ex sc̄titate uite habuerūt magnā au-
toritatē. sic isra regis uel pape ex sigillo aucto-
ritatē. sed nō habuerūt claritatē. imo ad intel-
ligēdū eos sūt necessarie glose z postille. in t̄m
qz de libris eoz heretici recipiūt auctē z ar-
gumēta ad defendendū hereses suas sic nos
ad defendendū fidē catholicā. **S**c̄dō grad⁹
doctoz fuit aliquoz doctoz q̄ postq̄z habu-
erūt magnā claritatē. qz clare i libris suis po-
suerūt sc̄iam p̄ distinctōes. argumētar rōes.
sed nō habuerūt auctē. s. ex defectu sigilli bo-
ne uite deuotōis. nec sunt canonisati. sed ali-
qui eoz fuerūt boni socij. **T**ercio grad⁹ docto-
rū fuit illoz q̄ habuerūt auctē claritatē. **I**n
Htercio gradu ē solus. b. **T**homas. q̄ habz p̄
dicta duo. s. auctē claritatē. **A**uctē em̄ habz
ex sua sanctissima uita miracul̄ approbata et
ex canonizatōe. qz ecclia catholica uidēs tot
miracula et libros suos catholicos: cano-
nizauit eū. **S**c̄do hz claritatē. qz simplex
grāmatic⁹ z p̄s p̄ se pōt suā doctrinā stude-
rez intelligere. **C**lar⁹ em̄ fuit. qz multas q̄sti-
ones q̄s **A**ug. z **H**ierony. uident̄ discordare
p̄cordauit. **P**atet ergo qz. b. **T**homas fuit
sp̄aliter a deo missus p̄ mundi uniuersali il-
luminatōe ex sua clara scia. **N**ō est inuētus
sillis illi. s. in glia. qui in sua doctrina h̄et si-
mul tantā auctoritatē claritatē. ita qz **T**ho-
mis p̄nt r̄ndere ad oēm questionē. **S**z añ
q̄ ip̄m de⁹ mitteret. uoluit suare regulā p̄di-
ctā ip̄m demōstrādo uerbo p̄phético ut **J**ohā-
nem baptistā. **E**t signo diuino ut **M**oyse.
Pro primo dicatur quomodo ille sanct⁹ be-
remitarz ualde famosus uenit ad matrē beati

Sermo

Thome comitissam q̄ se guldā ignorabat eē
dicēs v̄bū p̄pheticū. Gaude dñā theodora qz
pcipiesz paries filius. z **Thomas** vocabit̄. i.
abyssus ex p̄fūditate scie: nomē ei⁹. **Dic** erit
magn⁹ i toto orbe i vitaz scia. eritqz frater or
dinis p̄dicatoz. **Recte** sicut **Gabriel** saluta
uit matrē dei. **Et** sic̄ go **Maria** p̄salutatioz
sctia genibus dixit. **Ecce** ancilla dñi rē. **Ita**
m̄. b. **Thome** dixit. **Faciāt** de me z meis
dñs qd̄ placitū ē i sua volūrate. **Itē** ostendit
eū p̄ signū diuinale: vt **Moyse**. **Nā** qñ fuit
nat⁹ z vni⁹ eēt anni etatis z nutrit̄ fm̄ mores
vellet ip̄m abluere z denudasset eū. in manu
sua inuenit cartā angelicā salutatioem solum
p̄tinentē. z nūq̄ fuit scitū vñ illā cartā habu
it. intellexit ei⁹ m̄: q̄ multum erat sp̄ualis: qz
sibi fuit missa a s̄gine **Maria**. **Magnū** si
gnū fuit scie suēz saluationis. cui⁹ fundamē
tum est fili⁹ dei incarnatio. **Patz** regula. **Jō**
de scientia sua loquens thema dicit. **Ante**
debat me. s. p̄verbū p̄phetalez signū diuinale
Ista ē sapiētia quā habuit p̄ mūdi illumina
tionez reformatōe. nūc patet thema. **Quat**
uor sunt signa seu effect⁹ p̄p̄ij vere sapiētie. q̄
oia fuerūt i beato **Thoma**.

Primū ē de fine ordinare

Secūm ē offensam z scandalū cauere.

Tercūm est p̄fecte docere.

Quartū ē p̄seuerāter oia p̄plere.

Dia ista signa siue effect⁹ fuerūt p̄fecte in. b.
Thoma. p̄pter qd̄ p̄t̄ dicere. **Ante**debat me
istaz. **Dico** p̄mo. qz p̄mū signū sapie ē de
fine ordinare. s. vitā suā z ea q̄ habz facere ad
finē debitū. **Si** eīm v̄s cognoscere an religi
osus. cleric⁹ vel laic⁹ sit sapiēs. attēde si ordi
nat vitā suā ad finē. z ea q̄ habet facere. s. si
seruat religionēz. **Si** sic. sapiēs est. als̄ stul
tus est. **Nā** fecit de r̄ationalē creaturā vt sū
mū bonū intelligeret. itē ligēdo amaret. amā
do possideret. possidēdo s̄rueret. vt dicit ma
gister in. ij. sniarum. dist. j. **Nō** ergo est finis
bonis in hoc mūdo p̄gregare magnas di
uitias. honores. dignitates aut delicias. sed
vt hic mereatur vt paradisum possideat. q̄a nō
habem⁹ hic manentē ciuitatē sed futurā in q̄
rimus. ad **Deb̄z**. vlt. **Qui** ergo taliter ordi
nat vitā suā vt ad illū finē attingat sapiens
ōz. **Sicut** eīm bon⁹ patron⁹ q̄ contra vndas
maris fortunam. ventum z pericula nauē gu
bernat ad bonū portū p̄ducit sapiens ē. sic
etiam qui in mari magno hui⁹ mūdi s̄ p̄spe
ritatem vel aduersitatē scit vitā ordinare vt

finaliter ad portū paradisi pueniat: sapiens est
Hoc nō solū theologi dicunt. sed etia p̄hi di
cētes. **Sapiētis** ē ordinare. j. met̄ha. s. vitaz
suā ad debitū finē. **Hō** videam⁹ qñ o. b. **tho**
mas habuit istū effectū vel sapiētie signum
Dicat hic qñ qñ fuit qñqz annoz mater re
cordans de verbis sancti heremite. ip̄m tra
didit s̄ris imbuendū. z infra qñqz annos tñ
p̄fecit qz fuit magn⁹ grāmaticus logic⁹ z p̄hs
ita qz in duodecimo anno etatis sue non ha
bebat parē in studio. z iā tunc fecit fallacias
q̄ dicunt sancti **Thome**. **Ecce** qualiter sciuit
ordinare vitā suā ad finē studij q̄ est sciaz ha
bere. **Et** isto fine patres mittūt filios ad stu
dium. non aut ad faciendū ribaldrias. ad di
scendū artē dimicatoriāz s̄ilia. **Juuenis** eīm
q̄ vult h̄e sciam debet eē attē⁹ circa studij.
z deuor⁹ erga deum. **Talis** fuit. b. **Thomas**
Legit qz qñ debebat se ponere ad studendū
p̄mo orabat dicēs. **Declinate** a me maligni.
z scrutabor mādata dei mei. **Versus**. **Emic**
te sp̄m̄ tuūz creabunt. z renouabis faciē ter
re. **Dño**. **De** q̄ corda fidelū sancti sp̄s illu
stratōe docuisti. da nobis in eodē sp̄i recta
saperē. **Un** cū semel disputaret multū acute
z curialiter. z quidā deuor⁹ religiosus ipsuz
audiret p̄templādo ip̄m. z admirās de tanta
sapiētia in puero tā paruo. subito vidit radi
os splēdorū ab ei⁹ facie p̄cedere. z totū mū
dū illuminare. ostēdēs in hoc de q̄d̄ attēde
bat de eo facere. **Qu** aut voluit studere theo
logiā. quesitū vbi meli⁹ legebat. et inuenit qz
in p̄uentu p̄dicatoz. **Ideo** cogitauit intrare
ordinē p̄dicatoz. z secrete venit ad portū con
uent⁹ neapolitani. aperiens ei suū desiderū
asserēs qz de scia quā de s̄ibi dederat volebat
deo s̄ruere primo. qz ista sancta religio ad s̄
est instituta. **Aliq̄** religiones sunt soluz vi
te p̄templatiue. aliq̄ solū vite actiue. sed ista
vtrūqz p̄phendit. **Est** eīm p̄templatiua in stu
dēdoz orādo. z actiua p̄dicādo. **In** p̄dicatō
ne eīm p̄plē opa misericōdie. qz ibi captiui demo
nū p̄tritione redimunt. **Esuriētes** s̄bo diui
no pascunt. infirmi ex p̄ctis visitant. nudi s̄
turibz induunt sic de alijs. **P̄ior** vero letus
eryna parte de tāto puero. et ex alia parte ti
mēs comitē. dixit puero. vtz haberet licētiaz
a parentibz. **Qui** r̄ndit qz hoies mundiales z
carnales nō p̄cipiūt negocia dei. sed qz ip̄e re
quirebat eū qz ip̄m recipet ad ordinē anteq̄
p̄ aliq̄ impediret. qz facta sp̄ualia ante de
bent eē facta q̄ dicta. p̄t̄ qd̄ p̄o ip̄m recepit.

De sancto Thoma de aquino

Ecce quō ordinavit vitā suā ad finem dei nō ad tpalia. s. ad honores. dignitates. platio neszē. vt faciūt multi. **I**ō p̄t dicere vt Salo mō. postq̄ dedit illi de^s sapiam. **O**prauit da tus ē mihi sensus. s. ad intelligēdū phiam. et venit i me spūs sapie. s. theologie. z p̄posui illā regnis. i. dñijs tpalibz. z sedibz. i. platōnibz ec clīasticis. z diuitias nihil eē dixi in op̄atōe il l^o **S**ap. viij. **S**apiam quā habebat nō attri buebat sibi nec ingenio pp̄rio sed spūi sancto **I**psemet dixit socio suo secretez papa refert in canonizatōe. q̄ p̄l^o habuit sciam suā a deo infundēdo q̄ ab ingenio pp̄rio studēdo **D**i co scōdo q̄ scōm signū seu effect^o sapiētis est ca uere offensam. s. vitare pctā. als non eēt sapi ens. qz sapiētia z peccata nō sunt simul. nec p̄nt simul stare. **S**ed scia z peccata possunt simul stare. qz multi sunt magni magistri et doctores qui tamē sunt magni peccatores. supbi. avari. luxuriosi. **I**ō apls. **S**cia inflat j. **C**oz. viij. **S**apientia aut. i. sapida sciētia. **S**apia em̄ doctrine fm̄ nomē e^o est. z nō in mult^o ē manifesta. **E**cclī. vi. **T**alis sapia non stat simul cū peccatis. nec simul stāt albū z nī grū. calidū z frigidū. **A**uctas de hoc. **I**n ma liuolā aīam. s. superbā z inuidā. iracundam z maliciosam. nō intrabit sapia. **S**icut in spe culo maculoso nō intrat imago. sic nec i aīa maculata intrabit sapia. licet sciētia possz in trare. nec habitabit in corpe subdito pctis. s. luxurie. gula. accidie. vt dī **S**ap. j. **D**icaf hic quō. b. **T**homas vitauit non solum peccata qz nūq̄ peccauit mortaliter. sed etiā vitabat illa que p̄nt virtutes impedire. **P**ostq̄ em̄ fu it ordinē ingressus. z fama fuit diuulgata de ei^o ingressu. **A**lī dixerunt. **N**odo exaltabit ordo p̄dicatoz q̄ tūc nouiter inceperat. **A**lī dicebāt qz fuit op̄ dīnū. **A**lī admirabāt quō tam nobilis puerz famosus in scia potuit in trare ordinē paupez mendicātium. **P**ater p̄o eius patienter sustinuit. recordans de ver bis heremite. **P**ater p̄o ei^o videt iā mortuus fuisse. sed frēs ei^o carnales impatiēter recepe rūt qm̄ audierūt. **E**rāt em̄ in curia impato ris **F**ederici. q̄ audietes qz frater corū fact^o fuerat p̄dicatoz. dixerūt vt om̄niter dicunt hoies mundaniz carnales. **S**i frater noster voluisset eē cleric^o potuisset ep̄ari. vel si mōa ch^o alby niger. fuisset magn^o clericus. et p^o abbas. z quīqz missem^o ad eum. sed qz sit pau per medicās in vituperiūz dedec^o oīm nostz. hoc nō placet nobis. qz nō intelligebant ope

ra dei. **E**t obtēta licētia ab ipatore uenēit ad fratres eoz vt ipm̄ extraherēt de ordine. quez inuenerūt extra puentū cū quattuor fratribz ipm̄ comitātibz. z receperūt eū volētes eū ex poliare habitu. sed nō potuerūt. z tanq̄ ca ptū duxerūt eū ad castz. z miserūt eū in qua dā turri. p̄mittentes sibi honores z bona tpa lia si uellet habitū deponere z ordini renūcia re. sed nihil p̄fecerūt **E**t tenuerūt ipm̄ captū in dicta turri duobz annis. nō tamē fuit ocio sus. immo p̄tinue studebat ac si fuisset in stu dio. immo p̄l^o. habebat em̄ vnū mḡm. s. illū q̄ docuit ap̄los rudes in die penthecostes. s. sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ secretez docebat eū. z in dicta ca mera fuabat suū ordinē zē. **V**idētes frēs qz ipm̄ nō poterāt sic a bono incepto retrahere cogitauerūt p̄ mulierē ipm̄ inclinare. cū tūc fuisset iuuenis. xv. vel. xvi. annozū. dixerunt. **I**ste nō ē sanctioz **A**dā. nec fortioz **S**amso ne. **D**avid v^o **S**alomone. q̄ introduceit do micellā pulcrā. p̄mittētes ei qz si posset ipsuz **T**homa inclinare qz sibi donaria darēt satis magna. q̄ reputauit sibi ad magnū honozē. p pter qd̄ ipsa ornauit se ad offēdendū uaitates. **Q**ue intrās camerā ipm̄ dulciter saluauit. **Q**ui tāqz ignorās nō statiz cognouit malici am dicte domicelle. **Q**ue posuit se cū eo i ver bis. **D**einde recepit man^o di. **Q** quō est? frigi dus. ponatis man^o i sinu meo. **N**ota bñ legē dā. **D**icaf quō angeli dixerunt. **E**t pte dei te cingim^o cingulo castitatz qd̄ nullaten^o d cete ro dissoluet. z ex hoc intm̄ fuit cast^o qz de cete ro nō habuit mor^o in ill^o p̄tibz. **S**ed lz eēt cer tus de sua castitate z p̄ginitate. adhuc tū no luit loq̄ secretez cū mulieribz. **Q** quō exempluz dat nobis q̄ sum^o incerti d fortitudine vt ca ueam^o a familiaritatibz mulierū. qz serpit zē. **I**te mulieres caueāt a familiaritatibz hoim zē. **D**icaf quō tūc fuit ordini restituz. z a fra tribz cū magno gaudio suscept^o. vt xps̄ qm̄ re dijt de exilio egypti. **S**i ergo sapiētia ē vita re peccata. **E**t. b. **T**homas ita vitauit pecca ta vere fuit sapiēs. et pōt dici de eo. **C**oz sapi ens z intelligibile abstinebit se a peccatis. et i opibz iusticie successus. i. p̄fect^o vel augmētū habebit. **E**cclī. iij. **D**ico tercio qz tercium si gnū sapiētie ē docere p̄fecte. s. p̄bo z exemplo scz p̄ doctrinā celestiale. verbor exemplo. s. p vitā spūalē. hoc est docere p̄fecte. **R**atō. quia pictoz solo verbo nunq̄ faceret bonū disci pulū. **I**ta predicator est vt pictoz depingens nobis ymaginē p̄ziarchaz quādo p̄dicat de

Verbo

miseriordia. Et pphaz qñ p̄dicat d̄ deuoti
one. z aploz qñ de caritate. z sic d̄ alijs. d̄ pa
tencia qñ d̄ martyribz. zc. **S**z si solo p̄bo di
cat nūq̄ faceret bonos discip̄los. qz oportet
vt ope etiā man⁹ apponat. vt ope adimpleat.
qđ alijs suandū p̄dicat. **A**ls d̄ nob. **D**ribal
dus iste tā bñ d̄t z male fac. zc. **J**ō d̄ scriptu
ra. **V**ir sapiēs plebē suā erudit. supple p̄bodo
ctinali z fruct⁹ sensus ill⁹. s. qñ opa p̄cordāt
cū doctrina in vita sp̄iali. fideles sunt. **E**ccl̄.
xxxvij. **D**ō de nullo alio sancto legi⁹ qđ in
uenit de sancto **T**homa. s. de ei⁹ vita sp̄iali et
rapt⁹ p̄templatōis. qđ est max̄im̄ i theologia
qz ita rapiebat. z ita erat i sua p̄tate sicut i tua
est claudere oculos vel apire. nec tūc vtebat
sensibz corp̄alibz. **D**icatur h̄ de fistula in ti
bia. eo qz nō mouebat de studio. z cū essz de
licatissim⁹ timebat. qz medici cum cauterijs
ignis dabāt sibi medicinā suē curā. **D**icaf
quō p̄ mediā horā añ fuit ita rapt⁹ qz non sen
sit cauteria. zc. **J**ē de candela accensa q̄ cō
bussit sibi digitos. z nihil sensit cū legeret li
brum **B**oeti⁹ difficilē z ingeniosum. **J**tez qñ
ad p̄ces sororis suē iuit ad eius castrū. z in ca
mera fuit rapt⁹ in p̄templatōe qz soror credi
dit ip̄m fuisse mortuū. qz nō rñdebat sibi. z so
ror incepit clamare. s. socius fecit eam tace
re dicēs sibi suā p̄suetudinem. z ip̄s dimisso
iucūt ad prandiū. z sic fuit rapt⁹ p̄ tres dies
vt paul⁹ sine cibo z potu. z tertia die dixit soci
us. **H**oc nimis durat. **E**t ip̄e cum sorore cla
mando. **H**agiter thoma. z tangētes redire
erunt eū ad se. **Q**uibz dixit. **P**arcat vob deus
tam bonū prandiū mihi abstulistis. zc. **E**cce
q̄ta erat ei⁹ sp̄ialitas vite. **J**ē qñ orabat i ec
clesia. z fr̄s aliquoties obseruabāt eū. vide
bant ip̄m a terra eleuatū ex seruoze sp̄is qui
ad se trahēbat corp⁹. z de nob miseris ē oppo
situm. qz pond⁹ corp̄is trahit ad se spiritū ad
cogitandū de coq̄na seu taberna. n̄ possum⁹
orare quādo deberem⁹. zc. **J**ō dic̄ scriptura.
Corp⁹ qđ corumpit. aggrauat aiām. z terre
na inhabitatio dep̄mit sensum multa cogitā
tem. **S**ap̄. ix. **V**erū est in nob. s. nō in beato
thoma. imo corp⁹ sequebat aiām. **J**ē vt pos
set legere. dictare. disputare. z p̄dicare. vita
bat colloq̄a hoim. s. de de alio mūdo mitte
bat sibi cū quibz loqueret. vel sc̄tōs d̄ paradiso.
vel angelos. vel aiās de purgatorio. vt eas su
is orōnibz iuaret. z sic solabat. **Q**ui em̄ di
mittit p̄ deos solatōes mūdanas. de dat sibi
solatōes celestes. **D**icaf de mḡro roma

no quē ip̄e dimiserat parisi⁹ vt regeret scolaf
suas qñ iuit neapolim. **Q**ui mortuus fuerat
nesciente sancto **T**homa. **E**t cū oraret appa
ruit sibi aiā ei⁹ dicēs. qz fuerat q̄ndeci dieb⁹ i
purgatorio p̄pter negligentia quā habuit in
quadā manu missoria sibi ab ep̄o commissā.
Dicaf hic s̄ manu missores z heredes. q̄ non
solū sunt negligētes. imo sunt bona defūcto
rū occupātes z retinētes. **S**z beat⁹ **T**homas
quesiuit multa dubia. s. de statu suo. de vita.
de scia. si placebat deo. **R**ñdit qz sic qz p̄tinua
ret. qz magna gl̄a erat sibi parata. **A**ltas ali
as questiones fec̄ sibi. z ad om̄s rñdit. s. mo
do nō est curandū. **D**icaf de sorore suā defū
cta. z missa in purgatorio ex vanis ornamen
tis z picturis. quō sibi apparuit petens ab eo
suffragia. **Q**ue ab eo adiunata. itez apparuit
sibi cum de purgatorio ad paradysum euolarz
sibi regratiano. **Q**ui etiā quesituit ab ea de
sua vita z statu si placebat deo. **H**ora in q̄ du
bio viuebāt sancti. **E**t q̄sto magis nos q̄ su
mus pctōres. **R**ñdit sibi qz multū. **J**tem cuz
semel oraret p̄ fratre suo ab impatore interfe
cto. p̄ defensione ecclie. **A**pparuit sibi angel⁹
dei cum libro. **E**t in vna pte erant sc̄pta no
minas p̄fessorz de l̄ra lazurina. z in alia nomia
martyz de l̄ris aureis. vbi inuenit scriptum
nomen fr̄is sui. **P**atet de eius vita sp̄iali
Podo videndū est de eius celesti doctrina
Qui cū volebat disputare. scribere. vl̄ dicta
re. recurrebat ad orōem. **I**dem qñ sibi dubia
occurrēbāt. z statim vel ab angelo vel apl̄is
petro z paulo z visibiliter apparentibz de du
bjs certificabat. **E**cce quales mḡros habe
bat. imo semel apparuit sibi virgo maria cuz
filio in brachijs que ait filio. **F**ili declarētis
sibi h̄ dubiū zc. **J**ē cū scripsisset sup̄ materia
accidentiu sacramēti altaris. que est materia
valde subtilis. in quo illa accidentia existunt
subiectiue. posuit se in extremis altaris orās
zc. **D**ixit sibi crucifixus. **B**n̄ scripsisti de me
Thoma. **E**cce sua doctrina approbata a pa
pa **J**hu. quā ḡ recipies p̄ tuo labore mercedē
Quid respondisses tu. **D**ñe qz sim ep̄scopus
vel cardinalis. s. beat⁹ **T**homas rñdit. **D**ñe
nō aliā mercedē recipiā nisi teip̄m. **E**t qz xp̄s
fecit mentionem de mercede. innuebatur de
eius obitu p̄inquo. **E**t tunc beat⁹ **T**homas
scribebat vltimā p̄tē in qua tractabat de p̄di
cta materia accidentiu quam nō p̄fec̄ morte
p̄uentus. **I**dem de officio corp̄is xp̄i qđ de
mandato d̄ni pape ordinauit. **Q**uo cōpleto

De sancto gregorio

libz sup altare posuit. z ipso orate xps in fo: ma pueri sup libz se posuit dicens. q illa ordi natio erat sancta z bona. qtu intellectu hua nus posset pbendere. Ergo de ei doctrina dubitari na dz. qz n solu a vicario xpi. sz etiaz ab ipso dno Ihu xpo approbata fuit. Jo libri ei sunt ita p mudu multiplicati. Jo de ipso cantat bodie. Ipse taqz imbres mittet elo qa sapie sue. qtu ad doctrina spualē. Ipe palaz faciet disciplinā doctrine sue. z h qtu ad vi tam spualē. collaudabūt multi sapiam eius. z vsqz in seclm nō delebit. Eccl. xxv. **D**ico qto q qrtā signū sapie est p seuerat cōplere. Signū sapie est bñ incipe z melius oprinaze sz oprime finire z pficere. Nā nō reputaret sa piens q tpe indulgētiar vadit romā cū ma gno labore z picul p indulgētiis lucrādis. z qñ esset iuxta portale ciuitatis romē rediret absqz h q nō visitauerit sanctuaria. nec itra uerit romā cū tot expēsas fecerit. z nullam in dulgētiā lucrāt fuerit. qz nō dāt nisi intrati bus. Sic z d mults q incipiūt pegrinationē z viā bone vite. qz religiosi qz clerici qz laici incipiūt bñ. sz anteqz sint ad portā paradisi que ē mors redeūt retro p pctā. zc. Ios oportet p ficere z oia cōplere. **U**n auctas. Sapia vin cit maliciā. **R**ō. Attingit em a fine vsqz ad fi nem fortie. z disponit oia suauit. **F**lota pri sione duos fines in bona vita. s. delibratōis siue intētionale. executionis siue tempale. qa vt dicit phs. q pmū in intētionē. est vltimum i executionē. z ecōuerso **F**inis intētionalis ē vt bona q facit fiat p dei honore z aie saluatiōe. z duratio bone vite dz attingere a fine inten tionis vsqz ad finē tpalis executionis. **S**icut fecit beatus **T**homas. q sp p seuerauit in bona vitappter honore dei nihil faciēs ex vana gla vel hypocrisia. q volēs de ipm remunerare. reuelauit sibi finē tpale. **D**icaf quō eundo ad ptilium declinauerit ad monasteriū fosse no ue. z cert de sua morte cū intrabat monaste rium dixit. **H**ec reqs mea in seculam seculi h habitabo qm̄ elegi eā. **E**t qdā cometa appa ruit sup dictū monasteriū p tres dies añ obi tum sci doctoris. **E**t aliq dicebāt h signum guerre. **A**liq imo mortalitatū. **A**liq imo ali cul magni pncipis mortis. **S**z mortuo san cto doctore. stella nō apparuit. **I**n q patet q venit ad associandū eū quē admodū de stella q associauit reges oriētis. **C**ū aut suprior di cti quē q erat cec audiret obitū sci doctoris venit ad stabulū vbi erat aīal sancti doctoris

in quo eqtauerat. sic illud crepuit qñ repu taret indignū aliū in eo eqtare. **C**um autem frater alber de brixia oraret deū vt sibi fue laret glam sancti **T**home. apparuerunt sibi due reuerēde psonē. vna in habitu epi. alia in habitu pdicatoris. qz vn erat beatus **A**ug. al ter beatus **T**homas. vt in. ix. rñsorio dz. scrtuz gestans cum torque duplici. cappa gemmis ornata. cernitur ex monili fulgoris celici lux emissa mundo diffundit. **A**ugustinus fratri sic loquitur. **T**homas mihi par est in gloria **V**erbi gra. h pstant mudicia. lapis pctosus quem habebat in pectore significabat inten tionē sanctā quā habuit. **S**telle aut figura bant libros tractat z replas scpture quas se cerat. **T**orqs sunt due corone. vna doctora tus. alia pginat. **H**abem q exemplū perse ueradi i bona vita. **D**ui at adhuc nō incepe rūt. incipiāt dimittēdo pctā. zc. **E**cce qre di cit beatus **T**homas. Antecedebat me ista sa pientia. zc.

De sancto Gregorio Sermo

Beatus ille seruus

Bat. xxij. Sermo noster erit d beato **G**regorio. **P**ro declaratiōe b pbi optet scire p qbz seruitijs spualibz crea tura pōt psequi celestem beatitudinē. **P**ro quo sciendū. q inuenit clare in sancta scptu ra q seruitiū dei spuale in h mūdo habz tres grad sen differentias.

Primus est de vita actiua vel opatiua.

Secundus est de vitā ptemplatiua.

Tertius est de vita ppatiua

Isti tres g dūs ponūt a beato **A**ugustino. q dz. **T**riplex est gen bñ viuēdi. actiuosum. oct osum. z ex vtroqz cōpositū. **E**t qñ creata bñ fuit deo in h mūdo in aliq gradu pdictoruz qñ morit sine dubio obtinebit bñdictionem siue beatitudinē paradisi. **E**t qz beatus **G**regorius in his tribz gradibz diligens seruiuit xpo in h mūdo. **I**so de eo dz thema. **B**eat. supple. est mō ille seru. s. beatus **G**regorius. **D**ico primo q pm grad seruiēdi deo est in vita actiua. que est facere opa pficiosa z vtilia proximo amore sui z dei. **E**t ad hec opa exercēda con currunt qttuor cause. **P**rima est efficiēs q est de z libez arbitriū hois. **M**aterialis que est exercere opa misericordie erga primos. **F**or malis so que dat rei pfectionē. **E**t etiam fina lis. est respectus dei. siue debita intentio. scilicet q illa opera misericordie fiant amore dei

nō vane gl'e. nō intēctōne pprie vtilitatē. nō lau-
dis. zc. s; solo respectu dei fieri dñt. **S**pēs ei
bonitatis v' malicie in actib; moralib; sumi-
tur ex sine vt d' sanct' **Tho.** p'ma sc'de. q. xvij
ar. iij. **S**ine illa opa sint corpalia. vtpura qz
respiciūt vtilitatē corpis. siue sint spūalia. oia
talia meritoria sunt. **A**d vtilitatē em̄ corpis
sunt opa mie corpalia. vt esurientē pascendo
sitientē potādo. nudū vestiēdo. pegrinū ho-
spirādo. z sic de alijs. **I**n his em̄ opib; mag' s'
seruit hō deo q's p'mo. qz d' p'hs. **P**rop' qd'
vnūq; tale z illō mag'. **S**i vos seruit' p'ci-
mo p'pter deū. g' mag' seruitis deo. z xps reci-
pit in p'sona sua tale seruitiū. **D**icet em̄ i iudi-
cio p'sonis opa mie faciētib;. **E**suruii z dedi-
stis mibi māducare. **N**ō dicit. **E**suruii pau-
per z dedistis ei comedere. sed ego esuriui. qz
q'qd' vni ex mimis meis fecistis. mibi fecist'
Matth. xv. **I**ta q' ipse recipit seruitiū illō in
p'sona sua. **I**dē d' opib; mie spūalib; vite acti-
ue que exercētur erga aias p'rimoz. q' sūt me-
liora q's corpalia. qz aia est melior corpe. vt p'
dicare verbū dei. dare p'siliū in dubijs p'cio.
corrige errātes dulciter z charitative. **C**ō-
solari tristē. supportare tediosos. vir vxorem.
z ecōuerso. soci' sociū. religiosus religiosum.
vicin' vicinū zc. **R**emittere iniurias inimic'
p'pter deum. **R**ogare p' p'rimis si sunt i bono
statu vt p'seruent. als vt ad bonū statū redū-
cant'. **I**sta est vita actiua spūalis seruiēdo vt
dicit' est. **D**e ista vita d' scriptura. **V**os in li-
bertatē vocati estis frēs (s; d' in libertate li-
beri arbitrij qd' nō cogit') tñ ne libertatem i
occasionē detis carnis. s; p' charitatē spūs p'
vite inuicē. ad **Gal.** v. **I**stud seruitium vite
actiue ita placet deo q' ex isto hō p'sequit' eter-
nam beatitudinē si vultis scire z itelligere q'
re. **A**udiatis pabolaz de nobili dño. q' hēbat
filios z filiasz multos fuitozes. **Q**uibus dedit
multas diuitias. **E**t mort' deuotōe voluit ire
in pegrinationē. z in suo recessu recōmisit fili-
os suos z filias seruitozib; suis. si aliq' indige-
rent. iuuarēt eos. z recessit z in pegrinatione
morā fecit. **F**ilij aut' z filie ex tā lōga p'ris ab-
sentia ex indigētia recurrerūt ad seruitores pa-
tris vt subuenirēt eis. **A**liq' dixerūt. nō curo.
Ego habeo filios z filias q'bz optet me sub-
uenire. **A**lij aut' amore p'ris puidēbāt eis de
oib; necessarijs. **T**andē venit p'z. z filij dice-
rūt sibi quō fui sui se habuerāt erga eos. **P**r'
aut' diues z nobilis retribuit fuitozib; suis
q' p'visionē dederāt filijs. alios aut' seruitores

q' noluerūt eis subuenire dure puniuit **I**ste
diues z nobilis dñs est xps diues. qz domini
est terra z plenitudo eius zc. **Q**ui habz mul-
tos seruitores z mistros omēs scz diuites. z
multos filios z filias. s. omēs xpianos. s; mā-
xime z appropate paupes dicunt' ei' filij. **I**ta
d' beatus **Johes.** q' erat paup. dicēs alijs pau-
perib;. **V**idete qualē charitatē dedit nob' de-
us vt filij dei noiemur z sim'. **Joh.** iij. **Q**ui
in die ascētionis iuit in pegrinationē ad san-
ctuarā paradisi recedēdo de mūdo ascēdit cor-
poraliter in celū. **N**ō quidā nobilis abijt i re-
gionē longinquā accipe sibi regnuz z reuerti
ad iudiciū. z loquit' de se **Lu.** xix. **F**ilij aut' sui
scz paupes indigētes recurrūt ad diuites. q'
bus p'z eoz dedit q'qd' habuit. **N**on credatis
vos diuites hēre bona ex v'ris laborib;. quia
multi laborāt q' nihil lucrant'. s; xps dedit vo-
bis. **A**liq' aut' nolūt eis subuenire. **A**liqui sic
Dñ' g' veniet p'z. s. ad iudiciū retribuet illis q'
in opibus mie corp'alib; vel spūalib; seruiēte
sibi ex filijs suis collocando eos ad dexteraz
vt saluent'. alios aut' ad sinistrā vt puniantur
Ecce q're ex vita actiua p'sequit' hō beatitu-
dinem. **U**n ad h' auctas. **B**cati serui illi. q's
cū venerit dñs inuenerit vigilātes. i. diligen-
tes in exercitio vite actiue. **Lu.** xij. **A**mē di-
co vobis. qz p'cinget se. z faciet illos discūbe-
re. z transiens ministrabit illis **I**bidē. **N**ota
p'cinget se. qz qui est p'cinctus. hz fimbrias
restrictas. secus q' nō est p'cinct'. **C**hristus in
gl'ia sue humanitatis nō est p'cinct'. qz tantā
gl'iam habet quantā creatura pōt hēre. **S**ed
p'cinget se. s. dando gl'am alijs. qz licet posset
dare gl'iam infinitā. nō tamē dat p'mium ali-
cui creature nisi p'm meritū ei'. **E**t quia nul-
la creatura hz meritū infinitū. **J**ō p'cinget se
dando gl'iam p'm mensurā meritoz. z ita ex-
ponit glosa. **I**deo dicit apl's. **U**nusq; p'pri-
am mercedē accipiet p'm suū labore. **J.** **Co.** iij
Secundo dicit. **E**t faciet illos discumbere
eo quia in vita actiua seruiēdo laborarunt
correspondet eis quies que est in mensa pa-
radisi que est essentia diuina **U**n' auctoritas
Vos estis q' p'mansistis mecū in temptatio-
nib; meis. qz vita actiua multas temptatōes
hz. tedia z impatiētias. **E**go dispono vob' vt
edatis z bibatis sup mensam meam in regno
meo. **Lu.** xxiij. **T**ertio dicit. z transiens mini-
strabit illis. **N**on dicit stans sed transiens. **N**ota
q' nōq' transit' in beatis. **P**rim' est de fruitō-
ne diuinitatis transit. ostendens eis suā hu-

De sancto gregorio

manitatem. et e converso. in his obiectaliter consistit beatitudo. **S**ecundus de intellectu per claram cognitionem. quia ibi consistit visio. transit in voluntatem per fruitionem et delectationem. **T**ertius transit ad oes. quia tanta est delectatio voluntatis quod os precepit in laudes. **U**n de **A**ugustinus. videbimus et amabimus et laudabimus. **Q**uartus transit de gaudio. scilicet accidentali in gaudium. **G**audium est angelus dei super vno peccatore penitentiam agere. **L**u. xv. **Q**uintus transitus est per diem iudicii. quia gloria anime transibit in corpus. **N**on solum anime bene gloriam. et corpora facit in sepulchris incinerata. ut corpus beatorum petri et pauli et aliorum. **S**ed tunc gloria anime redudabit in corpus. quia non est gloria corporis alia a gloria anime nisi quia gloria anime redudabit in corpus. **I**n laterna cristalli eadem lux est lumini et laterne. **P**ater ergo quod ex servitio vite actiue propter deum homo meretur beatitudinem. **I**n ista vita actiua beatus **G**regorius fuit deo. **D**icitur ex eius legenda quod fuit de civitate rome ex nobili progenie romanorum. qui adolescentem in liberalibus artibus sufficienter instructus tandem mortuus prope remansit heredes magnarum operum. et cogitavit expendere illas pecunias ad servitium dei in operibus misericordie. **C**ogitare quod sui amici suadebant sibi ducere vxorem. sed noluit. et omnes illas pecunias distribuit in operibus misericordiarum per spiritualibus. **N**am quatuor sunt conditiones personarum que habent necessitatem corporalem. quibus subvenire est magna misericordia. **P**rimi sunt captivi. et qui ad aliquid precipuum operum misericordiarum corporalis est redimere captivos. ut dicit sanctus **T**homas. iiii. scilicet. di. xv. q. ii. ar. iiij. ex hoc enim anima liberatur. etc. **S**ecundi sunt pauperes verecundi qui de prosperitate venerunt ad magnam paupertatem. qui ante morerentur fame quam mendicare. **I**stis etiam subvenire est magna misericordia. **T**ertii sunt pupilli et orphani. etc. et his beatus **G**regorius distribuit magnam partem hereditatis. **S**ecundo in operibus misericordie spiritualibus. que respiciunt animas. quia septem monasteria instituit. et modo reges non possunt facere vnum sine adiutorio ecclesie. **E**t beatus **G**regorius fecit septem. scilicet ordinis beati benedicti qui tunc incipiebat. et fundavit ad modum antiquorum vitam et vnitates et supplantates. **S**i ergo ex servitio vite actiue propter deum homo consequitur beatitudinem. **E**t beatus **G**regorius in dicta vita fuit christo in hoc mundo diligenter. quod dicemus de eo. **B**eatus ille servus. **S**ecundus gradus. scilicet vite contemplatiue est melior. qui est occupare se solum in operibus misericordie spiritualibus que immediate respiciunt deum. **I**ta quod materiale. scilicet opera spiritualia et formale huius vite contemplatiue solum respiciunt deum. ut

orare devote cum seruire spiritus certis horis diei et certis horis in nocte. cogitare de gloria paradisi. legere libros spirituales ut deus cognoscatur audire missas. sermones. **C**ogitare iustitiam dei in penis damnatorum. **C**ontemplare diuinam prudentiam in mundi gubernatione. potentiam in mundi creatione. sapientiam in generalis iudicii ordinatione. **I**stud servitium desiderabat david dicens. **S**ervitium sum ego. da mihi intellectum domine. scilicet ad contemplandum. quia contemplatio est actus intellectus. **E**t ista vita est melior quam vita actiua. **R**atio. quia licet actiua faciat plus et fuit. tamen plus premitur apud deum contemplatiua quam actiua. **N**ota ad hanc similitudinem in curia pape vel regis in qua sunt multi seruitores. et multa officia. **C**ubicularii autem seruiunt solum in camera persone regis vel pape. **A**lij autem seruiunt extra ut coquarii. et alij qui plus laborant et plura opera exercent. tamen plus premiantur illi qui solum curant de persone pape et sunt cum eo in camera. **D**agnum quod est esse immediate cum papa vel rege. **I**dem de papa et rege **I**hu christo. cuius palatium est ecclesia. **C**ontemplatiui autem seruiunt christo solum. **A**ctiui autem extra cameram laborant. **E**t licet plura servitia faciant. tamen maius est meritum contemplatiuis. **A**uctoritas de **B**eato. **E**t est scriptum allegoricum. scilicet ecclesie ad christum dicens **B**eati viri tui et beati fuit tui hi qui stant coram te spiritus. iij. **R**e. x. **N**ota. **B**eati viri. scilicet parte scie bone vite et moralitatis. quia viciosi non possunt esse contemplatiui. **E**t beati serui tui. **E**t ostendit de quibus loquitur dicens. **N**i qui stant coram te semper. scilicet contemplando. **N**ota. semper. quia vita actiua finit in morte. contemplatiua non. imo in morte contemplatiua crescit. **I**ohannes christus dicit **M**arthe qui dederat se vite actiue. et dixerat christo. **D**omine non est tibi cure quod soror mea reliquit me solam ministrare. **R**espondit christus. **M**arthe martha sollicita es et turbata erga plurima. **M**aria autem optima parte elegit que non auferet ab ea. **L**u. x. **I**n ista vita beatus **G**regorius fuit christo. **P**rimus enim in vita actiua fuit christo. dedit se vite contemplatiue. et iste est ordo. quia de vita actiua homo debet venire ad vitam contemplatiuam. et ita fecit sanctus **G**regorius. quia in vno illo septem monasteriorum recepit habitum. in quo dedit se contemplationi. sepando se a negociis huius mundi ab amicis. ut dicit historia. quia quibus infirmato stomacho propter abstinentias et orationes quotidie langueret. nunquam tamen quiescebat quando aut oraret. aut legeret. aut scriberet. aut diceret. **A** misericordia autem sua beata filia ibi crudis leguminibus pascebatur. **I**deo spiritus fortificabatur tu

item plado. Nota h vnu singulare de ei co-
templatoe. qz ei dyacon' dixit se vidisse sup
caput ei' sepissime spm' sc'm in specie colube.
I'o sua or'o erat magne efficacie z' p'cur'. int'a
t'u q' n'o legit s'ile de aliquo sc'o alio. Dicit h
de Traiano impatore infideli. s'z iusto. mora
li iusticia. Dicit h de strictissima iusticia qm
fecit id'e impator de filio suo. q' cu' eq' interfe
cerat filiu' mulier' vetule. Et ecce hac iustici/
am z' histori'a romani depinzerut in quadam
domo. in qua du' ingressus fuit bea' gregori
us. z' t'emplare' gl'am paradisi z' penas inferni. z'
vidisset dicta histori'a depicta orauit d'nm di
cens. O d'ne z' tata iusticia erit in inferno. Et
qz sciebat ipm' esse in inferno n'o audebat sim
plicit' dicere. D'ne liberetis eu' ab inferno. s'z
frens dicebat. O d'ne z' tata iusticia ist' impe
ratoris danabit. z' sic tacite ei' liberatione' pe
tiuit. Et angel' d'ni locut' est ei' dicens. Grego
ri obtines p' Traiano. nu'q' t'n de cetero ores
p' danato. s'z qz exorasti i'o patieris dolores in
corpe. Sup' h habem' q' ille traian' diffiniri
ue n'o erat danat'. s'z ad t'ps q'stu' ad locu'. Et
habem' dicere q' angel' d'ni deduxit animaz
traiani ad ei' corp'. Et suscitatus est. Et bea'
gregori' ipm' baptizauit. z' sic optet h' itelligi
Vide sup' h' beatu' Tho. in quarto. disti. xlv.
v'z suffragia p'sunt. zc. in solu. ad argumetu'z
Ecce quate efficacie fuit or'o beati gregori' h'
tute' t'emplatois. Null' d'z hic recipe' ex'plu'
oradi' p' danatis. qz peccaret. qz sancti imita
di sunt in p'cur'ib' moralib'. s'z n'o in miracul'.
si q' ex seruitio vite' t'emplatine acq'ris' beati
tudo. zc. qd' dicem' de beato gregorio. Beati
est ille. zc. Moraliter. vos d'ni officiales z'
rectores coitatis habetis h' ex'plu' diligedi. z'
seruadi iusticia. sicut ille traian' euauit anti
qum' statutu' in filio. N'o respexit magnitu
dinem p'sone. nec affinitate. q' diligite iustici
am q' iudicatis terra. Sap. i. Item David.
Beati q' faciunt iusticiam in omni t'pe. Terti
um seruitiu' est ma'. s. vite' p'latine. que inclu
dit vita' actiua z' vita' t'emplatiua p'fecte. sic
bonu' est corp' hois. s'z melior est aia. Id'z bo
na est vita actiua. melior t'emplatiua. s'z opti
ma est p'latiua. que amplectit' v'ra q'. I'o dic'
bea' gregori' de plato. Sit rector actiue p'
cipuus. z' p' cunctis t'emplatoe suspesus. Nota
actione' p'cipu'. Op' vite' actiue est predicare
Ibi co'plent' opa misericordie. quia famelici
z' esurietes s'bo dei satiant'. tristes p'solatioib'
potant'. z' nudi p'cur'ib' induunt'. z' infirmi pec

catis visitant'. zc. De ista vita auctas. Dat' h
xxiij. Beati ille seru' que' cu' venerit d'ns iue
nerit sic faciente. Am'e dico vob. qm' sup' oia
bona sua. s. ordines angl'oz. p'stituet eu'. s. cu'z
seraphinis. Ista vita' p'latiua habuit beatus
gregori' qz mortuo papa eum lic'z renitete'z
senatus z' p'ls p'corditer elegerut. omes vna
voce clamates. Gregori' sit papa. Ipe s'bo mis
sis l'ris adiuuatois ad impatore' eum vt pa
trem suu' rogauit ne p'sentiret. z' videt q' tunc
impator' p'sentire habebat in electione'z pape
q' t'n desiderabat q' sup' omes gregori' esset pa
pa. Dicit g' quo' fugit ad doliu'. vt p'z in leg'e
da. qz porte custodiebant ne fugeret d' ciuita
te roma. z' in quadam spelunca latuit. s'z inditio
columnne fulgide sup' se de celo descendent'z in
uen' capif. trahit. z' summ' pontifex cōsecrat
Dn' aut' fuit papa seruauit optime vita' acti
uam. qz omes viduas. paupes. et orphanos
habebat in scriptis z' p'uidebat eis. Et palati
um papale n'o erat nisi granariu' cōmunitat'
Paup'ib' aut' verecudiorib' de mensa mitte
bat sua scutella. Ceteru' hierosolymis celo'
doctiu' p'stituit. z' ta' ibi q' i' morte synai famu
lis dei victum z' vestimeta annualiter misit.
Cu' aut' quida' heremita rogaret vt fer' d'nm
vt sibi o'ndere dignaret' qua' mansionem ha
biturus esset in celo. z' sibi reuelatu' esset q' cu'
gregorio papa. Et ille p'feres sua' inopia' eius
diuinit' sup' h' miraret. audiu' voc'e dicente
sibi. Cur audes cōparare paup'tatem tuā di
uinit' gregori'. magis diligite caritatem qua' ha
bes q' ille caritas diuinitas. It'e seruu'it etiam
deo in vita' t'emplatiua studedo. legendo. di
ctando. qz p'dicauit in. xl. Ecce quō in vita' p'
latiua seruauit dō. g' Beati ille seru'. Moraliter. q'libet vest'z est p'lat' h'ns vasallos. sc'z
sensus corpales. cogitatioes cordis. z' deside
ria eiusde'. I'o mō in isto scō t'pe regamus z'
gubernem' ea diligēter dō seruendo in vita'
actiua z' t'emplatiua. Iuxta p'siliu' Lu. i. De
manu inimicoz' nostroz' liberati. s. p' p'nam
modo facta p'fessione. seruam' illi' sanctita
te z' iusticia

De sancto benedicto
Sicut lucerna ful
goris illuminabit te. Lu. xi. Origina
lit' sub isto intellectu ego recipio istō
p'bu'. s. q' bea' benedict' fuit sicut lucerna. zc.
Pro declaratoe z' materie introductione sci
endum est. q' in multis locis sacre scripture

De sancto Benedicto

Inuenit q̄ sc̄tē p̄sone q̄n̄ h̄nt claritatē fidei. et ardore deuotiōis z seruoze bone vite. dicūt lucerne ardētes. Rō est p̄t̄ offm̄ z imitatōz v̄l similitudinē quā h̄nt ad lucernas ardētes. **U**n̄ nō ob aliā cām accēdūt lucerne nisi p̄t̄ solis absentia. ne sim̄ in tenebris. q̄ diu sol est p̄ns nō sūt necessarie lucerne ardētes. Ita etiam q̄ diu ille sol de q̄ d̄t̄ p̄gini marie. **F**elix nāq̄ es sacra p̄go maria. z oi laud dignissima q̄a ex te or̄t̄ sol iusticie xp̄s d̄s nr̄. q̄ diu h̄ sol fuit p̄ns m̄do illuminauit m̄dm̄ i fide catholica p̄ dicādo. z calefec̄ in deuotiōe. z fec̄ fructifica/re i p̄nia i meritis. zc̄. tūc ei nō erāt necessarie lucerne sc̄tāz p̄sonaz. s̄z p̄t̄ q̄ sol occubuit. s̄. p̄ suā passiōē z mortē. z recessit a m̄do per ascēsiōē fuerūt necessarie lucerne ardētes sc̄tāz p̄sonaz. sic ap̄loz. martyz. doctoz. confessoroz. p̄ginū. p̄tinentiū. z penitentiū. **E**cce rō q̄re sc̄tē p̄sone dicūt lucerne ardētes. **A**uctas de h̄ p̄ria q̄n̄ d̄s p̄cepit moysi vt faceret tabnaculū int̄ alia p̄cepta q̄ sibi fec̄ fuit istd̄. **F**acies lucernas septe z ponas eas sup̄ candelabū vt luceāt ex aduerso **E**xo. xxxv. **N**ota q̄ h̄ p̄bū est di p̄ns ad filiū s̄z i figura dictum fuit moysi. q̄n̄ ei dei filiū debuit h̄ m̄do recedere dixit sibi d̄s p̄t̄. facies lucernas septe

Prima est sanctitas ap̄loz.

Secunda martyrum

Tertia doctorum

Quarta confessorum

Quinta virginum

Sexta p̄tinentium

Septima penitentiū.

Supra candelabz fidei xp̄iane i q̄ fundamētō fundant̄. **N**emo accēdit lucernā z i absco d̄ito. s̄. p̄ctōz ponit. neq̄ sub modio. s̄. erroris seu false opinionis. s̄z sup̄ candelabz. **L**uce. xj. **N**ota. vt luceāt ex aduerso. s̄. p̄ctōz moralium q̄ sunt septe. p̄ septe v̄tutes oppositas eis. **H**ā p̄ma lucerna. s̄. sc̄titas ap̄loz luceat ex aduerso p̄ auariciā. p̄ volūtariā paup̄tatez dicebat em̄. **H**ntes alimēta. nō d̄t̄ delectamēta. z q̄bz regamur. nō d̄t̄ et q̄bz ornemur. p̄tenti sum̄. p̄ ma **T**hy. vj. **S**anctitas martyz lucebat cōtra irā ex aduerso. s̄. p̄ patiā. q̄z canit̄. **N**on murmur resonat. nō q̄rimonia. s̄z corde tacito mēs b̄n̄ p̄scia p̄seruat patiā. **S**anctitas doctoz lucebat p̄ acciditā p̄ diligentia in studendo. scribēdo. p̄dicādo. de q̄bz d̄t̄. **C**ouertef p̄p̄s me h̄. s̄. p̄ doctozes z dies pleni inuenient in eis. **S**anctitas p̄fessoroz lucebat p̄ guām lumie abstinentie. memorātes de p̄bo xp̄i

dicētis. **A**rtēdite vobis ne forte ḡuent corda. v̄za in crapula z ebrietate. **L**u. xxj. **S**anctitas p̄ginū lucebat p̄ luxuriā lumie p̄ginitas z puritatis. q̄z nec cogitādo. nec gaudēdo. nec tan gēdo. seu opando sensert̄ aliquā luxurie corruptiōz. **U**n̄ d̄t̄ eis d̄t̄. **N**ō sunt coinquinati. virgines em̄ sūt. **A**po. xiiij. **S**anctitas p̄tinentiū z p̄ngatoroz lucebat ex aduerso p̄ inuidiā. p̄ dilectionē z caritatē ordinatā dei z p̄tentiū. q̄bus d̄t̄ scriptura. **D**eponētes oēm maliciā z omnē dolū z s̄lātiōes z inuidias. j. **P**e. ij. **S**anctitas penitentiū luceat ex aduerso p̄ supbiā lumie b̄n̄i litatis p̄nialis tenētes p̄siliū petri. **H**ūiliāmi sup̄le. i p̄nia sub potētī manu dei vt vos exaltet i tpe visitatiōis. j. **P**e. v. **P**tz ḡ rōne z auctoritate q̄ sc̄tē p̄sone dicūt lucerne ardētes. z de q̄libet sc̄tō p̄t̄ dici q̄ erat lucerna ardēs z lucēs. **J**oh. v. **L**ū ḡ beat̄ b̄ndict̄ fuit p̄sona sanctissima d̄ ip̄o de thema. **S**ic lucerna fulgoris. zc̄. **N**ota i b̄ro b̄ndictō septe radios p̄tutū. tres p̄tutū theologicāliū z quatuor cardinaliū q̄bus illuminat m̄dum. **E**t radius

Primus est de prudentia intellectuali

Secundus de iusticia generali.

Tertius de temperantia corporali.

Quartus de fortitudine virtuali.

Quintus de fide cordiali.

Sextus de spe sup̄nali

Septimus de charitate integrali.

De istis q̄libz vestz p̄t̄ recipere lumē p̄ vita sue aie **Q**uātū ad p̄mū dico q̄ p̄m̄ radi⁹ est. s̄. de prudentia intellectuali. q̄ i h̄ p̄sistit. vt homo sciat eligere illd̄ qd̄ meli⁹ z vtili⁹ est. **I**stā prudentiā h̄uit beat̄ b̄ndict̄. v̄n̄ parētes ei⁹ vidētes ei⁹ dispositōz z ingenij subtilitatē. miserūt eū ad studiū. h̄ d̄nt respicere parētes quādō volūt mittere filios ad studiū ne sint rudes. grossi. s̄z subtiles. **B**eat̄ b̄ndictus a puericia cor senile gerēs nulli voluptati animū dedit vt d̄t̄ **G**regori⁹. q̄ ei⁹ vitā sc̄psit i li. dialogoz. **L**ū aut̄ fuisset missus ad studiū rome. z liberalibz disciplinis tradit̄. z multos studentes p̄ abrupta viciōz ire cerneret. q̄z aliq̄ studebant in libro supbie. p̄sumptōis. z vanitatis. **A**liq̄ in libro auaricie. lud̄ iz falsitatis. **A**liq̄ i libro luxurie z carnalitat̄. **A**liq̄ in libro gula z voracitatis. **A**liq̄ in libro ire z malignitatis z sic de alijs. **D**ixit beatus **B**ndict̄. **B**etior est ignorātia cum bonā p̄scia. q̄z h̄re magnā sciam z malā p̄sciam. q̄z d̄t̄ nō dat paradisum p̄t̄ sciam solū. s̄z dat p̄t̄ bonā cor sc̄ticiā. d̄ nocte dimissis socijs secreta recessit.

Sermo

de q̄ d̄t gregori⁹ laudās eū despectis studijs
z relicta domo sc̄tē p̄uersatōis h̄icū quesiuit
Moraliter. **I**sto radio d̄nt illuminari reli
giosi clerici seu laici. si h̄nt malas societates.
seu familiaritates i occasione peccādi fugere
z recedere ab eis. immo etiā a p̄re z m̄re. z ab
amicis vt saluēt aiām suā. **D**e ista materia di
cebat x̄ps. **S**i ocul⁹ tu⁹ scādalisat teerne eū z
p̄nce abs te. **S**i man⁹ vl pes tu⁹ scādalisat te
abscide eū z p̄nce abs te. **D**att. v. z. xvij. ca.
Ocul⁹ q̄ h̄z officiū oñdēdi signat mḡm l̄ cō
fessorē tuū. si ḡ scādalisat te. p̄nce eū abs te.
Man⁹ q̄ fac̄ opa siḡpcuratorē vel aduoca
tū. si ḡ scādalisat te. p̄nce eū abs te. **P**es q̄ su
stinet corp⁹ signat d̄nm vel amicū q̄ dat tibi
vitā seu p̄nisionē te sustinēdo. si ḡ te scādali
sat. p̄nce eū. **N**ū diē d̄s. **D**irūpam⁹ v̄ncla eo
rū. z p̄nciam⁹ a nob̄ iugū ip̄oz. p̄s. ij. s. amor⁹
vani. z familiaritat⁹ prauē. **Q**uot sunt i hoc
mūdo q̄ viuēt sc̄rē nisi ex ist⁹ mal⁹ familiari
tatib⁹ retraherēt. **I**ō fugere d̄nt exēplo beati
b̄ndicti. z ḡ sicut lucerna fulgoris illuminabit
te ex vita sua beat⁹ b̄ndict⁹. **Q**uantū ad se
cundū rad⁹ secūd⁹ est de iusticia generali que
fm̄ iuristas z theologos ē reddere vnicuiq̄
q̄d suū est. nec recipe ab alio nisi q̄d iustum ē.
Iō iusticia d̄r eq̄tas. **I**stā habuit beat⁹ b̄ndi
ctus. de q̄ laudat a b̄to gregorio. **L**ū em̄ fuge
ret de studio. z iret ad desertū. hospitat⁹ fuit
in domo cuiusdā mulier⁹ paup̄cule. que mu
tuo recepat capisteriū ad purgandū triticū. z
fregit in duas ptes. z h̄ videt fuisse de terra. z
incept̄ flere. nō h̄ns vñ restituere. **B**eat⁹ au
tem b̄ndict⁹ cōpatiēs mulieri orauit forte sic.
Dñe de⁹ oñipotēs q̄ duos p̄los. s. iudaiū z
gentilē adunasti ad vnā sanctā fidē catholi
cam. aduna istas duas ptes mulieri flētī z sic
reintegratū capisteriū reddidit mulieri. **H**oc
miraculū vidētes incole p̄ admiratōne in in
gressu ecclie ip̄m capisteriū suspenderūt. **N**o
tate h̄ quāta erat iā sua sanctitas cū tamē eēt
valde iuuenis. in q̄ oñd̄it p̄tus iusticie. **O**ra
uit etenī p̄ reintegratiōe vt illa mulier posset
restituere q̄d mutuo recepat. **M**oraliter.
isto radio lumis illuminēnt illi q̄ receperūt ali
qd̄ de vsura. **I**dē illi q̄ retinēt aliqd̄ d̄ mortu
is nō cōplēdo testamēta. **I**dē si aliqd̄ retine
tis de ecclia. vt decimas. p̄micias. qz sacrile
giū est. **I**dē si de rapina vl̄ solidata seruorum
aliqd̄ retinet. **I**dē si d̄anificast⁹ aliqūē solua
ris. **I**dē si impedisti iusticiā false iurādo. **I**dē
si v̄zo p̄silio abstulisti alicui officiū. b̄nficiū s̄

ne legatū. tenemī ad restitutiōz. recipiat⁹ istō
lumē. als ira dei est sup̄ domuz v̄zām. **I**deo
ap̄ls. **R**eddite oib⁹ debita. **C**ui tributum tri
butū. cui vectigal vectigal. cui timorē timo
rem. cui honorē honorē. **N**emi q̄c̄q̄z debeat⁹
nisi vt inui. dili. **R**o. xij. **Q**uātū ad tertiū
radi⁹ est. s. d̄ spantia corp̄ali p̄ quā in de
licijs h̄ mōi h̄o recipit mēsurā. **I**stā habuit
beat⁹ b̄ndict⁹. **N**ā p̄ d̄ictū mirac̄m de capi
sterio om̄s gētes cupiebāt ip̄m vide. vt t̄agit
Gregori⁹. **D**ixit ip̄e b̄ndict⁹. ego fugio vñū
z possem cadere i aliō. d̄t **B**reg⁹. **B**eat⁹ b̄ndi
ctus p̄o laudē fugiens. deserti secessū petijt. q̄
dū p̄geret. monach⁹ q̄dā sanct⁹ z senet⁹ roma
nus noie ip̄m repiens z desiderū ei⁹ cogno
scēs habitū ei sc̄tē p̄uersatiōis tradidit. forte
habitū heremitaz. z pmisit sibi dare p̄uisiōez
panis. q̄ cū scistella q̄tidie cum corda sibi sub
mittebat de cella sua alta panē z aquā z raro
legumia. z trib⁹ ānis ibi in spelunca soli mo
nacho p̄dicto romano cognit⁹ māsit. comede
bat p̄tinue panē z aquā. vl̄ forte raro legumi
na. zc. **S**olā hēbat pellē z ossa. **P** tres autez
annos in die pasce q̄dā cleric⁹ bone vite q̄ ie
iunauerat p̄ quadragesimā paucrat sibi bo
nū prandiū. **C**ui d̄ns apparēs dixit. **T**u tibi
delicias p̄paras. z fu⁹ me⁹ i illo loco cruciat⁹
fame. **Q**ui p̄tin⁹ surgēs cū alimētis q̄siuit eū z
in specu repit. **Q**uē cū beat⁹ b̄ndictus vidiss̄
cogitauit q̄ esset diabol⁹ vel illusio. **S**ed sa
cerdos dixit sibi quō erat missus a d̄o. zc. di
xit. sumam⁹ cibū. qz hodie pasca d̄ni est. **A**ir
aūt d̄ni h̄ ignorabat. qz nō habebat libz nec
breniariū. **M**oralit̄ habem⁹ exemplū p̄nie
si nō fecerim⁹ ita magnā p̄niam vt b̄ndictus.
tñ ad min⁹ seruem⁹ ieiunia ecclie. z i die pasce
sacerdos dabit vobis prandiū. s. agnū pasca
lem. sicut illi d̄nis beate ḡginis marie. **I**deo
in isto sc̄tō tpe cantat ecclia. **P**aradisi portas
aperuit nobis ieiunij tps. suscipiamus illud
orātes z desp̄cantes vt in die resurrectōis cū
d̄no gliemur. **E**cce sicut lucerna fulgor⁹. zc.
Quantū ad q̄rtū. quart⁹ radi⁹ est. s. de for
titudine virtuali z nō de fortitudine bestiali.
Fortitudo em̄ fm̄ q̄d est virtus moralis et
donū sp̄s̄cti est fortitudo resistēdo inclina
tionib⁹ carnis. occasiōib⁹ mōi. z tēptationib⁹
diaboli. **I**stā habuit beat⁹ b̄ndict⁹. **L**ū enim
diu vixisset i illa p̄nia z abstinentia q̄dā die tē
ptator affuit. **N**ā nigra auis q̄si merula cepit
vultui ei⁹ ip̄ortune insistere vt musca afinina
que licet ad signum crucis recessisset. tamen

De sancto Benedicto

mirabilis et insitata temptatio carnis secuta est. inuisibilis ipsum temptando. **L**epit enim cogitare de quadam muliere gibbosa quam viderat in ciuitate. et in eam temptatio augmētabatur quod volebat diu mittere heremum et redire ad matrem ad inquam dā dictā gibbosam. quod fecisset si fuisset pulchra. **S**ed ecce fortitudo. quod statim post se nudum se proiecit in spinis et virtutes. ita quod fuit totus cruciatus. et sanguinolentus. et dicit **B**regorius. quod per vulnera eius eduxit vulnē mentis. nec exposuit vniuersis tunc aliquid sensit. **E**cce fortitudo maior quam si decem gygantes vicisset. **M**oraliter. hēmonē heremum resistē diu inimico nō diabolo quod nihil potest. **D**ebilis est enim hostis quod non potest vincere nisi volente. ut dicit **B**regorius. propter hoc dicit **A**ugustinus. **I**tem aliquid est peccatum. quod voluntarium. **N**isi enim esset voluntarium non esset peccatum. **E**stote ergo fortes in bello. et pugnate cum antiquo serpente. et accipietis regnum eternum cum beato benedicto. **Q**uātū ad quātū. radiū quātū est prima virtus theologica. scilicet fides cordialis. et dicitur virtutes theologicas. a theos quod est deus. quod immediate respiciunt deum probiecto. quod fides est credere deo. spes sperare in deo. caritas diligere deum pro se et proximum pro deo. **S**ecundus virtutibus moralibus. quod hūc proximo probiecto seu creaturas. **I**sta virtutē fidei excellentē hūc beatus benedictus ad illa quod sunt fidei christiane. scilicet singularet ad crucē dñi nri ihu xpi et ad eius nomen. ut patet ex eius legēda. vbi sic hēmonē. **C**ū autē celebre eius nomen et fama haberet. quod per illum sacerdotē et pastores fama sue sanctitatis fuit divulgata. **C**ongregatio cuiusdam monasterii ad eum venit ut ei preesset petere. quod abbas cooperat mortuū et quod ipsi erant male vite et male fame et ribaldi. gētes nolebāt eis facere elemosynas. **E**t tunc sub mātello sanctitatis sancti benedicti volētes cooperare suā malā vitā et per eum famā recuperare elegerunt ipsum in abbatē. **C**ui licet diu displicuisset. dicens suos et illorum mores puenire non posse. tunc victus assensum dedit. mortuus consciā. quod forte illi emēdarēt vitā. et iuit cum eis. et visa reglā eorum et constitutōibz. inuenit quod non debebāt comedere carnes. nec hēre aliquid propriū. et precepit finire reglā et constitutōes. nolēs quod loquerentur cum mulieribus. et hōmōibz. **E**t monachi hō vidētes quod libet diēte nebāt suā proflia quod sacerēt sibi ut recederet ab eis. **E**t dixit vniuersis. **E**go scio quod poterim facere. dem sibi vinū infectū ad bibēdū. et omnes presensert. et ita fecerūt. et in collatōe dedit sibi vinū infectū. **C**ū autē beatus benedictus iuxta mores benedixisset vinū cum sigillo crucis. cyphus fragebat in quatuor partes quod vbi sit signū vite non potest nocere

cibus mortis. **E**t intelligēs vir dei quod de morte sua tractassent. allocutus est eos dicens. **D**ifereat vniuersi oipotēs deus. quare ista facere voluistis. **R**un quod non dixi vobis. quod vniuersi meis moribus non puenirēt. **E**t recessit ab eis. rediēs ad solitudinē. **E**cce fidē quā habuit ad crucē de qua armavit se. alis infectus mortuus fuisset. **I**ta debetis vos facere. quoniam debetis aliquid comedere et bibere signetis vos et cetera. **I**tem eccia carat. **S**alue cruci scilicet. salue mū di glā. pa spes nra. pa ferēs gaudia. **S**ignū salutis. salū in picul. vitale lignū. vitā ferēs omnium. **Q**uātū ad sextū radiū. sextus radiū est de spe supernaturali quod sequitur ad fidē. **S**pes enim fides quod est hōi theologica est quoniam persona non despat de misericordia dei quātūcumque sit peccatrix. sed sperat dicendo. **U**tar medicinis a deo ordinatis. sed plagas peccatorum et infirmitates. et sperat non solum saluare se. sed multos alios. **H**ac habuit beatus benedictus. quoniam enim fama sanctitatis sue fuit extēsa per mundū. ceperunt nobiles filios suos ei dare nutriendos oipotenti deo. **I**tem clerici pueniebāt ad eum ut possent saluari. intm quod tot sunt ab eo congregati. ut. xij. monasteria construeret. **C**redatis quod de licētia pape. **E**t ita placuit deo quod cum non haberet aquā in quadam monasterio illorum. imo distaret. monachi de mādato benedicti fodērūt in rupe. et statim fons aqua dulcissime prupit. quod adhuc durat. **I**tem tpe famis sperabāt in dño et abundabāt. ita quod ipsi dabāt elemosynas. **I**tem lumie debet illuminari. sperare in deo. non in diuitiis. nec in diuis. et cetera. nec in persona vna. nec in scia. nec in fortitudine. **U**n die aplūs diuitibus hō seculi pēcipe non sublimē sage nec sperare in incerto diuitiaz. sed in deo vino. quod prestat nob oia abunde. **J**eremy. vi. **I**tem **D**avid ait. **S**perate in eo ois congregatio populi. effundite coram illo corda vna. deus adiutor nri in eternuz. ps. lxxij. **Q**uātū ad septimū. septimus radiū est de charitate integrali. scilicet dei et proximi. **U**n aplūs **M**aior autē horū est caritas. **I**tem **C**orinth. xij. **C**haritas autē integral est diligere deum super oia et proximum sic se pro deo. **I**sta hūc beatus benedictus. **P**ostquē enim hūc magnā famā sanctitatis. ex charitate mortuus dixit intra se. **N**ō potes predicare et proficere. quod predicare cum mala fama. est sic scindere cum gladio non acuto sed quoniam predicator habet bonā famā tunc facit fructū. **I**tem dicit **B**regorius **S**acti predicatorēs laudari appetūt ut reuerēter audiāt. reuerētē audiri desiderāt ut maiorem fructū faciāt. **I**tem beatus benedictus famosus de vita et de scia non acq̄sita. sed hūc sciam infusam. predicauit primo in castro motis cassini. et

Sermo

puerit eos ab infidelitate. fregerunt ydola in
seculo apollinis. oraculum beati martini fecit.
Ecce charitate quam habuit erga primos. **E**x
quibus in vita sua suscitavit mortuos. **I**dem chari-
tate ad deum. quod ut philocapri de deo semper
cogitabat de deo. **D**icatur illud singulare. **C**um
nocte ad portam camere orasset deum. ostendit sibi
totum mundum et omnes creaturas. **B**eat^{us} **T**ho. in
quolibet. i. ar. i. quod. ut beatus benedictus tunc vi-
derit divinam essentiam. dicit quod non. sed vidit omnes
creaturas mundi. non solum in genere seu specie sed
in individuis. sciuit tunc plures de philosophia quam aristo-
teles. nec ptholomeus. nec alius philosophorum. **C**ogi-
tate et ardore charitatis propter quem de sibi fue-
lavit die obiit. sepulturam apertam iussit ut iohannes
euangelista. et sexta die portaretur ad ecclesiam inter
discipulorum manus oratione spiritus efflavit. **V**iderit
autem ipso die duo monachi viam ab ecclesia in ce-
lum tendentem strata pallis et choruscantem in nu-
meris lapidibus. et vir clarus desuper assistens. ait il-
lis. **H**ec est via quam dilectus dei benedictus celum ascen-
dit. **E**rgo sic lucerna fulgoris. etc.

De incarnatione filii dei

Ecce. ecce. ecce. **V**er-

Bum habet themas colligitur ex euangelio
hodiernae festivitatis. quod originaliter habet **L**uc. i.
Sola. solennitas hodierna tota est sanctissime
incarnationis filii dei in utero virginali. **E**t de
ista erit sermo. **S**ed ut sit in filii dei et ei genitri-
cis honore et nraque aiaz solatio. huiusmodi pater-
nus virginis salutatio. quod hodie fuit dicta per an-
gelum gabrielem. etc. **C**redo quod multi mirantur ubi
habet istud thema. quod videtur quod non sit in euange-
lio nec in eplis. **D**ico quod colligitur ex euangelio in
quatuor de ecce. non sine magnis secretis et transcen-
dentibus. **P**rimo quoniam angelus nuntiavit virgini quod e-
ret matri dei dicens. **E**cce concipies in utero et paries
filium. **S**ecundo quoniam denunciavit virgini quod **E**liza-
beth conceperat dicens. **E**cce **E**lizabeth cognata
tua et ipsa conceperit filium in senectute sua. **T**ertio
quoniam finaliter virginis consentiens dixit. **E**cce ancilla domini
fiat mihi secundum verbum tuum. **E**cce verbum colligitur pro-
positum thema. **E**t ecce dictio demonstrativa. **D**i-
cit enim grammaticus. **D**a demonstrandi. ut en ecce
Et ecce excitativa. dicit enim ter ecce. quod tria magis al-
ta et transcendenteria sunt acute et astute attendenda et
contemplanda in ista benedicta incarnatione. s.

Divinalis benignitas

Humanalis utilitas

Virginalis humilitas

Ecce. s. apertis aures cordis ad contemplandum

cum magis devotio et affectio ista tria predicta
Dico primo quod est acute contemplanda in ista ben-
dicta incarnatione divinalis benignitas quae
de nobis ostendit in ista sancta incarnatione. **D**eus
amore nostri factus homo est plures quam si aurum fieret
lucrum. vel celum plumbum. et huiusmodi. **C**reator factus
est creatura. rex fuit. et dominus fuit. dives pau-
per. omnipotens debilis. eternus temporalis. infinitus amor
nostri factus est finitus. et plures ut formica in humanita-
te. immensus circumscriptus in utero virginali. im-
passibilis factus est passibilis. **N**ullus intellectus pro-
cogitare nec comprehendere istam benignitatem. to-
tum hoc fecit ad adiuvandum nostram fragilitatem.
Ecce divinalis benignitas. **E**x ista ratione quae
omnis prophetia loquens de ista materia incipit
per ecce. **U**nus **D**avid. **E**cce enim deus adiuvat me
et dominus susceptor est anime mee. ps. liij. **D**e isto ad-
iutorio nota parabola in illo magno rege hunc
vineam iuxta suum palatium. ad quam misit cultor-
es permittens eis magnam salariam si eadem die
excolerent. alii quod nihil haberent. propter quod dicti
cultores laborabant diligenter in hora vespera-
rum adhuc habebant tempus facere quantum fecerant
Vides filius regis per fenestram illi non poterant
proficere voluit eos iuvare et intravit cameram
et se dissimulando recepit habitum cultoris. et iu-
vit eos et profecerunt. et finaliter illi habuerunt sala-
rium. **N**one videtur vobis magna benignitas
in filio regis homogeneo tempore humiliare se ut
cultores haberent lucrum eis permittit. **T**alis fuit
humilitas filii dei. **V**inea regis est iste mundus
Vinea enim domini exercituum domus israel est. **I**sa.
v. ad quam misit cultores. s. patriarchas. propheta-
tas. permittens salariam. si autem sol occasum. i. mor-
tem bene faceret. intraret regnum celorum. **V**ides
filius dei **I**esus christus per fenestram sue scie quod non pote-
rant acquirere lucrum glorie. quod ex morte christi et eius
merito opera nostra sunt meritoria. et autem mortem
christi nullus quantum scilicet sanctus potest ingredi celum.
erat ei porta clausa. **I**o filius regis intravit came-
ram uteri virginali. s. hodie. ubi indutus fuit veste
illi rustici ade ut eos iuvaret. quod usque ad mor-
tem inclusivam continue laboravit. **E**cce quare dicit
Ecce enim deus adiuvat me. adiutorio gratie in pro-
fenti. et dominus susceptor est anime mee. s. i gloria eterna.
Ite **I**sa. dans signum de ista incarnatione dicit
incipiens per ecce. **E**cce virginis concipiet et pariet se-
lium. et vocabitur nomen eius emanuel. **I**saie. vij.
Nota. **E**cce virginis concipiet. licet enim de aliis mul-
ieribus posset carnem assumere. tamen de virgine assu-
psit. et pariet filium. non propter quod nullus fuit homo
nec est nec erit. **I**te nec spiritus sanctus. sed pietas filii

De incarnatione filij dei

Dagnus ei erat ueniens qd filij incarnaret. si uolumus attendere ad finem huius incarnationis quod est ut peccatores et inimici fierent dei amici et filij dei. et heredes siue coheredes regni. **H**anc rem agit apostolus dicens. Quos presciuit et predestinavit propter nos fieri imaginis filij sui. ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. **R**o. viij. **H**ora emanuel. **E**manuel id est nobiscum. el. i. deus. id est emanuel. i. nobiscum deus. quod alius nisi fuisset deus nec posset seipsum saluum facere. **I**o in ista prophetia ista maxime preterit plamur. **E**t quoniam angelus eam salutauit ista prophetia legebat. ut ipsa seculo reuelauit elizabeth. **L**ogitabat ei tunc seculo intra se. **D**omine et quoniam quis erit illa seculo quod sit digna procipe filium dei. esse matrem dei. reginam celi. **E**t rogabat dominum ne moreretur quousque illam uideret et posset illi finire. **D**omine preseruetis mihi uisum ut eam uideam. auditum ut eam audiam os ut sibi possim loqui. manum ut sibi fuaia **D**omine benedicta erit illa seculo. et flebat. nec poterat de se cogitare. quod ipsa esset illa ex humilitate. **E**t cum sic cogitaret. subito gabriel archangelus intravit sine portarum apertione. **E**t totum rutilans et pulcher cum maxima reuerentia seculo salutauit. **D**omine gratia plena dominus tecum. benedicta tu in mulieribus. **D**omine cum audisset turbata est in timore eius. non de angeli uisione. quod dicit Hieronymus. quod assueti erant uide angelos. sed turbata est in timore eius. **A**n aduentum angeli seculo cogitabat de illa seculo et de tanta gratia. **E**t statim angelus eam salutauit. **D**omine gratia plena. quod dicit tu es illa seculo plena gratia. **S**ecundo cogitabat de tanta eius propinquitate cum deo ut esset mater eius. **I**o angelus dixit sibi. dominus tecum. sicut in maiori perfectione. quod cum alijs creaturis. **T**ertio cogitabat de excellentia illius seculo super alias mulieres. **I**o dixit sibi angelus. **B**enedicta tu in mulieribus. **E**t turbata est in timore eius. **S**i angelus salutasset eam modo presueto ut bone persone salutaret. non fuisset turbata. **S**ed quoniam audiuit istam salutacionem. **N**ic habet exemplum uos mulieres iuuenes si aliquid salutaret uos modo presueto. si optet uos turbari. sed re salutare modo presueto. sed si modo inuicato uos salutaret aliquid stultus. non optet rindere. nisi dicendo quod tu mecum habes. etc. quod talis salutatio iniqua est. sicut dicit deus uos salutet flos lilij. uel flos de paradiso. uel angelus gregorius. uos estis mea uita etc. **S**i seculo turbata fuit. sicut angeli inuicata salutacione. cum tamen cum angelo non poterat peccare. quanto magis uos debetis turbari de modo inuicato hominum stultorum. **E**t angelus solas eam dixit. **N**e timeas. quod ista salutacione non est peccatum. **I**n uenisti enim gratiam apud dominum. super omnes creaturas supple. **E**t seculo solata. angelus sibi explicauit

ambasiata sua. incipiens per ecce. dicens. **E**cce prociptis in utero et pates filium. usque. regni eius non erit finis. **E**cce huiusmodi ambasiata quod habet octo clausulas secreta fidei christiane continentes. quod angelus sibi tunc declarauit. **P**rimum ibi. **E**cce prociptis in utero. **D**iceret aliquid. quod oportet dicere in utero. cum alibi non prociptat. sicut quod oportet dicere. uos uidebitis oculum. cum per alias partes bono non uideat. **R**espondeo quod non sine causa dixit angelus. **E**cce cociptis in utero. quod seculo maria iam ante aduentum angelus procepit deum in mente preplado illa prophetiam. sed angelus declaras sibi maternale proceptum dixit prociptis in utero. non solum in mente in qua iam procepisti sed in utero. declaras sibi modum proceptiois. ut auellana prociptis granum sine fractura. etc. **S**i dicat ab aliquid. huiusmodi fac nasa. **I**am bene est bestia. **E**t nunquid prociptis deus quod seculo gine guidauit. **E**t quoniam seculo maria intellexit huiusmodi cogitare quod gaudiu habuit. **S**ecundo dixit. et paries filium. **E**cce natiuitas. **H**ora. paries filium non prociptem. quod natus prociptem nec erit bono. nec spiritus sanctus. **S**ed diceret aliquis. **Q**uod est possibile. cum prociptis filius et spiritus sanctus sine unum essentia iduisibili. quod filius a seculo prociptis huiusmodi natiuitate et factus sit bono. cum sit una entitas. **D**eclearat per similitudinem de sole uno. id quod prociptis considerari per generas. sicut suba. et filius genit. sicut radi. et spiritus spirat. sicut calor. et tamen non est nisi unum sol. et traseu te radio per fenestram uiream rubeam uel alteri coloris. radi recipit illam color. et non suba sol nec calor. **S**ic fenestra clarior cristallo erat uirgo **M**aria. **I**o carat ecclesia. **C**eli fenestra seculus es. **E**t per eam traseu radi solis eterni filius dei intrans ad illuminandum domum huiusmodi mundi sine fenestre fractione. imo clarior remasit. **E**t quoniam angelus dixit sibi. paries filium. seculo intellexit quod esset mater non patris nec spiritus sancti. sed filij. **T**ertia clausula ibi. uocabis nomen eius. **I**hm. **E**cce passione. quod **I**hs id est quod saluator. ex cuius passione saluati sumus. **U**n ait **B**regorius. **N**ihil nobis nasci potuit nisi redimere presuisset. **E**t quoniam seculo audiuit ab angelo huiusmodi nomen ihesus. credo quod inclinauit se. **R**o. quod antiqui prophete habebat ipse in magna reuerentia. **I**sa. xxvi. **D**omine nomen tuum et memoriale tuum in desiderio anime mea desiderauit te in nocte. **I**o laudabilis presuetudo est quoniam noial **I**esus inclinari. **S**i predicantes quoniam predicant coram papa inclinans quoniam noiant eum. quanto magis quoniam summus papa nominatur. **Q**uartum. huiusmodi erit magnus. **E**cce descensio nem ad inferos. quia sicut erat magnus in celo ante incarnationem. debuit etiam omdi magnus in terra coram hominibus per miracula. uoluit etiam

ostendere suā magnitudinē i inferno 5 ipm li-
 rigādo. z sc̄ros p̄ies inde educēdo. **Quitum**
 ibi. z fili? altissimi vocabit. **Ecce** resurrectōz
Dicūt phi. q̄ diffinitio hoīs hz vnū genus z
 duas differētia. qz hō est aial mortale. rōna
 le. **An** passionē aut̄ x̄ps erat rōnal? z mortal?
Jō poterat vocari fili? hoīs. s; p? resurrectōz
 tm̄ dz vocari fili? altissimi. qz immortal? z ipassi-
 bilis. **Sertū** ibi. z dabit illi dñs de? sedē da-
 nid p̄is ei?. **Ecce** ei? mirabilē ascēsiōnē. qz sic
 cathedra dauid fuit altior p̄ excellētiā z potē-
 tiam dñij alijs regibz. **Sic** x̄ps i sua ascēsiōe
 fuit collocat? in cathedra glē ad regnandum
 sup̄ om̄es creaturas. **Septimū** ibi. z regibit
 in domo Jacob i eternū. **Ecce** sac̄m eucha-
 ristie. **Ecce** ecclia dz dom? Jacob. in qua est
 luctandū 5 diaboli p̄ hūilitatē. **Hoc** est q̄tū
 ad hoīm cognitiōz q̄ nesciūt vltimū diē mōdi
 p̄ria dies i q̄ nulla missa dicef in h̄ mōdo. illa
 dies erit vltima h̄ mundi. **Hoc** h̄et ex illo te-
 xtu x̄pi **Ecce** ego vobiscū sum oibz diebz vsqz
 in cōsumationē seclī. **Hat.** vlt. **Jō** ait dauid
 dñs in tēplo sc̄to suo. dñs in celo sedes ei?.
Octauū ibi. z regni siue glē siue pene nō erit
 finis. **Ecce** iudiciū generale. **Regnabit** ei? su-
 per malos z p̄denatos rigore iusticie. qz nun-
 q̄ a penis liberabunt. **Sup** bonos z beatos
 regnabit dulcore mie i celo sine fine. **De** ista
 clausula p̄phauit dauid dicēs. **Regnū** tuū. re-
 gnū oīm seclōz. z generatiōe. s. dānandoz
p̄s. **Exaltabo.** celiū. **Hūc** h̄m? p̄mum ecce
 h̄ ambasiatē. **Dico** sc̄do q̄ h̄ est notāda hu-
 manal? vtilitas. nō credat? q̄ p̄ sui vtilitate et
 bono sit incarnat?. qz bonoz n̄oz nō indigz
 vt dz dauid. s; p̄ vtilitate n̄ra. qz om̄e bonuz
 radicalit̄ p̄cedit a filij dei incarnatiōe. sic flo-
 res z fruct? arboris a radice oriunt. **Sic** totū
 bonū z maxime fidei z obediētie a radice in-
 carnatiōis p̄cedit. qz isto supposito aliū articuli
 fidei leuis credētie sunt. qz nō est mix si nae?
 est de muliere ex q̄ est hō. **Jē** credis q̄ sc̄e mi-
 racula. **Dicat** p̄actice. neqz mix ex q̄ est deus
Jē p̄t dici de oibz articuli fidei ad x̄pi hūa-
 nitatē l diuinitatē p̄inētibz. **Pz** ḡ q̄ incarna-
 tio x̄pi est radice siue ianna oīm alioz articulo-
 rum fidei. p̄ h̄ dz x̄ps. **Creditis** in deum. z i
 me credite. s. q̄tū ad humanitatē. **Joh̄s.** xiiij.
Jē in b̄ndicca filij incarnatiōe est totum bon-
 num de obediētia sup̄nali. **Antiq̄** em̄ nō su-
 ū ductor q̄ nō errauerit in via quē possemus
 seq̄. qz nec moyses qz peccauit. nec alios nisi

solū **Jm** q̄ hodie vt possem? sed ipm recepit
 hūanitatē vt essz visibilis. **Un Aug?** ait. **De**
 us sequēd? erat. s; videri n̄ poterat. hō sequen-
 dus nō erat q̄ videri poterat. vt ḡ hoī exhiberē
 tur q̄ ab hoīe videret. z quē hō sequeret. p̄re-
 rea de? fact? est hō. **Jē** de vtilitate z bono no-
 stre redēptiōis in b̄ndicca incarnatiōe. totum
 p̄ncipiū n̄re redēptiōis fuit positū i bursa vte-
 ri v̄ginal. z in passione p̄cium fuit solutum.
Un ait **David.** **Redēptionē** misit dñs popu-
 lo suo. p̄s. ct. **Jē** ex vtilitate z bono n̄re sal-
 uationis. q̄ ex incarnatiōe p̄cedit. sit restaura-
 tio in celo z i terra. **Rō** est. sic em̄ d̄ statera qm̄
 vna ps pl? hūilitat. alia mag? eleuat. **Ita** filius
 dei hūiliauit se vt nos exaltaret. vt dz **Breg?**
De q̄ in filij tui hūilitate iacentē mundū ere-
 xisti. fidei tuis tuis p̄petuā p̄cede leticiā. s.
 eternā vt numer? angloz repet. **Et** h̄ signifi-
 cauit angel? v̄gini qm̄ dixit sibi sc̄dm ecce **Ec-**
ce elizabeth cognata tua z ipa p̄cepit filium i
 senectute sua. **Ad** l̄ram dicūt glose z postille
 qz h̄ dixit angel? ad p̄fortādū v̄gine. s; sp̄ialit̄
 intelligit̄ sic. **Elizabeth** fm̄ hebraicā interp̄-
 rationē ex tribz noibz hebraic? cōpositū **El.** i.
 deus. **J. i. me?** s. abeth. i. septima. **Elizabeth.** i.
 dei mei septima. **Ista** dei mei septima est na-
 tura hūana. **A** p̄ncipio creauit de? terrā cuz
 arboribz. **A** quā cū piscibz. **De** cū p̄rietatibz/
 bus. **I**gnē cū q̄licatibz. **Celū** cū planētis. **Na-**
 turā angelicā. **Septio** formauit naturā hu-
 manā. **Ecce** dei mei septia. **Ista** toto t̄p̄e vite
 sue fuit steril. qz non potuit p̄cipere meritum p̄
 glā obtinēda vsqz mō in senectute. **A** **Nota.**
 qz septē sunt etates mūdi v̄l hoīs. **Prima** est
 infantia. **Ista** fuit ab adā vsqz ad noe. **Secūda**
 puericia. **Ista** fuit a noe vsqz ad abraā. **Tercia**
 est adolefcētia. **Ista** fuit ab abraā vsqz ad moy-
 sen. **Quarta** est iuuent?. **Ista** fuit a moyse vsqz
 ad dauid. **Quinta** fuit virilitas. **Ista** fuit a da-
 uid vsqz ad transmigratiōnē babilonis. **Se-**
xta est senect?. a trāsmigratiōne vsqz ad chri-
 sti incarnationē. **Septima** est decrepit?. **Ec-**
ce ista durabit a x̄po vsqz ad finē mūdi **Et** i ista
Elizabeth. i. natura humana p̄cepit meritū
 p̄ glā obtinēda p̄ fidem. sp̄em. z charitatez
Ecce quare dz. **Ecce** **Elizabeth** zc. **Jē** **Isa-**
ias ait. **A** facie tua dñe p̄cepimus. z q̄si par-
 turiuimus z peperimus sp̄m salutis. **Isaie.**
 xxvj. **Dico** tertio qz est hic notanda v̄gē-
 nalis humilitat. cū dz tertiu? ecce. **Post** q̄ em̄
 angel? p̄posuit sibi suam ambasiaram. qz effec-
 mater dei. regina celi. zc. **Ipa** cū maria hūilē

De sancto Ambrosio

tate rñdit dicēs. **E**cce ancilla dñi fiat mi. fm verbū tuū. **C**ogitate q̄ flexis genibz z cuz la crimis z p̄ gaudio dixit ista v̄ba. **E**cce ancilla dñi. zc. **N**otate h̄ deuote qm̄ s̄go maria dixit p̄mū v̄bū. **E**cce. nō statim fuit gūida. nec mī dei effecta. nec in sc̄do nec in tertio. s̄z in vltio sc̄z tuū. **E**t tūc statim s̄go adorauit deū i vte ro suo. quē nō videbat ocul̄ sui corp̄is s̄z mētis. **S**ic est etiā in p̄secratiōe hostie in missa nō in p̄mo verbo nec in sc̄do est ibi corp̄ x̄pi. s̄z in vltimo. s̄z tūc sacerdos adorat hostiaz grauidā. z tūc vos debet̄ adorare z nō ante sic s̄go maria fecit. **B**n̄ est ḡ h̄ p̄tēplāda s̄gī nalis hūilitas. **A**ngel̄ vocabat ip̄am dñam. matrē dei. z reginā celi. z ip̄a vocauit se ancillā. **E**cce ancilla dñi. zc. **R**ecte fuit figurata hūilitas s̄gis p̄ illā sanctā mulierē. q̄ audita ambastata reḡ danid q̄ etiā nolebat in vxorem duci vt ess̄ regina. s̄z dixit. **E**cce famula tua vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. j. **R**eguz. xxv. **A**bigail interpretat̄ p̄ris mei exultatio. **E**cce s̄go maria q̄ letificauit p̄rem suū adā tristem z flentē ex suo pctō eo q̄ occasione sui tot dam narent. **I**ō nō modica exultatio fuit sibi fue latio h̄ s̄ginis in maledictōe serpētis quādo de⁹ dixit diabolo in serpēte existēti. **I**nimicelias ponā inter te z mulierēz semē tuū z semē illi⁹. **I**p̄a p̄teret caput tuū. **B**en. iij. **E**cce abigail. i. p̄ris mei exultatio. quā x̄ps rex voluit in reginā celi. q̄ rñdit. **E**cce famula tua vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. **N**ota. vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. **I**p̄a ei s̄go lauat pedes. **P**edes em̄ sunt vltime volūtates cor poris hūani. etiā z mystici. **C**aput mūdi fuit stat⁹ patriarchaz. collū p̄phaz. v̄ter ap̄loꝝz pectus z brachia martyꝝ. crura doctorū. ty biez p̄fessoꝝ. finis mūdi est tps p̄ns. **N**os sum⁹ in q̄s fines seculoꝝ deuenerūt. j. **C**oz. x. **E**t s̄go lauat nos ab immūdicis pctōꝝ nostroꝝ rñ z macul̄. q̄z ptinē orat p̄ nob. q̄z al̄s iam fuisset⁹ destructi. iō cātat eccia sibi. **D**ōstra te esse m̄rem sumat p̄ te p̄cem q̄ p̄ nob nat⁹ tulit esse tuus.

De sancto Ambrosio. Sermo

Inextinguibile est

lumē illi⁹. **S**ap. vij. **P**ro aliq̄li dclatōe h̄ v̄bi z veniēdi ad materiam p̄dicandā sciendū. q̄ gr̄a diuina ex̄is in aliq̄ p̄sona in hac v̄ta p̄siderari dupl̄t. **P**rimo respectu p̄ditōis hūane. z sic gr̄a dei est variabilis z mutabil. z p̄t de p̄di. **R**ō. q̄z cōditio

humana ex libero arbitrio ē mutabil. vt galus in campanili. **I**ō gr̄a p̄t de p̄di vel p̄ inclinatioēs carnis. vt p̄ occasionē mūdi. vt p̄ tēptationē diaboli. **I**ō gr̄a sp̄ualis i creatura in h̄ mūdo nō est ita firma qm̄ possit mutari z de p̄di. **I**ō sp̄dz esse hō cū timore q̄stum cūq̄ hō sit sanct⁹ z bon⁹. q̄z p̄t effici malus. nec pctōres dñi desperare. q̄z possent redire ad lumē gr̄e. **I**ō d̄t apl̄s aliq̄bz q̄ p̄us fuerāt mali. **E**ritis aliq̄n tenebre. nūc aut lux i dño vt filij lucis ambulatē. ad **E**p̄he. v. **I**lli autē q̄ habēt lumē gr̄e videāt ne extinguat vento supbie vel lato auaricie velluxurie. z sic d̄t aliis. **I**ō x̄ps. **V**ide ḡ ne lumen qd̄ in te est tenebre sint. **L**uc. xj. **V**el possum⁹ loqui de gratia dei respectu dispositionis diuinalis. que est imp̄mutabilis. q̄z quod de⁹ ordinat disponit z p̄deinat. imp̄mutabiliter ita venit. **E**rigo **B**regori⁹ in quadā oratiōe d̄t. **D**eus cui⁹ p̄uidencia in sui dispositione nō fallit. **D**o do loquēdo de gr̄a dei in beato ambrosio respectu diuine dispositōis d̄t. **I**nextinguibile est lumen illi⁹. p̄z thema. **A**d cōphenden dū suā historīā in certis p̄ctis inuenio q̄ habuit q̄nq̄ lumina

Primo lumen de celesti deuotione

Sc̄do lumē de intellectuali cognitiōe

Tertio lumē de sp̄uali p̄latione

Quarto lumē de iudiciali correctione.

Quinto lumē de integrali p̄fectione.

Et de qlibet d̄t thema. **I**nextinguibile est lumen illi⁹. **D**ico p̄mo q̄ beat⁹ **A**mbrosi⁹ habuit lumē de celesti deuotiōe. **D**euotio ei nihil aliud est nisi quedā celestis illustratō i cor de hois qua dulcit afficit z cū leticia opat̄ ea que dei sunt. **N**ā aspect⁹ rei dilecte monet affectū. **I**ō **D**avid d̄t. **S**ignatū est sup nos lumen vult⁹ tui dñe. dedisti leticiā in cord̄ meo ps. iij. **I**stud lumen habuit beat⁹ **A**mbrosi⁹ q̄ in v̄ta sua habuit magnā deuotiōē. z cū leticia magna fuit deo. **S**ignum erat q̄ lumē deuotiōis erat int⁹. **D**icat cū adhuc esset duoz annoꝝ z dormiret. examē apum intravit os ei⁹ z eribāt ac si intrarēt z exirēt de alucario **Q**d vidēs ei⁹ p̄z dixit. **A**liqd̄ magni erit in infantulo isto si vixerit. **A**pes autēz q̄ faciunt mel figurabāt dulcedinē deuotionis eius. z q̄z eribāt de ore ei⁹. figurabāt suaz p̄dicationem futurā. **N**ā qm̄ fuit magnus i scia z etate p̄dicauit seruide. **C**uius p̄dicatō erat circa duo p̄ncipaliter **P**rimo vt de⁹ cognosceret. **S**ecundo vt peccata vitarent. **U**nō

Sermo

cū semel extirparet quōsdā peccatōm in q̄ quāda erat
valde culpabilis. et sic debuit corrigi ipse fuit
valde indignus. **S**icut b̄m̄ Ambrosius. q̄ inuocauit de-
mones. dicens eis. q̄ facerēt d̄ eo quicquid uellet.
solū q̄ ambrosiū sibi interficerēt uel quicquid uerba
rarēt. q̄ p̄miserēt se facturos. Cū autē uenissent
ad domū b̄ti ambrosij in nullo potuerunt sibi
nocere. dicētes circa ei⁹ domū eē m̄x igneū
nec poterāt ad eū accedere. **E**cce quō de⁹ ma-
nifestauit suā deuoriorē. **D**ico sc̄do. q̄ hūit
lumē de intellectuāli cognitiōe. s̄. h̄e sciam. nō
solū ex studio. s̄ ex infusīōe. **S**cia ei natural̄
q̄ habet ex studio. p̄t̄ est sensual̄. s̄. q̄tū ad p̄n-
cipiū. et p̄t̄m̄ intellectuāli. s̄. q̄tū ad finē. q̄ ni-
hil est i intellectu q̄n p̄ns fuerit i sensu. ut uult
Aristoteles. **S**̄ scia infusa seu cognitio sup
natural̄. tota est intellectuāli. q̄ n̄ p̄t̄m̄ ad por-
tas sensuū. s̄ a fonte diuini lumis p̄cedēs in-
trat i intellectu p̄ diuinā potētā. **A**n̄ David
Ap̄d te est fons uite et i lumine tuo uidebimus
lumē. ps̄. cxxv. **I**st̄ lumē hūit beatus Ambro-
sius. **P**riō eī hūit sciam acq̄sitam. **D**icat quō
p̄ ei⁹ p̄fect̄ rome eū tradidit liberalib⁹ arti-
bus instruendū. q̄n̄ autē studuit teologia. mi-
rabilit̄ se habuit int̄m̄ q̄ habuit sp̄m̄ p̄phetie.
Dicat cū puer offerret manū ad osculādū. et
soror noluit osculari. **R**ndit. q̄n̄ ero ep̄s oscu-
labimī mihi. et c. **Q**uidā ambrosio fec̄ magnū
festū et uiniū. q̄ uolēs dare aliquā bonā do-
ctrinā hospiti. interrogauit diuinit̄ de ei⁹ uita
q̄ r̄ndit q̄ erat beator̄ h̄ m̄di. ditissimus in
bonis t̄p̄alib⁹ in filijs. et c. oia sibi succedebāt
p̄spere. et c. **D**icat quō beatus ambrosius dixit
ad suos. uadam⁹. uadam⁹. q̄ ira dei est super
domū istā. et tota illa dom⁹ submergebatur. **N**ō
uidēs beatus ambrosius cepit p̄dicare fuitozib⁹
suis de timore dei. **N**ota b̄n̄ hic legendā. **E**c-
ce quō habuit sp̄m̄ p̄phetie. **C**ogitate h̄ q̄n̄ de⁹
dat aduersitatē. signū est q̄ de⁹ ut p̄t̄ corrigit
filiū. **B**alū signū est et reprobatiōis q̄n̄ om̄ia
p̄spere succedūt. **I**ō xp̄s ait Apoc̄. iij. **E**go q̄l
amo arguo et castigo. **Q**uot sunt in m̄do q̄
in p̄spere nō cognoscūt deū. et i aduersis re-
deūt. **I**dē de mulierib⁹. **O** b̄ndicta aduersi-
tas q̄ gētes trahit ad deū. **I**ō Thob. iij. **B**̄n̄
dictū est nomē tuū de⁹ pat̄z n̄foz. q̄ cū iratus
fueris. misericordiam facies. et in t̄p̄e tribulatiōis pec-
cata dimittis his q̄ inuocāt te. **N**ota. cū iratus
fueris. s̄m̄ iudiciū gentiū. q̄ dicūt deū iratū
p̄ illū q̄ pat̄it aduersitates. **S**̄ nō est ita. s̄ sic
medic⁹ dans cauteria nō reputat irat⁹ s̄ infir-
mū nisi a fatuis. sic nec de⁹ dās aduersitates.

Dico tertio q̄ habuit lumen. s̄. de sp̄uali p̄-
lacione. **P**relatio eī sp̄ualis d̄ lumen. **N**eo
accendit lucernā et in abscondito ponit. neq̄
sub modio. s̄ sup candelabz ut q̄ ingrediun-
tur lumē uideāt. **L**u. xj. **D**ic̄ cōpat̄ p̄latio lu-
mini. **P**relat⁹ est lucerna q̄ q̄n̄ p̄ deū est elect⁹
q̄n̄ sc̄z ip̄emet nō tractauit. nec p̄ potētā est i-
trusus. tūc est lucerna accēsa. et itat i candelā
bro dignitatis ut lumē uideat. **I**ta fuit d̄ be-
ato ambrosio q̄ nō fuit intrusus. s̄ ip̄m deus
elegit. **D**icat quō beatus ambrosius erat i ciuita-
te mediolani. et mortuo ep̄o. ciuitas fuit p̄ epi-
electione. q̄ est magn⁹ ep̄at⁹. **E**t cū essent i ce-
clesia ut introducerēt unū ep̄m. unus uoluit
b̄re illum. alij alij. **C**ū autē beatus Ambrosius
causa sedande seditiōis q̄ erat in p̄lo p̄cessit
ad eccliam. subito referē uox infantis sonuis-
se. **A**mbrosiū ep̄m. **A**d quā uocē tot⁹ p̄pls cla-
mauit **A**mbrosiū ep̄m. **D**icat q̄d fecit ut eua-
deret ne esset ep̄s. **P**rimo cū minis. minabatur
eī graues p̄lo punitiōes. et c. nec sic potuit
p̄l̄m a p̄posito reuocare. **T**unc cogitauit in-
tra se dicēs. **I**sti credūt q̄ ego sum bon⁹ hōrē
Ideo introduxit ad se meretrices publicas.
nō ut peccaret cum eis. sed ut euaderet. q̄ sp̄
fuit i ego. ut testat̄ Hieronym⁹. nec p̄pter hoc
p̄pls cessauit. imo clamādo dixerūt. **P**eccatū
tuū sit sup nos. t̄m̄ sis ep̄s noster. **S**cripsit i
peratori ut d̄diceret. et ip̄e approbauit. **D**e inō
fugit et abscondit se. sed inuētus fuit. **D**einde
itez uoluit fugere. sed in crastinū inuenit se ad
portā que romana d̄r. **T**ūc cognouit dei vo-
luntatē. et accepit cū fletu. ac si duceretur ad
furcā. **N**ū autē fuit secreta⁹ ep̄s icēpit magnā
abstinentiā. semp fuit sibi quadragesima. ex-
pendebat reddit⁹ i p̄ijs causis. p̄dicabat. scri-
bebat libros. et habuit lumen sp̄ualis p̄latio-
nis. **Q**uestio. quare tantū p̄tradixit cū sci-
ret se multa bona posse facere. **R**nsio. q̄ p̄la-
tio habet on⁹ importabile nisi de⁹ inuēt. s̄. ob-
ligari se ad reddendū rōnem de tot animab⁹
quot sunt in dyocesi. cū t̄m̄ de sua homo debe-
at tremere. **H**oc cogitabant sancti antiq̄tus
sed modo non curant nisi de bonis tempali-
bus. **N**on attendentes illud uerbum terribi-
le **S**apientie sexto. **J**udicium durissimum
in his qui presunt fiet. **E**riquo enim conce-
ditur misericordia. potentes autez potenter
tormenta patientur. **N**ota. iudicium durū
fiet dando computum de sua uita. cū sit mul-
tum difficile bene uiuere in tanta abundan-
tia. **D**urius in computo reddendo d̄ diuinit̄.

De sancto Georgio

Sz durissimū in cōputo reddēdo de aīabus
sz exigu^o dō. dñe aīam meā porto. **D**ō. Aīa
mea in manibz meis sp. ps. cxviii. **I**dē de re/
ctoribz cōitatis. q̄ etiā coacti dñt venire. etiā
pclamādo. qz si sustinet pctā notoria. dānant
Iō dō. Fortioribz aut fortior instat cruciatio
Sap. vi. **I**ō Eccl. vii. **N**oli q̄rere fieri iudex
nisi valeas virtute irrūpere iūqtates. ne forte
eximescas faciē potētis. z ponas scādalum ī
agilitate tua. **I**bidē. **N**ec te iūctas in plm.
neqz alliges pctā duplicia. **D**ico quarto q̄
habuit lumē de iudiciali correctōe. **N**ā iudi
cialis correctō nō est nisi lumē. **H**oc dō apls
Dia q̄ arguunt. a lumē manifestāt. **D**ñe ei
q̄d manifestat lumē est. ad Eph. v. **I**stud lu
men habuit beat^o Ambrosi^o ad arguendū et
corrigendū magnos z puos. diuites z paupe
res. **E**t licet esset ep̄s. nihilomin^o posuit se ad
audiendū p̄fessiones. z qñ veniebant aliq̄ ad
p̄fitendū frigidū. ip̄e animabat eos vt dicerēt
pctā. qz nō est ita in curia dei sic in curia secu
lari. **I**n curia em̄ dei absoluunt. z in curia se
culari p̄demnant. **E**t flebat vt puocaret pec
catores ad flendū. z orabat p̄ eis dicens. **T**u
pastor bone reduc ouē errantē. **D**agnos at
feriebāt grauit. vt p̄z de theodosio impatore
q̄ peccauit puniēdo quandā ciuitatē. occidē
do innocētes. **C**ui negauit ingressum ecclie
donec publicā ageret p̄niam. **E**t dicenti sibi
q̄ dauid peccasset. ilico r̄ndit. **S**ecur^o es er
rantē. seq̄re z penitentē. **D**ō vbi audiuit ita
suscepit vt publicam p̄niam nō abhorreret.
Prop̄ h̄ in lombardia beat^o ambrosi^o depin
gitur cū funicul. qz ita p̄cutiebat magnos do
minos oēs z etiā puos amicos z inimicos. z c̄
Dico q̄nto q̄ habuit lumē de integrali p̄
fectiōe. qñ scz creatura p̄seuerat in bona vita
vsqz in finē. qz nec diaboli temptatiōibz. nec
mūdi occasiōibz. nec carnis inclinatiōibz di
mittit bonā vitā inceptā. **T**ūc lumē sc̄tē vite
integralit̄ p̄ficiūt. cū vsqz in finē in desinent cō
tinuat. **I**urta illud puer iij. **I**ustorū semita
quasi lux splendēs p̄cedit z crescit vsqz ad p̄
fectā diē. **I**ō xp̄s dō. **V**ide ḡ ne lumē q̄d in te
est tenebre sint. **S**i ḡ corp^o tuū lucidū fuerit.
nō h̄ns aliquā p̄tē tenebray erit lucidū totū.
z sicut lucerna fulgoris illuminabit te. **L**uce
ij. **I**stud lumē habuit beat^o Ambrosi^o. p̄ q̄z
em̄ vixit sancte z p̄tuose. **D**icāt quō cōuertit
Augustinū q̄ tūc t̄pis ibi legebat rethoricā. z
veniebat ad sermones beati ambrosij. z fuit
ad fidē xp̄i p̄uersus. **T**ūc t̄pis erat etiā ibi qui

dam al^o infidel^o valde apt^o. nec aliq̄s poterat
illū ad fidē catholicā trahere. **F**uit dictū sibi
q̄ iret ad audiendū s̄mones ambrosij. iuit z
vidit angelū di loquentē cū ambrosio ad au
rem cū p̄dicaret. z statim p̄uersus fuit. **E**ū autē
in fine vite sue iaceret. apparuit sibi dñs dicēs
In pasca eris mecum in paradiso. **T**ūc beat^o am
brosi^o vocauit sacerdotes. dicēs eis. quō erat
itur^o ad dñm ī pasca. **D**e h̄ sciētēs cines z re
ctores ciuitat^o dixērūt inter se. **L**ombardia ē
mō pdita. qz ex sc̄tā vita istū ambrosij de^o dis
simulauit pctā n̄ra. **I**ō vadam^o ad eū vt ro
get. p̄ vita sua ne mō moriat. z ita fec̄. **S**z bea
tus ambrosi^o sciētēs dei volūtātē determinatā
noluit p̄ vita sua orare. sz r̄ndit. **N**ō ita cōuer
satus sum ap̄d vos vt pudeat me viuere. **L**a
nonici aut p̄gregati ī camera sua tractabant
de ep̄o futuro submisit loquēdo. **A**liq̄ dice
bāt. q̄ simplician^o esset bon^o. **R**ndit beat^o am
brosi^o. senex ē. sz bon^o. **A**b hora aut vndecima
qñ migratur^o erat vsqz ad horā mortis. excelsis
manibz in modū cruc^o orauit. **H**onorat^o aut
sacerdos vir excellēs q̄ quiescebat in domo.
tertio audiuit vocē dicentē. **S**urge festina
qz mō est recessur^o. q̄ descēdēs obtulit ei totū
corp^o. postea emisit sp̄m. z mlti pueri vidērūt
multa miracula. **D**ō aut est in lumē. q̄d q̄
dem lumē est inextinguibile.

De sancto Georgio martyre

Beatus uir qui in
Buene^o est sine macula. **H**abet s̄bz
istud originalit̄ in libro Eccl. xxxi. z
recitatū est in epla hodierna. **I**ta solēntas
annualis beati georgij fit p̄pter adiutorij q̄d
exhibuit xp̄ians in captione nobil^o ciuitatis
maioritatis. **S**z p̄us saluter^o s̄go **B**aria z c̄
Declarationē b̄ s̄bi z introductionē mate
rie. recipio a quadā lege a deo antiquit^o da
ta. in q̄ ostēdit quō sibi offerri d̄z sacrificium
victorie dicēs. **D**ō q̄ obtulerit victimā paci
ficorū dño vel vota soluens vel sp̄te offerēs
tam de bobz q̄z d̄ ouibz. immaculatū offeret
vt acceptabile sit. **O**mnis macula nō erit in
eo. **L**euic. xxij. **H**oc est p̄pter excellentiā dei ī
quo nulla est macula. purissim^o est in substan
tia sua. **I**deo antiquit^o valde respiciebatur sa
crificium ne haberet aliquā maculā in ocul^o
nec esset cecum vel tractum. z c̄. dicebat em̄
illa lex. **N**on immolabis dño deo tuo bouez
z ouem in quo est macula aut quippiam vicij
quia abominatio est dño dō tuo. **D**eut. xvij.

Verbo

Quis signat personam simplicem, hos autem personam
nobilem habens duo cornua, scilicet potentie et scie. Ca
neant tales si voluit deo offerre sacrificium, quod
sine macula, quod aliter abominabile esset domino.
Propterea beatus georgius, ut sacrificium marty
rii fuisset deo acceptum, seipsum obtulit imacula
tamen, quod non legitur unquam habuisse maculam peccati
mortalis. **Jo** de eo dicit thea. **Beatus** vir, scilicet in virtute,
qui inuenit sine macula. **P**er thea. **E**go inue
nio in sacra scriptura septem maculas, secundum quod
sunt septem peccata capitalia, scilicet.

Prima macula est de superbia et vanitate

Secunda de luxuria et carnalitate

Tercia de auaricia et cupiditate

Quarta de ira et malignitate

Quinta de gula et voracitate

Sexta de pigritia et otiositate

Septima de inuidia et perversitate

Nulla istarum habuit beatus georgius, ut videbitis.
Jo, beatus vir qui inuenit sine macula, qui enim habet
aliquam maculam istam non intrabit in regnum celo
rum, non intrabit in ea aliquid conuincatum aut abo
minatorem faciens. **Apo**, xxi. **D**ico primo quod be
atus georgius fuit sine macula superbie et vanitatis, per
gratiam dei. **N**ota quatuor que contra dantur superbia mi
lilibus, que omnia habuit excellenter beatus georgius, sed cu
m odium se a macula superbie

Primum est nobilitas de sanguine

Secundum pulchritudo de corpore.

Tertium dominium de hominibus

Quartum victoria de inimicis.

Quoniam enim miles cogitat. **E**go sum nobilis de gene
re antiquo, et superbi in corde. **Beatus** georgius habuit
nobilitatem sanguinis. **D**icitur historia quod erat capa
docie nobilissimus, sed nunquam ex se ascendit superbia
in capite suo. **D**uas nobilitates habebat in anima
quod filius regis christi, et regie, scilicet eccie. **E**t de ista nobili
tate se appreciabat. **S**ecunda in corpore, scilicet de ista si cu
rabat, imo dicebat eum deo. **Q**ue utilitas in san
guine meo, dum descendero in corruptionem. **S**e
cundo pulchritudo corporis est multis occasio super
bie, vadit ornari ut fatui. **N**on oportet sollo suspē
dere cymbalum collo sed beatus georgius licet pul
cerim, non tamen se appreciabat nisi de pulchritudine
sue, ut esset alba et clara per veram fidem, et rubea per
memoriam passionis ornata virtutibus. **R**ecordaba
tur de prophetis salomonis dicens. **F**allax gratia et va
na est pulchritudo, scilicet corporis, mulier, anima timens
deum ipsa laudabit. **P**rouer. vi. **T**ertio domi
nium hominum est occasio superbie, quoniam miles se videt
capitaneum multorum, et. **Beatus** georgius fuit tribu
nus, scilicet capitaneus mille hominum armorum, nec sup

biebat, nec alicui faciebat iniuriam, nec ipse nec
sui gubernabat se nisi humiliter et simpliciter. **J**uxta il
lud. **Q**uanto magis es humilia te in oculis et coram
deum inuenies gratiam, quoniam magis potentia dei solus, et
ab humilibus honoratur. **A**ltiora te ne queris, et forti
ora te ne scrutatur fueris, sed que precepit tibi deus, illa
cogita spiritus, et in plerisque operibus eius ne fueris curiosus
Non est ei tibi necessarium ea que abscondita sunt vi
dere oculis tuis. **I**n superuacuis rebus noli scru
tari multiplex, et in plerisque eius operibus non eris curiosus
et. **E**ccl. iij. **Q**uarto victoria inimicorum con
suevit dare superbia victoriosis. **Beatus** georgius
fuit spiritus victoriosus. **B**onum habebat materiam superbi
endi, sed totum attribuebat deo dicens quod victoria
inimicorum gratia et donum dei est, quod plerumque plures
quoniam vincunt a paucis, et fortes superant ab impotē
tibus. **Jo** dicebat. **N**on nobis dominus non nobis, sed noi
tuo da gloriam, sed quod maius superbie non macula
uit eum, nec inuenerat in eo. **E**rgo beatus vir qui
uentus est sine macula. **S**ecundo fuit sine ma
cula luxurie, scilicet carnalitate, in tantum quod credit fuisse
se pergo, quoniam enim capiebat aliquam villam, castellum, vel
civitatem, boies carnales solent se dare ut lupi
ad cadaver. **Beatus** georgius custodiebat et per
uabat mulieres ac si esset pater omnium eorum. **I**mo
dica vobis unum factum singulare quod accidit in quadam
puincia intra capadociam in qua omnes erant ido
latre. **R**ex pro illius puincie habebat unicum filium
Demonos pro quod non tentant de paucis peccatis
sed paulatim deducunt ad magna, eorum ordina
tione actum est, ut gentes illius puincie offerrent
filios suos et filias suas diabolo. **D**e his dauid
in psalmo. **I**mmolauerunt filios suos et filias suas
demonibus. **J**uxta civitatem regis illius erat sta
gnum in qua erat draco ingens, qui adorabatur vel
deus. **R**ex pro innocuit deum suum, quod si inuaret
eum offerret sibi filiam suam, qui adiuratus a demone oport
uit eum implere promissum. **G**eorgius pro diuina
reuelatione dimissa gente sua solus sine famulo
venit. **Q**ui videns puellam taliter ornata et flentem
descendit de equo, querens ab ea, quid sit et. **Q**ui narra
uit beato Georgio totum factum, dicens quod deus pe
tebat eam in cibum suum in tantum quod eius preceptum licet esset rex
non potuit eam liberare. **A**d quam beatus Georgius
gus. **N**on dubites quod virtute nominis christi ego libe
rabo te hodie. **D**icat quod draco exiit de lacu
et beatus Georgius signauit se signo sancte cru
cis et exiit contra eum, quem percussit, quo facto du
xit puellam ad patrem suum. **C**ogitate quando
domicella vidit militem pulchrum et ita audacem
Cogitate quod dicebat patri quod daret sibi ipsum
in viam, quia magis vellet cum quam imperatoribus.

De sancto Georgio

Pater autē dabat sibi filiā suā in vxorē cū re-
gno. Rūdit beatus Georgius. Nō detis eā mibi
s; xpo dño. z baptizet. q; xps illā filiā libauit
Tūc baptizati sūt puer z rex p̄ ei⁹ z vltra. xx.
milia fuerūt in illa cūitate baptizati. Ecce q̄
modo erat sine macula luxurie z carnalitatē.
O q̄t milites duxissent eā libentē dicētes Ve-
ni filia ad aulā meā. bñ tibi faciā. zc. vt ipi de-
uorassent eā z nō draco. S; beatus Georgius
vt miles vrbān⁹ liberauit eā z tradidit patri-
suo. nec voluit ipam nec regnū. Et potuit di-
cere illud Thob. iij. Tu scis dñe q; nūq; cō-
cupiui. supple mulierē. Mundā fuauit aīam
meā ab oīp cupiscētia. Dic hñt exemplū mi-
lites q̄ mō nō curāt nisi de luxuria. nec suffi-
ciūt eis mulieres cuiusuis dīditōis siue statuf
Iō beatus vir q̄ inuētus est sine. zc. Tercio
fuit sine macula auaricie z cupiditatis. Euz
em̄ posset multapgregare in captione villaz
cūitatū. z castroz. s; nō curabat. Iē rex ille
cui⁹ filiā liberauit ex q̄ nolebat filiā suā i vxo-
rem. dabat sibi infinitū thesaurū. noluit reci-
pere. s; vt daret peccl̄s p̄struēdis. z hospita-
lib; p̄ paupib; psonis instruit. Patet ḡ quō
fuit sine macula. z q̄p⁹ aux nō abijt. nec spe-
rauit in pecunia z thesaurū. Eccl̄i. xxxj. S; ho-
die est tāta auaricia militū q; p̄dāt vasallos.
dicēdo q; sunt gratiose petitiōes. tñ includūt
eos in carcerib; vel in alio loco dicēdo. Non
exibitis quicq; detis tñ. Ecce gratiose petiti-
ones. retinēt sibi decimas z p̄micias. Etiam
ipi met arrendāt iurā ecclesiastica cum ma-
gno piculo. al̄s nō p̄m̄tūt colligere decimas
z p̄micias. Etia ipi met retinēt solidatas ser-
uoz z ancillaz. q; iā reddi⁹ nō sufficiūt. tot
sunt vanitates. Iō dicebat xps. Videtez ca-
ucte ab oīi auaricia. q; nō in abūdantia cu-
iūq; vita ei⁹ est ex his q̄ possidet. Luce. xij.
Quarto fuit sine macula ire z malignitatē
Nūq; em̄ voluit vindictā de aliqua iniuria
sibi facta nisi fm̄ ordinē iusticie. s; patientē su-
stinebat iniurias remittēdo bono corde. Di-
catur q̄t iniurie fuerūt sibi facte in tormētis.
q̄s patientē sustinuit p̄ xpo. Regnātib; autē
dioecleciano z maximiano impatorib; q̄ gra-
ues p̄secutiones dederūt xpianis. Isti mise-
serūt dacianū p̄sus ptes capadocie ad p̄sq̄n-
dum xpianos. vt scz abnegarēt fidē vel tor-
mētis interirēt. q̄ infra mēsem interfecit plus
q; .xx. milia xpianoz. z multi deficiebāt in tor-
mentis. Tūc beatus Georgius dixit itra se. Diu
militaui z bellauī cū eā z armis corp̄alibus.

Iō iam de cetero volo bellare pedib; z cum
armis sp̄ualib;. dedit oīa bona sua paupib;. z
in simplici habitu venit corā daciano q̄ cru-
ciabat xpianos. z clamādo dixit illū versum
psalterij Omnes dñi gentiū demonia. dñs au-
tem celos fecit. Tūc dacian⁹ interrogauit euz
vñ esset z quō vocabat. Qui rñdit se capado-
cem esse q̄ ad nationē. Quo ad nomē rñdit z
dixit. Ego vocor georgius. z sum miles noīat⁹
p̄ totū mūdū. Tūc dacian⁹ iussit illū poni in
eculeo. Dicat qd est ecule⁹. q̄ memorās quō
xps fuit extr̄sus in cruce. sustinuit patienter.
Tūc dacian⁹ dedit sibi aliud tormētū cū fer-
reis penalib; torū cor̄p̄ fecit dilaniari. s; cogi-
tans effusionē sanguis xpi in cruce sustinuit
patienter. deinde applicauit laminas igneas
ad latera ei⁹. Deinde iussit p̄bera z plagas sa-
lesfricari. Et beatus georgius dicebat. Nō sunt
p̄digne passiōes h⁹ p̄ris ad futurā glām q̄ re-
uelabit in nob;. Nā expectatio creature r̄ue-
lationē filioz dei expectat. Vanitati em̄ cre-
atura subiecta ē. nō volēs. s; p̄p̄t eū q̄ subiecit
eā in spe. Quia z ipa creatura liberabit a ser-
uitute corrupciōis in libertatē gl̄ie filioz dei.
Cum em̄ q; oīs creatura ingemiscit z par-
turit vsq; adhuc. Nō solum aut illa. s; z nos
ipsi p̄micias spūs hñtes z ipi intra nos gemi-
mus ad optionē filioz dei. expectātes redem-
ptionē corp̄is nr̄i. Rō. viij. P̄z ḡ q; n̄ habuit
irā nec odiū. nec malā volūtatē. s; dulcēt su-
stinuit. Ideo cantat. Non murmur resonat.
nō querimonia. s; corde tacito mens bñ cō-
scia p̄seruat patiam. Sec⁹ de militib; moder-
nis impatiētib; z brigosis Iō Job. v. Virus
stultum interficit iracūdia. Stult⁹ d̄r iracū-
dus. Rō. quia sicut ille esset stult⁹ q̄ volēs re-
cipere vindictā de inimico. recipet venenū
Ita est de iracundo querēte vindictaz. p̄mo
interficit seipsuz. Om̄is q̄ odit frat̄r suū ho-
micida est. s. suū p̄s. j. Job. iij. Quinta ma-
cula est gule z voracitatis. Ista em̄ macula
destruit corp⁹ z animā. Primo destruit vīū.
secūdo anhelitū corrupit. tollit fortitudinē
q; vinū pcutit neruos. aufert intellectum. in-
ducit podogrā. morbū caducū. z alias infir-
mitates. Iō xps. Attēdite vobis ne forte gra-
uenē corda v̄ra in crapula z ebrietate. Luce.
xxj. Bestie recipiūt necessitatē cibi z potus. z
hoīes vltra necessitatem. Ab ista macula fu-
it liber beatus Georgius. Fuit em̄ valde absti-
nens. semp̄ ieiunabat quadragesimā. z vigi-
lias eccl̄ie. quattuor tempa. z bis in qualib;

Sermo

hebdomada. s. feria quarta et sexta. Et modo dicuntur milites p[ro]fessores. **N**on deris mibi ieiunia quia ego indigeo fortitudine. ieiunent clerici. **D**icas quomodo melius custodire fortitudinem cavendo a mulieribus. ex quibus pendunt fortitudinem corporis et audaciam animi. **S**ecta macula est pigritie et ociositatis. **D**icas de diligentia beati Georgii in spiritualibus et temporalibus. **I**n tempore enim pacis faciebat bellum pro corpore suo pro patria. quod libet mane genibus flexis cum silentio audiebat missam. quolibet die dominico concubabat. **E**x ista diligentia deus dedit sibi virtutem. **D**icas quomodo dacia[n]us volens ipsum trere fecit rotas cum gladiis. ut legitur de beata katherina ut fide christi abnegaret. **S**ed beatus Georgius signando se saltavit in medio rotarum et in nullo sibi nocuerunt. sed fructus dei profectus sunt et multos gentiles necaverunt. **D**einde ponit in sartagine plena fervente plumbum. sed factus signo crucis ibi quasi in balneo roboris iam cadentis sedebat. **S**ed modo milites tempore pacis dant se ocio et peccatis etc. **C**uilibet tamen eorum dicit scriptura. **N**on cum potest facere manus tua. id est virtus. instanter operare. quia nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt apud inferos qui tu speras. **E**ccl[esiastes]. ix. **S**eptima macula est invidia et puerilitas. quia contra personam excellentes et notabiles quando audiunt commendare vel laudare alium statim intrat in corde eorum vermis invidia et odium illi. **A**b ista macula fuit immunis beatus Georgius. **N**on enim inuidebat alicui. **D**acia[n]us enim cogitavit quod generosus animus magis inclinatur precibus et dulcibus sermonibus quam tormentis seu terroribus. **I**o blandimentis temptavit emollire beatum Georgium dicens. **G**eorgi. nunquid vides quanta est patientia deorum nostrorum. **I**deo si vis tenere leges et decreta imperatoris magnus etc. **E**t sic voluit decipere beatum Georgium cum malicia. **R**espondit beatus Georgius. **N**on dicis mibi ista pro tanta dura tormenta. que non dixisti a principio. **V**oluit decipere dacia[n]um pro sua sapientia beatus Georgius simulans quod vellet deos adorare tam solenniter. **D**e quo gaudens dacia[n]us fecit preconizare quomodo beatus Georgius adoraret deos etc. **C**um autem deductus esset in templum in porta templi adoravit dicens. **E**go adoro. non idola sed deum verum. **E**go adoro. non demones sed christum salvatorem. subito ignis descendit de celo. et templum cum idolis et multis gentilibus qui exigerant oino destruxit. **Q**uo audito dacia[n]us indignatus voluit vel quod adoraret idola. vel quod moreret. **D**istulit dixit beatus Georgius. et quomodo credis quod adorem deos tuos quos ego de-

struxi. **P**ropter quod dacia[n]us protulit sententiam capitali contra beatum Georgium. **E**t primo quod sustulit bus cedere. **C**um ergo fuisset distractus pro civitate et capitali signa signo crucis semunies recepisset. **D**acia[n]us inde recedens igne celesti subito consumptus est. **E**t beatus Georgius in celo receptus. **N**on enim invidit bonis dacia[n]i sibi pro missis. quoniam eo deluso martyrium sustinuit. **I**uxta illud. **D**eus qui percipit me fructe ad bellum et posuit immaculatam vitam meam. ps. xvij.

De sancto Marco.

Qui timet deum faciet bona. **E**ccl[esiastes]. xv. et in epistola hodie na. **P**rius sermo noster erit illius gloriofissimi euangeliste beati Marci. quia hodie est sua solennitas et festum. si placet deo habebimus multas bonas doctrinas pro intellectu illuminatio et vite correctio et peccatorum detestatio. sed prius salutem ego maria etc. **P**ro brevi declaratione huius libri et materie introductione sciendum quod inter alia pro que quis potest habere sufficientiam et abundantiam bonorum tam spiritualium quam etiam temporalium est timor dei. **Q**uia enim creatura in corde suo timorem ponit. non facere aliquid contra deum. nec corde cogitando. nec ore loquendo nec opere proficendo. dicens. **D**eus custodiat me ne faciam aliquid contra eius voluntatem. **Q**uia surgit de mane commendat se deo dicendo. **D**odo incipit ista dies. id est domine governa me ne faciam malum. **I**dem si incipiunt via. vel si ponunt se ad mensuram. dicunt. **D**odo habeo recipe refectioem id est domine vitam cum mensura comedam et bibam. ne te offendam. **I**dem quando ponunt se ad dormiendum et in opibus alijs. talis timor dat abundantiam bonorum spiritualium. **N**am si aliquid habet intra domum suam fontem vivum. certum est quod talis non habet penuriam aquam. **I**ta timor dei in domo conscientie est ut fons redundans gratiarum spiritualium virtutum et perfectionum et meritorum. **A**uctas david. **T**imere dominum omnes sancti eius. id est christiani qui in baptismo sanctificantur. quoniam non est inopia timetibus eius. **D**ivites scilicet bonorum temporalium egerunt et esurierunt. inquireres autem dominum. id est timorose. non minuent omnino bono. ps. xxxij. **E**t ista ratio de beato Marco quod semper timuit dominum dicitur thema. **Q**ui timet deum faciet bona. **I**o habuit bona temporalia hec spiritualia in patria. **I**n historia enim beati Marci inveni tria bona magna que habuit.

Primum fuit perversio de veritate.

Secundum perfectio de humilitate.

Tertium devotio de sanctitate.

De sancto Marco

Ecce tria magna bona beati **Marci**. quare per
thema. Qui timet deum faciet bona. **Dico** p-
mo quod primum bonum beati marci fuit puerio d-
bitate. quod primum fuit iudeus de tribu leui. et de ge-
nere aaron. Erat enim sacerdos et ad predicatio-
nem beati petri apostoli fuit ad fidem puerus. scilicet christi. Co-
gitate quod venit cum multis argumentis et rationibus
quod sibi soluit beatus **Petrus**. Primum fuit de trini-
tate. Secunda de christi incarnatione. Tercia de pas-
sione. Quarta de lege moysi. scilicet de duritudine eius.
Quinta de tempore messie. Ad predicandam. quando beatus **mar-**
cus audiuit quod beatus **Petrus** et alii apostoli predica-
bant de trinitate quod est unum deum. et ille deus pater
et filius et spiritus sanctus. dixit **marcus** non potest esse.
quod dicit **Deuterius**. vi. Audi israel dominus deus tuus unum est.
Ista rationem faciunt hodie iudei. Sed ecce ratio
clara quod persona non sic sumuntur in deo sicut in nobis
quod quilibet persona in nobis facit unam essentiam.
Credunt enim iudei quod quando dicimus tres personas quod
sunt quasi tres gigantes vel tres reges. scilicet sumuntur
ut in sole. in quo designatur pater filius et spiritus sanctus. tamen
non est nisi unum sol. scilicet est tunc perfectio quod de se
generat radii quem mittit huiusmodi tamen non recedit ab
eo. Non suba solis potest dici pater generans ra-
dium filius generatus. et calor spiritus ab utroque proce-
des potest dici spiritus sanctus. et tamen non est nisi unus
sol. Sic intelligimus nos trinitatem. quod deus non
est minoris virtutis quam sol. Et dixit **petrus** **mar-**
co. Attende quod propheta quando loquitur de deo ponunt
tria ad innuendum trinitatem personarum. Unum in au-
toritate allegata dicitur. Audi israel dominus deus tuus
tria nomina sunt ibi ad innuendum trinitatem perso-
narum. Item **Isaia**. vi. ubi dicit **Isaia**. Uidi dominum
sedentem super solium excelsus et eleuatus. et plena
erat domus maiestate eius. et ea que sub ipso erant
replebant templum. Ubi in cetera vidit duos
angelos clamantes alter ad alterum. Sanctus
sanctus sanctus dominus deus exercituum. et sic de mul-
tis alijs autoritatibus posset dici. **D**ixit **mar-**
cus. credo trinitatem. aliter intelligebam ego. sed
errabam. modo video clare. **S**ecunda fuit de incar-
natione christi. Dicebat enim **marcus**. vos dicitis quod
deus factus est homo. quod est impossibile. cum scriptura
dicat deum esse immutabilem. Ego dominus et non mu-
tor. **Malachias**. iiij. Si factus est homo igitur mutatus
est. Sed ista ratio procedit ex ignorantia. quod deus
sit immutabilis. etiam est infinitus. et est ubique. Et
omnis creatura est plena diuinitate. quod diuini-
tas implet totum mundum ut claritas solis totum
aerem. Incarnatio igitur nihil aliud est nisi quod illa hu-
manitas in utero virginis formata a spiritu sancto
erat plena diuinitate. non solum portionaliter

ut est in ceteris creaturis. sed etiam personaliter
quod alius nec seipsum posset saluare. Sic enim fer-
rum ignitum calefacit et illuminat non virtute ferri
sed ignis. Ita illa humanitas christi habuit virtutem
redimendi genus humanum. et saluandi credentes et
obedientes ratione diuinitatis sibi coniuncte. alius enim
nec se nec alios posset saluare. **I**tem dixit **petrus**
marco. Non intelligas quod deus sit mutatus. sed illa
humanitas fuit substantiata in diuinitate personaliter
tunc **marcus** credidit incarnationem. **T**ercia
fuit de christi passione. Dixit **marcus**. vos dicitis
quod christus sustinuit mortem et passionem in cruce. ut
saluaret sibi credentes et obedientes. cum tamen
dicat **David**. Via quecumque voluit dominus fecit
in celo et in terra in mari et in omnibus abyssis. Si
ergo christus erat deus. sine morte et passione pote-
rat saluare dicendo. Ego parco omnibus. de cetero
custodiam vos. quemadmodum unum rex facit unam
generalem remissionem. quare ergo voluit pati. ca-
pi. ligari. Respondit ei **petrus** dicens. Scias quod in
deus iusticia et misericordia sunt sua essentia et
substantia. In nobis autem iusticia et misericordia
sunt qualitates accidentales. **I**tem homines aliquo-
tens faciunt contra iusticiam. aliquoties in miseri-
cordiam. Sed deus in omnibus operibus suis ostendit suam
iusticiam. non contra misericordiam sicut nec in diuinitate
sua. Si igitur remisisset generaliter omnibus. ut di-
cis. operum esset misericordie. sed ubi fuisset sua in-
iusticia. si autem dannaasset omnes. in inferno fuisset ri-
gor iusticie. et ubi fuisset sua misericordia. optuisset ser-
uare modum in quo ostenderet suam iusticiam sum-
ma solutus in cruce precium sanguinis redemptio. et ostende-
ret summa misericordia. quod ipse qui non tenebat
voluit soluere et quod ita debuit fieri et quod deus de-
beret pati. Item **David** prophetauerat in psalmo.
Deus deus respice in me etc. In quo psalmo ponit
clare christi passionem. Item **Isaia**. Vere languores
nostros ipse tulit. et dolores nostros ipse portauit.
Et reputauimus eum quasi leprosum. et percussu-
a deo et humiliatum. Ipse autem vulneratus propter
iniquitates nostras. attritus est propter scelera nostra.
Isaia. liij. Item **Dauid**. ix. Post hebdomadas. lxxij.
occidit christus. Tunc beatus **Marcus** credidit.
Quarta fuit de lege **Moyse**. cum sit bona a
deo data et multis et magnis miraculis appro-
bata. quare igitur dimittenda. Respondit beatus **petrus**
quod lex **Moyse** fuit bona et sancta suo tempore. sed
modo iam non esset bona. Dicat similitudo de patre
qui dat leges pedagogo pro filiis suis cuius nutrien-
dis permittens eis fructum etc. Talis lex bona est
pro pueris nutriendis sed non pro adultis. quod aliam
legem et permissionem dat pueris. et aliam viris perfectis

Sermo

Ita fuit d lege moysi data a pte deo pueris iudeis. s3 mo optet recipere legē euāgelicā z istā petebat dauid di. Legē pone mihi dñe viā z iustificatiōnū tuā z exq̄rā eaz sp. ps. cxviiij. Et nūquid hēbat iā legē moysi. imo. s3 petebat legē euāgelicā. Tūc beat⁹ marc⁹ credidit. Quia de tpe messie dicebat beat⁹ marc⁹ q̄ nōduz t̄pus erat cōpletū. qz Isaias dederat signū di. Et cōstabūt gladios suos i vomeres. z lāceas suas in falces Isa. ij. In isto caplo Isaias loquit de p̄uersione gentiū ad messiā siendā. nō violentē s3 gratiose. Et fluēt ad eū oēs gētes z ibūt ppli multi z dicēt. Uenite ascēdam⁹ ad montē dñi et ad domū dei Jacōb. z docebit nos vias suas zc. Cū gōz Et cōstabūt zc. intelligit q̄ p̄ uersionē gētiū nō exercebunt vltra ad plū. s3 p̄dicādo z dicēdo. Dom⁹ iacob venite z ambulem⁹ in lumine dei nr̄i. Tūc beat⁹ marc⁹ credidit z fuit letus. z rogauit beatū Petrū p̄ grā sp̄ali q̄ ip̄emet baptisaret eū. z ita fecit z recepit ip̄m in discipulū suū. Ecce quō a p̄dicatiōe beati petri fuit ad fidē xp̄i p̄uersus. z ab eo baptisatus atq̄ in diuio smone ei⁹ discipul⁹. Ideo beat⁹ Pet⁹ vocabat ip̄m filiū di. Salutat vos marc⁹ fili⁹ me⁹. j. pe. v. Patz quō beat⁹ marc⁹ habuit p̄mū bonū. s. p̄uersionē de veritate. Ergo. q̄ timet deū zc. Secūdū bonū qd̄ habuit fuit p̄fectio de hūilitate. Ille d̄ h̄e p̄fectionē hūilitatis vite q̄ q̄nto ē maior tanto ē hūilior. iuxta illud Eccl̄i. iij. Quāto magn⁹ es hūilia te i oibz z corā deo inuenies gratiā. Ita fecit beat⁹ marc⁹. q̄n ei fuit ad fidē p̄uersus habuit tantā sciām theologicā. q̄ effect⁹ ē secūd⁹ euāgelista. Bartheus fuit p̄mus. Marc⁹ secūd⁹. Ecce quātā grāz fecit sibi de⁹. Et sic scripsit euāgeliiū. ita p̄dicabat z dicta sua p̄firmabat miraculis. Quē em̄ p̄dicabat de trinitate q̄ erāt tres p̄sone et vn⁹ de⁹. nō solū s3 p̄firmabat auctate s3 miraculo. suscitādo mortuū sibi adductū. dicēdo Sic est verū q̄ p̄ fili⁹ et sp̄ū sanct⁹ sunt vn⁹ de⁹. ita corp⁹ aia z vita ista tria vniant i isto. Et statim suscitabat. Idē q̄n p̄dicabat de incarnatiōe z de passiōe z resurrectiōe. Idē alijs p̄firmabat miraculis. z poterat dicere. Nō audeo aliqd̄ loq̄ eoz q̄ p̄ me n̄ efficit xp̄s Roz. xv. z cū toto herat ita hūilis q̄ p̄ nullo se habuit. Vidēs em̄ q̄ papa. s. beat⁹ Petrus tantū ip̄m diligebat. ex hūilitate ne faceret ip̄m sacerdotē nec ep̄m abscidit sibi pollicē. Dagnū mirabile fuit. Nūquid eē sacerdotē

tē est bonū. imo. si h3 trīa. s. clarā sciāz. sanctā vitā. z bonā famā. al̄s meli⁹ esset clerico non h̄e man⁹ nec pedes. D3 ei p̄mo h̄e sciāz clarā vt itelligat qd̄ legit. ad min⁹ ad l̄rāz. z sciāt sacra ecclie z formā eoz. Beat⁹ marc⁹ q̄ erat tant⁹ theolog⁹ nō reputabat se sufficientē ad sacerdotiū. Iō abscidit sibi pollicē ne p̄moueret. Dō autē q̄libet se reputat sufficientē z dicūt infinitos errores i euāgelio zc. Et sic deberēt studere dāt se ad venandū z ludēdū z faciūt se p̄curatores. z illa ignorātia vadūt ad infernū. Quia tu sciētiam repulisti. repelaz te ne sacerdotio fungaris mihi. D3e. iij. Secūdo in sacerdote requir̄ sancta vita. vt viuat. s. caste z honeste. qz habet tractare eoz pus dñicū cū suis manibz. cuius lingua apit celū vt patet de pse. dist. ij. Et q̄s fidelii. Iō debz cauere a mēdacijs z blasphemijs. Eoz pus sacerdotis ē sepulcrū xp̄i. Cogitate q̄ntā sanctitatē d3 h̄e in vita. Et qd̄ pctm̄ illorū q̄ p̄ficiūt corp⁹ suū in latrinā luxurie. maius pctm̄ est q̄ si duo p̄icerēt sc̄m̄ sepulcrū xp̄i in cloacā. Iō dicit scriptura. Sacerdotes q̄z q̄ accedūt ad dñm sanctificent ne p̄cutiat eos. Exo. xix. Iō beat⁹ Marc⁹ licz esset sanctus. tñ nō reputabat se dignū. Tertii d3 h̄e sacerdos bonā famā. Nō sufficit clerico q̄ secrete sit bon⁹. s3 q̄ om̄s dicāt bonū de eo Antiquus q̄n vn⁹ cleric⁹ trāsibat p̄ viā vel p̄ vicū. licz tarde trāsiret. om̄s assurgebāt. dicendo. De⁹ me habeat in v̄is ōionibz. Dō autē tot sunt vicia z vanitates sacerdotū z clericoz q̄ pct⁹ loquunt de ip̄is q̄ de iudeis eoz mala vita. Vos sacerdotes recessistis de viā z scādalizastis plurimos in lege. Irritū fecistis pactū leui. dicit dñs exercitū. Propter qd̄ z ego dedi vos p̄tempribiles et hūiles omibz pplis. Malach. ij. Ecce rō quare beat⁹ Marc⁹ licz h̄et clarā sciām. sanctam vitā. z bonā famā. nō tñ reputabat se dignū sacerdotē ex hūilitate. Iō abstulit sibi pollicem. S3 de⁹ puidit q̄ beat⁹ pet⁹ vocauit eū volēs eū ordinare ad sacerdotē z ep̄m alexādie. Rūdit. P̄ nō est possibile. oñdit sibi de sectū pollicē. S3 beat⁹ pet⁹ orauit z curat⁹ est. z fact⁹ est sacerdos z ep̄s alexādie. Ideo Lu. xvij. Dis q̄ se humiliat exaltabit. Tertii magnū bonū beati Marci fuit deuotio de sanctitate. q̄ est q̄n hō in oibz q̄ facit et dic̄ dat gloriā z honorē deo. Multa bona opa pdunt. qz multi nesciūt dare honorē deo. s3 dant honorē suis opibz. Verbi grā. Quare

De sancto Petro mediolanensi

facitis filiū sacerdotē. vt vīnat delicate z in quiete. hic deficit deuotio sanctitatis. s; si facitis filiū sacerdotē vt ozet p vobis. z de^o ex eo laudet z glorificet. Idē si facitis filiū religiosum vt sit abbas vl' magister in theologia vl' epus. Idē d' remissioe iniuriarū amore hominū. Istud op^o pdif. q; in iudicio qn̄ xps dicit vob. Ecce qd ego feci p te. qd fecisti tu p me. Si tu vis dicere. Dñe ego remisi mortē pñis zc. Dicit xps. amore cui⁹ regis. Rñdes p amore talis vel talis domini qui me rogabat zc. Et xps. Jō vadas ad eum vt det tibi paradisum. q; habebit satis facere vt habeat p seipso. S; qn̄ remissio sit p amore et honore dei tūc est deuotio scititatis. Jō apl'us. Regi seculorū imortali inuisibili soli deo honor et gl'ia. prima ad **Thi. j.** Sic fecit beatus **Barcus** q; venit alexandriā vbi pdicando et miracula faciēdo puerit innumerabiles hoies. z fuit sibi dictū q; rectores terre indignabāt ptra eū. Rñdit. Nō curo. ex quo ego do honore deo in omnib;. Cū autē ibi iā multiplicatis fratrib;. z eccl'ia ab eis cōstructa miraculis choruscasset. z ipse cū in festo pasce concurrēte tūc cū festo gentiliū celebraret diuina. ligato fune ad collū eius traxerūt eum p ciuitatē. gratias agentē. Deinde recluso eo i carcere apparuit ei angel⁹ pmo. z secūdo dñs ihs xps pportans eū. Cū autē in crastino traherēt eū p ciuitatē vt pñs. orauit dicēdo. **In manus tuas dñe cōmendo spm̄ meū. Et tradidit spm̄.** Cū autē reliq;as ei⁹ vellēt cōburnere. tanta facta est tēpestas q; fugerūt gētiles. Et viri religiosi sepelierūt corp⁹ eius. quod postmodū apud venetias est translātū. Jgū in oib; honorificet de⁹ p ihm xpm̄ dñm nostrū cui est gloria z imperiū in secula seculorū. amē. pma **Pe. iij.**

De sancto Petro mediolanensi Sermo.

Coronabitur qui legitime certauerit. Verbu; istud habet textualit. ij. ad **Thimo. ij.** Et recitatū est statim in epla bodierna. Hodie p totū mūdū in nostra religiōe pdicatorū sit festū de beato **Petro** martyre. Et sicut fit totū officiū de eo. ita erit z sermo n̄r. Et habebim⁹ multas bonas doctrinas ad instructionē virtutū. z correctionē peccōrū z p̄solationē aīaz n̄raz. Salute; virgo **Maria** pmo zc. Istud sbū ppositū p̄thematē z fundamētō sermonis habet talē intellectū. Ille corona

bif in celis corona gl'ie q; legitime certauerit in h̄ mōdo p victoriā. Amore vñi ego q̄siui q̄ bella habem⁹ in h̄ mūdō p q̄b; habēdo victoriā coronemur i celo. Ecce quō materia erit bona. Et inueni q; in hoc mōdo p habēdo victoriā habem⁹ qn̄q; bella in q̄b; vincētib; a deo dat corona gl'ie in paradiso.

Primo habem⁹ bellare p nostrā intelligentiā. de q; hēm⁹ victoriā p simplici credentiā.

Secundo habem⁹ bellū p nostrā voluntatem de q; habem⁹ victoriā p hūilē obedientiā.

Tertio habem⁹ bellū p nostrā carnē. z de illo habem⁹ victoriā p purā abstinentiā.

Quarto habem⁹ bellū p dyabolū. z de illo habem⁹ victoriā p verā sapientiā.

Quinto habem⁹ bellū p mūdū. de q; habem⁹ mūs victoriā p māfuetudinē z paciētiā.

Dib; his modis fuit victor beatus **Petr⁹.** Jō de eo singularit⁹ dicit hema. Coronabit⁹ q; legitime certauerit.

Dico pmo q; in h̄ mōdo habem⁹ plū s̄tis forte. s. i n̄ra intelligentiā naturali. Intellect⁹ n̄r naturalit⁹ q̄rit rōem rei mirabilis z imēse z trāscēdētis. dicēdo quō ē h̄ possibile. ac si mō diceret⁹ ab aliquo. noueritis q; ego vidi equos volare. statim intellect⁹ cogitat z bellat dicēs Quō ē possibile h̄. cū n̄ habeāt alas. Idē si dicat⁹ q; vltra mare sunt homines q; habēt vnū pedē solū tā magnū q; tegūt se cū eo p̄ pluuiā z solē. statim intellect⁹ cogitat q̄rit rōnem anteq; assentiat firmē. Jō est regula phiē.

O ppter admirari ceperunt phi philosophari. i. q̄stiones facere. maxie qn̄ videbāt eclipsem solis z lune. dicebāt. q̄re ē hoc. quō est possibile. z h̄mōi. Hodo nihil ē tam extraneū z tā trāscēdens mirabile q; secreta fidei xpiane. s. q; sint tres p̄sone distin/cte. z q; nō sit nisi vna essentia z diuinitas trium p̄sonaz. statim intellect⁹ bellat querens rōnem. S; vincit p simplici credentiā capti uādo z subingādo eū ad credendū illud qd dixit ille qui nō pōt mētiri. nec decipere. nec decipi. z sui apli pdicauerūt. z eccl'ia affirmat z determinat. De hoc trisūpho meremur coronā in celo. Idē de xpi incarnatione. fuit vnq; aliqd ita extraneū mirabile z inauditū q; q; de⁹ fact⁹ sit hō. plus est q; q; sol fuisset factus lapis vel celū lutū. magis est mirabile q; de⁹ infinitus fuerit fact⁹ hō in vtero vn̄puelle. statim intellect⁹ querit rōnem. Sed habet victoria. dicēdo. Credo dñe simplicit⁹ ex quo vos dixistis z apli pdicauerunt. z ita habet in euāgelij; z eccl'ia determinat. Idem

Bermo

de sacramēto altaris q̄ ex h̄bis hui⁹ sacerdo
tis forte p̄ctoris celū ap̄iaf z x̄ps descēdit in
hostia. z etiā in multis hostiis. vt vox mea in
v̄is aurib⁹. z cum diuidit hostia nō diuidit
x̄ps. sed tot⁹ integer manet in q̄libet p̄tula.
vt imago ī speculo ē in q̄libet ei⁹ p̄te. Stati
intellectus q̄rit quō est h̄ possibile. z quō stat
x̄ps ī hostia sedēdo vel iacēdo et hm̄i. s̄z vi
ctoria habet p̄ simplices credentiā. Dñe ego
credo simplr̄ ex quo vos ordinastis z ecclia
tenet. z tot miraculis ē cōfirmatū. **I**sta ē vi
ctoria ex q̄ meremur coronā in celo. sic subiu
gādo z captiuādo intellectū nostrū. **D**e h̄ di
cit apl⁹. **D**estruētis omnē altitudinē extol
lentē se aduersus faciem dei. z ī captiuitatē re
digentes omnē intellectū in obsequiū x̄pi. ij.
Loz. x. **E**t tali victoria s̄bingādo intellectū
ad credendū daf corona a deo ī celo. nō vni⁹
regni corruptibilis. q̄ hodie habet et cras p̄
dit. s̄z daf corona gl̄ie duodecim stellarū. vt
br̄ de v̄gine maria **A**poē. xij. **A**lier amicta
sole z luna sub pedib⁹ ei⁹. z ī capite ei⁹ corona
stellaz duodecim. **M**oralit̄ dici p̄t de q̄
libet xp̄iano h̄ntē triūphū p̄ intellectū per
simplicē credentiā. **I**sta mulier ē aīa xp̄iana
amicta sole. i. x̄po p̄ simplicē credentiā. **E**t lu
na. s̄. sc̄ie ph̄ie sub pedib⁹ ei⁹. nō curādo ī his
q̄ fidei sunt de rōnib⁹. **I**n capite eius corona
stellaz duodecim. i. duodecim articulozū fi
dei s̄m qd̄ fuerūt. xij. apli. q̄ articuli p̄tinent
in **C**redo. **D**icaf. **E**cce h̄ duodecim v̄itates
tanq̄ duodeciz stelle. **E**sset pulchra corona
regine in q̄ esset stella matutina. pulchrior ē
corona q̄ daf aīe q̄ habet victoriā de intelle
ctu suo. **D**e q̄ dic̄ apl⁹. **B**onū certamē cer
taui. cursum cōsumāui. fidē seruāui. ī reliquo
supple seculo. reposita ē mibi corona. ij. **T**hi.
iij. **I**n isto bello habuit triūphū bea⁹ petr⁹
martyr q̄ fuit lombard⁹ de ciuitate cumana
vbi erāt multi heretici z infideles. z ei⁹ parē
tes om̄s fuerūt infideles. inter q̄s exiuit bea
tus **P**etr⁹ vt rosa inter spinas. **Q**ui cū esset
puer q̄nq̄z vel sex annoz veniēs de schola in
quadā platea obuiāuit aūiculo suo infideli
Et q̄renti vnde veniret. r̄ndit puer q̄ de sco
la. **I**nrogat⁹ qd̄ didicisset. **R**ndit. **C**redo
in deū patrē zc̄. **A**ūicul⁹ aūt rephendēs di
xit. **E**t q̄s docuit te hoc mō credas qz nō est
ita. **R**ndit puer **I**ta docuit me mḡ. z habet
ita in carta mea. z ita ego credo. **E**t aūicul⁹
voluit eū p̄cutere. s̄z erat sibi dicitū q̄ nō face
ret. sed faceret sibi aliquā rōnem p̄ dicta pue

ri. q̄ statim puer esset victus. **E**t fecit sibi ra
tiōes de ph̄ia. q̄s puer annullauit. p̄ q̄ aūi
cul⁹ indignat⁹ p̄cussit eū dicēs. **D** petrine z
mecū p̄tenditis vos. **R**ndit puer. **I**n ista fi
de volo viuere z mori. **E**t tūc recepit fidē in
tantā firmitatē. q̄ desiderabat z orabat mo
ri p̄ fide. **Q**ū videbat corp⁹ x̄pi. sic ali⁹ dicit
Adoram⁹ te dñe zc̄. ip̄e dicebat. **U**tinā dñe
moriar p̄te z p̄ fide tua vt tu dñe mortu⁹ es
p̄ me. **U**n cū semel soci⁹ quereret ab eo scire
ozonē quā faciebat ī elenatiōe corp⁹s x̄pi. di
xit sibi istā que nō placuit sibi. **F**iat gr̄o. **S**i
vincētib⁹ intellectū p̄riū p̄ simplicē credentiā
daf corona. **E**t petr⁹ habuit victoriā. q̄ coro
nabit q̄ legitime certauerit. **M**oralit̄ ha
betis h̄ exemplū vt addiscatis **C**redo ī deū.
null⁹ p̄t se excusare. **S**ic em̄ addiscitis can
tiōes. ita z symbolū addiscere potestis. z dice
re eū q̄libet mane et sero cū p̄statiōe. sic lu
crabit corona. **B**ndict⁹ erit q̄ h̄ cōsiliū tene
rit. **S**ecūdū plū est p̄tra p̄riā volūtātē.
Sup oēs creaturas h̄o habet hoc q̄ habet
liberū arbitriū ad volendū z desiderandū
q̄qd̄ vult. **A**ūctas. **D**eus ab initio cōstituit
hoīem z reliq̄t illū in manu p̄siliū sui. **B**losa.
ī libertate arbitriū. **E**cē. xv. **V**ictoria habet
p̄ hūilē obediētā. s̄. p̄tra liberū arbitriū obe
diendo deo. **U**erbi gr̄a. **S**i volūtas te incli
nat ad supbiā. pompā z vanitatē z de p̄cipit
hūilitatē. dicas. **D**ñe licz inclinet ad supbiā
tū dñe qz vos p̄cipitis hūilitatē. potius volo
vobis obedire q̄ p̄prie volūtati. **I**dē de auar
icia. luxuria. ira. gula. inuidia. z accidia. **E**c
ce quō habet victoria per hūilē obediētā
quasi dicēdo vt x̄ps dixit in nocte passionis
Non mea sed tua voluntas fiat. **E**t isto tri
umpho meremur coronam paradisi. **A**uctorit̄
tas. **H**oc aūt habet p̄ certo ois q̄ colit te. q̄a
vita ei⁹ si in p̄batiōe fuerit coronabit. **T**ho
bie. iij. **I**n isto bello bea⁹ **P**etrus habuit vi
ctoriā. **P**ostq̄ em̄ habuit victoriā de intelle
ctu p̄ simplicē credentiā. voluit h̄re victoriā
de volūtate p̄ hūilē obediētā. nō solū obe
diendo p̄ceptis q̄b om̄s tenemur obedire.
sed etiā p̄siliis euāgelicis. **I**ō intrauit nostrz
ordinē p̄dicatoz postq̄ se recognouit dixit.
D q̄ malū est stare inter serpentes z bestias
venenosas. z sine licentia parentū recessit ad
monasteriū p̄dicatozū. qz tūc incipiebat or
do noster. **E**t dicit aliqui q̄ adhuc viuebat
bea⁹ **D**ñic⁹. **D**icēs p̄ori quō erat nat⁹ z nu
trit⁹ inter infideles q̄ nō credūt articul⁹ fidei

De sancto Petro mediolanensi

sed deo fecit sibi gratiam. quia non fuit ab eis deceptus. propter quod volo intrare ordinem vestrum. qui predicti erant fidei christi. De quo post et omnes fratres fuerunt gaudentes quia erat puer iam famosus. et receperunt eum. In quo ordine obediuit non solum preceptis dei. sed etiam preceptis superiorum. Seruauit enim ibi obedientiam generalis. continentiam angelicam. et paupertatem apostolicam. Non optebat habere clauas sicut mos. quia nihil habebat in cella ut lucraret meritum paupertatis apostolice. Inter seruauit ceremonias religionis in cibis potu. in ieiuniis in habitu et silentio in inclinationibus et alijs. ita quod sua vita non erat nisi exemplum religionis. Et quia sic humiliabat se ad obediendum. non solum deo sed hominibus. propter deum deo etiam obediens ei in miraculo.

Nota de blasphemio heretico quem reprehendit. quia ita dicitur fieri. Cum ille non corrigeret se imo fortius blasphemabat. Petrus orabat ut deus auferret sibi spiritum. ex quo ita male utebatur eo. et subito effectus est mutus. Ecce quomodo deus facit voluntatem illorum qui faciunt voluntatem dei. Si quis dei cultor est et voluntatem eius facit. hunc deus exaudiat. Ioh. ix. Ecce quomodo habuit victoriam de voluntate per humilem obedientiam. gratia coronabitur qui legitime certauerit et.

Moraliter habetis hoc exemplum obedientie preceptis dei et cauendi a blasphemio. quia ex isto peccato veniunt siccitates et mortalitates et fames. De blasphematoribus autem deberet fieri punitio. scilicet ut pederet linguam. Et sic rectores non faciunt deus faciet. quia morientur sine confessione et sine testamento. Domine maledicti erunt qui contempserint te. et condemnati erunt omnes qui blasphemauerint te. Ioh. xij. Tertium bellum est contra propriam carnem. Ecce quomodo sequitur per ordinem. Primum bellum est contra intellectum. Secundum contra voluntatem. Tertium contra carnem. de quo habemus victoriam per puram continentiam. Non habet hanc etatem discernendi. caro insurgit contra spiritum qui vult contemplari. caro autem vellet in delectationibus et luto luxurie voluntari ut porcum. Caro concupiscit aduersus spiritum. spiritus autem aduersus carnem. ad Gal. v. Sed vincit per puram continentiam vel puram penitentiam. humiliando carnem afflictionibus. Sic enim equus cui auferunt annonam stat simpliciter. ita de equo corporis auferendo delectationes sibi placitas abstinendo a cibo et potu solum recipiendo necessitate. Sed illi qui nimis curant de corpore accidunt ut domino qui nimis curat de suo equo. quia pericit eum in luto. Teneat corpus sub freno temperantie et viuetis in pace. Et hoc triumpho merebitur habere coronam in celo. Auctoritas. Quod pulchra est casta generatio cum charitate. Immortalis est enim memoria illius qui apud deum nota est et apud homines. Et sequitur.

In perpetuum coronata triumphat. Sapientia. lxxij. Nota. cum charitate. Alii sunt casti sed non cum charitate sed et necessitate. Verbi gratia. Sunt multi religiosi vel clerici qui solo timore pendunt honoris et famam viuunt caste. Sed habent istud desiderium si posset fieri secrete facerent. tunc castitas non est pulchra et cum charitate. quia non amore dei sed timore periculi fit. Idem de multis mulieribus castis solo timore. sed si secrete possent. darent se luxuriosis et immundicijs. tales coram deo sunt meretrices. Ita habuit beatus Petrus martyr qui cum magnis abstinentiis et afflictionibus et asperitatibus vite se conseruauit singinitate. ut papa testatur in sua canonisatione. testimonio confessorum. Nunquam enim in corde desiderauit illud opus. sed forte in somnis. Non est culpa et. Fuit enim purus ut puer quibus annorum propter hoc deus faciebat sibi gratiam. quia quando tangebatur infirmos statim curabant. illuminabat cecos. curabat surdos. mutos et cetera. Tantam gratiam habebat ex sua singinitate quod etiam eius vestes curabant infirmos et possumus dicere de eo Luc. vi. Omnis turba quebat eum tangere. quia spiritus de eo exibat et sanabat omnes. Patet victoria quam habuit contra carnem. Ergo coronabitur qui legitime certauerit.

Moraliter habetis hoc exemplum viuendi caste. Multum enim deficiunt in isto prelio et vincunt. Dicat iuxta auditores et. Ideo apostolus. Nec est voluntas dei sanctificatio vestra. ut abstineatis vos a fornicatione. et sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione et honore prima Thes. iij. Quartum bellum est contra dyabolum qui fortiter bellat contra nos. nec cessat die ac nocte. Bellum intellectus voluntatis et carnis cessat aliquoties. sed bellum dyaboli non cessat. Iohannes Petrus apostolus. Fides sobria estote et vigilate quia aduersarius vestester dyabolus tanquam leo rugiens circumit querens quem deuoret. i. Pet. v. Vincit autem per veram sapientiam dupliciter. Aliqui enim vincunt dyabolum expellentes eum a se. non solum a se sed etiam ab alijs per veram sapientiam. et ista est melior victoria. Sic miles qui diligit custodit castrum sibi commissum a rege. bene facit. qui pro custodit castrum. et cum hac regit regem populum suum sapientia et astutia. merebitur malum salarii. Ita si ille qui predicat custodit castrum persone sue per bonam vitam talis merebitur coronam. Sed si per sapientiam diuine predicationis acquirit regi christo castra inimicorum quando predicando conuertit superbum qui erat castrum dyaboli per superbiam vel per auariciam. et sic de alijs. talis melius merebitur coronam. Auctas. Pascite qui in vobis est gregem dei. puidetes non coacte sed spontanee per deum.

Sermo

nō turpis lucri grā s; volūtate. z cū apparu
erit pnceps pastorū inaccessibile picipieris
glie coronā. **J. De. v.** Istā victoriā habuit bea
tus petrus. **Quā** em̄ fuit magn⁹ z studuit theo
logiā incepit pdicare. **Q**uē castra acquisiuit
xpo. **P**rio em̄ ipse custodiuit castz corpis sui
Dicit papa q̄ nunq̄ peccauit mortalit̄ s; in
grā baptismali pseruauit se. eam p̄tinue au
gnetādo. **D**einde pdicādo sapiam dī. Quot
supbi fuerūt uersi z fecerūt pniaz. z sūt mo
do in paradiso ex sua pdicatione. **I**te q̄ auari.
vsurarij. **I**te q̄ luxuriosi z p̄cubinarij. q̄t gu
losi. q̄t iracūdi q̄ remittebāt inimicis z facie
bāt pacē. q̄t infideles z heretici cōuersi sunt.
Si q̄ p verā sapiam q̄s cōsequit coronā qd
dicem⁹ de beato petro. **C**oronabit zc. **D**icat
h̄ de nube adducta s̄ estū solis mirabiliter p̄
p̄li p̄solationē. **M**oralit̄ habetis h̄ exem
plū docēdi filios seruitores z ancillas v̄ias.
qz q̄n hō docet alios illō bonū qd hō scit. hō
acq̄rit coronā. **A**uctas. **R**ectorē te posuerūt
noli extolli. esto in illis q̄si vn⁹ ex illis. **C**urā
illoz habe. z sic p̄sidera. z omni cura tua ex
plicita recūbe vt leteris p̄p̄ illos. z oīnamē
tū grē accipias coronā **Eccl. xxxij.** **Q**uicū
bellum est cōtra istū mundū sp̄alem qui bel
lat cōtra nos infirmitatibz. paup̄tatibz. sicci
tatibz. tribulationibz. z aduersitatibz. **I**o dicit
xps. **I**n mūdo p̄ssurā habebitis. sed p̄sidi
te ego vici mundū. **Joh. xvi.** **V**incit aut̄ iste
mūdus p̄ firmā paciētiam dicēdo. **D**ñe vos
possetis me iuuare. sed ex quo vobis placet
q̄ patiar. paciēter recipio. **E**t hoc homo me
retur coronā. **Apocal. ij.** **E**sto fidelis vsq̄ ad
mortē z dabo tibi coronā vite. **I**stā victoriā
habuit beatus **P**etrus. **D**icat cū essz inq̄s
sitor et disputaret p̄tra hereticos. nec sibi pō
terāt respōdere. heretici tractauerūt ei⁹ mor
tem. **F**uit em̄ vedit⁹ vt xps. vt dū iret p̄ vias
occideret. **N**ota eius martyriū z quō pluie
sanguis s̄ arboribz illi⁹ nemozis vbi fuit oc
cissus. z celū fuit visum apertū. z xps cū s̄ gi
ne **D**aria respiciētes in celo beatū **P**etrū.
Illa terra vbi fuit occissus habuit magnam
virtutē ad curandū infirmitates. **F**uit sepul
tus honorifice. et lampades accēdebant lu
mine de celo descendēte. **I**o cantat. **A**d san
cti **P**etri tumulū frequēs lux descendit in cu
ius laudis titulū lampades accēdit. **D**ira
cula que fecit in terra z in mari z i mulieribz
p̄ filijs habendis infinita sunt. **P**ater q̄ quō
beat⁹ **P**etr⁹ habuit victorias de intellectu p̄

simplicē credentiā. de voluntate p̄ humilem
obediētiā. de carne p̄ nitidaz p̄tinentiā. de
dyabolo p̄ verā sapiam. de mūdo p̄ firmam
paciētīā. **E**rgo. beat⁹ vir q̄ suffert tēptationē
qm̄ cū p̄batus fuerit accipiet coronam vite
quā repromisit de⁹ diligētibz se. **Jac. j.**

Sermo duorum apostolorū **P**hilippi
et **J**acobi.

Ecce quō compu
tati sunt inter filios dei. **H**abet ver
bum istud textualiter. **S**apiētie. v.
officialiter in eplā hodierna. **H**odie est festū
duoz gloriozoz aploz. **E**t si de vno aplo est
magna solēnitās. multo maior de duobus.
Ita z sermo erit de duobz aplis. **E**t si placet
deo habebim⁹ bonas doctrinas ad virtutū
instruētiōnē. peccatoz correctionē. z vite re
formationē. **S**z p̄mo salutē s̄go maria zc.
Pro hui⁹ s̄bi declaratiōe z materie p̄redi
cande introductiōe sciendū q̄ inter oēs san
ctos q̄ fuerūt a p̄ncipio mūdi z sunt et erunt
in posterū. qui p̄us z excellenti⁹ dicūtur filij
dei sunt apostoli. **L**icet omnes sancti z deuo
te p̄sone dicant filij dei. maḡ p̄p̄rie z sup oēs
apostoli dicunt filij dei. **R**atio est ista. **N**am
filiatio diuina causat i homie ex vita sp̄uali.
que habet p̄ grām z p̄ntiam sp̄s̄ sancti. **N**ā
quātūcūq̄ sit magn⁹ vel p̄latus v̄ magister
seu graduat⁹ si nō habet vitā sp̄alem nō est
filius dei sed inimic⁹. **S**ic em̄ ser⁹ cōceptus
nō habet rōem humane filiatiōis donec in
fundit aīa rōnalis q̄ cōplet humanā vitā et
dat esse substātiāle in specie humana. **N**o
ta ad h̄ pulchrū miraculū beati petri marty
ris de muliere pariēte frustū carnis zc. **P**at̄
ergo q̄ filiatio humana venit ex sp̄u rōnali.
quo depdīto p̄ mortē. illud corp⁹ nō d̄z fili⁹
nec filia v̄a p̄p̄rie loquendo. **I**ta licet homo
sit genit⁹ a deo in baptisimo z sit p̄firmatus z
sit magn⁹ dñs zc. nisi habeat vitā sp̄alem et
sp̄m̄ sanctū secū p̄ grām nō dicit filij dei. sed
q̄n post baptismū z p̄firmationē hō viuūt in
vita sp̄uali. qz p̄l curat de aīa q̄ est sp̄s̄ z me
lioz corpe q̄ de corpe. dolet de pctis p̄teritis
cauet de futuris. talis d̄z filius dei. **A**uctas.
Quicūq̄ sp̄u dei agunt. i. regunt mouent et
informant hi filij dei sunt. **Roz. viij.** **I**tem
alia de veteri testamēto **D**auīd loquēs p̄so
nis que tenet vitā sp̄alem. dicit. **E**go dixi
dij estis z filij excelsi omnes. **p̄s. lxxxj.** **N**ora
dij estis. nō essentialiter sed p̄ p̄cipitationem

De sancto philippo et iacobo apostolis

Hō adpositū. Cōstat q̄ int̄ oēs sc̄tōs apl̄i excellēt̄ tenuerūt vitā spūalē z fuerūt pleni spūsc̄tō. Hā doctrina ē clara ī sc̄tā theologia q̄ xp̄s ē fons oim̄ gr̄az spūalīū. Jō sancti q̄ fuerūt xp̄o pp̄in̄q̄ores fuerūt magis spūales. qz q̄ magis appropinquat xp̄o fonti spūali. magis ē spūalis. **H**ō int̄ sc̄tōs q̄ fuerūt añ xp̄m vel post eū apl̄i fuerūt xp̄o pp̄in̄q̄ores. qz cuz ip̄o steterūt comederūt z biberūt. Jō fuerūt magis spūales z maiores sancti. Nota siliv̄ dīnē digitōz ī manu ad digitū lōgiorē. Sācti p̄iarche q̄ fuerūt añ xp̄m fuerūt sancti z spūales. s̄z magis sancti z p̄fecti fuerūt p̄phe q̄ fuerūt xp̄o pp̄in̄q̄ores. vt moyses. dauid. et alij. s̄z int̄ eos sanctor̄ fuit Jōhes baptista. qz fuit xp̄o pp̄in̄q̄or. qz ip̄m baptisauit. Und̄ dixit xp̄s de eo **B**ath. xj. Int̄ natos muliez nō surrexit maior ioh̄e baptista. Virgo autē maria sup̄ oēs fuit spūalior. qz fuit xp̄o pp̄in̄quior. qz ip̄m portauit ī vtero nouē mensibz. Post h̄ginē autē maiores sancti z magis spūales z plus pleni spūsancto fuerūt sancti apl̄i. Post eos sancti martyres. z post sc̄tī p̄fessores. Ultimo venim̄ nos q̄ iā nihil valemus nō sum̄ nisi lab̄usta in vineis. Jō dicebant apl̄i. Nos ip̄i p̄mitias spūs h̄ntes. Blosa. q̄a t̄p̄pus z ceter̄ abūdanti. J̄p̄e c̄m spūs testimonīū reddit spūi nostro qm̄ sum̄ filij dī Ro. viij. Recte ḡ de apl̄is dicit̄ thema. Ecce sc̄z rōem z modū quō. s̄. isti duo apl̄i cōputati sunt inter filios dei. parz̄ thema. **H**ō p̄dicare de vita vni? apl̄i est magn̄ fmo. quāto magis de duobz apl̄is. Jō dicā modicū de quilibet. In beato philippo notauī tria signa diuine filiationis. quoz sc̄z

- P**rimū est dilectio spūalis.
- S**ecundū p̄dicatio euāgelicalis.
- T**ertū passio martyrialis.

Quātū ad p̄mū dilectio quā beat̄ philipp̄ hēbat ad suos parētes z amicos tota erat ip̄i ritualis. Prim̄ apl̄us vocat̄ a xp̄o fuit philippus. vt p̄z Joh. i. Dixit sibi xp̄s. Sequere me. Nōduz xp̄s h̄ verbū dixerat alteri. philippus ip̄o illuminat̄ et instr̄. et a xp̄o voluit etiā attrahere z ducere frat̄r suū ad xp̄m vt sibi daret aliqd̄ nō tp̄ale. s̄z vt saluaret animā ei. z ibat q̄rendo frat̄r suū nathanaelē. qui erat magn̄ doctor ī lege. Duo inuēto dixit sibi philipp̄. Quē scripsit moyses ī lege z p̄phete inuenim̄ ih̄m. Veni z vide Joh. i. Et duxerat eū ad xp̄m. q̄i velle diceret. dñe sicut me illuminastis z p̄uertistis, illuminetis z con-

uertatis frat̄r meū. **P**lacet mihi dicit xp̄us. Et dixit de nathanael. Ecce h̄e israelita in quōdol̄ nō est. Dic̄ ei nathanael. Un̄ me nosti. R̄ndit ih̄s et ait. Priusq̄ philipp̄ te vocaret cū esses s̄b ficu vidi te. Tūc nathanael a xp̄o illuminat̄ z p̄uersus dixit xp̄o. Rabi tu es filius dei. tu es rex isrl̄. Joh. i. Ecce quō ostēdit amor spūalis b̄ti philippi erga frat̄r suū. **I**n h̄ deficiū mō in mūdo. qz tota dilectio n̄ra ad parētes et amicos ē carnal̄. diligim̄ corpa. honores z officia zc̄. comedere z bibe re ridere z truffare. valde pauci sūt q̄ habeāt amorē spūalē. diligēdo aiaz alteri. cū inducēdo ad bonā vitā. omni tñ homi p̄cipit xp̄s dicēs. Doc mādō vobis vt diligatis inuicē Dñe z q̄li amore. R̄ndet. sic dilexi vos amore spūali. Joh. xv. Jō bon̄ vir debet diligere vxorē suā. nō solū dilectiōe seu amore carnali. s̄z spūali. Quia si vir sit bon̄ z deuot̄. z vxor vana. p̄pōsa. vir d̄z tenere bonos modos vt eā trahat ad xp̄m. z ec̄ouert̄ vxor virū ribaldū. et parētes filios suos instruēdo. vt sciāt se signare z orare zc̄. Et iā debet dare oportunitatē audiēdi missam. p̄fitēdi zc̄. Uicin̄ vicinū. socī sociū. religiosus aliū religiosum. cleric̄ clericū. trahant ad xp̄m quātū possunt bonis modis. Ista est dilectio spūalis bona z sancta. Jō dicit̄ scriptura. Sponsus z spōsa dicūt veni. Apoc. vi. Sponsus est xp̄s. spōsa est eccl̄ia. q̄ dicūt veni. s̄. ad paradisum. dimittas vias inferni. Tu em̄ vadis p̄ viā sup̄ble. q̄ ducit ad infernū. ideo veni p̄ viam hūilitatis. z sic de alijs. Et qui audit. s̄. verbū xp̄i obedēdo dicat. s̄. alteri veni.

Quantū ad secundū signū filiationis diuine beati philippi fuit p̄dicatio euāgelica siue apostolica. Postq̄ em̄ diu vixit cum xp̄o spūaliter. finaliter post xp̄i passiōē. ascensionē. z spiritūsancti receptionē. philippus memorās verbū xp̄i dicētis. Eritis mihi testes in hierusalē z in omni iudea z samaria z vsq̄ ad vltimū terre. Actū. i. Nota. Eritis mihi testes de vita mea. cōuersationē. p̄dicationē. passiōē. resurrectionē. ascensionē. p̄pter hoc beatus philipp̄ p̄mo incepit p̄dicare in hierusalē in plateis z vicis ciuitatis. vbi fecit magnū fructū. cōuertendo multos ad fidem xp̄i. Deinde p̄ villas z castra p̄dicando visitauit totā iudeā. Deinde transiuit ad p̄uinciam samarie. Deinde transiuit in asyā que est maior ps mūdi. Dic̄ historia q̄ innumerabiles ad fidē xp̄i p̄uertit. Jō philippus

Sermo

dicat os lapidis propter suam luculentam predicationem. **L**apas enim habet os latum. secundo est uncta oleo tertio est clara ad illuminandum. Ita os beati **Philippi** fuit latum ad predicandum ubique. unctum et medicinale ad convertendum populos multos. clarum ad illuminandum corda gentium. **E**rgo dicitur per prophetam. **S**i sepaueris preciosum a vili quasi os meum eris. **C**onvertentur ipsi ad te. et tu non converteris ad eos. **N**iere. xv. **P**reciosum est fides catholica. vilius est error et idolatria. **H**oc sepabat beatus **Philippus** ore predicando. **I**te preciosa res est virtus. vilius res est vicius. **H**oc sepabat beatus **Philippus** de superbia et humilitate. avaricia et liberalitate. luxuria et castitate. et sic de alijs. **B**eatus **Philippus** sepabat preciosum a vili. quia superbum convertebat et faciebat ipsum humilem. et sic de alijs. **I**dem sequitur. **I**psi convertentur ad te. scilicet ad fidem quam tu predicabas. **E**t tu non converteris ad eos. scilicet ad eorum sectam et errorem. **E**st huiusmodi questio. quomodo homo simplex secundum mundum tantos populos convertebat qui erant antiquari in eorum secta mala. et statim credebant et convertebantur ad christum. **I**dem de peccatoribus assuetis in peccatis. et statim convertebantur ad fructus. **E**t modo cum simus toti predicatorum non possumus convertere unum in fidelem. imo iam conversi convertunt. quia apostoli convertunt totum mundum quasi. quia in omnem terram exiit sonus eorum. et modo multi conversi sunt. **P**ro ratione dicat quomodo apostoli habebant tria. quare neque mirum si gentes convertebantur. scilicet primo doctrinam celestialem. nos habemus oppositum. id est. scilicet doctrina apostolorum tota erat celestis inclinatio gentes ad amorem dei. et ad amandum celestia. **N**on autem doctrina mortalium tota est poetarum danatorum quomodo poterit aliquem salvare. **T**alis doctrina aures tangit nubibus atris. sed non convertit corda. **D**octrina celestis et evangelica habet oppositum. non habet illas cadentes doctrine poetarum. scilicet doctrina evangelica frangit et penetrat corda et illuminat intellectum et inflammat voluntatem. **D**ef exemplum de aqua que ascendit naturaliter tantum quantum descendit. **S**i homo procedit a principio infirmo non potest ascendere. **I**ta est de doctrina evangelica que ab altissimo principio procedit. ab illo fonte de quo **Eccl.** i. **F**ons sapientie verbum dei in excelsis. **I**dem facit ascendere personam devote predicantem et ipsam observantem versus ad celum. **S**ed aqua doctrine poetarum procedit a principio et fonte humani intellectus. quomodo faciet te ad celum ascendere. **P**ropter hoc dicebat christus. **N**is qui bibit ex aqua hac. scilicet doctrine phariseorum secundum intellectum allegoricum. sitiet iterum. **Q**ui autem biberit ex aqua quam

ego dabo ei. non sitiet in eternum. **J**oh. iij. **E**t quia beatus **Philippus** predicabat doctrinam evangelicam et celestem. et disputabat sine forma phariseorum. simpliciter dicebat verba fidei. gentes credebant et convertebantur. quia hec promiserat eis christus dicens. **E**go dabo vobis os et sapientiam cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. **L**u. xxi. **S**ecunda ratio est. quia apostoli habebant vitam spirituales. non curabant de bonis huius mundi. imo dicebant gentes. **Q**uid vult iste homo. vult pecunias vel dignitates. **R**espondebant alij non. **E**rgo quid vult dicebat alij. nihil aliud vult nisi honorem dei et salutem animarum. **F**eiunabant. faciebant magnas penitentias et afflictiones in suis personis. vitabant familiaritates. **H**oc homo non nescimus predicare nisi per vanitatem ut videamur et laudemur. vel per pecunias acquiramus vel per familiaritates habedimus. **N**on est ista vita spiritualis. quia in mala hora intravit religio nem. quia licet littera regis vel pape sit optime ordinata. et colore rethorico falerata. si homo non habet sigillum non creditis aliquid. **I**ta sermo rethoricus et optime ordinatus est ut littera regis christi vel pape. scilicet quando ille qui predicat caret sigillo bone vite non credit sibi. **I**ta est causa que modo non convertunt infideles nec peccatores. **A**postoli autem habebant vitam spirituales. et sic cre dicebant ore. ita servabant opere. **I**deo cre debant eis. **I**deo apostolus. **N**on audeo aliquid loqui eorum que per me non efficit christus. ad **Roma.** xv. **T**ertia ratio. non solum habebant doctrinam celestem et vitam spirituales. sed habebant opera divina. scilicet in miraculis que faciebant. quia quando predicabant de articulis fidei. ut de trinitate. de incarnatione christi. et passionis resurrectione. et ascensione. probabant hoc non solum auctoritatibus sacre scripture sed etiam per demonstrationes evidentes seu potissimas. scilicet per miraculum. **I**deo neque mirum si convertebantur gentes. **I**deo dicitur de apostolis. **N**isi autem predicaverunt ubique domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis. **B**ar. ci ultimo. **D**icam vobis unum singulare de beato **Philippo**. qui predicando per sychiam venit ad quandam civitatem. ubi erat quidam draco terribilis qui emittebat anhelitum ut furnus de calce emittit fumum. et corrumperebat omnes de illa civitate. et interficiebat multos. **Q**ui bus dixit **Philippus**. **C**redite mihi et statuat istam confringite et in loco eius crucem domini adorare. ut infirmi vestri curent et sanent et mortui suscitent. **E**t incepit clamare dicendo

De sancto philippo et iacobo apostolis

Tantū fac vt sanemur. z hūc martē ptinus
cōfringem⁹. Tūc sanct⁹ **Philippus** draconi
pcepit vt in locū desertū iret z nulli noceret.
Qui statim recessit z vltim⁹ nō cōparuit. tūc
sanct⁹ **Philippus** om̄s sanauit z trib⁹ mortu
is ex dracone bñficiū vite ipetrauit. Sicqz
vniuersis credentib⁹ eis p̄s b̄ros z diaconos
ordinauit. **Nota** moralit̄ draco corrūpēs
cōmunitatē ē notabilis p̄sona viuēs in mala
vita. qz ei⁹ exēplo oēs corrūpūnt. **Si** in aliq̄
loco est aliq̄s cleric⁹ vel religiosus cōcubina
ri⁹. talis d̄r z est draco corrūpēs et occidens
oēs. audiēdo missam suā zc. **Sed** hētis duo
remedia. s. p̄mū int̄mare p̄lato. secūdū qz re/
ctores faciāt ordinationē. qz oēs male mulie
res sint in lupanari zc. z sic draco eribit d̄ vo
bis. z infirmi z mortui ex peccatis suscitabū
tur zc. **Ideo** dicit sc̄ptura. **Rescitis** qz modū
cū fermentū totā massam corrūpit. **Expur**
gate vet⁹ fermentū vt sitis noua z persio si
cut estis asimi. **Et** em̄ pasca nostrū imolatus
est x̄ps. **Itaqz** epulemur. nō in fermēto vete/
ri neqz in fermēto malicie z neq̄cie. s. in az/
imis sinceritatis z veritatis. **Et** sequit̄. **Au**
ferte malū ex vobis metipsis. **i. Cor. v. Vide**
sibi pulchra. **Quātū** ad tertiū signū diuīe
filiatiōis est ei⁹ passio martyrialis. **Pro** x̄po
sustinuit martyriū. **Uñ** cū p̄dicasset z mltos
p̄pos cōuertisset. et erat iā annoz octuagin/
tasēptē. **Post** hec infideles eū tenuerūt z cru
ci ad instar mḡri sui. s. x̄pi ih̄u quē p̄dicabat
affixerūt. z crucifixus etiā lapidauerūt eū. et
sic ad d̄m migravit. z felicē vitā cōpleuit.
Moralit̄. ita nos velim⁹ mori in cruce pe
nitētie. quia sicut crux fuit x̄po afflictio. sed in
ea voluit mori. **Ita** p̄nia est afflictio. z in illa
oportet nos mori si volum⁹ saluari. **Iō** apo
stolus. **Qui** x̄pi sunt carnē suā crucifixerunt
eū vicijs et zcupiscētjs. ad **Gal. v.** **Do**
do videam⁹ de vita beati **Jacobi** q̄ est. sed eā
dicā breuiter in decē cōclusionib⁹. **Prima**
cōclusio q̄re dicit̄ **Jacobi** minor. ad differen
tiam **Jacobi** zebedei fratris **Johis** euāgell
ste. qui dicit̄ maior. eo qz p̄or fuit ap̄lus x̄pi.
Uñ h̄ p̄suetudo in religiōib⁹ obseruat vt ille
q̄ ingredit̄ p̄or. maior vocet̄. z ille q̄ postertoz
minor. licz sit p̄ior etate aut sanctitate vl̄ di
gnitate. **Iō** dicebat ap̄lus de se. **Ego** suz mi
nim⁹ apostolorū. p̄ma ad **Corinth. iij.** cū tū
sit de maiorib⁹ in dignitate z sanctitate. **Sz**
qz vltim⁹ fuit vocatus ad apostolatū. dicit̄.
Ego sum minim⁹ zc. **Secūda** cōclusio qz di

cebat **Jacobi** iust⁹. p̄pter meritū excellētiss/
me sanctitatis. **Hā** p̄m **Hieronymū** tante re
uerētiaz sanctitatis fuit qz vinū z sincerā nō bi
bit. carnes nunqz māducauit. **Tertia** cō/
clusio qz dicebat̄ **Jacobi** frat̄ d̄ni. sed quō. qz
certū est qz h̄go **Maria** nō peperit nisi x̄pm
ih̄m. quō ergo dicit̄ frater d̄ni cū nō esset nisi
cōsanguine⁹ german⁹ fili⁹ **Marię** cleophe.
s. dicebat̄ frater d̄ni. quia simlīm⁹ sibi fuisse
p̄hibet̄. intantū vt pleriqz in eoz specie falle
rent̄. **Unde** cū iudei ad capiendū x̄pm p̄ge
rent a iuda q̄ x̄pm a **Jacobo** tanqz eozū fa
miliaris optime discerneret signū osculi ac
ceperūt dicēte iuda. **Quēcūqz** oscula⁹ fue
ro ip̄e ē tenete eū zc. **Mat. xxvj.** **Tanta** erat
similitudo eoz qz sanct⁹ **Ignaci⁹** q̄ erat in an
tiocchia z nunqz viderat x̄pm in eplā ad bea
tū **Johem** dicit̄. **Si** licitū est mibi apud te
ad hierosolym̄i p̄tes volo accedere vt videā
illū venerabilē **Jacobū** qui cognomiā in
stus. quē referūt x̄po ih̄u simlīm⁹ facie. vita
z modo cōuersatiōis. ac si eiusdem vteri frat̄
eēt gemell⁹. **Quē** dicit̄ si video. video z ip̄m
iesum x̄pm p̄m omnia corp̄is eius lineamēta
Quarta cōclusio qz erat magne oratōnis
z deuotionis. **Totiēs** in oratione genua fle
ctebat vt callos in genib⁹ sicut in calcaneis
videret̄ habere. **Dic** sol⁹ inter apostolos p̄
pter nimisā sanctitatē suā p̄mittebat̄ intrare ī
sanctasanc̄toz. nō quidē causa immolatiōis
sed orationis. **Quinta** cōclusio qz mortuo
domino in die veneris sancta. votū vouit se
nō comesturū donec videret d̄m a mortu/
is surrexisse. sicut dicit̄ **Hieronym⁹** z **Jose**
phus in libro de virtis illustrib⁹. **In** ip̄a autē
die resurrectionis cū vsqz ad diē illam nō gu
stasset eidē domin⁹ apparuit ac eis qui euz eo
erāt z dixit̄. **Ponite** mēsam z panem. deinde
panē accipiens benedixit z dedit **Jacobo** di
cens. **Surge** frater mi comede quia fili⁹ bo
minis a mortuis surrexit. **Sexta** cōclusio
qz p̄mus inter apostolos missam celebrauit
Hā p̄pter excellentiā sue sanctitatis sibi hūc
honore apli fecerūt. **In** antiocchia petr⁹ mis
sam celebrauit. **Marc⁹** in alexādria. **Jaco**
bus in hierl̄m. **Uñ** apli debebāt incipere ad
p̄dicandū p̄ mundū tenuerūt z siliiū qz eozū
esset ep̄iscop⁹ hierusalē. z fuit cōclusum qz **Ja**
cobus. **Qualis** honor in ciuitate vbi ince
pit xp̄ianitas. vbi x̄pus passus est. **Apostoli**
autē omnes erāt sacerdotes z ep̄i ordinati a
x̄po. sed non vt in certis ciuitatib⁹ essent ep̄i

Septima conclusio. qz habuit singularē pa-
 tiētā. **U**n cū septimo anno ep̄at̄ ei⁹ apli ad
 diē pasce puenissent. interrogāte eos Jaco-
 bo. q̄nta p eos fecisset dñs. corā p̄lo refere-
 bāt. int̄m vt iā p̄e esset q̄ baptisari vellēt. re-
 pente quidā tēplū ingrediēs clamare icēpit
O viri israelite qd facitis cur ab istis magis
 vos decipi pmittitis. **I**nt̄m autē p̄lm cōci-
 tavit vt ap̄los lapidare vellēt. **A**scēdit autē
 hō iste sup grad⁹ vbi Jacob⁹ p̄dicabat. z ip̄m
 p̄cipitavit deorsum. z ext̄ie claudicauit. cuz
 alios infirmos sanaret. noluit seip̄m sanare.
 s; p̄pter honozē ihu xp̄i illā diuisā voluit por-
 tare vt bon⁹ miles. **O**ctaua conclusio q̄ fuit
 martyz gl̄iosus. **I**n anno em̄ ep̄at⁹ octauo
 vidētes iudei q̄ nō possent occidere paulū.
 eo q̄ cesarē appellasset. z romā missus fuit. p̄
 securitōis sue rabiē in Jacobū p̄uerterūt. cō-
 tra eū occasionē q̄rētes. **I**o ad eū p̄uenerūt
 dicētes. **O**ramus te vt reuoces p̄lm. qz ipse
 errat in ihu putās q̄ ip̄e sit xp̄s. de p̄camur q̄
 te vt suadeas oib; p̄ueniētib; in diē pasce de
 ihu. **T**ibi em̄ obtēperabim⁹ oēs. z de te tam
 nos q̄ p̄lm testimoniū ferim⁹. qz iust⁹ es. z
 p̄sonā null⁹ accipis. **S**tatuērunt illū q̄ sup
 pinnā tēpli. z voce magna clamātes dixerūt.
Uir⁹ iustissime cui oēs obtempare dēm⁹.
 annūcia nob qd tibi videt de ihu. **T**ūc Ja-
 cob⁹ cū ingēti voce r̄ndit. **Q**uid me interroga-
 tis de filio hoīs. **E**cce ip̄e sedet i celis a dex-
 tris dei. ventur⁹ iudicare viuos z mortuos.
Hoc audiētes xp̄iani gauisi sūt valde. **P**ha-
 risei autē z scribe dixerunt. **V**ale fecim⁹ tale
 testimoniū p̄stare ihu. **A**scēdam⁹ et p̄cipite-
 m⁹ eū deorsū. z clamauerūt dicētes. o. o. z iu-
 stus errauit. z p̄cipitauerūt eū z lapidib; ob-
 ruebāt eū dicētes. **L**apidem⁹ Jacobū iustū
Qui deiecit nō solū mori nō potuit s; p̄uer-
 sus et sup gēua p̄cūbens orabat dī. **R**ogo
 dñe dimitte eis qz nesciūt qd faciūt. **T**ūc vn⁹
 ex ip̄is particā fullonis arripēs valido ictu
 caput ei⁹ ip̄etiit z cerebrū excussit taliq; mar-
 tyrio migrauit ad dñm. **N**ona cōclasio q̄
 refert Josephus q̄ p̄ p̄ctm̄ mortis Jacobi
 iusti factū ē excidiū hierl̄m z dispsio iudeoz
 s; nō solū ob mortē Jacobi s; etiā ob mortē
 dñi p̄cipue h̄ destructio facta ē p̄m q̄ dñs d̄t
 in euāgelio. **L**u. xix. **N**ō relinquet̄ i te lapidē
 sup lapidē. eo q̄ nō cogueris sp̄s visitatiois
 tue. **T**ert̄ em̄ fili⁹ vespasiani impatoris hie-
 rusalē cepit z captā subuertit tēplū qz fundi-
 tus destruxit. **E**t sic iudei xp̄m. xxx. denarijs

emerūt. sic z ip̄e vno denario. xxx. iudeos ve-
 didit. vt narrat Joseph⁹. **N**onagitasēptē mī-
 lia iudeoz vediti sūt z vndecies centena mī-
 lia fame z gladio perierūt.

De inuēitione sancte crucis Sermo.

Tibi absit gloria!

Mri nisi i cruce dñi nri ihu xp̄i. **V**er-
 bū istud habet textualit̄ **Gal. vi. Et**
 officiat̄ in epla hodierna. **S**olēnit̄as ista et
 festū p̄ns d̄t inuēitio scē crucis. qz br̄a **Dele-**
 na mī **C**ōstātini impatoris cū mltis mira-
 culis inuenit crucē dñi nri ihu xp̄i quā iudei
 abscederūt. **D**e h̄ etiā erit s̄mo nr̄. **S**i placet
 deo habebim⁹ bonas doctrias ad intellect⁹
 illuminationē. vite ordinatiōz. z aiaz n̄faz cō-
 solatiōez. s; p̄mo salutes s̄go maria. **I**n p̄nti
 s̄mōe intēdo p̄tractare s̄bū p̄positū triplicit̄.

Primo in p̄sona xp̄i in cruce patiētis.

Secūdo in p̄sona beate **Helene** crucem

requirētis.

Tertio i p̄sona cuiuslib; hoīs s̄e credētis

De p̄mo p̄tractādo s̄bū in p̄sona xp̄i i cruce

patiētis diē ip̄e xp̄s. **T**ibi absit. s; q̄ veniam

ad gloriā resurrectiōis corpis nisi p̄ crucem

Inuenit̄ ei clare i sacra scriptura q̄ xp̄s mltis

tiēs fuit in p̄culo mortis in iudeos. z d̄ner-

simode fuit ei⁹ mors inētata. s; null⁹ ali⁹ mo-

dos moriēdi placuit sibi nisi in cruce. alios

modos moriēdi vitauit fugiēdo vl̄ aliē. **S**z

ad mortē crucis venit gr̄is ip̄emet̄ d̄ galileā

in hierl̄m. **P**rio quidē fuit in p̄culo mori-

endi stari qm̄ fuit nat⁹. **T**ūc em̄ regebat **De-**

rodes alienigena. **Q**ui fauore ipator⁹ romā-

ni obtinuit regimē iudeoz q̄ audiēs natiui-

tatē regis iudeoz a regib; oriētis. z locū nati-

uitatis a rabinis iudeoz voluit xp̄m occide-

re p̄ qd̄ misit hoīes armoz vt occider̄ om̄s

pueros ciuitat⁹ berhleē z ei⁹ attinētis. et ita

factū est. **S**z angel⁹ dñi apparuit **Joseph** dī-

cēs q̄ fugeret in egyptū scū puero z m̄re ei⁹ z

sic euasit sp̄s. et fuit p̄pleta p̄ph̄ia **Job. i. P**ue-

ros p̄cusserūt gladio. z euasi ego sol⁹. **Q**uerit̄

q̄re ista mors n̄ placuit sibi. **R**ūtio moral̄. ad

instruēdū nos vt vitē m̄ mortē gladij sp̄ualis

sez excōicatiōis. **L**egit̄ q̄ i passiōe sol⁹ **P**etr⁹

portabat gladiū. **S**ymon petr⁹ h̄ns gladiū

eduxit eū. z p̄cussit p̄tōficis seruū z abscedit

auriculā ei⁹ dextrā. **Jo. xvij. R**ō q̄re sol⁹ san-

ctus **P**etr⁹ portabat gladiū. quia sol⁹ papa

vel p̄latus habet gladiū sn̄ie excōmunicatio-

nis. **I**ste gladi⁹ multū est timēd⁹ z cauēdus

De inuentione sancte crucis

Sicut enim gladius materialis scindendo diuidit membrum a corpore. ita gladius excoriationis diuidit et scindit hominem qui est membrum mysticum ecclesie a corpore ecclesie. in tantum quod si in ecclesia daretur mihi optio quod uelle amplius. uel perdere digitum. uel stare in excoriatione. potius uelle perdere digitum etiam manus et pedes etc. quam esse excoriatum per mediam horam. etc. nihil dicitur formidare christi animum qui separari a corpore christi. Si enim separatus a corpore eius. non est membrum eius. et si non est membrum eius non vegetatur spiritu eius. Uide ibi pulchra. c. absit. de excoriatione. Dicatur miraculum de arbore nucum. Ecce ratio quare christus noluit mori de gladio ut nos uitemus gladium spirituale. quod ferit quando dicitur. denunciamus tale excoriatum esse etc. Fugit ergo a facie gladii. quoniam uictor iniquitatum est gladius. Job. xix. Fugit homo a facie gladii quando ponit se in ratione. quod statim homo inuenit absolutionem. Nullus dicat. ita bene comedo bibor dormio sic ante excoriationem. comedo panem etc. sed non comedit anima. quod est periculum. Secundo christus fuit in periculo moriendi precipitatus. ut recitatur Luce. iij. Christus enim natus fuit in ciuitate bethleem. et fuit nutritus in ciuitate nazareth. Ioseph dicitur de nazareth. Et incepit predicare et miracula facere in ciuitate capharnaum. Tunc iudei dixerunt. Quanta audiuimus de te facta in capharnaum. fac et hic in patria tua. Luce. iij. Respondit eis christus in fine quod non merebantur. quod non credebant in eum. imo despiciebant eum. dicens. Nonne hic est filius fabri. et illius mulieris marie. Et repleti sunt omnis ira. et surrexerunt. et eiecerunt eum extra ciuitatem. et duxerunt eum usque ad suppellicium mortis super quem ciuitas illa erat edificata ut precipitarent eum. Ipse homo reddidit se inuisibilem eis qui dicebant perquirendo eum. et ubi est. Iesus autem transiens per medium illorum ibat. Lu. iij. Quare noluit sic mori. quod si uoluisset per istam mortem etiam saluasset totum mundum. Ratio quare noluit sic mori ut daret nobis instructionem uitae diuinitatis precipitatus qui sit ex peccato superbie. Quia enim demon uult aliquem precipitare in inferno. primo facit eum ascendere in suppellicium mortis superbie. Verbi gratia. primo de religiosis. quando enim religiosus uiuit deuote in claustris. seruando regulam et constitutiones talis uia plana uadit ad paradysum. sed dyabolus uolens ipsum precipitare in inferno ponit in corde suo hanc imaginationem dicens. Quare tu non uadis ad studium. et forte es es magister in theologia. et post professor regis. deinde episcopus. et sic dimittit deuotionem et obseruationem etc. Et quando est aliter in suppellicium mortis precipitatus. in

fernum. de quo dicitur David dyabolo Deieciisti eos dum alleuarent. ps. lxxij. Idem de simplici clerico quando habet paruam beneficium. non curat de concubina. quod non posset uidere sibi et filiis. nec dat amicis. Dicitur dyabolus. Ego faciam te ascendere. ponit in corde suo ut ponat se cum magnis dominis ut cum eis habeat beneficia etc. et quando sunt aliter precipitatus a dyabolo. Deieciisti eos etc. Idem de uobis laicis quando mechanicus uel laborator uiuit simpliciter de suo labore uel officio uadit recte ad paradysum per uiam planam. sed dyabolus ponit se in corde suo dicens. quare tu non es in periculo et in officijs uille ut talis etc. et quando sunt tunc nihil aliud querunt quam lucrum temporale. Deieciisti eos etc. Idem de mulieribus. quando enim mulier uiuit simpliciter. curat de domo de filiis. diligit uirum suum et obedit ei in omnibus licitis et honestis. talis mulier recte uadit ad paradysum. sed dyabolus ponit in corde suo ut sit domina. quomodo possit suppeditare uirum. et quod nihil faciat nisi ipsa ordinet. dicens. quare ego non faciam ut talis facit. et quare non ibo ut talis sic induta etc. Quot moriunt precipitatus. Ioseph dicitur Job in persona precipitatus dyabolo. Eleuasti me et quasi super uentum ponens elisisti me ualide. Scio quod morti trades me. Job. xxx. Ecce ratio quare christus noluit mori precipitatus. Tertio fuit in periculo moriendi lapidatus. ut narratur a Iohanne euangelista. viij. etc. Quia enim christus predicaret iudeis de sua diuinitate dicens. Amen dico uobis. Si quis sermone meum non uidebit in eternum. Ioh. viij. Tunc dixerunt iudei. Quae te ipsum facis. Non quid tu maior es patre nostro abraha. qui mortuus est. et propheta mortui sunt. et tu dices. Si quis sermonem meum etc. Respondit iesus. Amen dico uobis. antequam abraha fieret ego sum. Tunc iudei dixerunt mortui fuerunt lapides ut iacerent in eum. dicit Iohannes Iesus autem abscondit se. et exiit de templo. Quare noluit mori ista morte respondeo quod ad instructionem nostram ex peccato auaricie. Quare enim est ut lapis durus et frigidus. nullam habens pietatem primo indiget. De auaro dicitur Job. Cor eius indurabitur quasi lapis Job. xli. Auari ergo moriuntur lapidati. Tot lapidibus percipiuntur quod sunt modi auaricie. Primo lapis est primus modus auaricie qui dicitur rapina. Iste lapide percipiuntur domini temporales a dyabolo quando non sunt contenti de suis redditibus. quod non sufficiunt. tot sunt uanitates quas faciunt. et perquirent modos uarios etc. per suos uasallos. Secundus lapis dicitur symonia. Iste lapide percipiuntur prelati clerici et

Bermo

religiosi q̄ nesciūt dare bñficia nec ministrare
sacra nisi cū pecunijs zc. totū oportet emere
Terti lapis dicitur vsura. Antiqui soli iudei la-
pidabant isto lapide. s3 mō z xp̄iani si p̄stent
aliqd̄ alicui. statim dicūt. vos dabit̄ mibi tm̄.
vsura est z dānatio. qz p̄stare nec etiā papa
posset aliqd̄ recipe sine pctō. **Q** dicitur lapidant̄
isto lapide. **I**dē si hñt aliqd̄ v̄dere ad sperā
volūt ampli p̄t̄ expectatiōz. vsura ē. **I**dez si
p̄stāt sup possessiōes recipiūt fruct̄. vsura ē.
Idez si p̄ mutuo obligāt libertatē alteri ad
cauandū vl̄ molendū in suo molēdino. **S**i
ḡ vis cēsualia. sit p̄a emptio z p̄a v̄ditio. z p̄-
ciū sit iustū. **A**liē autē quouis mō q̄s capiat
pecuniā vel aliqd̄ equalēs vltra fortē. vsura
est z aiaz dānatio. vt p3. xliij. q. iij. putāt. imo
sola spes vsurariū facit. xliij. q. iij. si mutuo.
Quart^o lapis ē fraus male vendendo vel
male emēdo. **I**sto lapide lapidant̄ mercato-
res. tabernarij. hospitalarij z hmōi. **Q**ui-
tus lapis ē calūnia. **I**sto lapide lapidant̄ iu-
riste. aduocati. iudices. procuratores z notarij
q̄ calūniōse dilatāt q̄stioēs. faciūt q̄ durāt li-
tes q̄ diu sentiūt pecunias zc. **S**extus la-
pis ē q̄ dicitur detētio. **I**sto lapide lapidant̄ q̄ de-
tinēt sibi solidatā seruoz ancillaz decimas z
p̄mitias et legata defunctoz. nō cōplēdo te-
stamēta. **I**tē illi q̄ detinēt illud qd̄ inuenerūt.
Ecce q̄t lapides p̄ncipit̄ dyabol^o p̄ hoīes. **J**o
xps noluit mori lapidat^o. **J**o dicitur scriptura. **I**n
via ruine. s. auaricie nō eas et nō offēdes in
lapides. nec credas te vie laboriose ne pones
aie tue scandālū. **E**ccl̄. xxxij. **Q**uarto fuit i
piculo moriēdi itorica^o seu potionat^o. **I**p̄e
em̄ venit paup̄ in h̄ mdo. iuxta p̄phiaz **Z**ach.
ii. **E**cce ultra satis filia syon. iubilā filia hierl̄m.
Ecce rex tu^o venit tibi iustus z saluator. ipse
paup̄. **E**t int̄m tenuit vitā pauperē in h̄ mdo
q̄ nō hēbat domū nec camerā post sermonē
s3 inuitabat̄ ab aliq̄ zc. **J**udei s̄o inimici sui
vidētes q̄ eū nō poterāt occidere nec p̄cipi-
tādo nec lapidādo voluerūt ip̄m potionare
secrete. z inuitabat̄ eū ad prandiū. z potestis
cogitare si faciebāt sibi falsam de arsenico s̄ b
limato potionādo vinū vel aliud. **D**e h̄ pro-
phetia i p̄sona xp̄i dicit. **T**u dñe demonstrasti
mibi z cognouisti. tu oñdisti mibi studia eozū.
cogitauerūt p̄ me cōsilia dicētes. **M**ittam^o
lignū in panē ei^o et eradam^o eū de tra viuē-
tiū. z nomē ei^o nō memoret̄ ampli^o. **H**iere. xi.
S3 xps q̄ oia sciebat nōlebat comedere d̄ ci-
bo venenato. q̄re noluit mori ista morte zc.

Ratio ad instruēdū nos v̄vitem^o mortē poti-
onata ex peccato luxurie. **Q**ui em̄ vult aliūz
potionare cōiter ponit venenū in cibo dulci
z delectabili. **I**ta facit demon. **L**ib^o dulcis z
delectabilis videt luxuria zc. s3 sibi ē venenū
peccati qd̄ aiaz occidit. **L**ib^o ē venenat^o. nisi
fiet int̄ virū z vxorē suando modū zc. **J**ob.
Nūquid poterit aliq̄s gustare qd̄ gustatum
affert mortē **J**ob. vi. q. d. nō. **N**ull^o quātūcū
q̄ esuriret vel sitiret comederet cibū quē sci-
ret venenatū eē. **J**o dicit. nūquid poterit zc. **E**t
tu luxuriose comedis d̄ illo cibo quē scis ve-
nenatū veneno pcti mortalis. nisi sis infide-
lis. **Q**uinto fuit i piculo moriēdi p̄ crucem
seu crucifix^o. **S**3 iste mod^o moriēdi placuit
sibi z acceptauit. **V**idētes iudei q̄ nō poterāt
ip̄m occidere p̄cipit^o. lapidat^o. nec potio-
nat^o. dixerūt. moriā crucifix^o vel crucifica-
tus. z parauerūt crucē. **E**t tūc xps p̄dicabat
in illa puincia. s. galilee z sciēs q̄ iā iudei pa-
rauerūt crucē. dixit discipul̄ suis. **E**cce ascē-
dim^o hierosolymā z fili^o hoīs tradet̄ p̄ncipi-
bus sacerdotū. z p̄demnabunt eū morte zc.
Math. xx. **I**ta q̄ nō violēter s3 gratis venit
ad mortē crucis. **E**t data snia a **P**ylato. nō
appellauit nec se excusauit. s3 dicit **J**oh. q̄ ba-
tulans sibi crucē exiuit in eū q̄ dicit caluarie lo-
cus. **J**oh. xix. **Q**uare iste mod^o moriēdi pre-
alijs placuit sibi. **R**ūdeo. iā scitis q̄ totū ma-
lū tam aiaz vt pctm̄ ignorātie. inclinātiōes
male. q̄ etiā corpoz vt infirmitates. dolores
labores et finalit̄ mors. totū h̄ venit ex pctō
ade z ene. quare pctm̄ venit ex receptiōe illi^o
fruct^o venit. **C**hr̄st^o ḡ q̄ venit ad reparandū
oia mala tam aiaz q̄ corpoz. **I**p̄e em̄ est ille
fruct^o de q̄ dicit **M**arie. **B**ndic̄ fruct^o
v̄tris tui. reuersus est fruct^o ad arborē. q̄re
dicit̄ historie grecorū antiq̄ q̄ arbor crucis
erat de illo met ligno de q̄ adā recepit fructū
Jo q̄n xps fuit in arborē crucis tūc fructus
fuit in arborē restitū^o. et repauit oia mala q̄
ex pctō ade fuerāt secuta seruādo ordinē. q̄
sic mala aie venerūt p̄mo. deinde mala cor-
poris. **S**ic xps repando p̄rio recupauit ma-
la aiaz dādo remedia p̄ baptismū ex q̄ remit-
tunt oia pctā. z repauit sciam denūciādo no-
bis gl̄iā paradisi. **Q**ñ autē redibit cito z bñ cito
ad iudiciū generale z tūc repabit mala cor-
porū. qz tūc resurgem^o impassibiles z imorta-
les zc. **E**cce rōem q̄re voluit mori i cruce. **E**t
de h̄ habet̄ figura **A**ume. xij. de serpēte eneo
suspecto i patibulo qd̄ totū figura fuit passio^o

De inuentione sancte crucis

nis xpi ex q̄ nos sum⁹ saluati. Ergo dicif in euāgelio. Sic moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari optet filiū hoīs. s. in cruce vt oīs q̄ credit in ipm nō peat s; habeat vitā eternā. **Joh. iij.** **Jō** dixit ap̄lus. **M**ibi absit gliari nisi in cruce dñi nri ihu xpi in q̄ est sal⁹ vita ⁊ resurrectio. **Q**uātū ad secundū **H** verbū ptractabif in psona de scā **Helena** crucē req̄retis. **N**ā post xpi passionē resurrectionē ⁊ ascensionē sancta crux faciebat in finita miracula. ex q̄b; mlti pueriebāt ad fidē xpi **D**ixerunt iudei. **I**ta crux destrueret nos. iō abscondat ne a xpianis inueniat. et foderūt in mōte caluarie q̄si. xx. passus sub terra ⁊ ibi abscondērūt sanctā crucē. vbi fuit abscondita pannos. cc. et vltra. quousq; illa sc̄a mulier **Helena** m̄f **Cōstāntini** impatoris ipam inuenit. q̄ nouit fuit ad fidē puerfa ex mult⁹ miraculis sibi factis. ppter qd̄ illa sancta m̄lier venit hierlm̄ ad inq̄rendū crucē xpi. q̄ oēs iudeos sapientes corā se vocauit. **C**ū autē regina inq̄rogasset de cruce ⁊ de loco vbi fuerat domin⁹ crucifix⁹. ⁊ illi nullaten⁹ indicare vellēt iussit oēs igne cremari. **A**c illi timētes tradi derūt iudā dicitēs. **N**ic oia q̄ queris indicabit tibi. **I**ste em̄ totū scit. **A**d quē regina ait. **P**er crucifixū fame te pimā nisi mihi dixeris veritatē. **I**pm̄ igit̄ in puteū siccū iussit p̄ict. ⁊ ibidē molestia famis cruciari. **C**ū ḡ die septima inde extract⁹ ⁊ ad locū vbi sc̄a crux erat venisset ⁊ orasset. loc⁹ subito cōmouet ⁊ sum⁹ aromātū miri odoris sentit. **I**ta vt miraret iudas. ⁊ diceret manib; s̄ictis. **I**n veritate xpe tu es saluator mūdi. **E**t p̄cingēs se virilit̄ i cepit fodere. et. xx. passus foditēs tres cruces absconditas repit. **C**um autē crucē ab alijs discernere nescirēt. posuerūt eas ī medio ciuitatis ⁊ cū circa horā nonā qdā inuenis mortu⁹ deferret. iudas feretrū tenuit et p̄mā ⁊ secundā crucē sup corpus defuncti posuit. s; nequaq; ille surrexit. apponēs autē tertiā. defunct⁹ redijt ad vitā. **E**t multa alia miracula circa infirmos fuerunt ibidem facta. **D**yaabol⁹ autē ī aere vociferādo clamabat dī. **D**i iuda qd̄ fecisti. **I**nde meo s̄ria opat⁹ es. **N**ā ille me suadēte fecit pditiōez. ⁊ tu me renuēte crucē xpi iuenisti. **P**er illū multoz lucrāt⁹ sū aīas. pte videoz pdere iam lucratas **P**er illū regnabā in pplō. pte iā expelloz a regno. **R**ndit iudas. **X**ps te dānet in abyssum ignis eterni. **E**t baptisat⁹ ē. **E**t mlti iudeoz v̄sis tot miraculis puerfi sunt ⁊ baptisati in

gloriā dei. **D**e ista inuētiōe fit hodie festū. et potuit tūc dicere brā **Helena**. **M**ibi autē absit gliari nisi ī cruce dñi nri ihu xpi. **D**ica ē h̄ quāta fuerit virt⁹ crucis ad curandū om̄s infirmitates. ⁊ hodierna die est. nisi obftet q̄ sanitas corpis eēt aīe nociua. qz de⁹ nō ē occasio pcti. **M**ult⁹ est meli⁹ paia q̄ sint infirmi q̄ si essent sani. **N**ō ḡ recurrat̄ ad demones vl̄ ad p̄iuratores. s; ponat̄ sup infirmitatē emplastrū crucis xpi cū noie ihu cū calore deuotiōis ⁊ suauitat̄. tāta est virt⁹ crucis xpi q̄ habebis sanitatē. **Jō** cantat̄ mō. **S**alue crux sancta. salue m̄di glia. vera spes nra. vera ferēs gaudia. signū salutis. sal⁹ ī piculis. **V**irt⁹ crucis etiā apud infideles maxie per oia cōprobat̄. **N**ā refert **Breg⁹** in li. iij. dyalogoz. q̄ quadā die quidā iude⁹ romā veniēs. ⁊ declinata eēt iā dies ⁊ vbi remanere posset mime repisset. in quodā tēplo idolorū ad domitēdū se ptulit. **Q**ui ip̄ loci sacrilegiū p̄imelcēs. q̄uis fidē xpi nō h̄et. cū signo crucis se munire curauit. **H**occe at̄ media euigilās vidit malignoz spiritū multitudinē et sathanā sedentē. ⁊ oēs ei assistētes. **E**t veniēs vn⁹ de malignis spiritib; adorauit euz. **C**ul ille. **U**n̄ venis. **E**t ille. **I**n tali p̄uincia fui et bella plurima cōcitraui. **H**ora bñ in legenda vsq; ibi. **U**as vacuū s; signatū. **A**d hāc vocē illa malignoz turba disputit. **J**ude⁹ autē ad ep̄m venit. ⁊ ei oia p ordinē enarrauit. ⁊ baptisatū suscepit. **Q**uātū ad tertiū. **H**ū p̄positū ptractabif ī psona cuiuslib; hoīs se credētis. **N**ā glia quā nos speram⁹ ī celo bēm⁹ p xpi crucē. qz in illa passus ē. iō null⁹ aī xpi passionē intrauit celū. s; s̄bat vel ad infernū vel ad locū purgādoz vel ad locū punloz siue lymbū vel sinū p̄factorū q̄ d̄r sin⁹ abrahe. **D**ica quō infern⁹ ē in corde tre vbi sunt domūcule vt ī corde pomi. **I**n sinu ḡ abrahe ibāt aīe sc̄toz. p̄ma fuit **Abel** zc. ⁊ ibi expectabāt xpm̄ q̄ extraxit eos inde qñ surrexit a mortuis. **D**e **H**yp̄ha **Zach. ii.** **T**u q̄z ī sanguie testamēti tui eduxisti vincetos d̄ lacu in q̄ nō erat aq̄. **D**ō autē ex quo xpian⁹ fit credēs in xpm̄ ⁊ est ei obediēs qñ morit̄ iā inuenit portā paradisi aptā in s̄tute crucis. **C**ruce xpi clauis est paradisi dicit **Raban⁹**. s; requirit̄ credentia ⁊ obediētia. ⁊ sic vadim⁹ ad gliam paradisi. quā p crucē habem⁹. **Jō** dicimus mō. **H**os autē gloriari oportet in cruce dñi nri ihu xpi. in quo est salus vita ⁊ resurrectio nra. p quē saluati ⁊ liberati sumus.

De sancta cruce iterum sermo.

Evacuatum est scandalum

Evacuatum est scandalum crucis. ad Gal. v. **Hic** declaratur quod est scandalum vulgare. Scandalum enim est vocabulum grecum. et in lingua nostra vulgari idem est quod impingere vel ledere vel cadere. verbi gratia. quoniam aliquis vadit per suam viam et non audivit se impingit in lapide vel alio ligno. hoc est scandalum. **U**n die beatus Thomas. secunda secunde. quod xliij. articulo. quod scandalum est dictum vel factum per aliteri occasioem ruine. **E**t hoc ibidem pulchre declarat per similitudinem obicis. vide ibidem. **I**dem spiritus sanctus quoniam aliquis incipit bonam vitam vel in religione vel in militia vel in statu clericali vel in statu seculari. caute ne impingatis per familiaritates vel alios. quod homines quod mulieres quod viduerunt. vadunt devote ad paradisum per viam bone vite. sed post modicum impingunt fragunt sibi collum peccato mortali. **I**dem dicit scriptura. **I**n via ruine. id est periculo. **I**n occasioem peccandi. non eas. et non offendas in lapides. nec credas te vie laboriose ne ponas ante tue scandalum. **E**ccl. xxxij. **N**on adpositum. **I**n sacra scriptura invenitur triplex scandalum sine occasio peccandi per crucem christi. **P**rimum est discipulorum adherentium. et hoc veniebat ex ignorantia. **S**ecundum est hominum delinquentium. et hoc veniebat ex malicia. **T**ertium est personarum non credentium et hoc venit ex cordis duricia. **S**ed quidlibet istorum fuit evacuatum. **P**rimum fuit evacuatum per christi gloriosam resurrectionem. **S**ecundum fuit evacuatum per celi gloriosam apertionem. **T**ertium per crucis christi miraculosam inventionem. **I**dem dicit thema. **E**vacuatum est scandalum crucis primum secundum et tertium. **D**ico primo quod primum scandalum seu occasio cadendi in peccatum est discipulorum adherentium. scilicet apostolorum et aliorum. et hoc veniebat ex ignorantia. **A**n christi passionem et resurrectionem omnes discipuli valde scandalisabant de cruce christi in tantum quod non possent patienter audire nec credere quod christus obiret in cruce. **U**n cum sel christus diceret eis quod oportebat eum ire hierosolimam et ibi multa pati a senioribus et scribis et principibus sacerdotum. et occidi in cruce. et tertia die resurgere. quoniam discipuli audierunt talia scandalisati sunt. in tantum quod Petrus assumens ihesum cepit increpare eum dicens. **A**bsit a te domine non erit tibi hoc. **Q**ui conversus dicit Petro. **V**ade post me sathana. scandalum mihi es. quia non sapias ea que dei sunt. sed ea que hominum. **M**ath. xvi. **N**ota. **V**ade post me sathana. id est adversari. scandalum mihi es. quia non sapias ea. **S**upple. per similia que dei sunt. sed ea que hominum. **P**ro

huius declaratio nota similitudinem quoniam aliquam civitatem ab inimicis obsessam cuius rex est potentissimus ab hominibus civitatem dicitur per similitudinem regi ut per potentiam et violentiam liberaret civitatem. dicens. ex quo vos domine estis potes liberate civitatem et gentem vestram per potentiam. ecce per similitudinem hominum. sed per similitudinem dei est ad oppositum. **N**am hoc christus verus rex et messias esset summe potens ad liberandum civitatem generis humani per potentiam et violentiam. tamen noluit sed per humilitatem et patientiam et iustitiam satisfaciendo patri voluit liberare et ipsam redimere. **I**stud est per similitudinem dei. **D**e hoc propheta. **N**on enim cogitationes mee cogitationes vite. neque vie mee vite vite. dicit dominus. **Q**uia sic exaltant celi a terra. sic exaltate sunt vite mee a vobis vite vite. et cogitationes mee a cogitationibus vite vite. **I**sa. lv. quod per similitudinem petrus et alij apostoli nesciebant per similitudinem dei sed hominum. id est errabant. propter quod dixit christus Petro. **N**escitis ea que dei sunt. **I**deo scandalum apostolorum veniebat ex ignorantia. **I**dem dicit eis christus in nocte passionis. **D**es vos scandalum patiemini in me in ista nocte. **M**ath. xxvj. **E**t hoc quod omnes fugerunt quoniam iuxta per similitudinem dei christus permisit se capi et ligari etc. et per humilitatem patientiam et iustitiam voluit mundum liberare. **I**dem quoniam discipuli videbant crucem maledicebant eam dicens. **O** maledicta crux. **S**ed hoc scandalum fuit evacuatum per gloriosam christi resurrectionem. quoniam christus apparuit eis. et aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. **L**u. xlv. **E**t intellexerunt fructus provenientes ex cruce. **P**rimus quod christus ex passione crucis affecit est gloria corporis. scilicet impassibilitas claritas. agilitas. et subtilitas. **S**ecundus fructus de liberatione sanctorum patrum de inferno. quod intelligentes apostoli tunc benedicebant deo. **T**ertius fructus de universalis redemptione quod soluit per similitudinem superabundans per omnes. multi nolunt exire captivitate. culpa est eorum et non domini que soluit. **Q**uartus fructus est. quod ex passione christi in cruce porta paradisi fuit aperta omnibus creditibus que ante fuerat clausa omnibus generaliter ultra quinquaginta annos. **P**ostquam autem apostoli intellexerunt hoc clare sicut in die veneris sancta et sabbato scandalisati maledicebant crucem in morte calvarie fixam. sed in die resurrectionis illuminati suppliciter eam adorabant dicentes. **T**ua crucem adoramus domine. tua gloriosam recolimus passionem. **N**ota hoc moraliter de adoratioem et benedictionem crucis. **S**ecundum scandalum crucis fuit hominum delinquentium. et hoc veniebat ex malicia. **A**ntiquum enim crux erat supplicium et patibulum malefactorum sicut mors furca. unde nimirum si malefactorum scandalisabant maledicendo crucem. sic mors

De inuentione sancte crucis

latrones, homicide, et peditores maledicunt furcā et q̄ eā fecerūt ex malicia q̄ p̄seuerāt in peccis suis et timēt suspendi. Ita erat tunc de cruce qm̄ eā videbāt. Boni autē nō timebant scandalū. **Iō** dauid. Pax multa diligētibz legē tuā. et nō est illis scādālū. ps. cxvij. **Sz** scandalū fuit euacuātū per celi luminosam ap̄tionē. Post xp̄i passiōē p. ccc. annos in roma erat quidā impator. s. **Cōstantin⁹** ante p̄uersionē em̄ erat infidel' et idolatra. tūc ep̄is p̄sida rebella uir p̄ romanū imperiū. et p̄gre/gata ē iuxta danubiū fluiū multitudine innum̄erabilis barbaroz volētes fluiū trāsire et oēs regiōes vsq; ad occidētem suo dominio subiugare. **Nō** ut **Cōstantin⁹** impator cōp̄erit. castra mouit et p̄ danubiū se cū suo exercitu collocauit. Barbaroz autē crescēte multitudine et iā fluiū trāsēute **Cōstantin⁹** nimio terrore cōcutit. qz nō poterat fugere. nec bñ i tāta multitudine p̄liare. Sequēti igit nocte ab angelo excitat' et ut sursum respiciat admo- nēt. Qui in celū aspiciēs vidit signū crucis ex clarissimo lumine. et hūc titulū lris aureis scriptū. **In** h̄ signo uincēs. Qui celesti uisio- ne p̄forat'. similitudinē crucis fecit. et ip̄am aū suū exercitū ferri iussit. irruentē in hostes. ip̄os in fugā vertit. et multitudinē maximā interfecit. Tūc **Cōstantin⁹** oēs tēploz ponti- fices cōuocauit. et cur' h̄ signū esset diligēt' requisitū. Quibz se nescire dicētibz. quidā xp̄i- ani aduenerūt. et ei scē crucis mysteriū et fidē trinitatis plen' enarrarūt. **U**idēs ḡ impa- tor q' p̄tute scē crucis talem habuit uictoriā. dixit. q' tā mirabile signū nō debebat eē sup- plicii malefactoroz. Tūc fecit legē p̄ totū mū- dū q' signū crucis nō esset supplicii s; resu- giū delinquentiū. **P**rop' h̄ de cetero crux xp̄i fuit dilecta a delinquentibz et malefactoribz et ho- norata. et mādauit fieri furcas ad supplicium malefactoroz. **E**cce quō fuit euacuātū secūdū scandalū crucis. et de cetero si malefactores poterāt fugere ad tēplū dei et tenere se ad cru- cē liberabāt. **Iō** aug'. **C**ruce q' erat supplicii latronū iā trāsijt ad frontes impatoroz. **Nō**. hic moralit' de p̄fidētia n̄ra i infirmitatibz et p̄tra picula i cruce ponēda. qz si impatori in- fideli uictoriā cōtulit. q̄nto magis xp̄ianis si habem' in deo deuotionē salutē impetrabit. **N**ūde signare iuxta p̄phiaz **Cañ. viij.** Sub arborē malo suscitauit te. **I**bi corrupta ē ma- ter tua. **I**bi violata est genitrix tua. **P**one me ut signaculū sup cor tuū. ut signaculum

sup brachiū tuū. **E**t loquit' ecclie xp̄iane. q̄ ē filia synagoge. qz et discipuli xp̄i q' ecclia p̄m i- tiuā inceperūt filij erāt synagoge. **Iō** deus p̄ os salomonis dic' ecclie. **S**ub arborē ma- li. s. crucis. q' fecit unū pomū albū et rubicū- dū. s. xp̄m. suscitauit te. s. ecclia xp̄ianā. q̄a tūc incepit. **I**bi. s. in xp̄i passiōe corrupta est ma- ter tua. s. synagoga. crucifigēdo messiā. **Iō** tu pone me ut signaculū sup cor tuū. ut signacu- lū sup brachiū tuū. **N**ūdit modū signādi ec- clesie xp̄iane. s; aliq' faciūt oppositū signātes se sup ventrē. faciētes crucē beati **P**etri que neminē saluat. **F**ac sup brachiū. s. de scapu- la ad scapulā isto mō. **S**i cū deuotiōe faciēs crucē ip̄a liberabit vos ab oibz piculis. **Iō** dic' ecclia. **S**alue crux sc̄ta. salue mūdi glia. **T**ertiu scandalū est p̄sonaz nō credentiū. **E**t istud uenit ex cordis duricia. **I**ncredulū em̄ ut iudei agareni et pagani scādālisant' au- diētes q' de' fuit i cruce insp̄sus. cū tñ iudei habeāt clare i suis libris et p̄phetijs q' messi- as debebat i cruce pati. ut p̄z in ps. **H**ely be- ly. i. deus de' me' respice. **I**n q' dauid' plix loquit' de xp̄i passiōe. **I**te **I**sa. liij. **D**ñe quis credidit auditui n̄ro. et brachiū dñi cui reue- latū est. **E**t ascēdet sic uirgultū corā eo. et sic radix de trā sicuti. **N**ō ē sp̄s ei neq; decor et c' q' sequit'. **E**t loquit' de messia et de passiōe zc. **N**ec de alijs pōt exponi nisi de eo. fm̄ q' etiā iudei de eo exponūt. **I**te moyses de captiui- tate iudeoz dixit. **E**t erit uita tua q̄si pendēs aū te. **T**imebis nocte et die. et non credes uite tue. s. messie. **I**udei ḡ nō possūt se excusare ex iḡrātia s; ex duricia. dicēdo. **O**spentes n̄ri mortui sunt iudei zc. **N**ec agareni poterūt se excusare ex iḡrātia. qz machomet' dic' al- chorano q' credāt euāgelij xp̄i. q' dicūt xp̄m crucifixū fuisse in q̄tū hō s; allegant duriciā dicēdo. ducam ad mortē patrē meū. **D**e isto scādalo dic' ap̄l' us. **N**os p̄dicam' xp̄m crucif- fixū. iudeis q̄dē. supple est scandalū. gentibz. aut' stulticia. **C**oz. i. zc. s; h̄ scandalū euacua- tum est a multis iudeis qui tūc erāt i hierl'm p̄ miraculosā crucis inuētiōez. **D**icat de in- uentiōe miraculosa sc̄te crucis p̄ sanctā **D**e- lenā impatricē **Cōstantini** impatoris matrē q' uenit hierl'm ad q̄rendū crucē dñi. **I**ntel- ligētes iudei q' p̄pter h̄ uenerat. tenuerūt p̄si- lium. determinando ne aliq'd sibi diceret de hac materia. **Q**ue uocauit oīs sapiētes zc. **R**ota de historia. sic em̄ euacuātū est scanda- lū crucis. dimissa duricia. uisio tot miracul'

Sermo

Et iudas q̄ crucē inuenit baptisat. z Quiri-
acus appellat. z hierosolymis defuncto ep̄o.
ibidē in ep̄m ordinat. Deinde p̄ xp̄o martyz
effect⁹ est a iuliano apostata. Cōuersi autē ad
fidē xp̄i cantabāt dicētes. Nos autē gl̄iari oz
in cruce dñi n̄ri ihu xp̄i. in q̄ est sal⁹ vita z re-
surrectio n̄ra. p̄ quē saluati z liberati sumus.
Moralit̄ dicat h̄ de medicina cruc̄ adhi-
bēda 3 infirmitates dicēdo ih̄s cū signo cru-
cis. **Uñ dic̄ Greg⁹.** Si nosse desideras cru-
cis virtutē. crux est infirmoz virtus. egrotā-
tium medicina.

De corona domini.

Coronā de spinis

Ciposuerūt capiti ei⁹ **Joh. xix.** Sic
sancta m̄r eccl̄ia heri fecit festū et
solēnitatē de sc̄a cruce dñi n̄ri ihu xp̄i. eo qz
i ea fuit pass⁹. ita hodie ordo n̄r frat̄z p̄dica-
toz facit vbiqz p̄ totū mūdū festū de corona
dñi. de q̄ fuit coronat⁹ i sua passiōe i die vene-
ris sc̄a. Et de ista materia erit etiā sermo n̄r.
Salutes etiā h̄go maria zc̄. Pro introducti-
one materie p̄dicādē sciēdū q̄ int̄ alias ma-
gnas reuelatiōes q̄s xp̄s fecit b̄rō **Johi** euā-
geliste in apōc. fuit vna valde clara de mate-
ria hodierna. de q̄ ip̄e dic̄. **Vidi celū aptū.** et
ecce equ⁹ albu⁹ z q̄ sedebat sup̄ eū vocabat̄ fi-
delis z verax. z cū iusticia iudicat z pugnat.
Oculi autē ei⁹ sic flama ignis. z i capite ei⁹ dya-
demata multa **Apōc. xix.** Dic̄ sūt sex clausule
z bñ norādē. **Prima** ibi. vidi celū aptū. **Ista**
aptura siḡt incarnatiōz xp̄i. qñ de celo voluit
venire i vtero h̄ginali. **Tūc** em̄ d̄r celū fuisse
aptū. sic qñ aliq̄s dñs dat allqd̄ donū d̄r h̄re
bursam aptā. **Ita** etiā d̄r de illo mario dono
filij dei quē d̄r p̄r donauit p̄ n̄ra redēptione
qñ misit ip̄m in hūc mūdū. **Jō** d̄r celū fuisse
aptū. **Sc̄da** ibi. **Et ecce equ⁹ albu⁹.** **Ecce** h̄ cō-
uersatio xp̄i. **Equ⁹** albu⁹ fuit ei⁹ gl̄oriosissimū
corp⁹. qz sic regit a milite freno z calcaribus
amoris z timoris eq̄tans sup̄ sellā. **Sic** cor-
pus xp̄i fuit a sp̄sctō gubernatū freno t̄pan-
tie z calcaribz amoris z timoris filialis v̄l re-
uerētialis. sedēs i sella h̄ginitatis vel purita-
tis. **Talis** em̄ decebat vt esset nob̄ p̄ntifex sc̄a
ctus innocēs. impollut⁹. segregat⁹ a pctōri-
bus. ad **Heb. vii.** **Tertia** ibi. z vocabat̄ fidelē
z verax. s̄. in doctrina euāgelice p̄dicatōnis.
Fidelis. s̄. ad cōplendū oēs p̄missiōes factas
i veteri testamēto. **Verax** qz doctrina euāge-
lica quā p̄dicauit. purā z verā et certā p̄tinet

veritatē. **Quarta** ibi. z euz iusticia iudicat et
pu. et h̄ in hūani generis redēptiōe. qñ vo-
luit facere sine violētia z potētia. s̄. cū hūili-
tate patia z iusticia satisfecit p̄ri. pugnādo p̄
nob̄ in die vener̄. **Quita** ibi. **Oculi** autē eius
sic flama ignis. s̄. in ei⁹ gl̄iosa resurrectiōe. **Rō**
qz sic flama. deitas. aia. et corp⁹ s̄. ascēderūt
gl̄iose resurgēdo. **Sexta** ibi. z i capite ei⁹ dia-
demata multa. **Ego** q̄siui amore v̄zi i sacra
sc̄ptura. xp̄s q̄t coronas habuit. **Et** inuenio
q̄ ad similitudinē papevl̄ impatoris habuit
tres coronas.

Prima fuit de sapia diuināli.

Secūda fuit de p̄nia corpali.

Tertia fuit de p̄sidentia generali.

De sc̄da at̄ loq̄t̄ thema. **Coronā** d̄ spinis zc̄.
Et d̄ ista sit solēnitās hodierna **Dico** p̄rio
q̄ rex n̄r ih̄s xp̄s fuit coronat⁹ in h̄ mūdō de
corona d̄ sapia diuināli. **Pro** cur⁹ declaratiōe
sciēdū q̄ sapia recte d̄r corona triplici rōne.

Pr̄ia qz corona i capite portat̄. qui aliū de
portaret non diceret̄ coronat⁹. **Sic** sapia ad
instar corone i capite residet. **Jō** d̄r vulgarit̄
de p̄sona sapiente. **Quō** h̄z bonū caput vel
bonā testam. **De** ista d̄r. corona aurea sup̄ ca-
put ei⁹ exp̄ssa signo sanctitat̄. **Eccl̄. xlvi.** **No.**
exp̄ssa signo sanctitat̄. **Aliq̄** h̄nt coronā sapi-
entie i capite. qz sūt apti i aliqua facultate v̄l
theologie v̄l iuris zc̄. ad legendū. dīputādū
p̄dicandū. s̄. nō est exp̄ssa signo sanctitat̄ s̄
vanitat̄. qz sc̄cia z eoz vita nō p̄cordat cum
diuia sapia. s̄. qñ vita p̄cordat cum sapia tūc
corona sapie ē exp̄ssa signo sc̄titat̄. qz h̄nt ma-
gnā sc̄cia z deuotiōz z bonā p̄scia. **Sc̄da**
rō est. qz corona caret termis. s̄. sine p̄ncipio
Jō d̄r dyadema q̄si duo demēs. finē. s̄. p̄nci-
piū. **Habet** em̄ figurā circularē z nō q̄dran-
gularē. **Ita** sapia diuia caret sine et p̄ncipio
vt de⁹. **Sic** em̄ i figura circulari finis vnif
p̄ncipio. ita p̄sona sapiēs q̄cqd̄ facit. facit ad
laudē dei z nō ad vanā gl̄iā seu lucrū. vel p̄t
honores seu dignitates mūdanas acq̄redo
Sec⁹ de multis q̄ h̄nt sc̄ciaz s̄. nō diuinā. qz fi-
nis eozū nō vnif p̄ncipio. s̄. deo. **Verbi** gr̄a.
Multi sūt sapiētes i legibz q̄ laborauerūt in
studio. p̄ncipiū ē a deo. qz oīs sapia a deo est.
s̄. videam⁹ d̄ sine v̄tz sit ad deū v̄l mōm. **Si**
em̄ finis eoz ē mūdān⁹ z nō diuin⁹. p̄ncipiū
est a deo. finis h̄o nō. **Si** em̄ h̄o int̄rogaret
studētēs dicēdo. q̄re studes. q̄ est int̄ctio tua
oēs r̄nderēt. vt postq̄ fuer̄ o bacca lar̄ius vel
doctor vadā ad patriā et ducam **pro. zc̄.** **cro**

De spinea corona domini

aduocat⁹ et congregabo etc. **E**cce qlis finis. cu^m in finis debeat esse. dicendo. ego studeo vt fm deū et iura regā pmo psonā meā. deinde cōtate etc. **I**de de canonistis. qz cū p dignitatibus obtinēdis pncipiū est a deo et finis non pcorat. **S**z si dicerēt. **D**e dedit canones et leges vt ecclia et mūd⁹ eis gubernet. **I**ō volo studere vt scia me regere et ecclia dei. talis finis ē bon⁹. si post dat vob bñficiū vl dignitatis. bñ venerit. **I**de de theologis. **N**ō solū paupes curāt de theologia. cui⁹ pncipiū ē a deo. sz finis multoz ē ad mūdū. s. vt videant laudent. vt habeant p fessioēs familiaritates cameras vl epārū etc. talis finis nō vnif pncipio. sed theolog⁹ d⁹ studere vt cogitāt deū et eū cognoscendo diligit et faciat ipm alios cognoscere et amare. p dīcādo vl legēdo. et sic lucrat coronā glie quā multi pdūe. qz eoz finis est solū ad illa mūdada et trāsitoria. **U**n⁹ **J**acoby ap⁹lus dicebat. **N**on est ista sapia de sursum descēdēs a pze luminū. i. diuina. sz terrena. aīalis. dyabolica. **J**ac. iij. **T**ertia rō qz corona qbusdā floribz eminet fulget et ornatur. s. qtuor. sec⁹ de garlāda seu crinali. qd ē simplex. **I**sta corona sapie eminet quattuor floribus. ante et retro. a dextris et a sinistris. **F**los qui an⁹ eminet est cognitio dei. qui est creator et gubernator omniū creaturaz. simplex i essentia. et trin⁹ i psonis. pmiator bonoz et punitoz maloz. **F**los retro est cognitio creaturaz. quō sunt in triplici gradu. qdam sunt pure spūales. vt angeli et aie. quedā pure corpales. vt clemēta et iumēta. quedā spiritalia et corpales vt hoies. **F**los a dextris ē cognitio bonoz opez que facere tenemur et glie sperande. **F**los a sinistris est cognitio peccoz. vt caueant. et penaz inferni vt vitent. **E**cce triplex rō qre sapia diuina d⁹ corona. **I**ō salomon loquēs de sapia diuina dīc. **S**apientia dabit capiti tuo augmēta grāz. et corona inclita pteget te. **P**rouerb. iij. **D**ico q de ista corona q est sapia diuina xps fuit coronatus. **N**ec corona fuit posita xpo homi in die incarnationis qn virgo **M**aria dixit angelo. **E**cce ancilla dñi etc. **D**icūt theolog⁹ q in instanti cōceptiois aīa xpi habuit tantā sapiāz quātā habet nūc in celo. **H**abuit em̄ hec corona xpi qtuor flores eminetes. **A**nte qz habuit sapiam de deo. cognitionē de trinitate. etc. cū tñ corp⁹ eius gloriosissimū non esset ita magnū vt formica. et iā illa aīa videbat essentia diuinā clare. et trinitatē psonaz etc. **R**etro

qz in instanti sue pceptiois habuit cognitionē oim creaturaz et ppetatū earū. stellaz. volucru. pisciū. aīaliū. metalloz. gemmaz et oim factorz et fiendorz et factibiliū de die iudicij. et de oibz cogitatioibz cordiū hūanoz. **A** dextris qz habuit cognitioz oim angeloz et oim pdestinatorz. **D**e p⁹z oñdit sibi libz pdestinationis diuine in q vidit oēs saluādos p eū. **A** sinistris qz habuit cognitionē de inferno. de oibz penis. et de oibz dānandis. et causas et rationes eoz dānatonis. qz impatores qz reges etc. essent in mūdo. et de illis tot dānarent ex iniusticia. **I**tez quot plati et tor dānarent ex symonia. qz religiosi ex inobediētia. qz clerici ex luxuria. qz d mrimonio ex mala vita. qz vi due. qz moniales. qz puelle. oia coguit subito **D**e ista corona auētas. **E**gredimī filie syon et videte regē salomonē in dyademate q coronauit illū mī sua in die despōsationis illi⁹ et in die leticie cordis ei⁹. **C**an. iij. **H**o. **E**gredimī filie syon. i. aie deuote et pteplatiue. et videte regē salomonē. i. xpm. **R**egula est et vera doctorū theologoz xpianoz et etiaz iudeoz. vt vbi in isto libro d⁹ salomō spōsus vel dilect⁹ et silia intelligit xps. et vbi ponit spōsa vl colūba intelligit et exponit de ecclia vel de virgine maria seu de aīa deuota. **N**ec est expositio fm nos. sed iudei exponūt de synagoga. **I**n dyademate q coronauit eū mī sua. **H**o. iudee. g⁹ de⁹ habz matrē. g⁹ concepit⁹ et nat⁹ de muliere. g⁹ nat⁹ hō. est argumētū et insolubile. **S**ynagoga autē nō genuit nec cōcepit nec pepit eū. **S**z qre d⁹ q coronauit eū mī sua. et nō de patre. qz xps in qstū hō nō habet patrē hoiem. sz solū matrē g⁹ginē. **S**ic in qstū deus hz patrē sine mīe. **N**ota. in die despōsationis. **S**ic in die despōsationis vir et vxor sūt vna caro. **E**rūt duo in carne vna. ita q iā nō sūt duo sz vna caro. **D**at. xij. **I**ta vnio hūanitatatis et diuinitatis in xpo nō sunt due psonae sz vna. **I**ō incarnatio illa d⁹ despōsatio. **E**t in die leticie cordis ei⁹. s. g⁹ginis marie. qz ill⁹ fuit pmū gaudiū et leticia cordis ei⁹. **Q**le gaudiū fuit g⁹gini marie qn sciuit se esse matrē dei. reginā celi etc. **D**e pma corona h sufficiant. **D**ico scdo q fuit coronatus in h mūdo de corona de pnia corporali. de q loquit thema. **C**oronā de spinis imposuerūt capiti ei⁹. **I**pe em̄ p dīcabat et affirmabat se eē regem messiā pmissum in lege. ppter h dixerūt iudei et milites pylati. **S**i rex est. ergo coronet. **T**ūc milites plectētes coronā de spinis

Bermo

Imposuerunt capiti eius. Et sequitur. Erunt & ieiunus portans coronam spinam et purpureum vestimentum. Vestimentum tunc fuit purpureum. i. sanguinis guttis et corona distillatibus rubricata. Joh. xix. Rō qre voluit de spinis coronari est. qz nos ex pctō ade et nr̄is incurrim⁹ duo magna mala et dāna. **Prīmū.** qz erant⁹ pdenatiz obligati ad furcā inferni in q̄ suspēdunt pctōres igne supposito nec possunt mori. **Secūdū** est qz pdidim⁹ paradisi regni coronam quā ex grā h̄re debebam⁹. ppter h̄ xps voluit in cruce suspēdi vt sibi credētes et obediētes liberarent⁹ a suspēdio infernalis patibuli. dicens patri. ego sol⁹ suspēdar zc. Ita etiā voluit corona spinea coronari. vt sibi credētibz et obediētibz daret⁹ corona regni celestis. **Terciat** ecclia. Coronat regē oim corona cōtumelie. cui⁹ nob opprobriū coronā pfert glie. **Doralit** si volum⁹ obtinere coronā glie i paradiso nobis a xpo pmisā oportet nos i hoc mūdo h̄re in capite coronā spinaz. q̄truoꝝ genera spinaz continent. **Anter**⁹ memoriā peccatoꝝ q̄ cōmisim⁹ amare cōterēdo. **Corritio** em̄ est spina q̄ pungit p̄sciaz. Ita faciebat rex **Ezechias** dicēs. **Recogitabo** tibi oēs ānos meos i amaritudine aie mee. **Dñe** si sic viuifz in talibz vita spūs mei. **Corripies** me et vniūficabis me. ecce in pace amaritudo mea amarissima. **Tu** aut̄ eruisti aiam meā vt nō periret. p̄cisti post tergū tuū oīa pctā mea. **Quia** nō infern⁹ p̄stebit tibi neqz moꝝ lau dabit te. et nō expectabūt q̄ descēdūt in lacū veritatē tuā. **Viues** viues ipse p̄stebit tibi si cut et ego hodie. pater filijs notā faciet veritatē tuā. **Dñe** saluū me fac. **Isa. xxxviij.** **Poste** rius cogitare penas in inferno q̄s meruim⁹. **Propter** h̄ dicit xps de iuda. **Bonū** erat ei si natus nō fuisset hō ille. **Matth. xxvj.** **Dextrosū** cogitādo bona q̄ peccādo pdidim⁹. t̄pus p̄ditū et merita pdita et p̄mia. iste spine pungūt p̄sciētā. **Sinistrosū** cogitādo iudiciū generale. **In** quo xps dicet. **Ecce** qd feci p̄ te oñdens vulnera. qd fecisti p̄ me. **Si** nō potestis oñdere aliqua bona. qd dicetis. **Dico** vobis qz dānati vellēt esse tūc in pfundo inferni ne viderēt illā diē terribilē. **Nota** hic miraculū de illo iuvene scutifero male vite. iurator. blasphemator. lusor. leno fuit. et cum in quadaz nocte dormiret. somniāuit qz fuit tract⁹ ad iudiciū dei vbi videbat xpm et p̄ginem **Mariā** matrē et sanctos et corā xpo ducebant aie. **Et** xps dicebat cuilibet quid fe-

cisti p̄ me. et alique q̄ tenuerūt hic bonā vitā oñdebāt aliq̄ bona et aliqua mala. et xps dabat sniam bonā vt irēt ad paradysum et gloriā. **Alie** aut̄ erāt q̄ nullū bonū habebāt s̄z impunitētes decesserāt. istis dabat sniam dānatiōnis eterne. et crudeliter subito recipiebant a demonibz et ducebant ad infernū. **Iuuenis** h̄ videns valde timebat dicens. **Miser** qd dicā qm̄ interrogabit me. qz nullū bonū feci. et post pauca fuit vocat⁹ corā iudice. **Cui** dixit iudet. **Quis** es tu. redde rōnem vite tue. **Tūc** iuuenis ad h̄ p̄bū iudicis fuit excitat⁹. et fuit tor⁹ can⁹ siue albz et tor⁹ rugat⁹. et quid erit de veritate. qz toto somnio ille fuit alterat⁹. **Tūc** ille iuuenis dimisit oēs vanitates et recepit ciliciū et multa ieiunia. cōfitebat sepe et sic fuit p̄uersus et sanct⁹ effect⁹. **Iste** fuit coronat⁹ corona spinaz. **Personis** q̄ de hac corona se coronāt dicit de⁹. **Sic** liliū in spinas sic amica mea inter filias. vt habet **Lant. ij.** **Dico** tertio qz fuit coronat⁹ de corona de p̄sidētia generali. **Xps** em̄ dñs p̄ suā passiōez nō solū nobis s̄z sibi meruit. i. coronā vniuersalis p̄sidētie. et dominiū vniuersale sup oēs creaturas et h̄ maxie apparebit i iudicio generali. **De** hoc dauid ps. viij. et ap̄tus ad **Heb. ij.** dicūt. **Dimiisti** eū paulomin⁹ ab angel. glia et honore coronasti eū et p̄stituiisti eū sup opa manū tuaz. **Via** subiecisti sub pedibz eius. oues et boues vniuersas insup et pecora campi. **Volucres** celi et pisces maris q̄ p̄ambulāt semitas maris. **Et** loquūt patri de filio suo ihu xpo inquātū hō dicētes. **Dimiisti** eū paulo min⁹. i. min⁹ paulo. i. modicum ab angelis. s̄z qre dicit hoc. cū xps etiā inquātū homo eēt maior angelis in scia. honore. et dignitate et excellētiō. **Hoc** dicit qz xps inquātū hō modicū fuit minor angel. i. h̄ qz fuit passibilis. ppter h̄ glia et honore coronasti eū dñe. et p̄stituiisti eū sup opa manū tuaz. **Ad** ista p̄sidentia et dñium xpi nō videt nec p̄cipit nisi a xpianis p̄ fidē s̄z in generali iudicio qm̄ veniet i maiestate. et nō i hūilitate. vt i p̄mo aduētū. et stabit in aere sedēs i throno iudiciali. et p̄gregabūt ad eū oēs gētes. **Quis** p̄ditōes ponunt a dauid. **Prā** cū dicit oues et sunt p̄sone que habuerunt cōditōes ouis **Quis** em̄ nō nocet dētibz vt canis. nec cornibus vt bos. nec pedibz vt equ⁹ vt mul⁹. **Sic** p̄sone simplices sūt oues. q̄ nō mordēt diffamando. et qualis morsus est diffamatio. nec cornibz potētie vel scie p̄cutiunt. nec pedibz

De sancto Johanne euāgelista

despiciēdo aliquē nec ꝑculcāt. **I**tē ouis ē be-
nefica dās lanā z lac. **J**ō ouis nō ē vindica-
tiua vt canis. **I**tez est obediēs pastori suo. q̄
habebūt ꝑditioēs ouis i iudicio erūt a dex-
tris. **S**tatuēt q̄dē oues a dextris. **Mat. xxv.**
Scōda ꝑditio est cū dic̄ boues. q̄ signāt ꝑso-
nas d̄ vita apl̄ica tripliē rōe. **P**ria qz bos est
maior oue. ita ꝑsona de vita apl̄ica ē maior
ꝑfectōnis. **S**cōda qz hñt cornua. **I**ta ꝑsone
de vita apl̄ica hñt duo cornua. ꝑmū bone vi-
te. scđm ꝑe doctrine. **T**ertia bos non portat
on⁹ s; trahit aratz colēdo trā. ita ꝑsone d̄ vi-
ta apl̄ica nō debēt portare on⁹ ꝑrietat⁹. s; tra-
here aratrū ꝑnie colēdo trā ꝑꝑriū corp⁹. **Ho.**
cū d̄. boues vniuersas i feminino. cū debe-
ret dici i masculino. ad innuendū qz ꝑsone d̄
vita apl̄ica debēt esse vt vacce hñtes vbera
doctrinaꝝ lactādo dulcē ꝑꝑos z eos nutritē
do i deuotiōe z ꝑnia trahendo eos ad deum
Tales i iudicio erūt cū xꝑo cōiudices. **A**mē
amē dico vob⁹ qz vos q̄ reliq̄stis oia i regenera-
tiōe cū sederit fili⁹ hoīs i sede maiestatis sue.
sederitis z vos sup sedes duodeci iudicātes.
xij. trib⁹ isrl. Mat. xix. **T**ertia ꝑditio ē. z peco-
ra cāpi. **I**sti sūt q̄ in h̄ mōdo tenuerūt vitā be-
stiale comedēdo. bibēdo. luxuriādo sic bestie
sine freno regūt sensualitate. **Q**ñ asin⁹ videt
asinā. equ⁹ equā zc. ita homines bestiales sine
freno rōnis z timoris dei sequūt sensualitatē
peccādo h̄ra oportunitate. **Q**uarta ꝑditio ē
volucres celi. **I**sti sūt sc̄i angeli q̄ i iudicio
sepabūt bonos a mal⁹. **Q**uinta ꝑditio est. z ꝑ-
sces maris. **I**sti sūt demones q̄ vt pisces la-
tirāt z vadūt ꝑ mare. ita z demones ꝑ mūdū
Isti stabūt i gula inferni pati ad recipiendū
malos z secū portādū. sup oēs aut̄ xꝑs habz
dominiū vniuersale merito sue passiōis.

UDe sancto Johē euāgelista. q̄ d̄ sanctus
Johānes añ portā latinā. **S**ermo.

Hic est discipulus
Hille quē diligebat ih̄s. **Jo. xxi.** **S**an-
cta m̄r eccl̄ia hodie festū facit z ma-
gnā solēnitatē de sc̄o Johē euāgelista q̄ d̄ sā-
ctus Johannes añ portā latinā. **B**is i anno ec-
clesia facit festū de sc̄o Johē euāgelista. ꝑmū
festū z mai⁹ ē circa festū natiuitat⁹ dñi. scđm
est hodiernū. z de isto ego habeo vob⁹ ꝑdica-
re. **E**t si placet deo hēbim⁹ bonas speculatio-
nes z morales instructiōes. sed ꝑmo salutē
ꝑgo **Baria zc.** **H**oc ꝑbū loq̄ de sc̄o Johē
euāgelista. **D.** **H**ic ē discipul⁹ ille quē dili-
gē-

Et loq̄ de amore ih̄s xꝑi ad beatū Johē.
Jō ego hēo mortuū z rōnez ꝑdicādi z decla-
rādi mō q̄t se grad⁹ amor⁹ z dilectiōis q̄s de-
bz ad suas creaturas. **E**t amore vzi ego q̄si-
ui i sacra sc̄pta z iueni qz sūt tres ḡd⁹ amoris
Prim⁹ est de amore generali.
Secūdu⁹ de amore speciali.
Tertius de amore singulari.

In ꝑmo gradu de⁹ diligit oēs creaturas ge-
neraliter sine exceptiōe. **I**n sc̄do diligit solū
bonas ꝑsonas ꝑ deuotiōe. **I**n tertio gra-
du diligebat Johē euāgelista. **E**t d̄ tertio
gradu dic̄ thema. **H**ic ē discipul⁹ ille quē di-
ligebat ih̄s. s. amore singulari. **E**cce h̄ in sū-
ma tota materia ꝑdicāda. **P**rim⁹ gradus
diuine dilectiōis est. qz de⁹ diligit oēs creatu-
ras generalit̄ sine exceptiōe. qz nulla creatu-
ra exim̄t. **N**ō solū de⁹ exim̄t diligit angelos
sanctos z hoīes. s; etiā aīalia. arbores. lapi-
des zc. **Rō. p3 ad oculū.** **N**ā q̄libet artifex bo-
nus seu mgr̄ diligit oia opa sua quātūcūqz
modica. int̄m qz moleste gerit si eis aliqd de-
trahit. **V**erbi gr̄a. si artifex domoz cū omni
sapia sua fecit vñā pulchrā optime dispositā
z ordinatā domū. si de illa dicat malū. z de-
trahat. displicebit mgr̄o. nec in h̄ hēbit patē-
tiā cū velit i suis opib⁹ laudari et cōmēdari.
sic etiā de⁹ a ꝑncipio fecit domū h̄ mōi sapi-
enter dispositā z ordinatā. sup⁹ i celo sūt ca-
mere. s. mānsiones paradisi in q̄b⁹ habitāt nobi-
les z barones amici regis ih̄s xꝑi. fenestre sūt
sol z luna et stelle. **N**os aut̄ sum⁹ h̄ inferi⁹ in
stabulo cū bestijs. **D**e ista domo dicit ꝑpha.
Israel q̄s magna ē gl̄ia dom⁹ dei. z ingens
id ē inextimabilis loc⁹ possessiōis ei⁹. magn⁹
z nō hñs finē. suple i duratiōe. excelsus z im-
mēsus. **Baruch. iij.** **H**āc fecit de⁹ cū magna
sapia mēsurā z decore. **U**n̄ dauid. **Q**uā ma-
gnificata sūt opa tua dñe. oia in sapia fecisti.
ps. ciiij. **Q**uia ḡ oēs creature sūt opa dei. ideo
oīs creaturas diligit generalit̄. **N**ec habet
patiam si aliquis dic̄ malū de suis creaturis
quātūcūqz modicis. imo in eis vult cōmēda-
ri. **I**deo qñ tu videbis serpentē vel bufonē.
siue aliqd aliud turpe aīal. non maledicas ei
qz magnū peccatū est. sed dicas. **B**ñdictus
deus. z qd animal. siue qualē creaturā fecit.
Recitatur hic miraculū de sancto **A**ulagne-
rio episcopo. qui cum descenderet i mari de
vno loco. indignatus de magno vento. ma-
ledixit vento ꝑpter quod de hoc hñs magnā
cōscientiā inclusit se in quadam cella et fecit

Sermo

pñcere clauē in mari pmittēs se nūq̄ in de e-
re quāq̄ illa clauis inueniret. z in h̄ cogiceret
se remissionē habuisse d̄ pctō. Post annū s̄o
quidā piscator pñtauit sibi piscē vnū in cui⁹
vētre inuēta ē clauis cū aperiret zc. Ecce qd̄
pctm̄ ē maledicere creaturas q̄s de⁹ diligit.
De isto gradu amoris diuini diē sapiēs. Di-
ligis oīa q̄ sūt. et nihil odisti eoz que fecisti.
Nec ei odiēs aliqd̄ p̄stituiisti aut fecisti. Sa-
piētē. xj. Ho. diligis oīa q̄ sūt. Ecce amor ge-
neralis. z nihil odisti eoz q̄ fecisti. Ecce sine
exceptiōe. Et assignat rōem di. nec em̄ odiēs
aliqd̄ fecisti. S̄z ponit amor. Ecce p̄m⁹ gra-
dus. Nō veniūt h̄ due q̄stōes p̄tiles oī-
bus. P̄ia. an sit pctm̄ destruere vel occidere
creaturas. Si pctm̄ sit eis maledicere. videt̄
q̄ ma⁹ pctm̄ sit ip̄as destruere. qz ma⁹ pctm̄
est hoies occidere q̄ ip̄m maledicere. dicēdo
maledicē⁹ sis tu. vl̄ hmōi. Idē etiā videt̄ de
alijs creaturis. q̄ nō deberem⁹ occidere puli-
ces. pediculos. cinipbes. z silia. Et ista rōne
fuerūt aliq̄ h̄ ebant p̄sciaz occidēdi pulices
zc. dicētē. O qz creature dei sūt. S̄z nō h̄nt
p̄sciam occidēdi p̄dices. gallinas. leporēs.
p̄sces z hmōi. ¶ Pro declaratiōe h̄ q̄stōis
sciēdū. q̄ de⁹ fecit oēs creaturas duplici fi-
ne. P̄io p̄ honore z gl̄ia diuina. Sc̄do pro
vtilitate h̄ūana. Laudēdū est q̄ nē illud qd̄ hō
diē seu facit creaturis sit p̄ honore dei z vtili-
tate h̄ūanā. al̄s p̄t hō vti creaturis z come-
dere z occide. qz sūt p̄ n̄ra vtilitate. Iō occi-
dere p̄dices z gallinas. mutones z hmōi. nō
est pctm̄ de se. imo p̄cordat cū sine p̄pter quē
facte sūt. qz p̄ n̄ra vtilitate. Etiā p̄t hō occide
pulices zc. qz faciūt p̄ nostrā vtilitatē. nec ei
p̄mittūt nos dormire. nō est pctm̄. imo meri-
tū. et oppositū esset stulticia seu error. Ideo
possum⁹ occidere lupos. vulpes z silia. qz dā-
nificāt nos. Secūd⁹ finis p̄ncipalis q̄re de⁹
fecit creaturas ē p̄ honore z gl̄ia diuina vt in
eis de⁹ laudet̄ z b̄ndicat̄. Et iste est p̄ncipal̄
fins. Iō magnū pctm̄ est maledicere creatu-
ras. qz in eis maledicē⁹ etiā creator. Iō est q̄i
pctm̄ blasphemie. qz repugnat huic fini p̄n-
cipali. Et idō dicebat Daniel. B̄ndicite oīa
opa dñi dño. laudate z superaltate eū in sc̄la
Daniel. iij. Si dicat̄. z quō fornice z musce
possunt deū b̄ndicere. Intelligit sic. B̄ndici-
te. s. vos hoies ex oīb⁹ creatur⁹ dñi dño. lau-
date zc. Nō ad argumētū. si d̄r. Si pctm̄ ē
creaturis maledicere. videt̄ q̄ ma⁹ pctm̄ esse
gas destruere zc. R̄nsio. si maledictio et de-

structio sumat̄ vniformis. Dico q̄ ma⁹ pec-
catū est creaturas destruere q̄ maledicere.
Ma⁹ pctm̄ em̄ est hoiem occidere q̄ sibi di-
cere. maledicē⁹ sis tu zc. Si aut̄ sumat̄ diffor-
mit̄. sic q̄ destruere referat̄ ad creaturā. z ma-
ledicere ad creatorē. ma⁹ pctm̄ ē maledicere
q̄ destruere. qz sapit blasphemā. Iō apl̄us.
B̄ndicite z nolite maledicere. Gaudete cuz
gaudētib⁹. Aete cū flētib⁹ Ro. xij. Et hoc de
p̄ma q̄stōe. ¶ Sc̄da q̄stio quā vos possēris
mibi facere ē. Vos frat̄ dicitis q̄ de⁹ diligit
oēs creaturas zc. Querit̄. Si h̄ amore de⁹
diligit pctōres z dānatos z demones. Nec
q̄stio est p̄m plures interrogatiōnes. vt dicūt
logici. ac si diceret̄. vl̄ dicat̄. Frat̄ mel et fellē
dulce z amaz. Due q̄stōes sūt vna. Ita etiā
cū d̄r. Utrū de⁹ diligit pctōres z dānatos vl̄
ne. qz peccator duo dicit̄. s. naturā seu substā-
tiā hois. z culpā seu peccatū q̄ est in eo. Cū q̄
querit̄ utrū de⁹ diligit pctōres vel ne. Quia
peccator duo dicit̄. s. naturā z culpā. oportet
respōdere cū distinctiōe. dicēdo q̄ de⁹ dili-
git naturā. qz opus suū est. sed nō diligit cul-
pā seu peccatū. qz non est opus suū. ¶ Nota
ad hoc positū pulchrā similitudinē de pictore
q̄ diligit imaginē quā ip̄e depinxit. s. si ē de-
turpata nō diligit maculam zc. Ita de deo.
imaginē quā de⁹ depinxit est aīa ad imaginē
z similitudinē suam. Intm̄ q̄ si aīa posset vi-
deri a nobis absq̄ macula. nolletis comede-
re zc. S̄z pctōr sup̄inducit maculā seu turpē-
tudine peccati. imo p̄pter illā punit peccatorē
eo qz maculauit imaginē dei. Similit̄ odio
sūt deo impi⁹ z impietas ei⁹. Sap. xij. Ho-
ta. similit̄. qz deus odit impietatē. z p̄pter eaz
odit etiā impiū. ita q̄ eadē rō odit̄ ē vtrobq̄
Quid de dānatis ad idē. Quid vult dicere.
dānatū esse duo dicit̄. s. creaturā dei. vl̄ cul-
pam obstinatā irrepabilē. rōne cul⁹ dat̄ sibi
pena seu punitio. dicēdo dānatis. dabo tibi
penam. qz tu maculasti z deturpasti imagi-
nē meā. Ita q̄ de⁹ diligit naturā s̄z nō culpā
Iō auisētis vos z caueatis a maculis pctōz
sc̄z superbie. auaricie. luxurie. si appropinare
voluerit̄ creatori. Iō vult q̄ hostia in q̄ ip̄e
est dictis verbis sit mūda z vinū etiā mūdū
z purū z corpalia z alia. Nā p̄pter imundiciā
fuit reprobatū sacrificiū veteris testamenti.
Auctoritas. Nō est volūtas mea ī vobis d̄r
dñs. z mun⁹ nō suscipiā de manu v̄ra. Da-
lach. j. Fiat ergo ratio. si inanimata z irrōna
billa vult de⁹ q̄ sint sine macula. eo quia sibi

De sancto Iohanne euāgelista

appropriant. q̄nto magis vult aīas n̄ras rōn a
les esse mūdas cū luxuria istī p̄nic. s. p̄ritiōis
p̄fessiōis. z satisfactiōis. Ergo lauamī mūdi
estote. auferre maluz cogitationū ab oculis
meis. Quiescite agere puerse discite bñface
re. **I**sa. i. Et h̄ de p̄mo gradu. **S**ecūdus
grad⁹ diuine dilectiōis ē q̄ de⁹ diligit d̄ amo
re sp̄ali nō oēs creaturas generalr. s. solū bo
nas p̄t̄ eaz deuotiōz. **R**ō. qz licz bon⁹ hō vl
bona mulier diligit oēs p̄imos amore ge
nerali. diligit tñ p̄ntes. et amicos z vicinos
amore sp̄ali. eis loq̄ndo. p̄uersando. comedē
do. dādo iuuādo zc. **I**ta em̄ sūt signa amo
ris sp̄alis. **S**ic etiā de⁹ licz diligit oēs crea
turas generalit̄. tñ solū bonos diligit sp̄alit̄
cū eis loquēdo. p̄uersando zc. **D**ic̄ **I**h̄s. in
li. de sūmo bono. qz q̄n q̄s orat loquit̄ cū deo
dicēdo **P**z n̄r zc. et cū s̄gine ma. q̄n d̄t. **A**ue
maria. **E**t de⁹ loquit̄ sibi r̄ndendo. q̄n in ora
tiōe dat p̄solatiōes aliq̄s z illuminatiōes. qz iste
sunt dei locutiōes. **E**t nūqd̄ q̄n tu orasti de
mane deuore. vel dixisti matutinas vl missā
sentis i aīa singlarē p̄solatiōz. **D**e⁹ loquit̄ te
cū q̄n legis vel studes i bono libro **L**iber ei
est os dei. **S**ecdo p̄uersando. q̄n duo stāt sil
d̄z eis. illi sil sunt vna res. cū tñ dist̄t. **D**a
gis p̄e de⁹ illis q̄s diligit singlarit̄. qz it̄ra
eos est sp̄. p̄uersat z stat cū eis. **A**uctas. **D**e⁹
charitas est. z q̄ manet i charitate in deo ma
net z de⁹ in eo. s. **J**o. iij. **T**ertio comedendo.
qz p̄sone bone z deuote sepe debent cōicare.
tūc em̄ hō comedit cū xp̄o in mēsa sua. bñ est
amic⁹ regis q̄ comedit cū eo. **Q**uarto dādo.
xp̄s em̄ dilectis suis sp̄ali amore mittit do
na. vni donū hūilitat̄. alteri donū liberalita
tis. alteri donū castitat̄. vel patie zc. **E**t iō sic
amic⁹ regratiat̄ amico de donis. ita etiā xp̄o
regratiādū est. dicēdo. **G**rates vob̄ dñe. ego
p̄sueui eē sup̄b. s. vos misist̄ mibi donū hūi
litat̄. zc. **I**dē etiā de donis corp̄alib. s. sa
nitatis z hmōi. vl sp̄alib. q̄buscūqz a deo da
tis. **D**e isto amore sp̄ali dic̄ scriptura. **H**emī
nē diligit de⁹ nisi eū qui cuz sapia inhabitat.
Sap. vij. **N**ota. nisi eū q̄ cū sapia inhabitat
Quia isto amore sp̄ali nō diligit de⁹ stultos
s. solū sapiētes. **N**ō videam⁹ q̄ sūt stulti z q̄
sapiētes. **N**ō si ab hīnc vsqz ad talē locū eēt
vna via a dextris aspera sine tabernis tñ est
secura. z a sinistris est alia via plana delicio
sa cū tabernis de vno miliari ad aliud cū ar
borib. z volucrib. cantātib. tñ est ibi vn⁹ pas
sus piculosus. in q̄ oēs trāseuntes occidunt̄

z dep̄dant̄. z sup̄ turrīm esset aliq̄s respiciēs
ambas vias. z clamādo diceret viatorib. ad
dextrā respiciatis z nō ad sinistrā. qz oēs ibi
dep̄dant̄ zc. **N**ūquid nolētes credere clamā
ti. dicēdo. ip̄e vellet q̄ dimittam⁹ bonā viā z
deliciosam. z q̄ vadam⁹ p̄ viā asperā zc. repu
tabunt fatui. z credētes sibi sapiētes. imo vti
nā inter vos nō sint multi stulti. **E**cce ab hic
vsqz ad aliū mūdū sunt due vie. a dextris est
via fruosa z sp̄ialis. a sinistris est alia. s. via
viciosa z carnalis. **P**rima est via p̄nic. aspe
ra est. asperū est p̄teri. p̄fiteri. satisfacere. s. est
secura. **I**ō xp̄s optime monet dī. **P**enitentiā
agite. appropinq̄bit̄ ei regnū celozū. **D**at̄.
iij. **A**lia via a sinistris est deliciosa et carna
lis. s. comedere. bibere. dormire. luxuriari. se
vindicare zc. **S**ed in passu piculoso. s. mor
tis. omnes denudant̄ z dep̄dant̄ z occidunt̄.
Si dicat̄ etiā in alia via ē passus piculosus
mortis. verū est. sed nō dep̄dant̄. qz secū por
tant̄ thesaur̄ meritoz. z bonoz opez. **V**idet̄
ergo vobis magna stulticia velle ire p̄ viam
sinistrā quam scitis que ducit ad infernum.
Sciūt se esse sup̄bos. auaros. luxuriosos zc.
Et hec via quo rēdit. **S**i dicatis q̄ ad padi
sum. hereticus etiā estis. qz via sp̄ialis est pa
radisi. **E**cce quare dicit. **H**emīnē diligit de⁹
nisi eū qui cū sapiētia inhabitat. q̄ scz sapien
ter eligit viam securā. licz asperā. talibus di
cit xp̄s. **S**icut dilexit me pater. s. amore spe
ciali. z ego dilexi vos. **M**anete in dilectione
mea. s. nō dimittēdo viā bonā. **S**i dicatur.
Dñe z quō manebim⁹ i dilectiōe v̄a. **R**ūdet
dicēs. **S**i p̄cepta mea s̄uaueritis. q̄ in hoc
p̄sistit̄ vt homo declinet a malo z faciat bo
nū. manebitis in dilectiōe mea. **S**ic ego p̄e
cepta p̄ris mei seruauī z maneo i e⁹ dilectiōe
Joh. xv. **P**at̄z secūd⁹ grad⁹. **T**ertio grad⁹
diuine dilectiōis est de amore singulari. quo
dilexit **J**ohem euangelistā p̄pter suā p̄ditio
nem. **N**ō solū em̄ xp̄s dilexit **J**ohem amore
generalī z speciali. sed etiāz amore singulari.
Hoc declarat̄ sic. **Q**uilibet dñs z pater fami
lias domus diligit domū suam z quicqd̄ est
in ea amore generalī. **N**on solū enim diligit
v̄ozem. filios. z famulos. sed etiā m̄ iumēta.
Deinde amore speciali diligit filium sibi ma
gis similem pulchrū. humilē. obediētē. **I**a
etiā in domo hui⁹ mūdi deus vt pater fa
milias diligit omnes creaturas generaliter
z bonas specialiter. s. inter oēs habebat vnū
filium sibi similem pulchrū **J**ohannē virgīnē

Sermo

humilē obedientē. **S**ec^o de alijs ap^lis q̄ habuerūt vxores. **S**3 **J**ohes sp̄ fuit pulcher. p̄ mo i ore nō loquēdo de illa materia. in oculis aspectib^{us}. i aurib^{us} nolēs audire turpia. i manib^{us} a malis tactib^{us}. in corde a malis desiderijs z cogitatioib^{us}. p̄pter qd̄ x̄ps z p̄go maria diligebāt ip̄m singulari amore. **U**n̄ cū x̄ps i passiōe existēs i cruce z vidisset ibi matrē tristē desolatā. volēs ip̄am p̄solari sciēs q̄ p̄go maria singulari amore diligebat **J**ohem. dixit p̄gini matri q̄ reciperet **J**ohem i filiū. **E**cce amor singularis ex sua pulchritudine p̄ginitatis. **Q**uāntū deberem^{us} laborare vt eēm^{us} pulchri z casti. vir z vxor. fuātes modū sunt pulchri. magis pulchri sūt tñ illi q̄ viuūt p̄nēter. s3 sup̄ oēs pulchriores sūt p̄gines. alēs eīm singularit̄ diligunt a x̄po. vt p̄t̄ de beato **J**ohē. de cui^{us} dilectōe dicit̄ thema. **H**ic ē discipul^{us} ille quē diligebat ihs. dicit̄ h̄ glo. **B**ede. **D**iligebat **J**ohem ihs nō exceptis ceteris singularit̄ s3 p̄ ceteris quos diligebat familiarit̄ vnū quē specialis p̄rogatiua castitat^{is} ampliori dilectōe fecerat dignū. **N**ota hui^{us} singularis dilectōis signū. **E**x euāgelio hodierno z historia h̄ festi de dolio seruētis olei. **D**icit euāgelii q̄ x̄ps volēs ostēdere **P**etro martyriū qd̄ debebat pati. p̄ x̄po dixit sibi. cū esses iunior cingebas te z ābulabas vbi volebas. cū autē senueris extēdes man^{us} tuas. sc3 i cruce. z al^{ter} te cinget. s. in cruce ligādo. z ducet te quo nō vis. s. ad mortē. **J**ō veni sequere me. **S**ic ego moriar in cruce. etiam et tu. **P**etr^{us} p̄o vidēs **J**ohem. volēdo scire si morerē p̄ martyriū dixit x̄po. **D**ñe hic autē qd̄. i. quō moriet̄. **R**ūdit ihs. **S**ic eū volo manere donec veniā. **Q**uid ad te tu me sequere. **E**x **B**ap^li opinati sūt q̄ **J**ohes nō morerē vsq̄ ad diē iudicij. cū dī. donec veniā. sed ip̄emet **J**ohes annullat illā opinionē dicens. **E**t nō dixit ihs. q̄ nō moriet̄. sed sic volo eū manere donec veniā. **N**ota. sic eū volo manere. s. ne moriat̄ p̄ martyriū. q̄ licz multoties fuerit i tormēto zc. de^{us} tñ ip̄m p̄suauit quousq̄ fuit x̄c̄t. annoz. tūc x̄ps venit ad eū dicens. **V**eni dilecte mi zc. **E**cce q̄re dīc̄. **S**ic eū volo manere. s. sanū viuū z incolumē. donec veniam sup̄le ad eū. **R**ecte x̄ps oñdit **J**ohāni amore quē oñdit p̄gini matri ad quā venit in fine dicens. **V**eni colūba mea zc. **E**t p̄go sine dolore emisit sp̄m. **I**ta etiāz de **J**ohē. **E**cce rō q̄re nō fuit mortu^{us} cū a **D**omiciano impatore fuisset missus in dolio seruētis olei in ro-

ma ante portā latinā. eo qz p̄ detreta ip̄i imperatoris p̄dicabat x̄pi fidez. **D**icat̄ historia breuiter. z fuit cōpleta p̄ph̄ia **I**sa. q̄ recte videt̄ fuisse de beato **J**ohē dicēte x̄po **J**ohāni. **C**ū ambulaueris i igne nō cōbureris. et flama nō ardebit i te. qz ego dñs de^{us} tu^{us} sanct^{us} iher^{osol}im^{us} saluator tu^{us}. **E**x q̄ honorabilis fact^{us} es i oculis meis z gloriosus et ego dilexi te. **I**sa. xliij. **M**ulti efficiunt̄ honorabiles in oculis gentiū siue hoim s3 nō in oculis dei. **A**liq̄ p̄ oppositū in oculis dei s3 nō hoim. **A**liq̄ nec in oculis dei nec hoim. **A**liq̄ at̄ sūt honorabiles i oculis dei z i oculis hoim. **I**stud ē meli^{us}. **P**rimi sūt p̄sone hypocrite facie et palliate. ad extra ostendētes magnā hūilitatē. int^{us} autē sūt pleni sup̄bia. vana gl̄ia. p̄sumptiōe zc. **T**ales in oculis dei q̄ videt̄ corda nō sunt honorabiles. **S**ecūdi p̄o q̄ sunt honorabiles in oculis dei s3 nō hoim sunt p̄sone deuote q̄ orant z faciūt p̄niam. sed aliquoties forte faciunt aliq̄ bona intentiōe. **T**ñ gentes scādalisant. talib^{us} dīc̄ ap^lus. **P**rouidētes bona. nō tñ corā deo s3 etiā corā hoib^{us}. **R**oz. xij. **T**ertij quē nec i oculis dei nec hoim sūt honorabiles. sed abominabiles sunt publici z notorij pctōres. vt cōcubinarij z meretrices z lutores zc. **D**e q̄ dīc̄ sc̄ptura. **A**etant̄ cū male fecerint z exultant in reb^{us} pessimis. quoz vie puerse z infames gressus eoz. **P**rouer. ij. **Q**uarti q̄ sūt honorabiles i oculis dei z hoim sunt illi quē talit̄ viuunt z talē intentionē hūt in factis q̄ q̄qd̄ dīcūt vl̄ faciūt p̄ honore dei z saluatōe aiaz cauēt ne in aliquo scādalisēt gētes. **U**n̄ ap^lus de se dicebat. **S**i esca scādalisat frēm meū nō mānucabo carnes i eternā ne frēm meū scādalisē. j. ad **R**oz. viij. **D**e isto gradu dīc̄ sc̄ptura de thobia z cognatiōe sua. **D**is autē cognatio ei^{us} z ois generatio eius i bona vita et i sc̄tā p̄uersatiōe p̄māsit. ita vt accepti essent tā deo q̄ hoib^{us} cūctis habitātib^{us} trā. **T**hob. xij. **I**n isto gradu fuit beatus **J**ohes euāgelista. **J**ō sibi dixit x̄ps. **E**go dilexi te zc.

De beato **B**arnaba.

Erat uir bon^{us} ple
nus sp̄s sancto et fide. **U**erbū istud habet̄ in actib^{us} ap^loz. c. xj. **J**am sci tis q̄ festū z solēntas p̄ns tora est beati **B**arnabe ap^li. ita erit z sermo noster. **E**t si placet deo de sua sanctitate vite poterim^{us} recipe exemplū gubernādī vitā nostrā vt ad paradysū pueniam^{us}. z vt ita sit salutes p̄go **B**aria zc.

De sancto Barnaba apostolo

Pro introductione materie predicande posset h
grere aliqd simplex et ignoras. Un est h q be
atus Barnabas dicat apls cu apli sint. xij. et
ipse no sic de numero illoz. **Stricte** autē solū
sūt apli illi q̄s x̄ps i vita sua elegit et misit p̄di
care. qz apls idē est qd̄ missus. et soluz fuerūt
electi. xij. **Auctas** Vocauit discipulos suos et
elegit. xij. ex ip̄is q̄s et ap̄los nomiauit. vt ha
bet **Lu. vj. c.** et noianf sic. **Idē** dixit x̄ps. **Hō**
ne duodecim hore sūt diei. **Si** q̄s ambula
uerit i die nō offendit. qz lucē hui⁹ mōi videt
Si autē ambulauerit i nocte. offendit. qz lux
nō est i eo. vt habet **Joh. xj.** **Hō** loquebat de
die naturali. qz viginti quatuor horas hz. nec de
vsuali. qz aliquoties hz plures horas. aliquoti
ens min⁹. s; loquit de se q̄ ē dies ille. de quo
David. **Melior** ē dies vna in atris tuis sup
milia. **Duodecim** hore hui⁹ diei sūt xij. apli
qui fuerūt clari i sanctitate et sil cū x̄po. **Isto**
mō nec beat⁹ Barnabas. nec **Paul⁹** sūt de
duodecim aplis. **S; beat⁹** **Bathias** fuit d̄
numero illoz. qz lz i vita x̄pi nō fuerit d̄ nu
mero ap̄loz. tñ successit iude. et iā x̄ps i corde
suo elegerat ip̄m qñ dixit. **Amē amē** dico vo
bis q̄ vos q̄ secuti estis me. in regeneratione
cū sederit fili⁹ hois i sede maiestatis sue sede
bitis et vos sup sedes duodecim iudicātes.
xij. trib. israel. **Bath. xij.** **In** dicta auctate
nō loquebat de iuda s; de beato **Bathia** et
successore quē iam i corde suo elegerat. **Si**
autē largo mō volum⁹ loq̄ de aplis. non solū
illi duodecim q̄ p̄ x̄pm i vita sua fuerūt ele
cti sūt apli. s; etiā illi q̄ post x̄pi ascēsiōne fue
rūt electi sūt apli. et sic sūt. xij. **Beat⁹** **paul⁹**
maxim⁹ ap̄loz quē elegit cū iret damascū ad
psequēdū xp̄ianos. dicēs. **Uas** electiōis mi
bi est iste. vt portet nomē meū corā gentib; et
regib; et filiis israel. **Actū. ix.** **Ex** ista rōne i
bullis papalib; i sigillo plūbeo **Paul⁹** po
nit ad dextrā et **Petrus** ad sinistrā. al's bulla
rēt falsa. **Rō. qz. b.** **petr⁹** fuit elect⁹ a x̄po i sin
stra. s. i hac vita mortali q̄ p̄ sinistrā designat
Paul⁹ autē elect⁹ fuerat a x̄po i dextra glie.
qz iā x̄ps erat i glia impassibilis et immortalis.
Etiā beat⁹ **Barnabas** fuit elect⁹ a x̄po i dex
tra glie. **De** ista electiōne auctas. **Ieiunātib;**
autē discipulis dixit illis spūssanc⁹. **Segre**
gate mihi paulū et **Barnabā** i opus ad qd̄
assumpsi eos. **Tūc** ieiunātes et orātes impo
nētesq; eis man⁹ dimiserūt illos. et ip̄i quidē
missi a spūsancto abierūt. **Act. xij.** **Pat; q̄**
beatus **Barnabas** est ver⁹ ap̄lus x̄pi. licz nō

elegit eū i vita. **Si** autē dicat. **De** oib; disci
pulis q̄re beat⁹ **Barnabas** fuit elect⁹ i ap̄l m
et nō aliq. **Rō** assignat i themate dicēs. **Erat**
vir bon⁹. **Nota.** erat vir. nō dicit. erat hō. q̄a
multi sūt hoies q̄ sūt magni pctōres. **Sed**
d̄ vir a virtute. qz erat fruosus et bon⁹. **Pat;**
thema i q̄ subtiliter oñdunt quatuor excellē
tie de beato **Barnaba** ap̄lo.

Prima q̄ fuit alte fruosus. qz erat vir.

Secūda q̄ fuit plene pius. qz erat bon⁹.

Tertia q̄ fuit p̄e gr̄osus. qz plen⁹ spūscō.

Quarta q̄ fuit dignē gl̄iosus. qz plen⁹ fid̄

Dico p̄mo q̄ beat⁹ **Barnabas** fuit alte fr
tuosus. qz erat vir. i. fruosus. **Quid** ē fruo
sum eē. **Dico** q̄ qñ intellect⁹. memoria. et vo
lūtas et opa sūt fm deū et ei⁹ mādata. nō cu
rant qd̄ dicūt gētes qd̄ debet fieri fm deum
talis est fruosus et fortis. **Sicut** em̄ d̄ de il
lo qui leniter cadit modico vento vel impetu
nō habet frutē. nō est fortis. ecce q̄liter cadit
S; qñ stat fortiter. dicit. o frutē habet. for
tis est. **Ita** spūaliter tot⁹ iste mūdus ē plen⁹
ventis q̄ sūt tēptatiōes demonū. **Spūs. i.**
ven⁹ gr̄adis et fortis subuertēs mōres et p̄te
rens petras. iij. **Re. xix.** **Montes** alti fuerūt
adam. eua. samson. david. salomon. tñ sbuer
si fuerūt vento tēptatiōis. nō erāt fortes. qz
statim ceciderunt. **Iō** fruosus et fortis sūt q̄
nō pmittūt se cadere quacūq; tēptatiōe **Se**
cundo qñ quis portat onus fortis. dicit fruo
tem habet. iste fortis est. sec⁹ si cū onere cadit
Ita q̄libet nostrū portat magnū on⁹ carnis.
Sap. ix. **Corp⁹** qd̄ corūp̄it aggrauat a iam
Qui ḡ pmittit se cadere pōdere malaz incli
nationū carnis nō est fruosus nec fortis sed
ille qui tenet se fortis est fruosus. **Tertio** p̄
sens vita nō est nisi quedam via arenosa tot
sunt occasiones peccādi. s. audiēdo. vidēdo.
opando. et oportunitates male q̄ ille qui nō
cadit est fortis et fruosus. **Quarto** i h̄ mun
do habem⁹ multas erumnas tribulationū.
dolorū. et infirmitatū. paup̄ratū. p̄secutionū.
Ita q̄ multi cadūt p̄ impatientiā. **S; q̄** scit
se tenere fortiter p̄tra ventū tēptationū. p̄tra
on⁹ malaz inclinationū. p̄ arenā occasionū
et p̄tra impet⁹ tribulationū. talis est fruosus
Autoritas de illo sancto **Job** q̄ i his quatu
or fuit fortis. **Ideo** d̄ de eo. **Vir. i.** fruosus
Erat i terra hus noie **Job.** **Et** vir ille erat
simplex. qz cū haberet corp⁹ et a iam solū seq̄
batur a iam q̄ regebat et rect⁹ non pmittēbat
se cadere. ac timēs deū qz dyaboli tēptatiōib;

Verbo

nō cecidit. **Et** recedēs a malo. s. vitando carnis inclinacōes malas. **Job. i.** Tal' fuit brūs barnabas. **Erat** vir. i. fructuosus. qz despectis cūctis tēpality bonis fructuose appetebat celestia z eterna. **Nota** quō fuit de cypro d' ciuitate in cassia de genere aaron de tribu leui hñs domū z possessiōes. z erat l'rat' in lege moysi q' audita fama fructū miraculoz z doctrine aploz volebat videre z audire. z veit hierlm z vidit aplos z audiebat smones eoz et erat sol' attonit'. **Et** qz ipē erat magn' clericus. z cognoscebat tps aduēt' messie cōpletū eum mag' reuerētia z attēctōe audiebat smōes apostoloz. **Jo** fuit illuminat'. **Nota** cū qnta diligētia est audiēd' smō. **Deinde** dixit intra se. **Et** q' audini doctrinā istoz hoīm volo videre eoz vitā. (qz multi p'dicāt bñ q' tñ viuunt male) z vidit q' viuebāt cōiter. null' habebat nec portabat pecunias p'ticularit' nisi rectores hoīm z muliez. **Et** fuit multū p'ter' de eoz vita. **Deinde** respexit mirac'la eoz q' curabāt ce cos. surdos. zc. **D**ixit beatus barnabas. **Et** q's posset ista facere nisi de'. **Holo** aliā pbatōnem. z reuersus ē cypr' z vēdidit oīa bōa sua z receptozgerio ab amic' venit ad aplos. dicens eis **Un** erat de q' genere z tribu z illuminat' p'dicatiōib' supplicauit eis vt ipm recipe rēt in societate. z fuit recep' z baptizat' **Barnabas**. qd' idē est qd' fili' solatōis. qz apli fuerunt valde solati d' eo. z p'ciū bonoz spaliuz posuit ad pedes aploz vt distribuere paupibus. **Erat** g' vir. iō xps sibi apparuit in orōne dicēs. **Cōstans**. i. fructuosus esto barnaba. qz p'mia eterna p'cipies. **D**ōlis permutatio dare terrena z accipe celestia **De** oib' q' dixi auēctas de biblia. in q' maxie vita beati barnabe hēt. **Joseph** aut' q' cognoscat' est barsabas ab apostolis. qd' est interpretatū fili' solatōis. leuites cyprus genere. cū h'et agz vēdidit eū. z attulit p'ciū z posuit ad pedes aploz. **Actū. iij.** **Jo** possum' dicere de eo. **Haaman** princeps militie regis syrie erat vir magn' apud dñm suū z honorat'. **Per** illū em' dedit dñs salutē syrie. **Erat** aut' vir fortis z diues. iij. **Reg. v.** **Moralit'** p nob. **Si** vos de mūdo nō habetis tantā fructū dimittēdi oīa p' deo nec tenemī. **Nos** religiosi tenemus ex voto. sed dimittere tenemini oīa de malo iusto. de vsura furto. rapina. z calumnia. solidata. d' decimis defunctoz. de alijs. s. male emendo v' vendēdo. z restituere de illis de bono iusto. potestis gregare p vobis z filijs. **Itē** tenemī ad re-

stitutionē de dānis dat' z multi nō faciūt sibi p'sciam. **Si** ex negligētia v'ra vel scienter oues v're intrarūt campū vel vineā alterius licet curia nō cogat vos tenemini sat' facere. **Idē** d' notarijs q' in testamētis faciūt mutare voluntatē testatoris. **Idē** si rex papa v' dñs volebat dare alicui officiū vel bñficiū z vos impediūistis. tenemī. **Idē** de falsis testib' in iudicio in damnū primis. **Idē** si alijs displicuit vob. z vos odio tollat' sibi vineā vel ortuz arbores. z h'mōi. tenemī. z null' curat. **Idē** de iudicib'. aduocat'. notarijs. pcuratorib'. nō potest' saluari nisi restituat'. **Jo** dixit ille sanct' p'iar'cha iacob laban socero suo. **Ego** omne damnū reddebā. q'qd' furtim peribat a me exigebas. **Sen. xxxi.** **Sc**da excellentia beati barnabe ē qz fuit plene p' qz erat bon' **Prope** esse bonū est qn nō solū p'sona curat de bono sui. s' etiā pcurat bonū p'imi sui. qz als nō esset bon' si solū curaret d' se. **Auēctas** **De'** mādauit vnicuiq' d' p'rio suo. **Eccī. xvij.** **Jo** dicit Dionisi'. **Bonū** est qd' est cōmunicatiū vel diffusiuū sui p's'. s. ad vtilitatē alioz. **Jo** dicit rex achis ad dauid. **Scio** q' bonus es tu in oculis meis sicut angel' dei. **Regū. xxx.** **Angel'** em' dei licet nō possit p'dere gl'iaz nec ipam augmētare essentialiter. expedit tñ q' alios ad bonū instiget. z a malo reuocet. zc. **Patet** g' q' esse bonū est curare nō solū de bono suo s' etiā alteri'. **Sic** beatus barnabas sit it nō solū bon' de bono suo s' alteri'. **Cupiebat** em' saluare totū mōm. q're incepit ire p'dicando de villa in villā. de ciuitate in ciuitatē nolebat h'ere villā ciuitatē nec domū p'p'iam erat vir bon'. **Singulariter** dicā vob' vnatū bonitatē quā fecit qn **Paul'** fuit puerus in via dñi iret damascū redijt hierlm. qui voluit sociari xpianis. oēs fugiebāt. sciebāt ipsum psecutorē. **Beatus** barnabas sol' se sibi associauit. z ipm ad aplos duxit. **Cū** aut' paulus venisset hierlm tēptauit se iūgere discipulis. et oēs cauebāt eū. nō credētes q' esset discipul'. **Barnabas** aut' apprehensum illum duxit ad aplos. z narrauit illis quō i via vidisset dñm z qz locut' est ei z quō in damasco fiducialit' egerit i noie **Ihu** **Act. ix.** **Nota** qle festum z gaudiū fuit factū d' ei' puerisōe mirabili **Itē** nota quō pie recōciliauit sibi sociuz **Iohem** marci vocatū q' dimiserat eū cū fuisset in periculo mort'. p' **Act. xij. z. xv. c.** **Bñ** g' possumus sibi dicere. **Bonus** es tu. z in bonitate tua doce me iustificaciones tuas. **psal. cxvij**

De sancto Johanne baptista

Moralit̄ etiā nos dē m̄ hāc bonitatē h̄re nō solū pcurādo bonū n̄ m. s. etiā p̄mi. **A**ccidit aliq̄tens i domo q̄ vir erit bon⁹ z duo tus. z vxor erit mala in deuora. leprosa seu la- minera. s̄bosa. nō sufficit viro dicere. n̄ curo sufficit q̄ saluē aiāz meā. s. optet q̄ bonis mo- dis z s̄bis dulcib⁹ iducat eā ad bonū. **E**t p̄ oppositū si mulier est bona z vir sit malus. iu- ratoe. raptor. lutor. zc. z vxor sit bona z deu- ta. optet q̄ vir erit i bonis q̄ ip̄a dulcē idu- cat eū ad bonū. dicēdo. **M**arite. q̄re nō p̄si- temi zc. **I**dē de parētib⁹ erga filios. nō suffic- h̄re z tenere filios p̄stos z indutos. s. q̄ sint bñ nutriti. nō turēt nec mētiant nec furēt. zc. **N**ota q̄liter m̄res tenent eis oñdere vt signēt se. orēt zc. **D**ane z sero. z si filij sunt mali cul- pa est parentū. q̄ licet de se sint boni. tñ erunt dānati ex mala cura filioz. qz sic arbor tenuis pōt adaptari. z si nō sit. est culpe ozulani. ita zc. **O**zulani i orto xp̄i sunt illi de mfimonio q̄ plātāt arbores. s. filios. **S**i q̄z sunt tortu- osi z male vite z ribaldi. zc. culpa est parentū **S**i q̄s suoꝝ z marie domesticoz curā nō hz fidē negauit. z est infideli deterior. .j. **T**hy. v. **I**tē q̄ hz aliqd̄ officij vel regimē ciuitatis vl̄ cōitatis. debet pcurare bonū nō soluz sibi. s. z totū cōitatis corrigēdo pctā **T**ertia excel- lentia fuit s̄e graciosus. qz plen⁹ sp̄sctō. scien- dum q̄ grā gratū faciēs nō est nisi q̄ p̄sona habeat sp̄m̄ scm̄. qz simul stāt z imul p̄dūtur q̄n̄ bō peccat. **S**z bea⁹ barnabas habebat simul sp̄m̄ scm̄ z grā gratū facientē. **I**ō di- co q̄ erat s̄e graciosus in oib⁹ diebis z factis suis **N**ota quō fuit p̄ annū in ciuitate an- thiochie. z magnā turbāz uertit. z ibi ip̄e ma- tauit nomē. **X**p̄iani em̄ tūc dicebant discip̄li **D**oc nomē discipul⁹ est correlatiuū. s. ad apo- stolos q̄z erāt discipuli. **E**t dixit bea⁹ barna- bas. meli⁹ est q̄ relatio. cognominatio siue di- uinatio fiat ad xp̄m. **I**ō ordinauit q̄ discip̄li uocarent xp̄iani. vt patet **A**ct. xj. **E**t fuit cō- pletaphetia **I**saie dicēs. **S**eruos suos vo- cauit noie alio. **I**n q̄ q̄ bñdic⁹ est sup̄ terram bñdicet in deo amē. **I**sa. lxx. **I**tē q̄liter recu- sauit diuinos honores sibi oblatos. zc. **A**ctu- um. xiiij. **P**lenitudo sp̄scti repellebat ab eo sp̄m̄ inanis gl̄ie. s. oia referebat i deum. **I**ō poterat dicere. **S**p̄s tu⁹ bon⁹ deducet me i terrā rectā. ps. cxlij. **M**oralit̄. habetis hic doctrinā q̄ in oib⁹ factis z dictis v̄ris detis honore deo. qz multa bona opa p̄duntur. qz honoz nō dat deo. **O**m̄e qd̄cūq̄ facit i s̄bo

aut ope. oia i noie dñi ihu xp̄i facite. **Col. iij.**
Quarta excellētia ē. qz fuit digne gl̄iosus qz plen⁹ fide. qz p̄ plenitudinē fidei fuit glo- rificat⁹. qz fides xp̄iana hz tantā s̄tutē qz qui eā tenet in corde sine errore vel falsa opione de⁹ facit ip̄m gl̄iosum i miracul in h̄ mūdo z in alio p̄ gl̄am eternā. **I**ō q̄n̄ curabat aliquē dicebat. **F**ides tua te saluū fecit. **N**ō dixit. hu- militas tua vl̄ patia tua zc. **A**uctas. **A**cessū habem⁹ p̄ fidē i grā istā in q̄ stam⁹. s. faciēdi miracula. z gl̄iamur i spe gl̄ie filioꝝ dei. **Ro. v.** **I**ō bea⁹ barnabas ex fide firma quaz ha- bebat p̄dicabat ore. curabat oēm infirmitatē **N**ō legit qz portaret aliū libz nisi euangeliuz bti marhei. qd̄ maḡ large ponit vitā xp̄i. **E**t q̄n̄ portabat sibi infirm⁹ ad curādū ponebat illud euāgelij sup̄ eū in noie **I**hu. zc. z cura- bat. **E**cce q̄lit fuit i h̄ mūdo gl̄iosus in mira- culis z signis. z i alio in p̄m̄s. zc. **N**ota hic ei⁹ martyriū **M**oralit̄ nota qz ex quo fides xp̄iana hz tantā s̄tutē. p̄sulo vt sciat⁹ eam. qz totap̄tinet in credo i deū. z dicat⁹ mane z se- ro cū p̄tētatōe. **D**et rō de cādela accēsa. q̄ ex- tinguit nisi respiret. **I**ō dō. **C**redidi. s. in cor- de p̄pter qd̄ locut⁹ sum. s. i ore. z q̄lit. ego autez humiliat⁹ sum nimis. ps. cxv.

De sancto Johanne baptista. vel in eius vigilia. **S**ermo.

Arequā exires de vulua sanctificaui te. **D**abēt verbuz istō textuali i libro hieremie p̄phē. c. j. z relectiue i epla bodierna d̄ vigilia zc. **S**a- lutez s̄go maria. zc. **P**ro itroductōe materie p̄dicāde z declaratōe themat⁹ sciendū. q̄ ille magn⁹ p̄pha z amic⁹ dei **H**ieremias i epla bo- dierna recitat magnal gr̄as q̄s de⁹ fecit sibi di- cens. **F**actū est s̄bū dñi ad me dicēs. **P**ri⁹ q̄z te formare i vtero noui te. **E**t añq̄ exires d̄ vulua sanctificaui te. z p̄ham i gētib⁹ dedi te **H**iere. j. **I**n his s̄bis narrat q̄ttuoꝝ maḡs gr̄as q̄s de⁹ fecit sibi

- P**rima familiaris collocutio
- S**ecūda eternalis p̄destinatio
- T**ertia specialis sanctificatio.
- Q**uarta p̄pheticalis illuminatio

De p̄ma. s. familiari collocutiōe. qz cū **H**iere- mias esset ad huc puer de⁹ sibi loq̄bat famili- arit. **L**egit de abraā cui p̄ singlarī grā de⁹ vo- luit loq̄. sed in q̄ etate nō q̄n̄ erat puer vl̄ iuue- nis. sed q̄n̄ fuit. lxxv. annoꝝ. **B**en. xij. **S**z hie- re. fuit locutus cum adhuc esset puer. **E**cce

Sermo

quere dicit. Factum est propter dominum ad medicos. De
secunda. quod essentialiter deo predestinavit eum ut esset
sanctus in hoc mundo. et gloriosus in paradiso. et breve
lauit sibi quasi ut aperiret sibi librum predestinationis
in quo nullus legit nisi deus. Si vultis intelligere istam
gratiam cogitate illud scriptum. Nemo scit vultus
vel amorem digni sui. Ecclesiasticus. 33. Hieremias
sciuit quod deo sibi dixit. Propter quod te formare in vte
ro noni te. non solum scia speculatiois. sed scia ap/
probatiois. De tertia. scilicet sanctificatione speciali.
Partia gratia autem fuisse sancti quod natum. Hoc ba
buit per singularem gratiam quam fuit in quingentorum annorum
quod tunc fuit a deo sanctificatus. Sed hieremias iam
in utero matris. Antiquus exires de vulua sanctifi
cavit te. De quarta. scilicet illuminatione prophetali. quod deo
fecit eum consiliarium suum et secretarium. reuelando sibi
vetera. Iohannes dixit. Et prophetam in gentibus dedi te.
Ista scriptura in iste quatuor gratias proprie et historice di
cunt de hieremia propheta. sed appropate et allego
rice recitant de beato Iohanne baptista. hodie in ecclesia. quod
sibi etiam deo fecit istas quatuor gratias. et fuit in vte
ro sanctificatus. Iohannes appropate dicitur thea. Antiquus
exires de vulua. etc. Quasi in amore vultus quot
sunt modi quod deo tenet ad sanctificandum peccatorem.
et quod sunt. Et inveni quod sunt quod quod. et de quanto modo lo/
quitur thema. Antiquus exires de vulua etc. Et sunt
modi isti qui sequuntur

Primus est finalis peritio

Secundus penialis peruersio

Tertio martyrialis afflictio

Quartus baptismalis ablutio.

Quintus specialis puentio.

Dico primo quod vultus modo que deo tenet sanctifi
candi peccatorem est finalis peritio quam persona vixit diu
in peccatis et mala vita sine timore dei et pecun
dia gentium. nec curat de deo. imo forte non cre
dit. Sed finaliter quam deo mori deus agit sibi fontem
tunc datus sibi peritio de peccatis ex quo purificat et
sanctificat animam. Sed istud non facit quotidie.
quod in tota sacra scriptura non legitur quod aliquis fu
erit sanctificatus nisi vultus. scilicet latro. de quo dicit Leo
papa quod spiritus fuit male vite et nunquam fecit aliquid bo
num in vita sua. et per suis criminibus captus et sen
tentiat fuit. et ad latroem suspensus. et subito christus
aperuit sibi fontem misericordie. et flumen peritiois venit
ad eum. et dixit christo cum magnis singultibus et su
spiribus. Domine memeto mei dum veneris in regnum
tuum. Lu. xxiij. Et christus sibi respondens dixit. Amen
dico tibi. hodie mecum eris in paradiso. et fuit san
ctificatus ab omnibus suis peccatis. Sed posset quod ab
aliquo. cum duo legantur latrones fuisse cum christo su
spensi. quare vultus fuit sanctificatus et alii non. Rursum

sio qui a sanctis doctoribus assignatus est ista. Dicitur
euangeliste quod christus expiravit hora nona et tunc
sol est alte et incipit declinari ad occasum. et um
bra brachii christi tetigit latronem qui fuit ante crucem
et pervertit eum. Neque mirum. quod legitur in actibus
apostolorum. quod umbra beati petri sanabat infirmos.
Actu. v. Dicat quod ponebant infirmi in gemitibus
per vicus ut umbra petri tangeret eos. Quid
mirum si umbra christi pervertebat peccatorem. De nul
lo alio legitur quod habuerit malam vitam et bonum fi
nem nisi de latrone. De isto modo sanctificationis
prophetia. Congrega eos quasi gregem ad victimam. et
sanctifica eos in die occisionis Hieremie. xij.
Hoc dicebat propheta orando. Non quilibet nunc
sic vultus sanctificari. vivere ad libitum et habere bo
num finem. Iohannes usurarius et lenones et meretrices
quod iurant dicitur. si deo me portabit ad bonum fi
nem. bonum erit. sed ipsi nolunt habere bonam vitam. ideo non
habebunt bonum finem. Iohannes non expectet finem. sed
per tempore dimittat malam vitam et peccata et veniat ad
deum. quod in fine tot sunt dolores. quod non possunt habere
deuotio nec peritio nec recordantur de peccatis
Nullus dicat. Eya de quo latroni peccat. parcat
mibi. Considerare deo deo misericordia sine penitentia stulticia est
Iohannes modo per tempore redite ad bonam vitam et penitentiam et sic
eritis sanctificati a peccatis. Iohannes dixit apostolus quod vultus
peccatoribus postquam redierit ad bonam vitam. Libera
ti autem a peccato. fuit factus iusticie. Dum unus
dico propter infirmitatem carnis vultus. Sic enim ex
hibuistis membra vestra sicut immundicie et iniqui
tati ad iniquitatem ita nunc exhibete membra vestra sicut
vultus iusticie in sanctificationem. Cum enim fuit essetis
peccati. liberi fuistis iusticie. Quare si fructum ha
buistis tunc in illis in quibus nunc erubescitis. Nam si
nisi illorum mors est. Nunc igitur liberati a peccato. fuit
autem facti deo habetis fructum vestrum in sanctificationem
finem pro vitam eternam. Ro. vi. Secundus modo
sanctificationis est vultus habet per penitentialem con
fessionem. quam persona qui fecit plura peccata superbie et
vanitatis. auaricie et cupiditatis. luxurie et car
nalitatis. et sic de alijs. non expectat finem. quia
iuuenis non expectat senectutem. nec sanus infir
mitatem. sed de bona hora redit ad deum. vultus
let de peccatis. et proponit abstinere. confiteatur. acceptat
penitentiam. satisfacit. peccat inimicis. fuit festa. con
municat deuote. Iste modo multi sanctificantur
ille est secundarius modo. Iste modo magdalena fu
it sanctificata. ut habet Lu. vii. qui in iuuentu
te cecidit nesciens se canere. intantum quod ita fuit
diffamata quod perdidit nomen et dicebat peccatrix
sed quod fecit. non expectauit senectutem nec finem.
sed auditis sermonibus christi dicitis. Penitentiam

De sancto Johanne baptista

agite. zc. **D**ixit ipsa. adhuc potero saluari si facia pnia. z venit ad pedes xpi. z lacrimis rigauit pedes ei. z recepit se i magna pnia ieiunia. oroes. z alia. intm q. xxx. anis fuit in deserto solitaria. que nihil comedit nec bibit dormiebat sup lapide. zc. **I**ste modus est melior q. pm. **D**e isto dr David. **F**luminis impet letificat ciuitate dei. sanctificauit tabernaculum suu altissim. ps. xlv. **N**ota **F**umis ipeus. i. pcuties. qtuor flumia se pcutiunt i aia pctois penitens. s. **F**lumē olei. **F**lumē mell. **F**lumē aq. **F**lumē sanguis. **E**t de qlibz isto rum dr flumis impet. **D**e pmo. **D**e carbedra dei pcedit flumē olei mie. significatum p oleu qd est medicinale z curat vulnera intellect. errores z falsas opiones. z yolūtatis odia. rācores. z memorie dei bñficioz obliuiones. **C**urat em vulnera cordis s. malas cogitāōes. oris s. mēdacta z falsa piuria. zc. oculoꝝ a mal' aspectibz. auris ab auditu maloꝝ pboꝝ. **D**an' a furtis rapinis. pcutiōibz tactibz inūdis. z cetera. finalit' toti' corpis. z s. vulnera luxurie tāq. bon' medicus mittit flumē sue mie yngēs vulnera pctōꝝ. **E**cce q. re dr **F**lumis ipeus. q. subito venit. **D**e secundo etiā mittit flumē mellis spūsscti. z h. q. psona recipit spem uenit. **D**icēdo. vey ē q. suz pctōꝝ. z feci multa mala. s. de cetero emendabo vitā meā. fui supb. van'. s. de cetero volo humiliari. z sic de alijs. **D**e tertio flumine aq. est q. psona penitēs lacrimat p peccatis. dicēs. **M**iser qd erit de me. **S**i dicat. non est flumē. s. distillatio aliquaz lacrimaz. **D**ico q. imo. q. maiore p̄tutē hz vna gutta lacrimarum q. toti' mare ad abluendū peccata. **D**e q̄to flumē sanguis est q. ex peccatis hō disciplinat se. **I**sta pnia ē p̄ta homicidij z oibz q. tractāt z p̄sentit in mortē alicuius. s. m. illud. **Q**uicunq. effuderit hūanū sanguinē. fundet sanguis illi'. **B**en. ix. **E**cce q̄re diē **F**lumin' impet'. **N**ota. letificat ciuitate dei. q. gaudiū est angelis dei in celo sup vno peccatore pnia agēte. **L**u. xv. **S**anctificauit tabernaculū suū altissim. q. diu hō est in pctis est stabulū porcoꝝ. s. post q. flumis impetus mūdauit cū efficit camera z habitaculuz dei. **T**ert' mod' est melior. s. martyrialis afflictio. q. aliq. p fide catholica vel p aliqua p̄tute manutenēda morit' p xpo martyr efficit z sanc'. vt si captiu' pmitteret se occidere aū q. fidem catholicā vellei abnegare. martyr ē z in numero scōꝝ martyꝝ cōputat. **I**dem d

muliere captiua si pmitteret se interficere aū q. p̄sentiret pctō. esset martyr cū brā katherina. **I**te int xpianos si mererit' p̄uertat z post p̄uersionē cogit p aliquē. z ista p̄tradicere. tādem ab illo occidit. martyr efficit. **I**dē de seruitore cui p̄cipit fieri aliqd a dño. z non vult facere. z occidit a dño. martyr est. **I**dē de muliere nolēte p̄sentire viro aliqd in bonestum z occidit a viro. martyr efficit. **I**dē de illo qui manūtenet cōitatē. s. p̄t' h. occidit. martyr est. **B**ri q. p̄secutōꝝ patiunt' p̄ iusticiā. qm ipoz est regnū celoz. **D**at. v. **D**e isto mō sanctificatōis dr p̄pha. **P**reparauit dñs hostiā. sanctificauit vocatos suos. **S**ophonie. j. **Q**uartus mod' est baptismal' ablutio. **I**ste modus est leuis. p quē modū nō solū p̄uerti sanctificatur ab originali pctō. **D**icat qd est q. aia d se inquantū est ad imaginē dei est pulcrior sole. **N**ulla creatura corpalis est ita pulcra. intm q. si posset videri. zc. s. maculat q. infundit. **S**ic si ego mitterē velū albū in concham de tintia siue incausto. **I**ta de aia si moriat' aū baptismū nō intrat padisum. licet posset. venire ad portā pctēs ingressum. **S**z dr sibi a xpo. respicias te quō es turpis. **H**ō quō staret cū istis. zc. **R**ūdet aia. **D**ñe ego nullū peccatū feci zc. **E**t xps. z iō nō dabo tibi penā cū illis de inferno. z remittit eā ad lymbuz p̄ueroꝝ. vbi nō est ignis nec demones z ibi stant delectabiliter z disputāt inter se. zc. **N**on intrabit in ea aliqd coindnatū. **A**poc. xxi. **I**sto mō etiā ablutū sanctificat. nō solū ab originali. sed etiā ab oibz actualibz. intm q. si moriat' aūq. peccat subito euolat recta via etiā si aū habuisset oia pctā. ex q. nō sicte accedit ad baptismū. **N**ota s. vetulas dicētes q. aia p̄uerti nouiter baptizati q. morit' trāsit purgatorium ex dolore m̄is. zc. **N**on credatis. quia error est. **S**ic sanctificat' dr ap̄lus. **P**ctōres aliq. fuitis. s. ablutū estis s. sanctificati estis sed iustificati estis in noīe dñi nostri ihu xpi. **p̄ma** **C**oz. vj. **Q**uint' mod' est excellētiore s. specialis p̄uentio. **I**sto modo solū tres p̄sone fuerūt sanctificate iam in vtero matris sine meritis ipi' creature p̄cedētibz. **I**sto mō legit' mariā fuisse sanctificatā in vtero matris z sic decebat. q. mater dei esse debuit. zc. **E**tiam legit' de **H**ieremia p̄pha q. etiā i vtero matris fuit sanctificat'. q. debebat de xpo p̄p̄betisare. **T**ert' z vltim' fuit beatus **J**ohes baptista. quia debebat xpm baptizare. **N**on legit' q. beatus **J**ohes euāgelista fuerit sanctificat'.

nec petrus nec paulus. **S**ed beatus Iohannes legit quod per
 septimo maria concepit filium dei inuit ad visitandum
 elizabeth sanguinea sua quam gabriel reuelatione
 sciuit esse guidam. ut patet **Lu. i.** Et septimo maria
 intravit domum salutavit elizabeth. et ut au-
 dixit salutatoris marie. exultavit infans in utero
 matris. **T**unc elizabeth a spiritu sancto sciuit quod septimo
 maria erat guida de filio dei. et dicit. **B**enedicta
 tu in mulieribus. et benedictus fructus ventris tui. **E**cce
 enim ut facta est vox salutatoris tue in auribus
 meis. exultavit in gaudio infans in utero meo
Lu. i. Et amplexantes se mutuo et osculantes
 tanta sanctitas exiit de ymine quod sanctificauit
 Iohannem in utero matris existentem. et Johannes
 cognouit presentiam filii dei. quod dicit scriptus **Tho. q.**
 vltus liberi arbitrii fuit in eo acceleratus. **E**cce
 quod liter beatus Iohannes fuit sanctificatus in praesentia
 angeli reuelatione. **S**piritus sancto replebitur ad-
 huc ex utero matris sue. **Lu. i.** **I**ohannes Iohanni appro-
 priate dicit thema. **A**nquam etires de vulua sancti-
 ficauit te etc.

De sancto Iohanne baptista.

Elizabeth impletur
 est tempus pariedi etc. **Lu. i.** **A**b isto the-
 mate ego recipio motum predicandi
 de fine mundi qui erit et breui. **I**ohannes in presentia primo
 ne volo vobis declarare per aliquas similitudines
 palpabiles et morales. quod finis mundi instat
 de prope. nullus tamen scit tempus determinate. et an-
 num mensem vel diem. **C**redo quod erit materia gra-
 uiosa et acceptabilis et nobis proficua et meritoria
Salutem septimo Maria etc. **A**nquam veniam ad ma-
 teriam predicandam oportet declarare duo moti-
 ua. scilicet quod est ista elizabeth. et quod est eius tempus parien-
 di. **D**oc nomen Elizabeth est compositum ex tri-
 bus nominibus hebraicis siue hebraicis. **E**l. i. deus
I. i. me. zabeth. i. septima. Elizabeth. id est.
 dei mei septima. **N**on secundum istam interpretationem si-
 gnat generationem. i. durationem humanam quod est
 iam septima. quod sicut in homine quod secundum cursum na-
 ture vivit computant septem etates. **P**rima est in-
 fantia. i. non fantia. a for faris. **I**ohannes prima etas
 mundi fuit infantia. scilicet ab adam usque ad noe. quod
 tunc nesciebant loqui de deo. non habebant reuelationes
 nec libros nec magistros nec doctores. **S**ecunda etas
 hominis dicitur puericia. a puritate. a
 septem annis usque ad. xliij. **I**n ista etate fuit mun-
 dus a noe usque ad abraam. tunc enim fuit mundus
 aquis diluuii purificatus. **T**ertia est adolescen-
 tia. i. crescentia. a. xliij. annis usque ad. xxxv. **A**nos
In ista etate fuit mundus ab abraam usque ad moy-

sen. quod creuerunt in dei cognitione. **Q**uarta est in-
 uentus a. xxxv. annis usque ad. xxxv. vel. xl. **I**n
 ista fuit mundus a moyses usque ad. d. **Q**uinta
 virilitas a. xl. annis usque ad. lx. **I**n ista fuit mun-
 dus a transmigratioe babilonis usque ad christum
Septima est decrepitas. i. deficiens. a. lx. annis
 usque ad finem mundi. **P**ropter hoc dicebant apostoli.
Nos sumus in quibus fines seculorum deueniunt. **1**
Coz. x. **E**cce ergo elizabeth. i. dei mei septima
 scilicet etas nature humane et duratio eius usque
 ad finem mundi. **N**on videamus quod intelligendum
 est per tempus pariedi istius Elizabeth vetule. **D**ico
 quod finis mundi erit cito et breuiter. quod finis potest
 dici pariter ex quatuor similitudinibus quas habet cum
 muliere parturiente. **D**e quibus david. **I**psi videtes
 sic admirati sunt. turbati sunt. commoti sunt.
 tremor apprehendit eos. **I**bi dolores ut parturi-
 entis. **ps. xlvij.** **I**n muliere grauida que est in
 praesentia partum inuenio quatuor conditiones. **P**rima quod
 computat tempus et aliquoties errat in computo et
 subito veniunt dolores in partu. **I**ta multi er-
 rant circa computationem finis mundi. dicens. non erit
 ita cito. primo erit h. z. h. etc. **Q**uot erunt dece-
 pti in computatione. quod quoniam ipsi non credunt subito veni-
 et. **I**ohannes dicit. **I**psi videtes sic. scilicet subuersionem mundi.
 admirati sunt. **S**ecunda conditio est. quia mu-
 lier quoniam veniunt sibi signa prout turbat. et mittit
 per obstetricem. et per tali et tali. etc. **I**ta in fine mun-
 di turbabunt gentes. unde dicit. **D** miser velle
 profiteri. etc. **D**icit alius usurarius. vidistis tales
 et quod vultis. velle sibi restituere. **N**on faciatis
 quod tunc non erit hora. quod tunc quod quod est in mundo
 debet incinerari. **I**dem dicit illi quod non noluit per-
 cere. tunc perquireret inimicos ut faciant pacem.
Idem de religiosis quod non curant suare regu-
 lam. tunc ibunt ad sacrificia ut videant reglam etc.
Ecce quod tunc non erit hora. **I**dem de illis quod mo-
 do non curant suare penam. **I**ohannes dicit. turbati
 sunt. **T**ertia conditio est. quod mulier in partu a ca-
 pite usque ad pedes habet dolores. **I**ta in fine
 mundi quoniam gentes videbunt per flagrationem ignis
 dicit unde. **D** miser quod faciam. ego habeo tot ca-
 stras. etc. et modo comburent. dicit alius. **D** miser.
 ego habeo tot florenos in taxa. et alius dicit
 et ego tot capita gregum. **I**dem de mulieribus
 quoniam ornant se crinibus. etc. **I**gnis omnia consumet. imo
 etiam corpus. **I**ohannes dicit. commoti sunt. **Q**uarta con-
 ditio est. quod mulier quoniam parit timet ne moriatur.
 vel ne creatura posset exire. **I**ta tunc gentes
 tremebunt videntes mortem in gutture. **I**ohannes
 dicit. **T**remor apprehendit eos. **I**bi scilicet in fine
 mundi dolores ut parturiētis. **E**cce quare

De sancto Johanne baptista

finis mundi dicitur par? **B**ñ g dicitur thea. Elizabeth
scz duratio generatiois huane qua tenem? im
pletu est tps pariendi. s. de ppinq. **H**oc volo
mo declarare palpabiliter fm q manifeste pot
cognosci finis diei ex recessu radioz sol.

Ab imis torrentibus.

A planis uallibus

Ab eleuatis costis

Ab excelsis collibus.

Et a summis montibus

Dicitur finis diei e qñ radij solares nō illumi
nāt torrentes z ualles. costas. colles. z mōtes.
Iste sol est xps **A**uctas. **O**riet uobis timēti
bus nomē meū sol iusticie. nō dicit sol nature.
Malach. iij. **I**te in nouo testamēto qñ lau
dam? uirginē in matutinis dicit sibi. **F**elix nā
q es sacra uirgo maria. z oī laude dignissima.
quia ex te or? est sol iusticie xps deus noster

Nō uideam? si radij claritatis hui? solis
illumināt torrentes uel ualles. zc. z sic poterim?
dicere z cognoscere si dies mundi est ad fines.
Torrentes dicuntur laboratores mechanici.
Rō. qz torrentes sunt asperi ad ambulandū et
petrosi. **I**ta uita laboratoz est aspera in pa
ne. uino. indumētis. domo. lecto. z laboribus
multis. **I**te torrentes aliquñ abundant aquis
aliquando nō q uia formica potest transire

Ita laboratores aliquādo abundant i pane
uino. zc. aliquoties ueniūt siccitates. grādo.
prouina q nihil colligunt. **T**ertio torrentes sūt
plus basse. **I**ta laboratores pazz appreciātur.
z tñ tam plati qz reges omnes uiuim? cum eis
de eoz laboribz. **E**t his tribz rōibz laborato
res dicuntur torrentes. **A**uctas. **O**ñ pñt dice
re laboratores. **I**mminuti sum? dñe plus qz
omnes gentes. sumusqz omnes humiles in uni
uersa terra. **D**an. iij. **N**ō uideam? si isti tor
rentes illuminant z calefiūt a radijs solis iu
sticie. **N**ā illuminatio est p sapiam. calefactō p
deuotionē **D**ico q nec illuminant nec calefi
unt. **A**ntiquit? qz cūcunqz laborator esset uel
fuisset grossus simplex uel piscator. ad minuf
habebat q̄truo: q̄ sunt necessaria ad sciendū
cuilibet. **P**rimo sciebant se signare. z modo
nihil nisi circulū in chorea. z siliis zc. **S**ecūdo
sciebāt **C**redo in deū. qd dicitur sciri p? qz **P**r nō
z q petitiones p̄tinet septem. z mō nihil bñ
sciunt nisi p̄turationes z sortilegia. **Q**uarto
sciebant **A**ue maria. z qualiter regina celi est
salutanda. modo nihil. sed bñ sciunt q̄t dena
rij sunt in vno florenno. **I**ā sol recessit a torren
tibus. **A**ntiquitus erāt calidi in deuotōe. qz qñ

bet postqz surrexerat de mane anteqm aliqd
faceret genibz flexis faciebat suā orōem. uir i
vno angulo dom? z uxor in alio. z filij i alijs
Nō uos qñ oratis qñ recipitis camisiā zc.
Iā sol nec illuminat nec calefacit. **I**te antiq?
q̄libet die audiebāt missam i auroza. deinde
ibant ad sua negocia. z de? dirigebat eos i oī
bus. **N**ō nec in dñica uolūt missaz audire.
s; sunt in platea uel taberna. z qñ pullatur p
corpe xpi ueniūt ut porci ad stabulū. uel si ua
dunt ad missam nō ueniūt. p tpe. z qñ sunt i/
tus nō faciūt nisi loq de negocijs. z post cō
munionē statim recediūt. iā sol recessit. **I**tem
cōicabāt z p̄fitebant q̄libet die dñico. uenit
bāt ad cōionē duoz duo. z post dabāt sibi pa
cē osculātes se. **I**dē faciebāt mulieres. **N**ō
nec sel in āno uolūt p̄fiteri in. fl. nec cōicare i
pascā. licet obligāt ex p̄ceptis penalibus sub pe
na dānatiōis aie. z sine sepultura corpis. ut p̄z
extra de p̄nā z re. **O**is uiriusqz sep?. **I**te an
tiquit? si aliqd deficiebat i ecclia. erat benig
p̄tētio in? parochianos z curatū. qz quilibz
uolebat illud facere. dicebat p̄ls. nos uide
bim? domui dei ut ip̄e uideat nris. **N**ō cō
tendūt d̄ opposito. **D**icit rector. uos debetis fa
cere. qz uob fuit. dicit p̄ls. imo uos deberetis
facere q̄ recipitis reddit?. totū est hriū. ab hu
iusmodi eim torrentibus iā uidef retraxisse radi
os suos uel? sol iusticie xps de? nō **E**t iam est
cōpleta p̄phetia **D**avid. **A**escierūt neqz itelle
xerunt. in tenebris ambulāt. mouebunt oīa
fundamēta terre. p̄s. lxxij. **H**ora. nescierunt. s.
se signare. nec **C**redo in deū. nec **P**r nō. neqz
intellerūt. s. qd debēt facere de sp̄ialibus. i
tenebris ambulāt. **N**ō uideam? si illu
mināt ualles. qz qñ sol retrahit suos radijs
a torrentibus. adhuc tñ illuminat ualles. **U**al
les dicuntur ciues burgenses mercatores z p
sone diuites. **R**ō. qz sicut ualles abundāt fru
mento. uino. fructibus. z hmoi. **I**ta p̄dicti ab
undant diuitijs. **I**tem p ualles hō ambulat
delectabiliter. **I**ta isti uiuūt delectabiliter.
Habēt pulcras domos z magnas. bonos le
ctos z cortinas. uasa aurea z argentea. cūcas
zc. **E**t de istis dicit auctas **D**avid. p̄s. lxiij.
Ualles abundabūt frumēto. clamabunt. qz
tum ad p̄mū. eteni hymnū dicit q̄tū ad secu
dum. delectabiliter uiuendo z cū leticia. **N**ō
uideam? si illuminant a sole. **D**ico q non. iam
retraxit radios suos. **A**ntiquit? qñ vn? merca
tor cuius uel burgēsis p̄didit bona sua i terra
uel mari uel p ignē. statim aliq̄ cōgregabāt se

Sermo

dicēdo. tal' pdidit oia sua. etiā si posset cuili/
bet euenire. iō iunem' eū. ego do tm̄. zc. **S**z
mō si vn' potest auferre oculū alteri. totū est
ex inuidiā z maliciā. **Antiq'** qñ vnus diues
ibat extra villā. si videbat campū insulcū vel
vineā. petebat inq̄redo cur' esset qñ dicebat
sibi de tali. statim ibat ad illuz dicēs. **Quare**
vineā vza vel camp' est inculc'. **Quare**
stis. de q̄ viuitis **Dicebat** ille. **Dñe** nō habeo
iunēta nec semē. zc. dicebat diues. **Dō** tene
atis bladū vl' pecunias recipiat' bestias me
as. zc. z nō dicat' alicui. **Dō** si veniret pau/
per laborator ad diuitē petēs ab eo decē flo/
renos ad p̄standū vt posset semiare. zc. dice/
ret diues. placet mihi. sz qñ venit notari' di/
rectis q̄ sunt. rñ. z ita ponet in carta. z ita iura/
bitis. intm̄ q̄ dānabit ip̄e laborator. p̄ falsū
iuramentuz. z notari' z testes. z ḡ sol iusticie
occidit eis. **Antiq'** qñ videbāt viduā iuue/
nem vel puellā paupculā discalciatā zc. dice/
bāt. cur' est. dicebat eis. filia est tal'. z vocabāt
p̄sem dicēdo sibi. z tene nō maritat' istam. ne
scitis q̄ piculū est tenere puellas maḡs. **Rñ**/
dit p̄. qz multi vellēt eā qz ip̄a est bona. sz nō
habet dotē. **Dicebat** diues. **Ece** ego do vo
bis tm̄. nihil dicatis. z det' sibi viz. **Dicebat**
mulier. z ego do sibi vnū lectū zc. **Sz** modo
qñ diues videt iuuenulā paupculā. mittit
ad eam vnā ruffianū dicēs q̄ si vellēt loq̄ se/
cum daret sibi tunicā z facit eam meretricē.
Et nūqd scimus qd est illud colloquū. **Et** ḡ
illis foris est sol. **Antiquit'** si aliq̄s vendebat
aliqd alicui mercatori. dicebat q̄tum valerz
Un̄ d̄r **Aug'**. qz quidā vendidit vnā rem pe/
tens p̄ ea mediū florenuz. o dixit mercator. q̄
emptur' erat rē illā. **Vos** essetis deceptus. qz
illa res valet decē florenos. z iō dabo vob nō
nem vt z ego q̄ sum mercator. lucrer aliquid
vobiscū. **Sz** mō statim vnusquisq̄ decipiet
alium. **Nā** venditor vult decipe emptōrez. z
ecōuerso. **Antiq'** si vn' mercator vendebat z
vicin' su' nō vendebat. qñ p̄fecerat v̄ditionē
suam. dicebat emere volentib'. **Ego** iā v̄di
di hodie sz ille nō vendidit. q̄ hz ita bonū pā/
num. vel zc. vt ego. vadatis ad eū. sz modo ē
inter eos tāta inuidiā q̄ null' facit alteri qd
sibi fieri vellēt. **Antiq'tus** iurati vel rectores
cōitatis nolebāt aliqd recipe de cōmunitate
nisi salariū iā eis taxatū. **Jam** aut' volūt plus
recipe. **Ordinatōes** em̄ eoz sunt vt tela ara/
nec q̄ solū retinet muscā. non timent deū **Jā**
ergo a p̄allib' sol iusticie retraxit radios su

os. zc. z videt cōpleta p̄phā xp̄i dicētis. quā
qñ abūdanit iniq̄tas refrigescit caritas ml/
toz. **Matth. xxiij.** **Tertio** videam' si illu/
minat costas q̄ sunt sacerdotes. **Rō.** qz cosse
sunt eleuate z altiores vallib'. **Ita** sacerdotes
z m̄stri altaris sup alios sunt eleuati ad fui/
endū xp̄o z m̄stranduz. **Jō** d̄r de ip̄is. **Se**/
parauit vos de' ab oī p̄lo z iunxit sibi vt ser/
uiretis ei i cultu tabernaculi z staretis coraz
frequētia p̄li z ministraretis ei. **Numeri. xvj.**
Sed dico qz iā sol iusticie ab eis retraxit ra/
dios suos. f. sapie z deuotiōis. **Antiquit'** aut'
habebāt tantā deuotiōnē qz etiā i vna parua
parrochia vbi nō erat nisi vn' cleric'. surge/
bat de nocte ad matutinas. z tāgebat campa/
nā. z est bñ factū. vt licet gētes nō surgerent.
tm̄ qñ audirēt cāpanā dixerūt. **Bñdixit** sit d̄s
Deinde corā altari accēso lumine dicebat su/
as matutinas deuote z distincte. intantū qz
multe gētes veniebāt ad eccl'iam vt audirēt
sed mō vel nō pulsant campanē. vl' si pulsant
tur ibi. nō surgūt. **Sz** cāpanē dicūt matuti/
nas de nocte. ip̄i aut' dicūt matutinas rube/
as vel albas in orto vel platea vel in fenestra
indeuote. zc. **Cū** tm̄ de qlibet lra er dictione
habeam' reddere cōpurū in iudicio dei. **Ant**/
tiquit' parabat se ad missam. cōfitebant z ce/
lebrabāt q̄si q̄tidie cū magna deuotiōne. sed
mō si nō hnt denarios nō curāt celebrare. sz
si sunt pecunie tūc celebrāt. **Antiq'** sacerdo/
tes p̄siderātes qz eoz lingua erat clausa para/
disi. vt dicit **Bregon'**. cauebant a iuramentis
a mendacijs. p̄seruabāt man' a ludis z tacti/
bus. **Dō** aut' iurare renegare pl' iuenit i eis
q̄ in latronib'. s̄l'r dicere mendacia. z i ludo
ip̄i sunt p̄mi. **Item** p̄seruabant corp'. qd est
monumentū xp̄i. p̄ius z veri' q̄ sepulcrum
in hierlm. sed mō p̄ficiunt se in latrina luxu/
rie tenendo concubinas. ergo sol occidit eis
Et nunqd videt vobis paruuz pctm̄. **Nam**
vn' p̄sbyter z cubinari' damnat totū p̄lum
p̄pter scandalū z detractionē. **Et** pl' peccat
mulier cū clerico semel q̄ cū plurib' homi/
nib' laicis. **Ideo** fiat statutū p̄tra ista in syno/
do sancta. zc. **Antiquitus** etiā sacerdotes da/
bant exempluz bone vite qz quādo sacerdos
ex aliqua necessitate intrabat villam vl' ciui/
tatem. z transibat per vicum. omnes surge/
bant z se orationibus eius commendabant.
osculando sibi manus vel vestes. zc. **Et** mo/
do dicunt. **O** sacerdos noster vadit ad il/
lam zc. **P̄ius** dicunt q̄ de iudeis. ex malo
k 4

De sancto Johanne baptista

exemplo vite quod videtur. sicut iam sol retraxit radios suos a torrentibus. a puallibus et costis. **I**am completa est prophetia **Ezechielis**. dicentes in persona dei. **Sacerdotes contempserunt legem meam. et polluerunt sanctuaria mea. Intra sanctum et prophetanum non habuerunt distantiam. intra pollutum et mundum non intellexerunt. et a sabbatis meis auerterunt oculos suos. et coinquinabant in medio eorum. Ezechielus. xxij. Quare video? si sol illuminat colles. Nam colles dicuntur religiosi. triplici ratione. **P**rima quod per colles trāsunt merces de vna terra ad aliam. sic per religiosos trāsunt merces paradisi ad terram istam. **S**ecunda quod colles dant gaudium et leticiam ex alterius precepti contemplatione. **S**ic religiosi preplantur patriam ad quam tendimus et civitatem paradisi quam quærimus. quod non habemus hanc manentem civitatem. sed futuram inquirimus. **D**ebe. vi. **T**ertia quod cōdit in collibus via est ardua et aspera. sic vita religiosorum est stricta et aspera. **N**am de ipso dicitur. pinguescent. sicut in deuotione. speciosa desunt. et exultatione colles accingent. psalmus. lxxij. **E**t ponunt ibi predice tres predicationes. **I**n his enim non apparet splendor solaris sicut antiquus quando seruabatur castitates angelicalem. habebatur cor castum. statim expellebant malas cogitationes. **E**t os clausurunt ab illis locutionibus. oculos. aures. et manum. et totum corpus. sed modo pauci sunt quando velint habere speciales sibi dilectas. et incipiunt a **C**redo in deum. et finiunt in carnis resurrectione. sed non intrant in vitam eternam. **D**eli esset illis habere generales quod speciales. quod premitur homines quod deum. dicendo. si non viuas caste tamen caute. **A**ntiquus seruabatur illam pauperatē applicam. quod secum portabant omnia quoniam erant de cella. sed modo habent pulcras cellas. et quod eos oportet habere plures claves quod si esset mercator. **A**ntiquus seruabatur obedientiam generalem ad omnia quatuor quod dura asperas difficultas. et cor statim obediebat plato. **H**ic nota obedientiam fratris minoris qui nudus iuit ad predicandum ex precepto beati **F**rancisci. **I**tem de sancto **B**auro qui ex obedientia intravit flumen ut extraheret puerum qui submergebatur. **I**tem in vitasparum de illo qui dimisit litteram imperfectam. et. **S**ed modo obedientia pua est. **O**z si placus precipit aliquid contra cor. statim appellat et. **D**e ceremoniis autem nihil seruatur. sed quilibet vult viuere ad libitum suum. sicut iam sol retraxit radios. **I**deo de religiosi dicit **H**ieremias in spiritu prophetie dicentes. **E**cce magister hi simul fregerunt iugum. sicut vota essentialium. ruperunt vincula. sed ceremoniarum. **H**iere. v. **Q**uinto videmus si sol illuminat montes. **M**ontes alti sunt pro-**

lati ecclesie et domini temporales ratione duplici. **P**rima est quod ut montes eminent in altitudine dominum et dignitatis. **S**ecundo quod in montibus vox resonat in terram quod si homo clamat videntur due voces. **S**ic precepta et ordinationes eorum resonant per mundum. **R**esonat de altis montibus echo. id est vocis reuerberatio. **S**ap. xvij. **A**b istis montibus iam recessit sol iusticie et charitatis. **A**ntiquus prelati coacti intrabant prelationem. cogitantes periculum. **S**ed si modo sum in anxietate quale computum dabo de anima mea. quanto magis est reddere computum de tota anima. sed modo laborat cum rege. et cum symonia intrat. **A**ntiquus quando erat in terra computabatur hoc modo. **N**am valet episcopus meus sex milia florenorum. et retinebat duo milia pro vita propriam duo milia dabat in operibus ecclesie sine ecclesiarum et duo milia in elemosinis. **E**t modo omnia sex milia non sufficiunt. tot sunt prebende et vanitates. imo oportet inuenire non alios modos extorquendi pecunias et. **A**ntiquus prelati predicabant ut **A**ngustinus. **A**mbrosius. **G**regorius. et. **S**ed modo totum est vanitas et prebende. **I**am completum est prebende apostoli dicitis. **O**mnes qui sua sunt querunt non que ihesu christi. ad **P**hilip. ij. **D**e dominis autem temporalibus iam copleria est prophetia **Isaie**. **P**rincipes tui infideles socii sunt. **O**mnes diligunt munera sequuntur retributiones. **P**upillo non iudicant. causa vidue non ingreditur ad eos. **I**saie primo. **N**ota. **P**rincipes tui infideles ex fauore inordinato quem dant infidelibus. sicut in **is** et **agarenis** contra legem. quod dicit esse separati. et sic de alijs. **S**e cūdo socii sunt. omnes indei sunt iures. quod usura furtum est. sed indei fundat se in illa autoritate. **N**on feneraberis fratri tuo ad usuram. **D**eute. xxij. **H**oc dixit moyses non ut daret licentiam sed ut vitaret malum peccatum. quemadmodum dixit **Loth** de filiabus suis illis sodomitis. ac si ego dicerem cuidam luxurioso. **P**ribalde quare peccas cum uxore alterius. vadas ad lupanar. non quod dem tibi licentiam eundi. quod si dominus recipiunt a iudeis. id est dicit socii sunt. omnes diligunt munera. et. **N**on corrigunt peccata notoria. secundo de occultis. **F**iat ergo ratio finalis quoniam sol naturalis iam retraxit radios suos a torrentibus. a collibus. a puallibus. et a montibus. tunc dicitur factum est. dies transiuit. **E**t iam ad oculum videtur. quod sol iusticie modo non illuminat vel splendet in torrentibus neque puallibus. **Q**uid ergo dicetis. nisi quod finis mundi erit cito et breuiter. **I**deo bonum est confiteri. cōtereri. restituere. remittere iniurias. et. **E**cce qui re dicitur thema. **E**lizabeth impletum est tempus parienti.

Sermo

De sancto Iohanne baptista. Ser. ij.

Man^o domini erat
cū illo. **H**ec s̄ s̄bū textualit̄ Luc. j.
officialit̄ in euāgelio. Tota solēni-
tas hodierna ē illi^o gl̄ios̄z s̄cti p̄iar̄che. p̄p̄he.
martyris. z amici dei Ioh̄is bap. Silr z ser-
mo n̄ erit de eodē. Si placet d̄obabebim^o
m̄ltas bonas instructōes ad n̄faz aiaz p̄lo-
lationē. z v̄ite correctōz. Sz p̄mo salutē vir-
go Maria. zc. Verbū istud p̄positū p̄thēate.
z fundamēto tot^o n̄ri s̄monis. d̄t de b̄tō Jo-
hāne q̄ man^o d̄ni erat cū eo. Pro h^o s̄bū ma-
iori declaratōe z materie p̄dicade it̄roductō
ne sciendū. q̄ i sacra s̄c̄ptura tā in vet̄i testa-
m̄to q̄ i nouo testamēto inuenit̄ q̄ p̄ manū dei
intelligit̄ s̄r̄ dei i finita p̄ quā cūcta opat̄. Si-
cut nos manibz facim^o opa. z sic man^o hominis
v̄l mulieris hz q̄nqz digitos q̄bz opat̄. iō s̄rus
dei hz q̄nqz attributa q̄i q̄nqz digitos q̄bus
d̄t cūcta opat̄ est. Primū est potētia. S̄c̄m
sapia. Tertiu^o mia. Quartū gr̄a. Quintū iu-
sticia. Primū attributū s̄tus dei d̄t potētia
q̄ est q̄si pollex. Ita d̄t fec̄ opa creatiōis celū
cū stellis. elemēta cū p̄rietatibz z p̄tēis. et ele-
mētata. s̄. hoies. iumēta. arbores. mōtes. z val-
les. zc. S̄c̄m ē sapia q̄si index. Isto guber-
nat vniuersa. celū. solē. lunā. Tertiu^o attribu-
tū est misericōdia. q̄si digiti med^o q̄ lōgior ē alijs.
sic misericōdia dei sup̄ oia opa ei^o. **D**ō. Di-
seratōes ei^o sup̄ oia opa ei^o. Isto opat̄ est opa
n̄re redēptiōis. qz matia mia fuit velle hūilia-
ri. vt ei credētes z obediētes exaltaret. Etiaz
voluit suspēdi in ligno crucis ne sui suspēde-
rent in furca inferni. Quartū est gr̄a q̄si me-
dicus tāgens venaz cordis ip̄m illuminādo
ad cognoscēdū p̄c̄tā z uertēdū z p̄f̄itēdū. zc.
Isto opat̄ est opa iustificatōis p̄c̄oz vt sūt se-
ptem sac̄ra eccl̄iastica. Quintū est iusticia q̄
si auricularis. qz minor alijs apparet nūc. qz in
h̄ mūdo mali nō puniunt̄. nec boni remune-
rant̄. Isto opat̄ ē opa retributiōis. Ecce q̄n-
qz digiti s̄tus dei cū q̄bz d̄t cūcta creauit
Quēctas. Quis ignorat q̄ h̄ oia man^o d̄ni fe-
cerit. in cui^o manu aia ois viuēris z sp̄s vni-
uerse carnis hoies. Job. xij. **P**tz ḡ q̄ man^o dei
d̄t ei^o s̄rus i finira. q̄ oia corpalia z spiritua-
lia. corruptibilia z incorruptibilia fabricat̄
est. Cū ḡ s̄rus diuina opata sūt mirabilia z ma-
gnas excellētiās in b̄tō Ioh̄e baptista. Iō
d̄t thēma. **D**an^o d̄ni erat cū illo. Inuenio
q̄ man^o p̄tus dei opata ē in b̄tō Ioh̄e bap̄ti-

q̄nqz mirabilia alta z singularia. s̄.

Primū annūciatio gl̄iosa

Sc̄m generatio virtuosa

Tertiu^o sanctificatio gratiosa.

Quartū manifestatio gaudiosa

Quintū notatio miraculosa

Ex his d̄t thēma. **D**an^o d̄ni erat cū eo. **D**i-
co p̄mo q̄ man^o s̄tus dei opata ē in b̄tō Jo-
hāne baptista annūciationē gl̄iosam. qz an̄qz
fuisse genit^o vel in vtero m̄ris p̄cept^o. fuit m̄-
rabilit̄ nūciat^o. Ille met̄ archangel^o gabri-
el q̄ s̄gini marie annūciavit filij dei miraclo-
sam incarnationē. nūciavit etiā zacharie p̄ri-
bri Ioh̄is natiuitatē. **A**d p̄tēcā. Zachari-
as p̄r̄ beati Ioh̄is z elizabēth eius m̄s̄tete-
runt multis annis in suo m̄rimonio z nūqz
habuerūt fructū plis. Cū aut̄ fuissent iam se-
nes z antiq̄. int̄m q̄ d̄t **N**icola^o de lyra. q̄ iā
dimiserāt ordē quā s̄uenerāt facere vt d̄t
daret̄ eis fructū de suo m̄rimonio p̄pter corū
antiquitatē. Zacharias aut̄ cū ess̄ sacerdos
magn^o semel intrauit tēplū dei vt orar̄z. **N**ō
vt obtineret p̄lem. vt d̄t m̄gr̄ **N**icola^o de lyra
sed orabat̄ deū vt mitteret missiam eis p̄mis-
sum. mūdi saluatorem. qz videbat̄ iā tempus
cōpletū z p̄phas. z orabat̄ quasi vellet dicere
Postq̄ nō sui dign^o h̄re p̄lem. ad minus d̄ne
mitte messiā. zc. Et ip̄o sic orante. ecce appa-
ruit sibi archangel^o Gabriel resplendēs z cla-
rus. int̄m q̄ zacharias tremēs timuit. qz con-
ditio est sp̄s siue boni siue mali terrere z in-
cutere terrore q̄n apparēt. **R**ō. qz ex fragilita-
te carnis nō possum^o sustinere visionē z sp̄s
Iō d̄t beatus Lucas de virgine maria. **E**t
turbata est in s̄mone eius. **L**uc. j. **I**n angel^o
bonus statim dat p̄solationem. **I**deo statim
sibi dixit. **N**e timeas zacharia. q̄m exaudita
est oratio tua. quia messias veniet ilico. et tu
videbis eum. zc. **E**tia^o annūcio tibi q̄ **E**liza-
beth vxor tua p̄cipiet z pariet filij z vocabi-
tur nomen ei^o Ioh̄es. z erit gaudij tibi et ex-
ultatio. z multi in natiuitate ei^o gaudebunt.
Erit etiā magn^o corā d̄no. **P**riō erit magnus
in asperitate vite. qz nō bibz v̄inū nec aliquē
liquorem quo posset inebriari. nec comedet
panem nec carnes nec pisces nec fruct^o. Sz
cibus eius erit mel siluestre et locuste. **V**estis
erit non de auro serico lana nec de lino. sz de
pilis camelorum. nō dormiet in lecto sz i ter-
ra. nō morabit̄ in ciuitatibz sed i deserto. **S**e-
cūdo erit magn^o corā d̄no in sanctitate vite.
quonia^o ante eius natiuitatē iā erit sanct^o

De sancto Iohanne baptista

Spiritus sancto replebit adhuc ex v^o m^{is} sue. **Lu. i.** Tertio erit magn^o corā d^{no} d^o in magna vtilitate. q^z mltos filioz israel p^uertz ad d^{nm} deumz ad fidem messie. z ad pⁿⁱam. **Quarto** erit magn^o corā d^o i dignitate. q^z p^ocedet aⁿ eū in p^otute z spū h^{elye}. q^z sic h^{elye} as est v^{et}ur^o aⁿ iudiciū generale ad p^odicāduz d^o antixp^m. sic iste veniet aⁿ saluatorz aduētum ipm notificādo mūdo z oⁿdendo. **De ist^o no^{is} zacharias** hūit gaudiū singulare. **Sz** cōsiderata sua senectute vidēs man^o suas rugatas. cogitata senectute vxoris z ei^o sterilitate dubitauit. **Hic** defec. **Et** dixit angelo. **Uⁿh sciam.** **Ego** em̄ sum senex z vxor mea p^ocessit in dieb^o suis. **Lu. i.** R^ondit angel^o ad modum p^osone in dignitate. **Dubiū** ponis i p^obis meis q^z m^oteri nō possum. q^z angel^o bon^o nō pōt mentiri nec decipere. z dixit. **In** h^o cognosces p^oritatē quā tibi nūciaui. **Ecce** em̄ eris tacēs. z nō poteris loq^z vsq^z ad diē natiuitat^{is} ei^o. p^o eo q^z nō credidisti p^obis meis. **Et** angel^o recessit. z zacharias remāsit mut^o. **Ecce** h^o e^o nūcia tionem glorio^{sa}m. quia manus domini. zc. **Moraliter** h^o cū d^z zacharias dubitauit. in q^o errauit. **Sic** est de multis q^z de^o denūciauit non solū p^o p^ophas. sz p^o anglos z p^o seipsum incar natū. sz multi dicūt cū zacharia. **Uⁿh sciam** volētes disputare quō pōt h^o fieri q^z x^op^os tam magnus sit in tā pua hostia cōsecrata. **Item** quō hostia frāgit. quō nō frangit x^op^os. **Argu**menta sunt naturalia **Uⁿh sciam.** **Magnū** p^octm̄ est. marie q^z de h^o habetis iam ex^oplum in natura. s. in speculo. zc. **Iō Ambrosi^o** **Tol** le argumēta vbi fides q^zritur. **Si** dicat. **Et** nūq^z d^o Augustin^o z Thomas z alij doctores q^z fierunt argumēta. **Dico** q^z rōes z argumēta bona sunt p^ofortatione intelligētie. sz non p^ofortatione credētie. nec p^ofundamēto credē tie. **Si** fuisset dictū tūc beato Augustino. q^z re credis tres p^osonas in trinitate z vnū deū. certe nō r^ondisset ex tali argumēto v^o rōe. sz di xisset. q^z ita p^odicauit z docuit x^op^os verus de^o z homo. z apli etiā determinauerūt **Qui** ergo nūc querūt argumēta z rōes p^ofundamento fidei. tales cū zacharia efficiēt muti tpe an tixpi. **Quia** illi statim cadēt q^z faciēt ratiōes infinitas z argumēta. **Sz** p^osone obediētes z simplices stabūt firmiter z secure dicen tes m^otris antixpi. **Placēt** nob noua nostra. q^z fides mea nō fundat in argumentis. sed in obediētia. **Ideo** apl^os. **Sermo** me^o z p^odi

catio mea nō in p^osuasibilib^o humane sap^olētie p^obis. sz in oⁿsione spūs z p^otutis. vt fides v^ostra nō sit in sapia hoim. sz in p^otute dei. p^oma **Coz. ij.** **Nota.** s^omo me^o. zc. i. nō facio funda mentū in argumētis logicalib^o seu p^obisic^o. sz in p^otute dei. p^o fidem z simplicem credētiā. **Et** h^o de p^omo mirabili. zc. **Dico** secūdo. q^z man^o p^otutis dei opata est in beato Iohāne generationē p^otuosam. q^z a parētib^o genit^o su it p^otuose z miraculose. q^z nō sufficiebat p^otus patris ad generandū. nec matris ad p^ocipien dum. sed p^otus dei suppleuit dans vim patri ad generandū. z m^ori ad p^ocipiendū. **Nota** ad practicā **Iste** bon^o homo zacharias facta sua orōne redijt ad domū. **Erat** em̄ de nobi/ liozib^o hierl^om. z etiā Elizabeth vxor sua. **Et** ex senectute diuiserūt tam lectos. q^zlibet dor miebat seorsum sol^o in sua camera. **Istaz** bo nestatē sanctā seruabāt antiq^z sancti. quia nō curabāt de copula carnali nisi rōe plis. **Iō** q^z mulier erat grauida diuidebāt lectū statū quousq^z creatura erat ablactata. **Idem** q^z erāt senes. **Hoc** habet ex textu biblic. **Benēs xvij.** **Dixit** sara vetula z **Abraā** senex q^z de^o pmisit sibi filium. **Postq^z** p^oseniui. z d^ons meū vetulus est. voluptati operā dabo. **Zachari** as q^z veniēs de orōe mut^o intrauit domū suā z nō potuit loq^z vxori. nec petere debitū p^obo sed signis. **Et** admirans Elizabeth dicebat huy huy huy d^one. b^ondictus deus q^zd habet. q^zd accidit vobis. nihil sciens de annūciatōe angeli. z cepit eū inter brachia. **Cogitare** q^zli ter elizabeth antiq^z mirabāt. sz finalit^o vidēs voluntatē viri sui p^osentit. **Nota** hic q^z exq^z sunt in matrimonio vn^o debet alteri p^osentire siue sint iuuenes siue senes. nec d^z se alter ex/ cūsare aliq^z ficta deuorōe. al^os d^oanat se z aliū. **Iō** apl^os. **Vxori** vir debitū reddat. s^ol^o aut^o et vxor viro. **Mulier** sui corpis p^otatē nō habz sed vir. **Sil^o** vir sui corpis p^otatem nō habet. sed mulier. **Nolite** fraudare inuicē. nisi forte ex p^osentu ad tps vt vacetis orōni. i. **Coz. vij.** **Nota** hic de illa muliere deuota q^z vir ex igebat ab ea debitū. sp^o inuentebat excusatio nes. **Si** in d^onica. huy sancta mater d^oi hodie que est dies resurrectionis d^oni vult^o talia fa/ cere. **Si** die lune dicebat. huy hodie debet homo rogare p^o mortuis. **Si** die martis. ho die ecclesia facit p^o angelis. **Si** feria q^zrta. ho die x^op^os fuit venditus. **Si** feria quinta. huy domine quia hodie x^op^os ascendit in celum. **Si** feria sexta. hodie quia x^op^os fuit passus

Sermo

p nob. **S**i sabbato dicebat. hodie q̄ dies est
p̄gis **M**arie. q̄ tali die ip̄a sola remāsit fi-
des. **V**idēs vir q̄ ip̄a sp̄ iueniebat excusatio-
nes. vocavit ancillā. **D**e sero venias ad me
dormias mecū. **R**ūdit. **L**ibent̄ mi dñe. **N**ō
vidēs ml̄ier voluit se ponere i lecto. z vir no-
luit. **H**ō dñā. oret̄ p nobis pctōribz. z n̄ q̄ ex
tūc voluit vtroz̄ cognoscere. ita abhorruit eā
sz adamauit captivā. **I**p̄e peccabat mortalit̄
z damnabat se ex culpa vtrois. **I**ō sc̄tā **E**li-
zabeth licet esset deuota. sc̄tā. z antiq̄. ex q̄ re-
quirebat a viro pensit. z cepit ab eo trāfact̄
tribz mēsbz v̄ter itumuit. z dicebat ip̄a. **A**i
miserā. q̄d est h̄. nūq̄d essem hypocrita. finali-
ter cognouit q̄ erat gūida. d̄ h̄ sc̄tā **E**lizabeth
multā verecū dabat. in cū q̄ dicit **L**ucas. q̄
occultauit se mēsbz q̄nq̄. **C**ogito ego q̄ fecit
sibi amplas hopulādas siue vestes vt absco-
deret p̄tū. timēs ne gētes dicerēt. **E**cce licet
sit deuota. tū adhuc vacat libidini. zc. **E**cce
h̄ generatio p̄uosa b̄i **J**ohis. q̄ man̄ dñi zc
Moralit̄ h̄ p̄sequētiā. **S**i elizabeth ita
verecū dabat de h̄ q̄ aliq̄s p̄sumeret q̄ ip̄a cū
viro suo vteret̄ m̄imonio. **Q**uanta p̄cūdia
dz esse mulieribz v̄l vir̄ q̄ curāt de alijs. p̄di-
tores sūt tales. **E**t si mulier esset fortis posset
assiḡre capū viro p̄ditori. **I**ō apl̄s. **D**onora-
bile p̄nubiū in oibz z thoz̄ p̄maculat̄. **F**orni-
catores em̄ z adulteros iudicabit de. **D**eb.
v̄t. **D**ico tertio q̄ man̄ p̄tutis dei opata ē
in b̄to **J**ohē sanctificatōz ḡtiosam. q̄ adhuc
ex̄s i vtero m̄ris sue. **L**u. j. nō solū fuit plen̄
sp̄sctō. sz replet̄. **N**ō audite modum ipsi.
quō fuit sanctificat̄. **D**ic̄ **C**hrȳ. q̄ beat̄ **J**o-
hānes in vtero m̄ris sue p̄ q̄nq̄ mēses z p̄ ali-
quos dies d̄ sexto mēse stetit cū pctō originali
sz in sexto mēse fuit sanctificat̄. **I**n sexto etiaz
mēse sue p̄ceptōis missus ē gabriel ad p̄ginē
mariā q̄ cepit tūc filiū dei. z dixit tūc āgelus
p̄gini quō **E**lizabeth sterilis p̄ceperat filiūz.
Propt̄ qd̄ p̄go **M**aria iuit ad visitādum eli-
zabeth. **E**t cū intrasset domū fuit dictū **E**li-
zabeth q̄ **M**aria venerat. de q̄ elizabeth ga-
uisa ex̄s ei obuiā salutauit eā. **T**ūc p̄go ma-
ria dixit sibi. **O** mea b̄ndicta cognata pficiat
vobis. q̄ filiūz p̄cepistis. **I**ta p̄ba fuerūt tāte
p̄tutis sic p̄bū sacerdot̄ in baptisimo virtute
p̄si sanctificat̄ aīam baptizati. sic illud p̄bum
p̄ginis p̄tute filij dei in ea incarnati z i ea ex-
istentis sanctificauit **J**ohē baptistā **S**an-
ctificat̄ em̄ creatura p̄ p̄bū dei. **J**. **C**h̄ymo. iij
Dic̄ beat̄ **T**ho. in. iij. (m̄iaz. dis. vj. in l̄alibz

q̄ tūc fuit accelerat̄ vsus rōis i **J**ohē. z hūie
v̄sum liberi arbitrij. z exultauit i vtero. **S**ic
letaret miles si rex daret sibi mille florenos
castz vnū de sp̄ali gr̄a **S**ic tūc b̄tis iohes
fuit tot̄ let̄ z gaudiosus. **B**erū. vocat illud
gaudiū tripudiū. **T**ūc elizabeth sp̄sctō spi-
rata cognoscēs q̄ p̄go maria p̄ceperat filiū dei
voce maḡ dixit. **B**ndicta tu i mulieribz. z b̄n-
dicit̄ fruct̄ v̄tris tui. **E**t v̄n̄ h̄ mibi q̄ mater
dñi mei veniat ad me. **L**u. j. **R**ogo vos p̄tem-
plate h̄ modicū. **S**ācta elizabeth erat antiq̄
p̄go aut̄ maria erat tūc iuuenis. xiiij. annoz̄
z amplexātes z osculātes se v̄ter elizabeth se
eminebat sup̄ v̄trē p̄gis. iō **J**ohes erat alti-
or̄ p̄po. **P**ropt̄ h̄ iohes retraxit se i vtero ma-
tris d̄as filio dei honorē. sic faceret miles re-
gi in codē sc̄ano sedere volēt. q̄ miles statim
h̄ceret se ad terrā **E**cce h̄ sanctificatio ḡtiosa
Moralit̄. beat̄ iohes oñdit nob̄ quātā re-
uerentiā deberem̄ facere altari x̄pi z m̄stris
suis **V**irgo maria erat tūc altare in quo erat
corp̄ x̄pi. z q̄ iohes accessit ad x̄pm p̄ ample-
xus m̄ris. beat̄ iohes retraxit se h̄ illit̄ incli-
nādo. **M**ulti errāt in h̄ stāte p̄pe altare. etiā
desup̄ apodiari. **D**iroz̄ q̄ n̄ interficiūt ab
angel̄ q̄ sunt ibi p̄ntes. vt d̄t beat̄ **G**regoriū
Antiq̄ vt h̄t̄ **H**uc. j. c. **N**ō nisi d̄ genere aa-
ron si accesserit ad altare meū morte moriāt.
tū in illo nō sanctificabāt corp̄ x̄pi. sz aīalia. q̄n-
to ḡ maḡ dz b̄ri i maiori reuerentiā altare i q̄
offerit̄ filiū dei. **C**ogitate etiā qd̄ faciet̄ de cle-
ric̄ luxuriosis imūde cū tractātes. **D**avid tā
maḡ rex z sanct̄ cū maḡ reuerentiā v̄iebat
ad tēplū dei. dic̄ ip̄e met. **E**go aut̄ i multitu-
dine mie tue introibo i domū tuā. adorabo
ad tēplū sc̄m tuū i timore tuo. ps. v. **D**icat̄
de his q̄ min̄ iuste sūt in eccl̄ijs zc **D**ico
q̄rto q̄ man̄ p̄tutis dei opata fuit i b̄to iohē
manifestationē gaudiosam. q̄ in p̄tu gaudio
se fuit manifestat̄. q̄ in p̄tu nō potuit latere
Secrete p̄t̄ p̄cipe. sz nō sine clamoribz pere-
Et q̄ **Z**acharias z elizabeth erant nobiles.
iō ab om̄ibz cognoscebant̄. z dicebāt gentes
Scitis noua. z qd̄ est. **I**lla nobil̄ mulier **E**li-
zabeth pepit vnū filiū. z alij r̄ndebāt. nob̄ v̄i-
detur q̄ non erat gūida. z etiā q̄ erat nimis
antiqua. sz alij ecōuer̄so dixerūt. imo p̄ certo
sz abscondebāt se. **T**ūc amici eī z cognati ve-
niebāt ad eā z gratulabāt̄ ei dicētes. **O** cer-
te bene videt̄ q̄ dē diligit vos. q̄ in tanta se-
nectute dedit̄ vobis heredem. **E**cce quō ma-
nus dñi erat cū eo i manifestationē gaudiosā

De sancto petro apostolo

Moraliter oñdñ nob h quò dēm? gaude re de psona sterili i bonis opibz z antiquata in pctis z mala vita qñ parit fructū bonoz opez z meritoz. vt elizabeth zgratulabatur amici ei? **N**ota qz h nomē elizabeth ē cōpositū ex tribz noibz. s. **E**l. i. de? z **J**. i. me? et sabbeth. i. septima. **J**ō elizabeth. i. dei mei septima. h est interpretatio h? nois elizabeth. **N**ō vide am? q est ista dei mei septima. **R**ūdeo z dico qz ista dei mei septima ē creatura hūana. oia q de fecit vadūt de septē in septē. **S**eptē em sunt creature pncipales qz de fecit. terra. aq aer. ignis. qnta essentia. s. celi. sexta est natura angelica. septima natura humana. **E**cce dei mei septima. s. multoties creatura senescit et antiq? sterilis sine fructu bonoz opez z futu rū. **D**ñt religiosi z psbyteri z hoies z mulieres sunt i mūdo steriles. qz nūqz fecerūt fructū boni opis. s. qñ pponūt pctā z malā vitā z volunt redire ad deū. pponendo facere illa ad q tenent fm suū statū. tūc pncipiūt. **P**ariūt autē qñ faciūt bona opa. qñ religiosus fuat suam reglam vota z cerimonias tūc parit. **I**dē de alijs. **T**ūc oēs amici ei? z vicini dñt gaudere z zgratulari z regratiādo dō dicere. **D**ō isto bñdicto. mō i sua senectute dedit se deo. **S**z bodie fit totū oppositū in mūdo. **S**i est aliqz religiosus dissolut? z ribald?. null? dñt sibi aliqđ. imo oīs cōmēdant z laudāt eū. s. si vult fuare suā reglam z viuere fm qd vouit. statū psequit ab alijs. **I**dē de clerico. **I**dē d laico hoie z muliere yana si vult dimittere vanitates. z pē dicere. **C**ōgratulamī mibi oēs. quia inueni ouē. i. aiām quā pdiderā. **L**u. xv. **E**t tñ in mī ille psequit ab alijs qusqz faciāt eū p dere aiām cū alijs. **D**ico qnto q man? dñi fuit opata in bto **J**ohē baptista noiationem miraculosam. fuit em mirabilē noiat? **P**ost ei? natiuitatē. s. octaua die fm legē moyfi circūcidēbāt pucros. z sic nūc i baptismo nos i ponim? noia. ita tūc i circūcisioe iponebant **L**ū aut rabin? teneret iā illā pelliculā. zē. qñ uuit a mīe quò vocaret. dixerūt circūstantes. vocet vt p? su? zacharias. **S**z mī reuelatōe spūscī dicit. **N**equaqz. s. vocabit **J**ohes. **I**lli sō admirātes de tali noie. dixerūt ad illā qz nemo est i cognatōe tua q vocet h nomie. **T**ūc iuerūt ad pzem suū z inuebāt pzi eius quē vellz vocari eū. adhuc aut p? ei? erat mutus. **E**t dicit h glo. qz etiā erat surd?. iō innuebāt ei p scripturā quò vocaret. q postulans pugillarē scpsit dicēs. **J**ohes ē nomē ei?. q. d. n.

impono ego sibi h nomē s. dñs. **T**ūc p? subi to recupauit loqā dicēs. **B**ñdict? dñs dō is rael. zē. **E**cce h quò fuit ei? noiatio miraculo sa. **M**oralit? nota z itrabim? p qstionem. **N**ō nomē est meli? zacharias vl iohes. z videt qz iohes. qz dixit mī. **N**e qz vocabit **Z**acharias. s. **J**ohes. **R**ūdeo. **Z**acharias fm interpretatiōe hebraicā interpretat memorās de um. **I**ll? nomē **J**ohes i decē gētibz excellit h nomē zacharias. **N**ā si aliq? psona sit i pctis z vult dimittere pctā cupiens saluari grā dei. optet qz tal? psona sit pmo zacharias. i. memorans deū quē offendit. z qz hēat pccatiōe de pctis. **S**cdo qz hēat ppositū nō redeundi ad pctā. zē. **D**icūt qz nouē sunt opa pncipalia. nec tñ in nono ope est **J**ohes s. zacharias. s. i de cimo ope. s. in cōicatōe sacramentali. qz tūc hz donū grē. vel i q est grā. z tūc ē **J**ohes. **E**cce rōem qre dñ. neqz vocabit zacharias s. **J**ohānes. zē. ad inuendū qz est pfect? in pnia et grā dei. **J**ō **J**sa. xlii. **D**ñs ab vtero vocauit me. z d vtre mīis mee recordat? ē nois mei. **E**t dñ i psona bti iohis. qz fm grām z pfectō nē quā de? debuit sibi dare iposuit sibi nomē **E**rgo man? dñi erat. zē.

De sancto **P**etro aplo

Beatus es **S**imon **B**ariona. **M**at. xvi. **F**estū z solēnitas hodierna ē duoz aploz maioz z pncipiū alioz q eodē die martyrisati sunt p xpo. z in eadē ciuitate. s. rome. sub eodem imperatore. s. **N**erone. **E**t tāta est dignitas cui insibet ipoz. qz eccia hodie facit festū de beato **P**etro. z cras d beato **P**aulo. **I**dē faciā ego. qz hodie erit fmo de beato petro. z cras d beato **P**aulo. qz hodie nō sufficeret de ambobz pdicare. **S**z vt fmo pñs sit in laudē z reuerētiā. zē. **S**alutet hgo maria. zē. **E**t resumat thema. **V**erbū ppositū p themate z fundamēto nri fmonis. reqrit aliquā lrālē declaratiōz **P**ro q sciendū. qz **P**etr? anqz est xpi discipulus. aplos. z papa vniuersalis. vocabat symō. s. postqz fuit discipul? xpi z aplos. xps constituit eum papā z vicariū suū vniuersalē. z imposuit sibi nomē **P**etr?. **S**ic fit etiā mō qñ pap? eligit. mutat sibi nomen. z quasi mutat in altez viz z nonā creaturā ita fecit xps **D**arē. iij. **E**t imposuit symoni nomen petri. **P**ater sō beati **P**etri vocabat **J**ohes. z aliquoties grosso modo dicebatur **J**ohāna. z aliquoties diminutiue **J**ohannes. aliquoties vt cōit dñ

Sermo

Johā. Sic nos cōit facim⁹ i nro vulgari de aliq⁹ pprio noie. ita iudei vocabāt pzem Petri. Et ita etiā xps ipm noiauit. Aliq⁹tiēs vt cōit d^r: **Johes** vt ibi. simō iohis. i. fili⁹ iohis. diligis me **Jo.** vi. Aliq⁹tiēs grosso moyt ibi. **Tu es simō fili⁹ ioha.** **Jo.** j. Aliq⁹tiēs diminutiue. vt ibi. **Brūs es simō bariona.** i. fili⁹ iobanna. i. iohāner. **Pez** thema fm expositōz i salem. z sū i materia p̄dicāda i tbeate. **Petr⁹** vocat bī nom⁹. z ponūt ibi duo noia. s. simon z bariona. Et qdlibet nomē hz duas interpretatōes. in qbz ostēdūt q̄tuor p̄tutes i **Petro.** p̄t q̄s ē brūs i celo. s. p̄mpra obediētia. aspa p̄nia. re/cta intētio. dura passio. **¶ Quāru** ad p̄mā p̄tutē p̄ quā. b. **Petr⁹** ē brūs: d^r: p̄mpra obediētia. q̄ norat h̄ cū d^r: simon. qd̄ interpretat obediēns. qm̄ em̄ p̄sona audiet z obedit p̄bis z mādatīs dei. z sine aliq⁹ excusatiōe iplet volūtātē dei vt fu⁹ fidel⁹ volūtātē dñi sui. obediēs ēz merē salariū. s. solui i sine fuitij. **Sic** q̄ in h̄ mūdo fuit p̄mpte z obediētiā p̄bis z mādat⁹ dei qm̄ ser uerit fuitiū. s. i morte. iuste hēbit retributōz z b̄ritudinē p̄salario. **Jo Lu.** xj. **Beati** q̄ au/ diūt⁹. deiz custo. il. **Hāc** obediētiā habuit **Petr⁹**. vt patet **Mat.** iij. **Ambulās** **Ihs** iu/ tra mare galylee vidit duos frēs. simonē qui vocat⁹ **Petr⁹** z andrea frēm ei⁹. mittētēs rete i mare. z ait ill⁹. **Venite** p̄ me faciā vos fieri pi/ scatores hoim. **At** illi p̄tinuo relict⁹ retibz et nauī secuti sūt eū. **¶ Ad** p̄ticiā. **Brūs** petr⁹ aq̄z eēt discipul⁹ xpi erat piscator paup. itm̄ q̄ ipse z frā su⁹. b. andreas habebāt solū vnā barca z vnū rete. z vinebāt sic d̄ suis laboribz. **Sic** piscādo qdā die ipso existēte i stagno. s. mari galylee. iuxta lit⁹ dicti maris seu stagni tūc ipse xps vidit **Petr⁹** z andrea. qbz dixit. **O** boni hoies z qd̄ ibi facitis. **Rūderūt.** **Dñe** vo lum⁹ pisces cape. **Sciēs** xpus q̄ alibi p̄ p̄fi cerēt q̄ ibi dixit eis. **Venite** p̄ me faciā vos fieri piscatores hoim. **Ego** em̄ docebo vos piscari reges. p̄ncipes. duces. comites z mul taz gentiū generatōes. **In** his verbis. veni/ te p̄ me z sūt duo. p̄mo dat intelligi. q̄ ecclā xpiana ē sicut nauis triū coopturaz. **¶ Prima** cooptura bassa siue inferior ē religiosoz se humiliatū. **Et** sic cooptura inferior ē secre/ ta. sic religiosus debet eē secret⁹ i claustro in cella. nō ire p̄vias vel plateas tractādo nego cia sc̄laria. **Secda** cooptura signat statū pre/ sbyteroz. q̄ debēt mīstrare sac̄ra ecclie. cōiter in media cooptura stant bone merces z ma/ gni valoris. **Sic** in manu p̄sboz z posse eo/

rū stāt merces padisi. s. sac̄ra. p̄pter q̄ habem⁹ vitā eternā. **Tercia** cooptura ē stat⁹ laicoz. q̄ vadūt hinc inde p̄ mūdū sicut mercatores. et illi de nauī q̄ vadūt p̄ coopturā exercēdo la/ borē nauis. **De** ista dicebat **Salomon.** **Fa** cta ē q̄si nauis institoris. i. mercatoris. d̄ lon ge portās panē suū. i. mercantiā. h̄ ē aiā bo nā. **¶ Prouer.** vi. **Scdm̄** secretū ē cū dicit. **Fa** ciā vos fieri piscatores hoim. q̄ sunt p̄dicato res. **Predicatio** ēvt rete. qz sic rete ē totū col ligatū z vna corda trahit. sic p̄dicatio euāgeli ca ē de diuersis cordis. s. auctibz. rōnibz. para bol. z oīa sunt colligata. **Si** p̄dicatio sū b̄n ordinata. z trahunt vna corda. s. themate qd̄ ē fundamētum fmonis. **Predicatores** illos mittit de⁹ **Diere.** xvj. **Propterea** ecce dies ve nīst z mittā eis piscatores z piscabuntur eos. **Multos** piscatores misit. qz ap̄los. marty/ res. p̄fessores. et nos. qbz dicit. **Laxate** retia v̄za in capturā. **Nō** dicit p̄licate. s̄ illos qui habēt magnā sciam. z tenēt p̄licate. z nolunt se disponere ad p̄dicandū ad capiendū pi/ sces. **Ecce** q̄re dicit. **Venite** p̄ me zc. ac si di ceret. **Dimittite** illā barca p̄uā cū qua mō ca pit⁹ pi. ces. z ponā vos i magna nauī ecclie triū coopturaz. **Dimittite** retia illaz habebit is doctrinā euāgelicā. **Dimittite** illud ma re. z ponā vos piscatores hoim. regū. militū. z alioz. **Hec** oīa intellexit **Petr⁹** p̄tute diuina qm̄ xps ore suo dixit. **Venite** p̄ me zc. **Et** co gnouit ipm̄ vey. **De** s̄yā zc. **¶ Ut** g. b. **Petr⁹** ha beret loco retis doctrinā euāgelicā. z pos set i nauī ecclie p̄ mōm piscari hoies. p̄mpte obediūt. **Hā** dicit euāg⁹. **Relict⁹** retibz z nauī secuti sūt eū i n̄trinētī **Petr⁹** z andreas. **Be at⁹ g.** **Petr⁹** flexis genibz dixit corā xpo i corde suo. **Holo** retē nec nauē ex q̄ vos posuist⁹ i cor de meo affectōem piscādi i mari hui⁹ mōdicū nauī ecclie z doctrina euāgelica incorrupti bilizē. z subito iuit cū xpo. **Ecce** p̄mpta obe diētia **Petri.** **Dicat** hic s̄ defectū hui⁹ mundi **Hā** oēs vocamur a xpo. s. xpiani. iudei. agare ni. et nos nolum⁹ ire. **Vocat** em̄ nos illumi nādo corda n̄ra. dās cognitōez d̄ pctis. et statim deberem⁹ ipm̄ seq̄. sed accidit nobis vt amueli q̄ vocabat a deo. z ipse ibat ad he ly. **¶ Nota** hystoriā. j. **Re.** iij. **Nō** sic fecit **Job** q̄ diē. **Vocabis** me zego r̄n debō tibi. nō hely. **Job.** xij. **Cōtra** tales diē xps. **Vocauit** re nuist⁹. extēdi man⁹ meas z nō fuit q̄ aspiceret. **¶ Prouer.** j. **¶ Moralit⁹** cū dicit. faciā vos fie ri piscatores hoim. **Forēt** h̄ religiosi z alij q̄

De sancto Petro apostolo

hnt pdicadi officiu. qz oēs sūt piscatores. rete
ē pdicatio euāgelica. Ego mō extēdo rete. et
cū aliq̄s audies pdicatōez pponit dimittere
pectāz vicia. z hz redeūdi ppositū ad deū. tunc
predicator pōt dicere vñū piscē cepi. Qñ no-
bil' v' miles p' predicatōem dimittit pōpā.
odiū v' rancorē inimico suo. cepim' vñū del-
pbīnū. O tales pisces z piscatores q̄tū pla-
cēt dō. Idē d' nobili d'na dimissis vanitatibz
ornamētis z b'ndi. z p'fitef. z pponit bñ viuet. tūc
pōt dici q' cepim' vñā conymā. Qñ aut' i pre-
dicatōez uertit agricola aut simplex hō: capif
fūdū? Idē d' mliere paupe: capif vna sardia.
Et i die iudicij dicet xps predicatoribz. Ve-
nite nūc p'radete. Et qñ ipsi dicent. d' q' dñe.
Tūc ipse rñdet. Afferte d' piscibz q̄s p're. Jo.
xxj. Q' d' erit d' isto predicatorē q' dicit. Dñe
ego nō sū piscat' nisi alguāz brofā. s. pecunias
raupas. comeras. failiaritatef. samā. Jō amo-
re dei laborem' vt captiam' aias. Hā i iudicio
q̄libet uenit cū a'abz q̄s uertit dicēdo. Ecce
duos pisces q̄s ego prendidi. Q' q̄t pisces. q̄t
a'as ducit. b. petr' secū q' i p'ma predicatōe cō-
uertit tria milia a'iaz z hoim. vide Act. ij. z.
liij. ¶ Quātū ad scdā m'itūē p' quā. b. petr'
ē beat' i paradiso. ē aspa p'nia. qd' oñd' cū d' r. s.
mō. qd' scdō mō int'pretat: ponens tristitiā. s.
p'nie. De q' apls d'r. Que s'm deū tristitia est:
p'niā in salutē stabile opaf. ij. Coz. vij. Ho-
ta. q' s'm deū. i. qñ displicet hoi d' offēsis fact'
deo. tal' b'ritudinē meret. qz verā p'niā facit
Un. B'ri q' lugēt. qm ip. p'lo. s. i b'ritudine cele-
sti Dō attēdat' ad p'niaz. b. petri. In q'bz ei
fecit p'niā. i. comedēdo. i. potādo. i. vestitēdo
In comedēdo sciāt' q' sel' fuit int'rogat' quā
vitā ducebat. Rñdit. Cibz q'ridian' est panis
cū oliuis. z raro cū oleribz qz solū i magnis
festiuitatibz. Ecce vita sua licet eēt papa. Bz
q'rit. vnde g' exiuerūt tot capones galline. say-
sans. false d' diuers' manerij. q' iā sūt in mēsa
prelatoz. Dicat' truffatiue q' ille oliue. b. Pe-
tri erant gūide. z pepererunt capones z alia
predicta. Itē fuit int'rogat' d' vestitū. z rñdit
Vestimēta mea tunica quā vides cū mātello
tā i hyeme q̄s i estate. Ecce p'ma vestis p'mi vī-
carij xpi. Sed q'rat. vñ g' exiuef' tot sūptuo-
se vestes zc. q̄s portat prelat'. tot foderature.
Dicat' q' mantell' petri pepit eas zc. Itē vita
sua fuit tal' q' d' ocul' fec' fontē lacrimaz recoz-
dans d' renegatōe. p' q' q̄s diu vixit lacrimaz ē
z vixit p' xpi ascēsiōē. xxxvij. annis. vt in li. d'
v'is illustribz d'ic. s. Hiero. t'm flebat q' hēbat

q̄si adustam ex caliditate lacrimaz. ¶ Hora
p'niā de renegatōe. Ipse peccauit p' os c'bz
itū renegando. id' fecit p'niā p' os nō come-
dēs nisi panēz oliuas. q. d. qz peccasti. id' ietu-
nab' Scdō renegauit c'bzitū calefaciēdo cor-
pus suū vt d'r Joh. id' fecit p'niā in corpe so-
lū portans tunicā cū mantello. Tercio sic fa-
cies sua nō fuit p'cedata c'bzitū negare. idō
fleuit. Isti sūt fruct' digni p'nie. Lu. iij. Faci-
te fruct' dignos p'nie. vt p' q' q̄s peccat p' bec z
p'niā agat zc. ¶ Moraliter h. b. petr' p' trina
xpi abnegatōe. qz ex timore mortis abnegauit
xpm. z tū fecit. xxxvij. ānis oēs d' p'nia. Quid
erit d' ill' renegatozibz q' nō solū ter. sed mille-
sies in die renegant p'vna mīma re v' p'ua oc-
casiōe iurando mag' iuramēta blasphemā-
do c'bzitū. O maledicte renegatoz qd' erit d'
aia tua. Si. b. Petr' p' trina negatōe t'm fec-
zē. qd' deberes tu facere: q' nō timore mortis
sed mala p'suetudine inras. Itē. b. Petr' nō
dixit. nō cognosco eū. Cogita qd' erit de aia
tua. Amore dei adhibeant' modi. q' ista dete-
stabilia iuramēta cessent Ego dabo vob' tria
remedia. Primū q' vos m'ieres q' habet' fili-
os puos instruatis ne iurēt nisi p' aduerbia.
Scdō mod' q' quilibet iuratoz poneret sibi
istā legē. s. soluere certū qd' p' q̄libet iuramēto
z dare paup'ibz in die d'nicā. z sic corrigeref.
Tercio mod' corrigēdi p'inet ad rectores pa-
trie. q' p' statutū debēt ordinare q' q' iurant d'
deo punient' tali modo zc. z nulli p'cere i his
q' tangūt c'bzitū honorē. Sed qz rectores nō
corrigūt. q'ritur de' d'cedo. Dñatores p'li
mei iniq' agūt dicit dñs. z iugit' tota die no-
mē meū blasphemāf. Prop' h' sciet p'ls me'
nomē meū in die illa. qz ego ipse q' loq'bar ec-
ce assum. s. puniēdo. Isa. liij. Ecce de scdā b'ru-
te in h' q' dicit simō. i. ponēs tristitiā ¶ Quā-
tū ad terciā b'ritūē p' quam. b. petr' d' b'ritū. ē
recta int'ctio. s. in omibz q' faciebat. predican-
do. celebrando. z alia opa fruosa exercēdo s'p'
respiciebat honorē dei. qd' notat' in hoc q' d'
bariona. qd' int'pretat' fili' simplicitat'. nō d'
cit duplicitatis. Qñ c'm aliquis aspicit mū-
dū. z ad honores. z nō ad deū. ē duplicitas.
Accidit talibz vt gallo. qui cū vno oculo re-
spicit celūz cū alio granū. Beat' aut' Petr' in
omibz habebat rectā int'ctōem ad deū. Qñ
in ps. Hō nobis dñe nō nobis. sed nom' tuo-
da gliam. Ecce simplicitas z isti merent' b'ri-
tudinē. Unde Dat. v. B'ri mūdo corde. qm
ipsi deū vīdebūt. hic p' contemplationē. z i aliq'

Sermo

sclo p eternā possessionē. **Bñ** habuit istā sctu
rē. b. petr. qz licet eēt papa z vicari⁹ xpī. z h̄ret
tantā scitātē q̄ sanaret oēs infirmos. etiā ym
bra sua tangēs infirmos curabāt. **Dicat** q̄no
qn̄ sciebāt ipsū transiit p̄ aliquē vicū. pone
bāt infirmos vt umbra tāgeret eos z sanarēt.
Act. v. **Sed** cū toto h̄tantā hēbat simplici
tātē q̄ nullā hēbat hypocrisiā seu vanā glām
aut p̄sumptōz. **Ibat** simplr. rexit z correxit se
patet q̄ erat fili⁹ simplicitas. poterat dicere
Scio de me q̄ tu p̄bas cordaz simplicita
tē diligas. vñ et ego i simplicitate cordis mei
let⁹ obtuli vniuersa h̄. j. gal. vi. **Tu** p̄bas cor
da creature si fuit bñ z recta intētōe. z si ē sim
pler diliges eū **Et** iō i simplicitate cordis mei
dilexi te z fui tibi s̄o corde. **Moysi** h̄ ē sci
endū q̄ p̄mū qd̄ respicit de⁹ in opib⁹ n̄ris ē in
tētio. **Nā** si vn⁹ faceret oia bona mōi d̄ gene
re bonoz z nō fierēt recta intētōe. nihil vale
rēt meritoz. **Verbi** grā ad p̄cticā. **Magnū**
op⁹ meritozū est religionē intrare. intm̄ q̄ d̄
b. **Tho. ij. ij. q. lxxxix. arti. ij. ad terciū.** q̄ votū
religiōis si recta intētōe fiat. cū sit p̄petuū: est
mat⁹ q̄ votū pegrinatōis terre sctē: qd̄ ē tpale
Sic alexāder. ij. d̄. et h̄ extra de votoz vo.
redē. i. c. s̄pture. **Et** postea subiūgit **Tho. ibi**
dē. q̄ rōnabili⁹ dici p̄t. q̄ aliq̄s p̄sequet re
missionē pctōz oim p̄ ingressum religionis.
q̄ vtilior ē q̄ pegrinatio terre sctē. q̄ tū ad p̄
motionē i bonū. q̄ p̄pōderat absolutōi a pe
na. **Tho. ibidē.** z in l̄ra pulcra de h̄ ibidem
Sed istud op⁹ p̄uertit. s̄. ingressus religiōis.
z p̄dit qn̄ intētio ē p̄uersa z tpalis. vtputa qz
speratis qz fili⁹ v̄t erit abbas vel mgr̄ i theolo
gia aut eps. z iō induci⁹ eū ad religionē. z ni
si h̄ speratis. ipse nunq̄s religionē ingredere⁹.
qz tal̄ intētio nō ē ad deū. sed ad mūdū. z p̄
dit meritū. v̄t si intrat vt vniat in rege nō ser
uādo religionē. **Ista** intentio ē p̄uersa. **Ham**
mel⁹ eēt religioso q̄ eēt latro q̄s religiosus n̄
suādo q̄ d̄z. **Ite** p̄dicare v̄bū dei ē magnū me
ritū. qz ē magnū op⁹ si intētio sit recta. sed qn̄
aliq̄s p̄dicat p̄t vanā glām seu famā v̄t p̄pter
pecunias habēs intētioē ad mūdāna: totū
p̄dit z damnatur. **Quare.** b. **Tho. qd̄libeto. v**
q. xij. ar. ij. in corpe. **Si** p̄ p̄niam p̄t q̄s recu
pare aureolam q̄ digne p̄dicati p̄missa ē. si p̄
vanā glām eā p̄diderit. z dicit q̄ nō. qz non
fuit lucrat⁹ ipsam iuxta sniam dñi. **Amē** dico
vobis: receperūt mercedē suā. **Pōt** tñ acq̄re
re grām dei si emēdatur. v̄t p̄ bonā p̄dicatiōz
aliā d̄ nouo pōt lucrari aureolā. **Sed** p̄dita

nullaten⁹ p̄t recuperari. **Ite** in bello iusto illi q̄
vadūt magnū op⁹ faciūt si habēt rectā intent
tionē. **Beati** sūt q̄ moriūt p̄pter iusticiā v̄t de
fensionē reipublice. int̄ martyres sunt gliosi
licet ecclia nō faciat festū. sed si faciūt p̄t va
nitatē vt multi dicētes. amore dñi moriūt. **D**
fatue. in tali casu optet p̄ponere amorē z re
spectū diuinū z verā iusticiā dicendo. faciam⁹
h̄ amorē z zelo iusticie. **Ideo** vel cenabim⁹ in
tabernacul⁹ inimicōz n̄roz p̄ victoriā quam
habebim⁹. vel cū deo in paradiso exq̄ defendi
m⁹ iusticiā. **Sed** qn̄ habes intētioē fatuam
totū bonū op⁹ p̄dis. **Si** r̄ remittere iūrias.
p̄cere inimic⁹. magnū op⁹ ē si fiat p̄ deoz amo
re xpī. sed qn̄ fit nō ob dei reuerētiā seu amo
rē. sed intercessionē p̄sonaz: totū meritū p̄d. **D**
Dicatur p̄ctice. **Si** papa vel rex rogaret te
q̄ remitteres: forsitan remitteres. z tamen p̄
xpō nō remittis. **Dicatur** q̄no i iudicio xp̄s
ostēdēs vulnera dicit. **Ecce** qd̄ feci ego p̄ te
videam⁹ qd̄ fecisti tu p̄ me. si remisisti amore
sui dabit tibi paradisum. si s̄o remisisti amore
pape vel reg⁹ v̄t alioz. dicit tibi. **Vadas** ad il
los q̄ vt dent tibi paradisum. q̄ habebūt fatissa
cere de seipsis. **Si** remittis pura intentōe p̄
honore xpī. tūc xp̄s accipiet te p̄ manū dicēs
Euge fue bonez fidel. **Dat. xxv.** **Quis** emi
vt in om̄ib⁹ ad deū dirigatis intētōz. **In** oi
bus honorificetur de⁹ p̄ **Ihm** xp̄m. cui ē glia
z imperiū in sc̄la sc̄loz amē. j. **Pe. iij.** **Quā**
tū ad q̄rā scturē q̄ ē dura passio. cū d̄z vario
na. qd̄ fm̄ sc̄dam interpretationē vult dicere si
li⁹ colūbe. **Ecce** h̄ martyriū suū. **Dicat** q̄ndo
sacerdotes veteris testamēti offerebant deo
colūbā. p̄mo deplumabant. **Ite** fregerūt sibi
alas. **Ite** fregerūt collūz inclinabant sibi ca
put. **Et** tale sacrificiū multū erat deo acce
ptabile. vt d̄z **Leuit. j.** **Holocaustū** ēz oblatō
suauissimi odoris dñi. **Q. b. petr⁹** fuerit fili⁹
colūbe patet i ei⁹ martyriū p̄t patiam quaz
habuit p̄ eternā b̄tendinē. **Si** qd̄ patim⁹
p̄pter iusticiā beati. j. **Pe. iij.** **Dicatur** q̄no. b.
petr⁹ postq̄s p̄dicauit p̄ multas ciuitates z vil
las z p̄uerterat p̄les gētes i antiochia z alibi
venit romā. z ipso ibi p̄dicāte d̄ mādātū **He**
ronis impatoris. q̄ p̄cepit fidē xpī nō p̄dica
re. fuit capt⁹. **Sp̄iani** aut volētes eū liberare:
dicebāt sibi. o p̄ nos liberabim⁹ vos. fugite
de istis. **Tandem** acq̄escens eis fugit. **Quo**
egrediente d̄ ciuitate. apparuit sibi xp̄s cum
cruce in humer⁹. **Quē** videns **Petrus** dixit
Dñe q̄ vadis. q. d. ego egredior de ciuitate. et

De commemorazione sancti Pauli

tu ingrederis. Rñdit xps. Venio romā itez crucifigi: di. sēl sui crucifigē in hierl'm. h volo itez crucifigi. Uolebat xps dicere q postq̄ fuerat i hierl'm crucifigē i psona p̄ria. q̄ in psona Petri debebat rome crucifigi. **Qd̄ Petr⁹** intelligens statim reuersus ē i ciuitatē. z xps ad celū. Et dixit Petr⁹ amicis suis xpianis ciuitatē quō sibi apparuerat xps zc. **Pz** quō erat deo acceptabile z ḡiosū. Ipse autē fuit reuersus ad captione impatoris. uenerūt ministri z habuit sn̄iam crucifigēdi in cruce. Quā ipse adorauit dicēs mistris. **Pro** grā peto q̄ non crucifigat me cū capite sursum ut xps m̄gr me sed caput ponite deorsū. **Dicēs** mistri. **Paulus** tot mētū erit sibi. cōplaceam⁹ sibi i b. Dū sūt eēt i cruce. nō cessabat p̄dicare stantibz in circuitu e⁹. **Qstēdit** h nobis doctrinā q̄ nō debem⁹ cessare a p̄dicatōibz frigore nec calore nec laboribz. sed conari i p̄uersionē aiariū. **Et** ipso sic stāte. xps misit angelū cū coronis violaz. z xps appuit ibi: libz tenēs i manu i q̄. b. petr⁹ legebat. z postea dixit. **Dñe ihu xpe** grās tibi ago q̄ me portasti ad finē optatum. **Dñe** recōmēdo tibi istos xpianos filios generatos i vtero spōse tue. s. in ecclia p̄ baptismū z sic tradidit deo sp̄m. quē angeli dei portauerūt ad gl'iam. **Moralit̄.** hec crux Petri nō erat tal' sicut crux xpi. sed reperio q̄ etiā pōnitis spem v̄zā in cruce. b. petri. q̄ nullū p̄ saluare. nec etiā. s. petz nisi iūte xpi. **Un̄.** **Di**bi absit gloriari nisi in cruce dñi n̄ri ihu xpi **Gal. vi.** immo qd̄ fort⁹ ē. aliq̄ pōnūt de facto licet nō mēte spem i signo diaboli. qd̄ ē circuitus. **Nā** sicut boni religiosi i p̄ncipio horarū inuocāt deū signo crucis dicēdo. **Dei** adiuuorū. ipsi faciūt circuitū. quia i circuitu imp̄ ambulāt. **Recita** totā p̄cticāz defectū illoz q̄ nō bñ se signāt i introitu eccl'ie. i mēsa. mlier ponēs filiū i lecto. **Idē** in p̄sb̄is bñdicendo aquā. panē. z qd̄ dēteri⁹ ē. sup corp⁹ xpi faciūt rotulū. **Qstēde** h quō debēt signare. **Hoc** ē signū nullū stet p̄culū. **Instruite** etiā vos v̄ros. **De** hoc signo crucis p̄betia **Cañ. viij** **Sub** arbore mali suscitani te pone me signaculū sup cor: tuūz brachiū tuūz.

De commemorazione beati Pauli.

Dñū vobis facio euāgelii. **Gal. j.** Et recitat i epla ho dierna. **Sic** totū officii ē. b. Pauli itaz fmozē. **Salute** ego **Variatē.** Et resumat thēazē. **Questio** solet fieri d̄ istz duobz

aplis **Petro** z paulo q̄s eoz sit maiorz excellētiō. **Huic** q̄nō optet rñdere cū distinctione **Et** ē tal' rñsio. q̄ isti duo bñdicti et gl'iosi apli **Petr⁹** z paul⁹ p̄nt p̄siderari tribz modis.

Scdm p̄ditionē aplicam

Scdm p̄lationē eccl'asticam

Scdm p̄dicationē euāgelicā.

Si p̄pare volum⁹ fm p̄ditōz aplicā. **Rñdeo** q̄ vn⁹ nō ē maior: aliōz v̄ excellētiōz. sed eq̄les. q̄ ita bñ vn⁹ sic alt' ē apls **Ihu xpi.** sic oēs p̄s bñi fm p̄secrationē eucharistie eq̄les sūt **Petro** z paulo. sed p̄ri⁹ fuit elect⁹ in aplm **Petr⁹** z vltimo paul⁹. **Et** d̄ hac p̄ditōe aplica de t̄m̄z vni q̄tū alteri dat. q̄si dicēs xps **Petro.** volo huic nonissimo. s. **Paulo.** dare sic et tibi. s. de aplica p̄ditōe **Mat. xx.** **Ecce** p̄ma distinctio **Scdo** si fm p̄latōem eccl'asticā loq̄mur maior ē **Petr⁹** q̄ paul⁹. q̄ papa maior est legato. **Beat⁹** **Petr⁹** fuit apls xpi z papa vniuersalis z christi vicari⁹. cui dixit **christ⁹.** **Tu** es simō fili ioh̄is. tu uocaberis **cephas Jo. j.** **Cephas** grece. i. capitane⁹ vel maior: alioz. **Beat⁹** paulus fuit christi apls z legat⁹ a latere. q̄ p̄ totuz m̄dm poterat epos faceret bñficia alia dare. **Jo. di.** Legatōe fūgimur tanq̄s deo exhortāte p̄ nos. ij. **Coz. v.** **Si** ḡ fm p̄latōem eccl'asticā **Petr⁹** fuit papa. et **Paul⁹** legat⁹ a latere. apparet **Petr⁹** fore maiorē. **Tercio** si loq̄mur fm p̄dicationē euāgelicā **Paul⁹** fuit excellētiōz abūdātior: **Petro** i ardētī p̄dicationē et etiā aplis alijs. **Jo** in psona ipsi⁹ p̄ excellentiā pōt dicē thema. **Notū** vobis facio euāgelii **Hoc** excellētī p̄inet ad eū. q̄ maior in p̄dicationē euāgelicā. **Patet** thēa. **Repi** iuxta thema q̄ p̄dicationē euāgelicā. b. pauli habuit sup p̄dicationē alioz excellētiā in tribz. **Primo.** q̄ fuit p̄ amplaz copiosa. **Scdo** fuit p̄ claraz luminosa. **Tercio** fuit magis longaz v̄tuosa **Ergo** bñ p̄tinet ad eū thēa. **Notū** vob facio euāgelii. **Prō** dico q̄ p̄dicationē euāgelicā. s. **Pauli** fuit sup alios aplos p̄ amplaz copiosa. **Quilibet** alioz aploz p̄ceptōz sp̄s sci i die p̄tecostes accepit ynā p̄tōem v̄l regio nē p̄ m̄dm ad p̄dicādū euāgelii. **Petr⁹** iuit in iudeāz antiochiā. **Beat⁹** **Johes** i frigiāz **Dathe** in ethiopiā. **Jacoby** maior: i hispaniam. **Limitatā** p̄dicationē p̄dicare habebāt. sed b. **Paul⁹** nō accepit regionē limitatā. sed p̄ totū mūdū vniuersū ibat. vt dicit **Hiero.** i li. de viris illustribz. q̄. xxxvij. annis fuit d̄ ciuitate i ciuitatē. de tra i trā p̄dicand⁹

Sermo

nō cessabat. **Ecce** quō fuit pl^amplaz copio
sa. qz nō iuit i terrā certā vl^l regionē. sed gene
ralr^r discurrebat. **Idē** dicim⁹ ei⁹ collecta **De**
us h^umiuersū mōm. b. pauli p^rdicatōe docui
sti. **Uñ** nota magnūz mirabile. qz oēs apli. pe
tr⁹ iohes⁹z bartholome⁹ zc. qñ veniebāt p^rdica
rei alijs ciuitatib⁹ si dē xp̄i: recipiebāt p^ruisio
nē a ciuitate vl^l a pbis hoib⁹. qz xp̄us dixerat
Luce. x. **Dign⁹** ē operari⁹ mercede sua. sed de
paulo dē text⁹ **Act. xvij.** **Erat** art⁹ cenosfacto
rie. **Dicit** glo. cenos. i. tēdar corda. dic⁹ g⁹ qsci
ebat facere cordas z suere. z de s⁹ sibi p^ruide
bat. qz certo tpe opabat cū aliq⁹ d⁹ illo officio:
vt p^ruideret sibi. z cetero tpe p^rdicabat. z cete
ro orabat. **Jō** dē. **Argētū** aut auz aut vestem
null⁹ v⁹ m⁹ cupiui. sic vos scit⁹. qz ad ea q⁹ mi
hi op⁹ erat⁹ z his q⁹ mecū sūt m⁹strauit man⁹
iste. **Act. xx.** **Itē** qz p^rdicabat xp̄m⁹ mandatū
impatoris **Aeronis**. s⁹berabāt ipsū p^rvillā. sed
p^rter h⁹ nec dimittebat p^rdicatōez. **Alia** die
lapidabant eū. nec p^rter h⁹ dimittebat. **Qd** vi
dētes m⁹stri impatoris ira forte: posuerūt ip
sum i campo clauso ad leones. sed i nullo sibi
nocuerūt. imo lābebant sibi pedes. **Et** sic ab
infidelib⁹ passus ē m⁹tras iniurias z vitupati
ones p^r xp̄o z p^rdicatōe. **Vide** g⁹ vobis quō
fuit sua p^rdicatio amplaz copiosa sup⁹ oīs
aplos. **Recte** tenuit **Paul⁹** sup⁹ alios xp̄i p^rce
ptū. q⁹ qñ debuit i celū ascēdere: dixit aplis z
mādauit. **Eūtes** i mōm vniuersū p^redi. euā.
oi crea. **Bar. vi.** **Doralr.** h⁹ ponūt tres clau
sule i q⁹ oñdis p^rdicatorib⁹ s⁹bi dei qd⁹ age
re debeāt. **Pria** cū d⁹. **Eūtes** i mōm vniuersūz.
Qd d⁹ q⁹ sim⁹ i vna ciuitate seu villa. sed i mū
dū vniuersū. **Nā** si sol staret i vna pte securus
nō calefaceret mōm. tūc vna ps eēt p^rbusta. z
alia frigidaz alia infructuosa. sed sol discurr
rit p^r totū mōm z illuminat z calefacit z fac⁹ fru
ctificare. **Sic** boni religiosi vite aplice debēt
ire p^r mōz. **Cauēat** ne eos retineat voluptas
sed discurrāt p^r mōm illuminādo i fide catho
lica. calefaciēdo i caritatez dei dilectōe. z fa
cere fructificare in opib⁹ p^ris miscōiez meri
torijs. qz q⁹stū vna esca ē mag⁹ p^rciosaz excellē
tīm est necessariū q⁹ voluat i olla ne adhereat
olle ab intra. sic p^rter d⁹ cucurbit⁹. **Sic** si aliq⁹s
ē delicat⁹ i deuotōez excellēs i sciaz p^rciosus i
p^rdicatōe. necesse ē sibi q⁹ faciat mutationē.
sic nō adherebit. qz si recipiet familiaritates
alicu⁹ filie spūal⁹ vl^l aliq⁹z p^rsonaz. iā p^rdet de
uotionē. vel cogitabit. ex q⁹ h⁹ habeo manere.
indigeo camera p^r tenēdo vinū. g⁹nūzē. **Et** sic

acq^rret familiaritates. z adherēbit q⁹si olle. et
p^rburet setē. qz amorē quē deberet h⁹re ad deū
ponit i creatur⁹. sed qñ mouet se discurredo p^r
dicādo. nō p^rgregat pecunias. neq⁹ h⁹mōi. q⁹a
secū portaret mortē. nec curat d⁹ familiaritatib⁹
nec camer⁹. **Ecce** q⁹re d⁹. **Eūtes** in mōm vni
uersū. **Uñ** p^rpha **Dee** d⁹ figuratiue. **Effraym**
fact⁹ ē q⁹si panis subcinerici⁹ q⁹ nō reuersatur.
Comederūt alieni robur ei⁹ z ipse nesciuit. sed
z cani effusi sunt i eo z ipse ignorauit. **Of. vij.**
Rota. **Effraym.** i. p^rsona alta vl^l crescēs. vt p^rso
na crescēs in scia deuotōe vl^l excellēti p^rdicati
one. **Dicit** q⁹ est facta sic panis coct⁹ i n⁹cine
res q⁹ hō reuersat d⁹ vna pte. z ē destruct⁹ siue
adust⁹ z ex alia crud⁹. **Sic** ē de p^rsona q⁹ nō re
uersat. z h⁹z excellēte vitā. calefacit se in amo
re mōi refrigerās se d⁹ deo. **Et** qd⁹ seq^r. **Alie**
ni comederūt robur ei⁹. **Adhuc** habuit men
samz incepit dimittere deū. deuotōez z lacri
mas p^rp^ruictōis. z d⁹ modico i modicū vadit i
terrā. **Ideo** d⁹. **Nō** ē ill⁹ p^rmutatio. **Ratō.** qz
mō satisfactio q⁹stioi dicit⁹. **Quare** mutant se
frēs q⁹libet anno de p^ruētū ad p^ruentū. qz op^ret
cū baculo p^rlatōnis agitare. z mouet istos sic
cucurbitas vl^l aliū cibū delicatū ne adhereāt
capiēdo familiaritates. **Sed** d⁹. **predicate**
euāgelii. nō dicit **Quidiū** vl^l h⁹giliū vl^l oraciū.
sed p^rdicare euāgelii. **Tota** scriptura ē euāgelii
um figuratiū vl^l figuratū z clarū. **Uñ.** **Rota**
erat i medio rote. **Ezech. j.** **Scit⁹** q⁹re p^rcepit
p^rdicare euāgelii. qz alie doctrine nō habēt fi
nē seu terminū ad p^rncipiū. **Sic** de fōte q⁹ nō
pōt ascēdere naturalr^r p^r canale alt⁹ q⁹ sit fōs.
qz caret fōte ad pl⁹. **Ita** d⁹ doctrina poetaz.
videam⁹ vñ exit. nunq⁹d de intellectib⁹ hoim.
imo ideo nō pōt facere vt aliq⁹s ascēdat in ce
lū. **Et** tu q⁹ p^rdicas tīm eas. semp^r eris terren⁹.
Sed doctrina euāgelica q⁹ exiuit d⁹ celo: d⁹ il
lo loco q⁹ exiuit facit ascēdere p^rsonā q⁹ ip^raz p^r
dicat⁹ suat. **Jō** xp̄s **Joh. iij.** **Q⁹** quā ego da
bo fiet i eo fons aq⁹ salietis i vitā eternā. **Jō**
p^rdicare euāgelii. qz p^rdicare s⁹ba damnatoz
dānatio ē. **Dicit** g⁹ **Hiero.** q⁹ **Aristoteles** pla
to i inferno sūt. **Accipe** g⁹ doctrinā xp̄i q⁹ duc
ad vitā. vt ē biblia. q⁹ libere vite d⁹. libri s⁹ poe
taz dicunt libri mort⁹. **Tercio** d⁹. oi creature
scz hinc inde. nō dicit solū i vna ciuitate. nec
dicit magnis dñis sed etiā agricol⁹. **Nō** solū
diuitib⁹ sed etiā paupib⁹ z alijs. qz oi creature
Dic m⁹g⁹ **Vincēt⁹** qd⁹ dolet. **Nā** repit i lom
bardia. it. valles hereticoz p^r defectū p^rdica
toz. **Dixit** sibi vñ de ill⁹ vallib⁹. **Frat. xxx. an.**

De commemoratione sancti Pauli

ni sūt q̄ null⁹ frat⁹ venit huc nec cleric⁹ ad in-
struēdū nos ī fide. sed veniūt heretici d̄ p̄tib⁹
lōginq̄sz p̄dicant nobis suos errores. q̄s cui
tarem⁹ si habuissē doctrinā euāgelicā. idō
d̄t. oī creature. z in oī locō. supple. **Jō** Hiere. ī
spū vidēs hūc defectū d̄t. **Paruuli** petierunt
panēz nō erat q̄ frāgeret eis. **Tren.** iij. puuli
. i. rustici. simplices. paupes z ignorātes. z he-
retici petierunt doctrinā euāgelicāz nemo
mistravit eis. sed. b. **Paul⁹** vniuersaliter exten-
dit doctrinā euāgelicā. ideo dicit. **Notū** vo-
bis facio euā. **Dico** scdo q̄ p̄dicatio euā-
gelij. b. **Paul⁹** fuit sup oēs alios p̄ claraz lu-
minosa. **Audite** bene. **Oēs** alij apli p̄dicabāt
doctnas q̄s a x̄po audierāt sed nō viderant
sed. b. **Paul⁹** p̄dicabat illud qd̄ viderat. qz re-
aliter fuit rap⁹ in celū. **Johes** v̄o fm spūm **Jō**
dicit. **Euāgelij** qd̄ euāgelizatū ē a me nō est
fm hoīem. supple puz. nec ego ab hoīe. s. pu-
ro. accepi illud z didici. sed p̄ reuelatōem ihu
x̄pi **Gal. j.** **Nota.** non habui ab hoīe. s. mortali
sed immediate a x̄po deoz hoīe habui. quē vi-
di in sua gliaz diuinitate cū tota curia celesti.
Jō si dicat tibi. vbi didicit **Paul⁹**. potes di-
cere q̄ ī celo empyreali ī scola angeloz ī tri-
bus diebz studuit. et sciuit p̄ q̄s **Salomon.**
nec oēs p̄hi ī tota vita sua. **In** lib: v̄ vite et̄ne
cito efficit hō mgr̄. **Hec** mirū. si q̄n agricole.
rustici v̄ rudes ignorantes v̄ pui hodie nati
baptizatiz mortui sicut intrāt scolā angelozū
apto lib: v̄ vite p̄ deū z sibi ostēso maiorē sciē-
tiā habēt ī p̄cto q̄s v̄go **Maria** nec sc̄ti do-
ctores laborēt ire ad istud studiū. qz ī illo mo-
mēto ē illuminat⁹ oī sc̄ia. nec op̄ret legere p̄
capla seu distinctōnes. **Hic** liber solū habet
duas cartas. s. humanitatē et diuinitatē. **Et**
x̄ps ē libervite. **Cogita** ḡ si infans vel rustic⁹
intrās paradisu habet ī p̄cto tantā sc̄iaz. qd̄
de. b. **Paulo** q̄ tribz diebz fuit rap⁹ p̄ potētā
dei. z aīa e⁹ tribz diebz noctibz studuit ibidē
Quantā sciētiā debuit addiscere. bñ pote-
rat clare. veraciter z lumine p̄dicare. **Er̄t** me-
l⁹ intelligatis ponaz ī p̄ctiā veniam⁹ ad
moralitatē. **Un̄** si vn⁹ diues hō edificasset do-
mū q̄ consterisset. x. milia florenoz. z veniret
amic⁹ ei⁹ de v̄tra mare. quē inuitasset iam sibi
ostēderz totā domū: dicēdo amico. **Hauerit**
amic⁹ q̄ er̄q̄ nō fuistis h̄ edificauit istā domū
z ista ē cameraybi dormio ego. z ista filij mei
z ī ista sc̄ntiferi. **Ecce** coq̄nā. stabulū. cellariū
um. **Hic** etiā fecit x̄ps q̄ ostēdit sibi totā do-

mū paradisi. **Q̄s** pulcra est illa. **Certe** q̄ solū
posset ponere caput p̄ aliquā fenestrā ad vi-
dendū domū paradisi. tāta ē illa pulcritudo
corpali q̄ staret hō centum annis sine cibo z
potu. z eēt mirabilis p̄solat⁹. etiā si non vide-
ret christū nec v̄ginē **Mariā**. solū ex pulcritu-
dine corpali celi. **Jō** d̄t. **D** i s̄rl q̄s magna ē do-
mus deiz ingēs. i. inextimabil. loc⁹ possessiōis
ei⁹. **Magn⁹** z nō habens finē. supple ī dura-
tione. **Baruth.** iij. **Tor⁹** mūd⁹ est q̄s vn⁹ p̄ct⁹
respectu illi⁹ dom⁹ paradisi cui⁹ mīma camera ē
maior. x. regnis. necq̄ miz. qz vna stella ē ma-
ior tota hispania. **Ecce** quō ostēdit sibi pala-
ciū regni. **Cōsequēter** rapuit eūz ostēdit sibi
nouē ordines angeloz ī celo. z nūq̄s homies
sciuerūt aliqd̄ de eis donec **Paul⁹** reuelauit
eis. **Primo** ostēdit sibi p̄mū ordinē. s. angelo-
rū hūano mō loq̄ndoz vbi ē rector seu capita-
ne⁹. s. **Raphael.** **Et** cū vidit **Paul⁹** illā pulcri-
tudine: dixit. **Od̄ner** quō ē beat⁹ q̄ huc venie-
z vir poterat loq̄ ita stetit attonit⁹ de illa glo-
sa habitatōe quā viderat. **Ad** quē x̄pus dixit
Paule scis q̄s habitabit cū istis. **Dixit** pau-
lus. **Nescio.** **Rūdit** x̄ps. **Oēs** illi q̄ post p̄ctm
fecerūt rigorosam p̄niam. q̄ nō solū fuāt ie-
iunia ecclie. sed ampl⁹ faciūt. p̄fitent̄ sepe. cō-
municāt zc. **Dixit** **Paul⁹**. **Q̄tā** b̄ndicti erūt q̄
de suis p̄ctis egerint p̄niam. **Secdo** ostēdit
sibi scdm ordinē. s. archāgeloz vbi ē capitane-
us. s. **Gabriel.** **Cū** **Paul⁹** vidit istā gliam fuit
tot⁹ stupefact⁹ z interrogauit christū di. **Dñe**
z q̄s stabit hic. **Rūdit** x̄pus. **Personē** spūales
deuote. **Nā** sicut aīa ē nobilior corpe. sic de-
uotio q̄ ī anīa p̄sistit est maior p̄nia. **Questi-**
uit **Paul⁹**. **Dñe** ī q̄bz rep̄iet. **Rūdit** christ⁹.
In p̄sonis q̄ semp faciūt ordē die ac nocte
q̄ audiūt missas deuoterē. **Et** apls. **D** ī tā
bono p̄cto p̄ illis q̄ faciūt deuotā ordē zc
Tercio ostēdit sibi terciū ordinē. s. p̄ncipa-
tuū. vbi ē capitane⁹ sanct⁹ **Michael.** **In** isto
locovadūt p̄one misericordes. **Un̄**. **Bñ** mi-
sericordes zc. **Quarto** ostēdit sibi ordinē po-
testatū. ī q̄ vadūt q̄ ī aduersitatibz habent
patientiā. **Jō** apls. **Patia** vobis necessaria ē
supple ad habēdū istā gliam. vt faciētes volū-
tatē dei reportet̄ p̄missionē. **Heb. x.** **Quiro**
ostēdit sibi ordinē p̄tutū. ī q̄ collocabunt̄ q̄
habebūt zcordiā tpalē. **Ideo** dicit apls post
q̄ descendit. **Pacē** habete cū oīmbz. **Non** vos
defendētes. i. vindicatētes. charissimi. sed da-
te locū ire. **Septū** ē em̄. **D** i b̄i vindictam. z
ego retribuā. **Rom. xij.** **Sexto** ascēdit ī ordi-

Sermo

ne dñationū. in q̄ collocabunt plati bonevi/
te. q̄ intrauerūt p̄ portā. q̄ habent gubernare
aias. pl̄ curātes de aiabz q̄ de redditibz. **Itē**
dñi tpales. **Septimo** thronos. vbi colloca
bunt q̄ p̄ t̄po suauerūt paup̄tatē. terrena p̄
pter x̄pm dimittētes. **Octauo** cherubinoz q̄
interp̄tāt plenitudo scie. vbi collocabunt do
ctores deuoti. **Un̄** talibz dicit **Daniel**. Qui
docti fuerint fulgebūt tanq̄ splendor firma
mēti. z q̄ ad iusticiā erudiūt multos. q̄ si stelle i
ppetuas eternitates. **Dañ. xij.** **Hono** seraphi
noz. z ibi ibūt q̄ habebūt sup̄nalē charitatē.
Un̄ maior horū est charitas. **i. Coz. xij.** **Et**
q̄n tales cogitāt de deo. totaliter liq̄siūt sicut
candela ad ignē. **Ieiuniū** ē eis refectio. vigi
lia dormire. p̄secutio cōsolatio. tota aduersi
tas amore x̄pi ē. eis p̄solatio. habēt seruentez
affectōem. **Si** x̄ps diceret eis. adhuc vsq̄ ad
ānū veniet ad merz. r̄nderēt. **O** dñe ann. xij
mēses habet. z debem̄ tā diu puari illa clari
tatez. **Jō** Paul̄ postq̄ vidit oīa ista. tunc vi
dit vnā p̄ciosam cathedrā in q̄ stabat x̄ps su
per oēs ordines angeloz. z ad lat̄ aliā. z di
xit. **Dñez** q̄s erit h̄. **Respōdit** x̄ps. sup̄ oēs or
dines angeloz erit m̄ mea. et i ista cathedra
collocabit. **O** tā bñ videt gl̄iosa cui p̄cibz to
tus mūd̄ sustinet. **Ideo** cātat ecclia. **Exalta**
ta es scā dei genitrix sup̄ choros angeloz ad
celestia regna. **Deinde** vidit diuinā eēntiā. vt
dicit **Aug.** in li. de videndo deū. z in libro ad
Paulinū. **Et** etiā. **i. Tho.** in p̄ma pte. z i sc̄da
sc̄de. **q. cxxv. ar. iij.** dicit. q̄ vidit diuinā eēnti
am. **Et** q̄n reuersus fuit: apli crediderunt q̄
studuerat in studio celesti. **Et** dixerunt sibi.
Un̄ uenis. **Respōdit.** **Scio** hoīem i christo
ante annos. xij. sine in corpe sine extra cor
pus: nescio: de sc̄cit. raptū h̄mōi vsq̄ ad terci
um celū. z audiuit archana q̄ nō licet hoī
loq̄. **i. Coz. xij.** **Nota.** ego scio hoīem in x̄po
ibz q̄ fuit rapt̄ vsq̄ ad terciū celū. **Sc̄ptu**
ra sc̄tā nō fecit mētionē nisi de tribz cel̄. **Pri**
mo de firmamēto. **Sc̄do** de cristallino seu
aqueo. de q̄ ps. **Aq̄** sup̄ celos sūt zc̄. **Terci**
um ē celū empirreū. **Ergo** clarior fuit sua do
ctrina q̄ p̄p̄is ocul̄ vidit omnia q̄ p̄dicauit
Jō d̄t. **Notū** vobis facio euangeliū. **Ter**
cio dico q̄ doctrinar p̄dicatio. **b. Pauli** fuit
pl̄ longaz p̄tuosa. **Declarat** sic. **Oēs** aliī apli
finiuerūt suā p̄dicationē in morte. sed **Paul̄**
in vita. **xxxvij.** annis p̄dicauit ante mortē. et
p̄ mortē p̄dicauit. **Jō** d̄t: pl̄ longaz p̄tuosa. **Di**
co p̄ctice q̄ndo p̄dicauit. **xxxvij.** annis. **Hero**

impator roman̄ captiuauit ipsū ad mortem.
Et q̄ p̄dicauit x̄pm s̄ ordinatōem z volūtātē
neronis. **Hero** mādauit ipsum capi. et dedit
sniam capitalē s̄ eū. q̄ erat nobil̄. z p̄uilegio
romanoz gaudebat. **Dicat** quō fuit ductus
ad decapitationē. **Et** facta ōzone lictor deca
pitauit eū. de cui collo exiuit lac. deinde san
guis. **Lac** ostēdit suā puritatē. q̄ sp̄ fuit vir/
go. **Deinde** venit tanta claritas de celo q̄ sa
cili aspiceret hō solē q̄ illā claritatē. z statim
aia. **b. Pauli** egressa venit ad **Heronē** in pala
cio q̄ loquebat cū p̄his di. **Oz** tā magnū mī
raculū est istud. z aīa intrauit. quā vidēs **He**
ro fuit territ̄. z nō mix. q̄ si sanctas p̄sonas
terret bon̄ sp̄s. licet postea p̄solet eas. mul
to magis terret malas. **Et** dixit **Heroni**. **Ve**
nio ad te. si vis ad x̄pm p̄uerti porta padisi ē
tibi apta. **Ego** fui mortū de mandato tuo z
vivo in eternuz. **Sic** poteris tu si uolueris.
Ecce quō predicauit post mortē. **Hō** legit **H**
de alto sc̄tō. **Patet** q̄ quō sua p̄dicatio fuit lō
gep̄tuosa. **Statim** **Hero** soluit oēs x̄pianos
q̄s tenebat captos. sed nō fecit se x̄pianū. sed
pmāsit in suo pctō. **Jā** ipse **Paulus** p̄betane
rat hoc. quia dixerat. **Magnificabit** x̄ps in
corpe meo siue p̄vita siue p̄ mortē. ad **Phil. j.**
Itē in morte p̄dicauit. **Etiā** dicat de capite
quō fecit tres salt̄. z in quolibet dixit **Ihs.** et
exibat in quolibet saltu yn̄ fons **Tres** p̄dica
tiones fecit in quolibet. **i. Ihs** **ihs** **ihs** **Dul**
tā materiā habebat ad predicandū. **Hic** ē se
cretū **Jesus**. **Ego** dico q̄ istud nomē **ihs** ha
bet tres vtutes sup̄ omne nomē. **Un̄.** dedit il
li nomē deus: qd̄ est sup̄ omne nomē. **Phil.**
ij. z Lu. ij. **Vocatū** est nomen ei **iesus**. **Chri**
stus cognomen est. et als etiam tribus vici
bus propter tres virtutes quas habet prin
cipaliter.

Primo p̄tra defectus sp̄uales

Sec̄do p̄tra malicias corpales.

Tercio p̄ picula seu mala tpalia.

Defect̄ sp̄uales sunt pctā. **Si** aliquis ē q̄ nō
habeat contritionē de peccatis suis. z habet
cor lapideū. et nō scis quid d̄t **Matth. xxvij.**
q̄ **Jesus** christo in cruce pendente petre scisse
sunt. et monumenta aperta sunt. z mortui re
surrexerunt. **Si** vis contritionē habere po
nas te coraz crucifixo genibus flexis deuote
dic **ihs** faciendo signum crucis iuxta cor. et
mollietur ad penitentiam. z monumentum
aperietur. **i. os** per confessionem. et mortuus
sc̄z spiritus resuscitabitur. sc̄z ad statū gratie

De sancta Margaretha

Idē ē si aliq̄s i desiderio vindicte ponat se corā crucifixo: dicēdo **I**hs. cogitās quō xp̄s pepcit crucifixoribz. Et imediate veniet ad te vna dulcedo de illo fauo mell' paradisi. z intra bit cor tuū q̄ i memoriā passionis xp̄i remittes iniuriā. **U**n̄. ois q̄cūq; iuocauerit nomē dñi salu' erit. Nota inuocauerit. i. in se i corde **R**om. x. **H**omē dñi. i. ihs. de' dabit tibi p̄titionē pctōz. **I**ō h̄ nomē **I**hs s̄ defect' spūales facit tria. s. mollificat cor. facit p̄fiteri re suscitāt aiam. **S**c̄do dico q̄ **I**hs ē s̄ malicias spūales. **S**i deuotionē haberem' medicī paz lucrarent nobiscū. **N**ā oēs p̄tutes scōrū z angeloz sunt i h̄ noie **I**hs. Et iō n̄ **I**po cras vel **B**alien' **I**hs. postq̄. pcurauit salutē aiabz n̄ris p̄ redemptionē. voluit etiā pcura rez dimittere medicinā. q̄n̄ debuit recedere p̄ ascensionē. ordinauit anforismū dicēdo. **S**i gna eosq̄ crediderint. nō dicit. q̄ sancti fuerint. hec sequent'. **I**n noie meo demonia eijciēt. linguis loquent' nouis. sp̄tes tollēt. et si mortifex q̄d biberint: nō eos nocebit. super egros man' imponēt z bñ habebūt. **M**ar. xvi. **S**i haberem' deuotionē ad istud nomē. sed nullā habem' nisi ad vanitates z sortilegia et p̄iuracōes. **U**n̄ d̄ ps. **N**olesz iumēta saluabis dñerz. **U**n̄ si doles caput. fac signū crucis i eo dicēdo. **I**hs. **S**i fidē habes. z sanitas corpis nō sit nociua aie. sine dubio curaberis. **I**dē si habes filiū infirmū. si scit loq̄. ip̄e met signādo dicat **I**hs. alē facias turz. **N**ō si at subito. sed cū deuotōe. qz emplastr' suauit ponit' cū caliditate deuotōis. **I**dē vos mulieres q̄ cupitis ceipe facite i vtero **I**hs. qz s̄ tuas h̄ nois **I**hs dabit vobis plē si vult'. **I**dē q̄n̄ ē pregnāsvt de' p̄fuer' plē i vtero. qz m' te recipiūt q̄ non p̄nt portare. **I**dē d̄ mulieribz q̄n̄ debēt parere faciāt signū crucis dicēdo **I**hs. vbi sentiūt dolores. qz meli' ē dicere ihs q̄ clamare vt capra. **E**cce sc̄da s̄ malicias corpales. **I**n h̄ ḡ noie habeatis deuotōez. qz nō est aliud nomē datū homibz sub celo i q̄ optet nos saluos fieri. nec ē in aliq̄ alio salus **A**cc. iij. **E**t loquit' de sanitate de vno cōtracto quē sanct' **P**etr' curauerat. **I**llud ḡ nomē inuocate nō aliud. **T**ercio s̄ picula tpa liā valet h̄ nomē ihs. **T**u h̄o bellē' si sis i bello iusto dicet ihs. z non deficient tibi vires. **S**ecus de bello iniusto. qz nescit diuina iusticia patrociniū dare crīmibz. **S**ilr si esses i deserto. z in circuitu tuo eēt inimici tui vel animalia tu liberaberis. **I**tē s̄ tempesta

tem fac crucē cū noie iesuz nō nocebit. **L**ōtra oia picula est medela. **U**n̄. **T**urris fortissima o nomē dñi. ad ipsam p̄fugiet iustus z exaltabit'. **P**rouer. xvij. **H**omē dñi. i. iesus. **V**ocatū est nomē ei' iesus **L**u. ij. **P**at' secre tū. cum tris vicibz caput. b. **P**auli saltauit. si gnificās virtutē p̄tra predictos tres defectus **E**cce quō. b. **P**aulus non solū in vita. sed in morte p̄ morte predicauit. **E**rgo conclusio tertia clara est. s. quomō sua predicatio fuit magis longaz virtuosa. **E**rgo thema. **N**otū vobis facioz.

De sancta Margaretha. Sermo

Quenta una pre

Inciosa margarita abijt. **M**ar. xij

Cogitāti mibi magnā deuotōez z sc̄titate. b. margarethe. inuenio. v. p̄tutes i ea in q̄bz stat tota p̄fectio sanctitatis

Prima est vera humilitas.

Sc̄da sancta charitas.

Tercia firma stabilitas.

Quarta pura claritas.

Quinta plena felicitas.

Et subtilit' iste. v. p̄tutes notant' in. v. verbis thematis. in p̄ma dictōe. s. in uēta oñ dīf p̄ma virt'. z i sc̄da sc̄da. z i tertia tertiaz. **D**ico p̄mo q. b. margaretha fuit ornata de magna p̄tute q̄ ē h̄a hūilitas. q̄ notat' i p̄mo p̄bo thēatis cū d̄t. **I**nuēta. **R**atio. **I**nuētio tot' hūi ne p̄ditionis fuit supbia. **D**icatur q̄n̄ homo vult facere ad libitū suum. nec vult obedire mādati diuis hec ē supbia. **D**icat' quō lucifer voluit parificari deo. **E**cce sua p̄ditio p̄ supbiāz sibi p̄sententiū. noluit stare sub reglā sibi a deo data. noluit hūiliare se dei volūtatē sed voluit stare fm suā inclinātoez. **E**cce peccatūz p̄ditio sua. **I**tē de **A**dā cui p̄cepit de' i signū dominij ne comederet de ligno vetito sed de alijs. si tenuisset regulā bonū fuisset sibi nobis. qz nullā miserā nec tribulationez nec mortē incurrissem'. qz oia ista habem' ex suo pctō. sed noluit. z mulier incepit malum dicēs. z q̄re nō comedem'. z ip̄e comedit' ecce h̄ sua p̄ditio. z p̄sequēter n̄ra. ex supbia. iō d̄t. **S**upbiā nūq̄s i tuo sensu aut intuo p̄bo dñari p̄mittas **R**ō. in ipsa em̄ initiū sumpsit ois p̄ditio. s. angeloz z hoiz **T**ho. iij. **S**i ḡ p̄ supbiā p̄dit' creata qz non vult viuere iuxta regulā sibi a deo datā. p̄ oppositū. s. q̄n̄ nō vult facere iuxta suā volūtatē seu icliatōz. s. iuxta dei ordinarōz iuenit'. s̄bi ḡra. q̄n̄ dīc. dñe ego

Verbo

si inclinatur ad supbia. popa. vanitate. sed qua
vos dñe pcepit oppositum. id volo humiliari. **I**
dicat d alijs pctis. iuxta auditorum facultatem
Io dicit inueta. Dicat hystoria breuiter d pasto
re hñte ceterum oues. et pdidit vna. q inueta let
dixit. **C**ongratulami mibi oes. qz inue. o. qua
pdi. **L**u. xv. **I**ste pastor e xps. centum oues sue
sunt huiles et obediētes suis pceptis. **R**o. qz oia
madata legis i suma sunt. x. et decies decē ml
triplicado sunt ceterum. et sigt pfectioz. x. madataz
sup se. et pdit vna ouis qñ erit d grege. **E**t co
mededo vadit de herba i herbā. **S**ic pditur
xpianus ouis xpi. cuius ouis clausura e obediē
tia. x. madataz. qñ qñ pterit ouis dicit pdita. et
pōt dicere cū **D**o. **E**rravi sic ouis q perierat
reqre suū tuū. qz mandata tua nō sū oblitus
ps. cvij. **Q**uerit ouis a xpo qñ dat sibi cog
nitioz d pctis. et iuenit eā qñ dat sibi tritōem
de pctis. et portat i humeris p suā passionē di
cēs angel amicos suis **C**ongratulami mibi oes
zē. **E**cce qredz inueta. **N**ō videam quō. b.
Margaretha habuit veraz hūilitatē. **D**icat
cū eēt filia pziarce antiochie ciuitatis. sed pa
rētes ei erāt infideles. tñ habuit nutrice xpi
anā. **L**ū aut. b. **M**argaretha eēt. vij. vl. viij.
annoz. nutrice pdicabat sibi qñlibet die xpm et
pginē mariā. intm q secrete. b. **M**argaretha
fuit baptisata. et fecit votū castitatis. **H**oc so
sciēs pz habuit eā xrosam. eā flagellando. nec
p h voluit adorare ydola. ppter qd pz voluit
eā interficere. sed mō dicebat. **Q**ua mortua
pz dixit sibi. vel q abnegaret christū vel pa
trē. et ipsa voluit pot abnegare pzem qz chi
stū. **E**t potuit dicere cū **D**avid. **P**z meus et
mī mea dereliquerūt me: dñs aut assumpsit
me. ps. cxxvj. **E**t dimissis ornamentis vestimē
tis recessit de domo pzis. et iuit ad domū nu
triciis paupime. q habebat. xx. vel. xxx. oues
quas omisit margarethe custodiēdas. dicēs
sibi q caueret a nemozibz locz separat. ne ho
mines eā inuenirēt solitariam et sibi nocerent
Sed iuxta viāz in p̄tis pasceret oues. **D**icat
hō pastor et q sil cū puell stant i nemozibz et
Dicat p̄tice quō. b. **M**argaretha custodie
bat oues. **E**t considerate hic suā magnā humi
litate. **C**ū g eēt induta de auro. et ornata mar
garitis. p xpo humiliavit se tñ induēdo se sim
plici panno. **I**te pmo erat i palacio. nūc i he
remo. **I**te añ comedebat gallinas. mō panē
cū caseo. **A**n̄te dormiebat in magno lectorzē.
nūc añ cū illa paupē nutricezē. videt g vob
si fuit humil. **S**i g hūilitas facit inuenire p

sonam. **E**t. b. **M**argaretha fuit ita hūilis vt
audiuit. bñ g dicit thema. **I**nueta zē. **Q**uo
ralit. cū volum humiliari. si nō possum vt. b.
Margaretha q dicit oia. ad min illi q va
dūt nimis pompose in habitu vltra itatū su
um seu dicitōez dimittant. qz illud nō eētus
Idē de clericis q nō vadūt in habitu clerica
li. sed seclari: dimittant. **I**dē de religiosis q
nō portant habitū suū iuxta suam regulam.
Io dicebat christus. **D**iscite a me qz miēsum
se et inuitaz puerfatōne. et humil corde **M**ar
t. **D**ico scdo. q habuit sanctā charitatē. q
ostendit cū dicit vna. **D**ecarat sic. **C**haritas p
prie e amor dei ardētissim. s. qñ psona chari
tatiua oia q dicit. cogitat et opat: ordinat ad
deū. **I**o dicit vna. **R**o. charitas et cupiditas sūc
opposita. qz cupiditas spargit cor in rebz mū
danis. sed charitas vnitz cōgregat cor. nihil
aliud volēs nisi deū. **D**icat hic exemplū d du
abz sorozibz. s. **M**agdalena et martha. ad qrtū
domū cū xps sel venisset lassus et fessus. mar
tha fatigabat se in exercitio charitatis ppter
christū zē. **M**agdalena de istis nō curas po
suit se ad pedes christi: dicēdo. **D**ñe dicatis
mibi aliqd bonū q bñ. vel de q predicastis ho
die. **V**idēs **M**artha q soroz sua sederet: di
xit. **D**ñe. nō est tibi cure q soroz mea reliquit
me solā ministrare. dic g illi vt me adiuuet **C**ui
rūdit xps di. **M**artha martha sollicita es. et
turbaris erga plima. **P**orro vnū e necessariū
scz vnitas cordis ad deū. **L**u. x. **P**z g q cha
ritas ostēdit cū dicit vna. **D**icat quō. b. **M**arga
retha habuit istā p̄tē. **U**n cū sel iuxta viam
pasceret oues. et eēt. xij. vel. xij. annoz deco
raualde i corpe. sed pulcrior in aia. **I**nde trā
siuit **O**liba p̄fecta p̄ se qñs xpianos. q vidēs
tā pulcrā puellam. admirans stetit di. **S**i
ista puella est generosa: ducam eā in vxorem.
Sin aut ducam eā in cubinam. et fecit eam
venire coram se. **A**qua quesuit tria. **P**rimo
nomen suū. **S**ecūdo genus suū. **T**ercio cō
ditionē. **I**psa aut humiliter respōdit dicens.
Ego vocor **M**argaretha. i. perla. **D**ixit p̄se
ctus. **P**ropriū nomen habet pulchz **S**ecū
do de genere nobili. filia suz patriarce. **T**er
cio de cōditione. christiana sum. **R**espondit
p̄ses. **P**rima dno sunt puenientia. sed ter
ciū nō. qz stulticia est adorare hominē cruci
fixū. traditū a discipulis. et mortuum i cruce.
Respondit **M**argaretha. **E**t quomodo sci
tis vos q christus sit mortuus in cruce **R**ūdit. qz
ita legi in libris xpianoz. **E**t **M**argaretha

De sancta Margaretha

In eisdē libris inueniuntur quod christus est deus et homo. voluit pati in cruce. ne sibi credentes obediētes patriam inferno. Et volens margaretha ex causa puo care ipsum ad iram eam odiret ne perderet dignitatem dixit. **S**tulticia est de eisdē libris recipevntur non aliud. Et ipse indigne posuit eam in carcere tenebroso. **E**cce caritatem quam habuit. non curas de presenti de. nec de honore seu permissionibus sibi factis. quia noluit nisi deum. et poterat dicere. **U**na petiua dno hanc requirit in ha. i. do. dñi oi. di. vi. mee ps. cxv. **M**oraliter huiusmodi modo isto habetis exemplum ut vniat vos qui habetis cor dispersum in carnis vineis. aialibz. sed ad minus in die dñica optet vos recolligere. **D**icatur quod si fueritis festi ut fieri debet. recolligendo cor in die festo ne cogitet. de negociis vanis. et os ne loquitur de mundanis. sed audire optet missam completam cum silentio. et deus dabit vobis abundantiam orationum pro proficiet quando sic festa sunt ex omnibus curis vestris. et deus custodiet vos a siccitate. mortalitate. famerem. **D**ico tercio quod habuit firmam stabilitatem. quod ostendit cum dicit. preciosa. **T**unc persona est preciosa coram deo quam est stabilis et firma in seruitio dei. et nulla occasione dimittit bonam vitam inceptam. **J**ohannes de martyribus qui ante eligebat mortem quam dimitteret bonam vitam. **P**reciosa in prospectu domini mors sancti. pro stabilitate quam habebant. **D**icatur huiusmodi. b. margaretha fuit constantis et firma quod de carcereeducta coram prelide audacter profitebatur christum. **A**d quam presens dixit. quod abnegaret fidem christi. et faceret eam magnam dominam aliam eam interficeret. **R**espondit. fac quod potes. quod quod dicit ego non faciam. **D**icatur huiusmodi quod presens dedit margarethe. v. tometera. **P**ro denuclauit eam. **M**agnam tormentum est misericordie. sed ipse fecit ut videret suam pulcritudinem. et cum ergo verecundaret. dicebat intra se christo. **D**omine talis verecundiam sustinuitis vos pro me quam fuistis denudati in morte caluarierum. **S**ecundo fuit flagellata. et libenter patienter sustinuit. cogitans quod christus etiam fuit flagellatus. **T**ercio fuit lacerata de ferro. caro eius cardata. et gentes in circuitu flebant dicendo. quod miserere sue pulcritudini. **I**psa respondit **D**e mali consiliatores. nunquam pro sanitate corporis debeo nocere anime mee peccando. **Q**uarto lamie ferree ignite fuerunt ei plateribus applicate. ipsa dicente. **N**on sunt digne passionibus christi ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. patienter sustinuit. **Q**uinto piccit eam in aqua ut ibi submergeret. sed ipsa signauit se signo crucis et securus est tremor magnus ex quibus. milia gentium pueri sunt. **E**cce quomodo fuit firma. **D**o

raliter nota sunt illos qui incipiunt penitentiam vel aliam bonam. et postquam dimittunt. **E**t dicatur de illis qui perseverant in penitentia. quomodo anima poterit dicere christo in iudicio. **F**eci iudicium iustitiam. non tradas me calumniaribus meis. ps. cxviii. **D**ico quarto quod b. Margaretha habuit puram claritatem. dum dicit Margaretha. **E**rat enim clara in mente ad cognoscendum secreta dei. et puritate vite. **D**at. xiiij. **S**ile est regnum celorum homini negotiatori querenti bonas margaritas. **D**icatur quomodo b. Margaretha habuit claritatem scientiarum puritatem vite. **N**am cum fuisset reducta ad carcerem. diabolus volens eam terrere sic terribile sentiret per se. intrauit ad eam in forma ingentis draconis. fingens ut eam absorberet. sed ipsa dicendo **I**hs. signauit se. et draco crepuit et recessit. **D**icatur huiusmodi de virtute signi crucis contra omne periculum. et ostende quomodo populus se debet signare. **J**ohannes dicit ecclesia. **C**ontra huiusmodi signum nullum staret periculum. **S**ecundo diabolus itez intrauit carcerem in forma doctoris antiqui. dicens se christianum esse. volens ei persuadere ut per se sentiret. **N**am si esset sua. multa bona posset facere christianis. **I**psa ergo orauit deum. **D**omine quis est iste talia per sua densum. et spiritus qui habitabat in ea dixit sibi. **M**argaretha diabolus est. **T**unc ipsa arripit eum super barbam. piccit eum ad terram. et posuit pedem super eum collum dei. **Q**uare venisti perditior. **R**espondit quod ad decipiendum eam. **E**t itez quasi ab eo. quare persequeris sic christianos. **R**espondit ego non persequor eos. sed ipsi me persequuntur se in inuidias suas et malas voluntates. licet ego de his iniuste sim diffamatus. **E**cce claritatem quam b. Margaretha habuit ad cognoscendum ipsius malignum spiritum. **I**stam claritatem debemus nos habere cognoscendo spiritum quando venit ad nos transfurans se in angelum lucis. **J**ohannes dicit **J**ohes. **C**arissimi. nolite credere omni spiritui. sed probate spiritus si ex deo sint. j. Jo. iij. **E**t probantur dupliciter. primo ex parte nostra. dicens. **E**t quis sum ego cum sim iam peccator. sed in his multi decipiuntur credentes de aliqua illusione. quod sit angelus bonus christi vel ergo **M**argaretha. **S**ecundo probatur ex parte diaboli. scilicet respiciendo quod dicit. quod si dicit contra dei mandata. sine dubio diabolus est. **V**erbi gratia. si dicit. interficiatis vos pro deo. quod multum sibi placet. **I**des de penitentibus indiscretis. ad diabolo sunt talia. **J**ohannes probatur. b. Margaretha que noluit credere diabolo dicere sibi quod duceret virum. quod contra votum quod fecerat castitatis persuadebat. **D**ico quinto quod b. Margaretha habuit plenam felicitatem. cum dicit. abiit. s. ad

Sermo

gloriam. **D**icat h^{er} martyrū. **D**ñs p̄s fecit eā venire corā se vidēs eā curatā a plagis. dixit. **M**argaretha mag^{is} est parcia deoz rē. **D**icat ei^{us} passio. q̄ dicta p̄r dici auctas. **N**ō est vir i domo sua. s. spūs i domo carnis. **A**bijt via lō gissima. s. ad celū. sacculū pecunie. s. meritorū z bonoz. secū tulit. in die plene lune. s. in die iudicij reuersur^{us} ē in domū suā. s. carnē p̄verā resurrectōz. puer. vij. qz tūc oēs resurgemus.

De sancta **M**aria magdalena.

Manū suā aperuit

Minopi. **H**is bñ istud originalit^{er} i li. puer. vi. **E**t sic tota solēntas z officij^{us} hodie ē. b. magdalene. ita etiā et fmo n^{ost}r. **S**i placet deo hēbim^{us} materias bonoz z speculativas p̄ illuminatōe intellect^{us}. z morales p̄ reformatōe vite. **S**alutē h̄go **M**a. z resumal thēa. **I**ntellect^{us} h̄ bñ fm quē ego volo p̄ tractare thēa ē q̄ r̄ps apuit manū suā. b. marie magd. paup^{er}ime. s. gr̄e deiz p̄tutū aī suā p̄uersionē. **P**ro c^{on} declaratiōe sciēdū q̄. s. scriptura sc̄ta mia dei quā bz circa pctōres d^{omi}ni manus. **A**d h̄ ē rōz auctas. **R**ō ē ista. **E**xp̄imētali^{ter} videt^{ur} q̄ si aliq̄ p̄sona cadit in luto. aq̄ v̄l igne. si ab aliq̄ subleuet^{ur} dat^{ur} sibi manū. **I**dē q̄n aliq̄s cadit in trā p̄ auariciā. vsurā. rapinā v̄l furtū zc. v̄l in luto p̄ luxuriā. v̄l in aliq̄ pctō alio. r̄ps q̄ ē iuxta eū erecte v̄l recte sc̄as. qz nunq̄m cecidit p̄ pctm̄ extēdit manū. s. miam suā p̄sonā eleuans. **A**uctas **M**a. xiiij. **X**ps̄ existēs in mari sup aq̄s tanq̄m dñs oīm creaturaz. ad quē dixit petr^{us}. **S**i tu es iube me venire sup aq̄s. **E**t ipse ait. **V**eni. **E**t descēdēs **P**etr^{us} de nauicla incepit veire. **C**ū autē vidisset v̄tū va lidū timuit. **E**t cum cepisset mergi clamauit **D**ñe saluū me fac. **E**t continuo ihs̄ extēdēs manū suā apprehēdit eū z ait illi **H**odice fidei q̄ re dubitasti. **E**t qz loq̄tur de manu innuit q̄ p̄sona q̄ cadit z incipit mergi i pctis. si debet subleuari optet^{ur} p̄ manū mie dei eleuet^{ur}. **I**tē de dō postq̄s peccauit cū **B**ersabeaz occidit v̄z suū. s. v̄ziā. z cupiēs subleuari dixit **F**iat manū tua vt saluet me. q. d. cecidi. **M**a. z q̄ mia dei d^{omi}ni manū. **C**ū g^o **M**aria magd. in sua iuuentute p̄mo caderet in terra p̄ amore terrenoz. nō curans diligere celestia cecidit in luto p̄ luxuriā zc. **C**ecidit etiā in supbiā in q̄s v̄l volēs se clarificare sup oēs p̄ suam pulcritudinē. sed **I**hs̄ r̄ps manu sue mie eaz eleuauit. **I**ō dē thēma. **M**anū suam aperuit inopi. **N**ūc patet thēa. **N**otandū ē h̄ cū dē.

apuit manum. **I**n manū aprione q̄nq̄s digitū ostēdunt q̄b^{us} lapsus erigitur. **I**ta de manu mie dei xpi ihs̄ in q̄ apuit **M**arie magdalene q̄nq̄s digitos eam eleuando.

Prim^{us} digit^{us} ē longa expectatio

Sec^{undus} benigna p̄uersio

Terc^{ius} alta p̄motio

Quart^{us} sp̄sialis affectio

Quin^{tus} celestialis fruitio

Dico p̄mo q̄ christ^{us} ostēdit marie magd. q̄ ce ciderat i pctō longā expectatōz. qz diu eaz expectauit ad p̄niam. noluit eā dānare p̄ p̄mū pctm̄ nec p̄ scōm **C**redidit em̄ q. xij. ānis vitie in pctis. p̄tinue addēdo pctā pctis. **E**t r̄ps expectabat ouē pditā. q. d. adhuc etiā erit sc̄a ctaz bona. **A**d pcticā dicat quō erat d̄ genere regio nobil^{is} z generosa. p̄r ei^{us} erat nobil^{is} baroz magn^{us} dñs vni^{us} p̄ris birlm. **Q**uādiu vire rūt p̄r m̄ ei^{us} custodiebāt eā bñ sic debent facere boni p̄sēz m̄fes. ne filie visitent^{ur} z trufsent cū boib^{us}. scutifer^{is} seu militib^{us}. **S**z mortuis parētib^{us}. lazar^{us}. magdalēnaz martha diuiserūt sibi hereditatē. **D**ñs em̄ magdalena vidit se liberāz dñam baronie d̄ magdalo. ne minē timuit. z scutifer^{is} z milites iceperūt eā v̄l sitare. z sic paulatī ipsa fuit philocapta d̄ vno secrete. z secrete peccauit cum eo. cogitans. **H**erit secretū **S**ed ille tractans illud cū socijs suis dicebat. **C**erte ego habui pulcritōe domicellā zc. **O** dicefūt ali^{us}. postq̄s chorea ē incepta videam^{us} q̄ sit pulcritior. z veniebāt ad eā dī cēdo. **C**erte nisi mibi p̄sciat^{ur} ego reuelabor zc **E**t ex q̄ p̄ma vice m̄lier pdidit v̄ctū diā. tūc factū ē. nō em̄ bz facie resistēdi. **I**ō m̄lieres resistite i p̄ncipio. qz postq̄s v̄ctū diā ē pdita d̄ peccato i pctm̄ ruer^{is}. intm̄ q̄ magdalena pdidit nomē. p̄r qd dicebat vulgarit^{er} peccatrix. ipsa tū ignorantē. qz null^{us} sibi dixit. **D**icebant tū gētes. **O** qd erit d̄ ista peccatrice publicā zc. sed de iam expectauit eaz ad p̄niam **I**ō **I**sa. xxx. d̄. **P**ropterea expectat dñs vt misereat v̄z **M**oral^{is} h̄ cogitate q̄sta ē mia dei expectans pctōrēz n̄ statū dāminat eū. **D**icat de la trone de q̄ fact^{us} ē iam p̄cessus z data ē snia. s. z executō n̄ sit. qz expectat rex vt p̄uertat z p̄cat sibi. z ille adhuc adijcitz m̄ltiplicat furta. z si ref^{er} adhuc expectaret. stult^{us} magis q̄ misericors iudicaret. **E**n̄ r̄ps h̄ facies nō reputat stult^{us} sed sūme misericors **N**ā postq̄s bō peccat statim fit p̄cessus. et scribit in libro dei. **A**uctoritas d̄. **I**mp̄fectū meū videt^{ur} oculi tui. et i li. tuo oēs scribet^{ur}. i ps. cxxxvij. z snia ē data

De sancta Maria magdalena

Maria quae peccauerit ipsa morietur. **Eze.** xviii. **U**nde de miam dei quae anni sunt quae tu incepisti peccare processus fuit factus et in miam data. tunc executio suspensa dicit. **D**icitur angeli christo. **D**omine iste continue addit malum malum et multiplicat peccatum. **D**icit christus. **E**xpectemus eum adhuc. **I**ohannes hieremias dicit. **M**aria domini quae non sumus suspensa. quae non defecerunt miseratones eius. **T**ren. iij. **I**sta gratiam non fecit deus angelis. **N**am doctores theologici concorditer dicunt quod lucifer qui tunc erat factior michaele. et angeli mali tunc tunc erant facti. postquam peccauerunt deus non expectavit eos per annum. nec per mensem tunc. sed statim executio fuit facta. et peccati sunt in infernum irreuocabili. in tunc quae nec christi passio. nec incarnatio nec aliquid operis christi eis profuit. **D**e quo dicit christus. **U**idebam sathanam sicut fulgur de celo cadere. **L**uce. x. quae sicut fulgur in puncto inflammationis peccati ceciderunt de celo. et nos qui sumus homines deus expectat. **U**ideat ne uobis maria mia. imo per certo. **E**t sic per primum digitum. **S**ecundum digitum ostendit deus in secundo opere. **M**agdalene. si benigna conuersio. **P**ostquam enim diu expectauit christus. tunc uenit eam. quae dicitur. christus optet quod trahat eam. et quod releuet manu mea. **A**d peccata quae tangit euangelium hodiernum cum glossis dicitur. quoniam christus predicabat. tunc ipsa erat peccatrix. et christus uenit predicare ad locum ubi erat. et cum omnes gentes ueniret ad sermonem dicebat. **O**pprobra Iesus dicitur predicare. uadamus ad eum audiendum. ipsa etiam uenit. et credens quod uideat res istas uenit. et ornata tota. **S**ed cum christus predicaret uides eam sagittauit in corde incipiens predicare luxuriam dicens. quod per tam modica delectatione maria est pena. si per oburum in inferno. **I**tem superbia. **E**t maria magdalena habebat collum respiciendo hinc inde. et quoniam audiuit sic christum predicantem incepit inclinare caput et flere. et christus continuabat predicatorem. **E**t christo ordinare quodam inuitauit christum scilicet **S**imon leprosus. cuius domus erat circa domum **M**agdalene. et christus uenit **M**agdalena habet maiorem occasionem uideat uoluit ut comederet circa ianuam domus ianuis apostoli. **E**t christus uoluit tenere dorsum ad ianuam ne ipsa peccata daret iterum. **M**agdalena autem reuersa de sermone ad domum suam incepit deponere uanitates et ornamenta inuit simpliciter cum matelloz capite nudo. scita per domum ubi christus comederat uenit ad christum. **C**ogitate quomodo sui scutiferi uoluerit eam associare. sed non permisit. **C**ogito ego quod quoniam intrauit domum simon leprosus dicit sibi quod uult uos habere sed facto signo a christo sibi tacuit simon. et **M**agdalena uenit retro ad pedes christi osculans et uenerat uenerat. clamans in corde suo et fleus dicens.

Maria domine. mia domine. mia domine. quae per peccatoribus de muliere nasci uoluisti. o domine modo detis mihi indulgentiam delictorum. **E**go sum onis et uenio ad pastorem infirma ad medicum. imunda ad fontem. mierz gratia. et sic lacrimis lauabat pedes christi et capill tergebat. **S**imon incepit mala cogitare intra se dicit. **D**icitur eum propheta sciret utique quod et quod quod est mulier quae tangit eum. quae peccatrix est. **E**t magdalena uides quod christus sibi non loquebatur. dixit in corde de. **D**omine nunquid peccatis mihi. **T**unc christus respexit si monem dicit. **U**ides hanc mulierem. remittuntur ei peccata multa. **E**t nunquid non omnia. **E**t christus dixit sibi. remittuntur tibi peccata tua. **S**ed iterum potuit dubitare si remittebat sibi penam. **E**t christus tunc dixit sibi. **F**ides tua te saluauit fecit. quod si tunc fuisset mortua propter peccatum nullam habuisset purgationem. **I**tem adhuc potuit dubitare cum esset iuuenis. si adhuc caderet in peccata. **T**unc christus dixit. **U**ade in pace. quod dicitur. **E**go dabo tibi bonam perseverantiam. **E**cce infinita mia. **D**e ista mia dicit **B**reg. i. omel. hodierna. **Q**uid miramini. fratres **M**aria ueniente an domum suscipiente. traxit eam corda mie quam corde suo alligauit in predicatorem. **D**oraliter dicitur quod dimittant peccata ex emplo magdalene uadant ad christum in professione quod professor tenet locum christi. **I**ohannes dicitur propheta in persona peccatoris. **N**isi quod dominus adiuuit me. paulominus habui in inferno. **I**ohannes dicitur thema. **M**anum suam aperit inopi. **T**ercium digitum est alia promissa quae est digitum longior. christus non nullum despicit. si uero corde redit ad eum. imo honorat dans gratias et dignitates. **F**lora. v. officia quae christus dedit. **M**agdalene gradatim per suam uersionem. **P**rimo fecit thesaurariam suam. magnam officium est. quoniam christus ibat predicando et non portabat pecunias. sed dicitur **M**aria quod per sermonem circumspicit omnibus glossa. si quis eum inuitaret ad prandium. **D**oc sciens. **M**agdalena ditissima sequebatur christum audies sermones. **I**psa dicebat hospitalariis **M**aria prandium per Iesu christo suis. et inuitate eum et ego soluam uobis. et sic exequabatur officium thesaurarie. **A**uctas de hoc **I**ter faciebat ihs per ciuitates et castella predicans et euangelizans regnum dei. et duodecim cum illo. et mulieres alique. et **M**aria quae uocatur magdalena. quae ministrabat ei de facultatibus suis. **L**uce. viij. **S**ecundo non deponendo eam a primo officio fecit eam secretariam suam. **L**uce. x. **M**aria sedebat secundum pedes domini Iesu. et audiebat uerbum illius. **E**t isto textu habetur quod est secretaria. **N**on enim legitur quod in isto parlamento fuissent apostoli nec alij. sed solus cum sola. nec uerbum quod

Sermo

xps sibi dixit fuit scitū. qz null' euāgelistarū
ipm ponit. Sed cogito ego q ipsa petebat a
xpo audire de ordinatōe z glā scōz. Et xps
dixit. quō in celo sunt tres hierarchie nouē
ordines angloz. Itē quō aīe collocāt in illis
ordinibz. quō in pmo ordine collocāt penitē
tes. zc. sup oēs aut ibit mī mea. Credo q ipa
petijt de se. in q ordine collocaret. z forte fuit
dictū a xpo q cū seraphinis ex ardēte carita/
te. Itē petijt de penis infēni z d purgatorio
z de limbo pueroz z xps sibi dixit totū. Ec/
ce quō fuit secretaria. ¶ Tertiū officū fuit qz
fecit eā familiarē suā z sociā mīris sue. s. hgis
marie. q licet esset purior sole dedit sibi istaz
in sociā. nec desperit eā. sic multe caste supbe
despiciūt pctōres. Et tñ xps fecit eā familia
rē z sociā mīris sue. Rō. qz xps ordinauit duas
vias ad paradīsum. Pīa est innocētie sine d in
nocētia pura. q recte vadit ad glām. Un diē
dō. Dñs nō pūabit bonis eos q ambulat i
innocētia. in. p. lxxv. Alia via ē digna peni
tētia. qz si de nō ordinasset nisi viam innocē
tie. desperare possent nos. Itē ordinauit scōz
pnie. di. Pniam agite appro. eīm regnū celozū
Mat. iij. Per istas duas vias dōs elegit du/
as marias. pma q iuit p viā innocētie fuit h/
go maria. z ipam sequunt omēs innocentes
ipa portat vixillū. Prima psona q pmo iuit p
viā pnie fuit btā Maria magdalena i nouo
testamēto. ipa eīm fuit capitanea. Itē hodie
cātat ecclia. Laudem' op' deli Maria geni
trice. s. virgine. Laudemus in maria pecca/
trice. s. penitēte. Illa est specm innocētie. ma
ria bec est exēplū pnie. ¶ Quartū officū fuit
qz fecit eā apothecariā z medicā suam. Ma
gnū officū est esse medicū vel apothecariū
regis vel pape. qz i eoz manibz ponit vitā su
am. Hoc officū exercuit btā maria magda
lena qñ xpo fatigato ex itinere vixit man' et
pedes z caput. Itē Jo. xj. d. Maria h erat q
vixit dñm vnguēto z extersit pedes eius ca
pillis suis. ¶ Quintū officū et mar' est qz eaz
fecit apostolā. qd est alt' officium z pncipale
Auctas. Hos ipi pmitias spūs habentes. ad
Ro. viij. Glo. qz tpe pūs z ceter' abundāt'.
Pet' paul' z alij fuerūt apli. i. missi ad pecca
tores. s. maria magdalena aploz apostola. s.
missa ad puerēdos aplos dubios de xpi re/
surrectiōe. Auctas. Vade ad frēs meos z dic
eis. Ascēdo ad pzem meū z pzem vestz. deū
meū z deū vīm. Venit g maria magdalena
annūcians discipul. qz vidi dñm. z bec dixit

mibi. Jo. xx. Itē cātat ecclia. O mūdi lapas z
margarita pfulgida q resurrectōz xpi nūcian
do aploz apla fieri meruisti. ¶ Quart' digi
tus man' mic dei fuit spūal affectio sine pfe
ctio. q pstitit in h qd diē xps. Si vis pfectus
esse vade z vēde oia q habes z da paupibz. et
habebis thesaurū i celo. z veni seqre me. Ma
rthe. xix. Dic ponit duo pūcta. s. vendere oia
Ecce paupias spūal. scōo seqre me. Ecce h
doctrina euāgelical. In his duobz pstitit pfe
ctio spūal. Ita duo habuit excellēter beata
maria magdalena. Nā p' xpi ascēsiōne. qā iā
p xpo nō indigebat pecunijs vendidit qd qd
habuit z dedit pauperibz. s. posuit ad pedes
aploz iuxta xpi p' siliū. Si vis pfect' eē zc. z re
traxit se in pua domo z vinebat manibz labo
rādo. qlibet die audira missa z p' mone ab ali/
q aploz. filabat lanā z linū. Auto. i epla hodi
erna. Quesiuit lanā z linū z opata est cōsilio
manuū suaz. Et seqt. Danum suā misit ad
fortia. s. laborādo. z digiti ei' pprehēderūt fu
sum. Et seqt. Panē ociosa nō comedit. Pro
uer. vlt. Nulla g mulier dicat. oz meipaz tra
dere alicui vt pvideat mibi. Idē de moniali/
bus dicētibz. oz me hze spēalē vt pvideat mi/
hi. qz puent' nō suffic. zc. qz btā maria magda
lena z etiā hgo maria pvidebāt sibi filio suor
ioseph manibz suis septē annis exul i egypto
filādo. texēdo. z suendo. Scōo seqba' ipsum
p' dicādo. Dicat de psecutiōe xpianoz i hieru
salem p' xpi ascēsiōne aliq's occidēdo. exulā/
do. Et quia magdalena z martha z lazarus
erāt nobiles noluerūt publice eos occidere.
s. miserūt eos in quadā barcha sine p' uisione
aliq. sine velo. sine remis. vt sic submergeren
tur. S. btā magdalena facto signo crucis p
arboze dicēdo. In noīne p'ris. zc. z subito de
portu Jassa venerūt ad portū marsilie z ince
perūt p' dicare p p' uinciā. Et habuit tantam
grām in labijs suis ppter h q tot vicibz oscu
lata fuit xpi man' z pedes qz puerit ad xpm
totā p' uinciā. Ecce spūalis deuotio. diē Egi
sippus doctor antiqu' q btā magdalena p'
p' uersionē nūq' respexit homies in facie nisi
xpm. Et interrogata de causa qre. Rūdit qz
ppter aspectūz hoīm fecerat tot pctā. Dicat h
p mulieres q qñ sentiūt trāsire eqs statim fa
ciunt se ad fenestras. zc. ¶ Quint' digiti' est
celestialis fruitio. Dicat quō post p' uersionē
p' uentie cogitauit quō posset p' templari. z in
ciuitate aquensi orauit dicēs. Dñe Jhu xpe
recozdoz q in domo marthe. ipsa satagebat.

De sancto Iacobo apostolo

et ego preplabatur ad pedes tuos. et tu permisisti mihi. **M**aria optima parte elegit que non aufertur ab ea. placeat tue maiestati hanc gratiam mihi dare statim angeli venerunt et portauerunt ipsam de aqua usque ad balinam et die noctuque ibi preplabatur. et non habebat ibi aquam. vinum. panem. neque herbas et ibi sterit ultra. xxxij. annos que nihil comedit. **D**e moyse reputatur ad multum que xl. diebus in monte nihil comedit. **S**i dicatur de qua viuebat magdalena. dico que de cibo celesti. **H**anc septem horis canonicis. scilicet in matutinis. etc. angeli veniebant. et in quolibet hora cantantibus vocibus corpora libere eleuabant eam. quolibet eleuatio valebat unum bonum prandium. et sic septem vicibus edebat septem carminum. **E**t dicit beatus Thomas in. j. parte theologie. q. cvij. ar. j. et Gregorius super Job. que locutio angelorum est secundum re ad quam se applicat. et cantus iste angelorum est laudare deum de facit gratias magdalene. et reperit ista carmina in hymnis bodiernis. **C**um ipsa surgebat in media nocte de rupe ubi dormiendo faciebat penitentiam. primo flectebat genua et signabat se. quia crux est clavis que aperit celum. et incipiebat dicere **C**redo in deum. etc. **P**ater noster. et **A**ve maria. etc. **E**t post matutinas preplando in suo spiritu. cogitans hac hora christus fuit captus. ligatus. et ductus ad domum anne. et finaliter cogitabat de christi opprobrio. **T**unc descenderunt angeli et eleuabant eam in aere cantantes. **L**auda mater ecclesia lauda christi clementiam que septem purgat vicia per septiformem gratiam. et quando tenebant ipsam in altum remittebant eam ibidem **E**cce qui est in bo angelico viuebat. **S**ecundo hora prima incipiebat orare et postea preplari. **C**ogitabat enim hora prima ductus est ihesus ad pylatum. traditus gentibus multum accusatus. in collo percussit manibus ligatus. vultum deorsum lumina celi gratum. **E**t superfluebat de lacrimis. **E**t angeli ipsam eleuantes cantabant **M**aria soror lazari que tot commisit crimina ab ipsa fauce tartari redit ad vite limina. scilicet ad portas. **I**psa soror lazari de porta inferni venit ad portam paradisi. **H**ora tertia orans et pretemplans. **C**rucifige clamitant hora tertia. etc. **D**ecimonia fuit data de christum ut in latrones crucifigeret. et **J**ohannes annunciat virgini marie. quam ego solata fui. **C**ogitate quomodo deficiebat. **E**t tunc angeli eam eleuantes cantabant. **P**rofluxe carnis scanda fit ex lebetes fiala in vas translata glorie de vase contumelie. **P**ost scandala carnis de caldario inferni factum est vas glorie et paradisi etc. **H**ora sexta orabat pretemplando que videbat christum in cruce suspensum. et petens potum. et quomodo matrem commisit **J**ohi

In cogitans quomodo iam deficiebat angeli veniebant eleuando eam cantabant. **E**gra currit ad medicum. vas ferens aromaticum et a morbo multiplici christo curatur medici. **H**ora nona cogitabat. quomodo christus exspirauit. et hely di. clamauit. in hac hora petre rupte sunt. **E**t cum quasi defecisset angelus veniebant et eleuabant eam cantando dicebant. **S**urgente cum victoria ihesus videtur ab inferis prima meret gaudia que post ardebat ceteris. **D**um christus resurrexit victorioso ista vidit eum primo. et ideo fuit ardentior in amando. **H**ora vespertina cogitabat quomodo christum deposuerunt de cruce. etc. **E**t sic ab angelis eleuabatur cantando. **I**n thesauro reposita regis est dragma perdita gemarum lucis inelita de luto luci reddita. **E**cce que pradia habebat. et vos potestis habere cogitando in mysterijs christi passionis. **P**ro hec cum sic transissent. xxxij. anni. angeli nunciaverunt sibi suam mortem. et tunc ipsa petens gratia a christo ut angeli portarent eam ad sanctum marimum. et de manibus beati marimini coicauit. **E**t quando vidit hostiam consecratam. dicit. **D**omine ihesu christe ego credo que sic fuisti in utero virginis et es in celo deus verus et homo. ita etiam in hac hostia. et in fide ista recipio vestrum gloriosissimum corpus. **E**t post compleuit vitam suam. et sua anima sanctissima ad christum est ducta **C**ogitate si ista tamen excellens creatura et gloriosissima sancta super omnes alias excepta virginem maria. noluit mori quousque coicauit. **S**citis que. quia recordabatur de christo dicens. **A**me ame dico vobis nisi manducaueritis carnem filij hominis et biberitis eius sanguinem. non habebitis vitam in vobis. **I**tem **Q**ui manducat carnem meam. et bibit meum sanguinem habet vitam eternam. **J**o. vi. **N**on fuit secunda que usque coicaret. **P**ro quomodo debet esse diligens ad coicandum quolibet anno. cum sit expressus preceptum quolibet anno in paschate coicare. sed de bono consilio etiam in magnis festiuitatibus. **H**ic est cibus gloriosus que ducit ad vitam eternam. **H**ic post quomodo christus manum sue mie aperuit iopi. **P**laceat ei que eius sanctissimis orationibus habeamus remissionem peccatorum. et in futuro gloriam eternam

De sancto Iacobo apostolo

Quescit in templum
Quescit in domino ad Ephesum. **R**ecitatur autem in epistola bodierna. etc. **P**ro breui declaratioe habet sibi et introductione materie nostre sciendum que inuentis in sacra scriptura satis clare ista differentia inter vitam bonorum iustorum et malorum. quia vita iustorum bonorum spiritus crescit et augmetur. malorum vero decreuit et minuitur. **D**icit et textus. **I**ustorum autem semita. id est. stricta.

Sermo

via pnie timorū dei z deuotōis. q̄i lux splēdēt
pcedit. z crescit vsq; ad pfectā diē. **V**ia ipio/
rū tenebrosa nesciūt vbi coruāt. **P**rouer. iiii
Hora. q̄si lux splēdens pcedit. **N**ā ex q̄ erit. cō
tinue ascēdit. z magis clarescit hora p̄me q̄ in
auroza. z hora tertie q̄ prime. z sic deinceps.
Ita ē de vita iustoz p̄tinue crescit. **R**ō h̄ d̄ze
bonoz. s. z maloz ē. qz p̄sone iuste sūt i grā di.
Ecce h̄ lux. **E**t q̄cqd̄ opant̄ deliberāt siue sint
cogitatōes cordis siue locutōes oris. siue opē
ratōes cor: pis. imo qd̄ pl̄ ē opa nafalia sunt
eis meritoria. **D**e cogitatōib; z alijs nō ē du
biū ex q̄ sunt i grā. s; de opib; nafalib;. vt co
mēdere vt possint fuire dō. **I**dē de dormiti
onē. etiā risus vt p̄ possit flere. totū ē merito
riū. int̄m; vna bona p̄sone sp̄ ascēdit. melior
est hodie q̄ heri. z cras q̄ hodie. **I**ō apl̄s as
signās rōz cū d̄t. **S**cim̄ qm̄ diligētib; deum
om. coope. in bo. **R**o. viii. etiā p̄terita p̄ctā vt
d̄t glo. **R**ō qz qm̄ cogitat p̄ctā p̄missa. p̄sone
iusta fit hūilior. **I**ō p̄tunt sic ad meritū occa
sionalit. **S**z p̄ctōes n̄ ascēdūt. imo d̄scēdūt
de p̄ctō in p̄ctm̄. **G**rego. **P**ctm̄ qd̄ p̄pniaz n̄
dilat̄. mox suo p̄dēre ad aliud trahit. **E**cce
d̄za int̄ bonos z malos. **I**ō volēs vob̄ oñde
re vitā scām z p̄fectā b̄ti iacobi recepi thēa d̄
crescētia. quō. s. vīuebat i b̄ mō di. **C**rescit i
tēplū sc̄m̄ in d̄no. **P**z thēa. **E**t sū mō i maria
p̄dicāda. **E**t inuenio q̄ beat̄ **J**acoby creuit i
trib; gradib;

Primo creuit i discipulū apostolicale
Secundo creuit i legatū euangelicalem
Tertio in habitatorē celestiale

Tres sal̄ q̄s fec̄ vsq; ad celū subtilit̄ rāgun̄t
in themate. p̄mū rāgū in p̄mo s̄bo. secūdū in
secdo. tertū i tertio. **D**ico p̄mo q̄ b. **J**acoby
creuit in discipulū apostolicale. cū al̄s fuisset
multū sanct̄. z h̄ rāgū cū d̄t. **C**rescit in tēplū.
Nā doctrina est theologie q̄ p̄sone existēs i
bona vita est tēplū dei. qz sp̄s sc̄tūs h̄itat i
eo. z nō est maior honor z vtilior tenere regē
z papā ihm̄. **D**e b̄ d̄t apl̄s. **A**scēt̄ qz tēplū
dei estis vos. z sp̄s dei habitat in vob;. j. ad
Coz. iij. **D**ō audite qm̄ beat̄ iacoby ascē
dit vt esset discipulū apostolicale. **D**icat quō
erat frater **J**oh̄is. z filī **Z**ebedei. q̄ cū sel̄ esset
ad mare galilee. x̄ps inde transiens. vocauit
eos dicēs. **I**uuenes venite seq̄m̄ me. **E**t tā
ta fuit s̄ h̄ s̄bi q̄ fuerūt illuminati i intellectu
z calefacti in corde. z stati reliēs. retib; et p̄re
secuti sūt eū. **D**at. iij. **E**cce quō creuit d̄ pi
leatore i aplm̄ x̄pi. **D**ozalit̄. **J**acoby veniēs

ad x̄pm̄ d̄misit rethia z p̄zem. h̄ dat exemplū
nob̄ religiosis marie q̄ d̄m̄ seq̄ x̄p̄z qz d̄mit
tam̄ rethia. i. retinētia fm̄ et̄imologia sicut
sunt negocia z occupatiōes mūdane q̄ r̄tinēt
religiosos clericos z laicos q̄ nō p̄nt ad x̄pm̄
venire. **V**erbi grā de religiof. **D**āioz laq̄ul
quē h̄z diabol̄ ad illaq̄andū religiosos sūt ne
gocia. vt ponat ip̄os i negocijs vt d̄mittant̄
p̄dicatiōē sub aliq̄ colore. vt tractādi pacez
vel tractādi m̄rimonia. ip̄i ponūt se ibi. vt vi
sitant vt habeāt familiaritates vt ambasia/
tas d̄noz. **M**ulti cū magnō feruore incipiūt
sanctā vitā z p̄dicatiōē bona int̄tione. sed
diabol̄ in p̄dictis illaqueat eos. zē. q̄ licz sint
bona tñ d̄mittūt optimū. s. p̄dicatiōem qd̄
est officiū p̄cipuū in ecclia dei. vt d̄t decretal̄
Lū et iniuncto zē. **A**b istis cauebat apl̄s q̄
p̄dicabat infidelib; vt baptizarent. q̄ p̄pter de
uotionē volebāt ab eo baptizari. **I**ā videtis
baptizare qd̄ bonū est. tñ dixit. **N**ō me misit
x̄ps baptizare sed euangelizare. **G**ratias ago
deo meo qz neminē vestz baptizauit. j. **C**oz. j
ac si di. **G**ras ago deo meo qz neminē occidi
Item dixerūt apl̄i. **N**on est equū nos relinq̄
re verbum dei z ministrare mensis. **A**ctu. vj
Et tu religiose ponis te i negocijs zē d̄mit
tantur rethia. zē. **E**t p̄cordat scriptura dicēs
religiosis. **F**ili ne in multis sint act̄ tui. et si
diues fueris. p̄tra votū p̄aupratis. nō er̄ im
munis a delicto. **E**ccl̄. xj. **N**ota. ne in multis
sint act̄ tui. **M**ulta sunt tria. q̄ctoz. vt zē. et
duo nō sunt multa. **D**uo h̄z facere religiosus
celebrare z p̄dicare. **I**sta duo oñdit **D**ō. ps.
cvi. **E**t sacrificet sacrificiū laudis. **E**cce mis̄
sa q̄ includit officiū totū septē horaz̄ canoni
caz. **E**t annūciēt opa ei. **E**cce p̄dicatiōem
in exultatiōe. que quidē p̄dicatio includit stu
dium. **S**i dicat religiosus. **E**rgo non pore
ro h̄ze pecunias. **R**ū det. qz si diues fuer̄. nō
eris immunis a delicto. **I**tem de clericis.
qz multi sunt illaqueati in negocijs. alij po
nunt se in negocijs in domib; d̄noz. alij faci
unt se p̄curatores. alij sunt scutiferi z associāt
militēs. zē. alij mercatores. alij sunt vsurarij.
zē. **I**deo apl̄s p̄tales d̄t. **N**emo militās deo
implicat se negocijs secularib;. vt ei placeat
cui se probauit. ij. **T**hymo. ij. **T**ria negocia
potest cleric̄ exercere. s. celebrare. sacramēta
ministrare. p̄dicare. vel p̄cepta p̄lari serua
re. **I**tem laici sunt multi illaqueati. quia sūt
multi mercatores. qz si non haberent partem
in omnibus societatis. nihil esset. **I**dem

De sancto Jacobo apostolo

etiā de iuristis q̄ d̄ oībo litigūis intromittūt se
q̄n̄ d̄ de mercatore. o n̄ibil sit sine eo. **I**dē de
tali cine v̄l iurista. q̄ lz vos seclares habeat̄
negocia. t̄n̄ sūt negocia q̄ p̄tinet ad domūz z
ad p̄uidendū domū. z dimittē negocia super
flua. zc. **D**icat̄ historia d̄ illo magno mercato
re subtili z illa q̄ato in mltis negocijs. cui di
xit de^o. **I**n mltitudine negociatōis tue reple
ta sunt interiora tua iniquitate. z peccasti. z cie
ci te de mōte dei. z pdidi te o cherub. **Ezech.**
xxviii. **I**bi incipit̄ constructio. **O** cherub. i. ple
nitude scie ad negociandū. zc. **J**ō exēplo bri
iacobi dimittat̄ reb̄ia. alio ecce qd̄ dicit̄ x̄ps
Attēdite vob̄ ne ḡuent̄ corda v̄sa i crapular
ebrietate z cur̄ h̄ vite. z sup̄ueniat in vos re
p̄tina dies illa **Lu. xxj.** **S**cdo dimittēd^o est
p̄. s. ille de q̄ dicit̄ **I**hs x̄pus iudeis. **V**os ex
p̄e diabolo est̄. **Jo. viij.** **D**icat̄ quō generat
filios de mala vxore quā duxit a p̄ncipio. s.
de inobediētia. **D**icat̄ quō erat creat^o i mag
dignitate. z tūc erat sanctor̄ michaele. sed qz
fuit inobediēs volēs deo parificari tūc duxit
illā vxorē. z eadē die de dicta vxore genuit v̄l
tra mille milia de filijs. s. demōes sibi i pctō
obediētes z p̄sentētes. **D**einde de eadē vxore
generavit adā z enā. z hodie cōtinue gene
rat. q̄n̄. s. t̄p̄tat hoīes q̄ faciāt̄ d̄ dei p̄cepta
Eū talia senserit̄ statū ire p̄ x̄pm. z poteritis
dicere cū dō. **P̄** me^o z m̄ mea dereliquerūt
me. d̄ns aut̄ assūpsit me. **p̄s. xxvj.** **D**ico se
cūdo q̄ beat^o **J**acoby crevit d̄ discipulo i lega
tū euāgelicā. qd̄ oñdit̄ cū d̄. **T**refcit in tem
plū sanctū. qz lz oēs canonizati sint sc̄i. p̄ t̄n̄
z excellēt̄ apli. **S**ophonie. j. **S**anctificavit
vocat̄ suos. s. apostolos. quos p̄ncipaliter
vocat̄ p̄ se. **D**icat̄ q̄n̄ x̄ps debuit ascendere
in celū in die ascētionis vocat̄ aplis fec̄ eos
legatos euāgelicales di. **E**ūtes in mundum
vniuersum p̄dicare euāgelii omni creature.
Mar. vlt. **N**ō q̄s fuit p̄m^o ap̄loz q̄ hanc le
gationē creq̄bat̄ eūdo p̄ mōm. nō **P**etr^o nec
Andreas nec **J**ohes. zc. s. **J**acoby iste. **U**nde
existēt̄ in hierl̄m d̄ gine maria z aplis. bea
tus **J**acoby recepto ab eis licētia venit in hy
spaniā p̄dicās x̄pm. qz x̄ps dixit eis. **E**rit̄ mi
hi testes i hierl̄m z i omi iudeaz samaria. z v̄l
qz ad vltimū terre. **Act. j.** **J**ō beat^o **J**acoby ve
nit ip̄m testificari a finibz terre. **P**z ḡ sua lega
tio euāgelicā. **D**iceret̄ h̄ aliq̄s. v̄ez est q̄ p̄
mo venit i hyspaniā. s. paz bonū ibi fec̄. qz so
lum. ix. discipulos ibi p̄uertit. **D**icat̄ q̄ sic x̄ps
p̄uertit. x̄ij. ap̄los q̄ fuerunt. x̄ij. granatrici ad

fructificādū. qz totū mūdū p̄uertēt̄. ita bea
tus **J**acoby. **N**ā illi nouē discipuli fuerunt. ix.
ḡna fructificātia q̄ totā hyspaniā p̄uertērunt
In h̄ tenuit̄ p̄siliū x̄pi dicēt̄. **I**n h̄ clarificat^o
est p̄ me^o v̄l plurimū fructū afferat̄ z efficia
mini mei discipuli. **Jo. xv.** **S**cdo redijt̄ i hie
rusalē vbi adhuc iuenit alios discipulos siue
ap̄los p̄gregatos. z incepit̄ ibi disputare s̄ iu
deos. z hermogēne incātatorē. q̄ iurrexēt̄
eū dicēdo. disputem^o cū eo. ip̄e nūq̄ studuit.
z vult p̄dicare. zc. **D**icat̄ quō beat^o **J**acoby p̄
dicabat̄ d̄ trinitate quō erat vn^o de^o i essentia
z trin^o in p̄sonis. zc. p̄bās h̄ rōibz z autorita
tibz z miracul^o. **S**z iudei z doctores s̄ eū di
cebāt deridēdo. **N**ū videt̄ q̄ vos est̄ piscator
Et nūqd̄ d̄ sc̄ptura. **A**udi isrl̄ d̄ns de^o tuus
vn^o est. **Deut. vj.** **D**icat̄ quō r̄ndebat̄ eis. dan
do similitudinē d̄ sole vno. vbi ē p̄z generās. s.
suba. z fili^o. s. rad^o genit^o. z sp̄s sc̄tus. s. calor.
Itē i dicta auētate ponūt̄ tria vocabula. scz
d̄ns. qd̄ ē nomē potētē. q̄ p̄i attribuit̄ deus
nomē sapie. q̄ filio appropat̄. tu^o nomē boni
tatis. q̄ sp̄s sc̄to attribuit̄. **S**cdo p̄dicauit̄ q̄
x̄ps est de^o z hō. **E**t iudei s̄. qz istd̄ est̄ illud
sc̄ptura p̄s. lxxx. **I**sr̄ si me audier̄ nō erit̄ i te
de^o recēs. neqz adorabis deū alienū. **R**ñdeo.
q̄ licz x̄ps incepit̄ esse hō recēs. nō t̄n̄ incepit̄ es
se de^o recēs. **D**icat̄ similitudo de filio reḡ v̄l im
peratoris triginta annoz q̄n̄ sit miles nō t̄n̄
sit nouit̄ fil^o reḡ. zc. **T**ertio q̄n̄ p̄dicauit̄ de
x̄pi passiōe tūc iudei s̄. z q̄re h̄. cū **B**oyscodi
cat. **D**ns̄ q̄si vir pugnator oipotēs nomē ei^o.
Ero. xv. **E**t p̄terea si de^o fuisset oipotēs quid
oportebat̄ pati z mori. nōne potuit remittere
omnibz. dicēdo. sim^o amici de cetero. **R**ñdeo
q̄ i dō eētialit̄ sūt mia z iusticia. qz sua essen
tia. in nobis p̄o accidētialit̄. **E**t ḡ sicut de^o nō
potest dimittere suā essentia. ita nec suā miaz
z iusticia. **S**i oibz peccisset vbi esset sua iusti
cia. **S**i om̄s dānasset rigore sue iusticie. vbi
fuisset sua mia. **J**ō voluit fuare modū v̄l sit
oñderet̄ sua infinita mia z sua iusticia. **D**i
sericordia fuit oñsa. qz voluit pati innocens
z sine culpa. **I**usticia p̄o solūēs p̄cū sufficiē
tissimū. zc. **V**ere lāguores n̄ros ip̄e portauit
z dolores n̄ros ip̄e tulit. **Ja. liij.** **Q**uarto q̄n̄
p̄dicabat̄ de sacramento altaris zc. **E**t iudei
contra. vos dicitis q̄ gentes veniāt ad v̄m
sacrificiū. z facitis eos adorare panē z vinū.
cum t̄n̄ scriptura dicat. **D**nm̄ deū tuum ado
rabis. **Deut. viij.** **R**ñdeo q̄ a p̄ncipio mundē
v̄sqz in finem deus voluit in forma corpali

Sermo

adorari. cū dō i sua suba n̄ possit videri. vt tē-
pore moysi i archa i nube. zc. z mō i figura pa-
nis. Panis dat vitā. Et d̄ ista adoratio dicit
dō. Exaltate dñm deū vīm (h̄ d̄ clericis). et
adorate scabellū pedū ei⁹. i. hostiā p̄secratā. h̄
d̄ toti p̄plo. Sic iudei n̄ poterāt d̄dicere sibi
imo vicit eos b. iacob. z fuit p̄phetia xp̄i
di. Ego dabo vob̄ os. s. eloq̄ntiā z sapientiā
cui nō poterāt resistere z d̄dicere oēs aduersa-
rii v̄i. Lu. xxi. **T**ertio dico q̄ creuit i ha-
bitatore celestiale. qd̄ oñd̄ cū d̄. creuit i do-
mino. Quis filis cui p̄lem̄ q̄ saluar̄ i dño.
Deut. xxxij. Hoc sp̄alit̄ d̄ apl̄s. Sic b̄tus
Jacobus fuit p̄m̄ apl̄s q̄ exercuit legatione m-
euāgelicā. ita fuit p̄m̄ d̄ apl̄s q̄ intravit padi-
sum. Et poss̄ h̄ fieri tal̄ p̄seq̄ntia. qz sic d̄ i a-
cobus maior. qz p̄mo fuit discipul⁹ xp̄i q̄ alter
iacobus. lz alter est q̄z antiq̄or dicit̄. Ita etiā p̄mo
intravit padisum. z p̄ d̄ici maior alijs apl̄s.
Dicat̄ ei⁹ martiriū. Videtes iudei q̄ nō po-
terāt eū sup̄are disputatōibz recurrerūt ad he-
rodē regē nouit̄ veniētē. q̄ cupiēs placere iu-
deis dedit sniaz decapitatōis d̄ b̄m̄ iacobū
Dicat̄ dñi duceret̄ ad martiriū quō curauit
vnū hydropicū. zc.

De sancta anna m̄re b̄re marie v̄ginis

Habetis fructū ue-
strū in sanctificatōe. Verbū istd̄ ha-
bet originalit̄ ad Ro. vi. z recitatiue
in epla currens d̄nice. Festū z solēntas ho-
dierna est illi⁹ b̄ndicte z sc̄te m̄ris v̄ginis ma-
rie b̄re anne. Et sic officiū missę sit de ea. ita
erit z sermo n̄r. Et si placet dō de vita sua ha-
bebim⁹ multas bonas doctrinas ad p̄ctōrū
correctionē. z aiaz n̄faz instructōz. z bonam
informatōez. **S**z p̄mo salutē filia sua v̄go
maria. Verbū p̄positū p̄sento ego beate āne
dicēs. Vos beata anna habetis fructū vest̄z.
scz v̄ginē mariā in sanctificatōz vest̄rā. Pro-
cui⁹ declaratōe sciendū. qz qd̄ est int̄ multas
p̄sonas q̄re sc̄tā m̄r eccl̄ia z p̄pls xp̄ian⁹ nō fa-
cit festū de p̄re v̄ginis marie sancto et iusto.
vocate Joachim. sic de m̄re ei⁹ b̄rā anna Rñ
deo. q̄ licet Joachim fuisset sanct⁹ b̄ndict⁹ z
amic⁹ dei. tñ maioris sanctitat̄ fuit b̄rā anna
Rō. qz maiorē p̄cipatōz habuit cū v̄gie ma-
ria filia sua. Pz v̄o modicū p̄cipat cū filijs.
sz m̄r q̄ nouē mēses portat. z post natiuitatez
lactat. nutrit. dormit cū ea. z osculat̄. Quia ḡ
b̄rā anna habuit maiorē p̄cipatōz cū v̄gine
maria filia sua fonte totū sanctitat̄. q̄ iā i v̄re.

ro m̄ris ei⁹ erat sc̄tā. Cogitate ḡ q̄nta san-
ctitas remāsit in b̄rā Anna q̄ ip̄am portauit.
nutriuit. dādo sibi illa q̄ habebat. v̄go maria
dabat matri sanctitatē. **J**ō fuit sanctior. p̄fe-
ctior. z sp̄ualior Joachim viro suo. Nota si-
militudinē ad h̄ de rosa q̄ colligit̄ ab vno z
dat̄ alteri. z ille eā portat z tenet i manu clau-
sam. in q̄ ḡ remanet p̄ de odore illi⁹ rose vel
pomi in dāte v̄l in recipiēte. Tertū est q̄ i re-
cipiente. Ita rosa paradisi z pomū v̄tutū v̄go
maria p̄ Joachim fuit data b̄re anne p̄ gene-
rationē. z b̄rā anna recepit portauit. nutritie
in tribz annis lactauit. p̄ ḡ remansit in ea de
odore sanctitat̄. **I**sta est rō q̄re fit festū d̄ b̄rā
anna z nō d̄ iacobim. Et ecce auctas q̄ b̄n̄ fa-
cit ad p̄positū. Letami iusti i dño. s. vos xp̄ia-
ni. z p̄fitemi memorie sc̄rificatōis. i. sanctitat̄
b̄re anne. ps. xc. vj. **I**stā rōz rāgit̄ thema dicēs
Habetis fructū vīm i sanctificatōz v̄iam. ma-
iorē q̄ p̄ ei⁹ Joachim. Pz thēa. **I**nuenio q̄
b̄rā anna habuit fructū suū. s. virginē mariā
m̄rem dñi n̄ri Ihu xp̄i

Desiderando longe

Sperando certe

Conservando digne

Dico p̄mo q̄ b̄rā Anna habuit fructū suū
scz v̄ginē mariā desiderādo lōge. **D**ic̄ beatus
Hieron. **B**eat⁹ Joachim nobil̄ hō ex ciuitate
nazareth. Et anna nobil̄ de genere dō. ex ci-
uitate bethleē fecerūt m̄rimoniū. z fuerunt. xx.
annis sine fructu m̄rimoniū nō h̄ntes p̄lem.
Rō erat ex p̄te anne q̄ erat steril̄ z inf̄cunda
Ita erat frigida q̄ sua cōplexio refutabat ne
pciper̄ p̄ qd̄ sat̄ tristabāt. **R**ō. qz ad p̄creatō
nem p̄lis m̄rimoniū est ordinatū. qz totū ali-
ud n̄ valz vnū denariū. **V**identes ḡ q̄ v̄tute
naturali nō poterāt obtinere. plē tenuerūt q̄-
tuor modos vt v̄tute dei obtinerēt

Primo p̄ deuotas orōnes

Scdo p̄ largas elemosinas.

Tertio p̄ multa ieiunia.

Quarto p̄ votū z p̄missionem

Pro p̄mo ibāt frequētē ad templū orare. vt
de daret eis fructū m̄rimoniū. qz ille est finis
qz ideo arbores plantant̄ i orto vt faciāt fru-
ctum. Et dixerūt. **I**ta dñe vos posuist̄ nos
in orto m̄rimoniū zc. Et plorātes petebāt p̄-
lem. **U**n̄ cū semel b̄rā anna i orto videret ni-
dum cuiusdā auicule. b̄rā anna sc̄s dixit dō
Dñe huic auicule dedisti tot̄ filios q̄b̄ cū
magno labore prouidet. Domine da mihi p̄-
lem aliquā. **E**cce p̄mum modū recurrere ad

De sancta Anna

deū orādo. qz null' ali' pōt dare filiū v' filiaz
qz req'it' ibi creatio. Nā de' format corpus i
vtero m'ris. ac si tu de tra vel luto formares
imaginē. deinde creat aiām d' nihilo. **Doc sci**
ens Job dixit. **D**an' tue dñe fecerunt me z
plasmauerūt me. z nō p' nec m'f. totum in cir/
cuitu. **Memēto q'so.** q' sic lutū feceris me. z
i puluerē r'duces me. **Nōne sic lac multisti me**
z sic caseū me coag. zc. **Job. x.** **Nō habet' co**
gnoscere qd' pctm' ē mltōz q' qñ nō pnt h'zē p
lem d' suo m'rimonio. recurrūt ad diuinos. for
tilegos. zc. iō penitentiā z p'fiteamī z petatis a
deo. qz infallibilit' si fruct' m'rimoniū sit vtilis
aie v'zē dabit vob' d'ctas d' h' xpi. Amē amē
dico vob. si qd' petierit' p'zēm i noie meo da
bit vob. **Jo. xvj.** **N**ota. i noie meo. qd' est ihs.
id est. saluator. **P**etit' g' in noie saluatoris qñ
hō petit rē vtilē ad saluatōz z nō ad dānatōz
Scōdo ioachim z anna petebāt plē a dō p
elemosynas qz dixit angel' thobie. **Bona est**
orō cū ieiunio z elemosyna. **Thob. xij.** **E**t qā
īpi erāt diuites nō de v'sur'. s'z de suis possessi/
onib'. **E**t d' **Hieronim' q' faciebāt tres ptes**
de suis bonis. Primā dabāt dō. scōdam pegri
nis orphanis z paup'ib'. tertiā retinebāt sibi
z familie dom'. Nota quō diuidebāt suū fru
mentū. Primā p'z mittebāt tēplo. secūdam
apportabāt paup'ib'. tertiā p' se. Idē de vino.
oleo. z alijs. Isto mō orō iuuat elemosynis. z
ecōuerfo. Jō d' scriptura. Ex suba tua fac ele
mosynā z noli auerte faciē tuā ab v'lo paupē
Ita em' fiet vt nec a te auertat' facies domini
Thobie. iij. **M**oralit' habet' h' doctria q'
si nō potest' facere tātas elemosynas vt tene
mini. nec cor suffic. soluat' ad min' decimas
z p'mittias. **S**ūt aliq' qui dicūt. **D** dabo ego
bona mea mal' cleric' z peccatorijs. non certe
Dicat' q' dō dat' z nō eis. **S**i aut' deus tenet
malos clericos ipē castigabit eos. s'z ex h' non
debes sibi auferre ius suū. **Q**z si rex tenz ma
los scutiferos nō ex h' auferūt sibi reddiē. qā
als recipet sibi in cōmissum. **I**ta z de'. qz do
mini est terra z plenitudo ei'. orbis terrarū z
vniuersi q' habitāt i eo. zc. **E**t ipam nob' p'ces
sit p' cēsu annuali. z i signū dñi frinnit sibi de
cimā. s'z ipē nō comedit s'z dat suis fuitozib'.
Et qñ soluit' bñ. custodit z p'fuar. als totū p/
dit. **Q**ñ vos credit' h'zē bladū v' vinum. nō
d' de' qz male mibi soluit' totū vastabo **Jō**
venit' tēpestates. grādines. zc. Jō Balach
ij. d' de'. Vos p'figitis me i decimis z primi
cij. z in penuria vos maledicti est'. z me vos

p'figitis gēs tota. **Remediū g' est.** **I**n ferte om
nē decimā in horreū meū vt sit cibus i domo
mea. z p'bate me d' dñs. **S**i nō aperuero vo
bis catharactas celi z effudero vobis bñdicti
onē vsqz ad abūdantiā z icrepabo pro vobis
deuorantē. **N**ota. inferte. **Nō d' q' dimittat' i**
vineis. cāpis. vt comedāt bestie. porci zc. Jē
si nō potest' facere tātas elemosynas vt btā
anna. ad min' restituat' furta. v'uras. rapias
solidatas. dāna. Jō Jacob ait. Ego omē dā
nū reddebā. z q' qd' furtim peribat a me eri
gebas. Bēn. xxxj. **T**ertio petebant cū ieiū
nijs. licz essent nobiles z delicati. tñ oia ieiū
nia p'cepta fuabāt. z etiā alia dicēdo. **U**t de
carne nra exeat fruct' m'rimoniū faciam' fru
ctū ieiunioz. **E**t potat' dicere vterqz. **N**ūll'
abā in ieiunio aiaz meā. z orō mea i sinu meo
puertet. **p's. xxxij.** **M**oralit' habet' h' doctri
nam vt seruet' ieiunia ecclie. **A**d h' marie te
nent' illi q' pnt h'zē vñā bonā refectōz. **A**liqui
laboratores excusant se a ieiunio ecclie q' tñ
nō excusant si nō audiūt missam ieiuni. **I**tez
ne bibāt in tabernis in loco vbi habetis do/
mū. **Jō apl's. Nūq' domos nō habet' ad mā**
ducandū z bibedū. S illos q' bibūt i tabernis
aut eccliam dei p'temnitis. cōtra illos q' non
veniunt ieiuni ad missam. **i. Cor. xi.** **Q**uar
to petebāt plē a deo p' p'missiones. qz simul
Joachim z anna fecerūt votū q' si de' daret
eis fructū matrimoniū q' seruiret deo in tem
plo. sic si vos mō p'mitteret' q' esset' religios'
vel religiosa. Sz multi dānant' ex p'missioni
bus z vot'. faciētes vota z nō curāt cōplere.
Dains pctm' est fractio voti aliq' mō q' bo
micidiū. qz est infidelitas. **E**rgo ait sapiens
Eccl's. v. Si qd' vouisti deo ne moreris red
dere. Displicet em' ei infidelis. z stulta promif
sio. Sz qd' cūqz voueris redde. **M**ulto me
li' est nō vouere q' post votū p'missa nō redde
re. **Hec Eccl's. v. Qñ sunt iuuenes faciūt ali**
qd' votū vel eūd' ad sc'm Jacobū zc. z transe
unt de anno ad annū. z nō curāt complere.
qñ sunt senes petūt dispensatōz i voto. Qñ
ponit certū tps infra illud debet cōpleri. Si
aut' nō ponit tps determinatū. intelligitur q'
statim cōpleant. Et qz sunt multi q' nō curāt
de deo. ideo damnant'. Jō cauendū est a vo
tis. Pz g' quō fruct' b're anne fuit i sanctifica
tionē longe desiderādo. Dico scōdo q' bea
ta anna habuit fructū suū. s. p'ginem mariaz.
sperando certe. qñ fuit certificata p' angelum
quē de' sibi misit. **P**ro q' nota hic historiam

De sancta Martha

facere quicquid. **P**rius cessare ab operibus temporalibus. non facere barbitonsuram. nec aliud operum suile. **R**atio quod in dominica christus cessavit ab omnibus negociis et laboribus resurgendo. **I**ohannes vult quod christiani repugnantes illa resurrectio et deinde descant in diebus dominicis. **I**dem dicitur scitis. quod illa die deventur in deo glorie. **Q**ui autem non vult descendere super laborabit in inferno. **S**ecundo quod ieiunium audiat missam. **D**icatur ro. **N**ec taberna de apiri ante missam in die festo. **T**ertio quod sit pro tempore in missa. **I**am in principio debet esse. scilicet in processione. quod sit pro vobis. **Q**uarto esse in missa quousque dat benedictio a sacerdote. **Q**uinto quod non loquatur dominum in missa dicitur. scilicet hodie abusus est. quod non faciunt nisi loqui de vanis rebus sub missa etc. **N**emero ergo ut die sabbati sacrifices. **S**ed illi qui fuerat ista quod non potest dici. **H**ereticus fructus scilicet bonorum operum in sacrificatorum vitam.

De sancta Martha

Martha. Martha
solicita es. **L**u. x. Octavo die a festo beate marie magdalene fit festum beate marthe sororis sue. quod octavo die post beatam magdalenam ascendit in celum. **I**ohannes dicit ea volo nunc vobis predicare. **S**alutem primum ergo Maria Themappositum est verbum christi ad beatam martham. **I**n quo ostendit christus sumarie vitam quam tenuit beata martha. scilicet activam. maxime quod iste due sorores. maria magdalena et martha divisit sibi duas vitas spirituales. **B**eatam maria magdalena dicit se vivere contemplative. **M**aria sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. **L**u. x. **M**artha autem elegit vitam activam. dans se laboribus pro christo cum dicitur. **M**artha martha sollicita es. id est anxiosa. **N**ota cum dicitur dupliciter martha martha quod vita contemplativa si bona est. non solum curat de corporibus. sed de animabus dans bona consilia etc. **N**otatur quod sumarie christus ostendit vitam beate marthe. **S**ed subtiliter volens vobis predicare de isto verbo invenio. quod in eo ostendunt tres excellentie beate marthe quas habuit in hac vita.

Prima est puritas virginialis

Secunda est pietas proximalis

Tertium est dignitas personalis

Prima ostendit cum dicitur. martha. **S**ecunda cum dicitur. martha. **T**ertia cum dicitur. sollicita es. **D**ico primo. etc. **N**am istud nomen martha in lingua siriacam. id est est quod dominans. **I**n hoc ostendit puritas virginialis. quod non est nisi dominum quod persona recipit super sensualitatem corporis. nec cogitando. nec loquendo. nec operando aliquam corruptionem luxurie. et dominat quicquid sensibus eos custodiendo.

Dicat de quolibet ab illa corruptione carnis quod modo beata Martha profuabat se in puritate virginali. **I**ohannes dicitur martha. id est dominans vel principans quod sicut princeps non habet supra se aliquem dominum in quantum talis. sic nec puritas virginalis habet supra se maiorem gradum castitatis. **I**deo dicitur **B**eda. **B**ona est castitas conjugalis. melior continentia vidualis. scilicet optima perfectio virginalis. **E**cce principat. scilicet cum pauci sint quod habeat istam puritatem virginalem. quod quod nullus nisi pueri parvi. **E**t illi etiam iam inclinant ad malum. **D**icat quod ludovicus etc. **S**ed peccatum luxurie. **I**ohannes christus faciens dicitur placentur cum **I**ohanne dicitur. **H**abes paucas nomine in sardis que non coinquinaverunt vestimenta sua. et ambulabunt mecum in albis. quod digni sunt. **A**postolus. **I**ij. **N**ota in sardis **S**ardis iuxta hebraicam interpretationem. id est pulchritudo principatus. quia magna pulchritudo est quam illi de matrimonio servant sibi fide castitatis. pulchrius dicitur viduis castitate servantibus. scilicet maximum quam est principatus virginitatis. **S**ed quod sint pauci dicatur historia de demone in corpore cuiusdam nolente exire nisi dicerent tres misse a tribus clericis virginibus etc. **I**ohannes dicitur principium evangelii. **V**ulter quedam martha nomine. id est dominans suo corpore. excepit christum in domo sua. scilicet per virtutis imitacionem. quod super fuit ergo. **Q**uestio est h. que fuit ratio quod Martha profuavit virginitatem. cum beata maria magdalena soror sua fuerit ita inhonesta in sua iuventute. cum essent pulcre equaliter et divites. et non timeres aliquem post mortem parentum. **Q**uare ergo fuit tanta diversitas. etc. **R**espondeo deo presupposita divina ordinatione quod est causa omnium rerum. **N**on inuenio aliam rationem particularem nisi infirmitatem quam passa est beata Martha. **J**am audiisti historiam de muliere hure flurum sanguis. xij. annis. quod habet **M**arthe. **I**tem dicit **A**mbrosius. **E**xpisse quod ista mulier fuit beata martha. **Q**ue infirmitas facta tria. **P**rius facta perdere colorem. **S**ecundo facta ipsam fastidiosam et tediosam siue grauem. **T**ertio facta ipsam fetidam. **Q**uam infirmitatem habuit immediate post mortem parentum. **I**ohannes nullus miles nec scutifer curavit de ea. **P**ropositum fuit de magdalena iuvene pulchra leca et solaciofa que visitabat a militibus et scutiferis. **D**icat hanc mulieres quod osculantur hoies in venef dicentes. **O** tu es amicus meus. **B**enedicta infirmitas preseruans a peccatis. **I**ohannes **E**ccl. xj. **B**alicia vni hore obliuione facta luxurie magne. **N**ota. malicia. id est infirmitas. quod initium habuit a malicia diaboli. vni hore. quia tempus presens respectu eternitatis non est nisi vna hora

Sermo

Poralit. hēm^o h^o exēplū recipiēdi patient in firmitates. q̄s d̄s nō daret nisi p salute aīe. q̄t petā vitā rōe infirmitatis. Nā q̄n mulier est clauda v̄l h̄z perlā in oculo. nō curat de tripu d̄is. vanitatis. zc. **D**icat h̄ historia d̄ petro nella filia b̄ti petri apl̄i pulcerra. n̄ videbat filia piscator. s̄z ipator. **E**t q̄dā comes volebat eā in vxorē. **A**d quā mittebat milites zc. **N**ō sentiēs b. petr^o rogauit xpm vt mitteret sibi febrē. zc. **E**cce rō q̄re martha fuit p̄go et nō maria magdalēa. **J**ō d̄s. **D**ū appropiāt super me nocētēs vt edāt carnes meas. **Q**ui trībūlāt me inimici mei. s̄. cēptatōes ip̄i infirmitati sūt z ceciderūt. ps. xxvj. **E**ccl̄. xxxj. **I**nfirmi/ tas q̄uis sobriā fac aiām. **D**ico sc̄do q̄ sc̄da excellētia ē pietas p̄xima. s̄. elemosynis cor/ poralibz spūalibz. q̄ tāgīt cū d̄z sc̄do martha. id ē. puocās seu irritās. s̄m iterp̄ratōz hebrai cam. s̄. incitās ad bellū. q̄d fit p pietatē p̄xima lem. sic q̄n aliq̄s cū ense icitat aliū. irritat euz. **I**ta cū opibz pietatē dādo panē. vinū. pecuni as paup̄ibz. h̄o icitat dyabolum. sic faciebat martha. i. irritās. **I**deo d̄ ista pietate dicebat apl̄s ad discipulm suū thimothēū. **E**xerce te/ sp̄m ad pietatē. **N**ā corpāl exercitatio ad mo dicū vtil̄ est. **P**ietas at̄ ad oīa vtil̄ est. p̄missi onē h̄ns vite q̄ nūc ē z fute. j. **T**hy. iij. **E**xer/ citatio corpāl sit p ieiunia. vigiliās. ciliciāz. s̄z respectu opēz pietatē ad modicū vtil̄ est. q̄z solū sibi p̄dest. gubnādo corp^o. s̄z opa pieta tis. z q̄bz dāt. h̄ntes p̄missionē vite q̄ nūc est z fute. **J**ō iuxta h̄p̄siliū apl̄i brā martha dedit se opibz pietatē ad xpm z ad discipulos suos in domo sua recipiēdo **D**icat h̄ historia quō in die ramoz post q̄z xps p̄dicauit circūspectis oibz. cū iā vespa ess̄z hora regressus ē betha/ niā cū discipul̄ ad prandīū in domo marthe **M**ar. xj. **J**ō martha dicebat hospita christi **D**icat quō p̄ xpi ascēsiōne v̄didit oīa. ponēs p̄cium ad pedes apl̄oz vt diuiderēt xpianis paup̄ibz. **E**cce opa pietatē corpālia. **D**e spūa libz aut̄ dicat. cū p̄t exiliū veniss̄z ad puinciā quō p̄dicabat. dās puisione z aiābz de coq̄na spūsc̄i. eis mīstrās c̄scas spūales. int̄m q̄ ip̄a ex vna pte. z brā magdalena ex alia p̄dicabāt z p̄dicādo p̄uenterūt totā puinciā **D**icat quō p̄dicabat de articul̄ fidei. vt d̄ trinitate. icar/ natione. zc. z pbabāt h̄ miracul̄. curando in/ firmos. zc. **J**ō p̄uertebāt. **I**ste pietates maio res erāt q̄z corpāles. **D**icat h̄ cum recederz d̄ territorio aquēsi vt iret aninonē trāsīuit per tharascū vbi erat ingēs draco maior balena.

z erat semipiscis. z semiaīal. **J**ō viuebat i aq̄ z in terra. **E**t in aq̄ rodani subuertebat na/ ues trāseūtes vt comederet boies. **S**uper q̄ gētes illi^o terre scientes suā sanctitatē. s̄. beatē marthe. recurrēt ad eā vt p̄uideret de h̄. **D**icat quō brā martha cū aqua b̄ndicta z cruce iuit d̄ draconē. **C**ōmēdet h̄ p̄tus aq̄ b̄ndicte **E**t cū draco vellet eā inuadere. brā martha subito cū scuto cruc̄ dixit. **E**cce crucem d̄ni fuge. zc. z ligauit eū. **E**t draco seq̄bat eam vt ouis pastore. z iterfecerit eū. **E**t in memoriāz h̄ miraculi d̄z mō loc^o tarascū euz aū diceret nerluc. i. niger luc^o. **S**z q̄z ille draco dicebat tarasc^o. iō loc^o d̄z mō tarascū. **P** h̄ iuit auini/ onem. z cū p̄dicass̄z ibi in q̄dā magna plateā vbi nūc est p̄uent^o p̄dicatoz. q̄dā iuuenis in/ fidel^o volēs venire ad f̄monē. sine nauī natā/ do voluit trāsire rodanū. z submersus fuit. z post tridū inuent^o est. **B**rā martha suscita/ uit eū. deuote orādo **J**ō m xpm q̄ sic ip̄e vo/ luit suscitare lazaz frēm suū q̄ vells suscita re illū iuuenē. **E**cce quō exercebat opa pieta tis. **J**ō d̄z martha. i. irritās demonē p opa pi etatis corpālia z spūalia. **J**ō d̄z euangeliū m. **M**artha aut̄ satagebat circa frequēs minī steriū. tā corpāle q̄z spūale. **D**icat similitudo de duobz militibz. q̄z vn^o custodit castz regi. z al^o nō solū custodit castz s̄z acquirit multa alia castra ab inimicis cui magis tenebit rex **H**unq̄d magis tenebit illi q̄ custodit z acqui rit alia. imo. **I**ta de^o cuilibet nostz commisit castz. s̄. corp̄ns. iō custodiāt ab inimicis ne i/ trent. **D**ebet tū quilibet nō esse cōtētus de seipso. sed multa alia debet acq̄rere p̄dicādo. expellēdo demones. q̄d fit q̄n sup̄bz humilia tur. auar^o restituit. **I**dē de septē pctis. **Q**uz quanta diligētia p̄dicatores deberent facere istas p̄questas. maxime mḡri qui h̄nt sciam. **I**deo **M**artha nō solū custodiuit castrū su/ um. s̄z multa alia xpo acq̄siuit. **J**ō xps dicit. **Q**ui aut̄ fecerit z docuerit. h̄ magn^o vocabi tur in regno celoꝝ. **M**at. v. **D**ocere z nō face re bonā vitā nihil valet. **J**ō apl̄s. **A**ttende t̄i b̄. s̄. castz tuū custodiēdo. z lectioni exhorta/ tioni z doctrine. **N**oli negligere gratiā que t̄e est. z que data est tibi. j. ad **T**hy. iij. **D**ico tertio q̄ tangitur dignitas personalis. cū d̄z. sollicita es. i. anxia. **N**am p̄sone in dignita/ te existentes debēt esse sollicitē. ad **R**oma. xij. **Q**ui p̄est in sollicitudine. supple. p̄sistit. **I**deo cum dicit sollicita es. ostendit dignitas perso nalis. **D**icatur postq̄m d̄iū p̄dicauit q̄modo

De uincula Petri

fecit unum monasterium montaliu atarasco. et multas regias ibi intravit. et non habebat redditus. sed suis manibus operabatur. Et quicquid lucrabatur ponebat in coeli. Non comedebat carnes nec pinguedines aliquas. id est modicum expendebat. Dicitur etiam moniales quod nihil faciunt. sed otiose et vagantes vadunt proventum respiciendo hinc et inde. Dicitur. per septem dies ante suum obitum vidit celos apertos et multitudinem angelorum atque beatam magdalenam sororem suam secum portante. Tunc Christus sibi revelavit quod octava die ipsa etiam veniret ad gloriam paradisi. Dicitur quod in nocte quam debuit ad dominum migrare. in camera sua fecit accedere magnum lumina. et dum dormiret omnes que erant in camera nisi ipsa. venierunt demones et extinxerunt omnia lumina. et ipsa oravit. Domine et sic dimittes me in tenebris. Tunc descendit beata magdalena soror sua cum lumine. et accendit omnia lumina. Item fecit sibi legere passiones secundum lucam. quia habuerat multa ab ore beate marie regie. Et sic obiit. Dicitur etiam miraculum sancti frontonis. id est miraculo ostendit gloriam beate magdalenae et beate marthe. quia Christus in habitu episcopi. et beatus fructosus episcopus fecerunt exequas ipsius corporis. Et cum posuissent corpus in sepulchro. dixit Christus. In memoria eterna erit iusta hospita mea. In hoc cognouit Christum ipsum esse. Et de nullo scio nec sciam legi nisi de ista et de regie maria. quia Christus fuit in exequis regie marie. Moraliter nota si volueris dimitte peccata et scire deo honorabit nos. i. re. ij. Quicquid honorificaverit me glorificabo eum.

Sermo beati Petri ad vincula

Dominus eripuit

me de manu herodis. Verbum istud habet originem in actibus apostolorum. c. xij. et fecit in die epistola hodierna. Solennitas et festum hodiernum dicitur beati Petri ad vincula. Tria festa sunt de beato Petro apostolo in anno. Primum quoniam fuit liberatus a captivitate miraculose. et istud fit hodie. Secundum quoniam fuit exaltatus in cathedra honorabiliter. scilicet in fine februarii. Tertium quoniam in celo fuit coronatus gloriose et istud fit in fine iunii. Non habeo vobis predicare de primo. scilicet quod fuit liberatus. Sed de primo scilicet. scilicet. maria. et resumam the. De materia et festo hodierno beati Petri volo predicare vobis dare tres declarationes.

Prima erit historica seu realis.

Secunda erit allegorica et figurata.

Tertia erit tropologica et moralis.

Et primo quod liberatus est beatus Petrus dicitur thea. Dominus eripuit me. Nam per prima dicitur Petrus quoniam fuit educus de carcere per angelum. ut patet in textu. Pro secunda dicitur aia beatus quoniam intravit paradisu. Dominus eripuit me de manu be-

rodus. id est diaboli. De tertia persona que erit de peccatis et mala vita et redit ad statum gratie potest dicere Dominus eripuit me de manu herodis. id est Petri. De primo quod prima declaratio erit historica et realis. secundum quod legitur in textu biblicae Act. xij. Ille malus rex herodes non ille qui interfecit innocentes. quia ille dicebatur herodes ascalonita. et iste qui cepit Petrum vocabatur agrippa. qui venit noviter institutus rex super iudeam ab imperatore romano. Et id est in die ipsi beatus Petrus recipere scies quod iudei habebat Petrum exorsum qui tunc predicabat et convertebat multos iudeos. volens eis placere. herodes cepit Petrum et posuit in carcere ligatum cum duobus catenis. de preteritis manibus et pedibus. et ultra introitus in carcere fecit stare duos homines armorum. et porta carceris erat ferrea. Et cogitavit herodes. Iste Petrus qui suscitavit mortuos. si vellet posset fugere. propter hoc extra ad portam carceris posuit. xx. homines armorum. Hoc dicit textus cum dicit. tradens eum quattuor quaternionibus militum ad custodiendum eum. Quaternio dicitur capitaneus quattuor hominum armorum. Iste dicit textus. Transientes primas sedas vigilia. Et sic tenebat Petrum captum ut sic placeret iudeis. Ista ratio assignatur in textu cum dicit. Videns autem quod placeret iudeis apposuit apprehendere et Petrum. Ecce hoc tota corruptio iudicium. quoniam domini regales iudices et assessores cupiunt magis complacere gentibus quam deo destrui iustitiam. Iste modo iudicium Christi fuit perversum per pilatum. quia nullam causam mortis invenit in Christo. tamen ut placeret iudeis dimisit ipsum volentem eorum ut crucifigeret. Iste modo etiam fuit perversus iudicium vicarii sui beati Petri per herodem. Ista de causa dantur multi iudices volentes magis complacere populo quam deo. Iste dicitur dicit. Dominus dissipavit ossa eorum que hominibus placet. consumsi sunt. quoniam de spreuit eos per. Iste ad Gal. i. Non quero hominibus placere. sed adhuc hominibus placere. servus Christi non essem. Ista ossa sunt divitie. possessiones officia. seu dignitates. sunt enim fortalicia quibus homines sustentantur. scilicet mundi. Romanis. sic in corpore hominis ossa sunt fortiora. et sustentat corpus et carnes. ita fortalicia in quibus homines mundi sustentantur. sunt divitie dignitates. pariter. De quibus dicit dicitur. Deo dissipavit ossa. scilicet in mundo. et in alio quod erit. Rursum dicitur. consumsi sunt. scilicet in iudicio dei. Romanis quoniam de spreuit eos. quia precium sanguinis Christi infiniti valoris non valebit ad salvandum tales. Iste dicitur et iudices assessores et rectores communis civitatis quisquis vos in sententia dantis potius habeat respectum ad deum et ad iustitiam. quam ad homines. In iudicio iudex non debet cognoscere patrem. matrem. fratrem. filium. nec amicum.

Sermo

eū. s. deū z purā iusticiā. **I**ō herodes volens placere iudeis. dānauit se tali intēdō. tenendo petz captū. s. de puidit. **H**ā dē text. **P**etrus qdē suabat in carcere. orō autē fiebat sine intermissiōe ab ecclia ad deū p eo. **A**ct. xij. **D**icat quō apli orabāt p liberatōe b. petri flētes di. **D**ñe **I**hu xpi libera vicariū capitaneum z pastore nrm. **E**t alia pre orabāt p eo s. go maria cū alijs mlieribz dicēdo. **D**ñe z ita cito moriet vicariū v. **N**ic hēm? doctrinam quō tot? ppls dz orare p suo plato i tribulatōne posito. v. rputa p papa. epō. dño tre. **I**dē p rege. **T**al' orō multū placet dō. qz tāgit totaz cōitatē eoz malū. qz sic bonū vel malū caput est bonū vel malū oīm mēbroz. **I**ta d' plato qd est caput bonū v' malū xpianoz. **I**deo dic apls **O**bscuro igit p mū oīm fieri obsecrationes. orōes. postulatōes. grāzactōes. p oīmibz hoībz p regibz z oībz q in sublimitate pstituti sūt. vt qētā z trāquillā vitā agam? in oī pietate z castitate. **H**oc em̄ bonū z acceptū est coram deo z saluatore nro dō. q vult oēs hoies saluos fieri. j. **T**hy. ij. **Q**uō videam? quō de? audiuit orōes ipoz. **H**ā in nocte p' quaz noctē beat' petri? debebat tradi iudeis vt moreret. dū petri? dormiret vincit? inf illos duos hoies armoz. **A**ngel' dñi cū magno splēdore veit z illuminauit totū carcerē z terruit illos duos hoies armoz. p cussioz latere petri excitauit eū di. **S**urge velocit' **E**t fracte sūt cathene. **E**t dixit ei angel'. **P**recinge z calcia te z circūda tibi vestimētū tuū z seqre me. **A**ngel' recipēs petz p manū extraxit eū d' carcere. **A**ustodes at' qsi mortui nihil sentierūt. **E**xistimabat autē se visum vidē. s. qn fuerūt extra palatiū in qdā vico angel' disparuit. z petrus inuenit se liberatū. z dixit. **V**erū est h' ego sum liberat'. z n̄ est somniuz. **E**t dixit. **H**unc scio hē qz misit dñs anglm suū. z eripuit me de manu herodis. z d' oi expectatōe plebis iudeoz. **E**cce declaratio hystorica z lralis. **E**t ista de eā respectu psonē libate. qz pape. z respectu orōis respectu miraculū z vtilitat' xpianitat'. z respectu miraculū cathenaz bti petri fuit istd festū hodiernū institutū. z scā ē ecclia i roma z d' scī petri ad vīcula. **E**t videt' pleta pphā fuisse dō i psona bti petri dicēt'. **D**irupisti vicula mea. tibi sacrifici. hostiā laudis. z nomē dñi inuocabo. s. festum. ecclia. **E**cce qre d' beat' petri? i thēate. **D**ñs eripuit me. zc. **D**icit q scōa declaratio erit allegorica seu figurā. z sūt i dicta liberatōe bti petri

q̄ttuor pūcta significātia secreta. **P**rimo qd sūt carcer. **S**ecō qd signat illi duo milites inf q̄a beat' petri? erat vincit? **T**ertio qd signat ille due cathene. **Q**uarto qd signat q̄ttuor q̄terniones militū. **D**ico pmo q carcer sūt statū petri mortal'. **R**ō. qz carcer hz septē diti onces repūtates septē petā mortalia. **P**rima p̄ditio carcer' qz ē tenebrosus. z sūt petm su perbie qd puenit ex modica claritate. q̄a nō cognoscit suā miserā nec petā. zc. **S**ecundo carcer ē subterrane' basse inferi'. **E**cce auaricia. qz auari i infimo terre stāt nec curāt de celestibz. **T**ertio carcer fetet. qz ibi faciūt negocia. **E**cce h' petm luxurie. qz fetidā fac' psonaz luxuriosam p malā samā. qz gētes loquunt' d' ipa dī. **D** de isto ribaldo v' ribalda seu putana. **Q**uarto carcer ē loc' solitari'. **E**cce h' petm inuidie. qz psona inuida sola vellet hē bonū z tristat' d' bono alteri'. **Q**uinto carcer ē humidus. **E**cce h' petm gule. qz gulosi sūt humidī in cibo z potu inordinato. zc. **S**exto i carcere est desperatio. **E**cce h' petm ire. **S**eptimo in carcere nihil opat'. **E**cce h' petm accidie in bonis opibz meritorijs. **D**e scōo d' dormiēs inf duos milites. **Q**uid isti duo milites signat? **N**ota petri? dormiēs sūt petōrē i carcere peti dormiētē inf duos milites. s. anglm bonū. z anglm malū. **A**ngel' bon' iducit ad bonuz. **H**ū qd audis vos sba sua qn loq' imaginatiōi di. **T**u peccasti z fecisti h' z h'. id vad ad p̄fendū. **E**t angel' mal' ad aliū lat' respōdz. **U**e qd oz mō p̄fiteri. suffic' in qd dragesima. diceret gētes qz es hypocrita. **I**tē qn d' angel' bon' imaginatōi loqns. **T**u es vsurari'. vel furat' fuiti h'. z retines legata d' mortuis vel solidatā fuoz zc. **I**ō vade sat' fac. als damna beris. **R**ūdet ali' a sinistris. ve suffic' dimittere in testamento. zc. **I**tē dic' bon' miles. ecce tu habes inimicos remitte. z de' dimittz tibi petā tua. **H**ā nihil mel' ad obtinendū remissionem peccatoz. dicit ali' mal'. ve dicef postea qz es iude'. **E**cce peccator quō dormit i ter duos milites. vnus celestis. ali' infernal'. **P**ropter h' dicit aplus. **S**urge qd dormis et exurge a mortuis z illuminabit te christ'. ad **E**phef. v. **D**e tertio dico qd significant due cathene que tenent peccatores vincitū. **D**ico qz prima est longa cōsuetudo. secunda mala societas. **Q**uot sunt vincitū istis duabus cathenis. primo iuratores qui quando resp̄bent duntur a confessoribus. dicunt. cōsuetudo est. **I**tem apothecarij. in eisores. barbitōsores

Ad uincula Petri

q̄ in dñicis in festiuitatib; hñt opatorie aper-
ta. allegates p̄suetudinē ins diuinū. **Ite** de
fabris z alijs officijs. h volo dicere q̄ ista ca-
thena estis ligati cū qua ad infernū trahemi-
ni nisi corrigatis vos de futuro z faciatis pe-
nitentiā de p̄terito. **Ite** de diuitib; q̄ mutuat
ad vsurā. z q̄ p̄sitet. z de ista materia interro-
gant. **Rūdent.** nō pater nō facio vsuraz. dicit
p̄fessor. est vsura mutuare decē z recipe vnde
cim. **Rūdent.** dñe nō. q̄ p̄suetudo est. z eccle-
sia p̄mittit. **Dicat** q̄ ecclesia p̄mittit multa. q̄a
tñ potest corrigere. s; nec papa. nec beatus Pe-
trus si viueret posset in vsura disp̄sare. **Len-**
sualia bona sunt duab; cōditionib; seruatis.
Prima q̄ sit s̄a emptio vel venditio. **Secū-**
da q̄ p̄ciū sit iustū. **Ite** de mercatorib; q̄ ven-
dunt ad spem p̄ qua recipiūt pl̄. dicentes q̄
p̄suetudo ē. **Ite** de mulierib; z vanis orna-
mentis eaz. de caudis zc. **Ōndendo** carnes
nudas. dicēdo. p̄suetudo est. **Ita** cathena q̄t
ducunt ad infernū. **Ite** de religiosis carnes
comedentib; dicēdo. p̄suetudo est. **Cōtra** il-
los tales dicebat **Hieremias.** Si mutare p̄t
erhyops pellē suā. aut pardus varietates su-
as. z vos poteritis bñ facere cum didiceritis
malum. q. d. non. **Hiere. xij.** **Secūda** cathena
est mala societas. **Quot** damnat etiam ista
multi irēt ad paradysum nisi p̄pter malā socie-
tatem seducerent. **Dicat** p̄tra malos hoies q̄
despectis vxorib; viduis. vel alijs habētib; u-
pcuratores vel magistros. z iam incipiūt lu-
dere. zc. foras. **Item** de clericis cōcubinarijs
foras. quātūcūq; societas sit vobis cara si est
causa peccati. foras. **Hoc** nō solū est doctria
p̄pi sed poete **Que** nocitura tenes q̄uis sint
cara relique. **Ecce** quare dicit. **Vinctus** ca-
thenis duab;. **De** quarto quattuor quaterni-
ones militū significāt q̄ aīa ad portā. s. mor-
tem obseruat a multitudine demonū. **So-**
lum ego maria singulari gr̄a obtinuit q̄ n̄
fuisent demones in eius morte. z d̄ alijs ho-
minib; quātūcūq; sanctis null̄ est exempt̄.
Jō **Dauid.** **Inhabitabūt** et abscondent. ipi
calcanēū meū obseruabūt. ps. lv. **Inhabita-**
bunt. s. demones. in camera vbi homo mori-
tur. z abscondēt se. **supple.** q̄ nō vidēt nisi ali-
quotiēs a sanctis p̄sonis. **Et** calcanēū. que ē
vltima ps corporis siḡt mortē. obseruabūt. **Ec-**
ce q̄terniones militū custodiētes. **S; reme-**
dium q̄ dē dat nob est q̄n hō penitet de pec-
catis. fuit p̄fessus z satisfecit z p̄ponit abstinere
sic q̄n aīa exiit a corpe in gr̄a de mittit anglm

suū s̄mpmissionē a deo factā. **Ero. xxij.** **Ec-**
ce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te z custo-
digat te in via. z introducat in locū quē parauī
Quantū ad tertiū dixi q̄ tertia declaratio
esset tropologica z moral. **Pro** q̄ notauī octo
pūcta i liberatōe bñ petri significātia octo q̄
d̄ facit volēs liberare pctōrē a carcere z vult
ipm reducere ad bonā vitā
Primo angel̄ illuminauit carcerem
Secūdo p̄cussit in latere petrum
Tertio petrus erexit se
Quarto ceciderunt cathene
Quinto petrus p̄cixit se
Sexto calcianit se
Septimo circūdedit sibi vestimētum.
Octauo secutus est angelum.
Primū op̄ q̄ dē fac̄ in liberatōe pctōris
est illuminatio carceris. **Pctōr** enīz stat i car-
cere tenebroso. n̄ cognoscit pericula nec pec-
cata in q̄b; stat. q̄ amisit z amittit indies p̄-
pter pctā q̄ incurrit. **S; venit** lux et refulsit
in habitaculo carceris. **Sic** optet primo q̄
radī lumis diuini seu diuine gr̄e illuminet.
Tūc ad talē illuminationē dic̄ religiosus cle-
ricus vel secularis. **Ō** miser q̄d est de me. tot
anni sunt q̄ sum in mala vita. zc. **Istō** lumē
petebat **dauid** postq̄ peccauit dicēs. **Illu-**
mina oculos meos ne vnq̄ obdormiā i mor-
te. ne q̄n dicat inimic̄ mē p̄ualui aduersus
eū. ps. xij. **Nō** loquit̄ de oculis corpis. q̄ nō
legit̄ ipm fuisse cecū. s; de ocul̄ aīe. **Secūdo**
p̄cussioq; latere petri exercitauit eū. **Ecce** h̄ se-
cundū op̄. q̄ p̄sonā quā de vult ad se cōuer-
tere p̄cutit dādo. s. cordis compunctiones. z
cordis cōmōtiones. q̄ a deo sunt. **Ezech. vj.**
Ego p̄trivi cor eoz. **Hūc** q̄d vos sentitis ml̄-
totiens illas cōpunctōnes. imo. **Tertio.** **Pe-**
trus erexit se fricando oculos credens q̄ ess̄
somnia. **Ecce** p̄positū nō redētū ad p̄ctm̄
tunc homo stat recte z circa deū. **Jō** **Dauid.**
Surgite postq̄ federitis q̄ manducatis pa-
nem doloris. ps. cxxvi. **Quarto.** ceciderūt ca-
thene. **Ecce** confessio. **Quot** peccata morta-
lia habet hō. tot cathenis est ligatus. z q̄n hō
p̄sitetur z p̄fessor eleuans manū dic̄. **Ego** te
absoluo. om̄es rumpunt. **Pagnū** mirabile
est. quia om̄is hoies mūdi cū cultellis nō pos-
sent soluere vnā cathenā. **S; tāta** est p̄ con-
fessoris q̄ statim om̄es rumpunt. **Dicatur** h̄
miraculū breuiter de illo magno pctōrē i om-
ni specie peccatoz q̄ inductione aliquarum
deuotaz p̄sonaz iuit ad ecclesiam vt cōfiteret̄.

Sermo

Cum fuisset ad portam ecclesie quedam sancta p/sona vidit septem demones ipsum hominem cum cathenis trabentes ne intraret ecclesiam. Si dicat ab aliquo. quare non retinebant eum cum sint ita potentes. Rursus quod propter liberum arbitrium quod non potest cogere etc. **J**ohannes apostolus. **U**ltimus est sermo dei et efficaciter et penetrabilior omni gladio accipitur. ad **Hebr.** iij. **Q**uoniam cum dixit angelus. percinge te. hic subtiliter ostendit restitutionem. **N**am ille qui tenet bona aliorum et non restituit. quod vult ire ample in pompis vanitatibus multis scutiferis etc. **E**t quoniam a possessore dicitur eis quod restituat et quod stringat se. **R**espondent. **O**portet me minueri de statu etc. **E**cce quare dicit. percinge te peccator. non faciendo vanitates de bonis alterius. sed restituere oportet et percingere se etc. **I**deo **psalmus** **Luce** xij. **S**icut lumbi vestri percincti. id est vivendo de bono iusto. **E**t lucerne ardentes in manibus vestris. id est opera meritoria. **S**exto calciare. **E**cce hic remissio iniuriarum. discalcia etc. hoc est iniuriarum et sentit. quod sunt impatientes et vindicativi qui sentiunt iniurias. dicendo. non pro corpore ego me vindicabo. **C**alcia sunt patientes in dextro pede per amorem dei. **I**n sinistro per timorem inferni non sentiunt iniurias propter quantum tunc magis. **N**ullus sic discalcia potest intrare in paradysum. **S**tate ergo calcia in propria ratione evangelii pacis. ad **Eph.** vj. **S**eptimo circunda tibi vestimentum tuum. id est mantellum tuum. **H**oc signum honeste conversationis. **M**antellus cooperit alia indumentum. ita honesta conversatio operit peccata. **I**deo conversamur honeste coram deo a parte ante per devotam orationem et per ieiunia a parte post. a dextris per elemosinam. a sinistris per patientiam. **S**ic enim circundat vestimentum. **I**deo dicit **Johannes**. **B**eatissimus qui vigilat et custodit vestimenta sua. ne nudus ambulet et videant turpitudinem suam. **A**postolus. **O**ctavo cum dicis. sequere me. ostendit communionem. quia sancta scriptura vocat sacerdotem angelum. **Malach.** ij. **L**abia sacerdotis custodiunt scientiam et legem requirunt de ore eius. quia angelus domini exercituum est. **N**otate hic quante sanctitatis debet esse. **E**pyloga hic dicitur. et dicitur. postquam habuisti cognitionem de peccatis contritionem et propositum non redeundi etc. sequaris angelum et communica. **I**deo christus dicit. **Q**ui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem habet vitam eternam etc. **Joh.** vi. **T**unc peccator potest dicere. **D**ominus eripuit me de manu herodis. id est peccato.

De sancto **Laurentio** martyre,

Habetis fructum vestrum in sanctificationibus. **U**erbum istud habet originaliter ad **Ro.** vi. et recitatur in epistola currens festivitatis. **S**icut totum festum et solennitas hodierna est beati **Laurentii** militis christi. ita erit et sermo noster. maxime quod de eius vita gloriosa et morte et passione dolorosa poterimus recipere bonas doctrinas etc. **S**alutem vobis ego maria. **P**ro declaratione huius et introductione materie predicande sciendum quod in sacra scriptura bona opera virtuosa et meritoria que homo facit in hac vita dicuntur fructus vite humane. **R**atio est. **N**am principale ultimum et finale quod homo expectat de arbore est fructus. **N**am si in orto suo habet quisque pulchram arborem non erit contentus de radicibus vel de ramis. floribus vel de foliis. sed de fructibus. quia est illud quod sperat. **I**dem est de domo ihesu christo qui habet ortum pulcherrimum. id est ecclesiam militantem. clausam preceptis et consiliis. plenam arboribus. et quilibet christianus est vna arbor. **U**nde dicit **Barci.** vij. **V**ideo homines velut arbores ambulantes. et plantati in die baptismi. et rigati aqua baptismi. **D**e istis arboribus principaliter vult deus fructum dulcem. **I**deo dicit ecclesia domino ihesu christo. **V**eniat dilectissime meus in ortum suum ut comedat fructus pomorum suorum. **L**antico/rum. v. **N**on enim contentus christus quod mittamus radices magnas in terram. id est parentes. amicos etc. **D**e talibus enim dicitur qui habent magnam gloriam vulgariter. ille habet magnas radices. **N**ec etiam contentus christus de truncis siue de ramo forti et grosso qui est persona iuuenis pulchra et fortis. **N**ec de ramis. id est possessionibus. vinearum. villarum. et castorum. **N**ec contentus de floribus. id est de bona fama honoribus. **N**ec de foliis. id est bonis verbis. id est ratiocinando. advocando. iudicando. predicando disputando. **N**ec contentus de umbra platiorum. dignitatum. dominij. officiorum. sub cuius umbra multi se ponunt. **S**ed vult fructus dulces et sapidos bonorum operum. in tantum quod si aliquid persona haberet omnia predicta. id est radices etc. et non haberet fructum bonorum operum talis esset ira dei. **E**cce quod dicit christus. **N**is arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittitur. **M**atth. ij. et vij. **P**atet ergo ratio quod bona opera in hac vita pro nobis facta dicuntur fructus. **D**e hoc auertis christi dicit. **E**go elegi vos ut carnis et fructus afferatis. et fructus vester maneat. **Joh.** xv. **E**go elegi vos. **S**icut homo eligit arborem de nemore et plantat in suo orto. ita deus eligit christianos

De sancto Laurentio martire

de nemore infidelium. et platur in orto ecclesie. **No.** ut catis. s. de virtute i virtute pficiendo. **Cu** ergo beat^{us} Laurentius i vita sua abundauerit i fructibus bonorum operum et pserauerit vsq; in fine possum^{us} sibi dicere thema. **Beate Laurenti** habetis fructum vrm in sanctificatione. **Pz** thema. **Do** inuenio in beato Laurentio q; hnt tres fruct^{us} sanctificationis bonorum operum.

Prim^{us} est de abstinencia psonali.

Secundus est de misericordia pimali.

Tert^{us} fruct^{us} est de patria martyriali.

Et p qlibet possum^{us} dicere thema mo ppositu. **Habetis** fructum ve. zc. **Dico** pmo q; beatus Laurentius sic arbor bona i orto sce ecclesie plantata fecit fructum de abstinencia psonali. q; sp abstinnit a vicijs et pctis a vanitatibus mundi. in tribu loc^{is}. **Primo** i civitate ostha. **Secundo** in cesaraugusta. **Tertio** i roma. **De** pmo sciendu e q; ipse fuit de ostha natus d magno genere multu dilect^{us}. et licz i domibus magnoru fuisset nutrit^{us}. tñ. b. Laurentius abstinnit a ludis puerorum q; ia incipiebat timere deum. cauebat a medacijs a iuramentis. et orabat deum q; tidie. **Dicas** h mod^o viuendi. **Recte** fuit completu i eo illud sbu Salomonis. **Puer** era ingeniosus. et sortit^{us} su aiaz bona. **Sap.** viij. **Si** em videbat aliquem scutiferu viciosu in domo patris sui vitabat illu. q; magnu piculu est pueris si in puericia dat se alicui pcto. q; qñ snt magni vit pnt se ab illo cauere. **Jo** legit de alexandro magno. q; du esset puer pferit comisit ipm vni mgro q; ondit sibi aliqua magna vicia. **Et** qñ fuit magn^{us} volebat abstinere et no poterat. **Et** displicebat sibi. ppter qd occidit mgm suu vocatu Leonide. et iurta nome suu dedit ipm leoni viu. **Jo** mltu debet cauere a societate malaz psoaz. **Ita** fecit beat^{us} Laurentius. et videt in eo fuisse plectu verbu sacre scripture. **Bonu** est viro cu porta nerit iugū dñi ab adolescencia sua. **Treno.** iij. **Nota** iugū. s. bone instructionis. **Secundo** abstinnit in cesaraugusta. q; qñ habuit discretio nem. dimissa domo patris iuit ad cesaraugusta ad studendu. **Do** iam scitis studentes quatas stulticias faciunt et dissolutioes. sed beat^{us} Laurentius abstinnit ab oib; pfitet sepe et coicabat. et studebat pl^{ur} i die q; alij i vna hebdomada. domabat carne sua. et sic seruabat se i pginitate. intm q; odor bone fame sue redolebat etia vsq; roma. et fuit in eo verificatu sbu sacre scripture dicentis. **Demeto** creatoris tui in diebus iuuetutis tue anq; veniat te-

pus afflictiois tue. i. senectutis. **Eccs.** xij. **Tertio** iuit roma. **Et** ecce sanct^{us} Sixtus pap^{us} vades ad celebradu psiliu toletanu fecit trasi tu p cesaraugusta. et audita fama. b. Laurentius vocauit eu. et scita sua sanctitate duxit euz secū. **Quē** habuit ita carū et dilectū q; papa nolebat missa celebrare sine eo. **Itē** qñ pap^{us} coicabat plm. **Dicas** qd pserabat multas hostias zc. **Tūc** adhuc dabat etia de sague xpi coicantibus. et comisit. b. Laurentio dñici sanguinis dispelatōz. s; postmodū fuit statutu q; no daret sanguis ppo comuni ppter picula q; pnt sequi et scadala. q; etia ia in hostia pserata e sanguis xpi ex naturalis comitancia zc. **Deinde** pap^{us} fecit eu diaconu cardinalē. s; diceret. s; ppter obediencia acceptauit. **Beate** Stephan^{us} et laurentius fuerut diaconi cardinales. **Et** officiu istud nodū no iabat isto noie cardinales. s; no credat^{us} q; et h ipse mutauerit statū vel suū modū viuendi. s; vixit sic pus i cibo potu et vestitu et abstinētijs. **Ecce** quō beat^{us} Laurentius fecit fruct^{us} de abstinencia psonali. et possum^{us} sibi dicere thema. **Habetis** fructum ve. zc. **Et** pcor dat auctas Pauli di. **Dec** est voluntas dei sanctificatio vza vt abstineatis vos a fornicatioe. vt sciat vnusq; vas suū possidere i sanctificatione et i honore. no in passione desiderij. sicut et gentes q; ignorat deū. **Ad** Theb. iij. **Secundo** beat^{us} Laurentius fecit fructum de misericordia pimali. q; ita erat misericors q; nihil sibi retinebat s; totū dabat pauperibus xpi. **Ham** tūc tps erat in roma imperator quidā xpian^{us} noie Philipp^{us}. q; d; fuisse puer sus a bto Laurentio. **S; post** fuit imperator quidā tyrann^{us} noie Dec^{ius}. marim^{us} psecutor xpianoz. q; sciens q; su^{us} pdecessor dederat ecclesie totū suū thesaurū voluit repetere violenter dictū thesaurū. **Hoc** sciēs. b. Laurentius distribuit totū thesauruz et pquirebat romā q; tūc erat maria. et vbi iueniebat xpianos absconditos metu impatoris dabat eis elemosynā. **Primo** in aia eos pfortado in sude. **secundo** corpa eoz reficiendo de illo thesauro. **Nota** ex legenda sua quō curauit illā viduā q; habebat in domo sua mltos xpianos absconditos. et dedit eis largas elemosynas. et pfortauit eos. et dixit. q; miles no pot mel^{ius} mori q; in iusto bello. et illuminauit cecos. et sic distribuit totū thesaurū i pñs causis. **Jo** cantat ecclesia. **Laurentius** bonū op^{us} opar^{us} e. q; p signū cruc^{is} cecos illuminauit et thesauros ecclesie dedit paupibus. **Ecce** fruct^{us} b. Laurentij

Sermo

de miscētia p̄imali. **Moralit̄. b. laurētī** de-
dit in h̄ exēplū diuitiū et potētī q̄lit̄ se de-
bēt h̄ie i pecunijs. **Nā cogitauit. b. Laurētī**
q̄ nō posset illū thesaurū retinere i pecunijs s̄
impatorē. **Iō p̄ man⁹ paup̄ez misit in celū**
p̄pter h̄ dicit impatori. thesaurū q̄rētī. **Facul-**
tates ecclīe q̄s req̄ris. man⁹ paup̄ez in celū
deportauerūt. **Uidet̄ q̄ man⁹ paup̄ez sint**
mēse cāpsorū. **Et dico q̄ sic. z p̄ xpm̄ sūt asse-**
curate. ecce inst̄m securitat̄ ex scriptura. **Da**
paup̄ibz z h̄ebis thesaurū in celo. **Bath. xix.**
Nihil p̄t p̄di. Nō audite. oēs scim⁹ q̄ non
possumus diu retinere nec possidere diuiti-
as h̄ m̄di. q̄z hodie v̄l cras oēs eas dimittere
s̄ si vult̄ ne pdant̄. det̄ in man⁹ paup̄ez.
Nūqd̄ eēt maḡ stulticia diuitiū piculosū pas-
sū trāsire. in q̄ oēs dep̄dant̄. si secū vellet por-
tare pecunias. nūqd̄ esset meli⁹ dare in mēsa
cāpsoribz zc. **Vultī sūt i hac stulticia. Oēs**
h̄em⁹ trāsire passū mort̄s piculosū vbi oēs de-
pdant̄. **Fures sūt vxor z filij z scutiferi. Naz**
q̄n̄ medic⁹ dic̄. factū ē. dic̄ vxor. **Per virginē**
mariā cista cū pecunia erit mea. **Scutiferi**
z pentes rapiūt. z aia nuda vadit ad iudiciū
Ad quā d̄t xps̄. **Et quō venis ita. Et si r̄ndz**
d̄ne fui dep̄data. **Tūc xps̄ dicet. Quare nō**
dedisti pecuniā meā ad mensā. z ego veniēs
cū vsuris. i. crescētis vtiq̄z exegisset illā. **Lu.**
xix. Quō ille se poterit excusare. nllō mō. nisi
dicat. d̄ne fui stult⁹. **Et xps̄ dicet. Iō vadas**
ad hospitale stultoz. z remittit eū ad ifernū.
Iō recipiatis exēplū a. b. Lau. z habebit̄
thesaurū in celo. **Ille diligit pecunias q̄ eas**
custodit eternalit̄. z nō ille q̄ dep̄dat̄. **B̄ndi-**
ct⁹ est q̄ nō dimittit filio on⁹ restitutiōis. **Iō**
Jaē. iij. Que de sursum ē sapia. est bonis p̄sen-
tiēs. plena mīa z fructibz bonis. **Tertio se**
cit fructū de pacia martyriali. **Inuenio q̄ su-**
stinuit decē tormētū. et in oibz h̄uit paciētīā.
Primū. Nā vidēs impator q̄ nō poterat ha-
bere thesauros. opposuit sibi titulū xp̄ianita-
tis. p̄pter qd̄ fuit capt⁹ z in tenebroso z fetido
carcere corp⁹ detinebat̄. s̄z aia p̄teplabat̄ trā-
siens p̄ choros angeloz. z sic solabat̄ ibi. et
p̄t dici de eo. **Qm̄ in hac pegrinatōne solo**
corpore cōstitut⁹ cogitatiōe z auiditate in illa
etna patria p̄uersat⁹ ē. **Scdm̄ tormētū fuit.**
Nā postq̄ mult⁹ diebz fuit i carcere sine cibo
z potu. cogitauit **Deci⁹** q̄ eēt debilitat⁹. z fe-
cit ip̄m venire corā se di. **Vel habes d̄ys sa-**
crificare vel mori. **Et ait Laurētī. O stulte**
z quō dic̄ q̄ dimittā deū z adorē idola. **In-**

dignat⁹ **Deci⁹** fecit eū p̄cutere fortit̄ cū bacu-
lis. z in q̄libet ictu dicebat ihs. et sic paciēter
sustinuit. **Tertū tormētū fuit. q̄z posit⁹ i ecclē-**
leo z scorpiōibz cesus di. **Abnega xpm̄. r̄ndit̄**
Infelix. has epulas ego sp̄ optaui. Quartū
tormētū fuit de laminis ferreis ignit̄ ei⁹ la-
teribz appositis. q̄ cū sentiret maximū dolorē
dixit. **igne me examiaasti. z nō est inuēta i me**
iniq̄tas. **Quitū tormētū fuit. q̄z Deci⁹ iussit**
eū plūbatis durissime cedi. et miraculū ē q̄
tantū vinebat. **Istud tormētū fuit aspez. in-**
rātū q̄ clamauit. **b. Lau. di. D̄ne ihu accipe**
spm̄ meū. **In instāti vox venit ip̄o Decio au-**
diēte di. **Adhuc ml̄ta certamīa tibi debent̄.**
Sextū fuit cū pectinibz ferreis zc. Tūc af-
fuit angel⁹ dei cū lintheo tergēs ei⁹ vulnera.
Et tūc miles qd̄a roman⁹ nomie credidit in
xpm̄. **Et clamauit ad beatū Lau. di. Uideo**
aū te iuuenē pulcherrimū stantē z litheo ter-
gentē vulnera tua. z baptisat⁹ fuit a. b. Lau.
Septimū tormētū. q̄z ne sic moderet̄ fuit po-
sit⁹ in alio carcere sine cibo z potu z solati-
one aliq̄. s̄z poterat ip̄e dicere cum ap̄lo. **Ar̄a**
p̄uersatio i celis ē. ad **Phil. iij. Octauū tor-**
mentū fuit de craticula. q̄z **Deci⁹** fecit eū ve-
nire coram se. z ait. **sacrificā d̄ys. sin aūt. nōq̄**
ista i tuis exp̄det̄ supplicijs. **Cūq̄ sacrificā-**
re nollet. mistri exutū sup cratā ferreā posue-
rūt z extēderūt prunis supposit̄. cogitate tor-
mentū. **Nonū fuit de fures ferreis q̄bz eū cō-**
p̄sserūt vt diutius assaret̄. **Ipe aūt letissimo**
vultu respexit ad impatorē di. **Ecce miser**
assasti vnā p̄tē. gira aliā z māduca. q̄z iam v̄l
deo qd̄ diu desiderauit. **Decimū fuit de sale i**
igneposito. **Et tunc orauit. b. Lau. di. H̄as**
ago tibi d̄ne q̄z cū patia dedisti mibi victoriā
z tradidit sp̄m̄. **Et ecce quō fact⁹ ē mō gl̄io-**
sus. z fecit fructū de patia martyriali. **Et p̄t**
de eo p̄ficari. **pp̄hia in ps̄. cxxxj. Inimicos ei⁹**
sc̄z **Deciū** z mistros eius induā p̄fusioē. sup
ip̄m aūt efflozebit sanctificatio mea p̄pter fru-
ctū martyrialis paciētīe. **ḡ beate Laurētī ha-**
betis fructū v̄m in sanctificationē.

De beato Dominico.

Us estis sal terre
Bath. v. originaliter z in euange-
lio hodierno recitatine scribit̄ ver-
bū istd̄. **Sicut totū officij z solēnitatis p̄ntis**
diei ē gl̄iosissimi p̄ris z d̄ni n̄ri p̄fessor̄ beati
D̄nici. ita et fmo n̄r. **Si placet deo h̄ebim⁹**
ml̄tas bonas doctrinas zc. **S̄z p̄ saluret̄ ego**

De sancto Dominico

maria zc. Pro aliq̄ declaratiōe h̄ vbi z itro-
ductōe materie pdicade sciēdū q̄ oēs creatu-
re corpales visibiles q̄ sūt in h̄ mdo h̄nt vnū
officiū i generali. s. rep̄ntare et significare res
spūales z invisibiles. Et ista ē vna rō de p̄nci-
palioribz q̄re deo creauit m̄dm qz ad r̄p̄ntādū
res invisibiles z spūales. Rō est. qz q̄sdiu viui-
m̄ z sum̄ mortales i hac vita nō possumus
vide res spūales nisi p̄ figuras z rep̄ntatiōes
siles. Defect̄ h̄ ē ex pte carnis q̄ ipedit. qz n̄
pōt vide nisi corpalia. sic ille q̄ corā oclis te-
neret berillos virides vl̄ rubeas q̄cqd̄ videt
eēt viride vl̄ rubeū. defect̄ nō ē ex pte oclor̄
sz de vitr̄s siue berillis. nesciētes rep̄ntare ni-
si sub colore suo. Ita ē de nob. Ocl̄i aie h̄nt
corp̄ sic berillos. Jō n̄ p̄nt vide nisi corpalia
sz dimissis berill̄. s. carnes statū vidēt spūalia.
angelos aias. Ecce defect̄. vñ ē q̄ i hac vita
nō videm̄ res spūales. Et ista ē cōis doctria
in phia in. iij. de aia. z in theologia. Dicit em̄
phus. ipossibile ē nos itelligere nisi p̄ fanta-
mata. i. sil̄itudies. in theologia etiā d̄t diony-
si. Impossibile ē nob̄ alit̄ lucere diuinū lu-
mē nisi vela mine figuraz fuerit circūuelatū.
Prop̄ h̄ sciēs deo q̄ spūalia a nob̄ in h̄ mdo
nō p̄nt videri creauit m̄dm in q̄ q̄libz crea-
ta quātūcūqz m̄ma rep̄ntat et figurat spūalia.
Verbi gr̄a. null̄ vīm vidit vnq̄s i hoc mdo
xpm̄ nec h̄ginē mariā. nec aliquē ap̄lorū. Jō
subtil̄ pictor̄ pingit imagies. nō ad adorādū
sz ad rep̄ntādū xpm̄. h̄ginē mariā z alios san-
ctos. Jō deo subtilissim̄ depigit istū m̄duz
tanq̄ rotabulū plenū imagibz ad rep̄ntādū.
Jō d̄t ap̄ls. Inuisibilia dei a crea-
ta m̄di p̄ ea q̄ facta s̄t itellecta sp̄spiciūt sempit̄na q̄z h̄
eō z diuitas. ita vt sint iexcusabiles. ad Ro. i.
P̄z ḡ doctria ista p̄ rōem z auctatē q̄ oēs cre-
ature corpales h̄nt idē officiū generale. Jō
illa iuisibil̄ z spūal̄ p̄fectio ap̄lor̄ z illoz tenē-
tiū vitā aplicā voluit xps vt p̄ vnā creaturā
corpale figuraret. s. p̄ sal. Jō dixit xps ap̄ls z
vitā aplicā tenētibz z singlarit̄. b. Dñico p̄zi-
n̄fo. Vos est̄ sal t̄re. Dō p̄z the. Et ego sū i
materia pdicada quā volo vob̄ pdicare. No-
taui ego tres pp̄rietates i sale p̄ q̄s fecit mihi
ap̄los z singlarit̄. b. Dñicū patrē n̄m.
¶ Primo sal emūdat de infectiōe.
¶ Secdo sal p̄seruat a corruptiōe.
¶ Tertio delectat i refectione.
Et istis tribz cōditiōibz sal rep̄ntat. b. dñicū.
Jō sibi singlarit̄ d̄t. Vos est̄ sal t̄re. Dico
p̄mo q̄ sal emūdat d̄ infectiōe, de h̄. iij. Reg.

ij. die t̄r̄t̄ q̄ ille sanct̄ p̄pha z amic̄ dei Hell-
se veit ad ciuitatē hiericho. z p̄ceres z recto-
res ciuitat̄z vener̄t ad eū dicētes sibi q̄ illa ci-
uitas erat nobil̄ z pulchra. h̄ns bonū trito-
riū sz h̄z defectū. qz aq̄ s̄t infecte. z faciūt terrā
sterilē z inflāt p̄sonas q̄ bibūt d̄ illa aq̄. Jō p̄z
vos q̄ est̄ ita sanct̄ z amic̄ d̄i posses i h̄ pui-
dere z dare remediū. R̄ndit p̄pha. placet mi-
hi. Afferre mihi vas nouū. Cūqz attulissent
vas dixit. mō habea sal. qd̄ cū attulisset spar-
sit sup aq̄s. Hoc factō dixit. Dec d̄t dñs deo.
Sanauit has aq̄s. Sanate sūt ḡ aq̄ i d̄tē h̄ac
iuxta h̄bū Helisei. qd̄ locutus ē. iij. Reg. ij.
¶ Hic sūt q̄ttuor secreta declarada. P̄mo q̄
est ciuitas hiericho. scdo q̄ sūt iste aq̄ infecte.
tertio qd̄ ē vas nouū. q̄rto qd̄ sal sanas z pu-
rificas aquas. Ciuitas hiericho sigt̄ eccl̄iā.
Hiericho fm̄ hebraicā it̄p̄tatiōz interptat̄
luna. Ecce xp̄ianitas vniuersal̄. s. eccl̄ia q̄ re-
cte facit cursū lune. Naz iu luna inuenio septē
d̄zias seu stat̄. P̄mo ē noua. scdo est crescēs.
tertio plena. q̄to minues. q̄nto ē girās. sexto
est eclipsans. septio erit p̄fecta. Idē de eccl̄ia
¶ P̄mo fuit vt luna noua tpe ap̄lor̄. qz tunc
p̄mo apparuit xp̄ianitas z stricta. z tūc simpl̄
ibāt xp̄iani nō hēbāt tot supbias nec vanita-
tes i p̄latis sic mō. ¶ Secdo post fuit crescēs
tpe martyriū. qz ex mirac̄lis q̄ siebāt tūc m̄lti
p̄uertebant. z sic eccl̄ia augmētabat. ¶ Ter-
tio fuit plena tpe sc̄tor̄ doctoz. qz ex eoz p̄d̄
catiōibz z doctrinis z exēplis sanctitat̄ totū
m̄duz illuminauerūt. qz tpe Augustini tota
africa erat xp̄ianoz. ¶ Quarto fuit minues
scz tpe q̄ religiōes pdicatoz z minoz in cepe-
rūt. qz tūc p̄pter pctā citoz subito p̄issent Jō
ad corrigēdū illa pctā venerūt iste religiōes.
¶ Quinto mō est girans. qñ luna girat nō vi-
det p̄ duos vl̄ tres dies. Ita mō q̄si n̄lla obe-
dientia exhibet pape. dicētibz q̄busdā. qz pa-
pa sit sup̄ p̄siliū. aliq̄ ecōuerso. ¶ Sexto ecl̄i-
psabit. z h̄ tpe anti xp̄i. qz tūc q̄si mortua appa-
rebit. Sic dicūt simplices. qñ luna eclipsa-
bit dicūt qz morit̄. z tota apparet sanguinea.
Talis erit tpe anti xp̄i p̄ sanguis xp̄ianozū
effusione. ¶ Septio p̄ mortē anti xp̄i erit p̄-
fecta. qz tūc oēs ad fidem xp̄i reuertēt. Ecce
curs̄ eccl̄ie. Jō eccl̄ia significat p̄ hiericho. i.
lunā. z de vltio statu d̄t d̄s. Sic luna p̄fecta
in eternū. z testis in celo fidelis. i. ps. lxxvij.
¶ Secdo videndū est q̄ sūt aq̄ infecte h̄ ciui-
tat̄. Ite aque sūt vicia. pctā. z mali modi vi-
uendi xp̄ianozū. qz ante aduētū beati Dñici

Sermo

oēs gentes erāt infecte. **F**ides obliuiscēbat
scruices erāt iā fastidiū. de h̄ Apoē. viij. **V**ul
ti hoies mortui sūt de aq̄s. qz amare face sē.
sz dixit helise. habeat vas nouū. **E**cce ordo
p̄dicatoz d̄z vas. qz cōtinet pl̄es fr̄es. d̄z no
uū z ver^o pl^o q̄s oēs. **S**i volum^o loq̄ q̄stū ad
vota cēntialia. q̄ sūt. s. castitas angelical. pau
ptas ap̄licalis siue euāgelicalis. et obediētia
general. **E**t q̄stū ad officiū p̄dicatiōis. qd̄ ē p̄
mōm discurre. nō cameras edificare. **I**sta
est religio. b. **D**ñici q̄stū ad cēntialia. totū h̄
iā xps ordiauit. **P**rim^o por fuit xps. qz d̄c. s.
Tho. in sc̄da sc̄de. q. lxxvij. ar. iij. ad tertiū
q̄ apli relinquētes oia p̄p̄ xpm̄ vouerūt p̄
nētia ad p̄fectiōis statū. **E**t q̄ elicit q̄ ista vo
uerūt. s. castitatē. paupertatē. z obediētiaz xpo.
Itē de officio p̄dicatiōis p̄cepit eis dī. **E**un
tes i mūdū vn̄uersū p̄dicare euāgelii oī cre
ature **M**ar. vi. **E**cce h̄ religio xpi. **I**stamet
est. b. **D**ñi. **H**eam^o ḡ et teneam^o sup nos tria
vota. s. castitatē angelicalē. paupertatē euāgeli
calē. obediētia generalē als caueat sibi q̄libz
de ordie isto. **I**tē ire ad p̄dicadū n̄ ponere se
i vno loco. **I**ō de historia. b. **D**ñici. **E**ogitauit
istituere ordies q̄ s̄m̄ p̄dicatoz dicere^t z eēt.
Ecce ḡ quō ē religio antiq̄. **E**t bon^o religio^o
ista fuās i iudicio generali q̄n̄ reges z magni
plati stabūt in t̄ra cū alijs. ip̄e stabit cū aplis
alte cū iudice. s. cū xpo. **Q**ūlis honor erit iste
Nec r̄ndet vni q̄stioi litigiose q̄ ē int̄ clericos
z religiosos. **D**icūt clerici q̄ ip̄i fuerūt anteq̄
religiosi. qd̄ nō ē. **N**ā nō fuerūt elici vsq̄ i die
cene. z tū pus fuerūt religiosi. s. apli q̄ p̄dicata
vouerūt. sz religio. b. **D**ñici d̄z vas nouū q̄stū
ad cerimonias. vt. s. portem^o cappā nigrā et
scapulare albū zc. **I**tē q̄ comedā^o in refectō
rio z silia. q̄stū ad istas cerimonias ē vas no
uū. **D**e isto vase possū^o dicere qd̄ xps dixit d̄
Paulo q̄ fuit p̄m^o i officio p̄dicatiōis. p̄m^o. i.
p̄ncipal^o z vlti^o q̄stū ad vocatiōez ad ap̄latū.
Vas electiōis ē mibi iste. s. ordo p̄dicatoz vt
portet nomē meū corā gētibz regibz. **A**ct. ix.
Quarto vidēdū ē. qd̄ ē sal i vase. **E**cce h̄. b.
Dñic^o in vase ordinis. z ex p̄ma p̄rietate. qz
sal emūdat d̄ infectiōe. **S**ic. b. **D**ñic^o posit^o i
vase nouo emūdat infectiōes pctōz h̄ mōi.
Nā tot^o mūd^o erat infect^o d̄ maḡ iuidia ad in
uicē. sz venit. b. **D**ñic^o p̄dicās charitatē dei et
p̄rimi. z h̄ figurauit d̄. **N**ā m̄i ex^o vidit i sō
nis se gestare catulū. accēsā in ore faculā ba
iulantē. q̄ egressus ex vtero totū mūdū incē
dere videbat. **D**e q̄ m̄i admirans illuminata

fuit a deo dī. q̄ fili^o su^o eēt canis magn^o d̄ out
li xpi. q̄ latraret d̄ lupos iferni. ignis i ore ei^o.
qz debuit mōm inflamare i amore dei z p̄ri
mi. **I**tē ab infectiōe luxurie. qz añ aduētū. b.
d̄ñici tāta erat infectio h̄ pcti q̄ q̄si null^o erat
mūd^o. sz veit. b. **D**ñic^o p̄dicādo castitatē z pu
ritatē. ad q̄s gētes habuerūt deuotiōz. **N**oc
iā añ figurauit d̄s. qz m̄i sp̄ali vis^o ē. b. **D**ñi.
puer q̄si stellā h̄ns i frōre q̄ totā terrā suo lu
mine plustrabat. **Q**ue stupefacta m̄i ei^o cuz
ingēti gaudio qd̄ viderat nūciauit. **I**n quo
innuit q̄ sic stella ē pura z clara. sic ip̄e debe
bat inducere gētes ad claritatē z puritatē ca
stitatis. **I**tē tot^o mūd^o erat infect^o supbia. pō
pa. z vanitate. **S**z ad p̄dicatiōz z doctrinā z
exēplū. b. **D**ñici m̄te p̄sone hūiliabant dimit
tēdo vanitates ornamētoz. scutiferoz. eq̄rū
vasoz auri z argēti z silia **N**oc oñdit d̄. qz
cū eēt delicate nutritus puer forte vni^o anni
dephensus ē frequēter lecto relicto sup terrā
accūbere oñdēs hūilitatē. **I**tē mūd^o erat in
fect^o d̄ gula. **J**am vix q̄dragesima coḡsēbat
nec ieiunia q̄tuor tpm̄. nec vigilia sciōz. **S**z
b. **D**ñic^o emūdauit ab ista infectiōe. qd̄ oñdit
q̄n̄ ip̄e decēnio abstinuit a vino. ieiunabat se
pe i pane z aq̄. **I**tē mūd^o erat infect^o de aua
ricia. de vsur. furtis. rapinis. deceptiōibus.
Sz. b. **D**ñic^o p̄dicādo z p̄ exēplū emūdauit.
Noc significauit ope. dū eēt in valentia vbi
erat fames maḡ et paupes moriebant fame.
diuites dicebāt. custodiam^o bona n̄ra p̄ nob̄
z filijs n̄ris. qz istō nescim^o q̄stū durabit. **S**z
b. **D**ñic^o vendidit libros z suppellectilia zc. z
oia dedit paup̄ibz. p̄p̄ qd̄ diuites puocati ei^o
exēplo fecerūt elemosynas. **I**tē de pctō ire
qz gētes nolebāt dimitte seu remitte iniuri
as. sz desiderabāt vindictā. **S**z venit. b. **D**ñi
cus p̄dicās patiaz z faciebāt pacē. **N**oc ostē
dit ope. qz q̄n̄ p̄dicabat in quaquarsona vbi
erāt multi heretici et faciebāt sibi multa vi
tuperia. lutū z alia p̄iciebāt in eū. et sustine
bat patient. **I**tē mūd^o erat ociosus in bonis
sp̄ialibz. null^o curabat facere p̄nias. **S**z. b.
d̄ñic^o eam ostendit p̄bo z exēplo. qz ter in die
disciplinabat se cū cathena ferrea. **P**tz q̄. b.
d̄ñic^o vt sal positū i vase nouo sanauit z emū
dauit aquas pctōz. **I**ō de. b. **D**ñico pōt intel
ligi verbū Augustini in omel. **A**quis pctōz
quozū d̄diendis extinguedisq̄ fetozibz apo
stolicū salē d̄ns misit. **D**ico q̄ sc̄da condi
tio salis est q̄ p̄seruat de corruptiōe. **N**ō t̄m̄
corruptiōe factā curat z emūdat. imo etiā

De sancto Dominico

pseruat. **H**oc p3 qz qñ hō vult pseruare car-
 nes vl' pisces ponit hō in eis sal qd restringit
 hūiditates zc. **H**oc licz sit clar. tñ auctas de
Thobia. Qui cepit vnū piscē de q̄ comedē/
 rūt pte. cetera salierūt q̄ sufficerēt eis i via q̄/
 usqz puenirēt i rages ciuitatē medoz. **Thob**
vj. Ita de. b. dñico. **H**ā inuenio q̄ iste mūd^o
 debuit corrūpi et finiri bñ sūt ducēti anni et
 vltra elapsi. **S**z hgo maria volēs mōm ad/
 buc p̄suare posuit salē. s. b. dñicū z saluauit
 mōm. **H**ā legis in floribz scōz i vita. b. dñici
 etiā in duobz locis visionē quā vidit. b. dñic^o
 et. b. frācis^o z aliq̄ qñ erāt i roma laborātes. p
 p̄firmatiōe ordinū suoz. de q̄ papa et cardī-
 nales reddebāt se difficiles de re tā noua. q̄a
 petebāt p̄firmatiōez stat^o pl^o alte et pl^o basse.
Ate p̄p̄ vitā p̄templatiuā in studio z actiuā.
Hā opa spūalia exercēdo celebrādo p̄dicā-
 do. vbi satiant famelici h̄bo dei. ignorātes i
 fide instruit zc. **E**t mortui i. pctōres sepeliūt
 i vulneribz xp̄i. **I**tē captiui dyaboli redimūt
Exercitat militia. qz demones vincunt. **D**
 q̄ castra. i. pctōres ex p̄dicatiōe subijciūt xp̄o
Scdo tā basse. qz despectū nimis qz medi-
 cātes. ido papa nolebat p̄firmare qz nō erāt
 reddituati. **C**ūqz vna nocte beat^o dñic^o eēt
 in quadā eccl'ia orās. z beat^o frācis^o i alia.
 visus ē eis xp̄s cū tribz lāceis volēs mūdum
 destruere. **D**ū autē isti sancti dicerēt intra se.
D si null^o sanct^o erit i celo q̄ reuocet istā irā.
Et subito venit hgo **M**aria. sic veniret mu-
 lier festina ad eripiendū filiū a lupis deuorā
 dū. dicēs. **D** sili mō portat lāceas q̄ psueui-
 stis portare clauos in manibz vris p mūdū.
Ridit xp̄s audiētibz sanctis dñico z frācis^o.
Mater mea z ampli^o qd debeo facere cū tot
 grās fecerim mōdo. nisi patriarchas z p̄phas
 z illos occiderūt. z finalit egometui zc. **D**i-
 cat historia. vsqz. mō nō parcā. **I**ste tres lā-
 cece mūdi destructiue sūt tres magne tribula-
 tiōez mūdū in breui vcture. **P**rima ē tribula-
 tiō z p̄secutio antixp̄i. lancea pōt dici. qz totū
 mūdū p̄forabit zc. **S**cda erit conflagratio
 mūdi p ignē. tot^o mūd^o cōburet zc. **T**ertia ē
 snia xp̄i iudicialis. **D**e his tribz lanceis au-
 toritas allegorice. ij. **R**e. xvij. de **A**bsolon fi-
 lio **D**auid p̄ditore et rebelli. s. z interfect^o fuit
 tribz lāceis a **J**oab p̄ncipe militie. **D**icat hi-
 storia. **T**ulit ḡ **J**oab tres lāceas i manu sua
 z infixit eas i corde **A**bsolon. ij. **R**egū. xvij.
Duare voluit de^o vt tribz lanceis **A**bsolon
 occideret cū vna fuit sufficiens maxie homini

suspēso zc. figura fuit. **H**ā fili^o p̄ditore deo p̄i
 est tot^o mūd^o. **I**ste facies s̄ dei mādata et pel-
 lēs patrē suū. s. dēū de mōdo q̄tū pōt. **S**z p̄n-
 ceptis militie. s. xp̄s interficiet eos tribz p̄dictis
 lāceis. z iam tpe beati dñici mūd^o debebat a
 xp̄o destrui z corrūpi. s. hgo maria posuit sal-
 scz dñicū. obrinēs vnā progatiōz **C**ogitate
 mō h̄ quō totus mūd^o est in vnā progatione
 z nō habem^o ip̄us certū s. dixit p̄ditionalē.
Si p̄uertit. bene. sin aut. nō parcā amodo.
Dō p̄template si mūdus sit correct^o in his
 regionibz. **C**redo qz nunqz fuit tanta pompa
 nec vanitas zc. sicut mō est. nec tanta luxuria
 nisi tpe **F**lo. **N**am hospitia sūt plena z ville
 etiam sunt plene meretricibz. **D**isce poma
 corrupta cū bonis in breui oia erunt corru-
 pta. **I**tē de auaricia z vsuris. qz mutāt noia
 vsuras vocāt false censualia. qz qñ intētio nō
 est emēdi nec vendēdi s. mutuādū vsura est.
Itē nec p̄ciū iustū q̄qd recipitis vltra sortē
 est vsura z dānatio. **I**tē de symonia i clericis
 oia sacramēta finalit habet^o emere aliq̄ mō.
Item de inuidia. si aliq̄s inter religiosos ha-
 bet aliquā excellentiā p̄uersandi vel de scien-
 tia vel p̄dicandi aliq̄ inuidēt. **I**tē de clericis
 z laicis de gula. **I**tē videtis qz nec q̄dragest/
 ma seruat nec vigilie ap̄loz. nec q̄tuoz tēpo-
 rū seruant zc. **D**e ira tā videtis. imo qd pei^o
 est s̄ deū z rōnem. **S**i aliq̄s facit aliquā in-
 iuriā z nō possunt h̄re illū. interficiūt aliq̄
 amicū illi^o innocentē s̄ ius diuinū. qz est cō-
 tra iudiciū diuinū z hūanū q̄ innocēs occi-
 dat. **D**e accidia. **H**ā ad hoc venit mūdus qz
 oīs reputant ociosi nisi sit negociator. sed
 si vacāt aliq̄ fuitio dei z oioni dicunt ociosi
 sed in sero apparebit q̄ fuerit ociosus. **E**t q̄a
 mūdus nō est correct^o. imo qd detem^o ē reli-
 giones q̄ erāt date ad corrigendū mūdū s. az
 sunt destructe. **U**n si mō veniret. b. dñic^o vel
 frācis^o nō inuenirēt suū ordinē. **C**ū ergo
 mūdus nō sit correct^o qd sequit. nisi q̄ i bre-
 ui corrūpet ante venturū iudiciū diē. **E**t sic d̄
 alijs obiectionibz rōnde zc. **E**cce sal. s. b. dñic^o
 p̄pter h̄ laudem^o deū dicēdo. **B**ndict^o redem-
 ptor omnīū q̄ saluti puidēs hoim mūdū de-
 dit sanctū **D**ominicū. **D**ico tertio qz alia
 cōditio salis est. qz delectat in refectiōe dans
 escis saporem. **L**icz sit clarū auctas. **Q**si sal
 euauerit. i. defecerit. in q̄ saliet. s. cibz. **D**at-
 thei. v. ad nihilū valet vltra. s. cibz nisi vt mit-
 tat foras z cōculcet ab hoibz. **L**ibz animaz
 sunt opa bona et spūalia. **A**uctas. **D**gamini

Bermo. I.

nō cibū q̄ perit s̄ q̄ pmanet in vitam eternā. **Joh. vj.** **Jō** dixit x̄ps. **Ego** cibū habeo mā-
ducare quē vos nescitis **Joh. iij.** **Cib** x̄pi de
q̄ ipse satiat s̄nt opa s̄tuosa. **Sz** iste cib̄ erat
insipid⁹ aū aduentū. b. dñici. **Nā** dñi t̄pales
dimissa s̄tute iusticie dabāt se ad tyrannias.
Sz venit. b. dñic⁹ ponēs sal reducēs eos ad
s̄tute iusticie. p̄tēti de suis redditib⁹ zc. **Itē**
de cibis p̄latorū insipidis. qz pl⁹ curabāt de
redditib⁹ q̄ de aīab⁹. **Sz** b. dñic⁹ posuit sal
sue doctrine quō pl⁹ de aīab⁹ q̄ de redditib⁹
debebant curare. **Quot** religiosi erāt de vita
dissoluta. nihil s̄uantes de religiōe. sed beat⁹
Dñicus reducebat eos ad religiōis obseruā-
tiā. **Quot** clerici in deuoti nō dicētes officiū
nisi. a. e. i. o. v. z q̄si oīms cōcubinarij venato-
res p̄ tabernas. reducti sunt zc. **Quot** merca-
tores vsurarij cientes min⁹ p̄parata pecu-
nia. vel vendētes pl⁹ expectādo. **Quot** ciues
crudeles p̄mittētes pauperes mori fame. re-
dixit ad pietatem misericordiā z liberalita-
tē. **Quot** mulieres luxuriosas sua p̄dicatiōe
reduxit ad castitatē zc. **Finaliter** dixit deus.
Distud sal ego volo q̄ ponat in mensa mea
Et ecce quō. **D**icat quō apparuit sibi x̄ps in-
uitās eū ad suā gloriā. **Tūc** beat⁹ dñicus vo-
cauit. xij. fr̄s in p̄uentu bononie. z ibi coraz
eis cōdidit testamētū tale vt decebat eum di-
mittēs fratrib⁹ firmā hūilitatē. s. q̄ non p̄pter
sanctitatē nec sciētā sup̄birēt. **Sc̄do** dimi-
sit fratrib⁹ thesaur⁹ paup̄tas q̄ emitt regnū ce-
loz. **Beati** paupes sp̄i. qm̄ ipoz est regnum
celoz. **Dath. v.** **Tertio** dimisit charitatem
fraternālē. z osculat⁹ ē fr̄s. z receptis sacra-
mētis obiit. **D**icat de gl̄ia quā de⁹ sibi oñdit
d̄ duab⁹ sc̄alis. quaz x̄ps tenebat caput vni⁹
z s̄go maria alter⁹ zc. **Et** ipse corona aurea
coronatus intrauit gl̄iam. **S**i dicat. quare
duas sc̄alas. **Nū**quid vna sufficeret. **R**espō-
sio ad innuendū q̄ religio p̄dicatorū non
solum per vnam sc̄alam. scz vite contempla-
tiue mittit fratres. sed per aliam. scz vite acti-
ue coartans. **C**elestini z similes solum ascē-
dunt p̄ sc̄alam cōtemplatiōis. **D**ilites san-
cti **Johānis.** sancti **Jacobi.** sancti **Georgij.**
z fratres de mercede ascendūt p̄ aliam sc̄alā
scz vite actiue. **F**ratres autē beati **Dñici** per
duas. s. p̄templatiuā studendo. et p̄ actiuam
p̄dicando. **H**abere in vobis sal. z pacem ha-
bere inter vos. **D**arci. it.

Intra octauas beati **Dominici** p̄is no-
stri de decē p̄ceptis legis **Bermo** p̄m⁹.

Dñi ueni soluere
legē s̄ adimplere **Dath. v.** **Et** in
euāgelio p̄ntiū octauaz b̄ti dñici
nūc volo incipe materiā valde necessariā. s. d̄
obfuantia x̄pi z decē mādatorū. q̄ ē via plana
recta z regal⁹ eūdi ad paradisū. **Jō** d̄t x̄ps. **S**i
vis ad vitā ingre. fua mā. **Dath. xix.** **S**alu-
tel⁹ s̄. **D**a. z resumat⁹ thema. **I**stō ē s̄bū x̄pi
dicētis. **E**go nō veni in h̄ mō soluere leges
s̄ suare z implere p̄ opa. **Nō** nouerit⁹ q̄ to-
ta lex dei s̄marie p̄sistit in decē p̄ceptis. z si-
gnāter de⁹ voluit cōprehēdere totā legē i de-
cē p̄ceptis siue in numero denario vt meli⁹ re-
cordaremur eoz. **Q**uia sic dedit nob̄ decem
digitos i manu cū potuisset pl̄es seu paucio-
res dedisse q̄b⁹ opamur. **I**ta voluit dare de-
cē p̄cepta z nō pl̄a q̄b⁹ opemur meritorie. et
qz man⁹ s̄nt p̄tes mag⁹ visibiles h̄ntes decēz
digitos. iō dedit decē p̄cepta vt recordare-
mur q̄ i decē tenemur. **O** si eēt possibile q̄ in
vngula cuiuslibet digiti scriberet⁹ vnum p̄ce-
ptū de l̄ra indelibili. **Jō** ait **Joh. De⁹** i ma-
nu oīm hoīm sigē. i. signū dat vt nouerit sin-
guli opa sua. i. decē p̄cepta. **Joh. xxxvij.** **S**z
licz sint decem tñ nonūz decimū p̄ceptū cō-
incidūt. qz ambo dicūt. nō p̄cupisces. iō q̄si
p̄ vno reputant⁹. **Et** sic sunt nouē ad signan-
dū q̄ q̄ fua ea ibit in vnū d̄ nouē ordinib⁹
angelozū. **Et** sunt ita ordinata ista p̄cepta
q̄ p̄ma tria p̄cepta ordināt creaturā circa
deū. alia tria circa primū. alia tria circa vi-
tam p̄riam gubernandā. **Et** qz x̄ps fuauit
omnia ista p̄cepta. **Jō** d̄t thema. **N**on veni
soluere legē s̄ adimplere. **D**e p̄mo ternario
mādatorū erit s̄mo hodiern⁹. de sc̄do crasti.
no. z de tertio post cras. de quolibet p̄cepto
declarabit⁹ p̄mo q̄re fuit datū. sc̄do quomō a
x̄po fuit p̄seruatū. tertio quō a nobis d̄z eē p̄-
dicatū. **D**e p̄mis trib⁹ p̄ceptis notādūz q̄ illa
cor hoīs ordināt ad deū. **R**atio. qz om̄ia opa
n̄ra bona vel mala p̄cedūt a corde tanq̄ a p̄-
mo p̄ncipio seu fonte. **Jō** d̄t sc̄ptura. **O**m-
ni custodia serua cor tuū. quia ex ip̄o vita p̄-
cedit. si bene custodiat⁹. sin autem ab ip̄o p̄-
cedit mors. **P**rouer. iij. **Jō** x̄ps volens
nos ordinare circa se primo ordinat cor no-
strum. s. vt simus sibi fideles. **Q**uia sicut mī-
les qui habet inimicos capitales. z vult ha-
bere sc̄ntiferū. p̄mū qd̄ vult de eo est q̄ p̄mit-
tat sibi fidez cordis. **I**ta de⁹ q̄ habet multos
inimicos mortales. s. demones quos possit

Infra octa. sancti Dominici

annihilare si vellet s; supportat eos. dās nōh
exēplū supportādi inimicos n̄fos. Et qñ ali-
q̄s vult stare cū xp̄o tūc p̄ductio fit i baptis-
mo z p̄ductor ē sacerdos qm̄ ad portā dom̄
dñi an̄q̄s tres int̄. d̄t. **Quid pet̄. z tu r̄ndes**
Fidē xp̄i. Et sacerdos. Et fides xp̄i qd̄ da-
bit tibi. **R̄ndes. vitā etnā. et sacerdos. Ergo**
abrenūcia sathane. z r̄ndes. abrenūcio. et tūc
hō baptisat̄. **Ecce p̄ductio z iuramētū fideli-
tat̄** qd̄ hō facit dño. **Jō de⁹** dat p̄mū p̄ceptū
ne cū inimic̄s suis hō hēat plamētū seu p̄siliū
dī. **Ego sū dñs de⁹ tu⁹.** **Hō hēbis deos alie-
nos corā me. Exo. xx.** **Dij alieni z falsi sūt de-
mones volētes honorē diuinū. vt sacrificia z**
hm̄oi. q̄ soli dō debent. z eis adherētes dicūt
diuini z p̄ditores. qz fregēnt fidē xp̄o p̄missā
in baptismo **Ista ē rō p̄mi p̄cepti i se qre fuit**
datū. Dō vidēdū ē exp̄im̄talr̄ q̄lr̄ a xp̄o fuit
obfuarū cū dicat i thēate. Hō veni sol. le. sed
adimpl̄. Dicat q̄ cū xp̄s p̄dicar̄z p̄ indeā dī.
se eē messīā z saluatoreē in lege p̄missū. missū a
deo. iudei nō credebāt sibi. Rō. qz ip̄i expecta-
bāt z etiā adhuc expectāt q̄ messias ē vētur⁹
cū maḡ potētiar̄z. z qz xp̄s ibat ita pauprime
despexerūt eū. imo qñ. b. iohes bap. oñdit eū
dī. Ecce ag. dei zē. diref̄t iudei. Nolum⁹ hūc
reḡre sup nos. Lu. xix. **Dicat quō demones**
in cordibz obfessor̄ clamādo affirmabāt. D
ihu fili dī tu es messias z saluator m̄di. D dī
ferūt iudei magis credētes dyabolis q̄ xp̄o
Messias dz eē iste. Et xp̄s nō sinebat ea loq̄
Auctas. Exibāt at̄ demonia a mltis clamā-
tia z dicētia. qz tu es fili⁹ dei. Et increpās nō
sinebat ea loq̄. qm̄ sciebāt ip̄m eē xp̄m Lu. iiii
Est h̄ qd̄ qre xp̄s nō sinebat ea loq̄. Maxime
cū dicerēt p̄tate z forte oēs iudei fuissent cō-
uersi. R̄nsio q̄ rō qre nō sinebat ea loq̄ fuit vt
fuaret legē. qz p̄ saluatōe hoim xp̄s noluit vt i
auxilio demonū. Dō vidēdū ē quō z q̄liter
istud p̄ceptū ē a nob̄ p̄cticādū vel fuādū. q̄a
p̄ nlla necessitate m̄di p̄ op⁹ dyaboli ē p̄curā
da sanitas. nec ad dyabolos seu ad diuinos re-
curredū. vt p̄z exēplo xp̄i p̄dicto. Dic p̄z stul-
ticia z pctm̄ illoz q̄ p̄ sanitate obtinēda f̄cur-
rūt ad eos. z dicūt. nō hēm⁹ medicos zē. Dī-
cat q̄ recurrāt ad nomē ihs. si aliquā medici-
nā corpale n̄ poter̄ h̄re ista sufficit. Def mo-
dos quō sup morbū cū siḡ cruc̄ dz dici ihs.
Itē dicat qd̄ pctm̄ ē illoz q̄ p̄ sciēda p̄tate l̄
vt inueniāt rem p̄ditā recurrūt ad eos. cū eēt
meli⁹ sustinere destructionē z p̄ditionē tot⁹
m̄di et mortē q̄ ire ad eos. Jō dic̄ scriptura.

Ne declinet̄ ad magos. nec ab ariolis aliq̄d
sciscitemi. vt polluami p̄ eos. Ego dñs deus
vz. Leui. xix. No. nepolluami. s. p̄ p̄ditionē.
Hā miliei mala fama ē p̄ditio. Ita q̄libz xp̄i
an⁹ dz p̄ditoz recurrēs ad diuinos. Jō dic̄. ne
polluami. s. p̄ talē famā. s; recurratis ad deū.
Rōnez ip̄se affigē dī. Ego sū dñs de⁹ omipo-
tēs. Si dicat. O frat. forte nō r̄nderet nob̄ d̄
aliq̄ p̄tate sciēda. vel de re p̄dita inueniēda.
vel de sanitate obtinēda. Dicat q̄ imo. si p̄-
tas sit necessaria. vel res p̄dita. vel sanitas sit
aie p̄ficua de⁹ audiet te dās qd̄ pet̄is. als̄ nisi
sint aie p̄ficua nō q̄ras. Jō tales diuini zē.
notorij qñ gentes p̄cessionalr̄ vadūt ad eos
extirpent̄ p̄ dños z retores cōitatum. Ecce
p̄ceptū dei. Leui. xx. Vir sine mlier in q̄bus
phitonie⁹ vt diuinatiōis fuerit sp̄s. morte
morian̄. Si dicat. dñe z q̄ morte. suspēsus
vel submersus zē. R̄ndet. lapidibz obruent
eos. s. oēs ppli. Rō. qz oibz de p̄lo nocēt. Si
dicat. dñe erit pctm̄ occidere eos sic. R̄ndet.
Sanguis eoz sit sup illos. Scdm̄ p̄ceptū
ordinat os p̄ reuerētia dei. Jam scit̄ q̄ p̄m⁹
nūcius manifestās illa q̄ sunt in corde est os
Jō dz scriptura. Ex abūdantia cordis os lo-
quit. Bonus bono d̄ bono thesauro cordis
pfert bona. Et mal⁹ homo de malo thesau-
ro pfert mala. Math. xij. Jō ex q̄ dñs ordina-
uit cor p̄ p̄mū p̄ceptū ordinat statim os dī.
Non assumes nomē dñi dei tui inuanū. nec
habebit infontē. id est innocētē z impunitū
dñs eū q̄ assumpserit nomen dñi dei sui fru-
stra. Exo. xx. Jam scit̄ q̄ qñ hō loquit̄ de p̄so
na honorabili nomini suo iūgm̄ aliquam
diccionē honoris. vt dñs Petr⁹ vel mgr̄ Pe-
trus zē. Dō null⁹ dñs honorabilior deo ē.
Jō vult vt cū reuerētia z honore sui hō loq̄t̄
de eo. Non iurare inuanū Inuanū iuratur
quando sine necessitate vel vtilitate homo
iurat. Accessitas iurandi est quando homo
per superiorē cogitur i iudicio vel als̄. Uti-
litas quando pro bono pacis aliquozū ho-
minū iurat. Bene illi qui scit̄ veritatē. D̄t
iuramenta fiunt quolibet die inuanū. dicen-
do. per deū sic vel sic. sine necessitate et vtili-
tate. Dicunt aliqui. Ego dico verū. idō pos-
sum iurare. nō sufficit dicere verū. sed aliud
requirit̄. s. vt fiat propter necessitatē z vtili-
tatē. Dodo fiat conclusio si iurare inuanū
sit tantū peccatum quando iuratur false. vt
faciunt emptozes z venditozes dicendo. per
deum viuētē tantū constat me res ista. Et

Sermo. I.

quāto magis iurādo enormiter p̄ caput v̄l cor/
puerz. Et q̄nto pl̄ iurare ad respectū v̄l rē.
aut blasphemādo rē. **Jō** dicit. nec est in fontē.
P̄ rō p̄cepti h̄ sc̄di. **Nō** videā? exp̄iētiā in
x̄po cū dicit. **Nō** veni solvere legē s̄z adimple
re. **Dico** duo. **P̄**rio q̄ nūq̄ iurabat nisi p̄ ad/
verbia dicēdo. amē. i. certe. z si volebat magis
affirmare duplicabat dicēdo. **Amē** amen. vt
dicit **Johes** euāgelista sol̄. **Tali** mō vos mu/
lieres debet̄ instruere filios v̄ros vt iuret̄ p̄
adverbia. **Vos** possēt̄ corrigere defectū iu/
rādi meli⁹ q̄ reges ex q̄ a puericia erūt sic nu/
triti. **Si** forte iuret̄ corrigant̄ bñ. **Sc̄dm** qd̄
dico de x̄po ē qd̄ recitat̄ a duobz euāgelistis.
Matth. xxvj. z **Lu.** xxiij. q̄ i nocte passiōis qm̄
x̄ps a p̄ncipe sacerdotū interrogabat si ip̄e eēt
messias. z si eēt fili⁹ dei. **X̄ps** sciēs iudiciū ca/
lūniantū tacebat z nihil eis r̄debat. **Tādē**
p̄nceps dixit adiuro te p̄ deū viuū vt dicas
nob̄ si tu es x̄ps fili⁹ dei. **Tūc** sciēs x̄ps q̄ ma/
lū eēt sibi de affirmatiōe. tñ qz adiurat̄ p̄pter
reuerentiā nois dei p̄sensit veritatē di. **Ego**
sum. **Verūm** dico vob̄. **A**modo videbit̄ si/
liū hois sedētē a dextris s̄tutis dei rē. **Tunc**
oēs surrexerūt s̄ eū. **Videat̄** ḡq̄nta reueren/
tia x̄pi ad nomē di. **Ex**plū hētis h̄ q̄ si aliq̄s
v̄m sit cap̄ p̄ aliq̄ crimie z iudex cū iuramē
to petit a te veritatē si fecisti h̄. qd̄ debes face
re. **Si** nō dicis v̄ritatē forte euadit corp⁹. sed
dānabit̄ aia. **Si** dicis. fiet iusticia d̄ te. z mo/
rieris. qd̄ debes dicere iudici. **Dñe** s̄z pl̄ dili/
gā vitā meā q̄ aliqd̄. tñ pl̄ diligā honorē dei
z nois sui. verū est q̄ feci. **Ex** h̄ forte de libe/
rabit te. v̄l ad min⁹ si fiat iusticia eris salu⁹ in
p̄adiso. **Nō** tñ debz iudex iuramēto quēcūqz
astringere. s̄z fm̄ allegata z p̄bata iuste iudi/
care. **Dic** apparet si p̄vita p̄ria nō dz fieri fal/
sum iuramētū qd̄ p̄ctm̄ est illoz q̄ p̄ aliq̄ p̄ri/
mi v̄tilitate aut a dāno p̄seruādo iurāt false.
cū p̄ toto mūdo p̄seruādo nō dz fieri falsum
iuramentū. **Jō** x̄ps in ozone quā fecit de p̄
n̄. p̄ma petitio ē. sc̄tificet̄ nomē tuū. **Ter/
tiū** p̄ceptū ordinat op⁹. **Ecce** optia ordina/
tio. p̄mū ordinat cor. sc̄dm os. tertiū opus.
Scit̄ em̄ q̄ q̄libet dñs q̄ h̄z fuitores in do/
mo q̄b̄ p̄uidet de oibz necessarijs vult de eis
aliq̄s fuitiū. **Jdē** dñs de⁹ de nob̄ fuitiū qd̄
vult est q̄ ex q̄ laborasti serua secūda z tertia.
rē. q̄ in die dñica fuitis sibi. de septē diebz
hebdomade dabit̄ sibi v̄nū. **Jō** dicit. **Demē**
so vt die sabbati sanctifices. **Exo.** xx. **Nota** in

nullo p̄cepto d̄t. memēto. nisi i isto. ad ianuā
dū q̄ ex q̄ laborasti die lune. die mart̄ rē. die
memēto q̄ sanctifices die requiei. **Sanctifi**
cat̄ em̄ cessando ab opibz sp̄alibz. **Rō** hui⁹ p̄
cepti est. qz x̄ps trigitatribz annis laborauit
p̄ n̄ra redēptiōe. z i die resurrectiōis quicuit.
Hoc significam⁹ fuādo dñica. vt p̄z de p̄se.
dis. iij. p̄dicandū. **Dicat̄** quō s̄go maria ince/
pit fuare dñicā. dicēdo filio in die resurrecti
onis. **De** cetero fili sanctificabo istā die cum
antea sabbatū sanctificaret. sed in memoriā
v̄re resurrectiōis sc̄tificabo die dñica. **Nō**
videam⁹ exp̄iētiā in x̄po. q̄ d̄t. **Nō** veni sol/
uere legē s̄z adimplere. **Dicat̄** quō x̄ps nō so/
lū cū fuisset magn⁹ s̄z etiā puer parū cū vir/
gine m̄re sua ibat ad t̄. n̄plū d̄ nazareth vsqz
ad hierl̄m. **Auctas.** **Cū** esset ihs annoz. xij.
ascendētibz pentibz hierosolymā fm̄ p̄suctu/
dinē diei festi. remāsit puer ihs in hierl̄m rē.
Lu. ij. **Dicat̄** p̄teplatio si fuisset dictū s̄ginī
in medio vie ambulati cū magno frigore v̄l
pluvia seu nibe. **Virgo** b̄ndicta q̄ itis. **Re**
spōdisset. vado ad templū in hierl̄m. **Si** di/
cat̄. o s̄go z nūquid vos estis tēplū. **Domus**
pudici pectoris templū rep̄te sit dei rē. **Et**
x̄ps etiā fili⁹ v̄r est tēplū. **Hoc** aut̄ dicebat de
templo corporis sui **Joh.** ij. **Rū** disset s̄go ma/
ria cū filio. **Hoc** facim⁹ exēplo xp̄ianoꝝ qm̄
audiēt q̄ ego cū tanto labore ibā ad templū
qd̄ ip̄e dederat. **Jō** nō tangam⁹ die dñi. **Di**
cat̄. **In** dñica sunt. xxij. hore. xxij. sint p̄ no/
bis ad dormiendū. comedendū. nō ad taxil/
los rē. **Detis** v̄nā horā deo. s̄. in missa audie
da q̄ cōiter durat p̄ horā. s̄z sint multi clerici
q̄ in v̄na hora dicerēt tres vel q̄rtuoz missas
Audiat̄ missa deuote z cū silentio. **Jō** in in/
troitu eccl̄ie recipit̄ aqua benedicta in fron/
te vt claudat̄ intellect⁹ ne cogitet in negocijs
sp̄alibz. **Itē** ore p̄pter silentiū z in corde p̄pter
malas cogitatiōes vitādas. **Benedict⁹** est q̄
istud fuitiū dici dñice nō facit deo. **Q** quot
p̄ctm̄ est illoz q̄ istā horā nolūt dare dō. **Di**
cat̄ quō oia bona z possessiōes p̄ficiūt pl̄ ex
illa hora q̄ dat̄ deo q̄ p̄ oibz laboribz vestris
Dicat̄ h̄ p̄bola d̄ rege q̄ tpe famis habebat
v̄nā solā gallinā ad comedendū. q̄ diuisa cū
suis solum caput retinuit. s̄z surrepto capite
galline dederunt canibz. **Iste** rex est de⁹ h̄ns
solū v̄nā gallinā. s̄. septimanā. p̄ quā totū rē/
pus currit. **Et** ne moriamur fame. eā diuisit̄
nobiscum dando nobis sex ferias. s̄z feriam

Infra octa. sancti Dominici

secū dā tertiā q̄rtā q̄ntā z sextā z sabbatū. **S**o-
lū sibi retinuit caput. s. dñicā. z nos q̄d faci-
dam⁹ ip̄m canib⁹ inferni. **P**riō mlieres dāt
ip̄m canī vocato **L**euithā. q̄ tēprat de sup-
bia. ornando z pingēdo se zc. in die dñicā vt
videant iuuenes. **I**tē iuuenes q̄ tali die va-
dūt ad lupanar dāt a smodeo p̄ncipi luxurie
Lusozes dāt ip̄m māmone p̄ auariciā. **I**tez
inuidi q̄ indicāt trāseūtes. **D**e q̄b⁹ dō in ps.
dic. **A**duersū me loq̄bant q̄ sedebāt zc. dant
ip̄m beelzebub q̄ tēprat de inuidia. **I**tē gulo
si dāt ip̄m beelphigor. qz tūc fiūt excessus ci-
bi z pot⁹ zc. **I**tē iracūdi dāt ip̄m baalberith
qz in dñicā recipiūt gladios pcutiēdo se. **I**tē
accidiosi dāt ip̄m astaroth. qz nesciūt opari
spūaliē. **J**ō dic de⁹. **S**abbata mea custodi-
te z scrūariū meū metuite. **E**go dñs. leui. xix

Sermo secūd⁹ infra easdē octauas.

Quoniam ueni soluere
legē s; adimplere. **D**ath. v. **S**er-
mo n̄r erit de sc̄do ternario māda-
toz dei q̄ ordināt nos circa p̄rim. ex q̄ iā heri
declarauī p̄ma p̄cepta q̄ ordinant circa deū.
Sz salutē pus s̄go **M**aria. **S**c̄dm q̄ heri
terigi. **O**bseruātia p̄ceptoz dei est uia plana
z recta vsq; ad paradī. **D**e q̄ **J**sa. xxx. **D**ec est
uia ambulatē ea. nec declinetis ad dexterā
neq; ad sinistrā. **N**ota. neq; ad dexterā neq;
ad sinistrā. **N**ā dupliciē fit s̄ dei p̄cepta. **A**li-
qui trāsgrediūt dei p̄cepta vt acq̄rāt aliquā
p̄spiratē dignitatē seu honorē. **I**sti declināt
ad dexterā. q̄ siq̄t p̄spiratē. **A**liq̄ faciunt s̄ dei
p̄cepta timore alicui⁹ damni seu piculi. z ta-
les declināt ad sinistrā. **S**ic ḡ uia mādatozū
est plana. **E**t tot sūt dicte q̄ sūt p̄cepta. **T**ria
p̄ma p̄cepta de q̄b⁹ p̄dicauī heri sunt p̄ncipa-
lia z maiora. **D**e q̄b⁹ allegorice dixerat moy-
ses **E**xo. ij. et. v. **J**bi m⁹ uia triū dicitū in soli-
tudine. **N**ota qz tria p̄cepta p̄ma solitaria di-
cunt. qz solū habēt respectū ad deū. **E**t sacri-
ficabim⁹ dño deo n̄ro **P**er p̄mū p̄ceptū sacri-
ficam⁹ deo cor p̄ fidelitatez. **P**er secūdū lin-
guā p̄ reuerentiā. **P**er tertiū cor p̄ diligentiā.
Sz de his dicitū ē in p̄cedēti s̄mone. idō mō
est dicendū de alijs trib⁹ dieb⁹ siue p̄ceptis.
Primū ordinat circa amicos p̄ncipalit. **S**c̄-
cundū circa inimicos singularit. tertiū circa
oēs p̄rimos generalit. **D**ico p̄mo qz p̄nci-
pales amici q̄s hēm⁹ inter oēs p̄rios sūt pa-
rentes. **J**ō de⁹ ponit eos p̄mo loco di. **H**o-
nora patrē tuū z matrē tuā. vt sis loq̄u⁹ sup

terrā. **E**xo. xx. **Q**ue est rō h⁹ p̄cepti. **D**ico qz
triplex est rō. **P**rima ē p̄pter p̄ncipalitātē. **S**c̄-
cūda est p̄pter utilitatē. tertia ē p̄pter antiq̄-
tatē. **D**e p̄ma. iā scitis qz parētes circa filios
hūt rōem cause seu p̄ncipiū. **E**t in s̄ sūt filies
deo. q̄ est cā z p̄ncipiū oim rerū. z ex s̄ vult
honorē z reuerentiā a nobis sibi exhiberi. **J**ō
ait dō. **A**fferre dño gl̄iā z honorē afferte dño
gloriā noi ei⁹. ps. xxviii. **E**adē rōne vult de⁹
qz honorē parētes. qz sūt cā z p̄ncipiū filio-
rū. **D**e sc̄da rōne. s. p̄pter utilitatē. **I**ā scitis qz
p̄sona utilis z p̄ficua alicui. p̄ illū valde ho-
norat. **N**ō etiā scitis quō parētes sūt vtilēs
z p̄ficui filiis cum p̄ tot labores eis p̄tudent.
Pater cū quāto labore portat filiū i vtero.
z lactat de sanguie. qz lac nō est nisi sanguis.
q̄ p̄ nimia decoctionē dealbat. z quō pascit fil-
liū masticādo zc. qm̄ nō potes tibi ipsi p̄uide-
re. **J**ō qm̄ ip̄i sunt senes vel paupes tu debes
p̄uidere eis. **I**tas duas rōnes ponit sc̄ptu-
ra di. **H**onora p̄rez tuū. z gemit⁹ m̄ris tue nō
obliuiscar. **R**emēto qm̄ nisi p̄ illos natus
nō fuisses. **E**cc̄i. vii. **E**cce p̄ma rō. z tribue il-
lis quō z illi tibi. **E**cce sc̄da. **D**e tertia ratiōe
notandū qz rō dicitur inueni vt honorēt anti-
quū. imo etiā de s̄ est p̄ceptū di. **C**orā capite
cano surge. z honora p̄sonā senis **L**eu. xix.
Cū ḡ q̄libet pater z m̄r respectu filioz sint se-
niores. z p̄pter senecturē aliq̄s sūt honorād⁹.
multo ḡ plus parētes. **N**ō sufficit honorē de
capucio. s; s̄bis z factis honorē oz exhibere.
Nō videam⁹ exp̄ientia h⁹ p̄cepti in x̄po. **D**i-
co qz nūq; fuit fil⁹ q̄ tantū honorauerit ma-
trē vt x̄ps s̄ginē z p̄zem putatiuū. s. **J**oseph.
nō solū s̄bo s; etiā ope seruiēdo. **D**icat cū vir-
go z fili⁹ ei⁹ ihs staret in nazareth cū **J**oseph
nō legi⁹ qz in ei⁹ domo h̄zet ancillā seu capti-
uā ad seruiēdū. et iā scitis qz in domo vbi sūt
tres p̄sone requirit aliq̄d seruitiū zc. **D**odo
oportet dicere qz illud faciebat s̄go vel **J**o-
seph vel x̄ps. **D**odo interroget **L**ucas q̄s
illuc fuiebat. z dic qz x̄ps. **D**escendit cū illis
z venit in nazareth. z erat subdit⁹ illis. **L**uce
ij. **C**lare dic qz x̄ps fuiebat i domo. imo etiā
ip̄emet dic. **F**ilius homis non venit m̄stra-
ri sed ministrare. **D**ath. xx. **L**uz ḡ x̄ps esset
decē vel duodecim annoz fuiebat in domo
singularit dicā vobis vnū seruitiū qd̄ dicit
magister historiāz scolasticarū. qz christus s̄
fonte nazareth portabat aquam. **P**onat in
p̄actica vt sentiat deuotio. **S**i tunc fuisset
quesitū a christo. **O** domine ihu vos portat

Sermo. II.

tis aqua. que non facit Michael vel aliquis angelorum. ruidisset. Hoc facio ut qui christiani sunt au-
diat discat fuisse pentibus. **I**o dicit. erat subditus
illis. **E**xemplo ergo christi quilibet vestrum fuit et hono-
ret parentes et parentibus fuit. **S**ed est huiusmodi quod
videtis dei precepta de honore parentum. **L**uz
christus predicasset se multis sequantur eum. et ipse dicens
se ad illos dixit. **Q**uid vultis vos. **R**esponderunt.
Dne volumus ire post vos ut audiamus sermo-
nes vestros et habeamus indulgentias. **Q**uibus dixit
Si quis venit ad me et non odit patrem suum et ma-
trem et viros et filios et fratres et sorores. adhuc et
animam suam. non potest esse meus discipulus. **L**u. xiiij. **U**-
nde et quod in ista auctoritate deus vult quod homo odiat pa-
rentes. **R**esponsum est ista si parentes solum diligat car-
naliter filios et pariter curat de animabus tunc non de-
bet eos diligere vel. si eos sequatur. **Q**uoniam dicitur quod
re patrem intelligit. si in his que sunt deus. **U**erbi
gratia. **S**i pater dicit filio quod vindicet eum de aliquo iniu-
ria vel quod furem etc. **N**on dicitur obedire patri. sed odire
eum in hoc quod est deus. **T**ali modo etiam odire matrem
et fratrem et sororem etiam animam. vitam. scilicet sensuale ad
malum inclinante. **E**t sic dicta auctoritas intelli-
gitur. **I**o dicit scriptura. **F**ilii obedite parentibus vestris
in domino. **H**ec enim iustum est. **H**onora patrem tuum et ma-
trem tuam. quod est mandatum primum in promissione. ut bene
sit tibi. scilicet quantum ad abundantiam bonorum temporalium
et sis longevus super terram. ad **E**ph. vi. **P**romittit
hodie duo que homines committere appetunt. scilicet abundan-
tiam bonorum temporalium et longam vitam. **P**er oppositum
quod non honorat parentes erit pauper. et pax vinet
et malum finem faciet. **S**ecundum preceptum ordi-
nat circa inimicos singulariter. cum dicit. **N**on oc-
cides. **E**xo. xx. **S**olum loquitur de principali in-
iuria. scilicet non occides. in qua omnes alie iniurie inclu-
duntur. **I**stud preceptum non extendit ad dominos seu
ad iudices terre. quoniam ipsi debent occidere ma-
lefactores secundum formam iuris etc. **S**i autem amore
vel favore vel pecunia liberet aliquem malefa-
ctorem a furca pendant seipsum ad furcam inferni.
Nam per iustitiam servantur civitates. **I**o **E**xo.
xxij. **M**aleficos non patieris vivere. **S**ed istud
preceptum intelligitur de sex mortibus iniustis que sunt.
Prima. non occides. scilicet per vindictam. sic fit hodie
in mundo. non solum occidendo iniurantem et no-
centem. sed ignoratam et innocentem. **I**o dicit scriptura
Filius non portabit iniquitatem patris. et pater non por-
tabit iniquitatem filii. **E**zech. xvij. **S**ecunda. non
occides. scilicet per impatientiam. **N**am multi sunt que ha-
bent malas viros etc. non ergo debent occidere
nec desiderare mortem eorum. **P**er oppositum etiam
de viros non occidere nec desiderare debent

mortem viri. **T**ertio non debent occidere per avaritiam. ut latrones in via propter pecunias. nec
aliter propter hereditatem consequendam. **Q**uarto. non
occidere per negligentiam. ut oppressores dormien-
do negligenter. vel lactando mulieres que habent
grossa vbera suffocant filios. **I**o cum duobus di-
gitis teneat gladium. **Q**uinto. non occidere per in-
solentiam ut mulieres gravide debent cavere
ut non coriscent. nec aliter graviter laborent quia post
quam sentit se gravidam. si dicitur esse masculus a. r. l. die
habet animam. si femina. lxxx. die. **S**exto. non oc-
cidere propter verecundiam ut peccatum occultet. ut si
mulier maritata puella vidua vel monacha
gravide. statim interficiunt. plerumque unum peccatum
trahunt in aliud. ut in **D**o quod propter luxuriam fecit
etiam homicidium in via. **D**icitur huiusmodi miraculum de
quadam gravida ex adulterio. quod cum esset iuxta
confusionem oravit virginem mariam. et in oratione ob-
dormiuit et peperit. et ego recepit filium et comi-
sit uni mulieri nutriendum. et sic illa mulier
evasit confusionem. **V**irgo eam invenit et quod proposuit
non occidere plene. **M**aximum peccatum est occidere
plene. cuius deberet eligere mori. et peccat omnes que
sentiant. **M**edicus. apothecarius etc. **M**edici-
na optima quam dedit quidam medicus cuidam monia-
li querenti quid esset bonum ne gravidaretur. **R**espondit.
caveatis a viro. **P**ropter hoc preceptum in se que dicitur. non
occides. **D**o videndum est si christus servavit hoc pre-
ceptum. **D**ico quod christus non solum non interfecit aliquem
imo non permisit quod aliquis faceret vindictam de ini-
urijs sibi factis. **D**icitur historia que habet **L**uc. ix.
Lu. vna die iret ihesus hierosolimam. venerunt apud
eum in civitate samaritanorum ut pararet illi. **E**t
non receperunt eum cum suis. nec voluerunt vende-
re panem nec vinum etc. **E**cce quale iniuriam sibi fe-
cerunt. **Q**uanta iniuria esset regi declinanti ad aliam
quam villam si sui non haberent ipsum recipe nec vendere
escas quod mererentur propter quod cum iacobus et iohannes di-
xissent christo. **D**ne vis dicamur ut ignis descenderet
de celo et consummat illos. sic helyas fecit. **T**unc
christus increpavit eos dicens. **N**escitis cuius spiritus estis.
Filius enim hominis non venit animas hominum perdere sed
salvare. et abierunt in aliam castellum. **I**te quoniam in die
passionis sue fuit crucifixus et elevatus in cruce cum
inmensis doloribus videns patrem cum lancea iusticie
paratum ad recipiendum vindictam de crucifixoribus
si christus voluisset. sed dixit. **P**ater ignosce illis. quia
nesciunt quid faciunt. **E**t quod multi simplices
habuerunt primum. quia dicitur beatus **L**ucas quod
revertebantur percussiones pectora sua. **P**ropter hoc quod
nos christi exemplo debemus perire et remittere iniu-
rias nostras. **E**t dico quod nihil proprius est ad

Infra octa. sancti Dominici

obtinendū remissionē peccatorū a deo quā parceret inimicis. **D**icat historia de illis duobus. quā tpe indulgentie vnus voluit ire romā p indulgentijs lucrādis. et inuitabat aliū vt irer pariter. **A**lter rōdit. **I**n tali via tā longa sūt magna picula. **E**go vadam. xl. passus ad domū talis quā interfecit patrē meū et parcā illi et habebō indulgentiā. **N**ō dixit alter. quā ista indulgentia est data p bullā pape **C**lemētis. **R**ōdit iste. et ista remissio ē data p bullā et papā ihm **H**orariū fuit beat⁹ **M**atthe⁹. **D**icit em bulla. **S**i dimiseritis hominibus peccata eorum. dimittet et vobis peccata vestra. **S**i autē nō dimiseritis hominibus. nec pat⁹ vester dimittet vobis peccata vestra **M**atth. vi. **E**rgo remittatis. **S**ed sūt aliq̄ dyabolici quā nō solū non volūt remittere. imo ipediūt alios ne remittant. dicēdo. ve dicet⁹ quā vos estis iudeus et cetera. **D**e istis homicidis dicit **Be**n. it. **Q**uicūq̄ effuderit hūanū sanguinē fundet sanguis illius. s. in iudicio dei vel alit⁹ p pniām disciplinarū. quā ē p̄ria pniā homicidaz. **T**ertū pceptū est circa oēs primos generalit⁹. quādo dicit. **N**on facies furtū. **R**ō hui⁹ pcepti est. **N**am quilibet homo in domo sua vult hēre quā quilibet fili⁹ vel seruator p̄tentet de pte sibi data p eum. nec hēret p̄tentiā sī vn⁹ seruaret partē alteri⁹. ita vult de⁹. **N**ā tot⁹ mūdus ē dom⁹ dei. **I**srael quā magna est dom⁹ dei. et ingēs locus possessiōis ei⁹. **B**aruth. iij. **E**t ipse diuisit. et tibi dedit magnā domū possessiōes. red ditus. et illi dedit vnā domūculā luteam et cetera. **T**ibi dedit magnā nauem. et illi vnā barchā et sic de alijs. **I**ta diuisit ipse quā scit quā est necessariū cuilibet. **I**deo non debetis tangere partē alteri⁹. **N**am anteq̄ ipse diuisisset quilibet poterat recipe ad libitum. vt ait. **Q**ui potest capere capiat. **M**atthei. xix. **V**erbi grā. pisces maris adhuc nō sunt diuisi. **I**do qui pōt capere capiat. **S**ed capti p vnū nō tangunt p aliū. **I**ta de mūdo a p̄ncipio anteq̄ esset diuisus quilibet poterat recipe. sed mō facta diuisione quilibet sit cōtēt⁹ de parte sua. **I**stud pceptum mirabiliter fuanit xps qui non solū non recepit aliquid ab aliquo. imo p restitutiōe cuiusdam furti voluit potius mori i cruce quā aliter. p herodem decollatus vel lapidat⁹. **D**icat pabolice quō erāt vir et vxor nobiles. **E**t vxor respiciēs in pomerio cuiusdā orti vicini voluit furtiue vnū hēre de pomis. **V**ir p̄sensit nec p̄ satisfecit. et licz fuerunt sancti. tū post eorum mortē quā

voluerūt intrare paradysum fuit eis dictum **P**omū nō est restitūtū. **I**dem dicebat filijs corū. s. fuisent sancti et amici dei. ad portam paradisi dicebat. pomū quō parētes v̄ri sunt furati nō est restitūtū. quousq̄ venit quidaz diues. s. xps quā satisfecit. **D**icunt historie grecorū quā de eodem ligno fuit crux xpi. de quo **E**ua recepit pomū. **I**dem quā xps fuit suspēsus in cruce. tūc pomū fuit restitūtū pomerio. **S**icut mal⁹. i. pomū inter ligna siluarū sic dilect⁹ meus int⁹ filios. **C**an. ij. **S**z facta restitutiōe. statim **A**dā et filij sui habuerūt gloriā. **P**ater ḡ quō xps habuit furtū exorsus. **D**icat hic p̄ illos quā dicūt quā furari fruct⁹ non sit peccatū. cū tūc totū malū generi hūano ex furto fruct⁹ euenerit. **S**i ergo furtū fruct⁹ ē tantū peccatū. quāto magis furari florenos p furta secreta. vel vsuras. vel retinēdo solida/tas seruoꝝ. vel bona defunctorū. nō cōplēdo testamēta. vel nolētes reddere quod mutuo acceperūt. imo minant eis. vel diffamāt eos. **I**stis dicit scriptura. **Q**ui furabat iam nō fueret. magis aut laboret opando manibus suis quō bonū est. vt habeat vnde tribuat necessitatē patienti. ad **E**p̄hes. iij.

Sermo tertius infra eadē octauas.

Quoniam ueni soluere legem s. adimplere. **M**atthei. v. **V**erbū istud mō oportet dare cōplementū materie pceptoꝝ dei. de quibus restant tria declaranda. quā ordinant psonas in se ad tenendū bonā vitā. **S**ed vt gratia et bñdictio diuina sit nobiscū. **S**alutē virgo **M**aria. et resumat thema. **P**ro declaratiōe hui⁹ sibi quō bz difficultatē in theologia sciēdū quā int⁹ alias magnas differētias inter pcepta hūana et diuina ē ista. **Q**uia pcepta hūana quā dicunt positina nō vocant p̄rie iusticia substantiue sed possunt vocari iusta adiectiue. **R**atio quia oia pcepta iuris positini sunt mensurata et limitata regula iuris intellect⁹ humani. **I**deo dicunt iusta sicut due res eā les nō se extendētes. s. mīme dicunt iusticie. **I**sta pcepta humana et intellect⁹ equalia sūt **I**deo dicunt iusta. **I**uxta h̄ dicē de⁹. **P**er me reges regnant. et legū cōditores iusta decernūt. **P**rouer. viij. **S**icut snia dī iusta quā cōcordat cū p̄cessu. ita pcepta humana dicunt iusta quā cōcordāt cū rōne et intellectu. sed nō p̄nt vocari iusticia substantiue. quia nō regulant totā nostrā vitā. **S**z pcepta diuina p̄c

vocari iusta. qz mēsurā intellectū diuino. et nō humano. imo intellectū hūmānū multoties ad mirā. di. **Quare** h̄ rē. Et etiā dicūt iusticia **Ratō**. qz sunt ratō mēsurā z reglā totū vite n̄re. **Primo** sūt rō mēsurā z reglā intellectus. quō dz se regere ad credēdū. **Itē** voluntatis quō se debeat h̄re ad desiderādū. **Itē** memorie ad nō memorādū iniurias nec vindican dū. **Itē** cordis ad nō cupiscēdū. **Itē** dicit scriptura. **Deū** time z mādata ei⁹ obserua. h̄ est oīs hō. **Eccl̄s. vii. Nota.** h̄ est oīs hō. ablatiui. scz esse grē z veritatis. **Patet** ḡ differētia int̄ p̄cepta humana z diuina. qz humana dicunt iusta. diuina iusticia. **Itē** dicit apl̄s ad Roma. vi **Exhibete** mēbra v̄ra seruire iusticie. i. p̄ceptis dei. in sanctificatiōnē. **Tria** mēbra p̄ncipalia sunt in nobis q̄ debem⁹ exhibere ad seruiendū iusticie. **Primū** corp⁹. p̄ honestā z uersationē. **Secūm** linguā p̄ veracē locutionem **Tertiū** cor. p̄ mēsuratā affectōnem. **Itē** dicit paul⁹. **Exhibete** mēbra v̄ra rē. **Dico** p̄mo qz dēm⁹ exhibere corp⁹ seruire iusticie. s. p̄ceptis. p̄ honestā z uersationē. **Itē** dicit. **Nō** mecha beris. **Hā** opinio fuit falsa aliquoz qz istō solum p̄ceptū. p̄hiberet adulteriū z nō simplicē fornicationē. **Imo** dicūt. z qd̄ pctm̄ est peccare cū muliere soluta. z nō feci sibi violētiā ego bñ solui sibi. placuit z mihi. cui feci ego iniuriā **Hodo** nota rōem hui⁹ p̄cepti. z sunt due a p̄ncipio mūdi vsqz ad xp̄i incarnatiōz. **Et** tres ab incarnatione vsqz ad finē mūdi. **Ideo** sunt q̄nqz rationes p̄bantes qz simplex fornicatio est pctm̄ mortale. nec vnqz aliqz sine speciali dei dispensatione poterit facere illum actū sine v̄rore absqz peccato mortali. **Prima** rō est quantū ad aīam p̄ creationem **Secda** q̄tū ad corp⁹ p̄ formationem. **Et** iste due rōes iam a p̄ncipio mūdi durāt vsqz ad finē mūdi. **Prima** ḡ rō q̄tū ad aīam. **Jam** scitis qz aīa hōis facta est ad imaginem di. z p̄ciosissima est p̄ qz capilli virginis vl̄ lac. seu p̄acruz. nec aliqđ corpale. mō si tā magnū pctm̄ esset p̄ncipere capillos virginis vel lac vl̄ crucem xp̄i in sterquilinio. eo qz sapet infidelitatem z heresim. quāto magis de aīa q̄ p̄ncipitur in latrina luxurie est magis peccatum. z dicit. cui facio iniuriā. **Hūqđ** creatori tuo qui tibi cōmisit aīaz reliquiā tā p̄ciosam **Itē** dicit apl̄s. **Hec** est volūtas dei sanctificatio vestra. vt abstineat⁹ vos a fornicatiōe. n̄ soluz ab adulterio. vt sciat vnusqz vsqz v̄m vas suū.

id est. corp⁹ vas aīe. possidere in sanctificatione z honore. s. ad **Thes. iij.** **Secda** rō q̄ tāgit corp⁹ est. **Hā** si aliqz deturpat vasa figuli que fecit pulcerrima ad comedendū. z si hōi ad viles vsus applicādo dices. cui sit iūria. **Nō** ne figulo cui⁹ sunt vasa vt supponit. **Idem** d̄ deo. **Hā** corpa n̄ra sunt vasa lutea a deo facta vt seruiāt in mensa dei i celo. **Si** ḡ tu deturpas vas dei. dicit **Cui** facio iniuriā. **Hūqđ** deo. **Itē** dicit scriptura. **Fundamini** q̄ fertis vasa dñi. **Isa. liij.** **Ultra** p̄dictas duas rationes addunt tres post incarnationem xp̄i **Prima** est adoptio sp̄ualis. **Hā** si rex h̄ns filias p̄gines seu viduas. z vos q̄ nō habetis v̄rores peccatis cū aliqua illaz. z sibi placuit. et dicit. **Cui** feci iniuriā. **Hūqđ** regi dño tuo fecisti p̄ditionē. **Itē** om̄es mulieres filie sunt xp̄i de sua sp̄osa. s. eccl̄ia geniti p̄ baptismum. **Et** dicit. **Cui** facio iniuriā. **Hūqđ** xp̄o p̄ri ear. qz nisi cui eas dat in v̄rores non vult qz aliquis tāgat filias suas. **De** ista materia p̄ p̄herando dicit p̄pheta. **Abominatio** facta est i israel. i. laicis. z in hierl̄m. i. clericis. quia filiam dei habuerūt alieni. s. q̄ nō erāt viri. **Disp** det dñs v̄z q̄ fecerit h̄. **Malach. ij.** **Secūda** rō est p̄secrationē baptismalē. **Hā** q̄ sciet deturpat calicē vel corpalia p̄secrata. magnā iniuriā facit deo. **Hō** qđ est p̄secratus corpus xp̄iani vel calix. clax est qz corp⁹ xp̄iani. qz habet recipe intra se corp⁹ z sanguinem xp̄i cōmunicādo. **Hō** p̄ncipere ip̄m i latrinā luxurie. magnū pctm̄ est. **Ideo** dicit apostol⁹. **Fugite** fornicationē. **Om̄e** pctm̄ qd̄cūqz fecerit homo extra corp⁹ est. i. in aīa. **Qui** autē fornicat in corp⁹ suum peccat. **An** nescitis. q̄ niam mēbra v̄ra templū sunt sp̄s sancti q̄ in vobis est. s. p̄ter p̄secrationē. **Cor. vi.** **Tertia** rō p̄ter fornicatē z similitudinē quā cū xp̄o habem⁹. qz ab eadē carne specifica quasi de eadē pecia panni induit⁹. **Itē** magnā iniuriā facim⁹ xp̄o deturpādo carnis sue similitudinē. **Itē** dicit **Leo** papa. **Agnosce** o xp̄iane dignitatē tuā. z diuine p̄sors fact⁹ nature noli in veterē vilitatē degeneri z uersatiōe redire. **Patet** error multoz stulkoz dicentū simplicē fornicationē nō esse pctm̄. **Hā** h̄ asserere est heresis. **Hō** videam⁹ quō xp̄s h̄ p̄ceptuz seruauit. **Questio** fit in theologia. **Ux** xp̄s potuerit naturā humanā assumere in v̄ro vidue sicut in p̄gine. **Dicit** qz sic. **Sz** singularit̄ elegit p̄ginē. z ip̄e fuit sp̄ virgo. **Ira** par ip̄e scit exprimētalit̄ illū acū sic ego scio q̄lem

In octa. sancti Dominici

sapozē bz ferrū. nō p̄t timozē alicul⁹. s; vt no-
bis daret exēplū cauēdi ab illo pctō. **Jō** dicē
scriptura. **Tal** decebat vt essz nob pōtifer. san-
ctus. innocēs. ipollut⁹. segregat⁹ a pctōibz et
excellior cel factus. **Heb. viij.** In ista auctate
vitar q̄nq; ḡd⁹ luxurie. Aliq̄ faciūt luxuriam
cordis. s. cogitādo i illa delectatōe. **S; timo**
re vt p̄fusioe vel alter⁹ rei cā nō faciūt ope. ex
h̄ pdit sanctitas. **Cōtra** istū gradū de xpo d̄z
sanct⁹. q̄ nūq; habuit talia desideria. **Secūdo**
q̄ aliq̄ sunt ita mali i corde p̄ talia desideria.
q̄ nesciūt loq̄ nisi de mulieribz. **Cōtra** q̄s apo-
stol⁹. **Corrūpūt** bonos mores colloq̄a p̄ua.
p̄ma **Coz. xv.** Hieronim⁹ ad rusticū monal-
chum **De** spēbz muliez nūq; disputes **Et** qz
xps nūq; de tali materia loquebat d̄z innocēs
Tercio impollut⁹. s; illos q̄ pcurāt sibi mol-
liciem. **Quarto** segregat⁹ a pctōibz. contra il-
los q̄ peccāt cū alijs de facto. **Quinto** excel-
sior celis factus. s; mulieres q̄ sustinent oscu-
la. amplex⁹. dicēdo. amic⁹ me⁹ est. zc. z sequun-
tur multe impuritates. **Jō** auisēt illi d̄ ma-
trimonio vt seruēt modū. z q̄ nō sunt de ma-
trimonio debēt nullo mō curare d̄ illo actu.
ne faciāt h̄ hoc p̄ceptū quis mō. **Ecce** q̄re d̄t
ap̄ls. **Exhibete** mēbra v̄ra. zc. **Dico** sc̄do.
q̄ dēm⁹ exhibere linguā ad fruandū iusticiāz
p̄ veracē locutōz. **Jō** d̄t. **Nō** loq̄ris s; primūz
tuū falsum testimoniū. **Ero. xx.** **Rō** h̄ p̄cepti
est. qz officiū lingue est loq̄ veritatē. siḡre ea q̄
sunt in corde. imaginatōes z incētōes cordis
Mat̄. xij. **Ex** abūdantia cordis os loq̄tur.
Et p̄hs. **Voces** sūt note. i. siḡ earū q̄ sūt i aia
passionū. **Officiū** oculi est vidē z oñdere res
s̄m colores z q̄ntitates **Officiū** aurīū audire
libiaz ambulare. **Nō** sicut officiū oclorū
impediret p̄perlā i oculo. z aurīū p̄ surditatē.
ita officiū lingue ipedit z inordinat p̄ mēda-
cium. qd̄ aufert sibi officiū. qz mētiri est dice-
re s; illud qd̄ tenes in corde deprimō. **Jō** de⁹
p̄cepit **Erod. xx.** **Nō** loqueris s; primū tuum
falsum testimoniū. **Nā** om̄e mendaciū est cō-
tra primū. vel p̄tra aliū. vel p̄tra se. dicēdo qd̄
nō est ita in corde tuo. **Jō** om̄e mendaciū est
pctm̄ mortale vel veniale. **Xps** fuanit h̄ p̄ce-
ptum. **Nā** ait ip̄e q̄ est veritas p̄ma et eterna.
Joh. xij. **Ego** sum via veritas z vita. **Non**
solū n̄ dixit falsū. imo n̄ p̄mittebat corā se da-
re aliqd̄ falsum testimoniū s; viuos nec mor-
tuos. **Cōtra** viuos dicat historia euangelij.
q̄n fuit in bethania. z magdalena vidēs eum
fessum cū p̄ciosissimo yuguēto vn̄gis. statim

iudas z aliq̄ eam inceperūt dare falsum testi-
moniū. di. vt qd̄ pditio h̄zē. **D** illa fatua. z si-
milia s̄ba. **Et** xps q̄ de absentibz faciebat se
aduocatū dixit. **Quid** molesti est; huic mul-
eri. **Bonū** em̄ op⁹ opata est i me. **Mat̄. xxvij**
D b̄ndict⁹ ē ille q̄ in absentia manuteneret dis-
famatū. **Jd̄** de mortuis. **Dicūt** aliq̄ quādo
obloquunt de mortuis. mortu⁹ est. ideo non
pōt lingua mea sibi nocere. **Dico** q̄ imo pōt
sibi nocere dupl̄. **Nā** licet sit mortu⁹ corpe.
viuit tū in cordibz multoz p̄ bonā famam. et
q̄n tu diffamas eū. aufers sibi illā vitā. **Se-**
cundū malū qd̄ in iudicio dei lingue oblo-
quētū nocēt aie. **H̄** firmat miraculo de rel-
giōso mortuo. q̄ licet fuaret vota. nō tū fua-
bat cerimonias. zin multis defecerat. **Lūq;**
fr̄s q̄ dicebāt psalteriū corā corpe inceperūt
ip̄m iudicare. **D** dicebat vn⁹. b̄n potabat. et
alter ita. z sine aqua. z sic de talibus. **Subito**
frater surrexit dicēs. **Parcat** vob de fr̄atres
qz in magno piculo me posuist; i iudicio. vbi
accusabar a demonibz z iudicabar a vob. ne
sciebam q̄b p̄us r̄nderem. zc. **Jō** xps defen-
debat mortuos. vt patz **Lūc. xij.** **Duo** casus
acciderūt tpe xpi dū ip̄e p̄dicaret. **Multi** sur-
gebāt dicētes se esse messiam. **Int** ceteros iu-
das galile⁹. z qz multi sequebant eū. **Pylat⁹**
ingulauit om̄s eos. **Lūq;** h̄ referret xpo aliq̄
dixerunt. **D** mali hoies erant. **Xps** statim se-
cit se aduocatū. z dixit. **Putatis** qz h̄i gal-
lei p̄ omnibz galileis peccatores fuerūt. q̄a ta-
lia passi sunt. **Non** dico vobis. sed nisi p̄niaz
egeritis. om̄s simul p̄bitis. **Lūc. xij.** **Item**
turris syloe q̄ eccidit z oppressit. xvij. hoies
de quibz loquētes coram xpo dicebāt. **Da-**
li z magni pctōres erant. quia ita eis accidit.
Et xps dixit. **Putatis** qz z ip̄i debitores fue-
runt p̄ter om̄es habitātes in hierl̄m. **Non** di-
co vob. s; si nō p̄niam egeritis om̄s s̄l̄r p̄bi-
tis. **Dicat** qz plures dānant p̄ diffamationez
q̄ p̄ furtū. **Rō.** qz furtū q̄n videt dat p̄p̄ctōz
cordis. z finalit̄ restituit. **Sed** s̄ba exq̄ dicta
sunt transeūt. zc. z tradunt obliuioni. z sic nō
restituit fama **Item** maius furtū est fame q̄
pecunie. **Prouer. xxij.** **Delit⁹** est nomē bonū
q̄ diuitie multe. zc. **Dicat** de restitutōe fame
verbo vel scripto fienda. al̄s nō possūt salua-
ri. **Ideo** teneam⁹ p̄siliū apli. **Deponētes** mē-
daciū. loquimur veritatez vnusq̄sq; cū p̄rio
suo. **Rō.** qm̄ sum⁹ inuicem mēbra. **Ephē. iij**
Dico tertio qz debemus exhibere cor ad f-
uendum iusticie per mensuratā affectionez.

Verbo

Sic p̄mū p̄ceptū ordinat corp⁹. ita nonū et
decimū q̄ coincidunt ordinat cor. Rō b⁹ p̄ce
pti ē qz cupiditas ē radix oim maloz. j. **Thy.**
vj. Radix oim maloz ē cupiditas quā qdam
appetētes errant a fide. z inseruēt se dolori
b⁹ mltis. Tu at hō dei h̄ fuge. Rōz affligit ap̄s
di. Nā q̄ volūt diuites fieri icidūt i tēptatōz
z in laqueū diaboli. z desideria mltia inutilia
z nociua q̄ mergūt hoies i interitū z pditiōz.
Ibidē. Dicit q̄ exq̄ doctor v̄l mercator ci
uis v̄l dñs p̄ponit i corde. ego volo ditari. fa
ctū est. pdit⁹ ē. **Sz** d̄z facere qd̄ i se ē sub tione
dei. Et si d̄s sibi dat diuitias d̄ bono iusto re
cipiat. alit̄ nō q̄ret. **Jō** d̄s cuiuslibz volēs pui
dere dicit. **Hō** cupiscēs domuz p̄tū. nec
desiderēs vxorē ei⁹. nō seruū. n̄ ancillā. nō bo
uē. nō asinū. nec oia q̄ illi⁹ sūt. **Exo. xx.** **Istō** p̄
ptū fuabat x̄ps. q̄ n̄ optebat cupiscere. quia
dñi ē terra. zc. imo n̄ sustinebat cupidos hoies
in sua societate. **Dicat** historia d̄ illo doctore
cupido q̄ dixit. **Dag** fēqr te q̄cū q̄z ier. **Da**
thei. viij. **Dic** h̄ glo. q̄ sic te veniebat ad x̄pm
z cupiditate duct⁹. q̄n vidit mirac̄a q̄ x̄pus
faciebat. **D** dixit ip̄e. ego sociabo me illi. z p̄
q̄ sciuro facere talia lucrabor infinitas pe
cunias. **Jō** x̄ps q̄ nō solū vidit os s̄z corda di
xit sibi. **Vulpes** foueas h̄nt. z volucres celi
nidōs. **Fil** at̄ hois nō h̄z vbi caput suū recl
net. **Dat.** viij. **Jō** v̄ diligamur a x̄poz velle
nos h̄ in suā grām recipe z postea i glām. nō
soluam⁹ legē. s̄z impleam⁹ v̄t fec̄ x̄ps q̄ est in se
cula b̄ndict⁹. Amen.

On octaua beati Dominici

Uero vigila.

Te in om̄ibz labora. **Hē** s̄bū istō ori
ginalit. ij. **Thy.** iij. **Doc** thēa dat
mibi motiū p̄dicādi d̄ q̄dā p̄tute ad saluatiō
nē aiaz mltū necessaria. s̄. de p̄tute vigiliē cir
ca fuitiū dei. **Sz** p̄mo salutei s̄. ma. **Doc** s̄
bū est apli ad filiū suū sp̄ualē thymo. di. **Tu**
s̄o vigila zc. **Rō** at̄ q̄re sibi dixit h̄ s̄bū est. q̄a
videbat i h̄ m̄do mltos negligētes circa fuitiū
dei. s̄z eēnt valde diligētes circa fuitiū
hūanū ad p̄gregādū diuitias. hōres. zc. s̄z n̄ d̄
lucro sp̄uali. z p̄ h̄ apls dicebat disciplo suo
thymo. **Tu** s̄o vigi. zc. **P̄o** e⁹ declaratiōe in
uenio q̄ diligēt vigilat hoies mūdani ex q̄tu
or rationibz. s̄.

Propter amorē lucrī tp̄alis

Propter timorē piculi mūdialis

Propter dolorē afflictōis corp̄alis

Propter clamorē voc̄ v̄l rei sensualis.

Et ex q̄libz istoz dēm⁹ nos vigilare sp̄ualit̄.
Jō d̄r thēa cuiuslibz n̄m. **Tu** s̄o vi. zc. **Dico**
p̄mo q̄ vigilat aliq̄ i h̄ mūdo p̄ amorē lucrī
tp̄al. sic mechanici. s̄. fabri ferrarij. sartores. zc.
Et illi q̄ cū lumie p̄nt opari i nocte vigilat d̄
sero z surgūt de mane p̄tant laborādo. q̄usq̄z
iā lucrati sint vitā illi⁹ diei. z tunc cū gaudio
bibūt de mane. **De** h̄ sc̄pture auto. s̄z sic claz
Dis faber z architect⁹ noctē tāq̄ diē trāsigit
z vigilia sua pficit op⁹. **Ecci.** xxxviij. **Doc** mō
tenet q̄libet vigilare sp̄ualiter p̄ lucro sp̄uali
Singularit̄ tenēt ad h̄ t̄n p̄sone sp̄uales. sic
religiosi clerici z oēs eccl̄iastici. **Hō** ei debēt
in lecto expectare ortū sol. s̄z surgere d̄ mane
ad matutias. z dicere eas distincte z attente.
Ita q̄ q̄n ortū sol q̄ tūc fecerint officiū suū.
Tal em̄ let⁹ p̄t eē qz iā lucrati est prandii illi⁹
diei. **Qui** at̄ nō surgūt. ania eoz trist⁹ manet.
qz nihil ē lucrata. **Propt̄ea** d̄r eccl̄ia. **Non** sit
vob vanū mane surgere an̄ lucē. qz p̄misit de
us coronā vigilatibz. **Nota.** p̄misit de⁹. n̄. xij.
denarios. s̄z coronā gl̄e. q̄ pl⁹ valet q̄z coronā
papat⁹ v̄l iperij. **Si** ḡ artifices cū tāto labo
re vigilat v̄l lucrēt. xij. denarios v̄l duos. q̄n
to maḡ nos vigilare dēm⁹ dulcē v̄t coronaz
padii possim⁹ lucrari. **Nota** h̄ mira clm̄ de
vitispatz. **Liber** est autētic⁹ ex decreto gelasij
pape firmat⁹. d̄ illo sc̄tō heremita q̄ vidit ca
thedrā in celo. z septē coronas discipulo suo
patas q̄s fuit lucrati vna nocte ex vigilia. q̄a
diabol⁹ eū septies tēptauerat d̄ somno. z ipse
restitit z vigilas p̄māsit. z septē coronas acq̄
siuit. **Ecce** q̄re eccl̄ia d̄r p̄sonis sp̄ualibz. **Non**
sit vob vanū mane surgere an̄ lucez. zc. **P̄o**
vob at̄ laic⁹ q̄ nō potest ita vigilare surgēdo
ad matutias zc. **Notate** q̄ p̄ns vita ē obscura
respectu vite gl̄e. s̄z nob̄ videat̄ dies clara. sic
noctue nox videt̄ clara. cū t̄n nox sit obscura
respectu claritat̄ diei. **Ita** ē de nob̄. nō sum⁹
nisi noctue. s̄z q̄n aia trāsit d̄ h̄ m̄doz vidz cla
ritatē gl̄e tūc d̄r. **Not** p̄cessit. dies aut̄ appro
pinquit. **Roz.** xij. **Jō** vos de mūdo surgat̄
a somno pcti in nocte h̄ vite v̄l laboretis. et
lucremi merita apud deuz an̄q̄z veniat dies
alteri⁹ vite. **Si** dicat̄ **Jā** ego laboro sodiēdo
suendo. zc. **Dico** q̄ totū h̄ remanet h̄ inferi⁹.
Si ḡ nihil lucrāmi in alio mūdo. de q̄ viue
tis in alio mūdo. qz possessiōes z diuitie h̄ re
manēt. **Jō** laboretis in opibz sp̄ualibz orādo
q̄libet die deuote zc. **Seruate** festa. audiat̄
missam z sermones. **Et** frequenter debetis

In octa. sancti Dominici

pferri et cōicare. qz de istis optet viuere ibide.
 als remittit aia ad hospitale miseror. **Jō** de
 scriptura. **Sapiēs** cor suū tradet ad vigilan
 dū diluculo ad deū q̄ fec̄ illū. z i p̄spectu altis
 simi deprecabit. **Ecc̄i. xxxix.** Nota. de ad deuz.
 nō d̄t ad mūdū. **Dico** sc̄do qz vigilāt aliq̄ n̄
 amore lucri tp̄alis. s̄ timore piculi tp̄alis. vt
 naute. z marie ille q̄ regit gubernaculuz. z q̄
 respicit tumorē maris. **Oms** illi vigilāt timo
 re piculi maris v̄l vēti v̄l terre. **Uñ** ait scriptura
Qui nauigat mare enarrat picula ei. **Ecc̄i.**
clij. **Vigilāt** etiā custodes piculo inimicorū
 z sic etiā nos dēm̄ vigilare. **Hā** iste mūd̄ est
 rāqz mare. **Uñ** ait dauid. ps. cii. **Hoc** mare
 magnū z spaciosum manibz. illic reptilia qz
 nō est numer̄. **Aialia** pusilla cū magnis. illic
 naues p̄transibūt. **Ibi** dicit dauid qz iste mun
 dus sit mare. **Jō** in eo sūt multa picula. **Uñ**
 ait **Berū.** Periculū h̄ mūdi p̄bat trāseuentiū
 raritas z p̄entiū pluralitas. **Sic** em̄ in mari
 marfilie vir de q̄ttuor nauibz vna reuenit. sic
 de q̄ttuor aiabz vix vna ad portū salutis pue
 niret. **O** vtinam decima pars gētium salua
 ret. **Hā** nauis in mari marie timet piculū de
 vēto. z piculū de aq̄. z piculū de rupe. **Sic** z
 nos timere optet. **Hā** vēti sunt diaboli tēpta
 tiones. z qñ aliqz vadit p̄ mare h̄ mūdi cum
 deuotōe z bona vita. talis vētus ducit nauē
 ad portā paradisi. s̄ qñqz venit aq̄lo. s̄ dyaboli
 temptatio q̄ p̄icit nauē sursum eleuādo i su
 perbia. vana gl̄ia. auaricia. luxuria. zc. **Et** ita
 nauis. s̄ p̄scia z aia perit. **Dagn̄** ventus d̄.
 qñ eradicat arbores. qz nō legit qz vent̄ di
 ruerit mōtes. **Sed** vēt̄ temptatōis dyaboli
 nō solū eradicat arbores. s̄ p̄sonas simplices
 sed diruit mōtes. s̄ p̄sonas sp̄uales. **Uñ** de h̄
 ait scriptura. **Ecce** sp̄s grandis z fortis. sc̄z
 demon vel vētus temptatōis subuertēs mō
 tes z terens petras. iij. **Regū. xix.** Nunquid
 erant mōtes **Adam.** **Samson.** **Dauid.** **Sal**
lomō. z tñ diaboli tēptatio oēs illos i buertit
Jō nos miseri qd̄ faciem̄ nisi vigilare i peri
 culo huī vēti. **Sec̄m** piculū qd̄ timet na
 vis in aqua est aqua. **Hā** aliquotiens vnda
 maris intrat nauez. sic z nobis qñqz accidit.
Hā vnde maris sunt temptatōes z incli
 nationes carnis. vt cū p̄sona est incolumis. s̄
 qñ caro nō mouet nec cogitando nec loquē
 do de quacūqz materia carnali. tunc qñqz su
 b̄ito veniūt mot̄ illiciti z cupiscencie p̄aue
Et iō tūc optet caute vigilare. **De h̄ d̄** ait.
Dirabiles elationes maris. id est. carnis.

Tertiu piculū est mar̄. s̄ qñ nauis impin
 git in rupe. **Jō** vigilāt naute diligēter. **Sic**
 z nos facere dēm̄. **Hā** z h̄tingit qñ p̄sona n̄
 curat de familiaritatibz. tūc em̄ nauigat in p
 fundo pelagi ad portū paradisi. s̄ qñ contrahit
 familiaritates. tūc impingit i rupe. **Uñ** mul
 er audit de aliquo clerico vel religioso qz est
 bon̄ z deuot̄. z dicit. cū isto habebō familiari
 tatē. **Caue** ne impingas. ex h̄ ei multe naues
 id est. p̄sone onerate. s̄ p̄ciosis mercibz meri
 toz z v̄tutuz impingētes sic fuerūt pdite. **Jō**
 dauid ait **Ne** forte offendas ad lapidē. s̄ fami
 liaritatis. pedē. s̄ affectionis. ps. xc. **Si** ḡ tot
 sunt picula in mari magno h̄ mūdi. nob na
 uigantibz necessaria est vigilātia. ne vento tē
 ptationis vel vnda inclinationis nec rupe af
 fectionis pdamus viaticū. **Jō** vigilem̄. **Hā**
 h̄ p̄siliū dedit x̄ps discipulis suis dices. **Vig**
 ilare ne intretis in temptatiōē. **Sp̄s** q̄
 dem p̄mptus est. caro aut infirma. **Matth.**
xxvj. **Secūda** similitudo q̄re vigilāt aliq̄
 timore piculi temporalis. est qñ homo timet in
 imicos suos tempe guerre v̄l latrones quā
 do hō se p̄munit ad custodiendū villā vel ca
 stra ne capiant. **Hoc** etiā modo optet nos la
 borare z vigilare. **Jō** x̄ps ait. **Illud** aut scito
 te. qñ si sciret p̄familias q̄ hora sur vēturns
 esset. vigilaret vtiqz z nō sineret p̄fodi domū
 suam. **Matth. xxiiij.** **Nota.** p̄fodi. i. sub̄fodi.
 p̄ter h̄ etiā nos dēm̄ vigilare vt dixi. **Pro**
 q̄ sciendū qz quattuor capitanei latronū sunt
 modo in breui venturi certissime z nescimus
 si hodie vel cras. **Et** ḡ oportet diligent̄ vigi
 lare. **Primus** capitaneus est mor̄. q̄ totum du
 cit secū. nihil dimittit quātūcūqz sit̄ diuites
 in morte in vno lintheamine remanebit. **Qz**
 dicit dauid. **Dō** cū interiorit nō sumet om̄ia
 neqz descēdet euz eo gloria domus eius. ps.
 xlvij. **Secūdus** capitaneus est antix̄pus q̄ to
 tum ducit secuz. paucis deuotis de xp̄ianis
 demptis. **Jō** vigilare oportet in p̄nia. q̄a ci
 to veniet z ducet secū om̄es q̄ dormiūt i pec
 catis. **Jō** dicit apl̄s ad **Eph. v.** **Surge** qui
 dormis z exurge a mortuis. z illuminabit ti
 bi x̄ps. **Tertius** capitaneus est post mortē antix̄pi.
 quia tunc erit flagratio mūdi. q̄ nihil dimit
 tet de elementis. **Et** iste ignis veniet añqz
 dñs veniet ad iudicium. **Ideo** ait d̄s. **Ignis**
 ante ip̄m p̄cedet. z inflammabit in circuitu
 inimicos eius. ps. xcvi. **Et** p̄m qz inuenitur i
 sacra scriptura. tunc ille ignis veniet trāfact̄
 quadragintaquinz diebus post mortem.

antiphi. **Quar** capitaneus principalis erit dies iudicii. **Si** ergo p[ro]familias vigilat quoniam scit latrones discurretes. quanto magis nos miseri. **Io** non dormiat in peccatis ne accidat vobis ut fatuus virginibus. de quo x[ristus] **Dat. xxv. dicit** quod quidam nobilis dominus fecit m[ul]titudinem cum quidam nobili domocella et inuitavit decem domocellas. quibus dominus dixerunt. **Multu** tardabit dominus venire. s[ed] sp[iritus] s[an]ctus. **I**deo dormiamus in quiete. **Alie** dominus dixerunt. **Uere** sp[iritus] s[an]ctus non dedit nobis certum tempus sui aduentus. ideo paramus nos ut simus parati. **Et** iste ornauerunt se. **Media** autem nocte clamor factus est. **Ecce** sp[iritus] s[an]ctus venit. pulsans et dicit. **Est** parate. **Tu** dixerunt iste dominus. ita nos dominus sumus parate. **Alie** autem quibus voluerunt se preparare. s[ed] sp[iritus] s[an]ctus cum illis dominus intravit palatium suum. et clausa est ianua. **De** inde venerunt alie dominus dicit. **Dne** dne ap[er]te nos. **Quibus** ipse respondit. **Am** dico vobis. nescio vos. **Vigilate** itaque. **Sic** nos omnes sumus invitati ad nuptias regni celorum. **Ergo** o[mn]es vigilare. quod dicit **Dat. xxv. Vigilate** quia nescitis quando dominus venietur. **Et** **Lu. xij. dicit** **Sint** lumbi vestri precincti. et lucerne ardentes in manibus vestris et vos siles hominibus expectantibus dominum suum quoniam fuerit a nuptiis. ut cum venerit et pulsaverit cõfessum aperiat ei. **Et** sunt fuit illi quibus cum venerit dominus inuenerit vigilantes. s[ed] p[ro] bonorum operum exercitatorum. quia isti secum intrabunt ad nuptias. s[ed] quoniam sp[iritus] s[an]ctus febre vel alia infirmitate pulsabit ad ianuam. si non eritis parati non intrabitis. **Propt**er hoc parare se o[mn]es et p[ro]fiteri. iniurias remittere et cõdicare et satisfacere. **Sic** homo ornat se cum speculo p[ro]nie ut mulier in speculo. **Id** videt maculam vel defectum in facie p[ro]scie. **Id** defectum lauadum sunt aqua lacrimarum. **Un**de corona capitis est intentio recta. **Un**de sunt frutes. **Torques** sunt abstinencie. **Io** claudit x[ristus]. **Vigilate** ergo. quia nescitis diem nec horam. **Dico** tertio quod vigilat aliqui. non amore lucri nec p[ro]p[ri]etatis. s[ed] p[ro] dolore afflictionis corporalis. sicut infirmi de febre. de dolore. **Et** quia non possunt dormire s[ed] plangunt. **Si** eis dicitur. dormiat. **R**ident. **Non** possum. **O** rye. o rye. **Sic** etiam nos vigilare debemus ex dolore p[ro]p[ri]etatis peccatorum p[ro]p[ri]etatis. et tribulatione infernalis tormentorum. **Si** ex dolore aliquo vni[us] parue spine vel etiam vni[us] pulicis. non potes dormire cum anima sit ita vulnerata mortaliter. **In** capite vulnerare sup[er]bie. **In** corde vulnerare auaricie. **In** renibus luxurie. **In** gutture gula. **In** facie inuidie. **Et** **Io** suspirare dolere et plangere nos dem[onstrat] ad instar infirmi. ut religiosi clerici et layci. **Et** tunc quilibet sic vigi-

lans ex peccatorum p[ro]p[ri]etate potest dicere cum dauid **V**oce gemitus mei adhesit os meus carni mee **S**ubdit. **S**ilicet factus sum pellicano solitudinis. factus sum sicut nocticorax in domicilio. **V**igilauit factus sum sicut passer solitarius in tecto **T**ota die exprobrabant mihi inimici mei. et qui laudabant me aduersum me iurabant. quia cinerem et panem manducabam. et poculum meum cum fletu miscebam. **ps. cj. Nota. V**oce gemitus mei. **Et** **Et** quoniam homo ridet. caro dilatat. s[ed] quoniam plorat stringit **N**ota. silicet factus sum pellicano solitudinis **Q**ui quoniam videt filios a serpente venenatos. naturaliter cognoscit quoniam non potest vinere sine sanguinis sui effusione. et tunc vulnerat se in pectore. et illum calidum sanguinem effudit super eos. et sic reuiuiscunt. ut dicitur in glo. ordinaria. super istum psalmum. **Et** **Ita** de opibus nostris a serpente inferni venenatis. **F**actus sum sicut nocticorax. qui non videtur sed sentit. **I**ta dicitur homo abscondi in domicilio studij vel orationis. **Io** ait **D**s. **V**igilauit factus sum sicut passer solitarius in tecto. **S**altat enim passer de loco ad locum cantando. **I**ta peccator debet saltare de peccato ad peccatum. plangendo et dolendo de quolibet. **I**tem capite ex criminibus non potest dormire s[ed] vigilat. inquam expectat dices. **D**iser quid erit de me. **I**ta etiam nos ex hoc vigilare debemus. **C**ertum est quod omnes sumus criminosi. et p[ro]cessus est iam factus. **E**zech. xvij. **A**ia qui peccauerit ipse morietur. **F**ilius autem non portabit iniquitatem patris. et pater non portabit iniquitatem filij. **I**usticia iusti super eum erit. et impietas impij erit super eum. **S**i autem impij egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis qui operatus est. et custodierit omnia precepta mea. et fecerit iudicium et iusticiam. vita viuet et non morietur. **E**zech. xvij. **E**t sp[iritus] s[an]ctus noster capite est in fetido carcere corporis expectans iudicium **V**idetur ergo quod possumus dormire in peccatis. **S**ed quia non cito contra malos p[ro]fertur inia. absque villo timore filij hominum p[ro]p[ri]etatis mala. ut dicit **Eccl. vij. Un**de semper cogitare debemus quod hic peccatis dignam possumus agere penitentiam. **S**ed heu quasi omnes penitentiam vsque ad finem vite differunt. cogitantes tunc agere penitentiam. cum hoc non viget possibile. ut dicit **Aug.** in quodam sermone de penitentia. **E**t allegat in. iij. inia. **dis. xx. ca. j. D**icit enim sic ibidem **Aug.** **S**i quis in vltima necessitate posuit voluerit accipere penitentiam. et accipit. mori reconciliabitur et hinc vadit. fateor vobis non illi negamus quod petit. s[ed] non presumimus quod hinc bene erit. **S**i securus hinc erit nescio. penitentiam possumus dare. securitatem vero non. **Un**de quid dico damnabitur. sed nec dico libera-

De assumptione beate marie uirginis

cur. **U**is g a dubio liberari. age pñiam dus
san^oes. **S**i sic agis. dico tibi qz secur^oes. qz
pñiaz egisti eo tpe q peccare potuisti. **S**i vis
agere pñiam qñ iā peccare nō potes. pctā te
dimiserūt. nō tu illa. **N**ec Aug^o. **E**t hēt etiaz
idē de pe. dis. vij. **S**i qz. **P**z g q fatue faciūt
q iā in pctis dormiūt. z nolūt vigilare i pñia
sed vsqz ad mortē tardāt. **E**t iā multa faciūt
p corpe. z nihil faciūt p aia. cū tñ xpus dicat.
Quid pdest hois i uniuersum mōm lucrēnr
seipm aut pdat. z aie sue detrimentum faciat
Fil^o aut hois vctur^o est in glā pñis sui cū an
gelis suis. z tūc reddet vnicuiqz fm opa sua
Matth. xvj. **E**rgo optet diligentē vigilare z
pctā pterita plāgere. z illa pterita itez nō cō/
mittere. **U**n dē dñs **L**u. xij. **B**ti fui illi qz cū
venerit dñs inuenerit vigilātes. **D**ico qz
to qz vigilāt aliq nō ppter lucrū tpale. nec ppter
piculū mūdiale. nec zc. s. ppter clamorē vocis.
seu alteri^o rei sensibil. zc. **E**t hēt etiaz nos vigi/
lare dēm^o. **I**n auribz nris em ptinuedz au/
diri illa vox tube. **S**urgite mortui venite ad
iudiciū. q nō pmittet nos dormire. **U**n **D**ie
ronym^o audiebat istā tubam dicēs. **S**icut
medā siue bibā sp videt mibi q audia illā vo/
cem. **S**urgite mortui venite ad iudiciū. **S**z
nos hēm^o aures opilatas. **I**ō nō sentim^o eaz.
Ite dēm^o audire vocē tube diuine pdicatiōis
q dz nos excitare ne dormiam^o in pctis. **I**ō
pripit de pdicatori dicēs. **C**lama ne cesses.
qñ tuba exalta vocē tuā. z annūcia ppo meo
scelera eoz. **I**sa. lviij. **H**āc vocē audiebat hie
remias q de se dē. **S**ensus cordis mei turba
ti sunt i me. **N**ō tacebo. qñ vocē buccine au/
diuit aia mea clamorē plij. **H**iere. iij. **A**ota.
Sensus cordis. qz sensus corpis nōdū sen/
tiūt clamorē plij. **N**ō dē solatiū. q non ita exci/
tant hoim sicut plij q mouēt sanguinē. non
solū hoim. s. etiaz equoz qñ tube clangūt for/
titer. **I**ta etiaz de tuba plij iudicij generalis.
vbi oia pctā crūt manifesta oī ppo. s. toti mū/
do. **E**t ista bonis cedēt ad glām eo qz hege/
rūt pñiam. malis aut ad pfusionē ppetuam.
qz ppetua pena punient ppter voluntatē eozuz
malā quā h habuerūt z vsqz ad mortē ptinu/
auerūt. **U**n ait **B**regl. z hēt de pe. di. j. **V**olu/
issent iniqui sine fine viuere vt sine fine potu/
issent peccare. z oñdunt qz peccare sp cupiūt.
qz dū viuūt nūqz peccare cessant. **A**d magnā
ergo iusticiā iudicātis ptinet vt nūqz careāt
supplicio. qui nūqz dū vinerent voluerūt eē
sine peccato. **D**ec ille ibidē. **I**deo vigilate in

bona vita. **E**cce quare dicit thema. **T**u fo/
vigila. in omnibz labora. **E**t sic vigilauit san/
ctus noster. **C**onclude legendam.

De assumptione beate Marie.

Sermo primus

Oscumā partem
elegit sibi maria. **L**u. x. **S**ic pñs
festuz z solēnitas est assumptiōis
rginis Marie beatissime. **E**t hētū est finis
z clausura toti^o vite rgis Marie. **I**ō de eius
vita est dicēdū. **E**t habebim^o nō solū specula/
tiones intellectuales. s. etiaz instructiōes mo/
rales. **S**z i alijs fmōibz recurrim^o ad virgi/
nemp impetratōe grē. multo magis modo re/
currendū est ad eā. qz de ea habebim^o pdica/
re vt sentiam^o deuotionē. **S**alutē rgo **M**a
ria. zc. **E**t resumaf thema. **P**ro breui decla/
ratione z introductiōe materie est sciendū qz
vita humana hois siue mulieris hz tres ptes
ascendēdo gdatim. s. pma est bona. secūda est
melior. tertia est optima. **P**rima est via nate
z ista est tpalis bona. **S**ecūda est via grē. z ista ē
celestialis z optima. **E**t quia rgo **M**aria nō
fuit cōtenta vt haberet vitā nature z grē. sed
etiaz glē. **I**deo de ea dicē thema. **O**ptima z
ptem elegit sibi maria. **P**rima ps vite huma
ne dē vita nature. q est qz diu aia est essentiali
ter corpis iuncta. z ista est bona. quia effectus
z creatura dei est. quia ois creatura dei bona
z nihil reijciendū ab ea. vt dē pma **T**hymo.
siij. **S**ecūda est vita grē. z ista est melior. z est
pziunctionē seu vntionē grē dei cum anima
Quādiu em grā dei est cum creatura. illumi/
nat eius intellectū ad credendū veraciter. in/
flamat voluntatē ad diligendū sincerit. gu/
bernat omnia membra corpis ad opandū vti/
liter. **E**t de ista dicit **D**avid in ps. **D**eus de/
me^o. **D**ñ melior est misericordia tua sup vi/
tas. labia mea laudabūt te. **L**abia mea. h in/
cipit instructio. qñ melior ē misericordia tua.
scz grā pueniens seu iustificās q dē h miseri/
cordia. **R**ō est. qz nō dat merit^o creature s. so/
la dei mia. **A**lie aut grē subsequētes vel coo/
perātes acqrun^o pñis merit^o. s. grā pueni/
ens nō. **I**ō dē. **M**elior est misericordia tua.
scz grā pueniēs seu iustificās. **T**ertia vita est
optima. z ista est vita glē. **S**i querat. qre di/
catur optima. **R**ūdet qz prima vita. s. nature
depdit p mortē. **I**tez vita grē potest depdi p

Sermo

peccatū mortale. s; vita glie nō. qz exq̄ aia in-
erat paradīsum est ita p̄firmata q̄ est ipecca-
bilis. ḡ ista vita est optima. Ergo Paul⁹ ait.
Optimū est em̄ ḡa stabilire cor. ad Heb. vi.
Ecce tres ptes vite humane. Virgo aut̄ ma-
ria habuit vitā nature corpale. qz fm̄ aliquof
doctores. lxx. annis vixit. Epiphani⁹ dicit q̄ vi-
xit. lxxij. Habuit etiā vitā ḡe spūalis sup om-
nes creaturas. s; nō fuit p̄icta de his. s; quoti-
die petebat vitā glie. z desiderabat esse cum fi-
lio in vita glie. ad quā hodie assumpta ē. Et
de illa vita dicitur thema. **Optimā pte. zc.** Bonā
vitā tenuit. meliorē custodiuit. s; optimā ele-
git. **¶** Nō audire. qz p̄ vnā q̄stionē quā vos
facitis volo cōphendere materiā p̄dicādā
quā q̄ritis. quō est adp̄ositū thema seu euāge-
liū hodiernū ad ḡginē Mariā. cū nō loquat̄
nisi de brā maria magdalena z martha. ḡ vi-
det̄ imprimēs z iproprie dicit̄ hodie. **S; rñ/**
dēdo ad istā q̄stionē videbit̄ q̄ erit tota ma-
teria hodierna in isto euāgelio. Dico em̄ q̄ si
volum⁹ recipere euāgelii hodiernū fm̄ intelle-
ctum l̄alē nō est adp̄ositū. s; si volum⁹ ipsuz
recipere iuxta intellectū allegoricā fm̄ quem
ip̄m recipit ecclia. hodie nō est euāgelii ma-
gis. p̄riū ḡginē marie i tota biblia. qz tota vi-
ta ḡginis marie in eo cōphēdit̄. **¶** Nā sc̄m̄ euā-
gelii ad l̄am dicit̄ tria de sc̄a **Martha.** s; de vi-
ta actiua sua. z de alia tria de maria magdale-
na de vita contemplatiua. s; iuxta intellectū al-
legoricū tāgit sex p̄tutes ḡgis **Marie** glorio-
sissime. **Primū** qd̄ euāgelii tāgit de brā mar-
tha z di. **Intrauit** Ihs in quōdā castellum. z
mulier quedā martha noie excepit illū in do-
mū suā. **Ecce** p̄mū op⁹ vite actiue brē **Mar-**
the circa xpm̄. **S; allegorice.** **Ecce** cōceptio
filij dei. qz tūc intrauit Ihs castellū h̄ mūdi
rebellis. ad sibi illud subiugandū. **Et** muli-
er quedā **Martha.** i. dñā. z q̄ est maior do-
mina q̄s ḡgo **Maria.** que accepit eū i domū
suā. s; in vtero virginali. **Tria** sunt declaran-
da z notanda.

¶ **Primū** quare iste mūdus dicit̄ castrum

¶ **Secūm** que mulier recepit xpm̄.

¶ **Tertiū** in qua domo ip̄m recepit

De p̄mo notandū q̄ mūdus iste dicit̄ castrū p̄-
pter p̄ditiones z q̄litates castri inexpugnabi-
lis. q̄ sunt septe. oīa ista erāt in castro rebelli-
hui⁹ mūdi. **¶** Nō optet q̄ castrū sit i alto situa-
tū. **Sic** iste mūd⁹ alte situat⁹ est p̄ supbiā ma-
ximā. **¶** **Iō** dauid loquēs de habitatorib; hui⁹
castrū dicit. **Supbia** eoz q̄ te oderūt ascēdit sp̄

Secūdo q̄ sit i circuitu bñ muratū **Sic** castrū
hui⁹ mūdi erat muratū p̄ auariciā muro de
terra. qz auari nō appetūt nisi terrena. **Tertio**
q̄ sit bñ vallatū. sic castrū mūdi erat vallatū
in circuitu p̄ luxuriā. qz sicut in valle profunda
p̄gregant̄ immūdicie. sic de pctō luxurie mul-
te corruptiōes p̄gregant̄. zc. p̄p̄ qd̄ dicit̄ **Aug⁹.**
Uides de tantā labē corruptiōis i humana
natura q̄ fere. i. p̄ modicū desinit incarnari.
Quarto q̄ de victualib; sit bene p̄uisum. sic
castrū mundi erat bene p̄uisum p̄ gulas. **Ad**
Phil. iij. **Quoz** de⁹ venter est zc. **Quinto** q̄
sit bñ situatū in colle petrosa inexpugnabil.
Sic castrū mundi erat bene situatū. qz etiā
erat inaccessible p̄ inuidiam. qz si aliquis re-
quirat de pace. dicit. cū quo faciā pacē. p̄ cor-
pus meū ego dabo sibi. i. meo inimico innue-
re q̄ tantū valet gen⁹ meū vt suū zc. **Ecce** ca-
strum altū. **Uñ** ait sapiēs. **Cōtemplat⁹** suz la-
bores hoim. z industrias animaduertere pate-
re inuidie p̄ximī. **Eccl. iij.** **Sexto** q̄ sit bñ or-
dinatū de armaturis ad defendendū. **Sic**
mūd⁹ de armaturis p̄ iram. **Septimo** q̄ sit
possessum a p̄sonis fidelib;. **Sed** erat opposi-
tum q̄ nolebāt moueri in opib; penitētiālib;
z meritorijs. **Uides** de rebellionē hui⁹ castri
dicit. **Oportet** q̄ ego p̄sonaliter vadā ad fa-
ciendū bellū. **Et** in die incarnatōis intrauit
iesus i quoddā castellū. i. mūdū. zc. **De** isto
castro allegorice dicit̄ **Ihs** discipulis suis
Ite in castellū. s; expugnate eū cū bombardis
p̄dicationis. qz vos est. **Marth. xij.** **Et** mu-
lier quedā martha noie. **Martha** interpretat̄
dñā. **Nulla** est dñā celi z terre nisi regina an-
geloz ḡgo maria. q̄ excepit illū in domū suā
scz in vtero ḡginali. **De** ista domo cantat ec-
clesia. **Dom⁹** pudici pectoris tēplū repente fit
dei. intacta nefciēs viz. ḡbocepit filiū. qñ. s;
dixit. **Ecce** ancilla dñi. **Lu. j.** **Tūc** recepit il-
lum in domo sua. **Pater** ḡ quō p̄ma ps euā-
gelij facit̄ p̄ virgine maria **¶** **Moraliter** hic
nota. **Nam** magna excellētia fuit ḡgis **Ma-**
rie. qz in domo ei⁹ recepit filiū dei. **In** h̄ sibi
assimilant̄ q̄ hodie cōicant. qz sicut ip̄e venit
in vtero ḡginali. ita p̄p̄ie venit in hostia cō-
secrata. z p̄fectū recipim⁹ nos ip̄m q̄s ḡgo ma-
ria. quia ip̄e recepit eū mortālē z passibilem.
z nos immortālē z impassibile. ipsa solū sem̄
nos autem sepe **¶** **Dicatur** hic p̄ informatō-
ne populi. quō debet hō eligere decem vt du-
odecim festa principalia ad comunicādū
¶ **Unde** contra illos qui nō comunicāt z non

De assumptione beate marie uirginis

recipiunt eum dicit. **I**n propria ueritate sui esse non receperunt. Quoties autem rece. eum. dedit eis potestatem filii dei fieri. his qui cre. in nomine eius. **J**o. j. Secundum opus uite actiue b. marthe ostendit cum dicit euangelium. **M**artha autem satagebat circa frequens misterium. **N**am quoniam christus fuit in domo marthe. tunc in continenti martha currendo per domum ait ancilla et fuit orator. date panem et uinum. et cetera necessaria presertim. et tunc uolebat domino seruire. **S**ed diceret aliquid. **H**oc nihil facit adpositum per figuram marie. **R**unde. ueritas est non literalis. sed imo multum proprie allegorice. quod sic primum opus marthe facit per figuram. quantum ad incarnationem. ita secundum opus facit per figuram **M**aria respectu sue pueris ad filium dei postquam ipsum peperit. **D**icat quod homo maria in dei potestatem. xv. annorum ipsum peperit. et non habebat lac. **D**icit enim medicus bene. quod de eadem radice procedunt plures lac. **E**t mulier que non coegit hominem non habet lac. **D**ixit **J**oseph ad **M**ariam. **E**go uadam ad aliquam mulierem ut det lac puero. etc. **S**ed homo **M**aria noluit. sed flexis genibus uerba cuncta deuoti doctorum. orando dicebat. **P**ater et domine omnipotens que hunc filium mihi dedisti. uosque omnibus rebus ministras. pueris. aialibus in terra piscibus in mari. date mihi lac pro filio uero. et in continenti de patre de celo misit sibi lac. **D**e hoc est ecclesie **A**uctas que carat. **R**esciatis enim homo uix peperit sine dolore saluatore seculorum. ipsum regem angelorum solum homo lactabat uerba de celo pleno. **E**cce quomodo ipsa satagebat ut seruiret christo. **I**te seruit sibi etiam in alijs multis. **N**am scitis quia seruitia faciunt matris filijs in uestimento et silibus. et que non poterat bene calefieri. propter frigus posuit in presepio. ut ab aialibus calefieret. **I**te pectinare. lauare. quoniam fuit exul in egypto silado. suedo. puer debet sibi filio et **J**oseph seniori. **I**te quoniam christus ibat ad predicandum. homo **M**aria sequebatur sermones suos. et cum erat in aliquo loco. ipsa pabat filio refectio. **E**cce ergo **M**artha. i. domina satagebat circa frequens misterium. **J**o. cantat hodie ecclesia in persona figuris **M**arie. **I**n habitatione sancta coram ipso ministrant. **E**cce. xxiiij. **W**oraliter nota. **N**one uideat uos magis excellentia recipere christum in domo et ministrare sibi. **I**ta gratia potest hinc per similitudinem propria que quoniam amor et honore christi recipit pauperes et personas bone uite. potest dicere que receperit christum in domo uera et quoniam dat et ministrat pauperi. potest dicere. ego ministrant christo. **D**e hoc auctas christi. **A**men dico uobis. quod uini et mimitis meis fecistis. mihi fecistis. s. pauperibus. **D**at. xxv. et in die iudicij quando christus laudabit misericordes dicet. **E**surui

et dedisti mihi manducare. etc. **R**unde. **D**omine quoniam uidi me esurientem. **E**t runde. **A**men dico uobis. quod diu fecistis uini. etc. **E**t dare negatiuam pauperi. est dare negatiuam christo. **P**er ibidem quoniam dicit christus malum in die iudicij. **D**iscedite a me maledicti. etc. **R**unde. **D**omine quoniam te uidi me esurientem. etc. **R**unde. **A**men dico uobis quod diu non fecistis uini de minoribus his. nec mihi fecistis. **E**t ibidem hi in supplicium eternum. **D**at. xxv. **T**ertium opus uite actiue b. marthe ostendit cum dicit. **M**artha martha sollicita es. et turbas erga pluma. **A**d istam. **B**ra **M**artha erat multum sollicita de seruitio christi. uidebat sibi ei que oes de domo non fuissent sufficientes. ergo sollicitabat ancillas. famulos. et famulas. etc. **A**llegorice. illud est proprie proprium figuram marie. quod sic primum opus b. marthe facit figuram marie in incarnatione. et secundum proprie pueris. **I**ta istud tertium in christi passione. in qua martha. i. domina fuit sollicita. **D**icit quod posset exprimere sollicitudinem eius. et turbatoz quoniam habuit in filij passione. **P**rimo homo **M**aria fuit sollicita de saluatione humani generis. sed quod sciebat non alio modo facturam nisi per mortem ignominiosam filij sui. turbabat ex maternali compassione. et erat que si inter duas molas. quoniam uicis ipsa cogitabat. que nullus homo poterat solui a uinculo peccatoz. nec a cathenis diaboli nisi filius suus ligaret a iudeis etc. **E**cce turbato **I**te sciebat nullum hominem posse euadere illam duram sinitaz danationis etne que dabit in iudicio. **D**iscedite a me male. etc. nisi filius uos christus fuisset mortis sinitaz. **J**o turbabat. **I**te erat sollicita ne aliquid suspenderet in furca inferni. sed quod non poterat fieri nisi per filium suum suspenderet in furca ligari. etc. **I**o turbabat. **I**te erat sollicita. quod nullus poterat separari a societate diaboli. sed non poterat fieri nisi per filium suum associaret latronibus. **E**t ecce turbatio. **I**te erat sollicita ut hoies exules a paradiso celesti possent intrare. sed ecce turbatio. quod non poterat fieri nisi per filium suum exulare de hierusalem. etc. **I**te erat sollicita que hoies habent coronam glorie. sed ecce turbatio. quod filius suus poterat de spinis coronari. **I**te erat sollicita que hoies non poterat habere uitam eternam. sed ecce turbatio. quod ut ea haberent. optuit filium suum mori. **P**er ergo quod dicit. **M**artha. martha. i. domina domina. sol. etc. **W**oraliter nota. **A**u diuinitas sollicitudinem et turbatoz figuris **M**arie. **I**n hoc ipsum imitari debemus. quod sit per penam. in qua homo habet sollicitudinem et turbatoz. sollicitudinem. quod per penam acquirat gloria eterna. sed turbatoz quoniam ex ieiunio uel elicio dolz caput uel stochum. **I**te sollicitudo in disciplinis latis penite debet euadere discipulas et penas inferni. sed turbatio seque

Sermo

quā sentit i corpe plagas zc. **D**is at disciplina
in pñti qdē videt nō esse gaudij s; meror; po-
stea aut fructū pacatissimū exercitat; p eam
reddet. **H**eb. xij. **D**isciplina dō oīs pñia. **P**z
h tota vita actiua s; gis **M**arie. **N**ō videam
m^o de vitā pteplatiua s; gis marie quā habu-
it pfectissime. z s; g; p magdalenā. de qua dic
euangelij hodiernū tria. **P**rimū. **M**aria se
dens sec^o pedes dñi audiebat s; bñ illi. **E**cce
vita pteplatiua. **N**ō videam^o ista si faciūt p
s; gine **M**aria. **D**icat h quō s; go **M**aria scie
bat q^o **I**hs fili^o su^o ab instāt; ceptōis habuit
tantā sciam qntā h; nūc i celo. **E**t ista est do-
ctria general oim doctoz i theologia. **C**ogi-
tate q^o qñ xps fuit sex vl septē ānoz. quō s; go
maria faciebat ipm federe i aliq^o cathedra. vt
dicūt aliq^o singlāres doctores. z matie deuo-
ti bte s; gini. z ipsa ponebat se ad eius pedes.
Credat; q^o xps dicebat sibi q^o poneret se iu-
ra eū. s; ipa ex hūilitate noluit. **F**inalit dice-
bat sibi. **F**ili mi dicatis mibi aliq^o. **R**ūdebat.
Mi placet mibi. **Q**uid vult; qd dicā vobis
Et s; go ait. **F**ili mi desidero scire glam aiaz
brāz. quō stabūt p^o vīam ascēsiōnē. **S**i erūt
ad dextrā vīam i celo vl ad sinistrā. **I**tem si
erūt infra āglos vl sup. **E**t ihs rñdit. **M**i
mea. nec sic erit nec sic. s; d oīb; fiet vna gre-
gatio. qz tūc ē vnū ouile z vn^o pastor. **D**icatur
quō xps dixit s; gini. q^o sūt. ix. ordines siue. ix.
platee s; m **J**o. apoc. xvi. **P**ria platea ascēden-
do ē angloz. z i isto ordie collocabūt penitē-
tes. q^o de pctis suis p opa pñialia. zc. **S**cōsus
ordo ē archangloz. qz pnceps ē gabriel ille
mī mea q^o nūciauit vob^o meā carnatiōē. z in
isto habitabūt misericordes deuote persone
Dixit s; go maria. q^o i bono pūcto sūt nati
q^o faciūt mīam. **T**ertia platea ē pncipatuū. z
sic de alijs. **R**espice i s; mone oim scōz q^o inci-
pit. **M**erces vīa. zc. **C**ogitate z rōnabilit^o q^o
s; go voluit scire in q^o ordie collocaret. **E**t rñ-
dit xps. **M**i mea qz vos sup oēs est; digni-
or. iō sup oēs erit; collocata ad lat^o meū. z oēs
rā aie q^o angli vīo obediēt impio. **J**ō cantat
ecclesia hodie pluries. **E**xaltata es scā dei ge-
nitrix. **A**lia die pctij a filio d^o pena scire dā-
natoz. z societate quā hñt cū demonib; **E**t ie-
sus rñdit. **M**i mea. sic sūt i celo. ix. ordies an-
gloz. ita sūt i inferno. ix. carceres dānatoz.
Et qz ma^o pctij fuit i ordine seraphinoz. iō
illi q^o ceciderūt de illo ordie sūt i pfundiori car-
cere z hñt ma^o coz metū incēsum. z in istū car-
cere vadunt blasphematores dei. **S**cōsus car-

cer ascēdendo est illoz angloz de ordie che-
rubin. z i illo vadūt infideles z xpiani in fide
dubitātes. z psumptuosi itellec^o. zc. **T**ertio
carcer est thronoz. ibi collocāt q^o vsurpāt ec-
clesiastica bñficia p symonias. zc. **Q**uart^o est
dñationum. ibi vadūt mali dñi z iniusti re-
ctores cōitatuū. zc. **Q**uit^o est fructū. ibi vadunt
vindictiui. zc. **S**ext^o ē prātū. ibi vadūt ipa-
tētes i infirmitatib; vl als. z recipiūt malī-
ciā s; deū. **S**eptim^o ē pncipatuū. ibi vadunt
crudeles. vsurarij. z latrones. z bōa mortuoz
retinētes. **O**ctau^o ē archangloz. ibi vadūt
indeuoti. q^o nolūt audire missam nec s; monē
Non^o ē angloz. ibi vadunt ipenitētes. **E**cce
quō ihs declarauit mīi sue ea q^o sunt in alio
mūdo. q^o quis euāgelij h nō dicat tñ credēdū
est pie. **M**aria s; sedēs sec^o pedes dñi zc. **O** si
aliq^o fuisset i illo plamēto q^o hō solatio ei fuis-
set. **E**t alia die dixit s; go maria. **F**ili mi. ex q^o
mibi declarast; glam brōz z penā dānatozū
nūc dicet; aliq^o d purgatorio. **E**t ihs. **I**mo
mī mea ex q^o vult; scire. purgatorium h; tres
carceres s; m tres dñōes psonaz. ibi pñiam
cōplentiū. **V**ide i s; mōe defunctor. **I**te alia
die dixit de puer; sine circūcisiōe decedētib;
z mō sine baptismo. zc. **E**cce vita pteplatiua
audire s; bñ dei. **E**go mō pdicādo teneo vitā
actiua. z dñi studebā. pteplatiua. **E**t vos q^o
deuote audiet; s; monē faciet; vitā pteplatiua s;
Beati q^o audiūt s; bñ dei z custodiūt illd. **L**u-
ce. xj. **S**cōm op^o vīte pteplatiue beate ma-
gdalene est. qz qñ martha erat sollicita de xpi
seruitio. dicebat martha sorori sue. inuet; me
z magdalena fecit aurē suā surdaz. **J**ō dixit
xpo nō ex impatientia. s; di. glo. q^o videbatur
marthe. q^o oīs de domo nō fuissent sufficie-
tes ad xpi fuitū. **S**z brā magdalena dimit-
tebat actiua opa vt vacaret pteplatiōi. **S**ic
s; go **M**aria i xpī ascēsiōne. qñ vidit filijz ele-
uari a terra z sentiebat aias sanctor. roganē
filiū vt ascēderz cū eo. **E**t xps sibi dixit **M**i
mea vos p aliq^o tps tenebit; locū meū. sola-
bitis fratres meos s; postolos. qui in dubijs
ad vos recurrent. **E**t illa die vita brē **M**a-
rie fuit pteplatiua. isto mō. **F**lā q^o lib; die vt
sitabat loca setā. pmo nazareth i camera vbi
filium dei cōcepit. cogitando quomodo fuit
ab angelo salutata. z contemplanando similia
flectat. zc. **D**einde ibat berthe. vbi ipm pepit
vbi venerunt reges orientis. **D**einde ad tem-
plum vbi. xl. die obrulit eū. **D**einde ad locū
baptismi. **D**einde ad desertū. vbi ieiunauit

De assumptione beate marie uirginis

Deinde ad locū passionis et sepulchri. Duodecim
annis uixit p̄ xp̄i ascēsiōz. s̄m̄ alios. xliij. et q̄li-
bet die uisitabat ista loca. **Q**uestio ē h̄c tra-
istā uisitatorz. q̄z d̄t b. amb. q̄ b̄tā maria n̄ erat
vagabūda. neq̄ ad publicū ueniēs s̄z quīeta
domi. amās secū h̄itare. **H**oc i li. d̄ h̄ginibus
Quō ḡ d̄t h̄istoria q̄ uisitabat predicta loca
Cōcordātia bōa est ista sustinendo utrūq̄ q̄
ista uisitatio erat q̄libz die ut d̄t h̄istoria. sed
erat sp̄ual' et tēplatiua et n̄ recedebat d̄ domo
ut d̄t b. **A**mb. s̄z ibat sp̄ū. **O** b̄ndicta p̄gria-
tio et sine p̄culo. **D**e q̄ d̄t apl's ad Gal. v. **S**i
sp̄ū uinim'. sp̄ū et abulē'. **D**icat' d̄ hoies et mu-
lieres. q̄z p̄grinādo frāgūt sibi collū. et efficiū-
tur peiores. q̄z aliq̄tiēs uadūt h̄gies fortez ca-
ste. redeūt meretrices. **D**icat' d̄ mulieribz eū-
tibz romā tpe indulgētie. et dormiētibz oibz si-
mul i stramibz. **P**lūte corripunt et uolūt. ut
dicit hospita m̄ḡo uicētio. **E**tia' ultra p̄cla
corpalia. m̄lta sūt p̄cla aiāz religioz et clericez
eūtibz hierl'm. q̄ n̄ p̄nt dicere offm̄ nec missaz
Iō sp̄ualit' fiat illa p̄grinatio. **H**odie et q̄libz
die potest ire nazareth ad camerā ubi fili' d̄i
fuit icarnat'. et sic d̄ alijs loc'. **T**ertiu' op' uite
p̄tēplatie b̄tē magdalene ē illd̄ qd̄ d̄t the. **E**t
optimā p̄tē elegit sibi maria. **E**cce h̄ h̄istoriaz
hodiernā **D**icat' quō p' q̄z trāsierit. xij. āni. s̄m̄
alijs. xliij. h̄go sel' orabat. **D**e fili' tot anni
sūt q̄ sūt in iudeos. et apli sūt p̄ m̄dm̄ dispersi
Iō recipiat' me uobiscuz. et flebat. **H**ic xp̄us
dat desiderati paradisu'. **E**xēplū in m̄re sua. q̄a
uult q̄ paradisu' ardēt desiderē. **N**ā statū appa-
ruit sibi āgel' gabriel salutās eam et portās ra-
mū palme. et tāta erat claritas āgl'i. q̄ h̄go eū
subito n̄ coguit. **I**ō petijt ei' nom̄. **R**am' ille
siḡbat uictoriā quā h̄go h̄uit d̄ m̄do p̄ h̄uilita-
tē. d̄ diabolo p̄ paup̄tatē. d̄ carne p̄ purissimā
h̄ginitatē. **D**icat' quō petijt duo. **P**rimū ut
apli eēt i sua sepulchra. **S**ecūm q̄ null' diabo-
lus essz i suo obitu. **N**ō credat' q̄ eos timerz.
s̄z p̄tē horrozē h̄ fec. q̄z tāta mala faciūt. sic de
rege q̄ n̄ p̄mittit q̄ h̄o criminosus ueiat coram
eo. nō q̄ eū timeat. s̄z eū abhorret. **E**t h̄go ma-
ria obtinuit q̄ oēs apli ibi h̄gregabāt uirtute
diuina. **D**icat' quō ppl's admirabāt q̄n apli ab
eoz aspectibz amouebāt p̄ nubē. et inueniēt se
oēs ad portā h̄gis dicētes ad inuicēz **Q**uare
h̄gregauit nos d̄ns. **N**ota h̄ b̄n̄ legēdam **E**t
Johes q̄ p̄mo uenerat dixit eis rōz. q̄ p̄tē obi-
tū h̄gis **M**arie. **E**t paul' et **D**ionis' fuerit ibi.
ut d̄t **D**ionis' et **I**erothe' **D**icat' quō p̄cessiona-
liter biniz bini exhibuef h̄gini reuerētiā. h̄

mo **P**etr' et **A**dreas. et. **E**t h̄go **M**aria eū mā-
gna leticia fēp̄tebat eos. dicēs cuilibz fuiti-
um qd̄ fecerat xp̄o filio suo. et penas q̄s passi-
erāt. sp̄eal'r. b. paulo dicebat. **O** paul' i tali lo-
co fuisti cap' p̄ filio meo. et. **E**t dū sic loq̄re-
tur h̄go. adest xp̄s salutās m̄ez. d. **Q**ue b̄ndi-
eta q̄ uitā cepisti. et glāz iuenisti. **A**d quē h̄go
Paratū cor meū de'. patū cor meū **I**n capite
libri. s̄. p̄destinatōis. sc̄ptū ē de me. ut facerem
uolūtātē dei mei. **D**icat' quō salutabat a sc̄is
angel' et b̄is q̄ eū xp̄o uenerāt. ut dicūt qd̄az
Et qd̄ est. si istd̄ gaudiū est mai' alijs gaudijs
Nā magnū gaudiū fuit ānūciatōis. in q̄ sc̄tā
fuit m̄r dei. et natiuitat'. et apparitōis. et resur-
rectōis. et. **R**ūdeat' p̄ similitudinē d̄ pulchra pu-
ella siue domicella. q̄ m̄ltū gaudet q̄n tracta-
tur d̄ ea ut b̄eat uiz. s̄z pl' gaudet q̄n despōsat
et pl' q̄n tā despōsata a suo spōso uisitaf. et plus
q̄n spōsus mittit sibi iocalia p̄ciosa. mag' q̄n
spōso dat magnū officiū i domo reg'. sup om-
nia gaudebit pl'. et sup oīa i die p̄iūctōis. **D**e
q̄ multū etiā gauisa fuit h̄go **M**aria. **N**am d̄
despōsatiōe tractabat in die ānūciatōis. si-
ue p̄ceptōis filij dei. et i die natiuitat'. manife-
stata fuit. **S**pōsalia h̄o i die apparitōis. in p̄i-
tia triū regū **S**pōsus su' uisitauit spōsaz ma-
trē suā in die resurrectōis. **A**ccipit officiū in
curia celi empirei i die ascēsiōis. **D**isit p̄ci-
osissima iocalia i die penth. **S**z hodie ē dies
nuptiaz. q̄n sine dolorez pena tradidit aiā m̄-
suā i manibz filij. **E**t m̄ltri. i. angli p̄fallentes
p̄cedebāt. et sic ducta ē ad domū spōsi. ad glāz
paradisi. nō solū i aiā. s̄z xp̄s p̄ eā suscitauit. et in
corpe et in aiā uiuit et regnat in eternū. **E**rgo
optimā p̄tē elegit sibi **M**aria. **D**icat' h̄ mora-
lit'. quō q̄libet d̄z desiderare istā glām. **N**ō si-
m' ut bestie. q̄ respiciunt solū terrā. s̄z de' fecit
nos rectos ut paradisu' desiderem'. **I**ō d̄ ait
Quēadmodū desiderat. et.

De assūptōe b̄tē h̄gis **M**arie. **S**ermo. iij.

In ciuitate sanctifi-
cata sil'r requeui. **E**cce. xliij. **P**otest h̄
h̄bū dicere aiā q̄n intrat paradisu'. **I**n
ciuitate sanctificata sil'r requeui. et marie **M**a-
ria. **P**ro introductōe ueniēdi ad materiā p̄-
dicandā. ōz declarare q̄ est ista ciuitas sc̄tifi-
cata. **E**t dico q̄ est gl'ia paradisi. **R**ō aut' q̄ gl'ia
dicat' ciuitas ē ista. q̄z recte ē edificata ad mo-
dū nobilissime ciuitatis hierl'm tpe salomōis
in qua erant tres claufure ascēdendo. **I**ntra
p̄mam altiorez morabantur laboratores et

Intra scdam aletio: stabat nobiles milites
 ciues z pphie. z pstone q no laborabat manibz
 suis. **I**ntra tertia altissima sacerdotes z leui
 te. z ibi replu erat z domo regis. **R**ecte illa cini
 tas erat edificata ad modu pilei seu mitre pa
 pe. vbi etia sut tres corone. **E**t clausure figu
 rabat glaz padisi. vbi sut tres serarchie aglo
 ru q tres corone. **I**ntra pma stat penitentes
 digne. s. cu angel. archangel. z pncipatibz. q li
 cet peccauerit. tñ p tpe redierit ad deu z fecerit
 pñiam. z ppant laboratoribz. qz labore pnie
 glam di habuerit. **I**ntra scda3 altu vadunt z
 habitant iusti psidentes z boni plati qñ in tra te
 p symoniã. z qñ sut in tpo z exeplo pascunt
 oues. **E**tia dñi tepales. ipatores. reges. zc. z
 coitatu rectores q pl curat d iusticia qz de p
 prio honore. z suis redditibz pteat. tales va
 dunt i scda serarchie cu pncipibz. pncipibz. z dña
 clauibz. **I**n tertia hierarchia. s. thronoz. cheru
 binoz. z seraphioz. bitat illi q tenuerut vitaz
 aplicã. z assutit do. z n curat d rebz tpalibus
Pz q quõ gla padisi e ordiata vt ciuitas hie
 rusalẽ. **A**uctas d b. **H**ierlem q edificat vt ci.
 zc. ps. cxij. **N**ota. pncipatio e i idipm. **I**n
 ciuitate hierlm n omis videbat facie regis. sed
 no sic e in padiso. qz oes siue de pma hierar
 chia siue d scda z d tertia. videbnt deuz facie
 ad facie. **I**o dr. pncipatio e i idipm i. i ean
 de re. z io dr. scificata. i. i sanctitate pfirmata
In mdo null qstucuz scus fuit qñ peccauit
 rit xpo zõgie ma. exceptis. **I**o ista eccia mili
 tas n dr scificata. i. scitate pfirmata. s. i padiso
 i illa eccia triuphati oes sut sanctificati. i. i
 sanctitate pfirmati. qz i peccabiles sut vt xgo
 maria. **A**uctas. **D**is q relicti fuerit i syon. et
 residu in hierlm. scitis vocabit ois q scpt e
 in vita i hierlm. **I**sa. iij. **A**ia q pdigne sat scẽ
 de pctis qñ igredit glam pt dicere. **I**n ciui
 tate scificata re qeni. **E**t xgo **M**aria h dice
 re potuit. **P**z thea **N**otau qñqz i assuptio
 ne xgis **M**arie. ad qz similitudinẽ aia bra etia
 ascẽdit. p qd aia pt dicere thea pdictu **I**n ci
 ui. sciti. zc. n tñ dico q possit aia ascẽde ad tã
 tã glaz vt xgo ma. **P**ria pditio sensilitudo q
 fuit in xgis assuptioe. fuit. cu xgo ardẽtissime
 desideraret vide filiu suu z esse cu eo z fletet.
Xps misit sibi agelũ gabrielẽ. q sp fuit nũcius
 xpi ad mrem. z reuerent eã salutauit di. **S**u
 scipe salutes a do. **A**ue bñdicta. tẽplum dñi.
 archa vite. regia padisi. **E**cce fil vult cõ
 plere desideriu vrm. **A**b hic ad tres dies ascẽ
 detis ad eu. qz iã tota curia parat ad repien

dum vos. **U**n die albert sup missus e. qz bẽ
 ata xgo psciuerit mortẽ suã. z arguit p locũ a
 minori. qz b. **J**ohi euãge. b. petro apostolo. et
 pluribz alijs reuelatio fuit scã d obitu eozũ.
 g a fortiori bte xgini q m fuit dñi. **V**ide i al
 berto mltã pulcra d assũptõẽ. **N**ota h qre da
 bat sibi tres dies ad pparatõz. cu xgo sp fuisset
 parata ire ad padisũ. **C**an. iij. **T**ota pul. zc. xbu
 e spũscia d ma. xgi. **Q**uare g dedit sibi tres di
 es. zc. **R**ũdeo qz tres dies fuerit sibi pcessi nõ p
 se. s. p aploz z aliõz psolatõẽ. **S**cdo p exeplo
 nfo z instructõẽ. **P**rimo dies erat p aploz cõ
 solatõẽ q erat p mãm dispõ i p dicationẽ cuã
 gelica cu magnis tribulatõibz. qz pdicabant
 doctrinã tã nouã altã z nõ amplĩ auditam.
Scdo dies erat ad psolatõz multiez. q iũcre
 fuerat xgini **M**arie. si subito xgo fuisset assũ
 pra fuissent nimis desolate. zc. **T**ertio dies fir
 it psolatõne aliquaz xginũ qz nutriuerat
 ad dei fuitiũ. zc. **I**ta iuxta hãc similitudine. s.
 ex alia ratõẽ dat de tres dies pparatiõis aie
 deuote **T**res dies sut opa pñialia siue sacra
 mẽtalia. s. pfectio. cõio. extrema vnctio. **E**t di
 cunt dies. qz in qlibet ope dat claritas gratie
Primo dies est pfectio. q maxie i fine est fiẽda.
 etia general de oibz pctis. nõ q sit necessitatẽ
 s. est vitũ. **R**õ. qz pfectioes q sũt i sanitate ml
 toties sũt sine ptritõẽ. **I**te qz est dubiu si cõ
 fessor potat absoluerẽ. s. i fine qlibz pfectõz pẽ
 de oibz absoluerẽ. **E**t qñ hõ se reputat mori
 tuz. despicit mãm z hzõtritõz. **S**cdo dies e
 cõio. etia si illa die celebrauerit. adhuc e cõi
 candũ. h est tñ nõ ex necessitate faciẽdum. sed
 pgruitate. **R**õ. qz naturalit nullõ pt cellũ ascẽ
 dere. **J**o. iij. **R**ẽo ascẽdit i cellũ. s. naturalit. vel
 pte pte. s. pte xpi oz nos ascẽdere. **I**o
 dr viaticũ. **V**irac l m d hugone d scõ victo
 re. qñ in cõione dixit. **A**scẽdat fili ad pẽm. z
 spũs ad deu q creauit illũ. expirauit. et hostia
 ascẽdit. **T**ertio dies e extrema vnctio. q dr di
 eppẽ claritatẽ grẽ. q dat pte et. qz fmitũt
 pctã venialia z culpe mortaliũ obliõz z ali
 qntulũ de pena fm deuotõz recipiẽs. vt di
 cunt doc. sup. iij. sniaz. **E**t ista rõe allegoricẽ
 dr scptura. **D**e hebreoz vocauit nos vt ea
 mus viã triũ diez i solitudine. z sacrificem
 dño do nfo. ne forte accidat nob pestã aut gla
 di. **E**to. v. **N**ota. de hebreoz. i. trãscuntiu z
 iuxta hebraicã interpretationem. s. ab hac vita
 migrãtiũ. vocauit nos. s. ad glam. vt eam vñ
 am triũ diez i solitudine. i. in morte. q dr soli
 tudo. qz nullõ vellet aliũ associare. nec filiũ

no

De assumptione beate marie uirginis

p̄rem. nec ecōuerso. Tres sunt. p̄fiteri. cōica-
re. z vngi. q̄ i his hō sacrificat se deo. Ne for-
te accidat nob pestis aut fames ignis scz in-
ferni z dānatio. aut gladi. i. purgatorij pena
Et tūc aia beata q̄ sic fecit p̄t̄ dicere. in ciui-
tate sanctificata. zc. ¶ **S**ecūda similitudo seu p̄di-
tio q̄ fuit in h̄gis assumptōe. q̄ om̄es apl̄i et
multi aliq̄ sc̄i z sc̄tē fuerāt in obitu h̄gis. **M**a-
rie gregati. legētes in circuitu psalterij. q̄re
h̄. cū h̄go nō indigebat istis. R̄n̄deo q̄ ad exē-
plū nost̄. q̄ q̄n̄ p̄sona laborat i extremis. de-
bet h̄re circa se bonas z sanctas p̄sonas q̄ le-
gant psalteriuz z xp̄i passiōē. vt p̄fortēt spi-
ritum reducendo ad memoriā xp̄i passiōez.
z tūc necessarie multe aie in illo passu p̄dunt
maxime ex p̄ntia carnaliū amicōz. s. filioz zc
q̄ venit vxor plorando. z retrahit animaz a
deo. **I**dē de filijs dicēs. **O** miserī q̄d faciem⁹
zc. Et tātus est amor p̄fis seu matris ad fili-
os q̄ tūc cogitabit infirm⁹ q̄d erit de ipsis. s.
filijs. **I**s est bona p̄suetudo ne sint presentes
q̄ multi licet fuerint bone vite. t̄n̄ sunt ex h̄ i-
piculo. Et p̄ oppositū multi fuerūt male vite
q̄ in fine ex p̄ntia sanctaz p̄sonaz saluantur.
Patet h̄ moralit̄ q̄re beata h̄go voluit p̄ntiā
sanctaz p̄sonaz ad exemplū nost̄. q̄ p̄ se nō
indigebat. **I**deo dicit scriptura. **I**n requie
mortui req̄lescere fac memoriā ei⁹. z p̄solare il-
lum in exitu sp̄s sui. **E**c̄c̄i. xxxviij. **N**ota. re-
quiescere fac memoriā ei⁹. s. q̄re p̄l̄ dicit de
memoriā q̄ de alijs potēt̄ijs. **R**̄nsio. q̄ p̄nci-
palis tēptatio diaboli est tūc inducere ad de-
speratōz. z p̄ntat p̄ctā memoriē dicēdo. quō-
tu potes credere q̄ tā graua p̄ctā tibi remit-
tant. z saluent. **S**i nos tā nobiles creature p̄
vno solo p̄ctō sup̄bie dānauit eternalit̄ deus
q̄d faciet vob̄ multis. **I**s tu q̄ fecisti h̄ et h̄.
q̄d erit de te. **I**s est necessaria passio xp̄i siue
memoria passiōis xp̄i z p̄fortatio spirit⁹. di-
cendo. recordamī qm̄ de⁹ misericors est. zc. z
q̄n̄ talis aia intrat paradisum. p̄t̄ dicere. **I**n
ciuitate. zc. ¶ **T**ertia similitudo seu cōditio
fuit q̄ in obitu h̄ginis marie xp̄s p̄sonalit̄ de-
scendit de celo cum omni multitudine ange-
loz z sanctoz ip̄m z matrem suā associantiū
Si dicat. z quō poterāt recipi in camera h̄-
ginis. **D**icat quō angeli z beati p̄t̄te gl̄ie ha-
bent posse occupādi z replēdi vnam domuz
ciuitatem seu regnū. incm̄ q̄ nihil aliud pote-
rit ibi recipi. tanta est eoz p̄tus z potestas. n̄
em̄ sunt circūscriptiue in loco. **E**t q̄n̄ fuerūt
i camera. xp̄s inuitauit matrē vt vos inuitat

filios vestros zc. dicens ei. **V**ent electa mea
z ponā in te thronū meū. q̄ p̄cupiuit rex spe-
ciem tuā. **T**ūc h̄go sicut sine corruptiōe con-
cepit. z sine dolore pepit. etiā sine dolore ani-
mā in manibz filij tradidit. q̄ dicit **Alber⁹** z
in collecta hodierna cantat. **N**ec tū mortis
neribz dep̄mi potuit q̄ filiū tuū dñm nostrū
de se genuit. **E**t nec⁹ ibi ponit p̄ dolore mor-
tis. vt dicit ad longū **albertus** sup̄ **D**issus ē
Et angeli inceperūt cantare. **H**ec ē filia hie-
rusalem. zc. **S**imiliter de anima sancta fit. l̄-
cet nō in tāto honore. **S**emp̄ em̄ in obitu s̄a-
cte z deuote p̄sone. de celo venit xp̄s oñdens
se anime bone. q. d. **V**enite ad me om̄es q̄ la-
boratis z onerati estis. z ego reficiā vos. **H**a-
t̄be. xj. **I**ta q̄ xp̄s semp̄ venit in morte. aliq̄
modo de p̄dictis **A**uctas. **S**i abiero z p̄pa-
rauero vobis locū. itez venio z recipiāz vos
ad meipsum. z vbi sum ego z vos sitis. **J**oh.
xiiij. **Q**uāta humilitas est ip̄s xp̄i. **N**am ter-
renus rex p̄mittit coquinariū ad paradum p̄-
se. sed rex celi ip̄semet voluit p̄cedere ad parā-
dum nobis locum. **E**t post itez veniā. glosa
scz in morte. **I**tem veniūt angeli etiā parens
tes z filij parui. **D**icat q̄n̄ laborāt i extremis
anime. angel⁹ bon⁹ subito ad eā venit vt eam
ad celū ducat. vnde tūc magnū est gaudium
in celo. z quilibz desiderat irez adducere ani-
mam illā. iuxta illud. **E**cce ego dñe misce me
Et dixit. vade. **I**sa. vj. **I**dem de filijs p̄uis.
qui sunt in celo q̄n̄ p̄cipiunt q̄ eoz pater vel
mater sunt in extremis petunt a xp̄o vt pos-
sint associare aiam illā. zc. **E**t vos ploratis i
eoz morte. cū esset magis gaudendū. q̄a xp̄s
rex recipit filiū vest̄. z regina maria filiā ve-
stram zc. **D**icat de quadā muliere ad quā de-
scenderūt om̄s filij. z adduxerūt cū alijs āge-
lis aiam matris eius in celū. **D**e ista societa-
te dicit scriptura. **E**cce quō cōputati sunt iter
filios dei. z in sanctos sors illoz est. **S**ap. v.
Et sic aia potest dicere. **I**n ciuitate sanctifi-
cata. zc. ¶ **Q**uarta p̄ditio quam notaui in h̄-
ginis assumptōe est. q̄ in suo ascensu demōes
fugerunt. z eam tenere nō potuerunt. **N**ā ma-
gna via est h̄inc vsq̄ ad celum. z ibi periculo-
sus passus. **D**icat quō demones ceciderunt
de celo. aliqui z pauci d̄scenderūt ad infernū
ad cruciandū animas. **A**liqui sunt iter nos
ad temprandū. sed tot⁹ cum ul⁹ remansit in ae-
re. vbi stabunt vsq̄ ad diem iudicij. z sunt tot⁹
vt archomī. **N**ā beatus **A**nthonins vidit i re-
uelatōe. q̄ multe aime volentes intrare celum

Sermo

sine ascendere. ibi rapiebantur ad infernū duce-
bant. sed quā viderūt demōes tantā societate.
et tēp̄ aīa mōginis portante fugierūt. Et ad
h̄ facit p̄ph̄ia **Dō. E**curgat de? et dissipent̄ ini-
mici ei? et fugiāt q̄ oderūt eū a facie eius. ps.
lxxij. zc. vsq; i leticia **Silr.** nō dico eq̄liter d̄
aīa deuota. **Nā** dicere demones potuerunt
postq̄s̄ ego **Maria** trāsīuit. **Isti** nō potuim?
resistere. sed d̄ cetero videbim? q̄s trāsibit. sed
quā aīa btā ascendit cū societate angeloz. parē-
tūz amīcoz demōes fugiūt. et aīa cogit eos
q̄cā tētauerūt. et dicet forte. **O** traditor **Leui**
athan tu tētasti me de sup̄bia. sed grā dei me
iuuīt feci p̄niam. **Et** tu pditor **Māmona** d̄
vsura. furto. rapinazc. **I**dez de **Amodeo**. q̄
tentat de luxuria. **Et** **Beelzebub** de inuidia
Beelphegor de gula. **Baalberith** d̄ ira. **A**sta
roth de accidia. **Et** sic aīa transitz portatur
ab angel. **Auctas** ad h̄. **F**actū ē vt moreret
mēdic? et portaret ab angel. nō dicit ab ange-
lo in singulari. in sinū **Abrae** **Lu. xvj.** **E**t po-
test dicere anima. **I**n ciuitate sanctificata zc.
Quinta similitudo seu p̄ditio ē solēnitas q̄
s̄gini **Marie** fuit facta intrādo celū empir-
reū. in qualibet hierarchia et i quolibet ordie
angeloz. **I**n videtis q̄ magnū festū sit regi-
bus nouiter venietib; in regnū suū zc. nihil ē
respectu honoris in celo. nec posset lingua ex-
plicari. sed intellectualiter p̄replare. **I**deo cā-
tat ecclia. **E**xaltata es sancta dei genitrix su-
per choros angeloz. ad celestia regna. **Silr**
nō eq̄liter. dico de aīa btā quā intrat celū em-
pirreū sancti angeli cū ma gna leticia recipiūt
eā. angeli et sancti respiciūt p̄ fenestras. et ibi
sunt palacia corpalia de materia celesti. et sa-
lutant aīam et gaudēt quā aīa intrat. qz pauce
intrāt. **Et** sicut spōsa in die nuptiaz vadit to-
ta verecūda ad eccliam. et sicut bñ placet si-
bi illa verecūdia. **I**ta tūcaia sancta. **Et** i qua-
libet hierarchia cantat vna melodia cuiusdā
cātillene p̄nētis tres s̄culos. fm q̄ ania fa-
cit tria vt saluet. **P**rimū quā dimittit pctā
et malas societates. **I**stud ē p̄ncipiū bonevi-
te. p̄pter h̄ in p̄ma hierarchia cantat aīe tran-
seūri. **F**elix dies. felix hora. felix tps felix mo-
ra in qua pctā dimisisti. **Et** aīa facit omnib;
reuerentiā di. **Nō** nobis dñe non nobis. sed
nōi tuo da gl̄iam. **S**ecūm opus. postq̄s̄ di-
mittit pctā accedēdo ad tēp̄m. p̄fitendo pctā.
cōicando. audiēdo missas. fmōes. p̄pter hoc
cantat sibi in scda hierarchia scdōs̄sus. **F**e-
lix dies. felix hora. felix tps. felix mora in qua

tēp̄o adhesisti. **T**ercū op? ē pseuerare finali-
ter in bona vita. qz als nihil valeret inciperē.
Ideo i tertia hierarchia cātat. **F**elix dies fe-
lix hora. felix tps. felix mora in q̄ cursū p̄ple-
uisti. **Et** sic vadit vsq; ad cathedrā christi q̄
de manu sua coronat eā. **A**uctas. **I**usti i ppe-
tuū viuēt. et apud dñm ē merces eoz. et cogi-
tatio eoz apud altissimū. **I**ō accipiet regnū
decoris et dyadema speciei de māu dñi. **Sap.**
v. **C**ogitate si gaudiū ē i celo sup̄vno pctōre
p̄niam agēte. **D**ulto magis p̄niam complere
Lu. xv. **E**t pōr dicere aīa. **I**n ciuitate sc̄tifi-
cata silr. s̄gini **Marie**. requieui.

De sancto Bartholomeo

Us aīa mei estis
Joh. xv. **S**icut totū officū et solē-
nitas hodierna ē. b. **Bartholomei**.
ita etiā erit sermo. **Et** si placet deo habebi-
mus multas doctrinas ad instructiōem vite
n̄rez informatōem aīarū. **S**ed p̄ saluē tēp̄-
go **Maria**. **C**ōiter ostendit in ecclia et decla-
rat. q̄ inter oēs sc̄tōs q̄ fuerūt a p̄ncipio mōdi
sunt et erūt. excellētiōres et maiores in sc̄titate
et magis illuminati fuerūt ipsi apli. **Et** est bo-
na rō. q̄ est ista. **Q**uilibet xp̄ian? indubie cre-
dit q̄ xps est p̄ncipiū fontale tot? sanctitat̄
et p̄fectionis. **I**deo quāto sancti siue p̄ceden-
tes xp̄m siue sequētes fuerūt tēp̄o p̄miores
tanto fuerūt sanctiores. digniores et excellē-
tiores. qz erāt iuxta p̄ncipiū fontale tot? sc̄tita-
tis. **Et** qz apli simul fuerūt cū eo stantes. co-
medentes zc. **I**deo maiorē sanctitatē habue-
rūt. **D**icat h̄ ordiatio mūdi fm digitos ma-
n? qz medi? est longior. **C**ogitetis qz digit? lō-
gior sit plenitudo tps in quo de? misit filiūz
suū zc. ad **Gal. iij.** qz tunc credid̄ mundū fu-
isse pleniorē homib; q̄ vnq; fuerit. **Et** in p̄n-
cipio mūdi fuerūt p̄iarche sc̄cti et p̄fecti **D**e
inde p̄phete. **Et** qz erant iā tēp̄o p̄p̄ndores. iō
sanctiores. intm qz dixit deus. **E**go deus q̄
apparui **Abraā**. **I**saac et **Jacob**. et nomē meuz
Adonay nō indicaui eis. s. patriarchis **Exo.**
vj. **H**ora nomē meū adonay. i. eēntiez puidē-
tie. **Et** inter p̄phetas iohānes fuit sanctior. et
fuit circa p̄ncipiū fontale. s. christū. quē digi-
to ostendit. et ipsum baptisauit. intm qz de eo
dixit christus. **I**nter natos muliez nō surre-
xit maior iohāne bap. **Mat. xj. Lu. vij.** **E**t lo-
quit de p̄iarchis sanctis. **Nō** credat qz ma-
ior sit aplis. sed p̄phetis et sanctis veteris testamē-
ti. quib; a christo p̄p̄at quādo dixit. **I**nt na-
p

De sancto Bartholomeo

ros muli. zc ppter h d: **Lu. vii.** Dico em vob maior inf natos muliez. ppha **Johane** bapci sta nemo e. Patet q pabat p mis factis. De inde venit pncipiū fontale totū scitatis **Jhs xps.** Et illi q cū eo fuerūt. comedētes zc. rece/ perūt maiorē dignitatē z illuminationē. **Jō apls Rom. viij.** Nos ipsi pmitias spūs habē tes. **blo. s. tpe pzi** z ceteris abūdātius. De in de venerūt martyres sancti z bñdicti. sed nec i tāta sanctitate vt apli. De in de p fessores. Ex ista rōne **Johes** q antiq̄s sanctis xpo fuit. ppi quior. z psequēter sanctior. fuit singularis amicus xpi. **Joh. iij.** Amic⁹ sponsi. **Joh. q stat** z audit cū gaudio. gaudet ppter vocē spōsi. Et apli q de donis sanctitatis fuerūt pmi z siml cū xpo fuerūt sanctiores z magis amici xpi. **Dicit** phs q amic⁹ est alter ipse. **Jō** dicit xps ad aplos **thema.** Vos amici mei estis. Patet **thēa.** Nō restringēdo istā materiam vniuersalē de omnib aplis ad. **b. Bartholo/ meū.** inuenio q ppter tria habuit amicitiam dei. q tria si volum⁹ hēre erim⁹ sibi siles. nō di/ co equales. **Nā** in eo fuit

¶ Primo spūalis oratio

¶ Secdo vniuersalis sublectio

¶ Tercio martyrialis afflictio

¶ Propter qd dicit xpus. **b. Bartholomeo** sin gulariter. z nobis generalit. Vos amici mei estis. **¶** Dico pmo q. **b. Bartholomeo** habu it amicitia spūalē cū xpo p spūalē orōnem. **Rō** **Nā** respiciēdo. colloquēdo z puerfando amī ciaz amor general inter duas psonas **Ista** tria sūt i deuotaz spūali orōe. in qua pmo re/ spiciēz ptemplat xps a capite vsqz ad pedes. **¶** Primo quō caput spinis coronatum fuit. au res q audierūt vitupiaz blasphemias. z sic de alijs. Et sic amor diuin⁹ intrat in cor recogitādo tantā pulcritudinē nostri amoz sic de turpatāz. **¶** Secdo colloquēdo. ratiocinādo dicēdo. **Domine** parcatis mihi. ego sum i ta li peccato seu defectu. ideo dñe inuet⁹ me. Et sic intrat amor. **¶** Tercio cognoscēdo. cōtem/ plādo. quō xps sedet i mensa eternitat⁹. doz/ mit cū eo ptemplādo requiē xpi. **Isto** mō ha bet amicitia cū xpo. De h septura. Qui dili/ git cordis mūdiciā. ppter grām labioz suozū habebit amicū regē. **¶** **Prouer. xxiij.** Mūdicia cordis est separi a mūdianis negocijs. z orō/ niz ptemplatōni vacare. **¶** Ita fecit. **b. Bartho/ lomeus.** Audite singularia de eo qd de nul/ lo alio legit. **Nā** ita erat deuor⁹ q dicit hysto ria q orabat cēties flexis genib⁹ p diē. z cen/

ties p noctē. **¶** Si g ex orōne psequitur xpi amī ciaz qd. igitur. **b. Bartholomeus** Sed quō intelligitur q centies in diēz. **Dico** q sic in/ telligitur. Nam decem excellētie leguntur de deo qui est vn⁹ i substātiāz trinus i personis zc. **s. Potētia. Sapientia. Bonitas. Creatō** **Subernatio. Redemptio. Glorificatio. Cō/ demnatio. Purificatio z Judicatio.** Et que libet istaz excellētiarum habet. **x. effectus.** et decē decies sunt centū. z ppter ista centies in die flecebat genua. **Dicatur** practica quō p/ us signabat se signo crucis. z ostēde quō se si gnare debēt. assignādo rōes. **Deinde** ptepla/ batur primū effectū potētie dei. totum mun dum sust. nēris. Et post dicebat orōem a xpi sto ordinatā. **s. Pater** nō. z surgebat. **Deinde** iterūz flecebat genua. z signabat se. qz crux xpi clauis ē padisi. vt ait **Rabanus.** Et sicut qvult camerā intrare optet apirezē. **¶** Ita d ce lo. z cogitabat q omnes creature sunt nihil re spectu diuine maiestatis. Et post dicebat **Pa ter** noster. z sic de alijs. **Ecce** quare hystoria dicit. **Cēties** flecebat genua i die. z nocte etiā toties. **¶** Si g ex orōne spūali creatura potest assequi xpi amicitia. **¶** Et. **b. Bartholomeus** zc. **¶** Possumus dicere q est amic⁹ dei recordās d xpi verbo **Luc. xvij.** Oportet. **s. qui** vult esse amicus dei. semp orare. **s. maner** sero. et non deficere. **Oportet** nos centies in diēz. **¶** **Ho** raliter. **Nō** oportet nos orare centies in die. sed decies qnqz de die. z decies qnqz de no/ cte. nō curādo de effectib⁹ illis. sed ptemplā do illas decē excellētiās. **¶** Primo signādo se z purificādo cor. cogitādo potētiā dei qui de nibilo cūcta creauit. z quādo senties cordis dulcedinez dicas **Pater** noster zc. **¶** Secdo co gitando e psciētiā quō omnia scit z videt. et nihil latet eum nec abscondet ab eo. z sic di cat scdm **Pz** noster. **¶** Tercio de bonitate. qā quicqd fecit amore hoim fecit. qz ipse nō in/ digebat celoz terra. z sic d alijs. **¶** Quarto cre ationē oim in diuersis generib⁹. gradibus zc **¶** Quinto gubernatōem quō puidet omnib⁹ d vi ctu. vestitu zc. nec deficit nec supēst in capite annizē. **¶** Sexto redemptionē. qz ne aliq̄s sibi credēoz obediēs suspendat i inferno voluit suspendizē. **¶** Septimo glorificatōem in ani maz corpe beatis in die iudicij. **¶** Octauo con demnationē. cū quāto rigore damnat impe/ nitentes. z ex hēnit timor cordis zc. **¶** Nono purificatōz aiāz i purgatorioz zc. **¶** Decimo iu dicationē iudicij general. in q erūt boni ad

Sermo

de terra. mali ad sinistra. **E**cce quare de sanctis predicant virtutes ut recipiant in exemplum. **I**deo ait **D**ominus in ps. lxxv. **B**enedicere deus: qui non amouit ordinem meam et misericordiam suam a me. **S**ed **A**ugustinus. **N**on amouetur a te ordo tua. et non amouebitur a te misericordia diuina. **D**ico se cundo quod b. **B**artholomeus habuit amicitiam dei per universalem subiectionem. quia omnibus preceptis dei fuit obediens. **I**deo Christus ait. **V**os amici mei estis si feceritis ea que ego precipio vobis etc. **J**o. xv. **S**i dicat quod fuit obediens. et preceptis non est magna laus. quia omnes tenemur obedire. **R**esponso. **I**psa fuit obediens preceptis. et per se etiam mandatis apostolicis. quia omnia seruauit que precepit Christus apostolis dei. **E**untes in mundum universum predicate euangelium omni creature. **M**arc. xlviii. **U**bi Christus ostendit locum ubi est predicandum. scilicet mundum universum. non solum in vna villa. ciuitate seu puincia. **R**ecte dedit eis modum quem tenet sol. qui quando erit illuminat. calefacit. et facit fructificare totum mundum. non quiescit in vno loco etc. **S**ecundo ostendit materiam predicandam. cum dicit euangelium. non autem **V**irgilium seu **D**uindium. quia poete damnati sunt. **I**deo eorum doctrine neminem saluat licet auribus placeant etc. **S**i dicat. **E**t nunquid possum predicare vel testamentum. quia dicit. predicare euangelium. **R**esponso quod predicat bibliam non predicat nisi euangelium. quia testamentum nihil aliud est nisi euangelium figuratum. et in nouo testamento expressatum. **E**t ista sunt verba dei que uertunt gentes et tangunt corda. **I**deo apostolus **R**om. i. **N**on erubescam predicare euangelium. scilicet figuratum vel expressatum. **V**irtus enim dei est in salute omni credenti. **T**ercio ostendit quibus personis est predicandum. quod omni creature. non solum christianis ad solandum animas. sed peruersis. iudeis. agarenis. quia uirtus dei est in salute omni credenti. **I**stud preceptum optime seruauit b. **B**artholomeus. **D**icat quod post receptionem spiritus sancti incepit predicare in hierusalem. ubi multos peruertit. **D**einde per iudeam. et sic predicando iuit quousque peruenit ad ultimam indiam. **S**econdum preceptum Christi ad apostolos fuit de bello. **D**um in quali bello ibant apostoli. **M**oderni predicatores ueniunt in tempore pacis predicare inter christianos. sed apostoli inter infideles et phos predicabant doctrinam altissimam nouam. **S**icut de trinitate. incarnatione. de christi passione. de sacramento altaris. disputantes cum phisicis. **H**abitabant in natura que dat infirmitates. et demones et mortem. suscitando mortuos. curando infir-

mos. expellendo demones. **A**uctas. **H**os dum odecim misit **I**esus precipiens eis et dicens **E**untes autem predicate dicentes. quia appropinquabit regnum celorum. **I**nfirmos curate. mortuos suscite. leprosos mundate. demones eijcite. **M**arc. x. **A**d practicam de bello. b. **B**artholomei. **N**ota quod postquam predicauit de trinitate. scilicet quod est unum deum et trinum in personis. **S**tatim phisici contra arguebant. **M**ultiplicatis suppositis. id est in diuiduis. necesse est ut entie multiplicentur. **B**eatus **B**artholomeus respondebat di. **N**ocere est in creaturis. sed non in creatore. **A**d quem phisici non perueniunt. **E**t ad perbandum suscitabat unum mortuum di. **S**icut tres persone diuine sunt unum deus. ita animarum corpus et uita sunt unum in te surgas. **E**t mortuus surgebat. **I**dem postquam predicauerat de incarnatione. **P**hisici dixerunt contra. **F**initi ad infinitum non est proportio equalitatis vel mensurabilitatis. scilicet per mensuram vel equalitatem. sed est proportio causalitatis. **E**t hoc est necesse. quia primum principium infinitum est causa finitum. ad perbandum istam ueritatem curabat leprosum vel surdum etc. **I**dem de passione christi. ne sibi credentes et obediens suspenderentur in furca inferni. **E**t phisici arguebant di. **F**rustra fit per plura quod potest fieri per pauciora. **C**um ergo de solo homo potest saluare. quod oportuit eum pati etc. **R**espondeo quod regula habet uerum quod frustra fit. si ita bene fiat. **E**t ad perbandum hoc curabat mutum. **I**dem de sacramento altaris. quod fuit magne difficultatis ad credendum. phisicis dicitur. **L**ocus et loca tui debet proportionari. ut patet in iiii. phisicorum. **R**espondeo autem **B**artholomeus. **H**ec est uerum naturaliter sed istud est supernaturaliter. ad perbandum curabat infirmum etc. **P**atent bella que tangit christus in dicta auctoritate **M**arc. x. **H**os misit christus etc. **T**ercium preceptum christi quod dedit apostolis fuit de paupertate. **M**arc. x. **N**olite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis uestris. neque peram. neque duas tunicas. neque calciamenta. neque bagas. cum ista paupertate peruertebat gentes. **D**icebat enim gentes. **Q**uid uolunt isti a nobis. **E**t alii dixerunt. salute nostram querunt non pecuniam. **D**icat hic miraculum quod fecit in **I**ndia de curatone filie regis a demonio et quod remisit sibi tot pecunias. et nihil inde uoluit recipere. **D**icat quod peruertit regem et omnes de illa ciuitate. **E**cce bellum suum. **I**ta si nos modo essemus boni non diligeremus tantum bona temporalia. non solum christiani sed infideles peruerterent. sed quia sumus male uite. non solum infideles non peruertunt. sed christiani perduunt fide. **D**ico tercio quod b. **B**artholomeus ha-

De sancto augustino

buit amicitia xpi p martirialē afflictōz. Per martiriū em̄ hō acq̄rit amicitiam dei. P̄ n̄ abraā tēta ēz p multas tribulatōes pbatus amic⁹ dei effect⁹ ē. Judith. viij. ¶ Hora q̄ttu or martiria. b. Bar: holomei q̄ ponūf a q̄ttu or autēticis doctoribz. Dicat p̄mo q̄to post puerionē Polemij regis. astrages frater pole mij nūsit mille boies armoz ad capiendū. b. Bartholomeū. Primū tormentū qd sibi de/ dit fuit sustū cello. adeo fortit q̄ miraculum erat qz non moriebat. z in quibet ictu dicebat ihs. optima medicina ē ista. Istud tormentū ponit. b. Ambrosi⁹. Scdm tormentū ad ma iorē sui penā fuit. qz crucifit⁹ p̄sis pedibz i al/ tuz. Et istud ponit Dorothe⁹ mgr. Tercium postq̄ fuit a cruce deposit⁹ fuit excoziar⁹. Co gitare penā. Istud tormentum ponit The/ odor⁹. intm̄ dicunt aliq̄ qz cū pelle i collo p̄di cabat. Quartū tormētū ē qz fuit decapitat⁹. Istud tormētū ponit hystoria. Si ḡ ex mar/ tyriali afflictōe q̄s efficit⁹ amic⁹ dei. igif marie b. Bartholome⁹. ¶ Moralr̄ si volum⁹ intra re paradisu. optet qz i bis q̄ttu or tormētis simus siles. b. Bartholomeo. Primo vt sim⁹ susti: b/ celi. Nā qm̄ aliq̄s i aliq̄ statu malo d̄in vitit et emēdat se statim p oblocutiōibz sustibz cedif. Dicat de quolibet. qm̄ aliq̄s puerit ad deū. z incipit bonā vitā: statim veniūt sustū celoz. De h̄ ait apls. Oēs q̄ pievolūt viuere in xpo ihu: psecutiōem patient. ij. Thi. ij. Scdo optet vt sim⁹ crucifit⁹. Crux siḡ p̄niam quā de/ bem⁹ sustinere Gal. v. Qui xpi sunt carnē suā crucifixerūt. Tercio oportet vt sim⁹ excoziati Si hētis pellē leoninā supbiez vanitat⁹: būl/ lemī. Idē d̄ auar⁹. Si hūit pellē vulpinā: op/ tet excoziari restituēdo vsuras. z ill⁹ dolor ē. s/ optet restituere vsurasz. Job. ij. Pellē. s. ma/ le vite vsure. luxuriēz. p pelle. s. anie. z cūcta q̄ bz hō dabit paia suaz. Quarto optet deca/ pitari. Caput vñ venit om̄e malū est supbiaz p̄suprio. qm̄ hō supbiez p̄sumit d̄vanitate sua scia vel ingenio. ḡ optet decapitari. qm̄ in itū ois pcti est supbia. Eccl. x.

De sancto Augustino

Lucerne ardentes

Lin manibz v̄is. Verbū istud habet textualiter Lu. xij. Et officialiter in euāgelio p̄ntis solēnitatis. Sicut scitis ho/ die p̄ torū mōm in ecclia dei sit festū illi⁹ ma/ gni et gl̄iosissimi doctoris. b. Augustini epi. etiā de eo erit p̄mo n̄ p̄ns. maxie qz si placet i

suavita inuenim⁹ mltas bonas materias spe/ culatiuas z morales. Sed vt de⁹ det nob suā gr̄am abūdātissime. salutesz go. Da. zc. Pro/ breui declaratiōe sibi p̄positi z materie p̄dicā/ de introductiōe sciendū. q̄ i sacra sc̄ptura vir/ tutes infuse quibz de⁹ dator virtutū sanctifi/ cat aias humanas. dicunt lucerne ardentes. Rō. qz sicut camera obscura z tenebrosa illu/ minat z pulerificat lucernis ardentibz. Sic camera p̄scie b̄iane illuminat z pulerificat z tenebras turpitudines pctōrū s̄rutibz a deo infusis. Quādiu autē hō est in pctōz in mala vita. dom⁹ p̄scie ē obscura z tenebrosa. sed qm̄ de⁹ accedit i ea lucernas s̄rutū. efficit clara et pulcra. z tūc de⁹ eam vult in habitare. Unde ait. Delicie mee cē cū filiis hoim. s. i p̄scitūz illuminat. Prouer. viij. Sicut s̄bi gr̄a. Rō scia p̄soneyaner pomposoz supbie tenebrosa ēz habitatio demonū. Sed qm̄ placet crea/ tori qz illuminat lucerna s̄rutis cordialis d̄i mittēdo pompas z vanitatesz. tūc ē pulcra z clara. z est habitatio dei. Irē p̄sona auara camera p̄scie habet obscurā plenā pulcra qz non curat nisi de terrenis bonis. sed qm̄ a deo acceditur i ea lucerna s̄rutis paup̄at⁹/ sp̄ alis efficit claraz pulcra. qz licet habeat mul/ tas pecunias de bono iusto. nō tū ponit in eis spem nec cor. sed man⁹ recipiendo necessa/ ria. alta distribuit egenis. Idē d̄ p̄sona luxu/ riosa. camera ei⁹ p̄scie nō ē nisi dom⁹ porcoz. sed qm̄ a deo accedit lucerna s̄rutis castitatis corp̄alis. ē claraz pulcra. Idē de p̄sona in/ uidiosa vt habeat officij regimēz. ei⁹ p̄scia ē camera dyaboli. qz invidia dyaboli mora in/ trahit i orbē terrarū. sed qm̄ accedit lucerna s̄rutis dilectōis fraternal. s. efficitur pulcra z clara. Idē de p̄sona gulosa. excessiue comedē dor bibēdo. ieiunia ecclesie frāgendo. iā p̄zā/ si missam audiēdo. Sed qm̄ acceditur lucer/ na s̄rutis abstinentē s̄rutual. etiā tūc efficit cla/ ra. Idē de p̄sona iracūda. qm̄ nō vult remitte re iniurias. sed tener i corde cū desiderio vi/ dicte. Sed qm̄ accedit s̄rut⁹ lucerna paciētia camera p̄scie efficit claraz pulcra. qz sicut d̄is n̄z rex Ihs xps fuit patiens remittēdoz. qm̄ to mag⁹ nos q̄ sum⁹ s̄mesz. Idē de p̄sona accidiosa. licet em̄ laborēt ad p̄gregādū bo/ na sp̄ualia. s. s̄rutēz merita: accidiosi estis. Sed mō illi qui laborāt p bonis terrenis cō/ gregādīs: diligētes dicunt. Qui autē i bonis sp̄ualibz dicunt negligētes. sed i fine parebit qm̄ tales veniūt corā xpo z nullū lucz portāt

Sermo

mittit p̄ xpm̄ ad hospitale miserorū ad infer-
nū. Sed qm̄ accēdit lucerna s̄tutis diligēter c̄
Pz̄ ḡ rōe q̄ s̄tutes infuse q̄b̄ iustificāt aīe di-
cunt lucerne ardētes. **A**uctas quā allegorice
dixit de p̄z̄ filio suo **I**hu xpo. **F**acies lucer-
nas. vij. z̄ pones eas sup̄ cādēlabz̄ vt luceāt
ex aduerso. **E**ro. xxv. **A**d istam fuit dictū mo-
ysi. allegorice xpo. **S**eptē lucerne sunt. vij. s̄-
tutes p̄dicte. **N**ota. facies lucernas. i. s̄tutes
vij. qz̄ ipse xps̄ facit eas in aīa p̄ infusōz̄. **I**o
Dō vocat xpm̄ dñm̄ s̄tutū. ps̄. xxij. **D**ñs̄ s̄tu-
tū ipse ē rex gl̄ie. qz̄ s̄ p̄ctm̄ sup̄bie. s̄. ex opposi-
to illuminat lucerna humilitatē. **C**ōtra p̄ctm̄
auaricie. lucerna spūal̄ paup̄tatē. **C**ōtra pec-
catū luxurie. lucerna castitatis. **C**ōtra p̄ctm̄
inuidie. lucerna caritatis. **C**ōtra p̄ctm̄ gule.
lucerna abstinentie. **C**ōtra p̄ctm̄ ire. lucer-
na patientie. **C**ōtra p̄ctm̄ accidie. lucerna di-
ligētie. **D**e h̄m̄ōi s̄tutibz̄ loqr̄ ego in themate
br̄o **A**uḡ. di. **B**eate **A**ugustine. lucerne ardē-
tes. s̄. sunt i manibz̄ v̄is. **N**ō s̄t solū i ocul̄ nec
i auribz̄ nec i ore. sed etiā i manibz̄. qz̄ mul-
ti habēt p̄dicatōes s̄tutes solū in ocul̄ legendo
s̄tutes. qz̄ sunt ap̄t̄z̄ sciētes. sed eoz̄ vita ē vi-
ciosa. **A**lij habēt s̄tutes solū in labijs p̄dicā-
do. legēdo. disputādo de s̄tutibz̄. sed eoz̄ vi-
ta ē scādālosa. **D**e istis dicit **L**ucerne arden-
tes in ocul̄ v̄is vel in labijs v̄is. alij habēt
s̄tutes solū i auribz̄ vt nos mō. z̄ illi q̄ audi-
unt s̄m̄ones. sed audito s̄m̄one nihil ponūt
i ope. **I**sta d̄r. **L**ucerne ardētes i auribus
v̄is. **N**ō sufficit h̄c s̄tutes in oculis nec la-
bijs seu auribz̄. sed i manibz̄. vt. s̄. sicut legunt
audiūt v̄l p̄dicāt. q̄ ita fuēt z̄ faciant ope. **E**t
qz̄ ita fecit. b. **A**uḡ. b. ideo itēz̄ possuz̄ sibi di-
cere. **L**ucerne ardētes. i. s̄tutes aīam pulcri-
ficātes. in manibz̄ v̄is. nō solū i ocul̄ p̄tem-
plādo. speculādo. nec i auribz̄ audiēdo. nec
i labijs p̄dicādo. sed i manibz̄ ope seruādo
Et p̄t̄ verificari de eovna p̄phia **Z**acharie.
quez̄ angel̄ suscitauit a somno di. **Q**uid tu
vides. **E**t dixit. **V**idi. z̄ ecce cādēlabz̄ aureū
totū. z̄ lampas eī sup̄ caput ipsī. z̄ vij. lucer-
ne eī sup̄ eū. **Z**acha. iij. **N**ota. **C**ādēlabz̄ au-
reū totū est. b. **A**uḡ. **A**lij doctores dicunt lu-
cerne. **N**emo accēdit lucernā z̄ in abscondito
ponit neqz̄ sub modio. **E**t ad istam xpus̄ vo-
cat quēlibet doctore lucernā. sed sup̄ cādēla-
brū. s̄. b̄m̄ **A**uḡ. qz̄ audeo dicere q̄ om̄s do-
ctores q̄ venerūt post eū sustentant sup̄ eius
doctrinā sanctā purā catholicā auri purissī-
mi sine errore falsaz̄ opinionū. **E**t quilibet do-

ctor ē p̄t̄ ad pb̄ādū dictū suū si p̄t̄ habere
vnā auct̄. b. **A**ugustini. **N**ota. z̄ lapas eī. s̄.
sapie. sup̄ caput eī. z̄ vij. lucerne eī. i. vij. s̄-
tutes q̄s̄ habuit. vij. p̄ctā mortalia. **D**e q̄b̄
nūc volo vobis p̄dicare. **P**rima eī s̄tutes ē
hūilitas. q̄ i eo fuit mat̄ia s̄tutes. qz̄ dicit ap̄t̄s̄
q̄ scia inflat. j. **C**oz̄. vij. **Q**ū in aliq̄ villa vel
cōitate ē aliq̄s̄ doctor famosus tot̄ ē inflatus
vento sup̄bie. sed. b. **A**uḡ. in toto orbe famo-
sissim̄ z̄ maxim̄ oim̄. sciuit se humiliare. **C**ū
aut̄ adhuc eēt puer. fuit ita subtil̄ z̄ ingenio-
sus. q̄ p̄ se sine mḡro didicit. vij. artes libera-
les. **P**ro quibz̄ mō v̄n̄ h̄ō indigeret. vij. annis
ad sciendū. tam̄ ē cū toto h̄ hēbat cor humile
nemine despiciēbat. nec disputādo aliquem
p̄fundebat. **E**t ista hūilitate z̄ ozoibz̄ matris
fuit p̄uersus. qz̄ p̄. xxx. annos fuit i errore ma-
nicorū. **P**ost p̄uersionē nolebat habitare i
ciuitatibz̄ nec villis. qz̄ erat ita famosus q̄ ti-
mebat vanā gl̄iam. **S**ed stabat i domo ex-
tra ciuitatē. z̄ possessionibz̄ suis. **U**nde can-
tat ecclesia. **P**ost mortē m̄is reuersus ē **A**uḡ.
ad agros p̄rios. vbi cū amicis z̄c. **V**alerius
aut̄ ep̄s̄ yponēsi. audita eī fama cupiebat ip-
sū h̄re i sua ecclesia. **E**odē tpe i ciuitate ypo-
nēsi erat q̄dā magn̄ diues vsurarī z̄ malevi-
te. q̄ misit ad **A**ugustinū q̄ ad eū accederet.
z̄ s̄b̄ū ex ore suo audiret et seculo renūciaret.
Propter qd̄ **A**uḡ. illuc statim iuit. **H**oc sci-
ens **V**alerī ep̄s̄ retinuit eū. z̄ licet inuitū i p̄-
s̄b̄m̄ ordinauit. ad tantū officii se indignū re-
putabat di. **O**m̄iser. z̄ nūqd̄ os meū ē dignū
ap̄ire celū. z̄ man̄ mee tractare xpm̄ dñm̄ me-
um. nec corp̄ vt sit xpī sepulcr̄. **S**i hodie or-
dinātur iuuenes q̄ nec habēt etatē nec sciam
nec s̄tutes nec p̄sciam nec deuotionē. sed ri-
balidi. luxuriosiz̄. z̄ volūt ordinari **A**uḡ. b.
Francisc̄ voluit ordinari ex q̄ fuit diaconus
sed dixit. sufficit ex q̄ sū diaconus. nō reputo
me dignū ad officii sacerdotij. euz̄ tñ̄ fuisset
scitissim̄. **I**dē de. b. **L**aurentior **V**incentio
Unde statim post q̄ fuit cleric̄. monasteriū
clericorū instituit. z̄ cepit viuere s̄m̄ regulam
sub sanctis ap̄t̄s̄ p̄stituta. **E**t **V**alerius ep̄s̄
p̄t̄atē **A**ugustino tribuit vt s̄ more oriētal̄ ec-
clesie corā se i ecclesia p̄dicaret. **U**ñ cū multi
ep̄i de h̄ murmuraret. **V**alerī de h̄ nō cura-
bat. dū modo p̄ eū fieret qd̄ p̄ se fieri nō vale-
bat. **C**epit aut̄. b. **V**alerī de h̄ formidare ne
sibi **A**uḡ. tollerēt. z̄ ab alia ciuitate i ep̄m̄ pe-
teretur. z̄ impetrauit ab archiep̄o vt ipse cede-
ret. z̄ **A**ugustinū yponēsi ecclesie in ep̄m̄ p̄mo-

De sancto augustino

ueret. **Sed** cū h̄ Aug. oino recusaret. cōpul-
sus tñz coact⁹ succubuit. z ep̄at⁹ curā suscepit
Rō excusatois ē. qz antiq̄ sc̄i ep̄i pl⁹ curabāt
de aiabz q̄s d̄ redditibz. **Nō** ē oppositū. qz nō
p̄siderāt piculū anie sed pōpā mōdz vanitatē
Nō sic aug. q̄ optime recordabat⁹ illa aucte
Judiciū durissimū i his q̄ p̄sūt fiet. **Ex**iguo
pcedit̄ mia. potētes aut̄ potēt̄ tormta patiēt̄
Sap. vi. **Ecce** p̄ma p̄t̄. **Secūda** p̄t̄ fuit pau-
ptas sp̄ual. **Licet** em̄ ep̄at⁹ eēt magn⁹. paz tñ
expēdebat. p se. nō curabat d̄ illa p̄dica regla
q̄ d̄t. qz d̄ redditibz ep̄at⁹ debēt fieri tres pres-
p̄ma. p eccl̄is repandis. sc̄da. p paupibz suste-
tād̄is. tertia. p se. imo d̄ cētū p̄tibz aug. vit̄ re-
tinebat vnā. p se. qz simplr erat indur⁹. **Hel⁹**
iduit̄ mōv̄n⁹ simplr bñficiat⁹ q̄s tūc vn⁹ ep̄us
Et si aliqñ ciues faciebāt sibi vestē p̄ciosā: re-
cipiebat eā z postea v̄debat. z faciebat sibi ali-
am rudē. et alias pecunias dabat paupibus.
Ipse em̄ dixisse legit̄. **Fateor** d̄ p̄ciosa veste
erubesco. z iō cū daf̄ mibi v̄do eā. vt qz vest̄
cōis eē nō p̄t. p̄ciū sit cōe. **Itē** nolebat h̄z eva-
sa aurea n̄ argētea nisi coclearia. vt d̄t histo.
Quid ḡ faciebat de alijs redditibz. d̄t hysto-
ria qz distribuebat paupibz. viduis. orphanis
captiuis p̄ deb̄it̄. zc. **Et** qñ nō sufficiebāt red-
dit⁹ recipiebat calices sup̄stuos. **Diē** historia
De vastis dñicis p̄t̄ paupes z captiuos iube-
bat frāgiz p̄flagrariz indigentibz dispensari.
Nō aut̄ paupes moriūt̄ fame. z captiui ab-
negāt fidē ihu xp̄i. qz tot̄ sūt vanitates z sup-
fluitates qz nō sufficiūt. q̄s tñ expēdūt mlieres
i ornamēt̄. caudis. manic̄ z camill̄is. **Itē** q̄s
tñ expēdūt hoies i vants ornamēt̄. **Itē** d̄ su-
perfluitatibz q̄ sūt i eccl̄is i opibz z iocalibz.
Nō gaudet de d̄ sacerdotibz p̄tuoſ q̄s d̄ edifi-
cijs sup̄tuoſ. **Iō** aug. nō p̄mittebat qz i sua se
de fierēt edificia nimis sup̄tuoſa nec bñficia
d̄ vsur̄. **Querebat** si ille hēbat amicos paupe-
res. et si sic. ill̄ d̄mittebat hereditatē. sed mō
fit oppositū. **Ecce** paup̄tas sp̄ual sciēs regulā
xp̄i di. **Videtez** caute ab oī auaricia. **Luce**
xi. **No.** ab oī. ḡ a rapia. vsura. furto secreto. a
retētōe decimar̄ zc. **Tercia** p̄t̄ fuit castitas.
Et qz fuit puerus z p̄b̄z z ep̄s fact⁹ non p̄misit
qz soroz sua sc̄az deuota. nec neptes sue qz deo
parit̄ f̄uebat̄ intrarēt palaciū ei⁹. **Dicebat** em̄
qz si d̄ soroz v̄l neptibz nulla possz mala oziri
suspectio. tñ qz tales p̄sone sine alijs sine varijs
eē nō possent. z ad eas alie aduenirēt. de q̄bz
possent oziri suspitio. **Nūq̄** cū muliere sol⁹ loq̄
volebat. diligēs famā suā. z dādo alijs bonū

exēplū. **Iō** ait **Hiero.** ad rusticū monachū.
Mulierē quā bñ puerfatē vider̄. mēte dilige
nō corpali fr̄q̄ntatōe. **Ita** d̄z facere q̄libet qz
vult casteyiuere z honeste. **Un̄** ait apls. **Op-**
ter em̄ ep̄m testimoniū h̄z bonū ab his q̄ for-
ris sūt vt nō i opprobriū icidat z i laqueū dya-
boli. j. **Thi. iij.** **Nota.** i opprobriū. s. laicoz. z i
laqueū diaboli. qz sic aues capiūt̄ laq̄o. ita lai-
ci capiūt̄ i malavita eccl̄asticoz. **Quarta** p̄-
tus fuit caritas. qz ita erat inflammat⁹ caritate
erga deū. qz qñ celebrabat sp̄ flebat. z sic cera
ad ignē liq̄scit. ita ei⁹ aia liq̄sciebat. **Itē** circa p̄-
ximū. visitabat diligēt̄ ep̄atū forte bis v̄l ter
i anno. ibat p̄dicādo z p̄uertebat pctōres ad
pniam. infideles. iudeos. agarenos z pagāos
ad fidē catholicā. **Tāta** erat i corde ei⁹ chari-
tas. qz oēs volebat sua. sciēs illō v̄bū apli
Oro vt caritas v̄za maḡ ac maḡ abūdet i oī
sc̄iaz i oī sensu. vt p̄bes portioza. vt litis since-
res z sine offensa i diē xp̄i. repleti fructu iusti-
cie p̄ **Ihm** xp̄m i gl̄iam z laudē dei. ad **Phil. j.**
Quira p̄t̄ ei⁹ fuit abstinētia. **Nā** vitā xp̄i te-
nuit. nō comedebat carnes. z solū sel̄ i diē co-
medebat. sp̄ fuit sibi tps q̄dragesime. **Diē** h̄y-
storia. **Vēse** frugali vsus ē. z int̄ olerat legu-
mia p̄t̄ firmos z hospites plerūqz carnes hē-
bat. **Nō** d̄t qz comedebat i ipsa mēsa. z magis
lectōz z disputatōz diligēs q̄ epulatōz. **Tria**
a. b. **Ambrosio** se didicisse ait. **Primū** qz vxo-
rē nūqz cuiqz peteret. **Rō.** ne illi int̄ se nō pue-
nirēt sibi maledicerēt. **Secō** qz militare vo-
lētē ad h̄ nō p̄medaret. **Rō.** ne militātes calū-
niā exercerēt. z i cū aliq̄ culpā refuderēt. **Ter-**
ciū. qz ad p̄uina iuitat⁹ nō iret. **Rō.** ne forte tē-
perācie modū pderet. **Recte** tenebat p̄silium
xp̄i dicēs. **Attēdite** vobis ne forte quē corda
ve. i cra. z ebr̄i. **Lu. xxi.** **Quare** hodie sūt tam
mali clerici. religiosi z laici. qz nō amāt̄ t̄tē
tpantie. sed comedūt z bibūt̄ zc. **Sextus**
fuit patia i iniurijs z derisionibz sibi fact̄ etiā
a suis cleric̄ ip̄m iudicātibz de ypocrisia. **Et**
licet posset eos icarcerare. tñ noluit. imo pati-
ent̄ sustinuit. qz xp̄us d̄t. **In** patia v̄za. possi.
aias v̄zas **Lu. xxi.** **Septima** fuit diligētia.
Totū tps expēdebat i bonis opibz. d̄ nocte
paz dor̄ miebat. sed custodiēdo. orando. scri-
bēdo z p̄tēplādo p̄noctabat. d̄ diē celebrādo z
p̄dicādo. **Et** p̄t̄ h̄ de p̄fecit sibi magnā gr̄am i
miracul̄ faciēdis. **Nota** aliq̄ miracula ex legē-
da. **Nū** aut̄ fuit sener. lxxvi. annoz nūqz d̄i-
mittebat p̄dicatiōnē. imo d̄t nonū r̄sorum
Verbū dei vsqz ad ipsam egritudinē in p̄ter

Sermo

misse. alacriēz fortitēz sana mēte sanoqz p̄silio
i scā ecclia p̄dicauit. **F**ebribz autē laborās in-
celligēs dissolutōz sui corpis iminere vij. psal-
mos p̄niales sibi scribi fecit. ipsosqz in lecto
parietē positos lecto decubēs legebat. **S**idi-
cat. **E**t nesciebat cordezē. imo etiā psalteriū.
z forte totā bibliā. sed q̄ntēplādo z plorādo
eos legebat. tūc pl̄stabat i vno p̄su q̄vnt̄ ali-
in. vij. psalmis. **J**ō vt recordaret de seq̄nti p̄-
su scribi fecit. z vt deo vacaret liberi z ei intē-
tio a nullo impediri posset. **A**n̄te. r. aut̄ dies
sui exit̄ nullū ad se ingredi p̄cepit. nisi tūc t̄m̄
q̄n̄ medici ingrediebant. vel cū ei refectio of-
ferret̄. **D**einde p̄fessus de paucis p̄ctis. recepit
deuotissime sac̄m cōionisz extreme vncio-
nis. z recepto valetē a canonicisz clericis mi-
grauit in pace. **E**t ania illa sanctissima col-
locata est in celo. **E**cce q̄re d̄r thēa. **L**ucerne
ardētes. i. p̄tutes. in manibz v̄is

De decollatōe sc̄i **J**ohānis baptiste.

Decollant hero

Des **J**ohem i carcere **V**erbum
istud h̄r originalit̄ **D**ar. vi. z re-
citatiue i euāgelio hodierno. **H**odie sic sc̄it̄
est festū z solēnitas. b. iohānis baptiste. .i. mar-
tyrij. quō p̄ honore dei fuit in carcere ingula-
tus. **I**ta etiā de hoc erit sermo n̄r. **S**ed vt i
p̄nti sermone de d̄t nobis suā copiosā gra-
tiā ad vite melioratōem z aiāz solatōez solu-
tel̄ s̄go mariazē. **S**ancta m̄r ecclia facit in
anno tribz vicibz magnā solēnitatēz memo-
riam de sc̄o **J**ohāne bap. fm̄ q̄ ipse habuit
tres excellētiāz z p̄fectiones singulares. **P**ri-
mū festū est natiuitatis. qz singulare factū fu-
it. qz nō legit̄ de alio sc̄o noui testamēti nisi
de d̄no n̄ro **J**hu xp̄oz s̄gine maria q̄ fuerit
nat̄ sancti nisi de **J**ohāne bap. **I**tē de nullo
alio sancto fit festū natiuitatis nisi de xp̄o. s̄
gine **D**aria. z de **J**ohāne bap. qz iā a n̄qz su-
isset nat̄ erat s̄ctus. **H**oc reuelauit **G**abriel
p̄i suo zacharie di. **S**p̄sctō replebit̄ adhuc
erytero m̄fis sue. z multi in natiuitate eius
gaudebūt. **L**u. j. **E**cce p̄ma excellētia **S**e-
cundū festū z excellētia est de sua vita quā te-
nuit singularē sup̄ oēs in magna asperitate z
p̄nia. qz solū erat. v. anno: n̄ quādo fugit de
domo patris z intrauit desertū plenū leoni-
bus z v̄isoz. in quo stetit. xxv. annis. z lace-
ratis vestibz q̄s secuz duxerat. q̄n̄ inueniebat
pelles cameloz mortuoz. de pilis illoz facie-
bat sibi ciliciū q̄ induebat. **C**omedebat locu-

stas siluestres amotis aliis z cruribus. bibe-
bat aquā solā. dormiebat sup̄ terrā. cassinā
suū erat dur̄ lapis. **E**t talis vita nō legitur d̄
alio sc̄o. **D**e hoc ecclesia facit solēnitatem i
duabz d̄nicis aduent̄. **I**stā p̄fectionē vite. b.
Johis reuelauit etiā **G**abriel zacharie patri
suo di. **E**rit magn̄ corā d̄no. nō corā mundo
immo abscondit̄ mūdo. **V**inūz siceram non
bibet. **L**u. j. **T**ercū festū z solēnitas ē ho-
die de suo fine z martyrio. qualis pro amore
dei sustinuit martyriū. z fuit p̄ **H**erodē ingu-
lat̄. p̄pter h̄ istud festū d̄r decollatio sancti **J**o-
hannis. **E**t de h̄ festo p̄dicabo ego mō. qz de
isto dicit̄ thema. **D**ecollauit **H**erodes iohā-
nē in carcere. **D**e isto martyrio. b. **J**ohannis
declarabo tria p̄nta. de quibz poterim̄ reci-
pere bonas doctrinas p̄ animaz solatōne
z peccatoz correptione.

Prim̄ p̄nt̄ erit d̄ sua captōe carcerali
Scd̄s de sua morte z passione martyriali.
Tercū de sua sepultura corpali
In his tribz p̄nt̄ stat tota hystoria bodier-
nar sc̄m̄ euangeliū. **D**ico p̄mo q̄ p̄m̄ erit
p̄nt̄ de sua captōe carcerali. **P**ro q̄ notan-
dū q̄ si ista captio. b. **J**ohānis facta p̄ **H**ero-
dem p̄p̄t ad xp̄m. tūc habet altā p̄uenientia
Sis̄o competur ad **H**erodē: habet magnā
maliciāz iniusticiā. **P**ro p̄mo nota q̄ xp̄s
in sacra sc̄ptura d̄r sol. **R**atio est ista. qz sicut
sol quādo oritur z expandit radios suos. illuz
minat mundū z calefacit ipsum. z facit ipsum
fructificare. z arbores z animalia. z ita mūd̄
p̄seruat. **I**ta christ̄ quando ori fuit fm̄ hūa-
nitate. z expandit radios celestiū doctrinaz
in suis predicationibz illuminauit mundum
Ita q̄ nullus sibi credens z obediēs remāsit
in errore. dubitatōe seu falsa opinione **S**e-
cundo inflamauit et calefecit corda gentiū i
amore dei z deuotione cum antea essent frigē-
da sen frigide gentes. **T**ercio fecit fructifi-
care in opibz bonis z meritorijs. qz ante non
fructificabant meritorie. vt. s. p̄ illo tpe intra-
rēt paradisu. **E**cce rō q̄re xp̄s d̄r sol. **D**e hoc
auctas q̄ p̄firmat credentiā. **D**alachias lo-
quēs i p̄sona dei patris dicit. **V**obis timen-
tibz nomē meū orietur sol iusticie. nō dicit sol
nature. **D**alach. iij. **I**tem ecclesia dicit vir-
gini **D**arie. **F**elic nāqz es sacra virgo **D**a-
ria. z om̄i laude dignissima. qz et te oriē sol
iusticie xp̄s de n̄r. **E**t beatus **J**ohannes di-
citur lucifer siue stella matutina. **R**atio. qz si
cut lucifer precedit solē. z est maior et clarior

De decollatione Iohannis bap.

alijs stell. vt videt nobis. Ita iohes baptista
p̄cessit xp̄m veniens añ eū maiorz sāctorz alijs
Int̄natos mulierz nō surrexit maior iohāne
bap. **Dat. xj.** Iō qñ p̄sonē sc̄tē. vt zacharias
p̄z ioh̄is. z elysabet̄. s̄y meōz annaz alie vide
rūt miraculū siue mirabilē natiuitatē. b. Jo
hānis q̄si luciferi: dixerūt. **O** cito veniet xp̄s
cito oriatur sol iusticie. De isto lucifero fecit
de q̄dē Job dī. **Hū** qd̄ p̄ducis luciferz i tpe
suo Job. xxxviij. **Dicit glo. Gregorij.** Lucife
rū. i. iohem baptistā. **Et** sicut oriēte sole luci
fer abscondit. qz a nobis nō videt. sic p̄ueniēs
q̄ppe erat vt sole iusticie iā effundēte suos ra
dios doctrine z virtutū sup̄ terrā lucifer ocul
taretur i secreto. **Iō** voluit xp̄s vt iohes esset
caper. **Ecce** hic altā p̄uenientiā respectu xp̄i.
De h̄ auētas. **Ex** q̄ xp̄s incepit p̄dicare z mi
racula facere. dixerūt gētes. **O** magis sapiūt
f̄mones ist̄ q̄s ioh̄is. **Iō** dimisso iohē sc̄q̄bā
tur xp̄m. **Propter** qd̄ discipuli ioh̄is nondū
instructi plene inuidētes xp̄o. qz iohes coz
maḡ p̄debat famā p̄dicatōis. dixerūt iohāni.
Rabi. q̄ erat tecū trās iordanē. cui testimoni
um p̄hibuisti. ecce hic baptizat. z oēs veniunt
ad eū. **Ioh. iij.** **Quibz** r̄ndens Iohes dicit.
In h̄ gaudiū meū impletū est. illū optet cre
scere. me aut̄ minui. **Ibidē.** **Et** tāgit. b. iohā
nes dictā rōem dī. **In** h̄ gaudiū meū imple
tū ē. illū optet z. qz doctrina mea nō illumi
nat illos p̄ infusione vt doctrina xp̄i. nec ba
ptism̄ me cōfert remissionē peccōz vt baptis
mus xp̄i. **Si** aut̄ volum̄ loq̄ de captōe Jo
hānis respectu Herodis. dico q̄ fuit maria
malicia z iniusticia. **In** iustū xp̄o fuit nimis ca
pere hoīem tā sc̄m̄z iustū. max̄ie attenta cā
de q̄ loq̄tur euangeliū hodiernū. **Herodes**
misit ac tenuit iohem. z vinxit eū i carcerē p̄
pter herodias dē vxorē fris sui. **Herodias** aut̄
insidiabat iohi. **Herodes** aut̄ metuit iohem
sciēs eū viz iustū z sc̄m̄z. z libenter eū audie
bat. **Iste** Herodes erat rex habebat vxorē.
sed nō ita pulcrāz gratā vt erat vxor fris sui
Philippi. **Et** qz erat luxuriosus. nō fuit p̄tē
tus dē vxore sua. p̄ appetēs pulcritudinē q̄s
bonitatē mulieris. vt sūt multi. **Iō** pulcritu
do mulierz facit eis mltā mala. **Nec** Philip
pus suspicabat malū de fr̄e suo. **Finalit̄** **De**
rodes dicit. **O** cognata si vellet venire mecū
ego sū rex z vos esset̄ regina **R̄ndit** illa. **De**
liē mibi vt sim vxor vni nobil̄ q̄s cubina re
gis. vos iā habetis vxorē. **Sed** si vult̄ expel
lere vxorē vram vadā vobiscū. **Et** sic vxorē ab

stulie fr̄i suo Philippo. **Statim** fama h̄ facti
diuulgata fuit. **D**ixit iohes. si h̄ p̄ctm̄ susti
netur: tota patria corrūpetur. qz ita poterūt
etiā aliū facere. nec aliq̄s audebat h̄ redargu
ere nec corrigere. **Propt̄** qd̄ iohes venit ad
Herodē. **Et** qz p̄ctm̄ erat notoriū publice eū
corrigēdo redarguit dī. **Nō** licet h̄zē tibi vx
orē fris tui. nō ē bñ factū q̄ tu teneas istā me
retricē. **Cogitate** q̄lit̄ ipsa fuit indignata s̄
b. iohem q̄ se reginā reputabat. dicens itra se.
Si iste iohes viuit ego sū p̄dita. **Propt̄** qd̄
om̄i die instabat ap̄d herodē. vt occideret io
hannē d̄ maner̄ d̄ sero. **Nā** tal̄ ē mod̄ mulie
rū. **Dicebat** sibi Herodes. **O** malū eēt. quō
potero ego occidere istū tā sc̄m̄ hoīem z p̄
p̄betā. quē seq̄tur tot̄ mūd̄. **Et** illa. **Bñ.** dili
git̄ me sic. **Finalit̄** aut̄ qz Herodes erat ita
luxuriosus z carnali amore cecat̄ dixit. **Quō**
fiet ne sit tumult̄ i p̄lo. **Et** illa ait. **Capiat̄**
p̄moz videbitis qd̄ faciet p̄ls. si h̄ poterit su
stinere. deinde fiat aliud. **Tūc** Herodes dū
Iohes p̄dicaret misit hoīes vt caperēt iohēz
De h̄ **Dat. xiiij.** z **Bar. vj.** **Ecce** q̄liter ca
ptō. b. iohānis fuit ex p̄te Herodis ex mali
cia z iniusticia. **Moralit̄** hic habetis tres
doctrinas. vna tangit hoīes. sc̄da mulieres
tercia z munitates z rectores. **Prima.** qualit̄
Herodes ad hoc deuenit vt secum duceret
cognatā. **Hur̄** mali p̄ncipiū fuerūt oculi. ei
p̄ pulcritudinē respiciēdo. **Deinde** ex ocul̄ ve
niūt cogitatōes in corde. **Deinde** locutiōes
in ore. **O** si possem̄ loq̄ truffandoz. **Deinde**
tact̄ de truffis. de tactu ad oscula. **Iō** q̄ vult
viuere caste debet custodire portas oculoꝝ. z
nō respicere. qz als cadet. **Iō** Hieremias lo
quēs in p̄sona iuuenū q̄ respiciūt libent̄ mu
lieres dī. **Ocul̄** me dēp̄dat̄ est animā meāz.
Quia si haberetis oīa merita p̄iarchaz. p̄
p̄betaz z c. in p̄icto q̄ respicitis mulierē con
cupiscendo eam. p̄dūt̄ om̄ia. quia peccatis
mortalit̄. **Hodo** aut̄ iuuenes et scurife
ri vbi deberent acquirere merita z remissio
nē peccatoꝝ. perdunt merita z augmentant
peccata. cundo ad ecclesias. sermones ad
locos vbi sciūt p̄fluere mulieres ad vidēdū. **Er**
go ait Gregorius. **Nō** decet intueri qd̄ nō li
cet z cupisci. **Qui** h̄z pulcrā vxorē potest in tu
eri eāz z cupiscere. sed ab illa quam non licet
concupiscere auerte oculos tuos ne videant
vanitatē. ait David in psalmo. **Secunda**
doctrina tāgit mulieres. qz ille nō debent su
stinere oscula. tactus. z visitatōes suspectas.

Sermo

quod si faciunt peccat. sed errat. Et quod licet vbi est consuetudo cognata possit cognatum osculari. tamen piculosum est. Nam uterque statim icalescit. Iohannes mulieres caueat vobis. Dicunt mulieres si aliqui viri sunt zelotipus dicendo. Uxor mea quare osculata estis illum hominem. Respondet. O domine ipse est cognatus meus et a nullo potest parari. Sed si homo sit senex quis sit cognatus? tamen noluit ipse osculari. etiam si sit germanus. Iohannes auferet vos. quod vbi est maior piculus: ibi maior dyaboli tentatio. Iohannes apostolus ait. Fugite fornicatos. i. Cor. vj. et Ephe. iij. Nolite locum dare dyabolo. Locum datur dyabolo trussando. ragedo. Tercia doctrina tangit rectores ciuitatis. Nam quod dicitur peccauit Herodes secrete Iohannes non curauit corrigere. cum quod de peccatis occultis non puniet cõitas. Sed quoniam fuit notorium tunc correxit: ne corrumperet totam ciuitatem terram. Sic habet exemplum et doctrinam rectores ciuitatis quod corrigant peccata publica et notoria. aliter ira dei est super villam vel ciuitatem. Peccata secreta non cadunt in iudicio hominum. nec ex illis puniet cõitas. Verbi gratia. Si aliquis secrete peccat cum aliqua muliere. deo dānabit ipsum. sed quoniam est notorium. quod nulla potest tergiversatione celari nisi corrigat. tota ciuitas puniet. Ecce quare b. Iohannes qui erat tunc rector et placet voluit corrigere illud peccatum. Fiat ergo ordinatio ipsius. et publica peccata. Et sic tenebitur psalmi quod dedit apostolus illi magne ciuitati Corinthiorum de quod dicitur concubinario. rone cuius ciuitas patiebat mortalitates. siccitates. et alia mala. Et Paulus qui ad huc viuebat scilicet eis vñ habebat illa mala dei. Omnia. i. notorie. audis inter vos fornicatio. et talis fornicatio quoniam nec inter gentes. ita ut vxore patris sui aliquis habeat. Tollat de medio vñ quod homo operatus fecit. Nescitis quod modicum fermentum totam massam corrumpit. Auferte malum ex vobis ipsis. i. Cor. v. Dixi scdo quod scdo pñctus esset de sua morte martyriali. de quod dicit thea. Decolauit Herodes Iohannem in carcere. Nota peccata. Erquo. b. Iohannes fuit captus. illa iniqua mulier non denuit di. Iste fugiet de captione. vel liberabit a populo. et clamabit pro me. Iohannes non descam donec sit mortuus. Et ipsa cum Herode tractabatur morte sua. Herodes non audebat eum occidere. quod timebat populum. sed in se tractauerit secrete. dicit herodes. Talis die est festum mee natiuitatis. Nota quod facere festum natiuitatis nisi deus factus est stulticia. et tunc ego inuitabo barones maiores regni. et tenebimus modum quod isti presentiet in morte Iohannis. ex quo isti sint mecum. bene querabimus populum. et in sine pradij intrabit puella etc. Et quod

quod petierit sibi daturam iuramento firmabo. et ipsa petet caput Iohannis. et de iuramento facto me tristari simulabo. Quoniam cum hac psucia silati/one habuerit videtur innui in hystoris scolasticis vbi sic dicit. Credibile est quod Herodes cum vxore de nece iurauit ut occasione inueniret occidendi. Ordinato igitur puinio illa mittit filiam quod optie sciebat tripudiare. quod matri sibi offerat. quod matres citi ostendunt filiabus modum ornandi tripudii quod pñ vel Ave maria. Distri autem faciebat sibi iam sonum quod veniebat ad saltandum. que coram omnibus saltauit. et placuit cunctis iam cõitis. Rex autem ostendens magnam gaudium: vocauit eam di. Petere quod vis et dabo tibi. Et iurante illi. et quod quod petieris dabo tibi. sed dimidium petere sine quod rerepsit a matre quod petam quod alibi comedebat. Que cum exisset dixit matri sue. Quid petam? At illa dixit. Caput Iohannis baptiste. Sed dicas regi coram omnibus. quod pñ regis iuramento roboratum irrenocabile est. Cum ergo introisset statim cum festinatione ad regem petiuit di. Volo ut prius des mibi in disco caput Iohannis baptiste. Audiens hunc Herodes se tristari silatur. Tristitia preferebat in facie. cum leticia habet in mente. Et illa ait. Domine rex attendatis quod modo iuramento promissis. Tunc maiores et barones iam ebrj dixerunt regi. Domine desis sibi. et non est magnam quod dare sibi caput vni heremite paupis. faciat. Et ait rex. Dicitis vos ita. Et illi. Ita domine. Tunc rex misit speculatores cum disco in quo portaret caput Iohannis. Iohannes autem videns hominem credens quod sibi portaret prandium. quoniam vidit cisorium dixit. Ubi est cibus. Et ille. Non porto tibi cibum. imo caput tuum erit cibus. Videns Iohannes quod mori debebat: alta voce clamabat di. Domine deus meus. in manus tuas commendo spiritum meum. Tunc caput Iohannis prescinditur. puelle datur. et a puella matri adultere presentatur. Ecce quoniam b. Iohannes scola studij. magisterium vite. scitatus forma. norma iusticie. virginitatis speculum. pudicie titulus. castitatis exemplum. pñeria. peccatorum venia. fidei disciplina. Iohannes maior homo. par angelis. legis summa. euangelij sanctio. apostolorum vox. silentij prophetaz. lucerna mundi. pcurator iudicis. totum mundi trinitatis. Et hic tantus datur incestuose. tradit adultere. addicitur salatrici. Moraliter Iohannes hic dicitur esse martyr. unde de eo cantat ecclesia. Prepotens martyr heremique cultor. Tamen non pro fide mortuus est. quod Herodes non faciebat sibi questionem de fide. sed quod corrigebat

De natiuitate beate Marie uirginis

eū de pctō luxurie. Nota ę q non solū p fide xpi. sed q morit p̄tute aliq mātenēda martyri efficit. Si q̄s occiditur a blasphematore quē resp̄bēdit. martyri efficit cū. b. Iohē. licet eēt magn⁹. maiorē rōem habet martyri q̄ resp̄bēdit blasphemū q̄ luxuriosū. qz mal⁹ pctm̄ ē blasphemia q̄ luxuria. Incōpabiliē maius pctm̄ eēt semel dicere malas grates. q̄ inficere centū hoies. Quot martyres possēt eē mō si uellēt. Ideo rectores p̄uideāt ne iurēt gētes deū enor̄miter. Si aliquis notorie diceret malū de rege nō sustineret. z de deo q̄ libet p̄t loq̄ ad libitū. immo ponit in truffa q̄ sciūt aliq̄ iuratozē vt rideāt. puocāt eū vt iuret. z sic de alijs pctis. Ideo xps q̄n fuit locutus de merito z premio martyri. dixit **Mat. v.** B̄ti q̄ p̄secutōz patiūt p̄ iusticia m nō dixit solū p̄ter fidē. qz fides ē vna p̄ theological. sed iusticia ē general p̄ om̄i p̄tute. tā humilitatis. abstinentie z castitatis. Vñ si mulier d̄dicēdo ribaldis occidit. martyri efficit. **Nota de. b.** Edulia ę ginez martyre. de q̄ i kalendis natiuitatis dñi Propter h̄ dicebat sanct⁹ Petrus. Nemo v̄m patiat q̄si homici da aut fur aut maledic⁹ aut alienoz appetitor Si aut vt xpian⁹. n̄ crubescat. glificet at deum in isto noie. Sed si qd̄ patim̄ p̄ iusticia b̄ti. j. **De. iij.** Tercio restat nūc videre de sua sepultura coz pali. Inuenio q. b. Iohānes habuit tres sepulturas p̄rias. vna fuit cozpis. alia capitis. alia anie. Prima fuit cozpis. Corp⁹ aut ei⁹ sine capite habuit honorabile sepulturā. Dicit euāgelij. qz discipuli ei⁹ audita ei⁹ morte venerūt z tulerūt ei⁹ cozp⁹ z posuerūt i monumēto. Secda fuit capitis. Et istā fecit ista mala mulier q̄ presentata sibi capite a filia. timens ne p̄beta resurgeret si cū cozpe caput sepultū fuisset. ideo caute i pariete palaciū sodit. z ibi caput posuit. z sepe caput volebat videre timēs ne resurgeret. sed b̄n fuit p̄soluta. Vñ cū semel caput iohānis in manib⁹ teneret z eidem gaudēs plurimū insultaret di. De Iohānes vos voluistis me sepere ab Herode. sed ego abstulivob vi tam z caput a cozpe. Et diuio nuru caput ipsum i ei⁹ facie insufflauit. Et ista misera prin⁹ expirauit. z demones ei⁹ aiām ad infernū duxerunt. Filia ęo ei⁹ cū sup glaciē tripudiaret sub ea glacies resoluit. et ipsa in aq̄s p̄tinuo submersit. z mō tripudiat cū demonib⁹ in inferno. Herodes aut̄ in exilium missus ab imperatore. z ibidē miserabilē vitā finiuit. **Ec-**

ce q̄liter p̄soluti fuerūt Tercia sepultura fuit aie. Et ista fuit i lyngo inferni. Nō credatis qz aia Iohis statim̄ ascēdit in celū. Quia nō dū christ⁹ p̄ suā mortē passionē apuit ianuā celi. sed descēdit ad lyngū cū sanctis p̄tib⁹. q̄ lyngus est i corde terre. ibi em̄ infer⁹ est infernus damnatoz. Deinde lyngus pueroz Tercio loc⁹ purgātoz. Quarto sup⁹ erat loc⁹ patz sanctorz. **Ad** p̄template hic. q̄n sancti p̄es viderūt animā Iohānis dixerūt. Et q̄s es tu. Et ille. Et nō cognoscitis vos illū de quo dixit Isa. Vox clamantis in deserto Et gausi sunt sc̄ti p̄es. Et narravit eis quō xpm̄ baptisauit. z mūdo ostēdit. De ista sepultura **Ad** dixit. Quis ē hō q̄ viuet z nō vidēbit mortē. eruet aiām suā de manu inferi q. d. nullus. in ps. lxxxvij. zc. **Moralit** habem⁹ doctrinā magne p̄solarōis. Beat⁹ iohānes cum tanta sanctitate vite aspitare descendit ad infernū. z mōsi creatura morit p̄ baptisimū ante q̄z peccet. statim euolat ad celum. Idē iudiciū de quocunqz alio infideli nō fite veniēte ad baptisimū. Ecce mō qualē grām habem⁹. Idē si facim⁹ cōdignā p̄niam de peccatis. Ideo xpus. P̄niam agite. appropinquabit em̄ regnū celoꝝ. **Mat. iij.**

On festo natiuitatis vir ginis Marie.

Sermo primus.

Ego quasi vitis
fructificauit. Verbum istud habet textualit̄ **Eccli. xxiij.** z officiat̄ in epla hodierna. Pro declaratōe s̄bi. positi z introductione materie predicande sciendū qz xps inter alias bonas compationes z proprias quas dedit de suis sanctis aplis et discipulis fuit ista. Ego sum vitis vera. et vos palmites. Qui manet in me. hic fert fructus multū. qz sine me nihil potestis facere. s. meritorie. **Joh. xv.** Ecce qz christ⁹ in ista aucte vocat se vitē. z discipulos z in p̄sona eoz omnes nos vocat palmites. Et ponit duas ratiōes. vna affirmatiua. aliā negatiua. Affirmatiua est. quia sicut palmes manēs in vite ab ea recipiens humorem fructificat. als non Ita christ⁹ est vitis z radix siue rabaca omniū bonozum z virtutum z influētiarum. Qui ergo manet i hac vite. s. p̄veram fidem. absqz errore. dubitatione z falsa credentia. et per deuotam z promptā obedientiā facienti suam voluntatē z suandi sua p̄cepta. talis recipit a eo humiditatē gratie. et facit eos abundare

De natiuitate beate Marie uirginis

ad linguā. ⁊ ad oculos plorādo. De talibꝫ dicit apls. **S**i q̄s suoꝝ ⁊ maxime domesticorꝝ cura nō h̄z: fidē negauit. ⁊ est infideli deterior. j. ad **Thim. v.** Nullꝫ ē magis domesticꝫ q̄s yroz. **Q**uartū peccatꝫ mar̄ est sacrilegiū. **S**citis q̄ re d' ordinauit m̄imoniu. qd̄ est vnū de. vij. ecclie sac̄is. ad signandū q̄ x̄ps duxit ecclesiā in sp̄sam suā quā nūq̄s dimittet p̄pter aliā. cui ē fidel. **Q**n̄ ḡ frāgis m̄imoniu tu es falsator sacramenti. **E**t sicut sacerdos cēt falsator sacramēti. si q̄n debet eleuare hostiam p̄secratā eleuaret hostiā papiri. **S**ac̄m hoc magnū ē. **E**go aut̄ dico in x̄por in ecclia. ad **Eph. v.** **S**cōs fructꝫ christi fuit fructificatio sp̄ialis. **N**ā in ꝓceptione dñi ihu x̄pi siml̄ i instāti ꝓcurrerūt quattuor. s. corpis formatio. anime creatio. vtriusq̄ sanctificatio. pas̄sive q̄sum ad humanitatē. q̄r̄t fons totius sanctificationis in summa sanctificatiōe creata est sup omnē purā creaturā. **Q**uarto humanitatis ⁊ diuinitatis vnio. De hoc dicit angelꝫ ḡgini **Marie.** **Q**d̄ em̄ ex te nascet̄ sanctū vocabit̄ filiꝫ dei. **Luc. j.** **S**ilr̄ virgo fecit fructū sanctificationis. nō dico equalit̄. nec ip̄a dicit. sed dicit. **E**go q̄si uitis. s. q̄ nō i instāti eiꝫ corpꝫ fuit formatū r̄c. sed q̄n eiꝫ corpus fuit formatū. ⁊ aia creata ⁊ infusa. q̄ ista d̄r conceptio germinis q̄ est p̄fecta. q̄ ꝓceptio semis imp̄fecta ē. nō expectauit deꝫ. ix. menses. nec vnū. nec etiā hebdomadā vnā. immo credit q̄ eadē diēz hora fuit sanctificata sup om̄es sanctos ⁊ sanctas ⁊ etiā angelos. **A**uctas d̄r **Dauid** in ps̄. **el. v.** **F**lumis impetꝫ letificat ciuitatē dei. sanctificauit tabernaculū suū altissimꝫ. **D**e i medio eiꝫ nō ꝓmouebit̄. adiuuabit eā de mane diluculo. **I**n quo psalmo q̄tuor ponunt̄ de eiꝫ sanctificatione.

Quarto quantitas.

Secūdo dignitas.

Tercio firmitas.

Quarto primitas.

Primo ostēdit̄ q̄ntitas sc̄itatis ḡginis marie cū d̄r. **F**lumis impetꝫ. q̄ totū flumē diuinā rā ḡraz effusum ē sup eā in sanctificatiōe. **I**n sanctificatiōe alioꝝ sanctoꝝ infunditur vnā gutta ḡre diuine. q̄ vnꝫ sanc̄ habuit vnā guttam ḡre. al̄ aliā r̄c. **Q**u in ḡgine **Marie** fluminis impetus **Ber̄n.** **C**eteris p̄ partes dat̄ ḡra marie ꝓ totā se infudit plenitudo gratiarū. p̄pter qd̄ dicit. letificat ciuitatē dei. **Q**uādo ḡgo fuit sanctificata nullꝫ homo sciuit. sed angeli sciuerūt. **Q**uale gaudiū fecerūt. **R**atio

q̄ dicit x̄ps q̄ gaudiū est angelis dei i celo sup̄ p̄vno pctōre p̄niam agente. ergo. q̄nto magis sup ḡgine **Marie** q̄ nunq̄s peccauit. **E**cce quare dicit. **F**luminis impetꝫ letificat ciuitatē dei. **S**cōdo declarat̄ sua dignitas. cū d̄r dicit. sanctificauit tabernaculū suū altissimꝫ. **S**i camere militū sunt optime ornate. dignuz est q̄ camera regis sit magis ornata. **I**deo dignū fuit vt tabernaculū suū. s. camera in qua filiꝫ dei debuerat nouē mensibꝫ habitare q̄ fuisset sup om̄es sanctificata. **Ber̄n.** **E**go puto q̄ ⁊ copiosior sanctificatiōis b̄ndictio q̄ in alijs sanctis in vtero sanctificatis i eā descēderit. q̄ non solū ipsius ortū. sed et v̄itā eiꝫ ab omni pctō deinceps immunē cōseruaret. **T**ercio declarat̄ sua firmitas. cum d̄r. **D**e i medio eiꝫ nō cōmouebitur. qui. s. habitat in ea p̄ ḡram. **D**ifferentia est inter cadere ⁊ ꝓmoueri. **C**adit hō p̄ peccatū mortale. **J**ō apls. **Q**ui se existimat stare. s. in ḡra dei uideat ne cadat. j. ad **Coꝝ. x.** **E**t cōmouet̄ quis p̄ peccatum ueniale. **N**unq̄s fuit aliq̄s sanctus nec sancta q̄n ceciderit vel cōmor̄ fuerit nisi x̄pus ⁊ ḡgo maria. qui christus iā in hac vita habuit puilegiū sanctoꝝ qui sunt in celo qui nō possunt cadere nec cōmoueri. **D**auid i ps̄ **cxliij.** **N**ō ꝓmouebitur qui habitat in hierusalem. **S**ic virgo **Marie** quia nunq̄s peccauit mortaliter nec uenialiter. nec corde cogitandoz. **I**psa em̄ fuit illa mulier fortis de q̄ **Salomon** quesituit a suis doctoribꝫ dicens **M**ulierem fortem quis inueniet. **P**rouerb. vltimo. **N**ullꝫ doctorꝫ sc̄uit respondere. ⁊ sp̄l̄ sanctꝫ sibi respōdit di. **P**roculꝫ de vltimis finibus. quia in vltima etate debuit esse. **H**ora q̄ ista questio **M**ulierē fortem r̄c. incipit per **aleph.** quod interpretat̄ mille. q̄ tot anni fluxerunt a **Salomone** vsq̄ ad **virginē Marie**. **Q**uarto declarat̄ primitas. cum d̄r. adiuuabit eā de mane diluculo. **E**t loq̄tur d̄ sanctificatione ḡginis **Marie.** **I**nuenio sex horas i quibus sanctificauit creaturas aliquas. s. hora completorij. hora vesp̄arum. tertia hora meridiei. quarta hora tertiā. q̄nta hora prima. sexta in auroza. **H**ora cōpletorij vt sc̄itis est in solis occasu. **I**sta hora sanctificant̄ etiam illi q̄ vixerūt i peccatis ⁊ malis. plorant et petunt misericordiam. ⁊ deus dat eis ꝓtritōem. tales sanctificant̄ p̄ ꝓtritōem cordialem. **S**ed i tota sacra scriptura nō legitur q̄ aliq̄s fuerit sic sanctificatꝫ nisi d̄vno. s. de latrone. de quo **Leo** papa. q̄ nō legit q̄ vnq̄s fecerit aliquod

Sermo

bonū. sp̄ fuit mal⁹ ⁊ vlciosus. Et hora cōple-
torij qñ fuit iudicat⁹ ad mortē hūit tantā cō-
tritioz de pctis q̄ vit potuit formare s̄ba dī.
Memēto mei dñe dū vener⁹ i reg. tuū. Cui
x̄ps. Amē dico tibi. hodie mecū eris i paradiso
Null⁹ sit ita stult⁹ q̄ dicat. qz de⁹ ita misere-
bit mibi sic latroni. qz mai⁹ miraculū esset q̄
male viuētes facerent bonū finē q̄ suscitare
mortuos. De ista sanctificatōe dicit hieremias
Cōgrega eos q̄si gregē ad victimā. ⁊ sanctifi-
ca eos i die occisiōis. **H**iere. xij. Alij sanctifi-
cant hora vesp̄az. vt illi q̄ nō spectāt finē. s̄z
aū redēnt ad deū s̄fiteat. faciūt afflictioēs.
Tales sanctificant p̄ p̄niaz sacramētale. tali-
bus dicit apls postq̄ fecerūt p̄niaz. **N**ūc libe-
rati a pctis. s̄ p̄ p̄niaz. serui aut facti deo. hēt
fructū v̄m i sanctificatiōez. ad **R**o. vj. Alij
sanctificāt i meridie qñ feruet calor. sic mar-
tyres q̄ feruore sp̄s occidebāt p̄ honore x̄pi
Isti sanctificabant p̄ passioz martyrialē. De
q̄b dicit scriptura. **P**reparauit de⁹ hostiā. s̄ corp⁹
suū. seu martyres ex feruore sp̄s. sanctifica-
uit vocatos suos. **S**ophonie. j. Alij sancti-
ficant hora tertie. vt infantes p̄ ablutionem
baptismalē. De ista dicit apls nouit baptisat⁹
Pctōres aut aliqñ fuitis. s̄z abluti estis. s̄z sā-
ctificati estis. s̄z iustificati estis i noie ihu x̄pi
dñi n̄ri ⁊ i sp̄ dñi n̄ri. j. ad **C**oz. vj. Alij hora
p̄me i orto solis fuerūt sanctificati. q̄ i vtero
m̄ris aq̄q̄ nascerent effecti sūt sc̄i. vt **H**iere-
mias ⁊ **J**ohes. De hieremia. **A**nteq̄ exires
de vulua sc̄ificauit te. **I**sta auētas non cogit
ad credendū nisi q̄ qñ debuit nasci fuit a dō
sanctificat⁹. **I**dē de beato **J**ohē bap. **L**uc. j.
Sp̄sancto replebit adhuc ex vtero matr̄
sue. **S**z s̄go maria i auroza fuit sanctificata
nō expectauit de⁹ nouē mēses nec vñū zc. sed
i eodē die ⁊ eadē hora. **E**cce q̄re d̄t. **A**dinua-
bit eā de⁹ mane diluculo. nō hora cōpletorij
nec vesp̄az zc. s̄z mane i auroza. **E**cce eius
fruct⁹ sanctificatiōis. **J**ō possum⁹ dicere in
laudē x̄pi ⁊ s̄ginis gl̄iose illud **D**d. **D**ñs da-
bit benignitatē. s̄. in incarnatiōe. et t̄ra n̄ra. s̄.
virgo **M**aria. dabit fructū suū. ps. lxxiij.
Tertius fruct⁹ x̄pi fuit de p̄natiōe sp̄ali.
Nā post sui natiuitatē fuit p̄nati⁹ i templo
dñi **L**u. ij. **P**ostq̄ cōpleti sūt dies purgatiōis
Marie fm̄ legē moȳsi tulerūt illū i hierl̄m
vt sisterēt eū dño. sicut sc̄ptū est i lege moȳ-
si. **Q**uia om̄ne masculinū adaperiēs vuluam
sanctū dño vocabit. **E**t vt darēt hostiā p̄ eo
par turtuz aut duos pullos colūbaz. **S**ilr

⁊ beata s̄go. nō dico eq̄liter. s̄z post natiuitā/
tē ex vtero m̄ris ⁊ ablacatiōz suā fuit deuo-
tissime i tēplo dñi p̄nata. **H**ora historiā br̄
uiter speculādo de ascēsu virgis p. xv. grad⁹
i templū dei. **N**ā illa ascēso fuit ministeriō
angeloz facta eā ducentiū. **C**ū d̄t **B**rego. j.
dyalo. **I**n h̄ mūdo visibili nihil nisi p̄ creatu-
rā inuisibile disponit. **Q**d p̄r intelligi ⁊ de-
clarari ad modū sponsaz i d̄chuptiaz. que
vsq̄ ad eccl̄iā ducunt p̄ parētes eaz. et ext̄ic
assumūt a s̄ sanguineis sp̄si. **I**ste ascē. xv.
graduū sc̄abat aliq̄d mysteriū futurū ⁊ p̄ma-
ximū de br̄ā s̄gine vt rāgit **H**iero. s̄. q̄ sup̄. ix.
ordines angeloz archangeloz zc. **J**ō cātāf.
Exaltata es sc̄ā dī genitrix sup̄ choros ange-
loz ad celestia regna ⁊ sup̄ sex grad⁹ sc̄toz. sc̄z
s̄ginū. s̄felloz. martyriū. ap̄loz. p̄phaz ⁊ p̄ri-
archaz erat sublimāda. **M**ulte filie cōgre-
gauerūt diuitias. tu sup̄gressa es vniuersas.
Prouer. vlt. **M**oralit̄ notat h̄ sup̄ h̄ q̄ pa-
rētes s̄ginis diligētes fuerūt ad cōplendū et
faciendū votū. s̄z vouētes ⁊ nō cōplentes. q̄a
licz dicāt doctores. q̄ maius meritū ē qñ me-
diāte voto hō fuit castitatē. paupertatē. et obe-
dientia q̄ sine voto ceteris paribus. s̄z est t̄m-
piculū ⁊ pctm̄ fractio voti. qz mai⁹ pctm̄ est
q̄ homicidiū. **D**icit̄ theologi q̄ mai⁹ pctm̄
est falsum iuramētū q̄ homicidiū. **E**t bea⁹
Tho. d̄t q̄ mai⁹ pctm̄ est fractio voti. **N**ota s̄
clericos ignorātes. dicētes. q̄ pctm̄ luxurie
nō est mai⁹ pctm̄. **V**ez est i laicis. s̄z sufficit
ad d̄natiōz. **I**n clericis aut ⁊ religiosis est de
maiorib⁹ p̄pter votū. **L**aucatis ḡa votis nisi
cōpleat⁹. dicit̄ em̄ scriptura. **S**i qd̄ vouisti deo
ne moreris reddere. **D**isplicet em̄ ei infidelis
⁊ stulta p̄missio. **E**c̄cs. v. **N**o. ne moreris red-
dere. **S**i facis votū infra certū t̄ps̄ cōplēdū.
debes illud cōplere infra illud t̄ps̄. al̄s pl⁹
peccas q̄ si occideres hoīem. **S**i aut nō sta-
tuiti certū t̄ps̄. debes cōplere statiz habita
oportunitate. **J**ō dicit̄. ne moreris. **N**o. cōtra
illos q̄ nūq̄ inueniūt t̄ps̄ oportunū. ⁊ qñ sūt
senes petūt disp̄satiōez. **D**isplicet em̄ ei infi-
delis ⁊ stulta p̄missio. q̄ nō complet⁹. **S**tulta
p̄missio est ei qñ fit sine deliberatiōe. **P**rimo
ex deuotiōe aliq̄ subito faciunt votū. **S**ec̄do
ex indignatione qñ eis fit displicētia aliqua
subito faciūt votū. vel nō intrādi domū illi⁹
vel nō ludendi cum eo. ⁊ h̄mōi cōtrarietatū
⁊ vouēdo frangūt votū qd̄ nō d̄z suari. **T**er-
tio ex tribulatiōe. s̄. doloris ⁊ infirmitatē. vel
i p̄tu mulierū. ⁊ post nihil faciunt q̄si velint

De natiuitate beate Marie uirginis.

deū decipe. **I**te nota filios q̄ p̄mittūt filios ad seruitū dei i religione v̄l sacerdotio. 7 p̄ nihil faciūt nec curāt expectātes filiū gibbosum vel filiā vt illā dent zc. **E**cce q̄re d̄r. **S**i q̄d vouisti zc. **Q**uare fructus x̄pi est vel fuit d̄ magnificatōe s̄tuali l̄ sp̄iali. q̄sqz x̄ps fuit xxx. annorū ita vixit q̄ nō reputabāt magnus. imo reputabāt faber lignari. s̄z in baptismo fuit magnificat. q̄n̄ **J**ohes ip̄m baptisauit celi ap̄ti sunt sup̄ eū. et descēdit sp̄s sanctus in specie colūbe sup̄ eum. 7 vox patris intonuit. **H**ic est fili⁹ meus dilect⁹. **M**at̄. iij. 7 **L**uc. iij. **T**ūc apud homines fuit ita magnificatus int̄m q̄ fugit in deserto. **S**ilr̄ h̄go maria. nō equaliter. 7 ecce quō. **E**x quo h̄go maria fuit p̄sentata i templo in q̄ stetit decem annis cū alijs uirginibz q̄si essent moniales. ita faciebant antiq̄tus. **H**ora s̄ s̄suetudinē de puellis nō uenētibz ad eccl̄iā. **H**ora de historia 7 de despōsatiōe. 7 qualiter sp̄s sanctus descēdit i specie colūbe sup̄ uirgā sp̄si sui **J**oseph quē admodū sup̄ x̄pm in baptismo. 7 sic h̄go fuit valde magnificata. **D**e isto fructu dixit salomon in p̄sona h̄ginis. **S**ub umbra illius quē desiderauerā sedi. s̄. vt sit mihi in patrē 7 sp̄sum. 7 fructus eius dulcis gutturi meo. **L**an. ij. **M**oralit̄ nota h̄ sup̄ h̄ q̄ h̄go fuit despōsata p̄ s̄ba de p̄nci. **Q**ū em̄ sit p̄ s̄ba de p̄nci. uerū matrimoniū est. etiā si non sequat̄ copula carnalis. nec p̄nt separi nisi p̄ ingressu religiois. si nō fuit secuta copula. siue publice siue clādestine cōtraxerūt. **S**i clādestine. excoīcati sunt nec p̄nt separi. **J**ō q̄ clādestine s̄hūt 7 post p̄pter timorē parentum vel odiū ip̄a ducit aliū. ip̄a est putana. **E**t p̄mus q̄ est uir. 7 etiā si ip̄e p̄trahit cum alia. leno ē. **Q**uō sunt multi q̄ credūt h̄re vxorē. 7 non habēt. **I**te sunt alia m̄lta impedimēta. **V**os nō creditis aliqd̄ facere in baptismo v̄l p̄firmatiōe. qz oēs uultis esse cōpatres et cōmatres. zc ita q̄ si estis patrī⁹ de aliquo v̄l aliqua. etiā vxor legitima ē patrīna ei⁹ 7 ecōuerso. etiā si nō sit p̄ns. 7 nunq̄s aliq̄s fili⁹ v̄z p̄t p̄trahere cū illa. s̄z papa possit dispēsare. **I**te si cleric⁹ q̄ baptisat h̄z filios nō p̄nt p̄trahere cū illis q̄s ip̄e baptisauit. **E**t q̄t sūt in h̄ casu **I**te si p̄traxistis cū aliqua s̄ sanguinea infra quartū gradū nō est matrimoniū. **I**te dicit̄ anteq̄z habuissetis istā vxorē peccastis p̄mo cum matre eius. ita ergo non est vxor uestra. **N**ec papa possit dispēsare nisi in aliq̄bz gradibus. nō t̄n̄ in omnibz. qz nō cum sorore vel

vxore fratris. qz est cōtra legē diuinā. **N**ull⁹ p̄t h̄re matrē 7 filiā. **I**de si peccastis cū sorore sua. 7 ecōuerso si vxor peccauit cū p̄ze uiri zc. **S**i sint in tertio vel quarto gradu. papa p̄t dispēsare. **I**deo est optima s̄suetudo q̄n̄ debēt desponsari q̄ sacerdos p̄clamet. si ē aliq̄s q̄ sciat impedimētū qd̄ reuelet 7 si aliq̄s scit impedimētū secrete. t̄n̄ reuelet sacerdoti. **E**t mō in multis locis non faciūt istas p̄clamatōes. 7 male. **I**te sunt aliqui postq̄z cōtraxerūt 7 discōueniūt. p̄curāt sibi separationē cū falsis testibz zc. nō possunt separi nec pap̄ nec etiā **P**etrus ap̄lus possit dispēsare. nullo mō possunt separi nisi p̄ ingressum religionis ante copulā. **I**deo apostolus. **H**is qui in m̄rimonio iūcti sūt p̄cipio. si ego sed d̄ns vxorē a viro nō discedere. 7 vir vxorē nō dimittat. j. ad **C**oz. viij. **E**t sic vt **J**oachim et **A**na uita eterna p̄merebitis. **Q**d̄ uob̄ p̄stare dignet̄ p̄r 7 fili⁹ 7 sp̄s sanctus. **A**men.

De natiuitate beate Marie uirginis.

Sermo secundus.

Memozia mea i generatione seculorū. **E**ccl̄i. xxiij. 7 recitatum est statim in epl̄a hodierna. **S**ecūdū q̄ scit̄s hodie ē festū 7 solēntas b̄ndicte natiuitatis h̄ginis **M**arie q̄n̄ nata fuit de utero matris sue b̄ndicte **A**nne. **S**i placet deo habebim⁹ bonas doctrinas scientiales et instructiones morales. s̄z vt uerba sine ad honorē dei salutē h̄go **M**aria zc. **I**stud uerbū d̄r in p̄sona h̄ginis. **M**emozia. s̄. mee natiuitatis. **S**ciendū q̄ in s̄ma generaliter sunt duo secula. **P**rimū est creaturarū sp̄ialium 7 incorruptibiliū. **S**ecūdū creaturarū corpaliū 7 corruptibiliū. **P**rimū est celū empiriale. **D**e q̄ **S**trabo ait sup̄ **S**en. j. **C**elum empirreū mox vt creatū est. angelis est repletum. **S**ecūdū est terra. de q̄ iam uulgarit̄ d̄r h̄ seculū. qz licz terra sit p̄manēs t̄n̄ creature corpales sunt corruptibiles. **J**ō salomō ait **B**eneratio p̄terit et generatio aduenit. terra aut̄ ieternū stat. **E**ccl̄s. j. **D**ico q̄ creatio istorū duorū seculorū p̄t dici generatio. **R**ō. q̄a generatio alicui⁹ creature est ei⁹ p̄ncipiū. **J**ō phus diffiniēs generatiōez dixit. **B**eneratio est progressio de nō esse ad esse. et qz ista duo secula. scilicet celum et terra habuerūt p̄ncipium p̄ creationem. quia ante creationem celi 7 terre nulla erat creatura nisi sol⁹ deus trinitas ipsa. **S**i dicat̄ ab aliq̄s simplici. **E**t

deus tunc ubi habitabat. Dicat quod in camera sue eternitatis. **Auctas.** Dominus excelsus et sublimis inhabitans eternitate. **Isa. lviij.** scilicet creavit celum et terram pro vobis. **Et** quod tunc habuerit principium essendi. **Idem** potest dici generatio. **Et** recordat moyses dei. **Iste** sunt generationes celi et terre quam create sunt in die que fecit deus celum et terram. **Gen. ij.** Dicit ergo **ergo maria.** Memoria mea in generatione. scilicet celi et terre figurata fuit et declarata et demonstrata. **Primum thema.** Memoria mea in generatione seculorum. **Et** quod ergo maria remittit nos ad generationem seculorum. videamus quod dicit de hoc scriptura. **Dicit enim.** In principio creavit deus celum et terram. **Terra** autem erat inanis et vacua. et tenebre erant super faciem abyssi. et spiritus domini ferebatur super aquas. **Dicitur deus.** Fiat lux. **Et** facta est lux. **Et** vidit deus lucem quod esset bona. et divisit lucem a tenebris. **Appellavit** lucem diem. et tenebras noctem. **Factus** est vesper et mane dies unus. **Gen. i.** **Dicunt** decem clausule continentes totam festivitatem hodiernam. propter quod dicit ergo maria. **Memoria** mea in generatione seculorum. **Prima** clausula est cum dicit. **In** principio creavit deus celum et terram simul. **Ista** simultas creationis celi et terre figurabat simultatem coniunctionis matrimonij **Joachim** et **Anne.** **Joachim** dicitur celum. **Ratio** quod tota sua vita fuit celestis. **Et** esset nobilis et poterat dicere **fratris** conversatio in celis est. **ad Phil. iij.** **Anna** dicitur terra. quod fructifera secundum influentiam quam recipit a celo. et potest exponi de ea illud **ps. lxxxij.** **Et** didicisti domine terram tuam. quod primo erat sterilis. **Sed** dabit dominus dabit benignitatem. et terra nostra. scilicet **anna.** nostra propter utilitatem quam ex ea habuimus. dabit fructum suum. scilicet **ergine maria.** **Patet** ergo quod memoria **ergine** christi ad parentem cum coniunctione expressat et figurat cum dicit. **In** principio creavit deus celum et terram. **Si** dicat aliquo. **Frater** domini. quod non videtur bona expositio quod **Joachim** dicat celum. et **Anna** sanctior **Joachim** dicat terra. **Idem** ecclesia festinat de ea et non de eo. **Ratio** quod pro huius sanctitatis fuit. quod **Anna** habuit maiorem participationem cum **ergine maria.** **ergo** patres propter negocium regale pariter curant de pueris parvis. sed matres. **Est** ergo notandum quod sicram? violam vel rosam plene? dolet illo que eum diu portat que in eo que solus tangit. **Sic** est in proposito. quod facit pro in generatione filij ac si daret ramum violarum matri. et recedit. sed mater portat in utero. et post natiuitatem lactat tenet in brachijs. osculat etc. **Idem** **Joachim** pariter fecit. **Et** tamen **Anna** terra dicitur. et **Joachim** celum. **Ratio** quod mulier quantumcumque sit sancta et

virtuosa debet esse sub viro. et vir debet esse dominus. et maior in domo. quod sic terra non est nisi puer? respectu celi. a quo recipit influentiam que alio terra non fructificaret. **Ita** vxor respectu viri a quo regitur etc. quod ergo **Joachim** erat vir beate **Anne.** ideo habebat maiorem et premitatem et influentiam in domo. quod ad nutum virorum debent esse vxores. **Cuncte** vxores tam maiorum quam minorum deserunt maritis suis honorem. **Dester. j.** **Let** fuit **Assueri** imperatoris. **Propter** hoc **Joachim** dicit celum et **Anna** terra. **Moraliter** instruntur huius mulieres. ne intrent in caput eorum vel velint habere dominium. dicendo. **Ego** ero domus domus. pro certo gallina cantabit etc. quia natura et leges diuinales et pontificales et imperiales dant viro quod sit dominus. **Idem** auisus vos **Et** si in prima hebdomada quam estis noue vir dissimulat aliquid. post non sustinebit. imo cum baculo vadit per domum. quod vir debet esse celum dominando. et vxor terra subiuciendo. **Idem** de scriptura. **Mulieres** viris suis subdite sint vel domino. quod vir caput est mulieris sicut est christus caput ecclesie **Sed** sicut ecclesia subiecta est christo ita et mulieres viris suis in omnibus. scilicet licitis et honestis. **Vir** diligite vxores vestras sicut et christus dilexit ecclesiam. et seipsum tradidit pro ea ut eam sanctificaret. **ad Eph. v.** **Ecce** quare dicit ergo maria. **Memoria** mea etc. **Secunda** clausula est cum dicit. **Terra** autem erat inanis et vacua. **Hic** ostendit conditio beate **Anne.** quia licet esset in statu matrimonij cum nobili viro suo **Joachim.** tamen erat sterilis et infecunda. quod ita erat frigide complexionis quod naturaliter non poterat concipere. **Idem** dicitur quod erat inanis. non devanitate et vacuitate propensa. sed quod non attingebat finem matrimonij etc. qui est habere liberos. **Idem** dicitur inanis et vacua. scilicet in utero propter infecunditatem. **Et** dicit beatus **Hiero.** quod **Joachim** nobilis de ciuitate nazareth pertraxit cum **Anna** nobili de genere **David** de ciuitate berthelem. et. xx. annis fuerunt sine liberis. quod terra erat inanis et vacua. sed ecce modum quem tenuerunt quibus medicinas receperunt ut daret de eis prole. **Si** vos de matrimonio vultis filios. faciatis idem. **Primo** enim faciebant magnas elemosinas. de pane. vino. de fructibus. et omnibus alijs faciebant tres partes. **Prima** dabat deo et seruitoribus suis in templo. **Non** ad hunc venit mundus quod nolunt nec decimam dare. **Secunda** dabat pauperibus et paupibus. **Tertia** retinebat pro se et familia domus sue. **Secundo** quod faciebant orationes deuotas et cum lachrymis dicebant. **O** domine exaudi

De natiuitate beate Marie uirginis.

placuit vobis quod sumus in matrimonio detur nobis
plene. quod aliter modicum valet. quod auius et aialibus
datis filios. id est. Tertio pegrinati sunt de na
zareth usque hierusalem sepe et frequenter discalcia
ti. Quarto portabant offerentia et presentabant
ea in templo. Quinto fecerunt votum dando ad ser
uitium dei plene si deus daret eis. Et sic. xx. annis
terra erat inanis et vacua. Et concorde dat scriptu
ra dei. Asperi terram et ecce vacua erat. Hieremias
iii. Moraliter hinc nota per mulieribus de matri
monio que desiderant plures. et est bonus deside
rius. quod non vadat ad demones diuinos. fornicale
gros etc. quod nullus potest dare plures nisi deus. quod requirit
creatio ibi. scilicet. et si cum diuinis obtinet ut
habeat filios. malum finem faciunt etc. Sed recur
ratis ad deum cum elemosynis orationibus etc. Ido
dic scriptura. Anima. i. creatura rationalis que de
clinauerit ad magos et ariolos et fornicata
fuerit cum eis. ponam faciem meam contra eam. et interficiam
illam in medio populi sui. Leuiticus. xx. Tertia clau
sula est. Et tenebre erant super faciem abyssi. scilicet. in
principio antequam deus creauit lucem. Abyssus dicitur
profunditas in qua non videtur claritas solis neque
lune. Ita corda hominum dicuntur abyssus. quod non
possunt sciri seu videri nisi a deo. Cor hominis
inscrutabile est quod cognoscet illud. Ego dominus
scrutans corda. Hieremias. xvij. Abyssus gerat
cor Joachim et Anne ex tristitia. quod non habe
bant plures. sed ut psonas humiles abscondebant tri
sticia in corde. scilicet. tenebre venerunt super faciem
abyssi quam Joachim recepit tam magnam verecun
diam in templo a sacerdote nolente recipere suam ob
lationem. sed repulsam habuit. et expulsus fuit
de templo inconuulsibiliter. cum tamen esset de maiori
bus. sed quod sterilis et infecundus intra legem
Deuteronomio. vij. Non erit apud te sterilis viri
scilicet. fetus. tam in hominibus quam in gregibus tuis. Di
cas quod beata Anna exiit templum et iuit ad
domum ut consolaretur virum suum de tanta tristitia
sed non inuenit. quod Joachim per verecundiam iuit
ad pastores. et ipse flebat ex vna parte. et beata
Anna ex alia. et timebat de viro suo. et tenebre
erant super faciem abyssi. Moraliter hinc instruunt
homines et mulieres. Homines habent hinc do
ctrinam patientie. Si sacerdos modo expelleret
nobilem de ecclesia et excommunicaret quod diceret
tis. Certe peccarent sacerdotem dicendo. Tace
tu clericus. alius lues. Non sic Joachim. sed
patienter recessit seruans consilium scripture. Non
vos defendentes charissimi. sed date locum
ire. ad Romanos. xij. Mulieres etiam instruunt quam
videt virum tristem. quod aliquoties ex negociis

magnis tristans debet virum consolari. sed sunt
aliqui videntes rabide que augent tristitiam viris de
omnibus dantes culpa viro. Ido auertis vos
qua mulier data est in adiutorium viri. Beatus. ij.
Non est bonum hominem esse solum faciamus et adiu
torium sibi sibi. Quarta clausula est. Spiritus
domini ferebat super aquas. Ecce hic promissio de
origine maria ad Joachim cum esset cum pastori
bus et fletet dei. Domine si ista sterilitas venit ex
peccato meo indica mihi etc. Ideo de Anna.
Super istas aquas lacharum ferebat spiritus
dei. i. angelus. Qui facit angelos suos spiritus
sanctus. c. iij. et ad Deuteronomio. j. qui venit ad Joachim. que
rimuit. quod caro non potest sustinere visionem spiritus
sancti timet. ut agnus que videt leonem. Dicitur quod re
uelauit sibi de filia habenda. Idem dicitur Anne
In cuius signum dixit que iueniret se ad portam au
ream in hierusalem. Moraliter instruimur
hinc patiam Joachim et Anne. xx. annis fue
runt sine plere. et faciebant elemosynas orationes etc. et non
obtinuerunt. scilicet. quod habuerunt patiam in verecun
dia sibi facta a sacerdote statim habuerunt pro
missionem et obtinuerunt hinc plere. Sed quod quod vult
aliquid obtinere a deo sine sanitate sine remis
sione peccatorum. sine plere. potest valet patiam quam alio
Joachim enim poterat se vindicare de sacer
dote. sed noluit. Ita vos debetis facere. Et
quanto maior est iniuria remittendo tanto faci
lius obtinebit quod optat. Ido apostolus ait. Patientia
vobis necessaria est. scilicet. ad obtinendum quod peti
tur. ut voluntate dei facientes reportetis pro
missionem. ad Deuteronomio. x. Quinta clausula est.
Dixitque deus. fiat lux. Ecce perceptio originis mar
ie. Dicitur quod creditur que Anna et vir eius sepa
rauerunt se a thoro. quod antiqui sancti non vte
bantur matrimonio nisi ratione filiorum. et quam sen
tiebant vxorem gravidam separabant se usque post
ablacionem filij. qui lactabat tribus annis. et
matres nutriebant eos. et ipsemet matres vo
lebant eos lactare. quod ideo dedit deus vbera mu
lieri non ad ostendendum hominibus. sed sicut vter vxor
is est camera filij. Ita vbera sunt cellarium.
Et Anna et Joachim videntes que non poterant
habere plures. credo que sepaauerunt se a lecto propter
quod dicitur. Fiat lux. Lux dicitur illa benedicta genera
tio originis marie. quod sine tenebra culpa facta est
Non autem in generatione filiorum sunt multe tene
bre. propter intentionem carnalem et corruptam pa
rentum. Sed generatio originis Marie fuit ve
lux. De ista luce habet. ij. Regum. xij. Sic lux
aurore oriente sole mane absque nubibus ruri
lat. Sic ista coniunctio Joachim et Anne lux

noſa fuit. **M**oralit̄ inſtruit̄ h̄ illi de m̄i/
 monio q̄ in filijs peccādis debēt h̄re int̄tio/
 nē p̄dicatoris. q̄ p̄ ſemine ſ̄bi dei generat fili/
 os deo de filijs dyaboli. q̄ illos q̄ fuerūt fi/
 lij dyaboli p̄ ſupbia facit filios dei p̄ h̄ilita/
 tē. z ita dealijs. Talis debet eſſe intentio fa/
 cientiū matrimoniū vt generēt p̄les deo ad/
 ſeruitiū. al̄s iudicant̄ adulteri corā deo. **S**i/
 cut de p̄dicatore q̄ non curat de fructu ſed de/
 vana gl̄ia laudis ſeu familiaritatis adulter/
 vocat̄. q̄ plus curat de ſalario q̄ de fructu i/
 p̄lo. Ideo ap̄tus ait. ij. **C**oz. ij. Non ſumus
 ſicut plurimi. Nota. plurimi. adulterātes ſ̄/
 b̄ū dei. q̄ in p̄dicatiōe nō ſp̄iales fructū que/
 runt. ſed fauorē humanū. Ergo in filijs ha/
 bendis ordinetis intentionē veſtrā ad deū.
 q̄ al̄s dyabol⁹ habet in eis poteſtatē. **A**uto/
 ritas. **O**ſtendā tibi qui ſunt quib⁹ poteſt pre/
 ualere demoniū. **H**i nāq̄ qui cōiugium ita/
 ſuſcipiūt vt deū a ſe z a ſua mēte excludant. z
 ſue libidini ita vacāt ſicut equus z mul⁹ q̄b⁹
 nō eſt intellectus. in hos habet poteſtatē de/
 moniū. **T**hob. vj. **S**exta clauſula eſt. **E**t
 facta eſt lux. **E**cce ſanctificatio virginis ma/
 rie nō creditis q̄ fuerit ſicut de nobis qui in
 peccatis cōcipimur et naſcimur z nutrimur
 quia ſi ante baptiſmū fuiſſem⁹ mortui dam/
 naremur. in lybmo intellige. **S**ed ſtatim poſt
 q̄ corpus fuit formatū et anima creata tunc
 fuit ſanctificata. **I**deo ſit feſtū de eius con/
 ceptione. quia facta eſt lux. ſ. ſanctificatiōnis
 in ea. z ſtatim angeli in celo fecerūt feſtū con/
 ceptionis. **I**deo **D**avid dicit. **L**ux orta eſt
 iuſto. ſz chriſtus. vt ſit mater eius. et rectis
 corde. ſ. angelis qui nō poſſunt inclinari ad
 peccatū. nec ad dexterā p̄ p̄ſperitatez. nec ad
 ſiniſtram p̄ aduerſitatem. nec ante p̄ affectio/
 nes. nec retro p̄ rancorē. **I**deo dicit rectis
 corde leticia. **L**etamini iuſti in domino z cō/
 ſitemini memorie ſanctificatiōis eius. **P**ſal.
 xcvi. **S**eptima clauſula eſt. **E**t vidit deus
 lucez q̄ eſſet bona. **E**cce natiuitas virginis
Marie. **N**ota. vidit. i. videre fecit. quia ipſe
 eam ſciebat ſed videre fecit q̄ eſſet bona. **N**ā
 bona erat angelis. quia p̄ eam reparant̄ coz/
 cathedre. bona hominib⁹. quia p̄ ipſam ha/
 bent redemptorē. bona peccatorib⁹. quia per
 eam cōſequunt̄ veniam. bona iuſtis. quia p̄
 eam p̄ſequunt̄ p̄ſeuerantiā in bonis opibus
 z augmentū gr̄e in meritis z gl̄ie introducti/
 onē. bona ſanctis patrib⁹. q̄ p̄ eaz adepti ſūt
 liberationē. bona animab⁹ de purgatorio. q̄

p̄ eam habēt ſuffragiū. bona nauigantib⁹. q̄ p̄
 eam pueniunt ad portū ſalutis. bona laborā/
 tibus i terra. quia p̄ ipſam cōſequunt̄ requiē
Dicat̄ quomō feſtū natiuitatis virginis ve/
 nit in cognitionē hominū p̄ illum ſanctū ho/
 minē. vt habet in legenda **L**ombardica. **D**e
 hac natiuitate poteſt exponi allegorice illud
Heſter. viij. **N**ona lux oriri viſa eſt iudeis.
Octava clauſula eſt. **E**t diuiſit lucē a te/
 nebris. **E**t hoc q̄n fuit in templo preſentata
Tenebre dicunt̄ gentes mūdane ex mūda/
 nis negocijs. **E**cce tenebre operient terram
 z caligo populos. **I**ſaie. lx. **A**b iſtis tenebris
 deus ſepauit lucem ſ̄ginē mariā. **D**icatur d̄
 p̄ſentatione virginis marie per parentes ad
 templū. **P**oſtq̄ habuit tres annos comple/
 tos. votū qd̄ fecerant exoluerunt. **S**tabant
 em̄ puelle in templo vt in monaſterio virgi/
 nes. **D**icat̄ quomō aſcendit q̄ndecim grad⁹
 adiuta ab amicis ſponſi q̄n debz eccleſiā in/
 trare. quaſi dicēdo. iſta iam eſt n̄ra. **I**tā fece/
 runt angeli de ſ̄gine maria. **T**angit h̄ **D**ie/
 ronym⁹ in q̄ndecim gradib⁹ quō ſ̄go debe/
 bat eſſe tante ſanctitatis q̄ aſcēderet in celoz
 ſup nouem ordines angeloz. z ipſa etiā aſcē/
 deret ſup ſet ordines ſanctorū. **H**oc figura/
 bant q̄ndecim gradus ante templū **S**alo/
 monis z fuit completa p̄phetia **S**alomonis
 dicētis. **M**lte filie. ſ. creature angelice z hu/
 mane. congregauerūt diuitias. tu ſupgreſſa
 es vniuerſas. **P**rouer. vltimo. **M**oralit̄
 ter dicat̄ h̄ contra illos q̄ nō curāt complere
 vota. **N**am multi ſunt qui in tribulatiōe vo/
 uent. z poſt non curant implere. hoc eſt velle
 deū decipere. **Q** quot ſūt mercatores. quot
 marinarij quib⁹ ipſa virgo dat auxiliū et in/
 uat eos in neceſſitatib⁹. z tamē nō curant cō/
 plere vota. **I**tem quot ſunt q̄ nō poſſunt ha/
 bere proles. p̄mittunt q̄ dabunt ad ſeruitiū
 dei ſi habeant. et poſtq̄ habent non curant.
Si qd̄ vouiſti deo ne moreris reddere. **D**i/
 plicet em̄ ei infidelis z ſtulta p̄miſſio. **E**c̄s.
 quinto. **N**ota. ne moreris reddere. **S**i infra
 certū t̄pus p̄miſiſti. comple illud circa tem/
 pus. **S**i nō aſſignaſti tempus. tūc intelligit̄
 ſtatim eſſe ſoluendum. **N**ona clauſula eſt
Apellauiq̄ lucē diem et tenebras noctem.
Pro iſto intellectu ſciendū q̄ antiquit̄ nobi/
 les preſentabant filias ſuas in templo. et ibi
 nutriebantur ſub aliqua ſancta muliere. **E**t
 alie domicelle reſpectu virginis dicebantur
 nox. **R**ō q̄ eaz int̄tioz coz erat ad mūdana

De natiuitate beate Marie uirginis.

Cor autē virginis marie ad spūalia. Dicitur quod
virgo maria fuisset. x. annis in tēplo. fuit tūc
etatis. xiiij. annoz. qñ sacerdos iuxta morem
dixit qd oēs puelle qñtuo: decim anno uirent
ad domos parentū ad p̄hendū zc. Dēs puel
le virginis dempra hñtes cor ad mūdāna gauī
se sūt dicēdo. O grās deo. mō ero dñā dom⁹
z potero facere h̄ z illa. Ecce vanitates. z p̄
h̄ dicunt tenebre. Virgo autē maria ut lux
clara surrexit. de q̄ erat iam maria fama san/
ctitatis. z sepe uidebat angelos. dicēs se fecisse
votū virginis. qz a parentib⁹ ex voto dedica
ta fuerat p̄ feruitio dei. nō erat uana ut ceter/
re. Jō dī. Appellauitqz lucē diem zc. Questio
moralis est h̄. In isto tpe nō erāt monasteria
montaliū. nec h̄go poterat ampli⁹ in templo
remanere. Ubi ḡ intendebat habitare suan
do virginis. Dicitur qd in domo parentū. Et
hoc mō tunc seruabāt licz pauce uirginitatē
Et h̄ p̄siliuz dat apl⁹ di. De uirginib⁹ autē
p̄ceptū dñi nō habeo. cōsiliū autē do tanq̄
misericordiā p̄secut⁹ a deo ut sim fidelis. Ex
istimo em̄ h̄ bonū esse p̄pter instantē necessi/
tatē. qm̄ bonū est homi sic esse. Alligatus es
uxori. noli querere solutionē. Solut⁹ es ab
uxore. noli querere uxore. Si autē acceperis
uxore nō peccasti. Et si nupserit h̄go nō pec/
cauit. Tribulationē tñ carnis hēbunt h̄mōi
Ego autē uob parco. Hoc itaqz dico fratres
Tempus breue est. Reliquū est ut qui habēt
uxores tanq̄ nō habētēs sint. j. ad Cor. viij.
Et nō recipiebant familiaritatē cū aliq̄ hoīe
masculo. z sic custodiebat tūc pl⁹ q̄s modo i
monasterijs ip̄a virginis. Quisnt puelle et
mulieres deuote canere a nimia familiarita
te. qz inclinant hominē ad malū. Decima
clausula est. Et factuz est uespe et mane dies
vñ. Uesper dī finis diei. Ecce Joseph an/
tiquus. et mane. uirgo Maria iuuenis. xiiij.
annoꝝ. dies vñ p̄ desponsationē. Ad practi
cam dicat quō sacerdos rñdit uirgini marie
di. Ite mod⁹ est incōsuet⁹ zc. S̄z h̄go pru/
denter replicauit dicēs. P̄ vos allegat⁹ cō/
suetudinē humanalē. z nūquid ē maior auto
ritas diuinalis di. Uouete z reddite dño deo
ut ait dō. Dicitur quō sacerdos p̄posuit in p̄sili
o. in q̄ fuit cōclusum ut de⁹ p̄sulere in re tā
noua. Qui oñdit de sancta sanctorū sacerdo
ti q̄ sua uolūtas erat qd illa h̄go h̄et sp̄sum
de genere David. Jō qd fieret p̄conisatio ut
oīs cōportarent h̄gas z ponerent ad altare
Nota in legenda lombardica dicebāt inue-

nes carnales de q̄ uirgine. de illa maria tā pul
chra. O bñdict⁹ erit q̄ illā tā pulchrā et diui
tem vnicā parentū habebit. Dicitur quō qui
libet eoz parabat se zc. Nō opus ē follo cym
balū suspendere collo. Joseph h̄o cogitauit
licz sim de genere David. tñ qz sum senex. et
qz sum paup. z h̄go iuuenis z dñes zc. Nec
z similia cogitando non curauit portare uir/
gam dicēdo. Iuuenes dicerēt de me. O ille
senex. dicebat qd tu esles deuotus et iā uenis
recipere uxore. Dicitur quō nullū signum fuit
ostensū. Et sacerdos itez orauit zc. Ad quē
de⁹ dixit. qd ille cui debet uirgo non portauit
uirgā. Dicitur quō iterū uenerūt oēs cū h̄gis.
sed h̄ga Joseph floruit. z fructificauit amig
dala. et spū sanctus in specie colūbe descen
dit sup̄ eam. Dicitur quō uirgo maria orauit.
ut de⁹ daret sibi sponsum aliquem pbum. ut
esset sibi in patrē z nō iuuenē carnalē. qñ fuit
sibi dictū qd talis senex erat su⁹ sp̄sus multū
gauisa est. Sed mō si vni puelle p̄ponitur. se
nex dicit. O qd facerē cum illo. nolo. S̄z nō
sic fecit uirgo maria. Ecce quō facta ē uespe
z mane dies vnus. David. Melior est dies
vna. s. istius matrimonij. in atrijs tuis super
milia. Et fuit cōpleta p̄phetia Isaie. xj. Egre
dicitur uirga. scz abscisa p̄ Joseph. de radice
yesse. qz Joseph fuit de genere david. et flos
de radice eius ascendet.

De natiuitate beate Marie uirginis. vñ
de septem gaudijs z septem tristitijs.

Sermo tertius.

Ego mater pulcre
e dilectiōis z timor⁹. Eccl. xxiij. Ista
materia credo qd erit deo et beatissi
me uirgini marie gloriosa. et nobis p̄ficuosa.
Salute h̄go maria. Notādū qd tria ista. scz
Experientia sensualis.
Euidencia naturalis.
Prouidencia diuinalis.
Manifeste ostendūt qd gaudia z leticie hui⁹
mundi tristitijs et dolorib⁹ sunt admixta. et
null⁹ potest hic h̄re gaudiū purū. Primo
hoc docet experientia sensualis. Nam i ma
gnis festiuitatib⁹ qñ sūt leticie zc. dolēt mi
nistri in maxillis p̄pter alapas zc. p̄s b̄ri atte
diant in canticis. et dolēt caput z guttur zc.
Alij dolent in tibijs ex tripudio. Item i ma
gnis cōuiujs z nuptijs comedendo. biben
do. ridendo. statim sequit aliqd de aliqua re
vel tristitia zc. Secōdo h̄ docet euidencia

Sermo

naturalis. Regula est philosophorum dicitur quod omne medium participat naturam extremorum contrariorum ut patet de illo quod est in igne et in iuce etc. Idem vita presens est in medio duorum extremorum contrariorum. scilicet paradisi et inferni. In paradiso est purum gaudium. Beatas. Gaudium et leticiam obtinebunt. et fugiunt et dolor et gemitus. **Isa. xxxv.** Nota differentiam inter gaudium et leticiam. Gaudium consistit in corde. Leticia quoniam non solum in corde sed extra ostendit. nec potest abscondi. In inferno est totum oppositum. quia ibi est dolor. plorat. amaritudo. tristitia et desolatio. et pura tristitia. nec gaudet de aliquo. Dicit scriptura in persona damnatorum plangentium. Defecit gaudium cordis nostri. Sus est in luctum chororum nostri. Cecidit corona capitis nostri. **De nobis quia peccauimus. Treno. y.** Nos homo sumus? In medio inter paradysum et infernum. **Jo** participamus de utroque. quia omnia sunt habita mixta. Gaudia et leticias habemus de celo. Amaritudines et tristitias habemus de inferno. et ascendunt ut fumus. Consolationes et leticie sunt ut gutte mellis et quasi distillatio de fauo mellis spissata. ac si defaue in arboze posita distillarent gutte in ore. **S**ed quia in inferno est propinquior nobis quia est in corde terre. ideo plus abundant amaritudines et tristicie quam consolationes etc. **P**ropter hoc dicit Boetius. **Q**uis dulcedo felicitatis hu mane multis amaritudinibus est respersa. id est mixta. **H**oc etiam patet ex diuina prouidentia quasi habentia gaudia essent pura essent nimis dissoluti. nec timerem deum etc. **S**i amaritudines dolores et tristicie essent pura ut in inferno venirent in desperatione. quia persona tristis sine spe consolationis desperat etc. **J**o prouidentia diuina temperat gaudia cum tristitijs. et econuerso. quia bonum coquinari est. et in cibo nimis dulci ponit sal. et in cibo salso ponit mel. **Q**uoniam tu es letus et gaudes de aliquo honore et dignitate seu lucro cibi est dulcis. sed cogita. **E**xpecta modicum. quia in breui morieris. et ita respicias gaudium. **J**o quoniam tristis de aliquo aduersitate. perdit one honorum vel amicorum etc. non debes desperare. quia in breui ipse ponit ibi mel vel zuckaram consolationis. **J**o dicit scriptura. **R**isus dolore miscbitur. et extrema gaudij luctus occupat. **P**rouer. xiiij. **P**atet doctrina de experientia sensualli. euidentia naturali. et prouidentia diuinali. quia gaudia habemus modis mixta. in tantum quod ab ista doctrina homo maria. mater dei non fuit exempta. imo in quolibet gaudio et leticia christus filius eius sibi miscuit dolorem et tristitiam. **I**deo dicit ipsa homo. **E**go mihi pulchre dilectionis. quoniam ad gaudia

et timoris. scilicet de tristitijs. **N**ota. pulchre dilectionis. **H**oc sunt dilectiones multas danas corruptas et turpes. **S**eptem enim fuerunt gaudia principalia hominis marie. et in quolibet christus miscuit sibi sal tristicie. **P**rimum gaudium quod homo habuit. fuit in die incarnationis quoniam facta fuit mater dei. **U**ltis sentire istud gaudium. **I**nuenit enim ex dictis sanctorum doctorum quod in illo puncto homo maria legebat in biblia. quare intelligebat plus quam propheta in illo passu. **E**cce homo concipiet et pariet filium. et vocabitur nomen eius emanuel. id est nobiscum deus. **Isa. vii.** **S**ic legendo uirgo maria cum maria deuotione preplata est di. **D**igne et quanta erit sanctitas et dignitas illius hominis. **Q**uod digne ne moriar quousque uiderim illam uirginem **C**onserua mihi aures ut illam audiam. oculos ut uideam. et sic de alijs membris. ut in his possim sibi seruire. **E**t cum sic contemplaret. ecce angelus gabriel totum rutilans intrauit cameram di. **U**irgo benedicta vos estis illa. **D**e qua uirgo fuit non modicum admirata. quia ipsa non se reputabat dignam ut esset famula illius hominis. **A**d quam angelus. **U**os eritis mater dei incorrupta. **Q**uia si cut granum format intra tunicam auellane seu nucis. ita in utero tuo formabit illud corpus etc. **Q**uoniam homo sensit se gravidam. cogitate quale gaudium habuit. in tantum quod si omnia gaudia et delectationes habemus modis essent unita in una persona non equarentur gaudio leticie et consolationi et dulcedini hominis. **E**t sic uirgo ante prouenit orare di. **A**d te leuauit oculos meos quod habitas in celis. tunc orabat. **A**d te leuauit oculos meos quod habitas in celis et in utero meo. **E**cce gaudium. **E**t nota ex gaudio homo luctus non esset assuetus in cepit unum canticum di. **M**agnificat aia meam dominum. **E**t exultauit spiritus meus in deo salutaris meo etc. **I**n quo cantico sunt decem versiculi. **R**o. quia sciebat quod decem menses portaret filium dei in utero. nouem completos. et de decimo recepit septem vel octo dies. **N**ota. et exultauit. id est extra saltauit. secundum ethymologiam. sicut ille qui recipit rumores de nouiter papa creato. **E**cce gaudium. **S**ed ecce tristitia. **D**icas quando uterus uirginis ingrossabat. hoc uidens **J**oseph. non modicum admirans intra se dixit. **O** miser quid est hoc. **D**icit beatus **B**ernardus quod ex una parte dicebat. **I**mpossibile est quod tam sancta creatura peccauerit. et ex alia parte dicebat. hoc naturaliter non potest fieri. in tantum quod cogitauit occulte dimittere eam. composuit sarcinulas uolens recedere etc. **C**ogitate tristitiam hominis non audebat reuelare secretum. quia non erat

De natiuitate beate Marie uirginis.

vt ille muliercule q̄ quiscqd̄ somnlat̄ totū di-
cūt zc. Et qm̄ btā Anna petebat. filia qd̄ eſt
zc. Rūdebat ſgo maria **M**ſ. de^o ſcit qd̄ eſt.
Et m̄ flebat ex vna pte. z ioseph ex alia. Co-
gitate trifticia ſgis. Et flēs dicebat. Dñe nō
audeo reuelare v̄m ſecretū. qz nescio ſi pla-
ceret vob. ſed vos dñe reuelat̄ ſpōſo meo ne
dimittat me ne ſim diffamata. **E**cce trifticia
Jō d̄t euāgelii. **E**ū eēt deſpōſata m̄ ihu ma-
ria **J**oseph. añq̄s puenirēt inuēta ē in vtero
hñs d̄ ſpūſcō. **J**oseph aut̄ vir ei⁹ cū eēt iuſt⁹ z
nollet eā traducere. voluit occulte dimittere
eā. **M**ath. j. **M**oralit̄ inſtruimur h̄ vt il-
lud magnū gaudiū diei nuptiaz tēperet̄ ti-
more. **C**ogitare d̄z vir intra ſe dicēdo. **O** mi-
ſer ego ſi in tāto gaudio d̄ iſta vxore. qd̄
ſcio ego ſi erit bona. legalis zc. **I**dez vxor d̄z
cogitare. **O** miſera qd̄ ſcio ego ſi habebō pa-
cē cū iſto. **S**i erit zelotip⁹ de me. z ſilia. **I**ta
faciebāt antiq̄t⁹ illi ſci hoies. **E**cce qd̄ d̄t ſcri-
ptura. **A**ccēſit ad iuuiū. ſz cū timore dñi
nuptiaz iuuiū exercebāt. **T**hob. ix. nō erāt
ibi diſſolutiōes nec locutiōes zc. **S**cōm
gaudiū de pncipalib⁹ fuit i natiuitatē xp̄i.
Dicat̄ quō in nocte natiuitat̄ ſic alie ml̄ieres
in p̄u hñt dolores z multas miſerias. virgo
maria hñt ml̄tas magnas z inuſitatas p̄ſo-
latiōes. z tota reſplēdebat i facie. **O** dixit io-
ſeph. vult̄ parere bñdicta. **I**ta dixit ſgo ma-
ria. **E**t ioseph voluit vocare obſtricē. ſz ſp̄-
gophibuit eū. **E**t ioseph ait. **V**os eſtis iuue-
nis z inexpta. **E**t ſgo rñdit. **D**eus p̄uidebit.
Dicat̄ quō xp̄s eriuit v̄tē ſginalē. vt radi⁹
ſolis trāſicō p̄ fenestrā vitrēā zc. **E**t ſgo met
recepit eū in manib⁹. z nor fuit ita clara ſicut
meridies. **E**t ſgo gaudebat qz videbat ſe ſp̄-
ginē incorruptā z hñtē filiū dei. **E**t dicebat.
O dñe vos veniſt̄ i hñc mōm ad ſaluandū
gen⁹ hñanū zc. z oſculabat̄ oculos ei⁹ di. **O**-
culi bñdicti p̄tēplātes celeſtia. z man⁹. z di-
cebat. **B**ñdicte man⁹ q̄ celū z terrā creauerūt
z ſic de alijs mēbris ei⁹. **E**t ioseph etiā adora-
uit eū. z voluit vocare nutricez vt daret ſibi
lac. ſz ſgo noluit. ſz nō h̄et lac. qz dicūt medi-
ci q̄ lac z ples p̄cedūt d̄ eadē radice. **E**t ſgo
orauit dicēs deo p̄i. **D**ñe q̄ paſcit̄ om̄e aial.
p̄uideat̄ filio v̄ro zc. **A**uto. **A**ſciēs m̄ ſgo
virū pepit ſine dolore ſaluatorē ſc̄loz. ſola ſp̄-
go lactabat v̄bere d̄ celo pleno. **Q**uale gau-
diū hñt qm̄ audiuit āgelos cātates zc. qm̄ vi-
dit filiū adorari a beſtijs i p̄ſepio z a paſtori-
bus. **D**e iſto gaudio ait p̄pha. **L**etabit̄ deſer-

ta z iuia. z exultabit ſolitudo. z florebit q̄ſitū
liū. **B**erminās germiabit. z exultabit letabū
da z laudās. **I**ſa. xxxv. **U**irgo maria d̄z de-
ſerta. p̄p̄ſp̄itatē vite. z iuia. qz null⁹ hō trāſi-
uit p̄ eā. **E**t exultabit. ſ. de natiuitate filij. ſolitu-
do. qz ſp̄ volebat ſtare ſolitaria. **D**ic̄ ei hiero.
Fulgebat publicū. amās ſecū h̄itare. **B**er-
minās i gaudijs z laudib⁹ dei. germiabit pa-
riēdo filiū dei. **E**cce gaudiū de natiuitate filij.
Sz ſtatū ſed̄t trifticia. **A**z octaua die dixit
Joseph. **B**ñdicta z ſgo ſcā. qz cū maḡ reue-
rētia zc. **I**ā ſcit̄ q̄ hodie ē octaua dies nati-
uitat̄. z ſit⁹ d̄i q̄ veit adimplere legē z nō ſolue-
re vt liberet ſibi credētes z obediētes. **J**ō hō
die d̄z circūcidi. **E**t ſgo q̄ intelligebat ſecre-
tū circūſionis. qz figurabat paſſiōz. z erat ſi-
gnū ſeu arra. qz vt mercatores dant ſignū zc.
Ita xp̄s venit ad ſoz h⁹ mōi ad emēdū aias
p̄cio ſāguis. etiā voluit i p̄ncipio dare ſignū
ſ. decē vel. xij. florenos. i. guttas ſanguis. **S**z
ſgo iſdo incepit flere. marie qm̄ ioseph receſſit
ab ea z iuit ad iudeos ad rabinū. hoc ſcabat
qz vn⁹ diſcipul⁹ recedēs a xp̄o irer ad iudeos
vt iudas. **E**t h̄ intelligens ſgo flebat. **S**cōdo
qm̄ ioseph venit cū ml̄titudine iudeoz. qz ſic
mō p̄gregant̄ i baptiſmo. ita tūc i circūciſiōe
hoc ſcabat qz veniret paſſiōis tpe turba ſeu
ml̄titudine iudeoz ad capiendū filiū ei⁹. z vir-
go **M**aria flebat. **T**ertio qm̄ ſgo p̄ntauit eis
filiū. ſignificat qz p̄ntareſ iudicib⁹. **Q**uarto d̄
noie ihu tūc ſibi impoſito. figurabat ſniam
datā irreuocabilit̄ de paſſiōe ſua. **Q**uinto ele-
uatio ſimbziāz. figurabat expoliatōez iuxta
cruce. **S**exto qm̄ circūcidebat̄ clamauit **E**t
h̄ ſignificabat clamorez xp̄i in cruce. et virgo
flebat cōtinue. **S**eptimo i p̄ano in q̄ recipie-
bat ſanguinē circūciſiōis ſgo intellexit qz in
paſſiōe ſic colligeret ſanguinē filij i velo ſuo.
Octauo poſuerūt vnquentū i vulnere. et ſi-
gurabat vnquenta co:pozis xp̄i in ſepulcro.
Nono qm̄ poſt circūciſionē poſuit eū iſterū i
p̄aniculos. h̄ figurabat in ſepulturam. **E**cce
ſalla trifticie cū gaudio natiuitat̄. **E**t potat
dicere ſgo. **S**ponſus ſanguinū tu mihi eſt
ob circūciſionē. **E**to. iiii. **M**oralit̄ habet̄
inſtructiōz de gaudio filioz qm̄ de^o vob dat
filios. **D**e q̄ gaudio dic̄ xp̄s. **I**ā nō meminit
p̄ſſure p̄p̄ gaudiū. qz nat⁹ eſt hō in mōm. **E**t
vos igif̄ nūc qd̄ trifticiā habetis. **I**terū aut̄
videbo vos z gaude. cor zc. **J**o. xvj. **D**ñ ob-
ſterit̄ dic̄. p̄ficiat vob filij. z tota dom⁹ gau-
det. d̄z poni ſalla cogitādo. qd̄ ſcio ego d̄ iſto

filio si erit suspensus vel combustus. et cum magister timore debet stare. maxime in furca inferni sit suspensus propter malum nutrimentum quod datur eis. **P**ascitur enim eos cibo corporali et non spiritali. quod est melior. **I**n quolibet mane etiam et sero ostendatur filio. propter non dicat modus quomodo magister dicitur filio de mane. **F**ili mi scias quod est una regia in celo. et ostendat se signis et orare. in sero cum timore dicat magister filio. **F**ili mi modo de nocte vadunt demones. et illi qui ponunt se in lecto sine oratione. hos molestatur. **S**ed vos ostendit eis vanitates ut vadant cum gladio etc. **P**rophetas ostendit puellis quomodo debet chorizare. **E**t debet esse cum magister timore quod habet reddere rationem deo de filiis. **I**ohannes ait scriptura **H**e iocunde ris in filiis impiis si multiplicentur. nec oblectentur super ipsos si non est timor dei in illis. **M**elior est enim vno timore deum quam mille filii ipsius. **E**t subdit **U**tile est mori sine filiis quam relin. filios ipsos. **E**ccli. xv. **T**ertium gaudium virginis **M**arie fuit in die apparitionis quam venerunt reges orientis. **Q**uod gaudium fuit illud. **V**irgo stabat cum filio ut dicitur doctores adhuc in illo loco ubi peperit et subito magnus rumor fuit in ciuitate bethleem. **I**ta potest cogitare quod equi homines in aduentu trium regum faciunt magnum rumorem. et venerunt ad locum ubi erat. **E**t ioseph non erat cum virgine. ut dicit textus. **I**n uenerunt puerum cum maria matre eius. et non alium. dicit glo. **E**t quomodo ego sensit eques. cogito ego quod ipsa abscondit filium et posuit in presepio. et posuit se ad laborem. **Q**uomodo ego audiuit reges mirantes de stella quam stetit super ubi erat puer. ego gaudia est propter illam prophetiam **H**ie. xxiii. **O**riet stella ex **J**acob. et surget stella de israhel. et pueri ducet moab. **R**eges admirantes vel admirando dicebant. **E**t quod est hoc. quod stella non presuevit stare nisi hora predictam et quod etiam. et modo stat et dabat mirabiles radios. **P**oterat dicere reges. **N**on est hic palatium. **H**os regem natum perquirimus etc. **E**t venerat ad portam ubi erat ego. et eleuata modicum faciat. dixerunt virgini. **S**citis vos ubi est qui natus est rex iudeorum etc. **E**t respondit ego. **D**omihi debet scire magni rabini. **E**t dum ego loqueretur corda regum calefiebat. respicientes se mutuo. **D**einde interrogauerunt virginem si habet filium. **E**t ego respondit quod sic. **I**tem interrogauerunt de die natiuitatis. **R**espondit quod erat. xiiij. dies. **I**tem quomodo vocabatur. **R**espondit ego maria. **I**hs. **A**udito hoc nocte peccantes adorauerunt ihm. quem ego eis ostendit. et adorando dicebant. **O** domine creator celi et terre. et tanta est humilitas vestra dimittendo celum. et venire in ista miseria per saluationem nostram. **D**einde adorauerunt matrem. et dicebant sibi. **O** ca-

mera filii dei. templum sanctum domini. regia celi. et domus mundi. **E**t apertis thesauris suis obtulerunt. **E**cce gaudium. **D**e isto gaudio prophetauit **I**saias di. **T**unc videbitis et affluet. et mirabitur et dilatabitur cor tuum quomodo uersa fuerit ad te multitudo maris. scilicet infidelitatis. quia illi reges infideles erant et non in dei. fortitudo gentium uenerit tibi. **I**saie lx. **S**ed sequitur statim salsa doloris et tristitie. quia post recessum regum. **H**erodes videns se delusum a regibus cogitauit occidere omnes pueros bethleem etc. **P**ropter quod angelus domini apparuit in somnis **I**oseph di. **S**urge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum. et esto ibi usque dum dicam tibi. **F**uturum est enim ut herodes querat puerum ad perdendum eum **M**atth. ii. c. **S**tati ioseph ibat ad cameram virginis quam orabat iuxta illud **D**avid. **M**edia nocte surgebam etc. **I**oseph pulsauit ad ianuam. de qua ego admirata. cum aperuisset uidit **I**oseph stentem. **E**t ait. **D**omine quo ploratis cum sit gaudendum. quia habemus filium dei nobiscum. de quo vos estis nutritor. **E**t **I**oseph. **O** benedicta cito recedam. quia herodes uult interficere filium vestrum. **C**ogitate tristitia virginis. **P**rimo timore filii. **S**ecundo ex fuga **T**ertio ad egyptum ad terram infidelium. **D**icat quando eribat ciuitatem. et uirgo sentiebat aliquid. uidebat sibi quod esset **H**erodes et timebat summe abscondens filium in gremio. **E**t equitans super asinas fugerunt in egyptum. ubi septem annis fuit tandem exul etc. **E**cce quare gloriosissima ego maria dic. **E**go mater pulchre dilectionis et timoris. **M**oraliter instruimur hic. **N**am gaudium virginis per reges orientis uenit. et etiam dolor et tristitia per regem herodem. **H**ic ostendit quod si aliquis est in amicitia seu familiaritate regis caueat et timeat. quia tales ut communiter a regibus interficiuntur vel exheredantur. **I**ohannes debet timere. **S**i homo equaretur in leone. licet timeat ab alijs. non ratione sui sed ratione leonis. plus debet ipse timere ne eo cum uno pede interficiatur eum etc. **I**ta de rege qui est leo. in quem equitat qui in eo confidit etc. **P**ropter hoc si habetis amorem seu fauorem regis vel platorum. nulli displiceatis. non faciatis omnia que uolueris. **I**ohannes dicit **D**ominus in ps. **N**olite confidere in principibus. in filiis hominum in quibus non est salus. **R**atio. **E**xhibet spiritus eius. scilicet regis per mortem corporalem. et reuertetur in terram suam. quod ad corpus in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. scilicet qui in rege confidebant. cogitantes multas vanitates. **Q**uartum gaudium virginis marie fuit de gloriosa resurrectione filii sui. quomodo sibi primo apparuit. ut dicit **A**mbrosio. in libro

De natiuitate beate Marie uirginis.

De virginibus. **U**ultus intelligere illud gaudium sciendum quod post christi passionem morte et sepultura. Ego certissima fuit de resurrectione filii sui tertia die. quod christus hoc predixerat. quod nisi certa fuisset crepuisset. sed nesciebat horam resurrectionis quod non dixerat sibi christus. **P**ropter hoc ergo maria in vigilia pasce cogitans de resurrectione. cogitans in qua hora esset. quod non legit quod ei dixisset horam sed die. **E**t intra se ergo maria ait. **S**ine dubio patet meo dauid qui per alios locum est de passione et resurrectione filii mei ponit horam. et sine dubio ipsa legit psalterium. et clare inuenit legendo in psalmo. **E**xurge gloria mea exurge psalterium et cythara et est spiritus patris ad filium. **R**espondit filius. exurgam diluculo. psalmus. lxxi. **H**ora. exurge gloria mea. patet uocat filium gloria mea. **S**ecundo modo uocat eum psalterium. **T**ertio cytharam propter tria que christus fecit in hac uita. **P**rimo in omnibus dictis et factis suis diligenter procurabat honorem et gloriam patris. **J**ohannes dixit ipse. **E**go gloriam meam non quero. **E**st qui gratia et iudicet **J**ohannes. viij. **I**tem in fine quando dixit. **P**ater manifestauit nomen tuum hominibus. quod quod nesciebant quod esset pater. neque filius. neque spiritus sanctus. sed christus reuelauit hominibus. **J**ohannes. xviij. **J**ohannes dixit de patre. **E**xurge gloria mea. **S**ecundo uocat ipsum psalterium. quod est instrumentum caritatis secretum. et sicut legem moysi datam soli uniuersali populo. **P**salterium habet solus decem cordas. quod christus fuit obediens decem preceptis. **M**atth. v. **N**on ueni sol. legem sed adimplere. **E**t propter obedientiam suam uocat a patre psalterium. **T**ertio uocat cytharam. que habet sonum acutum et audibilem. et sicut legem nouam que per totum mundum fuit audita. iuxta christi preceptum. **M**atth. viij. **E**ritis in mundum uniuersum. **Q**uoniam ergo sciuit horam resurrectionis fuit valde leta. et respexit per fenestram. si erat aurore etc. **E**t quod non dum erat alba continuauit psalterium usque ad psalmum. cxxij. **P**aratum cor meum deo. et ibi iterum inuenit eundem psalmum. **E**xurge gloria mea etc. **D**ixit ergo. **J**am habeo duplex testimonium. **E**t uiso quod adhuc non erat alba. uoluit uidere si alij prophete dicerent aliquid de hora. et finaliter inuenit in libro **D**ee ca. vi. **U**bi sic habet. **U**nificabit nos post duos dies. in die tertia suscitabit nos. et uinemus. **E**t sequitur. **Q**uasi diluculum preparatus est egressus eius. **S**ufficit dixit ergo maria. **I**n ore duorum uel trium testimonium stat omne uerbum. **D**icat quod parauit cathedram ubi sederet filius suus ihesus. respiciendo sepe. quando appareret aurore alba. **E**t quando incepit claritas aurore dixit ergo **M**aria **D**ixit filius meus est resuscitatus. et flexis genibus orabat dicens. **D**ixit filii mihi uelitis me consolari di-

Exurge i occursum meum et uide. **C**ogitate quod in christi resurrectione erat multi angeli dicentes christo. **E**cce ego dominus. mitte me. sed ad matrem tuam **J**sa. vi. **S**ed christus misit gabrielem qui cum magno splendore intrauit camera et salutauit virginem. et fuit reuelatum beato **B**egorio di. **R**egina celi letare alia. quod que meruisti portare alia. **R**esurrexit sic dixit alia. **E**cclia addit. **O**ra pro nobis deum alia. **O**mnis que gaudium habuit ergo maria audiet his rumoribus. **E**t statim post uenit christus cum omnibus sanctis patribus et angelis. clarus et gloriosus dicendo virgini. **P**ax uobis. **E**t ergo flexis genibus et pro gaudio lachrymado osculabatur christi vulnera resplendentia. dicendo. **D**ixit vulnera benedicta que serua serua tantum dolore mihi intulisti. **E**t christus osculatus est eam in ore. quod nunquam aliquid filius tantum dilexit matrem suam. dicendo sibi. **M**atrem mea sitis leta. quod de cetero de me non habetis nisi gaudium et letitiam et sedentes loquebantur. **D**ixit quod si fuisset in illo plamento. **U**irgo pe-tebat quod fuit sibi. **E**t christus sibi dixit quod fecit in inferno. **E**t ibi secum habuit quod liberauit de inferno omnes sanctos etc. quod omnes fecerunt sibi reuerentiam. **C**ogitate quoniam **A**dam et **E**ua uiderunt eam dixerunt. **D**ixit dominus uos estis illa filia nostra de qua dixit dominus. **I**nimicitias ponas inter te et mulierem. **S**en. iij. **D**ixit **E**ua. **E**go clausi ostium paradisi. sed uos domina aperuistis. **D**icebant prophete quilibet seorsum. **B**enedicta ergo prophetam de uobis. et salutando eam dixerunt. **T**u gloria hierusalem. tu leticia israel. tu honorificatio populi nostri. **J**udith. v. **E**t ergo humiliter resalutans ipsos dixit. **U**os estis gens electa. regale sacerdotium. gens sancta. populus acquisitionis. **P**etri. ij. **D**einde angeli salutando eam dixerunt **R**egina celi letare. ut supra. **E**t uirgo. **U**os estis administratorum spiritus. in ministerium missi propter eos qui hereditate capiunt salutis. **A**d **H**ebreos. i. **S**i dicatur. quomodo sancti et angeli poterant ibi recipi in illa camera. **D**icatur eorum conditio quod non circumscribunt loco. **T**unc dixit uirgo filio. usque modo filii mi seruauit sabbatum. sed modo colam diem dominicam in memoriam vestre resurrectionis. **D**ixit christus. **I**ta mater. bene placet mihi. et ista est intentio mea quod de cetero a christianis fuerit dominica et non sabbatum. **D**icatur pro apothecarios. barbitosores fabros et alios non seruantes dominicam. **E**cce gaudium uirgis. **E**t poterat dicere ergo. **G**audes gaudebo in domino. et exultabit anima mea in deo meo. **Q**uia induit me uestimentis saluis. **J**sa. lxx. **S**ed statim sequitur salsa tristitie et doloris. **P**ostquam

Sermo

ips recesserat ab ea ut duceret sanctos presbiteros ad paradisum terrestrem. Cogitate quomodo homo ex charitate voluit convertere apostolos qui perdidissent fidem et vocavit eos dicens eis. quomodo filii? suum apparuerat sibi et. et nihil credebant. sed volebant sibi in faciem dicere. quia habebant eam in magna reuerentia sed dicebant sibi. **Bene domina.** et specialiter beatus **Thome.** dicebat retro. **Bene dicitur** pro filio suo. **Quomodo** homo videbat eos ita duos et incredulos. tristabat cor patiendo eis. et rogabat filium suum ut eis appareret ne dicerent. **Io. Bar. vii.** Recubentibus. xj. discipulis apparuit illis ihesus. et exprobrauit incredulitatem illorum. quia his qui viderant eum resurrexisse a mortuis non crediderunt. ut virginis marie et magdalene etc. **Horatius** nos instruitur h. q. homo letus est de christi resurrectione. tristabat tamen de apostolorum dubitatione. **Ita** dominus nobis. **Si** aliquis vult esse letus. quia credit se bene esse cum deo. non de se dicitur esse totaliter letus. et tunc poterit dicere. **Neque** iniquitas mea neque peccatum meum. **Salvatio** proximi non est despicienda. sed quilibet dicitur laborare de saluatione alteri. **Verbi gratia.** **Si** in vna domo vir sit bonus et deuotus. et vxor rabi da. vir dulciter puertat eam si potest. **Et** per oppositum. **Si** vxor sit bona et vir malus et puerus etc. sed dulciter bono modo vxor dicat sibi. ut audiat missam. piteat etc. alio dabit sibi cum pugno **Ite** pro filio etc. et frater fratri. vicin vicin. **Opus** suum probet vniuersis. et sic in semetipso tantum gloria habet. et non in altero. ad **Gal. vi.** **Quintum** gaudium fuit in die ascensionis quando filius eius in celum ascendit. **Sed** ut intelligatis istud gaudium sciendum quod christi resurrectione usque ad eius ascensionem transierunt. xl. dies. in quibus christus sepe apparuit virgini et apostolis. sed in die ascensionis bis apparuit apostolis. **Primo** dum comederunt dicens eis. **Vadite** ad matrem meam. et vos similiter veniat ad montem oliueti. quia hodie volo a vobis recedere. et celum ascendere. etc. compleueram opus redemptionis. **Quo** audientes apostoli inceperunt flere. **Et** christus ait. **Si** diligereis me. gaudebis utique. quia vado ad patrem. **Io. xiiij.** et apostoli. **Domine** gaudemus de honore. sed tristamur quia dimittis nos orphanos. **Et** non poterat comedere. **pro** quod christus ut ipsi comederent comedit cum eis. **Stati** pro praedictum apostoli iuerunt ad domum virginis. quam comederat cum magdalena et alijs. **Que** cum videret apostolos fletus interrogauit de causa etc. **Cum** audisset incepit flere cum eis. et surrexit de mensa et professionaliter iuerunt ad montem oliueti. **Erant** enim ut dicit **Lucas** fere centum viginti. **Et** christus apparuit eis itez. et posuit se in medio eorum salutans matrem et discipulos

dicens. **Par** vobis. **Et** homo dixit sibi. **Fili** mi est vult recedere. **Et** christus. **Ita** mi mea. etc. propter ci opus redemptionis. **Ita** predicauit et dedit legem nouam quam confirmari miraculis. et sui suspensus in cruce ne aliquis mihi credens et obediens suspenderet in furca inferni. **Io** modo volo redire ad presbiteros. **Et** homo et omnes alij stebant ex vna parte pro gaudio de honore suo. et ex alia parte tristabant. **Et** homo osculabatur manus et pedes eius etc. **O** fili mi quare ego non ascendo vobiscum et cum scitis quare presentia homo sentiebat. **Ad** quam christus ait. **Et** mea. vos remanebitis loco meo. et apostoli recurreret ad vos. **Io** cantat. **Gaude** homo maria cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. **Dicitur** quomodo ascendit cum magno festo sic rex victoriosus rediens de bello. et fuerunt angeli clamantes. **viuat. viuat. fili** virginis marie. alijs clangitibus tubis etc. **Dauid** ait. **Ascendit** deus in iubilatiōe. et dominus in voce tube. **Cogitate** gaudium virginis marie. intus quod dicit **Lucas.** **Recessit** ab eis. et ferebat in celum. **Et** ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno. **Lu. vii.** **Et** statim sequitur salsa tristitiez doloris. **Cum** homo fuit in domo videbat loca vbi fuerat filius eius et steterat. et cogitans de cetero non videbo ipsum flebat. **Duodecim** annis vixit post christi ascensionem. vel. xxiij. **fm** alios et tantum dilexit filium suum quasi omnes amores matrum ad filios essent in vna muliere adhuc amor virginis ad christum esset maior. **Et** perquirebat omni die loca natiuitatis. apparitionis. baptismi etc. **De** prophetauerat **Salomon** di. **Adiuro** vos filie hierusalem. creature angelice. **Si** inuenistis dilectum meum ut annuncietis ei quia amore laqueo. **Can. v.** **Horatius** liter instruitur h. quod nos christiani gaudentes de christi honore in celo regnatis etiam tristari debemus de absentia sua. et eum desiderare sicut marinarij desiderant portum. **Ita** de nobis nauigantibus in ista nauis perforata in quaz intrat aqua peccatorum. et cum magnis periculis transimus **Io** desiderare debemus portum salutis dicens **Domine** et quando ero vobiscum. **De** hoc **Cyprianus** ait in. vi. epistola de mortalitate. **Patria** nostram paradisum etc. **Sextum** gaudium fuit in die pentecostes quando virgo **Maria** cum apostolis recepit spiritum sanctum. **Uultis** intelligere istud gaudium. **Christus** dixerat multoties apostolis. **Expedi** vobis ut ego vadam. **Si** ei non abiero paraclitum non veniet ad vos. **Si** autem abiero mittam eum ad vos. **Et** cum venerit ille arguet mundum de etc. **Johannis. xvj.** **Item** **Actum** primo. **Johes** quidem baptisauit aqua

De natiuitate beate Marie uirginis.

Vos autē baptisabimini spūscō nō post mltos
hos dies. Apli ḡ post ascēsiōnē xp̄i recordā/
tes d̄ xp̄i pmissiōe. nesciebāt tñ diē certū mis/
siōis spūscō. Jō in crastinū ascēsiōis spe/
ctātes dicebāt. Hodierē. Idē in sabbato qz
nō venit siue misit. apli inceperūt int̄ se loq̄.
Dixit vn̄ apl̄oz. Nō dubitetis qz cras q̄ erit
dies dñica mittet. qz tali die formauit lumē
z diuisit a tenebris. Jō rōnabilē i die dñica
d̄z in nos mittere lumē spūscō. z nō venit
Dixit alī. In die lune mittet. qz tali die fecit
etiā firmamētū z diuisit aq̄s. Jō tali die mit/
tet ad nos. vt nos fortificet z diuidat ab aq̄s
pctōz. nec misit. **Dixit alī nō.** in die martis
mittet. qz tali die mittet vt possim̄ plantare
fidē catholicā vt faciat flores. **Dixit alī.** die
mercurij mittet. **Rō.** qz tali die de⁹ formauit
solem lunā z planetas. **Dixit alī.** feria q̄nta
mittet. qz tali die ascēdit zc. **Dixit alī nō.** fe/
ria sexta. qz tali die doluim⁹ de sua passione.
Jō in tali die mittet nob̄ spm̄ solatiōis. **Di/
xit alī.** sabbato mittet. qz in sabbato post pas/
siōnē suam̄ disp̄si. ita qz vn̄ nō remāsit cū al/
tero. Jō vt adunemur mittet. s̄z nō venit. Fi/
naliter die penthecostes oēs apli z discipuli
q̄ erāt p̄gregati i eadē domo p̄t̄ metū iudeo/
rū. uenerūt ad portā ḡginis Marie. **Dicať**
quō ip̄a surgebat in media nocte ad orandū.
Iuxta illud Dō. Media nocte surgebā zc.
Et qñ exiuit camerā. uidit oēs sc̄tōs z factas
cōgregatos z flētes. **Virgo dixit.** De q̄steris
Nūqd̄ fili⁹ me⁹ regnat i celis. **Rūderūt apli.**
Virgo bñdicta. fili⁹ v̄z z mgr̄ n̄r̄ p̄misit nob̄
sp̄m̄ sc̄t̄m̄ dī. qñ dimitteret nos orphanos. z
hodie sūt decē dies q̄ ascēdit. z nō misit. **Rū/
dit ḡgo.** Nō dubitet. qz fili⁹ me⁹ nō h̄z d̄dit/
ones hoīm̄ mūdanoz. q̄ in paup̄tate cogno/
scūt amicos. **S̄z qñ sunt i honore z p̄sperita/
te nō curāt de eis.** nō sic de filio meo s̄z nescit/
vos qz qñ extraxit ppl̄m̄ de egypto in. l. die de/
scendit vt daret legē. **Illud fuit figura.** Ho/
die est. l. dies a resurrexiōe filij mei. iō hodie
mittet sp̄m̄ sc̄t̄m̄. Jō ponatis vos in ōzone
qz q̄ a deo sūt ordinata sunt. **Et petrus z alī
apli dicebāt.** z ql̄bet orādo. **Cor mūdū crea/
i me de⁹.** z sp̄m̄ rectū innoua i uiscerib⁹ meis
ps̄. l. **Azar⁹ z alī discipuli septuagita oran/
do dicebāt.** Sensus tuū q̄s sciet nisi tu de/
deris sapiētā. z miseris sp̄m̄ sc̄t̄m̄ tuū d̄ al/
tissimis. **Sap̄. ix. c.** Maria magdalēa z alie
sancte mulieres orādo dicēdo. **Redde mihi
leticiā salutar̄ tuī.** z spū p̄ncipali p̄firma me,

Et dixerūt ḡgini marie. Virgo bñdicta ore/
tis vos etiā. qz filius v̄z statim exaudiet vos.
tūc ḡgo maria flexis genib⁹ orauit dī. **Emi/
te sp̄m̄ tuū z creabunt.** s̄. frutes z p̄fectiones.
z renouabis faciē t̄re. s̄ p̄ p̄dicatiōnē. **Et subi/
to fact⁹ ē de celo son⁹.** z fuit q̄si vox respōsina
ḡgini. z q̄si uent⁹ subit⁹ q̄ descendit de celo. z
repleuit totā domū igne nō cōburētē s̄z illu/
mināte ad modū linguaz zc. **Et repleti sunt
oēs spūscō z ceperūt loq̄.** q̄si dicerēt. **Q̄ bo/
nus z suauis ē dñe spūs tu⁹ in oib⁹.** **Sap̄. xij.**
**Logitate h̄z qz multi sancti de vna gutta mel/
lis spūscō sūt inebriati.** quāto maḡ apli
q̄ totā sc̄tū spūscō recepterūt. **S̄z statiz
sequit̄ salsa doloris z tristicie.** **Dicať** quomō
apli statim inceperūt p̄dicare. z statim fuerūt p̄se/
cuti. vt p̄z **Actuū. iij.** **Et uenit nūci⁹ ad ḡgi/
nem qz Petrus z Iohes erant capti.** **Itez qz
por. s̄. beat⁹ Stephan⁹ fuerat lapidat⁹.** **Itez
ali⁹ qz beat⁹ Jacob⁹ nepos ḡginis marie erat
interfect⁹.** **Eccē tristiciā.** **Ideo ait christus.**
**Amen amē dico uob̄ qz plorabitis z flebitis
uos zc.** **Joh. xvi.** **Moraliter instrumur
hic.** Nam sicut uirgo maria z apli postq̄z re/
ceperūt sp̄m̄ statim p̄sequebant̄. **Ita etiā ho/
dierna die p̄tingit.** **Uerbi gr̄a.** **Si aliquis i
aliquo monasterio recepit sp̄m̄ sc̄t̄m̄ z p̄po/
suerit suare regulam. obediētā. paup̄tātē.
castitatem zc. z nō curat suare uita alioz eū/
tium ad infernum. statim sequunt̄ ip̄m alī
cū multis vituperijs. Jō optet patientiā h̄ze
vt uirgo Maria z apli. **Idem de clericis et
scolarib⁹ ac etiā mulierib⁹.** **Ideo dixit apl̄us
Dñs q̄ pie uolūt uiuere in xp̄o ihu p̄secuti/
ōnē patient̄.** s̄. linguaz. uel infirmitatū uel tē/
ptationū dyaboli. ij. ad **Thy. iij.** **Septi/
mū gaudiū z vltimū fuit in sua bñdicta as/
sumptione.** **Non qñ aia fuit sepata a corpo/
re.** qz tūc iam nō fuisset gaudiū h̄z mūdū. sed
alteri⁹. s̄z qñ fili⁹ suus misit sibi angelū **Ba/
brielem cū ramo palme dī.** **Suscipe euz qui
mandat salutes Jacob.** **Hā ab hinc ad tres
dies ibis ad siliū tuū.** qui iā parauit cathe/
dram zc. **Uide in sermone assumptionis pl̄ice
de isto gaudiō p̄misso uirgini.** **Et dixit uirgo
filio suo.** **Factū est mihi uerbū tuū i gaudiū
z leticiā cordis mei.** **Diere. xv.** **S̄z imediate
sequit̄ doloris et tristicie salsa ex compassiōe
ap̄oz z sc̄tōz z sanctaz in h̄ mūdo remanē/
tū int̄ iudeos z inter infideles i tantis tribu/
lationib⁹.** **Unde qñ apli fuerūt ad uirginem
cōgregati z mirarent̄.** uirgo maria dixit eis**

Ego obtinui vt essetis h. qz ego debeo ascēde
re in celū. zc. Apli inceperūt flere dicēdo. **O**
būdicta si vults recedere qd faciem⁹ nos **I**dē
dicebāt p̄gēs q̄s p̄go nutriuerat. **E**t p̄go ma
ria flebat cū eis dicēs. **N**ō dubites qz nō tra
dam vos obliuioni. qz recordabor de vobis
qz occasiōe pctōz facta sum m̄r dei. **E**t pote
rat dicere p̄go. **F**lebā quondā sup eo q̄ affli
ctus erat. z cōpatiebat ania mea paupi. **J**ob
xx. **O**ralit̄ instrumur h. qz sic p̄go ma
ria gaudebat d̄ honore sibi p̄misso. tristabat
tū et cōpassiōe. **I**ta dz esse de sc̄tis p̄sonis q̄ li
cet gaudeāt de sua bona vita. nō tū debēt de
spicere pctōzes. s̄z cōpati eis dicendo. **D**ñe si
vos dimisisset me peior essem ego. iō dñe iu
uetis eos. z sic cōpati nō indignari debetis
Itē si estis diuites z videtis vel scitis aliq̄e pau
perē nō despiciat̄ cū. s̄z cōpatimī z iuuetis euz
Itē si estis san⁹ debetis cōpati infirmis. **S**i
iuuenis compati debetis senib⁹ dicēdo. **I**ta
possem ego fieri paup infirm⁹ vel senex. et sic
tenebim⁹ p̄siliū sc̄pture **D**ēs ynanimēs i ora
tione estote cōpatiētes. j. **P**e. iij.

De exaltatione sancte crucis.

Ascetus est pro no
bis obediēs vsqz ad mortē. mortem
autē crucis. ad **P**hil. ij. **S**ācta m̄r ec
clesia facit hodie festū de exaltatiōe scē crucis
de qua bis in anno festiuat. **P**rimo in mense
mai⁹ de inuētiōe. **S**ecūdo hodie de exaltatio
ne. **R**ō. qz postq̄ fuit inuēta ab helena sancta
crux. venit in possessionē infidelium q̄ despecti
ue tenebāt eam. s̄z eracl⁹ impator romanus
xp̄ianissim⁹ extraxit eam d̄ possessione infide
lium. z honorifice eā exaltauit. z hodie fit fe
stum illi⁹ exaltatiōis. **S**z vt p̄ba sint fructuo
sa. salutes virgo maria. **D**octrina est cōmu
nis z catholica in sancta theologia. qz lz xp̄s
habuisset alios innumerabiles modos redi
mendi z saluādi humanū gen⁹. tū p̄ crucē eaz
saluare elegit et redimere sibi credētes z obe
dientes. **U**t d̄t sanct⁹ **T**ho. iij. pte. q. xlvj. ar.
iij. **E**t ibi assignat septē rōes quare h̄ fuit cō
ueniens. **Q**uarū vnā. s̄. secūdā p̄ introductiōe
vobis dicā. **E**st igit̄ ista rō quia qn̄ aliqua sa
tisfactio debet fieri de aliquo pctō. rōnabile
est qz satisfactio respondeat pctō. **V**erbi gr̄a.
Si aliquis peccauit d̄ deū vel primū. corde
male cogitādo. vl̄ ore male loquēdo. aut ope
male opando. si talis vult digne satisfacere.
debet recipere de isto peccato dolorē in corde.

z pcutere cor. **S**i ore diffamando vl̄ iurādo
ppria satisfactio est nō solū ore p̄fiteri. s̄z orare
z petere veniam a deo z p̄ximo si ip̄m offen
dit. **I**deo si p̄ oculos peccasti respiciendo. zc
ppria satisfactio est flere. zc. **I**tem si peccasti
p̄ aures audiendo mala p̄rimi. **E**menda ē au
dire missam. s̄mones. zc. **S**i per gulā frāgē
do ieiunia ecclie. zc. abstinere. z sic satisfactiō
correspondet offense. **S**i p̄ manus peccasti.
extende in oratione. **S**i effudisti sanguinem
ppria penitentia est effundere sanguinem p̄
um cū disciplinis. **U**nde dicit **B**en. ix. **Q**ui
cūqz effuderit sanguinē humanū. effundetur
sanguis illi⁹. **S**i peccasti corpe p̄ carnalita
tes. debes recipere ciliciū. **E**cce quō fit satisfac
tio ppria qn̄ pena correspondet offense. **A**
utoritas de h̄ qz dixerat xp̄s **L**uce. iij. **F**acite
fruct⁹ dignos p̄nie. **D**igni fruct⁹ p̄nie sunt qn̄
correspondēt offense. **N**ō videam⁹ quō fuit
facta offensa deo ex qua venit tota perditio.
z totū malū generis humani. ex qua sum⁹ cru
les in hac valle lacrimaz. nunqd̄ ex furto cu
iusdam pomi. tra exp̄sum mandatū. immo.
Ergo restitutio. reparatio. seu emenda debu
it fieri vt fruct⁹ restitueret arbori. **I**deo xp̄us
redemptor oīm fruct⁹ noster. de q̄ dicit p̄gini
Būdict⁹ fruct⁹ ventris tui. elegit arborē cru
cis. vt fruct⁹ infiniti valoris restitueret arbo
ri. **D**icūt historie grecoz ātīque qz lignū cru
cis fuit de illa arboze de qua adā recepit fru
ctus. **I**ō qn̄ xp̄s fuit in cruce posit⁹. fruct⁹ fu
it arbori restitutus. **D**e h̄ **D**avid in p̄sona xp̄i
dicit. **C**ōfortati sunt q̄ p̄secuti sunt me inimi
ci mei iniuste. que nō rapui tunc exsoluebam
Ps. lxxviii. **N**ota hic tangunt duo in illo ver
su **D**avid. s̄. intērio mala iudeoz inimicoz xp̄i
qui nō intendebāt ad satisfactionem. sed ad
xp̄i p̄secutiōnē. **I**deo dicit. **C**onfortati sunt
qui p̄secuti sunt me inimici mei iniuste. **S**e
cundo tangit xp̄i intentio. s̄. satisfaciendi. **I**ō
dicit. que nō rapui. **P**atet ḡ doctrina qz licz
xp̄s haberet alios modos redimendi. tū iste
p̄ crucem fuit pprius. in quo satisfactio fuit of
fense correspondēs. **H**oc tangit sancta mat̄
ecclia in p̄fatione dicēs. **Q**ui salutes huma
ni generis i ligno crucis p̄stituiti. vt vn̄ mors
oriebatur. inde vita resurgeret. z qz lignum
vincebat. p̄ lignū qz vinceret. p̄ xp̄m dñm no
strum. **P**atet ḡ qz pprius modus n̄re redem
ptionis fuit p̄ crucē. **I**deo dicit thema. **F**a
ctus est p̄ nobis. nō p̄ se. obediēs n̄ solū patri
s̄z iudicibus z crucifixorib⁹. vsqz ad mortē zc

De exaltatione sancte crucis

Patet thema. **E**go sum in materia p̄dicāda
z quia thema dicit. **F**act⁹ obediens vsq; ad
mortem. **E**t replicat. mortē autē crucis. nō ad
aliā mortem. **I**nuenio q; q̄ndes fuit christ⁹ i
piculo mortis. **E**t nullā voluit acceptare ni
si crucis.

Primo em̄ fuit in periculo mortis. s. inter
fectionis gladij

Scdo in piculo p̄cipitationis

Tertio in piculo lapidationis.

Quarto in piculo intoxicationis

Quinto in piculo crucifixionis

Et hāc elegit. de q; d̄t thema. **F**act⁹ est p̄ nob
obediēs vsq; ad mortē. mortē autē crucis.

Dico p̄mo. zc. z statim q̄n fuit nar⁹ p̄ **H**e
rodē regē. q; q̄n audiuit sig z mirabilia d̄ xp̄i
natiuitate. de angel⁹ cantantib; glia i excelsis
deo. de claritate noctis. de aduētū pastozum
de adoratiōe aīaliū. de stellaz aduētū trium
regū. zc. **E**t p̄phetie **A**nne z symeonis sancti.
q; ille erat ver⁹ messias. **H**erodes cogitauit
illum occidere. ne p̄deret regnum. q; erat ali
enigena. z timebat ne vna die iudei insurge
rent s̄ eum. **J**ō zc. **P**ropter qd̄ misit homies
armoz in ciuitatē berbleē vt interficerēt om
nes p̄eros. q; nesciebat qd̄ esset **J**hs zc. **S**z
xp̄s voluit fugere in egyptū zc. **D**e p̄phetia
Job in p̄sona xp̄i d̄t. **P**ueros pcusserunt gla
dio. z euasi ego sol⁹. **J**ob. i. **Q**uestio est hic
quare xp̄s noluit mori ista morte. **Q**uasi volu
isset etiā alia mors fuisset in saluatiōz credēti
um sibi z obedientiū. **R**ō l̄ralis iam dicta est
q; satisfactio d̄z correspōdere offense. iō nolu
it mori sic s̄z in cruce. **R**ō moralis est. vt istru
eret nos vt fugiam⁹ mortē gladij beati petri.
de qua **J**oh. xvij. **S**ymon petrus h̄ns gla
dium eduxit eum z pcussit pontificis seruuz
z abscidit auriculā eius dexterā **I**ste gladi⁹
est sn̄ia excōicationis. q; scindit a corpe ecclie
q̄n p̄fert s̄ aliquē. **E**t sicut mēbrum abscisuz
a corpe nullā recipit influentiā. sic nullus ex
cōmunicat⁹ in opib; diuis q; in ecclia sūt ha
bet aliquā p̄tem. xi. q. iij. **S**ic. z trib; cap. se.
Ecce quō fugiēda est ista mors. cit⁹ vellem
mori q; p̄ horā. nō dico p̄ annū excōmunica
ri. q; nihil peius mēbro q; abscidi a corpore
Dicat hic miraculū de illa arbore excōmuni
cata z arefacta p̄pter breuiariū zc. **N**ota cum
dicit. **S**imon petr⁹ h̄ns gladiū. innuit q; sen
tentia excōicationis nō pōt dari nisi a plato.
q; **P**etr⁹ plat⁹ fuit. **S**cdo cū dicit. eduxit euz
innuit q; sn̄ia nō debet dari nisi a plato q̄i vi

brādo gladiū di. **C**ave cave p̄ trinā monitō
nem. q; al̄s nihil valeret si nō faceret ictum.
Tertio cū d̄t. z pcussit pōtificis seruū. innuit
q; plato solū in suos subditos pōt p̄ferre ex
cōicationē. q; ep̄s nō pōt excōmunicare i alia
dyocesi. ix. q. ij. ep̄m. z. xvj. q. ij. visis. zc. **Q**uar
to cū d̄t. z abscidit auriculā eius dexteram.
Dextera signat sp̄ualia. sinistra temporalia. **I**n
nuit q; sn̄ia excōicationis nō d̄z dari nisi cōtra
inobediētā rerū sp̄ualiu; vt si vxor vel vir
nō vult stare cū eo vel cū ea. nisi legitimā ha
beat rōem. plato pōt excōicare. z sic de alijs
Iste gladius pcussit ita fortiter q; animā iter
ficat morte eterna. **F**ugite ḡ a facie gladij. q; i
niam vltor iniquitatū est gladi⁹. **J**ob. xix.

Dico scdo q; xp̄s fuit in piculo p̄cipitatio
nis. vt habet **L**u. iij. **D**icat quō xp̄s habita
bat in nazareth. vbi vixit sanctissime nec co
gnoscebat. **D**icit **N**icola⁹ de lyra. q; vtebatur
arte patris putatiui **J**oseph. q; erat faber li
gnari⁹. **E**t post inuit capharnaū vbi p̄dicauit
z fecit multa miracula. z post rediit nazareth
z rectores z iurati ciuitat⁹ dixerūt sibi. **Q**uā
ta audiui⁹ facta in capharnaū. fac z hic in
patria tua. **L**u. iij. **R**ndit **J**hs insinuans. q;
ex eoz incredulitate z derisione q; truffabāt
de eo dicendo. vt habet **M**arc. vj. **N**ōne hic
est fabri fili⁹ marie frater **J**acobi z **J**oseph z
Jude z symonis. nōne z sorozes ei⁹ nobiscuz
sunt. **E**cce p̄dicat z tñ nō studuit. **J**ō ostēdit
q; nō erant digni. q; miracula req̄rūt disposi
tionem z deuotionē z nō vanā gloriā. p̄p̄
qd̄ **M**arci. vj. d̄z. nō poterat ibi virtutē vlla
facere. nisi paucos infirmos impositis mani
bus curauit **D**icat quō illi indignati cum tu
multu duxerūt eū ad sup̄ciliū montis. z vo
luerūt eum p̄cipitare. **J**hs autē transiēs p̄ me
dium illoz ibat. **C**ogitate hic de virgīe ma
ria q; erat i ciuitate p̄ns q̄n videbat filiū suuz
duci ad p̄cipitiū q̄tū dolorem hūitē. **Q**ue
stio est q̄re noluit sic mori. zc. q; si voluissz zc.
Rō l̄ralis dicta est. **R**ō moralis est vt caueā
ne moriamur p̄ p̄cipitiū ascendēdo i mon
tem sup̄bie. **N**ā diabol⁹ vidēs q; vadūt sim
pliciter z humilit. recte vadunt ad paradysum.
D dicit demon. **E**go faciam ascēdere i altuz
om̄es. **V**erbi gr̄a. **R**eligiosus qui viuūt sim
pliciter fuaat suā reglā i votis. cerimonijs.
talit vadit via plana ad paradysum. s̄z veit dia
bolus loquēs imaginationi dicens. **S**i tu
velles sic viuere. nūq; ascēderes. q̄re tu nō la
boras vt sis mḡ. ad huc posses esse cōfessor.

Sermo

regi v' eps. z qñ est alti' pdit totā deuotōez z subito cadit z morit. z p'cipitat i infernū. **J**dē de clerico simplici. z diabolo instigāte ascen dit. **J**dē d' laic' vt ascēdāt faciunt vsuras. zc. **J**tē vt sit iurat' ligat se cū alijs directe l' indi recte. qz pecunie cōitat' bñ sapiūt. z qñ sunt i officio furāt. faciūt h' z illa. vt possint se manu tenere i officio. **D** qz sunt decepti isto ascensu. **D**e h' dō dicit diabolo. **P**ropt' dolos. s. tuos. posuisti eis. s. hāc imaginatōz ascēdēdi. deie cisti eos dñi alleuaret. ps. lxxij. **J**dē de mulie rib' simplr viuētib'. de domo. d' filijs z fami lia curātib'. ites recte p'viā planā vadunt ad paradisum. **S**z d' demō. **T**u tñ portasti viro tuo vt tal' g' qre tu nō vadis vt illa. zc. da sibi malū prandiū z cenā. zc. **J**tē sic tal' ē dñia do mus. qre zc. **L**auete g' z vadat' simplr z plāe qz qsto de altiori loco cadit hō. tāto casus est valde piculosior. **J**ō **J**ob in p'sona pctōris lo quēs diabolo dicebat. **E**leuasti me z qñ sup ventū ponēs allisisti me valid'. **S**cio qz mor ti me trades. **J**ob xxx. **D**ico tertio q' fuit i piculo moriēdi lapidatōis. vt p'z **J**obis. viij. **D**ñi xps p'dicaret iudeis. z declararet eis suā diuinitatē dicēs. **A**mē amē dico vobis. si q's f'monē meū fuauerit. mortē n̄ videbit i eter nuz. **D**ixerūt iudei. **A**braā z p'phe mortui sūt quē teipm facis. xps loquebat' d' morte infer nalī. z iudei intelligebāt de corpali. **E**t xps clar' loquēs de diuinitate dixit. **A**mē dico vo bis. anōz abraā fieret ego sum. **S**ū est nomē diuinitat'. **E**go sum q' sum. **E**xod. iij. **J**udei audiētes q' ipse dicebat se esse deū voluerunt ipm lapidare. **D**icē tēx' q' xps abscondit se. i. in uisibile se eis oñdit. z p'qrebāt eum dicentes **U**bi est. **S**z ego **M**ariaz apli vidētes euz sequebāt. **Q**uestio qre nec sic voluit mori. qz etiā zc. **R**ō moral' est. caueam' a morte lapi dationis ex pctō avaricie. qz auar' est dur' vt lapis z frigid'. **D**ur'. qz nullū dulcorē oñdit debitorib' suis. s. dure z aspere repetit debi tum z vsuras. zc. **F**rigid'. qz sine igne chari tat'. **V**idēs paupes mori fame nō curat sub uenire eis. z tenet floze. z icarcerat' z captiui z puelle nō pñt aliqd' emolimentū hēre zc. **J**ō **J**ob moralit' loqns d' anaro d' t. **C**or ei' idu rabit qñ lapis. z stringet' qñ malleator' icus. **J**ob. xij. **L**apides avaricie sūt spēs avaricie. **A**n' lapis est q' d' rapina. z isto lapide pcurit caput dñoz. **A**l' d' symonia platoz. dando bñficia vl' sacra p' pecunijs. iste lapis ferit in corde. **A**l' lapis d' vsura. q' frāgit brachia. s.

laboratores. **D**icat' rōem auaroz dicentū **S**i illa p'sona vl' cōitas tenet meā pecuniaz. qre ego nō possum recipe aliqd' p'p' carentiā **I**sta rō includit errorē. nō solū in p'sequēte s. in añcedente qñ dicit. mea pecunia. falsum d' qz dñs nō tenet alteri reddere cōputū. z tu te neris. imo xpo. qz dñi est terra z plenitudo e' zc. **D**iuites solū sūt admīstratores. **S**ic nos existimet hō vt mistros xpi z dispensatores. p'ma **C**oz. iij. **X**ps tenet modū regū faciens thesaurarios. vt mistrent p'mo in suis neces sitatib'. z nō i vanitatib'. **S**cdo i paupibus dādo vel mutuādo. qz ita vult de'. **A**lter. si dispēfant' voluntatē dñi ipse sciet castigare. **I**nc'clusio est erronea dicēdo q' vsura non sit pctm mortale. **A**lia spēs emēdo p' parata pecunia p' minoz p'cio. vl' vēdere p' rōe ex pectatiōis. qz vsura est. **A**lia est retērio d' sala rijs fuitozū. zc. furta secreta. **D**icat' illos q' credūt q' furtū secretū fructuū nō sit pctm. **J**tē de vsura voluntatis. vel de molēdina. zc. **N**e offendas ad lapidē pedē tuū. ps. xc. **J**tez **I**n via ruine nō eas. z nō offendas i lapides **E**ccl. xxxij. **D**ico q'rto q' fuit i piculo mor tis intoxicatiōis. **E**nāgeliste nō ponūt clare h'. s. est ad h' rō z p'phia. **R**ō est ista. qz dñi xps iret p'dicādo nō p'dicabat pecunias. s. post p' dicatōz circūspect' oib'. s. null' eū inuitauit. z reuersus fuit vsqz bethaniā. vt d' **M**arc. xj **D**icē glo. q' respiciebat si aliq's inuitaret eū ad prandiū. dicēdo. **D**ñe exq' dedisti bonū pran diū nob' spūale. venite z dabim' vob' p'radiū zc. **H**ō hō q' hēbat tot inimicos vt xps reci piebat tot p'uiua etiā inimicoz. **C**ogitate q' ponebāt potiōes. z h' rō dicat. **D**e h' est p'phia **T**u dñe demonstrasti mihi z cognoui. tu ostē disti mihi studia eoz. z ego qñ agn' māsuet' q' portat ad victimā. **C**ogitauerūt sup me p'si lia dicētes. mittam' lignū in panē ei'. z erada mus eū de terra viuētū. z nomē ei' non me moret ampl'. **D**iere. xj. **E**t loquit' p'pha in p' sona xpi. s. xps noluit sic mori. **D**icat' p'ctice. qñ comedebat. p'mo dabāt sibi fruct' vl' sic'. z potiōes ponūt in cibis dulcib' vl' i bonis vinis. z ipse nō comedebat fuādo modos. eti am si comedisset n̄ nocuiss' sibi. **Q**uare nolu it sic mori. qz etiā illa mors fuisset sufficiēs p' redemptōe. **R**ō moral' vt nos vitēmoz mortez potiōis luxurie. **N**ā sicut potio ponit in cibo dulci. ita etiā diabol' fac' q' cibi luxurie q' no bis videt' dulcis. z tñ in illo est venenū pecca ti mortal'. **N**ā vir z mulier i m'imonioz p'ucti

De exaltatione sancte crucis

nō peccāt suādo modū. zc. s; in oīb; alijs q̄/
modocūq; fiat luxuria ē pctm̄ mortale. z seq̄t
dānatio. **C**redī q̄ maior ps dānatorū sit ex
pctō luxurie. **I**ō cauere o; a tali morte. et re/
frenare corp̄ p abstinētiā. mortificādo icli/
natiōes. cauēdo ab occasionib; z orare. **A**li/
as dī beat̄ **B**ern̄. q̄ maī miraculū ess; viue/
re caste q̄ suscitare mortuos. **I**ō tot̄ mūdus
est corrup̄. **O**m̄s declinauer̄ simul. iutiles
facti sunt. nō est q̄ faciat bonū. s. castitat;. nō ē
vsq; ad vnū. s. de adult;. zc. **I**ō sapiēs ait. **N**e
intuear; vinū q̄ flauescit cū splēduerit i vi/
tro color ei;. ingredit; blāde. s; in nouissimo
mordebit vt coluber. z sic regul̄ venena dif/
fundet. **P**rouerb. xxiij. **E**t declarat cū sequit;
Oculi tui videbūt extraneas. q; licet bñ vro
res p̄rias videre z cor tuū loquet peruersa.
Nota ḡ q̄ nō intelligit de colore vini. s; mu/
lieris pulcre. i vitro in corpe vitro debilius.
Rō. q; ingredit; blāde. s. cogitat; mal̄. dicen/
do. **Q**stū solatiū ess; zc. z i fine. s. q̄ hō pen/
tit. mordebit vt coluber. z q̄si regul̄ q̄ oculo z
visu venenat. zc. non sic de alijs serpentibus
Ecce pctm̄ luxurie. q; solo aspectu mulieris
interficat. **I**sto veneno dauid fuit potionat;
z mortu;. s; de; suscitauit eū p p̄nias. **I**ō Job
vi. **N**ūqd poterit aliq; gustare qd̄ gustatus;
affert mortē. **N**ull; q̄stū cūq; famelic; come/
deret cibū quē sciret esse pocionatū. imo citi
us p̄mitteret se mori naturalit;. q; tūc nō iter
ficeret se. nec biberet potū venenatū q̄stū cū
q; sciret. ita nec luxuriosus d; gustare. q; ni/
si sit infidel; scit q̄ ille cib; venenat; ē ad mor/
tem. **D**ico q̄nto q̄ fuit i piculo moriēdi cru/
cifixionis. **E**t istā mortē elegit. **U**n̄ dixerunt
iudei i p̄silio. **I**ste hō **I**hs nō potuit mori gla/
dio. nec p̄cipitar;. nec zc. **I**ō videam; si pote
rim; eū occidere i cruce. **E**t cū **I**hs ess; i gali
lea. iudei parauerūt crucē in hierl̄m. **X**ps ḡ
sciēs vocatis discipulis secrete. ait illis **E**cce
ascēdim; hierosolymā. z fili; hoīs tradet; p̄nci
pib; sacerdotū. z tradet; eū gētib; ad illuden/
dum. flagellandū. z crucifigēdū. **D**atib. xx.
alias mortēs fugit. **S**; ad istā sponte venit.
z in orto iuit iudeis obuiā dicēs. **Q**uē queri
tis. q̄si dicat. **R**ecipiat; me. q; ista mors pla/
cet mihi. **I**tē q̄n fuit data sn̄ia vt crucifigere
tur baiulans sibi crucē exiuit. **J**oh. xix. q. d.
nō appello. imo placet ista mors mihi. **E**t re/
cepit crucē. **D**icat quō erat obediēs in mōte
calu; iē. q̄n fuit sibi dictū q̄ exueret se. **E**t sic
de alijs. **E**cce amor ad mortē crucis. q̄si dice;

ret. **S**ibi absit gloriari nisi in cruce dñi. ad
Gal. vi. **R**ō ifalis q̄re istā mortem elegit. di/
cta est in introductōe. **S**; rō moralis est ista
Alie mortēs q̄s xps fugit significant malas
mortēs q̄s dēm; fugere. s; ista mors crucis si
gnificat bonā mortē quāz debemus eligere.
Dolor inextimabilis xpi in cruce p̄dentis si
gnificat p̄tritionē quā dēm; h̄re de pctis. in/
clinādo caput in p̄fessioē. q̄ d; fieri inclinato
capite z nō facie ad faciē. **D**icat quō discoop
tus d; esse p̄fitens. z p̄fessor coop̄. p̄pter vere
cundiā z piculū p̄fessoris mulierē respiciētis
iuuenē. **D**an; dextera p̄forata siḡt q̄ de bo
no iusto facias elemosynas. **S**inistra ad re/
stituendū vsuras furta zc. **D**uo pedes claua
ti signant duos pedes q̄b; ambulamus z su/
stentamur. dexter est cōio sp̄ialis. sinister ci/
bus corp̄alis. dexter clauat deuotiōe. sinister
abstinētia. **A**pertio lateris signat ap̄tionem
cordis ad remittendū iniurias. z parcēdū in
imicis z peccātib; in te. **E**cce rō moralis q̄re
voluit mori in cruce. **I**ō ait ap̄tus. **Q**ui xpi
sūt carnē suā crucifixerunt cū vicijs z p̄cupi
scentijs. ad **Gal. v.** **E**t q̄ sit ḡ necessariū. patz
q; d; xps. q̄ nō baiulat suā crucē. q̄ d; a cruci
ando. **E**cce p̄nia. z venit post me. nō p̄t me;
esse discipulus **L**u. xiiij. **E**cce q̄re d; thema.
Fact; est p̄ nobis. s. nostra redēptiōe z mora/
li instructōe. obediēs vsq; ad mortē. n̄ gladij
nō p̄cipicij nec lapidatōis. nec potōis s; mor/
tem crucis

De sancto **Datheo ap̄lo z euāgelista**

Qu ueni uocare
N iustos s; pctōres. **D**at. ix. **T**extua/
liter i euāgelio statim lecto officiali
ter habet ḡbū istud. **F**estū hodiernū est ma/
gnū si vultis cogitare p̄sonā. q; ap̄ls z euā
gelista p̄m; z martyr gl̄iosus. q; de ap̄lo p se
fit festū. z de euāgelista p se. z de martyre p se.
Ergo iste tres cause sil; iuncte magnū festū
faciūt. **I**ta etiā d; eo erit sermo n̄r. **S**alute
tur ḡgo **D**aria. zc. **V**erbum p̄positū est dñi
n̄ri **I**hu xpi dicēns. **N**ō ueni vocare zc. **N**ō
p̄ma facie iā potestis videre q̄ istud ḡbū ha/
ber difficultatē q̄ xps q̄ pl; diligit bonos z iu
stos q̄ malos z pctōres dī. **N**ō ueni vocare
zc. **I**deo indiget declaratione. z sic intrabi
mus declarādo materiā p̄dicandā. **N**ō au
dite. **T**alē differentiā inuenio inter iustum z
pctōrem. sicut inf esse. p̄pe vel circa deū z lon
ge a deo. **I**ust; bon; z timēs deū ita est p̄pe dō

¶ Nihil creatū est sibi p̄p̄inquū. nō tunica nec
 camisia nec pell. mag. p̄p̄rie est de. Et q̄stum
 ad intellectū. q̄ sic ac in meridie ē p̄pe lumē
 q̄ totū est illuminat⁹ a sole. Ita de⁹ est p̄pe itel
 lectū iusti z boni p̄ illustratōz ip̄z illuminan
 do q̄ totū est plen⁹ diuinitate nec dimittit ibi te
 nebrā errorz. nec vsturā falsaz opinionū. in tā
 tum q̄ nō solū iusti dicūt lumiosi s̄ lux. Era
 tis aliq̄n tenebre. nūc at lux in dño. Ephe. v.
 Itē Bath. v. Vos est⁹ lux mūdi. Itē est p̄pe
 volūtate p̄ dilectionē caritatiuā. q̄ sic videt⁹
 ignē circa ferrū ignitū. ita volūtās iusti ē in
 flāmata diuinitate ad diligēdū deū sup̄ om̄ia.
 z p̄xim sicut seipm. De⁹ caritas est. z q̄ manet
 in caritate in deo manet z de⁹ in eo. s̄. Jo. iij.
 Item est de⁹ p̄pe iustū q̄stū ad vitā p̄ honestā
 p̄uerfatōz. q̄ sicut pann⁹ colorat⁹ est p̄pe tuni
 cam seu colorez. ita p̄sona iusta est tincta seu
 colorata sanctitate coram deo. ocul⁹ humi
 lib. in aurib⁹ audiēdo que dei sunt. in māib⁹
 extēdendo in orāe. in gutture p̄ tempantiam
 in corpe ip̄m affligēdo. in memoria passionis
 xp̄i. Itz q̄ p̄sona iusta tincta est. zc. Tu in no
 bis es dñe z nomē sanctū tuū inuocatum est
 sup̄ nos. Diere. xiiij. Ecce quō p̄sona iusta ē
 p̄pe deū. Jō dō dic. Prope est dñs om̄ib⁹ in
 nocātib⁹ eū. oib⁹ inuocātib⁹ eum in veritate.
 ps. cxliij. S̄z p̄sona peccatrix z iniusta ē lō
 ge a deo. nō distācia locali. q̄ si sic statī p̄sona
 annihilaret. s̄z d̄r distare a pctōre d̄za forma
 li. q̄ sic d̄r de duob⁹ p̄anis etiā p̄iunctis. si vn⁹
 sit subtil⁹ z alter sit rudis. illi dicūt distare. nō
 localit⁹ s̄z formalit⁹. Sic est de deo z pctōre. p̄
 pter differentiā in tantā sanctitate z tātam
 iniquitate. Jō dō. ps. cxvii. Lōge a pctōrib⁹
 sol⁹. i. Jhs. q̄ iustificatōnes ei⁹. s̄. sanctitates
 tuas nō exq̄sierūt. Itz q̄ quō iusti sūt p̄pe deū.
 z pctōres distātes a deo. Dō claz est q̄ q̄ est
 p̄pe nō vocat⁹. s̄z ille q̄ distat vocat⁹. Prope h̄
 dicebat xp̄s. Nō veni vocare iustos. rō q̄z itā
 sūt mecū. s̄z venerit eos saluare si p̄seuerāt. s̄z
 pctōres vt. s̄. p̄uertāt. Itz thema. Istō thema
 generale appropando btō matheo aplo. zc. i.
 uenio q̄ btūs mathe⁹ euāgelista añ suā p̄uer
 sionē erat lōge a deo. q̄z erat iniust⁹ z magn⁹
 pctōz. Jō fuit vocat⁹ a deo di. Veni seq̄re me
 Circa ei⁹ vocatōz de btō matheo declarāda
 sunt quattuor

- ¶ Primo sua vocatio gratiosa
- ¶ Secdo inuitatio fructuosa
- ¶ Tertio opatio p̄tuosa
- ¶ Quarto p̄fectio gloriosa

Quantū ad p̄mū **Bod⁹** sue p̄uersionis voc
 catōnis fuit gratiosus. Quēsiui q̄t officia ha
 bebat beat⁹ **Bathe⁹**. Et inueni q̄ tria offi
 cia habebat mala in h̄ mūdo. s̄. Officiū peri
 culosum. Officiū criminōsum. Officiū odi
 osum. ¶ Officiū piculosum est officiu⁹ sene
 ratoris. q̄d ip̄e habebat. Nam in ciuitate ca
 pharnaū q̄ ē maritima tenebat tabulaz siue
 mēsam cambij. Officiū est anīme piculosum
 tractare tātas pecunias. q̄z sic q̄ tractat oleū
 carbones vel picem inquinat ab eis. Ita q̄
 tractat pecunias. Ex p̄ter h̄ dicit scriptura.
Qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Eccl̄i.
xij. Dixit moneta. Rō. q̄z multas nigredies
dimittit in aia tractantiū pecuniā. Primo i
cogitatione. Secdo in t̄pis p̄ditōe z negocio
rum occupatiōe. In signū hui⁹ moneta siue
sit aurea siue argentea quādo tractat dimit
tit maculas nigras in manu boīs. quia raro
est q̄n feneratorēs faciant fraudes. zc. ¶ Se
cundū erat criminōsum. q̄z erat vsurari⁹. Ita
dicit Beda. q̄ post p̄uersionē distribuit p̄p̄ria
qui rapere solebat aliena. s̄. p̄ vsuras. Dicatur
quō mutuabat. x. p̄. xij. Et sic de alijs sp̄eb⁹
vsure. fm̄ q̄d requiritur. s̄. emere pl⁹ z v̄dere
p̄pter expectatiōē minus. Itē mutuādo su
per possessiones. recipiēdo fruct⁹. sic faciunt
multi. z excusant se dicendo false q̄ ecclesia p̄
mittit. zc. Istud est h̄ diuinā ordinationem q̄
vult q̄ om̄es creature libere ministrēt z com
municent illa q̄ de⁹ cōicauit eis vt patet de so
le q̄ cōmunicat lumē a deo sibi cōmunicatuz
z tenebras. z calorēz frigus. z influentiaz ad
fructificandū. Idē de igne q̄ cōicat suā clarit
tatem z caliditatē. Idē de aere ad respirādū
z de aqua ad lauandū z pisces capiendū. ter
ra plantas. zc. Si ḡ creature irrōnales com
municāt. q̄to magis nos. Jō magnū pctūm
est in vsurarijs. Ecce officium criminōsum.
S̄z ille q̄ libere z sine vsura accommodat. iu
stus est vt d̄r. p̄pha. Air q̄ ad vsurā nō acco
modauerit iust⁹ est Ezech. xvij. ¶ Tertium
officiū erat odiosum z tediōsum. q̄z erat teo
lonarius in ciuitate capharnaū colligens tu
ra impatoris. Jō d̄r teolonarius. i. publica
nus. q̄z tenebat officiu⁹ publicum teolonarij
Istud officiu⁹ est tediōsum z odiosum. q̄z ali
quotiēs tales faciūt magnas iniurias ex po
testate quam habēt. Ex ista rōne Johannes
baptista ad quē venerunt publicani dicētes
Quid faciemus vt salui simus. Respondit be
atus Johannes. Nihil aliud q̄ quod cōstit

De sancto Mattheo

entū est vob faciat. **Lu. iij.** Ex his tribus offici-
cibus beatus Mattheus distabat a deo per tres magis
diatas. scilicet audite quod fuit vocatus et fuit sextus
quod iam habebat quosque alios vocatos. **Lu. x.** Christus
transiret iuxta mare galilee et beatus Mattheus se-
deret ad mensam cambij in domo sua magis quam
habebat coram mari in negociis occupatus. **Di-**
cas practice de negociis camporum pecunias col-
ligentium. et Christus stetit et vidit publicanum nomine
leui inuolutum in negociis. etc. quod nec de deo nec
de anima sua poterat cogitare. **Et** Christus vidit. id est ante
te respexit. **Et** beatus Mattheus dei ordinatione
elevator oculum vidit Christum coram se quem non cogno-
scebat. scilicet tanta erat reuerentia et maiestas sue sa-
cristatis quod Mattheus admirando respiciebat eum
Ad quem Christus ait. **Veni et sequere me.** **Subito**
proute diuina sic Christus protulit ista verba radi claris-
satis illuminauit eius mentem. et cognouit Christum
verum messiam esse. et cor ad contritionem peccatorum. **di.**
Ecce ego dñe quod vocasti me. **1. Re. iij.** **Subito** re-
lictis omnibus secutus est eum. dimittens libros et co-
putum etc. **Rō** dicitur quod dixit Christo. **Dñe** regrati-
or vob quod vultis me in discipulum etc. **Potestis**
credere quod Christus dixit. **Vade et fac rationem de te.**
Redde rationem et computum dñis. et habeas diffi-
nitionem. et recipe quod mutasti sine usuris. nul-
lo modo recipias nisi forte principale. debetis cre-
dere quod fecit preconizari. si tenebat alleui quod-
cumque per usuram vel iniusticiam quod satisfaceret om-
nibus. **Iste** est modus satisfaciendi usurariis pu-
blicis. **sec** de secretis que secreta dñi restituere
Qui vult intrare paradisum oportet sic satisfacere.
Nō enim dimittit peccatum nisi restituat ab-
latum. **Regula** est iuristarum. xiiij. q. vi. **Si** res. et
theologorum. **Nō** decipiamini dicendo. **Ego** po-
nam in testamento. etc. **Dicas** per illos que dicunt.
Si restituerem oporteret me minuere de statu
Itē. de que hereditare filios. etc. **Itō** oportet ser-
uare pecunias ut poma vel malogranata que re-
spiciunt ne sint maculata et putrida. etc. **Ita** de
betis vos facere quoniam recipitis florenum vel alia
bona debetis respicere eum. **dicēdo**. videamur
si est h vermibus usure vel macula de furto. et p-
ficiatur restituendo. alio corrumpet alias. etc. **Et**
nō dubitetis quod nihil deficiet vobis. **Itē** dixit
Dō. **Junior** fui et eni senui. et nō vidi iustum
derelictum. nec semetipsum querens panem. **Sed** de usu-
rario dicitur ibidem. **Vidi** impium super altatum et ele-
uatum sic cedros libani. **Et** transiui et ecce non
erat. **quasi** enim et nō est inuentus locus eius. ps. xxxvij.
Quantum ad secundam. scilicet de inuita ratione fructuosa
Dicas quod postquam omnia restituit remansit sibi

domus et aliam moneta de bono iusto. et voluit
facere Christo magnum iuuuim ut faceret religiosi
quoniam intrat ordinem etc. **De** isto iuuuim habet **Lu-**
ce. v. **Et** fecit eius iuuuim magnum leui in domo sua
Lognomē beati matthei erat leui. **Dicas** pecti-
ca istius iuuuim. **Dicit** textus **Lu. v.** **Et** erat turba
multa publicanorum et aliorum que cum illis erat dis-
cumbentes. **Intētio** beati matthei fuit ut illi
etiā puerteret. **Istā** rationem ponit be. **Hieron.**
Logitabat beatus Mattheus. **Si** me puerterit quis
erā ita inuolutus. etiā puerteret istos. **Dicas** quod
ordinatum fuit a Christo ut ianue essent apertae apo-
stoli sederet circa portas. **Et** Christus in publi-
canos dicit ps. **Oculi** omnium etc. et posuit se
ad mensam cum eis. **Tūc** fuit completa illa prophetia
Lan. ij. **Sic** malus. scilicet pomum. in ligna siluarum. scilicet
infructuosa. sic dilectus meus in filios. **Et** facta
interuallo in cibum et cibum. ut sit in magnis con-
uiujs. Christus quasi per modum lectionis dicebat. **Dō**
audite quod debent deum laudare que tanta fecit
ad fuitum hominum. scilicet omnia animalia et omnes fructus. **Et** il-
li peccatores attendebat. et cum primo rideret. incipi-
ebant flere etc. **Idē** postquam comederunt cibum
assatum dixit Christus. **Dō** cogitate si iste esce cor-
ruptibiles dant tantum saporis etc. quod debet esse
de cibis incorruptibilibus celi. quod quoniam rex dicit
suis fuituribus taz sapidas escas. quales sunt il-
le esce quas ipse retinet per se. **Ita** de deo. et de
illis publicanis puerterebant multi et flebant
Idē postquam comederunt coctum in aqua. **In-**
tantum quod credit quod omnes illi fuerunt puerterti. **Tan-**
ta erat veritas verborum Christi. **Et** cum iam essent quasi in
fine prandij. videntes pharisei quod porte erant
aperte. et dicebant discipulis eius. quod comedebat
circa portam. **Quare** manducat magis vobis cum pu-
blicanis et peccatoribus. ac si diceret. h patet quod
ipse est. **Dicas** mihi cum que vadis. et dicit tibi quod
facis. **Hoc** audies Christus vocauit eos ad se. **Et**
ipsi inflati fuerunt coram eo dicentes. **Quid** vultis
Dixit Christus. **Dicas** mihi quoniam in aliqua civitate sunt
multi sani et multi infirmi. que indiget medico
sani vel infirmi. **Et** illi intelligentes noluerunt
rideri. **Et** Christus. **Nō** vultis rideri. ego dico
vobis. **Non** oportet est valentibus medicus. sed male
habentibus. **Ille** erat infirmus per superbiam. et modo
curatur est. et ille per auariciam. **Et** sic de alijs. **Itō**
ait **Aug.** **Magis** de celo ad nos venit me-
dicus. quod magis per totum mundum iacebat egro-
tus. **Tūc** dixit. **Non** veni vocare iustos. sed
peccatores. **Et** iudei profusi recesserunt. **Patet** igitur
inuitatio fructuosa. quod etiam ipse fuit conuersus.
laborauit vobis puerteret alios. **Do**ralie hem?

Sermo

hic doctrinā quō dlibet nrm debz curare. si est in via saluationis de familia de ancill. vir de vxore. z ecouerfo. De familia vt ofiteat et cōmunicet in pasca. vt audiāt missas. sermones. ne opent in dieb festiuis. Si q̄s suorū z maxime domesticorū curā nō bz. fidē nega uit. z est infideli deterior. p̄ma **Thymoth. v.**
Quātū ad tertū. factū virtuosū siue operationem virtuosam. s. de opibz q̄ fecit postqm̄ fuit p̄uersus. Dicať quō p̄ xpi resurrectionē ascensionē. z spū sancti missionē. apl̄i diuiserūt sibi mundū ad p̄dicandū z p̄uertendū hoīes zc. Et beat⁹ **Matheus** iuit in ethyopiam p̄dicando z miracula faciādō. illuminādō cecos. Et sic de alijs. Et multas gentes cōuertebat ad xpm̄. Ecce act⁹ virtuosus siue opatio virtuosā. Dicať quō semel dum ip̄e p̄dicaret fuit fact⁹ magn⁹ tumul⁹ z planc⁹ in populo de morte filij regis vnigeniti. zc. Et dum sepultura pararet q̄dam xpian⁹. s. ille eunuch⁹ quē **Philippus** baptizauit. vt habet **Actū. viij.** iuit ad regē dicēs sibi q̄ vnus sanct⁹ vir erat in ciuitate qui posset resuscitare. zc. Dicitur miraculū vt habet in historia z fuit cōpleta p̄phetia. Unū vocaui eum. z bñdixi ei. z multiplicauī eū. **Isa. li.** Si vis dicere moraliter p̄ questionē que fuit causa q̄ beat⁹ **Mathe⁹** sol⁹ p̄uertit tantā gentē. s. totā ethyopiaz z egyptum. z cū modo sint tot predicatorēs. que est causa q̄ non p̄uertim⁹ paucos iudeos q̄ hic sunt nobiscū. zc. Dicať quō apostoli habuerūt sanctā vitam z bonā doctrinam z nihil aliud voluerūt nisi honorē dei z salutem animaz. Ideo dicebat apl̄s. Habētes alimenta z q̄bus tegamur his p̄tenti sumus. p̄ma ad **Thimo. vi.** Nō deficiō in vita. qz nolunt quolibet die audire homīes miracula sanctorū. zc. nec bonā doctrinā. nisi tm̄ poetarum. zc. nec curam⁹ de salute animaz. nisi de rebus z familiaribz. zc. Idem de clericis vendentibz sacramenta. Iō nō solū infideles nō p̄uertunt. imo fideles p̄uertunt z p̄dūt fidez. Ideo apl̄s. Omnes que sua sunt q̄runt. nō q̄ **Ihu xpi.** ad **Phil. ij.**
Quātū ad quartū scz de p̄fectione glorioza. Nam martyrisatus fuit p̄ defensione cuiusdā monialis. Primū monasterium qd̄ ego legi fuit istud qd̄ beatus **Mathe⁹** instituit. Dicať quō postq̄ conuertit illā terrā mortu⁹ fuit rex quē ip̄e cōuertat. cui⁹ filia noīe **Ephigenia** fuerat cū alijs virginibz sacro velamine dō dedicata. Et rex patri succedens alienigena voluit illā in

vxorem habere. Dicať historia. z quomodo fuit dictū regi q̄ ip̄e nūq̄ h̄ret eaz nisi p̄ apostolum **matheū.** qz ille erat p̄or earū. p̄pter qd̄ rex vocauit eū dicēs. q̄ induceret eā ad matrimonū. Tunc beat⁹ **mathe⁹** cogitauit. Si ego dico mō sibi zc. iterficiet me. z meū martiriū nō erit notoriū. zc. Iō dixit regi q̄ i dominica sequēti esset i officio z ip̄e cōmēdaret ibi matrimonū. Ita z factū est. In dñica sequēti apl̄s dixit quō matrimonū erat sc̄m. z a deo institutū in paradiso terrestri. Secundo fuit honoratū p̄ xpm̄ in p̄mordijs miraculorū. Tertio qz ex eo implēt **carbedre.** zc. s. celi. Quarto est p̄seruatiū humane nature. Itē xps̄ voluit vt mater sua h̄ret sp̄sūm zc. Sz dixit post. qz sicut esset p̄ditor q̄ sponsaz regis vellet in vxorē. Nota hic bñ in legēda z ex h̄ beat⁹ **Mathe⁹** fuit lācea p̄cussus z martyrisatus. Dicať qd̄ peccatū est cū monialibus z clericis. p̄pter sacrilegiū. Dicať similitudo de sancto sepulcro si p̄iceretur i latrinam esset maius p̄ctm̄ q̄ si oia sepulcra sanctorū p̄icerent

De sancto **Dichaele** archangelo.

Sermo

Uide ne cōtem

natis vnū ex his. **Dath. xvij.** textualiter z in euangelio hodierno officialiter scribitur verbuz istud. Scdm̄ q̄ festum p̄sens z solennitas est beati **michaelis** archangeli z omniū angelorum. ita erit z sermo. Si placet deo habebimus multas bonas doctrinas speculatiuas. p̄ nostra cōsolatione. z bonas informationes. p̄ nostra informatione. Sed p̄mo salutē s̄go **Maria** zc. Solennitas z festum hodiernū habz nomē z titulum speciale. et habet officium generale. quia dicitur sancti **Dichaelis.** Ratio est. quia inter omnes sanctos angelos celi q̄ descendunt in hunc mundum ad procurādū nostrum bonū z saluationem maior est **Dichael.** Non q̄ sit maior omnibus angelis celi. quia sunt plus q̄ mille milia maiores. Nā ip̄e est de tertio ordine. et habet supra se potestates. virtutes. et dominationes. thronos. cherubin z seraphin. qui non mittuntur ad nos. Quia dicit sanctus **Thomas** prima p̄te. questione. cxxij. articulo. ij. q̄ non omnes angeli mittuntur. quia dicit. simpliciter dicendum est q̄ superiores angeli nunq̄ ad exterius ministerium mittuntur. sz vt ibidem

De sancto Michael

dicē solū de tribus ordinibus inferioribus. scilicet angelo-
rum ad procurandum bonum cuiuscumque persone in particu-
lari. Archangelorum ad procurandum bonum civitatis
Nam quilibet villa. civitas. castro. habet unum in custo-
dia. De tertio ordine. scilicet principum mittunt ad pro-
curandum bonum regnum. provinciarum. et regionum. quod
quodlibet regnum. provincia seu regio habet unum. et de
istis michael est maior. **P**ropter hoc dico. quod dicitur illis
quod ad nos mittunt ipse est maior et princeps. **A**u-
toritas. **E**cce michael unum de principibus primis
venit in adiutorium meum. **D**an. x. **V**erbum est ec-
clesie. **P**ropter hoc dico. quod istud festum habet titulum et
nomen speciale. scilicet habet officium generale. quod sic de om-
nibus sanctis fit festum generale prima die novembrii
ita hodie fit festum et sollemnitas omnium sanctorum ange-
lorum. quod habet non omnes descendat habet ad nos. tamen omnes
procurant nobis salutem. **O**mnes sunt administra-
torum spiritus in misterium missi propter eos quod heredita-
tem capiunt salutem. ad **Heb. j.** **H**ora. administra-
torum. scilicet honorum dei. in misterium missi. **D**icere ali-
quod. scilicet omnes mittunt. **D**ico quod sic isto modo. quod quoniam
deus vult nobis aliquid revelare seu intimare. primo
revelat illud cherubinibus. et illi revelat illud seraphinibus.
et illi thronis. et illi dominatibus et illi principibus.
et illi potestatibus. et sic omnes mittunt scilicet non
omnes veniunt in hunc mundum. sed licet habeat nomen
et titulum speciale. habet tamen officium generale. **A**uctas
quod hodie in modum cantilene cantat in ecclesia. **C**ol-
laudamus venerantes omnes celi milites. scilicet precipue
primates celestium exercitus. **M**ichael in vir-
tute preterente zabilon. id est diabolum. propter quod dicit
thema. **V**idete ne preterentis unum ex his. scilicet se-
gregando ab officio ecclesie. quod dicitur christus pape et pla-
tis clericis et religiosis et secularibus. **V**idete ne
preter. etc. **P**er thema. et super in materia predicanda.
Inveni in sacra scriptura quod sex utilitates habent
a sanctis angelis. **I**tem non est aliquid expellendum ab offi-
cio ecclesie. **N**am in hoc mundo

Per angelos sumus demones defensi.

Per angelos sumus in temptationibus solati.

Per angelos sumus ad veram patriam provocati.

Per angelos sumus in fide christiana confortati.

Per angelos sumus coram deo advocati.

Per angelos sumus in celo festinanti.

Per angelos erimus ad gloriam portati.

Dico primo quod perfectos angelos sumus in hoc mundo

demones defensi. **B**onum est nobis necessarium

Rom. quod nos non possumus videre demones ini-

micos nostros. quia velum carnis impedit. quo

amoro videntur ab anima. et mirantur. **S**ed ipsi inimi-

ci vident nos. stant in domibus. in visis. etc. **E**t

nisi haberemus angelos defensores destruerent

nos. statim quoniam creatura nascitur ab eis suffoca-
retur ne haberet baptismum. **I**dem quoniam peccat
ne faceret penitentiam. sed angelus bonus defendit.
Item quoniam creatura facit aliquid bonum. ut orare
missam celebrare. predicare. et similia. destrueret
creatura statim nisi boni angeli nos defende-
rent quod in omnibus operibus et visis nos protegunt. **N**am
dicit beatus **Th**omas. in prima parte. quod cxxiii. ar. j. corpe
ubi querit. videlicet homines impugnantur a demonibus
quod demones impugnant homines. et est primum
bellum inter homines et demones. **J**uxta illud apostoli
ad **Eph.** vi. **N**on est nobis colluctatio aduer-
sus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et
potestates. aduersus mundi rectores tenebra-
rum harum in spiritualia nequie in celestibus. **U**n-
de circa impugnationem illam duo oportet considerare. videlicet
de ibidem. primo ipsam impugnationem. secundo im-
pugnationis ordinem. **I**mpugnatio quidem
ipsa ex demonum malicia procedit quod propter inuidiam
perfectum hominem impedire nituntur. et propter superbi-
am similitudinem diuine potestatis sibi usurpant
deputando sibi ministros determinatos ad ho-
minum impugnationem. sicut angeli deo ministrant
in determinatis officiis ad hominum salutem. **S**ed
ordo impugnationis ipsi est a deo quod ordinate
nouit malis uti ad bona ea ordinando. **S**ed
etiam angelorum tam ipsa custodia quam ordo custo-
die reducitur ad deum sicut ad primum auctorem.
Nec ille ibidem. **E**t sic quis permittat nos de-
temptari. tamen prebet auxilium angelorum. et ideo re-
cte facit deus ut dominus vel pastor quod habet multas
oues in nemore ad custodiendum. quod dicitur pas-
tores et canes ne a lupis deuorentur. **I**ta fecit
christus quod dicit. **E**go sum pastor bonus et cognosco
oues meas. et cognoscunt me mee. etc. **J**oh. x.
Nos pro sumus oues pascetes in nemore huius
mundi. et deuoraremur a lupis inferni nisi christus
mitteret ad nos pastores. scilicet sanctos angelos
qui custodiunt regna. provincias. ciuitates. vil-
las. castra. et quodlibet personam in particulari. **U**n-
de ait **D**avid. **A**ngelis suis mandauit de te ut cu-
stodiatur te in omnibus visis tuis. ps. xc. **D**icatur
practice. quod deus precipit angelis quoniam mulier de-
bet parere christus quod omnia videt vocat unum angelum
suo proprio nomine. ut ait **D**avid. omnibus eis nomina
vocas. **N**os nescimus nisi tria nomina angelorum.
scilicet **M**ichael. **G**abriel. **R**aphael. **C**ui dicit **E**c-
ce vides talem mulierem tali hora pariet com-
mitto tibi filium vel filiam. etc. **E**t angelus respondit
Domine reputo mihi ad maximam gratiam et ho-
nozem quod committis mihi creaturam ad imagi-
nem et similitudinem vestram factam. vestro

Sermo

sanguine redempta. et hūano mō dicēdo est in
telligēdū. Et qñ nascit creatura. cit⁹ venit i
manib⁹ āgl⁹ q̄ obstetric⁹. Et h⁹ seq̄t correlari
um. q̄ nūq̄ aliq̄ mulier pit sine obstetrice. scz
angl⁹. q̄ nūq̄ deserit creaturā illaz q̄ usq̄ est i
padiſo. v⁹ in inferno aut purgatorio. Nō di
co q̄ sp sit pñs cū creatā. tñ sp est par⁹ ad adiu
uandū creaturā. respiciēdo creaturā de celo
qd̄ fac. q̄ vadit. Et vt d̄t be. Tho. j. p. q. cxij.
ar. vi. Angel⁹ custos d̄t qñq̄ deserere eū quē
custodit in q̄tuz pmittit q̄ subdat alicui tri
bulatōi. nūq̄ tñ totalit eū dimittit. Et sic in
telligit. angel⁹ suis. Et d̄t Hiero. q̄i declaran
do istā auctatē. Daq̄ est dignitas aimaz vt
vnaq̄q̄ habeat ab ortu natiuitat⁹ angl⁹ m bo
nū sibi i custodia deputatū z delegatū. Nota
Daq̄ est dignitas aimaz Pastor ml⁹ tis ouib⁹
dat vnū pastozē ad custodiēdū. z nō cuilibet
vnū. s; xps cuilibet p̄sone dat vnū angelū. et
cuilibet ciuitati. zc. Dicat si rex h̄ret oues vt
antiq̄⁹ reges p̄sueuer̄t h̄re oues z vocar⁹z du
os barones z milites vt irēt ad nem⁹ custodi
re oues. zc. quō indignarēt maiores. duces.
comites. z barones. z tñ maiores sūt miores
angl⁹ celi q̄ maiores reges tre. z tñ nō repu
tāt sibi ad iniuriā veire i nemore h⁹ mōi. imo
reputāt sibi honorē. Videt⁹ ḡ vob si dēm⁹ fa
cere festū d̄ eis. imo certe. Jō videt⁹ ne p̄tem
nat⁹ d̄ custodia angl⁹oz. Nota fm b. Tho. j. p.
re. q. cxij. p totū qd̄ h; viij. ar. **D**ico sc̄do q̄
in n̄ris tēptatōib⁹ p̄ sc̄os āgl⁹os i tēptatōib⁹
psolamur qñ aliq̄s demō tēptat aliq̄ē d̄ ali
quo pctō. angel⁹ vidēs h̄ d̄ celo subito pl⁹ q̄
aqla descēdit. n̄ tñ cogit creaturā vt faciat bo
nū nec malū. s; dimittit i libertate arbitriū. s;
psiliat. Si dicat aliq̄s. ego n̄ audio. zc. Dica
tur q̄ alia ē locutio āgl⁹oz. z alia hoium. z de
clarat. b. Tho. j. p. q. cvij. ar. j. qz ex h̄ q̄ vnus
angel⁹ ex sua volūtate ordiat suū p̄ceptuz ad
manifestādū alteri. z ei māifestat. tūc d̄t ei loq̄
sine formatōe p̄boz. vt ibidē ad lōgū d̄clarat
Et iō ait ap̄ls. Si linguis hoim loq̄r z āge
loz. j. Co. xij. Hoies loquūt p̄bis format⁹ in
aere. nō loquuntur sic angl⁹ nisi aliquotiens
ex miraculo. vt s; gini Marie fuit locut⁹ Ba
briel z Danieli et thobie. s; loquūt cōiter. nō
ad hoim. s; ad aures. s; itra hoim. s; ad ima
ginatōz. qz illā p̄nt imutare. vt d̄clarat br̄us
Tho. j. pre. q. cxj. ar. iij. Ecce angel⁹ q̄ loq̄bat
in me. nō d̄t. ad me. Zach. j. z. ij. c. Verbi ḡra.
qñ angel⁹ mal⁹ d̄t tibi. Tu posses cōgregare
maḡs diuitias si velles mutuarē. x. florenos

p. xij. **I**ta ē locutio dyaboli. z si aure cordis
attēdas. statim angel⁹ bon⁹ d̄t. **D** si fecer⁹ h̄ esset
vsura. z dānaber⁹. qz vsura nō itrat padisum
Et mal⁹ angel⁹. Pones i testamto. Et bon⁹.
Interim tu ibis ad infernū. qz tu n̄ habes p
positū satisfaciēdi. zc. **D**is ḡ cogitatio bōa q̄
resistit pctō ē locutio boni angl⁹ itra imagiā
tionē. **A**uctas. **P**recedet te angel⁹ me⁹. añ scz
q̄ cadas. **O**bfua eū z audi vocē ei⁹. s; qd̄ di
cet tibi. nec p̄tēndū putes. s; peccādo. qz nō
dimittz te cū peccauer⁹. z est nom̄ meū in illo
Ero. xxiij. **C**ogitate quō angel⁹ mal⁹ est ad si
nistā vt te dānet. bon⁹ p̄o ad dexterā vt sal
uet. **P**z ḡ quō in n̄ris tēptatōib⁹ p̄ angl⁹os su
mūpsolati. ḡ videte ne p̄tēnatis. zc. **D**ico
tertio q̄ p̄ sc̄os angl⁹os ad verā p̄niam sum⁹
puocati z puocamur. **D**onat⁹ q̄ hō mag⁹ ve
lit in tēptatōe p̄sentire dyabolo q̄ angl⁹. sic
multoties fit. **C**ogitate q̄lis p̄cedia ē angl⁹
bono. ac si vxoz h̄ns pulcz vix iuuenē z bo
nū. z tēptaret corā viro ab ethyope nigro et
turpi. z vxoz p̄sentiret ei. dicēdo viro. **V**ada
tis. qz mag⁹ volo istū. q̄lis p̄fusio est z viro. ma
ior despect⁹ fit angl⁹o qñ hō p̄sentit dyabolo.
zc. qz null⁹ d̄ns nec etiā rex ē aliq̄d r̄spectu e⁹
Nā xps volēs laudare **J**ohem bap. dixit **J**
ter natos mu. nō sur. ma. iohē bap. **V**erūm q̄
minor est i regno celoz. maior est illo. **B**a
thai. x. z **L**u. vij. **E**cce q̄lis excellētia. **C**ogita
te ḡ qñ ip̄o despecto hō fac pctm̄. d̄t. **D** qd̄ fa
ciā de isto ribaldo. z redit ad celū. vextū et h̄
nō deserit. imo ē par⁹ bñfacere. zc. s; p̄ pctm̄
cōmissum luxurie vindicte v⁹ alia redit. q. d.
videbo si potō eū inclinare ad p̄niam. z loq̄
imagiatōi dicēs. peccasti. iō p̄fitere. laua ani
mā tuā z fac p̄niam. **D**e h̄ figura legit. iij. **R**e.
xij. d̄ helya ambulāte p̄ viā defrā bestijs ple
nā. z dormiuit sub ymbra iuniperi. z angelus
d̄ni tetigit eū z dixit illi. **S**urge comede. **N**o
ta h̄n textū ibidē. qz pulcra ē historia. **N**ā he
lyas dormiēs in viā piculosa est pctōz. **P**ñs
vita nihil aliud est q̄ viā. vn⁹ vadit. s; p̄ mor
tem. z ali⁹ veit. s; p̄ natiuitatē. i. ibi morit vn⁹
senex. z illic nascit vn⁹ puer **U**bi sūt q̄ erāt añ
mille annos. zc. **J**ā p̄pleuerūt viā. z viā ē pe
riculosa. **E**t nūqd̄ piculosum esset mare in q̄
de q̄nq̄ nauib⁹ vit euaderet vna zc. **E**t pec
catoz dormit n̄ cogitās offensa z factā dō nec
piculū in q̄ est. s; r̄dēdo. cātādo. z saltādo. va
dit ad infernum. **S**z qd̄ facit angel⁹ excitat
eū p̄ cōpunctionē. zc. **I**nducēs ad penitenti
am. p̄tritionē. cōfessionem. satisfactionem. in

De sancto Michael

remissionē iniuriarū. vt de ei remittat. **Nota** pmo tetigit āgel^o helyā. i. pctōrē. s. per cōpūctiōnē nō ei expectat infirmitatē. **Secdo** cōmedit helyas. i. pctōrē edere d3. s. p eukaristie cōiōnē. qz sic cibo corpāl pfortat ad ābulādū in hac vita. ita cibo spūal. zc. **Tertio** ābulauit p satisfactōz z male societatz vitatōz. **Et** i his tribz pnciplr p̄sistit pnia. **Qd** p anglsmpuoce mur ad pniaz auētas. **Et** ruerus ē āgel^o. q̄ scz recesserat p̄t pctm̄. q̄ loq̄bat in me z suscitauit me q̄si viz q̄ suscitāt de somno. ḡ videte ne. zc. **Dico** q̄rto qz p pctōs anglos i fid xpiana sum^o informati. **Fides** ei xpiana est tāte sbilitat^o altitudis z pfūditat^o. qz itellect^o human^o p se nō p̄t attingere ad itelligendū. **Cre**dētia iudeoz z phoz p itellectū naturalē p̄t oñdi. s. qz ē vn^o de^o. vnū p̄mū pncipiū. z p̄mā. z p̄m^o motor. **Sz** qz ille vn^o de^o sit p̄t generās. z fil^o genit^o. z spūscūs spirat^o. vt exēplificat in sole. s. nō p̄t sciri i intellectu naturali. **Itē** qz de^o p̄uideat oibz creatur^o z aialibz. s. in tellect^o p̄t itelligere. s. qz de^o z hō det se ad māducandū i hostiaz p̄secrata. s. sufficit itellectus n̄r. **Iō** req̄rit qz a maior^o itellectu inuef. q̄ne admodū itellect^o n̄r inuaf ab āgel^o q̄ clare vidēt secretū trinitat^o. **Intellect^o em̄ n̄r** est vt lux p̄ue cādele. q̄ nō sufficit ad legēdū p̄mam l̄am. s. q̄ inuaf lumie magni cerei videt optime. z legit l̄ra p̄ma. s. mysterij trinitat^o z aliorū articuloz fidei. q̄n lum̄ itellect^o n̄r i inuaf lumie itellect^o āgelici. **Sic** fuit d̄ p̄gie **Varia**. q̄ lz crederz anglo. tñ dixit. **Quō** fiet istd. z itellect^o āgelic^o itellectu marie applicat^o. dicebat. **Spūscūs** supueniet i te. zc. **Nota**. ob umbrabit tibi. **Alie** m̄lieres p̄cipiūt ad ardo rē sol. s. carnal^o p̄cupie. s. h̄go **Variap̄cepit** si ne p̄cupiscētia. qz sicut gnū format itra auelanā. zc. **Et** h̄go illuminata dixit. **Ecce** ancilla dñi. zc. **De** ista illuminatōe auētas. **In** ip̄a nocte. s. cognitōis n̄re obscure. **Ecce** āgel^o dñi astitit. s. illuminando. z lumen refulsit i habitaculo. q̄n hō itelligit di. **O** ḡtes deo. mō itelligo. **Act. xij.** **Iō** videte ne. zc. **Dico** q̄nto qz p pctōs anglos sum^o corā dō aduocati. q̄ sūt n̄r p̄curatores. **Hā** q̄n aliq̄ maḡ qd̄ deducit corā rege vel in curia regis p̄ aliquē miserabilem p̄sonā. rex puidit illi miserabili p̄sone de notabili aduocato. **Ita** facit xps. **Alte** in curia xp̄i deducit litigiū p̄ nos. z xps puidit dās nobis aduocatos z p̄curatores pctōs anglos ne coronā regni pdam^o. **Aduocāt** em̄ z p̄curat p̄ nob p̄ntando bona q̄ facim^o. vt orōes.

ieiunia. z alias asperitates p̄niales. q̄ multū placēt dō. **Thob. xij.** **Qñ** orabas cū lacrimis z sepeliebas mortuos z derelinq̄bas p̄adiū. ego obruli orōz tuā dñō. **Q̄tē** alit aduocāt p nob. qz si ex n̄ris pctis meremur p̄nitionez dicūt dñō xpo. **Edñe** spectet^o adhuc. zc. **De** h̄ nota pabolā xp̄i. **Lu. xij.** d̄ cultore vinee loquēte p ficulnea. **Vinea** vlt^o xp̄i ē xp̄iāitas in q̄ plantat arbor seu hō in die baptismi. zc. **In** p̄mo āno. s. puericie. dñs q̄rit fructuz. vt sciāt se siḡre. z dicere. **P̄t** n̄r. **Aue** ma. z credo. s. nō inuenit. qz vos male nutritis filios. **In** scdo āno a. xv. anno vsqz ad. xl. q̄ d̄r ann^o iuuetuz. q̄rit dñs fructū bone vite z p̄nie. s. nō inuenit nisi folia vanitat^o z ornāmēt^o. zc. **Hō** ei inuenit fructū bone vite. **In** tertio anno scz senectuz nō inuenit nisi folia. non p̄nt facere p̄niam ieiunādo. zc. **Et** xps tūc vocat ortulanū. i. anglm̄ custodē. di. **Scinde** eā vt qd̄ terrā occupat. z mittat i ignē. **Et** ille r̄ndens d̄r. **Dñe** dimitte illā. z h̄ anno vsqz dū fodiat circa illā z mittat stercoza. **Fodit** em̄ q̄n dat p̄p̄tctiōes. **Et** mittit stercoza q̄n reducit pctā ad memoriā. **Rigat** q̄n ex p̄tritiōe fundit lacrie. **Ecce** q̄lē aduocātū hēm^o. **Iō** videte ne premnat^o. zc. **Sexta** vtilitas ē. qz p eos sum^o in celo festiuati. **Ex** amore quē h̄nt ad nos faciunt festū de nob. q̄n facim^o aliq̄d bonū opus gaudēt z tripudiāt. **Auto. Lu. xv.** **Dico** vob **Gaudiu** est āgel^o dei i celis sup vno pctōre p̄niam agēte. **Nota**. gaudiū est in celis. **Tri**plex est grad^o bonoz. **Prim^o** grad^o est bonozū p̄nie. que p̄ficiūt p̄one p̄culari. vt ieiunare. orare. zc. **De** isto fit gaudiū in ordine angeloꝝ. qz quātūctiqz fiat secrete. āngeli sciūt z vidēt totū. z dicunt ad inuicē. **Vides** illū qui scit nat vel orat. vel se disciplinat. zc. gaudēt omnes. **Secūd^o** grad^o bonoz q̄ non solū p̄ficiūt p̄sone p̄culari. s. bono tot^o cōitatis. vt q̄n rectores curāt magis de bono cōitatis q̄ de p̄prio. **De** h̄ fit festū in ordine archangloꝝ q̄n vident qz corrigūt pctā notoria. **Terti**us grad^o bonoz est. q̄ non solū respiciūt bōa p̄cularis cōitatis. sed totū regni. q̄n reges z consiliarij faciūt sanctas z iustas ordinatiōnes. zc. **De** h̄ fit festū in ordine p̄ncipatum. **Ecce** quare dicit. **Gaudiū** est āngelis. zc. **Nota** de opposito **Isaie. xxxij.** **Ecce** vidētēs. s. peccata nostra. clamabunt. foris. āngeli pacis amare stebunt. **Detestationem** illā vocat stetum. **Septima** vtilitas est. qz per sanctos āngelos ad gloriā sumus portati.

Sermo

Dicat quō qñ psona q̄ tenuit bonā vitā mo-
ri. existēte i articulo mortis. angel⁹ diuinitus
missus p̄cedit exitū p̄tē demones aduenien-
tes. z ascēdētē custodit int̄ aereas p̄tates. et
tandē secure introducit i celū. **Exo. xxiij.** Ec-
te ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te z custo-
diat te i via. z introducat i locū quē preparauī
Nota exemplū Lu. xvi. Factū est vt morere-
tur medic⁹ z portaret ab angel⁹ in sinū abrahe
Sec⁹ si morit⁹ ipenitēs. **Pz** ḡ quomō est sic/
dū festū de eis. **Jō.** videte ne zc. **Jō do** vob
vnū bonū p̄siliū. **Credo** q̄ qlibet vīm hz ali-
quē sanctū in deuotōe cui fac̄ orōem. z aliqñ
ens curāt paz de vob p̄tē vīa. s; angel⁹
custos nūq̄ deserit. **Jō** esset bonū qlibet ma-
ne z sero genib; fletis dicere. **Angele** q̄ mens
es custos pietate supna. **De** tibi cōmissum
sua. s; a mal⁹ inclinātōib; defende. s; a cunctis
impugnatōib; guberna. s; in bonis opatōib;
Et sic eos festiuādo z orādo ipi cū dei adiu-
torio pcurabūt bonū n̄m. **Et** habebim⁹ hic
dei grām. z i futuro glām. **Amen.**

De beato Francisco

Lucerna fulgoris

Illuminabit te. **Lu. xi.** z recitatū ēstari
in euangelio hodierno. **Sermo** n̄r
erit de vita ill⁹ gloriofissimī p̄fessoris z amici
dei b̄i **Francisci.** **Et** habebim⁹ de vita sua
bonas doctrinas. zc. **Salutef** s; go **Maria.**
Pro breui declarātōe h⁹ p̄bi z veniēdi ad p̄-
positū. sciendū q̄ i scriptura ita i veteri testa-
mēto sic in nouo sc̄i dei dicūt lucerna **Rō.** qz
sicut i lucerna sūt tria. cera fragil. q̄ liq̄scit sta-
tim ad ignē. sc̄do lignē albū. tertio lux clara.
Ita qlibet psona sc̄a hz ista tria. corp⁹ fragile
qd̄ igne deuotōis liq̄scit in lacrimis. **Sc̄do** i
tus h̄nt aiām albā. clarā. innocētē. purificatā
a mal⁹ cogitatōib; q̄s expellūt. nō h̄nt odium.
nec maliciā p̄ximū. **Tertio** h̄nt lucē grē dei
sine q̄ nō essent sc̄i. q̄ clarificat intellectuz ad
cognoscendū deū. z sc̄i miseria h⁹ mundi. ad
calesciendū in bonis opib;. **Ecce** rō q̄re pso-
na sancta d̄: lucerna. **Auctas.** **De** em̄ pat lo-
quēs filio suo de **Johē** bap. dixit. **Parauī** lu-
cernā. s; **Johē** baptistā. xp̄o meo. **Et** iā xp̄s
sic vocauit eū **Joh. v.** **Ille** erat lucerna ardēt
z lucēs. i. illuminās. **Pz** ḡ rōe z auctate q̄ sc̄a
psona d̄: lucerna. z i isto intellectu p̄posui the-
ma. **Lucerna fulgoris** illuminabit te. z loq̄t
cuilibet psonē. religioso. clerico. vel layco de-
uoto dicens. **Lucerna ful.** zc. **Nota** i ipō qñ

q̄ radios claritat; a q̄b; possum⁹ illuminari.
Et sunt isti. s;

Paupras apostolicas.

Asperitas penitentialis.

Humilitas cordialis.

Charitas diuinalis

Firmitas p̄petualis

Dico p̄mo q̄ beat⁹ **Francisc⁹** dedit huic mōdo
radiū paupras; aplice. q̄ in h⁹ p̄sistit vt hō oīa
relinquat. vt i euāgelio discipuli dixē. **Ec-
ce** nos reliquim⁹ oīa z secuti sum⁹ te. **Matth.**
xix. **Sz** diceret. **Si** nō habebāt oīa qz pau-
peres erāt. quō ḡ reliquerūt oīa. **Nota.** reliq̄-
runt oīa. s; habita z habēda. q̄rū ad desideri-
um habēdi. **Tu** dimittis regnū vl̄ platōem.
quā forte nunq̄ habuisses qñ dimittis desi-
deriū h̄ndi. **Jō** religiosus licet non habuerit
vxoꝝ nec filios. tñ reliquit p̄ xp̄o. qz poruit
h̄re. **Jō** qz petr⁹ z alij apli dimiserūt oīa ha-
bita z desideria. zc. **Jō** d̄r. **Ecce** nos reliqui-
mus. zc. **Dō** audite quō b. **Francisc⁹** reliq̄t
oīa. **Dicat** quō qñ erat iuuenis erat mercator
z subtilis. z qñ fuit q̄si. xx. annoz dū sic nego-
ciaret intrauit quandā eccliam. h̄ bonū ha-
bebat. **Jō** p̄ nullo negocio d; psona dimitte-
re aliquā orōnem. qz de p̄fundo abyssi extra-
hit pctōres. **Jō** ait **Dō.** **B̄ndict⁹** d̄ qui n̄ amo-
uit orōem meā. z misericordiam tuā a me. **p̄s. lxxv.**
Blosa **Augustini.** **Nunq̄** amoueat a te orō
tua. z nunq̄ amouebit a te misericordia diui-
na. **Ergo** ad bonū finē pducit. **Propter** h̄ be-
atus **Francisc⁹** orabat. **Tu** crucifix⁹ coraz q̄
orabat locut⁹ fuit dicens. **Ecclia** mea cadit. re-
para eā. **Cogitate** qualē timores debuit h̄re
Et intelligēs q̄ loq̄ret de illa ecclia. vertit se
z vidit q̄ minabāt ruinā. **Et** redidit om̄ia q̄
habebat z portauit pecunias curato vt eam
repareret. **Et** xp̄us loquebat de ecclia vniuer-
sali q̄ tota cadebat. **Dñi** tpales p̄ iusticiā. p̄la-
ti p̄ negligentia. religiosi p̄ in deuotionez. cle-
rici p̄ in bonitatem. **Et** h̄ p̄ncipalit̄ intellige-
bat xp̄s vt reparēt. **Sz** b. **Francisc⁹** adhuc n̄
intelligebat. qz ista fuit p̄ma reuelatio. **Qui**
tñ de cetero fuit ardentissim⁹ amator pauper-
tatis. dimittēs oīa. z recepit saccū. non indi-
gebat sartore. z cum corda cingebat se. nec in-
duebat alia veste. dicit historia q̄ de die erat
vestis. z d̄ nocte stratū. pediculis plenū. pau-
pertatem vocabat dñam suam. **Hic** dat exē-
plum religiosis. clericis. z laycis qui deuote
se obligarunt ad paupertatē aplice q̄ nihil pos-
sident tanq̄ p̄prium. vt possint dicere cum

De sancto Francisco

brō petroz alijs. **Ecce nos reliqm^o oia z secu-
ti sum^o te. Sed nos mō suam^o paupertatē sine
defectu. bñ pasti. induci. z si aliqd nob defici
at murmuram^o. Jō pdem^o pmissione factaz
nob a xpo di. Amē dico vob. q vos q secuti
estis me. in regeneratōe cū sederit fili^o hoīs in
sede maiestaz. suc. sedebit. z vos sup sedes. xij
iudicātes. xij. tribz isrl. **Dat. xix. Clerici etiā
hñt exemplū. q exq̄ habēt suos reddit^o. nō cō
gregēt supfluos thesauros. iuxta p̄bū xpi^o Ho
lite thesaurisare. p̄gregādo i cistas. zc. Nō so
lum hñt cauere ab vsuris. zc. z symonijs. sed
ab auaricia. Et qd oportet facere cisternā in
domo vbi est fons emanās. **Ben. D** clerice
q̄cqd p̄ter victū z vestitū simplicem retines.
firtū facis. sacrilegiū cōmittis. **D**inc ē qd d̄z
xvij. q. j. Clerici q̄stū ad res ecclie cū paupez
sint alienare nō pñt. **L**ayci etiā hñt exemplū
Nō optet oia dimittere vt b. **Francisc^o. s**z re
cognoscat^o domū. taxā. bursam. z si est ibi ali
qd de vsura. furto. rapina. dimittat^o restitue
do. al^o s corūpent oia alia. **E**xemplū d̄ pomo
corrupto qd oia alia corūper. **I**ta d̄ florenis
Jō apls. **Reddite oibz debita. Et nemi q̄c
q̄s debeat. nisi vt inuicē diligat^o zc. **Roz. xij
Ecce p̄m^o radi^o. Jō d̄t thema. **Lucerna. zc.
S**ecūd^o radi^o est de asperitate penitēciali
Dix est q̄ tantā asperitatē faciebat. **D**ican
tur aliqua. **P**rimo non portabat nisi illū sac
cum in hyeme. z statim intellexit illud euan
gelicū ad lram. neqz duas tunicas habeatis
dormiebat sup terrā. **S**i aliqñ fieret sibi ali
qua scutella de bono cibo. ponebat cineres
vel aquā frigidā. **D**icat de temptatōe vt ha
beret vxorē z filios zc. demū fecit z piccit se in
niue. ibat discalciat^o. **H**ic dat nob exempluz
vt faciam^o aliquā asperitatez p̄nālem. **D**icūt
aliq̄ stulti z ignorātes. **V**e z qd optet facere
asperitatē. z qd p̄dest deo zc. **R**ūdeo q̄ d̄ aspe
ritate quā nos facim^o d̄ hz honorē z nos vti
litatez. qz sicut rex q̄ habet vnū castz rebel
le. z miles subijcit castz. reg^o est honor. et mi
les habebit inde salariū. zc. **S**ic corp^o nostz
rebellē est deo. **S**esus em̄ z cogitatio hūani
cordis in malū p̄na sunt ab adolescentia sua
Ben. viij. Sz subijcit deo p̄ asperitatē icu
nādo. zc. **J**ō si est^o bon^o miles subijciat^o ip̄m
deo. qz honor est d̄i. vtilitas autē v̄za. **N**ā de^o
seruat istū modū p̄ctōribz. q̄ si in h̄ mūdo fa
ciūt iusticiā de se. ip̄e in alio mūdo non faciet
iusticiā de pctis. **I**usticiā p̄ pctis fit p̄ penitē
tiales asperitates. **E**t qñ anīa taliū venit ad********

iudiciū vbi accusat a diabolo. **d**ic̄ xps **Q**uid
dicis tu aīa. **R**ūdet. **D**ñe vez est q̄ ego feci il
la. tñ dñe feci iusticiā. qz si aliqñ sui superbus
hūlliauit me. z sic d̄ alijs. **F**eci iudiciū. s. p̄fitē
do. z iusticiā. nō tradas me calūniātibus me.
ps. cxvij. **D**ic̄ xps. **E**go sup̄tētus. **E**cce vtili
tas. **J**ō xps. **D**ico vob q̄ nisi p̄niam habueri
tis om̄s simul pibitis. **L**u. xij. **T**ert^o ra
di^o est de hūllitate cordiali. **E**rat em̄ ita hūll
q̄ reputabat se viliorē oibz z magis pctōrem
Dicat quō socio orātī fuit visa in celo pulcer
rima cathedra cū corona. z di. **D** bñdici^o erit
q̄ in illa collocabit^o **R**ūdit xps. **C**athedrā illā
pdidi vn^o p̄nceps de ordine scrappin ex sua
supbia. z refuat hūlli francisco. **U**n cū semel
ille soci^o q̄reret a brō francisco. **P**̄ qualē esti
mationē habet^o de vobismet. **R**ūdit. **N**ō cre
do esse hoiem mag^o pctōrem in mūdo q̄s ego
Et soci^o. **Q**uō habere potest^o talē imaginati
onem d̄ vob cū tot gr̄as recipiat^o a d̄o **R**ūdit
Tot gr̄as recipio q̄ si ali^o recipiet. hūllior me
fieret. z mai^o bonū faceret. **D**icat similitudo.
Sint duo hoies. z vn^o hz paucas possessio
nes z pecunias tñ trāsit. **A**li^o h̄o recepit mu
tuo magnū thesaurz de q̄ annuatim hz face
re certā pensionē sub pena mortis **I**te habet
reddē totū illū thesaurz d̄no certo die sub p̄a
mortis obligata z reddere. zc. magnū on^o te
net supra se. **A**li^o autē licet nō habeat tñ. trāsit
lete z sine illa obligatōe. **I**ta inposito. **D**etis
mibi vnū sanctū. **N**ihil aliud vult dicere. q̄s
recepisse a xpo diuite mutuo magnū thesau
rum sub pena. zc. z q̄ certotpe reddat sibi ra
tionem. **E**t quia sanct^o cogitat. **D** de^o fec̄ mi
hi tantā gr̄am de scientia vel eloquētia v̄l fa
ciendi miracula. cum dolore tristitia z i ma
gna humilitate debet viuere. **E**t istd̄ cogitāt
p̄go **M**aria humiliabat. q̄ sciuit se esse m̄ez
dei z esse virginē. reginā celi. **N**ā q̄sto p̄sona
sancta excellentior. tanto esse debet humilior
Ecc̄i. iij. **Q**uanto magnus es. s. in sanctitate
humilia te in omnibz. z corā deo inuenies gr̄
tiam. s. vltiorem. **Q**uoniam magna poten
tia dei solius. que dat gratiam. z ab humili
bus honorat. **P**ersona autē que a deo non re
cipit tot gratias. potest viuere lete. quia nō ē
ita obligata. z cito reddet computum suum.
Sicut em̄ d̄ines habet reddere cōputum d̄
quolibet floreno. ita sanct^o de qualibz gratia.
Propter hoc sancti d̄i magis honorabātur
plus humiliabant. **I**deo xps. **D**omini autē
cui multum datū est. multum queret ab eo.

Sermo

Et cui om̄edauerūt multū: p̄petent ab eo. **Luc. xij.** **I**sta de causa. b. **Franciscus** humilia-
bat. recordās intra se illi p̄bi. **Quāto magnus**
es. s. i. diuinitis. dignitate. p̄latōe. sc̄itatez. hu-
milia te in om̄ibz. **Eccli. iij.** **Quartus** gradus
ē de charitate diuinali. **Ham** int̄m erat infla-
mat⁹ in amore deiz p̄imi. q̄ volebat q̄ om̄s
saluarent. **Et** in signū hui⁹ fundauit ordines
fratrū minoz. quo fundato fuit sibi dictū. q̄
regula erat multū fortis. nec posset fuari. q̄
temperaret. **Rūdit.** **Ego** sc̄psi qd̄ x̄ps ore suo
ordinauit. **Ideo** nihil mutabo. qz seru⁹ i lra
dñi nihil pōt mutare. **Qui** illā regulā seruat
sanct⁹ est. z qñ morit⁹. posset canonisari. sed de
mille vn⁹ seruauit. **Deinde** dixit. **Et** nunqd̄ eti-
am mulieres debēt fuare. **Rūdit.** **Et** nunqd̄
x̄ps de muliere uoluit nasci. **Ideo** p̄ saluatio-
ne muliez fecit aliū ordinē. **Ecce** q̄nta chari-
tas. **Deinde** de statu m̄f̄monij possent fa-
cili⁹ seruari: fecit terciā regulā. **Et** qz ita erat
ardēs in charitate apparuit q̄si seraph. **Et** su-
bito ac si a balista emitteret. clau⁹ quidā de
neruo percussit manū dextrā. deinde sinistram
Etiā in pedibz habuit plagas. int̄m q̄ pote-
rat dicere. **Ego** stigmata dñi **Ihu** in corpore
meo porto. **Gal. vi.** **Dicat** quod ex humilitate
abscondēbat plagas ut uideret uanam gloriāz.
Optime fuabat illud p̄ceptū. **Charitas** uia
magis ac magis abūdet. **Phil. ij.** **Dic** habe-
mus exemplū nos religiosi. qz nō possumus
tantā h̄re caritate ut. b. **Franciscus**. ad min⁹
habeam⁹ istā formā seruādi regulā. non uiua-
mus sicut alij uiuūt. sed sicut uouim⁹ ut dicit
ap̄ls. **Quicūqz** em̄ in lege peccauerūt: p̄ legē
iudicabūtur **Rom. ij.** **Lex** religiosoz ē regu-
la. **Dicatur** p̄ctica de examine i capitulo cul-
paz. in iudicio x̄pi ad portā paradisi. cum mira-
culo illi⁹ fratris minoris. qd̄ legit i uita. b. **frā-**
cisci p̄posita a. xij. socijs. **Si** uellet se religio-
sus excusare di. **Dñe** nō seruauit. qz alij nō ser-
uabāt. **Ideo** uadas cū eis ad infernū. **Dicūt**
aliq̄. p̄lat⁹ dispensat. **Nota** d̄ntiā inter di-
spensatōemz dissipationē. **Dispensatio** ē rela-
ratio iuris cōis. p̄ locoz tpe. p̄ loco qñ cum
rege habet comedere zc. **Tēpore**. s. pestilentie
uel uenit de foris lassus zc. sed indifferēter co-
medere carnes nō ē dispensatio sed dissipatio
Et q̄ dispensat isto modo z q̄ uti⁹ peccāt. **Reli-**
giosus em̄ debet respicere regulā ut m̄lier uo-
na speculū. **Caritas** ho laicoz z sacerdotū cō-
sistit induobz. **Primo** ut dicāt offic iū diuinū
distincte zc. **Secundo** ut uiuant honeste p̄pter il-

lud sacramentū qd̄ tractāt zc. **Charitas** laici-
coz ut seruet dñicā ipsi. filij z famuli z animalia
qz magis p̄ficiūt campi z uineez alia ex missa
q̄ ex uio labore. **Ideo**. j. **Coz. xvj.** **Oia** opera
uia fiant i charitate. **Quintus** grad⁹ ē firmi-
tas p̄petualis. qz in tota uita sua p̄seuerauit
in sc̄itatez bona uita. **Multi** incipiūt serui-
re deo seruēter. ut religiosus i nouitiatu. sed
exq̄ fecerūt p̄fessionē zc. **Dicit** vn⁹. ego sum iu-
bile⁹. ego mgr. **Nō** dicit uotū. vsqz ad iubileū
uel ad magisteriū. sed vsqz ad mortē **Ide** de
cleric⁹ deuote incipiētibz. sed paulatim d̄mit-
tūt zc. **Ide** de laicis ut aq̄ calida q̄ paulatim
frigescit. **Nō** sic fecit. b. **Franciscus** sed firmiter
p̄seuerauerat. **Propter** h̄ de sibi reuelauit di-
em sui obit⁹ di. **Tali** die uenies ad paradysum.
z reuelauit fratribz suis. z i die obit⁹ fecit por-
tare cineres z ciliciū. z posuit se ibi nud⁹ per-
tēs habitū sibi accommodari a gardiano q̄us
qz obijisset. **In** obitu aut̄ ania ei⁹ sanctissima
clara ut luna uisa est celū ascendere. **Ideo** p̄ti-
nuem⁹ i bona uita. **Hod⁹** ē cogitādoz dicen-
do intra se. **Uideam⁹** ē ann⁹ ubi ego eram. z
quō uadit mō. si inuenit se meliorē bñ stat. si-
gnū ē q̄ ambulastis. **Nō** credatis q̄ p̄fectio
sc̄itatis consistat solū i additōe bonoz operū.
sed consistit i additōe bonoz opeoz cū augmēto
denotōis. **Ira** fecit. b. **Franciscus**. **Iō** d̄. **thēa**.
Lucerna fulgoris illuminabit te.

De sancto Luca euangelista.

Dignus est operari

Dignus mercede sua. **Luc. x.** **Intellectus**
hui⁹ p̄bi fm̄ intellectū quē uolo per-
tractare est iste. **Beatus** Lucas bon⁹ opari⁹ di-
gn⁹ fuit de mercede sua. s. de glia sua. **Hō** p̄
tractādo istud uerbū inuenio in sacra sc̄ptu-
ra. q̄ p̄ quattuor stutes singularit̄ meremur
gliam paradisi. s.

Per generalem obedientiā.

Per liberalem misericordiam.

Per diuinalem sapientiam.

Per uirtualem p̄niam.

Ecce h̄ q̄ttuor stutes p̄ q̄s in sacra sc̄ptura
clare oñdit q̄ possum⁹ acq̄rere salariū glie ce-
lestis. **Et** qz. b. **Lucas** habuit istas q̄ttuor i
generalit̄ quālibet in p̄culari. ideo possum
de eo cludere thema. **Dignus** est opari⁹ merce-
de sua. **Hō** dicam⁹ de qlibet. **Dico** p̄mo
zc. **General** obediētia ē obedire omnibz p̄ce-
ptis dei. p̄ nullo honore seu uirtute habēda
facere p̄ dei p̄cepta. talis est dign⁹ salario glie

De sancto Luca euangelista

Sed uoleros auisare h. **N**ō credat̄ paliq̄ obediētia uel sancta uita debeatis h̄c gl̄iam ex debito. sed ex diuina ordinatōe. p̄missiōe q̄ ipse ita p̄misit. **N**ō dicere debet̄. **D**ñe dēt̄is mihi gl̄iam quā mihi debetis. q̄ fui in uobis. sed dicere optet. **D**ñe ego obediuiz serui uiro bis. iō dēt̄is mihi gl̄iam. q̄ ita p̄misistis. **D**ec̄larēt̄ exemplo captiui obediētis p̄ceptis dñi. si ex h̄ peteret salariuz. diceret sibi dñs. **E**t tu petis salariū. z nūq̄d es captiuus meus. **F**uias mihi bñ. z sis mihi obediēs. q̄ p̄mitto tibi q̄ p̄q̄libet ope dabo tibi salariū z hereditatē meā. **T**ūc captiui possent petere salariū nō ex debito sed ex p̄missione dñi. **I**ta de nobis null̄ repuret sibi ad iniuriā. q̄ oēs sumus captiui xp̄i. iusto p̄cio empri. s. sanguine suo. **I**n mēsa em̄ cambij. s. crucis. solues p̄zi. ap̄ies burfam corp̄is sui. i capite p̄ coronā. spineā. z sic de alijs. **I**do oēs sumus captiui sui. z n̄ honorē. **J**ō. b. **A**gatha dicebat. **S**umma ingenuitas. i. nobilitas. ē. i qua xp̄i seruit̄ p̄probatur. iō fuit̄ me oñdo p̄sonā. **N**ō em̄ estis v̄t̄. **E**mpri estis p̄cio magno. gl̄ificat̄e portare deū in corp̄e v̄ro. **J**. **C**oz. vj. **I**git̄ licet bñ fuisimus z obediā p̄ceptis dei ex debito nō possumus petere parad̄isum. **S**i anima alicui p̄sācti ad portā parad̄isi allegaret. **D**ēt̄is mihi p̄disum. q̄ ego fui in uobis zc. **N**ō est bona rō q̄ posset r̄ndere xp̄s. **F**ecisti qd̄ debuisti. al̄s zc. **A**uct̄as. **L**uz feceritis oia q̄ p̄cepta sunt uobis. dicite. **S**erui inutiles sumus. qd̄ facere debuim̄ fecim̄. **L**u. xvij. **E**rgo q̄ iure poteret petere gl̄iam. **D**ico q̄ sic. **D**ñe dēt̄is mihi gl̄iam quā p̄misistis illis q̄ obediēt̄ uobis. instrumentū recepit. **Q**ui fecerit uolūtatē p̄zis mei q̄ in celis ē. ipse intrabit in regnū celoz. **D**at. vij. **C**ui dicet xp̄us. **U**eni intra in gaudiuz dñi tui. **E**cce quō intelligit̄ obediēt̄ia general̄. **D**a mercedē dñe sustinentibz te. i. sup se tenētibz mādata tua. ut p̄p̄bete tui fideles inueniant̄. **E**c̄c̄i. xxxvj. **D**ico q̄ isto modo. **b. Lucas** acq̄siuit mercedē glorie. **F**uit em̄ obediēs nō solū p̄ceptis sed etiā cōsilijs. q̄ dicit. **b. Hiero.** q̄ nūq̄ peccauit mortaliter. q̄ sp̄ sine crimine fuit. **S**ed̄tur ergo q̄ nūq̄ fecit p̄cepta diuina. nec p̄ supbiā. licet h̄er̄ sciam que inflat. q̄ erat medic̄ ap̄tissimus. **D**icat̄ quō in qualibet facultate quāto aliq̄s est excellentior. tanto est magis supbus q̄ scia inflat in corde. **j. Coz. vij.** **S**ed bñs **Lucas** taliter se gubernauit q̄ ex supbiā nō fecit p̄ceptū. in studio non despicebat

aliquē. nec supbiebat legendo seu disputando. nec repetitōe quā fecit reuersus de studio. **I**tē nec p̄ pctm̄ auaricie. **M**edic̄ ei perit̄ multa pōt̄ p̄gregare. magni dñi recurrūt ad eoz. **S**ed. **b. Lucas** a diuitibz recipiebat. a paup̄ibus nihil. immo aliquoties emebat medicinas eis necessarias. **I**tē nec p̄ luxuriā. imo ut d̄t̄ **Hiero.** nūq̄ habuit uxorem nec filios. **D**icat̄ h̄ pctice quō amici tractabāt dare sibi uxore postq̄ fuit reuersus de studio. **N**ec p̄ inuidiā. q̄ cōiter ē inter medicos sed. **b. Lucas** semp̄ p̄mendabat alios. nec despiciebat. immo quā amici infirmi uel infirmorū dicebāt. nos sumus p̄cti de uobis. dicebat. immo teneatis talē. q̄ bonā sciam habet zc. **N**ec p̄ gulā. **D**icit̄ **Hiero.** q̄ uirgo p̄seuerauit semp̄. **D**ōs ginitas nō pōt̄ bñ custodiri. de quolibz statu dic. q̄ p̄sona gulosa necessario erit luxuriosa. **R**atio. q̄ ille p̄seuicine sunt z v̄n̄ inuitat aliū sicut socii sociū. **I**deo qui uult uiuere caste in mala societate z cū pleno vētre dicit̄ **Berū.** q̄ eēt̄ mal̄ miraculū q̄ suscitare mortuos. **N**ec ex peccato ire. **U**tinā oēs religiosi eēt̄ ita patientes. nūq̄ ex aliq̄ iniuria abstulit uerbū alicui. **D**icat̄ p̄tra uiciū mulier. **I**tē p̄mo ibat ad petendū ueniā. licet fuisse iniuriatus. **N**ec p̄ accidiā. q̄ sicut ouis est plenū. ita tps. **b. Luce.** **Q**uor̄ p̄mittūt p̄dere tps. z q̄ nō fecit p̄tra mandatū dei. possumus dicere q̄ habuit obediēt̄ia generalem. **T**otū hoc dicit. **b. Hiero.** in p̄logo sup **Lucā** **Lucas** anthiochen̄ noie. natōe syr̄. apud anthiochiā medicine artis egregī sine crimine fuit. neq̄ uxore nūq̄ habuit. neq̄ filios. in p̄ginitate p̄manēs domino maluit deseruire. **E**rgo possumus dicere. **D**ign̄ est opari mercede sua. **M**oraliter hic est notādū nobis q̄ ad min̄ habeamus obediēt̄ia ad. r. mandata. **I**deo dedit de decē digitos in man̄ cōcludendo p̄ illud. **S**i uis ad uitā ingredi serua mādata dei. **D**at. xix. **D**ico sc̄oz. **L**iberalis misericōdia est quādo de bonis t̄palibz uel sp̄ualibz hō dat idigēt̄i. tal̄ meret̄ salariū glorie. **R**ō. **Q**uilibet em̄ thesaurarī dispensans bona dñi fm̄ uoluntatē dñi sui meret̄ salariū. **N**odo quilibet diues est dispensator z mister ill̄ magni regis **Jhu xp̄i.** **N**ō credat̄is uos eēt̄ dominos. nec talis stulticia intret in cordibz diuitū. q̄ q̄ dōmin̄ ē nulli tenet reddere p̄putū. uos aut̄ de om̄ibz oportet reddere rōem quō acquisiuitis. expendistis zc. vsq̄ ad vltimū quadratē habetis dare cōputū

xpo. **Iste error:** dicēdo. de meis pecunijs zc. nūqd potero recipere aliqd inesse. fac multos dānare. **Rō** ēvsurarioz. sed realit xps ē dñs. **Dñi** ē terrazc. vos diuites estis solū mīstri et dispēsatores. **Sic** nos existimet hō vt mīnīstros xpīz dispēsatores. **i. Coz. iij.** **S**i ḡ dispēsatis fm volūtate suā: digni est mercede. **Volūtas** sua ēvt dispēsatis pmo ī domo vīa ī vīs necessitatibz. nō ī vanitatibz. qz als pu/niret vos zc. **Secdo** recepta necitate det/pau peribz vel mutuetis sine vsura. **Ecce** qd dicit instrm pmissionis. **Tu** diues non fenerabis fratri tuo ad vsurā pecuniaz. nec fruges nec quālibet aliā rē. **Fratri** autē tuo illud q̄ indiget modabis. vt būdicat tibi dñs de tu in omni ope tuo. **Deut. xxiij.** **Proditor** eēt dispēsator regis si de pecunia regis diceret. **Aut** qd de mea moneta potero recipere emolimēta. **Qñ** autē diuitis liberalit aia vadit ad portā paradisi. **Et** dōt xpus. qd fecisti. **Rñdet.** **Dñe** dispēsauī bona vīa fm volūtate vīaz. recepta necitate: dedizc. **Et** mutuaui sine vsura. mercedē glie recipit. **Auctas.** **Quicūqz** potū de verit vni et mīmis istis: calicem aque frigide tñ. q̄to magis q̄ dar vinū zc. in noīe discipuli. amē dico vobis nō pdet mercedem suam. **Mat. x.** **Ite** **Luc. vj.** **Mutuū** dantes nihil īdesperātes. z erit merces vīa multa. **Quia** si de vsura deberet recipere centū florenos zc nō facit. de dabit sibi. cc. bic. z gliam ī paradiso. **Patet** ḡ quō ex misericōdia acq̄rit glia paradisi. **Dicatur** hic de misericōdia. **b. Luca.** **Qñ** em̄ au diuit famā. xij. aploz quasi. xij. medicoz curātes oēs īfirmitates. surdos. cecos zc. admīrās qz ars medicīne non sufficit ad h. voluit irez videre aplos cū adhuc eēt īfidel. et venit ad **Hierlm** ad. **b. Petz** dicēs. **Audiui** famā de curis vestris quas facitis. tamē video qz estis paupes. **Et. b. Petz** dixit sibi quō q̄dam magn⁹ medic⁹ venerat de celo. z ostendit eis artē qz sine purgatōe sanarēt zc. **Finaliter** pdicauit sibi fidē xpī quā firmavit miraculis. **Propter** qd. **b. Lucas** baptisabat. z petijt a. **b. Petro** vt diceret sibi si habebat aliud facere. **Et** **Petz** dixit. **Sivis** pfect⁹ eēva dezyende oia q̄ habes z da paupibz. z habebis thesaurz ī celo. **Dicatur** quō fuit reuersus anthiochiā z vēdidit domū. possessiones z q̄cquid habebat. **Hodo** dixit iste optet qz distribuaf paupibz. sed quibz. qz aliq̄ sūt pauperes q̄ vadūt ad tabernaz zc. **Isti** nō habēt nisi vnicā rōem vt hō det eis. qz sunt ad ima

ginē dei. **Alij** sunt paupes bone vite q̄ seruīunt xpo. ideo illis dabo. portauit sacco pecunie et posuit ad pedes aploz vt distribuerēt paupibz. **Doc** extrahit ab illo textu **Act. iij.** **Nota** textū ibidē. qz dicit. quorq̄t em̄. **Nota** vniuersaliter loq̄tur. possessores agroz aut domoz erāt. vendētes afferebāt p̄cia eozū q̄ vendebāt. z ponebant ante pedes aploz. **Di**uidebat autē singulis prout vnicuiqz op⁹ erat. **Ergo** si ex liberali misericōdia hō meret regnuz celoz. qd dicem⁹ de. **b. Luca.** **Dign⁹** opari zc. **Moralit** hic dico vobis qz tenemī ad h. qz si ī domo vel bursayā habetis aliqd de malo iusto distribuatis restituēdo. als corū per q̄cquid habetis. vt pomū corruptū corrumpit alia. ita floren⁹ corruptus. **Sicut** p̄ijctur ḡ pomū: p̄ijctatis restituēdo. z sic p̄eruant bona. **Si** habetis aliqd de mortuis. d hospitalibz vel de ecclia. z de seruitozibz. d laboratozibz. de vsuris. furtis. reddatis ne corrumpāt alia. **Reddite** omnibz debita **Rom. xij.** **Dico** terciore. **Diuina** sapia ē scire gubernare psonā suā ītra dei volūtate īstru tībz bonis opibus. z vltra hoc attrahere bonis modis alios ad deū. **Sic** si rex p̄mitteret vñū castrū vni militi: dicēs. **Scias** bene defendere istud castrū ab inimic. si iste miles sit strenu⁹ z valēs. z nō solū custodit illud castrū fideliter. sed faciendo pugnas inimic⁹ regis acquirat regi. x. vel xv. aut. xxx. castra. nūquid tūc meret magis salariū. immo. **Ira** de nobis. q̄libet. n̄m habet vñū castrū sibi p̄missum. s. semetipsū a rege xpo. q̄ pl⁹ diligit vñuz castrū de istis q̄s rex regnū. dicēs ī instrumēto pmissionis. **Custodi** temetipsū z aiam tuā sollicite. **Deut. iij.** **In** fine qñ dicit regi xpo. **Ecce** dñe aiam quā p̄seruauizc. meret salariū zc. **Sed** quādo nō solū custodit castrū p vitā. sed vltra h lucrat de castris inimicoz p bonā vitā seu doctrinā. **Castra** inimicoz sūt p̄sone malez pctōres. **Persona** supba ē castrū possessum a diabolo leuiathan. z sic de alijs vij. **Et** expugnātur p vitā sanctā et doctrinā bonā pdicādo. qñ p̄uertit supbz humiliatur subijct xpo. z sic de alijs. **Un** q̄ pctōres conuertit vñū pdicator. tot castra acq̄rit. talis magnū salariū meret. **Auctas.** z fuit dictū victorioso **Abrae** ī p̄sona pdicatoris. **Noli** timere **Abraam.** s. pdicator. ego pctoz tñ sum. z merces tua magna nimis. **Scñ. xv.** **Nota.** noli timere. qz pdicator multos habet inimicos. **Primo** demones. **Secdo** detractores inni

De sancto Simone et Iuda

doszē. **S**emināti iusticiā merces fidel. **Pro** ucr. xj. **S**eminator iusticie i agris sciētie est p̄dicator. **I**stā sapiamz p̄tē habuit. **b. Lu** cas excellēter. q̄. xxxvij. annis p̄dicauit p̄ mū dū cū. **b. Paulo.** **S**ocius fuit. ibat de villa i villāzē. **O** q̄t castra acq̄siuit x̄po. **N**ō recede bat ab ap̄lo. int̄m q̄ dicit ap̄ls. **I**n p̄ma de fensione mea nemo mihi affuit. sed om̄es me dereliquerūt. **L**ucas ē mecū sol⁹. **U**imo. iij. immo etiā hodie q̄libet die bellat z acq̄ rit castra ex suo deuotoz magis p̄pleto euā gelio q̄ alioz. z cū acibz ap̄loz. **M**ulta ei dicit q̄ alij tacuerūt. sicut deceptōez natiui tate beati **J**ohānis baptiste. de annūciatiōe p̄ginis **L**ucas hoc dicit. **I**tē de natiuitate x̄pi in porticu. et de angelis cantantibz solus **L**ucas de hō dicit. **I**tē de pastoribz adorantibus sol⁹ **L**ucas dicit. **I**tē de circūcisiōe et templi p̄natiōe. **I**tē de uita x̄pi et. xij. annis vsqz ad. xxx. sol⁹ dicit **L**ucas. **E**rat subdit⁹ illi **D**icit **L**uca q̄ iuuabat **J**osephzē. **E**t. **b. Lu** cas ista habuit a p̄gine **M**aria. q̄ multū cum diligebat. qz erat uirgo. z ipse etiā diligebat p̄ ginē. **I**deo eā depinxit z fecit **u**eronicā. **U**eniebat em̄ ad uirginē di. **U**irgo benedicta zē **M**atthe⁹ z **M**are⁹ nō dicūt aliqd de annun ciatiōe. natiuitate. ideozē. **I**tē de passione di xit. b̄ndicta. **A**lij euāgeliste nihil ponunt nec dicūt. nisi q̄ dixit **H**ely hely. dicat⁹ mihi que alia p̄ba dixit. **E**t uirgo **M**aria incepit flere dicēs. **O** **L**uca. h̄cēt renouare dolorē. **E**t lu cas. **E** p̄go glorioza. bonū est q̄ x̄piani sciant p̄pter deuotionē. **J**ō p̄go **M**ariazē. **A**d que ait uirgo **I**n die ueneris sancta q̄n **J**ohes ue nit ad me dicēs. q̄ fili⁹ me⁹ ducebat ad cru cifigendū. et iui domū z obuiaui filio meozē. **U**idi mulieres flētes retro eū. z fili⁹ meus ver tēs se ad eas dixit. **F**ilie hierlm nolite flere sup me. sed sup uos metipsas flete z sup filios uros. **E**t p̄go **M**aria z **L**ucas ambo flebāt. **S**ol⁹ **L**ucas sc̄psit hoc verbū. sicut habuit a p̄gine **M**aria. **I**tē alia die **L**ucas q̄siuit a p̄gine. **S**i q̄n fuit in cruce dixit aliqd verbū. **O** dixit p̄go **M**aria. z tā magn⁹ dolorzē. **P**ater dimitte illiszē. **I**tē quesuit de ultimo s̄ bozē. **I**n man⁹ ruaszē. **I**ta q̄ euangeliū **L**uce est magis p̄pletum. int̄m q̄. **b. Martha** ex his deuotionibz in suo obitu solū istud euangeliū **L**uce uoluit ut sibi legeret. **E**t a p̄nci pio legebatur p̄ oēs ecclesias. **D**isim⁹ fratē nostrū. **S**lo. **L**ucā. cui⁹ laus est in euangelio p̄ om̄es ecclesiaszē. **U**. **Coz.** viij. **F**iat ergo

rō. **S**i ex diuina sapientia aliq̄s meret salari um glorie. z. **b. Lucaszē.** **D**ico quarto zc. **P**nia p̄tialis est ieiunare. disciplinare se. uel portare ciliciūzē. ut faciebant sancti **D**nicus **F**ranciscus. **B**enedict⁹ zc. ex his meretur sa larii glie. **A**uctoritas. **B**eati q̄ nūc esuritis. **E**cce ieiunia. qz saturabimini. **B**eati q̄ nūc fletis. qz ridebitis zc. sequitur. **G**audete z ex ultate: ecce em̄ merces uestra copiosa est i ce lo **L**u. vi. **D**iceret hic aliq̄s ignorans. **Q**uid oportet facere aliud. **N**ā x̄ps q̄n r̄ndit querē ti. dñe. qd boni faciā ut habeā uitā eternā. di xit x̄ps **S**i uis ad uitā ingredi serua mādata dei. z non dixit. fac p̄niam. igit. **R**ūdeo q̄ ad seruandū bonā uitā in futurū sufficit seruare mandata. s. decē p̄cepta. sed p̄ p̄ctis p̄teritis ē p̄nia. **E**t x̄ps hoc p̄ceptū dicēs. **P**niā agite appropinquabit em̄ regnū celoz. **M**atth. iij. **E**t nisi hoc faciāt. ecce qd dicit. **D**ico uobis q̄ nisi p̄niam habueritis oēs similit̄ peribit. **L**u. xij. **I**stā fecit. **b. Lucas.** q̄. xxxvij. annis laborauit cum **P**aulo inter infideles ut fuisset martyr. sed nullus uoluit eū occidere. sed ipse seipsum mortificauit fm̄ consiliū aposto li. **M**ortificate mēbra uia que sunt sup terrā **Col.** iij. **M**ortificat cor⁹ suū qui p̄niaz p̄tu alem facit. ideo ecclia in collecta sua d̄t. **D**ñe sanct⁹ tu⁹ **L**ucas euāgelista crucis mortifica tiōne iugiter in suo corpe p̄tui nois amore portauit zc. **D**eō gr̄as.

De apostolis Simone z Iuda

Conformes ima ginis filij dei. **H**abes b̄bū istud te rualit̄ **Rom.** viij. **I**n eplā hodi erna tota festiuitas. solēnitaz z officij hodi ernū est duoz sctoz ap̄loz **S**imōis z **J**u de. nō illi p̄ditoris. quia de illo x̄piani nō faciunt festum. sed demones in inferno. **S**ed iste d̄: **J**udas thade⁹ sanct⁹ bon⁹ z ap̄lus **J**esu x̄pi. **D**e his etiā erit sermo noster. **S**i pla cet deo de eozū uita z sanctitate recipim⁹ in structionē uite. **S**alutetur p̄go maria **I**stud verbū d̄: in eplā hodierna loquēs de his du obus ap̄lis. dicit q̄ isti duo ap̄li fuerūt p̄for mes. i. siles imaginis filij dei. **P**ro cui⁹ intel lectu oportet declarare qd est imago filij dei **P**ro q̄ sciendū q̄ imago p̄pria filij dei est uita sancta b̄ndicta z p̄fecta x̄pi. **R**ō. qz qui stricte uult cogitare uitā strictissimā x̄pi. s. ei⁹ in car nationē. natiuitatē. p̄uersationē. passionem. resurrectionē. z e⁹ ascensionē. inueniet q̄ erat

Sermo

propria imago filij dei. **N**ō solū filij virginis. **S**i
 cut em̄ imago sc̄ti alicui⁹ virginis. **P**e-
 trizē. rep̄ntat sc̄m̄ vel sc̄tām. **I**ta vita xp̄i de
 uote p̄teplata rep̄ntat nobis q̄ ē fili⁹ dei eter-
 ni. **P**rimo in ei⁹ incarnatōe. q̄ sine hoīei ma-
 tre virginē fuit cept⁹. **I**tē q̄ nat⁹ de m̄re virgi-
 ne sine dolore parietē. **I**tē de noctis clarita-
 te. q̄ de corpe xp̄i. p̄cedebat claritas pl⁹ q̄ a
 sole. **I**tē de angel⁹ cantātibz tripudiātibz et
 cantilenā cantātibz. **G**loria in excelsis deozē.
Itē q̄ a bouez asino in p̄sep̄io adorat⁹ etiā a
 pastoribz. **I**tē de stella oriētis z tribz regibus
Itē miracula q̄ fecit i vita. **I**tez in baptisimo
 celū fuit ap̄tū. z spū sanct⁹ i specie colūbevi-
 sus est. z vox p̄ris in tonuit: dicēs. **H**ic est fili-
 us me⁹ dilectus zc. **I**tē resurrectio z ascensio
 oīa ista ostēdebāt **I**hm xp̄m eē filiū dei eter-
 nū. **P**ater ḡ q̄ vita xp̄i est imago pp̄ria filij dei
Ideo dicit apls in p̄sona xp̄ianoz bone vite
Nos oēs reuelata facie. nō cooperta facie vt
 iudei. gl̄iam dñi speculātes in eandē imagi-
 nē transformamur. **I**j. **C**oz. iij. **N**ota. trāsfor-
 mamur. **S**icut em̄ pictores qñ volunt extra
 bere aliquā imaginē ponūt illā corā se. z illā
 p̄templādo depingūt. **I**ta sc̄ti corā se pone-
 bāt imaginē filij dei. i. vitā xp̄i. ad cui⁹ silitu-
 dinē ordinabant suā vitā. p̄mo respiciēdo vi-
 tā xp̄i. s. incarnatōem. in qua ostēdit infinitaz
 humilitatē. q̄ voluit de illo palacio descen-
 dere ad carcerē hui⁹ mūdi. **E**t dicebāt. **O** q̄
 tum ego debeo humiliari q̄ sum s̄m̄is putri-
 dus zc. **I**tē cū eēt dñs oim voluit fieri paup.
 ideo vitabāt auariciā. **I**tē potuit eligere ali-
 am matrē. sed noluit nisi virginē. ideo vitabāt
 luxuriā. **I**tē cū nulluz haberet pctm̄. voluit
 facere tantā abstinentiā q̄. xl. diebz z noctibz
 ieiunauit nihil comedēs. nunq̄ fuit talis q̄.
 dragesima. tota ei alia vita xp̄i erat q̄ dragesi-
 ma. nō comedebat nisi semel i die. **E**t isto s̄a-
 cti depingebant vitā suā vitando gulā **I**tem
 habuit maximā patiā. ideo sancti nō por-
 tabāt malā volūtātē. nec volebāt de iniurijs
 vindictā. **I**tē xp̄s habuit magnā diligentīā
 q̄si p̄ totā noctē p̄noctabat orādo. **C**ogitate
 q̄ cū lacrimis z genibz flexis. totū s̄ p̄ nobis
 fecit. q̄ p̄ se nō indigebat. s̄bat cū labore p̄re-
 dicādo zc. **A**b ista imagine. s. vita xp̄i. xp̄iani
 debēt recipere exēplar. coz vitā depingēdo in
 bonis opibz. **E**cce quare dicit. **N**os reuela-
 ta facie speculantes zc. **P**ater ḡ q̄ imago filij
 dei ē vita xp̄i. **N**ō thema ē claz cū dicit de
 bis duobz sanctis aplis **C**ōformes. i. s̄m̄iles

imaginis filij dei. i. vite xp̄i **N**ō videamus i
 quibz fuerūt s̄iles vite xp̄i. **E**t inuenio q̄ i se
 fuerūt s̄iles. s.

Primo in corpe materiali.

Secundo in aīa rationali.

Tercio in ope v̄tuali.

Quarto in p̄uersatōe spūali

Quinto in predicatōe enangelicali

Sexto in passione martyriāli.

In his sex fuerūt xp̄o s̄iles. **I**deo dicit thēa.

Conformes imaginis zc. **D**ico p̄morē. in

corpe materiali. sed q̄re maḡ isti duo q̄ alijs.

q̄ isti fuerūt filij **M**arie cleophe sororis vir-

ginis sc̄de genite. **D**icat quō. b. **A**nna mater

virginis **M**arie nunq̄ habuit filios. sed ha-

buit tres filias. **P**rima fuit s̄go **M**aria geni-

trix dei. **S**ecda **M**aria cleophe mater istorū

aploz symonis z iude. **T**ercia **M**aria fuit sa-

lome mater **J**ohānis euāgelistez iacobi ma-

ioris. **P**ropinq̄ores erāt isti duo simon z iu-

das xp̄o q̄ alijs. q̄ filij sc̄de genite. **O** qual ho-

nor est iste. **S**icut si ret vestiret se de capite

optime pecie p̄ani. et diceret duobz militibz.

Induatis vos de sine. magnū honorem et

maiorē dilectionē ostēderet illis q̄ de medio

induerent pecia p̄ani. **I**ta p̄ciosa scarleta fu-

it. b. **A**nna m̄ virginis. **D**e ista pecia caput fu-

it s̄go **M**aria. de qua xp̄s induit⁹ est veste hu-

manitatis. **H**ecia em̄ fuit **M**aria cleophe

de qua induti fuerūt isti duo. **F**inis pecie fu-

it **M**aria salome. de qua induti fuerūt iohā-

nes z iacoby. **E**cce quō fuerūt p̄formes xp̄o i

corpe materiali. **E**t ista p̄formitate nō soluz

sc̄ptura dicit ipsos p̄sanguineos xp̄i. sed fra-

tres p̄pter primitatē. **N**ōne mater ei⁹ d̄z ma-

ria. z fratres ei⁹ symon z iudas. **P**at. xij. **C**ō-

formes imaginis filij dei. s. i corpe materia-

li. **M**oraliter. istā vel s̄ilem conformitatē

possum⁹ nos h̄re cum xp̄o i corpe v̄tuali. et

erit melior q̄ istorū duoz. **I**ta em̄ fuit car-

nalis. sed nostra erit v̄tuali que est melior.

Ita est p̄nia de qua xp̄s erat induit⁹. int̄m̄

q̄ cum fuisset. xxx. annoz videbatur. xl. vel. l.

Joh. viij. dicit glo. q̄ ex ieiunijz laboribz

afflictōibz videbatur. l. annoz. **S**i ḡ volum⁹

eē ei⁹ p̄formes. nō cure⁹ q̄ nō sum⁹ filij ma. cle-

ophe. sed alter⁹ sororis virginis **M**arie q̄ pri-

or erat q̄ **M**aria cleophe. s. p̄nia. q̄ quando

s̄go **M**aria fuit triū annoz: incepit p̄niam

facere. s. i templo zc. **I**st⁹ ḡ sum⁹ filij. q̄ licet

symon z iudas fuissent filij **M**arie cleophe. z

p̄sanguinci germani xp̄i. nisi fuissent filij pe-

De sancto Dimone et Iuda

nitētie p bonā vitā: damnati fuissent. **D**agſ sunt sancti z saluati. qz sunt filij pnie qz qz sūt filij **M**arie cleopbe. Ita ē de nobis si facim⁹ pniā. de quibus dicit apls. **N**ō pfunditur fratres eos vocare. s. illos q faciūt pniā. ad **Deb**z. ij. **A**liq valde fugiunt istā parentelam xpi elongātes se a pniā. **P**rimo a ieiunijs vi/giliāz z quadragesime. nolūt audire missam ieiunij. **S**i em aliqs habet loqui regivel pa/pe. cauet sibi ne habeat anhelitū fetidum. sic quādo ozo sit in ieiunio est quasi incensum. z potest dicere. **D**irigatur oratio mea sic in/cēsum i p̄spectu tuo zc. **A**li ieiunāt p totā di/em z collatione frangūt ieiunij comedētes panē z ordinatōez ecclie. z volēdo se excusare dicūt. **M**aiore z p̄fortationē dāt p̄fectōes q̄s comedūt prelati zc. **D**icatur similitudo d̄ du obus. quoz vn⁹ i quadragesima comedit bo nū piscēz cū bono salsamēto. et alter de pane vnū modicū frustū cū caseo antiquo. q̄s isto rū fregit ieiunij vel q̄dragesimā. nō q̄ come/dit piscē. licet daret maiore zfortatōez. qz nō fecit z determinatōez ecclie. **D**icūt doctores sp̄aliter **P**etr⁹ de palude in q̄rto. di. xv. ar. iij q̄ nihil debem⁹ comedere in collatōe d̄ quo fiat cibus i p̄adio vel cena. **D**icue licet sint cō/fecte nō debēt comedi i collatōe. qz loco cibi sumunt i p̄adio. **D**actili. pepones. auellane. amigdala. coriandz. et oia silia frāgunt ieiunij nisi sint p̄fecte. **A**ssimilemur ḡ xpo p penitentiā. **J**ō apls. **S**emp mortificatōz ihu in corpe nro circūferētes. vt z vita ihu in corpi bus nris manifestet. ij. **C**oz. iij. **D**ico scdo zc. i aia rōnali. hoc ē plus. **N**ō videamus. **N**ā xps habebat corpus. aiam z diuinitatem. **M**ia aut i p̄ncipio creatiōis sue habuit tantā scientiā q̄ sciuit oia preterita. p̄ntia z futura. **J**ō **D**avid loquens xpo dicit. **E**cce dñe tu cognouisti oia nouissimāz antiq. ps. cxxxviii. **I**n h̄ isti duo sancti apli fuerūt siles xpo qui fuerūt multū illuminati. sciētes nō solū p̄teri/ta. sed futura multa. **D**icat q̄no post p̄theco/sten iuerūt ad p̄dicandū in p̄sidā. z rex p̄sides rex indie habebāt guerrā. **D**icat q̄no rex p̄s/ide mittebat vnū ducē capitaneū p̄tra regem indie ad bellandū. q̄ ab ydol suis nullū potu it habere responsuz qd cēt de bello. **D**icatur hystoria. z quō apli denūciauerūt duci d̄ pa/ce futurā zc. **M**oralit. belluz paraſ nobis forte in h̄ mūdo. s. de aia cū diabolo z in iudi/ctioybi mille demones eā inuadēt z accusant qz aia añq̄z intret paradisum q̄stūcūq̄ sc̄tā vel

malavenit ad iudiciū. z dicūt demones si sit mala. **D**ñe fiat iusticia. **T**u dñe dānasti nos vno pctō irreuocabiliter. z ista aia fecit hoc p supbiā. anariciā zc. **Q**uid tunc dicetis. **R**e mediū est ḡ p̄fiteri pctā p̄fessorī q̄ est medi⁹ in/ter deūz animā. **E**t tūc ania sic portat instru/mentū absolutionis i fronte sc̄ptū. z respon/der xpo dicēs. **F**eci iudiciū. s. in p̄fessione z iu/sticiā in p̄niā. nō tradas merz. **J**ō **M**oyſes ait. **U**tinā saperēt z intelligerēt ac nouissima pviderēt. **D**eut. xxxij. **D**ico tercio zc. **O**p⁹ xpi patet. j. **J**oh. iij. **I**n hoc apparuit fili⁹ dei vt dissoluat opa diaboli. q̄ sunt pctā. tentati/ones. guerre. diuisiones zc. **E**t ista dissoluti/ps **I**n hoc fuerūt siles xpo isti duo sancti apli. **D**icatur quō inuenerunt in p̄sida duos incātatores **Z**aroen z arphaxat. ad q̄s omnes gētes recurrebāt p sanitate obtinēda. vl pro/re p̄dita inueniēda. vel p filijs zc. **E**t q̄ inuo/cabāt demones: dicēdo. faciatis h̄yel h̄. quā doq̄ pmissione diuina fuit factū. **N**ā ipi de/mones neminē p̄nt curare nisi a lesione ces/sando: ac si ego essem inuisibilis z cū acu vel als infligerē vobis dolorē in naribz vel denti/buz zc. **I**ta faciūt demones q̄ ex peccato pos/sunt dare dolores pctōz. deo nō p̄tradente vt recurrāt ad eos p sanitate. z dent fidem i eis vt tandē damnent. **S**ed apli coram rege infideli cū istis habuerūt magnū conflictū. **D**icatur de serpentibz zc. **E**t de z̄uersione re/gi z ex miracul. **E**rgo fuerūt p̄formes imagi/ntoz zc. **M**oralit. hodie fiūt i mūdo opa di/aboli. z multi nō credūt facere. certū est qd de⁹ fecit nos. et nō ipsi nos. **N**ō op⁹ diaboli est q̄ hō vult adaptare illud qd de⁹ bene fecit vt faciūt mulieres pingendo serz. **S**citis qual/ iniuria sit deo. ac si melior pictor mūdi fecit/ser vnā pulcrā imaginē. z tu q̄ nescis dep̄ige/relles illā adaptare. **I**ta de deo. **C**ogita qd de⁹ scinit dep̄ingere zc. quare ḡvos vult alie facere vos. **N**ā de⁹ dedit vobis mulieribz vbe/ra grossa. quare ḡvos ita p̄stringitis ea. **I**dē de oculis. **D**e⁹ dedit vobis oculos paruos z vos facitis zc. **I**dē si fecit capillos nigros. z vos vultis rubeos de canda bonis zc. **I**deo q̄n oratis xps abscondit faciē suā a vobis. qz habetis faciē diaboli nō suā. **S**i dicat. **D**o mine. ego sū creatura vestra zc. **R**ūdebit. mē/tiris. **D**icatur quō mulier maritata p̄t se la/uare mundā tenere. ne sit turpis. z vir habeat displicentiā. **I**tē camisiā suā p̄t tenere mundā ne vir sentiat malū odorē ne habcaſ

Sermo

fastidii. nec viri debent eis sentire vt depin-
gat se. sed debet dicere. qz vlt' facit p me vlt' p
alio. nō p me. qz nō in domo. sed qn vadis ex-
traz. Ideo dicit scriptura viri z etiā parentibz
Nolite cōdicare opibz infructuosis. s. picturis
vroz. tenebraz. magis autē redarguite Eph.
v. **¶** Dico qrtorz. Xps em pauprime voluit
puersari in h mūdo amore vti. Scitis grām
dñi nostri ihu xpi. qm ppter nos egen' factus
est cū eēt diues. vt illi' inopia nos diuites ef-
semus. ij. Coz. viij. In h isti duo sancti apli
fuerūt sibi pformes. qz postqz puerterūt regē
psidez babilonie et tot mille xpianos. ibant
pauprime induti. Dixit rex. tales hoies nō
debent sic incedere. obtulit eis magna dona
ria seu dona thesauriz. Apli autē vt stercoza
despicites dixerūt. Nihil terrenū vel carna-
le. sed solū volum' dei honorēz aiaz saluatio-
nē. z de illis pecunijs edificauerūt ecclesias.
hospitaliaz. Ecce qm in puerfarōe fuerunt
xpo siles **¶** Moraliter. h tūgit religiosos. cle-
ricos z etiā laicos. Religiosi em debēt hēe so-
lam strictā necessitatez vite nihil ampli' reci-
pere. etiā si vellēt dare. qz h destruxit ordines
q a pncipio inceperunt cū tanta pauprate q
b. Bernard' de solijs sagi comedebat zc. sed
post reges pncipes philocapti de eis edifi-
cauerunt eis magna monasteria. dantes eis
villas. castraz. intm qz tota religio est pdita.
nō sunt nisi porci grossi. Propter h. b. Domi-
cus z Francisc' instituerūt suos ordines sine
redditibz vt essent mendicantes. et incepit
deuotio gentiū. z edificauerunt magnas do-
mos eisz. etiā totū est perditū. Itē de here-
mitis qui incipiūt stricte. sed post edificāt zc
Paupras apostolicalis est ita custodiēda si-
cut puella suā pginitatē. quia multi philoca-
pti mittūt sibi iocalia. si recipit erit putana.
Idem de religiosis Sed sicut mulier qvult
caste viuere nō vult recipe dona. si ē pauper z
mittit sibi elemosyna. illā pōt recipe p necessi-
tate. Ideo seruiam' bñi deo. qz nihil deficiet
nobis de necessarijs. Idē de clericis. caueāt
a symonia. z dicāt benez deuote suū officij.
qz deus puidebit eis. Item laici caueant ne
recipiant aliquid pvsurā. nec al's qualitercū
qz iniuste. Si nō potestis seruare tantā pau-
peratē quantā apli. ad min' nihil recipiatis
iniuste. nec etiā fructus. Qui furabat iā non
furetur. magis autē laboriet operādo manibz
suis qd bonum est. vt habeat zc. ad Eph. iij.
¶ Dico quinto zc. Xps predicauit gentibus

pniam Postqz dixerat aliqua secreta theolo-
gie de alio mūdo statim reducebat se ad mo-
ralitatas. Venit Ihs pdicās euāgelij regni
dei dicens. Penitemini z credite euāgelio.
Marc. i. In hoc apli fuerūt sibi siles Dica-
tur qm postqz puerterant multas gētes qdā
puella philocapta de quodā. paulatim vene-
rūt de p'bis ad fact' zc. Ab illo fuit impregna-
ta ipsa coopuit. sed in ptu clamando zc. fuit
discoopra. z volēs celare illū inuenē quē dilē-
gebat. diffamauit vnū diaconū discipulum
istoz aploz: virginē sanctū z deuotū. Dica-
tur qm fuit liberatus a sanctis aplis miraculo-
se p loquelā pueri nouiter nati. z voluerūt p-
dere nocentē. vt patet in legēdaz. Patz quō
fuerūt siles xpo pdicando euāgelij z penitē-
tiā nolētes pdere illū vt posset pniam facere.
qz nolo mortē pctōis. sed vt magis puerat z
viuat. Ezech. xviij. **¶** Moraliter habemus
hic duas doctrinas. Prima p puellis. vt ca-
ueant a carnali amore Dica' p' p'uetudinē
puellaz nō euntū ad missam. qz tūc sit totū
malū. Scda doctrina est. non diffamare ali-
quem. vt illa que credo ē vel sit damnata. qz
nō reuocauit. sicut ē necessariū restituere ab-
latū. Magis necessariū ē restitutio fame cū
sit mai' furto. Prover. xxiij. Mel' est nomen
bonū qz diuitie multe zc. Aug'. Non pigeat
et ipso ore pferre medicamētā vñ facta sūt vul-
nera **¶** Dico sexto zc. Xps mori voluit vt ho-
mines ad eū traheret. Xps semel p pctis no-
stris mortu' ē. iust' p iniustis. vt nos offerret
deo. i. Pe. iij. Ita apli p pdicatōnes z trahen-
do gētes de errore mortui sunt i ciuitate san-
nyz. vbi adorabat sol. cui fecerant ydolu: di-
cendo qz nihil pulcr' nec clar' in mundo. qz
illuminabat. calefaciebat. z faciebat fructifi-
care. z illud ydolu adorabāt Cū autē apli pdi-
carēt p istū errozē. clare ostendēdo qz nec sol
nec luna nec stelle sunt adorande. Ratio. qz si
habem' lumēz calorē a sole seu astris. nec gra-
tes eis nec grās sed xpo. qz nō cereo ardenti
regratiandū ē sed ipso illuminātū. vlt' si rex da-
ret vobis monetā in cypho argēteo. nō eēt re-
gratiandū cypho s; regi dātū. Iō magnū pec-
catū facit qz soli vel lune facit reuerentiaz vel
ozōem. qz erroneū ē z hereticū. Dica' p' illos
qz qn vidēt lunā nouā: dicūt lune. O dña lu-
naze. vel amouēt caputiū zc Et qz apli predi-
cabant p illū errozē: fuerunt capti zc. et ducti
ad templū solis vt adorarēt ydolum solis zc.
In quo diabolus loquebat dās respōsa zc.

De omnibus sanctis

Dicas eoz martyriū. Dicaſ moralit̄ ne ad/ rēt niſi illū de q̄ dicit eccliaſt̄gini **M**arie. Et te or̄t̄ eſt ſol̄z. nec lunā niſi ſḡinē. de q̄ dicit **D**auid. Sicut luna p̄fecta in eternū. De h̄ dicit **M**oyſes **D**eut. iij. Caue ne forte ocul̄ ele/ uat̄ ad celū videas ſol̄z lunāz aſtra celi. z er/ rore decept̄ adores ear̄ coles que creauit do/ min̄ de t̄tu i miſteriū cūctis gentibz q̄ ſub ce/ lo ſunt. **D**eut. iij.

De omnibz sanctis Sermo primus.

Laudate dominū

Laudate dominū in sanctis ei⁹. **H**abes bñ istud ori/ ginalit̄ in libro ſoliloquiorū **D**auid **p̄s. cl.** Hodie p̄ totū mundū int̄ xp̄ianos ſit feſtū z ſolēnit̄as de oibz ſctis in generali. **I**n fra annū facim⁹ feſtū i p̄ticulari. mō de vno mō de alio. tñ tot ſunt ſancti i paradiso q̄ non ſufficerēt dies. Immo dicit **M**icro. q̄ iſta p̄pu/ tauit multū bñ q̄ ſolū de martyribz non cō/ putando p̄iarchas nec p̄phetas nec ap̄loſ zc̄ nō ſufficerēt dies. etiā ſi quolibet die fieret ſe/ ſtū de. v. milibus. **I**deo ſancta m̄ ecclia ho/ die facit feſtū de om̄ibz. Et eſt magna ratio. **E**x q̄ ipſi faciūt feſtū de nobis in celis qñ te/ nem⁹ bonā vitā z deuotā. **R**atio eſt vt nos fa/ ciam⁹ feſtū in terris de eoz gl̄ia. **I**deo ſicut totū officiū hodiernū eſt de omnibz ſctis. ita erit ſermo. **S**alutē ſḡo **M**aria zc̄. **I**ſtud bñ. ſ. **L**audate zc̄. recte p̄cipit nobis feſtū ho/ diernū. quaſi dicat. licet infra annū feſtiuetis modo de vno. mō de alio. **N**ō tñ in ſiml̄ lau/ date dñm zc̄. **R**ō hui⁹ verbi eſt. qñ aliq̄s magi/ ſter opis facit aliq̄d op⁹ ml̄tū mirabile i ocu/ lis oim̄. ex illo ope ml̄tū laudat ille magiſter de ſapia. ſubtilitate. ingenio: dicendo. **E**cce quid fecit. z quale op⁹ eſt illud zc̄. **S**ed ſi ille magiſter faceret op⁹ nō ſolū mirabile ſed vtile. tñ talis magiſter laudaret nō ſolū de ſubtilita/ te ſed de bonitate dicēdo. **D** bñdicatur ipſe z tā vtile op⁹ opat⁹ eſt nobis. **D**eclearē hoc p̄ caſum de magiſtro faciente nauē que ſine pe/ riculo nauigaret. i qua nō oportet timere v̄/ tum. aquā nec inimicos. et qñ eſt onerata p̄ ſe ſine nauit̄is z ſine p̄uiſione ciborūz ſret ad portū vltra mare z rediret. bene op⁹ mirabile eēt. **D** ſi aliq̄s magiſter ſc̄iret facere talē nauem. z qñ laudaretur z m̄daret̄ dicendo. **D** qualis mgr̄ q̄ fecit op⁹ tam mirabile z tā vtilit̄ ſine exp̄ſis. z ſine p̄culis nauis vadit **D**ico q̄ talis mgr̄ eſt xp̄s i ſuis ſanctis. **H**auis triū coopturaz eſt quelibet ania cuiuſi

bet ſancti. **N**ia em̄ a ſolo deo creat. In q̄ ſūt tres potētie quaſi tres coopture. ſ. memoria preteritorū. intelligētia p̄ntiū. z volūtas futu/ roz. **D** qualis mgr̄. Et i iſtā ſit iſta nauis aie. Et qñ eſt onerata de mercibz p̄cioſis vir/ tutū. ſctōz ope z meritoz miſericōz deuoti/ onis. patiet̄. i morte recedit de pte hui⁹ mū/ di. z ſine nauit̄ nauigat vſqz ad portū paradisi. z ibi exonerat̄ oſtēdit opa q̄ facit. Et licz xp̄s iā ciat. tñ interrogat̄ ynde uenit̄ zc̄. **R**ñ debet domine. de tali monaſterio. villa vel ciuitate zc̄. **D**einde honorat̄ de honore gl̄ie. fruit̄ ois ſocūditatis zc̄ leticie. z poſt redibit. ſ. in iudi/ cio generali qñ reſurgēt ad recipiēdū q̄libet ſuū corp⁹ p̄p̄riū clari⁹ ſole cū quattuor do/ tibus. z poſt cum xp̄o rediet̄ in celū. **E**cce qño **I**hs xp̄s eſt bon⁹ mgr̄. ideo laudād⁹ eſt de opere tam mirabili. de ſapia. ſubtilitate. bonitate z vtilitate n̄ra. **I**deo **D**auid tangēs iſtā rōem dicit. **M**irabil̄ de⁹ in ſanctis ſuis. hic lauda/ tur de bonitate. de iſt̄ ipſe dabit̄ t̄tutē. **E**c/ ce on⁹ nauis. z fortitudinē plebi ſue. p̄tra pi/ cula maris z inimicorū. **B**enedict⁹ deus. q̄. ſ. tale opus fecit. **I**deo ſicut **D**auid de h̄ lau/ dabat̄ deū. dicit nobis q̄ etiā de hoc laude/ mus eū dicens. **L**audate dñm in ſanctis ei⁹. **P**atet thema. **S**i diceret aliq̄s. **E**x q̄ vos **D**auid dicitis q̄ laudem⁹ deū. oſtēdat̄is no/ bis quō eſt laudand⁹ i ſanctis. p̄ter h̄ **D**auid i dicto p̄ſalmo oſtēdit modū declarādo p̄ti/ cularit̄: dicens. **L**audate eū in firmamento ſtutis ei⁹ zc̄. vſqz in finē. vbi ponit. x. grad⁹ ſa/ croz i q̄bz laudād⁹ eſt deus. **I**n p̄mo gradu et altiori eſt ſḡo **M**aria. d̄ q̄ dicit. **L**audate do/ minū i firmamento ſtutis ei⁹. **S**c̄d̄s eſt ſanctoz angeloz ſm ordinē ip̄is. z de iſto d̄. **L**auda/ te eū in ſtutibz eius. **T**erc̄ eſt p̄iarchaz. et ſic de alijs. **P**rim⁹ ḡ grad⁹ eſt virginis **M**arie. de q̄ dicit. **L**audate eū in firmamento vir/ tutis ei⁹. **F**irmamentū ſtutis dei eſt ſḡo **M**aria. qz ita ſuit firmata a deo in ſua ſanctifi/ catione. qz anteq̄ n̄ſceret̄ iam erat ſctā in/ t̄m q̄ nunq̄ peccauit nec corde cogitādo nec ore loquēdo. nec ope operādo mortalit̄ nec venialit̄. **N**unq̄ ſuit ſanct⁹ nec ſacta quin mortalit̄ v̄ venialit̄ peccaret niſi ſḡo ma/ riaz xp̄s ihs fil⁹ ei⁹. **F**irmamentū ſuit ſtutis. ſ. ſanctificat̄ōis. **D**auid. **F**undauit tabernacu/ lū ſuū altiffim⁹. ſ. ſḡinē ma. qz ſic miles q̄ va/ dit ad bellū h̄z clipeū. ſic xp̄s qñ debuit itra/ re campū h̄ mūdi ad bellādū p nobis poſu/ it clipeū ſuū. ſ. virginē **M**ariā p incarnatōez

sermo. I.

Dei medio ei non mouebitur. non dicitur. non prostrabitur pro peccato mortale. sed non mouebitur pro peccato veniale. **Quoniam sanctus fuit vel sancta quae non fuerit mortis pro veniale vel prostrata pro mortale ecce praesigine maria. Iohannes colūna est firmamentum veritatis. i. Chis. iij. Iohannes laudate dominum singulartiter hodie in firmamento virtutis eius. O quomodo istud firmamentum fuit forte in christi passione. quoniam magna castra et turres sine montane. s. apostoli ceciderunt. fide pro dedito. Iohannes laudem deum non solum ore dicendo sed opere faciendo. **Quasi inceptum bonam vitam et sanctam in quibus statu. firmare quilibet se debet in illo. cum tamen dicat aliquid incostantes. O melius est sic vel sic. Dicat quod antequam homo eligat statum viuendi: homo debet petere consilium a spiritualibus personis. sed pro electione statum confirmare se. quasi dicendo cum David. Nec requies mea. sed iste modus vel statum viuendi. in seculo seculi. hic habitabo quoniam elegi eam. Sed aliquid cum veteri incipit et cum vento dimittit. Sed quoniam homo stat firmiter. tunc laudatur pro ego Maria firma mentum virtutis. non solum corde cogitando vel ore laudando. sed opere se firmado. **Secundus gradus est sanctorum. de quibus dicit. Laudate eum in virtutibus eius. Sancti angeli dicuntur virtutes dei. Ratio est ista philosophiae. quod est media inter substantiam et actum pro qua res pro ducit suam operationem. Verbi gratia de sole. Substantia enim solis habet multas operationes in mundo. et tamen substantia sol non descendit hic. sed ad istas operationes seu actum venit pro lumine ad illuminandum. calefaciendum et fructificandum. Iovis virtus lucis est caliditas materie in substantia solis et operatione. Idem de igne quod habet multas operationes. et calor est virtus media inter substantiam ignis et operationem. **Modo videamus. de quibus pro quas creaturas operatur in hoc mundo. quod ille dicuntur eius virtutes. quod mediantibus angelis sanctis dicitur quod deus movet celum. et verum est. quod movetur ab angelo quod a philosophis vocatur intelligentia. Idem de motu solis. lunae et stellarum. Quilibet enim stella habet suum angelum quod liber homo. Alie autem creature non habent angelum. Unus enim angelus curat de bobus. alius de equis. alius de asinis et cetera. alius de abundantia. alius siccitate. alius pluvia. omnia enim opera corporalia que facit deus facit pro angelos. **Gregorius in primo dialo. In hoc mundo visibili nihil nisi pro creaturam invisibile. s. angelorum disponit deus. Si ergo virtus dicitur illud pro quod res erit in operatione. et deus pro angelos operatur. Ergo angeli proprie dicuntur virtutes dei. Auctoritas christi loquens de signis futuris ante diem iudicii dicit. Erunt signa in sole et cetera. Et sequitur.**********

Virtutes celorum movebuntur. **Luc. xij. Dicit hic Gregorius. Quid dominus virtutes celorum nisi angelos et archangelos appellat. ergo laudate deum in virtutibus eius. nec tradantur oblivioni. **Moraliter Laudandum est deus non solum cogitando vel loquendo. sed imitando. quod sicut angeli faciunt officium deorum. Ita faciamus nos clerici in officio. et vos laici in audiendo et interessendo in divinis et festis. audire missam propletam cum silentio. Sic laudatur deus in angelis. et deus et angeli curabunt de negociis nostris. de agris. vineis. gregibus et alijs. Dicatur pro consuetudine pulcherrimum non venientium ad ecclesiam et cetera. **Tercius gradus est sanctorum patriarcharum secundum ordinem temporis. Postquam Adama peccavit. deus noluit totaliter deserre mundum. sed misit aliquas sanctas personas. s. patriarchas. a primis archos quod est princeps. i. principium patrum. De istis dicit David. Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius. **Magnitudo dei dicitur eius misericordia et magna quod dicit David. Misericordia domini ab eterno et usque in eternum. Patriarche autem fuerunt valde misericordes. inter quos exibat hora prandij ad vias si videret pauperes peregrinos ut duceret ad domos suas sperantes salariam a deo. Idem faciebant de sero hora quod greges veniunt ad hospitia et lavabant eum pedes et cetera. creditur quod in unum habuerunt paradisum. dabat eis cibum. potum. et in crastinum pro expensis pro viam. Ecce multitudo misericordie eius. Laudemus viros gloriosos et parentes nostros in generatione sua. **Multa gratiam fecit dominus: magnificentia sua a seculo. **Eccl. xliij. **Moraliter Laudandi sunt non solum cogitatione et locutione ut modo ego laudo. sed operatione seu imitatione in operibus misericordie liberum concitare pauperibus bona vestra. et deus abundanter dabit vobis omnia. Patet hoc quod est magnus peccatum illorum qui non solum non dant. imo furantur. Dicatur pro furtum fructuum vel de ortis et cetera. dicendo. non est peccatum et cetera. **Quoniam intrabitis paradisum nisi restitueris. quoniam nunquam dimittit peccatum nisi restitueris ablatum **Regula est iuristarum et theologorum. Iohannes apostolus. Qui furabatur iam non furem. magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est ut habeat unde tribuat necessitate patienti. **Eph. iij. **Quartus est prophetarum quod fuerunt filii patriarcharum quos misit deus prophetizare. quod propheta. i. procul fans. quod fide quam modo tenemus ipsi prophetaverunt. denunciantes christi incarnationem. natiuitatem. predicationem. passionem. resurrectionem et cetera. De istis dicit David. Laudate dominum in sono tube. **Predicatio enim prophetarum dicitur sonus tube triplici ratione.************************

De omnibus sanctis

Prio qz tuba nō ē recta sed curua. z ē vna ī se z tñ triplex. Ita p̄dicatio p̄phaz erat de vno deo ī cēntia. s; trino ī p̄sonis. Itē de xp̄o vna p̄sona. sed aliq̄tēs de diuinitate. aliq̄tēs de ei⁹ hūanitate p̄dicabāt. **S**ecda rō. qz tuba ē strieta circa sonātē sed lata circa aliud caput. ita p̄dicatio p̄phaz arcta erat circa eos p̄ p̄niam. z ita illuminabāt reuelatōib; . Alijs autē erat lata et clara. **T**ercia rō ē. qz tuba nō ē vt fistula pua. qz optet qz tuba manib; tāgatur sonādo. **T**al' erat p̄dicatio p̄phaz. p̄t' tāgebāt. s. faciēdo ope qd' alijs p̄dicabāt fiendū. **N**ō sic mō. qz p̄dicam' alijs. z nos nihil suam'. **S**i em̄ p̄phē p̄dicabāt sup̄biā. ipsi erāt hūiles z sic d' alijs. **E**cce q̄re eoz p̄dicatio d' tuba **A**uctas **A**lama ne cesses. q̄si tuba exalta vocē tuam z annūcia p̄lo meo scelera eoz z domui iacob p̄ctā eoz. **I**sa. l. viij. **I**ō d'. **L**audate dñm ī sono tube. **H**oralit'. **L**audet' de' ī p̄phis. nō solū cordez ore sed ope imitādo. **L**audādo deum cauere debem' a fals' iuramentis. blasphemijs zc'. **M**aledicta ē dom' z villaybi h' fuit. **V**is coḡscere qd' p̄ctm̄ ē ac si h' regē ense euagiato īreszē. **E**t isto p̄ctō venit totū malū. ec̄ si nō eēt nisi vñ blasphem' rota villa pateret. **S**i dicat. z in q' demeruerūt alijszē. dicat qz sicut lupū intratē villā om̄s clamaret. ita z foris clamandū ē qñ de' blasphemaf. et bñdizē q' ē q' pōt dicere cū dō. **B**ñdicā dñm in om̄i tpe. s; laus ei⁹ ore meoz. **Q**uī' ḡdus ē ap̄loz. q' licet sint maiores. p̄putant tñ fm̄ oz dinē. de q̄b; d'. **L**audate eū ī psalterio et cythara. **A**p̄li dicūt psalteriū z cythara. **R**ō ē qz psalteriū ē son' camere q' fit cū. r. cordis. **C**ythara em̄ h; vocē altā z acutā. **A**p̄li autē ex bonaz sc̄tā vitaz obfūnātia. r. p̄ceptoz dei dicūt psalteriū. **D**icunt etiā cythara ex eoz p̄dicatiōe altissimaz acutissima. qz in oēm terram exiuit son' eoz. rōne p̄dicatōis. **E**t psalteriū dicūt ex vita. **C**ythara ex doctrina. **I**ō laudate eū ī psalterio z cythara. **H**oralit'. nō sufficit solū corde vel ore laudare. sed etiam imitatione seruātes. r. p̄cepta. **E**t in doctrina sc̄re. **C**redo zc'. **H**ic dicat' s̄ ludū tariloz in q' de' blasphemaf. z aie interficiūt. **C**ōfitemi dño in cythara. z psalterio decē cordaz psallite illi. **p̄s. xxxij.** **S**ext' ē martyriū de quib; d'. **L**audate eū ī tympanoz choro. **T**ympanū significat in vulgari. die puecken. **C**hor' autē in vulgari significat parua fistulā z significat martyres. qui p̄cutiebant' martirio varijs cruciatib;. sicut tympanū. z cla-

mabāt vt fistula pua dicēdo. xp̄ian' sum. z in quolibet ictu p̄strebant' **J**esum eē filiū dei et redemptorē mūdi. nolētes fidē abnegare. **E**r go dicit **P**aul'. **S**ācti. i. martyres. p̄ fidē. vi/ cerūt regna. **H**eb. xj. **E**t angeli tripudiabāt ad istū sonū. **E**cce q̄re dicit. **L**audate eū in zc'. **D**icebāt em̄ **M**aledicimur z bñdicimus. p̄secutionē patimur z sustinem'. blasphemamur z obsecram'. tāq; purgamēta mūdi hui' facti sum'. **j. Coz. iij.** **H**oraliter. nō solū ore vel corde sed ope imitādo laudand' ē de' i martyrib; p̄ pariam in aduersitatib; zc'. in tra illud ap̄li. **P**atia vobis necessaria ē. **H**eb. x. **S**eptim' grad' est sc̄toz doctoz **R**emigij **L**yrilli. **H**ylarij. **H**ieronymi. z etiā alioz. de q̄b; **D**avid. **L**audate eū ī cordis et organo. **E**cce vita doctoz q' nō solū p̄dicāt seu p̄dicabāt sed etiā libros scribebāt. **I**deo dicūt in st̄m cordaz z organū. **I**nstrumentū em̄ cor daz vt cythara est de ligno arido cu; cordis tractis cū clauilla. **I**ta eoz vita erat arida p̄ p̄niam. **C**orde sunt auctoritates tracte cum clauilla intellect' vt facerent melodiaz z cordantia cū articulis fidei cū determinatōe ecclesiez cū textu anteriorū z posteriorū. **D**icunt etiā organū p̄pter eoz p̄dicatiōē. **D**icat' d' oz dina' dōe organi. z quō cū v̄to pulsant'. z sunt ibi multez diuerse voces. **I**ta de p̄dicatiōe doctoz q' cū vento aeris loquēdo fiebat. z cū vocib; diuersis p̄latis c̄baritatē z diligentia ad aias dabat. **R**eligiosos ad obseruantiaz regulez votoz aiabat. dabat insup clericis honestatē castitatē. **M**ercatorib; veritatē. diuitib; liberalitatem qz sine vsura mutuē zc'. **M**ulierib; ad viros fidelitatē. **E**cce q̄re dicit. **L**audate eū in cordis z organo. **H**oraliter. imitemur p̄dicando gentib; penitentia exemplo eoz. **I**deo xp̄us ait. **D**ico vobis qz nisi p̄niam egeritis oēs simul p̄bitis. **L**u. xij. **D**ecau' grad' est sanctoz p̄fessoroz qui non scripserūt libros. vt b̄tus **D**nic' **F**rācis' **a**nthoni'. **P**aul' prim' heremita. **I**ō nō dicunt doctores. **D**e istis dicit **D**avid. **L**audate eū in cymbalis bñ sonātib;. **D**uo cymbala sunt vet' z nouū testamētū. **I**nfer' est vet' testamētū p̄mittēs solū tp̄alia terrena z nō celestia. **S**up' ē nouū testamētū p̄mittēs celestia. **E**t tāgun' ad inuicē quādo erponit' z de clara' auctas veteris z noui testamēti. **I**deo xp̄s. **O**m̄is scriba doct' in regno celoz. s. scriptura sacra. silis est homi p̄zifamilias qui p̄fert de thesauro suo noua z vetera. **M**at. xij.

Sermo. II.

Moralit̄ q̄ nos tāgim⁹ cymbala p̄dicati
onis. debem⁹ ordinare vitā nr̄am. dicat̄ ordi
natio cuiuslibet diei. s. orare deuote mane et
sero. q̄libet hebdomada. audire missā p̄plera
cū silentio in dñica. q̄libet mēse p̄fiteri. et quo
libet anno cōicare in pasca. als̄ dixit christus
Amē amē dico vobis nisi māducauerit⁹ car
nē filij hoīez biberitis ei⁹ sanguinē. nō habe
tis vitā i vobis. **Joh. vj.** ¶ Non⁹ ēyginū q̄
nūq̄ nec corde deliderādo. nec ore loquēdo.
nec ope curarūt de carnalitate. sed p̄suauerūt
se in puritateyginali. De istis dicit. **Laudate**
eū in cymbalis iubilationis. ¶ Nota hic dñi
tiā inter cymbala bene sonātia cymbalū iu
bilationis. Cymbala bene sonātia sunt ver⁹ et
nouū testamētū vt dixi. Sed cymbalū iu
bilationis q̄ est son⁹ secretus. sunt caro et aia.
Qui em̄ vult suare virginitatē. oportet aīam
castigarez carnem. Et sic tangūtur ista cym
bala. Dicit apls de se. **Ego aut̄ sic pugno nō**
quasi aerē verberās. sed castigo corp⁹ meū z̄
fuiturē redigo. **1. Cor. ix.** Ita faciebāt virgi
nes frute. sanctitate et abstinentia: subiugādo
carnē anime. Ideo laudate eū in cymbal⁹ zc.
Moraliter imitemur. si non sum⁹ ygines
qz solū pueri mō sunt ygines. qz de adultis dōt
David. Corrupti sunt abominabiles facti
sunt. nō est q̄ faciat bonū. s. castitatis. nō ē vs
qz ad vnū. s. de adultis ps. lxxij. Ergo ad min⁹
suem⁹ castitatē q̄libet in suo statu. Vir et vt
or in m̄rimonio seruātes modū. castitatē ser
uāt. qz nō faciūt luxuriā q̄ sit pctm̄. sed q̄cū
q̄ alit̄ vult h̄re delectatōes p̄ illas ptes. luxu
ria ēz damnatio. Honorabile nubiū ē. s. ser
uādo modū in om̄ibz. et thoz̄ immaculatus.
Fornicatores et adulteros iudicabit de⁹ **De**
bre. vii. **Decim⁹ grad⁹ ē om̄ alioz electoz**
et innocentū. penitentiū. et abstinenti
um. De q̄b dōt **David.** Dis spūs laudet dñz.
In h̄ mūdo sunt multa officia. in celo solū ē
vnū officiū. De q̄ **David** in ps. lxxvij. dōt. **Be**
ati q̄ habitāt i domo tua dñe: in secula sc̄loz
laudabūt te. ¶ Diceret aliq̄s. q̄ tediū debent
h̄re. qz hic clerici quādo diu cātāt attediant
Rūso. Uez ē in h̄ mūdo. sed i paradiso nō atte
diant. imo sic famelic⁹ q̄n comedit delectatur
zc. magis incōgabilt̄ delectant̄ sancti in lau
de diuina. Moralit̄ assilemur. In celo non
solū magni sc̄i. sed etiā minores laudant deū
Ita debet eē in h̄ mūdo. magni et p̄ci debent
deū laudare. **Maiores debēt taliter nutrire**
pueros vt q̄libet die q̄n petūt panem. dicant

Aue maria zc. Itē q̄n sunt. v. xl. vj. annoz qz
p̄fiteant. qz dicit. s. **Breg.** qz puer. v. annoz
fuit damnat⁹. qz sic audiebat iurare iurabat.
Hā tota illa etas plena est delict⁹ zc. vt dōt illa
decreta de delict⁹ pueroz. Itē qz ducat⁹ eos
ad missam. Quolibet anno i pasca debēt cōi
care q̄n erūt. x. vel. xj. annoz. qz illa ē etas di
secretōis. Dicit. b. **Tho.** in. iij. sc̄p. di. xj. ar. v.
q. iij. in corpe. q̄n aliq̄ signa deuotōis i eis ap
paruerunt. **A**licet aliq̄ clerici ex ignorantia di
cāt. qz nō debēt cōicare q̄s qz sunt. xx. annoz
Dicat̄ quō curat⁹ d̄z scribere q̄ p̄fiteat̄ et cōicāt
zc. **Jō apls.** Nolite ad iracundiā. supple dei.
puocare filios vros. sed educate illos i disci
plinaz correptiōe. **Eph. vj.** Sic q̄ si hic deuz
laudauerim⁹ i sanctis suis. ipse largiet̄ nobis
gr̄am. et in futuro gloriā.

De omnibus sanctis. ¶ Sermo. ij.

Uidi turbam magnam

Ugnā quam dinumerare nemo pote
rat. Verbū istud habet originalit̄
Apoc. vii. et recitatū ē statim i epla hodierna
Dñs solēnitatis ē om̄ sc̄toz. **Rōem** vide i p̄nti
fmone. **S**ecūm qd̄ inuenit̄ i sc̄ra septura sin
gularit̄ in libro reuelationū. s. **Apocal.** **Johā**
nes sc̄l existēs in orōne subito fuit rapt⁹. **Cui**
de⁹ ostēdit totā gl̄iam paradisi. sicut amīc⁹ amī
co domū quā edificauit. Et finita reuelatōe
ac si fuisset interrogat⁹ qd̄ vidit i paradiso. Rñ
dōt. Uidi turbā magnā quā dinumerare ne
mo poterat ex oibz gētibz tribubz pplis et li
guis. stātes ante thronūz i p̄spectu agni amī
cri stolis albis et palme i manibz eoz. Et cla
mauāt voce magna dicētes. Sal⁹ deo nr̄o q̄
sedet sup thronūz agno Apoc. vii. **Nota qz te**
nebāt palmas in signū victorie. d̄ diabolo p̄
humilitatē. de carne p̄ castitatē. et de mūdo p̄
paupertatē. De tota ista reuelatōe eple hodiern
ne ego solū recepi. p̄ thēmate. Uidi turbā ma
gnā quā dinumerare nemo poterat. De ista
magnitudine seu q̄ntitate sc̄toz volo mō de
clarare duo p̄cta. Primo em̄ declarabo eo
rū magnitudinē seu quātitatē innumerabilē
Secundo magnitudinē seu q̄ntitatē p̄nalē
¶ Pro p̄mo dicit Johānes in thēmate. U
di turbā magnā zc. Sed statim arguo cōtra
h̄. Hā christus loquens de p̄destinatis dicit
Multi sunt vocati. pauci vero electi. Mat
thēi. xx. **¶ Mōdo est questio. Cum Johan**
nes dicat eos esse innumerabiles. christ⁹ ve
ro dicit. pauci s̄o electi. Dētitur Johānes

De omnibus sanctis

Rūsis. nō. q̄ba sunt xp̄i reuelata Joh̄i. nec
xp̄s p̄t mēiri nec falli. **C**ōcordat h̄ difficul/
tas theologica. q̄m de sc̄tis possum⁹ loq̄ du/
pl̄r. s. absolute respectiue seu cōpatiue. Pri/
mo mō sunt mlt̄z q̄si innumerabiles nobis.
z fm̄ istū modū loq̄tur Joh̄es d̄i. **U**idi tur/
bā zc. **S**ecdo mō sunt pauci. z fm̄ istū modū
loq̄tur xp̄s. **D**icat silitudo de arena in litto/
re maris. z de illa quā teneo i manu. **S**i em̄
querat. si teneo multa grana arene in manu
Rūdeo. absolute infinita sunt. sed respectiue
p̄pando ad illa q̄ sunt i littoze maris pauca q̄
na sunt in manu. ita ē de sanctis. **S**i loqui/
mur de eis absolute: sunt innumerabiles. **J**ō
Joh̄es ait. **U**idi turbā magnā. **I**stud mari/
me patebit in iudicio generali. q̄n ad dextrā
rēcipient boni: erit magna turba z q̄si innū/
rabili. sed p̄pando eos dānatis q̄ erūt ad sini/
strā: pauci erūt saluari. **U**erbi gr̄a. **A**n xp̄i ad
uentū trāsiuerūt quasi. v. milia annoz. z illo
tpe null⁹ saluabat. demp̄t paucis de abraā q̄
in ymbo referuabātur vsqz ad xp̄i aduentuz
q̄ debebat collocare eos in paradiso. om̄s autē
aliq̄ damnabātur. **E**x q̄ autē venit xp̄s z lex euā/
gelica p̄ ap̄los fuit p̄ mundū publicata: nul/
lus p̄t salu⁹ fieri nisi xp̄iani. **J**ō om̄es iudei
agareni. tartariz turci. cauariz. pigmei. hereti/
ciz mali xp̄iani. scismatice. inobediētes. z qui
moriunt in pctō mortali. om̄s isti dānant. qz
null⁹ saluaf nisi q̄ tenet legē xp̄i. z moriunt si
ne pctō mortali. z isti sunt valde pauci. **J**ō
xp̄s. **M**ulti sunt vocati: paucisq̄ electi. p̄pa/
tiue. **U**n̄ de ista materia dicit **I**sa. vnā p̄pa/
tionē vel silitudinē. **Q**uomō si pauce oliue q̄
remāserūt excutiant ex olea. z racemi cū fue/
rit finita vindemia. **N**i leuabūt suā vocē at/
qz laudabūt cū gl̄ificat⁹ fuerit dñs **I**sa. xliiij.
Itē alia silitudo. qz multi sunt lapides p̄el/
osi in mūdo absolute. sed respectiue p̄paran/
do ad alios lapides pauci sunt. **I**ta de sc̄tis
absolute multi sunt. **Q**uis posset p̄putare q̄
fuerūt p̄ziarce. licet tres fuerint p̄ncipales
scz **A**braā. **I**saac z **J**acob. tñ oēs sancti q̄ fu/
erūt an̄ p̄phetas dicunt p̄ziarce. **I**tē q̄t sue/
rūt p̄phete. quot sancti sacerdotes. q̄t reges.
q̄t penitētes sunt in nouo testamēto. q̄t tenu/
erūt vitā apostolicā. q̄s posset p̄putare. **I**tez
q̄t martires q̄ p̄ xp̄o passi fuerūt. z iā sit festū
innumerabiliū martyz. q̄t doctores. q̄t p̄fes/
sores deuote celebrādo. z sacramēta sine sy/
monia mīstrādo. q̄t p̄gines q̄ cū abstinentijs
se p̄seruauerūt. q̄t innocētes. q̄t penitētes. q̄t

ptinētes. q̄t de m̄rimonio sibi mutuo fidem
seruātes. quot deuoti clerici. religiosi. heremi/
te. **P**atet qz sancti absoluti multi sunt. **I**deo
Joh̄es ait. **U**idi turbā magnā zc. **P**atet pri/
ma p̄zē. **Q**uantū ad sc̄m punctū optet
declarare de magnitudine seu quātitate sc̄
ctoꝝ p̄tuali. que in tribz p̄sistit.

In potentia excellenti

In sciencia relucēt.

In clementia diligēt

Dico qz p̄ma conclusio ē theologie. qz oīs sc̄tus
magn⁹ vel pu⁹ ē oipotēs sue uolūtatis. **N**ā q̄
libet ē potēs facere q̄cqd vult **D**e em̄ simpl̄r
z sine restrictōe ē oipotēs. sed sancti sūt oī
potēs sue uolūtatis sub deo. qz in paradiso
nulla est tristitia. **I**deo si aliq̄s sanct⁹ uellet
aliq̄d q̄d nō posset facere vel habere: tristitiā
haberetz tristaret. **S**ed qz ibi nulla est tristi/
cia nec p̄t eē. **I**deo q̄cquid vult habetz fa/
cit. **E**rat em̄ potēs samson. **D**icant aliq̄ de
sua potentia. z p̄ncipaliter de diruptiōe tem/
pli. tñ potētia ipsi⁹ nihil est respectu potētie
sc̄toꝝ. qz aīa minoris sancti paradisi. si uellet di/
ruere vnū magnū montem z p̄icere in mari
posset. **I**tē potēs cēt rex cū mille milibz vi/
ris armoz. tñ potētior est vna aīa btā. q̄ si uel/
let posset regēz alios mille milia hoīm armo/
rū occidere. **I**tā potētiā habēt sancti par/
tim ex gr̄a. partim ex merito. qz licet i hoc mū/
do habuissent liberū arbitriū boniz mali. tñ
suā uoluntatē restringebāt cū diuina uolūta/
te nihil faciēdo nisi q̄d de⁹ uolebat. **J**ō mō
habēt ptātē faciēdi q̄cqd uolūt. dū em̄ hic vi/
uerēt: habebāt ita libez arbitriū sicut z nos
faciēdi supbias. pompas z uanitates zc. s; re/
stringebāt se gubernādo fm̄ dei uoluntatē z
nō fm̄ suā inclinātōem: dicēdo. **D**ñe. nolo fa/
cere h̄ q̄d possum. sed uolo facere fm̄ v̄ziam uo/
luntatē. **I**dē de auaricia. luxuria. z sic d̄ alijs
ideo sunt oipotētes sue uolūtatis. **S**icut
em̄ xp̄s oipotēs noluit in hoc mūdo p̄uersā
doyti oipotētia sua. sed humiliant se ad pas/
sionē. habuit tñ oipotētiā sup oēs creaturas
De h̄ figura **B**en. xlvij. **N**ota hystoriā de
iacob quādo debuit mori benedixit filijs io/
seph. s. **D**anasses z effraym. **I**sti duo signifi/
cabāt duos p̄plos **D**anasses. i. obliuio figu/
rabat p̄lm iudeoz q̄ fuit ante q̄ popul⁹ xp̄ia/
nus. **D**e ista obliuione **D**iere. ij. **E**t p̄l̄s me⁹
oblitus est mei diebz innumeris. **E**ffraym. i.
augmentū figurabat p̄lm xp̄ianū. qz fuerūt
tot iudei q̄t xp̄iani. **S**ecdo de sc̄cia sanctoꝝ

Sermo. III.

est notandū. Et hec est magna solatio rusti-
corū bñ uiuentū. Nā in pūcto in q̄aia sapiē-
tis vel rustici siue pueri intrat paradysus. deus
apit sibi vnū librū solū hñs duas cartas. et
subito hñc noticiā oim artū. sciētes naturas
z̄ rutes z̄ p̄rietates oim rerū. Iste liber est
x̄ps. Prima carta ē diuinitas. Secūda ē hu-
manitas. Plus scit tunc vn̄ rustic̄ beat̄ q̄
sciuerit h̄ oim apli z̄ x̄go maria q̄ p̄ oibz fuit
illumiata. Hoc tangit Gregorī. Quid ē ait
q̄d nō videāt q̄ videntē oia vidēt. Jō in pa-
diso nō sunt magistri nec p̄dicatores docen-
tes alios. qz tūc complet̄ p̄phetia Diere. xxxj.
Ecce dies veniēt dīc̄ dñs. nō docebit vltra
vir primū suū z̄ vir fratrē suū. dicēs. cogno-
sce dñm. Dēs em̄ cognoscēt me a mimo vsqz
ad maximū ait dñs. Sz in h̄ mōo indigem̄
magistris. Ideo teneatis bonā vitā z̄ studea-
tis modo in libro charitatis z̄ dilectōnis. qz
tūc sciētis oia zc. ¶ De tertio nota qz quāti-
tas siue magnitudo sanctorū p̄tialis ē clemē-
tia diligēs. qz gloriā quā ipi habent deside-
rant nos h̄z. rogādo p̄ nobis vt ad illā glo-
riam pueniam̄. parētes em̄ amici filij q̄s ibi
habem̄ orant p̄ nobis. Dicat quō in cathe-
dris sunt scripta noia existētū in gr̄a fm̄ pre-
mia eis correspōdentia. Gaudete z̄ exultate.
qm̄ noia v̄ra scripta sunt in celis. Lu. x. Co-
gita qm̄ amici nostri vidēt ibi noia scripta. et
letant̄ z̄ rogant deū vt p̄seruemur in gr̄a zc.
¶ Sed qm̄ hō peccat mortaliter delet nomē z̄
scribit̄ i inferno. Auētas. Qui autē peccauerit
mibi delebo eū de libro meo. Exo. xxxij.
Cogitate quō amici nostri cū iam nō vidēt
ibi noia nostra scripta. si posset ibi esse tristi-
cia quō tristarēt. tūc orāt deū vt p̄uertamur
de peccatis z̄ faciam̄ p̄niam zc. Ecce clemē-
tia sanctorū. Auētas Lypria. Patriā nostraz
paradisum cōputem̄. parētes patriarchas et
p̄phas iam h̄z cepim̄. Ut qd nō p̄peramus
vt qd nō currimus. vt patriā nostrā videre z̄
parētes n̄ros visitare possem̄. Magn̄ illic
charoz numer̄ nos expectat. turba filioz
parentū z̄ amicoz. qui iaz sunt de sua salute
securi. adhuc de n̄ra solute solliciti.

¶ De omnibz sanctis Sermo tertius.

Merces uestra copi-
osa ē in celis. Darh. v. Volētes nūc
vobis p̄dicare de oibz sanctis dei. de
quoz beatitudine hodie p̄ totū mūdū fit so-
lēntas. Jō vt p̄mo n̄r dicat a me z̄ audiat a

vobis in laudē z̄ reuētiā dei p̄ncipaliter et
oim sanctorū. p̄sentem̄ p̄gini illud iocale qd̄
ipa tantū diligit. s. saluationē angelicam zc.
¶ Hoc p̄bū est x̄pi in euāgelio hodierno dicen-
tis oibz sanctis paradisi. Merces v̄ra. i. gl̄ia et
beatitudo quā hētis ēi celis copiosa. Nō d̄
beatitudine sctoz fm̄ motiū thematis z̄ sz
qz festū req̄rit volo tria pūcta declarare.

¶ Primo de loco z̄ gl̄ia excellēti.

¶ Secūdo de numero sctoz trāscēdenti.

¶ Tertio de statu sanctorū p̄ueniēti.

Istis declaratis credo qz intelligatis gloriā
paradisi. ¶ Quātū ad p̄mū de loco z̄ de glo-
ria excellēti dicit thema. in celis. nō in terris
qz in hoc mūdo nō habuerūt magnā gloriā
sed labores tedia et misērias. sed in celis hñc
gloriā. Ideo ap̄lus in p̄sona omniū sanctorū
dicit. Nostra p̄uersatio i celis est. vñ z̄ salua-
torem expectam̄ dñm nostrū ihm̄ x̄pm̄ q̄ re-
formabit corp̄ humilitatis n̄re configuratū
corp̄ claritatis sue. ad Phil. iij. Questio est
hic theologialis z̄ p̄hiscalis. Certū est hic.
qz gl̄ia sanctorū est in celo empirreo immobi-
li z̄ imp̄mutabili. Cū ergo celū empiricale n̄
sit nisi vnū. q̄re x̄ps dicit in themate. Mer-
ces uestra copiosa est in celis. pluraliter. ma-
xime qz Lucas recitās hoc verbū dicit. Ec-
ce merces uestra copiosa est in celo. Luc. vj.
Rūdeo qz de celo empirreo possum̄ loq̄du
pliciter. s. cōiter vel distincte. Cōmunit̄ autē
loquēdo tota portio q̄ est supra p̄mū mobile
vel celū cristallinū vel aque dicit̄ celū empi-
reale. z̄ sic nō est nisi vnū celū empiricale. Et
isto mō loquit̄ Lucas in p̄dicta auctoritate.
Si autē volum̄ loqui de celo empiricali di-
stincte fm̄ qz est distinctū z̄ ordinatū in nouē
ordinibz angeloz qz quilibet est maior tota
terra. isto mō sunt multi celi. ¶ Prīmū celū
vt sic est sanctorū angeloz. qui simplr̄ dicunt̄
angeli q̄ descendūt ad custodiendū nos z̄ ad
adiuandū. In isto ordine habitāt p̄sone pe-
nitētes q̄ in h̄ mūdo affligunt carnē suā aliq̄
modo. Ibi em̄ fit magnū festū de eis. Dico
vobis qz gaudiū est in celo corā angelis dei.
nō dicit corā archangelis. sup̄ vno peccato-
re p̄niam agēte. Lu. xv. ¶ Secūndū maius
est archangeloz. q̄ sunt sube sp̄uales. In isto
scribunt̄ p̄sone q̄ cū afflictioe penitētiā hñc
simul deuotionē sp̄ualem. nō solū affligūt et
tormentāt carnē p̄ afflictionē. sed p̄fortāt sp̄m̄
p̄ deuotionē orādo. legēdo. p̄tēplādo. z̄ mis-
sas z̄ f̄mones audiēdo. Jō dauid ait. Dibi

De omnibus sanctis

autē adherere deo p deuotionē spūalem. bonū est. ponere in dño deo spem meā. ps. lxxij.
Tertium et excellenti⁹ est pncipatuū. In h^o habitāt aīe sanctaz psonaz q̄ vltra afflictōez penitētiālē z deuotionē spūalē dederūt se ad miserationē fraternalē. nō miserabilē s; copiose z abūdantē. q̄ magis delectant i elynas dando q̄ auar⁹ i pgregādo. Beati misericor des. qm̄ ip̄i misericordiā psequēf. **Barth. v.**
Quartū mai⁹ ē potestatiū. In h^o stāt patietes q̄ vltra afflictionē deuotionē z miserationē habuerūt patiētiā p̄tialē. qz ex nlla tribulatiōe seu aduersitate recipiūt amaritudinez cordis p̄ deū. s; dulcē se p̄formāt diuine volūtatē. nō murmurāt. s; deum laudāt. **Jō ait aplūs.** Patiētiā vob̄ necessaria est. vt volūtatē dei faciētes reportetis reprimissioez. ad **Heb. x.**
Quintū est virtutiū. In isto stant p̄sone q̄ vltra p̄dicta hnt p̄cordatiā p̄malē. et nulla iniuria recipiūt desiderii vindicte. nec auferūt p̄bū bonū. q̄ sui ex vindicta neminē odiūt. **Jō dicit scriptura.** Cū oib; hoib; pacē hntes. nō vos defendētes charissimi. i. vindicantes. sed date locū ire. ad **Roma. xij.**
Sextū ē dñationū. maius z nobilit⁹. Ibi collocant q̄ habēt p̄sidentia humanalē. s. imperatores. reges. duces. comites zc. z p̄loz rectores q̄ habēt dominiū iustū. z bono titulo. z seruāt iusticiā. nō faciūt rapinā. nec alii faciūt iniuriā. sunt p̄renti de suis redditib;. ministrāt iusticiā tā p̄is q̄ magnis fm̄ ordinē iuris z p̄suetudinē. **Jō de platīs** qui intrāt p̄ portā. z q̄ sunt intus bñ gubernant se. de redditib; faciūt tres p̄tes. vnā dant ecclesijs z hospitalib;. aliā paupib;. tertiā retinent sibi. magis curāt de aiab; q̄ de redditibus. tales qm̄ moriunt cū magno honore in isto sexto ordine collocant. qm̄ trāscunt p̄ ordines angeloz. archangeloz zc. in q̄libet ordine sit eis magnū festū. **Dicūt angeli.** factimus magnū festū. qz tot anni sunt q̄ nullus huc venit de istis. **Jō dicit scriptura.** Si delectamini in sedib; z sceptris. **O reges populi diligite sapiam vt i p̄petuū regnetis.** **Sapiētie. vij.**
Septimū est thronoz q̄ quiescunt in p̄templatiōe glie. In h^o vadunt illi q̄ in hoc mūdo tenuerūt paup̄tatē applicalē. dimittētes p̄ x̄po oīa hīta et habēda et etiā desideriiū habēdi vt habeāt cor liberū. s; tñ diuites sunt p̄tutib; zc. **Talib; dicit x̄ps.** Amen dico vobis q̄ vos q̄ reliquistis oīa et secuti estis me. in regeneratiōe cū sederit fili⁹ hoīs

in sede maiestatis sue. sedebitis z vos sup sedes. xij. iudicātes. xij. trib; israel. **Barth. xix.** et **Luce. xxiij.** dicit sedebitis super thronos.
Octauū est cherubinozū. i. plenitudo sapiētie. In isto stabūt illi q̄ dant se ad sciaz diuinalē. studēdo z p̄tēplādo. hnt tantā claritatē intellectus q̄ alios etiā illumināt. **De istis dicit scriptura.** Qui docti fuerint fulgebūt q̄si splēdor; firmamēti. et qui ad iusticiā erudiunt multos q̄si stelle i p̄petuas eternitates **Dan. xij.**
Nonū est seraphinoz q̄ sunt maiores z excellentiores oib; alijs. In isto sūt p̄sone de charitate sup̄nalī. qz maior hoz est charitas. **1. Cor. xij.** qz sic lucerna statī ad ignē liq̄scit sic tales sūt ita ardētes i dei amore. qz statim qm̄ cogitāt de eo liquefiūt i lacrymis. sustinent oēs labores p̄ deo. **Tales qm̄ moriunt collocant in isto ordine cū magna solēnitare sic sponsa ducit cū honore. z collocat a x̄po.** **Jō dicit aplūs.** Sup oīa charitatē habere qd̄ est vinculū p̄fectōis. ad **Col. iij.** **Ex ista declaratiōe p̄ q̄ licz celū empireale non sūt nisi vnū. loquēdo cōiter s; tñ distinctū in nouē ordinib; sunt plures celi.** **Et fm̄ h^o dicit x̄ps oib; sanctis.** **Merces v̄ra copiosa est in celis.** q̄ nō oīs sancti sunt in vno ordine. s; aliq̄ cuz angelis. aliq̄ cū archangelis zc. **Sic ḡ patet de eoz glia excellēti.** qz in celis.
Quartū ad secūdū videndū est de numero sanctorū transcēdēti an sint multi. qz de multitudine sc̄toz dicit thema. **Copiosa est. intm̄ q̄ beatus Iohes euāgelista** cui d⁹ oñdit glia vt amicus oñdit amico domū suā. et vidit beatitudinē multoz. de qua dicit in eplā hodierna. **Vidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat.** **Apoē. xij.** **S; est h^o questio bona et intricata.** **Diceret aliq̄s.** **Dirū est q̄ Iohānes dicat esse turbā magnā z quasi innumerabilē.** **Et nūquid dicit x̄ps.** **Multi sūt vocati. pauci s̄o electi.** **Barth. xx.** **Hec difficultas theologica p̄cordat sic qz de sanctis possum⁹ loq̄ duplicit. s. absolute vel respectiue.** **Primo sancti sunt multi q̄si innumerabiles a nobis. z fm̄ istū modū loquit Iohes qm̄ dicit** **Vidi turbā magnā zc.** **Secūdo loquēdo sunt pauci electi. z fm̄ istū modū loquit x̄ps.** **Alii sunt vocati zc.** **Nota similitudinē de pugillo arene absolute loquēdo. in quo sūt q̄si infinita grana.** **S; cōparatiue loquēdo respectu mōtaneē arene pauca grana sunt** **Ita etiā natura hūana est quedā mōtanea arene.** **Multiplicabo semē tuū velut arenā que est**

in litore maris. **Sen. xxiij.** Hoc fuit dictum abrae. s. multo magis potuit dici ade. De ista mōtanea arene. s. hūane nature recepit deus manū plenā. **Iustoz aīe i manu dī se. Sap. iij.** De ista materia vide illo s̄mone omniū sanctorz. **Uidi turbā magnā zc.** Quātum ad terciū de statu sanctorz puenienti. Ex quo vidim⁹ de gloria sanctorz excellenti. z de numero sanctorum transcendentī. nūc videntū est de statu setōz cōuenienti. de quo dicit **Perces vīa. Salariū est qd. s. habuerūt ex bonis opibz q̄ hic fecerūt. Gloriā istā sanctorū possum vobis declarare triplicē. s.**

¶ Primo p potentīā excellentē.

¶ Secūdo p sciam resplendentē.

¶ Tertio p beniuolentiā diligentē.

De ista materia vide in sermone ibi. **Uidi turbam magnā zc.**

¶ In die animaz sermo primus.

Est cogitatio pro

defunctis exorare. ij. libro Machabeoz. xij. c. **Tota solēnitas z officiū p̄sentis diei est p̄ defunctis exorare omniū si deliū defunctorz. Sicut sancta mat̄ ecclesia heri fecit festū de sanctis aīabz q̄ iam sunt in paradiso. que ibidē sunt cū certitudine. S̄z hodie fit de animabz que sunt in purgatorio sperātes ad padisum puenire. p̄pter hoc etiā orat ecclia vt cito ad gloriā introducant. Jō volens me ordinatiōi ecclie conformare. volo nunc vobis p̄dicare de animabz purgatoriū. Sed p̄us salutē virgo **Maria zc.** **¶ Pro fundamēto sciendū q̄ q̄ deus creauit mundū magnā differentiā fecit inter creationem creaturaz corporaliū vitam habentiū z hominē. q̄ de creaturis corporalibz vitā habētibus aliq̄ue habēt solum animā vegetatiuā vt plāte. que possunt augmētari. Aliq̄ue aut̄ habēt animā vegetatiuā z sensitiuā vt aīalia irrōnabilia. Sed homo habet animā vegetatiuā et sensitiuā et intellectiuā. Et est talis differentia inter creaturas corporales z hominē. quia in creaturis vitā habentibz anima vegetatiua z sensitua educunt de potētia materie. Et quando creatura morit̄ anima vegetatiua z sensitua morit̄ z desinūt eē. nō sic de aīa intellectiua hominis. q̄ nō educit̄ de potētia materie. nec habet fundamentū nec aliquod sustentamentū actiue. imo ipsa sustinet corpus. z totū esse corpis est ab anima. z ipsa a solo deo creatur in vtero matris.****

Ideo mortuo hoīe aīa remanet i suo esse. q̄a nihil h̄z a corpe. **Jō dicit de⁹. Om̄s aīe mee sunt. vt aīa p̄ris ita z aīa filiū mea est. Ezech. xvij.** **Aīa que peccauerit ipsa moriet̄. ibidez.** **Qñ hō peccat mortalit̄ morit̄ aīa. q̄ p̄dit diuinā gr̄az. s̄z nō p̄dit esse essentialē. Jō mortuo corpe aīa intellectiua r̄manet i suo essentiali esse z p̄petuali. Jō dixit deus a p̄ncipio. **Faciā⁹ hoīem ad imaginē z similitudinē nostrā. z p̄sit piscibz maris et volatibz celi et bestijs terre vniuersēz creature. Sen. j. No. ad imaginē z similitudinē nostrā. q̄ sic deus vn⁹ ē in toto mūdo z in q̄libet ei⁹ pte. z regit et gubernat mūdū. n̄n̄ nihil recipit s̄z dat sibi esse. Et si mūdus corrūperet̄ et hoc nō corrūperet̄ de⁹. q̄ nihil habet ab eo. Ita de aīa intellectiua vna in toto corpe z in q̄libet eius pte zc. Jō corrupto corpe non corrūpit̄ aīa. In ista excellētia homo p̄sidet piscibz maris vniuersēz creature. q̄ in illis aīa totū esse habet a corpe. z ip̄is corruptis corrūpit̄ aīa. Nota h̄ errorem saduceoz. q̄ recitat̄ a tribu euāgelistz **Bath. xxiij. Bar. xij. z Lu. xi.** q̄ credebāt q̄ sic in alijs creaturis corrūpit̄ simul corpe⁹ et aīa q̄ etiā in hoīe. Quibz dixit x̄ps. **Erratis nesciētes sc̄pturas neq̄ s̄tutē dī. De mortuis aut̄ nūquid legistis in libro Moȳsi qñ dixit illi de⁹. Ego sum de⁹ Abraā z deus Isaac z de⁹ Jacob. Nō est de⁹ mortuoz sed viuētū vos ergo multū erratis. Nota. erratis nesciētes sc̄pturas. q̄ dicūt oppositū. Neq̄ s̄tutē dī q̄ creat animā de nihilo. Vos ḡ multūz erratis. q̄ error q̄ maxime z multū nocet homini est nō credere aīe p̄petuitatē. q̄ ex h̄ statim p̄dit spem gl̄ie quā nō desiderat. z p̄dit timorē penarū inferni q̄s nō vitat. **His amotis oīa pctā veniūt sibi in p̄mpto. quia nō timet diuinū iudiciū. Propter h̄ dyabol⁹ subtilis singularit̄ tēptat gentes de isto errore. q̄ admissio gētes facilliter peccant. Talibz accidit vt asino q̄ oculis clausis circūit tumbaz Sic dyabol⁹ clausis gentiū oculis anime. s. spei z timoris circūit bona t̄palia z in fine inueniūt se deceptos. Jō dixit x̄ps. multū erratis. Cōtra hunc errorem sancta m̄r ecclia fecit heri solēnitatē de sanctis aīabz q̄ viuūt in paradiso. z hodie d̄ illis q̄ viuūt in purgatorio **Jō dicit̄ thema. Est cogitatio. s. ecclie vniuersalis. p̄ defunctis. s. q̄ sunt in purgatorio exorare. Patet̄ thema. Nota. pro defunctis. non dicit̄ p̄ oībz vniuersalit̄. s̄z p̄ defunctis p̄ticularit̄ seu indiffinitē. Nam defuncti sunt in**********

In die animarum

triplici gradu seu differentia s'm Augustinū
in libro de cura p mortuis agenda.

Quidā sunt ita boni z pfecti q nris orati
onibz non indigent.

Quidā sunt ita mali z pueri q orōnes et
suffragia nostra nihil eis pficiūt.

Quidā sunt mediocres q de nris orōnibz
z suffragijs magnū pfectū sentiūt.

Et de istis tertijs dicit thema. **E**st cogitatio
zē. **Q**uātū ad p'mū. sic sunt illi q iā sūt brī
ī paradiso q nō indigēt nro suffragio. imo nos
indigem^{us} eoz. **Rō.** qz in instāti in q aia inno/
cētis vel cōdigne penitētis intrat paradysum.
statim recipit salariū s'c' totū de oibz bonis q
fecit. siue corde cogitādo seu ore loqndo l' ope
faciēdo. s. dare aquā frigidā si nō pōt dare
aliud. p'illo hēbit salariū in paradiso. **Auctas.**
Quicūqz dederit potū vni ex minimis istis ca
licē aq frigidē t'm in noie discip'li. **A**mē dico
vobis nō p'det mercedē suā. **Matth. x.** **Q**uā
to g mag' ex magnis opibz. **H**ā f'uat de^{us} mo
dū aliquoz d'noz. q f'uitozibz suis nō solūit
modicū. s. simul. int'm q grad^{us} gl'ie essentia
lis nunqz post augmētāf. **Jō** d'ic Job. **C**ōsti
tuisti terminos ei^{us}. s. gl'ie essentialis. q p'teriri
nō poterūt. **D**icūt p'hi z signant medici q au
gmentū essentialē hoīs cōiter terminat in ter/
tio septenario. qzuis etiā vlt' delectatōibz
valeat z pinguedine dilatari. **I**ta etiā de aīa
qū intrat paradysū. statim attingit vltimū gra
dū sue gl'ie eēntialis vltra quē nō ē ascēsus.
dilatata tū qz gaudet de bonis opibz q faciūt
p'pter dei honorē z p'pter vtilitatē nram. z hoc
vocat gl'ia accidētalis. **S**z gl'ia eēntialis q ē
vīso z dilectio z fructio nō augmētāf. **E**cce
qre dicit. **C**ōstituisti terminos ei^{us}. s. hoīs. s. au
gmētū corp'alis z gl'ie essentialis q p'teriri nō
poterūt. **J**ō nō oram^{us} p istis vt eoz gloria
augmētēf. s. oram^{us} eos vt ipi orent p nobis
dicēdo. **O**rate p nobis oēs sancti dei vt di
gni efficiamur pmissiōibz xpi. **Q**uātuz ad
secūdū nota. quidā sūt ita mali z pueri sic q
nre orōnes nō pnt eis valere. **S**ic sūt pecca
tores q scisit se stare z viuere in peccis et mala
vita z nō p'uertunt. **D**e^{us} ordinauit viā hūill/
tatis ad paradysum. z ipi volūt ire p viā supbie
z sic de alijs. nec p'sitent nisi p'pter verecūdiā
mūdi. z tunc fictē. **T**ales qū moriunt statim
descendūt ad infernū. **D**ucūt in bonis dies
suos z in puncto ad inferna descendūt. **J**ob
xxi. **N**ota in p'ucto. s. onere peccōzū. vt si mola
caderet de aere subito ī mari. **D**oc declara

uit **J**ohes q vidit angelū eūz magno lapide
molari. **A**d quez **J**ohes. **Q**uid est h. **R**ndit
angel^{us}. **D**oc impetu mittet babilon. i. p'fusio
sic sūt illi q nullū ordinē seruāt ī vita sua. mit
tent in p'fundū inferni. **A**poē. xviij. **I**stis at
nō pficiūt orōnes nec suffragia. **Rō.** qz sicut
mēbro absciso z mortuo vitalia cibaria non
pficiūt nec medicine. **S**ic nec dānat^{us} ī infer
no. qbz tāqz mēbris mortuis z a corpe ecclie
totalit' abscisis vitalia cibaria ecclie. s. corp^{us}
z sanguis ihu xpi z orōnes z bona opa nihil
eis pficiūt. int'm q si oēs misse dicerēt p vna
aīa dānata. nō pficerēt sibi ī qctūqz. nec etiā
medicine ecclie nec sacra eis pnt pficere. nec
p'fortatio sc'tāz doctrinaz. **M**ortuo homie
impio nulla erit vltra spes. **P**rouer. xi. **N**ota
Mortuo impio. nō d'ic hoīe peccōre. qz peior
est hō impi^{us}. qz impi^{us} ē peccōr ipenitēs. **E**cce
qlē impietate facit. ac si h'iet filiā pulchrā et
gratā q caderet in puteo. z nollet eā inde ex
trahere vel in igne seu in luto vel in aq. **S**ic
qlibet peccōr hz vnā filiā legitimā pulchrā et
gratā. s. aīam. z vidēs q cadit ī luto supbie et
tu posses eā retinere p hūillitatē. et nō curas.
Ite in igne auaricie dimittis cadere dicēs p
certo. ego p'gregabo pecunias. z tu posses eā
extrahere p restitutōz. z nō curas. **I**te cadit
in flumie p decursum luxurie. z posses retine
re p castitatē z p abstinētiā. qz venter z ille
ptes vicine sūt zē. **T**alis d'ic impi^{us}. qā nō cu
rat de sua filia. imo veri^{us} de filia xpi. **J**ō d'ic
Mortuo homie impio nulla erit vltra spes
nec alieniādi nec deponendi penarū inferni
nec excūdi. **E**t h' extirpat error aliq'rū dicen
tū q licz suffragia nō possent eos extrahere
de inferno. tū dant eis aliquā alieniātionem
z p'solationē. **D**oc est error. **E**t dāt exēplū d'
famulo q porrat on^{us}. cui daf ad comedendū
z bibendū. licz nō deponat on^{us} penaz. q licz
nō possint onns deponere tū sentiūt refrige
rium zē. **E**rror est imo augmentāf eis pena.
Qn hō orat. paliq' qui est dānat^{us} qzuis h' ne
sciat. non solū tū non valet sibi ad excūdum.
s. etiā sibi penā auget. **D**eclearēf p s'c'itudinē
de milite captiuo ī barbaria. cui mittit p'ciū
s. p'dit ī mari. q qū scit p'ciū p'ditū nō solū nō
erit de captiuitate nec refrigerāf. imo crucia
tur qū scit q p'cium est p'ditū. **S**ic etiā p'ciū
de aīabz z suffragiū misse. orōnes zē. q qū vi
dent q nō pnt eis pficere cruciant^{ur} z maledi
cunt se z d'ic natiuitatē. **J**ō p' eis nō oramus
qz licz indigēat suffragijs nō tū possunt eis

Sermo. II.

possidere nec valere. **Aug.** dicit. Si scire aiaz patris mei in inferno conscia haberet orare pro illo. **Jo** orat ecclesia dei. Quia in inferno nulla est redemptio. misere mei deus et salua me. **Quatuor** ad certum. quodam sunt mediocres qui de nostris suffragiis et orationibus habent magnam placitum sic sunt aie peccatorum. qui se fecerunt multa peccata. tamen pro tempore conuertunt ad deum et confitentur. sed non cum tanta contritione ut maria magdalena. cui deus remisit peccata quatuor ad culpam et penam. tales quoniam decedunt vadunt ad purgatorium. quod seculum culpe remittant in confessione. tamen ad huc remanent sine restat pene ad soluendum. vel huiusmodi in purgatorio in quo est ignis clarus. **Secundus** de illo in inferno. qui est obscurus. Ille autem ignis est in inferno dominice iusticie. quod alia flama corporalis non posset agere in aiaz spirituali. **Sic** verba corporalia sacerdotis non possent transsubstantiare nisi in quantum sunt in inferno dei. Ita de illo igne in quo aliquid stant solum pro momentu subito transeunt ut sagitta. aliquid stant pro hora. aliquid pro die. usque ad diem iudicii secundum quod deo placet. **Et** quantumcumque ibi parum stent videtur eis stetit pro centum annis. ita pena est dura et aspera. Quibus purificationis pro bonum angelum inde extrahunt et ad paradysum deducunt. **Sic** enim bonum argentari qui vult facere pulchrum opus auri l'argenti non ponit aurum vel argentum in ope quousque in furnello est purificatum. Ita christus optimus argentari purificauit aiaz que dicuntur aurum ex charitatiua conscientia. et argentum ex clara credentia in furnello purgatorium. **Auctas.** In igne probatur. id est purgatur aurum et argentum. homines vero receptibiles in camino humilitatis. **Eccl.** i. Sed ecce hoc solatio. quia tempus eis a deo taxatum pro suffragia orationum elemosinarum ieiuniorum. et homini potest minui. quod iam in tali conditione deus taxauit eis tempus dicere. Tu stabis hoc pro die vel hora vel annu. tamen tanta bonum adiutorium posses habere. et pro istis oram. **Est** cogitatio. scilicet ecclesie vniuersalis pro defunctis exorare. **Rom.** quod sic rex si teneret militem incarcerationem sub terra aliquid criminis in pane et aqua. nec aliquid potest loqui cum eo. talis non potest se innare. sed optet eum ibi complere tempus a rege taxatum. nisi amici sui et fuitores regis iuuent eum. qui congregati vadunt ad regem dicendo. Domine talis amicus noster est captus. et bene meretur ipse. sed ecce domine nos sumus fuitores vestri. presentamus vobis istam cupam auri vel mille florenos. Deum vadunt ad reginam rogantes eam ut intercedat pro illo apud regem. cui presentat centum plas de preciosis. Deinde ad consiliarios et secretarios regis et usque ad stabularios dant dona. **Quoniam** regina et omnes ro-

gant pro illo. et rex scit de muneribus factis dilecti. **Non** ipse debebat stare pro quibus vel sex annos volo quod stet nisi pro menses. et quod det sibi ad comedendum. vel exeat statim. Ita fit hodie de amicis nostris de quibus cogitamus quod sint in purgatorio in illa dura captione. propter hoc hodie congregati vadimus ad regem christum in domo sua. scilicet ecclesia supplicando coniter et generaliter pro omnibus. licet enim sumus peccatores. tamen serui sui sumus. et presentamus sibi cupam auri. scilicet hostiam consecratam in qua est christus verus deus et verus homo. ut fuit in utero virginis marie. qui placet sibi quod si regi presentarent mille milia florenos. si clericus sit bonus. quod aliter dicit **Bregio.** **Cum** is qui displicet ad intercedendum mittitur irati animo ad deteriora provocat. Deinde ad reginam virginem mariam presentando sibi **Aue maria** genibus flexis dicendo. **Aue maria.** et ego maria orate pro patre meo. vel matre mea. **Plus** placet sibi quam margarite vniuersis placuerunt regine. Deinde ad consiliarios. scilicet patriarchas. presentando eis florenos. scilicet **Petrus** noster. usque stabularios. scilicet pro pauperibus qui vadunt pro terra. **Et** factio ope debet deo offerri. **Et** tunc rex christus pius et benignus qui non mutat intentionem offerentis alleuiat penam. vel extrahit de purgatorio. **Si** possit videri processio que hodie erit de purgatorio sanctarum animarum. **Sancta** ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis soluantur. **Yachab.** xij. **Nota** sancta. quod placet deo. et salubris. quod liberat aiaz a penis purgatorium et perficit amicis offerentibus.

De omnibus animabus.

Sermo secundus.

Omnes qui in morte numeratis sunt audient vocem filii dei. **Uerbum** istud habet originaliter **Job.** quinto. et recitatur in euangelio hodierno. **Sicut** heri fecimus memoriam et solennitatem omnium sanctorum qui iam sunt in paradiso in gloria celesti. Ita hodie fit officium de omnibus animabus que sunt in purgatorio. **Et** conuenit multum bene. quod nos non sumus sufficientes extrahere animas de purgatorio iungimus nobis omnes sanctos. **Ideo** modo volo predicare de statu et conditionibus animarum. **Materia** est de qua nullus quasi predicat. et est tamen materia utilis et necessaria. **Salute** pro ego maria. **Notandum** est igitur quod articulus est fidei christiane et veritas clara. quod in fine mundi omnes gentes scilicet boni et mali magni et parui fideles et infideles habent resurgere in iudicio. et in ad-

In die animarum

uentu xpi ad iudiciū. **Et hoc dicitur. Tho. iij.** scilicet. dis. xliij. q. i. ar. j. q. ij. **Et rō ē.** qz aia separata a corpe ē q̄si imperfecta. id est vt vltimā p̄fectionē habeat itez aia corpi p̄iū gef. vt dicit ibidē doctor. et fiet i resurrectionē. **Est tñ etiā alia rō ad h. qz certū est qz bona vltimā q̄ fecim⁹ nō solū fecim⁹ eū aia s; sil cū aiaz cū corpe. P̄io ei sūt ab aia cogitādo deliberādo d̄siderādo et ordinādo. s; in executionē corpi associat aie. Et ex ista rōne de p̄mo dat aia gl̄iā vel penā q̄s corporibz. Anime em̄ sc̄oz iam sunt in gloria. et corpa eoz adhuc sunt in terra. Et ḡ vult deus qz aia q̄ p̄us habuit meritū etiam habeat gl̄iā. S; qz finaliter in executione opis corpi opatū est partē suā vult de⁹ vt corpora resurgant et simul cū animabz habeant gl̄iā. Idē de malis opibz. p̄us aia ordinādo cogitādo et. habuit suū p̄ctm̄ sic desiderādo et ordinādo. s; in executionē corpi opat. Corpus em̄ cū aia facit homicidiū ex vindicta vel furat vel luxuriat. Idē deus p̄mo dat penā aia. **Ubi sunt mō aie iude et machometi. i inferno. qz p̄us demeruerūt ḡ p̄us p̄iūm̄ aie q̄s corpora. Et qz corpa i executionē coopata sūt. id est vult de⁹ vt suscitent i iudicio. vt sil cū aia habeat damnatiōz. Ista est rō q̄re boni et mali resurgēt vt corpa sil cū aia recipiat gl̄iā vel penā. De h̄ est auctas Athanasij q̄ dicit in symbolo. Ad cui⁹ aduentū oēs hoies resurgere h̄nt cū corpi suis. Et reddiduri sunt de factis p̄iis rōnem. Et q̄ bona egerūt ibunt in vitā eternā. Qui s; mala in ignē eternū. Ista resurrectio non fiet p̄ posse nature vel alicui⁹ creature. vt dicitur. **Tho. in iij. dis. xliij. q. i. ar. j. q. ij.** vbi dicit qz simplr loquēdo resurrectio ē miraculosa. non naturalis nisi s; qd. vt ibidē ad longū declarat qz licet creature possint occidere viuos. non tñ p̄nt suscitare mortuos. **Sol⁹ em̄ creator q̄ de nihilo cūcta creauit solo s;bo cūcta creauit. nō vt m̄gr de are laborādo et. s; verbo. dicēdo. fiat celū. fiant lumina. et statim ipse dixit et facta sunt. vt ait d̄s. Tāta ē p̄tus ei⁹ s;bi. q̄a q̄ de nihilo fecit creaturas. suscitabit sui s;bi imperio. Quid est pl⁹. creare de nihilo vlt restituere illud qd iam fuit. Certū est qz pl⁹ est creare qd est de nihilo aliqd facere q̄ illd qd est facere aliqd ex p̄supposito. qz argentarius de pulueribz argēti facit ciphū vt erat prius q̄m de nihilo nō posset facere ciphū argenteū. **Nō est ḡ mirū si s; m̄ argēti⁹ deus de pulueribz corporū restituit integra corpora.********

q̄m in iudicio p̄cipiet venire oēs mortuos. **Surgite mortui et. De ista voce loquitur thema. d. Dēs q̄ i monumētis sūt et. De ista voce dicit d̄s. Ecce dabit voci sue vocē virtutis. Glosa. suscitādi mortuos. P̄ thema. Sunt h̄ due q̄stiones subriles. P̄ia sup p̄mā clausulā thematis. **Dēs q̄ in monumētis sūt. Secūda sup secūda cū dicit. audient vocē filij dei. In p̄ma clausula xps r̄ndet tacite q̄stioni. q̄t esset sibi dictū. q̄ suscitabunt i iudicio. r̄ndet. Dēs q̄ in monumētis sunt. Est h̄igit q̄stio. Quid erit de illis q̄ nō sūt nec vnq̄s fuerunt sepulti in monumētis. sic sunt illi q̄ moriunt i desertis et comedunt a bestiis. **Ite de submersis q̄ comedunt a bestiis. Ite de suspensis in aere q̄ comedunt ab auibz. Ite de combustis et sūt cineres. Et sic de silibz q̄ nunq̄s habuerūt monumētū vel sepulcrū. qd ergo erit de istis. Nota p̄ illo dubio duas r̄siones p̄ma est l̄ralis. secūda moralis. Pro p̄ma l̄rali dico qz impossibile est aliq̄m mori quocūq̄ q̄n sepeliet i monumēto. Et h̄ declarat sic. **Nā de⁹ fecit q̄tuor monumēta generalia. p̄ oim hoim corpi. et null⁹ est q̄n i aliq̄ istoz sepeliet. et ista monumēta sūt q̄tuor elemēta terra aq̄ aer et ignis. Terra est monumētū cōmune. s; aqua nobil⁹ monumētū sit q̄s terra. s; qz nō est p̄suetū. id est raro ibidē sepeliunt hoies. nisi p̄ delictis puniant. et isti comeduntur a piscibz. sed q̄ sepeliunt i terra a s;mbz et serpentibz. **Nobil⁹ autē est comedi a piscibz q̄s a serpētibz vel vermibz. Tertiu monumētū. s. aer est nobil⁹. in q̄ sepeliunt suspēsi. s; et comedunt ab auibz. Alij sepeliunt i igne. s. illi q̄ cōburunt. **Nō em̄ aliqd est corpi hois nec fuit nec erit q̄n i aliq̄ istoz monumēto r̄ sit sepultū vel i omnibz. qz sicut corpi est mixtū et cōpositū ex q̄tuor elemētis. i illis resoluū. ḡ vbiq̄ vadat i monumētis sepeliet. **Idē dicit xps. Om̄s q̄ in monumētis sunt et. Quānt elemēta dicantur necessario sepulcra et monumēta h̄ patet ex scriptura d̄s. ps. xlvij. Sepulcra eoz. s. hoim. dom⁹ eoz. s. corpoz i eternū. **Nō nec monumēta pape n̄ regū nec xpi durabūt i eternū. qz ignis cōflagrationis destruet etiā aurū et argētū. qz purgabit totū mūdū et remonebit oēm imperfectiōz et culpa relicta et impuritate cōmixtionis. et erit dispositio ad gl̄ie p̄fectionē. vt dicit sanct⁹ **Tho. ad longū. iij. dis. xlvij. q. ij. ar. j. q. ij. Et etiā totus mūd⁹ innouabit. vt dicit in. iij. dis. xlvij. q. ij. arti. j. Ergo necessario auctoritas******************

intelligit de elementis. qz nihil elementari remanebit. Et de elementis intelligit cu dicit thema. Omnes qui in monumentis sunt etc. Secunda ratio est moralis ad bona instructionem nostram. Inuenit in sacra scriptura qz persone male vite dicuntur sepulcra. Et ad hoc est ratio et autoritas. Ratio est. qz communiter monumenta marie diuinitu de foris sunt ornata et picta sed intus plena corruptioibz cadaueru. Tales sunt persone male vite et peccatores qz extra sunt ornate et picte. s; intus plene peccatis. Verbi gra. qui videtis regem coram quo portat ensis qz representat iusticiam quam ipse facere deberet omnibz. et tunc forte contingit qz ipse erit iniustus. talis sepulcrum est etc. Idem de malo plato papa vel cardinali episcopo etc. Iam videtis extra quomodo sunt ornati etc. s; si sit male vite porcus per luxuriam symoniae etc. pulchrum monumentum est ad extra sed intus caue ab eo quia plenus peccatis. Idem de predicatore qz ad extra portat habitum nigrum qz signat honestatem albam puritatem. sed si sit male vite etc. Idem de clerico qz iam portat coronam regalem et pulchrum suppellectilium. s; si intus sit corruptus. sepulcrum est. Idem de vicariis et diaconibus. qz extra portant baculum s; si intus sunt repleti criminibus et delictis. sepulcra dicuntur. Idem de mulieribus qz coeter incedunt ornate et picte. sed intus secreta erit putana plena odiis et malis voluntatibus et desiderijs. sepulcra sunt. Ex ista ratione scriptura vocat malas personas sepulcra. Talibus dicebat xpus. Ne vobis scribe et pharisei hypocrite. qz similes estis sepulcris dealbatis que a foris apparent hominibus speciosa. intus vero sunt plena ossibus mortuorum et omni spurcicia. Sic et vos quidem a foris quidem apparetis hominibus iusti. intus autem pleni estis hypocrisis et iniquitate. Mathei. xxiii. Ecce quare male persone dicuntur monumenta. Cum ergo dicit xpus in themate. Omnes qui in monumentis sunt etc. quasi dicat. non solum boni de quibus nunquam fuit dubium. quia ex quibus non habuerunt remunerationem alibi habebunt in celo. Nam ratio dicitur. ut illic remunerentur. De malis autem fuit dubium. ex illo verbo Domini. Non resurgent impij in iudicio. neque peccatores in concilio iustorum. Ex hoc opinati sunt aliqui quod peccatores non resurgent. sed dicit. imo. quia omnes qui in monumentis sunt etc. Non solum loquitur de bonis sed etiam de malis. ut patet ex dictis. Ad autoritatem David dicitur. qz in iudicio boni non resurgent ut iudicentur s; ut iudicentur. maxime illi qui tenuerunt vitam aposto-

licam. qz dicit sanctus Thome. iij. dist. xlvij. q. i. ar. ij. q. ij. qz iudicaria potestas pauperum debet. propter tria. Prima ratio. quia propter decem omnia derelinquit. et soli christo inheret. et ideo non est eis aliquid quod eorum iudicium a iusticia deficiat. Unde et idonei ad iudicandum redduntur. Secunda ratio est propter humilitatem. cui correspondet exaltatio. sed nihil ita despectum facit hominem in hoc mundo ut pauperas. ergo merito exaltantur ut alios iudicent. Tertia ratio quia pauperas est dispositio ad predictam potestatem. ut declarat ibidem. Et ergo non omnibus pauperibus reprobis mittitur. sed illis qui relinquentes omnia sequuntur christum secundum perfectionem vite. Nec ille ibidem. In illa ergo die ego Maria apostoli et alij sancti de vita apostolica erunt coiudicantes cum christo. et totus mundus erit subtus inferius a dextris et a sinistris. Et christus dicet virgini. Mater mea quid vobis videtur. non quod christus indigeat consilio s; propter honorem virginis et sanctorum. Sed peccatores non sic resurgunt ut iudicent sed ut iudicentur. Neque peccatores in concilio. i. congregacione iustorum seu sanctorum. sed inferius erunt a sinistris. Ideo christus in dubio illorum dixit. Omnes qui in monumentis sunt. Patet ergo clara est prima questio. Secunda questio est super clausulam secundam. scilicet audietur vocem filij dei. Contra est hic questio. quia certum est quod in monumentis quocumque modo sumas. in eo non sunt nisi corpora putrida et resoluta. talia enim corpora non possunt audire. quia non est ibi anima. que ergo dicit. Omnes qui in monumentis sunt audietur vocem filij dei. si non habent aures nec animam. Ratio est quod sicut deus ordinavit quattuor monumenta corporibus. ita etiam quattuor animabus. et non est aliqua anima bona siue mala que in aliquibus istorum quattuor collocat. et ista monumenta dicuntur receptacula. que convenienter animabus post mortem assignantur videlicet sanctus Thome. in iij. dist. xlv. ar. j. q. j. et in illis animis collocantur ut in monumentis. Monumentum igitur. Primum est infernum damnatorum. Secundum est limbus puerorum. Tertium est locus purgandorum. Quartum est locus beatorum. Omnes anime vadunt in aliquibus istorum quattuor locorum. sicut corpora in aliquo. quando ergo dicit christus. Omnes qui in monumentis sunt. intelligit de animabus. quando ad quattuor partes mundi clamabitur. Surgite mortui etc. Ista vox audietur in inferno damnatorum. in limbo puerorum in purgatorio. et in celo. et statim quelibet anima in sorte dei inueniet suum corpus.

In die animarum

quod cognoscet sic tu de mane surgis de lecto
et cognoscis tunicam quam expoliatus fuisti in sero. De
istis monumentis potest intelligi illud **Dat. xliij.**
Mittet angelos suos cum tuba et voce magna et
congregabunt electos eius a quattuor ventis a summis
celorum usque ad terminos eorum. Nota a summis
celorum. scilicet non ordinibus angelorum. in quibus aie sunt
etiam collocatae. et omnes audient illam vocem usque
ad terminos eorum. **Terminus** est illud quod plus distat
quod omnes qui sunt ibi audient etiam illam vocem tube. **Non**
intelligat quod sit ibi tuba materialis. sed quod illa
vox christi resurrectionis impantis et dicentis. **Sur**
gite mortui. venite ad iudicium. **Vel** est vox an
geli qui ut dicitur. **Tho. iij. dist. xliij. q. j. ar. iij. q. ij**
in corpore. erit terribilis. quod copat voci tube. quod est
vox tormentis. **In** primo monumento. scilicet in inferno
darnatorum. ibi est ignis quasi flama de sulphure quod
dicitur. **Tho. iij. dist. l. q. ij. ar. iij. q. iij. q. locus**
inferni talis erit ut competat miserie darnatorum
Unde secundum hoc sunt ibi lux et tenebra. prout maxime
spectat ad miseriam darnatorum. **Ipsa** autem visio est
delectabilis secundum se. ut habet in principio meta
physice. **Sensus** oculorum est maxime diligibilis.
eo quod per ipsum plura cognoscimus. scilicet pacchis pri
git visionem esse afflictivam. in quantum videmus ali
qua nobis nociva vel repugnata voluntati. et ideo
in inferno habet modo dicitur esse locus dispositus ad videndum
dum secundum lucem et tenebras quod ibi nihil perspicuum vi
deatur. scilicet solus illa sub quadam ymbrositate vide
antur quasi afflictio cordi ingerere possunt. **Un**de simpliter
loquendo. locus est tenebrosus. scilicet tamen etiam divina
dispositio est ibi aliquid luminis quantum sufficit ad
videndum illa que torquentur possunt **Et** ad hoc satisfactio na
turalis sunt loci. quod in medio terre ubi infernus po
nitur. ubi non potest esse nisi ignis fetulentus et turbidus et
quasi fumosus. **Hec** ille ibidem. non tamen sunt ibi ne
cessaria ligna. quod durat per divinam voluntatem. ibi
sepeliuntur anime illorum que tenentur mala vita. ut reli
giosi clerici et alij. et nolunt corrigi nec facere
penitentiam. quoniam tales moriuntur. anime sepeliuntur in inferno.
Quoniam christi de quodam luxurioso divite guloso
populoso etc. **Mortuus** est divites et sepulchrum est in inferno.
Et loquitur de anima. quod corpus in terra fuit sepulchrum.
Lu. xvj. Ergo infernus dicitur sepultura sine mo
numento. **Et** per istud non est intentio ecclesie facere ali
quod bonum. quod eis non prederent eo quod sunt darnati.
Si omnia bona que hodie sunt in mundo et unquam fue
runt facta essent. per unam animam darnatam non extraherent
eam de inferno. quod ibi nulla est redemptio. nec excusatio
nec penarum alleviatio. **Quod** ostendit de illo divite
quod quando fuit in tormentis et in illo igne. elevatis oculis in
celum. dixit. **Peccatorum Abraham.** **Et** prout per illa gut

ta aqua. nec unquam obtinuit nec obtinebit. **Et** hoc
significat quod nullum refrigerium possunt habere. **Quoniam** de hoc.
Mortuus homo ipso nulla erit ultra spes de co.
Prover. xj. **Non** modo autem nos facta penitentiam
si una anima de illis posset exire et facere penitentiam. **Quod**
quod penitentiam faceret. **Et** nos miseri non curamus scilicet
per castitatem ac si eorum certi de vita proposito diu
vincedi. **Non** dicit scriptura. **Non** obitum tuum opere
sufficiat. id est penitentiam. quoniam non est apud inferos inue
nire cibum. id est refrigerium. **Eccl. xliij.** Ergo non eli
gamus ibi sepulchrum vel monumentum. **In** secundo
loco. scilicet in limbo puerorum ibi sepeliuntur pueri non
baptisati. **Iste** locus est circa infernum darnatorum
scilicet non est ibi ignis. non sunt ibi demones. nec tormen
ta. nec dolores. scilicet non habent lumem gratie nec clari
tatem glorie. sed habeant plus de scia naturali quam habu
erint in hoc mundo per hunc et apostoli. licet hoc non habuerint
sciam aliquam quod caro impedit. **Sic** si ego tenerem
cristallum absconditum sub cappa scilicet extra cappam
ad lucem solis respiceret. **Ita** de anima illorum pue
rorum. **Ibi** sunt filij christianorum iudeorum agarenorum
et aliorum infidelium in solo originali decedentes.
disputant. letantur. et gaudet ad invicem. scilicet non quasi vi
debunt deum. **Et** ille locus dicitur eorum monumentum. dicitur
quod dicitur in scriptura. **Quid** tu habes autem quasi quis habet. quod
excidisti tibi sepulchrum **Isa. xliij.** **Et** loquitur pue
ro in originali decedenti. **Tertio** dicitur de tribus locis
fecit mentionem. primo dicitur vtero matris in qua fuit con
ceptus deus. **Quid** tu habes. supple. praxisti quoniam ha
bes paradysum. et mundum potest. nihil feci nisi terram con
traxi originale. **Secundo** de mundo in qua est natus
deus. **Aut** quasi quis habet. quod dicitur. fecisti peccatum. et respondere
potest. non. **Tertio** de limbo. dicitur quod excidisti ti
bi hic. scilicet in limbo sepulchrum. scilicet quod non quasi fecerunt
aliquid peccatum in mundo. ideo non habent tormetum
scilicet sunt immundi ex illa carnali generatione a
qua non possunt lauari nisi per baptismum. ideo remit
tunt ad limbum. de quo dixit christus. Amen amen
dico vobis nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu
santo non potest intrare in regnum dei. **Joh. iij.** **Hec** per istud
oramus. quod non possunt inde exire. **Tertio** locus est
purgatorij. et est in corde terre circa locum pue
rorum. et ibi est ignis qui durabit usque ad diem iudi
cij. solus est ibi in magna latitudine et profunditate.
Ibi enim sunt anime penitentium que hic non
preceperunt penitentiam nec de peccatis habuerunt
tantam contritionem quantum habuit magdalena scilicet
tenuerunt penitentiam datam a peccatore. nil addendo
cum proposito non redundi ad peccata. tales
quando moriuntur non vadunt ad infernum.
nec statim ad paradysum. quod oportet complere
penitentiam. **Sed** ad purgatorij ubi stat secundum ipsum

Sermo. I.

a deo ordinatū. aliq̄ p̄ diē. aliq̄ p̄ mēsez annū
vl̄ ānos vl̄ circa. iuxta pctā purgāda zc. **I**ste
loc⁹ dicitur etiā sepulcrū aīaz. **A**uctas allegorice.
Emerūt illis agz figuli i sepulturā pegrino
rū. **D**at. xxvij. **N**o. emerūt. s. pnia eis data a
p̄fessore. agz. nō carcerē iferni. s. purgatoriu
vbi sūt flores vt i agro grāz z oīonū. licz nō
meritoz. dicētes. **D**ne ponat i corde filij mei
vel amīcoz z manūmīsoz vt i pleāt volūta/
tē tuā zc. **Q**ū sūt negligētes nec curāt ad/
iplere pctūt a deo iusticiā p̄ illos **I**ō auisēnt
māumīsores z heredes. qz de⁹ faciet illis iu
sticiā q̄ sūt i malozi pena q̄ si h̄ cū corpe z aīa
conburnerēt. qz ille ignis ē maioris actūita
tis. **D**e h̄ dicit septura. **N**ūqd̄ de⁹ faciet vidictā
electoz suoz clamātū ad se. **L**u. xvij. **E**t qz
multi sūt i purgatorio q̄ nō fecerūt testamē/
tū. vel nō hēbant vñ. vl̄ qz subito mortui sūt.
vel si fecerūt nō cōplef. **I**ō ecclia ordiauit p̄
oībz istis hodie orare. **S**ūt tñ inē oīa tria p̄/
cipua q̄ defuncti pl̄ psunt. vt dic̄. s. **T**ho. in
iij. dif. xl. v. q. ij. ar. iij. q. j. s. oīo. sacrificiū alta
ris. z elemosyna. **U**n̄ dicit sic in corpe. **S**uf/
fragia viuoz psunt defunctis fm̄ q̄ vniunt
viuētibz charitate. z fm̄ q̄ intētio viuozū re/
ferf i mortuos. z iō illa opa p̄cipue nata sunt
mortuis suffragari q̄ macie ad p̄iūctiōz cha
ritatē p̄tinēt vl̄ ad directiōz intētiōis i altez.
Ad charitatē autē sacm̄ eucharistie p̄cipue
p̄tinēt cū sit sacm̄ eccliaīstice vniōis. p̄tinēs
illū i q̄ tota ecclia vniū z p̄solidat. s. xpm̄. **U**n̄
eucharistia ē q̄si charitatē origo siue vinculū
Sz inē charitatē effect⁹ p̄cipuū ē el̄ynaz op⁹
z ita ista duo ex pte charitatē p̄cipue mortu
is suffragant. s. sacrificiū ecclie z elemosyne.
Sz ex pte intētiōis directe in mortuos p̄ci
pue valet oīo. qz oīo fm̄ suā rōem nō solū dē
respectū ad orantē sic z cetera opa. s. direct⁹
ad id p̄ quo orat. z iō ista tria ponunt q̄si p̄ci
pua mortuoz subsidia. q̄uis q̄ctūqz alia bo
na q̄ ex caritate fiāt p̄ defuncti. eis valere cre
denda sint. **N**ec ille ibidē. **D** si haberet focu
los claros videret quō aīe hodie exeunt de
purgatorio z p̄cessionalit̄ intrāt ad nuptias
padisi. **I**ā pat̄ p̄rādū mō p̄ eis de illis el̄cis
icorruptibilitibz q̄ nō p̄nt declarari. q̄bz dixit
xps. **E**go dispōno vob. **L**u. xxij. **Q**ū mense
sunt iā ibi pate p̄ refectiōe aīaz q̄ ieiunarūt i
purgatorio. **I**ō dicunt tot missē p̄ mōm. tot
oīones sūt z elemosyne. **I**ō faciat vt bñ cō
sueuistis. **Q**uare locus ē beatoz i celo em
pirreo. **I**n illo sanctissimo sepulcro vadunt

boīes z mulieres q̄ in h̄ mūdo tenuerūt vitā
p̄fectā. q̄ lz peccauerūt tñ p̄ tpe cōuerterūt se
ad deū. p̄terēdo p̄ponēdo. de cetero abstinē/
re a pctis. fecerūt p̄dignā p̄nīaz in m̄ q̄ bōa
excedūt pctā q̄ fecerūt. tales q̄n̄ moriūt statū
ab angelis portant corā xpo. q̄bz dic̄ xps. **L**a
borastis iō mō q̄scire. ieiunastis iō mō come
dite. **D**e h̄ dicit xps. **F**actū est vt moreret mē
dicus z portaret ab angel in sinū abrae. **L**u.
xvj. qz iam habnerat h̄ purgatoriu p̄ p̄nīaz z
patiaz. **D**e isto monumēto auctas anagoga
ce. **Q**uasi effodiētes thesaurū. gaudēt qz vehe
mētē cū inuenerint sepulcrū **J**ob. iij. **D**icat
quō illi q̄ fodiūt p̄ inueniēdo thesaurū gau
dēt q̄n̄ inuenerit. licz laborauerit sodiēdo. ita
q̄s delectat̄ faciēdo p̄nīaz. qz expectat thesau
rū padisi. **E**t p̄ istis nō oram⁹. qz nihil indi
gent a nobis. licz gaudeāt d̄ bonis q̄ facim⁹
Respiciūt em̄ nos p̄ fenestras gaudētes. **D**i
co vobis qz gaudiū est angelis in celis. **L**u.
xy. **I**deo heri festiuauimus de omnibz san
ctis vt nos inuent hodie de mortuis in pur
gatorio existētibz vt habeant gloriā.

De sancto Martino sermo p̄mus.

Cognouit eū in be
dictionibz suis **H**abet originalit̄
Eccl. xliij. recitatiue in epla hodiern
na. **S**icut festū z solēnitas hodierna p̄ntis
diei est illi gl̄iosissimi cōfessoris bti martini
amici dei. **I**ta de eodē erit n̄ fmo. **E**t d̄ sua
vita z p̄fectiōe sp̄iali nos poterimus extra
here exēplū z instructionē ad saluandez aīaz
nostraz z informatiōez vite. **S**alutē prius
h̄go **M**aria. **E**go p̄posui istud thema vestre
denotioni sub tali intellectu q̄ de⁹ cognouit
scz approbādo z acceptādo beatū **M**artinū
in suis b̄ndictiōibz. **P**ro cui⁹ intellectu z de
claratiōe sciēdū q̄ stures z bona opa sancta
z meritoria p̄ q̄s hō acq̄rit gloriā celi dicunt̄
benedictiōes. **R**ō. z fundat̄ in quadā regula
phie dicētis. **S**ine denomiā res. **E**t cui⁹ fi
nis bon⁹ est ip̄m qz bonum est. **E**t cui⁹ finis
mal⁹ est ip̄m qz malū est. **N**ō ista regula de
claref in theologia. **V**ideam⁹ pctā q̄ hō facit
p̄tra deū z sua p̄cepta. ad quē finē ducūt. ad
mortē. **F**inis illoz. s. peccatoz. mors est. ad
Roma. vi. **Q**uia mala opa z peccata que ho
mo facit auferūt vitam anime. **I**tē auferunt
vitam glorie. **E**t ab isto fine dicunt̄ peccata
mortalia. p̄ regulā. quia a fine denomiā res
Ita p̄ oppositū. seruire deo in bonis opibus

De sancto Martino

In pnia. in sancta vita viuēdo fm ei⁹ volūta-
te z nō fm sensualitatē. talia opa ad quē fines
ducūt. diē sc̄ptura sc̄tā. ad vitā etnā. Serui
aut facti deo hētis fructū vīm in sanctifica-
tionē. sine hō vitā etnā. ad Ro. vj. Iō opa
q̄ fiūt in grā dicunt^r viua. qz finalit^r ducūt ad
vitam etnā faciētes. **Nō** videam^r frutes
ad quē finē ducūt. sic sunt frutes theologi-
cales. s. fides. spes. z charitas. Et cardinales
siue morales. vt prudētia. tpantia. iusticia. z
fortitudo. z frutes spūsancti. vt sūt scia. in-
tellect^r. cōsiliū. **Iste** frutes ducūt ad finē di-
uinā bñdictionē i die iudicij qñ tps sedebit
iudicādo. et pctōribz dabit maledictionē di.
Discedite a me maledicti in ignē eternū qui
patas est dyabolo z angelis ei⁹. **Matth. xxv.**
Sz psonis bonis z fruosis dabit bñdiciōz
di. **Venire** bñdicti p̄is mei possidete patum
vobis regnū a p̄stitutiōe mūdi. **Matth. xxv.**
Si ḡa sine denoiat^r res. z frutes ducūt ho-
minē ad illā finalē bñdiciōez. **Iō** frutes di-
cunt^r beatitudines. **Auctas.** Etenī bñdicio-
nem dabit legislator. ibūt de frute in frutem
videbit^r deus deozū. i. angeloz. in syon. **Le-**
gissator est tps. **Rō.** qz nulla bona lex datur
nisi p eū. **Ipe** em̄ dedit legē **Moysi** in mōte
synai indut^r veste ignis. **Ille** idē z nō ali⁹ in-
dutus veste hūanitatē q̄ est pulchrior igne
dedit legē euāgelicā dulcē z benignā z suauē
Iste legislator dat bñdictionē. **Et** declarat
eū dicit. ibūt de frute in virtutē. s. de bono in
meli⁹. **Patet** ergo qz frutes dicūt bñdicio-
nes. **Cū** ergo beat^r **Martin⁹** fuerit plenus
virtutibz z valde fruosus bñ dicit thema de
eo. **Cognouit** eū. s. dñs in benedictionibz. i.
in virtutibz suis. **Patet** thema. **Si** oēs eius
frutes vellē vobis declarare nō sufficeret tē-
pus. **Sz** de p̄nci declarabo qñqz de qbz po-
terim^r hēre bonā instructionē zc.

Prima est fidelitas mētis.

Secūda hūilitas cordis.

Tertia pietas operis.

Quarta asperitas corpis.

Quinta firmitas vite.

Et de istis dicit thema. **Cognouit** eū in bñ-
dictionibz suis. **Dico** pmo qz beat^r **Mar-**
tin⁹ fuit multū pfect^r in fidelitate mētis. s. in
fide catholica. nō solū qñ fuit adult^r. sz etiaz
puer octo vel nouē annoz prudēter sciuit eli-
gere de credētijs q̄ tunc erāt in mūdo melio-
rem. nec voluit dimittere credentiā electam
nec ppter minas patris. nec aliter. **Ipe** enim

suo erāt in mūdo tres credētie seu leges ge-
nerales. **Paganica.** **Mosaica.** **Euangelica.**
Pagani em̄ adorabāt idola d̄ auro z argēto
lapide seu ligno intra q̄ erat demon dās eis
respōsa qñ recurrebāt ad ea. volētes scire q̄s
fecit furtū. dicētes. **O** de⁹ q̄s furat^r est h̄. **Di-**
cebāt vt iuuaret zc. **Isti⁹** secte erant parētes
bri **Martini.** sz eēt valde generosi fm mū-
dū. **Secunda** erat lex mosaica vel iudaica.
quam tenent multi. **Tertia** est lex euāgelica
quā tps ore p̄prio pmulgauit. **Secta** autem
saracenicā nōdū erat. qz nōdū sunt octingēti
anni qz agarenī inceptūt. nec sunt nisi xp̄ia-
nī renegati. **Parētes** aut^r beati **Martini** vo-
lebāt eū facere idola adorare. et ipse nolebat
Logitate qd dicebat sibi pater. etiam adora-
deū meū. **Sz** dicebat beat^r martinus. **Nō**
ego adoro illū q̄ me fecit. qz illa que vos ado-
ratis opera sunt hoīm arte humana fabrica-
ta. **Ad** quē p̄r. **Et** nūquid vides qz loquunt^r
z rudent ad interrogata. **Et** puer. **Ille** sūt de-
mones q̄ loquūt. qz de⁹ nō est nisi vn⁹ imū-
do. sicut est vn⁹ rex in vno regno. **Sz** vī dī
multi vident^r esse. **Finalit^r** beat^r **Martinus**
puer octo vl nouē annoz voluit pquirere le-
gem verā. ex q̄ lex p̄is nō sibi placebat. **Ideo**
iuit ad synagogā iudeoz ad rabinos dicens
eis. **Quid** adoratis vos. **Rūderunt.** **Hos** nō
adoram^r opa manuū hoīm. sz adoram^r deū
creatorē celi z terre. nō adoram^r idola vt pa-
gani. nec imagines vt xp̄iani. **Et** beat^r mar-
tin⁹. qd pmittit vobis ille deus. **Rūdit** rabi-
nus. **Promittit** nob panē z vinū z oia terre-
na z tpalia. qz dic^r p̄ **Isa. in. j. c.** **Si** voluerit^r
z audierit^r me bona terre comedet^r. **Et** mar-
tin⁹. **Et** in alia vita pmittit aliqd. **Rabinus**
tacuit. qz in tora lege moysi non pmittit^r vita
eterna. **Et** martin⁹. **Vestra** credentiā vides
mibi bona p̄ isto mūdo. sz qz habem^r mori et
dimittere istū mōm z ire ad aliū. z lex vīa ni-
hil dic^r de alio. vīa credētia d̄ vno deo vides
bona. sz spes vīa vana. iō nō placet mibi lex
vīa. **Iō** rep̄bata lege paganica z mosaica p̄-
pter spē vanā. venit ad ecclīā xp̄ianoꝝ pctēs
ep̄m vl curatū q̄ erat valde ap̄t^r. z bñ fuit ne-
cessariū. q̄ qñ vidit nobile z tā gratiosū gau-
sus est. sciēs sui gener^r nobilitatem dicēs. qd
vult^r fili mi. **Rūdit. b. martin⁹.** **Vellē** cogno-
scere creatorē. qz lex p̄is mei z iudeoz n̄ pla-
cet mibi. iō vellē scire vos xp̄iani qd adoratz
Rūit ep̄s. d. **Hos** xp̄iani credim^r z adoram^r
vnū deū creatorē celi z t̄re z oīz rez corpaliū

Sermo. I.

et spūaliū. **Q**ui licet sit vnus i essentia. est tū tres
psone. s. p. filius et spūssant. **R**ūdit beat⁹ mar
tin⁹. **P**at. nō possum intelligere q vn⁹ deus
sit tres psone. **E**p⁹ declarauit q sic in sole
vno s. tria. suba. radi⁹. et calor. **I**ta i deo vno
est p. filius et spūssant. **S**ic nos xpiani intel
ligimus trinitatē psone. **N**ō cogites q sint
tres psone vt tres reges. sed sic est de sole. **E**t
nūquid de⁹ ē maioris stutis q sol. iō rē. **R**e
spōdit beat⁹ martin⁹. **B**ū placet mihi hoc. s. q
est vnū d lege v. p. qd ego abhorreo eā. qz
adoratis imagines. vt parentes mei idola.
Adoratis em̄ imaginē vn⁹ homis crucifixi.
Cui ait ep⁹. **F**ili nos nō adoram⁹ nisi deū
creatorē. **S**ed fili vos debet⁹ scire q ex pctō
inobediētie p. mox parētū et ex alijs pctis p.
factis oēs hoies erāt pdēnati ad infernū. **E**t
martin⁹ ait. **B**ū credo. sic q facit s. volūtatē
impatoris. **E**t ep⁹. **P**ropt qd filius dei nō p.
nec spūssant⁹ assumpsit naturā humanā in
vtero cuiusdā puelle vginis. quē admodū ra
dus solis trāsies p vitreā coloratā. radi⁹ re
cipit illū colorē. et nō suba solis nec calor. **E**t
sic filius dei fact⁹ ē hō et de⁹. dicēs patri. **C**ōpa
tior q tot suspēdant in furca inferni. **I**ō pat
ego solus suspendar in furca. ne aliquis mi
hi credēs et obediēs suspēdat. **E**t placuit pa
tri. **E**t ne tantū bñficiū qd nobis fecit trada
tur obliuioi a xpianis. i memoriā tāti bñficiū
tenem⁹ crucē et imaginē suā. quō fuit passus
et imaginē m̄ fis. nō vt adorem⁹. s. ne obliuio
ni tradam⁹. **E**t ait martin⁹. **D**agna rō ē
ista et placet mihi. **I**dē de imaginib⁹ scōz p
memoria rē. **I**dē de hostia. **H**os nō adora
mus panē. qz dictis sbis a xpo ordinatis nō
remanebit ibi panis. s. infra cortinā albā est
xps ver⁹ de⁹ et ver⁹ hō. **I**stud sacrificiū insti
tuit nob qn debuit recedere vt xpiani adorēt
eū et nō idola. **N**ūqd vidistis vos impatorē
infra cortinas in tēplo qn vadatis cuz patre
v. et adora a militib⁹. licz nō videat ab eis
Idē de xpo. **E**t ait martin⁹. **N**ō videam⁹
qd pmittit nobis lex v. **R**ūdit ep⁹. **N**ihil
tēpale. diuitias honores. nec dignitates seu
delectatōes. imo dicit q despiciam⁹ oia mū
dana. s. pmittit nob pctōz remissionē i hoc
mūdo. et ppter ordinauit baptismū. **E**t si p.
homo peccat ordinauit sacm pnie. s. conteri
de pctis et p. s. **E**t in alio mūdo promittit
sibi obediētib⁹ gloriā eternā. qz om̄s aīe san
ctaz psone statim qn recedunt a corpib⁹ p
mortē. ab angelis portant⁹ ad gloriā et post in

iudicio resurgēt et simul cū corpib⁹ habebūt
gloriā ppetuā. **E**t ait martin⁹. **O** p. multū
placet mihi lex v. **R**ogo vos detis mihi in
scris fidē v. **E**t dedit sibi i scris. **C**re
do in deū. et infra paucos dies sciuit corde
nus. **Q**uā fidē dicebat qlibet die mane et se
ro flexis genib⁹ d articulo ad articulū. **E**cce
beat⁹ martin⁹ quō habuit fidelitatē mentis.
Si dicat. **F**rater. vñ habuistis ista. **D**ico q
d historia. s. breuit. **D**icit em̄ historia. **M**ar
tin⁹ ex nobilib⁹ genib⁹ nat⁹. cū eēt annoz. xij.
inuitis parētib⁹ ad ecclīā cōfugit. seqz cathe
cuminū. i. in lege instructū fieri postulauit.
Cathezizare idē est qd instruere. cathecumi
nus. i. instruct⁹. **C**ōmunicet autē is q cathezi
zat sbo ei q se cathezizat in omib⁹ bonis. ad
Bal. vj. **M**oralie. in hac stute imitemur
beatū martinū addiscēdo et qlibet die dice
do. **C**redo in deū. qz al⁹ magnū piculū est.
maie tpe anti xpi rē. **I**ō ap⁹s ait. **C**orde cre
dit ad iusticiā. ore autē p. fessio fit ad salutem.
Ro. x. **S**cda s. b. martini fuit hūilitas
cordis qz intm̄ erat hūilis q nihil p. sumebat
de se. licz eēt filius tribuni. **T**ribun⁹ em̄ idē est
qd capitane⁹ mille hoim armorū. sic cēturio
de centū. **P**at. b. martini ducebat sub pāne
rio suo mille hoies armor. **E**t beat⁹ marti
nus nō se exaltauit de h. imo qn p. fuit senex
impator voluit vt filius suus sanct⁹ martin⁹
teneret locū p. is. q tūc erat. xvij. ānoz et nō
luit. s. coact⁹ fact⁹ fuit miles. **Q**ui dixit in tra
se. **S**olo noie militabo s. ope tenebo vitam
heremite. **P**at. ei iuerat em̄ mille et ipe vno scu
tifero erat p. tent⁹. p. em̄ hēbat sellā deauratā
et ipe nihil hoz hēbat. **P**otestis cogitare quō
iuxta malā p. s. uetudinē m̄ di. qz qn aliq. vult
p. deo hūiliari quō deridebat. **S**z. b. marti
n⁹ nō curabat d derisōib⁹. s. vt placeret deo
h. fecit. qz hūilitas sp. placuit deo. **Q**ui vult
attēdere ad sba obloquētū. nūqd faciet ali
qd boni. certe nō. **I**ō beat⁹ martin⁹ nō cura
bat. qn dicebat ecce quō vadit in vituperiū
generis sui. **P**otat dicere cū ap. o. **S**i hoib⁹
placere xpi fu⁹ nō esse. ad **B**al. j. **I**te d scutife
ro. credit⁹ q vellet fuitū ab eo. imo idē mī
strabat scutifero. dicē histo. **F**act⁹ g miles vno
solo suo comite p. tē⁹ erat et cui s. vice adeo
fuebat vt ei plerūqz calciamēta dtraheret se
i. p. detergerz. **A**d p. ticā. dicat qn lauabāt se
d m̄c. **I**dē i p. radio dabat sibi aqm ad man⁹
fuebat sibi i mēsa. et i sero discalcabat d. dice
te scutife. qz ait xps. n. v. i. mīstrari s. mīstrare

De sancto Martino

Ecce quanta humilitas cordis. Et nos inflati sumus de nihilo. int. n. q. nihil valemus. Ioh. xps dixit. Quicumque voluerit int. vos maior fieri sit v. m. i. s. t. e. r. z. c. **Matth. xx.** Ex. p. u. t. e. h. b. h. u. i. l. i. t. a. t. i. s. c. u. r. a. u. i. t. l. e. p. r. o. s. D. i. c. a. t. q. u. o. s. e. m. e. l. o. b. u. i. a. u. i. t. c. u. i. d. a. l. e. p. r. o. s. o. p. a. r. i. s. c. o. r. r. u. p. t. o. q. o. m. n. i. s. f. u. g. i. e. b. a. t. Et beatus Martinus creplatus est eu. dicens intra se. Tale facie ihu xps habuit in die passionis sue inflata et alapis et turpe ut iste. nec cognoscebat ut iste. q. d. dixit **Isa.** Udimus eu et non erat aspectus. reputauimus eu quasi leprosum. **Isa. liij.** Et beatus Martinus amplexatus e eu et osculatus et subito leprosus fuit curatus. In q. ondit xps quatuor sibi placebat humilitas beati martini. Ioh. accedatis ne superbia inflat cor v. m. Oes inuice humilitate innuante. q. d. d. n. s. superbie resistit. humilibus autem dat gratiam. **i. Pet. v.** Tertia pars b. i. martini erat pietas opis. Nam ita erat p. i. erga xpi pauperes q. d. i. c. h. i. s. t. o. r. i. a. o. p. e. f. e. r. e. b. a. t. m. i. s. e. r. i. s. a. l. e. b. a. t. e. g. e. t. e. s. v. e. s. t. i. e. b. a. t. n. u. d. o. s. Nihil autem sibi ex stipendijs militie preter quotidianum victum reseruans. d. crastino non cogitabat. Non expeditabat in vanitatibus ornamentis zc. Non op. est follo cymbalum suspendere collo. s. i. pauperibus viduis puellis. orphanis. hospitalibus et captiuis zc. Ad practica nota. postquam dederat pecunias. dicebat scutifer. Erat q. d. comedemus. Rude bat beatus martinus. O modice fidei. Est auis aliqua q. q. n. se ponit ad dormiendum de sero fecerit puisionem. non. et t. n. de. in crastinum puidet sibi. q. d. q. n. facit suum officium. s. cantare et volare in q. b. n. d. i. c. i. t. d. e. u. Juxta illud **Dan. iij.** B. n. d. i. c. i. t. e. o. e. s. v. o. l. u. c. r. e. s. c. e. l. i. d. n. o. zc. Quilibet enim auis laudat deum s. m. p. s. u. e. r. a. n. a. t. u. r. a. z. s. m. b. r. e. u. i. a. r. i. u. s. i. b. i. a. d. e. o. d. a. t. u. A. l. i. e. p. h. i. l. o. m. e. n. a. A. l. i. e. o. r. e. n. e. t. a. A. l. i. e. g. a. l. a. d. r. a. f. a. c. i. a. m. n. o. s. i. s. t. a. d. u. o. l. a. u. d. e. m. d. e. u. m. m. a. n. e. z. s. e. r. o. g. e. n. i. b. u. s. f. l. e. x. i. s. zc. v. o. l. e. m. V. o. l. a. t. u. s. n. r. e. s. t. l. a. b. o. r. Juxta illud. Non nascit ad laborem et auis ad volandum. **Joh. v.** q. d. facit ista duo i. quocumque statu sit nunquam deficit sibi aliquid. nec morietur fame. Dicat de elemosyna quam dedit pauperi nudo de pte matel li. et in nocte cum oraret vidit celos apertos et xpm indutum illo medio matello. et angeli sibi dicebant. quomodo sic erat indutus. R. d. i. t. x. p. s. M. a. r. t. i. n. u. s. h. a. c. v. e. s. t. e. m. e. c. o. t. e. r. i. t. Ioh. amore sui portio. ondens in h. quatuor placuit sibi pietas b. i. Martini. O quomodo deberemus esse pii ad pauperes homo credit dare pauperi et dat xpo. Ioh. i. iudicio dicet xps Venite b. n. d. i. c. t. i. p. z. i. s. m. e. i. p. o. s. s. i. d. e. r. e. p. a. t. u. v. o. b. r. e. g. n. u. a. p. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. m. u. n. d. i. Esuriui

em et dedistis mihi manducare. Sitini et dedistis mihi bibere. Hospes eram et collegistis me. Aud. et operuistis me. Infirmitas et visitastis me. Et dicit. D. n. e. v. b. i. v. i. d. i. m. te esurientem et pauperem te zc. Dicit. O. d. v. n. i. e. x. m. i. n. i. m. i. s. m. e. i. s. f. e. c. i. s. t. i. s. m. i. b. i. f. e. c. i. s. t. i. **Matth. xxv.** Quarta virtus fuit asperitas corporis. Licet alio esset p. i. sibi erat crudelis. int. q. m. i. r. u. e. r. a. t. q. p. o. t. e. r. a. t. v. i. u. e. r. e. Resignata militia posuit se cum heremitis. int. q. s. faciebat asperitates magnas. Primo in lecto stricco. culitra. plume erant cineres. lintheamina cilicium. ceruicale lapis. nihil preterquam tunica et cilicium induebat. ei. v. i. c. t. i. a. n. d. i. a. n. e. r. a. t. p. a. n. i. s. e. t. a. q. n. a. n. i. s. i. f. e. s. t. i. u. i. t. a. t. i. b. u. p. a. s. c. e. z. n. a. t. a. l. i. s. zc. q. d. t. u. c. c. o. m. e. d. e. b. a. t. c. a. u. l. e. s. e. r. a. t. v. a. l. d. e. m. a. c. e. r. z. s. i. c. p. s. e. r. u. a. b. a. t. p. g. i. n. i. r. a. t. e. m. s. e. m. p. f. u. i. t. p. g. o. Uirgitas enim non seruauit cum delectamentis zc. S. zc. Et int. placuit d. o. q. s. g. i. n. e. s. b. e. a. t. a. k. a. t. h. e. r. i. n. a. z. b. e. a. t. a. L. u. c. i. a. d. e. s. c. e. n. d. e. b. a. t. d. e. c. e. l. o. a. d. l. o. q. u. e. d. u. m. e. u. i. n. c. e. l. l. a. Et q. d. diuina reuelatione fuit factus epus. Turonensis. in francia. non mutauit modum viuendi nec statum. imo dicit scriptura. Factus archiepus turonensis. idem constantissime pseuerabat q. d. p. u. s. f. u. e. r. a. t. e. a. d. e. i. n. c. o. r. d. e. h. u. i. l. i. t. a. t. i. s. i. n. v. e. s. t. i. t. u. v. i. l. i. t. a. t. a. r. e. q. i. r. a. i. p. l. e. b. a. t. e. p. i. d. i. g. n. i. t. a. t. e. v. i. p. p. o. s. i. t. u. m. o. n. a. c. h. i. n. o. d. e. s. e. r. e. r. e. t. T. r. i. p. e. q. u. a. h. a. b. u. i. t. i. n. c. e. l. l. a. c. a. t. h. e. d. r. a. e. p. a. l. e. f. e. c. i. t. C. r. e. d. o. q. p. s. u. a. p. s. o. n. a. d. e. r. e. d. d. i. t. i. b. u. e. p. a. r. u. s. n. o. e. x. p. e. d. e. b. a. t. d. e. c. e. l. l. o. s. t. o. r. e. n. o. s. i. n. a. n. n. o. r. o. t. u. d. a. b. a. t. i. n. e. c. c. l. i. s. zc. Dicat cum senex semel visitaret epatum equitatis in asino p. necessitate ut xps zc. obuiauit duobus equis. Dicat historia quomodo equi fugiebant et milites ceciderunt Et indignari contra beatum Martinum quem non cognoscebat et percutiebant eum b. i. s. p. o. n. i. b. i. l. d. i. c. e. r. e. zc. Ex ista paria et asperitate corporis deo fecit sibi graziam mortuis suscitandis ac si a somno eos excitaret. Moraliter notate iuxta illud ap. l. i. Fortificate membra v. r. a. q. s. u. t. s. u. p. t. e. r. r. a. zc. ad **Col. iij.** Quarta pars fuit firmitas vite. quia pseuerauit in his asperitatibus et virtutibus vsq. in fines. Uicit enim circa centum annos. et in fine deo misit sibi angelum nuncians ei die obit sui. et ipse reuelauit suis discipulis. qui dixerunt. Cur nos pater deseris aut cui nos desolatos relinquis. Inuadet enim gregem tuum lupi rapaces. Rogabant eum ut rogaret deum ut amplius uiueret. Qui copatiens eis orauit dicens. D. n. e. s. i. a. d. h. u. c. p. l. o. t. u. o. s. u. m. n. e. c. e. s. s. a. r. i. zc. Medici autem qui visitabant eum dixerunt sibi q. mutaret lectum zc. q. noluit dicens q. v. b. i. v. i. x. e. r. a. t. v. o. l. e. b. a. t.

Sermo. II.

mozi. Hoc erat miraculū. qz si aliq̄s mō vellz
facere eēt stulticia. qz si asin⁹ onerat⁹ cadit: op
tet deponere on⁹ z ē. z facebat i dorso vt p qn
dā trapā seu fenestrā respiceret celuz. Et fuit
sibi dictū vt ptereret se. Rndit. Sinite me celū
videre vt spūs dirigat ad dñm. Finalit⁹ venit
diabol⁹ ad eū. Auifate vos. qz q̄tūctūqz hō sit
sanc⁹ i fine veniūt demones. Virgo Maria
obtinuit p gratia ne i fine videret demones.
Martin⁹ autē respēdēs eū dixit. Quid hic
stas crucea bestia. Nihil i me funestū repies.
sed sinus Abrae me suscipiet. Dī cōiter q qn
Martin⁹ erat puer. v. annoz. inuenit vnum
obolū quē recepit. z nō restituit. z diabol⁹ ha
bebat istud pctm i sepe. Et. b. Martin⁹ non
recordabat. sed orauit deū. z dñs sibi reuela
uit. z statim p̄fessus ē. z restituit. Hō dī. q̄uis tñ
pctā oia i baptisimo remittant. Et q̄ nō est
verisile. q denariū subtraxerit. tñ possibile ē.
Dō cogitare hic: si tā modica p̄ tā sc̄m viz
diabol⁹ habuit. qd faciet de te raptore q tot
milia florenoz rapuisti. qn dicet. et centū vel
mille florenos de vsura. furto vel rapina tuli
sti. z vos iudices q de snia iniusta habuisti: tot
zē. z tu latro. Ideo mō de bona hora respici
atis domūz burfam z restituatis. etiā si om̄ia
deberet v̄dere. Dicat q̄no tradidit aīaz san
ctissimā in manib⁹ angeloz. et fuerūt auditi
cant⁹ angeloz. Dicat miraculū qd factū fuit
cū corp⁹ bonozifice portaret ad sepulcrū. de
duob⁹ paupib⁹ ceco. s. z claudo. Lec⁹ em̄ por
tabat claudū. z claud⁹ dirigebat ceco viam. z
gētes vidētes tantā charitatē. dabāt eis lar
gas elemosynas. Quē g audiebāt miracula q
corp⁹. b. Martini faciebat. nolentes curari
ne questum amitterēt. voluerūt diuertere ne
obuiarēt sacro corpi. cui tñ pter intēctem ob
uiauerūt. et curati sunt. In q̄ inuuit magna
sc̄ritas. cū tñ in miracul⁹ requirāt fides z de
uotio patientis. De xpo legit q fecit pauca
miracula i nazareth ppter eoz in deuotioz zē.
Iō p̄seuerate in bona vita. qz xps dixit. Qui
p̄seuerauerit vsqz in finē hic salu⁹ erit.

De sancto Martino. Sermo sc̄s.

In dieb⁹ suis pla

cuit deo. Ec̄ci. xliiij. In oia p̄ciosa q
nobis de⁹ dedit i h̄ mūdo ē tps z di
es q̄b viuim⁹. qz in h̄ solo tpe pōt hō penitere
p̄fiteri z amozē dei ac gl̄iam eternā acquirere
In alio autē tpe nō. Auctas. De optet opa
ri opari q̄ misit me donec dies ē. veniet nox

qñ nemo pōt opari Jo. ix. Hoc significat istā
tū post mortē i inferno. vbi sunt tenebre ex
teriores. vbi nemo pōt opari. sed recipere qd
opari ē. Ideo Cbris. Cū vniis facti qd factu
rus es. qz vltra neqz fides ē. neqz labores. ne
qz p̄nia. Iō salomon dī. Dōcūqz. s. boni. pōt
fa. man⁹ tua instā. opare. Glo. dū dies ē. dūz
tps habes. sequit. qz nec op⁹ nec rō nec sciētia
nec sapia erūt apd inferos. Glo. i. valebūt ti
bi p̄ mortē. q tu p̄peras Ec̄s. ix. Est g tps m̄
tū p̄ciosū. Aug⁹. Nihil p̄cios⁹ tpe. Sed beu
hodie nihil vili⁹ reputat. Iō apls. Ecce nūc
tps acceptabile. ecce nūc dies salu⁹. ij. Coz.
vj. Qui igil⁹ dies suos bñ expēdit. tal⁹ placet
deo. z de qlibet tali dicūt q̄ba p̄missa. In di
eb⁹ suis placuit deo. Queq̄ba ad laudem et
gl̄iam. s. Martini applicādo sciendū. q̄ repio
q̄nqz dies in q̄b ipse deo placuit. z nos exē
plo suo etiā placere debemus.

Prim⁹ ē innocentie z puritatis.

Sec̄s ē adoleſcētie z agilitatis.

Terc̄s ē iuuetutis z integritatis.

Quart⁹ est senectutis z antiq̄tatis.

Quint⁹ ē decrepitas z debilitatis.

Isti q̄nqz dies sunt. v. etates i quib⁹ iste gl̄i
osus sanct⁹ placuit deo. Prim⁹ ē innocen
tie z puritatis. qz innocentia z puericia valde
placet deo. Dō patz p̄mo ex xpi laudatione.
Nā i euāgelio legit. q postq̄ xpus intrauit
hierlm i die palmar. venit i tēplo vbi erant
pueri: q clamabāt dicētes. Osanna filio Dō
Vidētes autē p̄ncipes sacerdotum z scribe et
pharisei indignati sunt. z dixerūt. Audis qd
isti dicūt. Ihs autē dixit eis. Vtiqz. Nūqz le
gistis. qz ex ore infantū z lactentūz p̄fecisti
laudē. Mat. xxi. Sec̄do patz ex familiari con
uersatōe. nā i euāgelio legit. q oblati sūt xpo
puuli vt man⁹ eis imponeret z oraret. Disci
puli autē p̄minabant offerētib⁹ increpabant
eos. nō q nollēt q bñdicerent a xpo. sed q̄
nondū habebāt plenā fidē: putabāt q xps
lassaret p̄ importunitatē eoz. z etiā ppter xpi
dignitatē phibebāt. Quos cum videret Ihs
indigne tulit. z ait ill⁹. Sinite puulos venire
ad me. z nolite phibere eos. Talium em̄ ē re
gnū celoz. Et p̄plexas eos. et imponēs ma
nus sup illos: bñdicebat. Mat. xxi. z Mar.
x. Tercio ex p̄formitate. qz xps fuit sillis eis
qz voluit nasci puer. Sed v̄z est q nisi pue
ri ad xpm veniāt z ipm laudent nō placēt xpo
Ideo ista duo req̄runt. s. q ad eū veniant. z
q ipm laudēt. Que p̄fecte fuerūt i. b. Marti.

De sancto Martino

no. q̄ venit ad xp̄m et laudauit xp̄m. q̄ iuxta
legendā suā **Martinus** fuit sabinus p̄nionioꝝ
opido oriūduꝝ. sed in italia papie alitus
Et p̄ q̄ erat tribunus militū sub **Cōstantino** et
Julio cesare. et m̄ sua adorabāt ydola. et vt
moris erat ducebāt eū ad templū ydoloꝝ. s̄
cū eēt. x. annoꝝ. noluit ire ad templū. nec vo
lebat adorare ydola. s̄berabat a p̄ter matre
nec p̄ter hoc faciebat. Dicebat em̄ eis p̄ in
spiratōem sp̄s̄ sancti. Vos estis bene fatui q̄ il
las statuas adoratis. et creditis q̄ sint d̄i. et
q̄ fecerūt mundū. nō loquunt̄ nec audiunt.
Un̄ dicit xp̄iani. **D̄s** d̄i ḡtium demonia
d̄ns autē celos fecit. ps. xcij. **Et** alibi. **Siles**
ill̄ s̄at q̄ fa. ea. et oēs q̄ p̄ fi. i. eis. ps. cxij. et cxx
iij. **Uelletis** eē tal. **Certe** credo q̄ nō. q̄ quō
sūt d̄i. nō ibo. nec credā in eis. **Er** ueniebat ī
ecclesiam xp̄ianoꝝ. et uidēs ibi crucifixū et yma
ginē yginis **Marię** tenentē filiū ī manibꝝ. et
sacerdotes hostias eleuātes. interrogabat sa
cerdotes di. **Dñe**. de crucifixo. q̄d ē h̄ et q̄d est
h̄ de ymaginē yginis **Marię**. sunt isti d̄i v̄ri.
estis ita fatui sic alij. **Et** sacerdos discretus ad
plenū ei oia indicauit. **Primo** d̄y gine **Ma
ria** quō fili⁹ dei venit incarnari ea ad redimē
dū nos. q̄ oportebat q̄ eēt deus s̄debebat
nos redimere. et hō vt posset pati et portare
mortē quā meruim⁹. **Et** pueniēs fuit q̄ de y
gine nascere r̄. **Et** iste ymagines fili nō sūt
d̄i sed p̄ eas memoramur. nec eas adoram⁹.
sed illos q̄s respicit. et h̄ sit p̄ rudes r̄. **Pu
er** autē fact⁹ fuit valde p̄ter. et interrogauit de
hostia. **R̄ndit** q̄ erat ibi de⁹ sub illa albedine
p̄ platōz aliquoꝝ yboꝝ sic rex infra cortinā. et
h̄ p̄ de⁹ facere q̄ mūdū d̄ nibilo creauit. **Di
xit** puer. **Ego** sum de p̄ter. et sic p̄ter
d̄it ad domū. et totū narrauit p̄ter m̄. p̄ter
q̄d fuit acriter berat⁹. **Tandē** inuitis parētī
bus ad ecclesiam p̄fugit. et cathecuminū se fe
ri postulauit. i. informari. et didicit **P̄** noster
Aue maria. et articulos fidei. s̄. **Credo**. et q̄tidie
deuote ea dicebat. **Sic** d̄ eo p̄t dici illd̄ sa
piētis. **Phinees** fili⁹ eleazari ī bonitate et ala
critate aie sue placuit deo. **Ecc̄i** xlj. **Phinees**
interpretat ore requiuit. **Eleazar** interpretat de
me adiutor. et signat. b. **Martinū**. q̄ fuit fili⁹
dei p̄ oꝝdem. in q̄b̄ in iuuetute q̄secebat. pro
pter q̄d placuit deo. **Moralit̄**. ita debent
doceri pueri vt sciāt **P̄** n̄. **Aue maria** et cre
do. vadāt ad ecclesiam r̄. **S̄** iā docetis eos
cātilenas et choreas r̄. **Jō D̄s**. **Fili** q̄ nascē
et p̄gēt et narrabūt filiis suis **Et** ponāt in eo

spem suā. et nō obliuiscāt op̄eꝝ dei. et mādāta
ei⁹ exq̄rāt. **Ne** fiat sicut p̄tes eoz generatio p̄
uar erasperas. ps. lxxvij. **Glo.** xp̄iani q̄ nascē
tur ex aq̄ et sp̄s̄ sancto debent docere filios
suos ponere spem suā ī deo p̄ oꝝdes deuotas
et fidēs s̄nare mādāta dei r̄. **Et** nō fiat sicut
p̄tes eoz. i. sicut paganiz indei p̄ choreas et
cātilenas r̄. **Hiere.** cxij. **Si** et hiops poterit
mutare pellē suā. q. d. nō. **Nota** de puero dā
nato. de quo **Brego**. **Sec̄da** dies est adole
scētie agilitatis. q̄ adolecētia etiā b̄n plac̄
deo. **Inter** om̄ia autē p̄ter q̄ adolecēs placet
deo ē humilitas et pietas. p̄cipue ī adolecē
tia. q̄ ista sunt q̄ ornāt puritatē et innocentia.
q̄ sine h̄militate nō placet pulcritudo. nec pu
ericia sine pietate. q̄ tales vult nos eē xp̄s̄ q̄
lis ipse fuit ī illa etate. **Ipse** em̄ fuit humil⁹ di
cēs discipul⁹ suis. **Discite** a me q̄ mit⁹ sum et
humil⁹ corde. **Mat.** xj. **Fuit** etiā p̄ter miser
coris. **Un̄** **Brego**. **De** cui p̄ter ē misereri sem
per p̄cere. **Fuit** etiā sobri⁹. q̄. xl. diebꝝ ieiūa
uit. **Mat.** iij. **Tal** etiā fuit iste gl̄osus sc̄s
Martin⁹. **Nota** q̄n̄ vincit et cathecizat facit
miles. et ex p̄cepto cesaris p̄ patre militabat.
Sed vult audire humilitatē ei⁹. ipse p̄ter
erat vno suo. cui s̄s̄ uice adeo s̄uebat. vt ei
plerūq̄ calciamēta detegeret et abstraheret
Nota de ei⁹ pietate. quō ambianis ī porta cū
nihil p̄ter armaz vestē h̄et. mediā vestē algē
ti paup̄i nudo tribuit. et in nocte uidit xp̄m
loq̄ntē angel et dicentē. **Martin⁹** adhuc ca
thecumin⁹ hac me veste cōtexit. **Nota** etiam
quō oia q̄ erāt ī mēsa dabat. et de crastino nō
cogitabat. **Nota** de ei⁹ sobrietate q̄ tante fuit
sobrietatē. vt iā nō miles sed monach⁹ putare
tur. p̄ter q̄d p̄ milirones eū miro venerabāt af
fectu. **Moralit̄**. tales deberēt eē adolecē
tes. s̄. humiles. misericordes et sobrii. s̄. hodie
totū est p̄trariū. vt p̄ter ī habitu. truffis et co
mesatōibꝝ r̄. **Quēras**. **Nemo** adolecētia tu
am p̄temnat. sed exemplū esto fidelij ī verbo
in p̄uersatōe. in charitate. in fide. in castitate.
j. **Thymo.** iij. et j. **Pe.** v. **Adolescentes** subdi
ti estote senioribꝝ. **D̄s** autē inuicē humilitatē
insinuate. q̄ d̄ns sup̄bis resistit. humilibꝝ
autē dat gr̄am. **Tales** nō sunt hodie adolecē
tes. immo timeo ne sim⁹ in fine mūdi iuxta p̄
phetiā apl̄i dicētis **Doc** sc̄to q̄ ī nouissimis
diebus instabūt r̄pa piculosa. et erūt hoies se
ip̄os amātes. cupidi. elati. sup̄bi. blasphemij.
parentibus nō obediētes. ingrati. scelesti. si
ne affectōe habētes sp̄m q̄dē pietatis. s̄. r̄tē

Sermo

añt et abnegates. ij. **Thym. iij.** Hec oia ho-
die i adoleſcētibz patēt ad oculū. **Tercio** di-
es ē iuuetur'z integritas. z icipit i. xxv. anno
vsqz ad. xl. In hac etate sps baptizari volu-
it. qz i. xxx. anno vbi audita ē vox p̄zis. **Dic** ē
fili' me' dilect'. **Et** statim p̄duce' ē i desertū
a sp̄sctō. vbi ieiunauit. xl. diebz noctibz. z
postea p̄dicauit miracula fecit. z mltos cō-
uertit. **Sic** etiā iste. s. martin'. **Nā** cū esset
anno. xx. ad baptisimū uolauit. **Post** h̄ sere-
p bienniu licet solo noie militauit ad preces
tribuni sui. q̄ p̄mittebat se renūciatuz seclō
z sic ad heremū uolauit induēs ciliciū m̄z.
Postea uisitauit. s. Hylar. u. pictauiē. ep̄m. z
ab eo est acolit' ordinatus. vbi monē a dño
p̄ sopozem parētes uisitare. vbi incidit i latro-
nes quos uertit. **Nota** quō diabolus ei
apparuit querēs quo iret. **Rūdit.** q̄ dñs eum
uocauit. **Qui** ait **Quocūqz** ieris diabol' tibi
aduersabit'. **Rūdit.** Dñs mihi adiutor: nō ti-
mebor. **Itaqz** matrē uertit p̄ze i errore p̄-
manēte. **Cū** rediisset pictauiā. qdā cathecu-
min' mortu' est quē p̄ orōem resuscitauit. et i-
am aliū qui suspēsus fuerat resuscitauit. **Pos-**
tea aut t̄m placuit deo z hoibz. q̄ fac' ē ep̄s
thuronēsis. ita ut de eo dici posset illud. **Dile-**
ct' deoz hoibz. cui' memoria in benedictōe ē
silem illū fecit in glia sc̄toz. **Eccl. xlv.** **Nota.**
dilect' qz suauis z mit' sup oēs hoies **Quar-**
tus dies ē senectuz'z antiq̄tas. i quo placuit
deo. qz postqz fuit ep̄s. nō p̄pter h̄ mutauit sta-
tū. qz eadē erat i corde humilitas. eadē in vi-
ctu p̄ctas. qz sciebat dictū apli dicentis.
Opret ep̄m irrep̄hensibilē eē. sobriū. pruden-
tē. ornatū. pudicū. hospitalē. doctorē. nō uio-
lentū. nō p̄cussorē. sed modestū. nō litigiosuz.
non cupidū. **Thym. iij.** **Et** alibi. opret ep̄m
siue crimine eē sic dei disp̄satorē. nō supbū.
nō iracundū. sed hospitalē. benignū. sobri-
um. iustū. sanctū. p̄tinentē. amplectentē eū q̄
p̄ doctrinā est fidelē s̄monē. ut potēs sit ex-
hortari i doctrina sana. z eos q̄ p̄dicūt argu-
ere. **Tyrū. j.** **Tūc** aut multū se armauit d̄ pa-
tiētia. **Nota** d̄ impatore q̄ noluit eū p̄mittere
intrare domū suā. **Nota** quō sanauit vaccā a
demonio. **Uide** legēdā. **Moralit.** ista pa-
tiētia ē senibz necessaria. **Uñ** apl's. **Patiētia**
uobis necāria ē ut uolūtate dei faciētes re-
p̄tissimissimōne. **Adhuc** em̄ modicū aliq̄tulū
qz q̄ uetur' euenietz nō tardabit. iust' aut me'
ex fide uinit. **Qd** si subtraxerit se nō placebit
aie mee. **Hos** aut n̄ sum' subtractōis filij in p̄-

ditionē. sed fidei i acq̄sitiōz aie. **Heb. x.** **Et** d̄
vsqz ad senectāz seniu de ne derelinqs me
ps. lxx. zc. **Quint' dies** ē debilitas z decre-
pitatis. in q̄ hō d̄z p̄seuerare i bonis opibz. qz
h̄ facit placere deo. **Auctas.** **Qui** p̄seuerane-
rit vsqz in finē hic salu' erit. **Dat. xxiiij. sic. s.**
Martin'. **Nota** quō dixit fratribz dissoluti-
onē sui corpis imineret quō flebāt. tāta vi fe-
bzū posit' ē in loco vbi i cilicio iacebat **Nota**
quō frēs parabāt sibi lectūz. **Dixit.** **Nō** decet
xp̄ianū nisi in cinerez cilicio mori. **Ego** si ali-
ud uobis ostendo ipse peccauit. **Nota** quō ui-
dit demonē. cui dixit. **Quid** h̄ stas mala be-
stiarē. **Nota** quō dicebat. **Dñe** si adhuc p̄lo-
tuo sū necessari' zc. **Tādē** aia portata ab an-
gel' ē in paradisū. **Nota** quō. s. **Seuerin' ep̄s** in
colonia audiuit angelos cantātes i aere zc.
et **Ambrosi' in mediolanoz.** **Rogem** igitur
dñm ut possim' ei placere. **Amen.**

De sc̄ta Cecilia uirgine z martyre Sermo.

Liberasti me do-
mine de pditiōe. **Eccl. vi.** **Recitatū**
est i eplā hodierna. **Hodie** in ecclā
sit solēnitaz officii vni' gl'iosissimē uirginis z
martyris. b. **Cecilie.** de qua erit s̄mo noster.
Sed p̄mo salute s̄go maria. **Uerbu** istd̄ in-
telligo in p̄sona. b. **Cecilie uirginis.** q̄ regratiās
deodicit. **Domine** liberasti me a pditione.
Nō ego inuenio in sc̄ptura. q̄ in h̄ mundo
sunt. v. pditiōes hoim z muliez ex p̄ctis ex q̄-
bus de' liberau t. b. **Ceciliam.**
Prima pditiō est aie ex p̄ctō supbie.
Secda est corpis ex p̄ctō luxurie.
Tercia ē t̄pis ex peccato accidie.
Quarta ē diuitiaz ex p̄ctō auaricie.
Quinta est glie ex peccato inconstātie.
Dico q̄ p̄ma pditiō ē aie. z ista uenit ex p̄ctō
supbie. **Jā** scit' q̄ hūana aia h̄z istā excellētiā
sup aias iumētōz. aialiu z uolucz. qz h̄z rōem
discretionē. intelligētiā. sed p̄ctm supbie fac-
p̄dere aiam. qz aufert sibi rōem. discretionē z
intelligētiā. **Recte** em̄ supbia ē ut frenesis.
q̄ facit ridere. cātare infirmū cū sit in puncto
mortis uel sicut sniat' ad furcā. **Si** qñ aliq̄s
ducit' ad furcā iret cantādo: stult' iudicaret
ab omibz. **Ita** recte est de supbis. **Certū** ē q̄
oēs uadim' ad mortē ex snia a deo iudice da-
ta. tam diuitibz q̄ paupibz. om̄s tā hoies q̄
mulieres pui z magni moriunt'. **Statutū** ē
hoibz sel' mori. **Heb. z. ix.** q̄ quādo supbz uadit
ornat' p̄pōse. stult' p̄t reputari. qz cantādo z

De sancta Cecilia

ridēdo vadit ad mortē. cū deberet flere qz ad
mortē tēdit. De ista pditōe phibuit Thobias
filiū suū di. **S**upbia nūq̄ i tuo sensu aut in
tuo p̄bo domiari p̄mittas. in ipsa em̄ iniriuz
sumpsit ois pditio. **Thob. iij.** **U**tinā instrue
retis vos filios v̄ros: vocādo eos z docendo
diceretis eis fili caue. **A**ora. ois pditio. s. au
geloz z hoim. **A**ngeloz. qz postq̄ creauit de
angelos i celo. maior oim erat **Lucifer.** vt di
cit **Brego.** **L**ui de^o dedit maioritatē sup oēs
creaturas. z nō fuit p̄tē^o: voluit deo parifica
ri z reuelauit alijs. z aliq̄ adulādo approba
rūt. **E**cce hic pditio **Lucifer** z alioz approbā
tiū sibi. **S**c̄da pditio fuit hoim. **H**az de^o ab
initio creauit **Adā z Eua** cū tāta scia qz dicūt
doctores qz vsq̄ nūc nō fuit p̄hs nec doctor
q̄ tū sciret. sed nō p̄tē^o voluerunt scire vt de^o
bonū z malū. **I**deo expulsi fuerūt de paradiso.
z fuissent damnati. nisi qz p̄nia iuuit eos. **E**c
ce p̄ma pditio. **S**ed ab ista fuit liberata. **b.**
Cecilia. qz i tāta hūilitate p̄suauit se qz nūq̄
habuit supbiā i sua mēte. **T**ria sunt em̄ q̄ cō
muni t̄ d̄t supbiā mulieribz puellis. s.
Primū pulcritudo corpis
Sc̄d̄m diuitie i ornamentis
Tercīū nobilitas generis
Illa q̄ habet ista. z quātū vētū supbie habet.
certe magnū. **I**sta tria habuit. **b.** **C**ecilia. sed
armauit se p̄uentū supbie. **N**ā cū eēt pulc̄r
oz oibz domicell̄ romantis. ne supbiret recipi
ebat ieiunij z abstinentiā vt eēt discolorata.
Nodo nō solū nō diminuit de pulcritudie
imo augmētāt sibi colorē. vt dicat. ego sū pul
crior. **E**t brā **Cecilia** dicebat. **O** misera si ex
mea pulcritudine aliq̄s caderet p̄cupiscen
tā qd̄ dicerē deo. **I**deo affligebat se bidua
nis aut triduanis ieiunij orās: d̄no suā pu
diciā p̄mēdabat vt cātat ecclia. **S**c̄d̄m qd̄
dat mulieri supbiā est copia ornamentoz.
vestiū. coronaz. anuloz z iocaliū. qz licet sit
pulcra. si nō sit ornata erit humil̄. sed qn̄ siml̄
p̄currūt pulcritudo z ornāt. tūc insurgit sup
bia. **S**ed. **b.** **C**ecilia ne supbiret in vestimen
tis sericis z deauratis z ornamentis. qz habe
bat p̄em generosum z diuitē. nec legit aliam
habuisse. plem. ornabant eā. **N**ec ex toto au
debat parentibz p̄dicere in hoc. sed ad carnē
induebat cilicio. z ex ei^o afflictōe stabat humi
lit. **I**ō cātat ecclia. **C**ilicio cecilia carnē suā
domabat. desup deauratis vestiis tegebatur
Tercīū ē nobilitas generis. qn̄ hō vel mulier
cogitat. ego sum de genere regali. **S**ed p̄tra

b. b. **C**ecilia cū etiā fuisset de maiori nobilitate
romanoz. dicebat intra se. ego habeo du
os p̄es. p̄ carnal̄ est iste. sed post i baptisimo
recepit xpm̄ in p̄em z eccliam in matrē. **E**t qz
sciebat legere habuit euangeliū xpi. in q̄ lege
bat vel de xpi humilitate vel paup̄tate. **E**t
sic hūiliabat. **I**ō dicit ecclia. **V**irgo gliosa
euangeliū xpi gerebat i pectore. nō diebz ne
qz noctibz vacabat a colloquijs diuis z oīoe
In lectione em̄ recipiebat deuorōem. z post
p̄templabat. z sic p̄seruabat se in hūilitate ne
supbiret de pulcritudine nec ornamentis nec
generis nobilitate. **R**ecte videt qz **Dauid** p̄
phetauit de ei^o humilitate dicens. **E**go autē
cū mihi molesti eēt. supple parentes vt orna
rēt me. induebat cilicio p̄ ornamenta corpis
humiliabā in ieiunio aiām meā p̄ pulcritudi
nē corpis. z oīo mea i sinu meo p̄uertet. p̄ no
bilitatē generis. **E**cce quō fuit liberata a p̄ma
pditōe. **I**ō regratiādo deo dicit. **L**iberasti
me a pditōe. **S**c̄da pditio q̄re multi pdūt
in h̄ mūdo est pditio corpis ex luxuria. **D**ent
due p̄sone eglis p̄plexionis. quaz vna sit ca
sta. z alia luxuriosa. licet sint eiusdē p̄plexio
nis. cast^o viuet naturaliter. xx. annis p̄ q̄ lux
curiosus. **N**ā luxuria eēt ignis q̄ totū p̄burit
Dicat parabola de quodam diuite q̄ p̄grega
uit oia bona sua p̄ciosa in qdā camera. z sub
tus inferi^o posuit ignē in paleas z p̄bussit z p̄
didit qd̄ qd̄ p̄gregauerat. **I**ta est de p̄sona lu
xuriosa hoīe vel muliere. **C**orp^o em̄ eēt dom^o
inferi^o. z ē sensualitas q̄ est plena paleis. **I**sa.
xl. **C**lama. z qd̄ clamabo. ois caro fenū. **S**u
per^o ē p̄sciaybi sunt oia bona meritoz. s. qn̄
vult calefieri p̄ luxuriā. q̄ nō est nisi ignis. tūc
oia merita p̄burunt. **E**t in signū hui^o qn̄ cale
fit luxuriosus rubescit in facie. z tandē p̄burū
tur z pdunt oīa bona meritoria. etiā si ha
beret totū thesaurū meritoz p̄pter modicū so
latiū z viuūt paz. **D**icit **Auerrois** qz p̄do pas
seres ita paz viuunt qz sunt valde luxuriosi.
Johes euāgelista vixit p̄ q̄ aliū apli. qz semp
fuit sgo. **I**deo qdā sancti regratiās deo dice
bat. **A**diutor z p̄ctor fact^o es mihi. z libera
sti corp^o meū a pditōe. **S**equitur **A**pressura
flame que circumdedit me z in medio ignis nō
sū estuatus. **E**ccl. ij. **I**gnis em̄ luxurie duplī
citer accēdit. **P**rimo naturalit̄ ex carnis icli
natōe. **S**ecūdo ex diaboli tentatione. sed de
us iuuat bonos. **I**ō dicit. adiutor z p̄ctor
fact^o es mihi. dādo volūtātē ieiunādi et ab

Sermo

stinendi. **N**ota a p̄ssura flame. s. luxurie q̄ cir/
cū dedit me. s. sensualitate. **A**b ista p̄ditōe fu/
it liberata. b. cecilia. **D**icat q̄ cū eēt circa eta
rū xvj. annoz. parētes sui voluerūt duceret
viz. **S**ed ipsa secrete vouerat h̄ginitatē. z ex
cusabat se multipl̄. qz erat nimis iuuenis z
nesciret regere domū. **S**ed ex infestatiōe pa
rentū habuit p̄sentire vt ipsa h̄et sponsum.
Et cogitauit q̄ sicut h̄go **M**aria habuit sp̄s
sum. z tū seruauit h̄ginitatē. ita cogitās q̄ me
diāte dei gr̄a ipsa induceret sp̄sum ad casti
tatē. z fuit desp̄sata cū quodā milite voca
to **V**aleriano. qui festinabat vt fierēt nuptie
sed. b. **C**ecilia orabat vt p̄seruaretur in virgi
nitate. **I**n die aut̄ nuptiaz dicit ecclia q̄ cā
tātibz organis **C**ecilia virgo ī corde suo soli
dño decātabat dicēs. **F**iat dñe cor meum z
corp̄ meū immaculatū vt nō p̄fundar. **D**ica
tur quō ī nocte qñ fuerūt camera nō posuit
se in lecto. sed qñ fuerūt soli. dixit **C**ecilia sp̄s
suo. **U**nū secretū vellē vobis dicere qd̄ nū
q̄s dixi alicui. nec p̄i nec matri zc. **Q**ui iura
uit secretū tenere. **T**ūc dixit sibi. **H**oueritis
q̄ est quidā angel̄ amator meus. q̄ si videt q̄
vos tangatis me: interficiet vos. **E**t ille q̄ vt
lup̄ veniebat ad ouē: dixit. **O** vos forte dili
gitis aliū. qz vir cum vxore p̄ortūti matrimo
nio. **R**ūdit **C**ecilia. **E**go dico h̄ad indicādū
qz angeluz dei habeo amatōrē. q̄ nimio zelo
custodit corp̄ meū. **E**t sp̄sus incepit time
re dicēs. **N**isi mihi ostēdatis nō credā. **T**ūc
br̄a **C**ecilia orauit. z ecce subito apparuit an
gel̄ cum duabz coronis r̄osis z lilis celi di
cēs. **E**t parte dei portauit istas coronas. **E**t
sicut hucusqz p̄seruastis h̄ginitatē: etiā de ce
tero p̄seruetis. **E**t posuit coronas in capiti
bus eoz. que nō marcescēt nec pdēt odorem
Tūc ambo simul fecerūt votū h̄ginitatē q̄ vi
uerēt vt **M**aria h̄gor **J**oseph. **E**cce quō fuit
liberata ab ista p̄ditione nō solum ipsa sed z
sp̄sus. **M**oraliter hic habem̄ exemplū et
doctrinā. q. b. **C**ecilia z etiā sp̄sus erāt vir
gines qñ venerūt ad m̄fimonū. **V**irum ē
de sponso cum eēt iuuenis. xv. annoz tā no
bilis z diues zc. cum modo nō inueniat puer
xv. annoz q̄ sit h̄go. **J**am p̄pleta ē p̄ph̄ia **D**a
uid. **C**orrupti sunt z abominabiles facti sūt:
nō est q̄ faciat bonū. nō est vsqz ad ynū zc. s. de
adultis. **A**liq̄ sunt nō p̄tenti de vxore sua. va
dūt ad altas. **A**liq̄ ad lupanar. **Q**uid dicem̄
deo q̄ taz male gubernam̄ nos. volum̄ em̄
equū aut asinū eē castū. z nos non sum̄. **Au**

dite. **P**az viuimus. z iā mortalitates regnāt
in mūdo q̄ antiquit̄ erāt inaudire. **S**ed ex/
quo dam̄ nos corruptōibz. z de mittit cor
ruptōes. **I**ō seruem̄ castitatē. **O** q̄ pulcra ē
casta generatio cum charitate. **N**ota multi
sunt casti timore. s. p̄fusidōis zc. **N**ihil valet. sed
castitas cum amore dei ista est pulcra. **T**er
cia p̄ditio est t̄pis ex p̄ctō accidit. **D**e dat no
bis t̄ps. vni dat t̄ps. x. annos. alteri. xv. alteri
xx. ad faciendū bona opa: vt in h̄ mūdo ac
quiram̄ paradīsu. **I**psē em̄ liberauit nos a ca
thenis inferni p̄ passionē suam. z aperuit no
bis ianuā celi p̄ baptismuz. **R**estāt q̄ vt nos
vadam̄ p̄ bona opa. qz ex quo capt̄ est solut̄
a vincul. z p̄ciū solutiōis est solutū restāt vt ca
ptiū vadat. **I**deo ait **D**auid. **I**būt de strute
in virtutē. videbit̄ de deoz ī syon. **S**ed qd̄
facit accidia. **I**lla facit hominē stare in vno
loco. immo facit redire retro. **Q**ñ em̄ hō in
cipit h̄re discretionē z cognoscit se tūc homo
incipit ambulare. **M**odo dicatis mihi quā
tū ambulastis zc. **D**ñe ego sum p̄cise sicut fui
ante. x. annos. z ytinā nō peior. **S**i em̄ nauis
staret. xx. annis ī vno loco nō faciendo viam
oēs mirarent̄. **I**ta oēs nos trāsfretam̄ ad ce
lū. z quot anni sunt q̄ incepim̄. z stamus in
vno loco. immo redim̄ retro. **Q**uia ī via dei
nō p̄gredi retrogredi ē. ait **B**ern̄. **V**erbi gr̄a.
Si querat̄ a religioso. q̄t annos habetis in
ordine. x. vel. xv. zc. **E**t nouit̄ eram deuotus.
sed modo nihil. **I**dē de clericis q̄ in primo
anno sunt deuotiz zc. **I**dē de laicis si querat̄
Modo sunt. x. anni erat̄ deuot̄. **I**ta parū. z
modo nihil. **E**cce p̄ditio t̄pis. **B**ñdicī est q̄
p̄t̄ dicere. **M**odo sum deuotior q̄s heri. z si
placet deo cras zc. **C**ontra istam p̄ditōē dī
cit sc̄ptura. **N**os nō sim̄ subtractōis filij in
p̄ditionē. sed fidei in acq̄sitiōem aic. **De** b. x.
Nota q̄ octositas vocat̄ subtractōē. **S**ub
tractio est quādo de bona vita incepta et de
orationibz homo dimittit modo ynū. modo
aliud dicēs. **O** nimis eēt toties ieiunare vel
tot oīes dicere. z sic de similibz. **I**deo dī
cit. nos non sim̄ zc. **A**b ista p̄ditōe se custo
diuit̄ liberauit. b. **C**ecilia. **S**i em̄ vult̄ sci
re in quo expēdebat t̄ps. dicat̄ vobis. **D**icat̄
quō dormiebat separatim cū domicell̄ ī vna ca
mera. z sponsus in alia. z surgebat in media
nocte. fm̄ illud **D**auid. **M**edia nocte surge
bam zc. **E**t vsqz ad auroz ipsa expēdebat il
lud tempus. **P**rimo ī deuota oratione. **S**e
cundo in euāgelica lectiōe. **T**ercio ī deuota

De sancta Cecilia

contemplatōe. In auroza autē audiebat missas deuote et cū silentio. et p̄parabat carnes v̄le gumina p̄ xp̄ianis captiua tyrānis et c. et p̄fortabat eos i corpore i aia. et circa meridiē tota fessa ipsa p̄adēbat. nō carnes et c. Post dicebat vespas. et p̄hibat ad predicanduz infidelibz ciuitatis. in t̄m̄ q̄ vna die p̄uertit. cccc. infideles ad fidē xp̄i. qualibet d̄nica p̄sirebatz cōcabat. iuxta antiquā p̄suetudinē. Ecce quō i opibz misericōdie expēdebat t̄pus. nō erat ociosa

Moraliter habetis hic exemplū orādī q̄libet maner sero recipe certā oratōem et p̄tinuare. dicendo deuote genibz flexis ac si videre tis deū. signādo vos p̄mo. deinde dicere credoz et c. et de p̄erit vobiscū i om̄ibz negocijs. Et si in q̄libet die nō potestis audire missas i auroza vt antiquus. ad minus t̄m̄ om̄i die d̄nica audiatiss missam p̄pletāz cū silentio et c. Et si i qualibet d̄nica nō potestis p̄municare. ad minus in pasca cōicētis. Itaqz fratres mei dilecti stabiles estote et immobiles: abūdātes in om̄i oped̄ni semp sciētes q̄ labor vester nō ē inanis in d̄no. j. **Coz. xv. Q**uarta p̄ditio ē auari. credūt em̄ amare pecuniā vel pecuniā as p̄gregādoz custodiēdo. et illud facit eos p̄dere. De hoc dabo s̄litudinē ad oculum de duobz hoibz q̄ volūt se ad aliā ciuitatē trāssere. et oibz v̄dēt tenēt pecuniā. Et est sic q̄ in via p̄ quā habēt trāsire sunt latrones q̄ dep̄dant eos. Et dicunt. Quid faciem⁹ de pecuniā portāda. Dicit vnus. Bonū remediū ē p̄cābiū. Dicit alter auar⁹. Absit. pecuniā mea t̄bit me. nō sepabo me. et finalit̄ dep̄datur et morit̄ fame. Alter s̄o recepto i cābio s̄rauit̄ lete p̄ et epulabat̄. Ita in p̄posito. Om̄es nos optet trāsferre ad aliā ciuitatē. Nō habent⁹ hic manentē ciuitatē. Heb̄. xij. In transitu autē est passus piculosus plen⁹ latronibus in q̄ oēs dep̄dant̄ pape. reges. cardinales et c. scz i passu mortis. Sed q̄d facit prudens. ponit certe i mēsa numularioz q̄ sūt man⁹ pauperz. ibi ponit pecuniā suā assecuratā p̄ regē xp̄m. Ecce clausula. Da paup̄ibz. et habebis thesaurz in celo. **Dat. xix. I**deo p̄sone misericordes q̄ hic faciūt largas elemosynas. dādo vestes. bladū. vinū et c. dāt et ponūt i mensa cambiū. et in paradiso inueniēt securitatē. Ita portat s̄ram cambiū i fronte scriptā. Sed dic auarus. Nō debet hō se spoliare q̄ nō possz tenere statū di. Ego dimittā in testamētoz et c. **O**stulter nescis passum piculosum **V**ide tur̄ q̄ vobis si auaricia facit p̄dere pecuniam

Un̄ ait s̄ptura. Perde pecuniā p̄pter s̄rem et amicū. et nō abscondas illā sub lapide in p̄ditionē. **Ecc̄i. xxix. H**ora. p̄de pecuniā Aliq̄ q̄n dāt elynā. credūt q̄ illud p̄dat. sed tal̄ p̄ditio bona est. Etia seminator videt p̄dere grana. sed bona p̄ditio ē fructuosa. **I**ō dicit p̄dere et c. Et nō abscondas illā sub lapide duro auaricie in p̄ditōem. **I**deo. b. **C**ecilia q̄n incepit p̄secutio s̄ xp̄ianos cogitauit se cito moriturā. **I**ō an̄ q̄s venisset ad passū piculosum fecit cambiū et posuit i mēsa. i. i manibz pauperz pecuniā. **V**ocat̄ domicell̄ suis q̄s nutruerat ad fuitiū dei. ill̄ q̄ voluerūt viuere in s̄ginitate. dimisit aliq̄d vt possent viuere etia cum laboribz eaz. necēt ociose. **A**liā pecuniā vero dedit viduis. orphanis et captiuis. et solā domū sibi retinuit. **I**ō **U**rban⁹ papa dixit d̄ ea **C**ecilia famula tua d̄ne quasi apis argumētofa tibi defuit. recipiēs flores ab exēplis s̄a croz patz. et faciēs fruct⁹ s̄citat̄. **M**oraliter imitemi eam. q̄ de certo q̄cqd̄ retinetis i passu erit dep̄datū. q̄ de q̄ viuet̄ i alio mūdo. **S**i em̄ p̄ista materia modica et miserabili vitā incerta t̄m̄ laboratis. nūqd̄ p̄ illa vita beata p̄petuarē. **P**ittat̄ s̄ibi aliq̄d v̄n̄ viuat̄. **U**n̄ xp̄s. **B**eati misericordes. q̄m̄ ipsi miaz p̄sequēt̄ **D**at. v. **Q**uinta p̄ditio est gl̄ie ex incōstātia. et est q̄n hō incipit bonāz scām vitā vel in religione vel in sacerdotio v̄l i m̄ri monio: hō vadit ad paradysum recta via. Sed si illa bona vita dimittit̄ p̄dit gl̄ia. **D**icat̄ s̄litudode cursoribz incipit̄ ardet̄ currere ad brauiū p̄pter spinas dimittit̄ cursum et aliū p̄cedūt̄ lucrant̄. Ita accidit multis. **Q**̄t sunt religiosi q̄ ardet̄ inceperūt currere ad xp̄m. q̄ in capite cursus tenēt coronam. et animādo clamat dicēs. **V**enite ad me om̄s q̄ laboratis et onerati estis. et ego reficiā vos. **D**at. xj. **S**ed caueat̄ de spinis. **S**pine sūt derisiones et truffe q̄s mali faciūt de bonis et deuotis. **S**is̄o ille timēs diceret. **O** miser oēs truffant̄ de me. et dimittit̄ bonā vitam. et p̄dit sic coronā gl̄ie. **A**lii autē pl̄imi hoies dimittunt p̄pter modicā infirmitatē capitis vel stomachi. vel t̄tatōes diaboli. vel occasiōes mūdi: dicēt̄. **O** miser ego nō consueui ista h̄re. **I**ō dimittit̄ bonā vitā et c. **V**e his q̄ p̄derūt sustinētiā. et q̄ dereliquit̄ vias rectas et diuerterūt in vias p̄uanas. **E**t q̄d faciēt̄ cū inspicere ceperit d̄ns. s̄. in iudicio particula r̄i v̄l generali. **Ecc̄i. ij. Sed. b. C**ecilia i vita sancta et virtuosa quam incepit p̄tinuauit de

Sermo

bono i meli⁹ vsq; i fine. z tūc habuit coronā p
martyriū. Postq; em̄ p̄ses occidit sp̄suz suū
vocauit eā q̄rēs de suā dōdōe. Que r̄ndit d.
Stulte q̄ris. qz vel q̄ris dōdōe sp̄iali. De
ista dico q̄ sum xp̄iana. vel queris de carnali
De ista dico q̄ sum nobil⁹. **S**i dicat. Quare
r̄ndit cū iniuria. qz ipse erat luxuriosus. et ti
muit. **I**do puocauit ip̄m ad irā. qz tūc amor
puertit. **E**t ait iuder. Tu es sortilegar dece/
ptrix. qz puertit corda gētū. vt pz i viro tuo q̄
mōrtu⁹. q̄ adorauit boiem crucifixū. R̄ndit
ipsa. **N**ō suz deceptrix. sed op⁹ ē sp̄sūcti. **T**ūc
iuder dedit sniam vt pbureret vt deceptrix.
sed vt penā h̄er: fecit eā poni i balneo siccōz
ignito. in q̄ stetit p̄vnā diēz noctē. z orauit d.
q̄ pata erat mori. sed vellet prius distribuere
domū suā. z exaudita fuit a dño. z nō fuit in
balneo mortua. **E**t erat magna rō. q̄a ignis
luxurie illud corp⁹ nō pbussit. **I**do nec ignis
material. **E**t h̄ miraclo multi puertebantur
Tūc iuder p̄cepit eā decapitari. q̄ ter p̄ussa
nō fuit mortua. z erat lex romanor. q̄ i deca
pitatōe nō darent vltra tres ic⁹. **T**ūc amici
repperūt eā dicētes. **Q**uid ē h̄. **Q**ue ait. **T**ri
duana a dño poposci iducias vt domū meā
dño eccliam p̄secrarē. **Q**uo facto expirauit. z
fuit coronata. **I**deo ei⁹ exemplo p̄tinuate in
bona vita.

Sermo beati Clementis.

Quisputas est fi
del⁹ z prudēs. **H**abebū istō tex/
tualit⁹. **D**at. xxiiij. z officialit⁹ i euā
gelio hodierno. **S**ic officiūz solēntas p̄nt
diei evn⁹ gl̄iosiz mirabilis martyris. **b.** **C**le
mētis. **I**ta etiā erit fmo noster. **E**t habebi
mus multas bonas doctrinas speculatiuas
ad illuminatōem intellectū. et morales ad
correctiōem viciōznm et informatōem p̄tutū.
Sed p̄mo salutē ego **D**artazē. **U**erbū p̄po
sitū fm̄ intellectū quē volo p̄tractare indiget
declaratōe. **P**ro q̄ est sciendū. q̄ regulaz do
ctrina vniuersal⁹ in theologia ē. q̄ de⁹ datz di
stribuit gl̄iam celestē paradisi fm̄ bonā vitam
quā hō tenuit in h̄ mūdo. qz quāto p̄sona fu
it melioris vite i h̄ mūdo. tanto habz maiorē
gl̄iam in alio. **R**ō hui⁹. nō credatis q̄ veniat
ex aliq̄ obligatōe necessaria ex pte dei. qz de⁹
nō obligat creature. sed ex grōsa z voluntaria
p̄missiōe sua qz ita ipse p̄misit. **D**e h̄ dabo vo
bis vnā silitudinē quā ipse tangit. **S**i em̄ ali
q̄s dñs hz captiuos q̄ fuit sibi. obligat dñs

dare salariū captiuis. p̄ fuitio vel dare eis hē
reditatē suā. certū est q̄ nō. qz iā ex debito ca
ptiuū tenent fuitre dño suo. sed si dñs p̄ter ḡ/
tiose p̄misit captiuis dare salariū p̄ quolibet
ope. tūc tenet. nō ex obligatōe necessaria. sed
ex obligatōe voluntaria. **I**ta ē de nobis. **C**er
tū est q̄ oēs sum⁹ seruitz captiuū xp̄i. **A**uctas.
Empri estis p̄cio magno. **j.** **C**oz. vj. **P**reciū
fuit sanguis xp̄i. **A**uctas. **N**ō corruptibilibz
auro vl⁹ argēto redempti estis de vanavza cō
uersatione paterne traditōis. sed p̄cioso san/
guine agni immaculati **I**hu xp̄i. **j.** **P**e. j. **E**rgo
empri sumus: captiuū sum⁹. **H**onor est eē ca
ptiuū tanti dñi cui necessaria gratiosa p̄mis
sio. **S**i aut̄ vellet: diceret. **E**t nūquid estis
mei captiuū. seruiistis mihi. fecistis qd̄ de/
buisistis. als̄ posuissem vōs in carcere inferni
Ecce de hoc auctas. **N**ūquid gr̄am habet
seruo illi. qz fecit q̄ ei impauerat. non puto.
Sic vōs cū feceritis oia q̄ p̄cepta sunt vō/
bis: dicite. **S**erui inutilis sumus. qd̄ debui
mus facere fecim⁹. **L**uc. xvij. **D**ic tāgīt xp̄s
q̄cqd̄ vobis dixi. sed ex sua p̄ssima ordinati
one voluntariar grōsa non vult q̄ sine salario
seruiam⁹ sibi. immo p̄ qlibet bono ope q̄tū/
cūq; modico amore sui factoz vult dare salari
um. **E**t q̄to sūt meliora z maiorā. tanto dat
mai⁹ salariū. **E**cce auctas. **N**otar⁹ fuit bt̄us
Dartbe⁹ de tota exceptōe **F**il⁹ hois vt̄tur⁹
ē in gl̄ia p̄ris sui cū an gel⁹ suis. z tunc reddet
vnicuiq; fm̄ opa ei⁹. **D**at. xvj. **E**cce vn̄ ve
nit retributio. **C**ū ḡ. **b.** **C**lemēs martyz gl̄io
sus in h̄ mūdo fecerit multa opa p̄tuoiaz me
ritoziaz fuit i vita aplica. ideo possum⁹ co
gitare q̄ habuit magnā remuneratōem i pa
diso. **D**e h̄ q̄rit̄ thēma. qd̄ ē interrogatio ad
miratiuā d̄ maximo p̄mis gl̄ie. **b.** **C**lemētis
p̄pter egregia merita vite sue. **Q**uisputas mō
ē i gl̄ia fidel⁹ z prudēs ex p̄dicta reglā. **B**t̄us
Clemēs q̄ in h̄ mūdo fuit xp̄i fidel⁹ seruus z
prudēs. patet thēma. **T**hēma tāgīt tres ma
gnas p̄tutes z excellentias.
Prima ē credulitas diuinal⁹. qz fidel⁹.
Secda hūilitas cordial⁹. qz seruus.
Tercia sagacitas p̄tual⁹. qz prudēs.
Ideo admiratiue dicit thēma. **Q**uisputas ē
fidel⁹ z prudēs. **D**ico p̄mo q̄. **b.** **C**lemēs
habuit credulitatē diuinalē. qz fidel⁹. **I**lle d̄
fidel⁹ deo q̄ firmic credit p̄tates fidei p̄ deum
icarnatū reuelatas fm̄ q̄ fides xp̄iana tenet
z p̄fite⁹. vt. **b.** **C**lemēs. **N**ota ql̄iter venit ad
istā credulitatē. **D**icit hystoria q̄ tpe ap̄lozū

De sancto Clemente

brū **Clemēs** erat i roma q̄ tūc flozebat. fili⁹ magni dñi. sed nūq̄ viderat parētes suos. de q̄b̄ audiebat multa a narrancibz. z desiderabat eos videre. et desiderabat scire si erat alia vita. vel si qñ moriebat corp⁹ z aia. z qñ p̄clu-
debat ps negatiua recedebat tristis. qñ aut ali quo argumēto insolubili p̄cludebat ps affir-
matua. q̄. s. erat alia vita i q̄ aīe viuebāt. erat multū let⁹ di. **O** adhuc videbo parētes meos **A**d p̄ctiā. tūc t̄pis i roma erāt. v. scole p̄nci-
pales. s. tres phoz. z due theologoz. **I**n scol legū nō curat de immortalitate aīe. de scolis theologoz habet **A**ct. x. vij.

Prima scola erat epicurioz.

Secūda stoycoz.

Tercia paripateticoz.

Quarta iudeoz.

Quinta erat xpianoz.

Prima ḡ scola erat epicurioz. dicta ab eozū mḡro vocato epicuro. **I**sti tenebant q̄ felicitas hoīs p̄sistit i delectatōibz carnis. s. comedere. bibere. dormire. luxuriā facere. **I**sti nō credebāt aliā vitā. **E**t sumebāt sūdamētū ab aucte illi⁹ magni phi Salomonis. q̄ in libro **E**ccl̄s dicit. Dixi i corde meo de filijs hoīm. vt p̄baret eos de⁹ z oñderet siles esse bestijs. **I**dcirco vn⁹ interit⁹ e hoīs z iumentoz. z vtri usq̄ equa p̄ditio. **S**ic morit hō. sic illa moriunt. **S**ilr spirant oia. z nihil habet hō ampl⁹ iumēto. **L**ūcta subiacēt vanitati. et omīa p̄gūt ad vñū locū. **D**e terra facta sunt. z inter rā parit̄ reuertunt. **Q**uis nouit si spūs filioz **A**dā ascēdat sursum. z si spūs iumentoz descēdat deorsum. **E**t dephendi nihil esse meli⁹ q̄ letari hoīem in ope suo. z hanc eē p̄tē illi⁹ **E**ccl̄s. iij. **F**ortis auctas est nisi bñ intelligat. z multi errāt. **H**oc vez e q̄ **S**alomon dic̄ istā auctem. **S**ed ipsemet i dicto libro declarat quō intelligit dicēs i multis locis dicti libri **V**idi cūcta q̄ sunt sub sole. aia aut rōnal nō fit sub sole virtute sol̄ nec influentiaz nature vt aīe iumentoz. qz nō est effect⁹ solis nec celiz. sed fit sup̄ solē. s. p̄tute dei q̄ eam creatz. **S**alomō aut solū loquit̄ de sensualitate. z d̄ bis q̄ habēt eē sub sole. **E**t iste est intellect⁹ verus dicte auctis. **B**rū aut **C**lemēs audiens opinionē illoz: tristis recedebat. **S**ecūda scola erat stoycoz q̄ totā felicitatē humanam ponebāt in honestate p̄tuali. **I**sti erant aliq̄liter meliores. viuebāt discrete. iuste z prudēter. tempatez fortiter p̄tra inclinationes carnis. **S**ed aliqui eoz dicebant q̄ anima mo-

riebatur cū corpe simul. z sequēter q̄ tota felicitas erat in hoc mūdo viuēdo p̄tuose. moraliterz bñ. **D**ecipiēbant em̄ in hoc. qz qñ alī quis moriebat. nō videbāt aliq̄d exire de corpe homis. **S**icut nec de corpe bestie q̄stūcunq̄ obfuarēt. **S**ed ecce hic deceptio eoz qz aia q̄dū est in corpe nō potest videre nisi corpalia. **R**ō. qz velum carnis impedit. **V**erbi gr̄a. **S**i ego tenerem vitreas rubeas ante oculos. q̄cqd viderē eēt illi⁹ coloris. quia iudicat fm̄ illū colorē. **I**dem si eēt alteri⁹ coloris. **I**ta est etiā de aia. q̄dū est in corpe. nō pōt videre nisi corpalia. sed dimissa carne: statim videt spūs. angelos bonos z malos z animas. infernū. purgatorū. celū zc. **I**ō aplūs. **V**idem⁹ nūc p̄ speculū z in enigmate. tūc autem facie ad faciē. j. **C**oz. xij. **A**liq̄ aliq̄ dicebāt q̄ erāt de illa scola. melius. q̄ est alia vita vt **S**eneca. **D**yogenes. **A**ristoteles. z multi alij. faciēdo istā rōem. **C**ertū est qz dñs potē z sapiēs z iust⁹ suis bonis seruitozibz dat remunerationē. malis aut seruitozibz dat punitionem. ideoz. **C**ū ḡ boni in hoc mūdo nō remunerent. immo multi boni habēt h̄ multas miserias z desolatōes. nec mali puniātur. immo habēt hic multas p̄solatōes. **E**rgo dīcebāt ipsi. **O**portet dicere q̄ est alia vita in q̄ boni p̄mitent. z mali puniant. qñ. b. **C**lement̄ audiebat ista p̄solabāt. sperans videre parentes. **T**ercia scola erat paripateticoz q̄ ponebāt felicitatē humanā i veritate intellectu ali. **D**e ista erat **A**ristoteles. **P**laro. **S**ocrates. **A**naxagoras zc. q̄ semp̄ studebant ad cognoscendū vitatē. **I**sti tenebāt q̄ erat alia vita in qua aīe viuebāt faciēdo vñā rōem quaz tangit p̄hs in li. de aia. s. q̄ suba spūalis qual̄ est aia rōnalis. nō accepit eē suum nec viuere nec durationē a re corpalī. immo ipsa p̄municat rei corpalī eēz viuere. z cū aia rōnalis sit suba spūalis. p̄ intellectū eleuat sup̄ omīa corporalia. z nihil recipit a corpe. immo dat esse corpi. **A**nime aut iumentoz recipiūt suū eē a corporibz. ideo morientibz corpibz desinūt eē sed nō sic de anima rationali. **I**sta ratio cōsolabatur multū bñm̄ **C**lementem. qz isti erant maiores phi. sed nō erant christiani. **Q**uarta scola erat iudeozum in qua inuenit duas opiniones. fm̄ q̄ erant due secte iudeozuz. s. saduceozum et p̄bariseoz. **S**aducei nō credebāt aliā vitā dicētes. qz **M**oyse nō fuit locut⁹ de alia vita p̄mittēte gl̄iaz bonis z penā mal. sed oēs p̄missiones sunt in hac vita. in b

Sermo

gnū q̄ nō est alia vita. Sed errabāt i hoc. qz
 let **Moysi** solū fuit ordinata ad finem regis
Hessie. q̄ fuit finis termin⁹ ill⁹ legis. Ideo
 nihil p̄mittebat in alio mūdo. qz hoc specta
 bat ad **Hessyā**. Ideo **Moyses** nō fuit locu
 tus de alio mūdo. **Dixit** est q̄ **Moyses** fuit
 locut⁹ de creatione iumentoz. z nihil dixit d̄
 creatione angeloz. **Rō.** qz loquebat p̄lo ru
 di. p̄fidēs q̄ rex **Hessyas** declararet ea que
 sunt alter⁹ mundi. **Ecce** quare saducei erra
 bāt. Ideo dixit x̄ps. **Erratis** nesciētes sc̄ptu
 ras neqz p̄tē dei. **Barc. xij.** **Alia** secta erat
 phariseoz. z isti credebāt aliā vitā. **Quin**
 ta scola erat xp̄ianoz. **Primus** qui legit the
 ologiā in **Roma** fuit. **b. Barnabas**. z post le
 gebant ibi **Petr⁹** z **Paulus** qui clare dicebāt
 p̄dicabant z declarabāt q̄ est alia vita in qua
 boni a deo p̄mianf. z mali puniunt in maxi
 mis tormentis. **Odicebat. b. Clemens.** Isti
 bñ dicūt. sed male probāt. **Et illi.** Nos proba
 mus. expecta modicū. postq̄ p̄dicauerunt d̄
 aliā vitā. in signū p̄bationis suscitabant ali
 quē mortuū eis portatū. faciētes redire aiām
 de alio mundo. **Ecce** ratioz argumentū in
 solubile. **Cogitate** quomō. **b. Clemens** in
 rogabat suscitatum vnde veniebat. z que in
 alio mundo viderat. z illuminat⁹ ex doctrina
 bu⁹ scole credidit firmiter. z baptizat⁹ ē. **Ec**
ce quō. **b. Clemens** fidelis fuit ad credulita
 tem diuinā. quia fidelis. z potest dici. **Dic**
scz **Rome** iā querit inter dispensatores vt fi
 delis q̄s inueniat. **j. Coz. iij.** **Flora.** inter di
 spensatores. s. p̄hos q̄ dispensant scientiam.
Moraliter habem⁹ hic doctrinā. **Exq̄** ha
 bemus certitudinē infallibilē q̄ est alia vita
 bonis glorioza. z malis dolorosa. **Instruimur**
 vt hanc vitā recipiam⁹ tanq̄ viā p̄ quā trāse
 unt. **Aliqui** intrant p̄ portam natiuitatis. z
 aliqui exeunt p̄ mortis portā. **Ubi** sunt ho
 mines z mulieres qui erant modo sunt mille
 annitē. q̄ bñ ergo debem⁹ nos hic p̄parare.
Ideo dicit sc̄ptura. **Iustoꝝ** anime i māudei
 sunt. z nō tanget illos tormentū malicie siue
 mortis. **Visi** sunt ocul⁹ insipientiū mori: illi
 autē sunt in pace. **Sap. iij.** **Ergo** stulte noli
 eē incredul⁹ sed fidelis. **Joh. xx.** **Dico** sc̄do
 q̄. **b. Clemēs** habuit humilitatē cordialē. q̄a
 seruus. **Hoc** nomē seru⁹ est nomē humilita
 tis. **Vultis** cognoscere suā humilitatē. scien
 dū q̄ postq̄ **Petrus** apl⁹ p̄dicauit circa. xxx
 viij. annos post xp̄i ascensionē. deus reuela
 uit sibi mortē. **Qui** p̄gregatis xp̄ianis i **Ro**

ma dixit. **Cer⁹** sum q̄ velox est depositio ta
 bernaculi mei. **fm** q̄ dñs noster **Ihs** ch̄rist⁹
 significauit mibi. **ij. Pe. j.** **Ideo** vellem tene
 re modum quem x̄ps tenuit ante suam passē
 onē qui ordinauit d̄ me successore suo. ita vo
 lo ego facere. notificabo vobis quem reputo
 ad hoc sufficientē. z nominauit. **b. Clementē**
 p̄pter eminentiā sapientie z potentie ad faciē
 dum miracula. **Et. b. Clemens** totus humi
 lis cepit se totis virib⁹ excusare. **Nō** notare
 hic magnā sanctitatē beati **Clemētis**. qz quā
 do. **b. Petrus** dixit ista verba adhuc viuebat
 aliqui apl⁹. **vt. b. Jobānes** z **Jacobus** minor z
 multi discipuloꝝ. **vt. Lucas** z. z nullum no
 minauit nisi. **b. Clementē** in quo concludit
 maxima sanctitas vitez excellentia beati **Cle**
mentis. sed ipse excusauit se humiliter. mag⁹
 voluit eē seru⁹ q̄ dñs. iuxta consiliū xp̄i **Qui**
 cunqz voluerit inter vos maior fieri sit vester
 minister **Et** q̄cunqz voluerit inter vos prim⁹
 eē erit vester seruus. **Sicut** fili⁹ hominis nō ve
 nit ministrari sed ministrare. z dare aiām suam
 in redemptionē p̄ multis. **Matth. xx.** **Por**
tuo igit. **b. Petro.** xp̄iani platiꝝ epi p̄gregaue
 runt se ad eligendū. **Et** licet nondū noiarent
 tur hoc nomine cardinales iā tunc habebāt
 officiū. **Et** vn⁹ p̄posuit quō vicari⁹ xp̄i. **b. petr⁹**
 obierat. z ecclia erat sine pastore z capite. z iō
 q̄ eligerent. **Dixit** aliis. **Qm̄. b. Petr⁹** iā no
 bis declarauit z nominauit successore⁹ suū
 sanctū **Clementē**. ideo p̄ om̄nē spirationē
 eligam⁹ eū. **Beat⁹** autē **Clemēs** volēs hoc im
 pedire surrexit dicēs. **Dñi** verum est q̄. **b. Pe**
trus me noiāuit. sed nō me fecit papā. nec ex
 pedir ecclie aliquo mō q̄ ego sum. **Rō.** qz si ex
 nominatione. **b. Petri** vos me eligitis. intra
 bit p̄suetudo in ecclia dei q̄ papa añq̄s mori
 atur eliget sibi successores. z paulatim veniet
 corruptio q̄ fiet p̄ successore⁹ carnalē. qz papa
 eligerz noiabit nepotē suū vel filiū. **Jō** r̄nde
 rūt oēs. **Bñ** dicit. **Et** fuit determinatū q̄ nō
 eligeret. sed q̄ eligeret **Lino** quē. **b. Petr⁹** nō
 noiauerat. **Itē** mortuo **Lino** p̄gregati sunt
 ad eligendū etiā **Clementē**. q̄ vicit eadē rōne.
 z elegerūt **Cletum** **Quo** mortuo congregati
 ad electionē elegerūt **Clementē**. dicēdo **Pro**
certo expedit satisfacere voluntati beati **Pe**
tri. nec valuit excusatio. quia iam duo transi
 uerant. z factus fuit papa **Si** modo tm̄ face
 rent se rogare nō esset vn⁹ sc̄isma in ecclesia.
 potius eligebat⁹ vt esset omniū seruus q̄ pon
 tifer summus. bñ tenebat p̄siliū xp̄i dicentis

De sancta Katherina

Quāto magnus in sciā vel potētia scitaterē humilia te in oibz. **Eccl. iij.** Moraliter instruitur hic clericus laici. clericus ne curēt dē p̄latōe. Rō quare nō ingerūt se oēs. qz nō p̄derāt piculū nec on⁹ vt antiq̄ sancti. sed honorē reddēt. **Oppositū de antiq̄s sanctis.** qz dicit sc̄ptura. **Judiciū durissimū in his q̄ p̄ sunt fiet.** Exiguo em̄ p̄cedit miscōia. potentes aut̄ potētē tormēta patientz. **Sapie. vi.** **Nota.** iudiciū durissimū fiet eis dē corpe. durit̄ de opibz p̄sonalibz. durissimū de oibz sue dyoces̄. **Ite** laici etiā habēt hic doctrinam. **Nō** q̄libet se p̄mouet ad habēdū regimen cōitatis. z sūt multi q̄ nesciūt regere suā p̄sonā nec domū suā. z tñ volūt regere cōitatē totā. cū tñ eēt fugiēdū. sed nō p̄siderāt on⁹ nec piculū sed honorē. qz oēs dicēt ei dñe. z vadunt ad infernū. **Ioyt. b.** **Clemēs** humiliamī sub potētī manu dei vt vos exaltet i tpe visitationis zc. **j. Pe. v.** **Dico** terciō q̄ habuit sagacitatē p̄nalē. qz prudēs. **Ham** prudētia fm̄ phm. **vi. et b̄c.** stat i ordinādo p̄ueniētē res i debitū finē. **Patron⁹** siue nauta d̄r prudēs q̄ nō obstāte fortuna maris z d̄dictōe vētroz ducit nauē ad portū ad quē tēdit. sic etiā de nobis. **Finis** n̄r p̄pter quē finalit̄ sum⁹ creati ē h̄c eternā gl̄iam. talit̄r ḡ debem⁹ vitā n̄ram gubernare vt ad illā pueniam⁹ non obstātibz inclinātōibz carnis. occasiōibz mūdi. z tētatōibz diaboli **Un̄** ordinātōibz res ad seipos ad bursam v̄l domū d̄r. **Ue** q̄ sapiētes estis i ocul⁹ vestris. z corā vobis metip̄s prudentes **Isa. v.** **Dicit̄.** cognoscitis talē. qd vobis videtur. dicit̄. z quō ē prudēs. sciuit congregare **Eg** vidit̄ p̄zem suuz nihil habentē zc. **Nota** quō. **b.** **Clemēs** vitāz doctrinā suāz mortem etiā ordinauit in grām dei. **Nota** et̄ exiliūz passionē p̄ x̄po. **Ecce** q̄lit̄ sciuit nauigare tenēs p̄siliū. **b.** **Petri** dicētis. **Dim** autē finis ap̄propinquabit. **Estote** itaqz prudentes z vigilate in oīz. ante omnia aut̄ mutnā i vobis metip̄s charitatē p̄tinuaz habētes. quia charitas operit multitudinē peccatorū. **j. Pe. iij.** **Moraliter** instruitur hic vt ordinem⁹ vitam nostram z opera. quia nescim⁹ diem neqz horam.

De sancta Katherina p̄ginez martyre.

Profert de thesau
ro suo noua z vetera. **Dat. thei. xij.**
Secūm qz tota solēnitās hodiernaz
officiū est. **b.** **Katherine.** ita erit z sermo. **Et**

habebim⁹ magnas speculatiōes intellectuales. z bonas instructiōes morales. **Salutes** p̄r̄p̄go **Maria zc.** **Pro** declaratiōe p̄bi et introductione materie p̄dicāde sciendū qz x̄p̄s volēs dare modūz doctrinā discipul⁹ suis quō deberēt p̄dicare p̄ mundūz disputare. dedit eis talē regulā. **Dis** scriba doct⁹ i regno celoz silis est homi p̄rifamilias q̄ p̄fert de thesauro suo noua z vetera. **Dat. xij.** **Scriba** est nomē equiuocū. qz d̄r vel ex officio scribēdi. vel a noticia sc̄pture. **Et** in isto mō sumit̄ hic. **Dis** scriba doct⁹ zc. **Regnū** celoz d̄r scriptura sancta **Rō.** **Sic** em̄ celū emp̄yreūz t̄net secreta fidei q̄ nos hic credim⁹. p̄t de⁹ nobis reuelauit. z ad extra videm⁹ solē. lunam z stellas. licet nō videam⁹ secreta interiora. s. in tellect⁹ allegoricales z figurales. tropologicales z morales. anagogicales z sup̄naturales. isti nō vident̄. **Ideo** d̄r celū. **Ducto.** **Sile** est regnū celoz thesauro abscondito in agro. quē q̄ inuenit hō abscondit zc. **Dat. xij.** **Ager** ē s̄c̄ta sc̄ptura. **Laboratores** isti agri fuerūt sancti apostoli. martyres. cōfessores zc. **Infra** cuius thesaur⁹ est secretū diuine cognitiōis. quē q̄ inuenit abscondit. s. in corde. et emit agrū illū. v̄dendo oia q̄ habet v̄l dimittēdo vt teneat vitā ap̄lica. qz aliter iste thesaurus sacre sc̄pture nō p̄t h̄ri. **Ideo** videt̄ h̄ in religiosis qz q̄ sunt paupes p̄dicant gratissime. q̄n̄ p̄o abundant p̄dunt grām **Ideo** oportet vendere oia. nolle aliqd de mūdo vt hō possit emere thesaur⁹ sacre sc̄pture. **Ideo** dicit̄. **Omnis** scriba doct⁹ in regno celoz. i. in sacra scriptura. silis ē homi patrifamilias. genitiui casus est numeri singularis fm̄ grecā declinatōem **Quis** est iste paterfamilias nisi x̄p̄s qui ē pater vniuersalis. **Aliq̄** dicunt̄ p̄res p̄culares. vt genitor vel p̄fessor vel etiā patron⁹. sed pater vniuersalis est x̄p̄s. q̄ creat aiām z format corp⁹. baptizat. z audit p̄fessionē generalem. **Patrē.** s. vniuersalez. nolite vocare vobis sup̄ terrā. **Un⁹** est em̄ p̄r̄vz q̄ in celis est zc. **Dat. xij.** **Hic** p̄r̄i p̄dicator debet eē silis. s. p̄dicando doctrinas noui et veteris testamenti **Licet** vetus testamētū nō obliget nos. tamē oia sunt figura noui testamenti **Omnia** em̄ i figura contingebant illis. **j. Coz. r.** **Et** **Lañ.** **vij.** loquit̄ sp̄s sc̄ctus x̄po homi. **Da** poma. i. auctēs z doctrinas. noua z vetera dilecte mi seruauit tibi. **Sicut** ḡ x̄p̄s in suis predicatiōibz disputatiōibz cū iudeis seruauit regulam. quia cum doctrinis noui testamenti ita

Beruo

ois scriba doct⁹. **I**sta regulā tenuit. b. katherina q̄ fuit i magnis subtilibz disputatōibz p̄dicatōibz cū auctōibz nouit veterz testamēti **J**ō d̄ ea dīc. p̄fert d̄ thesauro. **I**nuenio q. b. katheria fuit i magnis strictz tribz disputa- tōibz. z i oibz de⁹ dedit sibi victoriā.

Prima fuit domestica secreta.

Secūda fuit philosophica facūde.

Tercia fuit tyrānica terribiliter.

Sed ipsa cū auctōibz nouit veterz testamenti habuit victoriā zc. **J**ō dicit. p̄fert d̄ thesauro suo nouaz vetera. **D**ico p̄mo zc. **P**rimo eī disputauit cū m̄re sua. **S**ecūdo cū q̄dā sc̄to heremita. **T**ercio cū s̄gine **D**aria. **E**t. b. katherina habuit q̄ttuor excellentias.

Prima nobilitas generis qz filia regis cipri

Secūda ē pulcritudo maxima corpis.

Tercia ē sapia intellect⁹. qz p̄voluit vt ad disceret artes liberales. i q̄bz t̄m̄ p̄fecit. qz nullus audebat cū ea disputare. habebat c̄m̄ intellectū valde clarū. **Q**uarta qz erat diuissima. qz cū eēt. xvij. annoz. obiit ei⁹ p̄z. z ipsa remā sit heres. **E**t ex istis quattuor fama sua extēdebat p̄ orbē. int̄m̄ qz fili⁹ impatoris romē voluit eā in vxorē. z misit nūcios sup̄b̄ ad matre. de q̄bz fuit m̄ multū gauisa. qz mūdāna erat. qz filia sua eēt impatrix. **E**t nūciauit filie. **Q**ue r̄ndit. **H**ī mea placet mibi p̄ bono p̄muni regni mei h̄zē v̄z vt dicitis. **S**ed si cur dicitis fama est de prudētia mea. iō nullo mō ducā v̄z nisi prius eū videā. qz sociera viri vxoris nō est vni⁹ dici. sed ad semper **E**t mater replicauit. **E**t nunq̄d est licitū vos ire romā vel ip̄m huc venire ad videndū. **A**bsit. **I**deo r̄ndit m̄i. **D**ater vos scitis qz multi sunt defectuosi. qz sunt fatui vel infirmi **J**ō nūq̄z ducā v̄z nisi videā prius. **E**t m̄. **H**un q̄z fuit qz mulier respiciat v̄z. **R**ndit. **U**bi est sapientia mea. **S**apientia dat vt homo sciat se regere z gubernare. **N**ā null⁹ emit aliq̄d in sacco. **E**t ait m̄. **F**ilia q̄d ḡ r̄ndebim⁹ impatori. q̄les excusatoēs. **R**ndit. sicut vobis placuerit. qz ego nullo mō cōsentirem. **E**cce dīspūatio domestica. **H**īp̄o anxia cogitauit vt p̄ quendā sanctū heremita eā ad m̄rimoniū induceret. p̄pter q̄d. b. katherina z heremita locuti sunt. **D**ixit eī sibi heremita. **A**u diu qz fili⁹ impatoris vult vos in vxorē. **H**erit magnū bonū nō solū vobis sed regno vestro **R**ndit. **S**icut dixi matri mee ita etiam dico vobis qz placet mibi matrimonium. sed optet me videre v̄z quē recipiā. al̄s nō faciā. **T**ūc

sanct⁹ heremita a deo inspirat⁹ cogitauit tractare aliud m̄rimoniū. **N**ā tunc. b. katheria erat infidelis. **E**t heremita dixit sibi quō ip̄e faiebat vni d̄no nobilissimo qui d̄z x̄ps **J**hs q̄ est tāte potētie. sapiētie z pulcritudis. qz sol z luna mirant. habet matre virginē zc. **V**elle tis istū in sponsum. **R**espondit. b. katheria. qz p̄mo vellet eum videre. **T**ūc ait heremita. **E**rgo ista nocte dormiat sola i camera vestra siue cameraria zc. z orabit genibz flexis dicens. **V**irgo **D**aria ex v̄za miscōia oīda tis mibi filiū v̄m. **E**t ego ex alia pte rogabo vt vobis ostēdat. **E**t ipsa iā tota philocapta de **J**hu recessit ab heremita. expectās noctez cū desiderio. z ornavit camerā suā. licet camera filie regis semp sit ornata. z accēdit cereos z posuit se i orōnerē. **R**ogādo virginē vt ostēderet sibi filiū quē t̄m̄ heremita sibi laudauerat. **D**icat quō s̄go sibi cū immēso lumie apparuit. angelis z s̄ginibz associata. **C**ogitate dilectōem z admiratiōem. b. katherine. tota distracta de tanta pulcritudine. **A**d quam ait s̄go **D**aria. **Q**uare vocastis me. qd vult **R**espondit. vt ostendatis mibi filiū vestrum **E**t ait s̄go. **P**lacet mibi. **E**t elcuato mātello ostēdit sibi filiū etatis. xij. annoz vel. xv. di. **E**cce vultis eū. **T**ūc. b. katherina tota ignita amore. **O** benedicta. nō sum digna vt sim ei⁹ sponsa sed ancillazc. **E**t ait s̄go ad filium **E**t vos fili vultis eā. **R**ndit. nō. quia turpis ē **E**t subito tota visio disparuit. z ipsa remā sit tota desolata de verbo x̄pi. cū reputaret pulcrior de mūdo. **E**t i crastinū de mane iuit ad heremita narrās sibi om̄ia p̄ ordinē. **E**t heremita cepit q̄si ridere. d. **V**eritatē dixit vobis **V**os eī filia i corpe estis puērior de mūdo. sed nō in aīa. **S**ciat⁹ filia qz aīa ē facta ad imaginē dei. qz est vna h̄ns tres potēcias seu virtutes. z declarauit sibi mysteriū trinitat⁹ **S**ed qz i vtero creata est recepit maculā. **S**ic si imago imergere i pelne de luto deturparet z macularet tota. **I**ta ē aīa. **E**t cū aīa vestra sic adhuc maculata. iō x̄ps d̄videt nō solū corpus sed z aīam. ḡ dixit qz estis turpis. **E**t katherina **O** pater est aliq̄ medicina vt possē lauare. **R**ndit heremita. **I**ta: baptis⁹ qui a x̄po p̄pter hec est ordinatus. **E**t instruxit eā i fide catholica. et ipsa requirente baptizauit eam **E**t dixit sibi qz iterum oraret in nocte sequenti. et faceret sicut in p̄cedenti nocte. z ita fecit. **E**t s̄go sibi apparuit itez vt prius zc. **E**t q̄n dixit s̄go filio. placet vobis. **R**espondit. ita

De sancta Katherina

q̄ modo est pulchra. Tunc potuit sibi dicere
Tota pulchra es amica. tota pulchra es. et ma-
cula nō est i te. **Cañ. iij.** Tunc virgo **Maria**
tradidit anulū. **b.** Katherine. et desponsauit
eā cū filio suo. **Ecce** hic victoria p̄me dispu-
tationis. q̄ fuit sponsa x̄pi. De nulla alia san-
cta legit s̄le. **Licet** em̄ oēs s̄gines honeste et
oēs aie sancte sint sponse x̄pi. nō tñ cū tali so-
lēnitate vidēdo x̄pm. nec cum anulo. **Et** po-
terat tūc dicere. **b.** Katherine. **Hāc** amaui et
ex̄stui a iuuetute mea. et quesivi sp̄sāmi mi-
hi eā assumere. et amatoz fact̄ sum forme illi?
Sap. viij. **Moralit̄** hic p̄ mulieribz. **Logi-**
tate hic rōnabiliter q̄ s̄go **Maria** postq̄ de
sponsauit eos. dedit sponse filij sui doctrinā
et modū quō se gubernaret vocalit̄ vel mēta-
lit̄ sibi placuit. dans sibi. **v.** doctrinas vt ef-
fer digna venire ad nuptias gl̄ie celestis. et se
p̄seruaret in amore sponsi sui. **Prima** q̄ cēt
humilis. sicut sponsus semp̄ voluit eē humil̄
in hoc mūdo. **Ideo** filia foris deponatis or-
namēta vana. coronas et iocalia. monilia z alia
zē. **Quāto** em̄ eritis humilior. tanto magis
placebitis sponsi v̄zo. **Sposus** em̄ vester ha-
bet p̄trarias p̄ditōes dñoz et hoim mūdano-
rum. q̄ in suis sponsis volūt pompā zē. **Nō** sic
filij meus. **Secūda** q̄ sitis misericors vt sp̄s
sponsus vester q̄ semp̄ fuit misericors. dans om̄ia
aurum et argentū. nihil sibi retinuit. sic place-
bitis sibi. **Tercia** q̄ caueatis a mala societa-
te di. **Honeritis** filia mea q̄ filij me est valde
zelotipus. quia sicut semp̄ fuit virgo. et voluit
nasci de me virgine. diligit singulariter s̄gi-
nitatē. non curetis ducere sp̄alem. nolite re-
spicere hoies. q̄ de vno aspectu possētis in-
fici. in curia vestra habeatis hoies et mulieres
senes. **Quarta** noueritis filia q̄ filij meus fu-
it magne abstinentie. tñ semel comedebat in
die. nō carnes zc. **Ideo** vos filia dimittat̄ ca-
pones p̄dices zc. **Hāc** ginitas sine abstinentia
nō potest p̄seruari. **Quinta** sponsus vester fu-
it semp̄ diligēs orando et p̄dicando. **Ita** vos
filia oratis et legatis. nō in libris gentiliū phi-
losophoz. sed in euangelijs. et sic p̄seruabitis
vos i amore sponsi v̄zi. et in breui faciem̄ nu-
ptias i celo. **Recte** poterat dicere virgo **Ma-**
ria. **Emuloz** em̄ vos dei emulatōe. **Desp̄di**
em̄ vos vni viro. ij. ad **Corinth. xj.** **Promitto**
vobis q̄. **b.** Katherina optime seruauit ista
p̄silia ex quo sciuit p̄ditiones sp̄si. **Ideo** de
ea potest intelligi illud. **Mulier** innupta et
virgo cogitat que dei sūt vt sit sancta corpo-

rez sp̄i. **i.** **Coz. vij.** **Secūda** disputatio fuit
philosophica facunde. **Dicatur** quō tūc tem-
poris erat q̄dam impator **Maxenci** nomie.
non tamē romanus. sed vltra mare occupaue-
rat sibi totum mundū. et morabat̄ in ciuitate
Alexātrie. p̄sequebatur xp̄ianos vt adoraret
ydola. vel q̄ morerent̄. **Qui** i templo sacrifi-
cabat ydolis. **Beata** Katherina tota ardens
in amore sponsi sui accessit ad eum. et intrep̄
de dixit impatori. **Impator.** de bona rōe de-
bui tibi exhibere reuerentiā. sed nō feci. quia
nō facis reuerentiā creatori tuo q̄ est in celo.
sed adoras ydola i quibz demones habitant
quō tu potes credere q̄ illi sint dñi. cum nec
ibi sit aliqd̄ diuinitatis. **Eleva** oculos tuos et
cognosce. q̄ ille q̄ creauit celūz terrā est deus
solus. **Vide** ordinē sol. lunez stellaz in zodi-
aco. **Et** ip̄a mirabiliter sciebat istā artē dicēs
Cogita p̄uidentiā diuinā que toti mūdo p̄-
uidet. **Quō** ḡ potes adorare ydola q̄ arte hu-
mana sunt facta. **De** hoc impator indignat̄
cepit eā. et in carceri iussit. **b.** Katherinā. et vo-
luit h̄zē p̄siliū qd̄ eēt de ea sciendū. **Et** fuit sibi
dictū quō erat sapientissima. et si p̄ rōez possz
vinci esset maior victoria q̄ si p̄ tormenta. et
multi xp̄iani sequerent̄ eaz. **Et** placuit impa-
tori. et misit p̄numeras puicias. et vocauit. l.
rethores i omni facultate acutissimos. nesci-
entes causas eozū vocationis. **Cū**q̄ impera-
tor dixisset q̄ erat vna nobilis domicella que
dixerat q̄ dñi nostri sunt demones. et q̄ non
est nisi vn̄ deus creator celi et terre. **Et** licet
possem eā superare tormenta. sed magis vo-
luit p̄rēm vincat̄. **Ideo** p̄mitto vobis ma-
gna donaria si eādem rōne superare potestis
Un̄ autem eozū in supbiam elatus dixit. **O**
magnū impatoris p̄siliū vt hac de causa tot
sapientissimos inuitaret. **Et** alter dixit. **Ve-**
niat puella. q̄ qñ videbit. cognosce q̄ nūq̄
vidit nec audiuit sapiētes nisi modo. hic est
em̄ flos scie totius mundi seu orbis. **Angel̄** au-
tem dñi i nocte apparuit beate Katherine ex
parte sponsi sui p̄fortans eam. et reuelauit si-
bi de disputatōe in crastinū fienda. **Tota** ei
uitas voluit interesse disputatōi. **Dicat** quō
in crastinū p̄uenerūt omnes rethores i aula
impatoris. **Et** impator fecit venire btām **Ka-**
therinā i medio eozum. **Cum** aut̄ om̄s tace-
rēt. dixit impator. **Quare** nō dicitis aliquid
Et vn̄ rethoz dixit. **Nos** venim̄ ad docēdū
Ideo ponas p̄clusiones. **Ad** quam impator
Illud qd̄ dudū dixisti de dñis dicas hic mō

Sermo

Rndit. b. katherina. **I**mpator male ordiasti bellū. tot sapiētes p̄vnā puellam. et eis fecisti magnas p̄missiones si me superēt. et mihi nihil p̄mittis. sed nolo aliqd̄ a vobis. sed a dño ie su x̄po. **E**t statim vn̄ rethor sup̄be dixit. **E**cce de q̄ loq̄r. de quodā hoīe crucifixo tradito ab vno discipulo suo. **H**os sperabam q̄ dice r̄t altissima de astrologia. **R**ndit. b. katherina. **E**go incepti loq̄ de illo q̄ ē p̄ncipiū omniū ope. q̄ de p̄orb̄ p̄or̄ ē speculatio. **C**ū q̄ x̄ps sit p̄ncipiū oim̄ rez. iōz. **E**t p̄hs cū indigna tōez ira voluit r̄ndere. **S**ed dixit. b. katherina. **H**ō cū impetuz ira optet loq̄. **I**ra em̄ impedit aīm ne possit discernere rez. **E**t p̄hs ait impatori. **E**cce dñe. q̄ iā est in p̄dictōne. q̄ dicūt xp̄iani q̄ ille hō **I**hs habuit p̄ncipiū in quadā muliere. q̄nō ē p̄ncipiū oim̄ rerum. **R**ndit. b. katherina. **D**ico q̄ dñs me? **J**esus x̄ps ē hō ver̄ vt aliq̄ nat̄ d̄ **M**aria s̄gine sp̄s̄ fcti ope. et habuit p̄ncipiū eēndi hoīem. nō tñ essendi deū. q̄ iā erat de⁹ eternalit̄. **S**icut d̄ te p̄he. si rex vel impator faceret te militē. mō tu incipes eē miles. licet nō incipes mō esse hō. **O**dit impator. **I**ta ē magna ratio. **E**t p̄hs obmutuit. **A**l̄ p̄hs arguit di. **P**robo q̄ cecidistis in erroze f̄m p̄hiam. **R**egula ē p̄hie q̄ finit̄ ad infinitū nulla ē p̄portio. **C**ertū est q̄ hō ē finit̄. de⁹ aut̄ ē infinit̄. q̄ nō p̄t esse p̄ portio. igit̄ attēdatis qd̄ dicit̄. et reuocate qd̄ dixistis. **R**ndit. b. katherina. **U**ez est q̄ finit̄ ad infinitū nulla ē p̄portio mēsuratiua. licz causatiua bñ vel otētua. **I**ta q̄ i x̄po deo et hoīe nō est ibi p̄portio hūanitat̄ ad diuinitatē mēsuratiua. sed causatiua. q̄ diuinitas ē cā humanitat̄. et p̄tētua. q̄ suppositū diuinit̄ p̄inet humanitatē. **I**te rōnes et argumēta tāgunt̄ i eius vera hystoria seu legēda. **E**t p̄hs nō potuit replicare. **E**t declinato capi/te al̄ p̄hs ait. **V**os dicit̄. **I**hs voluit incarnari. nasciz pati p̄ saluatiōe hoīz. **C**ōtra. frustra sit p̄plura qd̄ p̄t fieri p̄ pauciōza. **C**ertū ē q̄ si ille **I**hs erat de⁹. solo vellet̄ hō po terat saluare. qd̄ q̄ oportuit eū tot pati. **R**ndit. b. katherina. **P**he q̄n̄ d̄. frustra sit. **U**ez r̄ ē. si ita bñ fiat. sed aliqua sunt q̄ cū magno labore fiūt. q̄ subito nō ita bñ fierēt. **C**ertū ē q̄ in deo nulla est qualitas. sed sua miscōiaz iusticia sunt sua eēntia. **E**t in om̄ibz opibz suis oñdit sil̄ suā miscōiaz suā iusticiā. q̄ si cut nō p̄t dimittere se. sic nō p̄t dimittere suam miscōiaz nec iusticiā. **S**i em̄ solo verbo saluaret oēs. magis mīa fuisset. sed vbi eēt sua

iusticia. **S**i hō dānasset oēs fuisset maxim⁹ rigor iusticie. sed vbi fuisset sua miscōia. **I**so voluit incarnari. nasciz pati. vt sil̄ appareret sua mīa. vt ipse amore n̄ri pateret q̄ in nullo demeruit. et sua iusticia solues p̄cū iustū. s̄. s̄a guinē suā p̄ n̄ra redēptōe. **E**t p̄hs nō habuit replicā. **A**l̄ dixit. vos dicit̄ et vna p̄te. q̄ est vn̄ de⁹. et ex alia dicitis q̄ sūt tres p̄sone. **E**cce hic p̄dictio manifesta. q̄ q̄t sunt supposita tot sūt eēntie. **R**ndit. b. katherina. q̄ sit vn̄ de⁹ nō ē dubiū. sed q̄ sint tres p̄sone p̄z. fili⁹ et sp̄s̄ sc̄s. ostēdo ad oculū sole. vbi ē p̄z generās. q̄ q̄ generat p̄z p̄t dici. **E**cce suba solis q̄ de se generat radiū. et radi⁹ genit⁹ p̄t dici fili⁹. **E**t substātiar radi⁹ spirat̄ calorē. **S**pirat̄ em̄ sp̄s̄ sc̄s p̄t dici. **I**dē in deo. **A**l̄ dixit. **I**ta puella ē loq̄r. et nescit qd̄ dicit. **P**az credo q̄ stultior gēs mūdi sunt xp̄iani. hmo q̄ adorāt panē. et comedūt illū quē dicūt de um eē. **E**cce stulticia. nec mūd⁹ dz sustinere h̄. **R**ndit. b. katherina. **H**os nō adoram⁹ panē. sed x̄pm infra hostiā. q̄ dicitis s̄bis a x̄po ordinatis. p̄tute diuina non remanet ibi panis sed corp⁹ x̄pi p̄inet infra illā corinā al/bā. quē admodū impator i tēplo stat infra corinas. et adorāt a militibz. licet non videat. tñ credit̄ ibi eē. ita et nos. **I**tē q̄n̄ fragit̄ hostia in tribz p̄tibz. quē admodū i passione hūanitas fuit diuisa i tres p̄tes. s̄. sanguis. corp⁹ et sic nō fragit̄ x̄ps. vt si fragit̄ speculū. nō fragit̄ imago. **D**icebāt milites. **D**agnā rōem hz ista domicella. **I**tē x̄ps nō est ibi cib⁹ q̄ in sto macho corp⁹ recipiat̄ in digestionē. sed i memoria ignee caritatis. **A**l̄ dixit impatori. **D**ñe ista rep̄hēdit vos q̄ adorāt̄ idola. et ipsi xp̄iani etiā adorāt̄ idola seu imagines. iō. **R**ndit. b. katherina. **H**os nō adoram⁹ imagines sic n̄tra adorās l̄ras. s̄. q̄ro q̄re tu tenes l̄ras. **R**ndit. vt reducāt̄ mihi ad memoriā. et rep̄hēt̄ facta p̄terita. **E**t. b. katherina ait. **E**t p̄ h̄ etiā nos tenem⁹ imagines. ad rep̄ntandūz reducēdū ad memoriā. **O**ñ em̄ videm⁹ crucē. rep̄ntat̄ nobis passio x̄pi. et reducim⁹ ad memoriā illud tñ bñficiū. **S**icut notabile op⁹ impator̄ de pingit̄ vel scribit̄ vt memoret̄. **T**ūc fuit verif̄cata in. b. katherina illa. p̄hia x̄pi dicitis. **E**go dabo vobis osz sapiam cui non poterūt resistere et tradicere oēs aduersarij v̄zi. **L**uc. xij. **R**ethores em̄ tacebent vt muci. **E**t imperator iratus dixit. **E**t nunquid dicebatis q̄ vnus discipulus vester minimas fuisset sufficiens. quare vocaui vos tot sapiētes.

De sancta Katherina

Tūc surrexit vn̄ de p̄ncipalibz dicens impa-
tori. Nūq̄ aliquis ausus fuit se nobis p̄pare
nec nobiscū disputare. sed ex q̄ spūsc̄tūs loq̄t̄
i ore ist̄i? domicelle. nisi sectā deoz pbabilio-
rē ostēder̄. ecce oēs p̄uertimur ad xp̄m. z fle-
xis genibz ad pedes. b. katherine p̄fitebantur
xp̄m vez deū z hoiem z mūdi saluatoz. Et fu-
it p̄pleta p̄phia **V**iere. xv. **S**i sepaueris p̄cio-
sū. s. fidē xp̄ianā a vili. s. a secta paganica qua-
si os meū eris. p̄uertēt ipsi ad te. z tu nō p̄uer-
teris ad eos. Tūc impator vt rabid̄ sic debu-
it ptulit sniam s. l. rethores vt p̄burerēt stati
Qui dixerunt. b. katherine. erit piculū si sine
baptismo moriamur. R̄ndit. ex q̄ nō potest re-
cipe sc̄m̄ baptisma: martyriū supplebitz erit
vobis i baptisū. Dicit miraculū q̄no sue-
rūt illesi ab igne. q̄ nec vestes nec capillos ca-
pit p̄bussit. nec senserūt dolorē i morte. sed sic
sine dolore hō spirat anhelitū. sic tradiderūt
aias suas i manibz angeloz. **E**cce victoria di-
sputatōis p̄hice. Et possum̄ dicere. b. kathe-
rine. Diffusa ē grā i labijs tuis zc̄. **D**ic. b. Bre-
go. q̄ bona vita ostēdit q̄d̄z q̄no dz hō loqui.

Tercia disputatioz fortior fuit tyrannica
terribilit. Nā vidēs impator q̄ multi p̄uerre-
bātur ex miraclo. cū blād̄is p̄bis aggredditur
eā: dicendo. Tu decepisti istos p̄hos cū tua
eloq̄ntiaz sc̄iaz mereris mortem. Sed si vis
adorare ydola remittā tibi mortē. z eris vxor
mea. z faciā tibi ymaginē. Vidēs q̄ nihil fa-
ciebat sic. fecit q̄ttuoz argumēta s̄ ipsam

Primū fuit p̄ locū a dolore. sed ipsa respō-
dit p̄ patientiam.

Secūm fuit p̄ locū ab horroze. sed respon-
dit p̄ confidentiam.

Tercū fuit p̄ locū a terroze. sed respondit
p̄ constantiam.

Quartū fuit p̄ locū a timore. sed respon-
dit p̄ p̄seuerantiam.

Primū fuit q̄ nuda fuit posita in eculeo. et
cū scorpionibz p̄cussa. Dicit p̄ctica q̄no r̄ui
sanguis decurrebāt. z ipsa r̄ndit p̄ patiaz: di-
cēdo. **I**hs ihs. Non sunt digne passiōes h̄
epis ad futurā gl̄iam. Rom̄. viij. **S**ecūm fu-
it quādo posita fuit i carcere tenebrosoz feti-
do vt terreretur. z q̄ nō dare sibi cibū nec po-
tus. xij. dieb̄ vt ibi moreretur fame. sed r̄ndit
p̄ confidentiā. Et venerūt angeliz illuminauēt
carcerē. z in noie **I**hu curarūt vulneraz pla-
gas. z q̄libet die portabāt sibi cibū. **Q**uō vidēs
reginaz **P**orphiri p̄uerterūt se cū ducenti-
tis militibz. z poterat dicere. b. katherina cuz

David. Dñs regit me z nihil mihi deerit: i lo-
co pascue ibi me collocauit. **T**ercū fuit p̄ lo-
cū a terroze **I**mpator credens q̄ eēt mortua
q̄n̄ vidit eā dixit. **Q**uis dedit sibi cibū. z volu-
it occidere custodes. s. ipsa p̄hibuit di. q̄ nō
custodes sed xp̄us p̄uidit sibi. **I**mpator autē
spumās cogitās q̄le tormentū sibi daret. di-
xerūt sibi aliq̄ q̄ faceret duas rotas voluētēs
se vna s̄ aliā vt terreretur. non solū. b. kathe-
rina. sed z aliq̄ xp̄ianizc̄. **D**uic argumēto
dit p̄ constantiā: di. **E**cce em̄ de adiuuat me.
z dñs susceptoz est aie mee. **Q**uartū fuit p̄ lo-
cū a timore. **D**icit p̄hs q̄ vltimū terribilium
terribilissimū ē mors **Q**uādo em̄ impator vi-
dit q̄ oēs p̄uertebātur visis tot miracul. z de
occisione gentiliū a rotis. p̄cepit sibi caput
amputari. **T**ūc. b. katherina respondit p̄ p̄se-
uerantiā. z flexis genibz oranit. regratiās deo
de castitate in q̄ p̄seruauit eā. z de victoria. et
de p̄seuerantia finali. z orauit p̄ sui memo-
riā agentibz. **E**t statim vox de celo dixit. **U**e-
ni electa mea. **E**cce tibi beatitudinis ianna
aperitur. **H**is s̄o qui passionē tuam celebra-
bunt. opē de celis p̄mitto. **E**t mor decollata
est. fluxitq̄ lac p̄ sanguine in signū s̄ ginitas
Accedētes autē angeli. visibilis corp̄e et ca-
put p̄ acra deculerūt in montē synai. z ibi fa-
bricato sepulcro angelicis manibz honorifi-
ce sepelierūt. vbi inter innumera miracula q̄
fiūt ibidem. vnū est insigne. q̄ de sepulcro ip-
si oleū dz incessanter emanare **E**t possumus
dicere sibi. **E**cce angeli accesserūt z ministra-
bant ei. **M**atth. iij. c.

Diuini verbi interpretis z p̄dicatoris im-
marcescibilis sacre q̄ theologie p̄fessoris exi-
mij sancti **V**incentiū confessoris diuini ordi-
nis p̄dicatoz **S**ermones subtilissimi s̄ san-
ctis p̄ totū anni circulū finiūt **I**mpressi **A**r-
gentine Anno dñi. **M**.cccc. lxxxvij. **C**ōple-
ti feria sexta ante festū **P**urificationis sancte
Marie virginis.

